

Toronto University Library

Presented by

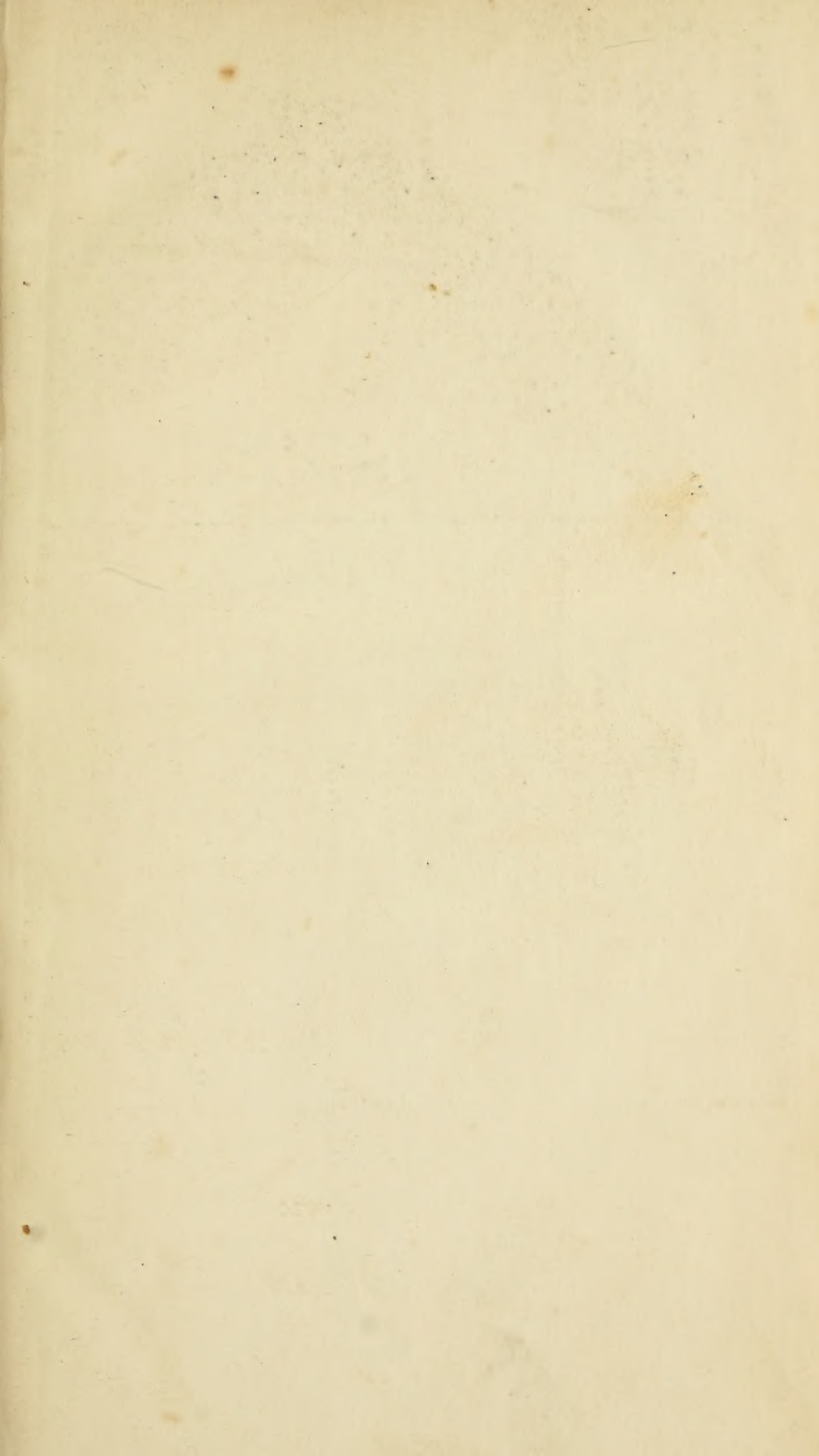
The Right Reverend The Lord Bishop of Southwell

through the Committee formed in

The Old Country

to aid in replacing the loss caused by

The disastrous Fire of February the 14th 1890

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

LGr
H562C.2

DEPARTMENTAL LIBRARY.

HERODOTI MUSAE

TEXTUM AD GAISFORDII EDITIONEM RECOGNOVIT,
PERPETUA TUM

FR. CREUZERI

TUM SUA ANNOTATIONE INSTRUXIT, COMMENTATIONEM DE
VITA ET SCRIPTIS HERODOTI, TABULAS GEOGRAPHICAS
INDICESQUE

A D I E C I T

IO. CHRIST. FEL. BAEHR.

5281
1815

VOLUMEN QUARTUM.

L I P S I A E

IN BIBLIOPOLIO HAHNIANO.

clbccccxxv.

L O N D I N I

APUD BLACK, YOUNG & YOUNG.

HERODOTUS

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

FR. G. R. U. N. R. I.

THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

18347

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

27/11/91

6

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ.

ΟΥΡΑΝΙΑ.

- 1 ΟΙ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-
τες, ἦσαν οἷδε. Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι 5 619
ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ
προθυμίας Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες,

Exponuntur
deinceps rex
mari gestae.
Qui Graeciae
populi classem
instruxerint.

Cap. I.

Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυ-
τικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἦσαν
οἷδε] De locutione ταχθέντες
ἐς τὸν ν. στρατὸν conf. alla-
ta ad VII, 21. ἦσαν pro ἔσαν
dedi cum Gaisfordio. Quod
idem feci VIII, 2. 5. 6. 10.
18. 24. 37. 46. 47. 69. 72.
86. 87. 93. 99. 107. 110. 111.
113. 129. Cf. Censor Ienens.
1828 nr. 186 p. 48. Ad argu-
mentum loci haec adscripsit
Schweigh.: „Referuntur haec
ad ea, quae VII, 202 dicta
sunt: ἦσαν δὲ οἷδε Ἑλλήνων
οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην
ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ: nempe
ad Thermopylas. Scilicet haud
ita procul a Thermopylis ab-
erat Artemisium: (VII, 175
extr.) ad Thermopylas copiae
Graecorum pedestres opposi-
tae sunt Xerxi; ad Artemi-
sium, copiae navales. Iam
HERODOT. IV.

postquam, quae ad Thermopy-
las acciderunt, exposuit scrip-
tor, nunc pergit ad exponen-
das res ad Artemisium gestas.“

Ἀθηναῖοι μὲν, νέας πα-
ρεχόμενοι ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ
ἑκατὸν] Ita cum Schweigh.,
Gaisf. et Bekk. e Sancrofti li-
bro alioque rescripsi, quae vul-
go sic legebantur inverso ordi-
ne: ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ.
Conf. Matthiae Gramm. Graec.
§. 140 pag. 264, qui idem in
textu vulgarem retinuit ordi-
nem. Quod vero centum viginti
septem ab Atticis exhibitae esse
naves scribit Herodotus, vix dis-
sentit Diodorus XV, 78, qui du-
centas ponit, itemque Cornelius
Nepos Themistocl. 3, ubi vid.
Namque ipse Noster VIII, 14
coll. Diodor. XI, 13 quinquaginta
tres naves scribit auxilio
venisse Atticas, quarum inde
summa fit centum octoginta, ut
legimus VIII, 44. Quibus si ad-

2 συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι
δὲ τεσσαεράκοντα νέας παρείχοντο· Μεγαρεῖς δὲ, εἴκοσι· 10

das viginti Chalcidensium na-
ves, ducentarum prodibit nu-
merus, quem eundem proferri
invenimus VIII, 61 fin. Itaque
trecentarum navium si classis to-
ta erat, ut canit Aeschylus Pers.
339, (345 Blomf.) duas certe
partes Athenienses soli prae-
buisse putandi sunt. In uni-
versum navium multitudine re-
liquis antecessisse Athenienses
scribit Plutarch. Themistocl. 7
p. 115. Tu conf. quoque Dahl-
mann. Herodot. pag. 219.

συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναί-
οισι τὰς νέας] i. e. una cum
Atheniensibus naves militibus in-
struxerunt. Namque πληροῦν
et πλήρωμα, quae verba sae-
pius quidem de nautis ac remigi-
bus (qui igitur alii sunt atque
οἱ ἐπιβάται propugnatores, mi-
lites classiarum, ut vidimus ad
VII, 96) intelliguntur, ad utros-
que etiam subinde referri so-
lent, ita ut h. l. συνεπλήρουν
de propugnatoribus aequae ac
de remigibus intellexerim,
quemadmodum VIII, 43. 45
πλήρωμα de ipsis navibus unā
cum hominibus, quibus instru-
ctae sunt. Cf. Lexic. Poly-
bian. s. v. [pag. 482], quod
laudat Schweighaeuserus recte
monens, Plataeenses, licet ma-
ri adsueti non fuerint, haud
aegre tamen eorum nonnullos,
quaque in Attica nave remigi-
bus Atticis mixtos, utilem hac
etiam in parte operam praesta-
re potuisse. Memorant Platae-

enses Atheniensibus in certa-
mine navali opem praestantes
Demosthenes c. Neaer. p. 740
[p. 1377 seqq. R.] et Pausa-
nias IX, 1 §. 2, quos affert
Valckenaer.

Κορίνθιοι δὲ τεσσαεράκοντα
νέας παρείχοντο] Intelligi hinc
potest, Corinthios ceteris Grae-
cis, si ab unis Atheniensibus
discedas subito ad tantam re-
rum navalium copiam evectis,
cum paucis ante annis ab ipsis
Corinthiis naves mutuari coacti
essent, teste Herodoto VI, 89
coll. Thucydid. I, 41, praesti-
tisse re navali. Corinthios pro-
xime excipiunt Aeginetae, quos
mature inter Graecos re navali
eminuisse constat. Megarenses
et Chalcidenses, quibus Athe-
nienses naves praebuere, vix in
censum venire possunt. Quo
magis mireris Lacones, princi-
patum Graeciae tunc temporis
obtinentes, decem modo naves
complevisse, ac sedecim navi-
bus ad Salaminem pugnasse
(VIII, 43). Ad paupertatem
civitatis Spartanae, opibus ad
naves extruendas necessariis de-
stitutae, referas licet cum G. We-
ber. (De Gytheo et Lacedae-
moniorum rebb. navall. Heidel-
berg. 1833 pag. 48) aut potius
ad Spartanorum ingenium, quos
a bellis maritimis abhorren-
tes omnem ad bella terrestria
convertisse curam novimus. Sed
Attici oratores hinc maxime
Laconibus decem istas obiece-

καὶ Χαλκιδεῖες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας· Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα· Σικυνῶνιοι δὲ, δυώδεκα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπιδάυριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρετριεῖς δὲ, ἐπτά· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Στυρῆες δὲ, δύο· καὶ Κεῖοι, δύο 620
 τε νέας, καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ δὲ σφι οἱ 15
 Ὀπούντιοι ἐπεβώθειον, πεντηκοντέρους ἔχοντες ἐπτά.

- 2 Ἦσαν μὲν ὧν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμίσιον· εἴρηται δὲ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι 20
 2τῶν νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθει-
 σέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκον-

Numeros navium ad Artemisium collectarum. Summus earum praefectus, Eurybiades Spartiata.

runt naves, eoque simul Atheniensium studia extulerunt. Monuit Valckenaer. laudans Isocrat. in Panathen. pag. 242 seq. [cap. 16 seq.]

Ἀθηναίων σφι παρεχόντων] Ita e Florentino dedi cum recentt. edd. pro παρεχόντων σφι, quod tuetur Matthiae, qui idem cum Bekkero mox tenet δυοκαίδεκα, quod equidem cum aliis e duobus codd. mutavi in δυώδεκα. Conf. Matth. Gr. Gr. §. 140 pag. 264.

Στυρῆες δὲ] Male duo codd. Στυριεῖς. Intelliguntur incolae Styrae, quae fuit Euboeae urbs prope Carystum, Homero iam cognita Il. II, 539, aliis, quorum locos dabunt Wasse, Duker. et Poppo ad Thucyd. I, 2 pag. 269 ed. Poppo. Et conf. ipsum Herodotum VIII, 46. Mannert. Geogr. d. Gr. u. Röm. VIII. p. 264. Ipsa urbs Malia-co bello eversa dicitur. Nunc loco nomen Stura s. Asturi.

καὶ Κεῖοι] Plures codd. Κῆτοι; quam lectionem, haud infrequentem illam quidem, e

mala scribendi ratione ortam esse bene monet Bröndsted Itiner. I p. 102 coll. p. 73 omnium copiosissime de Ceo insula, eiusque historia, antiquitatibus, aliis tractans. Ipsa civitas, quae nunc Zea vocatur, olim vocabatur Κέος; Ceos (Herod. VIII, 76); cives Κεῖοι sive Κήϊοι Herod. IV, 35. V, 102. VIII, 46. Thucyd. VII, 57.

Λοκροὶ δὲ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθειον] In Florentino aliisque: ἐπεβοήθειον, ad vulgarem dicendi usum, cui h. l. praestat Ionum forma, quam etiam agnovit Hesychius I p. 783. βώθειοντες· βοηθοῦντες itemque Abydenus apud Euseb. Praep. Evang. IX, 14 pag. 416. Ex Herodoto confer sis VIII, 14. 45. 47. 72. 144. IX, 23 et quae eodem spectant: ἐβώσθησαν VI, 131. βεβωμένα III, 39 alia, quae ad I, 10 protulimus.

Cap. II.

ἐπ' Ἀρτεμίσιον] Conf. VII, 176. In proximis retinui librorum vetustorum lectionem ὡς

τέρων, μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσια. Τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα, πα-
 3 ρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδεω.
 οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν „ἦν μὴ ὁ Λάκων ἡγε-
 „μονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἔσεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύ-
 3 „σειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι στράτευμα.“ Ἐγένετο γὰρ
 κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν
 ἐπὶ συμμαχίην, ὥς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὼν
 2 εἶη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων,
 εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν 30
 Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγε-
 μονίης, ὥς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς· ὁρθὰ νοεῦντες.

Atheniensium
 prudentia impe-
 rium maritimum
 Spartanis in hoc
 temporis articu-
 lo concedentium.

τὸ πλῆθος κ. τ. λ. (i. e. *quomodo*), a Schaefero, quem Borheck. et Schultz. secuti sunt, sic immutatam: ὅσον τι πλῆθος, cuius loco olim Reiskio reponere placuerat ὅσον τὸ πλῆθος. Tu conf. etiam VII, 60. Ad vocem πάρεξ conf. nott. ad III, 97 fin.

μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσια] Ita cum recentt. dedi e duobus codd. pro vulg. διηκόσια καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία. Conf. Matthiae I. supra I.

Cap. III.

Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος] Miratur G. Weber. (De Gytheo p. 48), quod Lacedaemonii totius Graecae classis tenuerint imperium idque eo refert, quod illi tum maxima fruebantur auctoritate neque ulla civitas cum iis de imperio contendere ausa est. Addit, Atheniensibus, qui nuper demum Themistoclis operâ classe instructi ceteris civitatibus pares viderentur, earum ipsarum in-

vidiam hanc concedere noluisse praestantiam; neque enim Spartanos maritimum imperium studiose quaesivisse, qui non tam aegre latuiri fuissent, si Athenienses classi imperassent. Quod mihi haud persuasit iuvenis sollertissimus; novi enim Spartanorum studia, qui principatum in omnes Graecas civitates sibi eripi nunquam aequo tulissent animo neque imperium civitati paulo antea inferiori, nunc subito ad tantas opes evectae sponte concessissent. — In seqq. cum Gaisf. dedi e Sancrofti libro χρεὼν pro χρεῶν, quod retinuerunt Matthiae et Bekker. Vid. nott. ad V, 49. Idem feci VIII, 74. 75. 79. IX, 16. 17. 25. 25. 26. 41. 46. 53. 54. 58. 106.

εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι κ. τ. λ.] Quae h. l. in Atheniensium laudem edixit pater historiae, bene congruunt cum iis, quae VII, 139 leguntur, ubi vid. nott. Add. VI, 103 ibiq. nott.

3 Στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσού-
 τω κἀκίον ἐστι, ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. Ἐπιστάμε-
 νοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον³⁵
 4 μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτῶν, ὥς διέδεξαν. ὥς
 γὰρ δὴ ὠσάμενοι τὸν Πέρσέα περὶ τῆς ἐκείνου ἡδὴ
 τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Πανσανίῳ
 ὕβριν προῖσχύμενοι, ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς
 Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.⁴⁰

Στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέ-
 μου κ. τ. λ.] „Excitat hinc
 Choricus Orat. in Summum
 Duce[m] cp. 11 Bibl. Graec. Fa-
 bric. V, 31 [T. VIII] pag. 869
 ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν Hero-
 dotus, πραοτέρα πολέμου, το-
 σούτῳ πόλεμος ἔφν στάσεως
 ἡμερώτερος. Quanto, inquit ille,
 pax bello sedatior, tanto bellum
 seditione amabilius. Nonne me-
 ra sententiae παραδιόρθωσις
 est?“ Wessel. Sententia He-
 rodoti haec est: seditionem do-
 mesticam (s. bellum inter di-
 versas Graeci nominis gentes
 ortum) tanto peiorem esse bel-
 lo, quod ex omnium (Graeco-
 rum) consensu (adversus exte-
 ros) geratur, quanto peior sit
 ipsa pax bello.

μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο
 αὐτῶν] i. e. Athenienses cesse-
 runt, quamdiu illis (reliquis scil.
 Graeciae civitatibus) magnopere
 indigebant. Retinui μέχρι ὅσου,
 quod optimi et plurimi fere-
 bant libri. Alii μέχρι s. μέχρις
 οὗ. Tu cf. I, 181. Ad verba
 proxima ὥς διέδεξαν cf. nott.
 ad VII, 172 et de forma accu-
 sativi Πέρσέα, cuius loco Flo-
 rentinus cum duobus aliis Πέρ-

σην, Matth. Gr. Gr. §. 91 p.
 195.

περὶ τῆς ἐκείνου] Minime
 opus cum Galeo corrigere περὶ
 γῆς ἐκείνου, quandoquidem
 vocula γῆ in talibus plerumque
 reticetur, ut VIII, 41. 106; ne
 plura afferam in re sanequam
 notissima. Intelligitur autem ἡ
 ἐκείνου terra Xerxi subdita, in-
 primis Asia minor.

πρόφασιν τὴν Πανσα-
 νίῳ ὕβριν προῖσχύμε-
 νοι] „Satis erat dixisse τὴν
 Πανσανίῳ ὕβριν προῖσχύμε-
 νοι, ut hoc illudve praetexere
 dicitur προέχεσθαι τι: sed scri-
 bere Noster maluit πρόφασιν
 προσχέσθαι, ut IV, 165 [ubi
 vid. nott.] VI, 137.“ Valcken.

ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην
 τοὺς Λακεδαιμονίους] De stru-
 ctura vocis ἀφαιρέσθαι Val-
 cken aet. citans VI, 70 (ubi
 conf. nott.) et Thom. Magist.
 s. v. p. 130, haec ad ipsum ar-
 gumentum loci adscripsit:
 „Evenit illa res triennio post,
 Ol. LXXV, 4. Athenienses tum
 temporis dicuntur Thucydidi
 I, 96 παραλαβόντες τὴν ἡγε-
 μονίαν ἐκόντων τῶν ξυμμά-
 χων διὰ τὸ Πανσανίου μῆδος.

4

Graecis de fuga capessenda deliberantibus, Euborenses Themistocli, classis Atheniensium praefecto, amplissimis muneribus dandis persuadent, ut caeteros ad proelium ante Euboeam pugnandum permovere studeat.

Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὥς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἵππαι αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὥς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταθύρῳδῆσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς 621
2 τὴν Ἑλλάδα. γρόντες δὲ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους, ἰδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρό-

Spartani quidem Pausaniae, Περσίζοντας, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum caeteros Graecos aequitas potissimum movit Aristidis; Cornel. Nepos in Aristid. c. 2 vid. et Diodor. XI, 44, qui cap. 46 utrumque memorat; et Pausaniae vitia, Aristidis autem virtutes fecisse scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herodotum, ἀπείλοντο τοὺς Ἀακιδαιμονίους: suā nimirum virtute virorumque principum artibus non illegitimis.

Cap. IV.

οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον] Pro καὶ, quod equidem cum recentt. edd. revocavi e libris scriptis, Schaeferus posuerat ὥς. Sine causa, opinor. — Ad verbum καταχθείσας conf. nott. ad VII, 59 et ad Ἀφέτας VII, 193 ibique allata.

τὰ πρήγματα — ἢ ὥς αὐτοὶ κατεδόκεον] Eadem fere locutio I, 79 ubi vid.

δρησμὸν ἐβούλευον] Vulgo ἐβουλεύοντο, quod Schaefer., Matth. et Bekker. retinuerunt. Schweighaeuser. et Gaisf. revocarunt duorum codd. lectio-nem ἐβούλευον, quod omnes praebent libri VIII, 97. 100. IX, 110. coll. I, 11. V, 124. VIII, 18 fin., ubi eadem scripturae diversitas. Nam ibi quoque Schweigh. et Gaisf. cum Wesselingio retinuerunt ἐβούλευον, cuius loco Schaeferus ἐβουλεύοντο, quod et ipsum praebet Florentinus liber cum aliis. Nostro in loco nihil obstat, quod mox sequitur βουλευομένους, quum Herodotus, ut observat Schweigh., ita orationem variare soleat; v. c. V, 124. Equidem δρησμὸν ἐβούλευον reddiderim: cogitabant de discessu, agitabant consilia de discessu; et βουλευομένους ταῦτα: haec secum deliberantes, haec consilia agitantēs s. secum animis volventes, ut et activi et medii verbi eluceat vis ac discrimen. Hinc recte medium ponitur VII, 207. VIII, 7. 30.

νον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας
 3 ὑπεκθέωνται. ὥς δ' οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες τὸν 50
 Ἀθηναίων στρατηγὸν πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ
 μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναν-
 τες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην.

5 Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὥδε Id quomodo The-
 ποιέει. Εὐρυβιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδι- 55 mistocles elie-
 δοῖ πέντε τάλαντα, ὥς παρ' ἑωυτοῦ δῆθεν διδούς. ctum dederit.
 2 ὥς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ

ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ
 τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται] De
 verbo ὑπεκτίθεσθαι conf. nott.
 ad V, 65 et add. VIII, 41. Nec
 alio pertinet verbum ὑπεκκο-
 μίζεσθαι IX, 6 et ὑπεκκεῖσθαι
 VIII, 60 §. 2. Similia quae-
 dam verba excitavi ad IV, 120.
 οἰκέτας non servos tantum dici
 ac mancipia, verum omnes, qui
 ad familiam domumve perti-
 neant, ipsamque adeo uxorem
 et liberos, e Thomae Mag. ob-
 servatione p. 644 hic tradit
 Wesselingius. Tu vid. potissim-
 um VIII, 106, ubi τοὺς οἰκέ-
 τας ipse postmodo interpreta-
 tur τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα,
 ut VIII, 60 §. 2 coll. VIII, 44.
 142. 144.

μεταβάντες τὸν Ἀθηναίων
 στρατηγὸν κ. τ. λ.] Eadem fer-
 me enarrat Plutarch. The-
 mistocl. 7 pag. 115, Euboeen-
 ses timentes, ne Graeci disce-
 derent, clam cum Themistocle
 egisse, misso cum pecuniis ad
 ipsum Pelagonte, aliaque adii-
 cit e Phania Lesbio desumta.
 Add. Aristid. schol. ad T. III,
 p. 313 pag. 233 Frommel., ubi
 eadem produntur. Dispicue-

runt autem Herodotea, cum
 Graecis principibus non valde
 sint honorifica, Pseudo-Plutar-
 cho (T. II pag. 867 B.); de
 quo ita disserit Valckenaer.:
 Si vera sunt, ut esse videntur,
 veracis historici laudem mere-
 tur Herodotus: verisimillima
 reddit aliunde nota viri maximi
 Themistoclis avaritia, quae
 summa saepius ingenia dedeco-
 rat. — Ad locutionem ἐπὶ
 μισθῷ conf. V, 65, ubi etiam
 locutionem ἐπ' ᾧ τε attingi. De
 dativo τριήκοντα ταλάντοισι cf.
 Matth. Gr. Gr. §. 428, 5
 pag. 794.

Cap. V.

μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα]
 De accusativo hoc Cr. conferri
 vult Schaefer. Melett. critt. p.
 21. Tu vid. Matth. Gr. Gr. §.
 528, 3 not. pag. 634, qui idem
 §. 588 in. pag. 1172 de locu-
 tione παρ' ἑωυτοῦ (ubi male
 olim παρ' ἑωυτῷ) consulendus.
 Add. Herod. II, 129. VII, 29.
 Ad usum voculae δῆθεν conf.
 critt. ad III, 74. Adde mox
 VIII, 6.

ὥς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπει-
 στο κ. τ. λ.] Deest ad haec

Ὡκύτου, Κορίνθιος στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἡσπαι-
 ρε μῶνος, φάμενος ἀποπλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ
 Ἀρτεμίδου καὶ οὐ παραμένειν, πρὸς δὲ τοῦτον 60
 3 εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπομόσας· „Οὐ σὺ γε ἡμέας
 „ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω ἢ βασι-
 „λεὺς ἂν τοι ὁ Μήδων πέμψει ἀπολιπόντι τοὺς
 „συνμάχους.“ ταῦτά τε ἅμα ἡγόρευε, καὶ πέμπει
 4 ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειαμένην τάλαντα ἄργυρίου τρία. 65
 Οὗτοί τε δὲ πληγέντες δώροισι, ἀναπεπεισμένοι

verba apodosis, quae, si quid
 video, a verbis proximi capitis:
 οὕτω δὲ κατέμεινάν τε κ. τ. λ.
 exordiri debet. Ubi enim Eu-
 rybiadi et post etiam Adiman-
 to, qui solus renitebatur, per-
 suaserat ille, tum demum Graeci
 in Euboea remanserunt. Ita-
 que reliqua verba pro inter-
 iectis habenda sunt per paren-
 thesin quasi, illata per particu-
 lam γάρ, quae ita causam ac
 rationem indicans, haud raro
 interserta orationis iustum ac
 legitimum ordinem turbare so-
 let. Eadem prorsus ratio est
 loci VIII, 8 init. De ipso *Adi-*
manto conf. Pseudo-Plutarch.
 II p. 871 A. et *Analectt. vett.*
 poet. Graec. I p. 133 nr. 41,
 ubi epitaphium eius legitur a
 Simonide conscriptum.

Κορίνθιος στρατηγός] Re-
 vocavi cum Schweigh. et Gaisf.
 Κορίνθιος e. codd. consensu,
 ut VIII, 94 init. Sine causa
 Schaefer., quem sequuntur
 Matth. et Bekker., Κορινθίων.
 Nec aliter Valla expressit. Ver-
 ba proxime sequentia τῶν λοι-
 πῶν in pluribus codd. desunt.
 ἡσπαιρε] Alfert Suidas s. v.
 I pag. 81 itemque Eustath. ad

II. pag. 410, 34 s. 326, 4, ubi
 ἡσπαιρεῖν interpretatur προ-
 θυμειῖσθαι. Et confer quoque
 Pseudo-Plut. II pag. 327 C.
 Schweighaeuserus cum Porto
 et Wesselingio interpretatur:
 prae metu palpitabat, trepidabat.
 Equidem malim cum Valla et
 Valckenaerio: reluctabatur, ob-
 luctabatur, ut IX, 119. Aristid.
 I p. 356 s. 545 Dind. Probat
 Blomfield. in Glossar. ad Ae-
 schyl. Pers. 970, ubi vid. In
 quam sententiam etiam Negrus
 interpretatur ἡναντιοῦτο. In
 seqq. pro ἀποπλώσεσθαι Flo-
 rentinus aliique ἀπὸ πλεῖσε-
 σθαι.

ταῦτά τε ἅμα ἡγόρευε, καὶ
 πέμπει] De usu particularum
 τε — καὶ dixi ad III, 135.

Οὗτοί τε δὲ πληγέντες δώ-
 ροισι] Quod pro πληγέντες
 Florentinus cum quatuor aliis
 codd. habet πάντες, id ex li-
 brariorum, quibus vulgatum
 durius visum, ingenio derivat
 Wesselingius, comparans The-
 mistii locum Orat. II p. 26 A.,
 ubi legimus τάλαντοισι οὐκ
 ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε. Magis
 huc facit Plutarch. Demosth.
 25 p. 857 D. πληγὲς ὑπὸ

ἦσαν, καὶ τοῖσι Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτὸς τε ὁ 622
Θεμιστοκλέης ἐκέοδηνε, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων·
ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μεταλαβόντες τούτων τῶν χρημά-
των ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ
τὰ χρήματα. 70

6 Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, καὶ ἐναν-
μάχησαν. ἐγένετο δὲ ὧδε. Ἐπεὶ τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέ-
τας περὶ δαίλην πρωτὴν γινομένην ἀπύκατο οἱ βάρ-
βαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρ-
τεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ
αὐτοὶ ἰδόντες, πρόσθυμοι ἦσαν ἐπιχειρεῖν, εἰ κως 75
2 ἔλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλώειν
οὐ κω σφι ἰδόκεε τῶνδε εἵνεκα, μὴ κως ἰδόντες οἱ
Ἕλληνες προσπλώοντας, ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν, φεύ-
γοντάς τε εὐφρόνῃ καταλάβοι· καὶ ἔμελλον δῆθεν 80

τῆς δωροδοκίας, Cicer. 15 p. 868 B. πληγεῖς ὑπὸ τοῦ δεινοῦ. Nic. 10 p. 529 F. ἄχει καὶ θαύματι πεπληγότες aut Moral. T. II p. 74 B. πληγεῖς παρῳήσις coll. p. 763 B. — In seqq. pro Εὐβοέεσι, quam formam Graecam esse negat, rescribi vult Struve Spec. Quaest. II pag. 7 Εὐβοεῦσι. Secutus est Bekkerus. At scripti libri omnes quantum scio, vulgatam retinent.

ἐλάνθανε δὲ — ἔχων] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 552 β. pag. 1082, qui idem §. 204, 7 b. pag. 378 de forma ἠπιστέατο, quae etiam exstat VIII, 25 consulendus. — Quae sequuntur ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ valent: sub hac conditione. Cf. VII, 158. IX, 26. 33 coll. I, 60. Mox pro ἐκ τῶν Ἀθηναίων Bekker. dedit ἐκ τῶν Ἀθηναίων.

Cap. VI.

περὶ δαίλην πρωτὴν] „Esse

horam pomeridianam, uno ore Hesychius, Suidas, Moeris, Grammatici omnes, profitentur.“ Schweighauser. Et sic quoque accipit A. Schoell. vernaculus interpres, tempus intelligens, quod proxime vespere antecedit: mit der ersten Dämmerung. Mox e Florent. cod. cum recentt. dedi γινομένην pro γενομένην, quod retinuit Matthiae. — ἐκ τῆς ἀντίης, ubi mente addas licet ὁδοῦ vel simile quid, valet ex adverso. Sic VIII, 7 ἐξ ἐναντίας.

φεύγοντάς τε εὐφρόνῃ καταλάβοι] De vocula τε simpliciter posita, ut VIII, 10. 13. 20 conf. nott. ad VII, 188, ubi etiam de voce εὐφρόνῃ. Quae continuo sequuntur verba: καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι, ea per parenthesin mihi posita videntur neque cum reliquis verbis coniuncta (in eo nimirum illi erant, ut fugā salutem peterent);

ἐκφεύξεσθαι· ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι. Πρὸς ταῦτα ὧν τάδε ἐμυχανέοντο. τῶν νεῶν ἀπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἕξωθεν Σιάθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθέωσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλώουσαι Εὐβοίαν⁸⁵ κατὰ τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν, ἐς τὸν Εὐρι-

Naves CC a Persis praemissae, quae Euboeam circumvectae portitaeque Euripo, fugam Graecis intercluderent.

quare vix opus corrigere μέλωσι vel μέλλοιεν, quod Schweighaeusero in mentem venerat, qui haec ipsa minus accurate sic interpretatur: ne — nox fugientes reciperet adeoque salvi illi evaderent.“ Ubi nullam prorsus rationem habuit voculae δῆθεν, de qua cf. citt. ad cap. 5. — In Tauchnitz. edit. min. exstat: κατὰ λάβῃ ἢ καὶ ἔμελλον κ. τ. λ.

ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον — ἐκφυγόντα περιγενέσθαι] Proverbiali Noster utitur locutione de iis, qui ad unum omnes inter necione pereunt, ita ut ne unus quidem supersit, cladis nuntius qui sit, ut disertis verbis prodit Diodor. XI, 23, ubi vid. Wesseling. De ipso proverbio citant Suidam s. v. οὐδὲ πυρφόρος II p. 732. Zenob. Cent. V, 34. Diogen. VII, 15. Schol. ad Euripid. Phoeniss. 1386 pag. 141 Valck. Schol. ad Gregor. Nazianz. Stel. II p. 92. Ac πυρφόρος proprie dicebatur sive sacerdos sive minister ignifer, qui in Spartano- rum expeditionibus facem exercitui praeferebat, sacrum ignem secum gestabat ipseque inde sacrosanctus habebatur. Qui inde si occubisset, omnes reliquos, ita ut ne nuntius qui-

dem calamitatis superesset, ob- iisse dicebant. Vid. Xenoph. De republ. Laced. XIII §. 2. 3 coll. Sturz. Lex. Xenophont. III pag. 766. Scite proverbii vim vernacule sic reddidit Lange: „es sollte auch keine Maus davonkommen.“

Cap. VII.

ἕξωθεν Σιάθου] De hac insula vid. nott. ad VII, 176.

κατὰ τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν] Sine iusta causa Schaeferus, quem Matth. et Bekk. secuti sunt, delevit περὶ, quod omnes codd. retinent. Caphareus dicebatur promontorium maxime importunum, ad quod olim fecerat naufragium Graecorum classis Troiā revertens, in Euboeae meridionalis apice situm e regione Andri insulae. Nunc fertur loco nomen ξυλοφάγον (i. e. ligna devorans) vel Capo d'Oro. Non multum hinc distabat Geraestus et urbs et portus, cuius iam apud Homerum mentio Odys. II, 177. Tu vid. Thucyd. III, 3 ibiq. Wasse et Poppo T. I. 2 pag. 270. Adhuc vocatur Geréstō s. Castrī.

De Euripo conf. nott. ad VII, 173. — In fine cap. ante ἀριθμὸν quidam codd. offerunt τὸν, ut VII, 59.

- πον· ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικόμε-
νοι, καὶ φράξαντες αὐτῶν τὴν ὀπίσω φέρουσαν
2 ὁδὸν, σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίας. ταῦτα
βουλευσάμενοι ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, 90
αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρας τοῖσι
Ἑλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά
σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλωόντων
3 ὥς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον· τῶν δὲ
λοιπῶν νεῶν ἐν τῇσι Ἀφείτῃσι ἐποιεῦντο ἀριθμὸν. 95
8 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποι-
εῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ
Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων
ἄριστος· ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον
γενομένη πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρ-
σησι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος δ' 1
Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτο-
μολήσειν ἐς τοὺς Ἑλληνας, ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε,
2 ὥς τότε. ὅτε μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἦδη ἀπὸ- 623

Re per Scylliam
urinatorem
Graecorum du-
cibus prodita,

Cap. VIII.

ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ.
τ. λ.] oratio ἀνακόλουθος eo-
dem modo intelligenda, quo
VIII, 5 ubi vid.

Σκυλλίης Σκιωναῖος] *Scyl-
lias*, qui *Scione* urbe, cuius men-
tio VII, 122 oriundus erat, non
Sicyonius, ut falso reddit Valla,
celeberrimus fuisse videtur uri-
nator, cuius etiam meminerunt
Pausan. X, 1981. Athen. VII
p. 296 F. Antholog. Gr. I, 69
Ep. 1; ubi vid. Jacobs. in *Ani-
madverss.* T. II, 1 (VIII) pag.
363 seq. Unde carmine illum
honoratum esse discimus et ta-
bula pictà repraesentatum, Del-
phisque illius statuem positam.
Vid. Polluc. VII, 137, qui etiam
vocem δύτης attigit, quo Noster
usus est, contra Grammatico-

rum, ut videtur, praecepta. —
Ad voces τῶν τότε ἀνθρώπων
conf., si tanti est, Matth. Gr. Gr.
§. 272 init. p. 557.

ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κα-
τὰ τὸ Πήλιον γενομένη] Vid.
VII, 188 seqq. et ad verbum
περιεβάλετο conf. nott. ad III,
71. — In seqq. vocula ἄρα
pluribus postposita vocibus, ut
VI, 62. VII, 35. 130. VIII, 111.
136. IX, 108 coll. 58. 90.
Aeschyl. S.c. Th. 487. Hartung.
Lehre v. d. Gr. Part. I p. 446.

ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε] i. e.
neque vero potuit, neque enim
ei talis obtigit occasio, qualis
tunc (obtigerat). Itaque non
recipiendum, quod in uno cod.
invenitur: ἀλλ' οὐπω καὶ οὐδὲ
παρέσχε. Tu vid. nott. ad III,
73 et ad VIII, 25. 100. 140.

κετο ἐς τοὺς Ἑλληνας, οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως·
 3 θωυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. λέγεται 5
 γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ πρό-
 τερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπικέτο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον,
 σταδίου μάλιστα κη τούτους ἐς ὀρθώκοντα διὰ τῆς
 4 θαλάσσης διεξιθῶν. λέγεται μὲν νυν καὶ ἄλλα
 ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ
 μετεξέτερα, ἀληθέα. περὶ μὲντοι τούτου γνώμη μοι 10
 5 ἀποδεδέχθω, πλοῖον μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.
 ὥς δὲ ἀπικέτο, ἀντίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι
 τὴν τε ναυγίην, ὥς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας
 9 τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ
 2 Ἕλληνες, λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδουσιν. πολλῶν δὲ 15

navibus illis ob-
 viam eundi con-

οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως] Tres libri εἰπεῖν, solemni con-
 fusione. Usus noster est hac
 formula crebrius in rebus in-
 certis mirisve, a quibus pru-
 denter suum assensum cohibet.
 Conf. IV, 25 ibique nott. 187. I.
 160. II. 103. V. 9 ibique nott. Quo
 eodem spectant verba sequen-
 tia: θωυμάζω δὲ (ita enim
 scripsi pro θωμάζω δὲ), εἰ τὰ
 λεγόμενά ἐστι ἀληθέα; nam
 iis declaratur veri studium, quo
 Noster eminebat, in iis diiudican-
 dis, quae a rerum natura ab-
 horrere viderentur, simulque
 animus vulgi superstitionibus
 haud ita captus, ut rebus miris
 atque incredibilibus continuo
 fidem adderet. Conf. VII, 189.
 133 ibiq. nott.

οὐ πρότερον ἀνέσχε] i. e. non
 prius se extulit aquā. Ad δι-
 ἐξιθῶν conf. nott. ad VII, 100.
 Octoginta stadia hic minora in-
 telligi vult Larcherus, ita ut duo
 ferme millia Gallica (Lieues
 vocant) inde conficiantur.

γνώμη μοι ἀποδεδέχθω] De
 locutione conf. nott. ad I, 170.
 De Artemisio vid. VII, 175. 176.
 — In seqq. pro ἐσήμηνε tres
 codd. ἐσήμαινε, quod non sper-
 nendum videtur Schweighaeu-
 sero conferenti VIII, 21.

ὥς γένοιτο] Valcken. scribi
 vult ὅση ἐγένετο: quantum fu-
 isset illud naufragium. „At, in-
 quit Schweigh., eandem fere
 in sententiam bene habet vul-
 gatum: ὥς γένοιτο, quale fuerit
 naufragium, quo modo accide-
 rit, quemque exitum habuerit:
 nempe haec ille Graecis omnia
 particulatim renunciavit.“ Nam-
 que Persicae classis naufragium
 quidem indicarant speculatores,
 teste Herodoto VII, 192; iam
 advenit Scythias, singula accu-
 rate enarrans, quaecumque ad
 illud naufragium pertinebant,
 quaeque ipse omnium optimo no-
 verat, cum ipse cladi interfuisset.

Cap. IX.

λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδου-
 σαν] i. e. secum deliberaverunt

λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μεί-
 ναντάς τε καὶ ἀνλισθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσῃν
 παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντῶν τῇσι περιπλω-
 3 ούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὥς οὐδείς σφι 20
 ἐπέπλωε, δέειλν ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλά-
 ξαντες, αὐτοὶ ἐπανέπλων ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπό-
 10 πειραν αὐτῶν ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης
 καὶ τοῦ διεκπλόου. Ὁρέοντες δὲ σφεας οἳ τε ἄλλοι
 στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλώον-
 τας νηυσὶ ὀλίγησι, πάγχυ σφι μανίην ἐπενείκοντες, 25
 ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας εὐπε-
 τέως αἰρήσειν· οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μὲν
 γε τῶν Ἑλλήνων ὀρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑω-

silium capitur.
 Sed dum Graeci,
 relicto Artemi-
 sio, in altum
 provehuntur,

barbari et ipsi
 Aphetis solvunt.

Graeci. Conf. III, 76, ne plu-
 ra. σφίσι cum recentt. dedi-
 mus e Florentino aliisque pro
 vulg. σφι. — Ad verbum ἐνίκα
 suppl. ἡ γνώμη. Conf. VII,
 175 ibiq. allata.

αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ ἀν-
 λισθέντας] „in statione manen-
 tes cum navibus“ interpretatur
 Schweigh. si quidem verbum
 ἀνλίζεσθαι, quod commorandi
 significatione invenitur quoque
 IX, 37. 93 coll. III, 110, h. l.
 tantum videtur adiectum eo
 consilio, ut vim maiorem quan-
 dam addat. — Quae sequun-
 tur: νύκτα μέσῃν παρέντας
 (media nocte praeterlapsa), eadem
 fere leguntur VII, 183.

δέειλν ὀψίην — φυλάξαν-
 τες] δέειλν ὀψίην Larcherus
 intelligit sur les trois heures apres
 midi. Hesychio auctore I p.
 903 indicatur ἡ περὶ δύσιν ἡ-
 λίου, quod idem habet Suidas
 I p. 530. Plura dabit Alberti
 ad Hesych. I. l. Verbum φυ-

λάξαντες Suidas III p. 642 re-
 cte interpretatur ἐπιτηρήσαν-
 τες. Tu vid. allata ad V, 12 et
 add. VIII, 14. Plutarch. The-
 mistocl. 14.

ἀπόπειραν αὐτῶν ποιήσα-
 σθαι βουλόμενοι] ἀπόπειραν
 ποιεῖσθαι nihil aliud fere esse
 atque ἀποπειρᾶσθαι: tentare
 aliquid, periculum alicuius rei
 facere, Herodoto, Procopio, aliis
 frequentatum bene monuit
 Wesseling. similesque attulit
 locutiones ἀνάπειραν et διά-
 πειραν ποιεῖσθαι, quibus utun-
 tur, quoties periculum fit pe-
 ritiae nautarum militumque an-
 te pugnam, apud Polybium
 [ubi XXVI, 7 §. 9 coll. §. 8
 verbum ἀποπειρᾶσθαι hoc sen-
 su] et Diodorum XIII, 8, ubi plu-
 ra dedit Wesseling. — De voce
 διεκπλόου vid. nott. ad VI, 12.

Cap. X.

Ὁρέοντες δὲ] Florentinus li-
 ber et h. l. et paulo inferius
 habet ὀρέωντες, quod recepit

τῶν πλήθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον πλωού-
 2σας. καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκκυκλοῦντο αὐτοὺς 30
 ἐς μέσον. Ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰώνων ἦσαν εὐνοοι

Matthiae. — Ad verba *μανήν*
ἐπενείκοντες conf. nott. ad IV,
 154.

πλήθει τε πολλαπλησίας
 Ad locutionem conf. allata ad
 IV, 191. Scripsi cum Matth.
 et Bekker. *πολλαπλησίας*, cum
 Gaisfordius e libris quibusdam
 dedisset *πολλαπλασίας*, ut V,
 45, ubi vid. nott. — Mox re-
 tinui *πλωούσας*, ut VIII, 22
 init. et 44, ubi alii codd. *πλε-*
ούσας.

καταφρονήσαντες ταῦτα
 Iam attigi haec in nota ad I,
 59, quo loco nunc Hoeger. in
 Actt. philoll. Monacc. III, 4
 pag. 483 seq. *καταφρονήσας*
 refingi vult in *κάρτα φρονή-*
σας. Qui idem p. 485 hoc lo-
 co ταῦτα ad verbum *καταφρο-*
νήσαντες, quod genitivum ob-
 iecti requirat, referri posse ne-
 gans, absolute accipi vult *ob*
haec, ubi vulgo supplent *κατὰ*;
 ita ut ad *καταφρονήσαντες*
 mente addatur τῶν Ἑλλήνων.
 Quae tamen si dicere voluis-
 set Noster, vix credo eum sic
 fuisse locutum. Quapropter
 malim interpretari: cum haec
 mente reputassent, cogitassent
 non sine quodam Graecorum
 contemptu. Nec aliter accipi
 vult Larcherus, quo auctore
καταφρονεῖν hic valet *remar-*
quer, considerer, réfléchir. Nec
 aliter Wesselingius haec verba,
 quae olim haud satis bene verte-

bant: *prae contentu, rectius verti*
posse putavit: *ea considerantes*,
 locos Nostri asserens I, 59. 66 at-
 que Euseb. Praepar. Evang. IX,
 14, locum haud disparem: Aby-
 deni θεῶν καταφρονήσαντας
ἀμείνονας εἶναι i. e. quumque se
 diis meliores opinarentur. Vid.
 Diss. Herod. XI, p. 197. 198. Ne-
 gris interpretatur ἐν φρενὶ λα-
 βόντες, παρατηρήσαντες αὐτά.

ἐκκυκλοῦντο αὐτοὺς αὐτοὺς
 recte tenent libri scripti; nam
 ad Graecos sive Ἕλληνας spe-
 ctat per sensus quandam stru-
 cturam, cum sane proprie ad
naves illud referri debeat inde-
 que scribi αὐτάς: quod et
 ipsum olim in quibusdam ex-
 stitit. Hinc quoque mox *περι-*
εχομένους αὐτοὺς et cp. 16
ἐκκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν
αὐτοὺς. Ubi Valckenaerio
 rescribere placet *ἐκκυλεῦντο*,
 assentiente Wesselingio, qui e
 Sancrofti libro in l. l. VIII, 16
 pro vulg. *ἐκκυκλεύοντο* in tex-
 tum recepit *ἐκκυλεῦντο*, ipse
 coniciens *ἐκκυλεῦντο*. Equi-
 dem nihil mutavi, quandoqui-
 dem formam *κυκλεύω*, quam
 h. l. Florentinus liber cum
 aliis praebet, aequae atque *κυ-*
κλέω et *κυκλώω* in usu habuis-
 se videntur Graeci. Cf. Aelian.
 N. A. II, 8, ubi Herodotea at-
 tulit Iacobs, qui idem etiam ad
 Aelian. N. A. I, 53 de verbo
περιλαμβάνειν conferri potest.

τοῖσι Ἑλλήσι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν
 τε ἐποιεῦντο μεγάλην ὀρέοντες περιεχομένους αὐ-
 τοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι ὥς οὐδεὶς αὐτῶν ἀπονοστήσει·³⁵
 οὕτω ἀσθενέα σφι ἔφαινετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων
 3 πρῆγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμε-
 νον, ἄμιλλαν ἐποιεῦντο ὅπως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος
 νεία Ἀττικὴν ἐλὼν, παρὰ βασιλέος δῶρα λάμψεται.
 Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλείστος ἀνὰ τὰ
 11 στρατόπεδα. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὥς ἐσήμηνε, πρῶτα
 μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι, ἐς τὸ⁴¹
 μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημή-
 ναντος, ἔργου εἶχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέν-
 2 τες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἰ-

624

Hinc pugna ori-
 tur navalis, Mar-
 te pugnata an-
 cipi et nocte di-
 renta, Graecis
 Artemisium, bar-
 baris Aphetas
 repetentibus.

συμφορὴν τε ἐποιεῦντο με-
 γάλην ὀρέοντες] Distinctionem
 post μεγάλην poni solitam sus-
 tuli, quo melius appareret to-
 tius loci structura. Namque
 apodosis incipit a verbis συμ-
 φορὴν τε ἐποιεῦντο, ita ut per
 τε — καὶ iungantur participia
 ὀρέοντες et ἐπιστάμενοι, quae
 vero proxime antecedunt: ἀέ-
 κοντές τε ἐστρατεύοντο, ea ad
 protasin pertineant, verbis ὅσοι
 — ἦσαν εὖνοοι annectenda. Ubi
 simplex τε ita ponitur, ut VIII,
 6. Ipsam locutionem συμφο-
 ρὴν ποιεῖσθαι attigi ad V, 5.
 Add. VIII, 100.

ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν
 τὸ γινόμενον] Ad locutionem
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 388 pag.
 712. Herodot. IX, 46. Ad prono-
 mina αὐτὸς ἕκαστος conf. III, 82.
 VII, 19 et ad formam λάμψεται
 nott. ad III, 146. Pro βασιλῆος
 reposui βασιλέος.

Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λό-
 γος ἦν πλείστος ἀνὰ τὰ στρα-

τόπεδα] i. e. nam in (Persa-
 rum) exercitu Iones (αὐτοῖσι)
 maximam Atheniensium habebant
 rationem, maximi Athenienses fa-
 ciebant. Similis loquendi ratio
 IV, 135 init., ubi vid. Add. VIII,
 102. IX, 80 coll. I, 19. 120
 ibique nott.

Cap. XI.

πρῶτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι
 βαρβάροισι γενόμενοι κ. τ. λ.]
 E praecedentibus τοῖσι Ἑλλήσι
 mente his addendum οἱ Ἑλλη-
 νες. Qui signo dato primum
 quidem proris adversis in bar-
 baros (conversi) puppes in me-
 dium contraxerunt; deinde ve-
 ro, iterum signo dato opus
 (proelium) aggressi sunt, in
 exiguo quamvis loco conclusi
 et ex adverso (impetum facien-
 tes). Vernacule eum in mo-
 dum expressit Lange: „Auf
 das erste Zeichen nun, stellten
 sich die Hellenen, die Schnaebel
 den Feinden zugekehrt die Spie-

ρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν Γόργον τοῦ Σαλα-45
μινίων βασιλέος ἀδελφεὸν Φιλάονα, τὸν Χέρσιος,
3 λόγιμον εἶντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ
Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἶλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος
Λυκομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριστήριον ἔλαβε οὗτος.

gel in der Mitte gegeneinander, auf das zweite Zeichen ging es, obgleich sie engen Raum hielten, gerade von vorne drauf los.“ Schweighaeuserus, qui olim post voces κατὰ στόμα aliquid intercidisse putarat, postea has ipsas voces antecedentibus annecti voluit, pro uti in libro Florentino haec leguntur nulla distinctione posita, ita ut haec evadat sententia: „et ibi triginta a fronte naves ceperunt barbarorum.“ Sed in Lexico Herodoteo hanc sententiā reiectā, κατὰ στόμα denuo a sequentibus seiungi et antecedentibus adiici vult, cum Herodotus indicare voluerit in ipso ore id est, e proximo, cominus admodum cincti et conclusi erant, ut in Euripid. Rhes. 408. Equidem κατὰ στόμα accipio: ex adverso, a fronte (ut in Polybii locis a Schweighaeusero allatis II, 27 §. 8. XXXI, 26 §. 10 coll. Xenoph. Anab. III, 4 §. 42. V, 2 §. 26. V, 4 §. 22, ubi de aciei fronte locutio adhibetur) idque iungo antecedentibus ἔργον εἶχοντο, ita ut vocula καὶ explicandi simul notionem contineat: et quidem. „In pugnis navalibus, ait Schweighaeuser. plerumque a latere primum aggredebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum fre-

quenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum navium in hostiles iuxta proram impactis, illas ceperunt.“ Locutionem ἔργον ἔχεισθαι invenimus II, 121 §. 1 coll. VIII, 108; verbum ἀπολαμφθέντες, quod h. l. idem fere valet atque περιεχόμενοι (exclusi, intercepti), V, 101 coll. VIII, 97. 108. IX, 51. Ad genitivum σημήναντος intellig. τοῦ κήρυκος s. σαλπικτοῦ, quod idem mox suppleendum ad ἐσήμνηε. De qua ellipsi vid. Matth. Gr. Gr. §. 295 1. Lex. Xenophont. IV p. 16. 27. Herodot. VIII, 25 init. — Mox βασιλέος dedi pro vulg. βασιλῆος.

Λυκομήδης Αἰσχρέου] Plutarcho auctore in Vit. Themistocl. 15 fin. p. 119 F. *Lycocomedes* Atheniensis in Salaminia pugna primus hostilem cepit navem eiusque insignia Apollini dedicavit. Ubi haud male suspicatur Sintenis, insignem errorem commisisse Plutarchum, quum, quae ad Artemisium acciderint, ad Salaminiam pugnam transtulerit. Pro Αἰσχρέου plures codd. Αἰσχαίου; alterum recte tueri videtur Valckenaerius, comparans similia nomina Attica: Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας.

4 Τοὺς δ' ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἐτεραλκίως ἀγωνι-50
 ζομένους νύξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλλη-
 νες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς
 5 τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. Ἐν
 ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντίδωρος Ἀήμιος, μούνος τῶν55
 σὺν βασιλείῃ Ἑλλήνων ἰόντων, αὐτομολέει ἐς τοὺς
 Ἕλληνας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδο-
 σαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.

12 Ὡς δὲ εὐφρόνῃ ἐγέρουσε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέ-
 σον θέρους, ἐρίνετο δὲ ὕδωρ τε ἀπλετον διὰ πάσης
 τῆς νυκτός, καὶ σκληραὶ βροῦνται ἀπὸ τοῦ Πηλίου·60
 οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς

Eadem nocte
 tempestas coor-
 ta, Persarum et
 classem terret,

ἐτεραλκίως ἀγωνιζομένους] i. e. ancipiti Marte pugnantes, ut IX, 103 ἐτεραλκίως μάχη, quando aequo pugnatur Marte. „Quando, ait Valckenaerius, victis virtus redibat in praecordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἐτεραλκίως. Veteres sequuntur in hac voce sophistae; praeter alios Aelianus apud Suidam in Ἀτιμώρητος [I p. 272].“ — Tu vid. potissimum Homerum, qui hanc vocem frequentat, II. VII, 26 coll. VIII, 171. XV, 738. XVII, 627. Odys. XXII, 236. Aeschyl. Pers. 943 ed. Blomf.

Cap. XII.

ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρους] Recte Hoogveen. ad Viger. pag. 111: erat tempus mediae aestatis. Ad vocem εὐφρόνῃ in antecedentibus conf. nott. ad VII, 12.

ἐρίνετο δὲ ὕδωρ κ. τ. λ.] Ad voculae δὲ usum conf. Werfer. Actt. phil. Monacc. I pag. 96.

HERODOT. IV.

Voce ὕδωρ hic indicantur pluviae, imbres, ut I, 87. VIII, 13. Mox dedi e Florentino aliisque σκληραὶ βροῦνται, cum vulgo esset βροῦνται σκληραὶ i. e. dira, gravia tonitrua. Vid. Arrian. Exped. Alex. I, 17 §. 6 ibique Ellendt.

οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας] Voces οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια simili modo iuncta reperiuntur VIII, 18 aliisque locis, quos excitat Sintenis ad Plutarch. Themistocl. 8 fin. p. 56. Valckenaerius Homerica comparaverat Odys. XII, 67 πίνακός τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν, addens Homero recentiores scriptores fractae navis tabulas dixisse τὰς σανίδας et τὰ ναυάρια; quibus igitur hoc quoque loco intelliguntur ligna s. tabulae navis fractae summis undis natantes et eiectae ad oram Aphetarum. Excitat praeterea Valcken. Aeschyl. Pers. 422 (426 Blomf. 393 Both.) Agamemn. 668. Choe-

Ἀφείτας, καὶ περὶ τε τὰς πρώτας τῶν νεῶν εἰλέον-
 2το, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων. οἱ
 δὲ στρατιῶται οἱ ταύτη, ἀκούοντες ταῦτα, ἐς φόβον
 κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέσθαι, ἐς οἷα 65
 3κακὰ ἦκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφας ἐκ
 τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου
 κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίῃ κατεργή· ἐκ δὲ τῆς
 ναυμαχίης, ὄμβρος τε λάβρος, καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ
 ἐς θάλασσαν ὠρμημένα, βρονταὶ τε σκληραί. καὶ 625
 13 τοῦτοισι μὲν τοιαύτη νύξ ἐγίνετο. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι 71
 αὐτῶν περιπλώειν Εὐβοίαν ἢ αὐτὴ περ' εὐοῦσα νύξ
 πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσοῦτ' ὅσῳ ἐν πελάγεῖ

et naves Euboe-
 am circumve-
 hentes coufrin-
 git.

ril. apud Athen. XI p. 464 B. coll. Clem. Alexandr. Paedag. II p. 179, 29. De Aphetis cf. noit. ad VII, 193 et de verbo ἐκφορεῖσθαι allata ad VII. 188. Hoc loco male quidam codd. ἐξεφέροντο pro ἐξεφορέοντο. In seqq. εἰλέοντο accipio se voluebant, a verbo antiquo εἰλέω volvo, constringo; de quo conf. Buttmann. Lexilog. II p. 141—159.

ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων] i. e. impediabant pal-
 mulas remorum. Citat Suidas s. v. ταρσός III p. 432, ubi haec leguntur, quae eadem exstant in gloss. Herodot.: ταρσός κυ-
 ρίως τῶν ὀρνίθων ἢ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὄ-
 μοιος ὁ σχηματισμός. — In seqq. ad formam κατιστέατο cf. Matth. Gr. Gr. p. 378. ἐλπί-
 ζοντες est: putantes, arbitran-
 tes, ut saepius apud Herodotum. Ad locutionem ἐς οἷα κατὰ si-
 milia quaedam attulerunt Val-
 ckenae. ad Euripid. Phoeniss. 1633 et Heindorf. ad Platonis

Phaedon. pag. 262. Ita enim his locis ponitur οἷα, ut pro ὅτι τοιαῦτα poni existimes.

ὑπέλαβε ναυμαχίῃ κατεργή] Ad verbum ὑπέλαβε conf. al-
 lata ad VI, 27. Mox revocavi cum Schweigh. et Gaisf. κα-
 τεργή pro κρατερή, quod e Flo-
 rentino alioque libro retinue-
 runt Schaefer., Matth. et Bek-
 ker. Conf. Herod. I, 76. VI, 101. IX, 9. Sic quoque in
 proxime seqq. pro ὄμβρος τε
 λάβρος in uno libro vetusto
 exstat κρατερός, in alio κρατε-
 ρός: quod utrumque e glossa
 ductum puto. Vocem λάβρος
 attigi ad I, 87. Add. Blom-
 field. in Glossar. ad Aeschyl.
 Pers. 114. — In fine cap. cum
 recentt. edd. restitui τοιαύτη
 νύξ ἐγίνετο, ubi Schaeferus de
 suo dederat ἢ νύξ.

Cap. XIII.

τοσοῦτ' ὅσῳ κ. τ. λ.] Atti-
 git Matthiae Gr. Gr. §. 455
 not. 7 p. 852 et 480 not. 2 p.
 899. Add. Schaefer Appa-

- 2 φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἔγένετο ἄχαρι· ὥς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμῶν τε καὶ 75 τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, ἑοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ 3 ἐφέρουτο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιεέτό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν, μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μὲν 80 14 νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο. Οἱ δ' ἐν Ἀφέτησι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη

Graecorum clas-
sis aucta navi-
bus LIII barba-
ros iterum ado-

rat. crit. ad Demosthen. T. I p. 866. De voce ἄχαρι conf. allata ad VI, 9. Quā voce indicari quodvis malum *tout ce qu'il y a de plus fâcheux*, h. l. observat Larcherus. Cur autem h. l. τὸ τέλος ἄχαρι ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notarit Longinus De sublimit. ep. 42 pag. 222, iure miratur Valcken., nisi omnino haec a scio-lo quodam Longinianis interiecta putentur. Quae sint τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, diximus ad VI, 100. Add. Pflugk Euboicc. p. 4. Verbum ἐκπίπτειν de iis, qui naufragium passi ad litus eliciuntur, aliquot locis illustravit Wesseling. ad Diodor. II, 60. Tu vid. supra nott. ad VI, 44.

ἐποιεέτό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἂν κ.τ.λ.] τοῦ, quod in Aldina et aliis edd. abest, cum Schweigh., Gaisf. et Bekkero e pluribus revocavi codd. Intelligitur enim deus ille ultor superbiorum vindexque, qui superbiam Persarum supra modum elatam deprimat Graecorumque res augeat. Cf. citt. ad VII, 10 §. 5. Hinc minus utique placent, quae Val-

ckenaerius adscripsit: „quam hic dat Herodotus rationem, noverat Atticis potius ingeniis placitum, quam si superbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindice sic castigatam depressamque; alias saepe memorans ultorem superbiorum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἀμαρτεῖν.“ Quibus eo, opinor, respicit vir doctus, quod Herodotum in hisce Musarum libris nonnulla in Atheniensium, quibus placere voluerit, gratiam dixisse contenderunt. Sed vid. nott. ad VI, 108. VII, 139. Expressit Herodoti sententiam Diodorus XI, 13 init., auctore eodem Valckenaer., qui cum verbis sequentibus: ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν contendit Isocratis verba ad Philipp. pag. 90 B. [cap. 15 §. 39], qui πόλεις dixerat ὠμαλισμέναις ὑπὸ τῶν συμφορῶν, et Thucyd. VIII, 57, qui collidendo ait ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους.

Cap. XIV.

ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη

ῥήτρ. Victoria
tunc penes Grae-
cos.

ἐπέλαμψε ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας, καὶ σφι ἀπε-
χρέετο κακῶς πρήσσοις ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ πα-
2 ρεόντι. τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ἐπεβώθειον νέες τρεῖς καὶ 25
πεντήκοντα Ἀττικάι. αὐταὶ τε δὴ σφας ἐπέφωσαν
ἀπικόμεναι, καὶ ἕμα ἀγγελίῃ ἐλθοῦσα, ὥς τῶν βαρ-
βάρων οἱ περιπλώνοντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἴη-
3 σαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυ-
λάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλώνοντες ἐπέπεσον 90
νηυσὶ Κιλίσσῃσι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὥς εὐ-
φρόνῃ ἐγένετο, ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.
15 Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ, δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρα-
τηγοὶ τῶν βαρβάρων νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαί-
νεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέ- 95
μειναν ἔτι τοὺς Ἑλλήνας μάχης ἄρξαι· ἀλλὰ παρα- 626

ἐπέλαμψε] Ad usum vocis ἀσμέ-
νοισι conf. VIII, 18 init. et quae
ad Plutarch. Philopoem. p. 20
attulimus; quibus nunc add.
Bremi in Excurs. XI ad Ly-
siam p. 449 seqq. Ad verbum
ἐπέλαμψε conf. nott. ad VII,
13.

ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας]
Retinui ἀτρέμας, cuius loco
plures codd. ἀτρέμα. Sed vid.
VIII, 16. V, 19. Ad ἀπεχρέ-
ετο conf. Matth. Gr. Gr. pag.
497, et nott. ad I, 102. For-
mam ἐπεβώθειον ad VIII, 1 no-
tavimus.

φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν
ὥρην] Quod e Florentino nu-
per receptum est δὲ pro δὴ,
malui equidem cum Matth. et
Bekkero retinere δὴ, quod huic
loco melius convenire credo.
Verbum φυλάττειν attigi ad
VIII, 9 τὴν αὐτὴν ὥρην cum
Larchero et Schweighaeusero
de eodem diei tempore quo pridie

accipio. Nam respiciuntur ver-
ba VIII, 9: δαίτην ὀψίην γι-
νομένην τῆς ἡμέρης φυλά-
ξαντες.

Cap. XV.

δεινόν τι ποιησάμενοι] Pro
τι Koen. coniecit τε, probante
Valckenaerio. De ipsa locu-
tione conf. citt. ad VII, 35. In-
fra VIII, 16: δεινὸν γὰρ χοῆ-
μα ἐποιεῦντο. Ad verba seqq.
νέας οὕτω σφι (cuius loco duo
codd. σφας) — λυμαίνεσθαι
conf. Matth. Gr. Gr. §. 391 p.
718. Wesselingius de verbi
λυμαίνεσθαι structura cum
utroque casu excitaverat Gro-
nov. ad Herod. III, 16. Albert.
ad Act. Apostol. VIII, 3. Tu
vid. etiam Herod. VIII, 28.

καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω] scil.
γεγόμενον vel simile quid; quo
Xerxis supplicium s. ira, quam
sibi timebant, occulte significa-
tur. Conf. Fischer. ad Wel-

κελευσάμενοι, κατὰ μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νῆας.
 2 Συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς τε ναυ-
 μαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεξομαχίας τὰς ἐν
 3 Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἄγων τοῖσι κατὰ θά-
 λασσαν περὶ τοῦ Εὐρύπου· ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεων-
 νίδεα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν· οἱ μὲν δὴ παρεκε-
 λεύοντο, ὅπως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς
 βαρβάρους· οἱ δ', ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα
 16 διαφθείραντες, τοῦ πόρου κρατήσουσι. Ὡς δὲ ταξά- 5
 μένοι οἱ Ξέρξης ἐπέπλων, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἰ-

Tertia pugna
 navalis, acrior
 illa prioribus
 dubioque Marte.

ler. III pag. 116. Structuram verbi ἀναμένειν in seqq. attigit Matth. Gr. Gr. §. 537 p. 1056. cf. Herod. VIII, 56.

κατὰ μέσον ἡμέρης] Refero huc Ev. Matth. XIV, 24: τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν; ad quem locum plura dederunt interpretes a Kuinoelio excitati pag. 395; nec fugit iste usus Viger. De idiotismo. p. 111. Ad particulam ὥστε post συνέπιπτε abundanter quasi positam conf. nott. ad I, 74 et infra VIII, 132. 141. Pro ταῖς αὐταῖς ἡμέραις Sancrofti liber τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας, probante Wesselingio, qui confert VII, 151: τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον. Equidem vulgatam praefero. In verbis subsequentibus τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας pronomen demonstrativum sic postpositum notat Strange in Iahn. et Seebod. Annall. Suppl. II, 2 pag. 240, ubi plura similia afferuntur.

ἦν δὲ πᾶς ὁ ἄγων κ. τ. λ.] „Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angu-

stis defendendis et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI, 13 mutuatus est.“ Wessel.

ὅπως μὴ παρήσουσι] Sic recte dedit Matth. (Gr. Gr. §. 531 not. 2 pag. 1037) e Florentino aliisque pro παρήσωσι, quod praebet Sancrofti liber, dudum iure damnatum a Werfero in Actt. phill. Monacc. I p. 105, qui idem cum Matth. mox quoque recte dedit κρατήσουσι pro κρατήσωσι, cum huius loci sane par ratio, etsi postea idem Werferus l. l. p. 273 coniunctivum κρατήσωσι retineri voluit, probante etiam Schaefero, quum modos variare Herodoto sit usitatissimum, ut apud Isocrat. Areopag. 11 p. 225. Equidem cum Bekkero, Stegero eiusque censore Lipsiensi (1833 Add.) pag. 44 atque Ienensi (1828 nr. 186 p. 46), qui alia quaedam etiam affert, utroque loco futurum reposui, de cuius usu post ὅπως plura disputantur ab Isocratis interpretibus ad l. l. pag. 212—216 ed. Benseler.

χον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μνησιδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν 2 αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανεπλώων τε καὶ συνέμισγον. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι 10 3 ἀλλήλοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξης στρατὸς ὑπὸ μεγάρθεός τε καὶ πλήθεος αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἐπιπτε, ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν, καὶ περιπιπτουσέων 4 περὶ ἀλλήλας. ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ χοῖμα ἐποιεῦντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς 15 5 φυγὴν τραπέσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες· πολλῶ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἐκότεροι. Ἐν ταυτῇ τῇ

17

Aegyptii et Clias Atheniensis celebrati.

Cap. XVI.

μνησιδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν] *Mente addas licet τάγμα vel simile quid. Naves enim ita collocarunt, ut lunae crescentis speciem referret acies. Conf. I, 75 et ad antecedentia οἱ Ξέρξης nott. ad VII, 104.*

ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς] *Cf. nott. ad VIII, 10.*

παραπλήσιοι ἐγίνοντο] *Alii ἐγένοντο, quos sequuntur Matth. et Bekker. Quod vero vulgo vertunt: pari Marte pugnatum est, mavult reddi Larcherus: aequatis viribus, à forces égales. Vulgatae interpretationi favet Cornelius loco mox laudando, ubi conf. interpretes, qui et locutionem illustrarunt et argumentum, quandoquidem sunt, qui victoriam aliter atque Herodotus Graecis tribuant.*

αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἐπιπτε] *Confert Valcken. Cornelii Nepotis verba in Themist. ep. 3: „Angustias enim Themistocies*

[inter Euboeam continentemque terram] quaesiverat, ne multitudine navium circumiretur. Hic etsi pari proelio discesserant, tamen eodem loco non sunt ausi manere etc. etc.“ Ad verba δεινὸν χοῖμα ἐποιεῦντο *conf. nott. ad VIII, 15 init. Pro περὶ ἀλλήλας Reiskius mallet περὶ ἀλλήλαις, non male, ut iudicat Sintenis ad Plutarch. Themistocl. 15p. 106, quamquam etiam accusativus ferri poterit. Quo eodem monente περὶ ἀλλήλαις, de aliis super alios incidentibus bene dicitur. In Sancrofti libro prorsus deest praepositio περὶ.*

διέστησαν] *Vid. I, 76. VIII, 18. Pro ἀγωνιζόμενοι Schwegh. mallet ἀγωνισάμενοι.*

Cap. XVII.

Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ] *Secundum Diodorum XI, 13 inter Graecos excelluerunt Athenienses ἀριστεύοντες, inter bar-*

ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτῶν²⁰
 ἡρίστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ
 2 νῆας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν
 δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἡρίστευσαν
 Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδew·
 ὃς δαπάνην οἰκῆτην παρεχόμενος ἐστρατεύετο ἀνδρά- 627
 σι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκῆτῃ νηϊ. 26

baros *Sidonii*, non, ut apud Herodotum est, *Aegyptii*. Athenienses eadem laude ornaverant Pindarus in carmine apud Plutarch. II p. 552 B. coll. Aristid. Themistocl. T. III pag. 310. Attulit haec Valcken. Ad locutionem ἔργα ἀπεδέξαντο cf. allata ad VII, 139 et ad αὐτοῖσι ἀνδράσι III, 45 ibiq. nott.

καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδew] Hunc quidem Cliniam Plutarchus quoque tradit (Vit. Alcibiad. cp. I p. 191) sua navi ad Artemisium pugnassee, postea vero in Boeotia occubuisse ad Coroneam: de qua pugna testes excitavi ad Plutarchi I. l. pag. 56. Add. Wiggers Quaest. critt. et historr. in Cornel. Nep. Alcib. (Lips. 1833) pag. 59. 60. Fuit hicce Clinias illius Alcibiadis filius, qui inde a Platone in Euthyd. p. 275 A. p. 312 Heind. vocatur ὁ παλαιός, ut scil. distingueretur ab illo Alcibiade, qui prioris illius Alcibiadis nepos et huius Cliniae filius per belli Peloponnesiaci tempora potissimum inclaruit celeberrimus Atheniensium dux, qui, uti mos fuit Athenis (vid. Sturz. in Commentt. Societat. philolog. Lips. I, 2 pag. 226), nomen ab avo eoque paterno ac-

ceperat. De eius stirpe vid. Plutarch. I. l. ibique allata p. 55. Et congruit, observante Wesselingio, temporum ratio. Nam Alcibiades ille, qui Diodoro teste XIV, 10 obiit annos ferme natus quadraginta Olymp. XCIV, 1, lucem viderit necesse est circa Olymp. LXXXIII, patre sexagenario maiore; quem, quando ad Artemisium pugnatum est Olymp. LXXV, annos triginta aut paulo pauciores habuisse si probabile est, consequens inde fit, hunc filium post triginta et quinque annos genitum fuisse a Clinia, qui ad Coroneam haud multo post occubuit, relicto filiolo Alcibiade orbo, ut ait Isocrates De Big. pag. 352 [cap. 10 §. 26]. Accidit enim ista pugna anno 447 a. Chr. n. sive Olymp. LXXXIII, 2 (vid. Clinton. Fast. ed. Krüger. p. 54), igitur ante bellum Peloponnesiacum (sive ann. 431 a. Chr. n.) cuius anno demum duodecimo Alcibiades ἐτι νέος ὢν producitur a Thucydide V, 43, triginta annos probabiliter natus, ut ad Plutarch. Alcibiad. 13 p. 123 posui. Haec ad Herodotei loci intelligentiam sufficiant.

δαπάνην οἰκῆτην παρεχόμενος] Inde mox οἰκῆτῃ νηϊ mi-

18

Iam Graeci de statione ad Artemisium reliquenda serio cogitantes,

Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὄρμον ἠπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς διακριθέντες ἐν τῆς ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκράτεον· τρηχέως δὲ περιεφθίντες, καὶ οὐκ ἦκιστα Ἀθηναῖοι, τῶν αἰ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἦσαν, ὀρησμὸν δὴ ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. Νύμφη δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλέης, ὥς, εἰ ἀπορρήγειν ἀπὸ τοῦ βαρβάρου τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικόν, οἷοί τε εἶησαν τῶν λοιπῶν να-

19

primum Euboeensium greges, contra oraculi monitum in Eu-

litasse dicitur sive, ut apud Plutarchi Alcibi. 1 legimus, ἰδιοστόλῳ τριήρει; quod eodem sane reddit. Nec alio sensu οὐκείαν ναῦν dixit Pausanias X, 9 §. 1, quam ἰδιόστολον vocat Plutarch. Alexand. 34 p. 685 D. Quum enim Athenis respublica ipsa praeberet naves bellicas a singulis civibus ditioribus certo quodam ordine instruendas armis ac reliquo apparatu, sigillatim memorantur, qui gravissimis temporibus rerumque discriminibus naves ipsas suis impensis constructas et ornatas apparatu necessario (id est ἰδιοστόλους τριήρεις) suppeditarunt; quo ipso egregium sui in patriam studii testimonium exhibere putabantur. Conf. Wolf. Prolegg. ad Demosthen. Leptin. p. C seqq. CXVII. CXIX. Boeckh. Oeconon. Atheniens. p. 90.

Cap. XVIII.

Ὡς δὲ διέστησαν] Cf. VIII, 16 et ad vocem ἄσμενοι cilt. ad VIII, 14. Ad vocem διακριθέντες cf. nott. ad VII, 219. τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν

ναυηγίων] Quae eadem sic iuncta reperimus VIII, 12, ubi vid. Sedulo autem Herodotus indicat, cadaveribus et navium fragmentis eos esse potitos: si quidem id victoriam indicabat simulque pietatem declarabat erga mortuos, qui iusta obtinerent exsequia.

τρηχέως δὲ περιεφθίντες] Conf. nott. ad V, 1. De usu verbi τιτρώσκειν de navibus cf. cilt. ad VII, 233. De verbo ἐβούλευον egimus ad VIII, 4.

Cap. XIX.

Νύμφη δὲ λαβὼν] Locutionem attigi ad III, 41. Mox cum Schweigh. et Gaisf. dedi βαρβάρου, quod libri scripti quantum scio omnes praebent. Ex Aldina fluxit lectio βαρβαρικοῦ, quam tenent Matth. et Bekker. Tu conf. I, 58. 60. III, 115 ibique nott. — Post εἶησαν Werfer. in Actt. philoll. Monacc. I p. 245 addi vult ἄν; quo mihi quidem haud opus esse videtur. Assentitur Reisig. ad Sophocle. Oedip. Col. p. 320, qui rationem particulae omissae reddere studuit.

τύπερθε γενέσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρό-35
 βατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρα-
 τηροὺς, ἔλεγε σφι, ὥς δοκεῖοι ἔχειν τινὰ παλάμην,
 τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλέος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς
 2 ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου.
 ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα σφι 40
 εἶναι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν κα-
 ταθύνειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρα-
 τὴν ἔχειν, ἢ τοὺς πολεμίους· παραινεῖ τε προει-
 3 πεῖν τοῖσι ἐωυτῶν ἑκάστους πῦρ ἀνακαίειν. νομι-
 δῆς δὲ πέρι τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινεάς 45
 ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρσεε σφι ποιέ-
 ειν· καὶ αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς
 20 τὰ πρόβατα. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν

hoc temere re-
 lictos, ne Persa-
 rum praeda
 fiant, ipsi diri-
 piunt:

20

κατύπερθε γενέσθαι] i. e. superiores fieri reliquis, ut VIII, 60. 75. 136 coll. VII, 233. Itaque idem fere valet atque κρατεῖν.

ταύτῃ συλλέξας] i. e. παρὰ τὴν θάλασσαν, ad ipsum mare, quā illi agebant oves, cogit exercitus duces. Hinc male quidam Codd. ταύτην. — In proxime seqq. παλάμην affert Suidas III p. 5 exponens τέχνην. Rectius, opinor, Schweighaeus. in Lex. Herod. interpretatur ansum et occasionem sive viam et rationem efficiendi aliquid. Cf. Theogn. 634. 996. Pro βασιλῆος rescripsi βασιλέος.

ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου] i. e. et hoc quidem non nisi hactenus aperuitis (ducibus). Ad verbum παραγυμνοῦν conf. I, 126. Ad locutionem ἐς τοσοῦτο vid. allata ad VII, 99. — In seqq. verba ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι

valent: in praesenti rerum statu. Conf. not. ad V, 49.

σφι εἶναι ἔλεγε] Ita e Florent. receptum pro vulg εἶναι σφι. Ex quo eodem mox repositum καταθύνειν ὅσα τις ἐθέλοι, ubi vulgo ὅσα τις ἐθέλοι καταθύνειν. Matthiae utroque loco vulgatam retinuit. Ipsum καταθύνειν, mactare, vix multum differt a simplici θύνειν I, 216. II, 42 coll. VII, 197. Pro Εὐβοεικῶν duo codd. Εὐβοϊκῶν. At conf. III, 89. VII, 192.

πῦρ ἀνακαίειν] Vid. nott. ad IV, 145. In proxime seqq. τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν eadem valet structura, quam ad VI, 63 observavimus. τὴν ὥρην de tempore (ad reditum) commodo accipio. Conf. VIII, 12. 14.

Cap. XX.

παραχρησάμενοι τὸν Βάκι-

Βάκιδος χρησμόν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε προεσάξαντο, ὡς παρεσομένον 628 σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐ-51 2 τοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὥδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός·

Φράζεο βαρβαρόφωνον ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλλῃ
βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχην πολυμηκάδας αἰγας. 55

δος χρησμόν] i. e. *spreto, neglecto oraculo*, quod a Bacide ipsis erat datum. Verbum *παρὰ* ἄσθαι attigi ad I, 103. De Bacide haec adscripsit *Wesseling.*: „Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat, Pausan. X, 14 §. 3, ex illo carmine haec durat portio. Idem cap. 12 §. 6 ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et Cicero *Divinat.* I, 18 [§. 34]. Duos Bacides Clemens Alex. *Strom.* I pag. 398, Arcadem et Boco-tium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super quâ re sollicita exstat opera Loensis *Epiphyllid.* IX, 11 interpretumque Aeliani Var. XII, 35.“ Add. Schol. ad *Aristophan.* Pac. 1071 atque *Eudoc.* *Violar.* p. 92 et 374 seq., unde discimus, Theopompum in *Philipporum* nono libro multa de Bacide exposuisse, cuius oracula Noster etiam infra VIII, 77. 96. IX, 43 protulit. — Schweigh. huic capiti commodiorem futurum fuisse putat locum proxime post caput quartum. Libri scripti nihil mutant.

ὡς οὐδὲν λέγοντα] Eadem locutio III, 35. Recte autem Zeune ad *Viger.* p. 152 οὐδὲν λέγειν tradit esse *perperam di-*

cere, id quod probari nullo modo potest. Vid. *Platon.* *Apolog.* 17 p. 30 D.

προεσάξαντο] *Conf.* I, 196 ibique nott. V, 34. Haud incommode *Reiskius.*: „ἐξεκομίσαντο deportarunt in locum tutum extra insulam [quod alias est ὑπεκθέσθαι, ut cap. 4], προεσάξαντο, rure in urbes compulerunt.“

περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα] i. e. res suas ipsi in summum discrimen adduxerunt. Ita *Schweighaeuser* in *Lex. Herodot.* comparans, quae continuo in eandem sententiam dicuntur: *παρὴν σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα*, ubi πρὸς τὰ μέγιστα, notante *Schweighaeus.*, idem fere valet atque ἐς τὰ μέγιστα VIII, 144. Ad locutionem *συμφορῇ χρῆσθαι* cf., ne plura, III, 41 ibiq. nott.

Φράζεο βαρβαρόφωνον] *Schaefer.* et *Bekkerus.*, praecunte *Larchero*, dederunt *βαρβαρόφωνος* contra codd. fidem, qui in vulgata conspirant, quae, docente *Schweigh.*, idem valet atque *φράζεο ὅταν βαρβαρόφωνος βάλλῃ*, per attractionis illam structuram. Quod nisi placeat, ad verbum βάλλῃ mente

21

3 τούτοις δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χορησμένοις ἐν τοῖ-
 σι τότε παρεούσι τε καὶ προσδοκίμοις κακοῖσι, πα-
 ρῆν σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα. Οἱ 60
 μὲν δὲ ταῦτα ἔφηρσεν, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῶνος
 κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος,
 Πολύας, γένος Ἀντικυρεὺς, τῷ προσετέτακτο, (καὶ
 εἶχε πλοῖον κατῆρες ἐτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτι-

dein la. audita
 interim Sparia-
 norum ad Ther-
 mopylas clade.
 petunt Graeciae
 interiora.

addere quoque licet, subiectum
 ὁ βάλλων vel simile quid, ut
 VIII, 11 init. Ipsa vox βαρ-
 βαρόφωνος, quae iam ex Ho-
 mero nota est II. II, 867, et
 hoc loco et IX, 43 peregrinum
 indicat, sive extraneum. Ad
 vocem ζυγὸν Wesseling. exci-
 tarat Aeschyl. Pers. 72, qui
 πολύγομφον ὄδισμα ζυγὸν ἀμ-
 φιβαλὼν ἀνέγει πόντον tragice
 dixit de ponte in Hellesponti
 angustiis, intenso funibus ex
 byblio VII, 36.

προσδοκίμοις κακοῖσι] i. e.
 in malis imminentibus, quae ad-
 huc expectantur indeque τοῖσι
 παρούσι i. e. iam praesentibus
 opponuntur. Conf. V, 108. III,
 123 ibique nott.

Cap. XXI.

Ἀντικυρεὺς] De Anticyrā
 urbe vid. allata ad VII, 198.
 πλοῖον κατῆρες Schweigh. in
 Lex. Herod. intelligit de navi
 remigio omnibusque rebus ad
 navigandum necessariis bene
 instructā. Apud Hesychium
 (II p. 194) pro κατῆρες κα-
 τηρτισμένον ἐν ἐρήμῳ G. Her-
 mann. ad Euripid. Iphigen. in
 Taur. 1362 pag. 157 scribi
 vult κατηρτισμένον εὐήρετον,

quum κατῆρες proprie deno-
 tet aptatum, instructum.

εἰ παλήσειε] Ita omnes codd.,
 excepto uno Florentino, in quo
 exstat παλαίσειεν, ut dudum in
 mentem venerat Pavio. Ad
 vulgata tuendam afferunt He-
 sychium III p. 842, apud quem
 legimus παλήσειε· διαφθείρειε
 (nisi cum Valcken. rescriben-
 dum διαφθαρείη, quod senten-
 tia postulare videtur) itemque
 ἐπάλλησεν (quod cum Schweig-
 haeusero rectius commutabis in
 ἐπάλλησεν)· διεφθάρη atque
 πεπαληκέναι· ἐκπεσεῖν, πεπα-
 λημέναι· βεβλαμμέναι. Quae
 omnia Schneider. (qui παλή-
 σειε idem esse vult atque ἐκ-
 πίπτει: „wenn er sollte unterlie-
 gen, besiegt werden.“) in Lex.
 Graec. et Schweigh. ad ver-
 bum παλαίω s. παλάω, ionice
 παλέω, relata volunt, quod cum
 in universum valeat colluctari,
 conflictari, frequentius tamen
 de graviore lucta et periculoso
 certamine adhibeatur. Nec ali-
 ter statuerat Wesselingius, de
 conflictu sive de clade secuta
 agitatione classis maiore illud
 accipiens simulque afferens ex
 Hippocrate ἀποπαλέειν et ἐκ-
 παλέειν in evibratione et con-
 cussu vehementiori usitatum. Nec

κὸς στρατὸς, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι 65
ὥς δ' αὖτως ἦν Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλῆος, Ἀθηναῖος,
καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦ-
σι ἀγγέλλειν τριηκοντῆρα, ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώ-
2 τερον τὸν πεζόν. Οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνυχος ἀπικόμε-
νός σφι ἐσήμαινε τὰ γεγυῖα περὶ Λεωνίδα καὶ
3 τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὥς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκ-70
ἔτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομί-
ζοντο δὲ ὥς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Κορίνθιοι πρῶτοι,
ὑστάτοι δὲ Ἀθηναῖοι.

22

Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλε-
ξάμενος Θεμιστοκλῆς, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα 629

Themistocles Io-
nes apud Persas
militantes in

equidem meliora habeo, quae in medium proferam. Coniecerat Valckenaerius, probante Larchero: *εἴ τι πταίσειε ὁ ναυτικός στρατός* id est *ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα*, ut est apud Diodor. XI, 15 coll. Thucyd. V, 16. Demosthen. [pag. 23. 155 coll. 1479 Reisk.] eoque etiam refert similis argumenti formulam: *εἴ τι παθῆσειε* si quid eveniret classi, quum talibus uti veteres consueverint *εὐφημismoῖς*, ne belli tristem eventum memorarent, ut in Euripid. Phoeniss. 251. Iphigen. in Taur. 755, alibi. Negris, qui *παλήσειε* derivat a verbo *παλέω*, quod idem sit atque *πάλλω*, id sibi videri ait: *εἰ κινηθεῖη*, *εἰ παραχθείη*, *εἰ σεισθεῖη* sive *εἰ βλαφθεῖη*, *εἰ διαφθαρείη*. Si vero locus emendatione egeat, forsitan scribendum esse *εἴ που λύσειε*.

ὥς δ' αὖτως] i. e. eodem modo, ut I, 215. II, 67. IX, 81.

Coniunctum invenitur. ὥς αὖ-
τως VII, 86.

ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτε-
ρον τὸν πεζόν] Haec formula, in utramlibet partem quae accipi potest, plerumque malam in partem adhibetur. Vid. allata ad III, 33 et de comparativo νεώτερον nott. ad III, 62. V, 19. Mox *σφι ἐσήμαινε*, ut plures iubebant codd. pro *ἐσήμαινέ σφι*, quod tenuit Schaefer. — *ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν* idem fere quod *ἀνεβάλοντο τὴν ἀποχώρησιν*: haud sibi differendum, protrahendum putabant discessum.

Cap. XXII.

ἐπιλεξάμενος] Corrigit ἀπο-
λεξάμενος, ut VIII, 101 coll. V, 110 (ubi vid. nott.), praesertim cum quod hic eligendi notione adhibetur verbum, *ἐπιλέγεσθαι*, idem mox legendi notione inveniatur: de quo monui ad III, 41. At eligendi si-

ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, τὰ ⁷⁵Graeciae partes
 Ἰωνες, ἐπελθόντες τῇ ὑστέρῳ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἄρτε- ^{sollicitaturi a-}
 2 μίσιον, ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τὰδε ἔλεγε·
 „Ἄνδρες Ἰωνες, οὐ ποιεῖτε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας
 3 „στρατευόμενοι, καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλοῦμενοι.
 „ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ⁸⁰
 „ἔστι τοῦτο μὴ δυνατόν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ

gnificatione idem verbum invenimus VI, 73. VII, 10 §. 8. — In seqq. τὰ πότιμα ὕδατα de iis locis intelligo, quae aquam potabilem praebebant, quibus igitur appellere coacti erant Persae s. Iones, qui, uti mos fuit veterum, plerumque non ea aquarum copiā, quā ad longiora itinera opus est, naves instruxerant. Ad argumentum pertinet Plutarch. V. Themist. p. 116 B., cap. 9, ubi literas a Themistocle insculptas esse tradit, ἣν κατάρσεις ἀναγκαίας καὶ καταφυγὰς ἑώρα τοῖς πολέμοις.

ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα] Quae sequuntur verba usque ad vocem ἄνδρες, ea omnia absunt a Sanerosi libro alioque, in quo utroque codice non nisi haec leguntur: λέγοντα τὰδε. Equidem librorum socordiae tribuere malim quam glossam suspicari. Invenitur ἐντάμνειν γράμματα supra IV, 87 de Dario, qui lapideis columnis literas insculpi sive insecari (ut Latini quoque dicunt) iussit. Quod idem etiam Herodoto dicitur ἐγκολάπτειν I, 93. 187 coll. III Maccab. II, 27. Vim articuli τοῖσι (ante λίθοισι), quae talis est, ut

lapides significantur, qui ibi erant, bene notavit Sintenis ad Plut. Themistocl. 9 pag. 58. Ipsum Themistoclis factum calidum commemorant praeter Plutarch. l. l. Polyae. I, 30, 6. Aristid. I p. 314 (ubi cf. Schol. p. 234 Frommel.), notante Valckenaerio, cui merito videntur absurda et sophistarum more dicta, quae Themistocli tribuit Iustinus II, 12, falsoque ficta, quae Plutarchus II pag. 305 D., (ubi nunc conf. Wyttenbach. Animadvers. II, 1 p. 80) scribit de fratre Themistoclis, Agesilao, quem ad Artemisium Graeci miserint speculatore.

οὐ ποιεῖτε δίκαια κ. τ. λ.] Spectat huc Eustath. ad Dionys. Perieg. 423. Tu conf. de sententia Herodotea noll. ad VII, 51. 150 coll. Diodor. Sic. XIX, 41. Iustin. II, 12, cui patέρες sunt conditores. De participii (στρατευόμενοι) usu conf. Matth. Gr. Gr. §. 554 γ. Ad verba: πρὸς ἡμέων γίνεσθε (nostris a partibus state) vid. I, 75. 124. VIII, 60 §. 2.

ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ] i. e. secedite e pugna ita ut neutrius sitis partis, et quidem non

„νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν
 4 „Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιεῖν. εἰ δὲ μηδέ-
 „τερον τούτων οἷόν τε γίνεσθαι, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης
 „μέζονος κατέξενχθε ἢ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς γε 85
 „ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὶ ἀνθυμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνη-
 „μένοι ὅτι ἀπ’ ἡμέων γερόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῇθεν ἡ
 „ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ’ ὑμέων ἡμῖν γέγονε.“
 5 Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ’ ἀμ-
 φότερα νοέων· ἵνα, ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασι-90
 λέα, Ἰωνας ποιήσῃ μεταβαλεῖν καὶ γενέσθαι πρὸς
 ἔωυτῶν, ἢ, ἐπεὶ τε ἀνενειχθῇ, καὶ διαβληθῇ πρὸς
 Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἰωνας, καὶ τῶν ναυ-

solum vos ipsi, verum etiam Caribus ut idem faciant, persuadeate. Formulam ἐκ τοῦ μέσου ἔξεσθαι attigi ad III, 83. Vocula δὲ h. l. non sine vi quadam posita, monstrante Werfer. in Actt. philoll. Monacc. 1 p. 93.

ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης μέζονος κατέξενχθε] i. e. sed si graviori necessitate quam ut (a Persis) deficere possitis, estis adstricti s. coacti. Ad locutionem Wesseling. bene affert Aeschyl. Prometh. 108. Sophocl. Philoct. 1022. Ai. 123. Nec dissimilis locutio apud Herodotum I, 11 coll. IX, 16. — In seqq. ἔργον de ipsa pugna accipiendum, ut saepius. Verbum συμίσγειν attigi ad VII, 85.

ἔγραφε] Ita cum Schweigh. et Gaisf. rescripsi pro ἔγραψε, quod e duobus codd. tenuerunt Schaefer. et Matth. — ἐπ’ ἀμφότερα νοέων Schweigh. in Lex. Herodot. reddit: in utramque partem cogitans, rem deli-

berans. Pro βασιλῆα dedi βασιλέα.

ἐπεὶ τε ἀνενειχθῇ καὶ διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα] sc. τὰ γράμματα; ut haec verba si renunciata s. relata essent (Xerxi) et in calumniam sive criminis suspicionem adducta apud ipsum, Iones suspectos sive fide dubios redderent eosque a pugna navali amoverent. Haud aliter Herodotus in simili re IX, 98 fin. Nostrum locum excitavit G. Hermann. Opuscul. Acad. IV p. 103 de vocula ἐπεὶ exponens, quae hic fortius urgeat conditionem, cum si ἐπεὶ dixisset Herodotus, nil nisi incertum esse indicasset, futurumne illud esset nec ne; indeque reddit: si (quod tamen si fieri posset, evitare cupiebat) cognovisset Xerxes. De Coniunctivo, qui hic particulam ἐπεὶ excipit, monuit quoque Hartung. Lehre v. d. Partik. d. Gr. Sprach. II p. 296. — De verbo διαβάλλειν conf. nott. ad V, 50. 97.

- 23 **μαχιέων** αὐτοὺς ἀπόσχη. Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα 95 πλοῖον ἦλθε ἀνὴρ Ἰστιαεὺς, ἀγγέλλων τὸν δρησμόν 2τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπιστίας τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ ταχείας ἀπέστειλαν προκατοψομένας. ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἡλίω σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπλῶε ἀλῆς ἐπὶ τὸ Ἀρτε- 3μίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μέχρι μέ- 1 σου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἐπλῶον εἰς Ἰστιαίην. 4 ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων· καὶ

Barbarorum
classis ad Arte
630

misium proecta
Histiacam alios-
que Euboeae lo-
cos maritimos
occupat.

Cap. XXIII.

[Ἰστιαεὺς] Ita plerique libri scripti cum Plutarch. II p. 867 E. In Florentino exstat Ἰστιεὺς, in aliis duobus codd. Ἰστιεὺς, utrumque mendose. Hinc infra quoque nunc rectius pro vulg. Ἰστιαίων, editur Ἰστιαίων, ut dudum in mentem venerat Valckenaerio, probatum nunc cod. Sanceroti et Diodor. XI, 13 fin., ubi eadem narratur, coll. Schol. Aristid. pag. 183 Frommel. De ipsa regione vidimus ad VII, 175. — In seqq. pro ταχείας Wesselingio dialectus flagitare videbatur ταχέας. Codd. nil mutant.

ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων] Quamvis praecedat νῆας, subito desleclit scriptor, viros intelligens, qui in illis navibus inerant. Conf. modo IV, 110, ne plura.

ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ] i. e. simul una cum sole spargente (radios suos supra terram eamque illustrante) id est *prima fere luce*. Attigit Herodotea Eusta-

thius ad II. pag. 691, 3 s. 568 extr. Wesselingius attulit Homerica: ὅσον τ' ἐπικίδναιται ἡὼς II. VII, 451. 458 coll. XXIII, 227. Aeschyl. Pers. 502 (508 Blomf., quem vid. in Glossar.), itemque Philonis locum Vit. Contempl. p. 899 F., qui simili figurâ usus dixit σπείρειν ἀντίνας. Latini, eodem observante Wesselingio, *spargere lumine terras*, v. c. Lucret. II, 143. Virgil. Aen. IV, 584 coll. IX, 459.

μέχρι μέσον ἡμέρης] Excitat Matthiae Gr. Gr. §. 118 not. 1, ob formam μέσος, quae de masculino et feminino adhibeatur. Nisi potius h. l. neutrum est μέσον, unde pendeat genitivus ἡμέρης, ut supra VIII, 15 κατὰ μέσον ἡμέρης, et apud Plutarch. Marcell. 18 init. διὰ μέσον τῆς πολιορκίας. — *Ellopiā* terra dicitur fuisse Histiaeotidis pars occasum versus sita prope Cenaeum promontorium, bene distinguenda ab ea, quae in Epiro fuit *Ellopiā* prope Dodonam; quamquam utriusque

τῆς Ἑλλοπίνης μοίρης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαιήτιδος, τὰς
 παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον. 5

24

Ubi dum mora-
 tur, classici a
 Xerxe invitati,
 Thermopylas ad
 caesorum spe-
 ctaculum tradi-
 ciunt. Vana fraus
 a rege excogi-
 tata, ut strages
 suorum minima,
 Graecorum ma-
 xima videretur.

Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἐτοιμασά-
 μενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπειπε ἐς τὸν ναυτι-
 2 κὸν στρατὸν κήρυκα. προετοιμασάτο δὲ τὰδε. ὅσοι
 τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ἦσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύ-
 λησι, ἦσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τού- 10
 των ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς, τάφρους ὀρυζάμενος,
 ἔθαψε, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμυσάμε-
 3 νος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ.
 ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἰστιαίην ὁ κήρυξ, σύλλογον
 ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλεγε τὰδε· 15
 „Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ

regionis incolae perhibentur Pe-
 lasgi. Vid. Strabo X p. 683 A.
 s. p. 445. Mannert. Geogr. d.
 Gr. u. R. VIII pag. 247 seq.
 249. 252.

πάσας ἐπέδραμον] Verbum
 ἐπιδραμεῖν de hostili incursio-
 ne, quam sequitur vastatio, VIII,
 32. Add. Lex. Polyb. p. 270.

Cap. XXIV.

ἔθαψε] Vid. nott. ad V, 8.
 Quae sequuntur: φυλλάδα τε
 ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμυσάμε-
 νος, ita Valcken. accipi vult:
 et frondes iniecit arboreas terrae
 superingestae, bene admonens,
 super cadaver terram congerere
 Graecis dici ἐπαμύσασθαι γῆν,
 et comparans Homer. Od. V,
 482. Plutarch. II pag. 982 B.
 Iamblich. V. Pyth. p. 160 [cp.
 31 p. 396 Kiessl.] alia Agesi-
 laum Xerxis factum imitantem
 monstrat Polyaeen. II, 1, 23 qui
 idem VII, 15 §. 4 hoc ipsum
 Xerxis prodidit facinus. Ver-

bum ἐπαμυσάμενος Glossa He-
 rodotea exponit ἀνακινήσας.
 Plura dabit Dorvill. ad Charit-
 ton. p. 423 seq. p. 366. φυλ-
 λὰς congeriem indicat foliorum,
 ut in Aeschyl. Agamemn. 974,
 quemadmodum λιθὰς est imber
 lapidum et νιφὰς imber nivis, ob-
 servante Blomfield. in Gloss.
 ad Aeschyl. S. c. Th. 146. —
 In seqq. vocem στρατοπέδου,
 ut supra vocem στρατοῦ, de
 classe accipio. Conf. nott. ad
 Plutarch. Philopoem. pag. 58
 et add. Plutarch. Pericl. 27 init.
 Nic. 16. De ipso exercitu vi-
 dimus supra V, 75, ubi conf.
 nott.

τῷ βουλομένῳ — παραδί-
 δωσι ἐκλιπόντα — καὶ ἐλθόν-
 τα θείσασθαι] Simili modo a
 dativo ad accusativum transit
 oratio VI, 86 §. 1, ubi conf.
 nott. Pro θείσασθαι unus co-
 dex θείσεσθαι, quod cap. seq.
 invenitur. Tu conf. I, 8. —
 μάχεσθαι πρὸς τινά Noster

25

„ὕμνων παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλ-
 „θόντα θεήσασθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοή-
 „τους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέως δύ-
 „ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.“ Ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, 20
 μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐρίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὐ-
 2 τω πολλοὶ ἤθελον θεήσεσθαι, διαπεραιωθέντες δὲ,
 ἐθνεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάντες δὲ ἠπι-
 στέατο τοὺς κείμενους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους
 3 καὶ Θεσπιάς, ὁρόντες καὶ τοὺς εἴλωτας. οὐ μὲν
 οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα 631
 προήξας περὶ τοὺς νεκρούς τοὺς ἑαυτοῦ· καὶ γὰρ διή 26
 καὶ γελοῖον ἦν. τῶν μὲν, χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ
 κείμενοι· οἱ δὲ, πάντες ἐκέατο ἄλλες συγκεκομισμέ-
 νοι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. Ταύτην
 4 μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θῆν ἐτράποντο· τῇ δ' ὕστε- 30
 ραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλουν ἐς Ἰστιάην ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ
 26 δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς ὁδὸν ὁρμέατο. Ἦκον δὲ σφι αὐ-
 τόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκადίης ὀλίγοι τυνές, βίου τε

26

Arcades trans-
 fugae quae Xer-
 xi de ludis
 Olympicis [7

quoque dixit II, 76. IV, 11.
 180.

ὑπερβαλέεσθαι] Hoc verbum
 eodem *superandi* significatu VI,
 9. 13. V, 124. VII, 163. 168.
 VIII, 140 §. 1. Pro βασιλῆος
 dedi βασιλέος, ut VIII, 26. 27.

Cap. XXV.

Ταῦτα ἐπαγγειλαμένου] scil.
 τοῦ κήρυκος, quod simili modo
 abesse vidimus VIII, 11. Quae
 sequuntur verba: μετὰ ταῦτα
 οὐδὲν ἐρίνετο πλοίων σπανιώ-
 τερον *nil posthac navibus fuit*
rarius, vixide omnium festina-
 tionem, quā ad terram escen-
 dere gestiebant, declarant. Mox
 pro θεήσεσθαι aliquot codd.
 θεήσασθαι; haud male, ni fal-
 HERODOT. IV.

lor. Ad verbum διεξιόντες cf.
 nott. ad VII, 100.

ἠπιστέατο] i. e. *putabant*,
existimabant. Conf. allata ad
 VIII, 6. τοὺς κείμενους vocat
 mortuorum humi prostratorum
 cadavera. Haud enim infre-
 quens verbum *νεῖσθαι* de in-
 terfectis, notante Sintenis ad
 Plut. Themistocl. p. 57.

καὶ τοὺς εἴλωτας] Cf. VII,
 202 ibique nott. et ad seqq. οὐ
 μὲν οὐδὲ Herod. IV, 205
 ibique nott. Add. VI, 72. IX,
 7 §. 1. VIII, 130. Hartung.
 Lehre v. d. Partik. d. Griech.
 Sprach. II p. 167.

Cap. XXVI.

αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρ-
 καδίης] „Arcades illos, qui hic

206.] narraverint. Graecorum magnitudo animi a Tritantaechma coram rege laudata.

2 δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες 35
δὲ τούτους ἔς ὅψιν τὴν βασιλέος, ἐπυνθάνοντο οἱ
Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιεῖεν· εἰς δὲ τις
3 πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. Οἱ δὲ
σφι ἔλεγον, ὥς Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ θεωροῖεν ἀ-
γῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ τι τὸ 40
ἄεθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτεν ἀγωνίζονται· οἱ

memorantur, transfugas ex Carya Arcadiae oppido advenisse statuens Heringa Obs. Critt. p. 156 testimonio maxime Vitruvii usus erat, qui lib. I cap. 1 originem *Caryatidum*, quae in architectura vocantur, expositurus, Carya, ait, civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit. Schw. g. h. Atque Heringae sententia placuit quoque Larchero. Herodoto hi *Arcades* Caryatae dicuntur βίου τε δεόμενοι καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: victus egentes et in agendo desiderantes occupari, prouti accipit vult Valckenaer. de voce ἐνεργὸς plura adiciens, quae minus huc pertinent. Tu conf. de ipsa re quae attulimus ad VII, 206, et vid. Meineke ad Euphorion, p. 190.— Locutionem βίου δεόμενοι Negrīs bene interpretatur *χρηζόντες τῶν πρὸς ζωὴν ἀναγκαίων*, ut I, 30. In proxime seqq. revocavi ἄγοντες; una Aldina, cui adstipulatur Florentinus, ἀγώντες, quod Schaeff. et Matth. retinuerunt.

τὰ ποιεῖεν] Pro τὰ Florentinus liber assertit τὴν et pro ποιεῖεν prave dat ποιεῖν; tres

alii codd. dant *τι ποιεῖεν* unus liber cum Choricio Or. in summ. Duc. c. 22 ὅ, *τι ποιεῖον*.

εἰς δὲ τις] *Tritantaechmem* fuisse sequentia declarare videntur. In seqq. pro ἄγοιεν, quod tuentur Mediceus liber, Florentinus, alii, ἄγουσι dant quidam libri, non improbante Schweighaeusero. Mihi displicet. Pro κείμενον olim legebatur *προκειμενον*, scriptis quoque libris invititis, si quidem simplex *κεῖσθαι* etiam dicitur de praemiis in certamine propositis. Conf. VIII, 93 et adhibe Creuzeri annot. ad Plotin. de pulcrit. p. 324, ubi nostrum locum attigit.

περὶ ὅτεν ἀγωνίζονται] Duo codd. περὶ ὅτεω, quos debuisse scribere περὶ ὅτεω (quod Homeri ex usu idem fere atque ὑπὲρ ὅτου, Odyss. II, 245. XVII, 471. XVIII, 402), annotat Schweighaeuser. Tu conf. de forma ὅτεω nott. ad I, 7. Ad indicativum ἀγωνίζονται in tali interrogatione conf. V, 6. VIII, 134, ne plura. Quod vero in proxime seqq. pro τὸν δίδόμενον στέφανον Valcken. coniecit τὸν ἀδόμενον στέφανον, coronam illam poetarum, Pin-

4δ' εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. Ἐν-
θαῦτα εἶπας γνώμην γενναιοτάτην Τριτανταίχμης ὁ
Ἀρταβάνου, δειλίην ὥφλεε πρὸς βασιλέος. πυνθα-
νόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἐὼν στέφανον, ἀλλ' οὐ45
χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν, εἰπέ τε ἐς πάντας
5 τὰδε· „Παπαί, Μαροδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγα-
γες μαχησομένους ἡμέας, οὗ οὐ περὶ χρημάτων τὸν
„ἀγῶνα ποιεῖνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς.“ Τοῦτο μὲν50
δὴ ταῦτα εἶρητο.

27 Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐπεὶ τε τὸ ἐν Θεσ-

Thessali Pho-
censibus pridem,
magis etiam ob
cladem nuper
acceptam iufesti,

dari praesertim, carminibus de-
cantatam, id merito displicuit
Schweighaeus. Indicatur au-
tem h. l. corona oleagina victo-
ribus in ludis Olympicis dari
solita, quam ἐλαίης γλανκόχροα
κόσμον appellat Pindarus Ol.
III, 23 coll. IV, 19. Nem. I,
26. Apud Pausaniam V, 19
§. 3 est κότινος s. oleaster; κα-
λεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος
καὶ τοῖς νικῶσι τὰ Ὀλύμπια
καθέστηκεν ἀπ' αὐτῆς δίδοσθαι
τοὺς στεφάνους.

Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβά-
νου] Idem esse videtur, qui
VII, 82 memoratur. Alii pro
Tritantaechna male substi-
tuunt *Tigranem*, qui quam-
quam et ipse Persa (cf. VII,
62. IX, 95), nunquam tamen,
ut bene notat Wesseling., Ar-
tabani dicitur filius.

δειλίαν ὥφλεε πρὸς βασι-
λέος] ὥφλεε dedit Schaeferus,
quem sequuntur Matthiae (quem
conf. in Gramm. Gr. p. 423)
et Bekkerus, ob Florentini alio-
rumque codd. auctoritatem.
Conf. nott. ad I, 118. Locu-
tionem δειλίαν ὥφλειν *culpram*

timiditatis sustinere, illustrant si-
milia: αἰσχύνην ὥφλειν apud
Thucyd. V, 101, γέλωτα ὥφλειν
apud Plat. Alcib. I p. 121 B.
Phaed. p. 117 A. Plura da-
bit Koerner. ad Euripid. An-
dromed. 188 coll. Reuter. ad
Demosthen. Philipp. I §. 42
p. 78 seq. Wyttenbach. Ind.
Graec. Plutarch. Opp. VIII, 2
p. 1152. Praepositio πρὸς hic
eodem modo adhibita, quo VII,
139. IV, 144, ubi vid.

οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν] Parti-
cipii usum attingi ad I, 206. Add.
Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
Pers. 843. De particulis οὔτε
— τε diximus ad VI, 1. Voces
ἐς πάντας Fischer. ad Weller.
III pag. 154 recte inter-
pretatur *coram omnibus*. Tu conf.
allata ad IV, 97. Mox cum
recentt. edd. reposui *μαχησομέ-
νους*, ubi unus modo codex,
quem sequuntur Schaefer. et
Bekker., *μαχεσομένους*. Tu
vid. nott. ad VII, 102.

Cap. XXVII.

Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ]
Redit locutio IX, 112, quam

μοπύλῃσι τρωῶμα ἐγγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμ-
 πουςι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ
 2 χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρ-
 τα. Ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσ-55
 σαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν ἐς τοὺς Φωκέας οὐ
 πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλέος στρα-
 τηλασίης, ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων, καὶ περι-
 3 ἐφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατεilhθησαν ἐς τὸν 60
 Παρνησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν 60
 Ἥλειον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι

Hoogeveen. ad Viger. p. 111
 interpretatur *interea temporis*.
 Add. Plut. Camill. 1. Pericl. 10.
 De voce τρωῶμα conf. cilt. ad
 VI, 132.

ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον]
 i. e. quippe his semper infensiat-
 que inimici, proprie intus ha-
 bentes odium, iram. Eadem lo-
 cutio I, 118. VI, 119. Quare
 retinui ἐνέχοντες duobus firma-
 tum codicibus. Florentinus li-
 ber cum reliquis ἔχοντες. Cf.
 nott. ad III, 59. Vetus autem
 Thessalorum in Phocenses odi-
 um iam indicat murus in Ther-
 mopylis exstructus, teste Hero-
 doto VII, 176, disertisque ver-
 bis commemorat Aeschines De
 fals. legat. §. 39 pag. 46 coll.
 Plutarch. II p. 244 B. Pausan.
 X, 1 §. 2. Polyaen. VI, 18.
 Ac tangunt Herodotea, monen-
 te Cr., Wytenbach. ad Plut.
 I. 1. Animadvvers. II, 1 p. 4. 5.
 C. O. Müller. Orchomen. pag.
 414 seq. Thiersch. Epoch. d.
 bild. Kunst. pag. 161 ed. alter.

περιέφθησαν τρηχέως] Cf.
 cilt. ad VIII, 18 et ad verbum
 κατεilhθησαν nott. ad I, 80.

III, 12. IX, 31. Tu mente ad-
 das ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν, qui
 nimirum subita incursione Pho-
 censes in Parnassum concluder-
 rant. — Pro Παρνησσὸν Flo-
 rentinus liber cum alio cod. ha-
 bet Παρνησσόν. Sed antiquio-
 rem scripturam eam esse, quae
 duplicatam habet literulam, nu-
 per contendit G. Pinzger. in
 Iahn. et Seebod. Annal. phil.
 1833. VIII, 3 pag. 290. Ci-
 tat Herodotea Eustath. ad II.
 XIII p. 945, 50 s. 921, 25.

ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν
 Ἥλειον] Elis vatibus excelluisse
 videtur, si quidem vates Eleus
 memoratur III, 132 itemque
 Tisamenus IX, 33, ubi vid.
 nott. et Hegesistratus IX, 37.

σοφίζεται] i. e. callide com-
 miniscitur, excogitat. Cf. I, 80.
 II, 66. Alia quæras in Wyt-
 tenbach. Indic. Graecit. Plut.
 Opp. VIII, 2 p. 1423. Quod
 sequitur γυψοῦν, intelligo cretā
 obducere s. illinere, weiss an-
 streichen, ut λευκανθίζειν al-
 bo colore inductum, dealbatum
 esse. αὐτοῖσι ad Phocenses spe-
 ctat. De Abis dixi ad I, 46.

4 τοιόνδε. γυνῶσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκῶν
 τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τὰ ὄπλα αὐ-
 τῶν, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας
 5 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον
 κτείνειν. τούτους ὧν αἶτε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν 65
 πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι
 τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτῇ ἡ στρατιῇ, οὕτω
 ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων
 Φωκίας· τῶν τὰς μὲν ἡμισείας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν,
 τὰς δὲ ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτῃ ἐγένετο τῶν χρη- 70
 μάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες
 οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστεῶτες, ἔμπροσθε τοῦ
 28 νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἄβη-
 σι ἀνακέαται. Ταῦτα μὲν νυν τὸν πεζὸν ἐργά- 75
 σαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας
 ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώραν ἵππον αὐτῶν
 2 ἑλυμῆναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστι
 κατὰ Γάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες
 ἀμφορέας κεινοὺς ἐς αὐτὴν κατέθηκαν· χοῦν δὲ 80

Cap. XXVIII.

πολιορκέοντας ἑωυτούς] Ac-
 cusativus πολιορκέοντας, a quo
 ipso pendet ἑωυτούς, obiecti
 scil. accusativus, refertur ad
 τὸν πεζὸν, structura ad sen-
 sum magis conformata, quae
 neminem offendere debet. *Pho-*
censes tam male tractaverant
Thessalorum peditum, qui ip-
 sos in Parnassum inclusos ob-
 sidione premabant. Redit ver-
 bum πολιορκεῖν hoc significatu
 VIII, 49.

ἑλυμῆναντο ἀνηκέστως] Ad
 structuram verbi *λυμαίνεσθαι*
 conf. nott. ad VIII, 15 et de
 adverbio ἀνηκέστως vid. Hero-
 dot. I, 137. VI, 12. III, 153.

Equitatum Thessalorum insa-
nabili clade affecerunt Phocen-
ses, unde nunquam vires recu-
perare possent. De Thessalo-
rum equitatu conf. nott. ad V,
63.

κατὰ Γάμπολιν] *Hyampolis*
 in Phocensium ditone sita
 iam Homero fuit cognita, sed
 bello Persico et postea bello
 sacro eversa est. De ipso loco,
 quo fuit exstructa, haud liquet.
 Conf. Mannert. VIII pag. 176
 seq. C. O. Müller. Orchomen.
 pag. 496 sq. 499 coll. p. 39.
 40. Kruse Hell. II, 2 p. 75. —
 Cum hac autem Herodoti nar-
 ratione de Phocensium fraude
 conferantur Pausaniae et Po-
 lyaei loci supra laudati.

29

statim post pugnam Pylaicam [c. 27.] misso nuntio multorum mercede talentorum incolumitatem illis pollicentur.

ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐ-
3 δέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς
ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς
τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διε-
φθάρησαν. Τούτων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἐγ-85
κοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἡγόρευον
τάδε· „ὦ Φωκέες, ἥδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ
2 „εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλ- 633
„λησι, ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἦνδανε, πλεον αἰεὶ
„κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ 90
„τοσοῦτον δυνάμεθα, ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἐστὶ τῆς γῆς τε
3 „ἐστρεφῆσθαι καὶ πρὸς ἡνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμεῖς
„μέντοι, τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν· ἀλλ' ἡμῖν

ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φω-
κέας] i. e. sperantes se facile
abrepturos ac primo quoque im-
petu oppressuros esse Phocenses.
Cf. IX, 59 fin. Metaphoram ab
aquila ductam vult Schwgh. in
Lex. Herod., praedam e terris sub-
limem rapiente. Tu vid. Plut.
Mar. 11 p. 412 A. et Pompei. 7
p. 622 A. Caes. 24 p 719 F. Oth.
9 pag. 1070 E. Eoque etiam
pertinet, quod proxime legitur
φερόμενοι i. e. cum impetu de-
lati, ut reddit G. Hermann. ad
Viger. p. 778 de usu huius par-
ticipii et significatione plura
disputans et Herodotea citans
VIII, 91. IX, 102 coll. II, 29.
Add. VIII, 39.

τὰ σκέλεα διεφθάρησαν] Pau-
sanias, qui Thucydidem VII, 27
imitatur, auctore I. I. equi, equi-
tibus in foveas praecipitatis,
ἀπεχλωῶντο i. e. cruribus fra-
ctis claudī sunt, ita ut discedere
non possent. De voce σκέλεα
conf. nott. ad VII, 67.

Cap. XXIX.

ἔχοντες ἔγκοτον] Cf. nott. ad
III, 59.

ἥδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε
μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν] i. e.
nunc saltem meliora docti intel-
ligite pares vos nobis non esse.
Ita Schweigh. in Lex. Herod. s.
v. Tu vid. nott. ad III, 25.
VII, 130.

ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἦν-
δανε] i. e. quamdiu illa (Graeco-
rum scil. res, τὰ τῶν Ἑλλή-
νων) nobis placuerunt, quam-
diu illorum partes secuti sumus.
In seqq. πλεον φέρεσθαι indi-
cat: superiorem esse aliquo, quo
eodem fere sensu πλεον ἔχειν
τινός IX, 70. Et conf. simi-
lia quaedam ad VII, 211 al-
lata.

ἐπ' ἡμῖν ἐστὶ] i. e. in nostra
est potestate, penes nos est. Vid.
Fischer. ad Weller. III pag.
235. In seqq. τὸ πᾶν ἔχειν va-
let: omnem potestatem, omne

„γενέσθω ἀντ' αὐτῶν πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου,⁹⁵
 „καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώραν
 „ἀποτρέψειν.“

30

Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ
 Φωκέες μούνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμῆδι-
 ζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὥς ἐγὼ συμβαλλόμενος
 εὐρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ
 2 Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ἠῦξον, ὥς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῇ-1
 διζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσα-
 λῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι
 Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίξειν, εἰ ἄλλως βουλοίτο·
 ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἐκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλά-5

A quibus con-
 tempti,

imperium tenere. Ad τὰ ἐπιόντα
conf. nott. ad VII, 157.

Cap. XXX.

οἱ γὰρ Φωκέες μούνοι κ. τ.
 λ.] „Si vero nititur Pausaniae
 X, 1 fin. narratio, Phocenses
 cum Persa, necessitate compul-
 si, ὑπ' ἀνάγκης, primum fece-
 runt, postea ad Graecorum so-
 cietatem reversi. Non ita No-
 ster hic et superiore libro c.
 203 et 218.“ *Wesseling.*
 Ad formulam ὥς ἐγὼ συμβαλ-
 λόμενος εὐρίσκω *conf. VII,*
24.

κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσα-
 λῶν] i.e. nulla alia de causa, quam
 quia oderant Thessalos, ut bene
 reddit Valckenaer. Nam τὸ
 ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν odium di-
 cit, quo Thessalos prosequaban-
 tur Phocenses, ut IX, 38 τὸ
 ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων et τὸ
 ἐς Λακεδαιμονίους IX, 37, ubi
 citant Diod. Sicul. XVII, 24
 τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς
benevolentiam erga mulierem.
Add. Herod. III, 136. Supra

VIII, 22 Noster ἡ ἔχθρη πρὸς
 τὸν βάρβαρον. Simillima e
 Thucydid. I, 103. IV, 1. VII,
 57 coll. Perizon. ad Aelian. V.
 H. II, 25 et XII, 53 protulit
 Valcken. de Latinis citans I.
 Fr. Gronov. ad Liv. XXXIV,
 26, de quibus Wesseling. lau-
 daverat Cort. ad Sallust. frag-
 mentt. pag. 936. Ut ad He-
 rodoti locum revertar, κατὰ
 hic valet *ob, propter*, ut VI, 51.
 VII, 136. IX, 15. 109. In
 clausula addam Pseudo-Plutar-
 chi locum (II p. 868 C.), qui
 probabilem Herodoti coniectu-
 ram, quae simul virum prodit
 a partium studio alienum ve-
 roque indagando unice inten-
 tum, malevolentiam evertere fru-
 stra nititur. *Conf. Dahlmann.*
Herodot. p. 183.

οὔτε δώσειν — παρέχειν
 τε ε] De οὔτε — τε *vid. allata*
ad VI, 1. — Verbum παρέχειν
attigi ad VIII, 8. De locutione
ἐκόντες εἶναι vid. Matth. Gr.
Gr. §. 545 pag. 1070.

barbaros in Phocidem deducunt. Iter Persarum, postquam e Trachinia movissent. Doris: eius incolis, quod barbarorum partibus faverent, parcitur:

31 δος. Ἐπειδὴ δὲ ἀνὴνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὗτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ, κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγέρ-
2 νοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ
τῆς Τρηκινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ
Δωρίδος χώρης ποδεῶν στενὸς ταύτῃ κατατείνει, 10
ὥς τριήκοντα σταδίων μάλιστα κη εὖρος, κείμενος
μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρης,
ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν Ἀρνοπίς· ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐστὶ
μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννησίῳ. ταύτην
3 ὧν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβαλόντες οἱ
βάρβαροι· ἐμῆδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσα- 15

Cap. XXXI.

ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ] Conf. nott. ad V, 13. De Trachinia terrâ conf. VII, 199. In seqq. ποδεῶν est extrema pars regionis in angustam veluti laciniam excurrens, docente Schweigh. in Lex. Herodot. Lange vernacule expressit: ein schmaler Strich. Conf. etiam Herod. II, 121 §. 4. Ad hunc vero ποδεῶνα, intra Phocidem et Maliensium terram protensum C. O. Müller. Orchomen, pag. 498 refert urbes Lilaeam, Carphaeam ac Dryopem, quae Persico bello Doricae, postmodo Phocensium et ex parte, Locrorum ditioni fuerint accensae. Veram enim ac propriam Doridem tetrapoli contineri addit, ad quam Pin-dum, Boium, Cytinium et Eri-neum ille refert.

τῆς τε Μηλίδος] Μηλίδα γῆν supra dixerat VII, 198. Callimach. in Del. 287. Itaque recte Wesseling. respuit Μηλιάδα, quod Florentinus

cum tribus aliis affert. De ipsa regione vidimus ad VII, 132.

ἥπερ — Ἀρνοπίς] ἥπερ non ad proxime antecedens τῆς Φωκίδος χώρης pertinere, sed ad superius: τῆς Δωρίδος ποδεῶν, recte monet Larcherus. Duo codd. cum Valla h. l. afferunt Ἀρνοπίης, quae forna etiam invenitur apud Schol. Apollon. Rhod. I, 1212. De ipsa terra conf. I, 56 ibiq. nott. VIII, 43. Ad seqq. ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐστὶ μητρόπολις κ. τ. λ. conf. Scymn. Ch. 595 ibique Gail. p. 379 coll. Thucyd. III, 92. Scylac. §. 63 p. 274.

ἐσβαλόντες] Ita e Florentino, aliis dedi cum recentioribus. Vulgatam ἐσβάλλοντες retinuit Matthiae. Ad sequens ἐμῆδιζον suppl. οἱ Δωριεῖς e praegressis ταύτην τὴν Δωρίδα γῆν.

καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι] „neque Thessalis videbatur“, nempe vastanda Doris; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant.“ Valcken.

32 λοῖσι. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέ-
 2 βαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἰρέουσι. οἱ
 μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ
 ἀνέβησαν· ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδὴν δέξασθαι ὄμιλον τοῦ
 Παρνησοῦ ἢ κορυφῇ κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην 20

Phocenses ipsi
 plerique omnes
 dissiungunt: ur-
 bes eorum et
 634
 agri ferro atque
 igni vastantur.
 Parnassus.

Cap. XXXII.

κατὰ Νέωνα — ἐπ' ἑωυτῆς] Male olim ὑπ' ἑωυτῆς. Nam indicatur locus *seorsim situs*. Conf. I, 202 ibique nott). Itaque minus recte Larcherus ἐπ' αὐτῆς: et sur la quelle est bâtie. Probat tamen Clarke (Travels II, 3 chap. VII p. 217 not. 5, ubi etiam probatur emendatio κειμένην pro κειμένη. Nobis nulla mutandi causa apparuit. Urbem Νέωνα, quam hinc citat Stephanus Byzantinus p. 588, Νεῶνα scribit Harpocrat. s. v. Νεῶσι. Apud Pausan. X, 32 §. 6 nunc editum video a Siebelis (p. 160. 287) Νέωνα, ut X, 2 §. 2. 3 §. 2 coll. Strab. IX p. 439 s. 641. Valet autem κατὰ Νέωνα ad Neonem oppidum s. e regione oppidi Neonis, siquidem, hoc oppido, ut e cap. 33 patet, incenso, Phocenses hoc in vertice Parnassi separato tuti erant a Persarum ac Thessalorum impetu. Itaque probabile est, ad verticis radicem Neonem fuisse sitam, ubi postea fuit Tithorea urbs. Qui igitur apud Herodotum pro Neone Cleonus (Κλεωνάς) refingi voluit Larcherus, egregie ille lapsus est, bene monente Kruse Hellas II, 2 p. 81. Quod vero illum verticem

Tithoream appellari Noster scribit, quam Plut. Syll. 15 pag. 461 vocat τὴν Τιθόραν; Pausanias I. I., ubi Tithoream urbem commemorat octoginta stadiis remotam Delphis, Herodoteo hoc loco allato subiicit, videri utique totam aliquando regionem Tithoream fuisse nuncupatam, postea vero factum esse, ut, quum e diversis pagis in unam se urbem denuo contulissent, urbs haecce nomen Tithoreae obtineret, neque amplius Neonis nomine vocaretur. Nunc Tithoreae locum scribunt occupare pagum Beluzza, quem alii Belitza s. Velitza, Velytza efferunt. Vid. Siebelis ad Pausan. I. I. p. 286 Kruse Hellas II, 2 p. 81. 82. coll. p. 6, ubi plura de Parnasso. Exstant enim ibi adhuc reliquiae turris ac vallorum, quibus imminet vertex praeceps, in quem probabiliter Phocenses se receperunt. Repraesentantur in opere splendido E. Dodwelli: Views and Descriptions of Cyclopiam or Pelagic Remains in Greece and Italy (London 1834), Tab. XLII et XLIII p. 22. Attigit quoque Clarke I. supra I. p. 216. Si Plut. fides, Syllae tempore Tithora arx tantum fuisse videtur in colle Parnassi undique decli-

ἐπ' ἑωυτῆς· Τιθορέα οὖνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀνη-
 3 νείκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν. οἱ δὲ πλεῦνες αὐ-
 τῶν ἐς τοὺς Ὀξόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἀμ-
 φισσαν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομέ-
 4 νην. Οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον 25
 τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν·
 33 ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ
 ἐς τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱρά. Πορευό-

Abac, templo
 oraculoque Apol-
 linis celebres.

vi ac praecipiti exstructa (φορού-
 ριον ἀπορῶν γὰρ κρημνῶ περι-
 κοπτόμενον), quo Phiocenses
 fugientes se servarint.

ἀννείκαντο] i. e. res suas
 eo (in superiore locum) secum
 comportarunt, ne scil. hostium
 in manus inciderent. Accusa-
 tivum obiecti (τὰ κτήματα s.
 χορήματα), quem posuit III, 148
 coll. IV, 36, neque hic addidit,
 neque ad ἐξεκομίσαντο, (res
 suas exportarunt securitatis cau-
 sa), quod supra VIII, 20 coll.
 36 invenitur.

ἐς Ἀμφισσαν πόλιν τὴν
 ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰ-
 κεομένην] Κρισαίου retinui,
 cum recentt. edd., quamvis duo
 codd. Κρισσαίου cum Valla.
 Nam apud Thucydidem quo-
 que meliores codd. hanc vocem
 una litera σ scriptam exhibent.
 Plura Duker. et Poppo (I, 1 p.
 210) ad Thucyd. I, 107 et
 Wasse ad Thucyd. II, 69.
 Campus Crisaeus ad Parnassi et
 Cirphidis radices extensus val-
 de praedicatur a veteribus,
 quamquam incultus iacuit, cum
 deo esset consecratus. Quin
 etiam unum insigne fertilita-

tem, quâ multum frumenti
 profert oleasque alit, laudant
 peregrinatores. Vid. Kruse
 Hellas II, 2 p. 12. 13. Ubi
 desinit campus occasum et se-
 ptentrionem versus, exstructa
 fuit Amphissa, Locrorum ditio-
 ni accensa, ad radices montium,
 qui olim ad Parnassum perti-
 nebant quibusque nunc nomen
 Kophinas et Elatos. Laetissi-
 mam esse regionem, unde late
 pateat prospectus, testantur re-
 centiores. Nunc pauca quae-
 dam urbis dirutae exstant re-
 liquiae non procul ab urbe So-
 lona, ut nunc dicitur. Plura
 vid. apud Kruse I. I. II, 2 pag.
 161 seq. coll. 151. Reprae-
 sentavit has reliquias, quae ad
 arcem pertinuerunt Dodwellus
 opere laudato Tab. XXXII et
 XXXIII; Crissaei campi, ut nunc
 quoque vocant, conspectum de-
 dit tab. XXXVII.

ἐπέδραμον] Conf. VIII,
 23. In seqq. ad ἐς τὰς πό-
 λεις καὶ ἐς τὰ ἱρά conf. VI, 9
 ibique allata. Cum verbis ὁ-
 κόσα δὲ ἐπέσχον compara
 Pausan. X, 23 §. 3: ὅσῃν
 ἐπεῖχεν ἢ τῶν Γαλατῶν
 στρατιά.

μενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, ἐ-
δηλοῦν πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἕκασταν Δρύμον πό- 30

Cap. XXXIII.

παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποτα-
μὸν] *Cephissus* fluvius prima-
rius fertur in Phocide, pluribus
memoratus scriptoribus, ad se-
ptentrionale Parnassi latus in
ipsius Phocidis ac Doridis con-
finiis orsus prope Lilaeam vete-
rem, non longe a vico Suallo,
ut nunc dicunt. Ipsum flu-
vium nunc vocant *Mauropota-*
mo. Cf. Kruse I. I. II, 2 p. 14. 15.

κατὰ μὲν ἕκασταν] Tmesin
hic obviam attigit Matlh. Gr.
Gr. §. 594 p. 1190. Vid. et-
iam Herod. VIII, 89. Ad ar-
gumentum loci praeter Plutar-
chum, qui II p. 868 B. *tredecim*
ex Herodoto scribit ἑπτά-
πολεις a Persa incensas
(cum rectius scripsisset *πεντε-
καίδεκα*, si quidem h. l. *duo-*
decim et paulo post *tres* memo-
rantur urbes a Persis incensae),
comparatur inprimis Pausanias
X, 3 §. 2 coll. 33 §. 6. 34 §.
1, ubi de Phocidis oppidis a
Xerxe et longe post a Philippo
Macedone per bellum sacrum
eversis loquitur. Quam Hero-
dotus vocat Δρύμον, eam ap-
pellat Δρυμαίαν cap. 3 §. 2 et
33 §. 6, ubi Siebelis pag. 297
attulit Stephani Byz. locum,
ubi Δρυμία. Sed Kruse (Hell.
II, 2 p. 87. 88) ibi legi vult
Τριταία. Utut est, nunc ibi
vicum *Baba* esse notat Man-
nert VIII p. 171 seq. Gellius
ruinas, quas intra Lilaeam ac
Dadi invenit, ad Drymaeam

pertinuisse arbitratur. Conf.
Siebelis ad Pausan. I. I. pag.
300 et Kruse I. I. De situ *Cha-*
radrae, quam uterque scriptor
nominat, non prorsus liquet.
Conf. Kruse I. I. pag. 84 seq.
Nec magis liquet de *Erocho*,
quae, si recte statuit Kruse I.
I. p. 69, probabiliter quaerenda
est intra Charadram et Tethro-
nium, ubi sane oppidi cuiusdam
reliquiae exstare dicuntur prope
vicum Suallo. *Tethronium*, sive
Tithronium, ut Pausanias ap-
pellat I. I. coll. Stephan. Byz.
s. v., Locridis oppidum fuisse
ad Thermopylarum angustias
situm, ex Aeschin. De fals. le-
gat. §. 37 et Diodor. XVI, 33
cognoscitur. Ruinas urbissunt,
qui ad laevam Cephissi ripam
ponant, ubi nunc *Mulki*, non
valde remotum a Dadi; alii ad
dextram Cephissi collocant; mi-
nus recte, ut videtur. Cf. Sie-
belis I. I. p. 297 et Kruse II, 2
p. 86. Ἀμφίρλαιαν urbem Pau-
sanias I. I. vocat Ἀμφίρλαιαν;
quae fuit recentior urbis appel-
latio, Pausaniae tempore so-
lemnis, cum prius appella-
retur Ἀμφίρλαια. Vid. Sie-
belis I. I. p. 296, ubi recentio-
rum peregrinatorum testimonia
attulit, quibus Amphiclea vetus
cum oppido *Dadi* sic satis con-
venire videtur. Ac sane Clarke
(Travels II, 3 chap. 8 p. 225
et 227) ad Amphiceam referri
vult moenium grandium actur-
rium reliquias prope locum

λιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθρώ-
νιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ
Τριτέας, καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Γάμπολιν, καὶ Παρα-
2 ποταμίους, καὶ Ἄβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος³⁵
πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι
κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε, καὶ νῦν ἐστὶ,
χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν συλίσαντες 635
3 ἐνέπρησαν· καὶ τινες διώκοντες εἶλον τῶν Φωκέων

Dadi in colle sitas. At Kruse I. I. p. 8 mavult cogitari de eo loco, qui occasum versus a vico Ternitza prope Oglunitza quasdam oppidi reliquias in colle contineat, duas heras a Dadi remotas, quae ipsa multo propior Lilaee sit. De Neone diximus ad VIII, 32. Πεδιέας et Τριτέας neglexit Pausanias. Ad hos quod referunt Τριταέας apud Thucydid. III, 101 (ubi vid. interpret.), recte observare videtur Kruse I. I. pag. 88 hosce Thucydidis Tritaeenses alios esse atque Herodoti Tritenses, qui teste Stephano Byz. ad Locros Ozolas pertinerint, eumque fere locum tenuerint, quem nunc obtineat pagus Turcochori. Idem Kruse I. I. p. 89 Pedienses intra Neonem (Belitza) et Tritaeam (Turcochori) collocat.

καὶ Ἐλάτειαν] Elatea omnium Phocidis terrae urbium maxima perhibetur loco sita ad Boeotiam invadendam valde opportuno. Vid. Pausan. X, 34 §. 1 ibique Siebelis p. 300, qui recentiorum quoque peregrinatorum attulit testimonia de situ

urbis, in cuius locum nunc cessisse volunt vicum Eleuta a Tithorea duabus horis distantem. Plura Kruse II, 2 pag. 76 seq. Minus recte alii vicum Turcochori huc referunt. Conf. Clarke Travels II, 3. chap. 8 pag. 225, qui ipse eo inclinare videtur. De Hyampoli vid. nott. ad VIII, 28; de Abis nott. ad I, 46. VIII, 27. Parapotamios recenset quoque Pausanias X, 3 §. 2. 33 §. 4 coll. Strabon. IX pag. 424 s. 649 A. Παραποταμία exstat apud Stephan. Byz. s. v. pag. 626. Quae a Persis incensa et post restituta fuit urbs, bello sacro iterum eversa non amplius relloruit, cum Pausaniae aetate vel ruinae periissent, ut ne locus quidem, ubi sita fuerit, certo definiri possit. Conf. Siebelis ad Pausan. I. I. pag. 295 et potissimum Kruse II, 2 pag. 72 seqq., qui Gell. secutus urbem collocat in Cephissi valle infra Anemorecian, ad cuius laevam castellum, quod in prominenti saxo fuit exstructum, prope Belesch, ut nunc vocant, duarum horarum intervallo ab

- πρὸς τοῖσι οὐρεσι· καὶ γυναικάς τινας διέφθειραν
 34 μισγόμενοι ὑπὸ πλήθους. Παραποταμίους δὲ παρα-⁴⁰Μοx Xerxes, ex-
 μειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ^{erctu bipartito,}
 ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτῶν ἐ- ^{cum parte altera}
 2 σχίζετο. τὸ μὲν πλειστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρα- ^{eaque maiore}
 τοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας, ^{Bocotiam sibi}
 3 ἐσέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν ^{amicam ingre-}
 45 δὲ πᾶν τὸ πλήθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλεις αὐτῶν ἄν- ^{ditur,}
 δρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάν-
 δρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι
 δῆλον ποιεῖν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρο-
 νείουσιν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτρά-⁵⁰
 ποντο.
- 35 Ἄλλοι δὲ αὐτῶν, ἡγεμόνας ἔχοντες, ὄρμεατο ^{alteram contra}
 ἐπὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησ- ^{Delpios mittit.}
 σὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φω-

Elatea remotum eo pertinuisse censet.

καὶ γυναικάς τινας διέφθει-
 ραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθους]
 i. e. mulieres quasdam interfece-
 runt, plurimi numero cum ipsis
 se miscuentes s. ipsis vim infe-
 rentes.

Cap. XXXIV.

ἐς Πανοπέας] Legitur urbis
 nomen VIII, 35 coll. Pausan.
 X, 4 §. 1 ibique Siebelis pag.
 162, qui, recentiorum quoque
 testimoniis allatis, urbem supra
 Orchomenum et Chaeroneam
 sitam fuisse narrat, ubi nunc
 vicus reperitur *Agios Blasios*.
 Namque postea bello sacro ite-
 rum eversa a Romanis Sylla
 duce ita vastata est, ut Pausa-
 niae aetate prorsus diruta iace-
 ret. Alia dabunt Mannert. VIII

p. 179. Kruse II, 2 pag. 59.
 In E. Dodwelli opere paulo an-
 te laudato Tab. XLVI exhiben-
 tur hae murorum reliquiae ma-
 ximae molis et sane mirandae,
 ut a Cyclopis exstructi illi vi-
 deantur.

ἐς γῆν Ὀρχομενίων] Arti-
 culum τῶν, quem post γῆν in-
 serunt, delevi auctoritate Flo-
 rentini libri. Retinuit eum
 Matthiae, Bekkerus edidit ἐς
 γῆν τὴν Ὀρχομ. Colligit au-
 tem hoc ex loco C. O. Müller.
 Orchomen. pag. 403 a Cr. ex-
 citatus, Persici belli tempore
 Orchomeniorum terram supra
 Cephissum fuisse extensam. —
 Ad locutionem τὰ Μήδων φρο-
 νεῖν conf. nott. ad VII, 145.

Cap. XXXV.

ἀπέργοντες] Vid. nott. ad
 VII, 109. Ad verbum ἐσινά-

κίδος, πάντα ἐσιναμώρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπίων
 2 τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων. 55
 Ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρα-
 τικῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως συλήσαντες τὸ ἱερὸν τὸ ἐν
 3 Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χοήματα.
 πάντα δ' ἥπιστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ ὅσα λόγον ἦν ἄξια
 Ξέρξης, ὥς ἐγὼ πυρθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι 60
 οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λερόντων, καὶ μάλιστα

μῶρεον conf. nott. ad I, 152.
 Hesychius I p. 1458: ἐσινα-
 μώρεον (sic)· ἐσίοντο.

καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων]
 Persae Delphos profecti sunt
 eā via, quae postea quoque
 Chaeronea Delphos ducebat,
 in Krusii mappā geographicā
 accurate delineata. E Pano-
 pensium igitur agro progressi
 primum venere in *Dauliorum*
 urbem, quae ab aliis vocatur
Δαυλὶς, (conf. Homer. II. II,
 520) exstructa in saxo praeci-
 piti sed bello sacro eversa. Ad-
 huc prope veteris urbis reliquias
 invenitur vicus, nomine *Daulia*.
 Vid. C. O. Müller. Orchomen.
 pag. 484. Kruse II, 2 pag. 60
 seq. Observat Dodwell. in
 Opere laudato pag. 22, ubi tab.
 XLIV et XLV murorum arcis
 reliquias exhibuit, duas huius
 vici ecclesias maximam partem
 e veteris Dauliae lapidibus esse
 constructas. Iam Daulide pro-
 fecti monteque superato ad Plei-
 sti fontem pervenere, unde
 nonnihil remotum probabiliter
 situm fuit *Aeolidarum* oppidum
 eo fere loco, quo nunc ruinae
 quaedam repertae sunt, quibus
 a Gell. nomen tribuitur *Castro*

Panies, a Dodwello *Zimeno* s.
Palaio Aracoba. Equidem nil
 discerno, praesertim cum nul-
 la sit urbis mentio nec apud
 Strab. nec apud Pausan. Cf. Kruse
 I. I. p. 64. 65. Inde vallem Plei-
 sti secuti Persae in Delphorum
 planitiem descenderunt ad ip-
 sam usque urbem, quā nunc
 cernitur monasterium Castri.
 Unde satis patet, quid de Val-
 ckenaeii iudicandum sit con-
 iectura pro *Αἰολιδέων* (a voce
Αἰολίδαί, conf. Struve Spec. II.
 Quaest. de dialect. Herod. p.
 3) reponentis *Αἰλαιέων*, ut
Αἰλαίαν intelligamus, quam
 inter Phocensium urbes refert
 Pausanias X, 3 §. 2. 33 §. 2,
 quam tamen non longe a Ti-
 thorea inter Gravia et Dadi, ut
 nunc vocant, sitam fuisse proba-
 bile, ad septentrionale Parnassi
 latus, ubi adhuc reliquias quas-
 dam se vidisse testatur Gell.
 Vid. C. O. Müller. Orchomen.
 p. 484. 497. Kruse II, 2 pag.
 84. Siebelis ad Pausan. I. I.
 p. 292. 293.

πάντα δ' ἥπιστατο] ἥπι-
 στατο e Florent. aliisque dedi-
 cum Schwgh. et Gaisf. probante
 H. Apetizio, qui citat II, 53.

36 τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλκίπτεω ἀναθήματα. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀρῶσθιν ἀπίκατο. ἐν δέματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες, ἑμαντεύοντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ 65 2 γῆς κατορύξωσι, εἴτε ἐκκομίσωσι ἐς ἄλλην χώραν. ὁ δὲ θεὸς σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φᾶς „αὐτὸς ἱκα- „νὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι.“ Δελφοὶ δὲ, 3 ταῦτα ἀκούσαντες, σφέων αὐτῶν πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ γυναικας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιῆν διέπεμψαν· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν πλείστοι ἀνέβησαν ἐς 70 τοῦ Παρνησσοῦ τὰς κορυφάς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον

Delphi qua ratione salutis suae prospexerint.

116. VII, 136. VIII, 25. Et conf. quoque III, 66. VIII, 5. V, 42. In Sancerotti libro alioque exstat ἐπιστάτο. Schaeferus dederat ἐπίστατο. — De donariis a Croeso Delphos missis conf. I, 50 seq. 92.

Cap. XXXVI.

ἐν δέματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες] i. e. magno timore correpti. Supra VIII, 12, ἐς φόβον κατιστάτο. Mox e Florentino aliisque codd. cum Matth. et Bekker. restitui coniunctivos κατορύξωσι et ἐκκομίσωσι pro futuris κατορύξουσι et ἐκκομίσουσι, quae hic ferri posse iure negat Werfer. Actt. phill. Monacc. I p. 234 seq. coll. 230, ubi de coniunctivo deliberativo pluribus exponit. Nam illi non de eo, quid facturi sint (ubi futuro locus), sed de eo, quid faciendum sit, oraculum consulunt; num scil. pecunias sacras defoderent an exportarent, ob sie dieselben vergraben oder anders wohin bringen sollten. Vid.

G. Hermann. Opuscul. IV pag. 91. 92 et virum doctum in Schulzeit. 1831 II pag. 987. Accedit etiam illud, quod Herodotus vix dixisset ἐκκομίσουσι, sed potius ἐκκομιεῦσι. De ipso verbo ἐκκομίζειν conf. VIII, 32 et in seqq. ad οὐκ ἔα nott. ad V, 36. Eadem fere Pausan. X, 23 §. 1, cuius omnis de Brenno Galatorumque incursione narratio ex Herodoto duxit colorem, ad eius narrationem de Persis Delphos aggredientibus efficta.

φᾶς αὐτὸς — προκατῆσθαι] i. e. dicens se ipsum ad tutanda sua sufficere. Wesseling. ad locutionem conferri vult IX, 105 et Euseb. Praepar. Ev. IX, 27, ubi occurrunt στρατηγοὶ προκαθεδόμενοι τῆς χώρας: qui regionem tumentur.

τέκνα μὲν νυν καὶ γυναικας] Articulum, quem hisce praemisit VIII, 41 coll. 4, eth. I, et VIII, 40 neglexit. Plura Sintenis ad Plutarch. Themist. 10 p. 68.

καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον

ἄντρον ἀνηγείκοντο· οἱ δὲ ἐξ Ἀμφισσῶν τὴν Λο- 636
 4 κρῖδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ Δελφοὶ ἐξέλι-
 37 πον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προ-75
 φήτεω. Ἐπεὶ δὲ ἀρχοῦ τε ἦσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόν-
 τες, καὶ ἀπώρουν τὸ ἱερόν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης
 τῷ οὐνομα ἦν Ἀκήρατος, ὅρᾳ πρὸ τοῦ νηοῦ ὄπλα

Prodigia a deo
 Delphico barba-
 ris appropin-
 quantibus obie-
 cta,

ἀνηγείκοντο] Recte Larcher.
ils transportèrent leurs effets. Tu
 vid. nott. ad VIII, 32. Attigit
 Herodotea Eustath. ad Odys.
 p. 1604, 4 s. 319, 20. Locum
 de *Corycio antro* classicum Pau-
 san. X, 23 §. 5 coll. Aeschyl.
 Eumenid. 22 dudum attulit
 Wesseling., cui *Cr.* addi vult
 Ilgen. ad Hymn. Homerr. p.
 318. Quae spelunca omnium,
 quotquot continuit Parnassus,
 celeberrima non longe distat
 a vico Diagorea ut nunc vo-
 cant, in veteris oppidi Lyco-
 reae locum probabiliter extru-
 cto, ut patet ex inscriptione nu-
 per ibi reperta. Dignam lau-
 dibus, quibus veteres affecerunt,
 eam nunc quoque esse testan-
 tur recentiores. Apud indige-
 nas nunc nomen *Saranda au-
 lae*, quod scil. quadraginta ca-
 meras hoc antro contineri pu-
 tant. Vid. Kruse II, 2 pag. 7.
 8. coll. Siebelis ad Pausan. I.
 1. pag. 285 seq.

ὑπεξῆλθον] *clam discesse-
 runt.* Conf. I, 73. De *Am-
 phissia* urbe vid. nott. ad VII,
 32.

καὶ τοῦ προφήτεω] De hac
 voce vid. nott. ad VII, 111.
Cr. addit Matth. Animadverss.
 in Hymn. Homeric. p. 183.
 Quod vero unus h. l. *propheta*

s. templi antistes memoratur,
 seriori aetate plures prophetas,
 s. oraculorum interpretes Del-
 phis fuisse notat Wesseling. e
 Plut. II pag. 410 F. Aelian.
 H. A. X, 26 coll. Van Dale
 De orace, V p. 104. Ut enim
 oraculi fama aucta et pervul-
 gata, ad crebram sciscitantium
 turbam duabus adeoque tribus
 erat opus *προφήτισιν* (conf.
 Wessel. ad Diodor. XVI, 26),
 ita etiam pluribus *prophetis* post-
 ea opus fuisse consentaneum
 est.

Cap. XXXVII.

καὶ ἀπώρουν τὸ ἱερόν] *]*
 Schweigh. in Lex. Herod.:
*cum procul s. eminus conspice-
 rent s. prospicerent.* Nec male
 Lange: „und schon den Tempel
 ansichtig wurden.“ Satis vero
 notum, ubi olim Delphicum
 fuit templum, nunc esse vicum
Castri; ipsa Delphorum urbs
 ad viam, quae a vico Castri
 ducit Crissam, sita erat. Vid.
 Kruse II, 2 pag. 41 seq. 44.
 Clarke Travels II, 3 cap. VI
 p. 177 seq.

ὅρᾳ πρὸ τοῦ νηοῦ ὄπλα —
 ἐξενηνεγμένα ἱερά] *i. e. con-
 spicit arma sacra ante aedem
 proiecta intrinsecus (ex interiori
 aede) huc allata, quae tangere*

προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξεληνγειμένα
 2 ἱρά, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἄπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί.
 ὁ μὲν δὴ ἦτε Δελφῶν τοῖσι παρεοῦσι σημανέων τὸ 80
 τέρας. Οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι
 κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐπιγίνεται
 σφι τέρεα ἔτι ἰμέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.
 3 θῶμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα 85
 αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ
 δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα ἐπιγενόμενα, καὶ διὰ πάντων
 4 φασμάτων ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Ἐπεὶ γὰρ δὴ
 ἦσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προ-

homini nefas ducebant. Ubi vo-
 cem ἔσωθεν, quam in ἔξωθεν
 mutari voluerat Stephanus, be-
 ne tuetur Wesseling., si qui-
 dem arma sponte sua e tem-
 pli penetrali (ἔσωθεν ἐκ τοῦ
 μεγάρου) exiisse dicuntur. Vox
 ἱρά non sine vi quadam ita vi-
 detur esse postposita. Ad vo-
 cem μεγάρου, quā interior tem-
 pli pars s. penetrale indicari so-
 let, conf. nott. ad I, 65. VI,
 134. Sed νηοῦ vocabulo
 omnem hic templi molem sive
 ambitum declarari putem, ut
 VIII, 39 voce ἱροῦ. Ut ad
 ipsum denique portentum ve-
 niam, simile quid Thebis ante
 Leucetricam pugnam accidisse
 narrat Cicero De Divin. I, 34
 a Valckenaerio laudatus; in
 templo Herculis scil. valvas
 clausas repagulis subito se ip-
 sas aperuisse armaque, quae
 fixa in parietibus fuerint, ea
 esse humi inventa. Tu vid.
 quoque Xenoph. Hellen. VI, 4,
 7. Diodor. XV cap. 53, quos
 ad Ciceronis locum Davisius
 laudavit.

HERODOT. IV.

τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης]
 Προνηΐης et h. l. et paulo in-
 ferius (ubi Schaeferus haud
 sibi constans dederat Προναί-
 ης) reposui cum Gaisf. et Bek-
 kero. In Flor., Medic. aliis in-
 venit Προνοίης, quod rece-
 pit Matthiae, in aliis Προνοι-
 ῆς et Προνοίας. Tu vid.
 Harpocrat. s. v. Πρόνοια et
 imprimis Pausan. X, 8 §. 4,
 ubi memorat templum Ἀθη-
 νᾶς Προνοίας; sic enim ibi
 dedit Siebelis pag. 181 seq.
 plures excitans viros doctos,
 qui alterutram amplexi sunt
 lectionem, illudque adiciens,
 cognatam videri Minervam
 πρόνοον in Apollinis Ismenii
 templo apud Pausan. IX, 10
 §. 2. Conf. nott. ad Herod.
 I, 92. Cr. hoc loco conferri
 vult the classical Journal Vol.
 XI p. 151. — Ad formam ge-
 nitivi τέρεος conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 84, not. 3 pag. 187, et
 ad locutionem διὰ πάντων
 φασμάτων nott. ad Herod. VI,
 63. Pro θῶμα et θαμάσαι
 reposui θῶμα et θαυμάσαι.

νηϊς Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κε-90
ραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησσοῦ
ἀπορρέγειναι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῶν πατάγῃ
ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συγχροῦς σφραων, ἐκ δὲ τοῦ
ἰσοῦ τῆς Προνηϊῆς βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο.

38

illorumque fuga
turpis.

Συμμιγνέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖσι βαρ-95
βάροισι ἐνεπεπτώκεε. μαθόντες δὲ οἱ Ἀελφοὶ φεύ-
γοντάς σφρας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πληθὺς τι
2 αὐτῶν· οἱ δὲ περιέοντες ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. Ἐλε-
γον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὔτοι τῶν βαρβάρων,
ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὥς πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα ὤ-
ρων θεῖα· δύο γὰρ ὀπλίτας μέξοντας ἢ κατὰ ἀνθρώ-

637

ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυ-
νοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον κ. τ. λ.]
Idem prodigium enarrat Dio-
dor. XI, 14 (ubi conf. Wesse-
ling.) et Iustin. II, 12. Et quod
mirum auditu, eadem, quae
Persas, Galatas quoque irrum-
pentes abegisse a templo spo-
liando narrat Pausanias, ipsis
ferme Herodoti verbis hac in
re enarranda usus I, 4 §. 4 et
X, 23 §. 3, ubi inter alia haec
verba teneri volumus: πέτραι
τε ἀπολισθάνουσαι τοῦ Παρ-
νασσοῦ μεγάλαι καὶ κρημνοὶ
καταρρέγγοντες σκοπὸν τοὺς
βαρβάρους εἶχον; quibus si-
millima leguntur apud Iusti-
num XXIV, 8 haec: „terrae
motu portio montis abrupta
Gallorum stravit exercitum.“
Ac negant Diodorus et Pausa-
nias ipsam Apollinis aedem a
Persis direptam esse incendio-
que vastatam, dissentiente Plu-
tarcho Vit. Num. 9 pag. 66 C.,
qui τὸν ἑρὸν λύχρον sive ae-
ternum illum ignem, cum tem-

plum a Medis inflammaretur,
extinctum esse tradit. Apud
Herodotum nil quidquam le-
gitur tale II, 180. V, 62. Cte-
siam si audiamus Perss. Ex-
cerptt. §. 25, Mardonius a
Xerxe missus ad Apollinis ae-
dem spoliandam ibi occubuit
χαλάρης ἐπιπεσούσης παχείας
i. e. grandine ingruente cras-
sa. Ac sane ita Persas retu-
lisse, quae a Graecis dein mi-
rum in modum ampliata et ex-
ornata sint, credas licet.

Cap. XXXVIII.

ἐνεπεπτώκεε] In Sancrofti
libro ἐπεπτώκεε, in alio libro
ἐπεπεπτώκεε. Tu cl. IV, 203.
VII, 43 et de plusquamper-
fecti usu Matth. Gr. Gr. §. 505.
IV pag. 960. Ad voces ἰθὺ
Βοιωτῶν conf. V, 64 ibique
citt. Plures codd. hic offruent
εὐθύ.

μέξοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων
φύσιν ἔχοντας] Cum crebrius
occurrat locutio μείζων ἢ κατ'

39 πων φύσιν ἔχοντας ἔπεσθαι σφι, κτείνοντας καὶ διώ-
κοντας. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι εἶ-
ναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον,
τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱερόν· Φυλάκου μὲν,
παρ' αὐτὴν τήν· ὁδὸν κατ' ἐπερχομένου τοῦ ἱεροῦ τῆς Πρω-
το-5 νηΐδος· Αὐτονόου δὲ, πέλας τῆς Κασταλίδος, ὑπὸ τῇ

Heroes Phylacus
et Autonous.

ἀνθρώπων (v. c. apud Plat. Apolog. p. 20 E. Matth. Gr. Gr. §. 449) Dorvill. ad Charit. pag. 182 [310 seq.] refingit vult ἢ κατὰ ἀνθρώπων. Wesselingio, conferenti Ioseph. Antiqq. I, 19 §. 1 placuerat μέζονα ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας. Koenius unum ἔχοντας mutari voluit in ἐόντας, ut intelligerentur armati hominum staturâ altiorem; eamque emendationem Valckenaerio quoque probatam in textum receperunt Schaefer. et Matthiae, invitis sane libris scriptis, a quibus equidem cum Bekkerō hic stare malui, ἔχοντας accipiens se habentes. Neque enim cum Schweigh., qui minus recte huc referri posse putat locutionem ληρεῖς ἔχων, participium hoc verbis finitis adici solitum ita explicuerim, ut *continuitatem* quandam indicet; ubi medio verbo ἐχομένους, quod proxime sequenti ἔπεσθαι iungatur, opus fuisse crediderim; quod idem bene sensit Hoeger. hunc locum tractans in Actt. philoll. Monacc. III, 4 pag. 520, ubi μέζονας in μεζόνως mutari vult. Negris, qui iungit cum verbo ἔχοντας sequentia verba ἔπεσθαι σφι, interpretatur: δὲν ἔπαυσαν

τοῦ νὰ τοὺς ἀκολουθῶσι, non destiterunt ab insequendo, cum verbum ἔχοντας hic continuationem insecutionis denotet. Ad ipsum argumentum Cr. conferri iusserat Heyne Excurs. XIII ad Virgil. Aen. Lib. I. De ἐπιφανείαις.

Cap. XXXIX.

εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας] Ita e Florentino aliisque deducit eum recentt. Vulgo verbum εἶναι reliquis postponitur. Simili autem modo Pausanias scribit X, 23 §. 3, Gallis quoque terribiles adparuisse tres heroes templo auxilium ferentes, Laodocum, Hyperochum, Pyrrhum; quibus quartus etiam a Delphis accensetur Phylacus, indigena heros, cuius sacellum prope Minervae Pronaeae templum commemorat idem Pausanias X, 8 §. 4.

πέλας τῆς Κασταλίδος] De Castalia, fonte celeberrimo, quem ibi fuisse volunt, ubi nunc Sancti Ioannis monstratur sacellum, prope vetus templum nunc dirutum, vid. Pausan. X, 8 §. 5 ibiq. Siebel. pag. 182. Kruse II, 2 p. 16 seq. 44 seq. Descripsit et in tabula aeri incisâ repraesentavit Clarke Travels II, 3 chap. VI p. 184 seq.

2' Ταμπεῖη κορυφῇ. Οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρ-
νησοῦ λίθοι ἐτι καὶ ἐς ἡμέας ἦσαν σόοι, ἐν τῷ τε-
μένει τῆς Προυῆτης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέ-
σκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. Τούτων μὲν 10
νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀπαλλαγὴ
γίνεται.

40

Artemisio reli-
cto [c. 21.], clas-
sis Graecorum
petit Salaminem

Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικός στρατός ἀπὸ τοῦ Ἀρ-
τεμισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατί-
σχει τὰς νῆας. τῶνδε δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν
αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ 15

ὑπὸ τῇ ᾽Ταμπεῖη κορυφῇ] Mavult Valckenaer. ᾽Ταμπέη, ut magis sit Ionicum. Hyampea vocabatur Parnassi pars super Delphos ad orientem exsurgens, ubi saxa maxime praecipitia, unde facinorosos et impios delicere solebant, (vocantur autem Phaedriadae) octingentos pedes supra Delphos et duo mille pedes supra mare eminentia. Vid. C. O. Müller. Orchomen. pag. 494. Kruse Hell. I. I. pag. 5—8. Valcken. de rupe Hyampea laudaverat Perizon. ad Aelian. V. H. XI, 5 et Wesseling. ad Diodor. XVI, 28 coll. ad XI, 14, ubi hic scriptor ad aedem istam Minervae, Persis divinitus fugatis, Delphos tradit erexisse tropaeum additque epigramma tropaeo huic inscriptum, quod inde analectis inseruit Brunck. III p. 178 nr. 143 coll. Jacobs. Animadverss. T. III, 1 pag. 370.

ἦσαν σόοι] Sancrofti liber cum aliis σῶοι. Sed conf. II, 181. V, 96. Matth. Gr. Gr. §.

124 pag. 246. — In seqq. ad verbum ἐνσκήπτειν conf. nott. ad I, 105. Pausanias X, 23 §. 3, utitur verbo κατασκήπτειν. Participium φερόμενοι attigi ad VIII, 28.

Cap. XL.

κατίσχει τὰς νῆας] Conf. nott. ad VI, 101 et add. VIII, 41. 42. Mox cum Bekkero dedi τῶνδε δὲ εἵνεκα, ubi Schaefer. et Matth. ex Sancrofti libro dant τῶν δε εἵνεκα. At vid. VII, 5. 53. VIII, 75.

σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα] Ad locutionem conf. nott. ad VI, 92 et Schaefer ad Lambert. Bos. De ellips. L. Gr. pag. 316. Est vero Salamis insula bene sita, tum ad rem bellicam inde instituendam, tum ad securitatem eorum, quae in tuto collocari volumus, procurandam optimumque belli receptaculum. Unde explicandum, quod illa aetate, Persis imminentibus, in hanc potissimum insulam Athenienses mulieres,

παῖδας τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγονται ἐκ τῆς Ἀτ-
 τικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλευόμεναι τὸ ποιητέον αὐ-
 3 τοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι
 βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὥς ἐψευσμένοι γνώμης.
 4 δοκούντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ 20
 ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν
 μὲν εὖρον οὐδὲν ἔον, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσ-
 θμὸν αὐτοὺς τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ
 πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχον-
 5 τας ἐν φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα πυν- 25
 θανόμενοι, οὕτω δὲ προσεδέηθησάν σφρων σχεῖν

liberos, optima quaeque trans-
 tulerint; idemque nostra me-
 moria factum esse accepimus
 Graecis a Turcarum furore cre-
 brius e continenti in insulam
 Coluri, ut nunc illa vocatur,
 confugientibus fortunasque suas
 ibi in tuto collocantibus. Tu
 conf. Kruse I. I. II, 1 pag. 302.

παῖδας τε καὶ γυναῖκας] Ar-
 ticulum omissum attigi supra
 ad VIII, 36. — In seqq. ad
 voces ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι πρή-
 γμασι (ob praesentem rerum sta-
 tum) vid. nott. ad VIII, 19.

ὑποκατημένους τὸν βάρβα-
 ρον] i. e. sedendo expectantes
 s. subsidentes et expectantes Per-
 sam. Conf. VII, 27. Ad se-
 quens οἱ δὲ conf. similia, quae
 exstant I, 56. V, 120. VII, 6.
 163. De argumento loci cf.
 Plutarch, Themistocl. 9. Diod.
 Sic. XI, 16.

τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέ-
 οντας ἐς τὴν Πελοπόννησον]
 Ita cum Schweigh. et Gaisf.
 dedi codd. ita iubentibus, ex-
 cepto uno Sanrofti libro, qui
 pro ἐς exhibet καί. Schaeffe-

rus, quem sequuntur Matth.
 et Bekker., neque ἐς neque
 καὶ recepit, planissimam hoc
 modo reddens orationem. Sen-
 sum sic expressit Schweigh.
 „isthmum illos, quod est introi-
 tus in Peloponnesum, muro inter-
 cipere.“ Apud Plutarch. The-
 mistocl. 9 legimus: διατειχι-
 ζόντων τὸν Ἰσθμὸν εἰς θά-
 λατταν ἐκ θαλάττης: quam lo-
 quendi formulam explicui ad
 Plutarch. Alcib. p. 225.

τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι] Incepta
 orationis structurā excidit No-
 ster, infinitivum ponens, ubi
 ob praegressa expectabas par-
 ticipium, nisi variare oratio-
 nem illum voluisse dixeris, ita
 ut primum verbo πυνθάνεσθαι
 participium pro more adstru-
 xerit, deinde vero in accusativi
 et infinitivi structuram oratio-
 nem conformarit. Cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 549 not. 2 p. 1079.
 — In proxime seqq. voculam
 δὴ, quae post ταῦτα vulgo col-
 locabatur, e meliorum codd.
 auctoritate transtuli post οὕτω,
 praeeruntibus Schweigh., Gaisf.

Desertae Athenae, paucissimis incolarum remanentibus [c. 51.].

41 πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἐσωτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγμα ἐποιήσαντο „Ἀθηναίων τῇ „τις δύναται, σῶζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας.“ 2 Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, 30 οἱ δὲ ἐς Ἀλγιναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετεῖν, καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἦκιστα. 638 λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι, ὅφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκρο-

et Bekkero. Sic quoque οὕτω δὴ VIII, 23. 31. coll. III, 32 not. VII, 174.

Cap. XLI.

Ἀθηναίων τῇ τις δύναται, σῶζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας] Decretum tale erat, ut quo loco quisque suos liberos familiamque optime servare posset, in eo collocaret. Qui enim, facultate publice non concessâ, periculi imminentis tempore patriam reliquissent familiamve subtraxissent, eos proditorum loco habitos, qui crimen publica poenâ plectendum commisissent, indicant quae Larcherus ad h. l. protulit ex Lycurg. in Leocrat. pag. 154, 31 [p. 177 R.] Aeschine contr. Ctesiphont. pag. 468 F. [§. 86]. De Troezeniis, qui optime Athenienses exceperint, idem confert Plutarch. Themistocl. cap. 11. — Ad voces τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας conf. nott. ad VIII, 4, et ad verbum ἀπέστειλαν suppl. τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. — Verbis οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα bene utitur Lessing. Vit. Sophocl.

(T. XIX p. 245 ed. Carlsruh.) a Cr. laudatus, quibus scil. probaret, Sophoclem puerum a parentibus securitatis causa delatum fuisse in Salaminem insulam.

ἔσπευσαν δὲ] Pro vulg. δὴ equidem cum recentt. lubens, recepi δὲ, quod Florentinus liber cum Saneirofti libro alioque Parisino praebebant. Ad verbum ὑπεκθέσθαι conf. VIII, 4 et V, 65.

τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετεῖν] In una Aldina post τε inserta leguntur verba: πειθόμενοι καὶ, ex interpretamento, opinor. Respicit autem Noster ad oraculum VII, 141 — 143 allatum. Mox cum recentt. dedi elibrorum fere consensu: τοῦδε εἵνεκα, ubi Schaeferus dederat τοῦ εἵνεκα. Olim τοῦ τοῦ εἵνεκα.

ὅφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος κ. τ. λ.] Athenienses in arce serpentem sive ut alii vocant draconem alebant, sacrum Minervae animal custodemque (τὸν οἰκουρὸν) ipsius arcis. Vid. Hesych. s. v. II p. 726. Aristoph. Lysistr. 760.

3 πόλιος ἑνδιατείεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσι τε ταῦτα, 35
καὶ δὴ καὶ ὥς εἰσὶν ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέν-

Plutarch. Themist. 10 p. 116 E. Philostrat. Icon. II, 17 p. 837 s. p. 80 Iac. Eustath. ad Odyss. p. 1425, 7 s. 64, 11. Versabatur ille draco probabiliter in Minervae Poliadis eâ cellâ, quae ipsius deae sanctuarium continebat, media inter Erechtheum et Pandroseum, ut notat C. O. Müller. De Minerv. Poliad. p. 28. coll. Rose Inscriptt. Graec. p. 161. Hinc Atticae deae crebrius additum videmus serpentem vel in vasorum picturis, ut bene observat Creuzer. in Symbol. II p. 727 seq. 744. Quo serpentis symbolo omne vitale intelligi vult Müller. l. l., quod, cum antea latuerit, nunc imperfectum et informe progeminet. Mibi hocce signo tam ad agriculturae initia quam ad artem medendi respici videtur. Cr. haec adscripsit: „Quod Hesychius l. l. addit: καὶ οἱ μὲν ἕνα φασὶν (δράκοντα sc.)· οἱ δὲ δύο, disertius Photius in Lex. (p. 319 Dobr. p. 274 Lips.) Οἰκουρὸν ὄφιν: τὸν τῆς Πολιάδος φύλακα· καὶ Ἡρόδοτος· φύλαχοι δὲ αὐτοῦ δύο. Haec partim ex Herodoto partim ex Hesychio ita expleas: Καὶ Ἡρόδοτος· μὲν ἕνα φησὶν ἐν τῷ ἱερῷ· Φύλαχος δὲ αὐτοῦ δύο. Nam ita codex Galei, a Porsonio et Dobreo collatus pro Φύλαχοι, in quo non haesisse miror Schleusnerum (Animad-

verss. in Photii Lex. pag. 270). Atque si Hesychium pleniorum Herodoti codicum tractasse statuas, huic post ἐν τῷ ἱερῷ addendum censeas Ἐρεχθίδος [vel potius Ἐρεχθέος]. Nam τοῦ Ἐρεχθέος adiicit Lexicographus. Utut est, Photius prodit: Herodotus unum draconem in eo sacrario esse (narrasse scilicet, ut Herodotus ipse tradit, Athenienses), Phylarchus (historicus) duō ibidem esse.“

καὶ δὴ καὶ ὥς εἰσὶν ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες] Lange haec ita vernacule expressit: „und ausserdem, dass sie ihr, wie einem lebendigen Menschen, alle Monden ihr Theil vorsetzten, nämlich Honigkuchen.“ Schweighl., qui in Lexico Herodoteo s. v. ἐπιτελεῖν scribit „ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες, non: menstrua sacra faciunt sed: menstrua, menstruam pensionem persolvunt,“ in Latina versione sic expressit: „sed etiam tanquam re vera ibi versanti menstrua sacra faciunt adponuntque.“ Minus recte, si quid video. Nam praestat ἐπιμήνια referre ad προτιθέντες, hoc fere sensu: menstrua cibaria (s. placentas singulis mensibus) apponentes serpenti rem sacram faciunt s. sacra peragunt. Verbum προτιθέναι satis tritum de apponendis cibis; unde etiam, notante Valckenaerio, οἱ ἄγροι τῆς προθέσεως, quos sa-

τες· τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσα ἔστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα, ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμονμένη, 4 τότε ἦν ἄφανστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, 40 μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὥς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυλῆς τὴν ἀκρόπολιν. ὥς δὲ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἔπλων ἐς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμίνα κατέσχον τὰς νέας, συνέρχεται καὶ ὁ λοιπὸς 45 πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ

42

Interim copias
navalibus undi-
que coactis, na-
vium numerus

cerdotibus edere licuit, panes sc. in mensis sacris velut appositi diis, teste Athenaeo III p. 110 D. IV p. 137 E. VIII p. 346 E. Pausan. VI, 20 §. 2. Nec minus frequens ἐπιτελεῖν in re sacra peragenda festisque celebrandis, aliis id genus, ut II, 63. IV, 186, ubi haud moror accusativum omissum, quem facile mente addere possis, nisi ἐπιμήνια positum ἀπὸ κοινοῦ ad hoc quoque verbum trahere velis; quem in modum iam Valckenaerius haec ita erat interpretatus: *talem e melle placentam, singulis noviluniis recentem, veluti menstruam pensionem arcis persolvebant custodi.* Sunt autem τὰ ἐπιμήνια, quae in mensem praebentur alimenta s. menstrua cibaria, ut dixi ad Plutarch. Flamin. 5 pag. 89 not. Add. Harpocrat. s. v. Ἐπιμήνια.

μελιτόεσσα, quae Atticis etiam vocabatur μελιτοῦττα (cf. Matth. Gr. Gr. §. 121, not. 2 p. 244. Thom. Magist. p. 607 ibiq. Oudendorp., quibus Cr. addi vult Brunckii cit. ad Aristophan Lysistr. vs. 601.), est

placenta e melle confecta, haud infrequens in veterum sacris, ut satis constat. De argumento idem Cr. Valckenaerianis addi vult: Böttiger: die heilbringenden Götter in: Journal des Lux. u. d. Mod. 1803 Januar. p. 21. Payne-Knight on symbolical Language §. 25 p. 17.

σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης] De hac sacerdote vid. nott. ad V, 72. In seqq. pro προθυμότερον plures codd. πρότερον. Minus recte, mea quidem sententia. Est enim haec loci sententia: *tanto magis atque studiosius*, ut benedidit Schweighauserus. Itaque displicet Valckenaerii ratio, qui hanc verborum naturalem esse structuram censuit: καὶ μᾶλλον τι προθυμότερον (vel studiosius), ubi μᾶλλον comparativo additum eā orationis abundantiam, quam invenimus quoque supra II, 137. Ad ὑπεξέκειτο conf. Herod. VIII, 60 §. 2 et de totius loci argumento Plutarch. Themistocl. 10. Paucos vero Athenienses in urbe relictos esse intelligitur ex Herod. VIII, 51.

Τροιζήνης· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροιζηνίων λιμένα 2
προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλῶ
πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχουν, καὶ ἀπὸ
3 πολίων πλεύσαν. Ναύαρχος μὲν νυν ἐπὶν αὐτοῖς
ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδew, 50
ἀνὴρ Σπαρτιῆτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιλεῦ-
τος ἑών· νέας δὲ πολλῶ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλω-
ούσας παρέρχοντο Ἀθηναῖοι.

multum crescit.
Summa imperii
etiam nunc pe-
nes Eurybledem
[c. 2].

43

Ἔστρατεύοντο δὲ οἵδε. Ἐκ μὲν Πελοποννήσου, 55
Λακεδαιμόνιοι, ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμενοι· Κορίν-
θιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ'
Ἀρτεμισίῳ, Σικυνῶνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρέρχοντο
2 νῆας· Ἐπιδάυριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε·
Ἐρμιονέες δὲ, τρεῖς· ἰόντες οὗτοι, πλὴν Ἐρμιονέων,
Δωρικὸν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ 60

Recensio popu-
lorum Graeciae,
55 qui ad Salami-
nem naves mise-
runt: qua oppor-
tunitate utens
Herodotus, eor-
um origines et
antiquitates per-
stringit.

Cap. XLII.

ἐς γὰρ Πώγωνα] *Pogon*,
Troezeniorum portus olim, ut
videtur, satis amplius, nunc are-
nâ ita obstructus esse dicitur,
ut exiguis modo navigiis adi-
tum praebeat. Conf. Strab.
VIII p. 574 A. s. 373. Man-
nert. VIII pag. 664. Ipsius
Troezenis reliquias quasdam
prope vicum *Damala* adhuc re-
periri sic satis constat. — Pro
τὸν Τροιζηνίων unus cod.
τῶν Τροιζηνίων.

Εὐρυβιάδης] Vid. VIII, 2.
3. Videtur autem mihi Noster
consulto addidisse: οὐ μέντοι
γένεός γε τοῦ βασιλικοῦ ἑών;
cum Spartanorum in expedi-
tionibus plerumque regum al-
teruter esset dux.

νέας δὲ πολλῶ πλείστας —
Ἀθηναῖοι] Eodem, opinor,
animo Noster haec scripsit, quo

ea, quae supra leguntur VIII,
3. — De navium numero
disputavimus ad VIII, 1.

Cap. XLIII.

ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμε-
νοι] *Sedecim* hic exhibuere
naves, qui ad Artemisium non
nisi *decem* praebuerant. Conf.
VIII, 1 ibique nott. Ad vo-
cem πλήρωμα, quâ naves ipsae
una cum remigibus classiariis
que indicantur, cf. VIII, 1.

Δωρικὸν τε καὶ Μακεδνὸν
ἔθνος] Conf. I, 56 ibique nott.
I, 146. C. O. Müller. Dor. I p.
175, qui monet *Hermionam*,
quam Herodotus Dryopicam
appellat civitatem, postea ab
Argivis captam fuisse. *Erineon*
s. *Erineos*, auctore Kruse II, 2
p. 103 coll. 97 seq. ad Calli-
dromi montis declivitatem
prope Palaeochora quaeri de-
bet, *Pindus* autem ad fontes

3 Πίνδου καὶ τῆς Ἀρτυπίδος ὕστατα ὀρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονεῖς εἰς Ἀρτύopes, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλίων ἐκ τῆς νῦν Λωγίδος καλεομένης χώρας ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νυν Πελοποννησίων ἐστρα-
 44 τεύοντο. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἡπείρου· Ἀθηναῖοι μὲν, 639
 πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀργά-65
 κοντα καὶ ἑκατὸν, μοῦνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ
 2 συνενανμάχησαν Πλαταιεῖς Ἀθηναίοισι, διὰ τοιόνδε
 τι προῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ
 τοῦ Ἀρτεμισίου, ὥς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλα-70
 ταιεῖς ἀποβάντες ἐς τὴν περαινὴν τῆς Βοιωτίας χῶ-
 ρης, πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετῶν. οὐ-
 3 τοι μὲν νυν τοὺτους σῶζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ, ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλ-

Pindi fluvii. Accuratiora de his desunt. — In fine cap. Schweighaeuserus post ἐστρατεύοντο minus et post ἡπείρου maius punctum poni vult.

Cap. XLIV.

πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους] i. e. prae aliis omnibus, ut III, 94, ubi vid. nott. „Mireris vero, ait Schweigh., quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium dimidiam partem Atticarum navium vulneratam esse ait scriptor cap. 13 neque eis reficiendis suppetisse videatur tempus.“ — In seqq. vocem μοῦνοι cum vi quādam addi in sententiae clausulā nemo non videt. Nunc enim soli Athenienses, nullis assumtis Plataeensibus, qui antea ipsis milites praebuerant, tot naves exhibent.

διὰ τοιόνδε τι προῆγμα] E Florent., Med., aliis διὰ τοιόνδε προῆγμα dederunt Schweighaeuser. et Gaisf. Vulgo post τοιόνδε inserebatur τι, quod cum Matth. et Bekker. retinui.

ἐς τὴν περαινὴν τῆς Βοιωτίας] „Περαίη τῆς Βοιωτίας, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus; cuiusmodi περαιὰ τῆς Ἀσίας Diodoro XX, 97 Asiae continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, Περαία apud Livium XXXII, 13.“ Wessel. Mihi tamen vix pro Nomine proprio Noster habuisse videtur περαινὴν. Itaque malim reddere: in oram Bocotiae oppositam. — In seqq. ad vocem οἰκέτας conf. nott. ad VIII, 4.

ἐπὶ μὲν Πελασγῶν] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag. 1113, qui idem §. 584 a. γ. p. 1162 consul. ad verba ἐπὶ δὲ Κέκροπος. — In seqq. dedi

λάδα καλεομένην, ἦσαν Πελασγοί, οὐνομαζόμενοι 75
 Κραναιοί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλέος, ἐπεκλήθησαν
 Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος τὴν ἀρχὴν,
 Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ τοῦ Διούθου
 στρατάρχου γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ
 45 τούτου Ἴωνες. Μεγαρές δὲ τωτὸ πλήρωμα παρεί- 80
 χοντο τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ,

Ἐρεχθῆος pro vulg. Ἐρεχθῆος,
 de quo dixi ad VII, 189. Sed
 reliqua, quae h. l. tentat Koe-
 nius, mittamus. Herodotea
 attigit Eustath. ad Dionys. Pe-
 riegr. 423; conf. Scymn. Ch.
 558 seq. et Strab. IX p. 608
 A. s. p. 397.

ἦσαν Πελασγοί, οὐνομαζό-
 μενοι Κραναιοί] Ipsa Athenarum
 urbs sive arx olim voca-
 batur Κρανὰ πόλις (conf.
 Aristoph. Ach. 75. Lysistr. 483
 ibique Scholl.), nomine ducto
 vel ab antiquo ut ferebant re-
 ge Cranao (cf. Aristoph. Av.
 122. Pausan. I, 2 §. 5. 31 §.
 2. Apollodor. III, 14 sect. 1)
 vel a loci natura solique aspe-
 ritate. De Cecrope atque Erech-
 theo vix opus plura afferre. Suf-
 ficient, quae C. F. Hermannus
 attulit in Hellen. Staatsalterth.
 §. 91 not. 19. 18, qui idem de
 Ione, Xuthi filio, Atticarum re-
 rum conditore, de quo etiam
 Herodotus conferatur VII, 94
 plura citavit §. 95 not. 2 seqq.
 coll. §. 91, ubi merito attendi
 iubet ad diversas hasce unius
 eiusdem regionis appellationes;
 unde si quid aliud, hoc certe
 colligas, magnas olim in At-
 tica accidisse mutationes dome-

sticas, de quibus tamen in tanta
 testimoniorum inopia vix certi
 quid constituere licet. Ad Athe-
 nienses Iones referunt etiam Io-
 nes apud Homer. Iliad. XIII,
 685, ubi tu cf. Bothii annota-
 tionem.

Cap. XLV.

Μεγαρές κ. τ. λ.] De Me-
 garensibus vid. VIII, 1 ibique
 nott., ubi etiam de voce πλή-
 ρωμα. Voculam τὸ post παρεί-
 χοντο auctoritate codicis San-
 crofti omissam a Schaefero,
 quem Matth. et Bekker. se-
 quuntur, equidem cum Gaisf.
 et Schweigh. revocavi.

Ἀμπρακιῶται δὲ — ἐπεβώ-
 θησαν] De forma ἐπεβώθη-
 σαν vid. nott. ad VIII, 1. Am-
 braciatae sunt incolae urbis Am-
 braciae, quae a quibusdam
 Thesprotiae accensetur, ad
 Arachthum sita fluvium in Am-
 bracii sinus recessu intimo, ubi
 a Corinthiis Cypseli fere aeta-
 te exstructa est eo loco, quo
 nunc dicitur esse Arta. Plura
 Kruse Hellas II, 2 p. 283 seqq.
 322 seqq. Eodem quoque
 tempore, Leucas condita fertur
 a Corinthiis, patriâ scil. pulsâ
 dominante Cypselo; quod enim

- 46 ἐπὶ τὰς νέας ἔχοντες ἐπεβώθησαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς·
 ἔθνος ἰόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου. Νη-
 σιωτέων δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἦσαν
 μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι 85
 μὲν τὴν ξωντῶν ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄρι-
 στα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆ-
 2ται δὲ εἰσι Δωριεῖς, ἀπὸ Ἐπιδάουρου· τῇ δὲ νῆσῳ
 πρότερον οὖνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινῆτας,
 Χαλκιδεῖς τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ 90
 Ἐρετριεῖς τὰς ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἰωνεῖς εἰσι. μετὰ δὲ,
 Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι· ἔθνος ἰὸν Ἰωνικὸν

hoc ad Periandri tempora qui-
 dam referunt, id cum Kruse I.
 I. p. 285. 356 de colonia reno-
 vata intelligere malim. Sed
 multum postea floruit urbs
 mercaturâ insigni, quam locus
 ipse egregie adiuwabatur. Sita
 enim urbs in peninsula, quae
 canali post disiuncta a conti-
 nenti, insulae assumssit speciem.
 Nunc *Santam Mauram* vocant.
 Plura Kruse I. I. p. 357 seq.
 Gail. ad Seylac. I p. 381 seq.
 Boeckh. Corp. Inscriptt. I, 1
 p. 58 coll. Sintenis ad Plut.
 Themistocl. 24 p. 153.

Cap. XLVI.

*Αἰγινῆται δὲ εἰσι Δωριεῖς
 ἀπὸ Ἐπιδάουρου*] Attigit haec
 Eustath. ad Dionys. Perieg. 511.
 Aeginetarum res navales ipse
 attigi ad VIII. 1. Qui quo
 sensu hic vocentur Dorienses,
 disquisivit C. O. Müller. Aegi-
 nett. pag. 42, reliquorum scri-
 ptorum de Aeginetarum ori-
 gine allatis testimoniis, in qui-
 bus tu vid. potissimum Pausan.
 II, 29 §. 5. Atque Müllero

auctorel. I. pag. 43 eodem po-
 pulorum impetu, quo Doriens-
 ses Lacedaemonii Lyttum, The-
 ram, Melum condiderunt, Do-
 rienses Argivi, qui iidem tunc
 temporis Epidaurum quoque
 tenebant, in Cretam, Rhodum,
 Con, Cnidum, Halicarnassum
 atque etiam Aeginam colonos
 deduxerunt, duce Triacone.
 Hinc igitur explicandum, quod
 Aeginetarum maiores, Doriens-
 ses, Epidauro s. Argo oriundi
 ipsique Aeginetae plerumque
 Dorienses habeantur, qui Do-
 rica habuerint instituta. Prius
 insulae nomen *Οἰνώνη* ad Pel-
 lasgorum aetatem, qui olim
 plerasque Graeciae regiones te-
 nuere, videtur referendum, du-
 ctum forsitan ab *Οἰνόης* no-
 mine, quod in Attica invenit-
 ur; ex qua ipsa hi Pelasgi,
 qui primi insulae fuere incolae,
 in eam fuerint ingressi. Conf.
 Müller. I. I. p. 8 seq. — Ad
 articuli usum in verbis τὰς ἐπ'
 Ἀρτεμισίῳ cf. Matth. Gr. Gr.
 §. 267 p. 550.

Κεῖοι — *Ἀθηνέων*] Pro

3 ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσερας· ἀπο-
πεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιη-
τέων, κατὰπερ ἄλλοι νησιῶται· ἀλογήσαντες δὲ τῶν⁹⁵
ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἑλληνας, Δημοκρίτου
σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, καὶ τότε
4 τριηραρχέοντος. Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες, ἀπ' Ἀθηνέων 640

olim vulg. Ἀθηναίων Wes-
seling. et h. l. et cap. 48 recte
dedit Ἀθηνέων, comparans
VIII, 45, ubi ἀπὸ Κορίνθου et
VIII, 46, ubi ἀπ' Ἐπιδαύρου.
Ad vocem Κεῖοι conf. nott. ad
VIII, 1. Ionicam gentis ori-
ginem, quam praeter Herodo-
tum etiam testatur Schol. ad
Dionys. Perieg. 526, eo refe-
runt, quod omnino Cycladarum
insularum incolae ab Ionicis
Atticis repetuntur, teste Eurip.
Ion. 1581 seq. Thucydid. VII,
57. Accuratus in haec in-
quisivit Broendsted. Reis. in
Griech. I pag. 55 coll. p. 72.
Qui ea, quae de Ionica Cyclada-
rum origine institutisque Io-
nicis tradita exstant, non ad
illam Ionum migrationem,
quae undecimo ante Chr. n.
accidit seculo, sed ad aliam
quandam migrationem, quae
serius Athenis facta sit, referri
vult; unde explicandum, quod
in illis insulis, qua nos novi-
mus aetate, eā Ionum obtinue-
runt instituta, quae ab Atticis
vulgo repeti solent, etsi quo
tempore locum habuerit haec
migratio, in maxima testimo-
niorum inopia definire haud
licet. Hinc quoque explican-
da sacrorum illa cognatio quae-
dam, ab Attica et quidem valde

prisco ab aeo repetenda, de
qua monuit Crenzerus in An-
nall. Viennenss. LVII p. 18.

Νάξιοι δὲ] De Naxiis vid.
Herod. V, 31. VI, 96. Quae
sequuntur, insectatur Pseudo-
Plut. II p. 869 A. C. malitiose
agere contendens Herodotum,
taliam de Naxiorum defectione
referentem, quum Naxii, teste
Heraclito, sex navibus, aut, Epho-
ro teste, quinque navibus sponte
Graecis auxilio venerint. Conf.
Ephori fragm. p. 222. Marx.
Dahlmann. Herod. pag. 132.
— In seqq. νησιῶται dicuntur
Cycladarum insularum incolae;
ut monui ad V, 30.

Δημοκρίτου σπεύσαντος] i.
e. instante, urgente Democrito,
ad defectionem adhortante. Conf.
I, 74. 206. Exstat in hunc
Democritum epigramma Simo-
nides apud Plutarch. II p. 869
C coll. Brunck. Analectt. I p.
133 [nr. 32. T. I. p. 65 An-
tholog. ed. Iacobs.] Ad ver-
bum τριηραρχεῖν (triremis s.
navis praefectum esse) vid. VII,
181 coll. VIII, 93.

Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ'
Ἀθηνέων γεγονότες] Referri
huc volumus, quae modo de
Ceis e Broendsted. disputatione
attulimus. Cepit Naxum Pi-
sistratus, teste Herodoto I, 64,

γεγονότες. Στυρές δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας
τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθνιοι δὲ, μίαν καὶ πεν-1
τηκόντερον· ἔόντες συναμφοτέροι οὗτοι Δρύοιες·
καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύ-
οντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδωσαν μοῦνοι νησιωτέων τῷ
47 βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Οὗτοι μὲν ἅπαντες5

inque eam haud scio an Atticos
incolas Atticaque instituta trans-
tulit; nisi iam ante Pisistra-
tum ut reliquas Cyclades, ita
Naxum quoque Iones tenuisse
putandi sint. Sed certiora do-
cumenta desunt.

Στυρές] Vid. nott. ad VIII,
1. In proxime seqq. Wesseling.
recte dedit *Κύθνιοι* e Plut. II.
p. 863. E., cum vulgo ferrent
Κύνθιοι vel *Κίνθιοι*. Conf.
Gesner., Triller, et Abr. Gronov.
ad Aelian. H. A. XVI, 32 et
Demosthen. περὶ συντάξ. p.
102, 52 [p. 176, 10 R.] unde
intelligitur, haud magni fuisse
momenti Cythnios aequae ac
Siphnios. Alia ipse attuli ad
VII, 90. — De *Dryopibus* conf.
Herodot. I, 146 ibiq. nott. Pau-
san. IV, 34 §. 6.

καὶ Σερίφιοι] *Seriphus*, quae
inter Cyclades exigua insula
eadeinque saxosa ac sterilis ad
occasum Siphni sita, mala olim
fruebatur existimatione (vid.
Wytttenbach, ad Plutarch. Mor.
I. 2. pag. 1086); ita ut vel ab
Romanis imperatoribus exsules
eo mitterentur teste Tacito Ann.
IV, 31. Nunc vocant *Serphno*.
Vid. Mannert. VIII pag. 739.
De *Siphno* monui ad III, 57;
ubi quae de metallis dixi, ea
mihi nuper confirmavit vir Si-

phinius, Provolegios, hoc ad-
dens, metalla exercere antea
non licuisse per Turcas; quibus
nunc pulsus, speramus aliquan-
do illa instauratum iri. *Melus*
insula ambitu maior simulque
feracior, quam nunc vocant
Milo, Dorica olim habitata fuit
a gente, quae inde etiam sem-
per Spartanorum partes am-
plectebatur, donec bello Pelo-
ponnesiaco maxima incolarum
parte trucidata ab Atheniensi-
bus coloni in insulam deducti
sunt, qui tamen ipsi paulo post
insulam denuo cedere coacti sunt.
Neque pristinum florem recu-
perasse videtur insula, quae
nunc aëre pestilenti maxime
insalubris esse fertur. Conf.
Mannert. VIII. p. 736 seq.
Poppo ad Thucyd. I, 2. p.
277. — In seqq. ad locutio-
nem γῆν τε καὶ ὕδωρ conf.
citt. ad V, 17.

Cap. XLVII.

Οὔτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς
οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέ-
ροντος ποταμοῦ] De *Thespro-*
tis conf. V, 92. §. 7 et de *Ache-*
ronte fluvio VII, 126. Tenen-
dum vero est, Graeciae fines
vulgo ad Ambraciam poni, a
quā inde Graeciam ipsam s.
propriam exordiri scribunt Sey-

ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γὰρ εἰσι ὁμοῦρέοντες Ἀμπρακιώτησι καὶ Λευκαδίοισι, οἱ ἐξ ἐσχατῶν χωρέων ἐστρατεύοντο. Τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μῦνοι ἦσαν οἱ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, νηὶ μιῇ, τῆς ἦρχε ἀνὴρ τοῖς πυθιονίῃς, Φάϋλλος. Κροτωνιῆται δὲ

lax §. 33. p. 12 Huds. p. 255 Gail. (quem vid. in annotat. pag. 377. 577.) atque Dicaearchus. Nam latiori sensu Graeciam vel extra hos terminos esse putabant, quibuscunque locis Graecorum essent coloniae. Hinc paulo inferius Crotoniatae referuntur ad Graecos ἐκτὸς τούτων οἰκημένους, habitantes scil. extra Graeciae continuae fines, quos ad Thesprotorum terram poni modo diximus. Sed eorum, qui intra hos fines habitant (τῶν ἐντὸς οἰκημένων), extremi sive ultimi sunt Ambraciotae atque Leucadii, qui ipsi, quum Thesprotis vicini sint, ex ultimis Graeciae regionibus advenisse iure dicuntur. — Ad formam ἐβώθησαν vid. nott. ad VIII, 1.

τῆς ἦρχε ἀνὴρ τοῖς πυθιονίῃς, Φάϋλλος] Quum unam navem ab opulentissima Crotoniatarum civitate Graecis auxilio missam esse parum sit credibile, veri fit simillimum, hanc navem non publice missam esse, sed privato sumptu instructam a Phayllo, qui Graeciae, in qua tot victoriis tantam gloriam adeptus erat, opitulaturus sponte advenerit na-

vi suis impensis paratâ. Quin disertis verbis enuntiat Pausan. X, 9 §. 1. Phayllum cum Persis pugnasse ναῦν παρασκευασάμενον οἰκείαν sive ναῦν ἰδιόστολον, ut scribit Plutarch. Alex. 34: quae iam attuli ad VIII, 17. De Phaylli victoriis consentit Pausanias l. l. Atque exstat in eum epigramma in Antholog. Palat. T. II. p. 851. 3 p. 949. Apud Aristophanem Acharn. 210 (Both.) Vesp. 1206 qui memoratur Phayllus cursor celeberrimus idemque, ut Scholiasta tradit, Ὀλυμπιονίκης, ab hoc Crotoniatâ, qui e Pausaniae testimonio nunquam Olympiis vicit, sane diversus videtur, ut dudum recte statuit Valckenaer., qui de Crotoniata Phayllo praeterea conferri vult Suidam s. v. T. III. pag. 586. Zenob. IV, 23. Eustath. ad Odys. VIII p. 302.

Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί] Constantem hanc antiquitatis fuisse famam observat C. Hermann. Hellen. Staatsalterth. §. 80 not. 15, ubi plura hanc in rem affert testimonia. Tu vid. potissimum Strabon. VI p. 262 s. 402 B. seq. Nam cogitandum hic de Achaeis, prioribus Laconiae

48 γένος εἰς Ἰ Ἀχαιοί. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι τριήρεας πα-
 Numerus mo-
 dusque navium. ρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι,
 2 καὶ Σερίφιοι, πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν γένος 15
 ἔχοντες ἀπὸ Λακεδαιμόνος, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι
 3 δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες ἔχοντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν
 ἑκάτεροι. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν
 πεντηκοντέρων, τριηκόσiai καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

incolis, qui Doribus Heracli-
 disque ingressis solo cedere co-
 acti in Italiam discesserunt ibi-
 que Crotonem condiderunt.

Cap. XLVIII.

Μήλιοι μὲν γένος ἔχοντες
 ἀπὸ Λακεδαιμόνος κ. τ. λ.]
 Pertinent huc, quae ad VIII,
 46, disputavimus. Verba seqq.
 Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι κ. τ.
 λ. citat Eustath. ad Dionys.
 Perieg. 525, ubi vid. plura.

Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο — τριη-
 κόσiai καὶ ἑβδομήκοντα καὶ
 ὀκτώ] Conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 140 pag. 264. Quod vero
 et h. I. et VIII, 82 Noster na-
 vium numerum indicat *trecenta-*
rum septuaginta octo, existunt
 potius *trecentae sexaginta sex*
 si, quot naves a singulis civi-
 tatibus supra cap. 43 seqq.
 enumeratis suppeditatae fue-
 rint, accurate subduxeris.
Trecentae quinquaginta octo
 erunt, si cum Valla Sancrofti
 librum aliumque sequamur.
 Neque tamen hoc loco quid-
 quam mutandum, auctore Val-
 ckenaeerio, qui, quo numeri
 conveniant, cap. 46, ubi *tri-*
ginta (τριήκοντα) naves prae-
 buisse dicuntur Aeginetae, *duo*

et *quadraginta* (δύο καὶ τεσ-
 σαράκοντα) substitui vult; quod
 idem placuit Larchero, quum
 Aeginetae post Athenienses
 plurimas certe naves dederint,
 teste Pausaniā II, 29 §. 5.
 indeque plures naves Corinthiis,
 qui et ipsi *quadraginta* erogas-
 se perhibentur, praebuerint
 necesse sit. Assensus est hisce
 nuper Negris in edit. sua. Sed
 illo in loco Herodoti vel repe-
 titum *τριήκοντα* mutari quid
 vetat, ut bene monuit C. O.
 Müller. Aeginett. pag. 120.
 Et praetervidit Valckenaerius,
 quod ipse enuntiat Herodotus
 cap. 46, Aeginetas praeter tri-
 ginta triremes, quae pugnae
 Salaminiae interfuerint, alias
 quoque habuisse, quibus Aegi-
 nae insulae, in quam multi
 Athenienses suas familias for-
 tunasque securitatis causa trans-
 tulerant, oram a Persarum
 incursionibus tutarentur. Has
 igitur naves ad insulam tutan-
 dam relictas si duodecim fuisse
 ponamus, quae Schweighaeu-
 seri est sententia, easque etiam
 ad hunc referamus censum,
 Herodoti constabit fides nume-
 rique convenient; quamquam
 in universum dolemus cum

49 Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατη-20 *Ibi Graecorum*
 γοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολλίων, ἐβουλευόντο, προ- *ducibus de loco*
 θέντος Εὐρυβιάδεω γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βου- *pugnae optando*
 λόμενον, ὅκου δοκοίη ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμα- *deliberantibus,*
 χίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἶσι. *cum plerique, re-*
 ἢ γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπῶν πέρι *licta ad Salami-*
 2 προετίθεε. Αἱ γνώμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται 25 *nem statione,*
 συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμα- *Isthmum tutan-*
 χεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λό- *dum censerent,*
 γον τόνδε „ὥς ἦν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σα- 641

Dahlmann. Herod. pag. 99. 219. in calculis Herodoteis ac supputationibus plerumque menda reperiri ac vitia vix nobis tollenda; qualia equidem librariorum socordia quam senis ipsius negligentiae adscribere malim. Nec aliter iudicare video C. O. Müller. l. l. p. 121 seq., mendum latere qui putat VIII, 43, ubi in verbis Σικωνῖοι δὲ πεντεκαίδεκα παρείχοντο νῆας, ultimam vocem in πλεῦνας commutandam esse suspicatur. Differt autem a numero hoc Herodoteo, qualemcunque constitueris, Ctesias Perss. Excerptt. §. 26, septingentas Graecorum naves Salaminiae pugnae interfuisse scribens; nisi ibi quoque in numeris peccarunt librarii.

Cap. XLIX.

γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον] i. e. ut, quicumque vellet, sententiam suam declararet, enunciaret. Locutio γνώμην ἀποφαίνεσθαι, quae vix differt a simili locutione HERODOT. IV.

γνώμην ἀποδείκνυσθαι, invenitur I, 207. II, 120. III, 71. VII, 152. Vid. Sluiter. Lectt. Andocid. pag. 180. (p. 119 Lips.) Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 67. — In seqq. ad formam προετίθεε conf. I, 206 fin. ibique citt.

συνεξέπιπτον] Idem verbum eadem significatione I, 206 coll. VIII, 123 de sententiis in unum convenientibus. Locutio, ni fallor, ducta de sortibus simul unâ pluribus urnâ excidentibus inque una eademque re congruentibus. Cf. V, 22 ibique nott. — Ad ipsam narrationem conf. Plutarch. The- mist. cap. 11, ubi nonnulla paulo aliter tradita exstant. — Ad verba πρὸ τῆς Πελοποννήσου vid. Matth. Gr. Gr. §. 575 pag. 1136.

ἦν νικηθέωσι] Haec lectio ex Aldina et aliquot scriptis fluxit libris. Vulgo εἰ νικηθέωσι, quod Florentinus, Mediceus alii tuentur. Cf. Werfer. in Actt. phill. Monacc. I pag. 235 et Matth. Gr. Gr. §. 525, 7. b. pag. 1020. Har-

- 51 *ταίαν, πυθόμενος Θηβαίων οὐκ ἐμύδιζον. Ἀπὸ* ⁴⁰ *Assu vacuum Persae ingressi,*
 δὲ τῆς διαβάσεως τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐνθεν πορεύε-
 σθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἵνα αὐτοῦ διατρέψαντες
 μῆτα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ
 ἐτέροισι μῆνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιᾶδεω
 2 ἄρχοντος Ἀθηναίοισι. καὶ αἰρέουσι ἐρῆμον τὸ ⁴⁵
 ἄστυ, καὶ τινες ὀλίγους εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων
 ἐν τῷ ἰσθμῷ ἔοντας, ταμίης τε τοῦ ἰσθοῦ, καὶ πένητας
 ἀνθρώπους· οἱ φραζάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρῃσι

ipse Mardonius vulneratus fugâ
 salutem petierit.

Cap. LI.

Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσεως τοῦ
 Ἑλλησπόντου] i. e. ab eo inde
 tempore, quo Hellespontum tra-
 iecerunt. Haud aliter ἀπὸ in
 tempore indicando, ubi Latini
 a s. post ponunt, VIII, 54. 55.
 Plura Fischer. ad Weller. III.
 a pag. 108 seq. A quo tem-
 pore (haec est Herodoti senten-
 tia) Persae Hellespontum traie-
 cerunt, itineris (in Europam)
 initium facientes, unum ibi
 (in Hellesponto) mensem, in
 ipso transitu (et in exercitu
 ordinando et lustrando) con-
 sumptum, commorati, inde
 trium mensium spatio devene-
 runt in Atticam, anno 480 a.
 Chr. n. s. Olymp. 75, 1, quo
 Callias archon eponymus fuit
 Athenis. αὐτοῦ i. e. ἐν τῷ
 Ἑλλησπόντῳ. Ad formam
 μῆνεσι, cuius loco olim μηνί,
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 75 pag.
 166 coll. Jacobs. ad Aelian. N.
 A. IX, 4. Et vid. ipsum Hero-
 dotum IV, 43. Ad geniti-
 vos Καλλιᾶδεω ἄρχοντος vid.

Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag.
 1113.

καὶ αἰρέουσι] Subitum trans-
 itum temporum ab aoristo (ἐγέ-
 νοντο) ad praesens notavimus
 ad V, 55.

ταμίης τε τοῦ ἰσθοῦ] Prima
 hic mentio quaestoris sacri in
 templo Minervae, ubi prima-
 rium Atticae civitatis fuit aera-
 rium, in quo omnia donaria,
 vectigalia, mulctas, alia id
 genus deponebant, condita in
 Parthenonis cella quadam. Po-
 stea crebrior mentio in inscrip-
 tionibus aliisque monumentis.
 Unde decem fuisse numero
 quaestores e civibus ditioribus
 electos, intelligimus. Plura
 Boeckh. Oeconom. Athen. I
 pag. 172. coll. Petit Legg. Att.
 p. 338. Apud Cornelium Nep-
 ot. Themistocl. 4 init. Xer-
 xes dicitur arcem, interfectis
 sacerdotibus, quos in arce in-
 venerat, incendio delevisse.

θύρῃσι] tabulis, asseribus,
 ut II, 96. Monuit Schweig-
 haeuser. Quod sequitur ἡμύ-
 νοντο, et h. l. et cap. 52, ac-
 cipio : arcere, propellere stude-

τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας· ἅμα μὲν
 ὑπ' ἀσθενίης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα,
 πρὸς δὲ καὶ αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαν- 50
 τήιον τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε „τὸ ξύλινον τεῖχος
 „ἀνάλωτον ἔσεσθαι.“ αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρη-
 σφύρετον κατὰ τὸ μαντήιον, καὶ οὐ τὰς νῆας. Οἱ
 δὲ Πέρσαι, ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπό-

52

arcem, Athenien-
 sibus qui reman-

bant; quo imperfecti vis ac po-
 testas eluceat.

ὑπ' ἀσθενίης βίου] Florenti-
 nus cum aliis ἀσθενείης, quae
 vulgaris sane videtur fuisse
 forma. De his formis diximus
 ad I, 54. Locutionem ipsam,
 quam Negris neograecorum
 idiomate exponit ἀπόπτωχείαν,
 si quidem ἀσθενής saepius
 idem valeat atque πτωχός (ut
 VIII, 137. II, 47. Eari-
 p. Suppl. 433. Electr. 267.) at-
 tigi ad II, 47. Valckenaerius
 ad h. l. praeterea confert II,
 88, ubi χρήμασι ἀσθενεστέρους
 Noster dicit *pauperculos*, item-
 que Thucyd. I, 5, alia. Ad
 argumentum loci conf. VIII,
 40. 41, ubi in Salaminem se
 suasque res illos contulisse,
 aggredientibus Persis, enarrat
 Herodotus.

πρὸς δὲ καὶ] καὶ cum
 Schweigh. et Gaisf. addidi e
 duobus codd. Reliqui omittunt.
 Spectant autem haec ad ante-
 cedens ἅμα μὲν, maiori qua-
 dam vi addita. Vid. G. Her-
 mann. ad Viger. pag. 782.
 Apud Thucydid. VII, 56 post
 ἅμα μὲν inferitur τὸ δὲ πλέον.

τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε]
 Vid. VII, 142. Pro τὸ Val-

cken. sine causa reponi vult
 τῷ. Voculam καὶ, quae vul-
 go ante voces αὐτὸ δὴ τοῦτο
 inserta legebatur, quamque
 etiam Schaefer., Matth. et Bek-
 ker. retinent, equidem cum
 Schweigh. et Gaisf. e melio-
 rum codd. consensu delevi. —
 Ad vocem κρησφύρετον conf.
 V, 124 ibique nott.

Cap. LII.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ
 τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλειος
 ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλεοῦσι
 Ἀρήϊον πάγον] De structura
 verbi ἔσεσθαι conf. IV, 145.
 V, 12. VI, 108. Satis vero notus
 in Atticorum rebus collis ille,
 in quo Areopagitarum con-
 cilium consedit, *Martis* collis
 Ἀρειος (Ionice Ἀρήϊος) πάγος
 nominatus vel ob Amazones,
 Martis filias, quae impetum fe-
 cerant in collem, vel ob Mar-
 tem, qui Halirrothio caeso
 in deorum iudicium hoc in
 colle vocatus esse fertur.
 Multa dabunt Bergman. et
 Benseler. ad Isocrat. Areopag.
 pag. 2 — 9 ed. Bensel. Ipse
 collis arcis proximus ab occasu,
 ut vel sagittas in Atheniensium
 munimenta mitterent Persae,
 altitudine non aequat arcem,

λιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήϊον πάγον, ⁵⁵ *serant fortissime
resistentibus,
oppugnant,*
 ἐπολιόρκειον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυπεῖον περὶ
 2 τοὺς οἵστοις περιθέντες ἄψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ
 φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκούμενοι ὅμως
 ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι,
 καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν 60
 Πεισιστρατιδῶν προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνε-
 3 δέκοντο. ἀμυνόμενοι δέ, ἄλλα τε ἀντεμυχανέοντο,
 καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς 642
 πύλας, ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν· ὥστε Ξέρξεα ἐπὶ χρό-
 νον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας 65
 53 ἐλεῖν. Χρόνον δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσο- *tandemque ca-
piunt. Defenso-*

molesque est saxosa ac lapidea, cacumine admodum inaequali. Nullae antiquitatis reliquiae adhuc ibi inventae sunt locusque iacet desertus. Ab orientali collis latere ad radicem Dionysii Areopagitae exstructa fuit ecclesia, nunc etiam diruta. Vid. Pausan. I, 28 §. 5 ibique Siebelis pag. 102. Lucian. Bis Accus. §. 9. 10. Kruse Hell. II, 1 pag. 138. Stuart. et Revett. Alterth. I pag. 241 seq. 255 seqq.

ὅπως — ἄψειαν] Sensum loci hunc fere esse puto: quoties s. quotquot Persae sagittas emittebant, ea stupâ circumvolutas et accensas in septum istud coniiciebant. In seqq. ad verbum προδεδωκότος vid. nott. ad VII, 187.

οὐδὲ λόγους — ἐνδέκοντο] Accusativus λόγους aequae pertinebit ad προσφερόντων atque ad ἐνδέκοντο. Neque conditiones a Pisistratidis oblatas receperunt. Pisistratidas Herodotus intellexit non unum Hip-

piam, sed quotquot opinor Athenienses cum eo exsules facti, quia Pisistrati et filiorum partes amplexi erant (Ἀθηναίων οἱ φυγάδες VIII, 54) Xerxis exercitum sequebantur.

ὀλοιτρόχους] Vid. nott. ad V, 92 §. 2. Attigit Suidas II p. 680.

Ad locutionem ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι conf. nott. ad IV, 131. VI, 56. Neque alio pertinet VIII, 135. (coll. VII, 128) ἐν θαύματι ἔχεσθαι IX, 37: ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐχόμενος. IX, 98: ἐν ἀπορίῃσι εἶχοντο. Alia quaedam dabit Stallbaum ad Platon. Criton. pag. 104.

Cap. LIII.

Χρόνον] Vid. allata ad III, 13. Quae sequuntur ἐκ τῶν ἀπόρων (ex his difficultatibus) excitavit Iacobs. ad Aelian. N. A. III, 23. Ad verbum ἔδεε (fatis destinatum erat) vid. V, 33 ibique nōt. coll. IV, 79 et ad locutionem γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι citt. ad VII, 11.

res occisi; arx
directa incensa-
que.

δος τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον
2 πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ
Πέρσῃσι. ἔμπροσθε ὧν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὅπισθε
δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύ- 70
λασσε, οὔτ' ἂν ἥλπισε μὴ κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀνα-
βαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱερὸν
τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καί τοι περ ἀποκρή-
3 μνου ἰόντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀνα-
βεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν 75
ἐρῶντες ἐώντους κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διε-
4 φθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ

ἔμπροσθε ὧν πρὸ τῆς
ἀκροπόλιος, ὅπισθε δὲ τῶν
πυλῶν καὶ τῆς ἀνόδου κ. τ.
λ.] Primarius in arcem introi-
tus, quā postea propylaea
exstrui iussit Pericles, ad oc-
cidentale arcis latus erat e re-
gione Areopagi, unde Persae
ad arcem accedebant. Quā
viā quum adscendere non pos-
sent, aliā escenderunt parte,
orientali nimirum, ἔμπροσθε,
πρὸ τῆς ἀκροπόλιος: ante ar-
cem sed in parte a porta et ad-
scensu aversa, (ut Siebelis in-
terpretatur ad Pausan. I, 18,
2, qui idem Persas loco maxi-
me praeupto escendisse scri-
bit), ubi Aglauri fanum, ori-
entali arcis lateri subiectum.
Ipsi Aglauri fano subiectum
erat prytaneum, in meridiem
magis vergens et ad arcis ra-
dices euronotum spectantes po-
situm; unde in inferiores urbis
partes descensus. Conf. etiam
Kruse Hell. II, 1 pag. 78 seqq.
et de Aglauro Creuzer. Symbol.
II pag. 729 seq. At Leake
(Topography of Athen. p. 125)

Aglauri fanum septentrionali
arcis lateri subiectum scribit
Cecropio et Pandroseo an-
nexum, prope Panis antrum
et eam, quae nunc Macraï vo-
catur, regionem, ubi sane
maxime praeceps arcis rupes.
Quā eadem parte nostra quo-
que memoria Graeci in ar-
cem ingressi perhibentur. Vid.
Stuart et Revett. Alterth. p.
249 — 254. Leakeio assentitur
Broendsted Reise etc. II p. 234
seq. de orientali arcis latere
in Herodoti loco cogitari posse
negans, in quo tantum anterior
arcis pars (die grosse Vorder-
seite der Burg) indicetur eaque
ad septentrionem conversa, ubi
etiam Aglauri aedes prope Pa-
nis antrum. — In seqq. pro
καί τοι περ duo codd. καί περ,
unus liber καὶ τοι γε. E Stob.
Serm. XLIV, [46] pag. 310
(p. 267, T. II. Gaisf.) Wesse-
lingius excitat καί τοι περ.

οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευ-
γον] De voce μέγαρον vid. nott.
ad I, 65. Intelligitur autem, nisi
fallor, idem locus, quem No-

Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο
πρὸς τὰς πύλας· ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας
ἐφόνεον· ἐπεὶ δὲ σφί πάντες κατέστρωντο, τὸ 80
ἱρὸν συλήσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

54 Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέ-
πεμψε εἰς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνω ἀγγελέον-
2 τα τὴν παρεοῦσάν σφί εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμ-
ψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθη- 85
ναίων τοὺς φυράδας, ἐωυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε
τρώπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ, ἀναβάντας εἰς
τὴν ἀκρόπολιν· εἴ τε δὴ ὧν ὅψιν τινὰ ἰδῶν ἐνυ-
πνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴ τε καὶ ἐνθυμίον οἱ ἐγένε-
3 το ἔμπρησαντι τὸ ἱρὸν. οἱ δὲ φυράδες τῶν Ἀθη- 90

55 ναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. Τοῦ δὲ εἵνεκεν
τούτων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει
ταύτῃ Ἐρεχθεὺς τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηὸς,

Exsulis ibi die
post, Xerxe iu-
bente, sacrifican-
tibus,

quid portentosa-
ra Minervae
olea obtulerit.

ster V, 72 dixit τὸ ἄδυτον τῆς
θεοῦ. — In seqq. pro τοὺς
ἱκέτας olim scriptum fuisse
τοὺς ἱρέας (sacerdotes) e Cor-
nel. Nepot. Themistocl. 4 su-
spiceris licet; nisi alio persus
e fonte Cornelianā fluxerint.

ἐπεὶ δὲ σφί πάντες κατέ-
στρωντο] i. e. ubi erant pro-
strati. Idem verbum eodem
sensu IX, 69. 76. Diodor. XV,
80. XIX, 108. Polluc. IX, 153,
qui exponit ἀνήρηντο. In
ipsa narratione leviter tantum
ab Herodoto discrepat Ctesias
Perss. §. 25, ubi Xerxem nar-
rat ipsam urbem cepisse vacuam
eamque incendisse, excepta
arce, in quā nonnulli Athe-
nienses derelicti pugnauerint; qui-
bus nocte profugis, arcem quo-
que esse combustam.

Cap. LIV.

ἀγγελέοντα] Ita e duobus
codd. pro vulg. ἀγγελλέοντο
recte dedit Valckenaer. confe-
rens Euripid. Phoeniss. 777.
1082. De Artabano Susis re-
licto a Xerxe vid. VII, 52.
53. Ad voces ἀπὸ τῆς πέμ-
ψιος conf. nott. ad VII, 51.

ὅψιν τινὰ ἰδῶν ἐνυπνίου]
Quod olim quis coniecit ἰδῶν
ἐν ὕπνῳ, ut Noster loqui-
tur III, 30. 65, id minime
videtur necessarium. Vid. VII,
18. 47. Ad formulam ἐνθυ-
μίον οἱ ἐγένετο conf. nott. ad
II, 175.

Cap. LV.

Ἐρεχθεὺς τοῦ γηγενέος λε-
γομένου εἶναι νηὸς] Ἐρεχθεὺς
dedi pro Ἐρεχθίδος, ut VII,
189. Erechtheus, priscus Athe-

ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσά ἐνι· τὰ λόγος παρὰ

narum rex, vocatur γηγενής i. e. terrā genitus e Vulcani scil. semine in terram prolapso editus, ut fama ferebat. Ad agriculturae initia in solo Attico talia spectare, vix est quod moneam. Vid. Creuzer. ad Cicer. De nat. deorr. III, 19 pag. 576. III, 22 pag. 599. Symbol. II p. 652. IV q. 349. Bröndsted. I. I. II pag. 227. 231. Caeterum haec ipsa ab Herodoto scripta putat C. O. Müller. De Minerv. Poliad. pag. 18 sub tertium fere belli Peloponnesiaci bellum, quod idem posuerat Rose Inscriptt. Graec. pag. 149.

ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσά ἐνι] Neminem fugit, in Athenarum arce duo esse templa probe discernenda, alterum Παρθενῶνα quod vocabant, alterum Minervae Poliadis idque magis vetustum, cui inde nomen ὁ ἀρχαῖος νεὼς ὁ τῆς Πολιάδος sive ὁ Ἐρεχθεὺς νεὼς, τὸ οἶκμα Ἐρεχθεῖον ob cellam anteriorem, quae proprie Erechtheo dedicata erat et quae etiam Erechthei nomine vulgo significatur sensu strictiore. Vid. nott. ad V, 82. C. O. Müller. De Minerv. Poliad. pag. 22. Siebelis ad Pausan. I, 26 §. 6 pag. 92 coll. Boeckh. Inscriptt. I pag. 264. Rose Inscriptt. Graec. pag. 148 seqq. In Herodoti loco patet non de cella ista, cui sigillatim Erechthei nomen, sed de tota agi aede, si quidem olea sacra et

mare non ista in cella erat, sed, ut diserti enuntiant testes a Müllerero l. l. pag. 22 citati (Philochor. ap. Dionys. Halic. p. 636. s. p. 2. 80. Siebel. Athen. XV p. 694 D), in Pandroseo, quae aedis pars ad occidentem maxime spectabat, et quidem in porticu Caryatidum, ut probabiliter statuit idem Müller. Add. Stuart et Revett. Alterthüm. I pag. 472. 581. Olea, quam Minerva in arce plantasse ferebatur prima, olim per Graeciam cum perquam rara (cf. ipsum Herodot. V, 82) fuisset, postea ab Atticis hominibus praecipue culta est, ut ad praecipuos regionis minus feracis adeoque sterilis redditus referretur deaeque ipsius tutelae committeretur. Plura idem Müller. l. l. pag. 30. 31. Stuart et Revett. l. l. I p. 497. Itaque nil mirum, in primaria maximeque vetusta deae Atticae aede oleam, a dea ipsa, ut ferebant, plantatam, semper servatam pieque cultam esse, si quidem in stirpis emortuae locum alia cito subdita fuerit. Hinc Plinius H. N. XVI, 44: „Athenis quoque olea durare traditur in certamine edita a Minerva.“ Prope hanc oleam (de qua vid. Ciceron. De Legg. I, 1 ibique Moser. p. 4 et Turnebum pag. 527 ed. Cr. Spanhem. ad Callimach. Pallad. Lavacr. 26.) non minori religione consecratus cernebatur puteus s. fons aquae sal-

Ἀθηναίων Ποσειδewνά τε καὶ Ἀθηναίην, ἐρίσαντας 95 643
2 περὶ τῆς χώρης, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὧν τὴν

sae, quem adeo *mare* vocabant, quemque sublatum noti surdo murmure fluctuum ad instar moveri strepitusque edere dicebant, teste Pausan. I, 24 coll. Liban. Lament. Nicomed. p. 203. Quippe Neptunum ipsum cum tridente fontem e saxo aperuisse fama ferebat. Ac sane nil impedit, quo minus revera fontem salsum olim in arce fuisse existimemus, quem vulgi superstitio ad Neptunum retulerit, quemque adhuc se vidisse affirmabat piorum peregrinatorum unus, negantibus quotquot nostra ac patrum memoria arcem perlustrarunt. Conf. Müller. I. I. pag. 20. 31. Quod vero Athenienses oleam ac puteum tam anxie curarint tamque pie coluerint, rationem addit historiae pater eam, quam fama suggererat: esse haec rixae inter Minervam atque Neptunum de Atticae regionis possessione testimonia; quum scil. illa sibi oleâ plantatâ vindicaret Atticae regionis possessionem, quam eandem Neptunus, qui puteum illum tridente aperuerat, affectabat. Hac vero re ad duodecim deorum iudicium perlata, constat Minervae possessionem regionis fuisse addictam. Equidem illud adiucio, videri utique altioris indaginis esse hanc fabulam, quae ad prima rerum Atticarum incunabula spectet,

ita ut ista regio, maris fluctibus olim multum vexata, postea ex hoc fluctuum (Neptuni) certamine cum ipsa terrae lucisque vi illam collustrante et calefaciente (Minerva) firma exstiterit certaque. Valcken. de hac lite excitat Plat. Menexen. pag. 237 C. et Quintil. Declam. 323 coll. Plutarch. II pag. 489 B. Tu vid. potissimum Apollodor. III, 14 §. 1 et quae alia protulerunt Moser ad Ciceronis I. I. Sinentis ad Plutarch. Themistocl. 19 pag. 126. Creuzer. Symbol. II pag. 640 seq. 754 seq. IV pag. 350 seq. Orat. de civit. Athen. pag. 67 et in Stuart. et Revett. Alterth. pag. 547. Quibus postea haec adscripsit Creuzerus: „Sed tamen antiquissima sacra Atheniensium inter arvales deos habuerunt etiam Neptunum, quem alii quoque Graeci *φωτάμιον* appellabant, i. e. *γόμιμον alium* (Hesych. in *φωτάμιος*). Qua de re consule Bosslerum De gentt. et famill. Atticae sacerdotalibus pag. 9 seqq., et ipse nuper monui in Diatriba de vasculo Erbacensi Herculem Buzygem exhibente.“

λόγος παρὰ Ἀθηναίων] Ita Florentinus cum aliis. Male duo codd. *ὑπ’ Ἀθηναίων*. Schweighaeuserus, qui prius requisierat *παρ’ Ἀθηναίους*, nil tamen postea mutandum censuit, modo *παρὰ Ἀθηναίων*

ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἰσθῷ κατέλαβε ἐμπροσθῆναι
ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμ-
πρόσθιος, Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κτελυό-
μενοι, ὥς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἰσθὺν, ὥρων βλαστὸν ἐκ
τοῦ στελέχους ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. 1
οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56

Audita eversione
Athenarum,
Gracchi Isthmum
petere consti-
tuunt.

Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὧς σφι ἐξηγγέλθη
ὥς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς το-
σοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατη-5
γῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον προῆ-

ad μαρτύρια neque ad λόγους re-
feratur, hoc sensu: quae aiunt a
Neptuno et Minerva — testibus
advocatis Atheniensibus,
posita ibi esse, aut, ut in Lex.
Herodot. ponit: testimonia in
medium proferre ab Atheniensibus
sibi exhibita. Quae merito
perstrinxit Hoeger. in Actt.
phill. Monacc. III pag. 522,
qui recte coniungit λόγους παρὰ
Ἀθηναίων fama manans ab
Atheniensibus. Nec aliter Matth.
Gr. Gr. §. 588, pag. 1172,
interpretans, eine von Athen aus-
gehende Sage. — In seqq. ad
verbum κατέλαβε conf. allata
ad III, 42, et ad locutionem
ἀπὸ τῆς ἐμπρόσθιος nott. ad
VIII, 51.

Ἀθηναίων οἱ θύειν] Ita
e Florentinis, aliis dedi cum
Schweigh., Gaisf. et Bekkero.
Vulgo Ἀθηναῖοι οἱ θύειν,
quod Schaefer. et Matth. tenent.
Similis genitivi structura VII,
170.

ὥρων βλαστὸν — ἀναδε-
δραμηκότα] i. e. viderunt sur-
culum e stipite enatum cubili
fere longitudine. Ad verbum

ἀνατρέχειν conf. nott. ad I,
60 et Liban. Antioch. p. 378
C., quem locum apte attulit
Wesseling. Idem miraculum
enarrat Pausan. I, 27 §. 2
hoc adiciens, oleam igne cre-
matam eodem die in duorum
ferme cubitorum proceritatem
repullulasse. Et confer sis
quoque Plin. H. N. III, 17:
„Sunt et miracula fortuita. Nam
et olivā in totum ambusta re-
vixit: et in Boeotia dero-
sae a locustis ficus germin-
navere.“ Hisce nunc addo
Excerptt. Dionys. Halicarn.
XIV, 4, ubi inter alia etiam
haec, quae Herodoteis maxi-
me conveniunt: δευτέρῃ τῆς
ἐμπρόσθως ἡμέρῃ (ἰερά τις
ἐλαία scil.) βλαστὸν ἐκ τοῦ
στελέχους ἀνῆκεν ὅσον τε πη-
χυαῖον κ. τ. λ.

Cap. LVI.

ἐξηγγέλθη] Ita, iubente
Apetz., e Florent., Mediceo, aliis
repositi. Cf. I, 21. II, 121.
Vulgo ἐξαγγέλθη.

οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ
προκείμενον προῆγμα] i. e.

- γμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νῆας ἐσέπιπτον, καὶ ἰστία αἰεί-
 ροντο ὥς ἀποθυσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι
 2 αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχεῖν. νύξ
 τε ἐρίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέ-
 57 βαινον ἐς τὰς νῆας. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπι- 10 Id Athenis adeo-
 κόμενον ἐπὶ τὴν νῆα εἶρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθη- que toti Grae-
 2 ναῖος, ὃ τι σφι εἶη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ ciae perniciosis-
 πρὸς αὐτοῦ ὥς εἶη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας simum fore The-
 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυ- 15 mistocles a Mne-
 3 μαχεῖν, εἶπε· „Οὔτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας siphilo Athenien-
 „ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυ- si edoctus,
 „μαχήσεις. κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέφονται· καὶ
 „οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, οὔτε
 „τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι 20
 „τὴν στρατιὴν· ἀπολέεται τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλήσι.
 „ἀλλ', εἴ τις ἐστὶ μηχανή, ἴθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ

ut ne eo usque manere vellent,
 donec decretum fieret de re pro-
 posita, num scil. manendum
 ipsis sit an discedendum ad
 Isthmum: de quo vid. VIII,
 49 fin. De structurâ verbi μέ-
 νειν dixit Matth. Gr. Gr. §.
 537 pag. 1056, de verbo κυ-
 ροῦν vid. nott. ad VI, 86 §. 2.

νύξ τε ἐρίνετο καὶ οἱ δια-
 λυθέντες κ. τ. λ.] De usu par-
 ticularum τε — καὶ conf. nott.
 ad IV, 53 et add. Hand.
 Annotatt. in Euripid. Iphigen.
 Taur. P. I (Ienae 1832) pag.
 4. Pro οἷ, ut vulgo exhibent,
 reposui οἱ et sustuli distinc-
 tionem minorem ante διαλυθέντες
 et ante ἐσέβαινον poni solitam,
 idemque feci VIII, 83, com-
 motus Buttmanii rationibus in
 Gramm. Gr. maiori I. pag. 59.

Cap. LVII.

Θεμιστοκλέα] Ita e San-

crofti libro edidi cum Gaisf.
 pro vulg. Θεμιστοκλήα. Cf.
 Matth. Gr. Gr. §. 78 pag. 176.
 De Mnesiphilo conf. Plutarch.
 Themistocl. 2. Tangit Hero-
 dotea Pseudo-Plutarch. II pag.
 869 D: in quo tamen longius
 immorari non vacat.

Οὔτοι ἄρα ἦν] Ita e San-
 crofti codice alioque libro nunc
 editum. Olim οὐτ' ἄρα; apud
 Plutarch. l. l. οὐκ ἄρα et mox
 οὐδὲ περὶ μιῆς. Koenius conie-
 cerat Σύγ' ἄρα, οὔτοι ἦν κ.
 τ. λ. — Mox cum Bekkero
 retinui ὥστε μὴ οὐ διασκεδα-
 σθῆναι, ubi Gaisf. et Schweigh.
 e Florentino aliisque duobus
 dederant οὐ μὴ. Tu conf.
 de his particulis III, 51 ibique
 citt. — In seqq. pro ἴθι καὶ
 πειρῶ Plutarchus ἴθι τε καὶ
 πειρῶ probante Valckenaerio.

διαχέαι τὰ βεβουλευμένα]

58

Eurybiadi persuadet, ut duces in concilium de-
nuo cogat:

„βεβουλευμένα, ἣν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιά-
„δεα μεταβουλευσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν.“ Κά-
τα δὴ τῷ Θεμιστοκλείῃ ἤρεσε ἡ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν 25
πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἥϊε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐ-
ρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι
προῆγμα συμμίξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νῆα ἐκέλευε
2 ἐσβάντα λέγειν εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς
παριζόμενός οἱ καταλέγει κεῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε 30
Μνησιφίλου, ἑωυτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ 644
προστιθεῖς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρητῶν ἐκ τε τῆς νηὸς
ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέ-
δριον. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐ-
ρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον τῶν εἵνεκα συνή- 35
γαγε τοὺς στρατηγούς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν

59

ubi cum Adi-
manto, Corin-
thiorum duce,

decreta perturbare, rescindere, irrita reddere. Alio sensu VI, 119. Magis huc facit, quod Wesseling. affert e Dionys. Halic. A. R. III [6] p. 141. διέχειν τὰ βουλευματα coll. Theophylact. Simoc. II, 13. III, 91. Ad μεταβουλευσασθαι idem Wesseling. recte confert VII, 12: μετὰ δὴ βουλευεαι.

Cap. LVIII.

συμμίξαι] i. e. sermones con-
ferre s. agere cum illo de re com-
muni. Tu vid. II, 64. IV, 23
ibique allata. VIII, 67. 79.

λέγειν εἴ τι θέλει] „Est in
his et in vicinis familiaris quae-
dam et suavissima ἀφέλεια,
qualem natura dictabat.“ Val-
ckenauer. citans Virgil. Ecl.
IX, 32. III, 52. Theocrit. V,
78. Euripid. Iphig. in Aul. 877,
alia. Idem Valcken. in proxi-
me seqq. praefert ἐνθαῦτα δὲ

(pro ὁ) Θεμιστοκλῆς. Mox
duo codd. παριζόμενος (quod
VII, 18 omnes afferunt); re-
liqui παρεζόμενος. De quo
quod posuit Schweighaeuserus
discrimen, allatum in not. ad
IV, 145, vereor, ut tueri pos-
sim.

ἑωυτοῦ ποιεύμενος] i. e.
tanquam sua ipsius verba faciens,
quae ille dixerat, scil. τὰ τοῦ
Μνησιφίλου ἔπη. — Cf. Plut.
Brut. 3 fin. In seqq. ad du-
plex τε — τε conf. VII, 8 §. 1.

Cap. LIX.

πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς
ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα
δεόμενος] i. e. multa dicebat
(multus erat in dicendo)
quippe admodum instans. Ad
locutionem conf. VII, 158 et
in seqq. ad formam Θεμιστό-
κλεες Matth. Gr. Gr. §. 78 pag.
176. Caeterum Herodoti cum
narratione conferatur Plutarch.

2 τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος. λέγοντος δὲ αὐ-
τοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου
εἶπε· „ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξα-
„νιστάμενοι ῥαπίζονται.“ ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· 40

Themistocl. 11 pag. 117 D., ubi Eurybiadem dicti vocat autorem, non Adimantum, coll. Apophthegm. II pag. 185. Quod vero addit Plutarchus a Themistocle responsum Eurybiadi baculum attolenti: *πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δὲ*, id a pluribus quoque aliis memoratum cum ignoret Herodotus, haud scio an serius confictum existimari debeat. Quin ipsum hunc Herodoti locum narrationis istius ansam dedisse, haud male statuit Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 728. Itaque iniuria miratur Larcherus, quod talia silentio Herodotus transmiserit.

οἱ προεξανιστάμενοι] Sic dicuntur, notante Schweighaeusero, in ludis Graecorum ii, qui ante iustum tempus, id est ante signum datum e carceribus excurrunt. Vid. IX, 62. Plut. Rom. 15 coll. Anton. 63 fin. Arat. 44 init. Eumen. 7. Themist. 11. In stadio, ait Wesseling. ad h. l., citius, quam mos ferebat, προπηδῶντες in cursum emicantes sive προεξανιστάμενοι, sicuti hic et Stratilis in Polluce III, 146 flagris admonebantur a *μαστιγονόμοις*. Plutarch. Apophthegm. [p. 185 B.] ex Adimanti ore, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους

μαστιγοῦσιν αἰεί: atque ea verbo virtus VII, 223. οἱ ἡγεμόνες — ἔχοντες *μάστιγας*, ἐρῥάπιζον πάντα ἄνδρα, *flagris percutiebant*.“ Valcken. ad haec illustranda affert Thucyd. V, 50. coll. Xenoph. Hellen. III, p. 287, 28 [III, 2 §. 21] et Pausan. VI, 2, idemque monet *ῥαπίζειν* esse *ῥάβδω πατάξαι* vel *πταῖσαι*: *baculo ferire, caedere*. Et conf. quoque Lobeek. ad Phrynich. p. 175 seq. — ἀπολυόμενος est: *se defendens, purgans*. Conf. Suidas s. v. I pag. 283. Plutarch. Pericl. 10. Aristid. 13 fin. C. Gracch. 3 init. Demetr. 32 med. Anton. 73. Male unus liber ἀπολογούμενος. — οἱ ἐγκαταλειπόμενοι sive, ut Plutarchus habet, οἱ ἀπολειπόμενοι et *λειπόμενοι* sunt, monente Wesselingio, non illi, qui domi relinquuntur sed longe in cursu post tergum relictique adeo. Sintenis ad Plutarch. Themist. 11 pag. 77, ob praegressum οἱ προεξανιστάμενοι mavult hic cogitare de iis, qui cunctanter ad certamen prodeunt eoque victoriā frustantur, *moratores*. Ad verbi ipsius notionem apte Valcken. confert II. Ep. ad Corinth. IV, 9. — στεφανεῦνται e duobus codd. receptum pro vulg. στεφανοῦνται.

- 60 „Οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεύονται.“ Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν 2 τῶν πρότερον λεχθέντων, ὥς ἐπεὶ ἀνὰ πείρῳ ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρῆσονται· παρεόντων γὰρ τῶν συμ- 45 μάχων οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν·
- 1 30 δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε. „὘ν σοὶ νῦν „ἔστι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην „αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ, πειθόμενος τούτων „τοῖσι λέγουσι, ἀναξεύξης πρὸς τὸν Ἴσθμόν τὰς νῆ- 50 4 „ας. ἀντίθες γὰρ ἐκότερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ „Ἴσθμῳ συμβάλλων, ἐν πελάγει ἀναπεπταμένῳ ναυ- „μαχήσεις, ἐς ὃ ἥμιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, νῆας 645

Cap. LX.

οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν] i. e. dedecabat ipsum cuiusdam sociorum maledicere. Ad κατηγορεῖν subaud. τῶν συμμάχων; ut sane non opus cum Valckenaer. rescribere κατηγορεῖν. Conf. Herod. VIII, 142.

§. 1.

μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι] i. e. neque illis, e numero scil. ducum, qui dicant, morem gerens. — In proxime seqq. ἀναξενγύναι τὰς νῆας valet abducere naves, ut IX, 41. 58. VI, 12. Infra eodem sensu ἀνάγειν VIII, 63. 57. 70. 75. 79. 83. IX, 95 coll. VI, 12 ibique nott.

ἀντίθες γὰρ ἐκότερον, ἀκούσας] i. e. namque alteram alteri, si audieris, oppone, contende. Ad sequens συμβάλλων mente addi potest τοῖσι Πέρσῃσι vel

simile quid. Nam valet: con-
grediens cum hostibus, ut I, 77.
103. 104. 128. Sic paulo
infra §. 2: ἐν στενωῷ συμβάλλ-
οντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς
πολλίς.

ἐν πελάγει ἀναπεπταμένῳ]
In patenti pelago reddit Valla,
probante Wesselingio, qui
Longi Pastoral. III, p. 177 ci-
tat. Tu vide de voce ἀνα-
πεπταμένος Wyttenbach. ad
Plutarch. Moral. II, p. 882 et
add. Plutarch. Pericl. 34. Ind.
Graecitat. Plutarch. Opp. VIII.
1 pag. 119.

ἐς ὃ ἥμιστα ἡμῖν σύμφο-
ρόν ἐστι] ἐς ὃ Schweighaeu-
serus ita explicans, ut dictum
existimetur pro ἐς ὃ ἵνα ναυ-
μαχήσαντας, postea in Lex.
Herod. explicat: quo respectu,
qua causa, quapropter et ad
σύμφορόν ἐστι e praegressis in-
telligi vult ἀναξεύξαι τὰς νῆας
πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Minus recte.
„Ad ἐς ὃ, ait Struve Spec.

5 ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσοντας. τοῦτο
 „δὲ, ἀπολείεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέραρα καὶ Ἀΐγιναν, 55
 6 „ἤνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ
 „ναυτικῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ ὁ περὶ στρατός· καὶ
 „οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον,
 7 „κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἴν δὲ τὰ ἐγὼ 1
 „λέγω ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὐρήσεις. 60
 „πρῶτα μὲν, ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι
 8 „πρὸς πολλὰς, ἦν τὰ οἰκότες ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαί-
 „νῃ, πολλὸν κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυ-
 „μαχεῖν, πρὸς ἡμέων ἐστὶ· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς
 „ἐκείνων. αὐτῖς δὲ, Σαλαμῖς περιγίνεται, ἕς τὴν 65
 9 „ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν
 „καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθαι μά-
 „λιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πε-
 „λοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· οὐδὲ σφέας, εἰ- 70

Quaest. I pag. 44, supple ναυ-
 μαχεῖν; hoc vero est ἐς ὃ ἰοῦ-
 σιν sive πλεύσασιν ἡμῖν ναυ-
 μαχεῖν ἥκιστα σύμφορόν ἐστι,
 cuius rei causa statim additur.
 Quod vero idem Struve, cum
 ἐς ὃ ad πελάγῃ referatur, scri-
 bendum censet ἐς τὸ, libris
 scriptis invitis obsequi haud
 potui.

νηας ἔχουσι βαρυτέρας]
 „Naves Graecorum hic gravio-
 res; in Plut. Themist. [14]
 pag. 119 C. ἀτενεῖς καὶ τα-
 πεινότεραι, comparatae ad Per-
 sarum naves molis maioris et
 celsioris.“ Wesseling. Hinc
 quaerit Matth. an βαρυτέρας
 rescribendum sit. Sed libri
 scripti non addunt. — Adse-
 quens τοῦτο δὲ, ubi simplex
 antecedit μὲν, conf. G. Her-
 mann. ad Viger. p. 702. —

κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ

Ἑλλάδι] De vocula τε dixi ad
 VII, 188; de dativis monuit
 Matth. Gr. Gr. §. 400, 6.
 pag. 731.

§. 2.

πρὸς ἡμέων ἐστὶ] i. e. nobis
 conducit, commodum est. Vid.
 VIII, 22.

ἕς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα
 τε καὶ γυναῖκες] Vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 578, 1 pag. 1142
 et de formula τέκνα τε καὶ γυ-
 ναῖκες allata ad Herod. VIII,
 4. Verbum ὑπέκκεισθαι in-
 venit VIII, 4. 41. IX, 73.
 Quo etiam pertinet verbum
 ὑπεκτίθεσθαι, de quo dixi ad
 V, 65, VIII, 4, alia id
 genus.

τοῦ καὶ περιέχεσθαι] i. e.
 quod vobis maximae curae est,
 quod studiose s. enixe quaeritis.
 Conf. VII, 39 et nott. ad III,

- 3 10, „περ εὖ φρονέεις, ἄξαις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἴν
 „δὲ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νικήσωμεν
 „τῇσι νηυσὶ, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται
 „οἱ βάρβαροι, οὔτε προβήσονται ἑκαστέρω τῆς Ἀτ-
 „τικῆς, ἀπίαςί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερ- 75
 „δανέομεν περιεοῦσι, καὶ Αἰγίνῃ, καὶ Σαλαμῖνι, ἐν
 „τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατ' ἑπερθε
 11, „γενέσθαι. Οἰκότες μὲν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώ-
 „ποισι, ὥς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότες
 „βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχω-
 61 „ρῆειν πρὸς τὰς ἀνθρωπίνης γνώμας.“ Ταῦτα λέ- 80
 γοντος Θεμιστοκλέους, αὐτὶς ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαν-
 τος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μὴ ἔστι πα-
 τρίς, καὶ Εὐρυβιάδεα οὐκ ἔων ἐπιψηφίζειν ἀπόλι 646

convicio acerbis-
 simo altercatus,
 argumentis mi-
 nisque tandem
 ceteros a fuga
 capessenda re-
 vocat.

53. Ad verba προαναμαρτή-
 σεις Πελοποννήσου conf. VIII,
 49.

§. 3.

ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται
 οἱ βάρβαροι] Conf. nott. ad
 VI, 1. (ubi etiam de particu-
 lis οὔτε — τε) et Matth. Gr.
 Gr. §. 504 pag. 957.

οὐδενὶ κόσμῳ] i. e. nullo
 ordine, inconditā fugā, ruptis
 ordinibus, ut III, 13. IX, 59.
 65 coll. VIII, 117. IX, 66.
 69. Aeschyl. Pers. 468. 479.
 Ad λόγιον vid. VII, 142.

τῶν ἐχθρῶν κατ' ἑπερθε γε-
 νέσθαι] Conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 309 pag. 612 et nott. ad
 VIII, 19.

ὥς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι]
 Ad ἐθέλει e praecedentibus re-
 peto τὰ οἰκότες: probabilia s.
 rationi consentanea capientibus
 consilia plerumque talia (i. e.
 consentanea rationi) etiam eve-

nire solent. Ubi male olim
 coniunctim exhibebatur τοεπί-
 παν; tu conf. IV, 68 ibiq.
 nott. VI, 46. — ἐθέλει hic va-
 let solet, ut, I, 74. VII, 229,
 ne plura. Ad ipsam senten-
 tiam Wesseling. laudat similem
 Catonis sententiam apud Sal-
 lust. Catilin. 52, ubi plura Was-
 se et Corte, imprimisque Gata-
 ker, ad Antonin. IX, 40.

Cap. LXI.

οὐκ ἔων ἐπιψηφίζειν] „i. e.
 nolens concilii principem Eury-
 biadem duces in suffragia mit-
 tere, sive sententius rogare, in
 gratiam viri urbe patria caren-
 tis. Sic Herodotea capienda
 docebunt Kusteri et Hemster-
 husii observata in Luciani Ti-
 mon. 44. „[I p. 414 seq. Bip.]
 Valcken. bene contra Abres-
 schium (ad Thucyd. I, 87
 coll. VI, 14) monens, in He-
 rodoto multum utique differre

ἀνδρί· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον, 85
2 οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ
προέφερε, ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθῆ-
ναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς κεινόν τε καὶ τοὺς

προθεῖναι λόγον, quod invenitur VIII, 59: *sententias varias iterum populo proponere et ἐπιψηφίζειν: super illis populum in suffragium mittere.* „Athenis, ita pergit Valckenaer., Prytanes comitia solebant indicare *fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat* [προθεῖναι τὸν λόγον] Hemsterhus. ad Lucian. Nemonyant. 19 [T. III p. 361 seq.] In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proedri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, quae de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorasset, tum populus causa cognita mittebatur in suffragia: Epistates vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Hic, cum causam suam perorasset Themistocles, iam ante iratus Adimantus nunc *noluit Eurybiadem ἐπιψηφίζειν ἀπὸλι ἀνδρί.*“ Subiicit vir praestantissimus alios locos Xenophont. Anab. V, 1, 14 coll. VII, 3, 14, ubi nunc Krügeri consulatur annotatio, Memorabb. I, 1, 18 ibique Ernest. — Ad dativos ἀπὸλι (de qua forma vid. Matth. Gr. Gr. §.

HERODOT. IV.

114, p. 231) ἀνδρὶ i. e. *in gratiam viri civitate carentis* conf. Matth. I. I. §. 394 pag. 721. Geminum Aeliani locum V. H. III, 17 attulit Valckenaerius: οὐτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις (i. e. *Atheniensium in gratiam*) τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον. — Mox dedi Θεμιστοκλέα pro Θεμιστοκλῆα. De ipso viro dixi ad VII, 143. In iis, quae proxime antecedunt, ἐπεφέρετο reddam: *in eum inectus est.*

οὕτω ἐκέλευε] De particula οὕτω conf. Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag. 1113. Locutionem γνώμας συμβάλλεσθαι attigi in not. ad V, 92 §. 1. Idem Matth. Gr. Gr. §. 497 p. 937 de plusquamperfecto ἡλώκεσαν, §. 505, 1 pag. 958 de imperfecto κατείχοντο consulendus.

Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς] Valcken. maluit τότε δὲ δὴ, ubi tamen meâ quidem sententiâ vix opus addere particulam δέ. Respicit Noster verba cap. LX init. τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. Accusativos duos verbo λέγειν additos attigit Matth. Gr. Gr. §. 416 pag. 763, qui idem §. 444. 4 p. 830 ad locutionem πολλά τε καὶ κατὰ conf. Ad ipsam narrationem conf. Plutarch. Themistocl. 11 pag. 117 E., qui Adimanti loco alium quendam haec in Themis-

- Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε· ἑωυτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ ὥς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἤπερ κείνοισι, ἔστ' ἂν διηκόσiai νῆες σφι ἔωσι πεπληρω-90 μέναι· οὐδαμοὺς γάρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀπο-
62 κρούσσεσθαι. Σημαίνων δὲ ταῦτα, τῷ λόγῳ διέβαι-
 νε ἔς Εὐρυβιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα·
 „Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγα-

stoclem dixisse narrat, quem tamen eundem, ut bene ibi monet Sintenis pag. 51, noli confundere cum Eretriensi illo, cuius apud eundem Plutarchum mox iniicitur mentio. — In seqq. ad verba ὥς εἴη Iacobs confert I, 24. III, 36. VIII, 137.

ἔστ' ἂν διηκόσiai νῆες κ. τ. λ.] Conf. nott. ad VIII, 1 de navium numero.

οὐδαμοὺς γάρ Ἑλλήνων αὐ-
 τοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσσεσθαι] i. e. nullos enim fore Graecos, qui ipsos aggredientes repellant. Sic verbum ἀποκρούσσεσθαι IV, 200. Ad ipsam sententiam compar. Aeschyl. Pers. 346 seq. (354 seq. Blomf.)

Cap. LXII.

λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα] scil. ἔπη: *asperiora, concitatoria* verba intelligit Schweighaeuser. citans VII, 160. Iacobs. in Atticis, ubi hunc locum recepit, explicat verba *nervosa, gravia, strenge, nachdrückliche Worte*, proprie: mit Kraft nach einem Ziele geschleuderte, eoque etiam refert, quod dicitur ἐπιστροφῇ τοῦ λόγου de vi nervisque orationis. Plutarch.

Themist. cap. 11. hac in re dicit ἐπιστρέφειν τὸν λόγον: *die Sprache ändern*, ut reddit Sintenis pag. 79. eundem quoque Herodoteae locutionis sensum videri adiiciens. Erunt igitur h. l. verba conversa (a priori scil. modo leniter loquendi: τότε μὲν αἶτ cap. 60 init. ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο) i. e. *asperiora, concitatoria*. Nec aliter locum intelligit Negris, ad Herod. I, 30 (ubi ἐπιστρεφέως, quod explicat ζῶηρως) haec verba excitans, addita neograeca interpretatione hac: *ὁμιλῶν με περισσοτέρων σφοδρότητα*. Tu vid. quae ipsi ad h. l. notavimus. Nam alio sensu ibi dici videtur εἶρεσθαι ἐπιστρεφέως.

Σὺ εἰ μενέεις κ. τ. λ.] „Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris sive virum te praestiteris; supplendum reliquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon.“ Valcken. Vid. Lambert. Bos. De ellipsis. L. Gr. p. 803 seq. et Hartung.

„θός. — εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ 95
 „πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ' ἐ-
 2 „μοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν,
 „ὥς ἔχομεν, ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας, κομιεύμεθα
 „ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ
 „παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει, ὅτ' ἡμέων αὐτὴν
 3 „δέειν κτισθῆναι. ὑμεῖς δὲ, συμμάχων τοιῶνδε 1
 63 „μουνωθέντες, μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.“ Ταῦ-
 τα δὲ Θεμιστοκλῆος λέγοντος, ἀνεδιδάσκετο Εὐρυ-

Lehre v. d. Griech. Partikk. II pag. 213, qui hunc ipsum locum Herodoti attulit.

τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες] i. e. omne belli momentum (i. e. ad bellum prospere gerendum) conferunt nobis naves. Ita Schweigh. in Lex. Herod., ubi praeterea laudat Herod. VIII, 100. Iacobs. bene ita locutionem circumscribit: ὁ πᾶς πόλεμος ἡρτηται ἐκ τῶν νεῶν, quemadmodum sane Nostrum locutum esse video III, 19. VI, 109. IX, 68; ne plura. Ad seq. ὥς ἔχομεν conf. I, 24. V, 64. VI, 17, et ad formam κομιεύμεθα Matth. Gr. Gr. §. 181, 2. c. pag. 324.

ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ] De hac urbe vid. nott. ad IV, 127. Quam Ionum fuisse canit Lycophr. Alex. 978 seq., ubi conf. Schol., consentiente Strabone VI. p. 264 s. 405 A., qui Iones, Lydorum dominatum quo effugerent, Sirin occupasse refert. De Colophonis tradiderat Timaeus apud Athen. XII pag. 523 D., ex quo loco Archilochum Siritarum terrae fer-

tilitatem et amoenitatem valde admiratum esse intelligimus: quam ob rem illum cum Herodoteo sane conferri volumus. Inde quoque factum videtur, ut postea Athenienses, oraculum hocce a Themistocle prolatum praetextentes, in eam ipsam Italiae regionem mitterent colonos Thuriotumque conderent prope Sirin: cui coloniae ipsum historiae patrem interfuisse novimus. Vid. Diodor. Sic. XII, 10. Ob Iones igitur pro Siris conditoribus habitos Themistocles ait: ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, si quidem vel ante bellum Troianum illi urbem condidisse ferebantur teste Lycophron. l. l. — Ad structuram verborum seqq. καὶ τὰ λόγια (ubi certe exspectabas καὶ ἥν τὰ λόγια κ. τ. λ.) vid. Matth. Gr. Gr. §. 472, 3 pag. 881, qui idem §. 352 pag. 664 ad verba τοιῶνδε μουνωθέντες conferatur.

Cap. LXIII.

Θεμιστοκλῆος] Ita cum Gaisf. e duobus libris rescripsi pro Θεμιστοκλήος. Vid. allata ad

βιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀρῶσθ' ἵστας μάλιστα τοὺς
 Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφεας ἀπολίπωσι, ἣν 647
 2 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς νῆας. ἀπολιπόντων ὁ
 γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί.
 ταύτην δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας
 διαναυμαχέειν.

64

Mox insecuto
 terrae motu, vo-
 ta diis nuncupa-
 ta, Aeacidacque
 auxilium rogati
 [c. 83.].

Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεισι ἀκροβολι- 10
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευά-
 2 ζοντο ὡς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρῃ τε ἐγίνετο, καὶ

VII, 143. Quod sequitur ἀνε-
 διδάσκετο, bene Valcken. red-
 dit: dedocebatur, dedocendum
 se praeuit; nam ἀναδιδάσκε-
 σθαι valet: priora dedoceri s.
 dedocendum se praeberere, ut quis
 alia discat istis contraria, quem-
 admodum ἀναδιδάσκειν apud
 Thucyd. VIII, 86. Ad quam
 eandem praepositionis vim per-
 tinent verba composita ἀνα-
 ρᾶσθαι, ἀνύχεσθαι, alia.
 Ad medii verbi vim ac notio-
 nem conf. nott. ad II, 154.

μὴ σφεας ἀπολίπωσι] Ea-
 dem ferme Plutarch. Them-
 ist. 11 fin. pag. 117 F.
 ταῦτα τοῦ Θεμιστοκλέους εἰ-
 πόντος, εὐνοία καὶ δέος ἔσχε
 τὸν Εὐρυβιάδην τῶν Ἀθηναί-
 ων, μὴ σφᾶς ἀπολιπόντες οἴ-
 χωνται. — In seqq. de verbo
 ἀνάγειν dixi ad VIII, 60 §. 1.
 Ad ἀπολιπόντων (ubi licet
 mente addere σφέας) conf.
 VII, 221.

Cap. LXIV.

ἔπεισι ἀκροβολισάμενοι] Ἀκροβολίζεσθαι proprie de ve-
 litum certamine dicitur, quod
 ipsam pugnam anteire solet,

tum vero ad mutuos transfer-
 tur sermones rixasque pugnam
 antecedentes. Conf. Blomfield.
 Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th.
 146 et Heinsterhus. ad Lucian.
 I pag. 417 Bip., qui hoc ver-
 bum de iis quoque dici notat,
 qui e loco altiore atque oppor-
 tuno lapidibus aliquem e lon-
 ginq. petunt. Quod ad He-
 rodotum attinet, eandem figurā
 ab eodem dici λόγων ὠθισμὸν
 observat Wesseling. VIII, 78.
 IX, 26.

ἡμέρῃ τε ἐγίνετο καὶ ἅμα
 κ. τ. λ.] De particulis τε — καὶ
 vid. nott. ad IV, 53. Ad seq.
 ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας
 συμάχους conf. nott. ad V,
 80 et VIII, 83. Plut. Themis-
 tocl. 15. Larcherus h. l. ex-
 citaverat Pausan. II, 29. Apol-
 lodor. III, 11 §. 6. Ac nemo
 nescit, Telamonem Aeaci fu-
 isse filium, Salaminis insulae
 regem patremque Aiacis,
 qui in bello Troiano obiit,
 Teucro fratre a reditu in pa-
 triam excluso. — In fine cap.
 ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλ-
 λους Αἰακίδας valet: ad Aea-
 cum et reliquos Aeacidarum arces-

65

ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐρένετο ἔν τε τῇ γῇ
καὶ τῇ θαλάσῃ. ἔδοξε δὲ σφι εὐξασθαι τοῖσι θε-
3 οῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους.¹⁵
ὥς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίησιν ταῦτα. εὐξάμενοι γὰρ
πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴ-
αντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακὼν
καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέστειλλον ἐς Ἀργι-
ναν. Ἔφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκῦδεις, ἀνὴρ Ἀθη-²⁰
ναῖος, φηγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενό-
μενος τοῦτον τὸν χρόνον· ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀτ-
τική χώρῃ ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, ἐ-
οῦσα ἐρημος· Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δι-
μαρῇ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ·²⁵
ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὥς

Pulvis clamor-
que mysticus
Eleusine circa
idem tempus ex-
ortus, quid de
belli eventum por-
tenderit.

sendos, ut I, 110, etc. ἀπέ-
στελλον dabat Mediceus cum
aliis pro vulg. ἀπέστειλαν, quod
habet etiam Schol. Hermog.
pag. 407, qui seqq. citat pag.
890. Utramque scripturam
habet Florentinus liber et qui-
dem ab eadem manu.

Cap. LXV.

Ἔφη δὲ Δικαῖος κ. τ. λ.] Ex
Herodoto hausit Schol. ad Ari-
stoph. Nub. 302 coll. Plutarchi
Themistocl. 15 init. p. 119
E., Aristide, qui notante Val-
ckenaer. pluribus locis huius
rei meminit I p. 55. 451. II
p. 350 (ubi conf. Schol. pag.
251 Frommel.) I p. 248, ubi
itidem plura in scholiis pag. 65
Frommel, quae ex parte excita-
verat Creuz. in Commentt. He-
rodd. p. 234.

ἐπεὶ τε ἐκείρετο κ. τ. λ.]
Attigit Eustath. ad Il. p. 364,
25, s. p. 475 fin.

τυχεῖν τότε ἐὼν] Recte Vi-
ger. p. 301: dixit se tum forte

fuisse. De *Thriasio* campo, qui
ab Eleusine Boeotiam versus
extensus multum patuit, bene-
que discerni debet a campo
Rharis, qui minor ambitu
inter mare et collem illum, in
quo arx Eleusinia fuisse fertur,
extendebatur, vid. interprett.
ad Thucyd. II, 19 (Poppo
I, 2 p. 256) Pausan. I, 38
§. 6. Herod. IX, 7 fin. Plu-
tarch. Themistocl. 15. Pelop.
8. Arat. 33: quae ex parte iam
attulit Sintenis pag. 103. Kruse
Hellas I, 2 pag. 178 seq. 180.

ἰδεῖν δὲ] δὲ male in qui-
busdam omissum retinui melio-
rum codd. auctoritate, item-
que dedi μάλιστά κ η, ubi alij
κ ο υ vel π ο υ. Tu conf. He-
rod. II, 75. IV, 174. VII,
30. Pro ἀποθωμάζων, ut
cum Schweigh. dederat Gaisf.,
revocavi ἀποθωνμάζων. Ad
formam ὄτεων conf. Matth. Gr.
Gr. §. 153. not. 1. pag. 286
et ad πρόκα not. ad I, 111.

ἀνδρῶν μάλιστα κη τρισμυρίων· ἀποθωμάζειν τέ
σφας τὸν κονιορτὸν, ὅτεών ποτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ
πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν φω- 648
2νὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα
τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι τὸν Δημόρητον, εἰρεσθαι 30
τε αὐτὸν ὃ τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς δὲ

τὸν μυστικὸν Ἰακχον] Di-
caeus dicebat, *clamorem illum*
sibi videri esse mysticum Iacchum.
Ita Valckenaer. „qui quod ante
has voces verbum ἄδόντων
vel ἐξαγόντων excidisse olim
putaverat, postea iure retraxit
coniecturam. *Iacchus*, quod
satis constat, in mysteriis At-
ticis dicebatur *Bacchus* puer,
cuius statuam variis rebus or-
natam e Ceramicō, ubi Iacchi
aedes erat, in Eleusinium tem-
plum sexto Eleusiniō die
quando deferebant initiati ma-
gnâ ac solempni pompa, hy-
mnū in laudem Iacchi compo-
situm, qualem v. c. exhibet
Aristophanes Ran. 401, can-
tantes, id vocabant ἐξάγειν τὸν
Ἰακχον: de quo plura attuli
ad Plutarch. Alcibiad. p. 245.
Tu vid. praesertim Creuzer.
Symbol. IV pag. 528. Tum
vero etiam ipse ille hymnus,
quem in solempni pompa can-
tari diximus, vocabatur Ἰακχος,
teste Hesych. s. v. II pag. 5,
ubi legimus inter alia: καὶ ἡ
ὠδὴ, ἣν οἱ μεμνημένοι ἄδου-
σι coll. Suid. s. v. II pag. 87.
Inde quoque Ἰακχάζειν idem
quod ἄδειν τὸν Ἰακχον, inter-
prete Hesych. s. v. δι' ἀγορᾶς
I pag. 939. Schol. Aristoph.

Ran. 324. et Gloss. Herodot.,
ubi Ἰακχάζουσιν λέγουσι, φλυα-
ροῦσι, quae eadem habet Sui-
das. l. l. Itaque in Herodoti
hoc loco τὸν μυστικὸν Ἰακχον
accipio de carmine sacro, quale
in illa Iacchi pompa canere
solebant initiati, eoque etiam
refero verbum Ἰακχάζουσιν, quod
infra legitur: *hoc carmen in Iac-
chi laudem canunt*, sive ut Val-
cken. reddit: *istoc (clamore)*
utuntur die festo Iacchum saepius
inclamantes.

εἶναι δ' ἀδαήμονα]. Pro εἶ-
ναι Villosion. ad St. Croix Re-
cherch. sur l. myst. d. pagan.
I. p. 327 substitui vult *ἵεναι*,
ut inde scil. existat sententia:
„*vocem emissam esse a mystico*
Baccho“ quo sane minime
opus. Nec magis opus parti-
cipio *γινόμενων*, quod post
voces τῶν ἐν Ἐλευσίνι vul-
go insertum tenent Schaefer.,
Matth. et Bekker. Equidem
cum Schweigh. et Gaisf. ver-
bum e scholio, ut videtur, inve-
ctum omisi. Florentinus liber
dabat *γενομένων*. — Ad parti-
culae τε usum post εἰρεσθαι
conf. a!lata ad VII, 188.

αὐτὸς δὲ εἰπεῖν] εἰπεῖν cum
Gaisf. et Matth. dedi librorum
ex auctoritate. Vulgo εἶπαι.

εἰπεῖν· „*Δημάρετε, οὐκ ἔστι ὅπως οὐ μέγα τι σί-
 3,νος ἔσται τῇ βασιλέος στρατιῇ. τάδε γὰρ ἀρίδη-
 „λα, ἐρήμου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθελ-
 „γόμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὼν ἐς τιμωρίην Ἀθη-
 4,ναίοισι τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν γε
 „κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ
 „τε βασιλεῖ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται
 „ἦν δὲ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι,
 5,τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀπο-
 „βαλέειν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι
 „ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ, καὶ αὐ-*

Idem feci, paulo inferius et VIII, 73 fin. 68 §. 1. 87. 112. IX, 16. 18. 46. 82. 84. 89. At VIII, 88 reliqui εἶπαι, cuius loco unus Sancerotti liber εἰπεῖν, itemque VIII, 118. 128. 140 §. 2. IX, 8, ubi unus Florentinus dat εἰπεῖν. Vix enim mihi credibile, ipsum Herodotum in talibus formis constanter egisse: quas cum ad unam normam redigere ob librorum vetustorum dissensum nobis haudquaquam liceat, malui in singulis locis codicum potiorum sequi auctoritatem.

οὐκ ἔστι ὅπως οὐ] i. e. fieri nequit, quin: de quo loquendi genere vid. modo Zeup. ad Viger. p. 235 seq. Xenoph. Anab. II, 4, 3. Aristoph. Ach. 116. Eqq. 238. Plat. Apolog. Socr. p. 27 E. Mox ἀπ' Ἐλευσίνος ἰὼν e Florentino alioque libro repositum (dudum iubente Wesseling. Diss. Herod. XI p. 167) pro ἐόν. — Paulo ante δὲ βασιλέος pro βασιλεῖος et σίνος pro σίνος, quod Schaefferus cum Mattha. et Bekk. reliquit.

τάδε γὰρ ἀρίδηλα] i. e. hoc enim manifestum est. Apud Homerum invenitur hoc sensu ἀρίζηλος: de quâ voce conf. Buttmann. Lexilog. I p. 252 seq., qui idem p. 147. de syllaba ἀρι multis vocibus praeposita disputat. — Ad vocem τιμωρίην conf. nott. ad VII, 169. — ἦν — κατασκήψῃ est: si ingruerit, inciderit: de quo vid. nott. ad VII, 10 §. 5.

ἀνὰ πάντα ἔτεα] i. e. quoque anno. De tempore, quo magna Eleusinia celebrabantur, cum olim dissentirent viri docti, nunc quidem ob disertum Herodoti testimonium nihil dubium, quoque anno et quidem mense Boedromione, qui cum Septembri nostro sic satis convenit, illa fuisse celebrata. Plura Creuzer. in Symbol. IV pag. 493. Vocibus τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ neminem fugit, indicari Cererem atque Proserpinam, ita appellari solitas in sacra mysteriorum disciplina. Ad quam

„τῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 „μυῖται· καὶ τὴν φωνὴν, τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ
 6 „τῇ ὀρθῇ λακχάζουσι.“ Πρὸς ταῦτα εἰπεῖν Δημᾶ-45
 ρητον· „Σίγα τε, καὶ μηδεὶν ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦ-
 „τον εἴπῃς. ἦν γάρ τοι ἐς βασιλέα ἀνενειχθῇ τὰ
 „ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε
 „ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων
 „οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἐχ' ἥσυχος· περὶ δὲ στρατιῆς τῆς-50
 7 „δε θεοῖσι μελήσει.“ Τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέ-
 ειν. ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι
 νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος
 8 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω δὲ αὐ-
 τοὺς μαθεῖν, ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ ἔξοξω ἀπολέσθαι
 μέλλοι. Ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε,55
 Δημαρχίου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.
 66 Οἱ δὲ ἐς τὸν ἔξοξω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-

etiam pertinet verbum *μυεῖ-
 σθαι*, quo Noster paulo post
 usus est et II, 51, si quidem
 illud in universum de quibusvis
 sacris arcanis secretisque adhi-
 betur. Plura idem Creuzer.
 Symbol. IV p. 500. — Proxi-
 mum ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν
 Wytttenbach. ad Plutarch. Mo-
 rall. I pag. 132 a Cr. laudatus
 comparat cum Plutarchi (II p.
 11 B.) dicto simili: τὴν κεφα-
 λὴν οὐχ ἔξεις et I p. 1015 E.
 (in Vit. Artaxerx. cp. 9.) ἀπο-
 λείς - τὴν κεφαλὴν.

ἔχε ἥσυχος] Adiectivum in
 his adhiberi observat Larcher.
 citans Euripid. Med. 553. Orest.
 1275. — Paulo ante βασιλέα
 dedi pro βασιλῆα. — Verbum
 μέλει cum praepositione περὶ
 coniunctum invenimus VI, 101.
 Plura dabit Strange in Seebod.
 et Iahn. Annal. Suppl. II, 3

p. 400, qui etiam huc refert
 similem verbi φροντίζειν stru-
 cturam VIII, 36 et VII, 236.

ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ] δὲ e
 Florent. a recentt. iure rece-
 ptum pro vulg. δῆ. Pro μεταρ-
 σιωθὲν in Schol. Hermog. I. I.
 exstat μετάρσιον γενόμενον,
 itemque ἀπολέσθαι pro ἀπολέε-
 σθαι. Vox μετάρσιος, quae
 idem valet atque μετέωρος su-
 pra exstat VII, 188.

Δημαρχίου τε καὶ ἄλλων
 μαρτύρων καταπτόμενος] i. e.
 Demarati aliorumque invocans te-
 stimonium. Conf. VI, 68 et
 Eustath. ad II. p. 155, 28 s.
 117, 34, ubi καταπτόμενος
 ille interpretatur μάρτυρας προ-
 φέρων.

Cap. LXVI.

Οἱ δὲ ἐς τὸν ἔξοξω ναυτι-
 κὸν στρατὸν ταχθέντες] Ad

τες ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος, θεησάμενοι τὸ τρωῶμα τὸ
 Λακωνικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰστιάην, ἐπισχόντες
 ἡμέρας τρεῖς ἔπλωον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι 60
 2 τρισὶ ἡμέρησι ἐγένοντο ἐν Φαλήρῳ. Ὡς μὲν ἐμοὶ
 δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἶόντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς
 τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπι-
 κόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα ἀπίνοντο καὶ ἐς Θερ-
 3 μοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὸ τοῦ χειμῶ- 65
 νος αὐτῶν ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι,
 καὶ τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τοῦσδε τοὺς
 τότε οὐκω ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιάς τε καὶ Δω-
 ριάας, καὶ Λοκρούς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατιῇ ἐπο-
 μένους, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μὰ 70
 λα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ
 τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε
 4 πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα.
 ὅσῳ γὰρ δὴ προέβαινε ἐσωτέρῳ τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρ-
 67 σης, τοσούτῳ πλέω ἔθνεά οἱ εἶπετο. Ἐπεὶ ὦν ἀπὶ 75
 κατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες οὗτοι, πλὴν Παρίων·
 Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ, ἐκαραδόκεον

Inter haec Per-
 sarum classis in
 Phalerum appel-
 lit. Quantia co-
 piis Xerxes At-
 ticam terra ma-
 rique invaserit.
 649

Ibi cum Xerxes
 de proelio na-
 vali deliberatu-
 rus suos convo-
 casset,

locutionem conf. VII, 21. VIII, 1. — Cohærent autem haec, ut bene monet Schweigh., cum superioribus VIII, 24. 25. — In seqq. ad vocem τρωῶμα conf. citt. ad VI, 132 et ad Ἰστιάην nott. ad VII, 175.

ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα] Conf. nott. ad VII, 183. 186. De Meliensibus vid. VII, 132; de Doriensibus VIII, 31; de Locris VII, 132; de Boeotis VII, 132; de Thespiis et Plataeensibus VII, 132. VIII, 50; de Carystis vid. VI, 99; de Andriis IV, 33; de Teniis IV, 33. VI, 97. νησιώτας de Cycladum incolis intelligi supra iam monuimus.

πλὴν τῶν πέντε πολίων τῶν

κ. τ. λ.] Intelligit Naxum, Melum, Siphnum, Seriphum et Cythnum VIII, 46 nominatas; quas easdem vocat πόλεις civitates, quemadmodum III, 139 Samus vocatur πολίων πασέων πρώτῃ coll. I, 144. De structura verbi ἐπεμνήσθην docuit Matth. Gr. Gr. §. 347, not. 2 pag. 656, qui idem pag. 259 ad πλέω conferatur.

Cap. LXVII.

ἐν Κύθνῳ] Conf. VII, 90 et ad sequens ἐκαραδόκεον nott. ad VII, 168. Usum voculae δὲ in verbis οἱ δὲ λοιποὶ, ubi iam antecessit Πάριοι δὲ attigit Matth. Gr. Gr. §. 616

τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται· οἱ δὲ λοιποὶ ὥς ἀπύκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτοὺς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμίξαι τε καὶ πυ- 80
2 θέσθαι τῶν ἐπιπλῶόντων τὰς γνώμας. Ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρήσαν μετάπειμτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νηῶν, καὶ ἴζοντο ὥς σφι βασιλεὺς ἐκάστω τιμὴν ἐδεδώκεε· πρῶτος μὲν ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ
3 Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. ὥς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἴζον- 85
το, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα, ἀποπειρώμενος ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιεοίτο. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τῶντὸ γνώμην ἐξεφύροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιεέσθαι, Ἰσρτεμι- 90
68 σίη δὲ τάδε ἔφη· „Εἰπεῖν μοι πρὸς βασιλέα, Μαρ-
„δόνιε, ὥς ἐγὼ τάδε λέγω. Οὐτε κακίστην γενομέ-
2 „νὴν ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ, οὔτε 650
„ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τήνδε ἐοῦσαν 95

pugna, caeteris
suadentibus, a
sola Artemisia
[7, 99.], muliere
viris longe cal-
lidiori, dissua-
detur.

1

pag. 1247. De Paris conf. V, 28 seqq. 31. VI, 133 seqq. VIII, 112. De verbo συμμίξαι conf. nott. ad VIII, 58.

ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς] Attigi haec ad VII, 100. Ad voces ἀποπειρώμενος ἐκάστου conf. nott. ad III, 119. Add. Plat. Phaed. p. 60 E: ἐνυπνίων τι νῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι. Verba εἰ ναυμαχίην ποιεοίτο cum G. Hermann. Orusce. IV. p. 90. 91 reddiderim: an pugnam navalem committi censerent.

Cap. LXVIII.

οἱ μὲν δὴ ἄλλοι — ἐξεφύροντο] Ad locutionem conf. V, 36 ibiq. nott. Duo codd. dant ὧλλοι; alii οἱ μὲν ἄλλοι. Tu conf. Koen. ad Gregor.

Cor. de dialect. Dor. §. 12 p. 199. — De Artemisia dixi ad VII, 99.

§. 1.

εἰπεῖν μοι] Alii εἶπαι: de quo vid. nott. ad VIII, 65. Alii etiam εἰπέ. Sed vid. Matth. Gr. Gr. §. 545, qui idem pronomen μοι additum attigit Gr. Gr. §. 389 f. Wesselingius comparaverat Il. XIV, 501 ibiq. Eustath. — Pro βασιλῆα rescripsi βασιλέα.

ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην] scil. πράγματα, ἔργα. Vid. allata ad VII, 138. Locutionem ἀποδεῖκνυσθαι γνώμην attigi ad I, 170. τὴν ἐοῦσαν γνώμην Valeken. recte interpretatur veram animi mei sententiam. Conf. I, 95 ibiq. nott. et nott.

„γνώαην με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγ-
 3 „χάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πράγματα τὰ σά. καί
 „τοι τάδε λέγω· φείδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυμαχίην
 „ποιέο. οἱ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσο-
 „νες τοσοῦτό εἰσι κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυ-
 4 „ναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακιν-
 „δυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἰ- 1
 „νεκα ὠρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην
 „Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δὲ τοι ἴσταται οὐδεὶς· οἱ δ’
 5 „ἔτι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὥς κέλινους ἔπρε-
 „πε. Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀντι- 5
 „πολέμων πράγματα, τοῦτο φράσω. ἦν μὲν μὴ ἐπει-

2

ad V, 50 — *Iustum est me vere
 et ex animo ea enuntiare, quae
 optima duco ad tuas res s. quae
 tuis rebus maxime conducere ar-
 bitror.* Reiskii commentis hic
 facile supersedere possumus.
 Sequens καὶ τοι in conclusio-
 nibus aut transitionibus bene
 adhibitum illustrat Hartung.
 Lehre v. d. Griech. Partikk. II
 pag. 353.

ποιέο] Duo codd. ποίεε;
 Wesselingius cum aliis ποιέεο.
 Quod equidem cum Schaeef.,
 Schweigh. et Gaisford. dedi,
 tumentur Florentinus alterque
 liber et similes apud Herodo-
 tum formae: αἰτέο I, 90, ubi
 vid. nott. ἐξηγέο III, 72. ἀκέο
 III, 40. φοβέο VII, 52. προ-
 θυμέαι I, 206. φοβέαι I, 39.
 Mox pro τοῖ γὰρ, quod libri
 scripti respuunt, dedi οἱ γὰρ,
 iubente quoque Struv. Spec.
 Quaest. I pag. 10. 11., qui alte-
 ram articuli formam ab Hero-
 doto alienam esse recte statue-
 re videtur. Ad ipsam senten-

tiam, quam Artemisia h. l.
 eloquitur, faciunt, quae ad
 VIII, 88 adscripsimus.

οἱ δ’ ἔτι ἀντέστησαν] Ita e
 Florent. dedi cum Schweigh.
 et Gaisf. pro vulg. οἱ δέ τοι,
 quod retinuerunt Matth. et
 Bekker. — Ad. seq. ἀπήλλαξαν
 (discesserunt) conf. I, 16. κελ-
 νους retinui cum recentt., libris
 scriptis inter κέλινους et ἐκεί-
 νους fluctuantibus, ut IV, 139.

§. 2.

Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω κ. τ. λ.]
 Conf. quae similia ex Herodo-
 to conguessit Struve l. l. I pag.
 32. ἀντιπολέμων omnes hic
 tenent codd., ut VII, 236.
 Alibi ἀντιπολέμιος, ut IV,
 134. 140, ubi conf. nott.

ἦν μὲν μὴ ἐπειχθῆς — ποι-
 εύμενος] Participium h. l. ver-
 bo ἐπέλγεσθαι adstruxit, paulo
 post §. 3. infinitivum addidit.
 Conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1091.
 Sequentia: τὰς νῆας αὐτοῦ
 ἔχης πρὸς γῆ μένων excitat

- „χθῆς ναυμαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ
 „ἔχης πρὸς γῇ μένων, ἣ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πε-
 „λοπόννησον, εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ
 6 „νοέων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἷοί τε πολλὸν χρόνον 10
 „εἰδί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ σφεας διασκει-
 7 „δῶς, κατὰ πόλιν δὲ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ
 „εἶτος πάρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὥς ἐγὼ πυν-
 „θάνομαι· οὔτε αὐτοὺς οἶκός, ἣν σὺ ἐπὶ τὴν Πε-
 „λοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατὸν, ἀτρεμεῖν 15
 „τοὺς ἐκεῖθεν αὐτῶν ἤκοντας· οὐδέ σφι μελήσει
 3 8 „πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν δὲ ἀντίκα
 „ἐπειχθῆς ναυμαχῆσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικός στρα-
 „τός κακωθῆις τὸν πεζὸν προσδηλήσῃται. πρὸς δὲ,
 „ᾧ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ, ὥς τοῖσι 651
 „μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φι- 21
 9 „λέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρηστοί. σοὶ
 „δὲ, ἔονται ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί

Schaefer. ad Lambert. Bos.
 Ellipss. L. Gr. 316, ubi lau-
 dat Euripid. Hecub. 35. Ad
 loci argumentum Valcken.
 conferri iubet VII, 10, ubi
 Xerxem patruus ante susceptam
 expeditionem frustra monuerat
 ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα item-
 que Plutarch. II p. 870 A. He-
 rodotea cavillantem. Sed scite
 observat Wesseling., videri He-
 rodotum, cum talia Artemi-
 siam faciat dicentem, aliquid
 memoriae civis suae, quam
 ubique laudibus effert, tribuisse.
 Conf. nott. ad VII, 99.

διασκεδᾶς] Conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 181, 2 p. 323, qui
 idem p. 878 ad seqq. οὔτε αὐ-
 τοὺς οἶκός κ. τ. λ. consul.
 Ad verbum ἤκοντας vid. citt.

ad VIII, 50; de forma ἀτρε-
 μεῖν citt. ad VIII, 62; et de
 verbis πρὸ τῶν Ἀθηναίων ν.
 nott. ad VIII, 49.

§. 3.

ἐς θυμὸν βαλεῦ] De hoc
 loquendi genere conf. nott. ad
 VII, 51. Descripsit Herodo-
 tea Stobaeus Serimm. LX. [62]
 p. 385 T. II p. 451 Gaisf., qui
 nunc edidit βάλεο, ubi olim
 βάλλε. Ad seqq. de heris ac
 servis Wessel. conferri vult
 Stob. Serm. LXXII. [74] p.
 438 fin. s. T. III p. 70 Gaisf.

ἔονται ἀρίστῳ] Respici hic
 volumus Xerxem a corporis
 formositate aequae atque ab
 animi praestantia laudatum.
 Conf. supra VII, 187.

69

„εἰσι, οἱ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, ἔόντες
 „Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι καὶ Κίλικες καὶ Πάμ-
 „φυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν.“ Ταῦτα λεγούσης
 πρὸς Μαργδόνιον, ὅσοι μὲν ἤσαν εὐνοοὶ τῇ Ἀρτε-
 μισίῃ συμφορὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὥς κακόν
 τι πεισομένης πρὸς βασιλέος, ὅτι οὐκ ἔα ναυμαχίην
 ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγαιόμενοι τε καὶ φθονέοντες αὐ-
 τῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν
 2 συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ κρίσει, ὥς ἀπολεομένης αὐ-

Nihil minus se-
 quiore consilio
 Xerxi probato,
 Persica classis
 Graecam ag-
 gressura,

ἔόντες Αἰγύπτιοι] Qui iidem
 omnium optime pugnasse di-
 cuntur VIII, 17. Add. VII,
 89. De Cypriis vid. VII, 90,
 de Cilicibus et Pamphyliis VII,
 91. Ad hunc autem Herodoti
 locum Valckenaer. refert De-
 metr. De eloc. §. 63, illud ad-
 dens vim verborum τῶν ὄφε-
 λός ἐστι οὐδέν tum maxime ap-
 parere, si contrariam spectemus
 dictionem ὦν τι καὶ ὄφελός ἐστι:
 quorum usus quidem est, i. e. qui
 praestantissimi atque utilissimi
 sunt, coll. Aelian. N. A. XIII,
 4. Aristid. T. III p. 686. Hem-
 sterhus. ad Lucian. Tim. §. 55.
 T. I pag. 436 Bip. Larcherus
 Gallice sic expressit: *peuples*
lâches et méprisables.

Cap. LXIX.

συμφορὴν ἐποιεῦντο] Vid.
 citt. ad V, 5. Seqq. ὥς κακόν
 τι πεισομένης, attigit Matth.
 Gr. Gr. §. 568 pag. 1121. —
 οὐκ ἔα est dissuadebat, ut VIII,
 36.

ἀγαιόμενοι] i. e. invidentes,
 succensentes. Conf. Herod. VI,
 61 et Eustath. ad Iliad. XIV
 p. 957, 20 Bas. (ubi inter

alia hoc: ἀγῶ τὸ φθονῶ καὶ
 μέμφομαι οὗ παράγωγον τὸ
 ἀγῶ) et ad Iliad. XXIV pag.
 1363, 9 s. 1501, 1. Cr. huc
 conferri vult. Odyss. VIII, 565
 et Apollon. Lex. Homer. pag.
 16. 17. Locutionis ἐν πρώτοις
 (*praecipue, inprimis*) bene me-
 mor fuit Blomfield. ad Aeschyl.
 Pers. 449. Genitivus τετιμη-
 μένης, ubi sane exspectabas
 τετιμημένη, ne quem offen-
 dat; vide modo VIII, 90. 108;
 ne plura. Dictionem διὰ πάν-
 των attigi ad VIII, 37.

τῇ κρίσει] Ita cum Schweigh.
 et Gaisf. e duobus codd. dedi
 pro ἀνακρίσει, quod praeter
 Schaeferum etiam retinuerunt
 Matth. (in Gr. Gr. §. 80, not.
 2 pag. 179 citans) et Bekker.,
 quodque minus recte interpre-
 tantur *sententiam*, cum ἀνά-
 κρισις potius sit *disceptatio, exa-*
men, ut III, 53, κρίσις vero
iudicium, aut *disceptatio*, ut
 V, 5. VII, 26. Ad verbum κα-
 ταδόξας vid. allata ad III, 27
 et ad praesentis infinitivum
 ἐθελοκακίειν Matth. Gr. Gr.
 §. 499 pag. 944.

τῆς. Ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἦσθη τῇ γνώμῃ τῆς Ἀρτεμισίης· καὶ νομί-35 ζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι, τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τὰδε, καταδόξας πρὸς μὲν Εὐβολῇ σφέας ἔθειλοκα- κέειν, ὥς οὐ παρεόντος αὐτοῦ· τότε δὲ αὐτὸς παρε- σκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.

70

Salaminem ver-
sus provehitur.

Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλον ἀναπλώειν, ἀνῆγον τὰς 40 νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διατα- χθέντες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιήσασθαι· νῦν γὰρ ἐπε- γένετο· οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὕστεραίην. Τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρῶδίνην, οὐκ ἦκιστα 45 3 δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. ἀρῶδιδεν δὲ, ὅτι αὐ- τοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθη- ναίων ναυμαχεῖν μέλλοιεν· νικηθέντες τε, ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται ἀπέντες τὴν ἑω-

Cap. LXX.

ἐπειδὴ παρήγγελλον] Pro ἐπειδὴ in Florent. aliisque ἐπεὶ δὲ, quod recepit Bekker. Tu conf. II, 2. VII, 36. Idem Florentinus mox habet παρήγ- γειλον, ubi Valcken. maluerat παρήγγελλεν, quod ad Xerxem referatur. Equidem ad παρήγ- γειλλον e praegressis repe- to οἱ στρατηγοί, ad quod idem pertinent ἀνῆγον (de ipso ver- bo ἀνάγειν conf. nott. ad VIII, 60 §. 1) et παρεκρίθησαν δια- ταχθέντες i. e. aciem explicue- runt per otium, ut Schweigh. reddidit, sive: explicati illi sunt in acie, suo quisque loco dispositi per ordines. Verbum παρακρίνεσθαι de classi s. acie se explicante. exstat quoque

IX, 98; διατάσσεσθαι legitur I, 80. VII, 34. 124. 178.

τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησε κ. τ. λ.] i. e. tum quidem dies non suffecit, quo proelium navale committerent. Conf. III, 137 ibique nott. Mox e Florentino aliisque cum recentt. dedit ποιή- σασθαι, ubi ποιέεσθαι e Wes- selingii editione retinuerunt Schaefer. et Matthiae.

εἶχε δέος τε καὶ ἀρῶδίνην] Haud aliter Plutarch. The- mistocl. 11. ἐννοια καὶ δέος ἔσχε τὸν Εὐρυβιάδην. — In seqq. voculam τε post νικηθέν- τες Schweigh. ob praegressum αὐτὸς μὲν mutatum vult in δέ. Sed particulam τε praeter libros scriptos satis tueri videntur, quae ad VII, 188 attuli. De indicativo πολιορκήσονται, qui

- 71 τῶν ἀφύλακτον. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ 50
τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
νησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως
2 κατ' ἤπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ
ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεω-
νίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτημέναι, συνδραμόντες 55
ἐκ τῶν πολιῶν, ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἔζοντο· καὶ σφι ἐπὶ
3 στρατηγὸς Κλεόμβροτος, ὁ Ἀναξανδρίδω, Λεωνί-
δω δὲ ἀδελφεός. ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ
συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο, ὥς 652

Quae dum agn-
tur, et terrestres
Persarum exer-
citus in Isthmum
movet a Pelo-
ponnesiis dili-
genter custodi-
tum.

optativum μέλλοιεν continuo
excipit, vid. Matth. Gr. Gr. §.
529 pag. 1031. Ipsum futu-
rum attigi ad VIII, 49, ubi
vid. citt.

Cap. LXXI.

ἐσβάλοιεν] Ita e Florentino
dedi cum Schweigh., Gaisf. et
Bekkero. Alii ἐσβάλλοιεν, quod
cum prioribus tenent Schaefer.
et Matthiae; alii ἐμβάλοιεν.

ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἔζοντο] „Ses-
sum ibant in Isthmum.“ Ita
Valcken. bene adiciens: in
Isthmum cum advenissent illi,
mox usitata structura dici ἰζό-
μενοι ἐν τῷ Ἴσθμῳ. De prae-
positionis ἐς usu, quae ille ci-
tavit I, 199. III, 140, alia,
iis adde, quae attoli ad V, 12
et Buttmann. in Demosthen.
Midian. p. 175 ed. secund.
De Cleombroto, qui raro apud
veteres commemoratur, etsi
patrem habuit regem fratrem-
que nobilissimum Leonidam,
conf. Herod. IX, 10.

συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα
ὁδόν] „Haud incommode red-
ditur: obstruxerunt viam: at

non utique, ut Larcherus inter-
pretatus est, terrâ adgestâ, in
saxorum praesertim monte, sed
saxorum, puta, ingenti con-
gerie, quae muniti valli ratio-
nem haberet, quo interclusa
fuerit via et prohibiti adscen-
dentes; nisi potius intelligas
subrutam et dirutam esse viae
munitionem, ita ut et fossis et
ruinis intercepta via esset.“
Schweighaeus. in Lex. He-
rod. s. v. συγχῶν. Lange ver-
nacule reddidit: verschütten.
Via Scironis, de qua vid. Pau-
san. I, 44 §. 10 seq. ibique
Siebelis pag. 157. Strab. IX
pag. 391 s. 600 A. et Kruse
Hell. I, 2 pag. 321 seq. Me-
garis Isthmum petentibus erat
permeanda exordiens quo loco
Megarica desinit planities ru-
pesque exsurgunt Moluriae, ubi
porta Scironia quae vocabatur
olim exstructa erat. Inde su-
per scopulos saxaque Scironia
quae dicuntur a Scirone, ce-
leberrimo latrone, qui inde
praetereuntes rapuisse atque
interfecisse fertur, via ducebat
sex milliarr. Romann. ad Ki-

σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ 60
 4' Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ξουσέων μυριαδέων πολλῶν,
 καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἦνετο τὸ ἔργον.
 5 καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ φορμοὶ
 ψάμμον πληρεες ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίννον οὐδένα
 χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, 65
 οὔτε ἡμέρης. Οἱ δὲ βωθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδη-
 μεῖ, οἷδε ἦσαν Ἑλλήνων Ἀκαδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες
 πάντες, καὶ Ἡλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυνῶνιοι,
 καὶ Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ
 2' Ερμιονέες. οὔτοι μὲν ἦσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ 70
 ὑπεραρξώδεοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ

72

Quo Peloponnesi
 gentes Isthmum
 contra Xerxem
 communiverint.

neta, in periculosissimis habita horrendumque haud uno loco praebens adspectum tum ob rupes praecipites, tum ob mare vicinum ventosque importunos. Adhuc tramiti nomen *Kaki scala* i. e. *mala via*, prouti similem quendam tramitem super Rhaetiae iuga deductum adhuc, quod nemo nescit, vocant *Viam Malam*. Plurima dabit Reinganum: das alte Megaris p. 27 seqq. Ipsius montibus nomen fertur esse *Derveni Buno*, quoniam ad septentrionale montium latus Turcarum portorium (i. e. *Derveni*; nam *Buno* montem s. collem quemlibet indicat) olim constitutum erat.

ἅτε δὲ ξουσέων μυριαδέων πολλῶν] δὲ e Florent. cum recentt. exhibui pro δη, quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Ad ἦνετο conf. nott. ad I, 189. VII, 20 et ad ἐλίννον nott. ad I, 67. φορμοὶ sunt corbes, canistra.

Cap. LXXII.

Οἱ δὲ βωθήσαντες] Ita Weseling. ex Eustath. ad Iliad. p. 228, 16 s. 218, 21. Alii βοηθήσαντες, quod ipsum mox omnes, quantum scio, libri praebent. Tu conf. allata ad VIII, 1. — Ad dativum τῇ Ἑλλάδι consul. Matth. Gr. Gr. §. 394 pag. 721.

τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοις] ἐμελε οὐδέν] Merito haec attendi vult Dahlmann. in Herodot. pag. 184, ut e quibus insigne Nostri scriptoris studium eluceat, quo ductus unum verum, quod in singulis rebus indagando compererat, tradere voluit, ab omni partium studio ita alienus, ut, quae forsitan minus laudabilia adeoque ingrata his illis fuissent, non celaret silentio praetermitteret. Itaque etiam h. I. aperte indicat, quinam inter Peloponnesios Graeciae libertatem tueri studuerint, quique neglexerint.

73 ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἥδη. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτά. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔόντα, κατὰ χώραν ἴδρυνται νῦν τῇ καὶ τὸ 75

Hanc peninsulam quot populi incolant; eorum origines.

In quibus Eleos contra Xerxem reliquorum Graecorum castra secutos esse scribit Pausanias V, 4 §. 5, negat Diodor. T. II p. 547 Wessel.

Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἥδη] Ubi *ἑρὰ* intelligi notat Fischer. ad Weller. III, 1. pag. 258. Ad plusquamperfectum παροιχώκεε conf. Buttmann. Gr. Gr. II pag. 197. De *Carneis* egimus ad VII, 216. Quiescebant autem arma haec dum agebantur festa, nec ante egredi licuit Spartanis ad bellum.

Cap. LXXIII.

Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτά] Respicit ad haec Eustath. ad Iliad. pag. 289, 9 s. 219, 43. In proxime seqq. cum Schaefer. et Schweigh. retinui ἴδρυνται νῦν τῇ καὶ, ubi Gaisf. receperat νῦν τε καὶ, quod mihi quidem displicet. Reiskius et Koenius maiuerant τὴν νῦν τε, Wesselingius (Diss. Herodot. XI pag. 200 seq., ubi etiam comparat VIII, 143) τῇ νῦν τε, Valckenaerius ἴδρυνται νῦν, τὴν καὶ, quod valde aridet. Sensus loci minime dubius: *eo loco sedem nunc habent s. habitant, quo olim etiam habitabant. Et hactenus perfectum ἴδρυνται vix multum differt a praesenti*

HERODOT. IV.

οἰκέει, quod etiam paulo inferius servandum duxi, ubi Schweigh. et Gaisf. dederant οἰκέε. — De locutione κατὰ χώραν conf. not. ad IV, 135. Quod ad loci argumentum attinet, iam Galeus observarat, sex tantum gentes videri agnoscere Homerum, totidemque sane occurrere notavit Valckenaerius, quamquam quae poeta attulit, ea adhuc indigere critica disquisitione dudum monuerat Strabo VIII p. 332 s. 513 A., qui ipse sex praecipue Peloponnesi enumerat regiones: Peloponnesum, Elidem, Messeniam, Laconiam, Argolidem, Achaeam atque Arcadiam, cum alii, ad quos etiam Scyrmum Chium vs. 515 seq. referas licet, *septem* nominent; *quinque* olim fuisse enarrat Thucydides I, 10. Neque vero *regiones*, sed diversas ait Valckenaerius Peloponnesi gentes enumerari ab Herodoto, quem ipsum opinor respexit Pausanias V init.; quo auctore si eos Graecos, qui quinque duntaxat Peloponnesi partes esse statuunt, sequamur, Eleos et Arcades unā Arcadiā contineri statuendum; alteram portionem Achaeorum vult esse, tres reliquas Doriensium. Conf. de his Peloponnesi divisionibus Siebelis in Hellenicc. p. 179.

2 πάλαι οἶκεον, Ἀρκάδες τε, καὶ Κυνοῦριοι. ἔν δὲ ἔθνος, τὸ Ἀχαιῶν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μὲν τοι τῆς ἑωυτῶν· οἰκέει δὲ τὴν ἄλ-
 3 λωτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα, ἐπὶ-
 3 λυδὰ ἔστι, Δωριεὲς τε, καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, 80
 καὶ Ἀῆμνιοι. Δωριέων μὲν, πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι

Ἀρκάδες τε καὶ Κυνοῦριοι] Pausania I. I. auctore gentes Peloponnesum incolentes sunt *Arcades indigenae* atque *Achaei*, qui a Doribus sede sua cum pulsi essent, non egressi Peloponneso eam Ionibus eiectionis tenuere, quae olim Aegialus dicta nunc ab his ipsis Achaeis Achaeae nomen accepit. *Arcades* vero idem addit easdem semper regiones tenuisse: quocum conveniunt testimonia Herodoti II, 171, Thucydidis I, 2 aliorum, quos afferre pudet. Namque *Arcades* montibus suis pellere non potuerunt *Dores* aut noluerunt, quippe religione quādam obstricti: quo spectat Polyaei narratio I, 7 coll. Diodor. II p. 635 Wessel.

ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε κ. τ. λ.] Quae hunc in modum expressit Pausanias I. I.: οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν, ἀλλὰ ἐκβαλόντες Ἴωνας νέμονται τὸν Αἰγιάλῳ τὸ ἀρχαῖον, νῦν δὲ ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τούτων καλούμενον; quibus respicit Herodotea: οἰκέει δὲ τὴν ἄλλωτρίην i. e. *Achaiam*. De Achaeis conf. Herod. I, 145. Pausan.

VII, 1. Strab. VIII p. 514 B. s. p. 333. 588 B. s. p. 383.

τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα — ἐπὶ-
 λυδὰ ἔστι] Ad vocem ἐπὶ λυδὰ conf. Matth. Gr. Gr. §. 112 not. 1 pag. 228. Frequentat eam quoque Pausanias IV, 34, I. II, 5 §. 2. IX, 29 §. 1, quae excitans Siebel. in indic. s. v. amandat ad Lobeck ad Sophocl. *Aiac.* pag. 271. Apprime autem huc facit idem Pausanias loco supra laudato sic scribens: τὰ δὲ λοιπὰ (sc. γένη τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντα) ἐπὶ λυδῶν ἔστιν ἀνθρώπων ac dein profert *Dryopes*, *Dorienses*, illos e Parnasso, hos ex Oeta ingressos in Peloponnesum; tum *Eleos* ex Aetolia advectos, igitur *Aetolos*. *Lemnios* omisit itemque *Cynurios*.

Δωριέων μὲν πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις] Satis notum est, *Dores* Peloponnesi tres tenuisse partes amplissimas: Argolidem, Laconiam, Messeniam; incolis prioribus, quos Achaeos fuisse novimus, aut eiectionis aut subiectionis, in periecorum scil. statum redactis. Vid. Herod. VIII, 31. I, 56 ibique nott. et quae ad h. I. excitavit Valckenaer. Isocrat.

πόλις. Αἰτωλῶν δὲ, Ἑλίας μούνη. Δρυόπων δὲ, 653
Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λα-

p. 119. 120. 270 A. 286 A.
[Archid. cp. 5 seq. §. 16 seqq.
Panath. cap. 73 §. 177 seqq.
cap. 99 §. 253 seq.] Pausanias
[II, 13 §. 1 et II, 18 §. 6] p.
140, 151. Meurs. De regn.
Lacon. c. 6. Misc. Lac. III,
9. —

Αἰτωλῶν δὲ Ἑλίας μούνη]
Attigit Eustath. ad II. p. 303,
28 s. 229, 47.

Δρυόπων δὲ Ἑρμιόνη τε
καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλῃ
τῇ Λακωνικῇ] De Dryopibus
conf. allata ad I, 56. 146. Ad
hunc vero Herodoti locum com-
parant Homer. II, II, 559, ubi
etiam iunguntur *Hermione* at-
que *Asine*. Legitur ibi Ἑρμιόνη,
quod etiam h. i. quinque tuen-
tur libri; in Florentino est Ἑρ-
μιώνη, in Mediceo alioque
cod. Ἑρμιών; ut sane vix de-
cerni posse putet Valckenaer.
quid primitus scriptum fuerit,
cum veteres quoque Δωδών
et Δωδώνη teste Wesseling.
ad Diodor. I p. 282 dixerint.
De *Hermione* loquitur Herodot.
III, 59. VIII, 43 coll. IX, 28;
aliorum scriptorum testimonia
dabit Popp. Thucyd. I, 2 p.
221. Nam frequens comme-
moratur illa urbs haud ignobi-
lis olim, teste Strabone VIII
p. 373 s. 573 A. coll. Pausan.
II, 34, sita in Argolide terrā,
non longe a Troezenē (quae
nunc *Damala* vocatur), in pro-
montorio, quod, teste Gell., pro-

ximum est vico *Castri*. *Asi-*
nen Dryopes Parnasso eieci
primum tenuerunt prope Her-
mionen: unde pulsi ab Argi-
vis in Messeniae parte a Laco-
nibus accepta alteram condi-
dere *Asinen*; quae quo a priori
Hermionensi distingueretur, ἢ
πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνι-
κῇ hic vocatur. Sita fuit ad
Messeniacum sinum, qui inde
vel *Asinaei* accepit nomen, in-
ter Acritam promontorium s.
Capo Gallo, ut nunc vocant,
et *Colonides* s. *Coron*, ab utro-
que loco quadraginta fere sta-
diis distans. Apud Strabon.
VIII pag. 359 seq. s. p. 551 B
πολίχνη vocatur. Adhuc rui-
nas quasdam exstare prope Sa-
ratcha scribit C. O. Müller Dor.
II p. 455 coll. I p. 155. Tu
vid. Pausan. IV, 34 §. 6. 7
ibique Siebelis. Mannert. VIII
pag. 547. Popp. Thucyd. I, 2
pag. 195 seq. not. — *Carda-*
myle, quae illa certe aetate
primaria per illam oram fuisse
videtur urbs (ut bene observat
C. O. Müller. Dor. I pag. 155,
not. 3 coll. Mannert. VIII pag.
558) Homero iam nota (II. IX,
150. 292), a mare abfuit octo
stadia, in rupe exstructa. At-
que etiamnum ista in orā em-
porium *Cardamula* sive *Scar-*
damula, quam urbem in tabula
lapidi elegantissime incisā nu-
per repraesentarunt auctores
operis: Expedition en Morée

4 κωνικῇ· Αἰγυπτίων δὲ, Παρωρεῖται πάντες. οἱ δὲ
Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἔόντες, δοκέουσι μούνοι εἶ-85
ναι Ἰῶνες· ἐκδεδωρίευνται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρ-

Scienc. physiq. I ser. planch.
22. Vid. Strab. VIII p. 360
s. 552 seq. Pausan. III, 26 §.
5 ibique Siebelis p. 85.

Αἰγυπτίων δὲ Παρωρεῖται
πάντες] Vid. nott. ad IV, 148.

οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες
ἔόντες, δοκέουσι μούνοι εἶναι
Ἰῶνες] „Cynurii [de quibus
conf. nott. ad Herod. I, 82.
Mannert. VIII p. 10 seq. 618
seq.] habitabant in confinio
Argolidis, Laconiae et Arcadiae
ad Parnonem et Parthenium
montem circa Tanum fluvium,
ubi postea collocati erant Ar-
givorum et Lacedaemoniorum
termini.“ C. O. Müller. Ae-
ginett. pag. 46 coll. Dor. I p.
154 seq., qui idem (Aeginett.
p. 47), quod ab Argivis Cy-
nurii descendere dicuntur a
Pausania III, 2 §. 3 coll. Steph.
Byz. s. v. Κύνουρα p. 491 id
ab Argivis ita effictum vult,
probare studentibus suam ab
initio fuisse Cynuriam (de cuius
possessione perpetuo fere con-
tenderant cum Laconibus, teste
Thucydide V, 41, ubi conf.
interpret.), cum Cynurii re-
vera Arcadibus essent cogna-
ti: quemadmodum etiam Hero-
dotus et Arcades et Cynu-
rios Peloponnesi αὐτόχθονας
dixit. Cum his vero quoniam
minus congruere videbatur,
quod h. l. ab eodem historiae
patre iidem Cynurii dicuntur

soli esse Ionicae stirpis, in va-
rias inciderunt coniecturas.
Both. ad Terent. annott. pag.
466 legi vult μούνοι· μὲν ὧν
ἐξ αἰῶνος; Reiskius correxe-
rat δοκέουσι μὲν μοι εἶναι
Ἰῶνες; Valckenaer., cui Lar-
cher. accedit: δοκέουσι μὲν
ἐνίοις εἶναι Ἰῶνες: quo nihil
inconvenientius fingi potuisse
iudicat Müller. l. l.; quocum
ipso Herodoti locos I, 56. VII,
94. 95 malim ita intelligere,
ut Herodotus Pelasgos cum Io-
nibus confundens hic quoque
Cynurios, Pelasgam gentem,
pro sola in Peloponneso Ionica
habuerit; Pelasgi vero cum ex
Herodoti sententia sint aborigi-
nes, apparet, cur eosdem Cy-
nurios in Peloponneso modo
αὐτόχθονας vocare potuerit
ille, modo unam hac in terrâ
gentem Ionicam, id est, Pe-
lasgam.

ἐκδεδωρίευνται δὲ] „moribus
disciplina dialectoque Dores eva-
serunt, partim subditi Argivo-
rum imperio, partim lapsu tem-
poris.“ Wesseling. Ubi haud
necesse καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου,
quod arrisit Schweigh. Ver-
bum ἐκδεδωρίευνται si probum
est, descendit a verbo δωρι-
εῖν; cuius loco quod in Steph.
marg. affertur ἐκδεδωρίσθαι
in ἐκδεδωρίσθαι (a verbo ἐκ-
δωρίζειν) facile verti posse iudi-
cat Valcken., a verbo δωρίζειν

ἑχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔόντες Ὀρνεῖται καὶ περίοικοι. Τούτων ὧν τῶν ἑπτα ἔθνέων αἱ λοιπαὶ

formari posse negans ἐκδεωρί-
ζειν neque ἐκδεωρίσθαι, ita
ut unum, quod huic loco con-
veniat, restet verbum ἐκδεω-
ριοῦσθαι, a voce Δώριος du-
ctum: in Dorienſium naturam
veluti degenerare; linguā uti,
moribus et institutis Doricis,
quemadmodum ἐκβαρβαρώ
apud Platon. Ep. VIII p. 353
A coll. Euripid. Orest. 485.
Apoll. Tyan. Ep. 34 (ubi βαρ-
βαρώ) itemque iocosum illud
πεφίλλιπιδῶσθαι, teste Kuster.
ad Suid. s. v. Φιλίππ. III p.
601. Unde in Herodoti loco
reponendum censet ἐκδεωρί-
ωνται. Sed libri scripti re-
fragantur, a quibus invitus
discedo in talibus, meliora
exspectans. Nec sane esse,
quod vulgata lectione offenda-
mur, statuit Matthiae, quan-
doquidem, ut a nomine βασι-
λεύς βασιλεύειν, a βαβέυς
βαβεύειν, ita a Δωριεύς, δω-
ριεύειν δωριεύεσθαι formari,
nihil habeat absonum. Quod
ad argumentum loci, coniecit
Wesselingius Cynurios, gentem
late olim propagatam, a Spar-
tanis pressos agroque exutos
in Argivorum venisse ditionem
unā cum Orneatis, quibus se
consociarint ab inimicis Spar-
tanis vexati. Meliora opinor
edocuit C. O. Müller. Aeginett.
pag. 48 seqq., ubi respiciens
ad verba ἔόντες Ὀρνεῖται καὶ
περίοικοι, merito quaerit, quo

iure, qui Cynurii sint Argivo-
rumque imperio subiecti, iidem
habeantur Orneatae, quo nomi-
ne vulgo comprehenduntur in-
colae Ornearum, oppidi Arca-
diae et Phliasiae Sicyoniaeque
contermini (cf. Mannert. VIII
p. 647 seq. Müller. Dor. II p.
435. Popp. Thucydid. I, 2 p.
213); quosque Argivis infe-
stissimos, ab his tamen devic-
tos esse non ante Olympiad.
LXXVIII, s. 468 a. Chr.
n.; igitur multo ante Persicum
bellum, quod in annum 480
a. Chr. n. incidit, probabiliter
statuit idem C. O. Müllerus,
quo eodem fere tempore Dryo-
pes Hermionenses ab Argivis
subiecti sunt. Itaque in Hero-
doti loco nomen Ὀρνεατῶν non
de Ornearum incolis intelligi
poterit, sed, quae Mülleri est
suspicio perquam probabilis,
de genere quodam περιόικων
sive πνεστών, de publicis igitur
Argivorum servis. Argi-
vorum enim haec videri fuisse
consilia ponit Müller, ut inco-
las civitatum, quas nimis re-
motas in ditione tenere non
possent, e sedibus patriis ab-
ductos distribuerent in suos
pagos urbi vicinos; unde ab
Orneatis ex Ornearum urbe
olim desolata colligit existisse
Ὀρνεὰς κώμην Ἀργείας, ab ipsa
urbe probe distinguendam, teste
Strabone VIII pag. 376 s. pag.
578 A. Itaque Cynurios poni-

πόλις, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μέσου κατῆ-90 μνοι ἐμῆδιζον.

74

Accepto nuntio, Isthmum peti a barbaris, Gracchi ad Salamum collecti fugae consilium denuo ineunt.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιοῦτῳ πόνῳ συνέ-
στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντός ἤδη δρόμον θέοντες,
καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ
ἐν Σαλαμῶνι ὁμῶς, ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, 95
οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὥς περὶ
2 τῇ Πελοποννήσῳ. ἕως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνὴρ ἀνδρὶ
παραστάς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θάυμα ποιεύμενοι

mus ab Argivis devictos et in statum περιόικων, quos Ὀρνεατὰς vocarint Argivi, redactos, nam Cynuriam terram, de qua inde ab Olymp. XV. cum Spartanis Argivi concertant, tenuisse videntur Argivi usque ad pugnam Thyraeam, quae accidit circa Olymp. LVIII, ut diximus ad Herod. I, 82, ipsos incolas s. Cynurios pro subditis, qui vectigal penderent, habentes. Atque inde haud scio an intelligatur, cur Noster dicere potuerit, Cynurios ὑπὸ τοῦ χρόνου Doriensium indolem plane assumsisse. Conf. Müller. Dor. I pag. 158.

πάρεξ τῶν κατέλεξα] De voce πάρεξ conf. nott. ad III, 97 et ad voces ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο nott. ad III, 83.

Cap. LXXIV.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 289 not. 10 pag. 582, qui idem §. 198, 3 pag. 357 conferatur ad συνέστασαν; de cuius usu conf. quoque ad VII, 170 allata. Verba περὶ τοῦ παντός ἤδη

δρόμον θέοντες, quae attigit Eustath. ad Iliad. p. 1264, 15 s. 1363, 16 et p. 259, 8 s. 342, 20, probe scribens δρόμον, nisi, quod Wesselingio quoque in mentem venerat, prorsus eliminandum est (nam quod ex Aldina propagatum erat δρόμου, ferri non posse idem Wesseling. Diss. Herod. I p. 129 monuerat), illustravi in not. ad VII, 57. Cr. h. I. excitat Platon. Theaetet. §. 76 p. 387 ibique Heindorf. — Mox cum Schweigh. et Gaisf. rescripsi ὁμῶς pro ὁμῶς.

καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι] i. e. nec putantes se classi s. proelio navali gloriam esse reportaturos. Eadem splendendi notione ἐλλάμπεσθαι I, 80.

περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 394 pag. 721. In seqq. ad ἕως μὲν (aliquamdiu) conf. nott. ad I, 86, et ad usum vocis ἀνὴρ, ubi τις exspectabas, Herod. VIII, 75. IV, 26. Plura Bergman. et Benseler. ad Isocrat. Panegy. 4 pag. 150. Viger. De idiotismis. pag. 76. 77. Ae-

75

τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ, ἐξεῤῥόαγῃ ἐς
 τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγένετο, καὶ πολλὰ ἐλέ-
 3 γετο περὶ τῶν αὐτῶν. οἱ μὲν, ὥς ἐς τὴν Πελοπόν-1
 νησον χρεὼν εἶη ἀποπλῶειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδυ-
 τεύειν, μηδὲ πρὸ χώρης δοριαλώτου μένοντας μά-
 χεσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρεῖς,
 αὐτοῦ μένοντας ἀμύνασθαι. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέ-5
 ης, ὥς ἐσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησί-
 2 ων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξελθὼν
 δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα
 πλοῖω, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεόν· τῷ οὖνομα 10

Strategema The-
 mistoclis hoc con-
 silium eludentis.
 654

schyl. S. c, Th. 339 Blomf. — Ad locutionem θῶνυμα (ita enim rescripsi pro θῶμα) ποιεύμενοι τὴν — ἀβουλίαν conf. Matth. Gr. Gr. §. 421 not. 4 pag. 775.

ἐξεῤῥόαγῃ ἐς τὸ μέσον] i. e. in publicum erupit. Conf. Herod. VI, 129. Plutarch. Galb. 22 init. Mox pro χρεὼν, quod Matthiae retinuit, cum Gaisf. dedi χρεὼν, ut VIII, 3. 75. 79. Tu conf. allata ad V, 49. Ad οἱ μὲν subaud. ἔλεγον, δοριαλώτου e Florentino et Sancrofti libro cum recentt. edd. recepi. Vulgo δορυαλώτου: quae eadem scripturae diversitas IX, 4. Citant Wesseling. ad Diodor. XVI, 20. Schweighauser. ad Appian. III pag. 159. Polyb. XVIII, 34.

Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται] „Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Aeginetae maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum sece-

dere [hoc enim ab ipsorum aequae atque Atheniensium a rebus alienum] „Valckenaer. iure mirans, quae scribit Lycurgus advers. Leocrat. p. 156, 33 [p. 185. R.] Aeginetarum classem unā cum Lacedaemoniorum et Corinthiorum ducibus salutem discessu sibi parare voluisse.

Cap. LXXV.

πέμπει ἄνδρα πλοῖω] Mox vocatur Σίειννος, ut VIII, 110. Apud Plutarch. Themistocle. 12 pag. 118 B. Persa genere idemque captivus dicitur, filiorum Themistoclis paedagogus; nisi hoc inde fluxisse putes, quod Plutarchus in Herodoteis male legerit τῶν Μήδων ἄνδρα. Aeschylus Graecum modo vitum a Themistocle missum esse canit Pers. 355 (361 Blomf.) quod idem censuisse videntur Frontin. II, 2, 14 et Diodor. XI, 17. Sicinnus de Themistoclis servis fidelissimum fuisse tradit quoque Cornel. Nepos

μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκίτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν
Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὲ ὕστερον τούτων τῶν
πρηγματῶν Θεμιστοκλέης Θεσπίεα τε ἐποίησε, ὥς
ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπίεες πολιίτας, καὶ χρήμασι ὄλ-
3 βιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς
στρατηγούς τῶν βαρβάρων τάδε· „Ἐπεμψέ με στρα-15
„τηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάτρη τῶν ἄλλων Ἑλλήνων,
„(τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλείας, καὶ βουλόμε-
„νος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ
„τῶν Ἑλλήνων πρήγματα,) φράσσοντα, ὅτι οἱ Ἑλ-20
4 „ληνες δορησμὸν βουλευόνται καταρῶδηζότες. καὶ
„νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμᾶς ἔργον ἀπάντων ἐξερ-
5 „γᾶσθαι, ἢν μὴ περιῖδητε διαδρόντας αὐτούς.
„οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἔτι ἀντι-
„στήσονται ὑμῖν· πρὸς ἑαυτούς τε σφῆας ὄψεσθε25
„νανμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ
„τοὺς μή.“ Ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδῶν
ἀπαλλάσσετο. Τοῖσι δὲ ὥς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελ-
θέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν,

76

Persae a The-
mistocle illecti,

Themist. 4. Cuius eiusdem
Sicinni mentionem quoque fe-
cerunt Polyæn. I, 30, 2. Clem.
Alexandr. Paedag. I, 7 pag.
130. Etymolog. s. v. pag. 712.
infr. Themistocl. Epp. IX p. 47.

τῶν Θεμιστοκλέος παίδων]
Polyænus I. I. cur dualem
scripserit τοῖν παίδοιν, haud
intelligo; namque Themisto-
cles, ut plures filias, ita quin-
que habuisse fertur filios, quo-
rum unus patre vivo mortuus
est; alterum Dioclem avus ad-
optavit maternus; tres reliquit
moriens pater. Vid. Plutarch.
Themist. cp. 32 pag. 128 B.
Tangit haec quoque, obser-
vante Cr. Wytttenbach. ad
Plutarch. Morall. I p. 70. —

Θεμιστοκλέος, ut supra, rescripsi
pro Θεμιστοκλήος. Ad locu-
tionem κατύπερθε (cuius loco
Sancrofti liber κατυπέριερα,
ut VII, 233) γίνεσθαι vid.
nott. ad VIII, 19, et ad παρέ-
χει nott. ad VIII, 8. Verba
τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας
attigit Matth. Gr. Gr. §. 284
pag. 574, quocum conferan-
tur nott. ad Herodot. VII, 145.

Cap. LXXVI.

ὥς πιστὰ ἐγίνετο] Ita e Flo-
rentino, aliis, dedi pro ἐγίνε-
το, quod retinuerunt Schaefer.
et Matth.

ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττά-
λειαν] Exigua insula, ab ipsa
Salamine distans centum quin-

μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ^{classem Graecorum undique ingentes fuga excludunt.} 30 ἐρίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα· ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμέ- 655

que stadiis, ob pugnam illam navalem maxime celebrata. Nunc vocatur *Lipsocotalia* nec ullis gaudet incolis. Vid. Aeschyl. Pers. 453 Blomf. Pausan. I, 36 §. 2. Kruse Hell. II, 1 p. 304. — Mox Schweigh., quem sequitur Gaisf., retinuit ἀπεβίβασαντο medioque verbo eam tribuit vim, ut *sui causa, suis rationibus consulentes* in insulam istam hos *transmiserint* Persae. Equidem cum Matth. et Bekk. malui stare a Schaefero, qui e duobus codd., dudum iubente Valckenaerio ad VIII, 95, dedit ἀπεβίβασαν, ut paulo post ἀπεβίβασον coll. IX, 32. VIII, 95 (ἀπέβησε). 119 (καταβίβασαι).

ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας κυκλούμενοι κ. τ. λ.] Locus impeditior, quem vix recte intellexit Wesselingius. Nam τὸ κέρας de promontorio Megaridis in mare contra Salaminem prominente cum intellexisset (quo sensu sane κέρας apud Strabon. IX p. 604 s. 395 A. coll. Salmas. ad Solin. pag. 116), postea, commotus potissimum loco Herodoteo VIII, 85, de Persarum classis cornu sive parte haec accepit, dissentiente Schweighaeusero, qui de Graecorum classe et quidem ea parte, quae ad occidentem specta-

bat, quam Persae circumventuri et interclusuri erant, cogitandum esse censuit, ἀνῆγον absolute accipiendum esse ratus scil. τὰς νῆας. Equidem malui voces τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας referre ad ἀνῆγον classemque intelligere Persarum, qui cornu (classis suae) id, quod ad occasum spectabat, moverint s. produxerint Salaminem versus, quam insulam circumirent. Ac bene Klotz. (ad Luciani dialogg. Mortt. pag. 47) brevisloquentiam orationis hic notat, quā voces τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας ponantur pro: τὸ πρὸς ἐσπέραν κέρας, ἀπ' ἐσπέρας. Verbum ἀνάγειν omnino esse videtur: *naves e statione ancorisque, ubi stabant quietae, loco movere atque in mare altum ducere*. Conf. supra allata ad VIII, 60 §. 1. — Ad locutionem μέσαι νύκτες conf. Blomfield. simillima plura excitantem ad Aeschyl. Choeph. 282.

οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι] i. e. „qui ad Ceum et Cynosuram habebant stationem, ii quoque ancoris solutis altum tenebant omneque fretum insulae, quā transitus fit ex Attica, explebant ad Munichiam usque meridiem et orientem versus porrecti ob nimiam navium mul-

νοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορ-35
 2 θμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς
 νῆας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φεγγεῖν ἐξῆ, ἀλλ'
 ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν
 3 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησίδα τὴν
 Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων,
 τῶνδε εἵνεκεν, ὥς, ἐπεὰν γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦ- 40

titudinem. „Ubi qui de *Ceo* insula cogitant e regione Sunii sita et de *Cynosura*, Marathonis promontorio, ad Euboeam spectante, cui nunc nomen Cap. Cavala, quo scilicet utroque loco Persarum naves habuerint stationem, quā relicta, prope Munichium illi provecti fretum, ut hac etiam parte fugae occasio Graecis praecideretur, obseperint, eos egregie falli puto. Nam de locis multo propioribus nec tam longe remotis cogitandum h. l. esse, docet opinor totius loci sententia ipsorumque locorum, in quibus pugnatum est, ratio. Itaque *Ceum* cum Krusio Hell. II, 1. pag. 304 acceperim de eo Salaminiae insulae promontorio, quod ad occasum et septentrionem Megaricae regioni obversum est. *Cynosuram* promontorium idem p. 304. 307 collocat in orientali insulae parte, ubi erat πορθμός sive traiectus in Atticam duo tantum stadia disiunctam; nunc vocant *Perrama*. Vid. Herod. VIII, 91 et Kruse l. l. pag. 212. Quin etiamnum in hocce promontorio tropaei a Graecis in victoriae memoriam erecti reliquias

quasdam inveniri testatur Gell., quem citat Kruse l. l. p. 307. Ab hoc igitur loco utroque Persarum naves, quae in statione ibi collocatae erant, erectae, se reliquae classi adiunxerunt, ita ut omne fretum, quod inter Salaminem Atticamque est, navibus compleretur ad Munychiam usque retrorsum mare tegentibus. — Ad sequens τῶνδε δὲ conf. VIII, 46 et ad ἀπολαμφθέντες vid. allata ad V, 101. Transitum modorum (ἵνα δὴ — ἐξῆ — ἀλλὰ — δοῖεν) hinc attigit G. Hermann. ad Viger. pag. 851. Mox dedi κατεῖχον plerisque codd. ita iubentibus pro κατέχον, quod ex antiquis editionibus retinuerat Gaisfordius. Facit mecum censor Ienensis 1828 nr. 186 p. 46, quem Stegerum esse coniicio.

ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων] scil. τινάς. Ad ἐξοισομέναν conf. VIII, 49. Quod sequitur ἐν τῷ πόρῳ valet: iuxta, apud transitum maritimum. Vid. Gail. ad Scymn. Chium 518 T. II pag. 374 seq. Plutarch. Aristid. 9: τὴν Ψυττάλειαν, ἣ πρὸ τῆς Σαλαμῖνος ἐν τῷ πόρῳ κεῖται, νῆσος οὐ μεγάλη.

τα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν
ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς
μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν
4 περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρῳσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ
ταῦτα, ὥς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὲ 45
ταῦτα τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρ-
τέοντο.

77

Χρησιμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὥς οὐκ εἰσὶ
ἀληθῆες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶ-
σθαι καταβάλλειν, ἔς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

Bacidis oracu-
lum huc spectans
Graeciaeque sa-
lutem porten-
dens.

ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι κ.
τ. λ.] Bene cum his Wesseling.
contendit Aeschyl. Pers. 540.
— Ad παραρτέοντο conf. nott.
ad VII, 20. Add. VIII, 81.
IX, 29.

Cap. LXXVII.

Χρησιμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντι-
λέγειν κ. τ. λ.] Vel hic locus
ostendere potest, Herodotum
non ita superstitione fuisse ca-
ptum, ut omnibus oraculis te-
mere adderet fidem, quam tum
demum adhibere posse sibi
videbatur, si eventus prae-
dictis responderet. Sunt vero
haec coniuncta cum notione
de fato et divino numine, quam
sibi Noster animo conformavit,
quâque etiam omnis nititur va-
tinationis opinio. Conf. Jaeger.
Disputt. Herodd. pag. 48. Ac
repetit Noster in fine capitis,
ipso oraculo allato, hanc suam
sententiam, quo magis illa ha-
beat pondus auctoritatemque;
quemadmodum idem ille supra
quoque ea, quae contra rerum
naturam fieri putabat, in exa-

men vocarat, sedulo inquirens,
num revera ista sic accidere po-
tuerint. His addam, quae
Valckenaerius ad h. l. per-
scripsit: „Hinc simul aestima-
re licet, iam tum homines fuisse
vulgo perspicaciores, quibus
adparuerit, quod Bacidis [de
quo conf. VIII, 20 ibiq. nott.]
esse ferebatur oraculum istoc
articulo temporis, ipsius forte
suasu Themistoclis fuisse con-
fictum. Quae bello Peloponne-
siaco ad plebem Atticam la-
ctandam ab esurientibus finge-
bantur demagogis, velut Baci-
dis aut ipsius Apollinis oracula
Athenis decantata, ridet illa
magna cum libertate Aristophanes
in Avib. 963 seqq. et
Equit. 995 etc. Ad veritatis
lumen Eusebius istius etiam
officinae fraudes retegens lib.
IV Praep. Evang. pleraque
fuisse putat oracula γοήτων
ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut Oe-
nomao certe videbantur Gada-
reno in libro, quem inscripse-
rat Φωρὰ γοήτων. Sed mul-
ta potius fuerunt virorum prin-
cipum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τε-

2

Ἄλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀντὴν
νηυσὶ γεφυρώσῃσι, καὶ εἰναλὴν Κυνόσουραν,
ἐλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
διὰ Δίκη σβέσσει κρατερὸν Κόρον, Τβριος υἱόν,

50

γνώσματα, ad opinionem imperitorum conficta.“ καταβάλλειν deicere, i.e. reicere, vim auctoritatemque infringere. Cf. IX, 79.

Ἀρτέμιδος χρυσαόρου] i. e. Dianae aureum ensē gestantis. Eodem cognomine ornatur Ceres in Homeric. Hymn. in Cerer. 4, ad quem locum praeter ea, quae, monente Cr., attulerunt Matthiae (Animadverss. in Hymn. Homer. pag. 350) et Ilgen (Animadverss. in Hymn. Homerr. pag. 504), plura quoque attulit Mitscherlich. de diis ense aut alio modo armatis, nostro loco haud praetermisso, ubi in voce χρυσαόρου altius quid inesse magisque reconditum, dubitari nequit. Vid. Creuzer. Symbol. IV pag. 67. II pag. 719. Apollinis χρυσαόρου mentio sit in Il. V, 509. Quibus haec adscripsit Creuzerus: „Fallor aut hoc Dianae epitheton pariter pertinet ad splendorem lunae, atque ad vim letiferam, quam antiquitas Dianae-Lunae non minus attribuebat, quam Apollini, quatenus solis radii pestiferi erant.“

λιπαρὰς — Ἀθήνας] Satis constat, Atticos poetas, oratores ita vocasse Athenas pingues i. e. splendidas, illustres, populo gratificaturos. Vid. Eurip. Troad. 776. Alc. 435. Aristoph. Acharn. 606 ibiq. interpret.

Praecipue huc facit Pindar. Nem. IV, 30 (18) ibique Dissen. p. 381 ed. Boeckh., Dithyramb. fragm. apud Schol. Aristoph. l. l., ubi plura dabit Boeckh. p. 579 et Wyttenbach. Bibl. Crit. III, 1 p. 49. σβέσσει et ἐπάγει per praesens effertur, si quidem, quae futura sunt, ea animo iam tanquam praesentia vates praevidet. Cf. supra VII, 140. 141.

κρατερὸν Κόρον, Τβριος υἱόν] Κόρον non iuvenem accipio, ut placet Wesselingio et Larchiero (quem iuvenem non alium atque ipsum Xerxem esse posse consentaneum), sed satietatem, arrogantiam, quae superbiae s. Τβριος est filia, quemadmodum Pindar. Olymp. XIII, 12 ὕβριν dixit κόρον μητέρα, etsi vulgo κόρον ὕβριος perhibent matrem, non filiam, teste Theognid. 153: τίττει τοι κόρος ὕβριν κ. τ. λ. coll. 596. 605. 693. 1175. 1176, ubi conf. Welcker. p. 93: quippe e quibus locis optime apparet, quid veteres Graeci voce κόρον significarint. Et conf. quoque Stob. Serm. XLI, [43] pag. 247 s. p. 120 T. II Gaisf. Heinrich. Epimenides pag. 97 seq. a Cr. laudatus. Sed quis quaesio in talibus, quae poetarum ex ingeniis fluxerunt, omnia ad unam eandemque normam exigere velit?

- 3 δεινὸν μαιμώνοντα, δοκεῖντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι. 55
Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίζεται, αἵματι δ' Ἄρης
πόντον φοινίζει. τότε ἐλεύθερόν Ἑλλάδος ἦμαρ
εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

4 Ἐς τοιαῦτα μὲν, καὶ οὕτω ἐναργέως λέγουσι Βάκι-60
δι, ἀντιλογίης χορησῶν πέρι οὔτε αὐτὸς λέγειν τολ-
μέω, οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι.

μαιμώνοντα] Verbum μαιμόω, quo magnum animi studium concitatusque exprimitur animus (*valde cupio*) frequentat Homer. II. V, 661. 670. XIII, 78. XV, 542. 742.

δοκεῖντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι] Ita e Florentino et probabiliter etiam ex Sancrofti libro reposui cum Gaisf. et Schweigh., qui hoc dici putat pro ἀνατίθεσθαι πάντα, assentiente Negris in ed. suā: *omnia mutare s. evertere, susque deque habere*; quod supra III, 3 est ἄνω κάτω τίθεσθαι; de quā tmesi conf. E. Wentzel. De praepositi. tmesi apud Herodotum (Vratislav. 1829) pag. 15. Nam quid vulgata πνθέσθαι sibi velit, intelligere me posse nego; quam, probante Larchero, sic Latine reddidit Wesselingius: *opinantem ubique se auditum iri*. Nec magis placet πνθέσθαι, quod a Matth. et Bekkero receptum esse video. Stegerus de lectione a Schweigh. recepta dubitans, de qua eadem dubitat censor Lipsiensis 1833 pag. 45, proponit (Ephem. Ien. 1828 nr. 186 p. 46): *δοκεῖντ' ἂν ἅπαντα πνθέσθ' ἐν: opinantem*

cuncta sibi esse obtemperatura, quod merito durius iudicat idem censor Lipsiensis. — Ad vocem εὐρύοπα vid. nott. ad VII, 141.

Ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγουσι Βάκιδι ἀντιλογίης χορησῶν πέρι κ. τ. λ.] Schweighaeusero in Lex. Herod. corruptus videtur locus, in quo aut ἀντιλογίας reponendum, aut, quod adeo praestare videtur, δι' ἀλογίης ἐλθεῖν, prouti VI, 9: *διὰ μάχης ἐλεύσονται*. Ac dudum Wesselingius maluerat legi δι' ἀντιλογίης λέγειν (*contradicendo obloqui*), laudans Abreschii emendationem: *οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω*. Steger. (Ephem. Ien. 1828 nr. 186 p. 46) proponit ἀντιλογίην, cum ἀντιλογίην λέγειν idem valeat atque ἀντιλέγειν obloqui. Quae tamen ipsi probanda esse, merito monere videtur idem censor Lipsiensis 1833 pag. 47. Libri scripti haud quidquam afferunt auxilii. Itaque vulgatam lectionem retinui, quam sic interpretari liceat: Equidem nec ipse quid enuntiare audeo neque ab aliis quid accipio de contradictione oraculorum Ba-

78

Græcorum duces inscii adhuc quid Persæ molirentur,

79

primum ab Aristide Atheniensi, claro iustitiæ laude, sed tum exsule, rem accipiunt.

Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὥθι- 656
 σμός λόγων πολλός. ἤδεσαν δὲ οὐκ ὧς, ὅτι σφέας
 περιεκυκλέοντο τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ', ὥσπερ 65
 τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκειν κατὰ
 χώρην εἶναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ
 Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθη-
 ναῖος μὲν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν
 ἐγὼ νερόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον,
 ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτά- 70

cidis. Tum genitivus ἀντιλογίης refertur ad περί; χορησιῶν pendet ab ἀντιλογίης adiunctumque habet dativum Βάκιδι eo ex usu, quem Matth. attigit Gr. Gr. §. 390 quemque ipsi notavimus ad VII, 169. — Ad locutionem οὔτε ἐνδέχομαι conf. III, 115. IV, 25. V, 106. VI, 121.

Cap. LXXVIII.

ὠθισμός λόγων] i. e. confictus sermonum, altercatio. Vid. VII, 225 ibiq. allata coll. VIII, 64. Nec differt multum, quod VIII, 81 fin. legitur: τῶν δὲ (στρατηγῶν) — ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη. In nostro loco genitivum στρατηγῶν refero ad λόγων. — Ad seqq. ἤδεσαν δὲ οὐκ ὧς κ. τ. λ. vid. Matth. Gr. Gr. §. 631 p. 1301.

Cap. LXXIX.

Συνεστηκότων] Conf. I, 208 ibique allata. Ad verba seqq. ὑπὸ τοῦ δήμου vid. Plutarch. Aristid. 7. Cornel. Nep. Aristid. 1.

ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτάτον] ἄ-

ριστον optimum satis constat dici respectu habito ad rempublicam, politico igitur sensu, non morali, ut aiunt. Bene autem hic attulit Wesseling. Aeschylea de Amphiarao (Pers. 589 Blomf.) a Plutarcho in Aristidem translata, Vit. Arist. cap. 3: οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει. Cr. praeterea huc conferri vult Routh. ad Plat. Gorgiam §. 172 p. 273 ed. Heindorf. Porro Noster Aristidem vocat δικαιοτάτον, ut qui prae ceteris Δικαίου titulo honoratus fuit, teste Plutarch. in Aristid. 8. Corn. Nep. Aristid. 1, ubi van Staveren pag. 131 reliquorum scriptorum attulit locos. — Quae continuo Noster de Aristide ac Themistocle enarrat, eadem fere prodit Plutarchus Themistocl. 12 p. 118 D. coll. 21 p. 120 D. Apophthegm. II p. 186 B., ubi Wytenbachius pag. 1090 praeter Polyeni locum I, 31, qui fusius hoc et ad quandam dramatis similitudinem enarrat, conferri vult Plutarch. Reipubl. Gerend. Praecept. p. 809 B. De testarum iudicio sive o-

2τον. οὗτος ὠνήρ σιὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, ἐξεκαλέετο
 Θεμιστοκλέα, ἔοντα μὲν ἑωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν
 δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάρθεος τῶν παρευόντων
 κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέ-
 3λων αὐτῷ συμμῖξαι. προακήκοε δὲ ὅτι σπεύδοιεν 75
 οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν
 Ἰσθμόν. ὥς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀρι-
 4στείδης τάδε· „Ἡμέας στασιάξιν χρεὸν ἔστι, ἔν τε
 „τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁ-
 „κότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσε-
 „ται. λέγω δέ τοι, ὅτι ἴσόν ἔστι πολλά τε καὶ ὁ-80
 „λίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοπον-
 5„νησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος,
 „ὅτι νῦν, οὐδ' ἦν θέλωσι, Κορίνθιοί τε καὶ αὐτοὶ
 „Εὐρυβιάδης οἰοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· περιεχόμε-85
 „θα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ' ἐσελθὼν
 80 „σφι ταῦτα σήμερον.“ Ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε·
 „Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι, καὶ εὖ ἡγγειλας· τὰ
 2„γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτοὶς αὐτόπτης γενό-

stracismo pluribus egi ad Plu-
 tarch. Alcib. pag. 128.

σιὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον] Vid.
 nott. ad III, 156. Mox omnes
 libri Θεμιστοκλέα, ut VIII,
 92. 112. 123. Conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 78 not. 8 pag. 176.
 Ad verbum συμμῖξαι cf. VIII,
 58 ibique nott. Pro vulg.
 προακήκοε Matth. dedit προα-
 κηκόεε.

οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου] i. e.
 Peloponnesii. Vid. Fischer. ad
 Weller. III pag. 115. De
 verbo ἀνάγειν diximus ad VIII,
 60 §. 1. Ad verbum ἐργά-
 σεται conf. Matth. Gr. Gr. §.
 507, 2 p. 963.

Cap. LXXX.

τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην — ἡ-
 κεις] i. e. Tu enim venisti te-
 stis ocularis ipse factus eorum,
 quae ego fieri cupiebam. Ad
 verba seqq. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο
 κ. τ. λ. vid. Matth. Gr. Gr. §.
 634, 1 pag. 1305, qui idem in
 nota ad h. l. haec dedit: „ποι-
 εύμενα bis cogitandum est. ἴσθι
 γὰρ ἐξ ἐμέο ποιεύμενα τὰ ποι-
 εύμενα ὑπὸ Μήδων, id est, in-
 terprete Hermanno ad Viger.
 p. 857 not. 385, scito enim me
 auctore a Medis facta esse, quae
 fecerunt. Cf. II, 32. VIII, 142.“
 Herodot. locum nuper etiam,
 notante Cr., attigit Guil. Adolph.

„μενος ἦκεις. ἴσθι γάρ, ἐξ ἑμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ
 „Μήδων. ἔδεε γάρ, ὅτε οὐκ ἐκόντες ἐθελον ἐς μά-90
 „χην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσα-
 „σθαι. σὺ δὲ, ἐπεὶ περ ἦκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων,
 3, „αὐτὸς σφι ἄγγειλον. ἦν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δό-
 „ξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὥς οὐ ποιεύν-95
 „των τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφι σήμηνον αὐ-
 4, „τὸς παρελθὼν ὥς ἔχει. ἐπεὰν δὲ σημήνῃς, ἦν μὲν
 „πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἦν δὲ αὐτοῖσι
 „μὴ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ ἔτι
 „διαδρῆσονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὥς 657
 81 „σὺ λέγεις.“ Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, 1
 φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ μόγισ ἐκπλῶσαι
 λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ
 στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρ-
 ξεω· παραρτέεσθαι τε συνεβούλευε ὥς ἀλεξήσομέ-
 2νους. Καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπας, μετεστήκε· τῶν 5

Cui cum fidem
 plerique non
 haberent,

Becker. ad Aristotelem De somno cap. 3 pag. 33.

ἔδεε γάρ — ἀέκοντας παραστήσασθαι] i. e. oportuit, necesse fuit illos (Graecos) invitos cogi s. compelli ad pugnam. Ad usum verbi παραστήσασθαι pertinent potissimum IV, 136. III, 13. 45 ibique allata. — Ad genitivos ὥς οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων conf. Matth. Gr. Gr. §. 569. Ad locutionem ταῦτα δὴ (quod minime opus mutare in διῆτα) κάλλιστα conf. Lambert. Bos. De ellipsis. pag. 808.

Cap. LXXXI.

Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν] i. e. Haec dixit in medium progressus. Nam frequens παρελθεῖν de iis, qui in medium

progređiuntur verba facturi publice; nec minus frequens sermonis illa abundantia, quā dicit ἔλεγε — φάμενος, ut V, 36. 50. Itaque noli post ἔλεγε maiorem ponere distinctionem, ita ut παρελθὼν ad sequentia trahatur.

τοὺς ἐπορμέοντας] Ita dicit hostes in statione (navium) collocatos s. stationem agentes. Ad verbum παραρτέεσθαι cf. VIII, 76.

μετεστήκε] i. e. discessit e medio. Conf. I, 89. VIII, 110, ubi μεταστήσασθαι: a se removere, ut apud Xenoph. Anab. II, 3, 8 coll. 21. Hist. Gr. IV, 1, 5. De ipsa forma μετεστήκεε conf. Matth. Gr. Gr. §. 188 not. 1 p. 332. — Ex hoc autem Herodoti loco et cap. 95

82

δὲ αὐτίς ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦ-
 νες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα.
 Ἀπιστεύοντων δὲ τούτων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Τη-
 νίων αὐτομολέουσα, τῆς ἥρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ 10
 Σωσιμένης, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθινήν πᾶσαν.
 διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελ-
 φοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατε-
 2 λούσι. Σὺν δὲ ᾧν ταύτῃ τῇ νηϊ τῇ αὐτομολησάσῃ
 ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῇ
 Ἀμυνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλήσι ἐς 15

Tenia triremis,
 ad Graecos
 transfuga, om-
 nem tollit dubi-
 tationem.

satis apparere videtur Wesse-
 lingio, Aristidem ipsi pugnae
 navali, quae insecuta est, non
 interfuisse, quamvis aliter scri-
 bat Corn. Nepos in Aristid. cp.
 2, Herodoto sane inferior au-
 ctor et forsitan ad ea respi-
 ciens, quae Herodotus VIII, 95
 tradit de Aristidis expeditione
 in Psyttaliam insulam: ubi
 vid. nott.

λόγων ἀμφισβασίη] Vid.
 IV, 14. VIII, 78. Mox e tri-
 bus codd. cum Schweigh. et
 Gaisf. recepi οἱ γὰρ πλεῦ-
 νες pro vulg. οἱ πλεῦνες
 γὰρ, quod tenuerunt Schaefer.
 et Matth., qui idem §. 421 p.
 773 structuram verbi πείθε-
 σθαι attigit.

Cap. LXXXII.

ἀνδρῶν Τηνίων] Tenus in-
 sula prope Delum in Persarum
 devenerat potestatem indeque
 eius incolae in Persarum exer-
 citu stipendia facere coacti
 erant. Conf. IV, 33. VI, 97.
 Apud Plutarch. Themistocl.
 12 p. 118 E dicitur navis Τε-
 νέδια, ubi sunt qui legi malint
 HERODOT. IV.

Τηνία, improbante Sintenis,
 quem vid. pag. 91.

ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατε-
 λούσι] i. e. inter nomina ea-
 rum civitatum, quae Persam
 devicerant, Delphico tripodi in-
 scripta, Teniorum quoque no-
 men relatum erat. De hoc tri-
 pode, qui in Salaminiae pu-
 gnae memoriam Delphos dedi-
 cabatur inscriptus nominibus
 eorum Graeciae populorum,
 qui Persas in pugna vicerant,
 auctor quoque est Thucydides
 I, 132, ubi vid. nott. Diodor.
 XI, 33 ibique Wessel. Demo-
 sthen. in Neaer. pag. 1378
 Reisk. Cornel. Nep. Pausan.
 1, ubi vid. interprett. coll. Pau-
 san. V, 23 §. 1.

τῇ Ἀμυνίῃ] Conf. VIII, 11.
 Ad vim articuli in verbis ἐς
 τὰς ὀρθῶν καὶ τριηκο-
 σίας νῆας respexit Matth. Gr.
 Gr. §. 267 pag. 550, qui idem
 §. 355 nott. 2, ad voces δύο
 νηῶν conferatur. Schweighaeu-
 sero ex antecedentibus sup-
 plere placet τὸ ναυτικόν. In
 ipso autem navium numero dis-

τὰς ὀγδῶκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ νηῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

83

Iam Graeci ad pugnandum strenue se comparent. Themistoclis apud milites concio.

Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὥς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὥς ναυμαχῆ-
σοντες. ἥως τε διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπι-
βατέων ποιησόμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ
πάντων Θεμιστοκλέης· τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσ-
25 σω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου
φύσει καὶ καταστάσει ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ,
τούτων τὰ κρέσσω αἰρέεσθαι. καὶ καταπλέξας τὴν 25

sentientem supra diximus Ctesiam Persicæ §. 26, ubi septingentas Graecorum scribit fuisse naves.

Cap. LXXXIII.

παρεσκευάζοντο] scil. οἱ Ἑλληνες, quod ex anteced. Ἑλλήσι huc trahi debet. Add. seqq. ἥως τε (ubi quod vulgo sequitur δὴ, a Matth. et Bekkero retentum abieci) διέφαινε καὶ vid. nott. ad VII, 217. Alias, ubi prima luce quid fieri indicatur ἅμ' ἡμέρῃ διαφανσκοῦση; de quo dixi ad III, 86 et ἅμα ἔω s. τῇ ἔω apud Thucyd. IV, 106. 125. VI, 30. Mox scripsi οἱ pro vulg. οἱ, ut VIII, 56, ubi vid. Structuram loci tractavit Matth. Gr. Gr. §. 562, 1 pag. 1109. Nam si ad vulgarem modum oratio conformaretur, dici utique posset ἡοῦς τε διαφανιούσης καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων. De epibatīs conf. VII, 96. 184 et ad ipsam Thucydidis orationem, quā ante pugnam milites in-

flammarit, cf. Aeschyl. Pers. 402.

προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης] i. e. prae omnibus (ducibus) Themistocles pro concione (in hoc ducum concilio) verba fecit bene se habentia, proba. Ad verbum προαγορεύειν cf. III, 142. VII, 10 §. 4. ἐκ πάντων, quod Valcken. reddit ex omnibus, Schweigh. in Lexic. Herod. haud scio an melius: prae ceteris ducibus.

τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα] i. e. verba autem eius omnia eo spectabant, ut superiora inferioribus opponeret s. id unum continebant, ut etc. Rescripsi cum Matth. ἥσσοσι, a Schaefero et Bekkero libris invitis mutatis in ἔσσοσι. Qui iidem libri omnes, quantum scio, VIII, 75 in lectione ἔσσοντο conspirant. Cf. nott. ad V, 72.

καταπλέξας τὴν ῥῆσιν] i. e. cum dicendi finem fecisset. Cf. IV, 205. V, 92 ibique nott. — Ad voces κατὰ τοὺς Αἰανίδας

84

3 ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι 658
 μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ
 κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐνθαῦτα ἀνῆγον
 τὰς νῆας ἀπάσας οἱ Ἕλληνες. Ἀναγομῆνοισι δέ σφι,
 αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἑλ-
 ληνες ἐπὶ πρῦμνῃν ἀνεκρούοντο, καὶ ὥκελλον τὰς 30
 νῆας. Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἕξα-

Incipit pugna ad
 Salaminem [in
 cunte autumno
 a. 480.]. Variæ
 de eius initio
 narrationes.

vid. Matth. Gr. Gr. §. 581, b.
 s. p. 1153 et de ipsa re conf.
 quae notavimus ad VIII, 64.
 Verbum ἀνάγειν attigi ad VIII,
 60 §. 1. De pugna Salami-
 nia cum utilitate conferri po-
 terit Gailii tabula accurate de-
 lineata, singulis locis recte in-
 dicatis, vid. Atlas nr. 22. Ana-
 lyse des Cartes p. 26.

Cap. LXXXIV.

ἐπεκέατο] i. e. instabant, im-
 petum faciebant, ut VI, 49, ubi
 vid. nott. Add. IX, 22.

ἐπὶ πρῦμνῃν ἀνεκρούοντο]
 i. e. in puppim remigabant s. re-
 cedebant facie navium hostibus
 obversa. Attigit locutionem Sui-
 das s. v. I p. 826. III p. 219.
 Ac bene Poppo ad Thucyd. I,
 50: „recessio navis cum fie-
 bat proa hosti opposita, ut na-
 vis remis inhiaberetur, id dice-
 batur ἀνέκρουσις; ubi recessio
 cum aversione iuncta erat, id
 appellabant ἀναστροφὴν id est
 reversionem s. das Umkehr-
 machen. Hoc discernendum
 ab ἐπιστροφῇ sive Schwen-
 kung.“ Hoc enim faciebant,
 qui navale proelium detrecta-
 bant aut differebant. Plura
 qui desiderat, adeat Hemster-

hus. ad Lucian. Nigrin. 8. (T.
 I pag. 239 seq.) et Bentlei. ad
 Horat. Epod. IX, 20: quae at-
 tulit Valckenaer., qui quod He-
 rodoti in loco ἐπὶ mutari vult
 in ἔτι, ut paulo post (quam-
 quam huius loci alia prorsus ra-
 tio), cum vulgo dicatur τὴν
 πρῦμνῃν ἀνακρούεσθαι; quod
 tamen ipsum e pleniore locu-
 tione ἐπὶ τὴν πρῦμνῃν ἀνα-
 κρούεσθαι ortum et decur-
 tatum dicit Schweighaeuser.
 Valckenaerio obloquens. Quin
 apud Schol. Thucyd. I, 50 le-
 gitur ἐπὶ τὴν πρῦμνῃν κωπη-
 λατεῖν. Tu vid. nott. ad VI,
 12.

καὶ ὥκελλον τὰς νῆας] i. e.
 propius terrae admovebant naves,
 in puppim scil. remigando ma-
 gis magisque terrae appropin-
 quabant, sive, ut Wesseling.
 reddit: litus versus cursum flexe-
 runt. Alias ὀκέλλειν valet: na-
 ves in terram impingere, eicere;
 quo sensu Noster dixit ἐποκέλ-
 λειν et ἐξοκέλλειν VI, 16. VII,
 182 ubi cf. nott.

Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς]
 Idem VIII, 93. Apud Plut.
 Themistocl. 14 fin. pag. 119
 D. vocatur Ἀμεινίας ὁ Δεκέ-
 λεύς: quem eundem Aeschyli

2 ναχθεῖς, νηὶ ἐμβάλλει. συμπλακείσης δὲ τῆς νηὸς,
καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι
3 Ἀμεινίη βοηθέντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν-35
τῷ λέγουσιν τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν· Αἰ-
γινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσα-
σαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. Λέγε-
4 ται δὲ καὶ τάδε, ὥς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη·
φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκουῖ- 40
σαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν
πρότερον τάδε· „ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρὸ-
85 „μνην ἀνακρούεσθε;“ Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτε-

fratrem perhibet Diodor. XI, 37 coll. 18 fin. Aeschylus ipse fratris facinus tacens, Persam modo dicentem facit (Pers. 409) ἤρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικῇ ναῦς, ubi vetus scholiasta Lycomeden vocat, qui in Artemisia pugna primus navem Persicam cepisse dicitur ab Herodoto VIII, 11.

ἐξαναχθεῖς] i. e. longius (prae ceteris ex acie) evectus. Cf. VII, 194. Quae sequuntur: συμπλακείσης τῆς νηὸς valent: cum navis implicita s. incompacta rostris inhaereret alteri navi. Paulo aliter idem verbum III, 78.

φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη] De voce φάσμα vid. nott. ad VI, 69. Ac satis probabile, intelligi hic Minervae aut alius cuiusvis deae imaginem, quae Graecis pugnantibus apparuerit easque ad pugnam verbis compellarit, qualia in Homericis legi nemo nescit. In seq. e Florentino, aliis dedi τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ubi vulgo, τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων,

quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Ipsa orationis structura similiter variata atque VIII, 118; nam verbum λέγεται primum excipit particula ὥς cum verbo finito, tum vero in accusativum et infinitivum oratio transit. Ad eandem sensus structuram illud quoque pertinet, quod vocem φάσμα γυναικὸς sequitur participium φανεῖσαν. Sed talia neminem spero offendent.

ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε] i. e. postquam prius Graecis haec exprobrasset. Primum enim illa mulieris species Graecis significationem exprobravit, quâ remissis inhibebant, deinde vero eos exhortata est, ut forti et confidenti animo in hostes irruerent. Inde sponte patebit, πρότερον haud mutari posse in πικρότερον aut προθυμότερον, ut Reiskio venerat in mentem. Ad vocem δαιμόνιοι conf. nott. ad IV, 126.

Cap. LXXXV.

κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους] i. e.

τάχατο Φοίνικες· οὔτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἑλευσίνος τε καὶ ἑσπέρης κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, 2 Ἴωνες· οὔτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν 45 Πειραιέα. ἔθελοκάκεον μέντοι αὐτῶν, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολάς, ὀλίγοι· οἱ δὲ πλεῦνες, οὔ. Ἐχὼ μὲν νυνὶ συχῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξει, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων· χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήστορος τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. 50 4 τοῦ δὲ εἵνεκα μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐντυράννευσε,

Acies utriusque classis. Iones quo animo pugnaverint. Orosangae.

e regione, Atheniensibus oppositi, obversi. Tu vid. nott. ad III, 18 et add. IX, 27. 31. 46. Ad vocem κέρας conf. VIII, 76. Paulo aliter aciem classis describit Diodor. XI, 18. Athenienses Laconibus iungens et utrosque navibus Phoenicum opponens.

τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα] Accusativum hic Noster praepositioni adstruxit, cui paulo ante genitivum adiecerat, teste Matth. Gr. Gr. §. 590, α. γ. p. 1180. 1183, qui idem §. 581 b pag. 1153 consulatur ad locutionem κατὰ τὰς—ἐντολάς. Respicit autem Herodotus ad ea, quae VIII, 69 fin. tradiderat. Falsus enim est Themistocles, sperans fore, ut plures Iones ad Graecos transirent aut certe segniter pugnam administrarent, cum fortiter illi pugnarent adeoque Graecas caperent naves: quod qui fecerunt, eorum nomina prudenter silentio pressit Noster, quippe contemptui aut ob-

livioni traditorum; duos tantum memorat, quos ob fortitudinis specimina exhibita splendide rex remuneratus est, alterum Sami constituens tyrannum, alterum terris donans orosangisque adscribens. De quo conf. nott. ad III, 140. De voce ὀροσάγγαι add. Lex. Rhetor. ad calc. Photii ed. Porson. p. 674 et I. de Hammer. Wien. Jahrb. 1833. LXIII pag. 12, qui Persicum *Erseng* comparat eosque viros in sculpturis Persepolitianis adhuc repraesentari vult. — Proprium vero in hisce esse verbum ἀναγράφεσθαι, docuit, pluribus locis allatis, Heindorf. ad Platon. Gorg. §. 132 pag. 205 a C. excitatus. Namque docente Sluitero in Lectt. Andocidd. p. 201 (quo bene utitur Rose Inscriptt. Graec. pag. 181 alia quaedam adiciens), hoc verbum proprie de iis rebus dicitur, quae solenniter describuntur et in tabulas referuntur. — Nomen Θεομήστορος idem fere sonat,

καταστησάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέ-
5της βασιλέος ἀνεγράφη, καὶ χώρα οἱ ἰδωρήθη πολ- 55
λή. οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασιλέος ὀροσάργαι καλέ-
ονται Περσιστί. περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε.

86

Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐξεραΐζε-
2το· αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι· αἱ δὲ,
ὑπὸ Αἰγυνητέων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν 659
κόσμῳ ναυμαχεούντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων
οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεούντων οὐδὲν, 61
3ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη.
καίτοι ἥσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μα-

Magna strages
barbarorum
quantumvis for-
titer pugnan-
tium: eius cau-
sae.

quod adiectivum θεομήστωρ, quo utitur Aeschylus Pers. 659 (par diis consiliarius), confictum ex Homericō Il. VI, 366. Alium locum ex inscriptione Graeca profert Blomfield ad Aeschyli locum laudatum.

καταστησάντων τῶν Περσέων] i. e. cum Persae eum constituisent tyrannum, s. a Persis constitutus. Conf. nott. ad VII, 105 et vid. IX, 90.

Cap. LXXXVI.

ἐξεραΐζετο] Attigit Eustath. ad II. p. 364, 25 s. 466 extr., monens κεραιΐζειν simpliciter poni pro φθείρειν. Schweigh. in Lex. Her. hoc verbum h. I. et VIII, 91 intelligit de iis, qui navem hostilem rostro percussam perdunt, demergunt. Multas enim Persarum naves perditas (demersas esse) tradit Noster. Ad τὸ πλῆθος τῶν νηῶν spectant seqq. αἱ μὲν, αἱ δὲ, eodem structurae genere, quod modo attigi ad cap. 84. Nec aliter paulo inferius: ἐγέ-

νοντο — ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυ-
τῶν — πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκει τε ἕκαστος κ. τ. λ.: quae tractat Matth. Gr. Gr. §. 302, a. p. 602 §. 562, 1 not. p. 1109. — Pro τεταγμένων Koenius scribi maluit τεταγμένως: quo tamen libris scriptis adversantibus, haud opus. σὺν νόῳ est: cum ratione, recto consilio, prudenter, ut VIII, 138.

καίτοι ἥσάν γε καὶ ἐγένοντο — ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν] „Oratione more suo turbata duo dixit: primum, istoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβολῇ: sed non tantum istoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακροῦ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, id est, interprete Nostro, ἀμείνονες τῆς φύσεως V, 118 semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes.“ Valcken. Tu cf. nott. ad V, 118 et Matth. Gr. Gr. §. 425.

καὶ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· πᾶς τις προθυμεόμενος, καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκεε65 τε ἕκαστος ἑωυτὸν θεήσεσθαι βασιλέα.

87 Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξετέ-
ρους εἰπεῖν ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ
τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε
2 ἐγένετο, ἀπ' ᾧ εὐδοκίμησε μάλλον ἔτι παρὰ βασι-
λέϊ. ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βα-70
σιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρ-
3 τεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς. καὶ ἡ, οὐκ
ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθε γὰρ αὐτῆς ἦσαν ἄλλαι
νηες φίλιναι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλι-75
στα ἐτύγγανε ἑοῦσα· ἔδοξε οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ
4 συνήνεκε ποιησάση. διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττι-
κῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηϊ φίλιν, ἀνδρῶν τε Καλυν-
δέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασι-
5 λέος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐ-80
τὸν ἐγερόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἰόντων, οὐ μὲν-

Artemisiae vir-
tus, coniuncta
cum calliditate.

Cap. LXXXVII.

κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε
ἐγένετο] „Callidum Artemisiae
commentum, indignante Plu-
tarcho nimis verbose narratum,
adnotavit etiam Polyaeus VIII,
53, 1.“ Valcken. Plutar-
chus Themist. 14 fin. de Ar-
temisia, de qua vid. nott. ad
VII, 99. VIII, 68, breviter lo-
quitur. — Paulo ante revo-
cavi εἰπεῖν pro εἴπει; de quo
dixi ad VIII, 65.

καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέ-
ειν] Orationis structura turbata
ob verba per particulam γὰρ
interiecta. Neque enim voces
ἡ οὐκ ἔχουσα verbum excipit
finitum, sed mutata structurā

sequuntur verba ἔδοξε οἱ. Tu
conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1301
et nott. ad VII, 177.

ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πο-
λεμίων μάλιστα ἐτύγγανε ἑ-
οῦσα] i. e. ipsius navis maxime
ad hostes conversa erat s. proxime
ad hostes accesserat. Nam prae-
positio πρὸς hic eo fere sensu
capienda videtur, quo VIII,
85. Et conf. potissimum VIII,
20.

φέρουσα ἐνέβαλε νηϊ φίλιν]
„Adiuvat hic incitandi ac pro-
pellendi vim participium φέ-
ρουσα, alibi eleganter abun-
dans. Egregie, his Herodoti
non posthabitis, Hemsterhusius
ad Lucian. Dial. Mort. VI p.
349 (T. II p. 423 seq. Bip.).

τοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρηνσε ἢ τῶν Καλυνδέων κα-
 6 τὰ τύχην παραπεσοῦσα νηὺς. ὥς δὲ ἐνέβαλέ τε
 καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἐωυτὴν ἀ-85
 γαθὰ ἐργάσατο. ὃ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριή-
 ραρχος, ὥς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσιν νηὶ ἀνδρῶν βαρ-
 βάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλλη-
 νίδα εἶναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ 90
 αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.
 Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, δια-
 φυγείν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέβη
 ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλι-
 στα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ, βασι-95
 λέα θηγόμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβαλοῦσαν· καὶ δὴ
 τινα εἶπαι τῶν παρῶντων· „Ἄεδοτα, ὄρξῃς Ἀρτε-
 μισίην, ὥς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν πολεμίων
 „κατέδυσε;“ καὶ τὸν ἐπείρεσθαι, εἰ ἀληθὲς ἐστὶ
 Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι „σαφέως τὸ
 ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους.“ τὴν δὲ διαφθα-

88

quo nomine illa
 Xerxi mirum in
 modum proba-
 tur.

Diodorus εἰς ἐμβολὴν φέρου-
 σα, ναὺς ἐς ἐμβολὴν φερομέ-
 νη, de tali impetu XX, 16
 etc.“ Wessel. Tu vid. VIII,
 91. Matth. Gr. Gr. §. 557 p.
 1101. Hermann. Viger. pag.
 778. Sintenis ad Plutarch.
 Themistocl. 24 p. 155. De
 Calyndensium civitate Caria
 conf. I, 172 ibique nott. et Ste-
 phan. Byz. s. v. pag. 440, qui
 Herodotea attigit.

οὔτε εἰ συνεκύρηνσε κ. τ. λ.]
 i. e. an casu potius inciderit in
 Calyndensium navem. Sed VIII,
 92 συνεκύρηνσε valet concurre-
 bant, id est mutuo sibi occurre-
 bant.

Cap. LXXXVIII.

τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς] Nar-

rans Polyaeus I. I. §. 3. Arte-
 misiam signa non barbarorum
 modo verum etiam Graecorum
 habuisse eaque, prouti res po-
 scebat, variasse, utitur voce ση-
 μείον, quā eādem Noster usus
 VIII, 92, ubi σημεῖον τῆς στρα-
 τηγίδος. Nec aliter σῆμα de
 clypei insigni apud Aeschyl.
 S. c. Th. 428. 588. Euripid.
 Phoeniss. 1122 et σημεῖον apud
 Herod. I, 171, cuius loco IX,
 74 exstat ἐπίσημον. Neque
 tamen h. l. ad talia signa navis
 ἐπίσημον referri posse censet
 Wesselingius, si quidem hocce
 in eius prora fuerit, ut ab aliis
 discerni posset, quemadmodum
 apud Plutarch. II pag. 247 F.
 coll. Scheffer. De milit. nav.
 III, 1. At iure mihi negare vi-

ρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμὴν. τὰ τε γὰρ ἄλλα, 660
ὥς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, 1
καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νηὸς μηδένα ἀποσω-
2θύντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέροξην δὲ εἶπαι λέγε-5
ται πρὸς τὰ φραζόμενα· „Οἱ μὲν ἄνδρες γερόνασί
„μοι γυναιῖκες· αἱ δὲ γυναιῖκες, ἄνδρες.“ ταῦτα μὲν
Ξέροξην φασὶ εἶπαι.

89 Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τοῦτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρα-
τηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέροξεω ἐὼν ἀδελφεός,

Persarum et
multi et illustres
vel trucidati vel
fluctibus hausti,
paucis Græco-
rum cadentibus.

detur Ruhnken. (Diss. de tu-
tel. et insignn. nav. pag. 261.
299), haec signa, quae σημεῖα
vocat Polyænus, diversa fuisse
a Graecorum παρασήμοις quae
vulgo vocantur, in proris na-
vium constitui solita, dei deae-
ve sive herois aliusve adeo rei
insignioris exhibentia imagi-
nem, cuius tutelae plerumque
ipsa committeretur navis. Nec
barbarorum naves talibus in-
signibus prorsus caruisse e Plu-
tarchi narratione perspicitur de
Lycomede, qui captae navis
parasema abscissa Apollini con-
secravit, Themist. 15 p. 115
F. De huiusmodi insignibus
conferatur quoque Herod. III,
59. 38. — Ad ἠπιστέατο (pu-
tabant) conf. Matth. Gr. Gr. §.
160 pag. 292.

οἱ μὲν ἄνδρες γερόνασί μοι
γυναιῖκες· αἱ δὲ γυναιῖκες, ἄν-
δρες] Attigit Eustath. ad II.
p. 211, 23 s. 160, 11 et 668,
43 s. 557, 48. Idem Xerxis
dictum paulo aliter profert Po-
lyæen. VIII, 53 §. 4, quocum
conf. Suid. s. v. Ἀρτεμ. I pag.
338 et Eustath. l. l. Ptolem.
apud Phot. bibl. 190 pag. 477.

Dicti vehementiam infregit,
notante Valck., Trogus, Theo-
pompum fortasse secutus, Iu-
stin. II, 12 (ubi exstat: „in
muliere virilem audaciam cer-
neres“), quem sequitur Orosius
[II, 10] pag. 113. Ac similes
apud Herodotum ipsum repe-
riuntur sententiae I, 155. II,
102. IX, 20. 106; quin ipsa
Artemisia simile quid effata est
VIII, 68: quocum conferri vo-
lunt similia dicta, quae exstant
apud Diogen. Laert. IV, 1.
Plat. Legg. I p. 639 B. Cicer.
pro Milon. 21. Liv. IX, 19.
Gell. N. Att. XVII, 21. Quin
ipsa Ennii verba: „Vos etenim
iuvenes animum geritis mulie-
brem, Illa virago viri“ hinc
derivat Gronovius, accedente
Wesselingio et Gottlebero; tu
vid. C. Beier. ad Cicer. Offic.
I, 18 (ubi illa Ennii exstant
verba ex Annalium libro quar-
to deprompta) p. 142 et Span-
genberg. ed. Ennii fragm. p.
64 ed. Lips.

Cap. LXXXIX.

Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τοῦτῳ] i. e.
in hac pugna. Sic πόνος VI,

ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων 10
καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δὲ τι-
2 νες καὶ Ἑλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι
αἱ νῆες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολ-
λύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. τῶν δὲ βαρβά-
3 ρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ διεφθάρησαν, νέειν
οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐ- 15
4 τράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. οἱ
γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ
παριέναι πειρώμενοι, ὥς ἀποδεξόμενοι τι καὶ αὐ-
τοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι
περιέπιπτον. Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ 20
τούτῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθα-

99

Supplicium inter
ipsam pugnam,

114. VII, 190, alia ut taceam.
Ad seqq. ἀπὸ μὲν ἔθανε —
ἀπὸ δὲ ἄλλοι conf. VIII, 33.
Accuratus de hoc tmeseos ge-
nere disputat Wentzel De prae-
posit. tmesi apud Herod. pag.
18, ubi simillima excitat haec:
II, 141. III, 126. V, 81. IX, 5.
VI, 114: in quibus omnibus sic
repetitur praepositio additâ par-
ticolâ δὲ, cui respondet prae-
gressum μέν. De Ariabigne
conf. VII, 97 coll. 2, ubi vo-
catur Ἀριαβαζάνης. Plutarcho
Themistocl. 14 s. p. 119 D.
et II p. 488 F. est Ariamenes.
Meritum laudibus eum efferunt
et Plutarchus et Diodorus XI,
18, ubi legimus: ὁ δὲ ναύαρχος
— διεφθάρη λαμπρῶς ἁ-
γωνισάμενος.

καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ] Sic
eos dicit, qui non ipso conflictu
occubuerint. Nec aliter Dio-
dorus, de quo vid. Wesseling.
nott. ad IV, 32, Polybius, cu-
ius locos dabit Lex. Polyb. s.

v. χεῖρ p. 660. Add. II Mac-
cab. 5, 14. III, 1, 5. Viger.
pag. 155. Blomfield. ad Ae-
schyl. Choepl. 418. Atque
ipse Herodotus IX, 48: ἐς
χειρῶν νόμον ἀπικέσθαι eos
dicit, qui manus conserunt; qua
in re alias verbo συμμῖξαι uti-
tur. — Locutionem ἀποδεξό-
μενοι ἔργον attigi ad VII, 139.

Cap. XC.

τῶν τινες Φοινίκων] Φοινί-
κων pro olim vulg. Φοίνικες cum
recentt. reposui, cum ita Noster
dicere soleat; vid. I, 84. 85.
109. 124. II, 179. VII, 143. 146.
V, 101. Pausan. VII, 26 §. 2:
qui in his quoque Herodotum
imitatus est. — Sequens δια-
φθαρέατο excitat Matth. Gr. Gr.
§. 496, 8 pag. 936 aoristum
medii passivo sensu adhiberi
notans, nisi pro διαφθαρέατο,
quod Ionum more dicatur pro
διεφθάροντο, cum G. Herman-
no legendum sit διεφθάρατο;

ρέατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα, διέβαλλον τοὺς Ἴω-
 νας, ὥς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νῆες, ὥς προ-
 2 δόντων. συνήνευκε ὦν οὕτω, ὥστε Ἰώνων τε τοὺς
 στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς δια-
 3 βάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἐτι τούτων ταῦτα
 λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηϊκὴ νηὺς·
 ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγι-
 4 ναίῃ νηὺς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηϊκῶν τὴν νῆα. ἄτε 30
 δὴ ἕοντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηϊκῆς, τοὺς ἐπιβά-
 τας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν,
 καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα
 5 τοὺς Ἴωνας ἐθρόνισατο. ὥς γὰρ εἶδε σφεας Ξέρξης
 ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοί-
 νικας, οἳ αὐτοὺς ἐπὶ τῇ νηὶ κατεδύσαντο, καὶ πάντας αἰτιώμε- 661
 νος· καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν 35
 ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας δια-
 6 βάλλωσι. (ὅπως γὰρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωυτοῦ
 ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμε-

rege iubente, de
 Phoenicibus
 sumtum, quod
 ignavi ipsi, cul-
 pam cladis in Io-
 nes conferrent.

quod ipsum plusquamperfe-
 ctum restitui vult Buttmann.
 Gr. Gr. mai. II p. 249 not.,
 quum aoristus ille medii secun-
 dus nusquam alibi reperiatur. —
 Ad particulam τε duplicatam
 conf. allata ad VII, 8 §. 1.

τοὺς ἐπιβάτας — ἀπήρα-
 ξαν] i. e. milites classarios e
 nave sagittis iniectis decusse-
 runt, deiecerunt in mare, sagit-
 tis scil. iniectis confossos. Ver-
 bum ἀπάρασσειν Eustath. ad
 II. V, 81 coll. XVI, 116 et
 Suidas s. v. I p. 247 exponit
 ἀποκόπτειν, decutere, ut ait Li-
 vius I, 54. Valer. Max. VII,
 4, 2. „Qui eadem, scribit ad
 h. l. Valcken., facilitate caput
 alterius vel manum pedesve
 ense decutiebat, hi quoque di-

cuntur ἀπαράξαι κοῦτα, So-
 phocl. Trach. 1032. χεῖρα Phi-
 lostr. p. 827 F. [Iconn. II, 10]
 Herod. V, 112 [ubi vid. nott.].
 Exstat quoque apud Herod.
 IX, 69 κατήραξαν.

πάντας αἰτιώμενος] i. e.
 omnes (Phoenices) culpans, in
 omnes cladis acceptae culpam
 coniiciens. Schweigh. mavult
 accipere: quoslibet accusans.
 Pertinet vero huc Diodori lo-
 cus XI, 19 narrantis Phoeni-
 cum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰ-
 τιωτάτους regem necasse. —
 Ad verba τὰς κεφαλὰς ἀπο-
 τέμνειν spectant nott. ad VII,
 35.

κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεὶ κ.
 τ. λ.] i. e. sedens sub radice mon-
 tis, ut IV, 179. Ad rem ipsam

νος ὑπὸ τῷ οὐρεῖ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέε-40
ται Αἰγάλεως, ἀνεπνυθάνετο τὸν ποιήσαντα· καὶ
οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρ-
7χον καὶ τὴν πόλιν.) πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο

conf. IV, 88. VII, 44. Plutarch. Themist. 13 init. Ita enim moris fuisse videtur, ut rex in alto sedens proficiscentes aut pugnantes conspiceret copias. Qui apud Herodotum vocatur Αἰγάλεως mons, is alibi vocatur τὸ Αἰγάλεων ὄρος, exiens in promontorium Amphiale, quod Salaminiae insulae e regione iacet, ubi erat ὁ πορθμὸς sive traiectus. Nunc vocant Scaramagna. Vid. Poppo ad Thucyd. I, 2 pag. 258. 259. Kruse Hellas II, 1 pag. 13 seq. 211. 318, cui merito minus vera videntur, quae de loco, unde Xerxes in solio sedens pugnam spectarit, e Phanodemo (cuius vid. fragmm. pag. 12 nr. VII) et Acestodoro afferuntur a Plutarcho l. l. Sic quoque Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 473, ubi poeta Xerxis memorat ὑψηλὸν ὄχθον, unam Herodoti narrationem habet veram. Athenis autem in arce sellam, in qua Xerxes consedissee ferebatur, sive auream sive argenteam servarant teste Demosthen. c. Timocrat. p. 741, 5 coll. Harpocrat. p. 25 Lips. s. v. ἀργυρόπους δίφρος.

οἱ γραμματισταὶ] De his vid. allata ad VII, 100. Eadem enarrant Plutarch. Themistocl. 13 init. Tzetz. Chil. I, 978.

— Ad πατρόθεν conf. VII, 99.

πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο φίλος ἑὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρσης κ. τ. λ.] Ita cum Schweigh., Gaisf. et Negris dedi, genitivos τούτου τοῦ πάθεος referens ad verbum προσελάβετο, quod eodem fere modo, quo προσεπιλαβέσθαι V, 44 coll. 45 et ἐπιλαβέσθαι VI, 49 hic adhiberi credam; ita ut haec fere existat loci sententia: Ac praeterea Ariaramnes quoque huius Phoenicum stragis partem habuit, qui disceptationi adfuit, Ionibus cum esset amicus eorumque causam inde ageret coram rege ut Persa. Itaque ad φίλος ἑὼν equidem subiungo τῶν Ἰώνων: quod tamen ut textui inseratur, minime videtur necessarium. Nec aliter Reiskius locum interpretatus est: „Ariaramnem, ait, virum Persam, Ionum amicum cum praesens adesset, calamitatem illam Phoenicum adiutasse criminando;“ inque eandem sententiam etiam accepit haec verba Larcherus. Quod olim vulgatum erat προσεβέλετο, tenuit Bothe, Annot. ad Terent. p. 466, ubi Phoenicum amicum intelligi voluit Ariaramnem, simul cum his supplicio affectum; indeque pro παρεὼν legi vult ἀσπαίρων et ad geniti-

φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης, ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν, τοῦ-45
του τοῦ Φοινικῆίου πάθεος· οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς
Φοίνικας ἐτράποντο.

91

Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ
ἐκπλέοντων πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται, ὑποστάν-
2τες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ
μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράϊζον τὰς τε50
ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νηῶν, οἱ δὲ
Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωούσας· ὅπως δέ τινες τοὺς Ἀθη-
ναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰ-
92 γινήτας. Ἐνθαῦτα συνεκύρουν νῆες ἥ τε Θεμιστο-
κλῆος διώκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ,
ἀνδρὸς Αἰγινήτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥπερ55
εἴλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναι-

Persae victi Pha-
lerum repetunt.

Aeginetae pur-
gati crimine
τοῦ μηδισμοῦ.

vos τούτου τοῦ πάθεος suppleri
ἐνεκα: quia obnitus erut huic
Phoenicum calamitati. Ac Mat-
thiae quoque, quem sequitur
Bekkerus, retinuit προσεβάλε-
το, quod defendi posse putat
locutione Euripid. Med. 238
Musgr. ξυμβάλλεται δὲ πολλὰ
τοῦδε δείματος. Lange ver-
nacule haec ita expressit: „Aus-
serdem aber trug auch viel dazu
bei Ariaramnes, ein Perse von Ge-
burt und Freund der Ioner, der
bei diesem Unglück der Föniker
zugegen war.“

ἐσέπιπτον conf. nott. ad VIII,
87. Statuit autem C. O. Mül-
ler. Aeginett. pag. 124 haec
verba non ad illas triginta Ae-
ginetarum naves, quae pugnae
dicuntur interfuisse VIII, 45.
46, quaeque intra fretum cum
Megarensibus et Lacedaemo-
niis steterant, referri posse, sed
de navibus ad Aeginae praesi-
dium relictis, quae inter ipsum
proelium praecloserint fretum
Salaminium: ita ut omnis Ae-
ginetarum classis proelio inter-
fuerit.

Cap. XCI.

ὑποστάντες] in subsidüs s.
insidiis stantes reddit Schweig-
haeus. comparans ὑπείσας III,
126.V, 103 (in insidiis collocans).
Propius huc facit V, 92 §. 7.
ὑποστῆσαι in insidiis collocare.
De porthmo dixi ad VIII, 76 et
de verbo κεραῖζειν in nott. ad
VIII, 86; ad verba φερόμενοι

Cap. XCII.

τὴν προφυλάσσουσαν κ. τ.
λ.] Ad haec et seqq. conf. VII,
181 ibique nott. Κριοῦ recte
h. l. scriptum a voce Κριοῦ δς,
cuius loco quod supra VI, 50.
73 exstat Κροῦς id omnino re-
iiciendum esse censet Lehrs:
De Aristarchi studiis pag. 296,
tum codicum, tum Aristarchi

ην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθίης ὁ Ἰσχενούου, τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα ἀρετῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηϊ ἐκ-
 2 παγλεόμενοι. τὸν δὲ περιάγουσα ἅμα τοῖσι Πέρσησι ἦλω νηὺς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθίην οὕτω σω-
 θῆναι ἐς Αἰγίναν. ὥς δὲ ἐσεῖδε τὴν νῆα τὴν Ἀτ- 60
 τικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς
 στρατηγίδος· καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλέα, ἐπεκερτό-
 3 μησε, ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων.
 ταῦτα μὲν νυν νηϊ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέθ- 65
 ῥιψε ἐς Θεμιστοκλέα. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νῆες 662
 περιεγέροντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ
 τὸν πεζὸν στρατόν.

93

Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄρι-

Qui inter Graecos rem fortissime gesserint,

auctoritatem secutus nec dubitans, quin Κροῖος antiquitus Graecis auribus aliquid absonum habiturum fuerit. Quod sequitur τὸν δὴ, ad Pytheam illud spectat. Ad τὸ σημήϊον conf. VIII, 88 et de forma βώσας nott. ad I, 10. — Pro Θεμιστοκλήα dedi Θεμιστοκλέα.

ἐπεκερτόμησε — ὀνειδίζων] i. e. *inclamans Themistoclem conviciis insectatus est, exprobrans ei, quae de Aeginetarum medismo ille superiore anno dixerat. Ubi distinctionem ante ἐπεκερτόμησε deletam vult Schweighaeuser, in Lex. Herod., qui idem in Latina versione haec scite eum in modum reddidit: inclamans Themistocli et conviciis eum insectatus, ita, ait, Aeginetae Medis favent.* „Tu vid. supra ad VI, 49 allata. Nec male h. l. *Wesseling*.: „In hunc ergo Aeginetarum μηδισμὸν ipso in

conflictus fervore ὀνειδίξει, seu non sine probro invehitur et obliicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus.“ C. O. Müller Aeginett. p. 125 hunc Polycritum ducem classis Aegineticae fuisse putat. — Ad verbum ἀπέθριψε conf. I, 153. VII, 13 et ad locutionem ὑπὸ τὸν στρατόν (ad exercitum) VI, 72 ibique nott.

Cap. XCIII.

ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται] „Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Aeginetis attributi ter meminit Aristidis scholiasta [pag. 25. 61. 74 Frommel.] Plutarchus etiam in Themistocl. [p. 17.] cuius meminit Perizon. ad Aelian. V. H. XII, 10 eandem in rem citat Herodotum, quem in Libr. de Herodot. Malign. p. 871 D. aegerime fert abuti persona dei Delphici; hic enim Aegine-

στα Αἰγινήται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτος τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης⁷⁰ τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μὲν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ὃ ἢ εἰλὲ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἦλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράχοισι παρακεκέλευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύρια δραχμαὶ, ὃς ἂν μιν ζωὴν ἔλῃ. δει-75

tas ἀπαίτεε τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης, teste Herodoto infra c. 122, ubi cap. 123 Graecorum principes Corinthum ablegat, illic iudicatos quis unus prae ceteris hoc proelio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum iudicio Aeginetas velut istoc proelio praestantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI, 27. *Κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες* (Lacedaemonii) *ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεύσαι τὴν Αἰγινήτων, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον*: de invidia, quā erga Athenienses affecti fuerint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Graeciae principum invidiam verisimilimam posterorum forte memoriae subtrahere studuit Herodotus; qui hic ex vulgi iudicio primas inter privatos propugnatores defert Aeginetae Polycrito, et Atheniensibus Eumeni atque Aminiae; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Aelian. V. H. V, 19. “Val-

cken. Eiusdem rei quoque meminit Pindar. Isthm. IV, 51 coll. Schol. ad V, 63 (p. 221 Ephor. fragm. ed. Marx). Ac merito etiam C. O. Müller Aeginett. p. 125 aegre ferendum censet, Herodotum a Plutarcho l. l. invidiae in Athenienses esse incusatum; qui quae narrat VIII, 122 certe sine dolo malo et verius scripta arbitratur idem Müllerus, quam quae Plutarchus, iure notatus iam a Valckenaerio scripserit et ne huic quidem se concedere posse addit, *vulgi solum de palma iudicia referre Herodotum cum contra hic, ut Plataeis, λέσχην factam esse civitatum, certissimum sit.*

ἐπὶ δὲ] i. e. post illos, ut VIII, 67, 113. Et conf. quoque allata ad VII, 219. De Aminia vid. VIII, 84. — *Mille drachmae* constituunt summam centum minarum sive unius talenti additis quadraginta minis, i. e. (e Wurmii calculis) 2412 imperiall. Saxonn. 19 gross. sive 4343 florr. 3 crucigg. sive 9268 franc. Gall. 17 centt.

ζωήν] Adiectivo ζωὸς Noster

τὸν γὰρ τοι ἔποιεῦντο, γυναιῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας
 4 στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται,
 διέφυγε· ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νῆες περιε-
 94 γηγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κο-80

usus est I, 194. II, 122. 70. 132. VII, 113. Conf. quoque Gregor. Cor. De dial. ion. §. 57 pag. 466. Apud senioris aetatis scriptores exstat ζωγρίαν λαβεῖν: de quo dixi ad Otesiam Perss. Exc. §. 9 pag. 123. Ad locutionem δεινὸν ποιεῖσθαι conf. citt. ad VII, 35.

Cap. XCIV.

Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι κ. τ. λ.] „De Corinthiis et Adimanto hic tantum narrat, quid Athenienses dixerint, atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcurso tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicat. Saepius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quae Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde Dionis Chrysostomi, qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456 C. Corinthum Nostrum venisse narrantis et pro laude Corinthiis iure contributa voluisse μισθὸν ἄρνεσθαι: mercede negata μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. Dionis locum adhi-

buerunt Wessel. etiam in Diss. Herod. p. 128 et Reiskius Animagm. II p. 527. Haec tandem exigantur Plutarch. II p. 862 B.: ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηναίων, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Ἀτ-ῦλλος εἴρηκεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec similitatis historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam primam esse historiae legem scribit Cicero De Orat. II, 15. Atheniensium rumori sive ipsius potius Herodoti malevolentiae, Plut. II p. 870 et seq. opponit Thucydidis silentium, donarium Delphicum, votum mulierum Corinthiarum, epigrammata Simonidis aliorumque; quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque Herodoto non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriae tradendum.“ Valckenaer. Equidem haud intelligo, quid iure vitio verti possit patri historiae, qui hic quoque pro more suo diversa attulit testimonia, unde quid veri subesset, indicarent alii, quorum iudicio libero talia maluit permittere, quam ipse certi

ρίνθιον στρατηγὸν, λέγουσι Ἀθηναῖοι; αὐτίκα
κατ' ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νῆες, ἐκπλαγέντα τε καὶ
ὑπερδείσαντα, τὰ ἱστία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύ-
γοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα
2 φεύγουσαν, ὥσαύτως οἴχεσθαι. ὥς δὲ ἄρα φεύγον- 85
τας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ τὸ ἱερὸν Ἀθηναί-
ης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ πομπῇ·
τὸν οὐτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν
ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κοριν-

Quae de Corin-
thiis in utram-
663
que partem fo-
rantur.

quid pronuntiare. Conf. nott. ad VII, 139 et quae plura hanc in rem disputavit Heyse (De Herodot. Vit. et Itin.) pag. 57. seqq. iure discedens in Wesselingii partes, cui haec in Herodotum criminatio, a Larchero quoque postea diluta, a senioris aevi hominibus profecta videtur, quo scilicet, quum summa auctoritate floreret Herodotus, eae Graecorum civitates, de quibus minus honorifica adeoque dedecora ille memoriae prodidisset, haec ipsa iniquo ferentes animo a se avertere studuerint eo modo, ut scriptoris fidem suspectam redderent eumque partium studiis incusarent, ab aliis, Atheniensibus v. c. donis corruptum. Sed haec quam aliena sint ab Herodoti animo, nemo, qui accuratius illius libros superstites perlegerit, non sentiet. — Ad locutionem κατ' ἀρχὰς conf. VII, 88 et ad οἴχεσθαι φεύγοντα I, 157.

κατὰ τὸ ἱερὸν Ἀθηναίης Σκιράδος] i. e. cum (in fuga) advenissent ad templum Minervae Sciradis, ita scil. cognomina-

HERODOT. IV.

tae a Sciro, vate quodam, qui illam aedem prope Phalerum condidisse fertur in Cynosurae, ut probabile est, promontorio. Conf. Pausan. I, 36 §. 3 coll. I, 1 §. 4, ubi vid. Siebelis pag. 133 seq., qui citat Strabon. IX p. 347 s. 603 A. Philochori fragm. p. 31. Kruse Hellas II, 1 p. 306. — In seqq. κέλητα vulgo reddunt *navigium actuarium*, celox *navigium* idemque exiguum celerrime navigans. Conf. Thucyd. IV, 9. VIII, 38 ibique interpret. Suidas s. v. II pag. 294. Ad formulam θείῃ πομπῇ vid. allata ad III, 77.

τὸν οὐτε πέμψαντα κ. τ. λ.] i. e. quam qui misisset, neminem (dicunt) apparuisse, neque quidquam eorum, quae ab exercitu (relata erant, devenerant) scientes ad Corinthios eam accessisse s. eamque accessisse ad Corinthios inscios plane eorum, quae apud exercitum acciderant. — In duobus codd. desunt voces τοῖσι Κορινθίοισι, probante Wesselingio.

3 θίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ προῆ-
γμα· ὥς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ 90
τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε· „Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀπο-
„στρέψας τὰς ναῦς, ἐς φυγὴν ὤρησαι καταπροδοὺς
„τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ
4 „ἤρῳντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.“ ταῦτα λεγόν- 95
των, ἀπιστεύειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τάδε λέ-
γειν, ὥς „αὐτοὶ οἳοί τε εἶεν ἀρόμενοι ὄμηροι ἀπο-
„θνήσκειν, ἣν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες.“
5 οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νῆα, αὐτόν τε καὶ τοὺς
ἄλλους, ἐπ’ ἐξεργασμένοις ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπε-
6 δον. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναί-
ων. οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορίνθιοι ὁμολογεῖν οὐσι, 1
ἀλλ’ ἐν πρώτοις σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νο-
μίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δὲ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλ-
λάς. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος,
τοῦ καὶ ὀλίγω τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὥς 5

95

Aristidis [c. 79.]
insignis hoc in

θεῖον τὸ προῆγμα] Respon-
det hoc proxime praegressis
θείη πομπῇ. Nam divinitus
quid accidisse putabant. Haud
aliter Noster II, 66. VI, 69.
VII, 137. Ad verba ὥς γὰρ,
ἀγχοῦ γενέσθαι κ. τ. λ. conf.
Matth. Gr. Gr. §. 596, b pag.
1193. τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος
nota dixit breviloquentia pro
τοὺς ἐν τῷ κέλητι ἐκ τοῦ κέ-
λητος λέγειν: qui in navi fue-
rint, eos inde haec fecisse verba
(ad eos). Attigi ad VII, 93.
IV, 145.

ὥς αὐτοὶ οἳοί τε εἶεν ἀρό-
μενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν] i.
e. se velle s. paratos esse,
tanquam obsides abductos vel ad
mortem s. supplicium subeundum.
Ubi in verbo medio ἀγεσθαι

ea vis inest, quam nos ita ex-
primimus: sich führen lassen.

Cap. XCV.

ὀλίγω τι πρότερον] Vid.
VIII, 79. In Sancrofti cod.
exstat ὀλίγον. — De Psyttalia
insula vid. nott. ad VIII, 76
et ad ἀπέβησε conf. Matth. Gr.
Gr. §. 226, 2 pag. 439. De
argumento conf. Pausan. I,
36 §. 2. Plut. Aristid. cp. 9
pag. 323 F., ubi τοὺς προθυ-
μοτάτους καὶ μαχιμωτάτους
τῶν πολιτῶν (quod in ὀπλι-
τῶν mutari voluit Bryanus, ad
Herodotea πολλοὺς τῶν ὀπλι-
τῶν respiciens) assumis-
sisse dicitur. A Persis ipsis multos
viros in insulam translatos esse
ipse prodit Herodotus VIII,
76: quos trucidatos conquēri-

ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ πε-
2 ρὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίηε. παραλαβὼν
πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν, οἱ παρατετάχατο παρὰ τὴν
ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρας, γένος ἔοντες Ἀθη-
ναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ
τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησίδι ταύτῃ κατεφόνευ-10
σαν πάντας.

96

Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς
τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύ-
τη ἐτύγγανε ἔτι ἔοντα, ἐτοῖμοι ἦσαν ἐς ἄλλην ναυ-
2 μαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιουόσησι νηυσὶ ἔτι χρη-
σεσθαι βασιλέα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν 15
ἄνεμος ξέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα
τὴν καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρη-

proelio opera,
barbarorum cla-
dem multum au-
gens.

Naufragia par-
tim Salaminem,
partim Coliadem
delata: imple-
tumque vetus de
mulieribus Co-
liadibus ora-
culum.

tur Persa apud Aeschylum in
Perss. 454 seq. Bl. Et auctor
est Plutarchus l. I. Persas, quos
vivos ceperit Aristides, ad The-
mistoclem missos esse, qui eos
Baccho Onesto i. e. crudas de-
voranti carnes, immolarit.
Aristidis facinus clademque
Persarum attigit quoque Schol.
Aristid. p. 64 Frommel.

Cap. XCVI.

κατειρύσαντες] i. e. cum
ad litus s. terram detraxissent.
— Ad participium ὑπολαβὼν
vid. nott. ad VII, 170. Quod
sequitur ὁ, delevi cum recentt.
edd. plurium codd. ex auctori-
tate. — Vocem ἄνεμος eodem
modo hic invenimus additam
quo IV, 22, ubi conf. nott.

ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν καλεομέ-
νην Κωλιάδα] Eadem tradit
Pausan. I, 1 §. 4. coll. Strab.
IX. p. 398 pag. 611 A., ubi
vocatur ἄνα Κωλιάς. Add. Har-

pocrat. s. v. Stephan. Byzant.
s. v. p. 497, qui addit ἀκτὴ
aeque atque Herodotus ἡϊών.
Promontorium hoc, quod vi-
ginti ferme stadiis a Phalero
distat temploque Veneris Colia-
dis ornatum fuit, nunc *Tris-
pyrgi* dici narrant. Conf. Kruse
Hellas II, 1 p. 215. Cr. con-
ferri quoque vult Stuart. et
Revett. Antiqq. Athen. (ever-
nacula vers. Darmstadiensi) I
p. 119 et potissimum p. 137.

ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρη-
σμόν] ἀποπλῆσαι hic de ora-
culo, quod expletur ut I, 48
ἐκπλῆσαι coll. III, 142. ἀνά-
πλῆσαι V, 4. VI, 12. At
Buttmannum Gr. Gr. II, p.
215 not. offendit aoristus neu-
trali adhibitus sensu, cum dif-
ficillimum sit aliquid supplere
ad complendi notionem, inde-
que suspectam habet lectionem,
quaerens, num aoristus πλῆ-
σθαι, qui ad Atticos plerumque

σμόν, τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης 664
ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ
κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτη ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημέ-20
νον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐν χρησμῷ Λυ-
σιστράτῳ Ἀθηναίῳ, ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε
πάντας τοὺς Ἕλληνας·

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἔρετμοῖσι φρίζουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλέος ἔσεσθαι.

25

pertineat, ad Ionum sermonem quoque pertinuerit. Cui ita obloquitur Matth. Gr. Gr. p. 535, ut se intelligere posse neget, cur neutrali sensu illud accipi debeat, cum facile e praegressis subiectum, v. c. τὰ ναυήγια τὰ ἐπὶ τὴν ἡϊόνα φερόμενα vel τὸν ἄνεμον τὸν τὰ ναυήγια φέροντα suppleri possit. Nec aliter statuit Larcherus. — In seqq. de *Bacide* conf. VIII, 20, de *Musaeo* VII, 7 et ad verbum ἐξενειχθέντα nott. ad VIII, 49. Vocem χρησμολόγον explicavimus ad VII, 6.

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἔρετμοῖσι φρίζουσι] Hunc versum affert Strabo IX p. 398 s. 611 A. Eustath. ad Homer. Il. p. 284, 24 s. 215, 18 Bas.: in quibus aequae atque in Herodoti loco exstat φρίζουσι, quod in φρύξουσι mutatum voluit Koen. ad Pausan. I, 1 §. 4: cui postea assensu sunt Wesseling., Valckenaer., Larcher. (qui Gallice reddit: feront griller Toup. (ad Suid. Emendd. I pag. 213) Schaefer., qui hoc cum Bekker. et Negris in textum recepit. Cr. huc conferri vult A.

Nibby Saggio di Osservazioni critiche, geografiche, antiquarie sopra Pausania (Rom. 1817) pag. 43. Equidem cum Gaist. revocavi φρίζουσι, prae-eunte Schweigh., qui in Latina interpretatione haec habet: „Coliades mulieres remis terrebuntur (sive potius remis frixurae sunt)“ Ac dudum antea Wesseling. Diss. Herodot. XI p. 202. φρίζουσι ἔρετμοῖς interpretatus erat: horrebunt, seu vocabulo Afrorum olim usu trito, horripilabunt, visis tot remis remorumque fragmentis, ad Coliadem Atticae marino fluctu devectis. Mihi haec Gallicis verbis ita expressit: *les femmes du rivage de Colias feront cuire leurs aliments au feu des rames* oraculi sensum hunc esse ratus: feminas ad illam maris oram habitantes, collecturas esse multas navium reliquias iisque usuras ad ignem, quo alimenta sua coquant panemve torreant; in quam sententiam haec quoque accipi vult A. Schöll, vernaculus Herodoti interpretes. Quod Negris habet φρύξουσι, plane necessarium ex oraculi sensu

97 Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γερονὸς πάθος, δείσας μὴ τις τῶν Ἰώνων ὑποθῇται τοῖσι Ἑλλήσι, ἢ αὐτοῖς νοήσῃσι πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπο-
 2 λέσθαι κινδυνεύσει, δροσμὸν ἐβούλενε. Θέλων δὲ 30
 μὴ ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἑλλήσι μήτε τοῖσι ἑαυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν· γανλούς τε Φοινικῆϊους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχε-
 δίης ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον, ὡς
 3 θναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δὲ μιν 35
 πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ ἐπιστέατο ὡς
 ἐκ παντὸς νόου παρεσκεύασται μένων πολεμήσειν·
 Μαροδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα
 ἔμπειρον ἔοντα τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε
 98 ἅμα Ξέρξης ἐποίησε, καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέον-
 40 τα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορὴν. Τούτων δὲ τῶν
 ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὅ τι θαῦσον παραγίνεται θνητὸν
 2 ἔόν· οὕτω τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι
 γὰρ, ὡς ὅσων ἂν ᾗ ἡμερέων ἢ πᾶσα ὁδὸς, τοσοῦτοι

Xerxes fugam meditans, quo astu hoc consilium et Graccos et suos celaverit. Missus in Asiam cladis acceptae nuntius.

Obiter de Persarum nuntiis s. angaris.

ut putat, id interpretatur θέλουσιν ὀπτηῇσαι, θέλουσι τηγανίσαι.

Cap. XCVII.

ἀπολαμφθεῖς] Vid. VIII, 11 et ad locutionem δροσμὸν ἐβούλενε nott. ad VIII, 4.

χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν] Auctore Strabone IX p. 395 B. pag. 605 A itemque Ctesia, hoc fuit regis ante pugnam navalem, consilium, ut fretum, quod ibi maxime arctum erat, aggere iungeret. Vocem γανλὸς attigi ad III, 136, verbum ἀρτέεσθαι in nott. ad VII, 143. De duplici τε conf. nott. ad VII, 8 §. 1 et de forma ἐπιστέατο VIII, 85.

ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίησε

καὶ ἔπεμπε] De particulis τε ἅμα — καὶ conf. allata ad III, 135.

Cap. XCVIII.

θνητὸν ἔόν] Valckenaerius, cui vix recte dici posse videtur, hisce Persicis nuntiis nihil mortale celerius esse, quum vel columbae, quibus vel olim ad literas amicis necessariisque afferendas utebantur, velociiores sint censendae, scribi maluit ἀνθρωπῆϊον ἔόν. At bene Schweighaeuserus: Nil opus, ait, quum praesertim dubitari merito possit, an Herodoti iam aetate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli.

ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμέ-

ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεσπᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν 45
 ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε
 νιφετός, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νύξ ἔεργει μὴ
 οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἑωυτῷ δρόμον τὴν
 σταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμῶν παραδιδοῖ τὰ
 ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ·
 τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατὰ ἄλλον διεξέρχεται παρὰ-50
 διδόμενα, κατὰπερ Ἑλλήσι ἢ λαμπαδηφορίῃ, τὴν
 τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελεύουσι. Τοῦτο τὸ δράμημα τῶν

vos] De hac participiorum in
 nominativo positorum structura
 conf. nott. ad VIII, 83. 86.
 Mox restitui οὔτε νιφετός,
 ubi Schaeferus dederat οὔτι.
 Particulas negativas sic iunctas
 οὔτε — οὐκ attigit Matth. Gr.
 Gr. §. 609 pag. 1225. Add.
 Hartung. Lehre v. d. Griech.
 Partt. I pag. 199, qui etiam
 laudat Herod. I, 138. Quod
 antecedit τοὺς in τὸν ob se-
 quens ἑωυτῷ mutatum volue-
 rat Reiskius. Sed merito respuit
 Wesseling. Mox cum recentt.
 tenui ἔεργει, quod magis an-
 tiquum est atque Homericum,
 v. c. Iliad. II, 617. Alii codd.
 ἔργει.

κατὰ ἄλλον διεξέρχεται]
 i. e. transit ad alium. Reliqui
 intactum, quod ab Schaefero
 sponte mutatum erat in κατ' ἄλ-
 λων. Ad dativum Ἑλλήσι
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 387 p.
 709. Faces autem in solemnibus
 deorum quorundam cursu
 gestari solitas a iuvenibus
 secum certantibus notavi
 ad VI, 105. Qualem cursum
 in Vulcani festis, qui deus
 ignis sive lucis auctor habebatur,
 Athenis institui solitum

fuisse testantur Schol. ad Ari-
 stoph. Ran. 131. 1026 Both.
 (1119) coll. Harpocrat. s. v.
 λαμπάς et Istri fragm. pag.
 60 ed. Siebel. Creuzer. Sym-
 bol. III pag. 403 coll. 509.
 Welcker. Trilog. d. Aeschyl.
 p. 121 not. 150. Wesseling.
 excitaverat Themist. Or. XIX
 pag. 230 C. et Aeschyl. Aga-
 memn. 320. Erasmi. Adagg.
 p. 574 ed. Francof.

Τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵπ-
 πων καλέουσι Πέρσαι ἀγγο-
 ρήιον] Pro δράμημα Blomfield
 in h. l. et in Aeschyl. Pers.
 252 rescribi vult δρόμημα, ana-
 logiae causa. Sed conf. Lo-
 beck. ad Phrynich. pag. 618.
 Libri scripti non suffragantur.
 Quod ad argumentum loci atti-
 net, vid. Brisson. De reg. Pers.
 princip. I, 238 coll. Stanlei.
 ad Aeschyl. Pers. 247; nec
 enim quemquam fugit, hoc
 Persarum institutum, antiquis-
 simum illud fere omnium, sic
 satis convenire cum nostris
 cursibus publicis, qui per equi-
 tes plaustrave fiunt (Posten),
 quique apud nos privatis aequae
 ac publicis inserviunt commo-
 dis, cum apud Persas illud insti-

- 99 ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγραήϊον. Ἡ μὲν δὴ πρώ-
τη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὥς ἔχοι Ἀθήνας
Ξέρξης, ἔτερεψε οὕτω δὴ τι Περσέων τοὺς ὑπολει-
φθέντας, ὥς τὰς τε ὁδοὺς μυρσίνη πάσας ἐστόρε-
σαν, καὶ ἐθυμίων θυμμήματα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐν
2 θυσίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι. ἡ δὲ δευτέρῃ σφι ἀγγε-

665

Itaque summum
Susianorum ob
Athenas captas
gaudium [c. 54.]
in maximum
moerorem ac de
salute regis sol-
licitudinem ver-
sum.

tutum ad solos reges pertineret, quorum mandata citius per amplum regnum perferrentur. Ac simile quid etiamnum apud Persas exstare e Morierii diariis notat Heeren. Ideen. I, 1 pag. 497. Apud Tartaros similes quosdam inveniri cursus vehiculares ex testimonio Pauli Veneti Region. Orient. II, 23, affirmat Valckenaerius.

Cap. XCIX.

οὕτω δὴ τι] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 487, 4 p. 912. Mox e pluribus codd. nunc receptum μυρσίνη pro olim vulg. μυρσί-
νησι, quod post Schaeferum retinuerunt Matth. et Bekker. Eadem locutio VII, 54 obvia.

ἐν θυσίῃσι καὶ εὐπαθίῃσι] „De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θά-
λεια sequebatur, convivium sacrorum causa fieri solitum, in-
terprete Casaub. in Athen. p. 745. Θεῶν θυσαί θαλαί τε
iunguntur in Aristoph. Nub. 328, qui in Pace 780 ἀνδρῶν
τε δαίτας dixit καὶ θαλίας μα-
κάρων. Quando vero de Per-
sis verba facit, Herodotum scrip-
sisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίῃ-

σί τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius iuxta Nostrum notat χορ-
μόσυννα ἐποίεον vel κεχαρηκό-
τες ἐόρταζον laeti velut festos
dies agitabant. Θάλειαν ἐορ-
τὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν
Graecis etiam dicebatur: Eu-
stath. in Od. XXII, p. 759, 6 Epist. Socr. p. 43, 18. Iam
vide Herod. III, 27 in Apidis
natalibus Aegyptii ἔσαν ἐν θα-
λίῃσι. Festo die bonarum rerum
affluentes copiā dicuntur
ἐν εὐπαθίῃσι ὄντες. Herod. I, 22 et 191, ubi χορεύειν καὶ
ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι ut πίνειν
καὶ εὐπαθεῖν II, 133 et 174. Nusquam iuncta reperi θύειν
καὶ εὐπαθεῖν: sed cum istis bene
conveniunt, quod laeti Persae τὰς τε ὁδοὺς μυρσίνησι
πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων
θυμμήματα. Vid. Brisson. De
regn. Pers. p. 340. Mox ab
illis mutati ad tristem nuncium
Persae vestes sibi discindebant,
βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχέωντο
ἀπλέτῳ [cf. VII, 211 ibiq.
laud.] Valcken. Cuius emendationem merito respuit
Schweighaeuser. quippe haud
necessariam, quum θυσία et
sacrificium indicet et universam
festi solemnitatem indeque
etiam convivium, quod peracto

λίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὔτω, ὥστε τοὺς κιθῶνας
κατεῤῥήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο 60
3 ἀπλέτῳ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες. οὐκ οὔτω
δὲ περὶ τῶν νηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποί-
4 ευν, ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες. καὶ περὶ
Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μεταξὺ χρόνον γε-
νόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς σφεας ἀπικόμενος 65
ἐπαυσε.

100

Mardonii regem
consolantis ora-
tio. Xerxem cum
maxima parte ex-
ercitus in Asiam
reverti iubet,
bellum cum re-
liqua ipse pro-
fligaturus,

Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν
μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύων
δὲ αὐτὸν δροσμὸν βουλευεῖν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φρου-
τίσας πρὸς ἑαυτὸν ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βα-
σιλέα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσ- 70
σον εἰη ἀνακινδυνεῦσαι ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλ-

sacrificio instituitur, ut apud
Athen. XIII, 33 p. 573 E. s.
p. 73 Schw. — In seqq. συν-
έχεε est consternavit, turbavit,
ut VII, 142, vid. nott.

ὥστε τοὺς κιθῶνας κατεῤῥή-
ξαντο] i. e. ut tunicas sibi omnes
discinderent, laniarent: quod
moeroris ac luctus indicium
fuisse constat. Vid. ad Ctesiam
nott. pag. 232 et ad Herod.
III, 66. Aeschyl. Pers. 176
Both. (204 Blomf. quem vid.
in Glossar.) — Medii verbi vim
illustravit Hemsterhus. ad Xe-
noph. Ephes. pag. 234.

ἐν αἰτίῃ τιθέντες] E Stephani
orâ Schaeferus, quem sequi-
tur Bekkerus, recepit αἰτίησι.
Equidem cum reliquis edd. a
scriptorum librorum auctoritate
stare malui. Dixit Noster V,
106 ἐν αἰτίῃ ἔχειν itemque
Thucydides, notante Schweig-
haeusero I, 35. II, 59. V,

60. — Verba in capitis clausu-
la posita: καὶ περὶ Πέρσας μὲν
ἦν ταῦτα, τὸν πάντα μεταξὺ
χρόνον γεγόμενον sonant: at-
que haec apud Persas fuere i. e.
hoc fecerunt Persae per omne
tempus, quod medium sive
interiectum erat inter illius
nuncii adventum et Xerxis re-
ditum.

Cap. C.

Μαρδόνιος δὲ] Non sequi-
tur verbum finitum, sed post
multa verba interiecta legitur
πλέον μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη
i. e. praevaluit ipsi (secum deli-
beranti) sententia. Tu conf. al-
lata ad V, 18 coll. VI, 110. Ad
locutionem συμφορὴν ποιεύ-
μενον conf. nott. ad V, 5 et
VIII, 10 et ad δροσμὸν βουλευ-
ειν nott. ad VIII, 4. De subito
modorum transitu in verbis, ὡς

λάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ με-
γάλων αἰωρηθέντα· πλέον μέντοι ἔφερε οἱ ἡ γνώμη
κατεργάσθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὧν ταῦτα, 75
2 προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· „Ἄεσποτα, μήτε λυπέο,
„μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιεῦ τοῦδε τοῦ
„γεγονότος εἵνεκεν πρήγματος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν
„ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ
3 „ἔππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τούτων τῶν τὸ πᾶν σφι 80
„ἤδη δοκούντων κατεργάσθαι ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν
„πειρήσεται ἀντιωθῆναι, οὔτ' ἐκ τῆς ἡπίρου τῆσδε
4 οἱ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. Εἰ μὲν νυν
„δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ
„δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα. μὴ 85
„δὲ δυσθῦμει· οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλησι οὐδεμία ἐκδυσις

δῶσει — καὶ οἱ κρέσσον εἴη
vid. cit. ad V, 97.

ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα] i. e. *suspensum de magnis*, s. cui de magnis rebus sit periclitandum, spe incerta. Schweighaeuserus reddit: *magnarum rerum spe elatum*; quo eodem spectant, quae Wesselingius ad h. l. adscripsit: „Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἡώρητώς ἐαυτὸν, uti Philo Iud. De Insomn. p. 1110 E. Tali ingenio homines ἄνθρωποι κεναῖς αἰωρούμενοι δόξαις in eiusdem libro. De Temul. pag. 245. C.“ Verbum αἰωρεῖσθαι proprie navigantium est, qui in alto versantur mari atque fluctuant incerti, huc illuc iactati; unde mox ad eos translatum, qui animis fluctuant incerti suspensique huc illuc iactantur. Conf. nott. ad Plutarch. Alcibiad. pag.

219 seq. ad Pyrrh. p. 226, ad Philopoe. pag. 58.

οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν] Wesseling. comparat epistolam Mardonii ad Graecos apud Plutarch. Aristid. cp. 10 pag. 324 C., ubi leguntur verba: *νενικήκατε θαλασσίους ξύλοις χειρσαίους ἀνθρώπους* — τὸ πᾶν φέρειν: Schweighaeuserus comparans Herod. VIII, 62, interpretatur: *omnia alicui conferre, maximum et fere totum momentum conferre*. — In seqq. pro vulg. κατεργάσθαι, quod cum Schaefero tenuit Matthiae, e Florentino aliisque recepi κατεργάσθαι, quod idem fecisse video Bekkerum.

πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου] Vid. allata ad IV, 80 et add. IX, 46. 18. Verbum παρέχει attigimus supra ad VIII, 8.

οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλησι οὐδεμία ἐκδυσις, μὴ οὐ δόντας

„μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρό-
 5 τερον εἶναι σοὺς δούλους. μάλιστα μὲν νῦν ταῦτα
 ποίει. Εἰ δ' ἄρα τοι βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύ-90
 „νοντα ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ
 „τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς 666
 6 „καταγελάστους γενέσθαι Ἑλλήσι. οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖσι
 „Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδὲ ἐρεῖς
 „ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικες τε95

λόγον κ. τ. λ.] i. e. neque ullo modo Graeci effugere possunt, quin etc. Idem esse ait Valckenaerius: ἀμήχανόν ἐστιν Ἑλλήσι vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή, laudatque deinceps ob eandem structuram Herod. II, 181. III, 51. 209. II, 160. Lucian. II p. 503. [Pro imag. 24] Locutionem διδόναι λόγον, quae alias valet *secum reputare, deliberare*, ut VIII, 9, h. I. accipio: *rationem reddere* eorum, quae scil. fecerunt, ut III, 50. Ad vocem δούλους vid. nott. ad VII, 5. Cui quod antecedit σοὺς, eius loco unus liber τοὺς, in quo τεοὺς latere suspicatur Schweighaeuser. Pro ποίει Schaeferus, quem sequuntur Matthiae et Bekkerus, dederat ποιέειν (qui infinitivus imperativi vices gerat, ut V, 24 coll. 67. IV, 126), invitit codd., quibus iisdem iubentibus mox revocavi ἀπάγειν, a Schaefero unius Sancrofti cod. auctoritate mutatum in ἀπαγαγεῖν.

οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμάτων] Displicuit τοῖσι Pauwio refingenti σοῖσι, itemque Reiskio, qui

correxit τοισίδε, et Schweighaeusero emendanti τεοῖσι (pro σοῖσι, formā Homericā) idque adeo recepit Gaisford. Equidem cum Schaefer. et Negris in cod. Sancrofti lectione ἐν τοῖσι Πέρσῃσι subsistere malui, quam minus recte opinor sic explicuit Abreschius: *ab illis* scil. Graecis. Namque iungo equidem ἐν τοῖσι Πέρσῃσι, hoc fere sensu: *Neque enim apud Persas* (i. e. ubi Persae pugnant) *damnum ullum tuae ceperunt res*. Quare haud opus ἐν Πέρσῃσι exponere *Persarum culpā*, quod placuit Valckenaerio, coniectanti quoque: ἐν Πέρσῃσι τοῖ τι δεδήληται τ. πρ.: *non enim Persarum culpa quidquam (sane) rebus tuis allatum est detrimentum*. Verbum δεδήλησθαι hic significare βεβλάφθαι *laesum esse*, idem monet Valcken. conferens Eurip. Hippol. 175. — Ad ipsam denique Mardonii sententiam facit Xerxis oratio VIII, 101: ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι.

εἰ δὲ Φοίνικες — κακοὶ ἐγένοντο] Vid. VIII, 68. In seqq.

„καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ
 „ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει το
 7 „πάθος. Ἦδη ὦν, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἰτιοὶ εἰσι,
 „ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ
 „μὲν ἐς ἥθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλανε, τῆς στρατιῆς¹
 „ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δέ σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα
 „παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριάδας τοῦ
 101 „στρατοῦ ἀπολεξάμενον.“ Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης,
 ὥς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἤσθη· πρὸς Μαροδόνιον
 τε, βουλευσάμενος, ἔφη, ἀποκρινεῖσθαι, ὁκότερον⁵
 2 ποιήσει τοῦτων. ὥς δὲ ἐβουλευέτο ἅμα Περσέων
 τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξε οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμ-
 βουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη
 3 νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὥς δὲ ἀπίνετο ἡ Ἀρτεμισίη,¹⁰
 μεταστυγόμενος τοὺς ἄλλους τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· „Κε-
 „λεῦε με Μαροδόνιος, μένοντα αὐτοῦ, πειραῶσθαι τῆς
 „Πελοποννήσου· λέγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πε-
 „ξὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ¹⁵
 4 „βουλομένοισί σφι γένοιτ’ ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἡ

Artemisia sen-
tentiam rogata,

τὰ ἥθεα Herodoti ex usu di-
cuntur *domicilia*, *sedes*, ut IV,
76. 80. V, 14. 15 etc. Ad vo-
ces τῆς στρατιῆς τὸ πολλόν
conf. Matth. Gr. Gr. §. 442, 3
pag. 827.

Cap. CI.

ταῦτα ἀκούσας] „Non ali-
ter ab Herodoto scripta, sic
suo situ verba quoque potue-
rant collocari: ἤσθη τε ταῦτα
ἀκούσας Ξέρξης καὶ ὥς ἐκ κα-
κῶν ἐχάρη: ut lib. III c. 34.
ἤσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμ-
βύσης καὶ etc., ubi eiectum re-
diit in suam sedem ἀκούσας.
Illud ὥς ἐκ κακῶν ἐχάρη tan-
quam ex malis gavisus est, non

purum fuisse gaudium indicat,
sed quantulumcunque post in-
opinatam adeo cladem a rege
superbo sentiri poterat.“ *Val-*
cken. De Persarum principum
concione conf. nott. ad VII, 8.
Vocem συμβουλίην, quae etiam
legitur VIII, 103, notavi ad
III, 1. Ad μεταστυγόμενος conf.
VIII, 81.

ἀλλὰ βουλομένοισί σφι γέ-
νοιτ’ ἂν ἀπόδεξις] i. e. *luben-*
ter se (i. e. Persas) *huius rei*
documentum esse daturos, ut ex-
plicat Stephanus. Tu conf.
Matth. Gr. Gr. §. 388, qui
idem §. 626 p. 1276 coll. Har-
tung. Lehre v. d. Gr. Part. I p.
111 ad verba νῦν τε συμβού-

102

quid suaserit.

„ταῦτα κελεύει ποιεῖν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριῆκοντα
 „μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, παρασχεῖν
 „μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην· αὐτὸν δέ με κε-
 „λεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἧθεα 20
 5 „τὰ ἐμά. Σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμα-
 „χίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης, οὐκ ἔωσα
 „ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιεῶν
 „ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος.“ Ὁ μὲν ταῦτα συνε-
 βουλεύετο. Ἡ δὲ λέγει τάδε· „Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν 25
 2 „ἔστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἶπασαν.
 „ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκέει μοι
 „αὐτὸν μὲν σὲ ἀπελαύνειν ὀπίσθ· Μαρδόνιον δέ,
 „εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα ποιήσκειν, αὐτοῦ
 3 „καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ, ἦν κα-
 „ταστρέφεται τὰ φησι ἐθέλειν, καὶ οἱ προχωρήσῃ 30
 „τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ ἔργον, ᾧ δέσποτα, γίνεται·
 4 „οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δέ, ἦν τὰ 667
 „ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμία
 „συμπορὴ μεγάλη ἔσται, σέο τε περιεόντος, καὶ ἐκεί-
 „νων τῶν προηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν. ἦν γὰρ 35
 „σύ τε περιῆς, καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς πολλάνης

λεύσον κ. τ. λ. conferatur, in
 quibus iisdem coniunctivum
 deliberativum in obliquis in-
 terrogationibus et dubitationi-
 bus adhibitum notavit G. Her-
 mann. Opuscul. Acad. IV p.
 90 seqq. de voce ἀπόδεξις cf.
 nott. ad I, 1.

Cap. CII.

χαλεπὸν μὲν ἔστι συμβου-
 λευομένῳ κ. τ. λ.] Merito lau-
 dant Stephani versionem: me
 tibi consulenti optimum dare con-
 siliū. Nam τυχεῖν εἶπασαν
 ad idem redit, ad quod supra
 VIII, 68: τὰ τυγχάνω φρο-
 νέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ
 σά. Verbum συμβουλεύεσθαι

attigi ad VII, 235. 237, et lo-
 cutionem ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι
 πρήγμασι explicui ad V, 49.
 De verbo δοκέει vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 531 pag. 1036.

οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι] Similia
 excitavi ad VII, 5. In seqq.
 ad vocem οἶκον vid. nott. ad
 V, 31. Ac scite Wesseling.
 pro ἐκείνων τῶν προηγμάτων
 coniicit εὖ κειμένων i. e. te
 salvo et bene habentibus domus
 tuae rebus, ut apud Philostrat.
 V. Apoll. VIII, 7 p. 352. Sed
 nihil mutandum bene monuit
 Krüger ad Dionys. Halicarn.
 Epist. ad Cn. Pompei. pag. 46.

πολλοὺς—ἀγῶνας δραμέον-

103

„ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες.
 5 Μαρδονίου δὲ, ἣν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται·
 „οὐδὲ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον δὸν
 „ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιή- 40
 „σω, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελῆς.“ Ἰδοῦ τε δὴ
 τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα γὰρ ἐπετύγχανε τὰ
 περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ, εἰ πάντες καὶ πᾶσαι
 συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέειν ἔμοι- 45
 2 οὕτω καταρῶσθῃκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην,
 ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖ-
 δας ἐς Ἐφεσον· νόθοι γὰρ τινες παῖδές οἱ συνέ-
 σποντο.

104

Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἑρμοτίμον,
 γένος μὲν ἐόντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύ- 50

Probato Mardo-
 nii consilio, rex
 ante omnia no-
 thos in expedi-
 tionem secum
 profectos Ephe-
 sum cum Ar-
 temisia praemit-
 tit.

Additur iis cu-
 stos Hermotimus
 Pedasensis, ar-
 chieunuchus.

ται κ. τ. λ.] De locutione
 vid. nott. ad VII, 57 et de
 forma δραμέονται Matth. Gr.
 Gr. §. 252 p. 493. Voces πολ-
 λούς πολλάκις non sine qua-
 dam vi iuxta positas esse qui-
 vis intelliget. Plura simillima
 excitavit Strange in Seebod.
 et Iahn. Annall. Suppl. II, 3
 p. 402 seq. — In sequentibus
 de locutione ἣν τι πάθῃ (si
 quid illi accidisset), quā verbis
 lenioribus plerumque res indi-
 catur gravior, mors, clades
 vel simile quid, conf. modo
 IV, 97 ibique nott. Add. In-
 terprtt. ad Diogen. Laert. V,
 61. Stob. XLIX [51] p. 356
 s. T. II p. 372 Gaisf. Diodor.
 Sicul. XIII, 98. Cicer. Tuscc.
 I, 43.

λόγος οὐδεὶς γίνεται] Vid.
 nott. ad VIII, 10. — Ad for-
 mam καταρῶσθῃκεε in seq.
 capite conf. Matth. Gr. Gr. §.
 188 not. 1 pag. 332.

Cap. CIV.

φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτε-
 ρα τῶν εὐνούχων παρὰ βασι-
 λέϊ] i. e. qui inter regios eunu-
 chos haud secundum obtinuit lo-
 cum. Ubi attende verbi medii
 (φέρεσθαι) vim, quam eandem
 Valcken. (in not. ad Herod. IX,
 78) observari vult in similibus
 locis Luciani V. Hist. II, 18.
 Eunap. Iamblich. p. 21 s. p. 11
 Boissonad, quem ipsum conf.
 in annot. p. 175. 567. Mosch.
 III, 57. Callimach. Hymn. in
 Del. 4: quibus Wesselin-
 gius addit Dion. Cass. XL pag.
 136 [cap. 2. Add. LII, 19.
 LIV, 4. LIX, 28] Aelian. N.
 A. XIII, 7. Hemsterhus. in Lu-
 cian. Timon. 35 (Ip. 400 Bip.)
 et Xenophont. Ephes. in Mi-
 scell. Observv. Vol. Vp. 30. Tu
 conf. de locutione οὐ δεύτερα
 ipsum Herodotum I, 23; et
 ad usum verbi medii φέρε-

Pedasenses ubi
siti. Sacerdos
Minervae apud
eos quando bar-
bata [1, 175].

τετρα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ. Οἱ δὲ Πηδασέες
2 οἰκέουσι ὑπὲρ Ἀλικαρνησσοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοι-

σθαι VI, 100. VII, 168. Quanta autem eunuchorum fuerit auctoritas atque potestas apud Persarum reges, qui illos quibusvis in rebus gravissimis adhibebant vel auctores vel administros, satis ea docent, quae de Persarum historia e Ctesianis excerptis ad nos pervenerunt tradita. Ubi accurate indicatur, quinam inter eunuchos plurimum apud unumquemque regem auctoritate valuerit. Vid. nott. ad Ctes. pag. 120. Hinc etiam diiudicanda sunt, quae VIII, 105 fin. leguntur: πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ. — De Pedasensibus vid. allata ad V, 121.

Οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ἡ. τ. λ.] „Hic tradita [usque ad verba cap. 105 ὁ Ἐρμούτιμος ἦν inclus.] spuria videntur: primum, quod in- sunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo [XIII p. 611 s. p. 909]; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repetere. Si adeo erant digna, quae repeterentur, cur non illa reposuisset potius VI, 20, ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me iudice rem conficit: interpola-

tor suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, sic lecta Straboni, Noster interpretatur ἐπεὰν τοῖσι — μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet requirebat adiectum ἐντὸς χρόνου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτήδεον, χαλεπόν. Ἰσχει πάγωνα reddidit φύει. Priora missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασέοις: et τοιόνδε φέρεται πρήγμα γίνεσθαι: fertur, Vallae; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρήγμα [quod idem Florentinus, Mediceus, alii tenent]. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quia malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος: quae saepe non eleganter sunt tornata; Vallae reddita: *Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant*: Palmerius, *Amphictyonas*, ait, *a Pylaea sua in mediam Cariam sine navi transfretavit*. Suspicio primum, huius notae auctorem pro *περιοίκουσι* I, 175 legisse in suo cod. *περικτίοσι*: noverat magister ex Hom. Od. II, 65 *περικτίονας ἀνθρώπους οἱ περιναϊεταῖοι*: iam vide quam docte scripse-

σι τούτοις τοιόνδε συμφέρεται πρῆγμα γίνεσθαι.
ἐπεὶ τούτοις ἀμφικτίοσι πᾶσι, τοῖς ἀμφὶ ταύτης οἰ-

rit, ad exemplar Homeri promodum: ἀμφικτίοσι — τοῖς ἀμφὶ — οἰκέουσι. Ubi meminit Thucyd. III, 104 Διὶ τῶν περικτιόνων νησιωτῶν: Schol. Περικτιόνες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτιόνες, οἱ περικοῦντες. Valckenaer. de voce ἀμφικτιόνες praeterea citans Pausan. X, [8 §. 1] p. 815. Tzetzem, qui *conterminos* ita vocarit iuxta Vales. in Harpocrat. p. 276 [p. 461 Lips.] et Stobaei Florileg. p. 197. Ac Dounaeum ille laudat haec in splendidioribus Herodoti mendaciis ponentem, quamvis auctor ac testis Herodoti citetur Aristoteles, ad I, 175 laudatus. Equidem, quamquam acute haec a Valckenaerio disputata sunt indeque etiam Wesselingii atque Larcheri tulerunt applausum, vix tamen iis hoc effici credam, ut continuo haec verba Herodoto abiudicentur, viro seni, quem ad extremum fere diem in opere suo elaborando occupatum, non omnia prorsus perficere atque absolute potuisse plura commonstrant, quemque etiam haec, opinor, si fata tulissent, delevisse credibile est; modo in opere perpoliando et perlustrando eo usque progredi licuisset. Sic, qui Assyrias pollicetur historias, qui alia aliis locis se expositurum promittit, haud stare promissis reperitur,

praematurâ scil. morte abreptus. Indeque non prorsus facere possum cum Schweigh. Herodotea haecce ita tuente, ut imprudenti scriptori ista exciderint, haud recordanti alio loco a se ista iam esse exposita. Quod ad interpolationis attinet indicia e loquendi usu repetita, haud diffiteor, vix sanum mihi et ipsi videri illud φέρεται fertur, dicunt; cuius geminum vix opinor alibi reperitur. Itaque reposui *συμφέρεται*, quod probi codices afferunt quodque Herodoti usus confirmat. Atque etiam *χαλεπὸν* positum pro *ἀνεπιτήδεον* nescio cur displicet vique orationis videtur infringere. Nec denique suspicione carent verba: τοῖς ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖς ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως; ubi sermonis illa abundantia offenderet, nisi in talibus Herodotum verborum minime parcum esse constaret. Minus haereo equidem in locutione *φύει πάγων*, cuius similia exstant IX, 122. II, 68 coll. nott. ad V, 91.

Πηδάσοισι] Ita cum recentt. reliqui, quamvis supra VI, 20 Πηδάσεῦσι, haud scio an rectius. Alii Πηδάσέοισι; Leopard. Emendd. VII, 11 Πηδάσέεσσι. Pro *τουτέοισι* in seqq. dedi cum Schweigh. et Gaisf. *τούτοις*. — Pro δὲ in

105

Digressio de Her-
motimo. A Pa-
nionio mangone
olim cinctus ex-
sectusque, Susa
deducitur, ubi
Xerxis favorem
prae caeteris si-
bi eunuchis con-
ciliat.

κέουσι τῆς πόλιος, μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι
χαλεπὸν, τότε ἡ ἱρεὶν αὐτόθι τῆς Ἀθηναίης φύει 55
πώγωνα μέγαν. τοῦτο δέ σφι δις ἤδη ἐγένετο. Ἐκ
τούτων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἐρμούτιμος ἦν· τῷ με-
ρίσῃ τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡ- 668
μεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ
πωλεόμενον, ὠνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χῖος, ὃς τὴν 60
2 ζόην κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὣτως
γὰρ κτήσαιο παῖδας εἵδεος ἐπαμμένους, ἐκτάμων,
ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων

seqq. I, 175 (ubi vid. nott.)
exstat τρίς.

Cap. CV.

ὃς τὴν ζόην κατεστήσατο
ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων]
Paulo infra dicit ἐκ τούτου τὴν
ζόην ποιῆσθαι et VIII, 106
ἀπ' ἔργων τὸν βίον κτήσα-
σθαι; vitam sustentare facino-
ribus maxime impiis. Tu conf.
II, 36 et de vi praepositionis
ἀπὸ citt. ad VII, 28. Locu-
tionem εἵδεος ἐπαμμένους atti-
gi ad I, 199 et crudele istud
negotium excindendi genitalia
per Asiam factitatum ad III,
48.

ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις
τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων με-
γάλων] Ducebat ille scil. pue-
ros castratos Sardes Ephesum-
que, ubi eos multâ venderet
pecuniâ. Utroque enim loco
magnum servorum atque eu-
nuchorum forum commercium-
que in varias inde interioris
praesertim Asiae partes dedu-
ctorum. In seqq. e pluribus

codd. dedi ἐνορχίων, ut VI,
32, ubi alii ἐνορχέων. Ad
quem locum haec adscripsit
Valckenaer. „Cur autem
Persae εὐνούχους ἐποιοῦν τοὺς
καλοὺς, rationem reddit Dion.
Chrysost. Or. XX p. 270 B.
vid. Herod. VI, 32 Brisson.
De regn. Pers. II p. 295. In
hac historia, propter cru-
delissimam, quam de Panionii
liberis sumsit, vindictam lecto-
ribus nulla dignus adpare-
bit Hermotimus misericordiâ,
quam in ficta Xenophontis Cy-
ropaedia facile movebit Gada-
tas.“ Narravit autem Noster
haec unam eam ob causam, ut
τίσιος illius vim insigniore com-
probaret exemplo; quae ipsa
haud alia fere est atque νέμε-
σις, quae suum cuique tribuit,
iusta unicuique ac debita re-
munerans, bona bonis, mala
malis rependens. Hinc Her-
motimum VIII, 106 Noster
dicentem facit: ἐδόκειε τε θε-
οὺς λῆσειν οἷα ἐμῆχανῶ τότε·
οἷ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ
δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον

106

3 μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί
 εἰσι οἱ εὐνοῦχοι, πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης, τῶν ἐνορ-
 χίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολ- 65
 λούς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην, καὶ δὴ
 4 καὶ τούτου. καὶ οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυετύχεε ὁ Ἑρ-
 μότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα
 μετ' ἄλλων δώρων· χρόνου δὲ προϊόντος, πάντων 70
 τῶν εὐνούχων τιμῇθη μάλιστα παρὰ Ξέρξη. Ὡς
 δὲ τὸ στρατεύμα τὸ Περσικὸν ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
 τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβάς κα-
 τὰ δὴ τι προῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην,
 τὴν Χίοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται, εὐ-
 2 ρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνούς δὲ, ἔλεγε 75
 πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φίλους λόγους· πρῶτα
 μὲν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκείνον ἔχοι ἀγαθὰ·
 δεύτερα δὲ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν
 ἀγαθὰ ποιήσει, ἣν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴν ἐκεί-

Post regem Graeciam invasurum comitans, Panionii cum tota familia per dolum potitur, atrocissimamque ab eo poenam repetit.

κ. τ. λ. Hanc vero τίσιν sive νέμεσιν per Herodoti Musas regnare scriptorisque animo alte impressam haerere, quum hanc ob causam potissimum ut scil. illius vim explicaret et commonstraret, historiae scribundae se dedisse videatur, haud uno e loco intelligitur. Meminit autem eiusdem rei Athenaeus quoque VI p. 266 E. — In seqq. dedi ἐκ τούτου τὴν ζόην libris scriptis, quos etiam sequitur Bekkerus, ita iubentibus. Alii ἐκ τούτων.

ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα] A satrapa, qui inter aliam munera eunuchos quoque probabiliter regi misit gratificaturus, Hermotinum ad regem esse missum, vero fit simillimum. De eunuchorum
 HERODOT. IV.

auctoritate apud Persarum reges diximus ad VIII, 104. Ac fidelissimos istos esse e Chardinii, recentioris peregrinatoris diariis affirmat Larcherus.

Cap. CVI.

ὄρμα ὁ βασιλεὺς] ὁ inserui cum Schweigh. et Gaisf. cum vulgo absit. Matth. quoque dedit ὄρμα. — De campo Atarnensi conf. nott. ad I, 160. VI, 28. — In seqq. non sine causa in modis ita variasse videtur Noster scribens καταλέγων ὅσα — ἔχοι et ὑπισχνεύμενος, ὅσα — ποιήσει.

ἣν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴν ἐκείνη] Schweigh., quem sequitur Gaisf., e duobus codd. dedit κομισάμενος, quod meâ quidem sententia e correctura

νη· ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους 80
 τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυ-
 8 ναῖκα. ὥς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ
 Ἑρμοτίμος τάδε· „Ὡ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα
 „ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σέ 85
 „ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο ἢ σέ,
 „ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ
 4 „μηδὲν εἶναι; ἐδόκέες τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμῆχανῶ
 „τότε· οἷ σέ ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώ-

fluxit. Itaque cum Matth. et Bekkero, retinui vulgatam κομίσας, quam scripti tuentur libri itemque Thomas Magister pag. 644. Ac paulo post invenitur κομίσαι. Ad οἰκέτας conf. Thom. Magistr. l. l. et nott. ad Herod. VIII, 5. — ἐκείνῃ spectat ad Sardes.

ὑποδεξάμενον ἄσμενον] Eodem modo loquitur Aelianus N. A. VI, 50, ubi Herodotei loci non fuit immemor Iacobs. — In seqq. περιέλαβε valet: in potestate habuit, ut V, 23. VIII, 6. — Pro ἤδη μάλιστα Wesselingio magis placeret δῆ; Abreschius voculam ἤδη eo sensu accipi vult, quo alias μέχρι νῦν huc usque, plane ac si dixisset πάντων ἀνδρῶν οἷ ἤδη γεγόνاسι, ut apud Pausan. VII, 22 §. 4: quod tamen an facto opus fuerit, merito dubitat Siebelis. Namque in Herodoti quoque loco particula ἤδη vim auget superlativi ac totius sententiae: Tu iam omnium virorum nequissimo negotio vitam sustentans.

τὸ μηδὲν εἶναι] „Culte τὸ

μηδὲν ὄντες, viles, ignavi et nullius rei homines Sophocl. Aiac. 779. Dion. Chrysost. Or. XXXVIII p. 480. A et LXVI p. 611 D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, quā nec vir nec femina evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi Salvagnio observata ad Ovidii Ibim 457. „Wesseling. Tu vid. Matth. Gr. Gr. §. 437. not. 1 et quae attulit similia Apitzius ad Sophocl. Trachin. 1075 Adverss. p. 321. Cr. laudaverat Heindorf. ad Platon. Euthyd. §. 82 pag. 418 seq. et ad Platon. Sophist. pag. 271. 272. — Verbum ὑπήγαγον non tam significare videtur adduxerunt, ut VI, 72, sed retinere simul vim praepositionis, plane ut IX, 94. Qui te inscium, fallacibus sermonibus confidentem huc adduxerunt. Larcherus, qui conferri vult Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 58, hinc reddit: „ils l'ont attiré par un appât trompeur.“ Ad περιήλθε conf. nott. ad VII, 88 et Plutarch. Mar. 10: καὶ περιήλθε τις νέμεσις κ. τ. λ.

„μενοι, ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ξμάς, ὥστε σε μὴ 90
 5 „μὲψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην.“ Ὡς 669
 δέ οἱ ταῦτα ὠνειδίσει, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς
 ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἐνυτοῦ παίδων,
 τεσσέρων ἰόντων, τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζό-
 μενος δὲ, ἐποίησε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργά-
 6 σατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πα-95
 νιώνιον μὲν νυν οὕτω περικηλθε ἢ τε τίσις καὶ ὁ
 Ἑρμώτιμος.

107 Ἐξέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε
 ἀπάγειν ἐς Ἑφεσον, καλέσας Μαργδόνιον, ἐκέλευέ μιν
 τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιέειν
 2 τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. Ταύτην 1
 μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο. τῆς δὲ νυκτός,
 κελεύσαντος βασιλέως, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ
 Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς 5
 τάχως εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας

Artemisia cum
 pueris regis a-
 mandata, Xerxes
 classiariis impe-
 rat, ut in Hel-
 lespontum protin-
 us revertantur.

Cap. CVII.

ὡς τοὺς παῖδας κ. τ. λ.] Vid. supra VIII, 103 et Pseudo-Plutarch. haec cavillantem pro more II pag. 870. — Pro ἐκέλευσε, quod e quibusdam retinuerunt Schaefer. et Matth., equidem reliquorum librorum auctoritatem secutus cum Schweigh. et Gaisf. dedi ἐκέλευε itemque mox τοὺς βούλεται, ubi olim τοὺς ἀν βούληται, libris scriptis invitis, exstabat. Indicativum in talibus poni posse, monstrant, quae Werfer. attulit in Actt. phill. Monacc. I pag. 105. 106. — Locutionem ἐς τοσοῦτο, quae occurrit etiam VIII, 125, attigit Matth. Gr. Gr. §. 578. c. pag. 1145, qui idem §. 337 confer. ad formulam ὡς τά-

χος εἶχε ἕκαστος; ubi Wesseling. excitaverat Plutarch. II p. 610. Herod. IX, 58. Male olim ταχέως, quod ipsum Sancrofti liber retinet, Florentino, aliis, melius alterum afferentibus. Et vidit dudum Wesseling. Diss. Herodot. IX p. 129.

διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλεῖ] Ad sensum recte Valla; ad custodiendas rates, quibus rex transiret. Libri scripti βασιλεῖ, quod retinui, reiecta Aldinae lectione βασιλῆα; namque cum Schweigh. intelligere licet: διαφυλαξούσας βασιλεῖ (ὥστε αὐτόν) πορευθῆναι; ut sane sit dativus commodi quem vocant; quamquam infinitivus πορευθῆναι nescio quid durius habere videtur, cui ita mederi

3 πορευθῆναι βασιλεῖ. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος
 πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄγκραι λε-
 πται τῆς ἡπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε νῆας εἶναι, καὶ
 ἔφενον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ
 νῆες εἶεν, ἀλλ' ἄγκραι, συλληχθέντες, ἐκομίζοντο. 10
 Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ
 χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζόν, ἥλπιζον καὶ
 τὰς νῆας εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκειόν τε ναυμαχί-
 2 σειν σφέας, παραρτύνοντό τε ὡς ἀλεξισόμενοι. Ἐπεὶ
 δὲ ἐπύθοντο τὰς νῆας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦ- 15
 τα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν
 3 Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες μέχρι Ἀν-
 δρου. ἐς δὲ τὴν Ἀνδρον ἀπικόμενοι, ἐβουλευόντο.
 Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο „διὰ νή-

108

Fugientem bar-
 barorum classem
 persequuntur
 Graeci ad An-
 drum usque. Ibi
 de bello delibe-
 rantibus quid
 Themistocles,
 quid Eurybiades
 suaserit. Huius
 ratione pleris-
 que probata,

voluit Reiskius, ut legeretur:
 δι' ὧν ἔδει πορευθῆναι.
 Postea Schweigh. in Lex. Herod.
 eam sibi suspicionem obortam
 esse dicit, ut activum verbum
 πορεύειν notionem habeat mit-
 tendi, adducendi, ad iter pa-
 randi, indeque hunc loci fore
 sensum arbitratur: *naves custo-*
dituras pontes ut regi ad trans-
itum parati essent, s. curatu-
ras, observaturas, ut pontes etc.
 Mihi magis arridet prior inter-
 pretatio.

Ζωστῆρος] De hoc promon-
 torio primarii sunt loci Stephani
 Byz. s. v. pag. 377. Pausan. I,
 31 §. 3. Strabon. IX p. 398 s.
 610 B. Fuit terrae tractus in
 mare porrectus et Apollinis
 aede, nunc diruta, aliorum-
 que deorum aris insignis, cui
 a Latonae cingulo nomen ve-
 nit. Nunc Vari dicunt ob vi-
 cum prope iacentem; lacus ad-
 iacens sacer etiamnum vocatur

Vulios mene. Plura Kruse Hel-
 las II, 1 pag. 221 seq. — De
 reliquis ita Valckenaer.:
 „Paulo post fugientes Persas
 terrebat ac si naves essent ho-
 stiles, in mare prominentia
 Attices promontoria: admo-
 vit ista Casaubonus Theophra-
 sti Charact. 25, ubi ε' δειλὸς
 τοιοῦτός τις οἶος πλέων τὰς
 ἄγκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι.“
 Dativum χρόνῳ (postea) attigi
 supra ad VIII, 53; verbum
 κομίζεσθαι de itinere maritimo
 I, 185 coll. V, 108. VIII,
 110 fin. 118.

Cap. CVIII.

κατὰ χώρην] De locutione
 conf. IV, 135. VII, 95. Add.
 Held. ad Plutarch. Aemil. Paul.
 16 pag. 200. In seqq. ob du-
 plex τε conf. allata ad VII, 8 §.
 1. De insula Andro conf. V, 31.
 γνώμην ἀπεδείκνυτο] Male
 duo codd. ἐπεδείκνυτο. Vid.

„σων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νῆας,
 „πλώειν ἰδέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς 20
 4 „γεφύρας.“ Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτη
 γνώμην ἐτίθετο, λέγων, ὥς „εἰ λύσουσι τὰς σχε-
 „δίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν
 5 „Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. εἰ γὰρ ἀναγκασθεῖη, ἀπολαμ-
 „φθῆις ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. πειρωτο ἂν 25
 „ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὥς ἄγουντι μὲν οἱ ἡσυχίην, οὔτε
 „τι προχωρεῖν οἷόν τε ἔσται τῶν προηγημάτων, οὔτε
 „τις κοιμῇ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῶ τέ οἱ ἡ στρα-
 6 „τιῇ διαφθαρέεται. ἐπιχειροῦντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργον
 „ἔχοντες, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται 30
 „προσχωρῆσαι κατὰ πόλιν τε καὶ κατὰ ἔθνη, ἥτοι

III, 160. Idem fere mox significat γνώμην τίθεσθαι: de quo vid. allata ad VII, 82. Apud Plutarch. Themistocl. 16 exstat γνώμην ποιεῖσθαι. Ad ipsam autem rem facit uberior Plutarchi narratio in Themist. 16. Aristid. 9, ubi Aristidem loco Eurybiadis appellat. Voces νήσων et νησιωτῶν de Cycladibus intelligo, ut V, 30. VII, 95, ubi vid. nott. Verbo πλῶειν et h. l. et cap. 109 ita utitur Noster, ubi alii dicunt ἀναπλέειν, notante Sintenis. ad Plutarch. Themistocl. 16 pag. 108.

τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο] Ita cum recentt. scripsi, codd. valde fluctuantibus, quorum plurimi σφι (cuius loco duo σφέας) et κακῶν pro κακὸν itemque ἐργάσαιντο, ubi unus Sancrofti liber, quantum scio, clare praebet ἐργάσαιντο. Et enim sensus est: se ipsos hoc

maximum omnium malum (s. malorum) Graeciae illaturos esse, ubi σφεῖς cum vi quadam positum videtur pro αὐτοῖ, ut VII, 168. — Ad verbum ἀπολαμφθῆις (exclusus; interceptus) vid. allata ad VIII, 11 et de locutione ἡσυχίην ἄγειν VII, 11. De particulis οὔτε — οὔτε — τε diximus ad VI, 11.

κοιμῇ] i. e. relictus, ut VII, 170. VIII, 19. 120. IX, 107: Schweigh., qui antea coniecerat ἐς τὸ ὀπίσω aut nude ὀπίσω, (ut VIII, 120), postea merito acquievit in vulgata, cum sane parum differat τὸ ὀπίσω et ὀπίσω, quod v. c. legitur I, 207. — Ad formam διαφθαρέεται vid. Matth. Gr. Gr. §. 173 pag. 317 §. 182, not. 2 pag. 326; de locutione ἔργου ἔχεσθαι vide nott. ad VIII, 11.

οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κ. τ. λ.] Fieri posse ait Laco, ut omnes civitates gentesque

„άλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων·
 „τροφὴν τε ἕξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλ- 670
 7 λήνων καρπὸν. ἀλλὰ δοκέειν γάρ, νικηθέντα τῇ
 „ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσας·
 8 „ἑατέον ὧν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ ἔλθοι φεύγων ἐς 35
 „τὴν ἑωυτοῦ. τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου
 „ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα“ ἐκέλευε. Ταύτης δὲ
 εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλ-
 λων οἱ στρατηγοί.

109

quibus argumen-
 tis Themistocles
 Athenienses, ut
 et ipsi assenti-
 rentur, permo-
 verit.

Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλοὺς
 πλῶειν ἐς τὸν Ἑλλησποντον ὁ Θεμιστοκλῆς, μετα- 40
 βαλὼν, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὔτοι γὰρ μάλιστα

in Europa ad regem accedant,
 quum vel vi capiantur vel ante
 faciant deditionem. Ubi noli
 mirari genitivos ἀλίσκομένων
 et ὁμολογεόντων, praecedente
 accusativo πόλις atque ἔθνηα:
 nam eadem ratio I, 3 atque
 etiam VIII, cap. 109 init.
 ἐκπεφευγόντων περιημέκτεον,
 quod aliter explicat Matthiae
 Gr. Gr. §. 555 pag. 1089.
 Sed vid. IX, 98. — Mox e
 Florentino, Mediceo aliisque
 duobus codd. cum Gaisfordio
 rescripsi: ἐς ὃ ἔλθοι (i. e. do-
 nec fugā pervenerit) pro vulg.
 ἔλθῃ, quod Matth. et Bekker.
 retinuerunt. At Optativum,
 si quid video, loci ratio postu-
 lat. Quod sequitur τὸ ἐνθεῦτεν
 δὲ, indicat: tum vero, si
 Graeciā prorsus relictā, in suam
 rex redierit terram, de illius
 (i. e. Persarum regis) terrā
 pugnam esse instituendam.

Cap. CIX.

μεταβαλὼν πρὸς τοὺς Ἀθη-

ναίους] His iungo ἔλεγέ σφι
 τάδε, ubi vocula σφι ad id
 ipsum, nimis remotum πρὸς
 τοὺς Ἀθηναίους spectat.
 Themistocles mutatus s. conver-
 sus ad Athenienses, iam eos ita
 allocutus est, aut, ut Schweigh.
 in Lex. Herod. verbum μετα-
 βαλὼν reddit: mutato consilio
 ad Athenienses se convertens; si
 quidem qui antea continuo ad
 Hellespontum navigare volue-
 rat, nunc prudenter contra-
 rium civibus persuadere studet.
 Hinc recte Negris participium
 μεταβαλὼν exponit ἀλλάξας
 γνώμην. Verbum μεταβάλλειν
 ipse attigi ad V, 75. Themis-
 toclis sive calliditatem sive
 prudentiam refert quoque Poly-
 laen. I, 30 §. 3. Frontin. II,
 6 §. 8, quibus allatis Val-
 ckenauerius haec subiunxit:
 Themistoclis consilium postea
 magni saepe sunt imperatores
 secuti: praebet istoc capite
 quaedam exempla Frontinus
 et Africani Scipionis dictum,

ἐκπεφυγόντων περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον πλώειν καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι,
 2 εἰ ὧλλοι μὴ βουλοῖατο) ἔλεγέ σφι τάδε· „Καὶ αὐ-
 „τὸς ἦδη πολλοῖσι παργενόμην, καὶ πολλῷ πλέω⁴⁵
 „ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπει-
 „ληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀνα-
 3 „λαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖ-
 „ρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλ-
 4 „λάδα, νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ⁵⁰
 „διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς

*viam hostibus, quā fugiant, esse
 muniendam; cuius simile dat
 Agesilai Polyaen. II, 1. 6, qui
 factis illud suis saepe compro-
 bavit. Conferri poterunt idem
 Polyaen. III, 19, 4. Pausan.
 IV [22] p. 333. Diodor. Sicul.
 XIV, 27 et Xenoph. Hellen.
 VII [fin.] p. 376, 15. „Caete-
 rum paulo aliter atque Hero-
 dotus, ista tradit Plutarch.
 Themistocl. 16.*

*περιημέκτεον] Conf. I, 44
 ibique nott. Ad locutionem
 ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι
 conf. nott. ad V, 73.*

*ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειλη-
 θέντας.] „In angustias detrusum
 nesciuntque quo se verteret, ἐν ἀ-
 πορίῃσι ἐχόμενον IV, 131 [ubi
 vid. nott. Add. V, 80. VII, 128.
 VIII, 52.] ἐς ἀπορίην ἀπιγ-
 μένον I, 79, dixit etiam He-
 rodotus ἐς ἀπορίην ἀπειλημέ-
 νον II, 141 et ἀπειληθέντα
 ἐς ἀπορίην I, 24 [ubi vid.
 nott.] hic necessitatis velut vin-
 culis adstrictos, ἀναγκαίῃ ἐν-
 δεδεδεμένους sive necessitate coa-
 ctos, ἐς ἀναγκαίην ἀπειλη-
 θέντας. Tales victos saepe*

*Themistocles ait ἀναμάχεσθαι
 τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προ-
 τέραν κακότητα [i. e. denuo
 pugnam instaurare et priorem
 calamitatem reparare]: hoc quid
 sit, docebunt Spanhem. ad
 Iulian. pag. 178 et Abresch.
 Dilucid. Thucydd. p. 710.“
Valcken. Tu vid. de hoc
 utroque verbo nott. ad V, 121
 et add. Krabinger. ad Synes.
 De regn. 24 pag. 317.*

*εὐρημα γὰρ εὐρήκαμεν] i.
 e. nacti enim insperato sumus
 lucro nos met ipsos et Graecium.“
 Ita Wesselingius, citans VII,
 180. Add. VII, 155, 10 §. 4.
 Sophocl. Oed. R. 1049. Krü-
 ger. ad Xenoph. Anab. II, 3
 §. 18, qui bene monet εὐρημα
 saepe idem esse atque ἐρμαῖον:
*lucrum adventicium, res laeta
 praeter spem oblata.**

*νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων
 ἀνωσάμενοι] Redit ἀνωσάμε-
 νοι VII, 139 eadem fere si-
 gnificatione atque ὠσάμενοι
 VIII, 3. Plutarch. Mar. 16 p.
 414 C, ubi etiam νέφος inve-
 nitur de ingenti hominum mul-
 titudine sive turbā. Hinc quo-*

„κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθό-
 „νησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης
 „βασιλεῦσαι, ἔοντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὅς
 „τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς 55
 „τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀράματα· ὅς καὶ
 „τὴν θάλασσαν ἀπεμασίγωσε, πέδας τε κατήκε.
 5 „ἀλλ' εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ
 „Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων τε αὐτῶν ἐπιμελη- 60

que ἀνωσάμενοι attigit Tay-
 lor. ad Lys. p. 41 s. pag. 81
 Reisk.

ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ
 ἐφθόνησαν ἄνδρα ἓνα κ. τ. λ.]
 Haec rursus dicuntur ex illa
 Herodoti sententiā de nemesi
 superbos castigante et status suo
 deiciente. Plura vid. ad III,
 40.

ὅς τὰ τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁ-
 μοίῳ ἐποιέετο κ. τ. λ.] Voculam

te, quam omiserunt Schaefer.,
 Matth., Bekker., equidem cum
 Schweigh. et Gaisf. e Floren-
 tino adscivi. Verba τὰ ἱρὰ καὶ
 τὰ ἴδια iam attigi ad VI, 9;
 locutionem ἐν ὁμοίῳ ποιεῖσθαι
 attigit Matth. Gr. Gr. p. 1139.
 De forma ἐμπιπράς monuit
 Blomfield. in Gloss. ad Aeschyl.
 Pers. 815. Ad argumentum loci
 conf. Aeschyl. Perss. 814
 Blomf. :

οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ', οὐ θεῶν βρέτη
 ἡδοῦντο σὺλᾶν, οὐδὲ πιμπράναι νεώς·
 βῶμοι δ' αἰστοί, δαιμόνων θ' ἰδρύματα
 πρόρρηξα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.

Wesselingius de inflammatis
 Graecorum a Persis templis
 consuli iubet Menag. in Dio-
 gen. I, 9 et Davis. in Cicer.
 De Legg. II, 11. Tu conf.
 etiam ad Herodot. V, 102 allata.

ὅς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπε-
 μασίγωσε] Vid. VII, 35. Se-
 quens κατήκε, quod Valcken.
 mutari vult in ἐγκατήκε scil.
 τῇ θαλάσῃ, id sane non opus.
 Simplicii verbo, eodem obser-
 vante Valckenaerio, utitur
 Diogen. Laert. Prooem. §. 9
 itemque Herodot. VII, 35.

νῦν μὲν — καταμείναντες]
 Valckenaer. reponi vult κατα-

μείναντες, quod in ora Ste-
 phan. exstat quodque non dis-
 plicuisse vidi Wesselingio
 (Diss. Herod. XI p. 202), de
 hoc accusativo subsequente
 comparanti VIII, 109. II,
 151. VII, 144. Equidem cum
 Schweighaeusero, qui ob si-
 milem structuram nominativi
 infinitivi iuncti I, 56. 63. IV,
 15. 137, a vulgata libris re-
 liquis comprobata stare malui,
 de qua ita Matthiae: „καταμεί-
 ναντες vereor, ne in syntaxin
 peccet: nam ubi infinitivus pro
 prima persona coniunctivi po-
 nitur, subiecti quod vocant,

„θῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 „σάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἔχέτω, παντελέως ἀπε-
 „λάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέω-
 6 „μεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης.“ Ταῦτα ἔλεγε, 671
 ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσέα· ἵνα, 65

eorumque, quae huic adiuncta sunt, accusativus additur. Vid. infra IX, 60 et Gramm. Gr. §. 546 pag. 1072 seq. ed. sec. Hoc vero loco ἐπιμεληθῆναι commodè e verbis εὖ γὰρ ἔχει necti potest. — Vocem οἰκετῶν eodem significatu, quo VIII, 106 accipi velim.

καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 σάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς
 ἔχέτω] i. e. Et unusquisque re-
 ficiat aedes suas curetque semen-
 tem fieri. Ita Valcken. De
 pronomine τις, quod h. l. idem
 valet atque πᾶς τις s. εἷς ἕκα-
 στος (unusquisque), teste Eu-
 stath. ad Od. III p. 123, 25.
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 487, 2
 pag. 910. Blomfield. Glossar.
 ad Aeschyl. Choeph. 53. —
 De reliquis ita Valckenaer-
 ius: „rarissimum arbitror il-
 lud οἰκίην ἀναπλασάσθω. Ni-
 dum fingere πλάσαι δόμον dixit
 incertus poeta [quem Sopho-
 clem esse idem suspicatur Val-
 ckenaeer.] apud Lycurg. pag.
 166, 35. [pag. 229 Reisk. Tu conf. quoque Wyttenbach.
 ad Plut. Moral. I p. 755.] —
 ἀνακῶς ἔχέτω idem est atque
 ἐπιμελείτω. Vid. Pierson. ad
 Moer. Att. p. 43. — Tu vid.
 etiam Herod. I, 24 ibique nolt.
 et Matth. Gr. Gr. §. 348 pag.

657. Citat haec Herodoti ver-
 ba Eustath. ad Homeri Odys.
 I vs. 397 pag. 67, 47 ed. Ba-
 sil., ubi pro σπόρου dat
 σποράς.

ἀποθήκην μέλλων ποιήσε-
 σθαι ἐς τὸν Πέρσέα] „Sequen-
 tia cum his arbitror iungenda,
 ἐς τὸν Πέρσέα, ἵνα (ἢν ἄρα
 τί μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθη-
 ναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστρο-
 φήν; ita tamen, ut partim
 etiam ad illa pertineant, τὸν
 Πέρσέα, Persam enim factu-
 rus erat ἀποθήκην, ad illum
 ut haberet receptum vel refugi-
 um, si qua urgeret necessitas:
 amicum ad certum tempus ve-
 lut sepositum, aliquando usui
 futurum, eleganter vocat ἀπο-
 θήκην. Ad ἀπόθετον φίλον
 in Lysia pag. 158 [pag. 313
 Reisk.] vid. Marcland. et, qui
 hic ἀποθήκην egregie tuetur,
 Abresch. Dilucc. Thucydid. p.
 654. Ad ἀποστροφήν conf.
 Xenoph. Cyrop. V, 2, 11.
 Anab. VII, 6, 24. Isocrat.
 Ep. II pag. 410 B. Wesseling.
 ad Diod. I p. 207 et Toup.
 Em. in Suid. voc. Ἀποστρο-
 φή [T. I pag. 51]. Beneficio-
 rum in regem regiamque fa-
 miliam hac operā suā collato-
 rum, ob quae εὐεργεσίαν si-
 bi scribit ὀφείλεσθαι, memi-

110

Themistocles
gratiam regis
ambiens, quo
astu usus.

ἦν ἄρα τί μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος,
ἔχῃ ἀποστροφὴν· τὰ περ ὧν καὶ ἐγένετο. Θεμιστο-
κλῆς μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε· Ἀθηναῖοι δὲ ἐπεί-
2 θοντο. ἐπειδὴ γὰρ, καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι 70
σοφὸς, ἐφάνη ἐὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὖβουλος,

nit Themistocles in illa nobili
epistola ad Artaxerxen data
apud Thucyd. I, 138. „Val-
cken. Cui bene ita obloqui
videtur Schweigh. his ver-
bis:“ At non Persam facturum
erat ἀποθήκη: sed hoc ipsum,
quod nunc agebat, nempe quod
Athenienses a consilio in Helle-
spontum navigandi pontesque
rumpendi deterruit, hoc, inquam,
facturus erat ἀποθήκη ἐς τὸν
Πέρσας: ubi per metonymiam
ἀποθήκη dicitur id, quod est
ἀπόθετον, thesaurus repositus
intelligiturque beneficium in re-
gem collatum et in futuros usus
apud eum collocatum, gratia
apud regem in futurum tempus
inita. Est enim, ut scite
poeta ait, Καλόν γε θησαύ-
ρισμα, κειμένη χάρις.“ —
Ad verbum καταλαμβάνειν
conf. allata ad III, 42 et ad
sequens ὧν Matth. §. 625 pag.
1274. Add. Herod. VIII, 128.
133 fin.

Cap. CX.

διέβαλλε] i. e. decepit, fe-
fellit. Vid. nott. ad V, 50.
Ad seq. δεδογμένος conf. Matth.
Gr. Gr. §. 495 c. pag. 931.
Mox plerique libri, quos cum
Schweigh. et Gaisf. secutus
sum, ἐπίστευσε, ubi olim ἐπέ-
τελλε, quod dudum ex ora
Stephani in ἐπίστευε mutarat

Valckenaerius (quem Schaefer.
Matth. et Bekker. sequuntur)
sic interpretans; quos utcum-
que tormentis excruciantur, fi-
deli credebatur occultaturos silentio
quae regi mandasset dicenda.
Nec aliter accepit Wesselingius.
De Sicinno quaedam attulimus
ad VIII, 75: cuius loco Po-
lyaeus I, 30, 3 vocat Ἀρ-
σάκη; Plutarchus Aristid. 9
pag. 324 B. Themist. 16 pag.
120 C. Ἀρνάκη, regium eu-
nuchum et captivum scribit
missum esse ad Xerxem. Cum
Herodoto facit Diodorus XI,
19 a Themistocle narrans filio-
rum paedagogum missum esse,
itemque Iustinus II, 13, per
servum fidum Xerxi haec in-
dicasse Themistoclem narrans.
Quod vero apud Thucyd. I,
138, ex quo hausit Cornel.
Nep. Themistocl. 9, Themisto-
cles literas regi scripsisse narra-
tur, id iure miratur Val-
ckenaer. indeque ob Herodoti
testimonium a tam cauto impe-
ratore eas scriptas esse negat,
praesertim cum ipsa res sit mi-
nime credibilis. — αὐτίς (iterum)
spectat ad ea, quae VIII, 75
tradita leguntur. In proxime
seqq. pro vulg. ἐπειδὴ, quod
cum Schaefero tenent Matth.
et Bekkerus, e Florentino,
aliis nunc repositum ἐπεὶ τε.

3 πάντως ἐτοῖμοι ἦσαν λέγοντι πείθεσθαι. Ὡς δὲ οὗ-
 τοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἦσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ
 Θεμιστοκλῆς ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖ-
 σι ἐπίστευσε σιγᾶν, ἐς πᾶσαν βᾶσανον ἀπικνεομέ-75
 νοισι, τὰ αὐτὸς ἐντείλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ
 4 Σίκινος ὁ οἰκέτης αὐτῆς ἐγένετο. οἱ ἐπεὶ τε ἀπί-
 κοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ
 πλοίῳ, Σίκινος δὲ ἀναβάς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τὰ-
 5 δε· „Ἐπεμψέ με Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλῆος, στρατη-
 „γὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάν-80
 „των ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσσοντά τοι, ὅτι
 „Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουρ-
 „γέειν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς νῆας βουλομένους
 6 „διώκειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λύειν.
 „καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κομίζεο.“ Οἱ μὲν, 85
 ταῦτα σημῆναντες, ἀπέπλωον ὀπίσω.

111

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε σφι ἀπέδοξε μήτ' ἐπι-
 διώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας,
 μήτε ἐπιπλῶειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν
 πόρον, τὴν Ἄνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. 90
 2 πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς
 Θεμιστοκλῆος χρήματα, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ προῖσχο-
 μένου Θεμιστοκλῆος λόγον τὸνδε, ὥς „ἦκοιεν Ἀθη-
 „ναῖοι περὶ ἐκκελευσθέντες δύο θεοὺς μεγάλους,
 „Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι κάρτα δο-95

672

Audrii, quod pe-
 cuniam pendere
 recusarent, a
 Gracis obsessi.

πρὸς τὴν Ἀττικὴν] „Mitti-
 tur navis in Atticam, ubi haere-
 rebat adhuc Xerxes; neque
 enim hic cum classis aufugit
 reliquii; sed cum exercitu
 suo secedens ex Attica, Grae-
 cia peragrata, rediit in Asiam
 cap. 119 ὁδῷ χρεώμενος ἅμα
 τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε
 ἐς τὴν Ἀσίην. conf. cap. 113.
 126. 130.“ Valcken. — In
 fine cap. ad verbum κομίζεο
 conf. VIII, 107.

Cap. CXI.

ἀπέδοξε μήτ' ἐπιδιώκειν]
 De usu particulae negativae
 in talibus monuit Matth. Gr.
 Gr. §. 524, 4 pag. 1048. —
 In seqq. ad verbum προῖσχο-
 μένου conf. I, 164. IV, 165.
 VIII, 3.

Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην]
 Suadela ac Necessitati, quam
 utramque unâ voce alii appel-

3, „τέα εἶναι χορήματα.“ ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα, λέγοντες ὡς „κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι με- „γάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν „εὖ· ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρηστους οὐκ ἐκ-

larunt τὴν Πειθανάγκην (vid. Eustath in Homer. II. III pag. 309, 14. Synes. De regn. p. 26 A. s. cp. 23 ibiq. Krabinger. pag. 317 coll Abresch. in Miscell. Observv. Vol. V pag. 236. 237, quem laudat Cr.) opponunt Andrii Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην i. e. paupertatem et inopiam sive impotentiam, quarum praesidio etiam firmi ac tuti Themistoclem Graecosque re infecta discedere coegerunt, ut legimus VIII, 121 coll. Plutarch. Themist. 21 p. 122 C., qui eadem brevius exponens vocat Βίαν atque Ἀπορίαν deas Andriorum. Ac sane fanum Ἀνάγκης atque Βίας Corinthi fuisse auctor est Pausanias II, 4 §. 7. Neque huc non facit Alcaei dictum apud Stobaeum XCIV (96) p. 518 s. T. III pag. 258 Gaisf., ubi Ἀμηχανίαν dixit sororem Πενίας: de quo conf. Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th. 343. Ac denique muliebres deas μεγάλους θεοὺς recte dici, monstrasse dicitur Elsner. Sched. Crit. pag. 39 a Wesselingio excitatus. Haud aliter infra Andrii protulisse dicuntur θεοὺς ἀχρηστους i. e. malevolos, haud benignos atque utiles ipsis, eo quod nulla ipsis praebent commoda.

ὡς κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες] κατὰ λόγον cur Schweigh. in Lex. Herod. red- dat merito, haud exputem. Conf. V, 8. Imperfectum ἦσαν positum videtur, ubi praesens sane tempus exspectasses: de quo usu conf. Heindorf. ad Platon. Phaed. §. 35 pag. 54 et quae alia de eodem usu attulit Stallbaum ad eundem Platonis locum pag. 60. 61. De vocula ἄρα postposita conf. allata ad VIII, 8. De voce εὐδαίμονες conf. nott. ad V, 28.

καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν εὖ] Ad locutionem conf. I, 30 VII, 157 et de vocula εὖ in fine orationis positâ, vid. allata ad V, 27. De indicativo (ἦσαν) et optativo (ἤκοιεν) se invicem excipientibus conf. VIII, 100. Caeterum, ait Schweighaeuser., mordaci ironia haec dicta videntur: magnae et beatae Athenae scilicet! nempe urbs eversa cremataque et terra omnis vastata: propitiis in primis utuntur diis scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt!“

ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκον- τας] Oratio e directa subito in indirectam accusativi et infini-

„λείπειν σφῶν τὴν νῆσον, ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρεῖν, 1
 „Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· καὶ τούτων τῶν θεῶν
 4 „ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χορήματα.
 „οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθη-
 „ναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω.“ Οὗτοι μὲν δὴ ταῦ-5
 τα ὑποκρινάμενοι, καὶ οὐ δόντες τὰ χορήματα, ἐπο-
 112 λιορκεόντο. Θेमιστοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεο-
 νεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητη-
 ρίους λόγους, αἵτε χορήματα διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέ-
 λων, χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους

Ab aliis quoque
 insularis pecu-
 niae exactae.

tivi transit structuram, plane ut VIII, 118, quem locum unâ cum aliis excitavit Matth. Gr. Gr. §. 539, 1 pag. 1059. Vocem γεωπεινῆς (i. e. pauper, qui parum terrae agrive possidet), attigi ad II, 6. Add. Gregor. Corinth. De dialect. Ion. §. 114 pag. 518. — Ad voces ἐς τὰ μέγιστα Schweighaeuser. ex antecedenti γεωπεινῆς intelligi vult γεωπεινότης, ut intelligantur maxime egeni, qui ad maximam paupertatem devenerint. Similia quaedam praebet Noster V, 49. VII, 13. 9 §. 3. 134.

καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρίους] i. e. atque horum deorum compotes cum facti essent Andrii s. quos deos cum nacti essent Andrii. Vocem ἐπήβολος illustrarunt Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Prometh. 453 coll. ad Agamemnon. §. 525. Schaefer. Melett. critt. p. 48. Wyttenbach. ad Plutarch. Mor. I p. 112. Add. Herod. IX, 49.

οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθηναίων δύ-

ναμιν εἶναι κρέσσω] Similem quandam sententiam prodit Noster VII, 172. — In proxime seqq. Schweigh. e Florentino addidit τὰ ante χορήματα, intelligens pecuniam, quam ille postulaverat. Articulum omiserunt Matth. et Bekker.

Cap. CXII.

πλεονεκτέων] De hoc verbo monui ad VII, 158. Caeterum eadem fere enarrat Plutarch. Themistocl. 21 init. p. 122 C., ubi etiam Timocreontis, qui Themistoclis fuit adversarius exstat carmen in Themistoclem traductum saue ut hominem mendacem, iniustum, proditorem, qui pecuniâ corruptus amicum prodiderit. Add. Pseudo-Plut. II p. 871 C. Herodotea pro more cavillantem.

λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο] Vocem λόγοισι, quae a Florent., Medic., aliis abest, hinc vel deletam vel uncis certe inclusam vult Schweighaeuser ut suspectam. Idem codd. pro καὶ πρὸς

ἐχρήσατο· λέγων, ὥς „εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, 10
 „ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων
 2 „ἐξαιρήσει.“ λέγων ὦν ταῦτα, συνέλεγε χορήματα
 μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων· οὐ πυν-
 θανόμενοι τὴν τε Ἄνδρον, ὥς πολιορκεῖτο διότι 15 673
 ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλέα, ὥς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ
 3 τῶν στρατηγῶν, δειδαντες ταῦτα, ἔπεμπον χορήματα.
 Εἰ δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ
 ἔχω εἰπεῖν· δοκέω δὲ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ
 4 οὐ τούτους μόνους. καὶ τοι Καρυστίοισι γε οὐ-
 δὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· 20
 Πάριοι δὲ Θεμιστοκλέα χορήμασι ἱλασάμενοι, διέφυ-
 5 γον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν, ἐξ Ἄν-
 δρου ὀρμεώμενος, χορήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέετο
 λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

Ἄνδρους perperam habent
 πρὸς βασιλέα.

παρὰ Καρυστίων.] De Ca-
 rystiis conf. Herod. IV, 33.
 VI, 99. Ac refertur Carystus
 inter antiquissimas Euboeae
 urbes, iam Homero nota et
 ab Attica vel condita vel incol-
 lis repleta; quae adeo post
 bella Persica cum in Athenien-
 sium devenisset ditionem, a
 Romanis accepit libertatem.
 Marmore in viciniis eruto vini-
 que egregii culturâ olim urbs
 maxime celebrata est, quae ad-
 huc suo nomine vocatur Carys-
 to s. Castel Rosso. Vid. Man-
 nert. VIII, p. 262 sq. Tzschuck.
 ad Mel. II, 7, 9 nott. exegg.
 (Vol. III. P. II pag. 695.) De
 Pariis conf. VIII, 62. In seq.
 pro Θεμιστοκλῆα dedi Θεμιστο-
 κλέα, quod Florentinus et San-
 crofti liber praebuere, itemque

εἰπεῖν (pro εἴπαι), ab eodem
 Florentino allatum. Ad lo-
 cutionem ἐν αἴνῃ μεγίστῃ εἶναι
 conf. Matth. §. 95 pag. 207
 et nott. ad III, 74.

τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένε-
 το] Valla: Carystiis ne hac qui-
 dem re contigit effugere cladem.
 Propius ad ipsa verba: Quam-
 quam Carystiis quidem minime
 inde dilatio s. mora fuit calami-
 tatis, quâ scil. ipsos affici oportuit.
 Invenitur vox ὑπερβολὴ
 (mora, procrastinatio) apud Poly-
 b. XIV, 9, 8 teste Schweig-
 haeusero, qui de verbo ὑπερ-
 βάλλεσθαι differendi notione
 laudat Herod. VII, 206 (ubi
 conf. nott.) et IX, 51. Tu
 add. IX, 46. Bene Negris
 exponit ἀναβολὴ, ὑπέρθεσις
 τοῦ κακοῦ. — In fine cap. ad
 formam ἐκτέετο vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 10 pag. 44.

113

Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας²⁵ Copiae Xerxis terrestres, paucis diebus post pugnam Salaminiam, cum ipso rege Boeotiam, inde Thessaliam repetunt. Data ibi Mardonio CCC millia militum lectissimorum, quibuscum, hieme in Thessalia et Macedonia [c. 126.] transacta, vere proximo Peloponnesum invaderet.

μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλέα, ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμείν· χειμερίσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. Ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα³⁰ Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ἵδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλέος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφό-³⁵ ρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην· καὶ Μήδους τε καὶ

Cap. CXIII.

ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ] E Florentino Schweigh. inseruit voculam καὶ ante Μαρδονίῳ. Equidem cum Matth. et Bekk. eam denuo exstinxī. Pro ἐξέλαυνον Apetz. rescribi vult ἐξήλαυνον. Mox Sancrofti liber cum aliis, quos secutus sum, ἀνωρίην; Mediceus, Florentinus, alii ἀνωρίη, quod postea Schweighaeusero, cui assentitur Stegerus (Ephem. Ien. 1828 nr. 186 pag. 46) melius videbatur. Intelligitur autem tempus non opportunum, importunum, intempestivum. Conf. Hemsterhus. ad Thom. Mag. pag. 136.

χειμερίσαι τὲ] i. e. hyemare, hyemem transigere. „χειμερίσαι, ait Valckenaer. pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI, 31 infra recurrit c. 126 et 130, ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut

θερίζειν, aestatem transigere; et rarius ἐαρίζειν tempus verum. Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133 pro ἐχειμάζε, quod in alium usum adhibet VII, 191. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχειμάζε τρεῖς, tertio idem die tempestas sedavit.“ Ad locutionem πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου conf. VIII, 100.

πρώτους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους] In Sancrofti libro ante Πέρσας insertum legitur μυρίους, quod idem Valla expressit, quodque ex VII, 83 [ubi vid. nott. et ad VII, 31] irrepsisse recte statuit Wesseling. —

τοὺς θωρηκοφόρους] Conf. VII, 61.

καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην] Supra VII, 40. προηγεῖντο μὲν δὴ ἱππῶται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολεγεμένοι. De Medis conf. VII, 62; de Sacis et Bactriis VII, 64; de Indis VII, 65.

Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν πε-
3 ζόν, καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο·
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους,
τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισι τι 40
4 χρηστὸν συνείδεε πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος
Πέρσας αἰρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε καὶ ψε-

κατ' ὀλίγους] Antecedenti ὅλα
opponitur, hoc fere sensu:
e singulis gentibus consociatis
paucos singulos elegit, sive, ut
Schweigh. reddit: e reliquis
vero sociis non nisi paucos passim
selegit. Bene quoque Schae-
fer. ad Dionys. Halicarn. De
composit. verbb. p. 44: ex
singulis sociorum copiis seligebat
paucos, et Buttmann. ad De-
mosthen. Mid. p. 175 ed. sec.:
paucos e singulis ordinibus (ad
instar formulae centenos). Ubi
etiam plura vid. de distributivo
usu praepositionis κατὰ, de quo
Wesseling. excitaverat Thu-
cyd. III, 111. IV, 11. VI,
34 ibique Duker. Herod. II,
93 cui add. IX, 102. — Ob
sequens ἐν δὲ, praecedente
τῶν ἄλλων conf. Winckel-
mann ad Platon. Euthyd. pag.
136, ubi etiam affert Herod.
I, 185. 192. Schweighaeuserus
bene illud ἐν δὲ, ad omnem
eorum, qui e Xerxis exercitu
a Mardonio electi erant, nu-
merum referens interpretatur:
in universo autem numero sele-
ctorum. In uno codice ἐν δέ:
quod sane displicet.

τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε] i. e.
qui forma fuere praestantes.
Conf. I, 199. VIII, 105.

„Sunt, ni fallor (ait Val-
cken.) εἶδεος εὖ ἔχοντες, sive
σωμάτων ἔχοντες ἄριστα at-
que adeo εὐεκτικοί. Hos di-
citur Mardonius e ceterorum
turbâ διαλέγων secernens „καὶ
εἰ τέοισι etc., ubi forte lectio
non esset deterior καὶ ὅτέοισί
τι χρηστὸν συνήδεε πεποιημέ-
νον.“ Nec tamen quidquam
mutandum esse recte statuit
Schweighaeuserus. Vid. Matth.
Gr. Gr. §. 617 pag. 1251; qui
idem §. 151 not. 1 pag. 234
de forma τέοισι consul. Pro
vulg. συνήδεε, quod tenent
cum Schaefero Matthiae et Bek-
kerus, reposui cum Schweigh.
et Gaisf. e Florentino aliisque
libris συνείδεε.

στρεπτοφόρους] Haud negle-
xit nostrum locum Blomfield.
Praefat ad Aeschyl. Pers. p.
VI Lips., ubi pluribus docet,
ψέλια de armillis et στρεπτά
de torquibus dici: quod utrum-
que inter Persarum ornamenta
referri novimus. — Vid. Bris-
son. De regn. Perss. I, 145.
II, 197. — Ad ἐπὶ δὲ vid.
nott. ad VIII, 93. — Mox pro
ἔσσονες reposui ἡσσονες, a qua-
tuor libris allatum, ut supra
VIII, 73.

14

λιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὗτοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἦσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ ἴσσο-
νες. ὥστε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι
σὺν ἱππεῦσι. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρ-
δόσιός τε τὴν στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν
περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθει ἐκ Δελφῶν
Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνί-
δω φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέχεσθαι.
πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται· ὅς
ἐπειδὴ κατέλαβε ἑοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν
Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω, ἔλεγε τάδε·
„ὦ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τε σὲ, καὶ Ἡ-
ρακλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης, αἰτέουσι φόνου δίκας
ὅτι σφέων τὸν βασιλέα ἀπέκτεινας, ῥυόμενον τὴν
Ἑλλάδα.“ Ὁ δὲ, γελάσας τε, καὶ κατασχὼν πολ-
λὸν χρόνον, ὥς οἱ ἐτύγγανε παρестεῶς Μαροδόσιος,
δεικνὺς ἐς τοῦτον, εἶπε· „Τοιγάρ σφι Μαροδόσιος

Interim Sparta-
ni, oraculi Del-
phici iussu, ad
Xerxem mittunt,
qui poenam cae-
dis Leonidae
poseat. Legato
quid Xerxes re-
sponderit. [cf. 9,
61.]

Cap. CXIV.

ἐληλύθει] Vid. Matth. Gr.
Gr. §. 505. IV pag. 960. —
In seq. δίκας αἰτέειν τινά τι-
νος est poenam, satisfactionem
alicuius rei ab aliquo repetere,
ut I, 2 alibi. Ad ipsam rem
conf. Herodot. IX, 64. τὸ δι-
δόμενον ἐξ ἐκείνου δέχεσθαι
sic intelligo: id quod a Xerxe
oblatum esset, s. satisfactionem
oblatam, accipere. Haud male
Pavius: accipere omen, et,
quidquid rex diceret, sibi su-
mere. Tu conf. quae attulit
Wesseling. de hac verbi δέχε-
σθαι notione, quā omnino valet
accipere omen, VIII, 137 (qui
locus nostro plane respondet)
IX, 90. Aristoph. Plut. 63.
Atque hinc in fine cap. de
praecone: ὁ μὲν δεξάμε-

νος τὸ χρηθέν. Redit, obser-
vante Cr., locutio apud Platon.
Gorg. §. 118 pag. 499 E: τὸ
παρὸν εὖ ποιεῖν καὶ τοῦτο δέ-
χεσθαι τὸ διδόμενον παρὰ
σοῦ, quae Heindorfius p. 179
reddidit: res praesentes et quod-
cumque fuerit oblatum, lucro
apponere inque rem suam conver-
tere, proverbii colorem ista
habere subiiciens et aliter He-
rodoti verba a Wesselingio ac-
cipi addens. At equidem ab
ea, quam dedi, interpretatione
cur recedam, nihil causae
video.

κατασχὼν] i. e. inhibens, co-
hibens, ut alibi ἐπισχὼν VIII,
113. 23. 66. I, 132. IX, 49.
Hinc etiam VIII, 117 κατεχό-
μενοι i. e. retenti, detenti, coll.
VI, 129.

HERODOT. IV.

„ὅδε δίκας δώσει τοιαύτας οἷας ἐκείνοισι πρέπει.“
 Ὁ μὲν δὴ, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν ἀπαλλάσσετο. 60

115

Xerxis cum caetero exercitu iter versus Hellespontum. Maxima harum copiarum pars fame morbisque absumpta. Currus Iovi sacer [7, 40.] a Thracibus surreptus.

Ἐξέρξης δὲ, Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς 65 2 οὐδὲν μέρος, ὥς εἶπεν. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινοίατο, καὶ κατ' οὓς τινας ἀνθρώπους, τὸν τούτων 3 καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσιτέοντο. εἰ δὲ καρπὸν μηδὲνα εὗροιεν, οἱ δὲ τὴν πόλιν τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφρομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, 70 ὁμοίως τῶν δὲ ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλει-

Cap. CXV.

ὥς εἶπεν] i. e. ut ita dicam. εἶπεν codd. iubentibus revocavi pro εἶπαι. Conf. nott. ad VIII, 65. De ipsa locutione conf. II, 53. 134 et quae plura excitat Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 720. Indicatur autem hac formula *exiguus militum numerus*, quem salvum ex immanni illa multitudine (VII, 188) in Asiam Xerxes reduxerit.

οἱ δὲ τὴν πόλιν τὴν κ. τ. λ.] De particula δὲ in apodosi iteratā vid. Matth. Gr. Gr. §. 616 pag. 1247 et Werfer. in Aett. phill. Monacc. I pag. 94. Herod. I, 66. — Verbum *περιλέποντες* affert Suidas III pag. 96, qui idem s. v. *Δρέπον* I p. 628 conferatur.

τῶν δὲ ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων] scil. δενδρέων. Quod sequitur ὑπὸ λιμοῦ, valet: *prae fame, fame coacti*. Ac

multos Persas mortuos esse διψῇ τε λιμῷ τε canit quoque Aeschylus Pers. 490 (496 Blomf.), cuius omnis huc spectat narratio inde a vers. 482 (488 Bl.), tragicum in morem exornata. Eodem spectat Tzetz. Chil. I, 995 Persas, qui cum rege secesserint, plerosque narrans obiisse *κρυμῷ*, λιμῷ, *πορείᾳ* sive, ut Orosius habet II, 10 p. 114, *labore, fame ac metu distabuerunt*. Addam Iustini locum II, 13 §. 11. 12, qui Xerxis tristi reditu exposito haec subiicit: „Nec pedestribus copiis, quas ducibus assignaverat, felicius iter fuit: si quidem quotidiano labori (neque enim ulla est metuentibus quies) etiam fames accesserat. Multorum deinde dierum inopia contraxerat et pestem, tantaque foeditas morientium fuit, ut viae cadaveribus implerentur, alitesque et bestiae escae illecebris sol-

4πον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίουν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν
 δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη, κατ' ὁ-
 δὸν διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτῶν κατέ-
 λιπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλεσι, ἵνα ἐκάστοτε γίνοιτο
 ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ 75
 τέ τινας, καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακε-
 5δονίῃ. ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἄρμα καταλιπὼν τοῦ Διὸς,
 ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἦλανε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε·
 ἀλλὰ δόντες οἱ Παῖονες τοῖσι Θρηῖξι, ἀπαιτέοντος
 Ξέρξεω, ἔφασαν νεμομένας ἀρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν 80
 ἄνω Θρηϊκῶν τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρυμόνος
 οἰκημένων. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς
 γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς, Θρηῖξ, ἔργον ὑπερφυῆς ἐρ-

Bisaltarum rex
 quomodo tum fi-
 lios, Xerxem in-
 vito patre in
 Graeciam secu-
 tos, ultus.

116

licitatae exercitum sequeren-
 tur.“

ἐπιλαβὼν δὲ] Vid. nott. ad
 VI, 27. Pro seq. λοιμός Toup.
 Emendd. in Suid. P. III pag.
 333 s. II p. 399 rescribi vult
 λιμός idque de morbo, quem
 vulgo dicunt *le scorbut* intelli-
 gi vult, comparans Polyb. III, 87.

μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν]
 scil. αὐτούς, (*aegrotantes*) mo-
 nente Boeckh. in Corp. In-
 scriptt. I pag. 20. 21. 875.
 De verbo *μελεδαίνειν*, quod
 etiam affert Suidas s. v. II p.
 523 vid. allata ad VII, 31; de
Siri urbe in seqq. dixi ad V,
 15. Romanis dicebantur *Ser-
 rae*, nunc vocant *Serres*; quam
 urbem adhuc commercio flo-
 rentem inter potiores Macedo-
 niae urbes censi, sitam ad lae-
 tam illam planitiem Strymone
 irrigatam, ad montis declivi-
 tates, brevi spatio remotam
 a Cercines lacu, cui nunc no-
 men Takinos, docuit Cousi-

néry, Voyage en Macedoine
 I pag. 157 seqq. 173 seqq.
 Nec fugit censorem Gottingen-
 sem 1833 nr. 127 p. 1262. —
 De sacro Iovis curru vid. nott.
 ad VII, 40; de *Paeonibus* di-
 ximus ad V, 12.

νεμομένας] Ad ἄρμα refer-
 tur, quo nomine simul alte-
 rum ἵππους comprehendi pa-
 tet. Vid. G. Hermann. ad Vi-
 ger. p. 714. Mox pro οἰκεο-
 μένων retinui, quod plurimi
 praebebant codd., οἰκημένων,
 ut III, 96.

Cap. CXVI.

Βισαλτέων] De *Bisaltia*
 conf. nott. ad VII, 115, de
Crestonia regione I, 57. VII, 124.

ἔργον ὑπερφυῆς] i. e. *faci-
 nus immane, maxime atrox, na-
 turam humanam quasi excedens
 et superans*. In bonam partem
 adhibuit Herodotus IX, 78.
 Caeterum eadem enarraus Ae-
 lian. V. H. V, 11 in clausula

γράφω· ὅς οὐτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἐκὼν εἶναι
 δουλεύσειν, ἀλλ' οἶχετο ἄνω ἐς τὸ οὐρος τὴν Ῥο-85
 δόπην, τοῖσί τε παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι
 2 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι
 θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο
 3 ἕκαστος τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινεές πάντες, 675
 ἕξ ἰόντες, ἐξώρυσσε αὐτῶν ὁ πατήρ τοὺς ὀφθαλμοὺς 90
 διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν
 μισθὸν ἔλαβον.

117

Pontibus Helles-
 ponti per tem-
 pestatem ruptis.
 Xerxes cum suis
 Abydum navibus
 transvehitur, in-
 deque Sardes
 movet.

Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηϊκῆς πορευόμενοι
 ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι τὸν Ἑλλήσπον-
 τον τῇσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Ἀβυδον· τὰς γὰρ σχε-
 δίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμένας, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος 95
 2 διαλελυμένας. Ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι, σιτία τε
 πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον· οὐδένα τε κόσμον ἐμ-
 πιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον
 τοῦ στρατοῦ τοῦ περιέοντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ

addit Thracem, eo quod filios
 sex excoecarit, haud fecisse
 Graeca (μὴ ποιήσας Ἑλληνικά).
 Ubi bene observat Perizonius
 excoecationis morem atrocem,
 quem Graecis abiudicat Aelia-
 nus, post tempora Iustiniani
 Rhinotmeti denuo invaluisse
 apud Graecos Byzantinos in-
 deque etiam ad Latinos esse
 propagatum, ut ex exemplo
 Ludovici Pii, qui fratris filium
 Bernhardum, Italiae regem,
 hoc supplicio affecerit, satis
 constet. Aliud excoecationis
 exemplum in Phinei liberis af-
 fert Wesseling. e Schol. Apol-
 lon. Rhod. II, 178.

IV, 49. De particula μὴ post
 ἀπηγόρευε illata conf. III, 128
 ibiq. nott.

Cap. CXVII.

ἔτι ἐντεταμένας] i. e. rates
 non amplius invenerunt ligatas,
 intensas vinculis, sed tempesta-
 tis vi solutas, disiectas. Sic
 plane IX, 106. — Mox e
 Florentino aliisque cum recentt.
 dedi ἐνθαῦτα δὲ, ubi vulga-
 tum δὴ retinuit Matthiae. Ad
 κατεχόμενοι vid. nott. ad VII,
 114 et ad voces οὐδένα κόσμον
 allata ad VIII, 60 §. 3. Nam
 illos tradit nullo modo ordineque
 servato cibis se implevisse;
 unde mutata simul aqua, mors
 insecuta est.

ἐκὼν εἶναι] Conf. VIII, 30
 et de Rhodope monte nott. ad

118 ἄμα Ξέρξης ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις. Ἔστι δὲ καὶ ἄλ-
 λος ὃδε λόγος λεγόμενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύ-
 1 νων ἐξ Ἀθηνέων ἀπύκετο ἐπ' Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυ-
 μόνι, ἐνθεύτεν οὐκέτι ὁδοιπορήσει διεχρέετο, ἀλλὰ
 τὴν μὲν στρατιὴν Ῥάδονεϊ ἐπιτρέπει ἀπάγειν ἐς τὸν
 Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβάς, 5
 2 ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δέ μιν ἄνεμον
 Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίνην· καὶ δὴ,
 μᾶλλον γὰρ τι χειμαίνεσθαι, γεμούσης τῆς νηὸς,

Alia de Xerxis
 reditu narratio,

Cap. CXVIII.

λόγος λεγόμενος] Ita Flo-
 rentinus cum aliis. Vulgatum
 λεγόμενος λόγος cum Schaefero
 retinuit Matthiae. De ipsa
 locutione, quae redit VIII,
 119 init., conf. nott. ad IV,
 12. — Mox omnes fere codd,
 excepto Vallae, ἐξ Ἀθηναίων.
 — De Eione notavimus ad
 VII, 25.

ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβάς]
 Infra VIII, 120 fin. est: ἐπι-
 βῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. Alibi
 genitivus, omissa praepositio-
 ne, adstruitur: de quo vid.
 ad Herod. I, 84 nott. — De
 verbo κομίζεσθαι conf. VIII,
 107. Ad ipsam narrationem
 confer. Iustin. II, 13 §. 9 sq.
 „Ipse (Xerxes) cum paucis
 Abydon contendit. Ubi cum
 solutum pontem hibernis tem-
 pestatibus offendisset, piscato-
 ria scaphâ trepidus traiecit.
 Erat res spectaculo digna et
 aestimatione sortis humanae,
 rerum varietate miranda, in
 exiguo latentem videre navi-
 gio, quem paulo ante vix ae-
 quor omne capiebat; carentem
 etiam omni servorum ministe-

rio, cuius exercitus propter
 multitudinem terris graves
 erant.“ Iustinum sequitur
 Orosius II, 10. Veriora Val-
 ckenaeio videntur, quae Tze-
 tzes Chil. I 996 de Xerxis tra-
 iectu enarrat.

πλώοντα δέ μιν ἄνεμον
 Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν
 καὶ κυματίνην] Excidit Noster
 e structurâ vel potius in aliam
 transiit accusativi et infinitivi,
 plane ut VIII, 111. — De
 verbo ὑπολαβεῖν conf. VIII,
 84 fin. VII, 170 et de voce
 κυματίνης nott. ad II, 111.
 Strymonium ventum non alium
 esse atque Boream, a sua ve-
 lut sede eximie ita vocatum,
 quem eundem Atheniensium
 affinem et fautorem (qui inde
 etiam regem illaesum dimittere
 haud debuit) supra invenimus
 VII, 189, recte observat Val-
 ckenaeius de hoc Strymonis
 Borea citans Callimach. in Del.
 26 ibiq. Spanhem. et in Dian.
 114. — In seqq. ob articuli
 vim Matth. Gr. Gr. §. 267
 pag. 551 excitat verba τῶν
 σὺν Ξέρξει κομιζομένων. —
 De forma βώσαντα vid. nott.
 ad I, 11.

ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστροφώματος ἐπεόντων συγχνῶν Περ-
 σέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κοιμιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δεῦ- 10
 μα πεσόντα τὸν βασιλέα, εἶρεσθαι βώσαντα τὸν κυ-
 3 βερνήτα, εἴ τις ἐστὶ σφι σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι·
 „Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, ἣν μὴ τούτων ἀπαλ-
 „λαγὴ τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων.“ καὶ
 4 Ξέρξεα λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· „Ἄνδρες 15
 „Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλεὺς κηδό-
 5 „μενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρίη.“
 τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκ-
 πηδέειν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφι-
 6 σθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. Ὡς 20
 δὲ ἐβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοι-
 όνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλεὺς τὴν ψυχὴν, δωρήσα-
 σθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτα· ὅτι δὲ Περ-
 σέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐ-
 119 τοῦ. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ- 676
 2 ξεῶ νόστου, οὐδαμῶς ἕμοιγε πιστός, οὔτε ἄλλως, 25

sed parum illa
 credibilis Hero-
 doto visa.

ἣν μὴ τούτων ἀπαλλαγὴ
 τις κ. τ. λ.] Dedi ἣν μὴ a
 Sancrofti codice allatum et
 probatum Werfero in Actt.
 phill. Monacc. I pag. 100.
 Matth. Gr. Gr. §. 525, 7, b
 pag. 1020. Vulgo εἰ — μὴ,
 quod cum Schaefero unus re-
 tinuit Bekkerus.

Ξέρξεα λέγεται — εἶπαι]
 Attigit Matth. Gr. Gr. §. 537
 pag. 1056. — Ad verbum δια-
 δεξάτω conf. nott. ad VI, 136.
 Quae continuo sequuntur, at-
 tigit Dio Chrysostom. Or. XIV
 p. 231 B.

προσκυνέοντας] Vid. citt.
 ad VII, 136. Mox e duobus
 codd. pro ἐκπεδᾶν revocavi ἐκ-
 πηδέειν, quod hinc attigit
 Matth. Gr. Gr. §. 10 pag. 44,
 qui idem pag. 195 conferatur

ad formam κυβερνήτα. De
 notione vocis ψυχὴ vid. nott.
 ad VII, 39. Pro χρυσέῃ στε-
 φάνῃ duo codd. χρυσέῳ στε-
 φάνῳ, quod merito respuit
 Valckenaer., quum Herodotus
 Homeri more (de quo vid. Eu-
 stath. ad II. XVIII, 597. Ca-
 saubon. ad Athen. V, 8 s. 34
 ad pag. 202 B.) femininas sub-
 inde praeulerit formas. Tu
 conf. etiam ad I, 9 allata.
 Supra VI, 69 οἱ στέφανοι.

ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ] Vid. nott. ad VII, 35.

Cap. CXIX.

οὔτε ἄλλως, οὔτε κ. τ. λ.]
 i. e. neque ad caetera quod at-
 tinet, neque quod ad Persicam
 illam cladem. Mox pro ἐξόχῃθη
 cum Gaisf. ex uno cod. recepi

οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρέθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρήσι γνώμῃσι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλεῖα τοιόνδε· τοὺς μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος καταβιάσαι ἐς κοίλην νῆα, ἐόντας Πέρσας, καὶ Περ- 30 σέων τοὺς πρῶτους· τῶν δ' ἐρετέων, ἐόντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. Ἄλλ' ὁ μὲν, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ 35 στρατῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. Μέγα δὲ καὶ τότε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ

Munera Abderitis a Xerxe Asi-
am repetente
data.

εἰρέθη, ut IV, 157. VII, 184. Apud Matth. et Bekkerum etiam invenitur εἰρέθη.

ἐν μυρήσι γνώμῃσι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον κ. τ. λ.] *Sensum loci hunc esse puto: in pluribus (quae hac de re proferri possunt) sententiis ne unam quidem habeo mihi contrariam, contendenti Persarum regem tale quid (quod scil. navis gubernator illi suasit) nunquam facturum fuisse, qui potius, Persis in alveum navis descendere iussis, remiges, qui Phoenices fuere, in mare deictos morti tradidisset. — De voce ἀντίξοος conf. nott. ad I, 174, et de particulis μὴ οὐκ Matth. Gr. Gr. § 609 p. 1229. 1231.*

τῶν δ' ἐρετέων κ. τ. λ.] „Ad id, quod famae illi, de qua hic agitur, opponit Herodotus, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, quā per

vim tempestatis ad optatum litus eluctaretur.“ *Schweighaeuser.*

ὅπως οὐκ ἂν — ἐξέβαλε] Vid. Matthiae Gr. Gr. §. 623, 3 pag. 1267 et G. Hermann. Opuscul. Acad. IV p. 52 (de partic. ἂν I, 10) hunc locum laudans, in quo mire dicendi illam formulam mutarit Herodotus, cum pro οὐκ ἐστὶ hic ad μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι referatur ὅπως s. ὅπως.

Cap. CXX.

φαίνεται γὰρ] Particulam γὰρ attigit Matth. Gr. Gr. §. 630. 2 pag. 1293. — ἡ ὀπίσω κομιδὴ exstat quoque VIII, 108. De Abderis vid. nott. ad VII, 109. Add. Prokesch. in Annall. Vienn. T. LIX Anz. Bl. pag. 11 seq. De Herodotei loci argumento conf., notante Valcken., Philostrat. Vit. Sophist. p. 494 [I, X. Protag.].

ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀβδηρα, καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκη 2 τε χρυσέῳ καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ ὥς αὐτοὶ λέ- 40 γουσι Ἀβδηρεῖται, λέγοντες ἐμοὶ γε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὁ- 3 πίσω, ὥς ἐν ἀδείῃ ἔων. τὰ δὲ Ἀβδηρα ἴδρυνται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἠϊόνος, ὅθεν δὴ μιν φασι ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. 45

121

Omissa Andriob-
sidione [c. 111.],
quod incolae for-
tissime resiste-
rent, classis
Graecorum Ca-
rystum depopu-
lata [c. 112.],
Salaminem re-
vertitur. Dona
diis data: prae-
dae divisae.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἶοι τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἀνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ 2 δηϊώσαντες αὐτῶν τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σα- λαμῖνα. Πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξείλον ἀγο- 3 θίνια, ἄλλα τε, καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· 50

καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέ-
μενος] Vid. nott. ad VII, 120
et ad VII, 29 et confer prae-
terea IX, 135, ubi ξείνια προ-
τίθεσθαι. Magis vero huc fa-
cit III, 39 ξεινίην Ἀμάσι σὺν ε-
θήκατο. De Acinuce vid.
nott. ad III, 118.

τιήρῃ χρυσοπάστῳ] „Ti-
aram infrequens fuisse puto
regium donum, Acanthios eo-
dem quo Abderitanos honore
rex dignatus VII, 116 ἐδωρή-
σατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam
etiam auro distinctam χρυσό-
παστον memoratam legi tiaram:
de qua praeter Brisson. multa
Gataker. Adv. Misc. posth. c.
24, sed alibi reperies χρυσό-
παστον ἐσθῆτα et τὰ χρυσό-
παστα τῶν ἐνδυμάτων.“ Val-
cken. At Medicam vestem qui
muneri dedit, curis tiaram da-
re non potuerit, haud equidem

intelligo. Cyrus Syennesi, si
fides Xenophonti Anab. I, 2
§. 27 dedit munera, quae ho-
noratissima apud Persas cen-
sentur, equum frenis aureis or-
natum, torquem aureum ac sto-
lam Persicam, Quae omnia
aurea fuisse ne mireris, vid.
nott. ad VII, 54.

τὰ δὲ Ἀβδηρα ἴδρυνται πρὸς
τοῦ Ἑλλησπόντου] Ita e Flo-
rentino; aliis dedi codd. Vul-
gatum: πρὸς τοῦ Ἑλλησπόν-
του δὲ μᾶλλον τὰ Ἀβδηρα
ἴδρυνται retinuit Matthiae. De
praepositione πρὸς vid. nott.
ad VIII, 87 et de verbis ἐπι-
βῆναι ἐπὶ τὴν νῆα cf. nott.
ad VIII, 118.

Cap. CXXI.

τὴν Ἀνδρον] Vid. VIII, 111
et de Carystiis nott. ad VIII,
112.

τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ, τῷ Αἴαντι, αὐτοῦ ἐς
3 Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο διεδάσαντο τὴν λῆϊν,
καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ τῶν
ἐγένετο ἀνδριάς, ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηὸς,
ἑὼν μέγαθος δυοκαίδεκα πηχέων· ἐστήκει δὲ οὗτος 55

122

τῇ περὶ ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος. Πέμ-
ψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφούς, ἐπει-
ρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ
ἀρεστά τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ, παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν 677
ἄλλων, ἔφησε, ἔχειν· παρ' Αἰγινητέων δὲ, οὐ· ἀλλὰ 61
ἀπαίτεις αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυ-
μαχίης. Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας
χρυσέους, οἱ ἐπὶ ἰστού χαλκίου ἐστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς
γωνίης, ἀρχοτάτω τοῦ Κροίσεω κρητῆρος. Μετὰ δὲ 65

123

τὴν διαίρεσιν τῆς λῆϊς ἐπλῶον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν
Ἰσθμὸν, ἀριστήϊα δώδοντες τῷ ἀξιώτάτῳ γενομένῳ
2 Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὥς δὲ ἀπικό-

Quid Aeginetae
deo Delphico pe-
tenti donaverint.

Per caeterorum
ducum livorem
stetisse, ne The-
mistochi, cum in
Isthmo ad Neptu-
ni aram suffra-
gia de hac re
ferrent, ob res
bene gestas pri-
mae darentur.

τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλα-
μῖνα] αὐτοῦ est ibi, ubi scil.
habebant stationem regressi ab
expeditione in Andrios atque
Carystios facta. Verba ἐς
Σαλαμῖνα aequae atque ἐς
Ἰσθμὸν et ἐπὶ Σούνιον ad ἀ-
ναθεῖναι pertinent. Afferit
Wesselingius ad h. l. similia
victoriae reportatae donaria
e Thucyd. II, 84. Procop.
Bell. Goth. IV, 22. ἀκροθίνια
sunt primities praedae diis con-
secrandae a victoribus gratum
animum testificantibus, ut I,
86. 90. Mox reliqui ἐστήκει,
cuius loco Schaef., quem Matth.
et Bekker. sequuntur, ἔστηκε.

luerat λελαβήκει ut III, 42. At-
tigit Herodotea Pseudo-Plut.,
II p. 871 C.

τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλα-
μῖνι ναυμαχίης] Conf. VIII,
93 et Plutarch. Themistocl.
17 pag. 120 C. Aeginetis pal-
mam contributam esse testan-
tur quoque Aelian. V. H. XII,
10. Diodor. XI, 27, notante
Wesselingio. — In seqq. ad
vocem ἀστέρας conf. II, 4, ubi
plurimi codd. haud scio an re-
cte ἀστέρων pro vulg. ἄστρον.
τοῦ Κροίσεω κρητῆρος] Vid.
I, 51 et de forma Κροίσεω
Matth. Gr. Gr. §. 91, 2 pag.
196.

Cap. CXXII.

Cap. CXXIII.

λελάβηκε] Vid. Matth. Gr.
Gr. §. 427. Valckenaer. ma-

ἀνὰ τὸν πόλεμον] Vid.
Matth. Gr. Gr. §. 579, 1 pag.

μενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον 70 κρίνοντας ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτῶν ἔων-
τῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄρι-
στος γενέσθαι· δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον
3 Θεμιστοκλέα κρίνοντας. οἱ μὲν δὴ ἔμουνοντο· Θε-
μιστοκλῆς δὲ δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν. 75

1148. Redit ἀνὰ hoc sensu cap. 124.

διενέμοντο] Plures codd. διένεμον, duo quoque libri ἔ-
φερον, quod idem in locis ge-
miniis exstat Plutarchi Themist.
17 p. 120 D. Aristid. II pag.
218, ubi duces ex ara τὴν ψῆ-
φον φέρειν narrantur. Equi-
dem medium retinui cum
Valcken. sic statuente: „A-
thenis causa utrimque dicta,
qui iudicibus distribuebant sin-
gulis τὰς δύο ψήφους, hi dici
poterant διανέμειν τὰς ψή-
φους [Conf. Schoemann et
Meier Attisch. Process. p. 676].
Sed apud Herodotum Graeci
duces inter se calculos dividen-
tes, quibus ferrent suffragia,
διενέμοντο τὰς ψήφους, et qui-
dem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ
βωμῷ ad altare Isthmii Ne-
ptuni; ut Dei maiestate moti
sancte iudicarent, τὸν πρῶτον
καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντας
(sive κρίνοντας iudicaturi),
ἐκ πάντων. Herodotea Plu-
tarchus interpretatur in The-
mistocl. 17 p. 120 D. ἀναχω-
ρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ
τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον
οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis et-
iam nonnunquam factum liquet

ex Demosthen. De Coron. pag.
162 [p. 271] Or. c. Macart. p.
601 [p. 1054, 10].“ Atque
hoc utroque loco invenies
ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρειν τὴν
ψῆφον.

αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄρι-
στος γενέσθαι] i. e. cum unus-
quisque sibi videretur optimus
fuisse. Vid. G. Hermann. ad
Viger. p. 733. — δεύτερα δὲ
nil aliud esse puto nisi tum, ut
v. c. VII. 28. 148, quando prae-
cedit πρῶτα μὲν vel simile quid.
— Ad verbum συνεξέπιπτον
conf. citt. ad VIII, 49.

ὑπερεβάλλετο] i. e. enihuit,
ubi accusativus personae negli-
gitur, sed dativus rei additur,
ut I, 61. IX, 71. Unus liber
male dat ὑπερέβαλλε. Caete-
rum non dissentit Plutarchus
(Themistocl. 17 coll. Pseudo-
Plut. II pag. 871 D.) ab He-
rodoto, narrans duces primum,
se quemque virtute praestitisse,
post se Themistoclem, statuis-
se; unde primas ad Themis-
toclem quamvis invitos ob in-
vidiam detulisse duces haud
iniuria censet Plutarchus. Est
vero hic Herodoti locus docu-
mento, Herodotum nullo du-
ctum timore aut partium stu-

124 Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων
 φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλώνοντων ἐκάστων ἐς τὴν ἐωνυτῶν
 ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλῆς ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώ-
 θη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ
 2 πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη 80
 πρὸς τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα με-
 τὰ ταῦτα ἐς Λακεδαίμονα ἀπίκετο, θέλων τιμη-
 θῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαν-
 3 το, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστηΐα μὲν νυν ἔδο-
 σαν Εὐρυβιάδῃ, ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ καὶ 85
 4 δεξιότητος, Θεμιστοκλεῖ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαί-
 ης. ἐδώρῃσαντο δὲ μιν ὅχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλι-
 στεύσαντι· αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπιόντα
 τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὔτοι οἵπερ ἱπ-
 πῆες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεγτικῶν. μού-
 νον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, 678

Honor insignis
 paulo post Spar-
 tae eidem habi-
 tus.

dio id unum curasse in omni-
 bus, ut verum ubique traderet.
 Conf. Dahlmann. Herod. pag.
 184.

Cap. CXXIV.

ἐβώσθη] Vid. I, 11. VI, 131.
 Ad verba ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ
 — σοφώτατος conf. VIII, 110,
 ubi: δεδογμένος εἶναι σοφός.
 θέλων τιμηθῆναι] „Verisi-
 milius mihi videtur, quod Plu-
 tarch. narrat in Themist. 17
 pag. 120 D. Spartam voca-
 tum deductumque a Lacedae-
 moniis fuisse Themistoclem,
 sibi nempe metuentibus nunc
 tandem, μή ποτε Θεμιστοκλῆς,
 ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβε-
 βηκότι, κακὸν μέγα βουλευ-
 σεται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλ-
 λήνων, ut scribit Diodor. XI,
 27 idcirco tum ἐτίμησαν
 αὐτὸν διπλασίους δωρεαῖς τῶν

τὰ ἄριστα εἰληφότων. Iuxta
 Libanum I p. 14 C. illum ἐ-
 στεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι
 ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμε-
 νοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Mul-
 tiplicem honorem ipsi tum tri-
 butum a Lacedaemoniis enar-
 rat et Plutarchus [cap. 17 Vit.
 Themistocl.]. In Herodoto le-
 gerem ex marg. Stephani προέ-
 πεμψαν ἀπιόντα [ubi vulgo
 ἀνιόντα]. τριηκόσιοι Σπαρ-
 τητέων λογάδες: quo honore
 neminem alium dicuntur pro-
 secuti. Hoc apud Thucyd. I,
 74 Spartanis in memoriam
 revocat orator Atticus. “Val-
 cken. De illis equitibus, e flore
 iuventutis Laconicae electis
 Themistoclemque, id quod ma-
 ximum honoris indicium erat,
 comitantibus vid. Plutarch. Ly-
 curg. 25. Xenoph. De R. L.
 IV, 3. C. O. Müller. Dorr. II

125

Timodemus Themistoclis obtrectator quomodo confutatus.

Σπαρτιῇται προέπεμψαν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος 91 ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων, 95 ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν ἐς Λακεδαιμόνα ἀπῆλυν προφέρων, ὥς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ 2 παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἰ-

p. 241 C. F. Hermann. Hel-
len. Staatsalterth. §. 29 not.
12 seq. — Ad vocem ὄχῳ
vid. Matth. Gr. Gr. §. 91, 3
pag. 196.

Cap. CXXV.

Ἀφιδναῖος] In Sancrofti co-
dice exstat Ἀθηναῖος: quod
plures codd. si ferrent, luben-
ter se recepturum esse ait Wes-
seling., cum idem Timodemus
infra vocetur *Belbinita*. Neque
tamen quidquam mutandum,
si cum Pavio ac Schweighaeu-
sero Timodemum statuas domo
fuisse *Belbinitam* i. e. natum in
Belbina insulâ, sed Atticam ci-
vitatem nactum *Aphidnaeorum*-
que demo fuisse adscriptum.
Aphidnae non multum a Dece-
lea videntur fuisse remotae:
quamquam accuratiora de eius
situ desunt. Conf. Herod. IX,
73. Strabon. VIII p. 362 s. p.
557 A. Pausan. II, 22 §. 7.

ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων
ἀνδρῶν] i. e. caeteroqui non
illustribus viris adnumeratum.
Loco vili ignobilique gente eum
prognatum fuisse haec verba

declarant. Vid. Sintenis ad
Plutarch. Themistocl. p. 2.

φθόνῳ καταμαργέων] In
Florentino alisque exstat κα-
ταμαρπτέων. Bene autem ad
h. l. Wesseling.: καταμαρ-
γᾶν et more Ionico καταμαρ-
γέειν, protervi hominis et in-
vidia rumpentis insaniam egre-
gie declarat. Quo qui inge-
nio μεμαργωμένοι κυνοθρα-
σεῖς Aeschilo Suppl. 766.
Qui idem Wesseling. in Diss.
Herod. IX p. 205, ubi h. l.,
quem Latine reddit: *ira fu-
rens rixabatur*, tractat, compa-
rat Euripid. Troad. 992: ἐξε-
μαργώθης φρένας animo furis,
itemque μαργαίνειν apud Cle-
ment. Alex. Protrept. p. 75 et
ἐπιμαργαίνειν apud Arat. Dio-
sem. 386 de suis. Add. Pin-
dar. Nem. IX, 46. Ac perti-
nent huc quoque voces μάργος
(*vesanus, avidus*) et ὑπόμαρ-
γος apud Herodot. VI, 75, ubi
vid. nott. — Ad verbum προ-
φέρων vid. nott. ad IV, 151.
Pro ἔχει, quod Schaeferus et
Matthiae retinuerunt, equidem
cum reliquis dedi ἔχοι, quod
plerique dabant codd.

πε· „Οὕτω ἔχει τοι· οὐτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης,
 „ἐτιμῆθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων· οὐτ' ἂν σὺ,
 „ὦν ἄνθρωπε, ἐὼν Ἀθηναῖος.“ Ταῦτα μὲν νυν ἐς το-1
 σοῦτο ἐγένετο.

126

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι
 λόγιμος καὶ πρόσθε ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ
 μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἕξ μυριάδας στρατοῦς
 2 τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλέα μέχρη
 τοῦ πόρου. ὥς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὁ-
 πίσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο· ἅτε
 Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ

Expediit Persarum Pallensis. Artabazus cum parte copiarum Mardonii regem ad Hellespontum prosecutus, indeque rediens, Pallenses, qui interea Persarum se iugo subtraherant, expugnare constituit.

ἐὼν Βελβινίτης] *Belbina* exiguua fertur esse insula prope Sunium promontorium teste Scylac. §. 52 p. 20 Huds. p. 268 Gail. (ubi verba κατὰ τοῦτο ad proxime antecedentia verba ἀκρωτήριον Σούνιον refero, aliter atque Gail. p. 408), Stephan. Byz. s. v. pag. 214. Strabon. VII p. 375 C. s. 576 et IX pag. 398 D. s. 611 A. Plin. H. N. IV, 12. Inter recentiores geographos non prorsus constare videtur de hac insula, quam sunt qui ad insulam *St. Giorgio d'Arbora*, ut nunc vocant, perperam referant, quum istaec insula multum hinc meridiem versus remota sit. Utut est, exiguae insulae incolas haud magno loco habitos esse apud Graecos, satis hoc ex dicto perspicitur, quocum conferantur quae exstant similia apud Platon. *De republ.* I, 4 pag. 330 A.; ubi cf. Astii commentt. p. 334. Plut. *Themist.* 18. I pag. 121 A. II pag.

185 C. Cicer. *De Senectut.* 3, ubi vid. interprett. — Ad locutionem ἐς τοσοῦτο cf. VIII, 107. Quod antecedit νυν, a Florentino, Mediceo, aliis codd. abest. De quo conferunt *Miscell.* *Observv.* III p. 146.

Cap. CXXVI.

Ἀρτάβαζος] Idem est, qui VII, 66 dux Chorasmiorum et Parthorum appellatur. Respicit autem Herodotus hic ad ea, quae IX, 41 seq. 66. 89 traduntur. — Mox reieci, quod plures codd. afferebant, τοῦ Μαρδονίου, quum unum τὸν verum esse possit. Namque ex eo exercitu, quem ex omnibus Persarum copiis sibi elegerat Mardonius regis iussu VIII, 107, sexaginta mille cum Artabazo qui regem comitarentur, missos fuisse intelligit. — De *Pallene* dixi ad VII, 123 et de voce χειμερίζειν conf. nott. ad VIII, 113.

Μακεδονίην, καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ηκειν ἐς¹⁰
τὸ ἄλλο στρατόπεδον· οὐκ ἐδικαίου, ἐντυχὼν ἀπε- 679
στεῶσι Ποτιδαιήτησι, μὴ οὐκ ἐξανδραποδίσασθαι
3 σφεας. Οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὥς βασιλεὺς παρεξε-
ληλάκεε, καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεε φεύ-

καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος] Absolute dictum accipio; cum nihil opus esset festinatione. Val- la reddiderat: nec etiamdum urgente venire, non improbante Frommelio meo in Creuzeri Melet. III pag. 169, ubi alia quaedam attulit, ad verbi κατεπείγειν usum, ubi accusativus obiecti reticetur, spectantia, πρᾶγμα hic omitti solere cum Wesselingio statuens. At vix mea quidem sententia opus erit tali supplemento. Idem observat Frommel, hoc uno apud Herodotum loco inveniri κατεπείγειν, qui multo frequentius medio verbo ἐπείγεσθαι (contendere, festinare ad aliquid, studio quodam trahi ad aliquid), utatur. Cf. IV, 139. VI, 112. VII, 223. IX, 69 itemque III, 135. VI, 43. IX, 89. De structura ea, qua modo participium, modo infinitivum adsciscit, ipsi quaedam annotavimus ad VIII, 68 §. 2. — Quae sequuntur: οὐκ ἐδικαίου ἐντυχὼν κ. τ. λ. Latine ita reddam: haud dignum iudicavit, si Potidaeatas, in quos inciderat, rebelles in servitutem non redigeret. Sic οὐ δικαιοῦν VI, 82. 86. 15. III, 148. IV, 186. IX, 19. 26.

Ποτιδαιήτησι] Sic mox

Ποτιδαιῆται. Tu vid. de hac urbe nott. ad VII, 123. De nominis scripturā ad h. l. ita disservuit Cr. „Ita cod. Florentinus. Vid. Schweigh. Var. Lect. et ad VIII, 129. Cf. de longa α in antepenultima Thiersch. in Actt. phil. Monacc. II pag. 416. 417, nimirum scribendum Ποτιδαῖται in scriptoribus non Ionicis. Idem tamen in eo nimis novator, quod ubivis Ποτ εἰ δεια vult et qui ei suffragatur Osann. in Syllog. Inscriptt. I p. 19. Nam in pedestri oratione videtur Ποτίδαια valuisse docentibus codd. Vid. var. lect. supra laud. et adde Platon. Sympos. pag. 221 p. 464 Bekk. et Baehr. ad Plutarch. Alcibiad. p. 99. Quin etiam in numis Paesti sunt, qui ΠΟΣΙΑ aut certe ΠΟΣΙ offerant, testibus Froelich. Not. Comp. Gr. p. 153 et Eckhel. D. N. V. I p. 157. Add. Valckenaer. ad Eurip. Phoen. vs. 196 et Etymol. Gud. p. 476 et p. 530 de formis Aeolicis et Doricis.“ — Ad formulam dicendi οἰχώκεε φεύγων conf. VIII, 72. Ante Σαλαμῖνος delevi articulum τῆς, quem libri scripti ignorant quemque retinuerunt post Schaefer. Matth. et Bekker.

γων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ 15
τῶν βαρβάρων· ὧς δὲ καὶ ὅλλοι οἱ τὴν Παλλήνην

127 ἔχοντες. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκει τὴν
Ποτιδαῖν. Ὑποπεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους
ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκει.
εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλ- 20

Primum Olynthii,
quod et horum
fides dubia vide-
retur, oppressi:
Olynthus tradita
Chalcidensibus.

2. πον ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφεας
εἶλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην·
τὴν δὲ πόλιν παραδιδούῃ Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπι-
τροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει. καὶ οὕτω Ὀ-

128 λυνθον Χαλκιδῆες ἔσχον. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρ-
τάβαζος, τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέ- 25

Tam Potidaea
oppugnata. Ti-
moxeni proditio-
nem urbis cum
Persis pacti fraus
qua re detecta.

χοντι δὲ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τιμό-
ξεινος, ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός· ὄντινα μὲν
τρόπον ἀρχὴν, ἔργω οὐκ ἔχω εἰπεῖν, οὐ γὰρ ὦν
2 λέγεται· τέλος μέντοι τοιάδε ἐγένετο. ὅπως βυβλίον 30
γράψει ἢ Τιμόξεινος, ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμ-

ἐκ τοῦ φανεροῦ] i. e. aperte,
ut IX, 1. Conf. citt. ad III,
150. Ad particulas ὧς δὲ καὶ
vid. III, 13.

Cap. CXXVII.

ὁ Ἀρτάβαζος] Articulum ὁ
e Florent. adieci cum Schwgh.
et Gaisf. Reliqui omiserunt. —
De Olynthiis vid. nott. ad VII,
122; de Bottiæis nott. ad VII,
123 et de Thermaico sinu nott.
ad VII, 121. In Gaisfordii edi-
tione impressum exstat Θερ-
μαίου, operarum credo vitio. —
De verbo ἐπιτροπεύειν vid.
nott. ad VII, 62 et de gente
Chalcidica VII, 185. Attigit
monente Wesselingio Herodo-
tea Casaubon. ad Strabon. X
p. 447 s. 685.

Cap. CXXVIII.

ἐντεταμένως] Vid. nott. ad

VII, 53. προδοσίην συντίθε-
σθαι τινι interpretor: de
proditiōe cum aliquo agere
s. pacisci. VIII, 140 §. 1. ὁ-
μαιχμίην συντίθεσθαι, ut VII,
145. Alia vid. supra ad VIII,
120 nott. Caeterum eandem
narrationem de Timoxeno, qui
prave Sicyonius vocatur, cum
sit Scionaeus, id est Scione urbe
oriundus, (de qua vid. ad VII,
123) exhibet Polyæn. VII, 33
§. 1 atque Aeneas Tact. Po-
liorcet. p. 31. — In proxime
seqq. ἀρχὴν (ab initio) et τέλος
(ad extremum) sibi opponi bene
observat Valcken. — εἰπεῖν
dedi pro εἶπαι, libris iubenti-
bus, ut VIII, 65, ubi vid. In
verbis proximis οὐ γὰρ ὦν λέ-
γεται, particula ὦν negatio-
nis vim auget, ut VIII, 133.

ψαι, ἢ Ἀρτάβαξος παρὰ Τιμόξεινον, τοξεύματος
 περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες καὶ περῶσαντες
 3 τὸ βυβλίον, ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπά-
 στος δὲ ἐγίνετο ὁ Τιμόξεινος προδιδούς τὴν Ποτί-
 δαιαν. τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτάβαξος ἐς τὸ συγκείμε- 35
 νον, ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου, βάλλει ἀνδρὸς
 4 Ποτιδαιήτεω τὸν ᾧμον. τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε
 ὄμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· οἱ αὐτίκα
 τὸ τόξευμα λαβόντες, ὥς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφερον 40
 ἐπὶ τοὺς στρατηγούς. παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 5 Παλληναίων συμμαχίῃ. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλε-
 ξάμενοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς
 προδοσίης, ἔδοξε μὴ καταπλέξαι Τιμόξεινον προδο-
 σίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο 45
 εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ προ-
 δόται. ὁ μὲν δὴ τοιοῦτόν τρόπον ἐπάϊστος ἐργόνηε.

IX, 31. 32. 96. Monuit, his
 locis allatis Wentzel. De prae-
 pos. tmesi ap. Herodot. p. 30.

τοξεύματος περὶ τὰς γλυ-
 φίδας περιειλίξαντες] περὶ res-
 posui iubente Valckenaerio ex
 Aenea Tactic. l. I., ut sensus
 enascatur: circa sagittae cre-
 nas epistolam volventes et alas
 ei applicantes. Vulgo παρὰ,
 quod tuentur Schaefer., Matth.
 et Bekker. τόξευμα hic sagit-
 tam denotat, ut IV, 132 coll.
 131; γλυφίδας, quas vulgo ac-
 ciipiunt crenas, quae sunt in in-
 fima et extrema sagittae parte,
 Schweighaeuser. in Lexic. He-
 rod. s. v. περῶσιν intelligi
 vult quatuor illas incisuras, in
 inferiore sagittae parte in lon-
 gum decurrentes, quibus pen-
 nae s. alae inferantur, unde
 apud Euripid. Orest. 274: πε-
 ρωται γλυφίδες.

ἐπάϊστος δὲ ἐγίνετο] Ae-
 neas Tacticus l. I. habet κατα-
 φανής. Tu cf. II, 119. VI,
 74. ἐγίνετο debetur Florenti-
 no; vulgatam ἐγένετο cum
 Schaefero tenent Matth. et
 Bekker.

οἱ αὐτίκα τὸ τόξευμα λα-
 βόντες] οἱ ad praegressum ὄ-
 μιλος spectat, structurā satis
 notā. De verbo ἐπιλέγεσθαι
 (legere) conf. eitt. ad III, 41.
 — In seqq. dedi cum recentt.
 καταπλέξαι, quod praebet San-
 crofti liber, pro vulg. κατα-
 πλῆξαι, quod tenent Schaefer-
 us et Bekk., probante Schnei-
 dero in Lexico Gr. Interpre-
 tantur: implicare proditiōis cri-
 mine, proditiōis litem intendere.
 Conf. VIII, 83 ibiq. nott. — In
 fine cap. pro vulg. ἐγένετο,
 quod cum Schaefero tuetur

29 Ἀρταβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς
 μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, καὶ
 2 χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναρος 50
 γινόμενον, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὥς δὲ τὰς
 δύο μὲν μοίρας διοδοιορῆκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι
 ἦσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλλήνῃ,
 ἐπῆλθε πλημυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση οὐδαμὰ
 3 κω, ὥς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινομένη. οἱ 55
 μὲν δὴ νέειν αὐτῶν οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο· τοὺς
 δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαῖται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι
 4 ἀπώλεσαν. Αἷτιον δὲ λέγουσι οἱ Ποτιδαῖται τῆς τε
 ῥηχίης καὶ τῆς πλημυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πά-
 θεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν 60
 νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἡσέβησαν
 οὔτοι τῶν Περσέων οἱ περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς
 θαλάσσης· αἷτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμοιγε
 5 δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς
 Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. Οὔτοι μὲν οἱ προπέ-
 ψαντες βασιλέα, οὕτω ἔπρηξαν. 65

680

Post mensium
 trium obsidio-
 nem magna cla-
 de accepta re-
 busque infectis
 Artabazus in
 Thessaliam re-
 vertitur.

Matthiae et Bekker. dedi cum
 Schweigh. et Gaisf. ἐγεγόνεε,
 quod Sancerotti liber, Florenti-
 nus, alii afferebant.

Cap. CXXIX.

γίνεται ἄμπωτις] ἄμπωτις
 notante Valcken. dicitur maris
 recessus; quum aqua velut re-
 sorbetur, ut VII, 198, ubi cf.
 nott., sed πλημυρὶς vocatur
 aestus vel aestuantis maris ac-
 cessus; quod idem cum Ioni-
 bus quoque diceretur ῥηχίη
 (vid. VII, 198 et Wasse ad
 Thucyd. IV, 10), paulo in-
 ferius verba καὶ τῆς πλημυ-
 ρίδος ab aliena manu invecta
 vult Valckenaerius, quippe ad
 explicandam vocem Ionicam
 ῥηχίης olim margini adscripta.
 Libri scripti non addicunt. Vid.

HERODOT. IV.

Diodor. III, 40. Suid. s. v. ῥα-
 χία III p. 253. Nonnus ad Gre-
 gor. Naz. Stelit. II p. 163.

πολλάκις γινομένη] Ita codd.
 iubentibus dedi pro γενομένη,
 quod praeter Schaeferum re-
 tinuerunt Matth. et Bekker.
 Ad locutionem: ἐς τὸν νηὸν—
 ἡσέβησαν conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 413, 11 coll. 411, 2 nott.
 Pro τοῖπερ e melioribus libris
 revocavi οὔπερ, ut VIII, 68 §.
 1. Sic VIII, 124 omnes codd.
 οὔτοι οὔπερ.

εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι]
 Fluxit hoc Herodoti iudicium
 ex ea, quam habuit sententia
 de divina vindicta homines im-
 pios, qui iura divina atque hu-
 mana laeserint, persequente.
 Sed ea de re saepius supra iam

130

Classis Persarum cum Cymae, partimque Sami hibernasset, vere ineunte [c. 479.], ad Samum tota colligitur, Ioniam inde, ne deficeret, observatura. Eius praefecti.

Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος, ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασιλέα τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπύρ-
 2 θμευσσε ἐς Ἀβυδὸν, ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ. ἕαρος δὲ ἐπιλάμψαντος, πρῶτος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ 70
 3 τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ. Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῖντες ἐπεβάτενον· στρατηγοὶ δὲ σφι ἐπῆλθον, Μαργδόντης τε ὁ Βαβαίου, καὶ Ἀρταῦντης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε δὲ τούτοισι καὶ ἀδελφιδέος, 681
 4 αὐτοῦ Ἀρταῦντεω προσελομένου, Ἰθαμίτρης. Ἄτε 76

monuimus. — Ad verba οὕτω ἔπρηξαν conf. III, 25 ibiq. nott. IV, 77. VI, 44. Apitz. Adv. verss. in Sophocl. Trachinn. v. 142 p. 111.

Cap. CXXX.

Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς] Plures codd. omittunt στρατὸς, plane ut VIII, 131. IX, 96. Sed additur nomen quoque VII, 203. Ad verbum προσέμιξε conf. allata ad VI, 96. ἐχειμέριζε e melioribus codd. dedi pro ἐχειμέρισε, quod cum Schaefero tuentur Matthiae et Bekker. De ipso verbo conf. nott. ad VIII, 113, de Cyma vid. nott. ad I, 149.

ἕαρος ἐπιλάμψαντος] i. e. ineunte vere. Conf. nott. ad VII, 13. Afferunt Livium XXII init. „*Iam ver appetebat et Hannibal ex hibernis movit.*“ Mox πρῶτος (maturus) dixit, notante Valcken., ubi exspectabas πρῶτ. Tu vide de talibus, si tanti est, Matth. Gr. Gr. §. 446, 8. Ad verbum ἐπεβάτενον conf. nott. ad VII, 96.

Μαργδόντης] Vid. VII, 80. Artayntes Artachaei filius nus-

piam memoratur, nisi huc pertinet Artynates, Ithamatrae filius VII, 67. Sed IX, 102 Artayntes atque Ithamitres vocantur; unde etiam h. l. pro Ἀμίτρης, quod cum Schaefero tuetur Matthiae, reliqui edd. receperunt Ἰθαμίτρης, itemque τούτοισι pro vulg. τοῖσι. Sed differre posse ait Pott Etymolog. Forsch. p. LII Ἰθαμίτρης (ubi ei in mentem venit Sanscrit. Iuddha i. e. pugna) et Ἰθαμάτρης, plura recensens vocabula, cum voce Μίθρας composita. Vocem Ἀμίτρης probabiliter valere bonum amicū idem l. l. ponit. ἀδελφιδέος ubi vis dici Gallorum neuveu observat Larcherus.

προσελομένου] i. e. ab ipso Artayntā adscitus, ut IX, 10. — In seqq. pro οὐδ' εἰς, quod Schaeferus et Bekkerus tuentur, equidem cum reliquis revocari οὐδεῖς (Neque cos [Persas] quisquam cogit progredi meridiem versus) itemque retinui οὐ μὲν οὐδὲ, ubi μὴν induxerant e Florent. aliisque Schwgh. et Gaisford. Tu vid. allata ad

131

δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήϊσαν ἀνωτέρω τὸ
 πρὸς ἐσπέρας, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδείς· ἀλλ' ἐν τῇ
 Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀπο-
 5 στῇ, νῆας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ
 μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἑλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς 80
 τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφι τὴν ἐωυτῶν φυ-
 λάσσειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν
 φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσον-
 6 το. Κατὰ μὲν νυν τὴν θάλασσαν ἐσσωμένοι ἦσαν 85
 τῷ θυμῷ, πεξῇ δὲ ἐδόκεον πολλὸν κρατήσειν τὸν
 7 Μαρδόνιον. ἰόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύ-
 οντο εἴ τι δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιεῖν,
 ἅμα δὲ καὶ ὠτακουστέον ὅκη πεσέεται τὰ Μαρδο-
 νίου πρήγματα. Τοὺς δὲ Ἑλληνας τό τε ἔαρ 90
 γινόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἑών.
 ὁ μὲν δὴ πεζὸς οὗ κω συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικὸς
 ἀπίκητο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν.
 2 στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Με-

90 Sub idem tem-
 pus et Graeci ad
 res egerendas
 parant. Et naves
 quidem, duce
 Leotychide Spar-
 tiata [6. 65. 67.],
 cuius hic stem-
 ma ab Hercule
 repetitum tradi-
 tur, Aeginam

VI, 45 et add. IX, 7 §. 1. Ba-
 guet ad Dion. Chrysost. Orat.
 Specim. p. 50, ubi hanc for-
 mulam epicam esse vult citans
 Iliad. XII, 212. II, 703, alia.

ἑσσωμένοι ἦσαν τῷ θυμῷ]
 Vulgo reddunt: *fracti erant*
animis. Haud infrequens apud
 Herodotum ἡσσοῦσθαι τῇ μά-
 χῃ proelio superari, V, 46. VI, 9.
 108. IV, 97. Quin etiam IX, 122:
 ἑσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς
 Κύρου prudentia superati a Cyro.

πολλὸν κρατήσειν] Pro πολ-
 λὸν plures codd. πολλῶ. Sed
 vid. VIII, 13. VII, 7, ne plura.
 Verbum ὠτακουστέειν, quo uti-
 tur Xenophon Cyrop. V, 3, 57.
 VIII, 2, 10, et Plutarch. Caes.
 49. Add. Aristid. I p. 62 s.
 105 Dind. Schweighaeuserus

interpretatur: *arrectis auribus*
auscultare, cupide observare.
 Supra I, 100 ὠτακουσταί,
 ubi conf. nott. — Ad verba
 ὅκη πεσέεται (de qua formā
 cf. Matth. Gr. Gr. §. 183) vid.
 nott. ad VII, 168.

Cap. CXXXI.

τό τε ἔαρ γινόμενον] Ita pro
 γενόμενον (quod cum Schae-
 fero retinuit Matthiae) equi-
 dem cum reliquis edd. recepi
 e Florentino.

Λευτυχίδης ὁ Μενάρκος]
 Idem supra VI, 65. 67. De
 ipso nomine vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 68. De *Anaxilao* conf.
 Plutarch. II pag. 217 C. ibique
 Wyttenbach. pag. 1161 seqq.
 Animadverss. notante Cr. He-

tendant: Atheniensium dux Xanthippus [6, 1 l.].

νάρεος, τοῦ Ἰγρησίλειω, τοῦ Ἱπποκρατίδειω, τοῦ Λευ-95
τυχίδειω, τοῦ Ἀναξίλειω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀνα-

rodotus, qui supra VII, 204 Eurysthenidas recensuerat, h. l. Proclidas, alteram Heraclidarum stirpem enumerat regiam, non prorsus ille quidem consentiens cum Pausan. III, 7, Proclis successionem aliter digerente. Nam qui post Theopompum h. l. recensentur reges, eorum in regum Spartanorum indice nemo memoratur, ita ut non *duo*, ut Noster paulo post statuit, sed *septem* potius ex hoc Proclidarum regum catalogo eliminari debeant. Quare Palmerio Exercitt. pag. 39 placuit rescribere: *πλην τῶν ἐπὶ τὰ (pro vulg. δυνῶν) τῶν μετὰ Λευτυχίδα πρώτων καταλεχθέντων*; quod quamvis receptum ab editore nuperrimo Negris, equidem tamen, invitis codicibus, recipere non ausim, quum quantum in talibus variari soleat, haud sim nescius. Nec minus constat, in huiusmodi indicibus haud raro singulos viros omitti; quâ de re sufficiat contulisse, quae ad Evangel. Matth. I, 8 a viris doctis allata sunt. *) Neque enim apud veteres in talibus ea, quam nos requirimus, diligentia. Ac denique hunc ad locum quod attinet, potuit utique

ex alio fonte sua ducere Pausanias, ex alio Herodotus, quem, in Spartanorum urbe cum commemoraretur, ab ipsis Spartanis, ad quos haud semel provocat testes (cf. Heyse l. l. pag. 119 seq.), sua accepisse probabile fit. Quamquam in illo catalogo hoc etiam offendit, quod Charilli pater vocatur *Eunomus*, qui si Meursium (Regn. Lacon. 16) aliosque sequamur auctores, *Polydectis* potius pater indeque Charilli avus fuit; ita ut rescribendum videatur: *Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου*. Praeterea prorsus reticetur *Sous*, Euryphontis pater et Proclis filius, eodem momento Meursio l. l. cap. 15, quocum conf. indices regum Laconiae a Larchero confectos Chronolog. d'Herod. (VII) pag. 495. 513. Nec tamen accesserim ob rationes ante prolatas Wessel. ita statuenti: „omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus codicibus, inextricabiles.“ Nihilominus Negris de suo post voces *τοῦ Εὐρυφώντος* inseruit verba *τοῦ Σόου*, sed uncis inclusa, et post verbum *καταλεχθέντων* itidem uncis inclusa exhibet: καὶ

*) Conf., alios ut taceam, Paulus in Commentarr. ad Matth. l. l. T. I p. 255. Eichhorn. Einleit. in d. alt. Testam. II p. 449 III p. 310.

ξανδρίδew, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ
 Χαρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ
 Πρυτάνιος, τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, 682
 τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεο-
 δαίου, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς
 8 ἐτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν 2
 τῶν δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδα πρώτων καταλε-
 χθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλεῖς ἐγένοντο Σπάρτης.
 Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος, ὁ Ἀρίφρονος.
 Ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἰγιναν πᾶσαι αἱ νῆες, 5
 ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν
 Ἑλλήνων· οἱ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγω πρότερον
 τούτων ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθε-
 ροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδew
 2 ἦν. οἱ στασιῶται σφι γενόμενοι, ἐπεβούλευον θά-10
 νατον Στράττι τῷ Χίου τυράνῳ, ἰόντες ἀρχὴν
 ἐπὶ τὰ ἐπιβουλευόντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγένοντο, ἐξε-
 νείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἐνὸς τῶν μετεχόντων, οὐ-
 τω δὴ οἱ λοιποὶ, ἔξ ἰόντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου,
 καὶ ἐς Σπάρτην τε ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς 15
 τὴν Αἰγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι

Ibi dum in an-
 coris stant du-
 ces a legatis lo-
 num sollicitan-
 tur, ut Ionias
 liberandae ani-
 mum adiciant.
 Sic classis ad
 Delum usque
 propecta, Grae-
 cis ob metum
 barbarorum ul-
 terius ire recu-
 santibus.

τῶν πέντε τῶν ὑστάτων.— Ad
 usum praepositionis in verbis
 μετὰ Λευτυχίδα conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 91, 1 pag. 195. De
 Xanthippo vid. VI, 131. Cum
 voce Ξάνθιππος Pott l. l. pag.
 LX comparat, quod apud Cur-
 tium IX, 10 exstat Zariaspes,
 nobilis Persa. Nam huius no-
 minis eadem vis ac potestas,
 cum vocula subsit esp s. asp,
 equum designans.

Cap. CXXXII.

τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασι-
 λεΐδew ἦν] Huncce Herodo-
 tum eo consilio a patre histo-
 riae nominari putat Dahlmann;

ut ne hominis cognati memoria
 intereat. Quod sane multum
 videtur probabile, quamquam
 nulla alia huius Herodoti men-
 tio. Tu vide sis quoque Heyse
 l. l. pag. 20. — De Stratti,
 Chiorum tyranno, cf. IV, 138
 et de tyrannis nott. ad VII, 137.
 Voculam ἀρχὴν hic cum Lar-
 chero intelligo: *initio*, cum a-
 lias vulgo sit: *omnino*.

ἐξενείκαντος] De significa-
 tione verbi ἐκφέρειν dixi ad
 III, 71, ad verbum ὑπεξέσχον
 vid. V, 72 ibique nott. Post
 vocem Σπάρτην cum Schwgh.
 et Gaisl. inserui τε e cod. Flor.,
 quam voculam reliqui edd. ne-

ἐς τὴν Ἰωνίην· οἱ προήγαγον αὐτοὺς μόγῃς μέχρι
 3 Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι
 Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι ἐμπείροισι, στρατιῆς 20
 τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι· τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέα-
 4 το δόξη καὶ Ἰρακλέας στήλας ἔσον ἀπέχειν. συνέ-
 πιπτε δὲ τοιοῦτο, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ
 πρὸς ἐσπέρας ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶ-
 σαι, καταρρώδηκotas· τοὺς δὲ Ἕλληνας, χορηζόν-
 των Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἡῶ κατωτέρω Δήλου. οὗ- 25
 τω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε σφεων.

133

Consulta inter
 hibernandum a

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλων ἐς τὴν Δήλον·
 Μαρθόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦ-

glexerunt. — In seqq. ad par-
 tículas οὔτε — τε vid. nott. ad
 VI, 1.

τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο κ.
 τ. λ.] i. e. *Samum opinabantur*
aeque distare (ab ipsorum scil.
patriâ) *atque columnas Hercu-*
leas, quas nemo nescit remo-
 tissimas fingi ad extremum oc-
 cidentem in extrema orbis ter-
 rarum orâ. — Ad συνέπιπτε
 ὥστε conf. nott. ad VIII, 15.

οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύ-
 λασσε σφεων] Bene Schweig-
 haeuserus: „*Ita quae in medio*
utrorumque erant, ob illorum me-
tum in tuto fuerunt.“ De ar-
 gumento loci sic disputat *Wes-*
sel.: „*Formido urgebat ex*
Persarum maximo potentatu,
tum etiam, quod Graecorum
multi accuratâ ulteriorum lo-
corum notitia deficerentur. De
 multis loquor: nam Athenien-
 sibus ora Asiae et Thraciae ad
 Hellespontum navigationibus
 in Sigeum, Ephesum, Cherso-
 nesumque exploratissima erat;

neque Spartanis ignotus Sami
 viciniaequae situs III, 46. Haud
 districte ergo haec sumenda,
 nec de omnibus omnino Grae-
 cis, sicuti accepisse videtur Li-
 banius Or. XIX p. 480.“ Ve-
 risimile videtur vernaculo in-
 terpreti, Schoell, Herodotum
 haec scripsisse, quo tempore
 nondum eam sibi acquisivisset
 Graecorum in Europa habitan-
 tium eorumque rei navalis co-
 gnitionem, quam posthâc illum
 assecutum esse, alii Musarum
 loci egregie docent. Ac satis
 cognitum, non uno eodemque
 tenore ab initio usque ad finem
 Herodoti libros esse conscriptos,
 sed alias partes prius, alias serius
 exaratas. Sami autem et a
 Samiis haec probabiliter acce-
 pisse Herodotum itidemque li-
 teris consignasse idem statuit
 Schoell.

Cap. CXXXIII.

ἐχείμαζε] Vid. nott. ad VIII,
 113. Quae sequuntur: ἐν-

τεν δὲ ὀρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄν-
δρα Εὐρωπεία γένος, τῷ οὖνομα ἦν Μῦς· ἐντειλά-
μενος πανταχῇ μιν χρησόμενον ἐλθεῖν, τῶν οἷά τε
2 ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ τι μὲν βουλόμενος ἐκ-
μαθέειν πρὸς τῶν χρησθηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ
ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὧν λέγεται· δοκέω δ' ἔργω
περὶ τῶν παρόντων πρηγμάτων, καὶ οὐκ ἄλλων

Mardonio oracula, adhibitusque
ad hanc rem
Mysnatlone Car.

δεῦτεν ὀρμεώμενος, Schweighaeusero iudice in Lex. Herod. non tam valent: inde movens s. inde quum institueret movere, quam scriptoris sententiam declarant dicentis: „dum in Thesalia hiemabat, inde (ex Thesalia) legatum misit.“ Equidem cur a vulgata recedam interpretatione, nihil habeo causae. Ac magis huc pertinet IX, 1: ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας, ἦγε τὴν στρατιὴν κ. τ. λ., quod Gail (Le philolog. IV p. 335) bene reddit: „s' étant mis en mouvement.“ Add. IX, 31 fin. coll. 52.

ἄνδρα Εὐρωπεία γένος] *Europensis* fuit genere, i. e. civis *Europi*, quae si eadem fuit atque *Euromus*, Cariae habetur urbs, teste Stephano Byz. s. v. p. 363, Etymol. M. p. 397 s. 360. Hinc *Euromum* et *Euro-menses* habet Livius XXXIII, 30 et XXXII, 23. Ex Herodoto autem sua habet Pausan. IX, 13 §. 3. De reliquis ita *Valckenaer.*: Hominem e Caria cur Persa miserit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum διγλώσσους: Graece intelligentes non

tantum, sed etiam Persis Graeca interpretantes. Apud Thucyd. VIII, 85 Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα διγλώσσον. Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in Xenophontis Anabasi [I, 2, 17] quumque ventitabat in aulam Persicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes. Vid. Aelian. V. H. I, 21.“

τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι] i. e. cui mandatum erat, ut ubivis iret sciscitaturus oracula, quae in ipsorum commoda (i. e. sibi suisque Persis) explorare posset. Supra I. 46 ἀποπειρᾶσθαι τῶν μαντηῶν, coll. III, 119. Pro σφι, quod etiam Valckenaerio minus commodum videbatur, Koenius rescribi vult οἱ, probante Larchero; Stegerus (Ephem. Ien. 1828 nr. 186 p. 46) reiecerat σφε: quod utrumque merito displicet censori Lipsiensi (1833 pag. 47), e cuius sententia σφι ad Mardonium suosque (i. e. Persas), in universum spectat. Non aliter IX, 13 fin. (ὁ Μαρδόνιος) ἐξήλαυνε — ὥστε καὶ

134 περί πέμψαι. Οὗτος ὁ Μῦς ἔς τε Λεβάρδειαν φαί-35
 νεται ἀπικόμενος, καὶ μισθῷ πείσας τῶν ἐπιχωρίων 683
 ἄνδρα, καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἔς ᾽Αβας
 2 τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ
 δὴ καὶ ἔς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν, τῷ
 Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ, κατὰ περ ἐν 40

Quae Boeotiae
 Phocidisque ora-
 cula Mysis adierit.
 Amphiarum in-
 terrogare cur
 Thebani vetiti.

ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴ-
 σchein: ita ut pauci tantum homi-
 nes ipsum cum Persis arcere pos-
 sint. — Ad sequens οὐ γὰρ
 ὧν λέγεται vid. citt. ad VIII,
 109.

Cap. CXXXIV.

φαίνεται ἀπικόμενος] Ita
 cum recentt. posui, cum vulgo
 legeretur ἀπικόμενος φαίνεται,
 quod cum Schaefer. retinuit
 Matthiae. *Lebadea*, quod nemo
 fere nescit, Boeotiae fuit urbs,
 Pausaniae tempore quae adhuc
 floruit, multis ornata artis ope-
 ribus itemque Iovis Trophonii
 oraculo insignis, quod qui con-
 sulere vellent, ii in antrum de-
 scendebant subterraneum, ubi
 divinorum oraculorum fierent
 participes. Atque hoc est κα-
 ταβῆναι παρὰ Τροφώνιον, sive,
 ut crebrius invenitur, iudice
 Heusinger. ad Lucian. Diall.
 Mortt. III, 2 pag. 410 T. II
 Bip., καταβῆναι εἰς Τροφω-
 νίον; quamquam Herodotum
 sequitur Pausanias IX, 39 §.
 4 et 40 §. 1: qui locus de hoc
 oraculo imprimis consulatur.
 Etiamnum ostenditur antrum;
 nec tamen introire amplius li-
 cet; situm est ad septentrio-
 nem urbis, quae in veteris Le-

badeae locum venit, *Livadiae*,
 quamque eodem fere loco, quo
 olim Trophonii fuit locus, ex-
 structam esse scribit Gell. Ex-
 hibuit antri huius imaginem
 aeri incisam Clarke Travels II,
 3 chap. 4 pag. 126. Cf. Kruse
 Hell. II, 1 pag. 643 — 647 et
 nott. ad Herodot. I, 46, ubi et-
 iam de *Abis* notavimus. De *Apol-
 line Ismenio* vid. nott. ad V,
 49.

ἔστι δὲ, κατὰ περ ἐν Ὀλυμ-
 πῇ, ἱεροῖσι αὐτόθι χρησθησά-
 ζεσθαι] Pro ἱεροῖσι Valcken.
 coniecit ἐμπύροις, uthaec loci
 evadat sententia: licet vero
 ignem victimarum vaticinium illic
 (Thebis scil. in Apollinis Isme-
 nii aede) consulere, quemadmo-
 dum *Olympiae*. Namque *Olym-
 pie* ignispicio (i. e. ἐμπύροις)
 usos esse sacerdotes Iamidas ex
 mactatarum victimarum inque
 arâ concrematarum flammâ di-
 vinantes satis constat ex Pin-
 dari Olymp. VIII, 3 coll. Schol.
 ad Pind. Olymp. VI, 112 et
 Pausan. V, 15 §. 4. Idem vero
 etiam in Apollinis Ismenii tem-
 plo factum esse docet Schol. ad
 Sophocl. Oed. Tyr. 21, quod
 bene ad h. l. affert Valckenaer.
 Neque tamen, invitis libris scri-
 ptis, ἐμπύροις receperim, i-

Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ, ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χορήμασι πείσας, 3 κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι, διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφας ὁ Ἀμφι- 45 ἄρεως, διὰ χρηστηρίων ποιούμενος, ὁκότερα βούλονται ἔλθεσθαι τούτων, ἕωντῶ ἢ ἅτε μάντι χρεέσθαι, ἢ ἅτε συμμάχῳ, τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἶλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐ-

ροῖσι χρηστηριάζεσθαι· cum Schweighaeusero exponens oracula e victimis petere, quod ut in universum de quovis genere τῆς μαντικῆς accipi potest, ita etiam sigillatim de ignispicio, neque de extispicio intelligere licet. Cogitemus igitur ἱερὰ καίόμενα: quibus iisdem Hesych. I p. 1206 interpretatur vocem ἔμπυρα. Ad locutionem ἱεροῖσι χρηστηριάζεσθαι similia quaedam bene attulit Wesseling. χρηστηριάζεσθαι αἰξί (e capris mactatis responsa petere) apud Diodor. XVI, 26 et ὅσι μαντεύεσθαι apud Pausan. VI, 2 §. 2. Refero ad idem dicendi genus, quo dicitur τεκμαίρεσθαι, σταθμοῦσθαι τινι.

ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χορήμασι πείσας] *Lydum* fuisse dicit Plutarch. Aristid. 19 I p. 330 C. coll. II p. 412 A. Mox dedi e Florent. κατεκοίμῃ σε pro κατεκοίμῃ σε, quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Neque enim ipse pernoctavit, sed peregrino cuidam persuasit, ut is (ipsius quasi loco) in *Amphiarai* aedem iret cubitum. Conf. IX, 93 ibique nott. Negris iti-

dem exhibuit κατεκοίμῃ σε. Ad locutionem ἐς Ἀμφιάρεω, vid., ne plura, citt. ad V, 51 et de ipso oraculo conf. nott. ad I, 46.

μαντεύεσθαι] i. e. oraculum consulere, ut I, 46. VIII, 36. IX, 33. Wesselingius conferri vult Leopard. Emendd. VIII, 1. — Quod sequitur διὰ χρηστηρίων ποιούμενος Schweighaeuser. reddit: edito oraculo; propius ad ipsa verba: per oraculum cum iis agens. Tu conf. VI, 4. De indicativo βούλεται conf. I. 163. V, 6 et ad verba: εἶλοντο εἶναι conf. Matth. Gr. Gr. §, 420 c.

οὐδενὶ—ἐγκατακοιμηθῆναι] Sic duo codd. pro κατακοιμηθῆναι, quod verbum invenitur I, 31, IV, 7. Alterum illud solenne de iis, qui in Amphiarai aede oraculum sciscitaturi pellibus incumbabant stratis somnumque petentes somnia fatidica exspectabant. Vid. Pausan. II, 13, 6, ubi editor bene attulit Nostri locum, Diodor. I, 53 ibique Wessel. coll. Davis. ad Ciceron. De div. I, 43.

Apollo Ptoos,
Myi lingua Cae-
rica respondens.

135 δὲνι αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι. Τόδε δὲ θῶνμά μοι 50
μέγιστον γενέσθαι λέγεται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν
ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστρωφόμενον πάντα
2 τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέ-
μενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱερόν καλέεται μὲν Πτώον, ἔστι
δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης
πρὸς οὐρεῖ, ἀρχοτάτω Ἀκραϊφίης πόλιος. ἐς τοῦτο 684
τὸ ἱερόν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλούμενον τοῦτον 56
Μῦν, ἔπεσθαι οἱ τῶν ἀστῶν αἰρετοὺς ἀνδρας τρεῖς ἀπὸ
τοῦ κοινοῦ, ὥς ἀπογραφόμενους τὰ θεσπιεῖν ἔμελ-

Cap. CXXXV.

Τόδε δὲ θῶνμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται] θῶνμα reposui pro θῶμα. Pronomen μοι ad θῶνμα, non ad λέγεται spectare monet Larcherus vertens à mon avis.

ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος] Quod sequitur τοῦτο δὲ τὸ ἱερόν, ex eo satis perspicitur, h. l. sic satis convenire τὸ τέμενος atque τὸ ἱερόν cum ad unum idemque templum utraque vox pertineat. Auctor est Paus. IX, 23 §. 3, in monte Ptoos situm esse Acraephniū oppidum, unde quindecim stadiorum itinere ad dextram inveniatur Apollinis Ptoi templum, a Ptoos, prisco heroe, Athamantis et Themistūs filio, qui et monti dederit nomen, ita cognominatum. Add. Plutarch. Pelop. 16 et II pag. 414 A. Etymol. p. 413, 28. Pausan. IV, 32 §. 5. Strab. IX p. 413 s. 633 B. et quae alia attulit Siebelis ad priorem Pausaniae locum p. 74, de di-

versa urbis appellatione disputans, quae ab aliis dicitur Ἀκραΐφιον et Ἀκραΐφαι, ab Herodoto Ἀκραΐφην, a Pausania Ἀκραΐφνιον. Nunc ibi pagum Kortitza s. Karditza esse perhibent, alii vocant Proscina, alii Cachino, quo nomine nunc etiam Ptoos montem appellari dicunt: ibi enim quaedam veteris urbis reliquiae idque etiam placet Kruse Hell. II, 1 p. 572 seqq. coll. 635. Locum aedis Apollinis nondum inventum esse idem addit, de Copaide lacu consulendus l. l. pag. 449 seqq.

ἀπὸ τοῦ κοινοῦ] i. e. publice missos. Ad sequens ἀπογραφόμενους conf. VII, 100 ibique allata. θεσπιεῖν e duobus codd. repositum pro vulg. θεσπιεῖν. Ad argumentum loci bene Valckenarius: „Iuxta Herodotum aderant Cari ἀπογραφόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικά ἐπη μεταλαμβάνοντες Eustathio memorantur ad Od. VIII p. 323,

3 λε. καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσση 60
 χρᾶν καὶ τοὺς μὲν ἐπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θωύ-
 ματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ
 Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅτι χρήσονται τῷ παρῶντι πρή-
 γματι· τὸν δὲ Εὐρώπεια Μῦν ἐξαρκάσαντα παρ' αὐ-
 τῶν τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ
 προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν· φάναι δὲ, Καρίῃ μιν 65
 γλώσση χρᾶν· συγγραψάμενον δὲ, οἷχεσθαι ἀπίοντα
 ἐς Θεσσαλίην.

136

Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅτι δὴ ἦν λέγοντα
 τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθή-

Acceptis oracu-
 lorum responsis,
 Mardonius Alex-
 andrum Amyn-

35. Hi boni Thebani, solam in-
 telligentes, ut istis temporibus
 plerique omnes, linguam pa-
 triam, mirabantur procul dubio
 linguā Carica respondentem:
 neque enim verisimile, deorum
 in oraculis administros diver-
 sis linguis respondisse, prout
 quaeque consulentibus esset pa-
 tria; et figmentum arbitror
 grammaticorum, quod nobis
 narratur in Schol. ad Soph.
 Trach. 1184. Hic narrata re-
 spexisse videtur Plutarchus De
 Oracc. defect. p. 412 A. coll.
 Gryll. p. 990 E.

καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαν-
 τιν βαρβάρῳ γλώσση χρᾶν] De
 voce πρόκα vid. nott. ad I, 111.
 De voce πρόμαντις cf. nott. ad I,
 182. VI, 66. Ac vulgo cum differe-
 rant ἡ πρόμαντις (mulier fati-
 dica) atque προφήτης (templi
 antistes, praesul), h. l. ὁ πρό-
 μαντις idem videtur esse, qui
 post vocatur ὁ προφήτης, prae-
 sertim cum Strabo IX p. 633
 B. s. 413 in eiusdem rei nar-
 ratione atque Plutarch. Aristid.

19 et II p. 412 A. unum norint
 προφήτην Apollinis Ptoi: quo
 eodem spectant Pausaniae ver-
 ba X, 33 §. 5 a Wesselingio
 bene allata: πρόμαντις δὲ ὁ
 ἰερεὺς ἐστὶ· χρᾶ δὲ ἐκ τοῦ θε-
 οῦ κἀτοχος. Scribit autem idem
 Pausanias, consentiente Plutar-
 cho l. l., non Graeca sed Carica
 (igitur barbarica) dialecto re-
 spondisse deum. De Carum
 lingua conf. Herod. I, 171 fin.
 172.

ἐν θωύματι ἔχεσθαι] Conf.
 allata ad VIII, 52 et ad locu-
 tionem οὐδὲ ἔχειν ὅτι χρή-
 σονται τῷ παρῶντι πρήγματι
 conf. nott. ad V, 12. De voce
 δέλτον vid. nott. ad VII, 239.

Cap. CXXXVI.

ἐπιλεξάμενος] i. e. cum le-
 gisset, ut VIII, 22. προσκη-
 δέες sunt affinitate coniuncti;
 vid. Pollux III, 7. 30. Respicit
 autem scriptor ad ea, quae V,
 21 narrata sunt. Ad vocem
 μητροπάτωρ vid. nott. ad VI,
 131.

tae fil. [5, 19.]
cum pacis con-
ditionibus Athe-
nas mittit. Alex-
andri cum Per-
sis necessitudo
[5, 21.].

νας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα
ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἦσαν Ἀλεξάν-70
δρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυραίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα,
Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγγρόνεε
Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὖνομα τοῦ μη-
τροπάτορος· τῷ δὲ ἐκ βασιλείος τῆς Φρυγίης ἐδόθη
Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρ-75
δόσιος, πυνθόμενος ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐεργέ-
της ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους
οὕτω ἰδόκεε μάλιστα προσκτῆσθαι, λεῶν τε πολ-
λὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλλκιμον· τὰ τε κα-
τὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατερ-80
3 γρασσάμενους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τούτων

Ἀλάβανδα—νέμεσθαι] Vid.
VII, 195 ibique nott. Stepha-
nus Byz. p. 87 hic invenisse
videtur Ἀλάβαστρα; quae mihi
ignota est urbs. — De verbo
νέμεσθαι vid. nott. ad III, 160.

ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐ-
εργέτης] Cum his conferenda
sunt, quae VIII, 143 exstant.
Hinc enim Alexander, qui A-
theniensium πρόξενος καὶ εὐ-
εργέτης sive φίλος erat, aptis-
simus Mardonio videbatur ad
hocce legationis officium. Ac
πρόξενοι, ut Valckenaerii utar
verbis Animadverss. ad Am-
mon. III, 10 p. 201, homines
dicebantur privati, quibus in
patria urbe degentibus honori-
ficum hospitii ius cum alia ci-
vitate publicitus intercedebat:
his id muneris erat praecipue
iniunctum, ut sedulo prospice-
rent, ne quid publica istius ci-
vitatatis res a civibus suis cape-
ret detrimenti; legatos illinc
venientes hospitio exciperent,

ad populum deducerent utque
iis bene esset procurarent.
Tu vid. etiam Herodot. IX,
43. 85. VI, 57, ibique nott.
et add. Ullrich. De proxenia
(Berolin. 1832) pag. 22 seq.
43 seq. 51, unde hoc quoque
discimus, προξενίαν et εὐερ-
γεσίαν haud raro coniunctam
reperi, in praemiis numera-
tam aut honoribus publice in
aliquem collatis. Hunc enim
utrumque honorem concedere
solebant civitates vel beneficia
sive munera accepta ut remun-
nerarentur vel potentissimorum
principum gratiam ut occupa-
rentur. Unde non mirum, A-
lexandrum hic simul vocari
πρόξενον atque εὐεργέτην.

τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω
ἰδόκεε κ. τ. λ.] Oratio scripto-
ris valde turbata multis vocibus
interiectis. Vid. Matth. Gr. Gr.
p. 1300. Nam ita singula co-
haerent: Μαρδόσιος—ἔπεμ-
ψε, ἅμα μὲν ὅτι — ἅμα δὲ ὁ

δὲ προσγενομένων, κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τὰ περ ἂν καὶ ἦν· περὶ τε ἐδόκεε πολλὸν εἶναι κρέσσων· οὕτω τε ἐλογίζετο κατ' ἐπερθεῖ 85
4 οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸ Ἀθηναῖον οἱ ποιήσασθαι· τοῖσι δὲ παιθόμενος ἔπεμπε.

137

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἔβδομος γενέτωρ
Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν 90

Digressio de Macedoniae regibus Argivis [5, 22.] Perdiccas, Temenida, primus ex hac familia Macedonum rex, quomodo regnum adeptus.

Μακεδόνιος πνθόμενος — ἔπεμπε. — De particula ἄρα postposita vid. allata ad VIII, 8 et de usu particulae τε nott. ad VIII, 188. Ad locutionem κατ' ἐπερθεῖ—ἔσεσθαι vid. nott. ad VIII, 19.

τάχα δ' ἂν — προλέγοι] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 514, 2 pag. 977. G. Hermann. Opuscul. Acad. IV p. 44. 169 hunc quoque locum affert, de eo Herodoti usu monens, ex quo de re praeterita, quae vel diuturnior sit vel saepius repetita, praesentis optativum ille ponit. Mox cum Schweigh. et Gaisf. dedi ποιήσασθαι, ubi vulg. ποιέεσθαι, quod cum Schaefero retinuerunt Matth. et Bekker.

Cap. CXXXVII.

ἔβδομος γενέτωρ] Vid. infra VIII, 139 coll. Thucyd. II, 99. Justin. VII, 2, qui in eo ab Herodoto a Perdicca regni initium constituyente dissentit, quod alios secutus auctores, primum, qui toti Macedoniae imperaverit, vocat Caranum eiusque successorem facit Perdiccam, quintum vero in serie

Herodotea omittit Alcetam, memoratum quoque apud Theophil. Antioch. II p. 98, ubi tamen Argaei deest mentio. Caranus enim et ipse Temenida fuisse fertur, qui Edessam cepit eamque Aegas vocavit, sedem inde constitutam regum Macedoniae; unde cum hisce fabulis Macedonicis Argivas quoque coaluisse fabulas ponit C. O. Müller. Ueber d. Macedd. p. 25, qui idem p. 51 contendit Macedones, quos Illyricae originis esse vult (cf. l. l. p. 37—49. Dor. I p. 2), cum semel e superioribus locis, quae primitus tenuerint, descenderint, proxime occupasse terram Phrygum vicinorum, qui ad Bermium antiquitus considerint, ubi Midæ, Phrygum regis, horti, in quibus olim Silenus captus dicebatur. Ac facit huc, quod VII, 73 narratur, Phryges olim Macedonum fuisse accolae indeque in Asiam esse transgressos. Ut ad Herodoti locum revertar, septimus ibi dicitur Perdiccas eo Graecorum more, quo pater semper

2 τυραννίδα τρόπον τοιῷδε. Ἐξ Ἀργεος ἔφυγον ἐς Ἰλ- 685
 λυριοὺς τῶν Τημενοῦ ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφοὶ, Γανά-
 νης τε καὶ Ἀέροπος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν
 ὑπερβαλόντες ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς
 3 Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτεον ἐπὶ μισθῷ
 παρὰ τῷ βασιλείῃ· ὁ μὲν, ἵππους νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· 95
 ὁ δὲ νεώτατος αὐτῶν Περδίκκης, τὰ λεπτὰ τῶν
 προβάτων. ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες
 τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μούνον ὁ δὴ-

censetur secundus, avus tertius etc., quod bene observat Larcher. ad Herod. I, 91, ubi vid. not. Inde haec existit regum Macedoniae successio: *Perdiccas*, *Argaeus*, *Philippus*, *Aeropus*, *Alcetas*, *Amyntas*, *Alexander*. — De *Temeno*, *Aristomachi* filio, qui cum duobus fratribus *Cresphonte* et *Aristodemio* *Peloponnesum* victam et occupatam divisit ipseque *Argolidem* accepit sortem; vid. *Pausan.* II, 18 §. 6. *Apollo-*
dor. II, 8 §. 4.

ὑπερβαλόντες] i. e. transgressi ex *Illyriis* in superiorem *Macedoniam*, superatis scil. montibus, qui utramque disternunt terram. Cf. VII, 168. *Plut.* *Pyrrh.* 15. Mar. 18 in. *Lucull.* 27 init. *Comp. Cim.* et *Lucull.* 3 init. *Crass.* 9. *Anton.* 18 fin. *Urbem Lebaeam* nemo, quantum scio, memoravit. Unus *Hesychius*, a *Wesselingio* allatus II p. 437. *Λέβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν*. — In seqq. τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων sunt oves et caprae, ut supra I, 133, ubi vid. nott. et apud *Pausan.* IX, 3 §. 4, ubi τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων.

ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυ-
 ραννίδες κ. τ. λ.] τυραννίδας h. l. omnino indicare regna, δη-
 μον liberum populi statum s. liberam rempublicam, monitu vix opus. Ad ipsam sententiam bene sic *Wesselingius*: „Connexa de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. Intra suam cuique patriam regna finiebantur scribit *Iustinus*. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. *Hectoris Andromaches* querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus attenderent, trucidatis, ex *Iliad.* VI, 422 in luce versatur; notissima quoque regum *Palaestinae* vetustissimorum in sacris *Pandectis* tenuitas.“ Nos hoc quoque attendi volumus, quod pro insigni illa prisci aevi simplicitate ipsa regis uxor panes coquere dicitur; id enim mulierum olim fuisse negotium, ad VII, 187 monuimus. Hinc quoque *Croesi* illa ἀρτοκόπος I, 51, ubi cf. nott. De ipsis *Herodoti* verbis si quaeramus, haec reliquis, quorum causam contineant, praeponen-

μος· ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλέως, αὐτὴ τὰ σιτία σφι
 4 ἔπεσσε. ὣτως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητός
 Περδίκκew, διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ 1
 5 αἰεὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυ-
 τῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ
 φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγό-
 ρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ τὸν 5
 6 μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες, οὕτω
 ἐξίεναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ πέρι ἀκού-
 σας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον

da potius quam subiicienda fuis-
 se observat Valck., aliis allatis lo-
 cis, in quibus Herodotus ea, quae
 causam continentia praeponen-
 da fuerint, postposuerit et reli-
 quissubiecerit. Vid. nott. ad I, 24.

αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] i. e. ipsa cibos illis coquebat s. panem, ut vertit Valckenaerius, notans πέσσειν s. πέπτειν Aeolum atque Ionum more dici pro vulg. πέπτειν, coquere. Nec valde hinc discedere videtur ὀπτῶν, quod sane est torrere, vel quod frequentius dicitur coquere panem, monstrante Gattaker. ad Antonin. III, 2. Hinc apud Athen. III p. 114 D. ἄρτους ὀπτῶμένους invenimus itemque apud Suidam pag. 102 Tom. III notante Schweighaeusero: πεσσόμενα σιτία παρ' Ἡροδότῳ τὰ ὀπτώμενα. Et conf. ipsum Herodotum I, 161. Itaque verba ὣτως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος valent: quoties s. quando panis coquebatur. Ubi pro ὀπτῶτο Gronovius e Mediceo male dederat ὀπτῶν. Quae sequuntur voces τοῦ θητός τοῦ Περδίκκew, eas immemore suspectas habuit Valcke-

naerius. Itaque uncis, quibus incluserat Schaeferus, atque etiam Negris, equidem liberavi illas voces cum recentt. edd., abiecto simul articulo τοῦ ante Περδίκκew, qui a Florentino abest, quemque tamen cum Schaefero retinuerunt Matth. et Bekker.

διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ] Delocutione vid. Matth. Gr. Gr. §. 452 p. 848. Ipsum portentum attigit I. Fr. Gronovius ad Liv. XXI, 62. Ad seqq. ἐσῆλθε vid. nott. ad III, 42. φέρειν ἐς τι, quod satis notum est, valet spectare ad aliquid, indeque portendere aliquid.

δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 536 p. 1053 coll. Bötticher: De vit. scriptt. Taciti pag. 90. Attigit h. l. Schweighaeuserus ad IX, 60 ibique reddidit: dicebant, iustum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent i. e. par esse, ut mercedem accipiant, priusquam abeant. Tu vid. nott. ad I, 32 fin. IX, 27. 60.

ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος] Bene Schweigh.: Namque

ἑσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβῆς γενόμενος. „Μι-
 „σθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι.“
 7 δαίξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γανάνης τε καὶ ὁ Ἄερος-10
 πος, οἱ πρεσβύτεροι, ἔστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὥς ἡ-
 κουσάν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μά-
 χαιραν, εἶπας τάδε. „Δεκόμεθα, ᾧ βασιλεῦ, τὰ δι-
 „δοῖς.“ περιγράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ 15
 οἴκου τὸν ἥλιον. περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον
 τῆς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλλάσσετο αὐτός τε
 καὶ οἱ μετ' ἐκείνου. Οἱ μὲν δὴ ἀπήϊσαν. τῷ δὲ
 βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρέδρων, οἷόν τι χοῦμα
 ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὥς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεῶτα-20
 2τος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ 686
 ὄξυνθεις, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας.
 ποταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ

138

Horti Midae:
 ubi Silenus ca-
 ptus. Mous Ber-
 mius.

per s. ad caminum solis lumen
 in domum incidit. καπνοδόκην
 fumarium dicit, ut IV, 103. De
 verbo ἑσέχειν conf. II, 11 et de
 voce θεοβλαβῆς, quae notante
 Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
 Pers. 836 passivo hic adhibetur
 sensu, Herod. I, 127.

δεκόμεθα] Vid. nott. ad
 VIII, 114. Accipio omen, in-
 quit puer, circumscribens ense
 in pavimento aedium orbem
 solis; atque hoc facto in sinum
 ter hausit e radiis solis, disces-
 sitque. Ubi ante genitivum
 ἡλίου, qui partitivus est male
 olim inseruerant praepositio-
 nem ἐκ. Ad verbum ἀρύεσθαι
 conf. VI, 119.

Cap. CXXXVIII.

καὶ ὥς σὺν νόῳ κείνων κ.
 τ. λ.] Recte Schweighaëus:
 „Quam prudenter fratrum natu

minimus accepisset, quod rex illis
 dedisset.“ Pro δεδόμενα, quod
 Schaeferus retinuit, e melio-
 ribb. codd. cum recentt. edd.
 dedi διδόμενα, quod respondet
 cap. 137: δεκόμεθα — τὰ δι-
 δοῖς. — Ad locutionem σὺν
 νόῳ conf. VIII, 86. — Ad fu-
 turi formam ἀπολέοντας (qui
 ipsos interficerent) cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 173 p. 317.

τῷ θύουσι — σωτήρι] Ex
 Aldo Gronovius tenuerat σωτή-
 ρια sc. ἱερὰ sacrificia diis ob
 vitam servatam s. salutis causa
 exhibita, ut apud Diodor. XVII,
 100. At h. l. nihil cunctatus
 cum Schweigh. et Gaisf. revo-
 cavi Σωτήρι, cuius loco iam
 Schaeferus, quem sequuntur
 Matth. et Bekker., dederat σω-
 τήρι. Inditur illi h. l. Σωτή-
 ρος i. e. Sospitatoris titulus, in
 multos collatus deos, qui mala

3 τουτων των ανδρων απ' "Αργεος απογονοι Σωτηρι.
 ουτος, επει τε διεβησαν οι Τημενιδαι, μεγας ουτω
 εβρουη ωστε τους ιππεις μη οϊους τε γενεσθαι δια-25
 4 βηναι. Οι δε, απικόμενοι ες αλλην γην της Μακε-
 δονιης, οικησαν πελας των κηπων των λεγομενων
 ειναι Μιδεω του Γορδιεω· εν τοις φνεται αυτο-
 ματα ροδα, εν εκαστον εχον εξηκοντα φυλλα, οδμη

a nobis avertant imminetia aut
 a periculis nos praestent tutos.
 Conferatur Spanhem. De praest.
 num. Diss. VII p. 416 a Wes-
 seling. laudatus Plutarch. Cam-
 mill. 10 fin. Aristid. 11. De-
 metr. 10. Dio. 46 init. Arat.
 14 fin. 42.

πέλας των κήπων των λε-
 γομένων εἶναι Μιδεω τοῦ Γορ-
 διεω] „Midae huius, inter su-
 perstitionis auctores cum Or-
 pheo et Eumolpo principis, fata,
 mores artesque in Vossii lib.
 I De Idolol. c. 24 et Bouhierii
 Diss. Herodd. c. 8. Fixerat se-
 des ante Brigum coloniam in
 Asiam deductam, ad Thraciae
 Macedoniaeque montem Ber-
 mium, Conone narrat. I con-
 sentiente. Propter eum mon-
 tem horti, notabiles sexagenum
 foliorum rosis, quae Tertulliano
 De Coron. 14 centenariae rosae
 de horto Midae lectae; sed con-
 fundenti, si tamen primam vo-
 cem Beat. Rhenanus et Rigal-
 tius recte formarint, centifolias,
 ῥόδα εκατοντάφυλλα Pangaei,
 Thraciae montis, in Theophrast.
 Hist. Plant. VI, 6. Illis autem
 in horti ἦλω captus (non ex-
 ceptus, uti Valla) Silenus et
 coactus ad ea fuit explicanda,
 HERODOT. IV.

quae Theopompi fide, ista in
 fabula, indicibus Dionysio Ha-
 lic. T. II p. 132 et Theone Pro-
 gymn. c. 2, mire luxuriantis
 Virgilius, Ovidius, Aelianus [V.
 H. III, 18, ubi vid. Perizon.]
 nobis prodidere.“ Wesse-
 ling. Valckenaerius praeterea
 conferri vult de Sileno in his
 Midae hortis capto Davis. in
 Max. Tyr. XI, 1 et Bouhier.
 Diss. sur l'histoire d'Herod. c.
 8. Tu vide quae de hac fabu-
 la eiusque sensu reconditori
 disseruit Creuzer, in: Studien
 II p. 234 seqq. coll. Symbol.
 III p. 215. Qui idem nunc
 etiam adhiberi vult Dionys.
 Halic. Epist. ad Pompeii. pag.
 787 Reisk. pag. 57 Krüger.
 huiusque nott. Add. Hoeck.
 Cret. pag. 129, qui Thracicas
 gentes hoc sub Mida in Phry-
 giam regressos esse statuit. Fa-
 bulam hanc de Sileno a Mida
 rege capto, uberius narratam
 Philippicorum inseruerat octa-
 vo libro Theophrastus ipsius
 Herodoti haec ἐν παρόδῳ quasi
 enarrantis auctoritate permo-
 tus, uti videtur. Vid. Aelian.
 l. I. Monuit Frommel. in Creu-
 zeri Melett. III p. 140.

ῥόδα, ἐν εκαστον εχον

τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοις καὶ ὁ Σι- 30
 5 ληνὸς τοῖσι κήποισι ἦλω, ὥς λέγεται ὑπὸ Μακεδό-
 νων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὗρος κείται, Βέρμιον
 οὖνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεώ-
 μενοι, ὥς ταύτην ἔσχον κατεστρέφοντο καὶ τὴν ἄλ-
 λην Μακεδονίην. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περίκκεω 35
 Ἀλέξανδρος ὧδε ἐγγράφει. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξαν-

139

Stemma illorum
 regum a Perdic-
 ca ad Alexan-
 drum.

ἐξήκοντα φύλλα, ὁδμῇ τε ὑπερ-
 φέροντα τῶν ἄλλων] De voce
 ἕκαστον vid. Matth. Gr. Gr. §.
 302, not., qui idem §. 358, 2
 pag. 672 de genitivo consula-
 tur, qui verbo ὑπερφέρειν h. l.
 additur. Ad argumentum prae-
 ter Theophrast. l. l. vid. potis-
 simum Athen. XV p. 683 B.,
 ubi Nicander sexagenum folio-
 rum rosas in campis Emathiis
 nasci canit, itemque Plin. H.
 N. XXI, 4 s. 10. In proximis
 verbis: ἐν τούτοις καὶ ὁ Σι-
 ληνὸς τοῖσι κήποισι pronomen
 demonstrativum a suo substan-
 tivo aliquot vocibus interiectis
 distractum observat Flugel Ob-
 servv. in Plutarch. Phocion. p.
 6. 7, ubi vid. plura.

Βέρμιον — ἄβατον ὑπὸ χει-
 μῶνος] Koenius legi maluit
 ὑπὸ μόνος. Quo certe haud
 opus. Nam intelligitur mons
 inaccessus propter aeris intempe-
 riem. Conf. IV, 62. Valla red-
 diderat: per hyemem inaccessus,
 quem secutus Larcherus vertit:
 inaccessible en hiver. Lange ver-
 nacule: der Kälte wegen. Ad
 usum praepositionis ὑπὸ in ta-
 libus faciunt, quae ad Plutarch.
 Philopoem. p. 10 attuli. Sic,
 ut hoc unum addam, Plutarch.

Pericl. 16 ἀνάλωτος ὑπὸ χρη-
 μάτων. ἄβατος haud aliter in
 Plut. Arat. 5 fin. Mar. 39 fin.
 Sylla 22 fin., ubi ὑπὸ eodem
 modo additur. Bermius mons,
 quo montem Barnum (in quo
 nomine eandem subesse radi-
 cem vult C. O. Müller. Ueber
 d. Maked. p. 62) continuari
 dicunt, inter Lydiam et Ha-
 liacmonem praeter maris oram
 extenditur in Macedoniae re-
 gionibus inferioribus, in quibus
 Beroea olim sita fuit, cui nunc
 nomen Veria s. Kara Veria.
 Vid. C. O. Müller. l. l. p. 6. 7,
 quo eodem auctore p. 24. 25,
 circa hanc Beroeam fuere Mi-
 dae horti in monte Bermio in-
 tra Lydiam atque Haliacmo-
 nem, in ea igitur Macedonia,
 quae propria fuit ac primitiva,
 de qua dixi ad VII, 127. De
 Beroea ac regione vicina nu-
 per etiam accuratius egit Cou-
 sinéry Voyag. en Maced. I
 cap. 3.

Cap. CXXXIX.

Ἀλέξανδρος ὧδε ἐγγράφει]
 Redit ὧδε in fine capituli. Tu
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 470, 1
 not. p. 871 et de argumento
 conf. nott. ad VIII, 137. Ad

δρος· Ἀμύντης δὲ, Ἀλκίτεω· Ἀλκίτεω δὲ πατὴρ ἦν
Ἀέροπος· τοῦ δὲ, Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος·
τοῦ δὲ, Πεοδίκης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγε- 40
ρόνεε μὲν δὴ ὧδε Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω.

140

Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑ-
πὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. „Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
„Μαρδόνιος τάδε λέγει· Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ
„βασιλέως, λέγουσα οὕτω· Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτά-
„δας τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετήμι·

Alexandri pacem
ac foedus cum
687
Persis suadentis
apud Athenien-
ses concio.

nomen Ἀέροπος haec adscripsit
Cr.: „ΑΕΡΟΠΙΟ in numis,
hinc scribendum ubivis Αἰρόπος.
ΑΕΡΟΠΙΕ etiam scriptum legi-
tury in marmore Romano,
nunc Heidelbergensi. Vide Ad-
denda ad I. Eckhelii D. N. V.
Vindobon. 1826 pag. 23 seq.
et commentationem meam
francogallicam de Servis not.
52.“ — In voce Ἀργαῖος li-
bri scripti fluctuant. Florenti-
nus cum duobus aliis Ἀργαῖος,
alii Ἀργαῖος; atque sic etiam
apud Iustinum VII, 2 pro Ar-
geo (ut nunc ibi editum exstat)
Bongarsius tenuit Argaeo, coll.
Euseb. in Chronic. et Diodor.
XVI, 2, ubi alius eadem gente
prognatus Ἀργαῖος. E Goltzii
numo quum affleratur Ἀργαίου
βασιλέως, Wesselingio corri-
gendum videbatur Ἀργαῖος et
Argeus.

Cap. CXL.

§. 1.

ὥς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθή-
νας] „Igitur tunc quidem in
urbem se rursus contulerant A-
thenienses: sed paulo post,

quum versus urbem duceret
Mardonius, denuo eam dese-
ruere. conf. IX, 5 et 6.“
Schweighaeus. Quae con-
tinuo sequuntur accuratius per-
legenti suspicio mihi nata est,
ea, quae Mardonium h. l. di-
centem facit pater historiae, e
rhetorum atque sophistarum
fluxisse scholis, in quibus scil.
talia sedulo tractata esse novi-
mus. Pertinet huc, alia ut ta-
ceam, templa incensa quod ille
se denuo exstructurum esse pro-
mittit, pertinent huc ea, quae
deinceps adiciuntur, qualia
Mardonii iussu nuntium vix e-
locutum esse credibile est. Tu
confer, quae in simili argu-
mento notavimus ad III,
40.

ἦκει] Male olim ἦκε, codd.
refragantibus. At habet ἦκει
praeteriti notionem, ut ἦκειν
(venisse) VIII, 141 et ἦκοντα.
De Ionica terminatione vocis
ἀμαρτάς dixi ad I, 167. Quae
sequuntur verba, e cod. Flor.
cum Schweigh. et Gaisf. ita
collocavi: τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκεί-
νων; vulgo τὰς ἐξ ἐκείνων ἐς

2, „νῦν τε ὦδε, Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν⁴⁵
 „γῆν σφι ἀπόδος· τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτη ἐλέ-
 „σθων αὐτοὶ, ἣν τινα ἂν ἐθέλωσι; ἐόντες αὐτόνο-
 „μοι· ἰρά τε πάντα σφι, ἣν δὴ βούλωνται γε ἔμοι³
 3, „όμολογέειν, ἀνύρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα. Τοῦ· 50
 „των δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιεῖν ταῦ-
 „τα, ἣν μὴ τὸν ὑμέτερον ἀντίον γένηται. „Λέγω
 „δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε, πόλεμον βασιλέϊ
 „ἀνταειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλαισθε, οὔτε
 4, „οἷοί τε ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἶδετε μὲν⁵⁵
 „γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ
 „ἔργα· πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ’ ἐμὲ ἐοῦ-
 „σαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἣν ἡμέας ὑπερβάλησθε, καὶ
 „νικήσητε, (τοῦ περ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπίς, εἴπερ εὐ⁶⁰

ἐμέ; quod tenuerunt Schaefer. et Matth.

τὴν γῆν· σφι ἀπόδος] Ad haec Valcken. bene confert Plutarch. Aristid. 10 p. 324 C et Diodor. XI, 28, qui cum Herodoto consentit. Atheniensium, ille addit, constantiam merito laudant oratores et sophistae, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: prae ceteris Demosthen. Philipp. I §. 11 pag. 68 Reisk., ubi eadem de Alexandro Athenas misso narratur. Tu vid. ibi Voemelii annotationem pag. 17. — In seqq. τὸ ὑμέτερον, observante Matth. Gr. Gr. §. 285 p. 575 et §. 466, 3 p. 865, idem fere valet atque ὑμεῖς. Valckenaerius Platonica excitaverat I p. 128 B. p. 176. II p. 643 A. Pro ἀντίον Bekkerus habet αἰτίον. — Ad verbum ἀνταειρόμενοι vid. nott. ad VI, 44.

ὑπερβάλαισθε] Hic quoque

verbum ὑπερβάλλεσθαι superandi, vincendi significatu, ut VI, 13. VII, 163. 168. VIII, 24. IX, 28. — In seqq. ad εἶδετε conf. Matth. Gr. Gr. §. 231 p. 449, qui idem §. 588, c. a. p. 1173 conferatur ad locutionem παρ’ ἐμὲ ἐοῦσαν, ubi in aliis codd. παρεοῦσάν μοι vel παρ’ ἐμοὶ ἐοῦσαν: utrumque male; sive e correctura sive ex interpretatione illud fluxerit. Unde Valckenaerius quoque de hoc praepositionis usu excitat Lexicon Coislin. p. 483. Sophocl. Elect. 184. Isaeum p. 70, 25 [s. p. 206 Reisk. pag. 99 Bekker., qui merito restituit παρ’ ἐκείνον, Reiskio mutatum in παρ’ ἐκείνω] Thucyd. III, 3 ibiq. Abresch. — πολλὰ-πλησίη omnes hic praebent codd., uno Sancrofti libro excepto, qui habet παραπλησίη. Tu conf. VII, 143 et nott. ad III, 135.

5, „φρονέετε,) ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν
 „βούλεσθε παρισεύμενοι βασιλεῖ, στέρεσθαι μὲν τῆς
 „χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν· ἀλλὰ κα-
 6, „ταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσα-
 „σθαι, βασιλέος ταύτῃ ὠρμημένου. ἔστε ἐλεύθεροι, 65
 „ἡμῖν ὁμαιχιμὴν συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπά-
 7, „της. Μαργδόνιος μὲν ταῦτα, ὧς Ἀθηναῖοι, ἐνετεί-
 „λατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐ-
 „νοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω·
 8, „οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχρητίζω δὲ
 „ὑμέων, πείθεσθαι Μαργδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν 70
 „οὐκ οἶοίσι τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολε-
 „μέειν Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ
 9, „ἂν κοτε ἐς ὑμέας ἤλθον ἔχων λόγους τοῦσδε. καὶ
 „γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἡ βασιλέος ἐστὶ, καὶ
 10, „χεῖρ ὑπερμήκης. ἦν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, 75

2.

μὴ ὦν βούλεσθε] Ita e Florentin, et Sancrofti cod. nunc editum probante quoque censore Lipsiensi 1833 pag. 44 et Ienensi 1828 nr. 186 p. 46. Vulgatum βούλησθε apud Schaefer. adhuc legitur. Vid. Matth. Gr. Gr. §. 511, 3. — Pro παρισεύμενοι in Florentino aliisque est παρισούμενοι: quae eadem lectionis varietas IV, 166. — Locutionem θέειν — περὶ ὑμέων illustrabunt, quae ad VII, 57 allata sunt. Afferunt autem h. l. ad Homeri Iliad. XIII, 245 aliosque locos, ubi verbum θέειν non tam currere significat, quam festinare, satagere, σπεύδειν.

ἀλλὰ καταλύσασθε] Valckenaerio placet: ἀλλὰ καταλύσθε, ut infra §. 2 ἀλλὰ πείθεσθε, adiicienti particulam

ἀλλὰ habere vim obsecrandi, quā saepius in talibus adhibeatur δὴ atque verbum ἀξιώ. De significatione verbi καταλύεσθαι conf. nott. ad VII, 6. Ad verbum παρέχει vid. citt. ad VIII, 8.

βασιλέος ταύτῃ ὠρμημένου] i. e. cum rex eo feratur animo, cum haec regis sit voluntas. — Ad locutionem ὁμαιχιμὴν συντίθεσθαι conf. VIII, 144. 128. 120 not.

§. 2.

ἐνορέω γὰρ ὑμῖν κ. τ. λ.] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 536 p. 1053 et de verbo ἐνορέω allata ad III, 53. V, 36. — In proxime antecedd. dedi εἰπεῖν pro εἴπαι, libris ita iubentibus. Ad ἐξ ἐμεῦ conf. VIII, 80.

χεῖρ ὑπερμήκης] Afferunt

- „μεγάλα προτεινόντων ἐπ’ οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι,
 „δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημέ-
 „νων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθειρομένων
 11 „μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν κεκτημέ-80
 „νων. ἀλλὰ πείθεσθε! πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα,
 „εἰ βασιλεὺς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων
 12 „τὰς ἀμαρτάδας ἀπιεῖς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι.“ 688
- 141 Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ, 85
 πυθόμενοι ἦκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας ἐς ὁμο-
 λογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνη-

Missi et a Spar-
 tanis Athenas,
 qui Athenienses
 in fide retineant.

Ovidii illud in Heroidd. XVII, 166: „An nescis longas regibus esse manus“ ubi conferri voluit Claudian. in Rufin. II, 26 ibique Barth. Quod praegreditur ὑπὲρ ἄνθρωπον noto dicendi genere est: *humana omnia excedens, praeter humanam naturam*. Attulit Wesseling. Diss. Herod. XI p. 200 locum Antigonii Carystii Hist. c. 7.: ἦκουσε φωνὴν μεγάλην ὑπὲρ ἀνθρώπων et qui vel magis huc pertinet Eunapii Vit. Proaeres. p. 149: οὕτω τὰ πάντα ἦν ὑπὲρ ἀνθρώπων. Ad sequens προτεινόντων subaud. τῶν Περσέων; de ipsa verbi significatione vid. allata ad VII, 160.

ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων n. τ. λ.] i. e. cum vos inter omnes socios (Graecos) maxime in viâ tritâ habitetis (omnibus igitur incursionibus eo facilius expositi) indeque solisemper pereatis, quandoquidem terram, quae inter duas acies media quasi interiecta est, tenetis. Ubi μεταίχμιον vocat Atticam inter Peloponnesum s. Isthmum, ubi Peloponnesiorum munimen-

ta, et inter Graeciae partes septentrionales, quae Persis parent, mediam interpositam, in belli viâ quasi sitam, mediam inter gentes inimicas indeque, uti fit, ancipiti periculo pressam. Legitur vox μεταίχμιον VI, 77, ubi vid. nott. Addit Wesselingius Euripid. Phoeniss. 1370. Heraclid. 802, nec sane displicet ei, quod in pluribus exstat codicibus ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε, quum, si qui praebuissent ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον, nemo certe id sperneret. Ad locutionem ἐν τρίβῳ idem denique assert Dionys. Halic. Antiq. VI [35] p. 368 et XI [cap. 54] p. 730, ubi ἐν τρίβῳ κεῖσθαι. — De duplicata vocula τε, quae etiam sic reperitur VIII, 141, vid. allata ad VII, 8 §. 1.

Cap. CXLI.

ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ] Dativum τῷ βαρβάρῳ refero ad ὁμολογίην, ut VII, 169 τὰ Μενέλεω τιμωρήματα ubi vid. nott. — Pro χρεῶν e Sancrofti libro dedi χρεῶν; de quo conf. nott. ad V, 49.

σθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεόν ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοις Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τε 90 2 σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανεμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρέβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἤκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ' ὁμολογίῃ, πυθόμενοι τε 3 πέμπειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὧν ἐποίουν 95 ἐνδείκνυμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐαυτῶν γνώμην. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι· „Ἡμεῖς „δὲ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμῶν, μὴ „τε νεώτερον ποίειν μῆδεν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε 1

Eorum ad populum oratio.

Suspiciatur autem Vir Praenobilissimus, Liber Baro de Reizenstein, hocce oraculum post Cimonis pugnam ad Cnidum commissam editum adeoque post eventum h. l. interpolatum esse. Ad verba μὴ ὁμολογήσωσι vid. Matth. Gr. Gr, §. 518 p. 996.

καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε κ. τ. λ.] Vid. supra VIII. 15, et de voce κατάστασις allata ad III, 46. Accidit (haec nostri loci sententia), ut utrique simul (in senatum s. in concionem) verba facturi introducerentur. Quae sequuntur: ἐπανεμειναν—διατρέβοντες excitat Blomfield, in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 812, hinc notans apud Aeschylum aliquoties reperiri verbum contractum ἐπαμμένω.

ἐπίτηδες ὧν ἐποίουν κ. τ. λ.] i. e. de industria ita fecerunt, ut

Lacedaemoniis hoc modo suam mentem declararent. De voce ἐπίτηδες conf. III, 130. VII, 44. 168 et de verbo ἐνδείκνυσθαι allata ad III, 128. Cr. excitat Liban. Tom. IV p. 1057 Reisk.

Cap. CXLI.

διαδεξάμενοι sc. τὸν λόγον] i. e. excipientes illorum sermonem sive statim post illos. Ad verba νεώτερον ποίειν conf. V, 35 ibique citt. et ad κόσμον φέρειν VIII, 60 init. Locutionem διὰ πάντων (prae ceteris) attigi ad VIII, 37. Quod vero pro οὐτέ γε Werfer. in Actt. phill. Monacc. I p. 259. 261 legi mavult οὐ τι γε, ut IV, 76 μὴ τι γε, (ubi tamen vid. nott., nam eum ipsum ob locum G. Hermann. ad Viger. pag. 948 h. l. οὗτοι γε reponi vult) libri scripti non addicunt

2, „λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ
 „δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρουν οὔτε γε ἄλ-
 „λοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ
 3, „πάντων ἥκιστα, πολλῶν εἶνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε 5
 „τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν ἡμέων βουλομένων, καὶ
 „περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ
 4, φέρεῖ καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ἄλλως τε τοῦ-
 „των ἀπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι

in quorum duobus prorsus de-
 est vocula γέ.

καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρ-
 χῆς] Reposui cum Gaisf. et
 Negris, (qui exponit: διὰ τὴν
 ἰδικὴν σας ἐπικρατείαν) ἀρχῆς
 libris scriptis iubentibus, quibus
 invitis Schaef., quem Schwgh.
 et Bekker. sequuntur, dederat
 ἀρχὴν: omnino. Wesselingius
 coniecerat ἀρχῆθεν, interpre-
 tans: de vestra regione primum
 decertatum fuit et excitans He-
 rod. VIII, 22 coll. 2.

νῦν δὲ φέρεῖ κ. τ. λ.] Suppl.
 ὁ ἀγὼν: nunc vero pugna, quae
 proprie de vestro imperio orta
 est, ad omnem pertinet adeo
 Graeciam.

τούτων ἀπάντων αἰτίους γε-
 νέσθαι] Cum Gaisf. Bek-
 kero et censore Ienensi 1828
 Ergän. Bl. 45 p. 348 restitui
 τούτων ἀπάντων, quod pleri-
 que tuentur libri scripti, (nisi
 quod duo afferunt πάντων)
 quod quum displiceret viris do-
 ctis nec satis cohaerere videre-
 tur cum sequentibus, in varias
 inciderunt coniecturas. Dorvil-
 lius scribi maluerat: ἐκ τὸς
 τῶν ἀπάντων πρᾶτερ ea
 omnia Athenienses etc.; quod

quam frigidum sit, vix quem-
 quam fugit. Nec minus frigere
 puteim Reiskii emendationem
 ἄνευ τούτων ἀπάντων; qui
 quod etiam καὶ post γενέσθαι
 addi voluit, idem iam Pawio
 in mentem venerat, qui hunc
 in modum quoque scribi posse
 coniecerat: αἰτίους, αἰτίους
 γενέσθαι δουλοσύνης, bis po-
 sita voce αἰτίους. H. Stepha-
 nus proposuerat ἡ γείσθαι
 (pro γενέσθαι) δουλοσύνης
 primos e Graecis iugum servitu-
 tis subire; quod ut probari
 queat, merito dudum verebatur
 Wesseling. Koenias conie-
 cerat: τούτων ἀπάντων ἐκ τὸς
 αἰτίους γενέσθαι. Lenior sane
 Valckenaerii, medicina τε post
 αἰτίους inserentis; quam parti-
 culam ita solam poni docent
 ad VII, 188 allata. Ac proba-
 batur haec emendatio Hoegero
 in Actt. phill. Monacc. III, 4
 p. 525, ita tamen, ut particula
 τε post δουλοσύνης collocetur,
 absorpta scil. sequenti τοῖσι.
 Quod vero Schaeferus dederat
 τούτων ἀπαντῶντων, merito
 idem Hoegerus respuit, quam-
 quam Schweighauesero proba-
 tum, qui de confusione utrius-

„Ἐλλῆσι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν· οὔτινες 10
 5 „αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαν-
 „τες ἀνθρώπων. Πιεζυμένοισι μέντοι ὑμῖν συνα-
 „χθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διζῶν ἤδη, 689
 6 „καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντί 15
 „τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι
 „ἐπαγγέλλονται γυναικᾶς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρη-
 „στα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα ἐπιθρόψειν, ἔστ’ ἂν
 7 „ὁ πόλεμος ὕδε συνεστήκη. Μὴ δὲ ὑμέας Ἀλέξαν-
 „δρος ὁ Μακεδῶν ἀναγνώσῃ, λήγνας τὸν Μαρδο-
 „νίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· 20
 8 „τύραννος γὰρ ἐὼν, τυράνῳ συγκατεργάζεται. ὑμῖν
 „δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴ περ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες
 „ἐπισταμένοισι ὥς βαρβάροισί ἐστι οὔτε πιστόν, οὔτε

que vocis haud infrequenti plura
 profert. Quod equidem dedi,
 id Matth. Gr. Gr. §. 634, 1 p.
 1306, poni ait pro: τούτων
 ἀπάντων αἰτίους ὄντας, αἰ-
 τίους γενέσθαι.

οἷ τινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι
 — ἀνθρώπων] „Hoc erat
 Atheniensibus, quibus semper
 Noster favet [conf. nott. ad VII,
 139] ἥδιστον, ut arbitror, ἀ-
 κρόαμα. Eam in rem exempla
 quoque vetera, Herodoto nota
 atque illo recentiora college-
 runt in Panathenaicis suis Iso-
 crates et Aristides; quorum
 mores suorum popularium mo-
 ribus opponens Lacedaemonio-
 rum a p. 240 [cap. 13 §. 35],
 tandem concludit p. 283 B.
 [cap. 95 §. 241]. Athenienses
 veteres fuisse εἰρηγικούς καὶ
 φιλέλληνας καὶ τῆς ἰσότητος
 τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμό-
 νας. Σπαρτιάτας δὲ ὑπερ-

οπτικούς καὶ πολεμικούς καὶ
 πλεονεκτικούς.“ Valcken.
 Quod sequitur πιεζυμένοισι,
 cuius loco Florentinus liber et
 Aldina πιεζόμενοισι (ut omnes
 codd. I, 142. IX, 20. 60), sa-
 tis tumentur hi loci: VI, 108.
 III, 146; quibus adde, quae ad
 1, 142 notavi. Verbum οἰκο-
 φθορεῖν attigi ad V, 29.

τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰ-
 κετέων ἐχόμενα] Servos dome-
 sticosque bello inutiles explicat
 Wesseling. ad I, 120, coll. Ari-
 stid. II p. 217. Tu conf. nott.
 ad Herod. I. I. et ad III, 25.
 In seqq. ad συνεστήκη cf. VII,
 144 et ad λήγνας nott. ad VII,
 9 §. 3. Schweigh. in Lex. He-
 rod. exponit: „laevigare ora-
 tionem alicuius s. laevam et gla-
 bram reddere, quo facilius in
 animum intret auditorum eos-
 que commoveat ideoque com-
 mendare eam auditoribus.“

143

Athenienses quid
Alexandro,

„ἀληθὲς οὐδέν.“ Ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι. Ἀθη-
ναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε· 25
„Καὶ αὐτοὶ τοῦτο γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη
„ἔστι τῷ Μῆδω δύναμις ἢ περ ἡμῶν. ὥστε οὐδὲν
2 „δέει τοῦτο γε ὀνειδίζειν. ἀλλ’ ὅμως, ἐλευθερίας γλι-
„χόμενοι, ἀμυνέμεθα οὕτω ὥπως ἂν καὶ δυνώ-
„μεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας 30
3 „πειρῶ ἀναπεῖθαι, οὔτε ἡμέας πεισόμεθα. Νῦν δὲ
„ἀπάγγελλε Μακρονίῳ, ὥς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ’ ἂν
„ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἦ τῇ περ καὶ νῦν ἔρ-

Cap. CXLIII.

Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέ-
ξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε]
„Hoc Aristide iusto dignum au-
ctore huiusque aetatis Atheni-
ensibus responsum merito mira-
tur Arist. Soph. in Panathen. p.
251. ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν
ἀποκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι
ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων
οὐχ ἥττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαν-
μάσαι. Responsi dignitatem
oratione nimis protracta non-
nihil imminuit Plutarch. Ari-
stid. [10] p. 324 D.“ Val-
ckenaer.

ὥστε οὐδὲν δέει τοῦτο γε ὀ-
νειδίζειν] Schweighaeuserus
haec ita expressit: „ut non
opus sit de illa nos cum multa
ostentatione admonere.“ Ad ver-
ba propius: ut minime oporteat
hoc nobis exprobrare s. cum qua-
dam increpatione adversus nos
haec proferre in medium. Vid.
VIII, 92 et quem citant, Mus-
grav. ad Euripid. Orest. 4. Lar-
cherus interpretatur grossi avec
emphase, ὀνειδίζειν cum Mus-
gravio intelligens: efferre, am-
plificare oratione, ut ἐξονειδί-

ζειν apud Dion. Chrysost. Or.
XXXI pag. 321 D. Nec aliter
fere Negrus, quo auctore ὀνει-
δίζω h. l. est λαμπρύνω, διη-
γοῦμαι ἀλαζονικῶς, ἐπιδει-
πτικῶς.

ἐλευθερίας γλιχόμενοι] Ita
optimi quique codd., libertatis
cupidi, libertatis desiderio accensi,
ut reddit Wesseling. Vid. II,
102. III, 72. Unus Sancrofti
codex συνεπτόμενοι i. e. liberta-
tis considerantes commoda vel
praerogativas, ut placet Val-
ckenaerio, qui vulgatum γλιχό-
μενοι e nota marginali ex II,
102 repetitā fluxisse putat. Mi-
hi secus videtur.

ἔστ’ ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν
ὁδὸν κ. τ. λ.] Eadem fere ha-
bet Plutarch. in Aristid. 10 a
Valcken. allatus. Similem iu-
ramenti formulam ex Dionysio
attigi ad IV, 201 coll. V, 92
§. 1. Add. Ellendt. ad Arrian.
De exped. Alex. I, 9 §. 9 pag.
47. Pro ἀμυνόμενοι haud opus
cum Valckenaerio reponere ἀ-
μυνέμενοι, ut futuri sit par-
ticipium. Vid. Matth. Gr. Gr.
p. 1117 et conf. Herodot. VI,
88. 108. VII, 207, quas una

144

„χεται, μή ποτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέροξ· ἀλλὰ θε- 35
οἱσί τε συμμάχοισι πίδουνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι,
„καὶ τοῖσι ἥρωσι· τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίαν ὅπιν ἔχων,
4, ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σὺ τε
„τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο
„Ἀθηναίοισι· μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν, ἀθέ-
„μιστα ἔρδειν παραίνεε. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐ- 40
„δὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἐόντα πρόξει-
„νόν τε καὶ φίλον.“ Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα *quid Spartanis
responderint.*
ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους,
τάδε· „Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολο- 45
2, γήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήϊον ἦν. ἀτὰρ
„αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τῶν Ἀθηναίων
„τὸ φρόνημα, ἀρόωδῆσαι· ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς

cum aliis pluribus attulit Stran-
ge in Iahn. et Seebod. Annall.
Suppl. II, 2 p. 238.

οὐδεμίαν ὅπιν ἔχων] i. e.
nihil reveritus, ut IX, 76, ubi
Valckenaer. excitat Salmas. ad
Inscr. Herod. Att. p. 20. Graev.
ad Hesiod. Opp. 187. Home-
ricam esse locutionem docent
II. XVI, 388. Odys. XIV, 82.
XX, 215. XXI, 28. — Ad
seqq. ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους
καὶ τὰ ἀγάλματα conf. nott. ad
V, 102.

ἀθέμιστα ἔρδειν] Vid. nott.
ad VII, 33 et ad sequens ἄχαρι
nott. ad I, 41. VI, 19. VIII,
13.

ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φί-
λον] Vid. nott. ad VIII, 136.
Addit Wesselingius, secundum
Aristidem II p. 217, Alexan-
dram ob hospitii praetextum
sine noxâ esse dimissum, sed
teste Lycurg. in Leocr. p. 156

(pag. 186 R.) parum abfuisse,
quin lapidibus ille cooperiretur.

Cap. CXLIV.

τῶν Ἀθηναίων τὸ φρόνη-
μα] Ita Schweigh. et Gaissf. re-
cte dederunt e Sancerfti codice,
pro vulg. τὸ Ἀθηναίων φρό-
νημα, quod ipsum cum Schae-
fero tenuit Bekker. Nam loci
sensus hic fere: sed turpiter
quidem hoc vereri videmini, ut
qui bene noritis, qui sit ani-
mus Atheniensium, quid sta-
tuant s. sentiant Athenienses.
Valckenaerius eum in modum
Latine expresserat: „cum Athe-
niensium animi magnitudinem ha-
beatis exploratam, turpiter sane
vereri videmini“; Diodorum con-
ferri dein iubet XI, 28. et Plu-
tarch. Aristid. [cap. 10] p. 324
D. Aristid. T. III p. 357. Tu
add. Herod. IX, 7 §. 7: ἐξε-
μάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα
σαφῶς.

„οὐδαμῶτι τοσοῦτος, οὔτε χώρη κάλλει καὶ ἀρετῇ 690
 „μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι, ἐθέλοισιν 50
 3 „ἂν μηδίσαντες καταδουλώσαι τὴν Ἑλλάδα. Πολλὰ
 „τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ
 „ποιεῖν, μηδ' ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ μέγι-
 „στα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμ-
 „πεπερησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα· τοῖσι ἡμέας ἀνα- 55
 „γκαιῶς ἔχει τιμωρεῖν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον, ἢ περ
 4 „ὁμολογεῖν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὐτὶς δὲ, τὸ
 „Ἑλληνικὸν ἔδν ὀμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ
 „θεῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι. ἥθεά τε ὁμό-
 „τροπα· τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν
 5 „εὖ ἔχοι. ἐπίστασθί τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐντυγ- 60
 „χάνετε ἐπιστάμενοι, ἐστ' ἂν καὶ εἰς περιγῇ Ἀθη-
 „ναίων, μηδαμὰ ὁμολογήσοντες ἡμέας Ξερχῇ. Τυφῶν
 „μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχου-
 „σαν, ὅτι προεῖдете ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω,
 6 „ὥστε ἐπιθρῆσαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ 65
 „ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μέντοι λι-

ὑπερφέρουσα] i. e. excel-
 lens, insignis, ut IX, 96. IV,
 75 coll. nott. ad IV, 125 et Matth.
 Gr. Gr. §. 385 p. 672. Quod
 sequitur τὰ, non tam ad unum
 χώρην, quam ad omnem re-
 spicit sententiam praegressam.
 — Ad locutionem: πρῶτα μὲν
 — αὐτὶς δὲ vid. Herod. IX, 78
 et Matth. Gr. Gr. pag. 1204,
 qui idem §. 578 D. pag. 1146
 ad voces ἐς τὰ μέγιστα consuli
 debet. συγχοῦν valet destruere
 ita ut omnia confusa iaceant
 nec nisi ruinae supersint. Cf.
 IX, 13. Nonnihil distat VIII,
 71, ubi vid. nott.

ἔδν ὀμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσ-
 σον] Voce ὀμαιμος Noster uti-
 tur I, 151. II, 49. Attigit Bach-

mann. ad Lycophron. Alexandr.
 168 p. 48. — Ad ἥθεα ὁμό-
 τροπα vid. nott. ad II, 49.

εἰ μὴ πρότερον] Sancrofti
 liber εἰ μὴ καὶ πρότερον, quod
 recepit Stegerus (Ephem. Ien.
 1828 nr. 186 p. 46) probante
 censore Lipsiensi 1833 p. 44.
 45. Mihi istud καὶ e glossa
 fluxisse videtur. — Ad verbum
 ἀγάμεθα conf. nott. ad IV, 46
 et ad οἰκέτας nott. ad VIII, 41.

ἡμέες μέντοι λιπαρήσομεν
 οὕτω] Schweigh. supplet ἔ-
 χοντες, ita interpretans: nos in
 hoc statu, quo sumus, manere
 perseverabimus, durabimus. Cf.
 IX, 45. Ad verba: νῦν δὲ οὕ-
 τω ἐχόντων (quum res ita se ha-
 beant) conf. Matth. Gr. Gr. §.

παρήσομεν οὕτω, ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες
 ὑμέας. Νῦν δὲ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς
 7 „τάχιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμέες εἰλάζομεν, οὐκ
 „ἐκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν 70
 „ἡμετέραν, ἀλλ' ἐπειδὴν τάχιστα πύθεται τὴν ἀγρε-
 „λίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκείνος ἡμέων προσ-
 8 „εδέετο. πρὶν ὧν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττι-
 „κὴν, ἡμέας καιρὸς ἐστὶ προσβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιω-
 „τιν.“ Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκρινάμενων Ἀθηναίων,
 ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

568, 1 pag. 1123. Sophocli hanc locutionem frequentari notat Valckenaerius. Cr. conferri vult Ast. ad Platon. Polit. II, 20 pag. 435 seq. Verba ἐκὰς χρόνου attigit Matth. Gr. Gr. §. 340 p. 649, qui idem §. 355 nott. 2 pag. 669 de structura verbi προσεδέετο cum duplici genitivo consul. De locutione παρεῖναι εἰς τι conf. nott. ad I, 21.

ἡμέας καιρὸς ἐστὶ] Schaefferus, quem sequitur Bekkerus, invitis codd. dedit ὑμέας, dudum probante Valckenaer. et Wesseling. ad IX, 7. At bene Schweigh. ἡμέας tuetur; nos

i. e. Athenienses cum Lacedaemoniis, citans IX, 6. 7. — Ionicum προσβωθῆσαι (accurre ad Graeciam defendendam Persasque arcendos) servavi, quam plures codd. προβοηθῆσαι. Vid. VIII, 1 ibique nott.

οἱ μὲν — ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην] Haec verba, quae vulgo noni libri initio leguntur, Florentinus, Mediceus, alii ad octavi libri finem reiciunt; quibus cum recentt. edd. obsecutus sum. Quin Florentinus haec eadem verba noni libri initio repetit: quod idem factum esse vidimus septimi libri in fine. — Ad verbum ὑποκρινάμενων conf. Suidas s. v. III p. 556.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ Η'.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

1 ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος 691
τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας,⁵
ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας· ὅκου δὲ
2 ἐκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ
Θεσσαλίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπορηγμέ-

Cap. I.

ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας] At-
tigi ad VIII, 133. Incidit hoc
in annum 479 a. Chr. n. Ac
scribit Diodor. XI, 28. 30.
Mardonium praeter copias a
Xerxe acceptas habuisse plus
ducenties mille viros e Thra-
cia, Macedonia, aliisque civita-
tibus consociatis; ita ut omnium
fuerit summa quingenties mille.
Quo sane pertinet, quod supra
ad VII, 110 coll. I, 171, nota-
vimus, Persas gentes victas vel
ultro deditas secum duxisse in
exercitu militantes, eoque et-
iam pertinent, quae mox hic
leguntur: τούτους παρελάμ-
βανε hos assumsit.

τοῖσι δὲ Θεσσαλίας ἡγεομέ-
νοισι — μετέμελε οὐδέν] Par
orationis structura VI, 3, ubi

vid. citt. De particulis οὔτε
— τε dixi ad VI, 1. οἱ Θεσσα-
λίας ἡγεόμενοι iidem sunt, qui
mox cap. II vocantur οἱ δυνα-
στεύοντες s. οἱ δυνασταί, V,
66. IX, 41, Thessaliae princi-
pes, inter quos potissimum A-
leuadae (conf. nott. ad VII, 6),
qui Larissae imperium tene-
bant, quorumque unus etiam
ille fuit Thorax, cuius eiusdem
mentio fit IX, 58 coll. Pindar.
Pyth. X, 100 seqq. et Ovid.
Ib. 325 (ubi Larissaeus Aleuas),
qui Xerxem scil. e Graecia fu-
gentem est comitatus. Nam-
que Aleuadas Xerxis partes
strenue amplexos esse novi-
mus ex Herod. VIII, 172. 174
coll. 130; eorumque exem-
plum reliquos etiam Thessaliae
dynastas secutos esse probabile
est. — Ad locutionem ἐκ τοῦ

Alexandro rebus
infectis reverso
[8, 143.] Mardo-
nius e Thessalia
in Atticam mo-
vet [a. 479.].

να μετέμελε οὐδὲν, πολλῶ τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν 10
 Πέρσην· καὶ συμπροέπεμψέ τε Θώρηξ ὁ Αἰγισσαῖος
 Ξέρξεα φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε
 2 Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος
 γίνεταί ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατε-
 λάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, 15
 λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατο- 692
 πεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἵναί τε ἐκαστέρῳ,
 ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν
 2 Ἑλλάδα καταστρέψῃται. „Κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυ-
 ρὸν Ἑλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος 20
 „ταῦτά ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ

Consilium ei a
Thebanis datum.

φανεροῦ vid. nott. ad VIII,
 126 et ad verbum παρῆκε nott.
 ad IV, 146.

Cap. II.

κατελάμβανον] „cohibuerunt
 pergendique in Atticam impe-
 tum represserunt.“ Wessel.
 Tu vid. allata ad III, 36. —
 Ad verba ἐπιτηδεώτερος ἐν-
 στρατοπεδεύεσθαι conf. nott.
 ad V, 23. IX, 7. οὐκ ἔων
 verto: dissuadebant ulterius
 progredi.

ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον ποιέειν
 κ. τ. λ.] De structura cf. nott.
 ad VII, 104. Suppl. ἐκέλευον,
 quod ipsum expresse addit Pau-
 san. IX, 13, 3. — In proxime
 seqq. sine causa opinor Stege-
 rus et Bekkerus refinxerunt κα-
 ταστρέψεται pro vulg. κατα-
 στρέψῃται, quod omnibus libris
 probatum iure tuetur Censor
 Lipsiensis 1833 p. 48.

κατὰ — τὸ ἰσχυρὸν] Attigit
 Matth. Gr. Gr. §. 581 p. 1155.
 Indicat enim haec formula

valde, maxime, pro viribus, et
 pertinet, docente Gail. (Le phi-
 lolog. IV p. 337) ad verbum
 Ἑλληνας ὁμοφρονέοντας, cu-
 ius loco sane exspectabas Ἑλ-
 λήνων ὁμοφρονέοντων, nisi
 absolute positos accipias hosce
 accusativos, ut II, 66: ταῦτα
 γινόμενα alia id genus. Vid.
 V, 103 ibique allata et Fischer.
 ad Weller III, 1 p. 387. Cr.
 laudat Klotz. ad Tyrtaeum
 p. 18.

χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι
 κ. τ. λ.] Vid. Matth. Gr. Gr.
 §. 443, 1 p. 829. — Ad ἑ-
 φασαν λέγοντες vid. V, 36.
 τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις acci-
 pio: Graeciam disiunges, in va-
 rias partes Graecos divides. In-
 transitivo sensu διαστήτην Ho-
 merus dixit II. I, 6, quod Plu-
 tarchus imitatur in Num. 2. δι-
 στάναί τε πόλεις eodem quo
 Herodotus sensu dixit Aristides
 I p. 482 s. 718. I p. 489 s.
 727. I p. 518 s. 769 Dind. Sed
 διαστήναι Herod. IV, 11, ubi

3 „ἅπασιν ἀνθρώποισι. Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραι-
 „νέομεν, ἔφασαν λέγοντες, ἕξεις ἀπόνως ἅπαντα
 „τὰ κείνων βουλευματα. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς 25
 4 „δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πόλεσι. πέμπων δὲ,
 „τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ
 „σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτέων κατα-
 3 „στρέψει.“ Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ
 „οὐκ ἐπέθετο, ἀλλὰ οἱ δεινός τις ἐνέστακτο ἕμερος 30
 τὰς Ἀθήνας δεύτερον ἐλέειν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμο-
 σύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκει βασιλεῖ

Athenae vacuae
 a Persis iterum
 captae.

vid. — Ad locutionem τὰ σὰ
 φρονέειν conf. nott. ad VII,
 102.

Cap. III.

ὁ δὲ οὐκ ἐπέθετο] Auctor
 est Diodorus XI, 28. Mardo-
 nium in Boeotia commoran-
 tem pecuniam misisse princi-
 pibus Peloponnesi civitatibus,
 quas a reliquorum Graecorum
 societate distraheret. Quo et-
 iam illud videtur pertinere a
 Demosthene (Phil. III p. 70
 s. p. 121, 27 R.) traditum et
 Plutarch. Themist. cp. 6 pag.
 114 F. Arthmium Zelitem,
 qui pecuniam a rege attulerit
 ad Graecos corrumpendos, in-
 famem declaratum esse ab A-
 theniensibus hostem Graeciae.

ἀλλὰ οἱ δεινός τις ἐνέστακτο
 ἕμερος] i. e. sed vehemens illum
 cupidus incesserat. Affert Wes-
 seling. Oppian. Cyneg. III, 314:
 καὶ — βαλίων δὲ πόθος τις
 ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν item-
 que Sophocl. Trach. 480 (478
 Erf.): ταύτης ὁ δεινός ἕμερός
 ποθ' Ἡρακλῆ διῆλθε, ubi plura

olim interpretes de usu verbi
 διερχεσθαι. Aptiora nunc at-
 tulisse video Apitzium in Ad-
 verss. p. 202 ad vs. 464. Ac
 sane propius huc facit Pausan.
 IV, 32 §. 4: τὸ μῖσος τὸ ἐς
 Λακεδαιμονίους ἐνεστάχθαι,
 ubi praeter Herodoti locum affe-
 runt Homericum ex Odyss. II,
 271. Plutarch. Agesil. 12 ὁ τοῦ
 παιδὸς ἔρως ἐνεσταγμένος.
 Quomodo quis suos in virtut.
 II) p. 84 E.: φιλονεικία δὲ
 ὅτῳ καὶ φθόνος ἐνεστα-
 κται.

ὑπ' ἀγνωμοσύνης] i. e. „ar-
 rogantia, contumacia, stolidia
 virium suarum fiducia fretus.“
 Ita Schweigh. in Lex. Herod.
 Gail. (Le philol. V p. 245 seq.
 250) Gallice reddi vult *irré-
 flexion*. Tu vid. Herod. VII,
 9 §. 2 ibique nott. IX, 4. Mu-
 tatam orationis structuram in
 verbis ἅμα μὲν — ἅμα δὲ —
 ἐδόκει attigit Matth. Gr. Gr. §.
 633 p. 1301.

πυρσοῖσι] i. e. facibus in-
 censis et per Archipelagi insu-
 las unâ fere serie continuatis

2 δηλώσειν ἔοντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὔρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθανέτο εἶναι, ἐν τε τῇσι νηυσὶ αἰρέει τε ἐρῆμον 35 τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλέος αἰρεσις ἐς τὴν ὕστεραίην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατητὴν δεκάμηνος ἐγένετο.

4

Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουρυχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος 40 ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστειλλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθη-

Inde Mardonius in Salaminem Murychidem mittit, qui Atheniensium ad pacem cum rege faciendam cohortetur.

usque ad Asiae terram continentem Sardesque. Vid. nott. ad VII, 182. Quem ante vocem Ἀθήνας Schaeferus, quem sequitur Matth., receperat articulum τὰς, eum reliqui edd. omiserunt. — De duplici τε in seqq. conf. allata ad VII, 8 §. 1.

ἐς τὴν ὕστεραίην] Ita e Florentino, aliis edidit Schweighaeuserus, quem Gaisf. et Matth. sequuntur. E Mediceo aliisque olim propagatum erat ὕστέρην, quod tenet Bekkerus, probante Schaefero, qui Apparat. Demosth. II pag. 428 se vereri ait, ut Schweigh. recte dederit τὴν ὕστεραίην, quique bene attendi iubet ad articulum τὴν iteratum nec ullo modo delendum. Infra IX, 8 omnes libri, quantum scio, ἐς τὴν ὕστεραίην, et IX, 15 τῇ ὕστεραίῃ. Hinc recte in Plutarch. Themistocl. 18 Sintenis (quem conf. pag. 119) reposuit τὴν ὕστεραίαν, ubi vulgo τὴν ὕστέραν.

HERODOT. IV.

Cap. IV.

Ἐπεὶ δὲ — ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος] Articulum ὁ e Florentino et Sancrofti libro nuper additum omiserunt Schaefer. et Matth., qui iidem etiam vulg. Μουρυχίδην retinuerunt, ubi nunc editur Μουρυχίδην. Cf. etiam Matth. Gr. Gr. §. 91 p. 195. Verbum διεπόρθμευσε (attulit) h. l. non sine insigniori quadam vi adhibitum esse patet. ταῦτα pro διὰ ταῦτα (propterea) accipi vult censor Ienensis 1828 (Ergänz. Bl. nr. 45 pag. 348) plura alia de hoc usu excitans.

προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας] „προέχων, usu rariore, non aliud ac πρότερον ἔχων, cum iam antea haberet nossetque adeo, Atheniensium consulta, haud sane amica. Φιλίους λόγους ad eum modum VII, 163 et VIII, 106. Conf. Abreschii Animadverss. in Aeschin. II, 32.“ Wesseling. — Ad sequens ὑπήσειν

5

Lycidas, senator
Atheniensis cum
uxore liberisque
lapidibus obru-
tus, quod pacem
suasisset.

ναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δὲ σφεας ὑπῆσειν
τῆς ἀγνωμοσύνης, ὥς δοριαλώτου ξούσης πάσης τῆς
Ἀττικῆς χώρας, καὶ ξούσης ἤδη ὑπ' ἐωυτῷ. τοῦ-45
των μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουρυχίδην ἐς Σαλαμῖ-
να. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ
παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε
γνώμην, ὥς „οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους
„τὸν λόγον τὸν σφι Μουρυχίδης προφέρει, ἐξενεῖ-50
2 „καὶ ἐς τὸν δῆμον.“ ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην
ἀπεφαίνετο, εἴ τε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρ-
3 δονίου, εἴ τε οἱ καὶ ταῦτα ἐάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ
αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι, οἳ τε ἐκ τῆς βουλῆς
καὶ οἱ ἔξωθεν, ὥς ἐλύθοντο, περιστάντες Λυκίδα 55
κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μου-

vid. Matth. Gr. Gr. §. 338 pag.
646. Mox scripsi δοριαλώτου
pro δορυαλώτου. Vid. nott.
ad VIII, 74.

Cap. V.

ἄμεινον εἶναι] Vid. nott.
ad III, 71. Ad seqq. ἐξενεῖται
ἐς τὸν δῆμον vid. nott. ad V,
79. Opponitur autem τῷ δῆ-
μῳ in proxime antecedentibus
ἢ βουλῇ, qui senatus est Quin-
gentorum Athenis constitutus.
Formam ἐάνδανε laudat Matth.
Gr. Gr. §. 161 pag. 297. Ad
locutionem δεινὸν ποιησάμε-
νοι vid. nott. ad III, 14.

κατέλευσαν] Vid. V, 38. IX,
120 et de ipso supplicii genere
nott. ad V, 67. Larchero ad
haec respicere videtur Lycurg.
adv. Leocrat. p. 165 [p. 221
et 222 R.] Sequens Λυκίδα
attigit Matth. Gr. Gr. §. 91, 1
pag. 195. Mox cum recentt.
dedimus : τὸ γινόμενον αἱ γυ-

ναῖκες, ubi vulgo : αἱ γυναῖ-
κες τὸ γινόμενον, quod reti-
nuit post Schaeferum Matthiae.
De loci argumento bene ita
disserit Valcken. „Idem si
fatum ante decem menses sub-
ierat Cyrsilus, mirum est hu-
ius exemplo non fuisse Lyci-
dam deterritum. Ignotum He-
rodoto plures Cyrsilium com-
memorant, cum Themistoclis
iussu statuerent Athenienses,
ut urbe relicta — naves con-
scenderent, — Cyrsilum quen-
dam, suadentem ut in urbe ma-
nerent Xerxemque reciperent, la-
pidibus obruerunt; sic scribit
Cicero De Off. III, 11 [ubi
conf. Canter. et Beier. pag.
266] secutus Demosthenem De
Coron. pag. 174 [p. 296, 5—
16 R.], ex quo Cyrsilus in-
notuit Harpocrati, Hermo-
geni p. 448 aliis. Caute Ari-
stides neque Cyrsilum nomi-
nat nec Lycidam, duo tamen

4 ρυχίδεα ἀπέπεμψαν ἄσινέα. γενομένου δὲ θορύβου 693
 ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδα, πυνθάνονται τὸ
 γινόμενον αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων· διακელευσ-
 μένῃ δὲ γυνὴ γυναικί, καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν
 Λυκίδεω οἰκίην ἦσαν αὐτοκελές, καὶ κατὰ μὲν 60
 6 λευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Ἐς
 δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ᾧδε. ἔως
 μὲν προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν
 ἥξειν τιμωρήσονται σφί, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ·
 ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερά τε καὶ σχολαίτερα ἐποίησαν, 65
 ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτῇ ἐλέγετο εἶναι, οὗ-
 τω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβη-

Cur Atheniens
 tunc asty relin-
 quere coacti. Eo-
 rum legati Spar-
 tam profecti,

diversos, ut puto, designans, qui
 non simillimo mortis genere
 perierint, in Panath. I pag.
 243 et T. III pag. 356 ibique
 Schol. [p. 250 Frommel.]“ Ad
 diversa utique tempora utraque
 pertinet narratio; nisi alteram
 ex altera fluxisse existimes.

ἦσαν] Ita cum recentt. de-
 di, ubi olim ἦσαν sive ἦσαν.
 Conf. III, 77. Ad vocem αὐ-
 τοκελές (i. e. sponte, non ab
 alio iussae) citant Soph. Tra-
 chin. 395 (393), ubi αὐτόκλη-
 τος. Ipsum atrox facinus at-
 tigit Aristid. II p. 217. Tmesin
 in seq. κατὰ μὲν ἔλευσαν —
 κατὰ δὲ notat Matth. Gr. Gr.
 §. 594, 2 pag. 1190. Tu vide
 supra citat. ad VIII, 89. Ipsa
 Herodoti verba affert Eustath.
 ad Homer. pag. 601, 24. s.
 457, 49.

Cap. VI.

προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελο-
 ποννήσου στρατὸν] Articulum

τὸν ante ἐκ vulgo illatum et
 a Schaefero, quem Matth. se-
 quitur, retentum, equidem
 cum recentt. edd. abieci, me-
 liorum librorum iussu. — In
 seqq. ad verba οἱ δὲ ἔμενον
 ob particulae δὲ usu conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 616 pag.
 1247. Tu vide sis quoque
 nott. ad I, 66 et add. IX, 76.
 — Intactum reliqui ἐν τῇ Βοιω-
 τῇ, pluribus codd. proba-
 tum. Sancrofti liber cum aliis
 ἐς τὴν Βοιωτίνην, quod prae-
 fert Grashof. in Schulzeit. (II)
 1832 pag. 984. Conf. Herod.
 I, 21.

οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε
 πάντα] De usu particularum
 οὕτω δὴ monuit Matth. Gr.
 Gr. §. 610 pag. 1235. Tu
 vide, si tanti est, Herod. VIII,
 40. 118. 132. IX, 18. 23. 34.
 35. 49. 63. 70. 86. 103. 108.
 118. — Verbum ὑπεκκομίζε-
 σθαι (clam exportare) attigi
 ad VIII, 4.

2 σαν ἐς Σαλαμῖνα· ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον ἀγγέλους, ἅμα μὲν μεμψομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, 70 ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην. ἅμα δὲ ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν· προεῖπαί τε, ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὥς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρὴν εὐρήσονται.

7 Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὕρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ σφι ἦν Ἰακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχός σφι τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξεις ἐλάμβανε.

ad ephoros orationem habent plenam querelam ob auxilia nondum missa:

ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον] Schaeferus, quem Matth. et Bekker. sequuntur, ex uno Sancrofti libro dederat ἔπεμψαν. Equidem revocavi, quod reliqui libri ferebant. De ipsa legatione conf. Plut. Aristid. 10, qui solum Aristidem missum esse refert. — Usus particulae τε semel positae attigi ad VII, 188.

προεῖπαί] „In προεῖπαν mutandum suspicabatur Koenius: praeterea denuntiarent, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos: sic redderem Herodotea, ὥς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρὴν εὐρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἐτοιμάσονται vel ἐκπορίσονται. Hoc significatu sibi parandi vel adipiscendi veteribus frequentatum εὐρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26 et 28 Ἀδειαν εὐρέσθαι vel εἰρήνην vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimae: εὐρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν dixit Isocrat. in Evag.

pag. 191 E [cp. 5 §. 14] vid. Dawes in Misc. Crit. pag. 258. “Valcken. Schweigh. in Lex. Herod. reddendum censuit: „aliquod levamentum sibi parabunt, ils savent trouver quelque soulagement.“ Sed cum Koenio ut repouas προεῖπαν, id minime opus; quum subitus h. l. sit orationis transitus, qualem alibi quoque in his libris reperimus. Qui enim supra dixerat ἔπεμπον ἀγγέλους, iam dixit προεῖπαί ac si praegressum esset ἐκέλευον τοὺς ἀγγέλους. — Ad particulas ὅτι — ὥς, quarum altera abundat, vid. Matth. Gr. Gr. §. 628, 3 pag. 1282.

Cap. VII.

Ἰακίνθια] Attigit Plutarchi. II pag. 873 E. De ipso festo vid. nott. ad VII, 206. Quae sequuntur: πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν (i. e. maximi faciebant rem divinam curare s. administrare), tractavi ad V, 63.

καὶ ἤδη ἐπάλξεις ἐλάμβανε.] Pro καὶ δὴ, quod cum Schae-

- 2 Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαιμόνα οἱ ἄγρε-80
λοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων ἅμα ἀρόμενοι ἐκ τε Μεγά-
ρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελ-
1 3 θόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους· „Επεμψαν ἡμέας Ἀθη-
„ναῖοι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦτο
„μὲν, τὴν χώρην ἀποδιδού· τοῦτο δὲ, συμμαχους ἐθέλει 85
„ἐπ' Ἰσῆ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνεν τε δόλου
„καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώρην πρὸς τῇ
4 „ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς
„δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες, καὶ τὴν Ἑλλάδα 694
„δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι, οὐ κατανέσασμεν, 91
„ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καὶ περ ἀδικούμενοι ὑπ' Ἑλλήνων
„καὶ καταπροδιδόμενοι ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτε-
„ρόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ περ πολεμείν·
2 5 „οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ 95
„μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον ἐόν, νέμεται ἐπὶ

fero tenent Matth. et Bekker.,
equidem cum reliquis dedi καὶ
ἡ δ' η, quod etiam h. l. citans
ad Aelian. N. A. I, 24 affert
Iacobs, exponens statim et sub-
itam subiecti quod dicitur,
mutationem bene notans. —
De ephoris diximus ad V, 39.
VI, 53. 82.

§. 1.

ἐπ' Ἰσῆ τε καὶ ὁμοίῃ] i. e.
aequa conditione. Sic plane
Thucyd. I, 26, cuius locum
affert Viger. p. 96.

Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέν-
τες] Iovem Graecis communem
reveriti interpretatur Valcken.
citans Aristoph. Eqq. 1250
Pind. Nem. V, 19, ubi ab
Aeaco cognominis originem
repetunt scholiastae. Nam in
Aegina insula Iovis Panhellenii

templum, ubi Aeacus sacra fe-
cisse fertur; de quo vid. Pau-
san. I, 44 §. 13. II, 29 §. 6
coll. II, 30 §. 3. 4. Isocrat.
pag. 191 E. [cp. 5 §. 14] Add.
Eckhel. Doctr. N. I pag. 244.
Ad δεινὸν ποιεύμενοι conf.
III, 14, add. Iacobitz. ad Lu-
ciani Toxar. pag. 65. de voce
μᾶλλον post comparativum κερ-
δαλεώτερον inserta vid. I, 31.
— Particulas οὐ μὲν οὐδὲ no-
tavi ad VIII, 130. Locutionem
ἐκόντες εἶναι attigit Matth. Gr.
Gr. §. 545 pag. 1070.

§. 2.

καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων —
ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας] Ad voces
τὸ ἀπ' ἡμέων vid. nott. ad VII,
101. Quod sequitur ἀκίβδη-
λον, cum proprie ad numos
spectet haud corruptos, ad alia

„τοὺς Ἑλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀρῶνδίνην τό-
 „τε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ
 „τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι
 „οὐδαμὰ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος
 „ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἐστι, καὶ
 „δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέ-1
 „μενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιω-
 „τίην, προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς
 6 „τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. Ἐς μὲν νυν τὸ παρεὸν
 „Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτη-5
 „δέως· νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευ-
 „σαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὥς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώ-
 7 „μεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς
 „Βοιωτίας, τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμ-

quaevis mox transfertur, ut κίβδηλος, de quo vid. I, 66. Verbum νέμεται Portus reddiderat: in Graecis *inpenditur s. distribuitur*. Schweighaeuserus in Lex. Her. reddi maluit: *quod a nobis in Graecos proficisci debet, id sincero animo eis tribuimus*.

τὸ ἡμέτερον φρόνημα] Vid. nott. ad VIII, 144. — In seqq. ad usum verbi ἐλαύνειν vid. nott. ad VII, 139. De ipso muro conf. VIII, 71. Mox optimi quique codd. ἐν τέλει, quod etiam habet Matth. Gr. Gr. §. 577 pag. 1139, qui idem §. 295. 1 p. 590 assert, quod IX, 8 legitur πρὸς τέλει, ut apud Dion. Chrysost. Or. LXI pag. 583 D. et Plat. Menex. init., ubi ἐπὶ τέλει.

ἡμῖν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι] Schaeferus libris invitis dederat τῷ Πέρσῃ, quod idem in mentem venerat Valckena-

rio, equidem cum reliquis edd. revocavi accusativum, quem verbo ἀντιάζειν addi posse, plures loci commonstrant: II, 141. IV, 80. 118. 121 ibique citt. Hom. II. I, 31. Ac praeterea duo tum concurrent dativi, quamquam ἡμῖν ad συνθέμενοι spectare satis apparet. Quod vero Gail. Le philol. IVp. 245 h. l. ita interpretatur: *Persam coacturos, ut nobis occurrat; malim equidem reddere Persae obviam ire ad pugnam*. — Sequens ἐς τὸ παρεὸν attigi ad VII, 29 fin., verbum μηνίειν ad VII, 169. — Ad formulam ὅτι τάχος conf. Matth. Gr. Gr. §. 624 p. 1271.

ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμάχεσθαι τὸ Θριάσιον πεδίον] Duo codd. ἐπιτηδέστατον, merito illud quidem reiectum a Valckenaerio, qui laudat Suidam s. v. εὐήλατον I p. 888 et geminos locos Herodoti IX,

8 „μαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδῖον.“ Ὡς δὲ ἄρα ἦ- 10
 κουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστε-
 ραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς τὴν ἐτέ-
 ρην. τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίουν, ἐξ ἡμέ-
 2ρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρό-
 νῳ τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλήν
 3 πάντες Πελοποννήσιοι καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει. οὐδ' ἔχω 15
 εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου
 τοῦ Μακεδόνης ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιή-
 σαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιή-
 σαντο οὐδεμίαν ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμὸς σφι ἔτε- 20
 τεῖχιστο, καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν·
 ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικὴν, οὐ
 κω ἀπετετεῖχιστο, ἐργάζοντο δὲ, μεγάλως κα-
 ταρῶσθηκότες τοὺς Πέρσας.

9 Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσεως καὶ ἐξόδου τῶν
 Σπαρτιατῶν ἐγένετο τρόπος τοιούδης. τῇ προτεραιίῃ
 τῆς ὑστάτης καταστάσεως μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, 26

Spartanorum
 tergiversatio.
 Quid Herodoto
 de ea videatur.

Admoniti a Chi-
 leo ephori, alie-
 695

natis Atheniensibus fore, ut ipsa
 Peloponnesus
 infestetur.

25. Thucyd. II, 20. Sed pro olim vulg. μαχέσασθαι merito nunc iisdem e libris receptum ἐμμαχέσασθαι, ut IX, 2 ἐνστρατοπεδεύεσθαι; de quo vid. nott. ad VII, 59. Matth. Gr. Gr. §. 533. not. 2 p. 1043. Similia ad h. l. excitavit Wesseling. Appiani B. Civ. IV, 106. Philon. Vit. Mos. II p. 659 B. De Numer. Septen. p. 1187 A. — De Thriasio campo vid. nott. ad VIII, 65.

Cap. VIII.

ἤκουσαν] Schaeferus, quem Bekk. sequitur, ἄκουσαν. Equidem cum reliqq. edd. scriptos libros sequi malui. — Quod sequitur ἀναβάλλεσθαι est differre, ut V, 49. VI, 86. — Mox pro τοῦτο δὲ, quod

habent Schaefer. et Matthiae, dedi cum recentt. edd. unum τοῦτο, abiectâ particulâ δέ. Ad locutionem ἐπὶ δέκα ἡμέρας (per decem dies) conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1169. Ad verba ὥρην ἐποιήσαντο οὐδεμίαν vid. nott. ad III, 155 et de verbo ἀποτεῖχιζειν nott. ad VI, 36. — Ad usum formulae ἄλλο γε ἢ faciunt, quae ad Xenophont. Memorab. II, 1, 17 Schneider. et ad Platon. Phaedon. pag. 32 Heindorf. disputavit.

Cap. IX.

καταστάσιος] Vid. nott. ad VIII, 141. — In seqq. pro Χίλεος apud Plutarch. Themist. 6 fin. invenitur Χεῖλεως, Arcas. Nec aliter apud eun-

ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστα
 ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ
 2 οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. ἀκούσας δὲ ὁ Χίλσιος, ἔλεγε
 ἄρα σφι τάδε· „Οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθη- 30
 ναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων, τῷ δὲ βαρβάρῳ
 „συμμάχων, καὶ περ τείχεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἔλη-
 „λαμένον καρτεροῦ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεύεται
 „ἔς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε
 „πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι, σφάλμα φέρον τῇ 35
 „Ἑλλάδι.“ Ὁ μὲν σφι ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ,
 φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐ-
 δὲν τοῖσι ἀγγέλοις τοῖσι ἀπιγμένοις ἀπὸ τῶν πο-
 λίων νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρ-
 τητέων, καὶ ἐπὶ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώ- 40

10

tandem auxilia,
 Pausania duce,
 mittunt.

dem II pag. 871 F. 872 A. Magis ad Herodotum, notante Valckenaer., accedit Polyaen. V, 30. — Ad usum particulae ἄρα in verbis ἔλεγε ἄρα σφι conf. Matth. Gr. Gr. §. 614 p. 1240. Add. Hartung. Lehre v. d. griech. Part. I p. 437, qui vim particulae ἄρα pertinere monet ad ea, quae apodosi contineantur. Et conf. Herodot. I, 141.

ἀρθμίων] De hac voce vid. VI, 83. VII, 101 ibiq. citt. IX, 37. — Usum verbi ἐλαύνειν in seqq. attigi ad VII, 139. Quod sequitur καρτεροῦ, e melioribus libris revocavi cum recentt. pro κρατεροῦ, quod Schaeferus tenuit. Vid. VIII, 12 ibique nott.

μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεύεται] i. e. Magnae portae apertae sunt, sive, ut ait Polyaenus l. l. πολλὰ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον. Citat

Herodotea Eustath. ad II. p. 78 in. s. 58, 40, ubi ἀναπέπτανται. Alteram formam affert Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 pag. 378. Ad usum vocis κλισιάδες Wesseling. attulerat Plutarch. II pag. 360 A. et Wetsten. ad Corinth. I cp. 16, 9. Tu vide, quae ipsi attulimus ad Plutarch. Alcibiad. p. 110. 111.

σφάλμα φέρον τῇ Ἑλλάδι] Ita e Florentino et Sacerosti libro editum pro vulg. τῇ Ἑλλάδι φέρον, quod cum Schaefero tenet Matthiae. Ipsa locutio obvia Herod. VII, 6, ubi vid.

Cap. X.

φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον] Vid. nott. ad III, 41.

καὶ ἐπὶ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώτων] Haec verba a pluribus codd. quum absint, suspecta habuit Schaeferus, quem sequitur Bekkerus, uncisque inclusit, quippe

των, Πανσανίῃ τῷ Κλεομβρότου ἐπιτρέψαντες ἑξά-
 2 γειν. Ἐγένετο μὲν νυν ἡ ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ
 Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου ἐπί-
 3 τροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γάρ, ὁ Παν-
 σανίεω μὲν πατήρ Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς, οὐκέτι
 περιῆν· ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρα- 45
 τὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν
 4 χρόνον τινὰ βιούς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν
 ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένω
 οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ.
 5 προσαιρέεται δὲ ἑωυτῷ Πανσανίης Εὐρύανакта, τὸν 50

e IX, 28 huc male transposita. Quum vero in reliquis adsint codd., nec ulla appareat causa, cur hoc quoque loco illa com-
 mode addi laud potuerint, equidem cum Schweigh. (quem reliqui edd. etiam merito se-
 cuti sunt) ea retinui annotante, scribi quoque posse *εἰλωτέων* a voce *εἰλώτης* (IX, 28. VI, 58. 75. 80), quamquam alte-
 ra etiam forma ὁ *εἰλώς* invenitur VII, 229. VI, 81. De ipsis Hellotis Spartanos ad bel-
 lum proficiscentes comitanti-
 bus conf. nott. ad VII, 202: quàm in rem Valckenaerius quoque affert Thucyd. IV, 80. V, 57. 64. VII, 19. Cum Herodoto convenit Plut. Arist. 10. I p. 325 coll. II p. 871 E.

ἐπιτρέψαντες] Ita e duobus codd. edidit Wesseling. confe-
 rens III, 155. VII, 52. In Florentino aliisque exstat *ἐπι-
 τάξαντες*. Schweighaeuserus cum Schulzio mallet *ἐπέτρε-
 ψαν*: quamquam verbo finito vix opus videtur in oratione Herodotea. Pro vulgata *ἐγι-
 νετο*, quam post Schaefer. tu-

entur Matth. et Bekker., equi-
 dem cum reliquis dedi *ἔγένετο*, a Florentino, Sancrofti libro, aliis allatum.

ἐπιτροπός τε καὶ ἀνεψιός] Quod idem olim in Lycurgo obtinuisse, discimus ex Herod. I, 65. Successerat nimirum Plistoanax Plistarcho, qui regni initio abierat. Vid. Pausan. III, 5 §. 1 coll. III, 4 §. 7. — De *Cleombroto* vid. VIII, 71. De usu participii *θυομένω* expo-
 suit Matth. Gr. Gr. §. 388, c. p. 711 et §. 562, 2 pag. 1109, qui idem §. 585 fin. p. 1166 consulatur de usu praepositio-
 nis *ἐπὶ* in verbis *ἐπὶ τῷ Πέρσῃ*, quibuscum conf. V, 44, ubi: *θυομένω ἐπὶ Κρότωνα*.

ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ] Refert Petavius (Doctr. Tempp. X, 25) hunc solis defectum ad alterum mensis Octobr. diem anni 480, quo die ad Salamina pugnatum esse accepimus et quidem ho-
 ra una et alterius dimidio post horam decimam praeterlapsis. Quem vero Larcherus consuluit, Pingré Paris. Academiae ad-

- 11 Λωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. Οἱ μὲν δὲ
 σὺν Πανσανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης. Οἱ δὲ
 ἄγγελοι, ὡς ἡμέρῃ ἐγγερόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς
 ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔ-55
 χοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐωυτοῦ
 2 ἑκάστος. ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· „Τμεῖς μὲν,
 „ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ῥακίνθιά
 „τε ἄγετε, καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμ-

scriptum, is defectionem re-
 fert ad alterum mensis Octobr.
 diem anni 479: quod idem
 alteri Gallo interpreti, Miot,
 placuisse video. Sed hoc mit-
 tamus licet; illud vero iure
 miramur, qui Schweighaeu-
 sero in mentem venire potue-
 rit, Cleombrotum hoc solis
 defectu minime fuisse perter-
 ritum, sed fausto illum po-
 tius pro omine accepisse inde-
 que etiam, re scilicet peracta,
 cum nihil a Persis ipsi amplius
 esset timendum, regressum
 esse cum copiis. Nam hoc in-
 ter omnes constat, defectiones
 apud veteres non pro faustis
 ominibus esse habitas sed ma-
 lorum imminentium nuncios.
 Rex sacra fecerat, pro more
 exploraturus, num ipsi condu-
 ceret copias ex Isthmo ducere
 adversus Persas in pugnam.
 Sed mala ipsi portendi sole scil.
 deficiente cum intellexisset, ne-
 fas habuit egredi copiasque in-
 de domum reducere maluit,
 perterritus sane hoc omine,
 quo, male cessura esse quae
 moliretur, indicatum erat. —
 Ad verbum *προσαίρεται* (*sibi*
adscivit) conf. VIII, 130. Ad
 plusquamperfectum *ἐξεληλύθε-*

σαν vid. Matth. Gr. Gr. §. 505.
 IV pag. 960. De voce *ἔξω* ad-
 iecta conf. allata ad III, 16.

Cap. XI.

καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐωυτοῦ
 ἑκάστος] Pro αὐτοὶ quod Ste-
 gerus coniicit οὕτω, merito
 reprobatur censor Lipsiensis 1833
 p. 49. Tu vide Matth. Gr. Gr. §.
 302 not. p. 602. Pro ἐπὶ τῆς
 plures codd. ἐπὶ τῇ ν. Sed prae-
 stat ἐπὶ τῆς i. e. patriam suam
versus. — In seqq. ad αὐτοῦ
 τῇδε vid. allata ad IV, 135 et
 cf. eundem Matth. Gr. Gr. §.
 470, 8 pag. 873.

Ῥακίνθιά τε ἄγετε, καὶ παί-
 ζετε] Quod articulus ante Ῥα-
 κίνθια omittitur, id creberri-
 mo usu, quo ante huiusmodi
 nomina festorum articulus ne-
 gligitur, fieri observat Sinten-
 nis ad Plut. Themistocl. Praef.
 p. XXII. Sic supra quoque
 apud Herodot. VII, 26. 206.
 VIII, 72 fin. De ipsis *Hya-*
cinthis quaedam notavi ad VII,
 206. Verbum *παίζειν* ut om-
 nino ludere, res ludicras agere
 significat, ita sigillatim indicat
choreis se oblectare, saltare:
 quae quidem significatio ab
 hoc loco non prorsus aliena

„μάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικέμενοι ὑπὸ ὑμέων, 60
 „χῆτι συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὥτως
 3 „ἂν δύνωνται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ 696
 „ὅτι σύμμαχοι βασιλέος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα
 „ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦ-
 „τεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαί-
 4 „νῃ.“ Ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἰ- 65
 παν ἐπ’ ὄρκον, „καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὁρεστείῳ
 5 „στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους.“ ξείνους γὰρ ἐκάλεον

videtur. Conf. Aristoph. Thes-
 morphor. 904 Both. ibique Ku-
 ster. 932. Ran. 311. 413. 421
 Both. Plutarch. Mor. II pag.
 397 F. Hinc quoque canere
 apud Theognid. 955 (567),
 ubi conf. Welcker. pag. 127.
 Nam utrumque et saltatio et
 cantatio ad festum rite peragen-
 dum pertinet.

χῆτι συμμάχων] i. e. inopia
 sociorum. Vulgo χήτεϊ τε
 συμ., quod post Schaeferum
 tenuit Matth. Equidem reli-
 quos secutus edd. abieci τε,
 quod a Sancrofti libro alioque
 cod. abest, et rescripsi χῆτι
 quod optimus praebebat Flo-
 rentinus. — De ipsa locutione
 plura similia affert Wytten-
 bach. ad Plutarch. Moral. I p.
 435. Ad proximum verbum
 καταλύσονται (inimicitias de-
 positis paciscuntur cum Persa)
 conf. citt. ad VII, 6.

ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ
 ἐκβαίνῃ] Vid. Matth. Gr. Gr.
 §. 633 pag. 1304, qui idem
 §. 584 pag. 1163 consulatur
 ad verba ἐπ’ ὄρκον (i. e. in-
 terposito). Apte Gail.
 (Le philolog. IV pag. 341)
 meminit similis formulae ἐπὶ

τῶν ἱερῶν δμόςαι apud Dion.
 Halic. Antiqq. III p. 154, al.
 Equidem haud scio an ad eun-
 dem usum praepositionis ἐπὶ
 cum genitivo referri debeat,
 quod Plutarchus dixit in Ale-
 xandr. 23 init.: ἐφ’ ἐκά-
 στης κύλικος αἰεὶ μακρόν
 τινα λόγον διατιθέμενος et cp.
 53: ἐπαινέσαι κελευσθεῖς ἐπὶ
 τοῦ ποτηρίου, quod Wyt-
 tenbach. (Plutarch. Opp. VIII,
 1 p. 626) recte accipit ad po-
 culum, inter bibendum.

ἐν Ὁρεστείῳ στείχοντας] Male Sancrofti liber στίχοντας.
 Conf. III, 76. Intelligitur h. l.
 procul dubio Oresteum s. Ore-
 stis templum, Tegeatarum fini-
 bus vicinum et situm ad eam
 viam, quae a Megalopoli Pal-
 lantium atque Tegeam ducit.
 Vid. Pausan. VIII, 44 §. 1. 2.
 Plut. Aristid. 10 fin. Thucydid.
 V, 64 ibique Duker. et Wasse.
 Et confer quoque Stephan.
 Byz. s. v. Ὁρέσται et nott. ad
 Herod. I, 68.

ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς
 βαρβάρους] Repetuntur haec
 infra IX, 55. Nostrum locum
 respexit Eustath. ad Iliad. pag.
 423, 26 s. 321, 25, eodem-

τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὥς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἔόν· ὥστε ἐν θωύματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχί-70 στήν διώκοντες· σὺν δὲ σφι, τῶν περιόικων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὀπλίται τούτῳ τοῦτο ἐποίησαν. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἤπειγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ

12

Id Mardonius per
Argivos Persarum
rebus faventes
edoctus,

que pertinent glossae Hesychii (II pag. 702.) et Servii ad Virgilii Aeneid. IV, 424, quas cum aliis excitat Ullrich De proxen. pag. 27 coll. Plut. Aristid. 10 pag. 325 A. Nec sane quemquam fugit, apud Romanos quoque *hostem* fuisse *peregrinum* teste Festo s. v. et Cicer. De Offic. I, 12 §. 37 ibique Beieri Excurs. XIII p. 346. — In seqq. πᾶν τὸ ἔόν est omne quod erat, i. e. verum. Conf. I, 30 ibiq. nott. et V, 50. Mox pro θωύματι reposui θωύματι.

τῶν περιόικων] De his iam notavimus quaedam ad VI, 58. Exstat autem h. l. uberior Valckenaerii disputatio eos refutantis, qui helotas atque perioecos diversi sane esse generis nondum perspexerunt; de quo quum hodie sic satis inter omnes constet, potiora tantum hic adscribamus ex Illius viri annotatione: „Erant Lacedaemonii οἱ περιόικοι, non ἑλω-75 τες, hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περιόικοι. Ἐλω-80 τες si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις diceban-

tur: ab his etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. Xenoph. Hell. [I. 3, 10.]. Ubicunque in historia Graeca περίοικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii sunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastae Aristidis MS. οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιουικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιουικίδων πό-85 λεων dixit Xenoph. Hell. III, 1, 3. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα Pausan. VII pag. 555. [VII, 13 §. 4.] Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic aeo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus iusserit esse αὐτονόμους Pausan. III [21 §. 6] p. 265. — Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί, ut apud Thucyd. IV, 8 coll. Xenoph. Hellen. VI p. 449, 7. [VI, 4, 15]. Maxim. Tyr. pag. 347 et ipso Thucyd. VIII, 22.“ — Tu add. nott. ad VII, 234.

Πανσανίεω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κή- 75
 ρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον,
 ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδε-
 2 ξάμενοι στήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεὶ
 τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε· „Μαρδόνιε,⁸⁰
 „ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσσοντά τοι, ὅτι ἐκ Λακε-
 „δαίμονος ἐξεληλύθε ἡ νεότης, καὶ ὥς οὐ δυνατοὶ
 3 „αὐτὴν ἴσχειν εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς
 „ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος.“ Ὁ μὲν δὴ, εἴ- 85
 „πας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

13 Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν
 ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὥς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἢ
 πυθέσθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναί-
 ων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι καὶ οὔτε ἐπῆμαινε οὔτε ἐσινέε-
 το γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου
 2 ὁμολογήσειν σφέας. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος 90

Attica devastata,
 Boeotiam versus
 regreditur.

Cap. XII.

τῶν ἡμεροδρόμων] Vid. nott.
 ad VI, 105.

μὴ ἐξιέναι] Attigit Her-
 mann. ad Viger. pag. 811 ob
 particulae negativae usum prae-
 gressu verbo ἔχειν *arcendi* no-
 tione. Paulo infra μὴ οὐκ
 ἐξιέναι; de quo vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 609 p. 1228. Hartung.
 Lehre v. d. Partikeln der Gr.
 Spr. II p. 172. Verbum ἴσχειν
 retinui, quamquam Florenti-
 nus cum aliis ἔχειν. Tu vid.
 III, 77 et IX, 13. Ad argu-
 mentum loci bene Wesseling.
 „Hic Argis missus ad Mardo-
 nium nuncius adfirmat VII,
 150 commemorata.“

Cap. XIII.

ἀνεκώχευε] i. e. se retinuit,

cohibuit, nullum itineris s. pug-
 nae consilium cepit, sed quie-
 tum se tenuit observans, quid
 Athenienses facerent. Verbum
ἀνακωχεύειν de navibus, qua-
 rum cursus inhibetur, exstat
 VI, 116, ubi vid. nott. —
 Mox e Sancrofti cod. revocavi
ἐσινέετο. Vulgo ἐσίνετο, quod
 cum Schaefero tenent Matth.
 et Bekker. Tu vid. IV, 123
 ibique nott. IX, 49. 73. 87.

διὰ παντὸς τοῦ χρόνου]
 „Omni illo tempore, quo in At-
 tica armatus consederat. Ne-
 cessum enim non puto, διὰ
 παντὸς cum Reiskio in διάγον-
 τος aut προϊόντος converti.
 Immo, si Sancrofti liber con-
 sentaneos nancisceretur, διὰ
 παντὸς sufficeret. [Desunt sc.
 in illo codice voces τοῦ χρό-
 νου]. Aeschyl. Prometh. 283

τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πανσανίεω ἐς 697
τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρει, ἐμπρήσας τε τὰς
Ἀθήνας, καὶ εἴκου τι ὄρθον ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκη-
δμάτων ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας.
Ἐξήλανε δὲ τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἢ χώρη
ἦν ἢ Ἀττικὴ, εἴτε νικῶτο συμβαλὼν, ἀπάλλαξις⁹⁵
οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεῖνον, ὥστε καὶ ὀλίγους
4 σφέας ἀνθρώπους ἔσχειν. ἐβουλεύετο ὦν, ἐπαναχω-
ρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλιν τε φιλή
καὶ χώρην ἱππασίμην. Μαροδόσιος μὲν δὲ ὑπεξεχώρει. 1
ἦδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἔοντι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρο-
μος, ἄλλην στρατιὴν ἦκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμο-
2 νίων χιλίους. πυθόμενος δὲ ταῦτα ἐβουλεύετο, θέ-

14

Hoc in itinere,
audito manum
Spartanorum
Megara venisse,
deflectit in Me-
garidem: (is ter-

τοὺς σοὺς δὲ πόρους χρηῖσθαι, quod in
scholiis δι' ὅλου, sed idem ac
omni modo.“ Wesseling.

συγχώσας] Conf. VIII, 144
ibique nott. Quod sequitur
ἐξήλανε retinui cum Schwgh.
et Gaisf. assentiente Matthiae.
Nam Schaeferus, quem sequi-
tur Bekker., scripserat, libris
invitis ἐξέλανε.

εἴτε νικῶτο συμβαλὼν] At-
tigit h. I. Voemel. ad Demo-
sthen. Philipp. II pag. 28 de
optativo disserens, qui in in-
terrogatione ponatur post par-
ticulam εἴ, ommissa particula
ἄν. — Ad particulas ὅτι μὴ
cf. Matth. Gr. Gr. §. 624 pag.
1271, qui idem §. 117, 9 p.
236 conferatur ad vocem ἱπ-
πασίμη. Ad pronomen σφέας
in verbis: ὥστε καὶ ὀλίγους
σφέας ἀνθρώπους ἔσχειν cf.
nott. ad VIII, 131.

Cap. XIV.

ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος]

Quod olim quis coniecerat:
πρόδρομος ἄλλη, στρατιήν, id
merito improbavit Wesselin-
gius. Schweighaeusero melius
videbatur refingere πρόδρομον
(quod ipsum nunc in textu ex-
hibuit Bekkerus), ἄλλην στρα-
τιήν, distinctione posita ante
vocem ἀγγελίη; cum Noster
pluries vocem πρόδρομος (i. e.
praecursores, praemissum, prae-
vium alii addiderit nomini ut
IV, 121. 122. VII, 203 et
potissimum I, 60, ubi legimus
πρόδρομους κήρυκας προπέμ-
ψαντες. — Quo tamen ipso
hoco haud scio an ipsum istud
ἀγγελίη πρόδρομος, in quo
codd. conveniunt, tueri possis.

ἐβουλεύετο θέλων] Parti-
cipium θέλων, quod a tribus
abest codd., eiecerunt Borheck.,
Schaefer., Schweighaeuserus,
probante Schulzio ac dudum
antea Reiskio, cui illud suspec-
tum videbatur, quod tueri stu-
det Wesselingius loco Epist.

λων, εἰ κως τούτους πρώτον ἔλοι. ὑποστρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προελ-
 3 θοῦσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύ-
 15 τὴν δὴ ἐκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύ-
 νοντος ἡ Πελοποννησικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκητο. Μετὰ δὲ
 ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦλθε ἀγγελίη ὥς ἀλέες εἴησαν οἱ 10

minus expeditionis Persarum ad occasum:)

sed mox certior factus, totum Peloponnesiorum exercitum iam ad Isthmum

ad Coloss. II, 18 (ubi θέλων reddit *cupide*, *libenter*) et Aeschyl. Choeph. 791 coll. Abresch. Animadverss. II, 14. Unde apud Herodotum ἐβουλεύετο θέλων esse vult: *cupide consullabat*. At verbi θέλων in illo Sacrae Scripturae loco aliam prorsus esse notionem (scil. *delectari aliqua re*, *sibi in aliqua re placere*), edocuit frater meus, Carolus Baeher, in Commentt. ad illum locum pag. 207; Herodoteique loci sensum iam dudum perspexerat H. Stephanus, verbum θέλων cominate utrinque adposito a reliquis verbis seiungens; quod idem postea placuit Schweighaeusero, bene monenti participium θέλων minime iungi posse cum verbo ἐβουλεύετο idemque valere ac si Noster dixisset θέλων τούτους πρώτον ἐλεῖν, ἐβουλεύετο εἰ κως etc. *cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto ul efficeret*. Nec aliter fere Matth. Gr. Gr. §. 531 not. 2 pag. 1037 explicat θέλων τούτους ἐλεῖν ἐβουλεύετο ὅκως ἔλοι. Quod quum unum verum habeam, retinui cum recentt. edd. participium θέλων. Quod attinet ad loci argumentum, Megarenses procul dubio pri-

mos ille eam ob causam tentare voluit, quod non magni inter Graecos aestimati nullo fere loco habebantur: de quo vid. Suidam s. v. ὑμεῖς T. III p. 529. Schol. Theocr. XIV, 48. Tzetz. Chil. IX, 291 vs. 890 seq. Callimach. Epigr. 26, 5. 6. Quae attulit Larcherus.

κατιππάσατο] Schweighaeuserus interpretatur: *perequitate, equis incursare regionem*. Mihi praepositio κατὰ in hoc verbo eam fere vim tenere videtur, quam in aliis eiusmodi compositis, ut καταστασιάζειν, καταπολεμεῖν, notavi ad Plut. Pyrrh. cp. 13 pag. 50 cp. 14 pag. 52.

ἐς ταύτην δὴ ἐκαστάτω — ἀπίκητο] i. e. in hanc sane terram, Europae remotissimam occasum versus, venit hic Persarum exercitus; non ultra Megaricam occidentem versus in Europam progressos esse Persas sententia est Herodoti. Ad verba ἐκαστάτω τῆς Εὐρώπης conf. Matth. Gr. Gr. §. 340 p. 649.

Cap. XV.

ἦλθε ἀγγελίη] ἦλθε omnes fere codd. (ut IX, 14 et I, 83), quos cum recentt. edd. secutus sum. Ex Aldina Schaeferus

confluxisse, priorem viam repetit, inque Boeotiam reversus, castra in agro Thebano ad Asopum locat,

Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ· οὕτω δὴ ὁπίσω ἐπορεύετο διὰ Λεκελῆς. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ

et Matth. retinuerunt ἤκε, ut VIII, 140.

διὰ Λεκελῆς] Nimirum ex Attica in Boeotiam proficiscentes per Oenoën et Eleutheras tendebant Plataeam, viâ minus utique apta equitibus magnaeque hominum turbae, quum fauces montiumque cacumina essent permeanda, ita ut Persas alterâ viâ regressos esse sit probabile, quae scil. ab Acharnis ducebat per Deceleam atque Parnethem ad Tanagram indeque ad Boeotiam vicinam; quaeque minus negotii ac molestiae exhibebat. Ipsa Decelea centum viginti fere stadia Athenis remota fuisse narratur, sita loco perquam opportuno montis Parnethis, qui satis editus longum dabat prospectum; ubi quum consedisent Lacones bello Peloponnesiaco, multum inde damnum Atheniensibus illatum fuisse constat, via praeclusâ omnique comiteatu intercepto. Vid. modo Schol. ad Aristoph. Ran. 1469. Cornel. Nep. Alcibiad. 4 fin., ad quem locum reliqua veterum testimonia suppeditant interpretes. Oppidum ibi fuisse, ubi nunc vicus *Tatoi*, sunt qui dicant; vid. Poppo ad Thucyd. I, 2 pag. 262 coll. Siebel. ad Pausan. III, 8 §. 3 p. 21. *Koriokleides* vocatur locus apud Krus. C. O. Müllerus inter

Acharnes atque Parnethem collocat. Apud alios inveni vicum *Vigla*. Equidem haud decernam.

τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων] i. e. *Asopiorum accolae ac finitimos*. Asopios enim dico, qui Asopi fluvii ad ripas habitant. Qui flavius prope Plataeas orsus indeque auctus aliquot rivulis et Tanagraeorum ad campos delatus prope Oropum ac Delphinium mari miscetur; nunc exiguo alveo fluere fertur et exsiccatus fere: quamquam istam regionem omnem, quae inter Plataeas ac Tanagram sita Asopo irrigatur, minus adhuc cognitam ac perlustratam esse merito dolemus. Conf. Kruse Hellas II, 1 pag. 489 seq. Vetust nomen fluvio remansisse videtur, si quidem revera nunc eum appellant *Asopo*. *Spenda-lensis* pagus, qui ad Hippothontidem tribum pertinuit, a nullo alio commemoratur scriptore: id unum patet, intra Deceleam ac Tanagram in Attici atque Tanagraei agri confiniis pagum fuisse situm: quo sane loco Krusius illum in mappa geographica indicavit. *Tanagra* urbs, prisco aeo condita (cf. Herod. V, 57) vel seriori aetate inter Boeotiae urbes eminuit. Iacuit in regione laetissima vinique feracissima, quae Euboico mari opposita

τὴν ὁδὸν ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς
 3 Τανάργῳ. ἐν Τανάργῳ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος,
 καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ 15
 4 Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων, καὶ περ
 μηδίζοντων, ἔκειρε τοὺς χώρους, οὗ τι κατὰ ἔχθος
 αὐτῶν, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος· βου-
 λόμενος ἔρυμά τε τῷ στρατῷ ποιήσασθαι, καὶ, ἣν
 συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαλὼν ὁκοῖόν τι ἐθέλοι, κρη-20

partimque muni-
 mentis cingit.
 Tractus horum
 castrorum. In-
 terea Attaginus
 Thebanus Mar-
 donium cum no-
 bilissimis Persa-
 rum convivio
 lautissimo exci-
 pit.

occasum versus terminabatur agro Thebaico sive Plataeensi, meridiem versus Oropico. Ac probabile videtur, quae adhuc prope *Skimitari* s. *Skimati* reperiuntur ruinae, sex horarum spatio a Thebis ipsis remotae, eas ad veterem Tanagram pertinuisse; unde quadraginta stadia abfuit *Delium* portus, cui nunc nomen *Dramisi*, triginta stadiis distat Oropus. Vid. Kruse Hell. II, 1 pag. 619 seq. 624 seq. Herod. VI, 118 ibiq. nott. Alii eum locum, in quo vetus Tanagra exstructa fuerit, *Graimada* s. *Cremata* nunc vocari asserunt. Conf. Siebelis ad Pausan. IX, 20 §. 2. Ab hac igitur Tanagra Mardonius ad occidentem solem conversus Asopumque rivum legens, ad quem regio utrinque plana equisque pascendis perquam accommo-

598 et confer potissimum Xenoph. H. Gr. V, 4, 49 coll. Polyæn. II, 1, 11. In mappa Krusii invenitur nomen *Sialesi*.

αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἡγέοντο] Vid. nott. ad VII, 215. Cr. h. l. laudat Heindorf. ad Platon. Euthyd. §. 25 pag. 330 seq., qui tamen Platonis locum non recte acceperit. — In seqq. verba ἔκειρε τοὺς χώρους citat Eustath ad II. pag. 364, 25 s. 476, 3. — Mox οὗ τι, quod Valcken. mutandum censuit in οὐκ, equidem cum Schweigh. retinui, qui bene confert II, 46. III, 36. IV, 148. Valet autem οὗ τι minime, haud quidem. κατὰ ἔχθος accipio ob inimicitias. Cf. VIII, 30. Ad locutionem ὑπ' ἀναγκαίης — ἐχόμενος conf. VII, 233 et I, 41.

βουλόμενος ἔρυμά τε τῷ στρατῷ ποιήσασθαι] Vulgo τῷ στρατοπέδῳ quod, si a Schweigh. et Gaisf. discesseris, qui e Florentino aliisque dederunt τῷ στρατῷ, tenent reliqui. Quae hic dicuntur ἔρυμα, ea paulo post dicit τεῖχος, munimentum s. castellum rebus

5 σφύρετον τοῦτο ἐποιέετο. παρήκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρα-
τόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ἑστιάς·
κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσω-
6 πὸν ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος²⁵
ποσοῦτον ἐποιέετο, ἀλλ' ὥς ἐπὶ δέκα σταδίους μά-
λιστά κη μέτωπον ἕκαστον.

7 Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων,
Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευα-

698

pretiosioribus servandis extru-
ctum. — Ad vocem κρησφύ-
γετον conf. nott. ad V, 24.

παρήκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρα-
τόπεδον κ. τ. λ.] Sensus loci
hic fere est: *Castra ab Erythris
exorsa et Hysias praetereuntia ad
Plataeensem usque agrum perti-
nuerunt, ad Asopi ripas posita.*
De structura verbi ἀρξάμενον
cum praepositione ἀπὸ conf.
Matth. Gr. Gr. §. 577 pag.
1100. Quod vero τεταγμένον
Reiskius mutatum vult in τε-
ταμένον, ipso probante Wes-
selingio; mihi quidem nulla
comparat mutandi necessitas.
Quibus addere iuvat Gailli in-
terpretationem (Le philol. IV
pag. 283): „l'armée avoit sa
gauche à la hauteur d' Erythres
i. e. à partir d'une ligne placée
sur le prolongement perpen-
diculaire d' Erythres, donc à
la hauteur d' Erythres. La
ligne des Perses s'étendant vers
le territoire de Platée et
bordant l' Asope, on en con-
clura, que la droite étoit vers
Platée et que la gauche, ap-
puyée à Erythres longeoit Hy-
sies.“ Qui idem Gail. p. 285
verba ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν

negat reddi posse: *i usqu' au
territoire de Platée, quum pot-
ius valeant: „les Perses cam-
pés à la vue de ou vers la Pla-
téide.“* Erythrae ad viam,
quae Solum Plataeas du-
cebat, probabiliter sitae fue-
runt vel in ipso monte vel certe
in eius declivitatibus eoque
etiam hinc referunt ruinas quas-
dam a docto Anglo ibi inven-
tas. Sed accuratiora de situ
urbis adhuc desunt. Vid. Kruse
Hell. II, 1 pag. 597. De ipsa
nominis scriptura, quā Nostro
semper Ἐρυθραί, ut Thucydi-
di III, 24 (ubi conf. interpre-
tes) vid. nott. ad I, 142. Pro-
ximae Erythris fuere *Hysiae*,
cuius adhuc quaedam ruinae
exstare dicuntur eo loco, quem
nunc vocant *Calivia* s. ut aliis
placet, *Platana*. Vid. Kruse
l. l. pag. 596 seq. et conf. nott.
ad Herod. V, 74.

Ἀτταγῖνος] Idem memora-
tur IX, 86 et apud Pausan.
VII, 10 §. 1 inter Graeciae
proditores; idemque nomen
etiam Athenaeo restituit Ca-
saubonus IV, 30 p. 148 E. p.
81 Schweigh., ubi ad Hero-
doti locum respicitur, coll.

σαμενος μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρ-
δόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτά-
τους· κληθέντες δὲ οὗτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖ- 30

16

πνον ποιούμενον ἐν Θήβῃσι. Τάδε ἤδη τὰ ἐπι-
λοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομε-
2 νίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη
δὲ ὁ Θερσάνδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγί-
νου ἐπὶ τὸ δείπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαί- 35
ων ἀνδρας πεντήκοντα· καὶ σφεων οὐ χωρὶς ἐκα-
τέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλί-
3 νῃ ἐκάστη. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, διαπινόντων,
τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα,

Sermo ibi inter
Thersandrum
Orchomenium
Persamque de
belli eventu ha-
bitus.

Müller. Orchomen. pag. 27, quem laudat Cr., qui de Phrynone citat Thiersch. Epoch. d. bild. Kunst. p. 80 ed. prior. p. 276 not. ed. alterius. — Ad locutionem ἐπὶ ξείνια conf. V, 18 ibique allata.

Cap. XVI.

λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα] Virum intelligit maxime s. inter primos spectatum. Sic VI, 100: ἐὼν τῶν Ἑρετριέων τὰ πρῶτα et IX, 78. Quo eodem haud scio an pertineat quoque ἀνήκειν ἐς τὰ πρῶτα. — In antecedentibus ad verba τὰδε δὲ vid. nott. ad VII, 5 et de loci argumento consul. C. O. Müller. Orchomen. pag. 415, a Cr. laudatum.

καὶ σφεων οὐ χωρὶς ἐκατέρους κλῖναι] Unus codex σφέας. Valla haec sic accepit: atque seorsim utrosque discubuisse. Malim equidem cum Schweigh. transitivo sensu accipere verbum κλίνειν (quod intransitive poni equidem probare nequeo), ita ut Attaginus hospes dicatur

κλῖναι i. e. collocasse seorsim utrosque in lectis. Ad usum vocis ἐκατέρους pertinent, quae ad III, 8 notavi.

ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν] Vid. nott. ad V, 18, ubi etiam de verbo διαπίνειν, de quo Cr. etiam conferri vult Platonis Rempubl. IV, 1 pag. 421 pag. 167 Bekk. Ad sequens διαπινόντων suppl. αὐτῶν. Sensus est: cum coenā peracta hospites certatim bibere inciperent: unde satis patet, quantum illa aetate a prisca eaque severiori disciplina, quā non nisi aquam bibere iubebantur, teste Herodoto I, 71, Persae desciverint. — Ad verba γλῶσσαν ἰέναι conf. nott. ad IV, 135. Dixit autem Noster Ἑλλάδα γλῶσσαν, quemadmodum, observante Cr., Βαβυλῶνα γλῶσσαν ap. Phot. Bibl. Gr. pag. 937. Qui idem Cr. conferri vult Chardon. de la Rochette Melanges Vol. I pag. 19. Schaefer. Melett. critt. p. 39. 41 et Herod. I, 60.

εἶρεσθαι αὐτὸν ὁποδαπὸς ἔστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνα-
 4σθαι ὥς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ εἰπεῖν· „Ἐπεὶ 40
 „γῦν ὁμοτράπεζός τε μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο,
 „μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ξμῆς καταλιπέσθαι θέ-
 „λω· ἵνα καὶ προειδῶς αὐτὸς περὶ σεαυτοῦ βουλευέ-
 5„σθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. Ὅρῃς τούτους τοὺς
 „δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν ἐλίπο- 45
 „μεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τούτων
 „πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλί-
 6„γους τινὰς τοὺς περιγενομένους.“ Ταῦτά τε ἅμα
 τὸν Πέρσῃν λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύ-
 ων. αὐτὸς δὲ θωυμάσας τὸν λόγον, εἰπεῖν πρὸς 50
 7αὐτόν· „Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεὸν ἔστι λέ-
 „γειν, καὶ τοῖσι μετ’ ἐκείνων ἐν αἴνῃ ξοῦσι Περσέ-
 „ων.“ Τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἰπεῖν· „Ἕεινε, ὅ τι δεῖ
 „γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀν-

ὁποδαπὸς ἔστι] Tres codd.
 ποδαπὸς ut VII, 118: quo ta-
 men utroque loco scribendum
 ὁποδαπὸς, auctore Schaefero
 Appar. Demosth. T. V p. 308.
 Et vide quoque V, 13. Blom-
 field. Glossar. ad Aeschyl. S.
 c. Th. 351. — Indicativum
 autem necessario hic poni tra-
 dit G. Hermann. Opuscc. IV
 p. 92, ut in omnibus, ubi an
 sit aliquid, quaeratur. — Mox
 restitui εἰπεῖν librorum iussu.
 Conf. nott. ad VIII, 65 et de
 locutione μνημόσυνα καταλι-
 πέσθαι nott. ad IV, 166. Usum
 particularum in verbis ἅμα τε
 λέγειν — καὶ μετιέναι attigi
 ad IV, 150.

Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα
 κ. τ. λ.] i. e. Mardonio igitur
 haec te dicere oportet, usque,
 qui post illum honore atque au-
 ctoritate inter Persas eminent.

χρεὸν offerebant Florentinus et
 Sancrofti liber. Vulgo χρεῶν.
 Cf. allata ad V, 49. De lo-
 cutione ἐν αἴνῃ εἶναι vid. al-
 lata ad III, 74. Ipsam vocem
 αἴνῃ attigit Matth. Gr. Gr. §.
 95 pag. 207.

ὅ τι δεῖ γενέσθαι — ἐνθρῶπῳ]
 „Hinc ista Stobaeus retulit in
 tit. CV [107] p. 567 s. 372 seq.
 T. III. Gaisf. Homericam Per-
 sae tribuit Herodotus senten-
 tiam, cuius auctor fertur
 Apollo Pythius Aeliano περὶ
 Ἱερονομίας apud Eustath. in II.
 ζ, pag. 522, 53. Hanc suo
 quisque more saepius expres-
 serunt poetae. Velut vulgare
 dictum mulieribus ubi tribuit
 M. Antonin. VII, 46: ὅτι τὴν
 εἰμαρμένην οὐδεὶς ἀνέκφυγοι:
 multa notat Gataker.“ Val-
 cken aet. Wesselingius attu-
 lerat Nostri locum III, 65, Io-

„θρόωπ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι ἐθέλει πείθεσθαι 55
 8 „οὔδεις. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἐπό-
 „μεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὁδύνη ἐστὶ
 „τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα μηδε-
 9 „νὸς κρατέειν.“ Ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερ- 699
 σάνδρου ἤκουον· καὶ τὰδε πρὸς τοῦτοις, ὥς αὐ- 60
 τὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρό-
 τερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

17

Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομέ-
 νου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατὴν,
 καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἑλ- 65
 2 λήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων. μῦνοι δὲ Φωκέες

Phocensium par-
 tia [c. 31.] μη-
 δισμὸς coactus.
 li quod auxilia
 Mardonio caete-
 ris Graecis aeri-
 us misissent,

seph. B. Iud. VI, 5, 4. Aeschyl. Suppl. 1055 et Rittershus. ad Phaedri fab. lib. II sub finem. Tu vide potissimum Herod. I, 91. III, 43. 64. 65 et quae alia collegi ad Plutarch. Pyrrh. 30 pag. 236 seq. Nam per Graeciam propagata multisque recepta videtur esse sententia. — In seqq. ad locutionem ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι conf. I, 11 ibique nott. coll. VIII, 22. Atque observat Creuzerus in Dionys. pag. 74 verbum δέω et inde composita lubenter iungi voci ἀνάγκη, ubi id *fati* significationem habeat. Pertinent quoque huc Homeric. II. IX, 18 (Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρεῖν), alia, quae attulit Mitscherlich. ad Horat. Od. III, 24, 5. 6.

ἐχθίστη δὲ ὁδύνη ἐστὶ κ. τ. λ.] Acerrimum adeoque infestissimum ait dolorem inter homines esse eum, si quis multa (bene) cogitet neque vero quidquam consequi s. efficere

queat. Bene Lange: der bitterste Kummer aber auf der ganzen Welt ist der, wenn man bey aller Einsicht keine Gewalt in Händen hat.

ὥς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους] Offendit Valckenaerium vox ἀνθρώπους, in cuius locum substitui vult ἄλλους: ut *alii* scil. ista narrasse dicatur Thersander antequam ad Plataeas proelium committeretur. Sed libros scriptos omnes ob stare doleo. Ad optativum λέγοι Cr. conferri vult Heindorf. ad Platon. Phaed. pag. 21, 27 et Ast. ad Platon. Reimpubl. pag. 478 seq.

Cap. XVII.

ἐμῆδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὔτοι] σφόδρα dant omnes codd.; una Aldina eius loco habet μεγάλως quod, probante Wesseling. et Valckenaer., ob IX, 40 tenuerunt Schaefer. et Matth., reiecit Bekkerus cum reliquis. Ac Schweighaeusero in tota sententia hae-

οὐ συνεσέβαλον· ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτῶν ὀπλιται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἀρμο-70
3κύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπί-
κατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος
ἱππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ
4ῖζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ
ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ 75
στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος
φήμη, ὥς κατακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐ-
5τῶν Φωκέων τῶντὸ τοῦτο. Ἐνθα δὴ σφι ὁ στρα-
τηγὸς Ἀρμοκύδης παραίνειε, λέγων τοιαύδε· „ὦ Φω-
„κέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἀνθρώποι
„μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημέ-80
„νους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὥς ἐγὼ εἰκάξω· νῦν ὦν ἀν-
„δρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεόν ἐστι γενέσθαι ἀγα-
„θόν· κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμνημονεύς

renti, utrumque sive σφόδρα
sive μεγάλως si abesset, nulla
superesse videtur difficultas.
Equidem in vitis libris quidquam
ellicere nolui; haec enim vide-
tur loci sententia: *Solos Phocen-
ses narrat non una copias misisse
(ad Mardonii castra); quippe
qui et ipsi strenue Persarum par-
tes amplexi essent, non tam ultro
quam necessitate coacti; cum
scil. ipsorum terra a Persis ita
esset circumdata, ut Persarum
societatem, modo periculum
imminens effugere vellent, de-
trectare haud possent. Stege-
rus voculam σφόδρα post ὅσοι-
περ transponi vult, quod me-
rito relicit censor Lipsiensis
1833 pag. 49. — In seqq. de-
di e melioribus codd. ἀπίκατο*

pro ἀπικέατο (qui aoristus est)
apud Schaefer. et Bekkerum.

σφeας ἐπ' ἑωυτῶν] Vid. nott.
ad IV, 114. IX, 37. — Paulo
inferius verba προόπτῳ θανά-
τῳ (i. e. manifesta morte) hinc
habet Suidas s. v. προόπτῳ III
pag. 191. Hesychius II pag.
1061 προῦπτον· πρόδηλον·
φανερὸν. coll. II pag. 1037
προόπτον· προφανές. Plura
Blomfield. in Glossar. ad Ae-
schyl. S. c. Th. 848. — Ad
verbum διαβεβλημένους conf.
IV, 46 ibiq. cit.

κρέσσον γὰρ, ποιεῦντας κ.
τ. λ.] Haec Suidas affert III p.
47 sub voc. παρέχοντας, ad
quod participium mente adici
potest ἑωυτόν. Satiis est mo-
ri, ait, quam ut nosmet prae-

18

quomodo tracta-
ti.

„τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἥπερ παρέχοντας διαφθα- 85
 6 „ρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθίτω τις αὐτῶν ὅτι
 „όντες βάρβαροι ἐπ’ Ἑλλήσι ἀνδράσι φόνον ἔρῳα-
 „ψαν.“ Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἰππῆες, quomodo tracta-
ti.
 ἐπεὶ τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαννον ὡς ἀπολεῦν-
 τες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες·
 καὶ κού τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἔστασαν, πάν- 90
 τη συστρέψαντες ἑαυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μά-
 2 λιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἰππῶται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπή-
 λαννον ὀπίσω. Οὐκ ἔχω δ’ ἀτρεκέως εἰπεῖν, οὔτε
 εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων
 Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξισιν τραπομέ- 95
 νους, δειδόντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα,
 οὔτω δὴ ἀπήλαννον ὀπίσω (ὡς γὰρ σφι ἐνετείλατο
 Μαργδόνιος) οὔτ’ εἰ αὐτῶν πειρηθῆναι ἠθέλησε εἰ 700
 3 τι ἀλκῆς μετέχουσι. Ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἰπ-
 πῶται, πέμψας Μαργδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε·

beamus ipsos turpissima morte
 s. fato interimendos. Ad pro-
 nomen τις (*unusquisque*) conf.
 nott. ad VIII, 109; et ad lo-
 cutionem ἐπ’ Ἑλλήσι allata ad
 IV, 154 φόνον ῥάπτειν acci-
 pio *caedem machinari, struere*,
 ut alibi δόλον ῥάπτειν. Conf.
 Stephan. Thes. L. Gr. pag.
 8129 B., ubi locutio repetitur
 ex eo, quod VI, 1 legitur:
 τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρῳαψας κ.
 τ. λ.

Cap. XVIII.

διετείνοντο τὰ βέλεα] i. e.
 suos quique intendebant arcus,
 tela s. iacula emissuri. Ubi βέ-
 λος de iaculo accipiendum.
 Plut. Syll. 29 διετείνοντο
 τὰς λόγχας. — Quod antece-
 dit ἀπολεῦντες, ut in ἀπολέ-
 οντες inutem, valde inclinat

animus. Hoc enim praebe-
 Florentinus liber, et VIII, 138
 omnes libri scripti. Pro ἔστα-
 σαν (cuius loco Florentinus
 ἔστασαν) quatuor codd. ἔστη-
 σαν, quod Valckenaerio arri-
 det. At vid. VIII, 137 et cf.
 Eurip. Orest. 1460.

πάντη συστρέψαντες ἑαυ-
 τοὺς] „Conglobarunt se Pho-
 censes impetum irruentium ex-
 cepturi.“ Wesseling. citans
 Diodor. III, 36. 61. Tu vid.
 nott. ad Herod. VI, 6. Hinc
 Livius VIII, 11. „*quum se in*
unum conglobassent.“ Mox pro
 εἶπαι e codd. revocari εἰπεῖν;
 de quo dixi ad VIII, 65. —
 Ad verbum πειρηθῆναι conf.
 citt. ad VIII, 100. Quod se-
 quitur μετέχουσι, reliqui in-
 tactum, quamquam duo codd.

„Θαρσέετε, ὦ Φωκῆες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἔόντες¹
 4 „ἀγαθοὶ, οὐκ ὥς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προ-
 „θύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι
 „γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμὲ, οὔτε βασιλέα.“ Τὰ
 περὶ Φωκῆων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο. 5

19

Graeci ad Eleusinem undique collecti, inde in Boeotiam movent: ubi propter Erythras exadversus barbaros castra metantur.

Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἤλθον,
 ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦ-
 τα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι τοῖσι τὰ ἀμείνω ἐάν-
 δανε, οἱ δὲ καὶ ὀρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ
 2 ἐδικαίουν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. Ἐκ 10
 δὴ ὦν τοῦ Ἴσθμοῦ, καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, ἐπο-
 3 ρεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσίνα. ποιή-
 σαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὥς σφι ἐκαλλιερέτο,
 πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, δια-
 βάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευ-
 4 σῖνι. Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτῆς ἐς Ἐρυ- 15

ἔχουσι, quod Valckenaerio probari video.

προθύμως φέρετε] i. e. sedulo, gnauiter sustinete hocce bellum, ut IX, 40. Quae continuo sequuntur verba: εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμὲ οὔτε βασιλέα eo pertinent, quod in maximis habebatur regum Persarum officiis beneficia accepta remunerari. De quo vid. Herod. III, 140. 160. V, 11. VI, 30. VII, 194. Vim voculae ὦν, quae negationis vim auget, notavit Wentzel De praepos. timesi ap. Herod. pag. 30, ubi etiam citat I, 46. VII, 140.

Cap. XIX.

οὐκ ἐδικαίουν] De hoc verbo vid. nott. ad VIII, 126; de verbo καλλιερεῖν dixi ad VII, 134. Unde satis perspi-

citur, male h. l. corrigi ἱρέων pro ἱρῶν, ut sacerdotes intelligantur, non victimae, quibus solis hic est locus. Hand aliter mox dixit ἱρὰ s. ἱερὰ ποιεῖν sacra facere, sacrificare: de quo vid. nott. ad VI, 57 et Lambert. Bos. Ellips. L. Gr. pag. 200. Quod vero Bekkerus dedit, ὥς σφι ἐκαλλίρεε, τὸ πρόσω ἐπορεύοντο, id e Süvernii fluxit coniectura; nec vero scripti libri addicunt.

Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο — ἐς Ἐρυθρὰς] Pro ὥς δὲ cum in Sancerfli codice exstet ἐκ δὲ, Schweighaeuserus suspicatur scriptum fuisse ἐπεὶ, conferens IX, 17, ubi similis librorum scriptorum confusio. De Erythris dixi ad IX, 17. „Huc (ait Valcken.) antequam cum caeteris Graecis venirent Athe-

20 θρᾶς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσω-
 πῳ στρατοπεδενομένους, φρασθέντες δὲ τοῦτο, ἀν-
 τετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρ-
 δόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πε-
 δίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱπ-
 πόρχεε Μασίστιος, εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι, (τὸν 20
 Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι,) ἵππον ἔχων Νισαῖον,
 χρυσοχάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς.
 ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππότες πρὸς τοὺς Ἕλ-
 ληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα· προσβάλλοντες δὲ, 25
 κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναικᾶς σφραγς ἀπενά-

Pugna Persarum
 equestris in
 Graecos.

nienses, in Isthmo iusiurandum
 iurasse perhibentur libertatis
 defensores, cuius formulam
 exhibet Diodor. Sicul. XI, 29.
 Sed ab Atheniensibus illam
 fuisse confictam, non imme-
 rito credidisse videtur Theo-
 pompus; vid. Wesseling. ad
 Diodor. l. l. et nott. ad Hero-
 dot. V, 102. "Theopompo
 opponas licet Lycurg. contr.
 Leocrat. p. 158 [p. 193 seq.
 R.] de hoc iuramento paulo
 aliter referentem.

φρασθέντες δὲ τοῦτο] δὲ προ-
 τε (quod post Schaeferum re-
 tinuit Bekker.) e Florentino et
 Sancrofti libro dedi cum reli-
 quis. De voce ὑπώρεια conf.
 nott. ad I, 110. IX, 25. 56.
 Minus recte de montis lateribus
 (La pente); non de montis ra-
 dice voculam intelligi vult Gail.
 Le philolog. IV pag. 281 seq.
 coll. V pag. 227. Nam in ipsis
 Cithaeronis declivitatibus Grae-
 cos castra posuisse apparet,
 teste quoque Plutarch. in Ari-
 stid. 14, ubi scribit Graecos,

exceptis Megarensibus, qui
 consederant in locis magis pla-
 nis, consedissee ὑπὸ τὸν πρό-
 ποδα τοῦ Κιθαιρῶνος, ἐν χω-
 ρίοις ὀχυροῖς καὶ πετρώδεσι:
 quibuscum etiam confer sis
 Diodor. XI, 30.

Cap. XX.

Μασίστιος] „Memorant ho-
 minem Pausanias, Plutarchus,
 alii, Μασίστιον adpellantes,
 Tzetzes quoque Chiliad. I, 993
 turpiter tamen eundem ac Xer-
 xis fratrem Masistam, quo de
 cap. 110 [109. VII, 82], ar-
 bitratus.“ Wesseling. — Tu
 conf. de nomine ipso nott. ad
 IX, 107 et de toto loci argu-
 mento inprimis Plutarch. Ari-
 stid. cp. 13. pag. 326 C. De
 equis Nisaeis diximus ad VII,
 40. Ad locutionem κατὰ τέλεα
 (i. e. turmatim, secundum
 singulos ordines dispositi) conf.
 VII, 81. 87. Mox recepi
 προσβάλλοντες pro προσβαλόν-
 τες, quod cum Schaefero tenet
 Bekker.

- 21 λεον. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέν-
τες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός· καὶ
2 πρὸς οὐδὲν μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. προσ-
βαλλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι, 30
ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων κήρυ-
3 κα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε
„Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ
„δυνατοὶ εἶμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μου-
„νοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν. 35
4 „ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν,
„καὶ περ πιεζέμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινας ἄλλους
„πέμψετε διαδόχους τῆς τάξις, ὅστε ἡμέας ἐκλεί-
„ψοντας τὴν τάξιν.“ ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγ-
5 γειλε. Πανσανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, 40
εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ λέναι τε ἐς τὸν 701
6 χῶρον τοῦτον, καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι.
οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαν-
το, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἑλο-
7 χήγας Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος. Οὗτοι ἦσαν οἵ 45
τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν πα-

22

Cadit Masistius,
magister equita-
tus Persici.

Cap. XXI.

ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν κ. τ.
λ.] Sensum loci hunc esse pu-
to: forte autem accidit, ut, qui
maxime hostibus erat expositus
locus (maxime scil. aptus equi-
tum incursionibus), eo collocati
essent. De voce ἐπίμαχος conf.
I, 84. VI, 133. — In seqq.
ad ταύτῃ conf. Matth. Gr. Gr.
§. 472, 3 pag. 881. Paulo
inferius omnes codd. dant πιε-
ζόμενοι, tum vero duo πιεζέ-
μενοι, quod vulgo receptum
est. Vid. allata ad VIII, 141.

ἔχοντες στάσιν] Quod pro-
xime antecedit μουνοι, dili-
genter seiungendum, cum ad
praegressum δέκεσθαι perti-

neat. Se enim solos Persarum
equitum impetum sustinere posse
negant Megarenses. Quam h.
I. στάσιν dicit stationem scil.
quam in acie tenere iussi erant,
mox vocat τὴν τάξιν (quod
idem libris iubentibus reposi-
tum IX, 26. 48) et τὸν χῶ-
ρον τοῦτον. — Voces λιπα-
ρίῃ τε καὶ ἀρετῇ (perseverantia
et virtute) eodem pacto iun-
ctae leguntur IX, 70. Ad ver-
bum ἀπεπειρᾶτο conf. IX, 18.

Cap. XXII.

Οὗτοι ἦσαν οἱ τε ὑποδεξά-
μενοι] Haec quoque talia sunt,
quae a scriptore Atheniensi-
bus benevolo istorum ipsorum

ρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς το-
 2 ξότας προσελόμενοι. μαχομένων δὲ σφειων ἐπὶ χρό-
 νον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. Προσβαλ-
 λούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων 50
 τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά· ἀλ-
 γήσας δὲ, ἴσταται τε ὀρθὸς, καὶ ἀποσείεται τὸν
 3 Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα
 ἐπεκέατο· τὸν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ
 αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνά- 55
 4 μενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε
 χρύσειον λεπιδωτὸν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κι-
 θῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν
 θώρηκα, ἐποίενν οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθὼν τις τὸ
 5 ποιεῦμενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ 60

in gratiam dicta videri possint.
 De quo vid. nott. ad VIII, 139.
 — Ad ipsum argumentum con-
 feratur Plutarch. Aristid. 14.

τοὺς τοξότας προσελόμενοι] i. e. *assumptis sagittariis*, qui scil. in Persarum equites iacula eminus mitterent. Trecen-
 ti enim illi Athenienses gra-
 vem armaturam cum haberent,
 minus erant apti ad impetum
 eminus arcendum. — ἐπὶ χρό-
 νον valet *aliquamdiu*, ut IX, 70
 χρόνον ἐπὶ πολλόν. Add. VIII,
 129. IX, 62. 67. 119 ne plura,
 et conf. Fischer. ad Weller. III
 p. 244 a. p. 385.

Προσβαλλούσης τῆς ἵππου] Ita e Florentino et Sancerotti
 libro dedi pro vulg. προσβα-
 λούσης, quum, notante Mat-
 thiae, sensus sit: „quum equi-
 tatus identidem irrueret (προσέ-
 βαλλε) non, quum irruisset. —
 Quae sequuntur: προέχων τῶν
 ἄλλων (i. e. *prae aliis longius*

provectus) iam attigi ad IV, 120.
 Bene Negris participium προέ-
 χων exponit *προελαύνων*· ὑπά-
 γων πρὸ τῶν ἄλλων.

ἴσταται τε ὀρθὸς καὶ ἀπο-
 σείεται τὸν Μασίστιον] Eadem
 locutio VII, 88, ubi vid. nott.
 Verbum ἀποσείεσθαι in talibus
 proprie adhiberi a Xenophonte
 [cuius vid. Cyropaed. VII, 1,
 18.] et Clement. Alexandrino
 observat Valckenaer. citans
 praeterea Platon. Gorg. p. 484
 A, ubi respici volunt Iliad. VI,
 507. Ad verbum ἐπικεῖσθαι
 in seqq. cf. VI, 49. VIII, 84
 et ad κατ' ἀρχὰς nott. ad VIII,
 88. — Ad verba θώρηκα λε-
 πιδωτὸν vid. nott. ad VII, 61
 et cf. Mongez. in Mémoir. de
 l' Institut. T. IV pag. 49.

ἐς τὸν ὀφθαλμόν] Plutar-
 chus, observante Wesselingio,
 Arist. 14 pag. 327 B. τοῦτον
 μὲν ἢ τὸ κράνος ὑπέφαινε ἀ-
 κοντίου στύρακι παίων τις ἀ-

ἔπεισέ τε καὶ ἀπέθανε. Ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλε-
 λήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ πεθόντα μιν
 εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθνήσκοντα· ἀναχω-
 ρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον
 6 τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθε- 65
 7 σαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσων. μαθόντες δὲ
 τὸ γερονός, διακελευσάμενοι ἤλαννον τοὺς ἵππους
 23 πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοίατο. Ἰδόντες
 δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεια προσελαύνοντας
 τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρα- 70
 2 τὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθεε, ἐν
 3 τούτῳ μάχῃ ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως 702
 μὲν νυν μῦνοι ἦσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσοῦντό τε
 πολλόν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον· ὥς δὲ σφι τὸ
 πλῆθος ἐπεβοήθησαν, οὔτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππῶται
 ὑπέμενον, οὐδὲ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, 75
 ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπόλεσαν τῶν ἱππέων.
 4 ἀποστήσαντες ὧν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο

Acerrimumsuper
 eius cadavere
 proelium. Bar-
 bari tandem cum
 magna strage fu-
 si.

νεῖλεν. In seqq. omnes libri
 ἐπόθεσαν (*absentis desiderio
 tacti sunt*), quamquam III, 36
 ἐπόθησε. Sed illud satis tue-
 tur Homeri aliorumque scrip-
 torum usus. Tu vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 179 p. 321. Butt-
 mann. Gr. Gr. I pag. 398 ibi-
 que laud. Fischer. ad Weller.
 II p. 324, qui affert Eustath.
 ad Odyss. II pag. 375 s. 102
 Basil. Cr. addit Heindorf. ad
 Platon. Phaedon. pag. 180 seq.
 Idem Matthiae §. 520 not. 2
 pag. 1003 ad verba ὥς ἂν —
 ἀνελοίατο conferendus. De
 verbo ἀναιρεῖσθαι asseremus
 quaedam ad IX, 27.

Cap. XXIII.

ἐπεβώσαντο] i. e. sibi auxi-

lio advocarunt. Vid. nott. ad
 I, 11 et ad proximum ἐβώθεε,
 cuius loco Florentinus liber
 cum aliis ἐπεβοήθεε, nott. ad
 VIII, 1. Sic paulo infra ἐπε-
 βοήθησαν e Sancrofti libro
 bene repositum a Schaefero
 pro vulg. ἐπεβοήθησε. — Pro
 vulg. ἀπέλειπον, quod post
 Schaeferum dedit quoque Bek-
 kerus, equidem cum reliquis
 e Florentino aliisque recepi
 ἀπέλειπον. — Ad verbum ἐξε-
 γένετο conf. nott. ad III, 142.

ἀποστήσαντες] i. e. quum
 duo ferme stadia regressi essent.
 Cum aoristi primi activa ple-
 rumque sit notio, Reiskius
 scribi mavult ἀποστάντες aut
 ἐκπονοστήσαντες; Wesselingio
 et Abreschio ad ἀποστήσαντες

- 24 ὁ τι χρεὸν εἴη ποιεῖν· ἐδόκεε δέ σφι, ἀναρχίης ἐ-
ούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαργδόνιον. Ἀπικομένης 80 Publicus Persa-
δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποιήσαντο rum ob Masi-
Μασιστιῶν πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαργδόνιος μέ- tum occisum lu-
ριστον, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵπ-
πους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέ-
τω· ἄπασαν γὰρ τὴν Βοιωτὴν κατεῖχε ἡχώ· ὥς ἀν-85
δρὸς ἀπολομένου μετὰ γε Μαργδόνιον λογιμωτάτου
2 παρὰ τε Πέρσῃσι καὶ βασιλείῃ. οἱ μὲν νυν βάρβα-
ροι τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασί-
στιον.
- 25 Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσ- Sic confirmatis
βάλλουσιν, καὶ δεξάμενοι ὥσαντο, ἐθάρσυσάν τε 90 Graecorum ani-
πολλῶ μᾶλλον, καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἄμαξαν ἐσθύντες mis, in agrum Pla-
τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς Erythraeus ad
rem gerendam
parum commo-

supplere placet ἔκωντος (ut sane idem sit atque ἀποστάν-
τες), assentiente Schweighaeu-
sero, qui antea supplere τοὺς
ἵππους maluerat. Hoeger. in
Actt. phil. Monacc. III, 4 pag.
526, coniicit ὑποστρέψαντες.
Equidem malui a librorum
scriptorum auctoritate stare
quam coniecturas incertas in
textum recipere. Et vid. quo-
que Matth. Gr. Gr. §. 496,
1 pag. 933. Similis apud Pau-
saniam confusio III, 11 §. 6,
ubi tamen Siebelis (pag. 31)
revocavit ἀποστάντες.

Cap. XXIV.

κείροντες] i. e. caput ton-
dentes: quod luctus erat indi-
cium, ut II, 36. Attigit He-
rodotea Eustath. ad II. XXIII
p. 1402, 24. Ad verba se-
quentia: οἰμωγῇ τε χρεώμενοι
ἀπλέτῳ conf. V, 99. VII, 211.

Et luctum illum iisdem fere
verbis atque Herodotus enarrat
Plutarch. Aristid. 14 fin. De
barbarorum luctu Wesseling.
conferri voluerat Brisson. De
reg. Perss. princip. II, 206.
Perizon. ad Aelian. V. H. VII,
8. Morem autem illum equis
capillos abradendi apud Grae-
cos quoque antiquissimo repe-
riri aevo observat Larcher. ex
Euripid. Alcest. 429 et Plut.
Pelopid. 34 init. p. 296 C. F.

Cap. XXV.

ἐθάρσυσαν] Ita unus codex
pro vulg. ἐθάρσυσαν. Vid.
Koen. ad Gregor. Corinth. De
dialect. Attic. §. 82 pag. 153.
Voculam δέ, in duobus codd.
omissam Schaeferus, et Bekke-
rus neglexerunt.

ὁ δὲ νεκρὸς ἦν κ. τ. λ.] Ci-
tat Eustath. ad Homer. II. p.
626, 52 s. 481, 5, ubi recte

dns videretur,
transire placet.
Fons Garga-
phius. Andro-
crates heros

2 ἦν θέης ἄξιος, μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν
δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίουν· ἐκλείποντες τὰς τάξεις,
3 ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Μετὰ δὲ, ἔδοξε 95
σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαί-
νετο πολλῶ ἔων ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατοπεδεύε-
σθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε ἄλλα, καὶ
4 εὐϋδροτέρος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ τὴν
κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χῶρῳ τούτῳ
ἔουσαν, ἔδοξε σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ δια-
5 ταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. Ἀναλαβόντες δὲ τὰ 1

dat ἦν, quod etiam nunc e
melioribus Herodoti libris re-
vocatum esse video. Schaefer-
rus tenuit ξην. — Ad voces
μέγαθος et κάλλος plerumque
iunctas conf. nott. ad V, 12.

τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐ-
ποίουν] „τῶν δὲ id est μεγά-
θεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦ-
τα ἐποίουν, nempe τὸν νεκρὸν
παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμενον. In
Homeri II. XXII, 369 Hecto-
ris cadaver περιδραμον ὕψος
Ἀχαιῶν, οἱ καὶ θηήσαντο φυὴν
καὶ εἶδος ἀγνὸν Ἐκτορος.“
Valcken. Ideo vero (i. e. ob
pulcritudinem corporis et ma-
gnitudinem) haec faciebant (ut
scil. cadaver ducerent, praeter
aciem ac singulos ordines) cun-
ctique relictis stationibus accede-
bant intuituri Masistium. Ubi
quae ante ἐφοίτεον olim inserta
erat vocula καὶ, ea nunc eiecta
est, melioribus codd. ita iubent-
tibus.

ὁ γὰρ χῶρος κ. τ. λ.] De
structura loci conf. Matth. Gr.
Gr. §. 615 p. 1243. Ad seqq.
ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατο-

πεδεύεσθαι vid. nott. ad IX, 2.
7 et ob usum locutionis τὰ τε
ἄλλα Hermann. ad Viger. pag.
722, ubi nostrum locum ita
latine reddit: „regio Platae-
ensis quum aliis rebus aptior vide-
batur ad castrametandum Ery-
thraeo, tum aqua abundantior.“

ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαρ-
γαφίην] Fons iste, cuius men-
tio quoque IX, 49. 50 occasum
versus ab Erythris prosiliebat;
unde aqua Plataeam versus fuit
deducta teste Pausan. IX, 4 §.
3, ubi vid. Siebelis. Nunc eum
vocari dicunt Vergentiari, duo-
bus vicis Gondara et Velia
aquas praebentem. Vid. C.
O. Müller. Orchomen. p. 489
coll. Gail. Le philol. V p. 309
seq. Qui fons num idem sit
atque ille, quem Clarke (Tra-
vels II, 3 pag. 83) pro Gar-
gaphio fonte habet, haud dig-
noscam; statuit nimirum eam
aquam, quae e fonte prosiliat
dimidia ferme horâ remoto a
vico Platana, si quis inde pu-
gnae campum petat, ad hunc

ὅπλα, ἥϊσαν διὰ τῆς ὑπαρείης τοῦ Κιθαιρώνος παρὰ
 Ῥσιᾶς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσ-
 σοντο κατὰ ἔθνεα πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαρ-
 γαφίης καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἡ-
 ῤωος, διὰ ὅχθων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπέδου χω-
 26 ρίου. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λόγων πολ-
 2 λὸς ὠθισμὸς Τεγεγτέων τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαί-

Contentio inter
 Tegeatas et A-
 703
 thenienses de lo

fontem Gargaphiae spectare
 videri.

παρὰ Ῥσιᾶς] i. e. praeter Hy-
 sias, ut V, 74. VI, 108. De
 ipsa urbe dixi ad IX, 15. Quae
 continuo sequuntur ἐς τὴν
 Πλαταιίδα γῆν (i. e. in agrum
 Plataensem) Gail Le philol.
 IV p. 284 ob sequens ἀπικό-
 μενοι intelligi vult: *marchant
 vers le territoire de Platée, quem-*
admodum paulo ante ἐπικατα-
βῆναι ἐς Πλαταιάς descendre
vers Platée. Equidem cur a
 vulgata interpretatione rece-
 dam, haud intelligo.

τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδρο-
 κράτεος τοῦ ἡῤωος] Andro-
 cratis fanum propius abest ab
 ipsa Plataeensium urbe, haud
 multum a Cereris templo situm
 loco minus apto tam peditibus
 quam equitibus. Vid. Gail I.
 I. V p. 300—306 Kruse Hell.
 II, 1 p. 596 et tabulam adie-
 ctam, quae totius regionis accu-
 ratam continet delineationem.
 De ipso heroe antiquo conf.
 Wasse ad Thucyd. III, 24
 et potissimum Plutarch. Ari-
 stid. 11 pag. 325. — Ad vo-
 cēs διὰ ὅχθων (per colles) conf.
 IX, 56. 59 et allata ad IV,
 201. Pro χωρίου tres codd.

χώρου. Atque alibiquoque χω-
 ρίου de loco spatioso adhiberi,
 ut II, 29 observat Schweig-
 haeuserus.

Cap. XXVI.

λόγων πολλὸς ὠθισμὸς] Vid.
 nott. ad VII, 225. Quod olim
 legebatur πολλῶν in Florent.
 quoque libro conspicuum, du-
 dum correxit Wesseling. Diss.
 Herod. XI pag. 205 reponens
 πολλὸς, ut VIII, 78 et recte in-
 terpretans: *vehemens verborum*
altercatio. Ad verbum ἐδικαί-
 ευν conf. nott. ad VIII, 126 et
 ad pronomina αὐτοί (ubi olim
 male αὐτέων) ἐκάτεροι Matth.
 Gr. Gr. §. 468 fin. p. 869. Con-
 ferunt III, 82, ubi αὐτὸς ἕκα-
 στος et V, 13 αὐτὰ ἕκαστα.
 Quod vero Valcken. τὸ ἔτερον
 κέρας per euphemismum dici
 putat *sinistrum cornu*, ob Plu-
 tarch. Aristid. 12, ubi de ea-
 dem disceptatione inter Athe-
 nienses et Tegeatas refertur,
 merito obloquitur Schweig-
 haeuser, quum ἔτερον κέρας
 utrumlibet intelligatur cornu
 sive *sinistrum* sive *dextrum*.
 Ad proximum τοῦτο μὲν non
 sequitur τοῦτο δὲ, sed eius loco
 cap. 27 initio legitur: Ἀθη-

eo honorario in
acie obtinendo.
Quibus utrique
argumentis ad
eum sibi vindican-
dum usi.

ενν γὰρ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ
3 καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν, 10
οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε· „Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα
„ταύτης τῆς τάξις ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι
„ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ
„παλαιόν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε 15
„Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνα-
4 „τον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὐρόμεθα
„τοῦτο, διὰ πρῆγμα τοιόνδε. Ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν
„καὶ Ἰώνων τῶν τότε ὄντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκ-
„βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι 20
„κατιούσι· τότε ὦν λόγος Ὑλλὸν ἀγορεύσασθαι, ὡς
„χρεὸν εἶη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακιν-

ναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπε-
κρίναντο τάδε.

ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τά-
ξιος] „Sic Tegeatae postea
ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων
ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et
Athenienses cap. 27 ἄρ' οὐ
δίκαιοι εἰμεν ἔχειν ταύτην
τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi
Aristid. 12 pag. 326 A. Ἀθη-
ναῖοι Τεγεάταις περὶ τάξεως
ἐρίσαντες. Lis erat non adeo
de loco, quem obtinerent, sed
utri cornu alterum in hostem du-
cerent.“ Wesseling. Pro
τῆς τάξις una Aldina τῆς στά-
σιος. Vid. IX, 21. — In seqq.
ὅσαι ἤδη ἔξοδοι breviter di-
ctum pro ἐν ταῖς κοιναῖς ἐξό-
δοις, ὅσαι statuit Matth. Gr.
Gr. §. 474 E. pag. 888. — Pro
τὸ παλαιὸν duo codd. τὸ πά-
λαι, ut IV, 180. VII, 142. IX,
72. Sed τὸ παλαιὸν inveni-
tur quoque VII, 129, idque
huic loco eo magis aptum, ubi
sequitur τὸ νέον. Cr. addit

Heindorf. ad Platon. Euthy-
dem. §. 40 pag. 355.

ἐπειρῶντο — κατιόντες] Ea-
dem structura IX, 53, ubi vid.
Ad argumentum loci cf. Dio-
dor. IV, 57. 58. Ad verba
μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων vid.
nott. ad I, 146, et ad locutio-
nem ἰζόμενοι ἀντίοι Herod. V,
18. IX, 18. Quae sequuntur
verba: τότε ὦν λόγος Ὑλλὸν
ἀγορεύσασθαι reddenda viden-
tur: fama est Hyllum edixisse,
vel etiam, quod eodem fere
redit, edicendum curasse. Quo
eodem sensu activum προη-
γόρευε IX, 98. VII, 10 §. 4
coll. IX, 92 et VIII, 5, ubi ἡ-
γόρευε et potissimum VI, 97.
Hinc Grashof (Zeitschrift f. Al-
terthumswissensch. 1834 nr.
3 p. 248) coniecit pro ἀγορεύ-
σασθαι refingendum esse ἀγορή-
σασθαι, ea notione [concionan-
di, publice s. pro concione dicen-
di] quā VI, 11 verbum ἡγο-
ρῶντο. Mihi vix opus vide-

„δυνεύειν συμβάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου
 „στρατοπέδου, τὸν ἂν σφέων αὐτῶν κρίνωσι εἶναι
 „ἄριστον, τοῦτόν οἱ μυννομαχῆσαι ἐπὶ διακειμέ- 25
 5 „νοισι. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι
 „ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε· ἦν
 „μὲν Ὅλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα,
 „κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια· ἦν δὲ νικη-
 „θῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ 30
 „ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἔτέων μὴ ζητῇ-
 6 „σαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προεκριθῇ τε δὴ ἐκ
 „πάντων συμμάχων ἐθελοντῆς Ἐχέμος, ὁ Ἡερόπου,

tur tali mutatione, libris scriptis praesertim invitis. De vobis ὧν monuit Matth. Gr. Gr. §. 625 p. 1273.

ἐπὶ διακειμένοισι] i. e. certis quibusdam propositis legibus s. conditionibus, de quibus inter utrosque convenerat. Citat Herodotea Eustath. ad II. p. 233, 33s. 177, 5. Haud aliter Plutarch. Thes. 17 ἐπὶ τοῖς ὁρισθεῖσιν. Mor. II p. 808 A. ἐπὶ πᾶσι δικαίοις. Ad argumentum loci sic Valcken. „Quae de Hylo narrantur Heraclida certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum praestantissimum provocante, comparari poterunt cum Diodor. Sic. IV, 58. Sed iuxta Diodorum, Hylo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidae: verius ille scripsisset cum Herodoto ἐντὸς ἐτῶν ἑκατόν, iudice viro summo ad Diodor. Conf. Meurs. De regn. Laced. cap. 7.“ Quibus addam, quae Wesselingius ad illum Diodori locum adscri-

psit: „Frequentis olim usus inter dissidentes reges singularia erant certamina, longe profecto honestiora et magis e civium, quam quae vulgo levi saepe ex causa inter privatos sumuntur. Exempla principum, ut popularium sanguini parceretur, inter se congregantium non addo: sunt enim in his libris haud rara et ab incomparabili Is. Casaubon. ad Athen. IV, 13 diligenter collecta.“ — Ad verba ἔταμον ὅρκια conf. IV, 70. VII, 132.

ἑκατόν τε ἐτέων] i. e. intra centum annos. Nec aliter simplex genitivus II, 115. VI, 58. In annorum centum numero congruit cum Herodoto Schol. Thucyd. I, 12; qui hac de re egerint, plures laudat Wesseling. ad Diodor. I. I.

Ἐχέμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγέος] Omnes libri scripti Φηγέος, quod inde retinendum duxi. Nam e Pausania VIII, 4 §. 7, ubi ille vocatur Κηφεύς, apud Herodotum corrigere volunt Κηφέος, suadente quoque

„τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε ἑὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέ- 35
 „τερος, καὶ ἔμουννομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὀλλον.
 7 „Ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοπον-
 „νησίοις τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ δια-
 „τελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ
 8 ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γινομένης. Ὀμῖν μὲν 40
 „νυν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμεθα· ἀλλὰ, δι-
 „δόντες αἴρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν,
 „παρίεμεν· τοῦ δὲ ἑτέρου φαρὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι
 9 ἡγεμονεύειν, κατὰ περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. Χω- 45
 „ρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγρημένου ἔργου, ἀξιονικότε-
 „ροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολ-
 „λοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν,
 „ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδονται, πολλοὶ δὲ

Siebelis (qui hunc *Echemum* luctae praemium tulisse in Olympico certamine observat e Pindar. Ol. X, 79 seqq.) et Larchero, qui hoc de Cephæo prae-ter Pausaniae l. l. excitat Apollodor. I, 8 §. 2 pag. 30 et §. 16 pag. 49. Hinc Negrus recepit *Κηφέος*.

φαρὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι ἡγεμονεύειν] Borheck., prae-eunte Koen. ad Gregor. Cor. De dial. Ion. §. 56 et Larchero, rescribi vult ἐς ἡμέας: quibus Schweigh. recte opponit ipsum Herodotum III, 36, quamquam praepositio et ipsa reperitur addita VI, 57. Nam haec fere loci sententia: „ad nos pertinere dicimus imperium s. ductum alterius cornu“: quod convenit cum iis, quae continuo subiiciuntur: ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἔτερον, ubi scil. iure hoc sibi deberi contendunt.

τοῦ ἀπηγρημένου] Passivo

sensu accipiendum esse observat Matth. Gr. Gr. §. 495 E. p. 931. Adsequens ἀξιονικότεροι cf. VII, 187, ibique allata.

ἀγῶνες ἀγωνίδονται] Verbum ἀγωνίδεται affert Eustath. ad Il. p. 234, 20 s. 177, 23. Attigit quoque Matth. Gr. Gr. §. 204, b p. 377. Ad argumentum loci conf. I, 65 seqq. — In seqq. retinui δίκαιον, quoniam δικαιότερον et libri scripti respuunt et usus linguae; sed positivum subinde ita poni invenimus, ubi mente addere licet μᾶλλον, quod idem etiam cap. 27 statuere licet, ubi superlativum pro comparativo Noster adhibuisse videtur: αἰεὶ πρῶτοι εἶναι ἢ Ἀρκάσι. De illo usu conf. Matth. Gr. Gr. §. 457, 1 pag. 855, de hoc §. 462. Et vide sis quoque Lambert. Bos. De ellipsis. Ling. Gr. pag. 769. — Ad particularum negatarum usum in

- 10 „καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν 50
 „τὸ ἕτερον κέρας, ἥπερ Ἀθηναίους. οὐ γὰρ σφί
 „ἔστι ἔργα οἷά περ ἡμῖν κατεργασμένα, οὐτ' ὦν
 27 „καινὰ οὔτε παλαιά.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· „Ἐπιστά- 704
 „μεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι 55
 2 „πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ' οὐ λόγων. ἐπεὶ δὲ ὁ
 „Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ
 „ἐκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ,
 „ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡ-

verbis: οὐτ' ὦν καινὰ οὐτε
 παλαιὰ vid. Matth. Gr. Gr. §.
 625 p. 1275.

Cap. XXVII.

σύνοδον τήνδε — συλλεγῆ-
 ναι] i. e. bene novimus, con-
 venisse nos hic pugnandi, non al-
 tercandi causa, sive, ut exponit
 Schweigh. in Lex. Herod.:
 „novimus pugnandi causa cum
 hoste hic nos convenisse, non ser-
 monum faciendorum causa, i. e.
 non ut longis orationibus tempus
 teramus.“ Plutarchus in Ari-
 stid. 12 haec hunc in modum
 profert: ἤκομεν, inquit Aristi-
 des, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιά-
 σοντες, ἀλλὰ μαχόμενοι τοῖς
 πολεμίοις. Ubi similia quae-
 dam dicta affert Valckenaer. e
 Liv. XXXII, 34. Diodor. II p.
 638. Euripid. Phoeniss. 591.

προέθηκε — λέγειν] Schwgh.,
 qui prius intellexerat: instituit
 dicere s. proposuit, ut diceremus,
 postea hunc unum huic loco
 convenire sensum statuit: prae-
 tulit commemorare vel ut com-
 memoraremus. De qua inter-

pretatione merito dubitans Ste-
 gerus, rescribi voluit λέγων.
 Equidem e glossa marginali in
 textum irrepsisse verbum cre-
 diderim.

ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶ-
 σαι πρὸς ὑμέας] „Laudabilia,
 quae multis hic enarrant Athe-
 nienses, maiorum suorum faci-
 nora, hinc paucis commemorat
 Pseudo-Plut. De Herod. Ma-
 lign. pag. 872 A. Eadem illa
 magna cum laude celebrantur
 ab oratoribus; ab Isocrate in
 Panegyr. p. 51 [§. 27 seq.]
 seqq. in Aristid. Panathen.
 p. 201 etc. in Ἐπιταφίοις et-
 iam λόγοις, quibus nomina prae-
 figuntur Demosthenis et Ly-
 siae.“ Valcken. — In seqq.
 e Florentino aliisque dedi οὐ-
 τοί φασι, ubi Schaefer. cum
 Matth. φασὶ οὗτοι. Ac paulo
 post voces τοῦτο μὲν ante τοῦ-
 τους immerito ex uno San-
 crofti codice omisit Schaeferus,
 quem Matth. et Bekker. se-
 quuntur. Mihi ceterorum li-
 brorum auctoritas praestare vi-
 debatur.

„μῖν πατρώϊόν ἐστι, ἐοῦσι χρηστοῖσι αἰεὶ, πρώτοις εἶναι 60
 3 „ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν οὐτοί φασι ἀποκτεῖναι τὸν
 „ἠγεμόνα ἐν Ἰδῳ, τοῦτο μὲν τούτους πρότερον,
 „ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐς τοὺς
 „ἀπικοῖατο φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων,
 „μοῦνοι ὑποδεξάμενοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατέλ- 65
 „λομεν, σὺν κείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε
 4 „ἔχοντας Πελοπόννησον. τοῦτο δὲ, Ἀργείους τοὺς
 „μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτή-
 „σαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους, στρα- 70
 „τευδόμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελεῖσθαι τε τοὺς
 „νεκροὺς φάμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευ-
 5 „σίνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονί-

Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος κ. τ. λ.] Hosce accusativos non bene convenire cum iis, quae deinceps leguntur: ἀνελεῖσθαι τε τοὺς νεκροὺς nemo non videt. Pro accusativis absolutis si quis accipere velit, non intercedam; nisi praestat ad illud structurae genus referre, de quo Matth. Gr. Gr. 427 not. 3. De ipso argumento loci vid. V, 67 ibique nott. Larcherus excitaverat Apollodor. III, 6 §. 1. 3. 6. 8. III, 7 §. 1. Plutarch. Thes. cp. 29 p. 14 A. — Verbum ἀνελεῖσθαι in cadaveribus ad sepulturam tollendis adhibitum illustrat Wesselingius Isocratis locc. Panegy. 15 §. 55 p. 52 A. Plat. [cp. 21 §. 53] p. 306 D. — Panath. [cap. 70 §. 171] p. 269 A. Lys. Epitaph. [pag. 60 seq.] p. 33, ubi cf. Taylor. Tu add. IX, 23 et Boissonad. ad Philostrat. Heroicc.

p. 431. 542. Lex. Xenoph. I p. 195.

καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευσίνι Vid. Matth. Gr. Gr. §. 321, 6 pag. 629. De verbo θάπτειν dixi ad V, 8. Eleusine (i. e. in agro Eleusinio, non in templo Eleusinio) illos sepultos esse testantur quoque Pausan. I, 39 §. 2 et Lysias Epitaph. p. 191. 25 s. p. 65 Reisk.

ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας κ. τ. λ.] Ita scripti libri quantum scio omnes, quos hic deserere nolui, probante Wesselingio, Diss. Herod. IX p. 132, ubi de hoc loco uberius egit. Cum enim in Aldina post verba τὰς Ἀμαζονίδας invenirentur inserta verba τὰς ἀποθήκας, Gronovius reponi voluerat τὰς ἀποθήκας, probante Larchero, qui reddit redoutables guerrières, et Toupio in Epist. crit. p. 82 s.

„δας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας
 „κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι 75
 6 „πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. Ἄλλ' οὐ γάρ τι
 „προέχει τούτων ἐπιμεμνησθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ
 „τότε ἰόντες, ὥς τοι νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι· καὶ
 7 „τότε ἰόντες φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν ἀμείνονες. Παλαιῶν
 „μὲν νυν ἔργων ἄλλος ἔστω. ἡμῶν δὲ εἰ μὴδὲν ἄλλο

p. 66 (T. II p. 500. IV p. 489);
 Coraë s scribi maluit: ἐς Ἀμα-
 ζονίδας τὰς ἀπὸ Θρηϊκῆς τὰς
 ἀπὸ Θερμώδοντος ob Virg. Aen.
 XI, 659, quod merito displicuit
 Larchero, qui Taylori quoque
 in medium profert emendatio-
 nem in Lectt. Lysiacc. cap. 4
 init. pag. 687 s. p. 243 Reisk.
 ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀπὸ Θεμι-
 σκύρας τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος
 ποταμοῦ. — De Amazonibus,
 quarum sedes ad Thermodon-
 tem fluvium, vid. nott. ad IV,
 110 coll. IV, 68 et Ephori frag-
 mentt. p. 209 Marx. a Cr. ad
 h. l. laudat., Homer. II. III, 189
 coll. VI, 186. De incursione
 earum in Atticam vid. Plutarch.
 Thes. 26 seq. p. 12 E. Paus.
 I, 41 §. 7. Lysias I. I.

καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πό-
 νοισι] Male duo codd. Ἡρωϊ-
 κοῖσι, quamquam, notante Wes-
 selingio, id ipsum reperitur apud
 Diodor. XV, 79 coll. Cicer. De
 N. D. III, 21. Additur h. l.
 nomen πόνοισι, quum alias
 nullum eiusmodi nomen repe-
 riamus adiectum, ut VII, 20.
 171 τὰ Τρωϊκά. At vide sis
 Lambert. Bos. De ellipss. pag.
 395. 396. De ipsa voce πό-
 νος conf. VI, 114. VIII, 89.

Caeterum testis est Homerus,
 II. II, 546. 556 seqq. ad Troi-
 cam expeditionem quinquagin-
 ta naves Athenienses praebuisse.
 Eorundem Atheniensium poeta
 meminit II. IV, 328 (ubi Ἀθη-
 ναῖοι μῆστωρες αὐτῆς) XIII,
 196. 689. XV, 337.

ἀλλ' οὐ γάρ τι προέχει] ni-
 hil admodum proficit, mentionem
 harum rerum fecisse, interpreta-
 tur Schweigh. in Lex. Herod.
 ubi vid. Usus particulae γὰρ
 attigit Matth. Gr. Gr. §. 615
 pag. 1242, cui add. Hartung.
 Lehre v. d. Gr. Parit. I p. 470.
 — φλαυρότεροι valet deteriores,
 minus fortes imbellesque indeque
 inutiles, ut I, 207, ubi τῆς στρα-
 τιῆς τὸ φλαυρότατον idem est
 atque τὸ ἀχρηϊόν.

εἰ μὴδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδε-
 δεγμένον] i. e. si nullum aliud
 (facinus) a nobis exhibitum es-
 set s. si nullum aliud edidissemus
 facinus (at multa sane praesti-
 timus, si qui alii Graecorum),
 ob unam certe pugnam Mara-
 thoniam digni sumus, qui hunc
 obtineamus honorem. Cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 629 pag. 1288, qui
 idem §. 617 p. 1250 consula-
 tur ad verba εἰ τέοισι καὶ ἄλ-
 λοις Ἑλλήνων. Pro ὥσπερ

„ἔστι ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἔστι πολλά τε καὶ εὔ80
 „ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ 705
 „ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοι εἰμεν τοῦτο τὸ
 „γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οὔτινες μῶνοι
 „Ἑλλήνων δὴ μονομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔρ-85
 „γῶ τοσοῦτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιγεγόμεθα, καὶ ἐνι-
 8 „κῆσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσαράκοντα. ἄρ' οὐ
 „δίκαιοι εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μού-
 „νου τοῦ ἔργου; Ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξις
 „εἵνεκα στασιάζειν πρέπει, ἄρτιοι εἰμεν πεῖθεσθαι 90
 „ὑμῖν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεώτατον

in proxime antecedentibus haud
 opus rescribere οἷσπερ ἔστι, ut
 Abreschio venerat in mentem.
 Ad ipsam sententiam ab scri-
 ptore hic prolatam faciunt, quae
 adscripsit *Valckenaerius*:
 „Campus Marathonius praeci-
 pua semper fuit Atheniensibus
 gloriandi materies, quia hanc
 de Persis victoriam soli repor-
 taverant. Ea de re loquenti
 Lycurgo c. Leocr. p. 162, 13
 (p. 210 seq. R.) dicuntur οὐκ
 ἐπὶ τῇ οὐξῇ μέγα φρονοῦντες,
 ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράτ-
 τειν.“ Qui idem vir dein ex-
 citat testimonia Aristophanis
 Eqq. 1331. Thucydidis I, 73,
 ubi Athenienses se solos dicunt
 Marathone προκινδυνεύσαι τῷ
 βαρβάρῳ, Critiae apud Athen.
 I p. 28 C., eoque etiam spectat
 Μαραθωνομάχων nomen Atti-
 cisticis auribus iucundissimum
 apud Aristoph. Nub. 982. A-
 then. VI p. 253 F.

ἐνικῆσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ
 τεσσαράκοντα] „Satis gloriose.
 Annumerantur nobis nationes

Dario vectigales III, 90 seqq.
 isto numero plures. Illaene ve-
 ro Marathonium in campum
 contra Athenienses et navibus
 quidem sexcentis (VI, 95) ve-
 nerunt? Iustius adiungitur, non
 profecto decere τάξις εἵνεκα
 στασιάζειν: adesse enim, οὐ
 τοῖς συμμάχοις στασιάζοντας,
 ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολε-
 μίοις, uti Plutarch. Aristid.
 [cap. 12] p. 326. B.“ *Wes-*
seling.

ἄρ' οὐ δίκαιοι εἰμεν] i. e.
 nonne iustum est, nos eum obti-
 nere locum ob hoc unum facinus.
 De usu vocis δίκαιος conf. nolt.
 ad VIII, 137. Ad seq. ἄρτιοι
 εἰμεν (parati sumus ad vobis pa-
 rendum) conf. IX, 48. 53. Gail.
 Le philolog. V. p. 217, hunc
 in modum haec intelligi vult:
 „nos prétentions ne nous rendront
 pas imprudens: nous serons et
 nous sommes assez sages pour vous
 obéir.“

ἵνα δοκέει] Ita recte nunc
 editur pro δοκῇ, dudum iu-
 bente Valckenaerio, qui etiam

28 „ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ κατ' οὐστυνας. πάντῃ
9 „γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέ-
„εσθε δὲ ὡς πεισομένων.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβον- 95
το. Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπε-
δον Ἀθηναίους ἀξιονικότερους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας
ἢ περ' Ἀρκάδας. οὕτω δὲ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ
ὑπερεβάλλοντο τοὺς Τεγεάτας.

Re ad Spartano-
rum arbitrium
reiecia, Tegea-
tae causa cadunt.
Acies quo ordine
instructa, Athe-
niensium dux A-
ristides [8. 79].

2 Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶν-
τές τε καὶ οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν
δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τούτων 1
δὲ τοὺς πεντακισχιλίους, ἑόντας Σπαρτιήτας, ἐφύ-
λασσαν ψιλοὶ τῶν εἰλωτέων πεντακισχίλιοι καὶ τρισ-
3 μύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἐπὶ τεταγμένοι.
προσεχέας δέ σφι εἶλοντο ἐστάναι οἱ Σπαρτιῆται 5
4 τοὺς Τεγεάτας, καὶ τιμῆς εὔνεκα καὶ ἀρετῆς. τού-
των δ' ἦσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πεντηκόσιοι·
μετὰ δὲ τούτους ἴσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι·

ἢ ἂν δοκῇ scribi posse con-
iiciebat. Ad ipsam sententiam
ille laudat Plutarch. V. Aristid.
I. I. et II p. 208. — Ad sequens
κατ' οὐστυνας conf. VIII, 85.

Cap. XXVIII.

ἀνέβωσε] Conf. nott. ad I,
11. De voce ἀξιονικότερος cf.
nott. ad VII, 187 et de verbo
ὑπερεβάλλεσθαι nott. ad VI,
140. Mox οἱ ἐπιφοιτῶντες
(qui post veniunt s. accedunt)
opponuntur iis, qui ἀρχὴν i.
e. ab initio s. principio iam ac-
currebant. Verbum ἐπιφοιτῶν
invenimus I, 97.

ἐφύλασσαν] custodiebant i. e.
custodiendi et curandi causa
eos comitabantur, ut simul es-
sent armigeri atque ministri.
Ad vocem εἰλωτέων cf. nott.
ad IX, 10.

προσεχέας δέ σφι εἶλοντο]

i. e. proximum locum Tegeatis
tribuerunt Spartani, ut reddit
Schweighaeuserus, sive Spar-
tani Tegeatas sibi elegerunt,
qui ipsis proximi starent in acie.
Sic προσεχῆς IX, 102 coll. III,
73. 89. 91. 92, ubi finiti-
mum, proximum indicat. — Quae
sequuntur: καὶ τιμῆς εὔνεκα
καὶ ἀρετῆς, Matth. Gr. Gr. §.
576 p. 1137 attigit explicans:
honoris causa et propter virtutem.
Probabile est priora hic respici
Tegeatum et Spartanorum cer-
tamina, in quibus illos superio-
res fuisse narrat Herod. I, 65
coll. IX, 26 fin.

τούτων δ' ἦσαν ὀπλῖται κ.
τ. λ.] Quam Herodotus hic re-
censionem dat populorum, qui
ad Plataeas pugnaverint, ea
non prorsus convenit cum Pau-
san. V, 23 §. 1, ubi gentium,

παρὰ δὲ σφι εὗροντο παρὰ Πανσανίῳ ἐστάναι Πο-
τιδαιητῶν τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριη-
κοσίους. τούτων δὲ ἐχόμενοι ἴσταντο Ἀρκάδες Ὅρ-10

quae Plataeensi pugnae inter-
fuerint ille prodit nomina tri-
podī Olympico inscripta; qua
de re disserit Broendsted. in
Itin. I p. 106 seqq. Desunt
enim apud Herodotum incolae
quinque insularum Aegaei ma-
ris: Cei, Naxii, Tenii, Cyth-
nii, Melii, quorum nomina ex-
hibentur in illa inscriptione,
quosque non tam per socor-
diam ab Herodoto neglectos
putem, quam potius eam ob
causam, quod pauci fuerint nu-
mero nec magni momenti, ac-
censi τοῖς ψιλοῖς, quos ipsos in
universum modo indicat Hero-
dorus, accuratius recensens τοὺς
ὀπλίτας s. gravis armaturae mi-
lites. Quod vero apud eun-
dem Pausaniam *Elei* referun-
tur, quos post pugnam advenis-
se tradit Herodotus IX, 77, id
Broendstedio auctore vel ita
explicandum, ut non *Elei* in
Peloponneso sed *Elei Eretrien-
ses* intelligantur, vel statuen-
dum, errore factum esse, ut
Pausanias pro *Palaeensibus*, qui
revera desunt, legerit in illa in-
scriptione *Eleos*: *FAAEIOI*
pro *FAAEIS*, Eretrienses au-
tem atque *Leucadios* eam ob
causam omissos putat idem
Broendsted. l. l., quod hi una
cum aliarum duarum gentium
militibus collocati fuerint ex
causa quapiam, quam tamen
nobis expiscari haud liceat.

παρὰ δὲ σφι εὗροντο] i. e.
a *Pausania* (qui totius exerci-
tus fuit dux) impetrarunt, ut
iuxta ipsos ἢ *Potidaeatae*, qui
aderant trecenti numero colloca-
rentur. De verbo εὗρίσκεισθαι
vid. IX, 26 coll. 6. III, 148.
Potidaeam vero Corinthiorum
fuisse coloniam, sic satis e
Thucydide I, 56 constat. Ur-
bis Noster mentionem facit VII,
123. VIII, 126 seq.

τούτων δὲ ἐχόμενοι] i. e.
hisce proximi stabant in acie
Orchomenii Arcades (quo scil.
ab *Orchomeniis* Boeotis distin-
guerentur), oriundi *Orchomeno*,
quae fuit urbs sane antiquissi-
ma, in Graecorum bellis cre-
bro memorata sed quo tempore
Strabo vixit, iam diruta, ita
ut Pausaniae aetate VIII, 13
non nisi exiguae exstiterint
moenium atque aedium reli-
quiae, non longe remotae a vico
Calpaci s. *Calpachi*, ad quem
ab urbe Tripolitza per Capsam
devenimus spatio quatuor ho-
rarum et amplius. Testan-
tur Gell. et Dodwell., qui
tribus ferme horis a Mantinea
se huc profectum esse scribit.
Plura Mannert. VIII p. 438 seq.
Wasse ad Thucyd. V, 61 et
Poppo ad Thucyd. I, 2 p. 189.
Apud Herodotum VII, 202
eiusdem gentis mentio inter eas
gentes, quae ad Thermopylas
miserunt copias. De Sicyoniis

5χομένοι ἐξακόσιοι· τούτων δὲ, Σικυνῶνιοι τρισχίλιοι.
 τούτων δὲ εἶχοντο Ἐπιδανρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ
 δὲ τούτους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζην-
 νίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρεγέτων διηκόσιοι· τούτων δὲ
 Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι· τούτων δὲ 15
 6ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστασαν
 Ἐρμιονέες τριηκόσιοι. Ἐρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο
 Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἐξακόσιοι· τούτων δὲ Χαλκι-

conf. VI, 92. V, 67 seqq. VIII, 43, ubi aequae atque Troezenii inter eos enumerantur, qui naves ad Salaminem miserunt. De Lepreatis diximus ad IV, 148.

Μυκηναίων] Ad Thermopylas Mycenaei memorantur VII, 202. Ex quo Mycenaeorum studio erga reliquos Graecos, qui contra Persam arma ceperant, factum est, ut ab Argivis, quos cum aperte Persarum partes amplecti haud liceret; a neutrorum partibus stetisse acceperimus, iratis postea lacerarentur urbeque diruta Argos transferrentur, quotquot tum essent superstitēs. Adhuc urbis dirutae moenium quorundam, Cyclopia vulgo vocant, rudera sive fundamenta superesse narrant. Sed ex eo, quod ad Thermopylas non nisi octoginta, ad Plataeas quadringentos misit homines, merito colligas Mycenaeorum civitatem, quae antiquo tempore ita eminebat, iam Herodoti aetate multum decrevisse. Conf. Mannert. VIII p. 650.

Φλιάσιοι] Idem ad Thermopylas quoque profecti erant,

teste Herodoto VIII, 202. De ipsa urbe *Phliunte* agroque *Phliasio*, in montibus sito et Sicyonia ditione, Cleonis atque Argolide incluso plura disserit Mannert. VIII p. 380 seq., qui idem pag. 382 quod mille gravis armaturae milites haec civitas contra Mardonium misit, inde coniicit, omnem civitatem continuisse quindecim fere milia hominum liberorum. De situ urbis non prorsus liquet, nec ullas veteris urbis ruinas adhuc detectas esse constat.

Ἐρμιονέες] Vid. VIII, 43. 73. *Eretrienses*, quos igitur ex parte in Graecia servatos esse patet, cum a Dario haec gens Susa transferretur teste Herod. VI, 119, aequae atque *Hermionenses* commemorantur VIII, 46: nam utraque civitas ad Salaminiam pugnam prae-buit naves. De *Styrensis* vid. VIII, 1. 46; de *Chalcidensibus* VIII, 127 coll. V, 74. 79. 99. Pausan. V, 23 §. 1, qui habet: *Χαλκιδεῖς οἱ ἐπὶ τῷ Εὐβοίῳ*. Vocem *ἐχόμενοι*, quae in Herodoti textum ex Aldina male irreperat ante *Χαλκιδεῖς*, sustuli equidem, libris sic iubenti-

7 δέες τετρακόσιοι· τούτων δέ, Ἀμπρακιητέων πεντη- 706
 κόσιοι μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων 21
 ὀκτακόσιοι ἔστασαν· τούτων δὲ ἔχόμενοι, Παλέες,
 8 οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγυνη-
 τέων πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐ- 25
 9 τᾶσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ τούτων,
 Πλαταιέες ἑξακόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀ-
 θηναῖοι ἐτᾶσσοντο, κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτα-
 κισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ' αὐτῶν Ἀριστείδης ὁ Λυ-
 σιμάχου. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπὶ περὶ ἕκαστον τε- 30
 ταγμένων Σπαρτιήτησι, ἦσαν ὀπλίται· συνάπαντες

29

Numerus et ar-
 matura militum.

bus. Retinuit tamen post Schae-
 ferum Matthiae.

Ἀμπρακιητέων] De Ambra-
 ciotis conf. VIII, 45, de Leu-
 cadiis VIII, 45. 47. Anactorium,
 unde Anactorii, a Corinthiis
 olim conditum et postea Co-
 rinthiis atque Corcyraeis com-
 mune, mari adiacebat ad
 ostium sinus Ambracici, quo
 loco nunc fere situm esse dici-
 tur oppidum *Vonizza*. Ante
 belli Peloponnesiaci tempora
 in Corinthiorum devenit pote-
 statem; sed mox ab Athenien-
 sibus capta ab eo inde tempore
 magis magisque decrevit, do-
 nec Nicopolin incolas transtulit
 Augustus. Neque enim longe
 hinc distat *Actium*, quod ad
 ipsius Anactorii ditionem olim
 pertinuit. Conf. Mannert. VIII
 p. 67 seq. Poppo ad Thucy-
 did. I, 2 p. 150.

Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] In
 Cephalenia insulâ quarta urbs
 vocatur Πάλη, eiusque cives
 Παλεῖς s. Ionico Παλέες et At-

tice Παλῆς, ut apud Thucy-
 did. I, 27 coll. Wass. ad Thu-
 cyd. II, 30, itemque Παλαιεῖς
 apud Polyb. V, 3 §. 4 (coll. V,
 5. 10), ubi conf. Schweigh.
 Corinthiorum coloniam dicunt
 fuisse hanc urbem, sitam, ut
 arbitrantur, prope vicum *Li-
 xuri*, ubi adhuc unius ferme
 horae intervallo ruinae quae-
 dam superesse dicuntur nomine
 solito *Palaeo-Castro* s. *Palichi*
 cognitae. Conf. Mannert. VIII,
 p. 91. Poppo I, 2 p. 153.

Ἀριστείδης] Pertinet huc
 Plutarchi locus in Aristid. cap.
 11 scribentis, Aristidem ad bel-
 lum fuisse electum ἀντοκράτο-
 ρα, assumtis octo mille gravis
 armaturae militibus. Et con-
 fer sis quoque Herodotum VIII,
 79.

Cap. XXIX.

συνάπαντες] Ita e duobus
 codd. merito revocatum pro
 σύμπαντες. Vid. I, 134. 178.
 VII, 187. Ad argumentum
 loci bene sic *Valcken.*: „In

έόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιά-
 2δες, καὶ ἑκατοντάδες ἑπτὰ. ὀπλῖται μὲν οἱ πάντες
 συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἦσαν τοσοῦτοι. Φι-
 λῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τὰ-35
 ξιος πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἑόν-
 των ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τούτων πᾶς τις
 3παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμο-
 νίων καὶ Ἑλλήνων φιλοὶ, ὡς εἰς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα,
 4πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἦσαν.
 φιλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος 40

hoc numero gravis armaturae
 militum 38,700, nihil inesse vi-
 titi liquet e sequentibus; pri-
 mum enim praeter illos φιλοὶ
 memorantur cum Spartanis mis-
 si Helotes 35,000; tum cetero-
 rum Graecorum φιλοὶ 34,500.
 Hi universi conficiunt 108,200,
 quibus adiuncti tandem 1800
 Thespienses summam imple-
 bant 110,000. [Qui idem nu-
 merus prodit ex accurata Brönd-
 stedii recensione I p. 105 coll.
 Clinton. Fast. Hellen. p. 427.]
 Herodotus infra [cap. 30] σύν
 Θεσπιέων τοῖσι παρϑενῶσι ἐξε-
 πληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριά-
 δες. De his Graeciae libertatis
 statoribus intelligo Diodor. Sic.
 XI, 30. — In seqq. verbum
 παρήρητο hinc attigit Iacobs.
 ad Aelian. N. A. V, 3. Tu cf.
 ad huius verbi usum VII, 20.
 VIII, 76 ibique allata IX, 42.
 ὡς εἰς περὶ ἕκαστον ἐὼν
 ἄνδρα] „Unus fere circa quem-
 que virum, fuere 34,500. Si
 absolute et sine exceptione di-
 xisset, unus circa quemque virum,
 numerus istorum leviter arma-
 torum non nisi 33,700 fuisset.

Nunc intelligi par est (quod et-
 iam alioquin credibile erat)
 nonnullis ex numero ὀπλιτῶν,
 de quibus hic agitur, duo aut
 plures leviter armatos, aliis vero
 nullum fortasse praesto fuisse.“
Schweighaeuser. Ad nu-
 merorum menda, quae in his
 Herodoti libris frequentiora
 omnino reperiuntur, sive ipsius
 scriptoris sive librariorum cul-
 pā, hoc quoque relatum vult
 Dahlmann. in Herodot. p. 99,
 quod hic velites octingenti plu-
 res, quam qui ex iusta prod-
 eunt computatione, eaumeran-
 tur. Tu vide praeter Boeckh.
 Oeconom. Athen. I p. 276.
 278, quem citat Dahlmann.
 Manso Spart. II pag. 312 et
 C. O. Müller. in Aeginett. pag.
 126, qui Herodotum levis ar-
 maturae numerum vix aliunde
 quam ex hoplitis definivisse ra-
 tus haec subiicit: „Sed fortas-
 se octingenti φιλοὶ, qui redun-
 dant, aut octingentis Epidau-
 riis, ut κοινιόποδες, aut
 octingentis Anactoriis, ita ut
 singulis duo additi fuerint levis
 armaturae, adiungendi erunt.“

30 ἔξ τε μυριάδες, καὶ ἑννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε. Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιάς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι ἑνδεκα μυριάδες ἦσαν, μῆς χιλιάδος 2 πρὸς δὲ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ 45 Θεσπίων τοῖσι παρευοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα 3 μυριάδες. παρήσαν γὰρ καὶ Θεσπίων ἐν τῇ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. Οὗτοί μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῇ Ἀσσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο. 50

31

Barbari Graecos insecuti, quo ordine castra locaverint, Persae Lacedaemoniis, Atheniensibus Graeci apud Mardonium militantes oppositi.

Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον, παρήσαν, πνθόμενοι τοὺς Ἑλλήνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσσωπὸν τὸν ταύτῃ ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου. Κατὰ μὲν Λακεδαιμο- 55

Cap. XXX.

τοῖσι μαχίμοισι] De vi articuli vid. citt. ad VIII, 82.

ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον] i. e. ὀπλίται haud quidem fuere, sed ad velitum s. τῶν ψιλῶν numerum pertinebant, in levierant armatura, γυμνοί. Nam vocem ὅπλα de scutis s. clypeis potissimum dici, ut apud Latinos *arma*, docuit Wesseling. ad Diodor. Sicul. XIV, 23 et ad h. Herodoti locum, ubi de hoc usu excitat Heliodor. Aethiop. IX p. 428 [Cp. 12] Pausan. IV, 29 §. 1. Polyb. I, 76. Salmas. ad Vopisc. Aurel. 7. Et conf. ipsum Herodotum IX. 62. 63. At Broendsted. I p. 104, praeunte Bellanger, Thespienses revera sine armis Graecorum exercitui interfuisse nec unâ cum ceteris pugnasse contendit, quod militum pugnan-

tium in numerum haud referantur ab Herodoto, nec hoplitis nec velitibus additi, quodque in inscriptione illa Olympiacâ ad IX, 28 memorata Thespiensium nulla fiat mentio. Itaque pro οὐδ' οὗτοι legi mavult οὐκ s. οὐκ ὦ οὗτοι. Libri scripti non addicunt.

Cap. XXXI.

ὡς ἀπεκήδευσαν] i. e. cum Masistii mortem lugere desiderant s. eluxerant, ut reddit Valckenaerius, bene respiciens ad vim praepositionis ἀπὸ, quae rei perfectae et absolutae notionem continet. Quae plura hanc in rem affert idem Valckenaerius tum ad h.l., tum in Annotat. ad Adonias. Theocrit. p. 202, iis add. Fischer. ad Weller. III, p. 113. De ipso Persarum luctu conf. IX, 24.

Κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους

νίους ἔστησε Πέρσας· καὶ δὴ πολλὸν γὰρ περιέασαν 707
 πλήθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε τάξιν πλεῦνας ἐκεκοσμέα-
 3το, καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ
 τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε
 ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέ- 60
 4ταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίησε φραζόν-
 4των τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχο-
 μένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κοριν-
 θίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε
 5καὶ Σικωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους ἔτα-
 ξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδανρίους 65
 τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τι-
 6ρυνθίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. με-
 τὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον

ἔστησε] κατὰ et h. l. et in seqq. indicat *regione, gegenüber*. Vid. citt. ad VIII, 85, et de singulis gentibus, quibus Persarum constitit exercitus, VIII, 113. — Mox Schweigh. cum Gaisford. e Sancrofti libro dedit περιέασαν a forma ἔα pro ἦν (conf. II, 19. I, 187 ibique citt.). Matthiae dedit περιῆσαν. Schaeferus cum Bekkero retinuerat vulgatum περιέσαν, quod Florentinus quoque hic praebet, qui alias constanter pro ἔσαν exhibet ἦσαν. — Ad formam ἐκεκοσμέατο cf. Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 p. 377.

καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας] Schweighaeus. suspicatur scriptum fuisse: καὶ ἐπεῖχον καὶ τοὺς Τεγεήτας: „atque etiam Tegeatas contra se stantes habebant.“ Quo tamen vix opus; est enim loci sensus: atque ob-

stam, ex aequo Tegeatis atque Laconibus oppositi stabant in acie, quum scil. numero essent multo plures quam Lacones: ita ut ipsorum acies Laconum et Tegeatarum simul obtegeret aciem. Quo eodem sensu mox ἐπέσχον. Ad sequens οὕτω, quod non ad praegressa, sed ad sequentia spectat, vid. Matth. Gr. Gr. §. 470, not. p. 871, qui idem §. 442, 4 not. p. 828 ad verba: ὅ, τι μὲν ἦν — πᾶν ἀπολέξας consulendus, ad quae ipsa hunc in modum Wesselingius: „Sermo de Persis, quorum quod robustissimum contra Lacedaemonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ τι μὲν ἦν αὐτῶν quae elegans Pauwii coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ VIII, 34.“ Mihi Pauwii coniectura haud opus esse videtur.

Ἑρμιονέας τε καὶ Ἑρετριέας, καὶ Στυριέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἳ 70 ἐπέσχον Ἀμπρακίης τε καὶ Ἀνακτορίου, καὶ Λευκαδίου, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινίης. Σακίων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντὶ Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων Βοιωτῶν τε καὶ Λοκρῶν, καὶ Μη- 8 λιάς τε καὶ Θεσσαλῶν, καὶ Φωκίων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὧν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμῆδισαν ἀλλὰ τινες 75 αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῦξον, περὶ τὸν Παρνησσὸν κατελιγμένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἔφερον τε καὶ ἦγον τὴν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἑόντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδό- 80 νας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ταῦτα μὲν τῶν ἔθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τὰ περ 2 ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἔθνέων ἄνδρες ἀναμειγμένοι, Φρυγῶν 85 τε καὶ Θρηήκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθιοπῶν τε καὶ Αἰγυπτίων

32

Quibus ex popu-
lis conflatus Mar-
donii exercitus
quantusque eius
tunc numerus.

Βοιωτῶν τε καὶ Λοκρῶν καὶ Μηλιάς] Vid. VIII, 66. De Thessalis regi faventibus VII, 172 seq. VIII, 30; de Phocensibus IX, 17. 18. — Ad verbum κατελιγμένοι (i. e. compulsi, conclusi) vid. VIII, 27. IX, 70. Cuius loco quod duo codd. afferunt κατελιγμένοι, id male tuetur Gail Le philol. IV p. 354 seq. atque eodem sensu quo ἀπολελαμμένοι poni putat.

ἔφερόν τε καὶ ἦγον] De hac locutione vid. cit. ad III, 39 fin. Verba τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους attigit Matth. Gr. Gr. §. 589, c. p. 1177. Et recte Gail. l. l. pag. 291 intellexit Thessaliae incolas, dans

l'étendue de la Thessalie. Macedones autem probabiliter illi sunt, qui Alexandrum sequebantur, quem in Persarum exercitu vidimus VII, 137. VIII, 140 seq. coll. IX, 44. Nam a Mardonio iam Persis fuere subiecti Darii iussu, ut refert Noster VI, 44.

Cap. XXXII.

Φρυγῶν] De Phrygibus vid. VII, 73; de Thracibus VII, 185; de Mysis V, 74; de Paconibus VII, 185; de Aethiopicis VII, 69. 70; de Aegyptiis VII, 89. Pertinent huc, opinor, Aeschylī verba in Persis

οἳ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεό-
 μνοι, μαχαιοφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦ-90
 3 νοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐν Φαλήρῳ ξῶν
 ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιβάσατο, ἰόντας ἐπιβά-
 τας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἄμα
 4 Ἐξέρξη ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. Τῶν μὲν
 δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρό-
 τερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου
 συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὧν ἡ-95
 ριθμῆθησαν· ὡς δὲ ἐπεικᾶσαι, ἐς πέντε μυριάδας 708
 συλλεγῆναι εἰκάζω. Οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ
 ἦσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

33

Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε ἔθνεα
 καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο

Graeci ad anspi-
 cia pugnae ca-
 pienda vate Ti-
 sameno usi. Is

39: ἐλειοβάται ναῶν ξέρεται
 δεινοί, πληθὸς τ' ἀνάριθμοι.

οἳ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ
 Καλασίριες κ. τ. λ.] i. e. qui
 vocantur Hermotybi et Calasirii,
 ensibus armati. Hinc distinctio
 poni debet ante μαχαιοφόροι.
 De ipsi nominibus vid. II, 164.
 — Mox cum recentt. dedi e
 Flor. et Sancrofti cod. ἐν Φα-
 λήρῳ ξῶν, ubi vulgo ξῶν ἐν
 Φαλήρῳ. Ad verbum ἀπεβι-
 βάσατο conf. VIII, 76 et ad
 vocem ἐπιβάτας VII, 96.

ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζόν]
 Cf. quae similia attuli ad VII, 21.
 In proxime seqq. articulum
 τὰς ante Ἀθήνας, quem post
 Schaefer. retinuit Matthiae, e-
 quidem cum reliquis delevi au-
 ctoritate Florentini codicis alio-
 rumque.

ὡς καὶ πρότερον δεδήλω-
 ται] Vid. VIII, 113. — For-

mulam loquendi ὡς—ἐπεικᾶ-
 σαι ut vero conicere licet s. con-
 iectura senti licet, illustrat Matth.
 Gr. Gr. §. 545 p. 1070, cui add.
 Hermann. ad Viger. p. 744 et
 Apitzius ad Sophocl. Trachin.
 Adverss. p. 107 ad vers. 131.
 Quod in Sancrofti exstat co-
 dice ἀπεικᾶσαι pro ἐπεικᾶσαι,
 id merito huic loco congruere
 negat Wesselingius, cum ἀπει-
 κᾶζειν poni soleat in assimilan-
 do et comparando, ἐπεικᾶζειν
 in coniiciendo. Conf. Aeschyl.
 Choeph. 963 ibique Blomfield.
 Suppl. 252. Sophocl. Oed. Col.
 17. 147, Trach. 144: quae at-
 tulit Wesselingius, qui etiam
 de ipso Persici exercitus nu-
 mero conferri vult Diodor. Sic.
 XI, 30.

Cap. XXXIII.

κατὰ τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέ-

ortu Eleus, qua
mercede civita-
tem a Spartanis
obtinuerit:

2 καὶ ἀμφοτέρω. Ἑλλήσι μὲν Τισαμενὸς Ἀντιόχου
ἦν ὁ θυόμενος· οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι
τούτῳ μάντις· τὸν, ἔόντα Ἥλεϊον καὶ γένεος τοῦ
Ἰαμιδέων Κλυτιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο
3 λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελ-

λεα] Conf. VII, 81. IX, 20.
De verbo θυέσθαι conf. nott.
ad VII, 189.

καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων
Κλυτιάδην] Haud fugit inter-
pretes Ciceronis locus De Divi-
nat. I, 41: „Elis in Pelopon-
neso familias duas certas habet,
Iamidarum unam, alteram Cly-
tiidarum, haruspicinae nobilitate
praestantes.“ Iam si Tisame-
nus fuerit Clytiades atque τῶν
Ἰαμιδῶν (ut patet e Pausan.
III, 11 §. 6, qui probabiliter
sequitur Herodotum), affinitate
hasce familias fuisse nexas Ti-
samenique patrem e Clytiadis
fuisse colligit Wesselingius. A
lectore quodam ad voces γένεος
τοῦ Ἰαμιδέων adscripta fuisse
verba οὐ Κλυτιάδην s. ἢ Κλυ-
τιάδην olim statuerat Valcken.
Sed libri scripti omnes tenent
Κλυτιάδην, cuius loco Sancrofti
codex habet Κλυτιάδου. Et
potuit sane gens Iamidarum
nobilissima (de qua vid. nott.
ad V, 44) in diversas disce-
dere stirpes sive familias; qua-
rum una a Clytio quodam ori-
ginem tulerit, unde progenitus
Tisamenus Clytii sive filius sive
unus e posteris. Ex qua Ia-
midarum stirpe plures vates E-
leenses, observante Valckenaerio,
idem profert Pausanias,

Eumantini IV, 16 §. 1. Thrasyl-
butum VI, 2 §. 2 [et VIII, 10
§. 4], Eperastum e Clytii stirpe
VI, 17 §. 4. Ac vatem Eleum,
Hegesistratum e Tellidarum
stirpe secum habuit Mardonius
teste Herodoto IX, 37; ita ut
triplex existat vatum genus per
Elidem, vatibus, ut ad VIII, 27
notavimus, insignem: Iamidae,
Clytiadae, Tellidae: quos eos-
dem memorat Philostrat. V. A.
V, 25. De Iamidis et Clytia-
dis dudum egerant, notante
Valckenaerio, Victor. V. L.
XIII, 15. Leopard. Emendd.
IV, 18.

λεωσφέτερον] i. e. πολήτην
σφέτερον, ut paulo infra ipse
loquitur Noster, Portus inter-
pretatus erat: οἱ τινὲς ἐκ τοῦ
λεῶ (i. e. λαοῦ) σφετέρου ποι-
οῦσιν εἶναι. Disiuncte scribi
voluit Reiske: λεῶ σφέτερον.

μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι
περὶ γόνου] Verbum μαντεύ-
εσθαι hic indicat: consulere
oraculum, sciscitari, ut I, 46.
VIII, 36; cum alias, atque in-
primis apud Pausaniam, ut be-
ne monuit Siebelis ad III, 11 §.
6. II, 24 §. 1, significet: ora-
cula edere, vaticinari: quā eā-
dem significatione hoc verbum
apud Herodotum IX, 34. 35.
37 fin. 92. 95 obviū. Vocem

φοῖσι περὶ γόνου, ἀνείλε ἡ Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς
μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ ἀμαρτῶν
τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε γυμνασίοισι, ὡς ἀναιρη-
4 ῥόμενος γυμνικὸς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ πεντάεθλον,
παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα, Ἴερω-10

γόνου quod suspectum videri
posse addit Schweighaeuserus,
mirans, quod de *prole* consu-
lenti oraculum nihil tale, quod
ad prolem proxime pertineat,
responderit, notandum est, ab
Herodoto non omne afferri A-
pollinis responsum, sed id unum
inde commemorari, quod ma-
xime advertebat ac tenebat
scriptorem. — In seqq. ad ver-
bum ἀναιρήσεσθαι conf. nott.
ad V, 102. Formulae ἀμαρ-
τάνειν τοῦ χρησμοῦ (*oraculi*
sensum non assequi ut I, 71.
IV, 164) opponitur συνιέναι
τοῦ χρησμοῦ apud Pausan. III,
11 §. 6. — Articulum τοῖσι
ante γυμνασίοισι, quem post
Schaeferum tenuit Matthiae, e-
quidem abiectum cum reliquis edd.,
quum a Florentino aliisque ille
absit. — Ad vocem πεντάεθλον
conf. VI, 92 ibique allata.

παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε
νικᾶν ὀλυμπιάδα] i. e. repor-
tasset victoriam Olympicam, nisi
unum luctae certamen obstitisset
s. nisi unā lucta ab Hieronymo
fuisset superatus. Monuit de
usu verbi τρέχειν G. Hermann.
ad Viger. p. 702. Praepositio
in talibus vim habet excluden-
di, bene notante Wesselingio
et Valckenaerio, qui de hoc
usu excitant Casaubon. ad Stra-
HERODOT. IV.

bon. X p. 700 s. 456. Demo-
sthen. in Aristocr. p. 331 [p.
688, 26 R.] Isae. p. 41, 36
[p. 40 R.] Dio Chrysost. IX p.
141 D. coll. Matth. Gr. Gr. §.
588 p. 1174. Tu vide potis-
simum Pausaniae l. I. Herodo-
tea explanantis: quo ex loco
simul discimus, Tisamenum in
cursu et saltu victorem fuisse,
in lucta succubuisse. Sed quin-
quertium cum quinque comple-
cteretur certaminum genera:
saltum, discum, iaculationem,
cursum, luctam (de quo vid.
Philipp. De Pentathlo s. Quin-
quertio Berolin. 1827 pag. 27
seq. 87); iure quaeras de duobus
hic praetermissis generibus,
de iaculo et disco. Boeckhius
utrumque athletam parem fuisse
arbitratur, adeo ut neuter
pro victore haberi potuerit, G.
Hermannus Tisamenum utro-
que certamine superiorem at-
que victorem discessisse po-
nit. Quo rectius, opinor, Phi-
lipp. l. I. p. 105 Tisamenum
statuit utroque certamine vi-
ctum abiisse. Sed illud bene
mihi observare videtur G. Her-
mann. (Opuscc. Acad. III p.
29 s. De Sosigen. Aeginet. p.
9), hoc Herodoti loco satis com-
probari, illum, qui in aliqua
quinqertii parte victus fuisset,

5νύμῃ τῷ Ἀνδρίῳ ἔλθων ἐς ἔριν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ' ἐς ἀρητῶνας ἀγωνίας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἰρακλειδέων 6 τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὁρέων 15 περὶ πολλοῦ ποιευμένους Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν 709 προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο, ἀντίμα, σημαίνων σφι, ὥς „ἦν μιν πολίτην σφέτερον ποιήσονται τῶν „πάντων μεταδιδόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλῳ μι- 7 „σθῷ δ' οὐ.“ Σπαρτιῇται δὲ, πρῶτα μὲν ἀκούσαν- 709 τες δεινὰ ἐποίησαν τε καὶ μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης. 20

reliqua tamen peregissee genera, ut certe ei, a quo superatus esset, quinquertii victoriam eriperet; aut quantum in ipso esset, laudem eius minueret. Id quoque Herodoti testimonio, ut idem monet, probatur, neminem, nisi qui in omnibus quinque certaminibus adversarium superasset, victorem quinquertii esse habitum. — In seqq. cum recentl. revocavi Λακεδαιμόνιοι δὲ μαθόντες, ubi vulgo μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι: quod post Schaeferum etiam retinuit Matth.

ἐπειρῶντο πείσαντες] Vid. IX, 53. Quod sequitur φίλον προσθέσθαι (*amicum sibi aliquem adsciscere*), invenitur quoque III, 74. V, 66. 69, ubi alia quaedam iam excitavi. Verbum ἀνατιμᾶν de mercatoribus dici, qui *annonam incendunt s. pretium augent*, bene notavit Valckenaer., citans Dion. Cass. XXXVIII, 5 itemque verbum cognatum ἐπιτιμᾶν, cuius usum illustravit Ruhnken. ad Timaei

Lex. Plat. p. 115, cui Cr. addit Zonar. Lex. s. v. ἐπετίμα pag. 831. — Mox pro ποιήσει Schaefer. et Matth. ποιήσιν e Sancerotti libro.

δεινὰ ἐποίησαν] Revocavi hoc, probante Schweighaeusero et Stegero, quamquam de eo dubitat censor Lipsiensis 1833 p. 48. E duobus codd. Schaefer. dederat ἐποίησαντο eumque sequitur Bekkerus.

μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης] i. e. missam fecerunt eius artem vaticinandi, sive, ut bene red- dit Lange: sie schlugen sich die Weissagung ganz aus dem Sinn. Vid. Matth. Gr. Gr. §. 332, 7 pag. 640 et ed. Brit. p. XLV. Vocem χρησμοσύνης Schweighaeuser. in Lex. Herod. eodem sensu quo μαντοσύνην accipi vult de arte ac munere vatis; Wesseling., cui accedit Schneider. in Lex. Gr. s. v. desiderium h. l. intelligi maluit eoque referunt, quae cap. 35 initio leguntur: Σπαρτιῇται ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ.

τὸ παραπαν. τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμα-
 μένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, καταί-
 34 νεον μετιόντες. ὁ δὲ, γνοὺς τετραμμένους σφέας,
 οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέσθαι τούτοις μύνοις, ἀλ-
 λά δεῖν ἔτι καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἑαυτοῦ Ἡγήν γίνε-25
 σθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοις τοῖσι
 34 καὶ αὐτὸς γίνεται. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέτο
 Μελάμποδα, ὥς εἰκάσαι βασιληῆν τε καὶ πολιτηῆν,
 2 αἰτεόμενον. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν
 "Αργεῖ γυναικῶν μανισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμι-30
 σθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναικας
 τῆς νούσου, μισθὸν προετείνατο τῆς βασιληῆς τὸ

imitatus hac in
 re Melampodem
 regiam Argis di-
 gnitatem simili
 olim ratione ad-
 eptum,

καταίνεον μετιόντες] i. e. concesserunt in hanc conditionem, eum arcessentes. Verbum κα-
 ταινεῖν eodem significatu IX, 34, ubi etiam dicit συγχωρεῖν. Participium μετιόντες bene tue-
 tur Wesselingius, ut III, 15. In aliis exstat μετιέντες, unde Por-
 tus interpretatur: de sua perti-
 nacia remittentes. — Ad verba ἀρκέσθαι τούτοις μύνοις
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 398, a p. 728 et nott. ad Herod. VII, 160. — Quem Herodotus vo-
 cat Ἡγήν, Pausan. III, 11 §. 5 nepotem Tisameni vocat Ἀ-
 γίαν vatem, qui Lysandro in proelio ad Aegios potamos com-
 misso fuerit vaticinatus. Cae-
 terum ut Hegiam, ita Tyrtaeum quoque in Spartanorum civium
 numerum fuisse receptum ac-
 cepimus. Lege sis Plutarch, II p. 230 D., ubi nonnulla at-
 tulit Wytttenbach. in Animad-
 verss. p. 1188 seq.

Cap. XXXIV.

ἐμιμέτο Μελάμποδα] i. e.

imitari studuit, ut mox ἐμι-
 σθοῦντο locare studuerunt s. voluerunt: de qua imperfecti
 notione vid. citt. ad I, 68. De Melampode vid. II, 49. VII, 221
 Schubart Quaest. geneall. pag. 73 seq. 108 seq. Comparari
 autem debent cum hac Hero-
 doti narratione, Diodor. Sicul. IV, 68. Schol. ad Pindar. Nem. IX, 30. Pausan. II, 18 §. 4, quo
 auctore hoc accidit, cum Ana-
 xagoras Argei filius regnum Ar-
 gis teneret. Et vid. quoque Ovid. Met. XV. 322.

βασιληῆν τε καὶ πολιτηῆν αἰτεόμενον] i. e. regnum et ius
 civitatis sibi petentem. Bene Wesselingius: „Tisamenus
 ius Spartanæ civitatis quaere-
 bat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupi-
 ditate habendi, valde dispare
 in re desiderata.“ — Pro αἰ-
 τεόμενον alii αἰτεόμενος.

προετείνατο] Hoc loco Schae-
 ferus, quem Matth. et Bekker. sequuntur, retinet προετεινέτο,

3 ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀ-
πιόντων ὥς ἐμαίνοντο πολλῶ πλεῦνες τῶν γυναικῶν,
οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνετο,
4 ἥϊσαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέ- 35
γεται, ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φάς, „ἦν μὴ καὶ
„τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς
„βασιληΐης, οὐ ποιήσειν τὰ βούλονται.“ οἱ δὲ Ἀρ-

quod ipsum paulo inferius, ubi illi προτείνεται, exhibuit Gaisford. De ipso verbo conf. nott. ad VII, 160.

οὕτω δὴ ὑποστάντες] i. e. ita s. tum demum Argivi recipientes, quae Melampus proposuit, s. in conditionem a Melampode propositam consentientes accesserunt, haec ipsi daturi. Haud aliter fere ὑφίσταναι III, 127. 128. De voculis οὕτω δὴ cf. allata ad IX, 6. Sequens ἐπορέγεται reddiderim: plura adeo petiit, praeter ea, quae iam petierat, aliud quid sibi postulans. Ea enim praepositionis ἐπὶ in verbis compositis est vis, ut aliquid addi vel augeri indicet. Conf. quae notavi in Creuzeri Melett. III p. 61. Ad structuram verbi μεταδιδόναι conf. VIII, 5.

τὸ τριτημόριον τῆς βασιληΐης] Non satis congruere videntur Herodotea cum iis, quae enarrat Diodorus IV, 68, Argivos scil. Melampodi gratiam rependentes duas regni partes esse largitos, Melampodem autem cum Biante fratre suam communicasse portionem. Nec magis convenit Pindari scholia-

sta Nem. IX, 30 Melampodem scribens, postquam mercede pacta duarum regni partium mulieres furore [agitatas] purgasset, servasse sibi dimidium, alterum ultro Bianti concedentem: ita ut omne imperium esset tripartitum, inter Melampodidas, Biantidas et Proetidas divisum. Dissentit denique Pausanias II, 18 §. 4 mulierum a furore sanatarum hanc Melampodi gratiam scribens ab Anaxagora esse relatum, ut aequis cum ipso ipsiusque fratre Biante partibus regnum communicaret. Sed quis quaeso in talibus omnia sibi prorsus congruere expectabit? Ad dam equidem Schweighaeuseri notam: „Praeter dimidium regni, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit tertiam regni partem, nempe tertiam partem dimidiati regni, quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes.“

35

γαῖοι ἀπειληθέντες ἐς στεινόν, καταινέουσι καὶ ταῦ-
 τα. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἰδόντο γὰρ δεινῶς 40
 τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρη-
 σάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ
 πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τι-
 σαμενὸς ὁ Ἥλειος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκαται-
 ρέει. μούνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο 45
 οὗτοι Σπαρτιήτησι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες,
 οἷδε ἐγένοντο· εἰς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν
 Πλαταιῆσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε

idemque Spartae
 quinque auctor
 victoriarum.

ἀπειληθέντες ἐς στεινόν] Vid. I, 24. VIII, 109 de locutione. Verbum καταινεῖν attigi ad IX, 33.

Cap. XXXV.

πάντως συνεχώρεόν οἱ] Pro πάντως Schweighaeusero in mentem venerat πάντων, quem admodum VII, 161. Quo tamen opus esse negat Letronne in Journal des Sav. 1817 pag. 44, si quidem πάντως, quod idem valeat atque ἅπασι, aequae probum constituat sensum atque πάντως ἀγαθός, alia id genus. In seqq. μαντεύεσθαι vaticinandi notionem habet, ut diximus ad IX, 33.

συγκαταιρέει] i. e. ad maxima certamina feliciter peragenda suam ille operam contulit Spartanis s. operά suά (divinandi scil. arte) Spartanos adiuvit. Conf. nott. ad VII, 50. Pausanias III, 11 §. 6 hunc in modum haec protulit: σφίσιν ὁ Τισαμενὸς ἀγῶνας πολέμου πέντε ἐνίκησε.

μούνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρ-

τιήτησι πολιῆται] Hoc sane nemo mirabitur, qui, qualis omnino civitatis Spartanae fuerit ratio atque indoles, bene novit: ut in quā ob arctissimam illam stirpium cognationem, quae eadem in omnibus Dorum institutis conspicua, peregrinum admittere familiisque immiscere nefas habebatur. Itaque maxime memorabile, quod a scriptore hic proditur verique unicum, quod Tisamenus Eleus eiusque frater Hegias in Laconum civitatem ita receptus fuit, ut eodem, quo ceteri Spartani veri ac genuini, uterentur iure iisdemque fruerentur privilegiis, quibus legitime nati Spartani fruuntur, quin in unam etiam recepti tribum e tribus illis tribubus, quibus omnis constitit Spartanorum civitas.

ἐπὶ δὲ] Vid. VII, 219 de locutione. Quae h. l. dicuntur quinque certamina, ea eodem ordine recenset Pausan. III, 11 §. 6 ipsum Herodotum probabiliter secutus. Quae post Plataensem pugnam commemorantur Spartanorum certamina,

καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι
 πρὸς Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, 50
 ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμῃ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τα- 710

alterum cum Tegeatis Argivisque, alterum cum Arcadibus commissum, incidunt intra Olymp. LXXV, 2 et LXXVIII, 4, observante C. O. Müller. Dor. I p. 188, qui merito ad haec attendi vult. Nam unica fere est mentio eorum, quae post Persas devictos in Peloponneso inter ipsos Peloponnesios acciderint. Tegeatas Spartanis semper infensos fuisse novimus: qui reconciliati cum Spartanis iisque sociati per bellum Persicum postea disiuncti priores inimicitias renovasse videntur. Argivis etiam perpetuas fere rixas atque contentiones cum Spartanis fuisse accepimus: quippe quorum principatum, ut videtur, detrectabant indeque etiam in Persico bello ceteros Graecos laud adiuvabant, neutrorum partes secuti. Nec plura nobis innotuere de Spartanorum certaminibus cum Arcadibus vicinis, quos Sparta sive dominatum sive principatum ferre noluisse ac de agrorum terminis cum Spartanis contendisse credibile est. De *Dipaeensibus* ita Pausanias I. I. οἱ δὲ Διπαιεῖς ἐν τῇ Μαντινικῇ πόλει ἄρκαδων ἦσαν: e quibus ipsis concludere liceat, Pausaniae aetate memoriam urbis iam obliteratam fuisse, aut etiam ipsam urbem illa aetate non amplius exstitisse.

ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμῃ] Vulgo: πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. At articulum meliores libri ignorant male retentum a Schaefero et Matthiae. Sed Ἰσθμῷ omnes praeferunt scripti libri, quos hic deserendos censui Palmerii coniecturam, quam etiam praetulit Negrus, secutus, Larchero quoque probatam et Siebelisio ad Pausan. I. I. pag. 31, qui nunc, ab eodem Siebelisio constitutus, praeferet: τέταρτον δὲ ἡγωνίσατο πρὸς τοὺς [ubi olim male insertum erat ἐξ Ἰσθμοῦ] ἐς Ἰθώμην ἀποστάντας τῶν εἰλωτῶν; addit Pausanias, tunc quidem non omnes defecisse helotas, sed Messenicis tantum, qui se a priscis Helotis abiunxerant, eosque Delphici Apollinis ex oraculo et Tisameni monitis a Lacedaemoniis foedere facto esse dimissos incolumes. Vocatur autem hoc bellum vulgo tertium Messenicum, excitatum tam a Messeniis Spartae subditis et in helotarum statum redactis, quam a priscis helotis, vel certe eorum parte, viribus coniunctis, et decem in annos productum obsessa Ithone, i. e. ab anno 465—456 a. Chr. n. s. Olymp. LXXVIII, 4—LXXXI, 1. Vid. Thucyd. I, 101. Diodor. Sic. XI, 64. Plutarch. Cim. 16 coll. Dahlmann, Herod. pag. 39 et C. O. Müller. Dor. I p. 189. Quo magis mi-

νάγκη πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος.
οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγώνων.

36

Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλήσι ὁ Τισαμενὸς, ἀρόντων
τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι.
τοῖσι μὲν νυν Ἑλλήσι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱερά, ἀμυνο- 55
μένοισι· διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχου-
σι, οὗ.

Praelium lae-
sere exta tum
Graecus,

37

Μαρδονίῳ δὲ, προθυμομένῳ μάχης ἄρχειν,
οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱερά· ἀμυνομένῳ δὲ καὶ
τούτῳ καλὰ· καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱεροῖσι ἐ-
χρέετο, μάντιν ἔχων Ἰηγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλεῖόν 60
2 τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἔοντα λογιμώτατον. τὸν δὴ
πρότερον τούτων Σπαρτιῇται λαβόντες ἔδησαν ἐπὶ θα-
νάτῳ, ὥς πεπονθότες πολλὰ τε καὶ ἀνάσσια ὑπ' αὐ-

tum barbaros
prohibent: nam
et Mardonius ad
sacra Graeco
ritu facienda va-
tem, Hegesistra-
tum Eleum, con-
duxerat. Hic iam
antea Spartano-
rum hostis, quam
miro modo, cum
in illorum manus
aliquando inci-
disset, e custo-
dia evaserit.

rari subit Gailium (Le philol.
IV p. 381 — 388) hoc modo
lectioni olim vulgatae Ἰσθμῶ
patrocinari; ut bellum istud
Messenicum tertium unquam
exstitisse, locumque Herodoti
e Pausania emendari posse ne-
get. Unam in clausula addam
Schweighaeuseri coniecturam,
πρὸς Ἰθώμῳ reponentis, si ni-
mirum aliunde constaret, non
solum Ἰθώμην sed etiam Ἰθώ-
μον Graecos dixisse.

ὁ ἐν Τανάργῃ] Haec pugna,
de qua vid. Thucyd. I, 108
ibiq. interpret. Diodor. XI, 80,
incidit in annum 457 a. Chr.
n. sive Olymp. LXXX, 4, aut,
ut Dahlmann. ponit, in annum
458 a. Chr. n. s. Olymp. LXXX,
3. — Ad passivam notionem
aoristi κατεργάσθη cf. Matth.
Gr. Gr. §. 495.

Cap. XXXVI.

ἐμαντεύετο] i. e. vaticinaba-

tur. Vid. nott. ad IX, 33. —
Ad seqq. καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱερά
conf. allata ad VII, 134 et
Schaefer. ad Lambert. Bos. De
ellipss. L. Gr. p. 213. Infra
IX, 37 οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ
ἱερά eodem spectat.

Cap. XXXVII.

προθυμομένῳ] Duo codd.
προθυμένῳ; Florentinus cum
uno Parisino προθυνομένῳ, quod
genuinum videtur Schaefero I.
I., ubi de usu participii in da-
tivo positi plura affert. Sed
quae sequuntur: ἀμυνομένῳ
δὲ καὶ τούτῳ satis vulgatam
tueri videntur. — ἐχρέετο re-
liqui intactum, quamquam Flo-
rentinus, Mediceus, alii: ἐχρέ-
ετο, duo codd. ἐχρᾶτό.

ἄνδρα Ἡλεῖόν τε καὶ τῶν
Τελλιαδέων] Vid. nott. ad IX,
33. Male Arcadem. vocat Plu-
tarch. II p. 479 B. Ad verba
ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ vid. I, 109.

8 του. ὁ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἔχόμενος, ὥστε τρέ-
 χων περὶ τῆς ψυχῆς πρό τε τοῦ θανάτου πεισόμε-65
 νος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λό-
 4 γου. ὥς γὰρ διῆ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἔσενει-
 χθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε· αὐτίκα δὲ ἐμμηχα-
 νᾶτο ἀνδρειότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν.70
 σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεται οἱ τὸ λοιπὸν
 5 τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ. ταῦτα δὲ
 ποιήσας, ὥστε φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύ-
 ξας τὸν τοίχον, ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας
 πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ
 ἀνιζόμενος· οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεῖ75
 διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς
 δὲ ἐν θανάτῳ μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τύλης, ὁ-

III, 119 et de voce ἀνάρσια
 nott. ad III, 10.

ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἔχόμενος]
 Attigi ad VIII, 52. Seqq. ὥστε
 τρέχειν περὶ τῆς ψυχῆς illu-
 stravi ad VII, 57. Ad voces
 μέζον λόγου vid. nott. ad VII,
 147.

ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέ-
 τῳ] Attigi ad VI, 75. Wesse-
 lingius conferri iubet Petit. ad
 Legg. Attic. IV, 9 p. 461 et
 Actt. Apost. XVI, 24 ibique
 Wetsten.

ἔσενειχθέντος κως σιδηρίου
 ἐκράτησε] i. e. nactus est in-
 strumentum ferreum aliquo modo
 compedibus illatum eoque ipso
 dein usus est ad pedem ampu-
 tandum. Namque pes adstri-
 ctus erat ligno σιδηροδέτῳ i. e.
 quod ferro revinctum erat; id-
 que ipsum ferrum s. ferramen-
 tum (hoc enim est σιδήριον,
 ut notavi ad VII, 18) inde ex-
 traxit, quo pedem implicatum

et innexum absunderet. — In
 seqq. verbum σταθμησάμενος
 hinc excitat Suidas s. v. III
 p. 368.

ἀπέταμε τὸν ταρσὸν]
 Plantam pedis interpretantur s.
 anteriorem pedis partem, quā
 parte pes latior est. Pollux II,
 4 §. 197: (τοῦ ποδὸς) τὸ ἔμ-
 προσθεν μετὰ τοὺς δακτύλους,
 ταρσός. In huius ταρσοῦ abs-
 scissi locum mox ille substituisse
 fertur ξύλινον πόδα: itaque
 ταρσὸν latiori sensu accipere
 malim de omni pede aut certe
 de inferiori eius parte. Tegeam
 autem Hegesistratus aufugit,
 quo eodem etiam Leotychides
 in exilium abierat, teste Hero-
 doto VI, 67: quippe Tegeatae
 Laconibus infensi atque inimici,
 ut monui ad I, 65. IX, 26 fin.
 35. De verbo ἀνιζέσθαι conf.
 nott. ad VIII, 8; de voce εὐ-
 φρόνης vid. nott. ad VII, 12.

ἐν θανάτῳ — ἐνέχεσθαι]

ρλέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, ἀκείνον
 6 οὐ δυναμένους εὐρεῖν. Τότε μὲν οὕτω διαφυγῶν
 Λακεδαιμονίους, καταφεύγει ἐς Τεγέην, ἐοῦσαν οὐκ 80
 ἄρθμῳ Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὕγις
 δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα
 7 κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθείης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος.
 οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς
 Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἦλω γὰρ μαντεῦ- 85
 8 μενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε. Ὁ
 μὲν νυν θάνατος ὁ Ἑγησιστράτου ὕστερον ἐγένετο
 τῶν Πλαταιῶν· τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδο-

Hic quoque reposui θωύματι
 pro θώματι. Ipsam locutionem
 attigi VIII, 25. 135. Post τόλ-
 μης sustuli distinctionem, quo
 intelligeretur voculam τε ante
 τόλμης pertinere ad ὁρέοντας,
 quocum convenit ἀκείνον (i.
 e. καὶ ἐκείνον) οὐ δυναμένους.
 — Voculam ἄρθμῳ attigi ad
 IX, 9. — In seqq. προσποιη-
 σάμενος est: sibi ligneum pe-
 dem adscivit, fieri iussit, ubi me-
 dii verbi elucet vis. Conf. VI,
 66 ibique nott. et potissimum
 Plutarch. II p. 479 B.

κατεστήκεε] i. e. factus est,
 exstitit, ut I, 31. 92. IX, 70.
 ἐκ τῆς ἰθείης valet palam, aper-
 te, ut monui ad III, 127. —
 Mox οὐ μέντοι γε ἐς τέλος, e
 libris quibusdam allatum non
 assumsi, persistens in vulgata,
 οὐ μέντοι ἔς γε τέλος, quam
 etiam Bekkerum retinuisse vi-
 deo. Conf. nott. ad II, 63.

τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμο-
 νίους συγκεκυρημένον] Varia-
 vit orationem IX, 38 scribens
 τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων.
 Nostrum locum Porcius Latine

reddidit: odium casu fortuito
 susceptum; Reiskius: odium
 quocumque demum casu ipsum in-
 ter et Lacedaemonios conflatum;
 Schweighaeuserus (qui illud
 fortuitum urgeri vetat): odium
 quod illi acciderat s. quod ac-
 ceperat. Equidem hunc fere
 totius loci sensum esse credi-
 derim: Neque tamen ei ad ex-
 tremum usque (bene) cessit in-
 micitia, in quam inciderat cum
 Lacedaemoniis. Verbum συνή-
 νεικε non aliter fere adhibetur
 VIII, 87.

ἦλω γὰρ — ἐν Ζακύνθῳ] Hoc factum esse coniicit Schöll,
 vernaculus interpret, secunda
 belli Peloponnesiaci aestate (s.
 Ol. 87, 3. a. Chr. n. 430), quā
 Lacedaemonii incursionem fe-
 cerunt in Zacynthi insulam,
 iam antea, ut videtur, Spartae
 infensam, si quidem Demaratus,
 Spartanorum exsul, eo primum
 se contulit, teste Herodoto VI,
 70. At tum Hegesistratum
 octogenarium certe senem fuisse
 statuas necesse erit. Itaque
 ipse Schöll. de priori quodam

νῖω μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προε-90
θυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων καὶ
κατὰ τὸ κέρδος.

38

Græcorum barbaris auxilian-
tium vates Hippomachus Leucadlus. Interim Timagenidas Thebanus Martonio suadet, ut Cithaeronis fauces occupet.

Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐ-
τοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἑοῦσι Ἑλ-
λήνων· (εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν
Ἰππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα·) ἐπιβρέοντων δὲ τῶν 711
Ἑλλήνων, καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης δ' 95
Ἔρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαροδονίῳ
τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρώνος φυλάξαι· λέγων ὥς
ἐπιβρέουσιν οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, καὶ

bello, nobis non cognito forsitan hic cogitandum esse addit.

μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου] i. e. mercede haud exigua conductus. Subintelligas licet τιμήματος s. ἄργυρίου: de quo vid. Lambert. Bos. De ellipsis. L. Gr. p. 39 seq. 473 seq. — Articulum τῷ ante Μαροδονίῳ, quem tuentur Schaeferus, Matthiae et Bekkerus, equidem cum reliquis abieci, Florentini aliorumque codd. auctoritate fretus.

ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο] Ad verbum ἐθύετο conf. nott. ad VII, 189. Sequens προεθυμέετο intelligo: magnum studium exhibuit, valde studiosus fuit. Qui ita interpretatus erat Schweighaeuserus: „sacra faciebat, libenter suscepto eo munere“ is postea rectius, opinor, in Lex. Herod. ita reddidit: promptam operam navavit. In verbis κατὰ τε τὸ ἔχθος κ. τ. λ. praepositio valet ob, propter. Vid. nott. ad VIII, 30. Matth. Gr. Gr. §. 581 p. 1130.

Cap. XXXVIII.

Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε] Cf. nott. ad VII, 134.

εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν Ἰππόμαχον] i. e. nam hi quoque suum quendam, sibi ipsis proprium habebant vatem Hippomachum sive, ut Hoo-geveen reddit ad Viger. pag. 614: habebant enim et hi peculiarem sibi haruspicem Hippomachum. De locutione ἐπ' ἑωυτῶν vid. IX, 17 et allata ad IV, 114. — In seqq. τὰς ἐκβολὰς, ut IX, 39, dicit fauces, per quas e Cithaerone monte exitus patet. De fluvii exitu s. ostio idem vocabulum VII, 128. De Timagenida cf. IX, 86. Pausan. VII, 10 §. 1.

καὶ ὥς ἀπολάμψοιτο συν-
χνούς] i. e. dicens se multos intercepturum esse, Graecos scil. accurrentes ad Thessalos s. ad eos Graecos, qui a Persarum partibus starent. De forma futuri ἀπολάμψομαι vid. c. cit. ad III, 146, ubi ἀπολάμψεσθαι

39 ὥς ἀπολάμψοιτο συχνούς. Ἡμέραι δέ σφι ἀντικα-
τημένοισι ἤδη ἐγερόνεσαν ὁκτῶ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος
2 συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ μαθὼν τὴν παραίνε-
σιν εὖ ἔχουσιν, ὥς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν 1
ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ ἐπὶ
Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς Κεφα-
λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δρυὸς Κεφαλὰς. πεμ-
3 φθέντες δὲ οἱ ἵππότες, οὐ μάτην ἀπίκοντο. ἐσβάλ-5
λυντα γάρ ἐς τὸ πεδῖον λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε
πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ

Quo facto, com-
meatus Graeco-
rum intercipitur.

τὴν πόλιν urbem recipere. Ne-
que huc non facit illud ἀπο-
λαμφθέντες conclusi, inclusi,
intercepti: de quo vid. VIII, 10.
11. 76. 97. V, 100. — Quod
proxime antecedit αἰεὶ ἀνὰ πᾶ-
σαν ἡμέρην attulit Baquet ad
Dion. Chrysost. Specim. p.
66 multa de ista orationis ab-
undantia excitans.

Cap. XXXIX.

Ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημέ-
νοισι ἤδη ἐγερόνεσαν ὁκτῶ]
Eadem locutio IX, 41. Parti-
cipii usum in talibus attigi ad
IX, 10. — De voce εὐφρόνης
vid. VII, 12.

αἱ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι]
i. e. quae Plataeas versus du-
cunt. Δρυὸς Κεφαλὰι capita
quercus inveniuntur quoque
apud Philostrat. Icon. II, 19
fin., qui, monente Iacobs. pag.
512, nostrum locum respexit,
et Thucyd. III, 24 teste Wes-
selingio, qui alteram appella-
tionem se unquam legisse ne-
gat. Nec mihi quidquam in-

notuit. De his vero faucibus,
quibus *Trium capitum* s. *Quer-
cus capitum* nomen, Pausaniam
IX, 2 §. 2 cogitasse putat Kruse
Hell. II, 1 p. 421 seq., ubi
τὴν λεωφόρον (ὁδὸν) appellat,
quae nunc vocetur ἐτρατὴ τοῦ
Βίζιρις. Escendit enim ibi
via in obliquum ducta per mon-
tem horridum, eaque primaria
olim via fuit e Peloponneso in
Boeotiam proficiscentibus. Ita-
que cogitandum erit de ipso
montis Cithaeronis iugo pro-
minenti eoque praecipiti ac
declivi, per quod via sursum
tendebat obtectum quercubus,
unde loco nomen. Quin ad-
huc illas Cithaeronis declivita-
tes pinis et quercubus, aliis
eiusmodi arboribus consitas
esse peregrinatores asserunt.
Ad occidentem Plataearum
hunc locum indicarat Barbié
in mappa geographica; rectius
sane Gail ad orientem inter
Eleutheras atque Erythras.
Vid. C. O. Müller. Orchomen.
p. 488. 489. Thucyd. I, 2 p.
280 Poppo.

4 στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἳ εἶποντο τοῖσι ξεύγεσι.
 ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως
 ἐφόνεον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός, 10
 5 οὔτε ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄδην εἶχον κτείνοντες τὰ
 λοιπὰ αὐτῶν ἥλαννον περιβαλλόμενοι παρὰ τε Μαρ-
 40 δόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ
 ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βου-
 λόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ 15
 ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέ-
 2 βαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μὲντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου
 αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
 Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον
 τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ 20
 δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι,
 μάλα ἔσκον οἱ ἀπεδείκνυτο ἀρετάς.

καὶ ἀνθρώπους οἳ εἶποντο
 τοῖσι ξεύγεσι] Possis intelligere
 servos, quos haud raro simpli-
 citer vocari ἀνθρώπους, osten-
 dunt, quae ad Evangel. Luc.
 XII, 36 allata sunt ab inter-
 pretibus et quae ipse attuli ad
 Plutarch. Alcibiad. pag. 68:
 nisi h. l. omnino indicantur
 viles homines, inferioris qui
 erant conditionis, nec armis
 ferendis digni sive apti; ut sa-
 ne nec excludantur servi, nec
 soli in periculum veniant, ut
 ait Wesseling.

ἀφειδέως ἐφόνεον] Quid
 sibi velit vocula ἀφειδέως, sta-
 tim explicat verbis subiectis:
 οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου
 οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. Idem
 I, 163. 207 fin.

ὥς δὲ ἄδην εἶχεν κτείνοντες]
 Excitat Suidas s. v. ἄδην I p.
 51. Tu vid. Matth. Gr. Gr. §.
 550, b pag. 1081. Valckenae-

rius de hac locutione excitave-
 rat Platon. Charmid. pag. 153
 C. De republ. VII fin. Athen.
 IV pag. 128 E. Hemsterhus.
 ad Lucian. Nigr. c. 13. T. I
 pag. 247 Bip.

ἥλαννον περιβαλλόμενοι] i.
 e. reliqua eorum (iumentorum
 aequae atque hominum) abige-
 runt ad Mardonium, circum-
 venientes, cingentes eaque in
 usum suum vertentes. Ita
 Schweighaeuser. in Lex. He-
 rod. De verbo περιβάλλεσθαι
 conf. III, 71 ibique nott.
 VIII, 8.

Cap. XL.

μηδίζοντες μεγάλως] Conf.
 nott. ad IX, 17. Locutionem
 φέρειν τὸν πόλεμον invenimus
 IX, 18. Ad κατηγέοντο men-
 te addas licet τῇ τοῦ Μαρδο-
 νίου ἵππῳ. — Formam ἔσκον
 attigimus ad VI, 133. VII, 119.

41

Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερῶν οὐδὲν ἐπὶ
 πλεῦν ἐγίνετο τούτων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡ-
 μέρη ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἳ τε δὴ Ἕλλη-
 νες πολλῷ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαργδόνιος πε-
 ριημέκτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαργ-
 δονίος τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκης,
 ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρ-
 25 ξη. Βουλευομένων δὲ αἶδε ἦσαν αἱ γυνῶμαι· ἡ μὲν
 Ἀρταβάξου, ὥς „χρεὸν εἶη ἀναξεύξαντας τὴν ταχί-
 „στην πάντα τὸν στρατὸν, λέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ 30
 „Θηβαίων, ἐνθα σῖτόν τέ σφι ἐσεννηεῖχθαι πολλόν,
 3 „καὶ χόρτον τοῖσι ὑποξυγίοισι· κατ’ ἡσυχίην τε ἰζο- 712

Ita decem die-
 bus exactis cum
 interea Graeco-
 rum exercitus
 multum crevis-
 set, Mardonius,
 longioris morae
 impatiens, fru-
 stra renitente
 Artabazo [8,
 126.], contemis-
 que extis [c. 37.]
 pugnae consi-
 lium init.

ἀποδείκνυσθαι ἀρετάς, quod
 etiam hinc excitat Iacobs. ad
 Aelian. N. A. IV, 1, indicat:
 virtutis documenta s. specimina
 edere. Vid. allata ad Herodot.
 VII, 139.

Cap. XLI.

οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο
 τούτων] Male quidam ἔτι
 πλεῦν. Conf. nott. ad VI, 42.
 Ad usum participii ἀντικατη-
 μένοισι conf. IX, 10. Verba:
 περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ accipio:
 moram istam impatienter ferebat;
 quemadmodum, observante
 Valckenaerio, apud Thucydi-
 dem V, 7, (ubi conf. Wasse)
 milites dicuntur ἀχθόμενοι τῇ
 ἔδρῃ. — Tu vid. nott. ad I,
 41. Plutarchus in Aristid.
 15 habet verbum δυσανασχέ-
 τεῖν.

Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκης]
 De Artabazo vid. VII, 66. VIII,
 126 seq. (ubi vocatur ἀνὴρ ἐν
 Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθεν
 ἐὼν κ. τ. λ.) coll. IX, 66. 89.

Hoc loco vocatur, ὃς ἐν ὀλί-
 γοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκι-
 μος παρὰ Ξέρξῃ i. e. vir in pau-
 cis s. maxime spectatus auctori-
 tateque pollens apud Xerxem.
 Locutionem attigi ad IV, 52.

ὥς χρεὸν εἶη] Vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 529 pag. 1028.
 Verbum ἀναξευγνύναι, quod
 plerumque absolute ponitur
 significatione movendi castra,
 discedendi cum classe, h. l. acti-
 va notione abducendi Noster
 posuit, ut IX, 58 coll. VIII,
 60 §. 1. — Formam εἰσεννη-
 νεῖχθαι citat Matth. Gr. Gr.
 §. 254 pag. 495.

καὶ χόρτον τοῖσι ὑποξυγίοισι]
 Simili modo apud Diodor.
 XVI, 41 τοῖς ἵπποις χόρτον
 et apud Philon. Quod omn.
 Prob. Lib. pag. 875 A. He-
 liodor. Aethiop. VIII pag. 398
 [cp. 14] χιλὸν κτήνεσι. Attu-
 lit Wesselingius. In proxime
 seqq. διαπραττεσθαι valet per-
 agere, transigere, ut IV, 24
 coll. I, 2. II, 2. Cf. quae nu-

„μένους διαπρήσσεσθαι, ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ
 „χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄση-
 „μον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· 35
 „τούτων φειδομένους μηδενὸς, διαπέμπειν ἐς τοὺς
 „Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστει-
 „τας ἐν τῇσι πόλεσι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν
 „τὴν ἑλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας.“
 4 Τούτου μὲν νυν ἡ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη, 40
 ὥς προειδότης πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ
 ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρα, καὶ οὐδαμῶς συγ-

per dedit Reuter. ad Demosthen. Philipp. I §. 31 pag. 62. Quod paulo infra legitur διαπέμπειν est: *dimittere* in varias scil. partes. Quos hic vocat τοὺς προεστειώτας, eos IX, 2 dicit τοὺς δυναστεύοντας.

ἡ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη] Olim ἐγένετο, in-
 vitis codd. De argumento loci sic Wesselingius: „Adi ad IX, 2. Putes ex praecedenti consultatione et Artabazi (laudatissimi viri Lib. VIII, 121) sententia, uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succevit laetissime Philippi Macedonis aevo, teste Demosthen. pro Coron. pag. 145 [pag. 245, 16 Reisk.], ubi orator non difflitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid suboluerit, haud negaverim.“ Ac sane verba adiecta tale quid indicare videntur: ὥς προειδότης πλεῦν τι καὶ τούτου i. e. ut qui (Artabazus) etiam amplius quid illo (Mardonio) praeviderat s. ut

qui maiora adeo quam ille praeviderat mente atque praesciverat; ut sanequam ille commercium quoddam habuisse videatur cum Graecis quibusdam, qui in singulis civitatibus multum pollentes, clam cum Persa transegerant eiusque partes amplexi erant.

ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρα, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη] γνώμη ἰσχυροτέρη dicitur acrior sententia, gravior, ut VII, 102 ἰσχυρὸς νόμος et IV, 205 ἰσχυραὶ τιμωρίαι coll. I, 74; ἀγνωμονεστέρα est arrogantior, ferocior, ut Schweighaeuserus interpretatur; tu conf. de nomine ἀγνωμοσύνης nott. ad IX, 4. VII, 9 §. 2. οὐδαμῶς συγγινωσκομένη dicitur sententia minime conveniens cum aliis, minime cedens: de quo conf. nott. ad VII, 12; etsi hoc displicuisse video Gail. (Le philol. V pag. 253), qui reliqua sic Gallice reddenda putat: trop ferme, trop énergique, trop peu réfléchi. — Quae apud Herodotum sequuntur verba: δοκέειν τε

42

5 γινωσκομένη. „Δοκέειν τε γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι
 „τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν⁴⁵
 „τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι
 „πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων· τὰ τε σφάγια τὰ Ἡγη-
 „σιστράτου ἔαν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ
 „τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν.“ Τούτου δὲ
 οὕτω δικαιοῦντος, ἀντέλεγε οὐδείς, ὥστε ἐκράτεε τῇ

γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι κ.
 τ. λ., in quibus particula τε
 congruit cum verbis συμβάλλειν
 τε τὴν ταχίστην, ea pen-
 dent ab antecedenti γνώμῃ
 sententiamque illam Mardonii
 acriorem indicant.

τὰ τε σφάγια — μηδὲ βιά-
 ζεσθαι] τὰ σφάγια sunt sacra,
 victimae; unde non differunt
 τὰ ἱερά, conf. IX, 45. 61. 62.
 Locutionem ἔαν χαίρειν (mis-
 sum facere, non curare) quae
 etiam exstat IX, 45, attigi ad
 IV, 112. Valckenaerius lau-
 daverat Platon. Crit. pag. 45
 A. (ubi Stallbaum. pag. 111
 praeterea laudat Heindorf. ad
 Theaetet. pag. 441 et ipsum
 Valckenaer. ad Euripid. Hip-
 polyt. 113) Isocrat. Trapez.
 pag. 364 C. [cp. 14 §. 29]
 Xenoph. Anab. VII, 3 §. 23
 [ubi cf. Krüger.] et Lucian.
 I p. 727 (Pro Laps. in Salut.
 2. 3.) Quod vero pro μηδὲ
 βιάζεσθαι olim quis coniecit,
 probante Negris, μηδὲ φράζε-
 σθαι neque considerare s. neque
 ad illa animum advertere, eo
 haud aegre carebimus. Noluit
 enim ille vim inferre auspiciis,
 ut scil. invita litarent. Ea enim
 significatio est verbi βιάζεσθαι,

addito accusativo τὰ σφάγια:
 de quo vid. disputata ad Plu-
 tarch. Philopoem. pag. 18.
 Matthiae, qui μηδὲ βιάζεσθαι
 idem esse dixerat atque μηδὲ
 ἔαν βιάζεσθαι ἑαυτοὺς neque
 permittere, ut victimae sibi vim
 afferant, et pugnae cupidos
 a pugna deterreant, bene sub-
 iicit, βιάζεσθαι τὰ σφάγια e-
 tiam posse esse vim afferre vi-
 ctimis et iis invitis (πρὸς βίαν)
 pugnare. Mihi hoc unum ve-
 rum esse videtur. Addo Gailii
 interpretationem l. l. V pag.
 255: „Mardonius disoit, qu'il
 étoit d'avis d'envoyer promener
 les oracles et de ne pas se laisser
 faire violence et de n'être pas
 esclave des rits et usages des
 Grecs.“ Ad ipsam locutionem
 apte Wesselingius attulerat
 Plutarchi locum II, pag. 244
 C. εἰ δὲ μὴ χαίρειν ἔαν καὶ μὴ
 προσβιάζεσθαι. Cr. conferri
 vult Toup. ad Longinum pag.
 332 et Coraem ad Heliodori
 Aethiopp. VII pag. 248, qui
 corrigit ἰδιαίζεσθαι.

Cap. XLII.

τούτου δὲ οὕτω δικαιοῦντος]
 i. e. illo autem sic statuente s.
 quum ille ita faciundum cense-
 ret. Vid. VIII, 126, ne plu-

γνώμη· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ 50
 2 βασιλέως, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. Μεταπεμφάμενος
 ὦν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν μετ' ἐω-
 του ἰόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰρώτια εἴ-
 τι εἰδεῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθαρέονται
 3 ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγώντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν 55
 οὐκ εἰδόντων τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ εἰδόντων μὲν, ἐν
 ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαροδόνιος
 ἔλεγε· „Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέ-
 4 „γειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς
 „χρεὸν ἔστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρ- 60
 „πάσαι τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν
 5 „ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ τοῦτο ἐπι-
 „στάμενοι, οὔτε ἔμεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχει-
 „ρήσομεν διαρπάξειν· ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας 65
 6 „οὐκ ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσιν

ra et ad voces τῶν τελέων cf. nott. ad VII, 81.

εἴ τι εἰδεῖεν] i. e. num quid scirent oraculum. εἰδεῖεν cum recentt. revocavi pro vulg. εἰδοῖεν (conf. Matth. Gr. Gr. §. 231 pag. 450) itemque διαφθαρέονται, quod Schweigh. et Gaisf. mutant in διαφθερέονται, invito cod. Florentino aliisque. Tu vid. Buttmann. Gramm. mai, II p. 249 et Matth., quem ad VIII, 108 citavi, ubi idem Schweighauserus libros plerosque secutus exhibuit διαφθαρέεται pro olim vulgato διαφθερέεται.

ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων] i. e. non tutum existimantibus dicere, non tutum sibi fore putantes, verba facere. Haud aliena sunt, quae supra invenimus ἐν ὁμοίῳ ποιῆσθαι VII, 138, ἐν ἐλαφροῦ ποιῆσθαι

III, 154, alia id genus. — In seqq. ad vim particulae ἀλλὰ conf. Matth. Gr. Gr. §. 613 pag. 1238 et de voce χρεὸν, quod pro χρεῶν reposui, allata ad V, 49. Futurum ἐπιχειρήσομεν respondet antecedenti ἔμεν, quod praesens futuri temporis notione poni vix quemquam fugiet.

ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας] Vim praepositionis exponit Matth. Gr. Gr. §. 576 pag. 1137, qui idem §. 568, 3 p. 1122 consuli debet ad verba ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων. In seqq. cum Schweigh. et Gaisf. dedi ἐσήμεινε; reliqui tuentur vulgatum ἐσήμεννε. Verbum παραρτέεσθαι attigi supra IX, 29. Locutionem εὐκρινέα ποιῆσθαι (i. e. bene disposita reddere) illustrat, ob-

43

„εὐνοοὶ ἰόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὥς
 „περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων.“ Ταῦτά σφι εἶπας,
 δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαι τε πάντα καὶ εὐκρι-
 νέα ποιεέσθαι, ὥς ἅμα ἡμέρη τῇ ἐπιούσῃ συμβο-70
 λῆς ἐσομένης. Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν
 Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριοὺς τε
 καὶ τὸν Ἑγχέλεων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ
 2 ἐς Πέρσας. Ἀλλὰ τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην τὴν
 μάχην πεποιημένα·

Bacidis oracu-
 lum de praelio
 Plataeensi.

Τὴν δ' ἐπὶ Θερωδῶντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
 Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰυγὴν·

75

servante Wesselingio, Eustath.
 ad Il. p. 961, 6 s. 942, 49.

Cap. XLIII.

ἐς Πέρσας ἔχειν] i. e. *spe-
 ctare, pertinere ad Persas*. Vid.
 nott. ad III, 48. De *Illyriis*
 atque *Enchelensibus* vid. nott.
 ad V, 61; de *Bacide* nott. ad
 VIII, 20; de *Musaeo* conf. VII,
 6. VIII, 96. Voculam ἐστὶ
 post Βάκιδι vulgo insertam e
 Florentino abiecit Schweig-
 haeuserus, his additis: „ἐστὶ
 adiectum erat ab his, qui ad con-
 secutionem orationis haud satis
 attenderunt, quae est huius-
 modi: τὰ μὲν Βάκιδι πεποιη-
 μένα . . . ταῦτα μὲν καὶ ἄλ-
 λα Μουσαίῳ (nempe πεποιη-
 μένα) ἔχοντα οἶδα etc.“ Equi-
 dem cum Gaisfordio Schweig-
 haeuserum sum secutus. Reli-
 qui edd. retinuerunt copulam.

τὴν δ' ἐπὶ Θερωδῶντι κ.
 τ. λ.] Haec verba ex oraculi
 contextu abrepta ita debent
 intelligi, ut ad accusativos τὴν
 σύνοδον καὶ ἰυγὴν aliquid co-
 HERODOT. IV.

gitetur praegressum, v. c. λέ-
 γω, αἰίδω vel simile quid.
 Hoc enim vel particula δ ἐ in-
 dicare videtur. *Thermodontem*
fluvium, qui prope Glisantem
 e Hypato monte profluit et an-
 te Tanagram Asopo se ad-
 miscet, novit quoque Pausa-
 nias IX, 19 §. 3 coll. Tzetz.
 ad Lycophron. 647. Vid. Kruse
 Hell. II, 1 pag. 490.

Ἀσωπῷ λεχεποίῃ] Aso-
 pum vocat *herbosum*, multis *her-
 bis utrinque inclusum*, in qui-
 bus commode recumbere,
 quiescere possis. Nam ad A-
 sopi ripas utrinque laetissima
 prata ac fertilissima optimum
 praebent victum pabulumque
 gregibus. Ex Homeri imita-
 tione fluxisse dicas conferens
 Il. IV, 383 coll. II, 697. —
 In seqq. vocem βαρβαρόφωνον
 attigi ad VIII, 21. ἰυγὴ, cuius
 loco Homerus dixit ἰυγμός Il.
 XVIII, 572 est *clamor*, *la-
 mentatio*. Plura Blomfield. in
 Glossar. ad Aeschyl. Pers. 981
 coll. ad vers. 285.

τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἵσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.

3 ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα Μουσαῖος 80
ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερωδῶν ποταμὸς
ῥέει μεταξὺ Τανάγρας τε καὶ Γλίσσαντος.

44

Nocte insequenti
Alexander Mace-
do [8. 136.],

Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ πα-
ραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς
2 φυλακὰς ἐτάσσοντο. Ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προε- 85

ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων] Hoc quo-
que in memoriam vocat Home-
rica: ὑπὲρ μόρον (quod ex-
ponunt ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ὑπὲρ
τὸ εἰμαρμένον) Odys. I, 34.
II. XX, 336; ὑπὲρ αἶσαν II.
VI, 487. Medi dicuntur sagit-
tiferi, non tam ob id armorum
genus, de quo Noster VII, 61,
62, quam quod in universum
apud gentes orientales viguit
arcuum ars atque usus aliter
atque apud Graecos: de quo cf.
V, 49. — αἵσιμον ἦμαρ (fa-
talis dies s. mors) Homerum
quoque redolet, quem conf.
II. VIII, 72. XXII, 212. Odys.
XVI, 280. Nec alio sensu
μόρσιμον ἦμαρ in II. XXI, 100.
Excitat h. l. ita distinctum, ut
nos exhibuimus, Schaefer. ad
Dionys. Halic. De compos.
verbb. pag. 210 de vocabulo
μόρος (fatum) disputans. Mo-
nuit Creuzerus. Cf. Herod. V,
21. — Ad voces παραπλήσια
τούτοισι conferri volunt Schol.
Nicandr. Ther. 400.

μεταξὺ Τανάγρας τε καὶ
Γλίσσαντος] De Tanagra vid.
nott. ad IX, 15. Γλίσσαντος,
cuius loco alii, ut Stephan. Byz.

s. v. pag. 275, Γλίσσαντος,
omnes libri Herodotei exhibent
itemque Pausanias IX, 19 §.
2, ubi alios quoque excitat tes-
tes Siebelis ad I, 44 §. 7 pag.
155 de diversa accentus ratio-
ne quoque monens. Nam et
Γλίσσας et Γλίσας scriptum re-
peritur. Ipsa urbs septem sta-
diis a Teumesso remota et Hy-
pato monti, cui nunc nomen
Kleptitobuni, adiacens, ad
Thebaidem pertinuit, teste
Pausania l. l. et Strabon. IX
pag. 412 s. 632 A. coll. Stat.
Theb. VII, 306. Vid. Kruse
Hell. II, 1 pag. 568.

Cap. XLIV.

ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο] Ad
locutionem conf. nott. ad VII,
21. Quae sequuntur: ὥς δὲ
πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο,
Pauwius interpretatur: ut pri-
ma pars noctis adventarat, re-
cipiendum ratus, quod unus
obtulerat codex Sancerosti:
προσελήλατο. At πρόσω s. τὸ
πρόσω quod primam intelli-
gunt partem, falsum esse mox
patebit comparanti Herodoti
locos II, 121 §. 4. III, 56
et Heindorf. ad Platon. Protag.

λήλατο, καὶ ἡσυχίῃ ἐδόκεε εἶναι ἀνα τὰ στρατόπε-
δα, καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνι-
καῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀ-
θηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγὸς τε ἐὼν
καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίξητο τοῖσι στρατηγοῖσι 90
3 ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῖνες
παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· ἐλ-
θόντες δὲ ἔλεγον, ὥς „ἄνθρωπος ἥκοι ἐπ' ἵππου ἐκ
„τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν
„παράγυμνοῖ ἔπος, στρατηγούς δὲ ὀνομάζων, ἐθέ- 95

pag. 463, quem ad h. l. affert
Cr. Matth. Gr. Gr. §. 295 pag.
592 recte, meâ quidem sen-
tentiâ, vernacule reddidit: *wie
weit es in die Nacht war*. Nam
sensus loci is est: *cum nox mul-
tum processisset, cum multum pro-
vecta esset nox*. Unde intelligitur,
vulgatam lectionem *προελήλα-*
το imminime sollicitandam esse.
Simile attulit Wesselingius
Pauli in Epist. ad Roman.
XIII, 12, ἡ νύξ προέκοψεν
et Heliodori Aethiop. I pag. 26
[cap. 14] τότε γὰρ πολὺ τῆς
νυκτὸς προέβη, Sallustii in
Iug. 21: „ubi plerumque noctis
processit.“ Idem aliis dici πολ-
λῆς νυκτὸς et περὶ μέσας νύ-
κτας vel μεσούσης νυκτὸς ad-
dit Valckenaer., observans
postremum hoc in eadem hi-
storia pro Herodoteis habere
Plutarchum I pag. 327 D. [A-
ristid. cap. 15] Plat. III pag.
217 D. Xenoph. Hist. Gr. VII
pag. 367, 15 [vid. Hell. I, 6,
28. Anab. I, 7, 1. VII, 8,
12]. „Deinceps narratum (ita
pergit idem Valckenaerius)

Macedonis Alexandri, Graecis
faventis, beneficium respicit
auctor Epist. 28 inter Socrat.
p. 60 memorans τὴν ἐν Πλα-
ταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενη-
μένην εὐεργεσίαν. Similia quae-
dam Herodoteis Aristidi dicen-
tem facit Alexandrum Plutar-
chus in Aristid. pag. 327 E.
[cap. 15, ubi cum uno Ari-
stide in colloquium venire vo-
luisse Alexandrum legimus]“
Tu vide de Alexandro Herod.
VIII, 136 seqq. 140 seqq.

ὥς ἄνθρωπος ἥκοι] Revo-
cavi ἥκοι, cuius loco unus
Schaeferus receperat ἥκει. Sed
optativi huius eadem ratio at-
que IX, 41 ὥς χρεὸν εἴη, ubi
vid. Qui sequuntur indicativi
in oratione obliqua: παρα-
γυμνοῖ atque φησὶ, eos attigit
Matth. Gr. Gr. §. 507 pag.
964, qui idem pag. 1262 de
ratione particularum μὲν (πα-
ράγυμνοῖ) — (στρατηγούς) δὲ
(ὀνομάζων) exposuit. Verbum
παράγυμνοῦν tralata signifi-
catione reperitur I, 126. VIII,
19, ubi vid. Hic loci sensus:

45

quae barbari mo-
biantur, Graecis
prodit.

„λειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν.“ Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα
ἤκουσαν, αὐτίκα εἶποντο ἐς τὰς φυλακάς. ἀπικο-
μένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε· „Ἄνδρες Ἀθη-
„ναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι,
„ἀπόρρητα ποιούμεενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλ-
2 „λον ἢ Πανσανίην, μὴ με καὶ διαφθείρητε. οὐ γάρ 1
„ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μέγας ἐκηδόμην συναπάσης τῆς
„Ἑλλάδος. αὐτός τε γάρ Ἑλλήν γένος εἰμὶ τῶρχαῖον,
„καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι
3 „ὄρᾳ τὴν Ἑλλάδα. Λέγω δὲ ὦν, ὅτι Μαρδονίῳ
„τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύ-5
4 „μια γενέσθαι· πάλαι γάρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δὲ οἱ 714
„δέδοκται τὰ μὲν σφάγια ἔᾶν χαίρειν, ἅμα ἡμέρη
„δὲ διαφανσκοῦσθαι συμβολὴν ποιέεσθαι. καταρῶ-
„θηκε γάρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὥς ἐγὼ εἰκάζω.
5 „πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα ὑπερβάλλεται 10
„τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρέετε
„μένοντες· ὀλίγων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία.

nullum aliud promsit verbum s.
aperuit.

Cap. XLV.

παραθήκην] De hac voce
vid. nott. ad VI, 73.

ἀπόρρητα ποιούμεενος πρὸς
μηδένα] scil. ἔπεα, ut IX, 93:
mea verba faciens occulta i. e.
rogans, ut occulta, tacita ha-
beatis mea verba, ne illa pa-
lam fiant ac divulgentur. Hand
aliter Dionys. Halic. A. R. III
cap. 23 pag. 474 R. a Wesse-
lingio excitatus. Hinc eadem
voce arcanam philosophorum
doctrinam ipsaque mysteria
declarari docuit Wyttenbach.
ad Plutarch. Phaed. p. 134 —
139. Philomath. III pag. 86.

Ἑλλήν γένος] Vid. V, 22 et

VIII, 137. Ad τὰ σφάγια in
seqq. conf. IX, 41 et ad vocem
καταθύμια V, 39. Locutio-
nem ἔᾶν χαίρειν attigimus ad
IX, 41, dictionem ἅμα ἡμέρη
διαφανσκοῦσθαι ad III, 86; ver-
bum ὑπερβάλλεσθαι in nott.
ad VIII, 112. VII, 206.

λιπαρέετε μένοντες] Vid.
Matth. Gr. Gr. §. 549 pag.
1081 et nott. ad VIII, 144. In
proxime seqq. ὀλίγων γάρ σφι
κ. τ. λ. σφι dixit Herodotus ad
Mardonium atque Persas simul
respiciens, quamquam unius
modo Mardonii in anteceden-
tibus mentio. — οὕτω ἔργον
παράβολον (ubi Schaeferus de-
derat ἔργον οὕτω παράβολον)
dedi cum recentt. dudum pro-
bante Valckenaerio. Indicat

6, „Ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ,
 „μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἑμεῦ ἑλευθερώσιος πέρι,
 „ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργα-15
 „σμαι ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλᾶσαι τὴν
 „διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν
 7, „οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέ-
 „ξανδρος ὁ Μακεδών.“ Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπὴ-20
 „λαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἐωντοῦ
 τάξιν.

46

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἑλθόντες ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πανσανίῃ τὰ περ ἤκουσαν
 Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρόωσθίσας
 2 τοὺς Πέρσας, ἔλεγε τάδε· „Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἡῶ ἡ 25
 „συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν χρεόν ἐστι τοὺς Ἀθη-
 „ναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ
 „τοὺς Βοιωτοὺς τε καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμέ-
 3, „νους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε
 „τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτῶν, ἐν Μαραθῶνι 30
 „μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τέ εἰμεν καὶ ἀδαεῖς

facinus atrox atque temerarium.
De voce παράβολος conf. quae
attuli ad Plutarch. Artaxerx.
I in Creuzeri Melett. III p. 6.

Cap. XLVI.

ἐς ἡῶ] Matth. Gr. Gr. §.
 578 E. pag. 1146 interpreta-
 tur: *des Morgens, mit Tages-*
anbruch. Ad argumentum hu-
 ius cp. et seqq. conf. Plutarch.
 Aristid. 16 coll. II pag. 872.—
 Vm praepositionis κατὰ in pro-
 xime seqq. attigi ad VIII, 85.
 Pro εἵνεκεν, quod cum Schae-
 fero tuentur Matth. et Bek-
 ker., equidem cum Schwgh.
 et Gaisf. e Florentino atque
 Sancrofti libro revocandum
 duxi εἵνεκα.

ἡμεῖς δὲ ἄπειροί κ. τ. λ.]
 „Mira Pausaniae mora et ter-
 giversatio. Ad Thermopylas
 Spartanorum plures non inulti
 occubuerant: patriae decus,
 quod Xerxi Demaratus VII,
 102 ostenderat, nullo modo
 dedecorantes. Adeone, quod
 eorum evaserint nulli, Medi
 terribiles? Haud praeter veri-
 tatem Isocrates Panathen. [cp.
 76 §. 189] pag. 272 E. de
 bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ
 πλέον διήνεγκαν Athenienses
 Λακεδαιμονίων ἐν ᾗπασι τοῖς
 κινδύνοις, ἢ κείνοι τῶν ἄλ-
 λων. Magna certe Athenien-
 sium gloria, cum Medorum
 nomen Graecis omnibus audi-
 tu esset formidolosum, eorum

„τούτων τῶν ἀνδρῶν. Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεὶς
 „πεπειρηται Μῆδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσ-
 4 „σαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ’ ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα
 „χρεόν ἐστι ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας
 5 „δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον.“ Πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀ- 35
 „θηναῖοι τάδε· „Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρχῆς,
 „ἐπεὶ τε εἶδομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρ-
 „σας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἰπεῖν ταῦτα τὰ περ ὑμεῖς
 „φθάντες προφέρετε· ἀλλὰ γὰρ ἀρῶνδόμεν μὴ ὑμῖν
 6 „οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ’ ὦν αὐτοῖ 40
 „ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι,
 47 „καὶ ἐτοιμοί εἰμεν ποιεῖν ταῦτα.“ Ὡς δ’ ἤρεσκε
 „ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἡὼς τε διέφαινε, καὶ διαλλάσ-
 „σοντο τὰς τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύ- 45
 2 „μενον, ἐξαγορεύουσι Μαργδονίῳ. ὁ δ’ ἐπεὶ τε ἤ-
 „κουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειράτο, πα-
 „ράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους.
 3 Ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Πανσα-
 „νίης, γνούς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς
 „Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὥς δ’ αὐτῶς καὶ 50 715
 ὁ Μαργδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

Graecorum acies
 mutata sic, ut Per-
 sis Athenienses,
 Lacedaemonii
 auxiliis Mardonii
 Graecis oppo-
 nantur [c. 31.]:
 sed mox prior
 ordo restitutus.

impetum et arma repressisse,
 lib. VI, 112. Add. Plutarch.
 Aristid. [cp. 16] pag. 328 C.“
 Wesseling. — In seqq. ad
 formam εἶδομεν conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 231 pag. 449, qui
 idem §. 553 pag. 1085 ad
 verba φθάντες προφέρετε con-
 ferendus, itemque §. 615 pag.
 1242 ad particulas ἀλλὰ γὰρ,
 §. 520 in. pag. 1000 ad ver-
 bum γένωνται et §. 388, E ad
 structuram dativῶν ἡδομένοισι
 — γεγόνασι. — Pro εἶπαι
 revocavi εἰπεῖν; vid. nott. ad
 VIII, 65.

Cap. XLVII.

ἡὼς τε διέφαινε καὶ δια-
 λάσσοντο τὰς τάξεις] Conf. VII,
 217 ibique nott. — Ad ver-
 bum ἐξαγορεύειν conf. nott.
 ad II, 170.

Ὡς δὲ ἔμαθε — γινόμενον]
 Vulgo γεγόμενον, quod Schae-
 ferus et Matthiae tenent. Equi-
 dem cum reliquis Florentinum
 librum secutus sum. — In fine
 cap. ἐπὶ τὸ κέρας, bene distin-
 guendum ab eo, quod sequi-
 tur ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου i. e. lae-
 vum cornu versus illud valet:
 ad laevum cornu.

48

Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, πέμ-
ψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε
2 τὰδε· „ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι
„ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεο-
„μένων ὥς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκ- 55
„λείπετε, μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους,
3 „ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἅρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές.
„πρὶν γὰρ ἢ συμμίξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον
„ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ στάσιν ἐκλεί-
„ποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν Ἀθηναίοισι τε τὴν πρό- 60
„πειραν ποιευμένους, αὐτοὺς τε ἀντία δούλων τῶν
4 „ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν
„ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθη-
„μεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὥς δὴ πέμ-
„ψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ βου- 65
„λόμενοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι· ἄρτιοι
„ἔόντες ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας
5 „ὑμέας εὖρομεν, ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. Νῦν
„ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου,

Mardonius Spar-
tanis ignaviam
exprobat.

Cap. XLVIII.

ἐκπαγλεμένων] Conf. nott.
ad VII, 181 et ad seqq. οὔτε —
οὔτε — τε vid. Matth. Gr.
Gr. §. 626 pag. 1277. Herod.
I, 160. Locutionem ἐς χειρῶν
τε νόμον attigimus ad VIII, 89.

καὶ στάσιν ἐκλείποντες] στά-
σιν cum Schweigh. et Gaisf.
reposui pro τάξιν, quod Schae-
ferus, quem Matth. et Bekker.
sequuntur, duorum codd. au-
ctoritate fretus retinuit. Tu
vid. nott. ad IX, 21. — Ad
vocem δούλων conf. nott. ad
VII, 5. — κατὰ κλέος valet:
pro eorum gloria s. ob eorum
gloriam; quam vim habere
praepositionem κατὰ vidimus
VIII, 30. IX, 38.

βουλόμενοι μούνοισι Πέρ-
σῃσι] μούνοισι scripti dant
libri. Unde μούνοι venerit,
equidem nescio: quamquam
vulgato id aptius videtur Val-
ckenaerio. Koenio in mentem
venerat: βουλόμενοι μούνοι
μούνοισι, haud ineleganter
quidem, quamquam vix ne-
cessarie. — Ad sequens ἄρτιοι
vid. nott. ad IX, 27. Verbum
πτώσσειν significatione haud
differt a πτήσσειν, in quo expa-
vescendi inest notio, translata
ab avibus, quae prae metu
alas demittunt. Vid. Blomfield.
Glossar. ad Aeschyl. Prometh.
29 et nott. ad Philopoem. pag.
47. — Ad voces δεδύξω-
σθε εἶναι ἄριστοι conf. VII,
135.

ἄλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν, τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν 70
 „Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδοξασθε εἶναι ἄριστοι,
 „πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀρι-
 „θμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν μὲν δοκέη καὶ τοὺς ἄλ-
 „λους μάχεσθαι, οἱ δ' ὧν μετέπειτα μαχέσθων ὅσπε-
 6 „ροι. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι, ἀλλ' ἡμέας μούνους 75
 „ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δ' ἂν
 „ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ
 49 „νικᾶν.“ Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε καὶ ἐπισχὼν χρό-
 νον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσετο
 ὀπίσω· ἀπελθὼν δὲ ἐσήμεναι Μαρδονίῳ τὰ καταλα-
 2 βόντα. Ὁ δὲ, περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς 80
 ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας.
 3 ὥς δὲ ἐπῆλασαν οἱ ἱππότες, ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν

49 Proluditur pug-
 nae Plataensi.
 Immissus in
 Graecos equita-
 tus barbarorum,
 multum nocet
 exercitui, fon-
 temque Garga-
 phiam [c. 25] ob-
 struit.

ἴσοι πρὸς ἴσους] Conf. nott.
 ad I, 2. Pro μαχεσόμεθα in
 Florentino, aliisque exstat
 μαχεσάμεθα, quod arridet
 Schweighaeusero vertenti: *cur*
non pugnassetemus itemque Schae-
 fero loco mox laudando. Mihi
 secus videtur. Nam loci sen-
 tentia haec: *Cur non decertabi-*
mus pares cum paribus (numero
cum simus). Caeterum oboritur
 mihi suspicio, ea, quae hic le-
 guntur, e Graecorum talium
 rerum narrationes exornantium
 et ampliantium scholis fluxisse.
 In seqq. ad voces οἱ δ' ὧν
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 625
 pag. 1273, qui idem §. 203,
 4 pag. 375 coll. §. 546 pag.
 1072 et Schaefer. Appar. ad
 Demosth. T. IV pag. 488 ad
 μαχέσθων conferatur. Et facit
 mecum Wessel. Diss. Herod.
 IX pag. 136, ubi futurum μα-
 χεσόμεθα unum stare posse
 commonstravit. De usu vocu-

lae ὧν monuit quoque Har-
 tung. Lehre v. d. Partikeln
 der Gr. Spr. II pag. 22.

εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι] Noli
 eo offendi, quod paulo ante
 praecedit ἦν μὲν δοκέη; conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 524, 6
 pag. 1019 itemque Werfer.
 in Actt. phill. Monacc. I pag.
 101. Unde satis patet, falso
 a Schaefero, libris scriptis in-
 vitis, exhiberi ἦν δὲ — δοκέη.

Cap. XLIX.

ἐπισχὼν χρόνον] i. e. non-
 nihil, aliquamdiu commoratus.
 τὰ καταλαβόντα dicit ea, quae
 acciderant, ut IX, 93. 104
 coll. III, 42 ibique allatt. —
 Ψυχρὴν νίκην in seqq. inter-
 pretantur frigidam (i. e. va-
 nam) victoriam; cf. VI, 108
 ibique nott. — Ad verba ἐπῆκε
 τὴν ἵππον conf. V, 63.

ἐσινέοντο] Ita e Sancrofti
 libro reposui cum Schweigh.

στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἐσακοντίζοντες τε καὶ ἐσ-
τοξεύοντες, ὥστε ἵπποτοξόται τε εἶντες, καὶ προσ-
φέρεσθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, 716
ἀπ' ἧς ὕδρευέτο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, 86
4 συνετάραξαν καὶ συνέχασαν. ἦσαν μὲν ὧν κατὰ
τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μοῦνοι· τοῖσι
δὲ ἄλλοισι Ἑλλήσι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὥς
ἐκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀρχοῦ.
5 ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν 90
κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γὰρ ὅφι οὐκ
ἔξῃν ὕδωρ φορέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων καὶ το-
ξευμάτων.

50

Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλή-
νων στρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς 95
στρατιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνε-

Itaque Graecis
et aqua et com-
meatu [c. 39.]
exclusis,

pro εἰσίνοντο. Vid. IX, 13
ibique nott. — Mox cum Matth.
et Bekk. secutus sum Schae-
ferum, qui e duobus codd. de-
dit ἐστοξεύοντες, ubi reliqui
τοξεύοντες. Vox ἵπποτοξόται
obvia IV, 46. Medorum et
Parthaeorum ἵπποτοξόται,
notante Wesselingio, apud Ap-
pian. B. Civ. IV. [59. 88.] p.
1001 et 1024 et Plutarch.
Crass. pag. 558 B. [cp. 24. 25]
Dicuntur autem illi προσφέρε-
σθαι ἄποροι i. e. ad quos dif-
ficulter accedas, quibuscum
difficile est ad manus venire.
Conf. IV, 46 ibique nott.

κρήνην τὴν Γαργαφίην]
Conf. IX, 25 ibique nott. Ver-
bum συγχοῦν in seqq. reper-
itur quoque IV, 120. 140 ea-
dem obruendis, obstruendi signi-
ficatione, quā Pausanias IX,
4 §. 2 et X, 18 §. 2 dicit συγ-

χέειν. — τεταγμένοι μοῦνοι
(pro μοῦνοι τεταγμένοι) e Flo-
rentino aliisque receptum est.

τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἑλλήσι κ.
τ. λ.] Pro ἐγένετο, quod post
Schaeferum retinuit Matth.,
equidem cum reliquis dedi ἐγί-
νετο, iubente Florentino aliis-
que. Sensus est: reliqui Grae-
ci, prout quique in acie col-
locati erant, fontem habebant
procul, sed Asopum in propin-
quo; e quo cum arcerentur
(ne scil. aquam haurire pos-
sent), ita iam ad Gargaphiam
fontem accesserunt aquatum.
— De particulis οὕτω δὴ conf.
nott. ad IX, 6.

Cap. L.

Τούτου δὲ τοιούτου γινομέ-
νου] Eadem locutio V, 109.
Ac paulo post τούτων τοιού-
των εἰόντων.

λέχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόν-
 2τες παρὰ Πανσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γάρ,
 τούτων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον σφεας ἐπελύπεε.
 οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἳ τὲ σφρων ὀπέωνες, ἀ-
 ποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὥς ἐπισιτιεῦμενοι,
 ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέ- 1
 51 σθαι ἐς τὸ στρατόπεδον. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι
 στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν ὑπερβάλονται κείνην τὴν ἡμέ-
 ρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ ποιούμενοι, ἐς τὴν νῆ-
 2σον ἵεναι. ἣ δὲ ἐστὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κοῆ-5

Pausaniae castra
 sub noctem pro-
 ximam mutare
 placet. Oeroë.

ἄλλα γὰρ — μᾶλλον σφεας
 ἐπελύπεε] i. e. namque haec
 quum ita essent, alia quoque
 (incommoda) ipsos vel magis
 premebant. Rescripsi ἄλλα cum
 Valckenaerio, Schweigh. et
 Gaisf., libris scriptis invitis,
 qui in lectione ἄλλὰ conspi-
 rant; quod si cum Matth. (quem
 conf. Gr. Gr. §. 615 pag. 1244
 coll. Ast. ad Platon. Phaedr.
 pag. 224, ubi de particulis
 ἄλλὰ γὰρ crebrius iunctis) rece-
 peris, subiecto, quod dicunt,
 carebit oratio. Pro ἐλύπεε
 cum eodem Schweigh. et Gaisf.
 dedi ἐπελύπεε, quod cum aliis
 suggerebat Florentinus. — In
 proxime seqq. cum recentt.
 dedi ὀπέωνες, ubi Sancrofti
 codex ὀπαῶνες, et Schaefer.
 cum Matth. ὀπάονες. Tu conf.
 nott. ad V, 111. Qui enim
 dixit Ποσειδέων, alia id genus,
 eum quoque ὀπέων dicere po-
 tuisse pro ὀπάων, nihil sane
 impedit. Ad verbum ἐπισι-
 τιεῦμενοι conf. nott. ad VII, 176
 fin.; et de forma ἀποκεκλέατο
 Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 pag.
 377.

Cap. LI.

ἣν ὑπερβάλονται — μὴ
 ποιούμενοι] μὴ ex duobus
 codd. receptum a Schaefero
 retinui cum reliquis edd. et
 probante G. Hermannō, qui
 hunc loci sensum esse docuit
 in Wolf. et Buttm. Mus. Antiq.
 I pag. 219 et ad Viger. pag.
 811: „si eum diem Persae sine
 proelio praetermississent“ idem
 adiiciens, particula μὴ si omit-
 tatur, loci sensum esse: si eo
 die proelium committere Persae
 omisissent. Schweighaeus. ver-
 bo ὑπερβάλλεσθαι supersedendi
 tribuerat notionem; equidem
 differendi et procrastinandi sig-
 nificatione id poni credam, de
 qua conf. IX, 45. — In seqq.
 dicendi genus: ἐστὶ — ἀπέχου-
 σα attigit Matth. Gr. Gr. §. 559
 p. 1104, qui idem in verbis: νῆ-
 σος δὲ οὕτω ἂν εἴη κ. τ. λ.
 particulam οὕτω ad sequentia,
 non ad praegressa spectare mo-
 nuit §. 470 not. p. 871. Ver-
 bum διέχων (i. e. separans, di-
 rimens) assert Thomas Mag.
 s. v. διέχει pag. 134. — Hoc

της τῆς Γαργαφῆς, ἐπ' ἣ ἑστρατοπεδεύοντο τότε,

autem loco, ubi Plataeensis pugnae incipit narratio, haud alienum erit monere lectores, ad ea, quae de ipsa pugna locisque, in quibus pugnatum est, apud Herodotum produntur, rite intelligenda multum facere docti Angli libellum, quem ex aliorum libris, Krusii, Letronnii (Journal. d. Savans 1817 pag. 720 seqq.), Gailii mihi unice cognitum, non ad manus fuisse valde doleo. Inscríbítur ille liber: Topography illustrative of the battle of Plataeae etc. by Iohn Spencer Stanhope. London 1817. 8; additis simul mappis geographícis totius regionis delineationes exhibentibus: ad quas editor operâ Allasonii potissimum usus esse fertur. Quae ibi exhibetur Plataeensis planitieí adumbratio, eam repetiit Kruse, (cuius vid. Atlas nr. VI coll. Hell. II, 1. pag. 591. 492) quippe optimam suo iudicio, in qua, quaecunque Herodotus enarret, bene inveniri possint. Eandem quoque, paucis quibusdam mutatis, exhibuit Gail., cuius vid. Atlas planch. 26 coll. Analyse des Cartes pag. 27. Le philolog. IV pag. 279 seqq. V pag. 190 seq. 195 seqq. 226 seqq. 273 seqq. Ubi quae ad Herodotum illustrandum protulit, ea suis quaeque locis commemorabuntur. Quae vero ante doctorum illorum Anglorum operam ferebantur campi Pla-

taeensis delineationes, eas omnes plus minus falsas esse observat Kruse l. l. pag. 492. Id quod inprimis cadit in eam huius regionis campique Plataeensis delineationem, quam celeberrimus Barthelemys in opere satis vulgato, quod inscribitur Anacharsis, exhibuit, teste Krusio et Clarke, cuius vid. Travels II, 3. chap. III pag. 78 seq. Qui idem accurate illam regionem emensus, apud indigenas adhuc pugnae celeberrimae famam conservari asserit, ex quâ etiam campum quendam, in quo olim pugnatum fuerit, indicare soleant extensum ab eo Asopi ponte, qui nunc Moreae vocetur, quum Thebis in Peloponnesum sive Moream proficiscentibus superandus sit, usque ad sacrum quem appellant fontem hodieque superstitem. Distat ille locus unum milliare a vico Platana septentrionem et orientem simul versus; inque eo multa ferri plumbive fragmenta adhuc inveniuntur ab incolis, qui ex eo ipso simul atque ex insigni huius loci fertilitate suam opinionem tueri quam maxime student. Nec sane quidquam esse ipse iudicat Clarke, ex quo ab incolis falso statui appareat. Vid. l. l. p. 84 seq. Ipsas urbis veteris ruinas idem scribit (pag. 86 seq.) se invenisse in loco quodam Cithaeronis proiecto, cui nunc nomen *Palaeo-Castro*, remotas

δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πό-
 λιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ· σχιζόμενος
 ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω
 ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον-
 περ τρία στάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς τὸ αὐτό·¹⁰
 οὖνομα δὲ οἱ Ῥερόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι

unum milliarium a vico Cocla, qui unius horae itinere distat a vico Platana, cui ipsi hae ruinae, quae grandium moenium fundamenta praebeant ac structuram valde rudem, sint propiores. Hinc inter Cycloporum qui dicuntur murorum reliquias exhibuit quoque Dodwell. in opere saepius ante laudato.

οὖνομα δὲ οἱ Ῥερόη] Pausanias IX, 4 §. 3 loco maxime gemino, ipsum Herodotum haud scio an secutus: ἐκ Πλαταίας δὲ ἰούσιν ἐς Θήβας ποταμὸς ἔστιν Ῥερόη· θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Ῥερόην τοῦ Ἀσώπου λέγουσι. Unde satis patet, quod etiam orationis tenor ac nexus docet, apud Herodotum verba σχιζόμενος ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον κ. τ. λ. non de Asopo, ut quibusdam placuit ipsique Pausaniae editori doctissimo pag. 14. 15, sed de hoc ipso Oeroes rivo esse intelligenda. Obstat enim Herodotei loci ratio ipsiusque regionis conditio; ita ut nunquam mihi persuaderi patiar Herodotum illa verba scripsisse de Asopo cogitantem, cuius tam crebra in antecedentibus fecerat mentionem, quum h. l.

ita potius scribat, ut alium fluvium nondum memoratum, nondum cognitum ipsi in mente fuisse appareat. Hinc quoque paulo inferius idem perscribit Noster: τὸν δὲ ἡ Ἀσωπὶς Ῥερόη περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος: quae ipsa satis evincunt, verba supra allata non nisi de Oeroë intelligi posse. Quo magis miror Siebelis. (ad Pausan. l. l.), qui apud Herodotum ὁ ποταμὸς per leges grammaticas non nisi ad Asopum referri posse contendit. Quod cur necessarium sit, equidem non intelligo; neque quidquam opinor impedit, quo minus ὁ ποταμὸς non de Asopo sed de Oeroe accipiat; qui rivus ex alto Cithaerone delapsus in planitiem, ante ipsam Plataensium urbem in duos divisus amnes efficit insulam, in quam Graeci transire decreverunt, quamque perperam olim Asopo formari opinantes in variis agri Plataeensis delineationibus alio prorsus loco exhibuerunt geographi, omnis regionis ratione perversa et ipsius pugnae intelligentia impedita. Meliora edocuit Kruse (l. l. II, 1 pag. 491 — 493 Atlas nr. VI) ipse

εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶ-
ρον ἐβουλευσάντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔ-
χωσι χρᾶσθαι ἀφθόνως, καὶ οἱ ἱππῆες σφέας μὴ σι-
4 νολάτο, ὥσπερ κατ' ἰθὺν ἐόντων. μετακινέσθαι τε 15
ἐδόκεε τότε ἐπεὶ τῆς νυκτὸς ἢ δευτέρῃ φυλακῇ, ὥς

secutus Stanhope in libro lau-
dato pag. 71. 72 aliosque do-
ctos Anglos, itemque Letronne
l. supra l. p. 722 seqq. atque
Gail, (Le philol. IV p. 360 seq.
V p. 288 seq.) Add. C. O. Müller.
Orchomen. pag. 488. Sequi-
tur autem Oeroes rivus aliam
prorsus atque Asopus, directio-
nem marisque in sinum, qui
est prope Livadostro, ut nunc
appellant, effluit. Asopi au-
tem fons non in iugis Cithae-
ronis quaeri debet, unde sci-
licet ille delabatur in planitiem
ut quidam olim falso tradide-
runt, sed in ipsa planitie sub
montem, unde haud ita pro-
cul sacelli cuiusdam inveniun-
tur reliquiae. Ex quo loco
rivus septentrionem atque mox
etiam orientem versus progres-
sus Thebanorum agros olim a
Plataeensi ditione separabat;
deinde in Euripi sinum aquas
volvit. Accurate docuit Clarke
Travels II, 3 p. 78 seq., de prio-
rum doctorum virorum errore
monens, quum ipse Asopi fon-
tem inviseret rivique cursum
persequeretur.

Θυγατέρα δὲ ταύτην — οἱ
ἐπιχώριοι] Observat Wesseling.
in duodecim Asopi filiabus nul-
lam reperiri Oeroes mentionem
apud Diodor. IV, 72 neque
apud Apollodorum III, 11 §.

5. — In seqq., ubi post ἵνα
sequitur coniunctivus (ἔχωσι),
quem mox excipit optativus
(σινολάτο), tu vide de hac mo-
dorum variatione Matth. Gr.
Gr. §. 518, 1, 4 pag. 994 et
G. Hermann. ad Viger. pag.
851. Pro κατιθὺ scripsi κατ' ἰ-
θὺν, quod etiam Florentinus
liber offerebat. Sensus est:
sicuti (scil. laesi, lacessiti erant),
dum equites ipsis ex adverso sta-
bant.

δευτέρῃ φυλακῇ] *Secunda*
noctis indicatur vigilia, quam
a nostra hora nona aut decima
incoepisse et usque ad duode-
cimam horam sive ad mediam
usque noctem credam perti-
nuisse, siquidem veteribus
Graecis teste Polluce I, 7. 8.
in tres φυλακὰς divisa erat nox,
quarum prima etiam dicebatur
ἀρχὴ νυκτὸς sive περὶ πρῶτην
νυκτὸς s. νυκτὸς ἀρχομένης,
secunda μεσούσης νυκτὸς. Ro-
manis per noctem quatuor vi-
giliae fuisse constat. Egit de
vigiliis constituendis Aeneas
Tactic. cap. 21; plura de his
dabunt Wetsten. ad N. T. I p.
416. Cellar. De Vigiliis §. 6
pag. 397 Diss. Acad. coll. Xe-
noph. Memorab. IV, 7, 4 ibiq.
interpr. Ad sequens ὥς ἂν vid.
IX, 22 et ad locutionem ὑπὸ
τὴν νύκτα noct. ad IX, 58.

ἀν μὴ ἰδοίαιτο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καὶ σφας
 5 ἐπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππῶται. ἀπικομένων δὲ ἐς
 τὸν χῶρον τοῦτον τὸν δὴ ἡ Ἀσσιπὶς Ὠερόη περι-
 σχίζεται ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύ-
 κτα ταύτην ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ 20
 στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὥς ἀναλάβοιεν
 τοὺς ὀπείωνας τοὺς ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἦσαν
 γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. Ταῦτα βου-
 λευσάμενοι, κέλην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν, προσ-
 2 κειμένης τῆς ἵππου, εἶχον πόνον ἄτρυτον. ὥς δὲ 25
 ἢ τε ἡμέρην ἔληγε, καὶ οἱ ἱππεῖς ἐπέπαινον, νυκτὸς
 δὴ γινομένης, καὶ εὐούσης τῆς ὥρης, ἐς τὴν συνέ-
 κειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερχθέντες οἱ πολ-
 λοι ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέ-

52

Ibi dum media
 acies, inscio in-
 vitoque Pausa-
 nia, ipsas Pla-
 taeas petit,

ὥς ἀναλάβοιεν *κ. τ. λ.*] Vid.
 IX, 50 fin. ἐπὶ τὰ σιτία dictum
 non aliter atque III, 14 (ubi
 vid. nott.) ἐπὶ τὸ ὕδωρ. For-
 mam ἀπολελαμμένοι affert
 Matth. Gr. Gr. §. 242 pag.
 472; de verbi significatione
 conf. VIII, 11.

Cap. LII.

εἶχον πόνον ἄτρυτον] εἶχον
 meliores codd. offerebant pro
 ἔχον, quod post Schaeferum
 retinuerunt Matth. et Bekker.
 ἄτρυτον πόνον intelligit inde-
 fessum laborem, vehementem,
 ut apud Sophocl. Ai. 788 κα-
 κὰ ἄτρυτα, i. e. πολύτρυτα,
 πάννυ κακοῦντα: quae bene
 attulit Doederlein. De alpha
 intensiv. pag. 21. — In seqq.
 retinui cum Schaefero γινομέ-
 νης, cuius loco Schweigh. et
 Gaisf. dederant γενομένης, sed
 abieci voculam δὴ ante συνέ-

κειτο male illatam et e proxime
 antecedentibus, ut mihi certe
 videtur, huc etiam translata.
 Retinuerunt Schaefer. et Matth.

ἀερχθέντες — ἀπαλλάσσοντο]
 Vertunt vulgo: *sublati utensi-*
libus s. collectis vasis discesserant,
nisi ἀερχθέντες omnino eum in
modum hic additum putes, quo
alias ὁρμηθέντες: de quo egi
ad VIII, 133. Ipsum verbum
de classe, quae vela ventis dat
inque altum solvit, reperimus
I, 165. 170. Quae continuo
sequuntur, ob rationes particu-
larum μὲν et δὲ, attigit Matth.
Gr. Gr. §. 289, not. 9 p. 532.
Et vide quoque sis ad Herod.
I, 66 nott. Tu reddas licet:
in eum locum, in quem conve-
nerat, minime in animo haben-
tes pergere, sed, ubi loco erant
moti, equitatum laetabundi effu-
giebant ad Plataearum urbem
conversi.

καίτο, οὐκ ἐν νόρῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, 717
 ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων 30
 πόλιν· φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἡραῖον.
 3 τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶ τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι
 σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον.
 ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὅπλα.

ἐπὶ τὸ Ἡραῖον] De loco, quo Iunonis templum, cuius etiam in seqq. aliquoties fit mentio et apud Plutarch. Aristid. 18 init., exstructum erat, non prorsus liquet: quamvis ante ipsam urbem, i. e. ab oriente urbis, situm fuisse declarat Herodotus. Atque ita quoque illud indicavit Kruse in tabula, Anglum doctum Stanhope secutus; perperam enim Gail. illud sub ipsam urbem ad septentrionem collocarat, exstructum fuisse opinans (ut ipsa afferam verba in: Le philolog. V pag. 282 seq.) „sur le tertre contigu à la plaine entre les deux ruisseaux.“ C. O. Müller. Orchomen. pag. 488. Heraeum prope Plataeas Cithaeronis fauces versus situm fuisse arbitrat. Unde coniicit Kruse Hell. II, 1 pag. 595, Heraeum ad dextram urbis partem extra moenium ambitum ibi quaerendum esse, ubi nunc ruinae quaedam ecclesiae exstare dicuntur non longe a vico Koklo, quem in veteris Plataeae locum cessisse narrant. Conf. Stanhope l. l. pag. 60. Gail. Le philolog. V pag. 281 seq. Dodwell. nulla huius templi vestigia certa se invenisse scribit; nisi forte lapidum acervi qui-

dam huc referri possint. Vid. I cap. IX. e vers. Sickler. I, 2 pag. 74.

ἔθεντο — τὰ ὅπλα] De locutione dixi ad I, 62 et V, 74. Minus accurate, opinor, Weseling. reddit: „castra metati fuerunt sive, ut sequitur, ἐστρατοπεδεύοντο.“ Sed verbo ἐστρατοπεδεύοντο aliud indicari atque praegressis ἔθεντο τὰ ὅπλα, vix quemquam fugiet. Primum enim ubi advenerint, in aciem consederunt sive armati constiterunt: quo facto, ad Heraeum castra posuerunt. Hinc infra IX, 72: κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ, ubi conf. nott. De ipsa locutione h. l. excitant Dionys. Halic. III pag. 193. Diodor. Sicul. XII, 66 et XX, 31. Viger. ad Euseb. Praepar. Evang. XIII, 68. Xenophontea dabit Lexicon. Xenophontium T. III pag. 299 seq. Quae cum scripsissem, incidi in Am. Peyroni disputationem: „De comando militare θέσθε τὰ ὅπλα lezione“ in: Memorie di Accademia reale delle Scienze de Turino Tom. XXVII pag. 193 seqq. Ubi pag. 200 nostrum quoque locum tractat, eum sic Italo sermonem reddens: giuntivi soffermaronsi colle armi a terra rimpetto al tempio benequae monet distinguendum

53 Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο· Παν-35
 σανίης δὲ, ὁρέων σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ
 στρατοπέδου, παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι,
 ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα ἵεναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς
 προϊόντας· νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἵεναι, ἐς
 2 τὸν συνεδήσαντο. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἦ-40
 σαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Πανσανίῃ· Ἀμομφά-
 ρετος δὲ ὁ Πολιάδεω, λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λό-

dextra (Lacc-
 daemonii cum
 Tegeatis) et si-
 nistra (Athenien-
 ses) per Amom-
 phareti Pitana-
 tarum praefecti
 pervicaciam, qui
 barbaros fugere
 ignominiosum si-
 bi duceret,

esse inter τίθεσθαι τὰ ὅπλα et
 inter στρατοπεδεύεσθαι, quod
 perperam idem esse quidam
 statuerunt. Sed ipsa viri do-
 ctissimi verba adscribere iu-
 vat: „Prima di porsì a campo
 intorno al tempio soffermaronsi
 di rincontro a tempio coll' ar-
 mi a terra per determinare a
 qual partito appigliare si do-
 vessero; quindi essendosi con-
 sigliati di accamparsi, diedero
 le opportune disposizioni; e
 finalmente ripigliate le armi,
 andaronsi a porre negli allog-
 giamenti intorno al tempio.“

Cap. LIII.

παρήγγελλε] Ita cum recentt.
 exhibui e Florent. et Sancrofti
 libro pro vulg. παρήγγελλε, quod
 cum Schaefero tuetur Butt-
 mann. Gr. mai. II pag. 62,
 imperfectum huic loco conve-
 nire negans. — In seqq. verba
 ἵεναι κατὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς
 προϊόντας accipio: eadem progre-
 divā, quā reliqui praeierant. At-
 que ita quoque III, 4 ἀποστείλας
 κατ' αὐτόν, quod equidem sim-
 pliciter intellexi: ad illum misit,
 intelligi vult Schweighaeuser.:
 misit eadem viā, quā ille iter
 direxerat, et I, 84 fin. Ne-

que huc non pertinebit IX, 66:
 κατὰ τὸ αὐτὸ ἵεναι. — Ad ac-
 cusativum ἀναλαβόντες, ubi
 praegreditur dativus τοῖσι Λα-
 κεδαιμονίοισι conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 581 pag. 1054. — Ad
 vocem ἄρτιοι conf. IX, 27.
 De Amomphareto vide sis Plu-
 tarchum in Aristid. ep. 17 p.
 328 E. ita scribeantem: ἀνήρ
 θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος,
 ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην παρ-
 γῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τά-
 ξιν, ἀλλ' αἰτόθι μένων μετὰ
 τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστή-
 σεσθαι Μαρδόνιον.

λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων
 λόχου] λοχηγέων plerique codd.
 Ex Aldina fluxerat λοχηγετέων
 a verbo λοχηγετεῖν, quod si-
 mili modo formatum apparet
 atque ἄρχηγετεῖν, κυνηγετεῖν,
 ποδηγετεῖν, alia id genus. At
 supra IX, 21 λοχηγεῖν: cui
 verbo quod h. l. adstruitur
 genitivus λόχου, non offendit,
 similium verborum structuram
 si respiciamus. Pro Πιτανη-
 τέων, quod e Koenii coniectu-
 ra ad Gregor. Cor. de dial. Ion.
 §. 6 pag. 384 recepit Bekke-
 rus Πιτανήτεω, eo haud opus
 videtur libris invitis. Quid e-
 nim differt, Pitanatarum co-

χου, „οὐκ, ἔφη, τοὺς ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὼν
 „εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην.“ ἔθωμάμαξέ τε ὁρέων
 τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ⁴⁵
 3 λόγῳ. ὁ δὲ Πausanίης τε καὶ ὁ Εὐρύναξ δεινὸν
 μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πεῖθεσθαι ἐκείνον σφίσι, δει-
 νότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα νενωμένου, ἀπολιπεῖν

hors num dicatur ὁ Πιταν-
 τέων λόχος an ὁ Πιτανήτεω
 λόχος? Sed gravius hoc, ar-
 gumentum loci si spectemus,
 quod Thucydides I, 20, quo
 loco sane memorabili Herodo-
 tum tangi opinantur, τὸν Πι-
 τονάτην λόχον unquam existi-
 tisse negat. Equidem, missa
 illa disceptatione, quā Hero-
 dotus an Thucydides errore
 fuerit lapsus disquirunt inque
 diversas abeunt partes, haud
 sane intelligo, cur Herodoto
 eam cohortem, quam Pitanae
 vicus ad Spartanorum exerci-
 tum misit, dicere non licuerit
Pitanatarum cohortem? Fuit
 enim *Pitana* unus ex antiquis-
 simis Spartae vicis, ut mon-
 stravi ad III, 55, add. Kortüm
 in Schlosser. et Bercht. Archiv.
 IV pag. 142. 152, ubi Pitanae
 nomen non ordinis cuiusdam,
 sed loci significationem esse
 recte contendit. Locorum au-
 tem ac vicorum antiquae Spar-
 tae distributionem ad exerci-
 tum quoque pertinuisse, cuius
 scil. singulae partes sive ordi-
 nes singulos referrent vicos,
 satis habemus cognitum. Vid.
 C. F. Hermann. Hellen. Staats-
 alterth. §. 29. inprimis not. 9.
 Quam igitur Pitanae incolae
 praebebant cohortem sive ma-

nipulum, eum hic vocari exi-
 stimo, probante quoque Negris,
 τὸν Πιτανήτέων λόχον, prae-
 sertim cum ipsum illum vicum
 Noster adierit ibique etiam certe
 aliquamdiu commoratus sit.
 Vid. III, 55 ibique nott. Quare
 Herodotum errore hic lapsum
 esse haud mihi persuaderi pa-
 tiar. Conf. etiam C. O. Mül-
 ler. Dor. II pag. 50, ubi apte
 Caracallam imperatorem pro-
 fert, qui antiqua instituta imi-
 tans, e Spartanis formasse di-
 citur λόχον Πιτανάτην, He-
 rodian. IV, 8. Alia dabunt
 Meurs. Lectt. Att. I, 15. 16
 coll. Miscell. Laconn. pag.
 100.

τοὺς ξείνους] Vide supra
 IX, 11. 55 et ad formulam
 ἐκὼν εἶναι in seqq. VII, 174.
 De verbo αἰσχυνέειν conf. nott.
 ad VII, 53 et de locutione δει-
 νὸν ποιεῖσθαι nott. ad III, 14.

κείνου ταῦτα νενωμένου] i.
 e. cum ille (Amompharetus dux
 scil.) ita secum statuisset, s.
 hoc esset animo. Hesychius II
 pag. 667 νένωται ἐν νῶ ἔχει.
 Add. Etymol. magn. pag. 601
 et Herodot. I, 68. 77 ibiq. nott.
 Hinc male codd. quidam ἀναι-
 νομένου.

τὸν λόγον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦν-
τες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλήσι, ἀπόλη-
ται ὑπολειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ 50
4 μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ
στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές 718
μιν ὥς οὐ χρεὸν εἶη ταῦτα ποιεῖν.

54

Καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μούνον
Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεγτέων λελειμμένον. Ἀθη- 55
ναῖοι δὲ ἐποίεον τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐ-
τοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων
φρονήματα, ὥς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόν-
των. ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων
ἱππέα, ὁψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ 60
Σπαρτιῆται, εἴ τε καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται

ἀπολιπεῖν τὸν λόγον] τὸν
λόγον pro obiecti accusativo
accipio, si quidem et h. l. et
in proxime seqq. hoc verbum
suam retinet vim activam. Gra-
vius autem ipsis videbatur dese-
tere Pitantatarum cohortem ti-
mentibus, ne, si eam deseruis-
sent, facientes, de quibus cum
reliquis Graecis convenerant, in-
tereat relictus ipse Amompharetus
unā cum Pitantis suis. Itaque
ad ἀπολίπωσι subintellig. αὐ-
τὸν scil. τὸν λόγον. Ad locu-
tionem ἀτρέμας εἶχον conf.
nott. ad VII, 8 §. 1 et ad ἐ-
πειρῶντο πείθοντές Matth. Gr.
Gr. §. 555 pag. 1091 et He-
rod. IX, 26.

Cap. LIV.

ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμο-
νίων φρονήματα] i. e. bene
gnari moris atque ingenii Laco-

num, qui alia sentiant, alia di-
cant. Ad locutionem conf VIII,
144 et IX, 7 §. 2. Ad argu-
mentum Wesselingius bene
affert Euripid. Andromach. 447
et Herodot. VI, 108, ubi vid.
nott. Quod vero Lacones hic
aliter atque animo gerebant
eloqui dicuntur, hoc Valcken.
comparat cum Homericis II.
XI, 313. Schol. Aristoph. Av.
168 ipsumque addit Aristopha-
nem Spartanorum fraudes
ac perfidiam perstringentem
in Pac. 1065. Acharn. 307 coll.
Demosthen. c. Aristocr. p. 421
[pag. 659 Reisk.] — In seqq.
ad optativum ἐπιχειροῖεν,
quem in altera interrogationis
parte excipit indicativus (δια-
νοεῦνται), consul. Matth. §.
507, 2 pag. 963, qui idem
§. 617, 5 pag. 1253 consula-
tur de particula εἴτε, quae hic
valet an.

55

ἀπαλλάσσεσθαι· ἐπείρεσθαι τε Πανσανίην τὸ χρεὸν εἶη ποιεῖν. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τέ σφεας κατὰ χώρην τεταγμένους, 2 καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτῶν τοὺς πρώτους. ὡς 65 γὰρ δὴ παρηγορέοντο τὸν Ἀμομφάρετον ὃ τε Εὐρύ- ἀναξ καὶ ὁ Πανσανίης μὴ κινδυνεύειν μένοντας μού- νους Λακεδαιμονίων, οὕτως ἐπειθον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικέατο, καὶ ὁ κήρυξ τῶν Ἀθηναίων 3 παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφά- 70 ρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσὶ, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Πανσανίω, „ταύτῃ τῇ ψή- „φῳ ψηφίσεσθαι, ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους“ 4 ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενὴ ῥεα καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθη- ναίων κήρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ 75 Πανσανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα,

Cap. LV.

κατὰ χώρην τεταγμένους] i. e. suo loco, quem ceperant, collocatos in acie. Formulam κατὰ χώρην attigi ad VIII, 73. 108. — Mox pro vulg. παρηγόρειον, quod cum Schaefero tenuit Matth., equidem e Florentino aliisque cum reliquis edd. dedi παρηγορέοντο, ut V, 104. VII, 13, ubi itidem medium invenitur verbum.

μένοντας μούνους] Hoc opinor non ad unum spectat Amompharetum, sed ad Amompharetum unā cum cohorte sua Pitanaatarum. Hunc scil. adhortabantur, ne ipse cum suis, qui soli ex omnibus relictī essent Spartanis, periculo se obīceret. — Ad formulam ἐς ὃ conf. Matth. Gr. Gr. §. 480 b pag. 898.

ταύτῃ τῇ ψήφῳ — τοὺς ξείνους] i. e. hoc calculo eam se ferre sententiam, non fugiendus esse peregrinos s. hostes. Quae eadem enarrans Plutarch. Aristid. cap. 17 pag. 328 E. sic effert: ἀράμενος ταῖν χερσὶν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Πανσανίου, ταύτην ἔφη ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι. — Apud Herodotum quae sequuntur: ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους, eadem exstant IX, 11, ubi vid. nott. Ac passim, observante Wesselingio, huius modi iterationes occurrunt, ut III, 12. VI, 109. — Ad vocem φρενὴς conf. nott. ad III, 25.

ὁ δὲ — λέγειν ὁ Πανσανίης ἐκέλευε] Oratio nonnihil turbata. Quod enim initio periodi exstat ὁ δὲ, id aliquot ver-

56

ad diuiculum us-
que retinentur.
Tum et hi ver-
sus Plataeos mo-
vent: Lacedae-
monii quidem
cum Tegeatis per
calles Cithaero-
nis ad Ilavium
Moloentem, A-
thenienses in
campum Cithae-
roni subiectum.

ἐχρήϊξέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρήσαι τε πρὸς ξων-
τούς, καὶ ποιεῖν περὶ τῆς ἀπόδου τὰ περ ἂν καὶ
σφεῖς. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους.
τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ξωντούς ἡὼς κα-80
τελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πανσα-
νίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι τῶν
ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, (τὰ δὴ καὶ
ἐγένετο,) σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοι-
2 πούς πάντας· εἶποντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι 85
δὲ ταχθέντες ἦϊσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ
μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ τῆς ὑπαρξείης
τοῦ Κιθαιρώνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· Ἀθηναῖοι
57 δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδῖον. Ἀμομφάρετος

bis interiectis repetitur quasi
ipso nomine prolato ὁ Πανσα-
νίης; quo eodem quum spectet
καλέων, quae sequuntur verba
πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα
ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα,
vel ita expedienda, ut e prae-
gressis mente repetatur λέγων
aut simile quid, eoque etiam
referatur vocula τε, semel hic
posita ut vidimus ad VII, 188:
vel sequentibus ita sunt adstru-
enda, ut duas orationis partes
hunc fere in modum per du-
plex τε coniungi statuamus:
πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυ-
κα λέγειν ἐκέλευε — ἐχρήϊξέ τε,
quod dicendi genus attigimus
ad VII, 8 §. 1. Tum prae-
positio πρὸς spectat ad λέγειν.
Utut est, haec fere existit loci
sententia: *Hic vero* (Pausanias
scil.) *amentem nec sui compotem*
increpans illum (Amomphare-
tum), iam ad Atheniensium prae-
conem conversus interrogantem,
quae ipsi mandata erant, iussit

eum (praeconem) dicere (Athe-
niensibus), quae hic agerentur
simulque petiit (s. eum petere
iussit) ab Atheniensibus, ut ad
se venirent atque de discessu fa-
cerent ea, quaecunque ipsos vi-
dissent facientes.

Cap. LVI.

τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους
κ. τ. λ.] Sensum loci hunc
fere esse puto: „Quos secum
disceptantes cum aurora depre-
henderet, Pausanias, qui per
hoc tempus quiete consedit, quum
Amompharetum si reliqui discede-
rent Lacedaemonii remansurum
esse minime putaret (id quod
etiam accidit), signo dato ab-
duxit omnes reliquos per clivos,
sequentibus quoque Tegeatis.“ —
Ad sequens ἦϊσαν τὰ ἔμπαλιν
vid. nott. ad VII, 58; de voce
ὄχθος conf. nott. ad IX, 25
et ad vocem ὑπαρξείης nott.
ad IX, 19.

Ἀθηναῖοι δὲ κάτω τραφθέν-
τες ἐς τὸ πεδῖον] Scil. ἦϊσαν,

δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμὰ δοκέων Πανσανίην τολμήσειν 90
σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκ-
λιπεῖν τὴν τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Πανσα-
νίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτόν, 719
ἀναλαμβάνοντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἤγε βάδην πρὸς τὸ
2 ἄλλο στίφος· τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, 95
ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποταμὸν Μο-

quod respondet praegressis οἱ
μὲν — ἀντείχοντο; ita ut de
mutata orationis structura, qua-
lem statuere videtur Matth.
Gr. Gr. §. 631, 4 pag. 1300,
vix cogitari possit. Ad formam
aoristi asperiores τραφθέντες
conferri volunt Eustath. ad II.
pag. 519, 41 s. 393, 29.

Cap. LVII.

ἀρχὴν τε οὐδαμὰ δοκέων]
Particulae τε paulo inferius re-
spondet δὲ in verbis προτερεόν-
των δέ. Monuit Matth. Gr.
Gr. §. 626 pag. 1276.

περιείχετο κ. τ. λ.] Schweig-
haeuser. in Lex. Herod. bene
sic explicuit: περιείχετο τού-
του ὥστε αὐτοῦ μένοντας μὴ
ἐκλιπεῖν: id amplectebatur s.
id contendebat, ut ibi manentes
ne desererent aciem. Tu conf.
VIII, 60 §. 2. Verbum προ-
τερεῖν est praeire, ante alios s.
relictis aliis progredi. Cf. IX,
66.

καταδόξας] In uno cod. Pa-
risino exstat κάρτα δόξας idque
praestare arbitratur Hoeger. in
Actt. phil. Monacc. III, 4
pag. 486. Tu vid. Herod. I,
59. — Sequens ἰθείῃ τέχνῃ
(ubi male Sanctrofti liber θείῃ

pro ἰθείῃ) bene Hoogeveen.
ad Viger. pag. 146 exponens:
recta arte id est non dissimulan-
ter et palam, locum ita Latine
expressit: ratus se palam ab il-
lis deserere; nec aliter Portus
ἰθείην τέχνην interpretatus
erat rectam artem, apertam et
qua quis sine ambagibus utitur,
probante quoque Schweigh.
qui confert II, 161 fin. III,
127. IX, 37, ubi ἐκ τῆς
ἰθείης.

βάδην] i. e. pedetentim. Il-
lustrat Blomfield. in Glossar.
ad Aeschyl. Pers. 19. στίφος
Noster manum dicit militum
ordine pugnantium, quemad-
modum Aeschyl. Pers. 20. 372,
ubi Herodotei loci non imme-
mor fuit Blomfield.

ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στά-
δια] „Adverte decem ista sta-
dia, quae culpa librariorum
ubi vacarint, Lacedaemonii,
oportet, viarum compendia,
montium et clivorum anfractus
ingressi, neglexerint: ad in-
sulam enim, Oeroëu, quor-
sum iter destinabatur, decem
duntaxat stadia, c. 50.“ Wes-
seling.

περὶ ποταμὸν Μολόντα]
Gail, Le philolog. V pag. 293

λόεντα ἰδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον,
 3τῇ καὶ Ἀήμητρος Ἐλεσβινίης ἱρὸν ἦσται. ἀνέμενε
 δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα ἦν μὴ ἀπολίπη τὸν χῶρον ἐν
 τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐ-
 4τοῦ μένωσι, βοηθεοὶ ὀπίσω παρ' ἐκείνους. Καὶ οἱ
 τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρεγίνοντό σφι, καὶ ἡ
 5ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο πᾶσα. οἱ γὰρ
 ἱππῶται ἐποίουν οἶον καὶ ἐώθεσαν ποιεῖν αἰεὶ· ἰδόν-5
 τες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες
 τῇσι προτέρησι ἡμέρησι, ἥλαννον τοὺς ἵππους αἰεὶ
 τὸ πρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι.
 Μαργόνιος δὲ, ὥς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποι-
 χομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδὲ τε τὸν χῶρον ἐρημον, κα-
 λέσας τὸν Ἀηρισδαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς 10

58

Iam Mardonius,
 hostem mire con-
 temnens, tota ac-
 cie dimicandum
 censet.

seq. hunc fluvium pro Oeroës
 (IX, 91) brachio habet. Equi-
 dem nihil quod afferam habeo.
 Quod enim quis olim huc com-
 parat τὸ Μόλου ρεῖθρον apud
 Plutarch. Syll. 19 pag. 464
 A, aut τὸ ρεῖμα τοῦ Μωρίου
 ibiq. cap. 17 pag. 463, id mi-
 nime convenire patet. Conf.
 C. O. Müller. Orchomen. pag.
 488. Nec magis mihi liquet
 de eo loco, qui Agriopius vo-
 catur, ubi Cereris Eleusinae
 aedes, quam duo mille passus
 ab Heraeo remotam, ubi ad-
 huc ruinae cuiusdam ecclesiae
 inveniuntur, ad Sphragidium
 exstructam fuisse putant, oblo-
 quente quamvis Gail. l. I. V
 p. 295 seq. Tu vid. Kruse II,
 l. pag. 595. Herodotus huius
 templi meminit IX, 62. 65.
 101 itemque Pausanias IX, 4
 §. 2. — ἦσται h. l. idem va-
 lere videtur atque ἰδρυται s.
 ἰδρυμένον ἐστί: collocatum, ex-

structum est, quamvis Butt-
 mann. Gr. mai. I pag. 544 not.
 ἦσθαι pro ἰδρυῖσθαι poni posse
 neget.

οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρε-
 τον] Vid. Matth. Gr. Gr. §.
 583 pag. 1159. Pro vulg. πα-
 ρεγέγοντο quod retinuit Schae-
 fer. e codd. revocavi cum re-
 liquis edd. παρεγίνοντο. — In
 fine cap. verba: καὶ ἅμα κα-
 ταλαβόντες, προσεκέατό σφι,
 attigit Matth. Gr. Gr. §. 565,
 not. 2 pag. 1114. Est enim
 sensus: simulac istos (Grae-
 cos) assecuti essent, instabant
 iis: sobald als sie dieselben ein-
 geholt hatten.

Cap. LVIII.

ὑπὸ νύκτα] i. e. sub noctem,
 ut IX, 60. Attigit Matth.
 Gr. Gr. §. 593, init. p. 1187
 itemque Gail. Le philol. IV p.
 295. — De Thorace vid. IX, 1.
 — In seqq. ad τὰ πολέμια vid.

2 αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· „ὦ παῖ-
 „δες Ἀλεύεω, ἔτι τί λέξετε, τάδε ὀρέοντες ἐρῆμα;
 „ὕμεις γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους
 „οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέ-
 „μια πρῶτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ 15
 „τῆς τάξιος εἶδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην
 3 „νύκτα καὶ οἱ πάντες ὀρέομεν διαδράντας. διέδεξάν
 „τε, ἐπεὶ σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους
 „ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόν-
 „τες, ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἑλλήσι ἐναπεδεικνύατο. 20
 4 „Καὶ ὑμῖν μὲν, ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι, πολλὴ ἔκ
 „γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους,

nott. ad III, 4. Formam εἶδετε
 hinc citat Matth. Gr. Gr. §.
 231 pag. 449, qui idem §. 266
 p. 549 conferatur ad voces οἱ
 πάντες. — De verbo διαδει-
 κνύναι monuimus ad VII, 172.

ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόντες —
 ἐναπεδεικνύατο] Usus vocis
 οὐδένες tangit Matth. Gr. Gr.
 §. 437, 1 pag. 817, qui idem
 §. 549, 5 pag. 1077 de usu
 participii ἰόντες egit et §. 214
 pag. 409 de forma tertiae per-
 sonae ἐναπεδεικνύατο. Quod
 ad reliqua attinet, durius sane
 dictum videtur ab Herodoto:
 διέδεξαν — ὅτι — ἰόντες —
 ἐναπεδεικνύατο, a Schweig-
 haeusero ita Latine expressum:
ostenderunt, se, quum sint ni-
hili homines, inter Graecos, qui
nec ipsi ullius sint frugis, emi-
nuisse. In Lex. Herod. idem
 Schweigh. verbo ἐναποδείκνυ-
 σθαι passivam tribui vult no-
 tionem, ita ut proprie h. l. va-
 leat: *ostentati sunt, tanquam*
praecipui et eximii insigniti et

celebrati sunt; quo eodem sen-
 su ab aliis addit verbum poni
 ἐνδείκνυσθαι (*ostentari*), ut
 apud Aeschin. in Ctesiph. pag.
 610 Reisk. Plutarch. Cicer. cp.
 14. Equidem haud scio an
 verbum ἐναποδείκνυσθαι suam
 hic quoque retineat notionem,
 ita ut scriptor, ob verbum διέ-
 δεξαν, nimis illud quidem re-
 motum, eiusdem significationis
 verbum infra denuo ponendum
 ratus duo ita posuerit verba,
 quae in Latinis uno reddi que-
 ant. *Commonstrarunt illi satis,*
ait Mardonius, se vel inter eos,
qui nihili sunt, Graecos, nullo
loco esse censendos. Nec aliter
 intellexerat Valla ita interpre-
 tans: „unde nullius esse se pre-
 tii, inter Graecos, et ipsos nul-
 lius pretii viros, ostenderunt.“
 Censori Ienensi (1828 nr. 186
 pag. 47), quem Stegerum vi-
 deri iam supra dixi, scriben-
 dum videtur ἐνεπεδεικνύατο.

ἐπαινεόντων τούτους] ἐπαι-
 νεόντων ad antecedens ὑμῖν

„τοῖσι τι καὶ συνηδέετε· Ἀρταβάζου δὲ θάυμα καὶ
 „μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ καὶ καταρῶδῃσαι Λακεδαι-
 „μονίους, καταρῶδῃσαντά τε ἀποδέξασθαι γνώμην 25
 „δειλοτάτην, ὥς χρεὸν εἴη ἀναξεύξαντας τὸ στρατό-
 „πεδον ἔναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστν πολιορκησομέ-
 5 „νους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. Καὶ
 „τούτων μὲν ἐτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι 30
 „ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ διωκτέοι 720
 „εἰσὶ, ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ
 „ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας.“ Ταῦτα εἶπας,
 ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ, διαβάντας τὸν Ἀσωπὸν,
 κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὥς δὴ ἀποδιδρυσκόντων

59

Incipit pugna ad
 Platacas [mense
 Septembria. 479].
 Barbarorum om-
 nis exercitus ad
 Graecos ado-
 riendos Asopum
 transit.

ἐοῦσι refertur, oratione subito
 in genitivorum absolut. stru-
 cturam mutata: de quo conf.
 I, 3 ibique nott. Formam συν-
 ηδέετε in seqq. attigit Matth.
 Gr. Gr. §. 188, a. not. 1 pag.
 332. Both. ad Terent. pag.
 467 maluerat: συνηθέετε i. e.
 consuescit. Melius opinor
 Schweighaeuserus in vulgata
 acquiescens reddit: laudantibus
 hos homines, quorum res quae-
 dam bene gestae nobis inno-
 tuerunt.

τὸ καὶ καταρῶδῃσαι κ. τ.
 λ.] De loci structura vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 541 pag. 1063.
 Nec aliter fere haec verba ex-
 pedienda videntur censori Ie-
 nensi (1828 Ergänz. Bl. 45
 pag. 347), ubi τὸ καταρῶ-
 δῃσαι tanquam obiectum re-
 motius, quod aiunt, cogitari
 vult, cui, si quid addendum,
 mente addi posse αὐτὸν putat,
 ita ut orationis naturalis haec
 sit structura: Ἀρταβάζου δὲ
 θ. καὶ μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ

καὶ αὐτὸν καταρῶδῃσαι Λα-
 κεδαιμονίους. Nam θάυμα
 ποιεῖσθαι idem fere valet at-
 que θανατᾶν eandemque fe-
 re inde etiam assumit stru-
 cturam cum genitivo personae et
 accusativo rei, monstrante
 censore l. l. Ad verbum ἀνα-
 ξεύξαντες conf. nott. ad IX,
 41 et ad verbum πολιορκησο-
 μένους (i. e. obsidionem passu-
 tos) nott. ad V, 34.

τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς
 πεύσεται] scil. γνώμην. Quam
 Artabazī (viri alioqui fortissi-
 mi) sententiam (turpissimam
 atque indignissimam) rex a me
 (reverso in Persidem) accipiet
 s. audiet. — Verba ἐπιτρεπτέα
 ἐστὶ excitavit Matth. Gr. Gr.
 §. 555 pag. 1090. Sensus est:
 nunc vero illis non permittendum
 est, ut haec faciant (scil. nos
 effugiant), sed persequi illos
 oportet.

Cap. LIX.

κατὰ στίβον] Conf. V, 102
 et ad sequens ὥς δὴ Matth. Gr.

ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μού-35
 νους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδῖον
 2 ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες
 ὠρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν
 βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦσαν40
 τὰ σημήϊα, καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον,
 3 οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ
 οὔτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασό-
 μενοι τοὺς Ἕλληνας.

Gr. §. 603 pag. 1210 nott. ad Herod. VII, 211. Quae sequuntur: ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους κ. τ. λ. cum Schweighausero sic reddam: adversus Lacedaemonios et Tegeatas solos se direxit s. animum attendit; namque Athenienses in planitiem conversos prae clivis (s. obstantibus clivis) non conspexerat. — De voce ὄχθος cf. IX, 25.

διώκειν] De infinitivi huius usu agit Matth. Gr. Gr. §. 532 pag. 1040, qui idem ad verbum εἶχον in plurali positum numero, ubi antecedit singularis numerus ἕκαστος, conferri debet pag. 602. Locutionem ὡς ποδῶν εἶχον attigi ad III, 16. Ad seqq. οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κοσμηθέντες conf. VIII, 60 §. 3.

βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ] i. e. cum clamore ac tumultu. De dativi usu vide sis Matth. Gr. Gr. §. 400, 1 pag. 731 coll. §. 405 not. 2 pag. 741. Ad locutionem faciunt, quae ad VII, 211. III, 79 attuli similia. Atque Homericō more inconditum cla-

morem et turbam hic indicari observarat Wesselingius comparans II. XI, 460. Plutarchus in Aristid. 17 pag. 329 A. sic dedit Herodotea procul dubio exprimens: ἐπεφύετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας. Itaque haud necesse ὁμίλῳ accipere pro ὁμιλαδὸν, aut commutare in κόμπῳ. Proverbialē sibi videri locutionem scribens Matthiae proprie valere contendit: cum omnibus copiis in unum collectis, comparans III, 127. Haud sane equidem intelligo.

ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας] i. e. tanquam primo impetu (i. e. facile) Graecos abrepturi s. oppressuri. Bene Valckenaer.: „Supra VIII, 28 Thessali dicuntur ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι.“ Tu conf. ibi alata.

60

Lacedaemonii,
ab hoste pressi,
Athenienses ad-
vocat.

Παυσανίης δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππία, λέγει τάδε· „Ἄνδρες 45
„Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέ-
„ρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδό-
„μεθα ὑπὸ τῶν συμμάχων, ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμό-
„νιοι καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροιχομέ-
2 „νην νύκτα διαδράντων. νῦν ὧν δέδοκται τὸ ἐν-50
„θεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυ-
3 „νάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μὲν νυν
„ἔς ὑμέας ὥρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας
„τε, καὶ τοὺς μετ' ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόν-
„τας Τεγεῆτας, βοηθέειν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἔς ἡμέας γὰρ 55
„ἅπασα κενώρηκε, δίκαιοι ἔστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιε-
4 „ζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἵεναι. Εἰ
„δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι
„βοηθέειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν. τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες

Cap. LX.

ἀμυνομένους γὰρ — ἀλλή-
λους] Matth. Gr. Gr. §. 634,
2 pag. 1306 ad haec verba e
praegressis assumi vult δέδο-
κται, idem §. 546 pag. 1073
notionem verbi δεῖ verbalι ποιη-
τέον contineri docens. Ver-
bum περιστέλλειν tuendi, pro-
tegendī notione exstat III, 82.
IV, 80, ubi conf. nott. Unde
hic fere loci enascitur senten-
tia: „Nunc igitur decretum est,
quid nobis sit faciundum; nam-
que succurrentes qua optime pos-
sumus, invicem nosmet tueri ἵπ-
sos oportet.“ Schweighaeuserus
sicea reddiderat: nempe pugna-
re oportet quam fortissime possu-
mus et mutuo nobis succurrere.
— Ad locutionem δίκαιοι ἔστε
(i. e. par est, oportet. vos etc.)
conf. allata ad VIII, 137 et ad

verbum πιέζειν nott. ad VIII,
142.

εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς — βοη-
θέειν] i. e. si quid vero vos de-
tinet, quo minus fieri nequeat,
ut nobis succurratis, sive, ut
Schweighaeuserus interpreta-
tur: Sin vos ipsi occupati estis,
ut succurrere nobis non possitis.
De verbo καταλελάβηκε notavi
ad III, 42. Vim particularum
εἰ ἄρα exposuit Hartung. Lehre
v. d. Griech. Partikk. I p. 440,
ubi reddi vult: wenn allenfalls,
wenn, was man nicht wissen
kann. — Quae continuo sequun-
tur: ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας
ἀποπέμψαντες χάριν θέσθε,
ita reddam: vos sane hoc nobis
gratificamini, ut sagittarios nobis
dimittatis auxilio. De locutio-
ne χάριν τίθεσθαι (gratiam sibi
inire s. collocare apud aliquem)

- 61 „χάριν θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόν- 60
 „τα τόνδε πόλεμον ἔοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοις,
 „ὥστε καὶ ταῦτα ἔσακούειν.“ Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι
 ὥς ἐπύθοντο, ὠρμέατο βοηθεῖν, καὶ τὰ μάλιστα
 ἐπαμύνειν. καὶ σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ
 ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος γενομέ-
 νων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθησαί· τὸ γὰρ προσ- 65
 2 κείμενόν σφας ἔλύπεε. Οὕτω δὴ μουνωθέντες Λα-
 κεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται (ζόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθ-
 μὸν οἱ μὲν πεντακισμῦριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι
 οὔτοι γὰρ οὐδαμὰ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων) 70
 ἐσφαγιάζοντο, ὥς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ
 3 στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ οὐ γὰρ σφι ἐγίνετο τὰ
 σφάγια χρηστὰ, ἐπιπτὸν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ
 χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο·
 4 φράξαντες γὰρ τὰ γέῃα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν 721

Qui dum in eo
 sunt, ut illis o-
 pem ferant, cum
 auxiliis barbaror-
 um Graecis con-
 fligere coguntur.
 Iacedaemonio-
 rum, quod non-
 dum litassent,
 pugna abstin-
 tium multi caesi.

conf. modo IX, 107. Haud
 aliter χάριν κατατίθεσθαι,
 de quo Wesseling. ad Dio-
 dor. Sic. IV, 1. XV, 91.

συνοίδαμεν] Hanc formam
 affert Matth. Gr. Gr. §. 231
 pag. 450, qui idem §. 548, 2
 pag. 1076 de structura huius
 verbi cum participio consulatur.
 Ad verba ὑπὸ τὸν πόλεμον
 (i. e. sub ipsum hoc bellum s. hu-
 ius ipsius belli tempore) conf.
 modo IX, 58, ubi ὑπὸ νύκτα.
 Plura Fischer. ad Weller. III,
 2 pag. 278. — In fine cap. ad
 ἔσακούειν suppl. ἡμῖν. Est e-
 nim sensus: ut in hoc etiam
 nobis morem gerant. Conf. IX,
 9. IV, 133. VI, 86.

Cap. LXI.

ὠρμέατο] Conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 505. IV pag. 959 et de

ipsa verbi significatione nott.
 ad VII, 4. Idem Matth. §. 445,
 5 pag. 832 attigit verba τὸ γὰρ
 προσκείμενον, ubi male olim
 ex Aldina: προκείμενον. Sed
 cf. IX, 40. 57. Infra IX, 63: τὸ
 περὶ ἐκείνον τεταγμένον.

ζόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμόν]
 Bene Schweighaeuserus: „Huic
 numero ita ratio constat, coll.
 c. 29 seq.

Spartani 5000

Helotae 35000

Reliqui Iacedaemonii 5000

Levis armatura his attri-

buta 5000

50000“

In seqq. ad vocem σφάγια conf.
 allata ad IX, 41.

φράξαντες γὰρ τὰ γέῃα] i.
 e. constipantes, dense iungentes
 scuta e vimine confecta quod

τοξευμάτων πολλά ἀφειδέως οὕτω, ὥστε πιεζομένων 76
τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων,
ἀποβλέψαντα τὸν Πανσανίην πρὸς τὸ Ἰθαῖον τὸ
Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, χρητίζοντα μη-
δαμῶς σφέας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος. 80

62

Ταῦτα δ' ἔτι τούτου ἐπικαλευμένου, προεξανα-
στάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρ-

Tandem perlita-
to, in hostem
vadunt. Fit pu-
gna atrox.

idem IX, 99 sic effertur: συν-
εφόρησαν τὰ γέῃ ἔρκος εἴ-
ναι σφι i. e. contulerunt, con-
stiparunt scuta, quae pro muro
s. septo ipsis essent, vallum e
clypeis congerebant, coll. IX,
102. Schweighaeuser. in Lex.
Herod. comparaverat Homer. II.
XIII, 130 φράξαντες δόρυ δου-
ρὶ, σάκος σάκει. Nec aliter haec
de scutorum congerie Graecis in-
gruentibus obiectâ, intelligi vo-
luit Wesseling. citans Plutarch.
Aristid. 18 pag. 329 F, ubi
legimus: καὶ προθέμενοι
πολλὰ τῶν γέῃων, ἐτόξευον
τοὺς Λακεδαιμονίους κ. τ. λ.
Negris peculiare pugnae genus
apud Persas hic intelligi putat,
ex quo (malim enim ipsa eius
verba proferre) ἀραδιάζαν πρὸ
ἑαυτῶν τὰ γέῃα „σχηματίζον-
τες οὕτω τεῖχος τι καὶ μὴ κρα-
τοῦντες αὐτὰ παντελῶς ταῖς
χερσὶ. Herodotea respicit Har-
pocrat. s. v. γέῃα itemque
Suidas s. v. I pag. 477. Et
vide quoque nott. ad VII, 61
de voce γέῃα. Addam h. l.
Gailii verba (Le philol. V pag.
231 seq. 240 seq.), ubi gerrha
fuisse scribit: des tissus ou
d'osier ou de cordes entrelacées,
couverts de cuir et de differents

formes, que les Perses en fai-
soient une sorte de palisade;
qu'on les fichoit en terre et
qu'on les retiroit avec facilité,
que cette manoeuvre militaire
se répétoit à plusieurs reprises
et à des distances de temps
assez rapprochées. — Inde idem
nostrum locum sic Gallice ex-
pressit: s'étant fait une sorte
de palisade de leurs gerrhes,
former une palisade de gerrhes.
— In seqq. ad voculam οὕτω
postpositam conf. quae attuli
ad IV, 3.

τῶν σφαγίων οὐ γινομένων]
De hac locutione vid. nott. ad
VII, 134. IX, 62. Itaque iure
mireris, unde vocem χρηστῶν,
qua hic optime carebit oratio,
arripuerit Galeus. Citant Taylor.
ad Lysiam p. 33 s. 62 Reisk.
De Heraeo vid. IX, 52 et po-
tissimum Plut. Aristid. 18 init.

Cap. LXII.

προεξαναστάντες πρότεροι]
In aliis codd. exstat πρότερον:
de quo conferri volunt Davis.
ad Maxim. Tyr. pag. 507. —
Ad ipsum loquendi genus conf.
quae similia allata sunt ad III,
16. — In verbis seqq.: ὥς δὲ

βάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν
εὐχὴν τὴν Πανσανίῳ ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια
ἔχρησται. ὥς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ 85
οἱ τοὶ ἐπὶ τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ
τόξα μετέντες. Ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέῃδα
μάχη. ὥς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγίνετο μάχη
ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ
πολλὸν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα
ἔπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι μὲν 90
νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσβονες ἦσαν οἱ Πέρσαι· ἄνο-
πλοι δὲ ἔόντες, καὶ πρὸς ἀνεπιστήμονες ἦσαν, καὶ

χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο Valckenaer.
(ad Euripid. Phœniss. 313)
cum Larchero dativum χρόνῳ
interpretatur tandem. At pro-
prie valet: tempore aliquo prae-
terlapso. Tu vid. nott. ad III,
13. Ad argumentum conf.
Plutarch. Aristid. 18 init.

ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ
γέῃδα μάχη] Articulum ἡ ante
μάχην cum recte, praeunte
Schaeff., delevisset Schweigh.,
quem etiam reliqui edd. seculi
sunt, postea eum restitutum
vult, pro ἐγίνετο commodius
legi posse ratus ἐγένετο. Gail.
(Le philolog. V pag. 215 coll.
IV pag. 371.) haec ita Gallice
reddit: *le combat se donna d'a-
bord à la palissade des gerrhes*
(boucliers) idemque etiam pro-
xime antecedentia: τὰ τόξα
μετέντες ita reddi vult (l. l. V
pag. 232 seq.): *reietant leurs
arcs derrière eux, post terga.*
Est autem. si quid video, haec
scriptoris sententia: Persas ob-
viam ivisse, omissis s. sepositis
arcubus, cum scil. gladiis at-
que hastis nunc uterentur. —

Ἐχώρεον ἐπὶ τοὺς Πέρσας red-
dit O. Ch. Kellermann. (De re
militari Arcadum. Monach.
1831 pag. 63) *incedebant ad-
versus hostem eoque verbo gra-
viores illum hoplitarum in-
cessum indicari putat.*

τὸ Δημήτριον] Vid. IX,
57 et ad verba seqq. χρόνον
ἐπὶ πολλὸν conf. allata ad IX,
22. De voce ὠθισμός conf.
nott. ad VII, 225.

τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανό-
μενοι κατέκλων] Bene Schweig-
haeuserus: etenim Persae ha-
stas Graecorum (quae nempe
suis longiores erant) *manibus
prehensas fregerunt.* — Ad seqq.
conf. Pseudo-Plutarch. II pag.
874 A. et de voce λῆμα nott.
ad V, 72.

ἄνοπλοι δὲ ἔόντες] ἄνοπλοι
male reddunt *inermes* aut *mal-
armés*, quod Gallo interpreti
Miot placuit, ut scil. arma ha-
buerint ad usum minus com-
moda. De quo tamen vereor
ut Herodotus cogitarit; sunt
enim ἄνοπλοι *leviter armati* s.
clypeis nudati; unde IX, 63

63

Mardonius ab
Acimnesto Spar-
tiata [c. 64.] Jocci-
sus. Barbari fu-
si fugatique.

5 οὐκ ὁμοῖοι τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην. προεξαΐσσοντες
δὲ κατ' ἓνα, καὶ δέκα, καὶ πλευνές τε καὶ ἐλάσσονες
συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ
διεφθείροντο. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδό- 95
νιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ
ἑωυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους,
2 ταύτῃ δὲ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον
μὲν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον,
καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαι-
μονίων· ὥς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ 1
ἐκεῖνον τεταγμένον, ἐὼν ἰσχυρότατον, ἔπεσε, οὕτω

fin. γυμνήτες. Nam vocabulo
ὄπλον *clypeum* indicari notavi-
mus ad IX, 30. Nec aliter id
ceperim IX, 63. Clypeis igitur
cum destituti essent nec in lo-
ricis, quibus ob Herodot. VII,
61 eos indutos credam, mul-
tum haberent auxilii, Lace-
daemoniis, quā erant illi dex-
teritate gladiique tractandi pe-
ritie, haud resistere eorumque
ictus evitare potuerunt. Ad
hanc enim dexteritatem vocem
σοφίην, de qua conf. nott. ad
V, 18, refero cum Schweig-
haeusero, qui mox bene tue-
tur ἐναντίοισι, a Schaefero e
duobus codd. mutatum in ἀν-
τίοισι, quod ipsum hoc sensu,
quo *hostes*, *adversarios* designat,
nec ab Herodoto nec ab ullo
alio scriptore poni putem. —
In seqq. προεξαΐσσοντες dicun-
tur ante reliquam aciem proruen-
tes, subito procurentes. Ad se-
quens συστρεφόμενοι cf. VI, 6.

Cap. LXIII.

ἀπ' ἵππου] Ad locutionem
conf. I, 79. Mille Persarum

selecti haud scio an iidem sint,
quorum mentio VII, 40. Mox
e Florentino aliisque reposui
ταύτῃ δὲ pro ταύτῃ δη, quod
cum Schaefero tenet Matth.
Sed vid. IX, 60 fin.: εἰ
δ' ἄρα αὐτοὺς — ὅμεις δ' ἡ-
μῖν κ. τ. λ. IX, 48 fin. VIII,
22 et quae alia attulit Werfer.
in Actt. phil. Monacc. I pag.
93. 96, ubi de duplicata par-
ticula δὲ in altera periodi parte
disserit. Qui idem l. l. pag. 97
etiam excitat, quae continuo
apud Herodotum leguntur: ὅ-
σον μὲν νυν χρόνον — οἱ δὲ
ἀντεῖχον. Ad loci argumen-
tum conf. Plut. Aristid. 18.

τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον]
Vid. IX, 61 et ad voculas
οὕτω δη in seqq. nott. ad IX,
6. — Seqq. πλείστον γὰρ σφεας
κ. τ. λ. attigit Pseudo-Plutarch.
II p. 874. Larcherus hic cogi-
tandum esse censet de longi-
tudine vestimenti Persarum,
quale postea quoque fuerit
Parthis. Sed vereor ut hoc
admittant Herodoti verba.

δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακε-
 3 δαιμονίοισι. πλεῖστον γὰρ σφεας ἐδηλέετο ἢ ἐσθῆς,
 4 ἐοῆμος ἐοῦσα ὀπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας ἐόντες γυ-
 64 μνήτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη τοῦ
 φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι
 Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου ἐπιτελέετο· καὶ νίκην
 ἀναιρέεται καλλίστην ἀπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Παν-
 2 σανίης ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω. (τῶν δὲ 10
 κατύπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς
 3 Λεωνίδην· ὧντοὶ γὰρ σφι τυγχάνουσι ἐόντες.) Ἀπο-
 θνήσκει δὲ Μαρδόσιος ὑπὸ Ἀιμινύστου, ἀνδρὸς ἐν
 Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδι- 722
 καὶ ἔχων ἀνδρας τριηκοσίους συνέβαλε ἐν Στενυ-
 κλήρῳ, πολέμου ἐόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐ- 15

Cap. LXIV.

ἥ τε δίκη τοῦ φόνου] Vid. VIII, 114. — Ad locutionem νίκην ἀναιρεῖσθαι conf. allata ad VI, 70 et add. Plut. The- mistocl. 15, (ἀράμενοι νί- κην); ubi Sintenis praeter nostrum locum bene affert Ho- merica nemini non nota κῆδος, κλέος, τιμὴν ἀρέσθαι. De ipso loci argumento confer sis Plutarch. Compar. Aristid. et Cat. 2 pag. 353 D. Ad vocem κατύπερθε conf. allata ad VII, 204.

ὑπὸ Ἀιμινύστου] Ita in ple- risque codd. scriptum exstat idque etiam unum verum vide- tur Wesselingio. Diss. Herod. VI, fin. pag. 61. 62. Viri per- petuae memoriae nomen. San- crofti liber cum alio dat Ἀγι- μινύστου, quod idem exhibet Valla et Plutarch. Aristid. 19 init. coll. Pseudo-Plut. II pag.

873 D. Conf. etiam infra IX, 72.

χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μη- δικά] Plenum utique dicendi genus Nostro haud infrequens, ut vidimus ad III, 36. VII, 33. V, 21 coll. II, 154. IV, 166. Infra IX, 75 χρόνῳ ὕστερον τούτων. IX, 83: ὕ- στέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦ- τα nec prorsus alienum IX, 84: ἔπειτεν— δευτέρῃ ἡμέρῃ. Quod h. l. memoratur proe- lium, id ad tertium pertinuit bellum Messeniaticum, de quo notavimus nonnulla ad IX, 35. Stenyclerum, priscam re- gum Messeniae sedem, me- morat Pausan. IV, 3 §. 4. itemque campum Stenyclericum IV, 33 §. 5. IV, 16 §. 4, ubi vid. Siebelis. pag. 128. 163. Sita fuit urbs, teste Strabone VIII pag. 361 s. p. 555 A. in media Messenia; unde campum Stenyclericum

- 65 τός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι. Ἐν δὲ Πλαται-
ῃσι οἱ Πέρσαι ὥς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμο-
νίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ
ἑαυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο
2 ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. Θῶνμα δέ μοι, ὅπως παρὰ 20
τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἷς ἐφά-
νη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθῶν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε
ἐναποθανῶν, περὶ τε τὸ ἱερὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ βε-
3 βήλῳ ἔπесον. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θεῶν πρηγ-
μάτων δοκέειν δεῖ, ἢ θεὸς αὐτῇ σφας οὐκ ἐδέξατο, 25
ἐμπρήσαντας τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνακτόριον.
Αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο.

ponunt inter Mavromati et
Khan of Sakona.

Cap. LXV.

οὐδένα κόσμον] Conf. allata
ad VIII, 60 §. 3. Infra IX,
66: τὸν αὐτὸν κόσμον κατη-
γέετο. De muro ligneo vid. IX,
15 coll. 70 et de Cereris templo
IX, 57. 62.

περὶ τε τὸ ἱερὸν οἱ πλεῖστοι]
Ita e cod. Florentino cum re-
centi. dedimus. Vulgatum πε-
ρὶ τὸ ἱερὸν, οἱ δὲ πλεῖστοι re-
tinuerunt Schaefer. et Matth.
At iunguntur hoc loco οὐδὲ
εἷς — τε, cuius simile quid
reperimus VI, 9 coll. nott.
ad VI, 1. Gail. (Le philol.
IV pag. 289 seq.) περὶ τὸ
ἱερὸν intelligit: dans l'étendue
de l' Hieron. — Ex eodem
Florentino mox dedi ἐδέξατο
pro ἐδέκετο, quod post Schae-
ferum retinuerunt Matth. et
Bekker.

τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνα-
κτόριον] Vulgo ἀνάκτορον, quae
sane usitata est forma, quam

h. I. Mediceus, Florentinus
liber cum aliis praebebat. E San-
crofti libro aliisque cum
Schweigh. et Gaisf. recepi
ἀνακτόριον, quae forma ad-
iectivi etiam nititur auctoritate
Suidae (I p. 167 s. v. ἀνα-
κτες) et Hesychii T. I p. 329;
ita ut additum substantivum
τὸ ἱερὸν minime, ut Valcke-
naerio visum erat, superva-
cuum haberi indeque elici de-
beat, tanquam e marginali
glossa adscitum. Vocatur τὸ
ἀνάκτορον s. τὸ ἀνακτόριον
ἱερὸν sive etiam τὸ ἀνάκειον
(cf. Hemsterhus. et Solan. ad
Lucian. Tim. 23 pag. 387
T. I Bip.) templum Cereris
Eleusinae sua propria ac so-
lemni appellatione; quamquam
etiam de aliorum deorum dea-
rumve templis id vocabulum
adhiberi ostendunt Euripidis
loci in Andromach. 43. 1157.
Iphigen. Taur. 41. 66. Troad.
15. Ion. 55 a Valckenaerio
excitati. De Cereris templo vid.

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἀ-
 ρέσκειτο κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βα-
 σιλέος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων οὐδὲν ἤνυε, συμ-30
 2 βάλλειν οὐκ ἔων. ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὥς
 οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδο-
 νίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος,
 (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας
 μυριάδας ἀνθρώπων, περὶ ἑωυτόν·). τούτους, ὅπως
 συμβολὴ ἐρίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀπο-35
 βήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥϊε κατηρτισμένος, πα-
 ραγγείλας κατὰ τὸ αὐτὸ ἵεναι πάντας τῇ ἀν' αὐτὸς ἐξη-

Artabazus cum
 XL milibus mi-
 litum aufugit in
 Phocidem.

Athen. V pag. 213 D. IV
 pag. 168 F. et quae plura
 de huius templi appellatione
 affert Creuzer. Symbol. IV
 pag. 533 seq. — Caeterum
 hoc quoque ex loco scriptoris
 Nostri eminet pietas ac stu-
 dium rerum divinarum, quo
 ipso sane ille vulgaribus su-
 perstitionibus longe superior
 praedicatur. Conf. nott. ad
 VII, 129. 133. 189. VIII, 8.
 77. — Ad ἐπὶ τοσοῦτο conf.
 nott. ad VII, 11 fin.

Cap. LXVI.

Ἀρτάβαζος δὲ — οὐκ ἀρέ-
 σκειτο] i. e. Artabazus non con-
 tentus fuit, non placuit Artaba-
 zo. De verbo ἀρέσκεσθαι dixi
 ad VII, 160 et de Artabazo cf.
 IX, 41. — In seqq. ad locu-
 tionem κατ' ἀρχὰς conf. VII,
 88 et ad verba ἀπὸ βασιλέος
 Matth. Gr. Gr. §. 574 p. 1130.
 Quod sequitur ἀπαγορεύων
 (dissuadens), vix multum dif-
 fert ab οὐκ ἔων, de quo
 saepius iam monuimus. Ad
 illud conf. III, 124. VII, 149.

HERODOT. IV.

ὥς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι
 πρήγμασι] Notat Matth. Gr.
 Gr. §. 411, 5 pag. 752, qui
 idem §. 574 p. 1135 ad voces
 ἐκ Μαρδονίου conferendus.

ἥϊε κατηρτισμένος] ἥϊε da-
 bant Mediceus, Florentinus,
 alii; quod enim in aliis codd.
 exstat ἦγε, id ex interpreta-
 mento fluxisse credam, quo ni-
 mirum haberent, ad quod re-
 ferrent praegressum τούτους,
 quod cum ad παραγγείλας —
 ἵεναι πάντας referre difficiliter
 videretur Schweighaeus., ma-
 luit ille referre ad κατηρτισμέ-
 νος, vereor ut recte. Est igitur
 ἥϊε κατηρτισμένος: proces-
 sit bene instructus s. exercitu bene
 ordinato. Quod vero Florenti-
 nus aliique codd. praebent κα-
 τηρτημένος, id commendatur
 loco III, 80. Hinc ipse Schwegh.
 in Lex. Herod. sic interpreta-
 tur: „bene composito ordine, id
 est, apte ordinato exercitu; in-
 structa acie progressus est.“

κατὰ τὸ αὐτὸ ἵεναι πάντας]
 Haud male Schwegh.: „dato
 imperio, ut, quā ipse praeiret,

γένηται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα.
 3 ταῦτα παραγγείλας, ὥς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν
 στρατὸν· προτερῶν δὲ τῆς ὁδοῦ, ὧρα καὶ δὴ φεύ- 40
 γοντας τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν
 κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτροχάζε φεύ-
 γων, οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖ- 723
 χος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὥς τάχιστα ἐπὶ τὸν
 Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι· καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτη 45
 67 ἐτροπόντο. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βα-
 σιλέος ἐθελοκακεόντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέ-
 2 σαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν
 Θηβαίων, οὗτοι εἶχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μα-

Quomodo Graeci
 cum Mardonio
 stantes pugnave-
 rint.

*sequerentur omnes eodem gradu,
 quo ipsum vidissent praeceuntem.*
 Ubi praepositionis κατὰ ea, opi-
 nor, est potestas, quam IX, 53
 animadvertimus. — Seqq.
 σπουδῆς ἔχοντα attingit Matth.
 Gr. Gr. §. 337 p. 644. Wesse-
 lingius similia excitaverat ex
 Aeschyl. Suppl. 844. Herod.
 VI, 116. VIII, 107. Dionys. Ha-
 lic. A. R. XI p. 626. Heliodor.
 Aeth. I p. 23. [cp. 13] 56.
 [cap. 30.]

ὥς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν
 στρατὸν] „Exercitum ducebat
 tanquam ad pugnam scilicet:
 δῆθεν ponitur ut VI, 1 [ubi cf.
 citt.] et alibi saepius.“ *Val-*
cken. Add. IX, 80. 99. Mox
 pro vulg. προτερῶν cum re-
 centt. rescripsi προτερῶν, ut
 IX, 57. De genitivo adiecto τῆς
 ὁδοῦ conf. Matth. Gr. Gr. §.
 338 p. 645. — τροχάζειν (*cur-*
rere) eodem modo legitur apud
 Plutarch. Sympos. II p. 639
 D. Unde falso tradi in Bek-
 ker. Anecd. I p. 114: τρο-

χάζειν οὗ φασι δεῖν λέγειν ἄλ-
 λά τρέχειν, satis apparet.

Cap. LXVII.

οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θη-
 βαίων] „Scilicet maior quidem
 et potentior pars Thebanorum
 cum Medis sentiebant faciebant-
 que, nec vero omnes. Cf. IX,
 86 et Wesseling. nott. ad IX,
 87.“ *Schweigh.* Add. Plu-
 tarch. Aristid. 19 p. 330 D. —
 Ad antecedd. χρόνον ἐπὶ συ-
 χνόν conf. IX, 22.

οὗτοι εἶχον] εἶχον cum
Schweigh. et Gaisf. dedi pro
 vulg. ἔχον, quod post Schaefer.
 etiam Bekker. retinuit. Idem
 feci IX, 70. 71 (ubi εἶχε pro
 ἔχε) 77. 99. 106. 108. 110.
 115. 118. Pronominis οὗτοι
 usum illustrat Matth. Gr. Gr.
 §. 472. 2 p. 878, qui idem §.
 496, 3 pag. 934 consul. ad
 ὑπὸ Ἀθηναίων. — In fine cp.
 rescripsi cum edd. recentt. οὔτε
 τι ἀποδεξάμενος, ubi vulgo or-
 dine inverso οὔτε ἀποδεξάμε-

- χεόμενοι τε καὶ οὐκ ἐθελokaζέοντες, οὕτω ὥστε τριη-50
κόσιοι αὐτῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπε-
3 σον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὥς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι,
ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι, καὶ
τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὄμιλος οὔτε διαμαχε-55
68 σάμενος οὐδενὶ οὔτε τι ἀποδεξάμενος ἔφευγον. Δη-
λοῖ τε ἐμοὶ ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων
ἤρτηντο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ
συμμίξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς
2 Πέρσας ὤρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλην τῆς
ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίας. αὕτη δὲ το-60
3 σαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς
τῶν πολεμίων ἄρχιστα ἐοῦσα, ἀπείργουσα τε τοὺς
69 φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ μὲν δὴ
νικῶντες εἶποντο, τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ
φρονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγ-65

In solis Persia
pugnae eventum
situm fuisse.

Media Graeco-
rum acies, quae
ante pugnam
Plataeas teten-
derat [c. 52],
audito hostes in

νός τι. De usu verbi ἀποδεί-
κνυσθαι conf. allata ad VII,
138.

Cap. LXVIII.

Δηλοῖ τε ἐμοὶ] Ita e duo-
bus codd. exhibuit Schweigh.,
quem cum Gaisfordio secutus
sum. Vulgo δηλοῖ τέ μοι, quod
Schaefer., Matth. et Bekker. re-
tinuerunt. Ipsum verbum δη-
λοῖ intransitive et impersonali-
ter accipi vult Schweigh. con-
ferens II, 117, ita ut sit: *ad-
paret, manifestum fit mihi*. Tu
vide sis Matth. Gr. Gr. §. 298,
2 p. 597. Ad sequens ἤρτηντο
(*perpenderunt, suspensae erant*)
conf. nott. ad I, 125. Verba:
εἰ καὶ τότε οὗτοι etc. tangit
Matth. Gr. Gr. §. 617 p. 1252.
Add. Herod. V, 78.

τοσαῦτα προσωφέλεε] Pro-

nomen τοσαῦτα hic excipit par-
ticipium, docente Matth. Gr.
Gr. §. 630 p. 1293. In pro-
ximis verbis πρὸς τῶν πολε-
μίων accipio: *hostes versus et*
ad ἄρχιστα intelligo τοῖς Πέρ-
σαις s. τοῖς φίλοις.

Cap. LXIX.

ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φό-
βῳ] Quod Wesselingius olim
pro φόβῳ coniecerat πόνῳ (ut
VI, 114. VII, 224), id postea
ipse retraxit. Nec sane tali
mutatione opus. Est enim sen-
sus: *in hoc*, qui inde (i. e. e
fuga et perturbatione cetero-
rum) reliquis Graecis enatus
est, *timore*. — In seqq. modos
variato (γέγονε—νικῶν) at-
tigit Matth. Gr. Gr. §. 529, 5
p. 1031. Ad voces οὐδένα

fugam coniectos esse et ipsa re-
vertitur: quod
dum temere sit
effusoque agmi-
ne, Megarenses
et Phliasii ab e-
quitate Thebano
opprimuntur.

γέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλήσι τοῖσι τεταγμένοισι
περὶ τὸ Ἱεραῖον, καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης, ὅτι
μάχη τε γέγονε, καὶ νικῶεν οἱ μετὰ Πανσανίεω. οἱ
δὲ ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ
μὲν ἀμφὶ Κορινθίους ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπώρεης 70
καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρονσαν ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἰσοῦ
τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασί-
30ους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεὶ
τε δὲ ἀρχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρεῖς καὶ
Φλιαῖοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἰππῶται 75
ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἥλανον ἐπ' αὐτοὺς
τοὺς ἵππους, τῶν ἰππάρχου Ἰσωπόδωρος ὁ Τιμάν-
48ρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσί-
ους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν
Κιθαιρῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώ- 80
λοντο.

70

Barbarorum ca-
stra expugnata:

Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὥς κατέφυ-
γον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύρ-

κόσμον conf. IX, 65 ibique
citt.

οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους] Schweighaeusero auctore hic
intelliguntur non nisi ipsi Co-
rinthii, ipsi Megarenses, ipsi
Phliasii. Matthiae haud scio
an accuratius, Gr. Gr. §. 583
p. 1159 intelligi vult ipsos qui-
dem Corinthios simulque etiam
eos, qui una cum ipsis erant,
socii in acie collocati. — Ad
accusativum τὴν λειοτάτην τῶν
ὁδῶν idem consulatur Matth.
Gr. Gr. §. 409, 4 p. 747.

κατεστόρεσαν] Iam attuli ad
VIII, 53, itemque sequens κα-
τήραξαν (praecipitem egerunt,
compulerunt) ad VIII, 90. Val-
ckenae. h. l. excitat Thucyd.
VII, 6 et Appian. Punice. 15

coll. Demosthen. in Aristocr.
p. 430 [p. 675, 19 R.]

ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο]
i. e. ignobili morte perierunt, ita ut
nulla eorum haberetur ratio. So-
fielen diese ohne Ruhm und Ehre,
reddidit Lange. Equidem com-
paro III, 120: σὺ γὰρ ἐν ἄν-
δρῶν λόγῳ, ubi vid. nott. VII,
221 ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύ-
μενοι. VII, 57: ἐν οὐδενὶ λό-
γῳ ποιέσθαι coll. VII, 14.

Cap. LXX.

ἔφθησαν ἀναβάντες] Vid.
Matth. Gr. Gr. §. 553 γ. pag.
1083, qui idem §. 128 not. 2
p. 251 conferatur ad ἐξώμε-
νεστέρη, et §. 616 p. 1247 ad
rationem particularum μὲν et
δὲ in verbis: ἕως μὲν γὰρ —

γους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ, ἐφράξαντο ὡς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, 85
3 νίων, κατεστήκει ὅρι τειχομαχίῃ ἐρῶμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῷ πλεον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε 724
οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχεῖν· ὡς δὲ ὅρι οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομα-
4 χίῃ, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. Τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τεύχεος, καὶ ἡ-
5 ριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος· καὶ τὴν σκηνὴν τὴν 95
Μαρδονίου οὗτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων, ἐοῦσαν χαλ-
6 κήν πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μὲν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς

exercitus reli-
quus prope ad
interfectionem
deletus. Spar-
tatarum, Tegea-
tarum et Athe-
niensium quot
occubuerint.

οἱ δ' ἡμύνοντο. — Ad verbum κατεστήκει cf. IX, 37.

πολλῷ πλεον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων] i. e. multo superiores fuerunt Lacedaemoniis. Supra VIII, 29: πλεον αἰείκοτε ὑμέων ἐφερόμεθα.

Λακεδαιμονίων — οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχεῖν] Consimilia habet, notante Valcken., Plutarch. Aristid. 19 p. 330 D., qui idem II pag. 228 D. refert Lycurgum civibus interdixisse τὸ πυργομαχεῖν. Ubi tu vid. Wytttenbach. Animadverss. p. 1185. — In seqq. ad οὕτω δὴ vid. nott. ad IX, 6 et ad χρόνον ἐπὶ πολλόν nott. ad IX, 22. Vocem λιπαρίης attigi ad IX, 21; de structura verbi ἐπιβῆναι cum Genitivo I, 84.

καὶ ἡριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες] i. e. muri par-

tem deiecerunt, quā iam irruerunt s. ingressi sunt Graeci. Ad verbi εἰσχεῖσθαι usum Valcken. excitat Aristid. I p. 241. III p. 315. Quod vero cum recentt. recepi ἡριπον, eius loco olim vulgatum ἡρειπον tuetur Buttmann. Gr. mai. II pag. 131, quum Herodotus, qui h. l. imperfecto utitur, aoristum si ponere voluisset, non usus fuisset formā ἡριπον, quae magis poetarum sit, sed aoristo ἡρειψαν, ut I, 164. — In seqq. dedi τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου e Florentino, ubi vulgo τοῦ Μαρδονίου, quod ipsum cum Schaefero retinuit Matthiae, qui idem §. 270 p. 556 ad verba οὗτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες debet consuli.

ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης] Vid. nott. ad I, 66.

Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῖται· τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸ αὐτὸ, 7 ὅσα περ ἔλαβον, ἐσῆνειακον τοῖσι Ἑλλήσι. Οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στίφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐτῶν ἀλλοῆς ἐμέμνητο· ἀλλ' ὅλη κατὰ τὸν τε οἶα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πεφοβημένοι τε καὶ 8 πολλαὶ μυριάδες κατελιγμέναι ἀνθρώπων. παρὴν τε τοῖσι Ἑλλήσι φρονεῦειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριά- 5 δων στρατοῦ, καταδευσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβαξος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μὴδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης

De voce στίφος conf. IX, 57. Quod paulo ante praegreditur ἐσῆνειακον, eius loco duo codd. ἐσηνείκοντο, quod commodius videtur Schweighaeusero, quoniam et ipsis Tegeatis pars prae- dae erat eventura. Locutionem στίφος ποιήσασθαι attigit Dorville ad Charit. VI, 9 init. p. 554 (ubi activum exstat: ποιῆσαι) alia addens de voce στίφος, quā manus militaris designetur.

ἀλύκταζον] i. e. consternati erant prae timore ac trepidatione. In unius cod. margine exstat: ἀλυκτάζειν, δυσφορᾶειν, ἀγανακτεῖν. Et pertinet huc Homericum II. X, 94: οὐδέ μοι ἦτορ ἐμπεδον ἀλλ' ἀλαλύνετο; sed perturbatus sum animo. Quod sequitur ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (in exiguo loco) merito dudum placuerat Wesselingio Diss. Herod. XI p. 205, indeque etiam ex ora Stephani duobusque codd. receptum est, cum vulgo esset ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, quod vel Sancrofti liber et Florentin. cum aliis retinent.

Mox pro κατελιγμέναι, quod unus retinuit Schaeferus, equidem cum reliquis dedi κατελιγμέναι. Vid. IX, 31.

Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης] Hoc loco diserte ipsi Spartani distinguuntur a reliquis terrae Laconiae incolis Sparta subditis, s. perioecis, de quibus vid. nott. ad VII, 234. IX, 11. Eximuntur igitur ex hoc Spartanorum in pugna caesorum numero helotes et perioeci, qui in pugna occubuerant. „Aegre fert Plutarchus De Herod. Malign. II p. 872 C. (sunt verba Valckenaerii) solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegeatas et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnauerint, illi cum barbaris, atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide [19] pag. 330 F. opponit Herodoto numerum in proelio intersectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et

ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐννεή-
κοντα· Τεγεγεάων δὲ, ἐκκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, 10
δύο καὶ πεντήκοντα.

71 Ἡρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων, πεξὸς μὲν ὁ Περ-
2 σέων, ἵππος δὲ ἡ Σακίων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαγ-
δόνιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγε-
ητέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαι-
3 μόνιοι. ἄλλω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆνασθαι, (ἄ-15
παντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἐωυτοὺς ἐνίκων) ὅτι
δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσενείχθησαν, καὶ τού-
4 των ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακροῦ Ἀρι-
στόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμο-
πυλέων μούνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, εἶχε ὄνει-20
δος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἡρίστευσαν Πο-
σειδωνίος τε καὶ Φιλοκλύων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ
5 Σπαρτιῆτης. καὶ τοι, γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο
αὐτῶν ἄριστος, ἐγνώσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιη-
τέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερώς ἀπο-25
θανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίας, λυσσῶντά τε

Inter barbaros
Graecosque qui
fortissime pu-
gnaverint.

sexaginta, e quibus unus et no-
naginta fuerint Lacedaemonii;
sexdecim Tegeatae, Athenien-
ses duo et quinquaginta, hi qui-
dem omnes iuxta Clidemum ἐκ
τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνι-
σαμένης ἄριστα. — Ad οἱ
πάντες vid. citt. ad IX, 58 et
G. Hermann. ad Viger. p. 727.
— Pro ἐννεήκοντα Stegero
placet ἐνενήκοντα, improban-
te censore Lipsiensi 1833
p. 48.

Cap. LXXI.

ἀνὴρ δὲ λέγεται] scil. γεγο-
νέναι. Vocabulum ἀνὴρ h. l.
praegnantia sensu, ut III, 120.
134. VII, 210. Ad verbum

ὑπερβάλλεσθαι conf. nott. ad
VIII, 123.

ἄλλω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀπο-
σημῆνασθαι] i. e. nullo alio
indicio s. argumento demonstrare
possum, nisi eo, quod ea parte
cum hoste congressi, quā va-
lidissimi steterant, eos vicerant.
Ad usum verbi προσφέρεσθαι
(congregi cum hoste) conf. IX,
49. V, 34. 119. 111.

λέσχης] Affert Suidas II p.
432. Tu vid. nott. ad I, 153.
In seqq. ὃς poni pro τίς obser-
vat Schweighauser. citans VI,
124. 37. Ad verba ἔργα ἀπο-
δέξασθαι conf. allata ad VII,
138 et de locutione ἄνδρα γε-
νέσθαι ἀγαθόν, quae etiam

καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα·
 Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄν- 725
 δρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτω τοῦτον εἶναι ἀμεί-
 βων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἄν εἴποιεν. οὗτοι 30
 δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν
 ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο·
 Ἀριστοδήμος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν
 προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη. Οὗτοι μὲν τῶν
 ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλιμαχά- 35
 της γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἑλθὼν ἀνὴρ κάλ-
 λιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ
 μόνον αὐτῶν Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων
 Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πανσανίης, κατή-
 μενος ἐν τῇ τάξει, ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευ-
 2 ρά. καὶ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνεγμένος 40
 ἐδυσθανάτεε τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα

invenitur IX, 75, nott. ad V, 2.

ἄν εἴποιεν] Notat Matth. Gr. Gr. §. 514, 2 p. 977. Add. G. Hermann. Opuscc. IV p. 168. 169 de optativi huius usu exponens. In seqq. vocem πάντας illustrat Matth. Gr. Gr. §. 474, b pag. 887. Quae deinceps leguntur verba: τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, ea Koenius ad seq. cap. initium translata post οὗτοι μὲν inseri vult.

Cap. LXXII.

ἀνὴρ κάλλιστος] Haud aliter Plutarch. Aristid. 17 cum vocat ἰδέα κάλλιστον Ἑλλήνων. Wesseling. comparaverat Homeri II. II, 673. Nec fugit Herodoti locus Hoffmeisterum (Sittlich-religiöse Lebensansicht d. Herod. pag. 83) bene

monentem, quantum ad corporis venustatem Noster omnino respiciat quantumve in illa ponat momenti. Tu vid. nott. ad V, 12. — In seqq. ad ἐσφαγιάζετο conf. Suidas III p. 414 et ad loci argumentum Wytttenbach. ad Plutarch. Morall. Animadverss. I, 2 pag. 1196.

κατήμενος ἐν τῇ τάξει] „Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, ad arma suo in ordine considerebat, more prisca militia non insueto. Euripid. Suppl. 357. 664. 674. Plutarch. Aristid. [17] pag. 329 B. continuo subdens, Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percutsum.“ Wessel. Tu cf. etiam nott. ad IX, 52.

ἐδυσθανάτεε] „aegre moriebatur. ἐδυσθανάτεε hinc adnotavit ut Herodoteum Pollux

Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀπο-
στήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐ-
δὲν ἐστὶ οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑαυτοῦ ἄξιον προ-
θυμευμένου ἀποδείξασθαι. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐ-
δοκιμηῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δῆμου Δεκε-
λειῆθεν. Δεκελείων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον
χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον. ὥς αὐτοῖς Ἀθηναῖοι
ἐλέγρουσι. ὥς γὰρ δὴ τὸ πάλα κατὰ Ἑλένης νομι-

Sophanes Athe-
nienus, Tyndari-
dorum in Anti-
cam ob Helenam
a Theseo raptam
expeditione, be-
nevolus in De-
celeis Spartae
collatis.

III, 100. Utrumque fuit in usu
δοσθαταῖν et δυσθανατῶν.
Moeris [pag. 356] σφαδάξαι,
'Αττικῶς. Δυσθανατῶν, Ἑλ-
ληνικῶς; ubi notat Pierson.
Valcken., qui etiam citat
Athenagor. De Mort. Resurr.
§. 4. Tu vid. nott. ad Plu-
tarch. Pyrrh. 29 p. 235. In
seqq. pro Ἀρίμνηστον alii
Ἀείμνηστον; quae eadem con-
fusio IX, 64. Plataensem Ἀά-
κωνα τὸν Ἀειμνήστον novit
Thucydides III, 52, sed Ἀρί-
μνηστον Plataensium ducem in
hoc proelio indicat Plutarch.
Aristid. 11 p. 325 C. et Pau-
san. IX, 4 §. 2. — Ad usum
verbi ἀποδείκνυσθαι in seqq.
conf. allata ad VII, 133.

[Cap. LXXIII.

Σωφάνης] Idem apud Pau-
san. I, 29 §. 4, ubi vocatur ὁ
Δεκελεύς. Apud Plutarch. II
p. 873 D. et Cimon. 8 p. 483
B. prave, ut videtur, Σωφάνης,
quod in Σωφάνης mutandum
dudum censuit Wesseling. Diss.
Herod. VI fin. pag. 61. Ante
seq. δῆμον praepositionem ἐκ,
quam equidem cum recentt.
retinui, sustulit Schaeferus ex
uno Sancrofti codice; ac sane

ita simplex invenitur genitivus
IX, 74 init. V, 92. III, 55.
Koen. ad Gregor. Cor. de dial.
Ion. §. 7 p. 385. ἐκ in ἐὼν mu-
tari maluit, et Δεκεληῆθεν in
Δεκελειῆθεν: quod ipsum prae-
eunte Valcken. cum Schweigh.
et Gaisf. dedi. Namque urbs
vocatur Δεκελῆ IX, 15, ubi
vid. nott. A primitivo Δέκελος
prorsus ad praescriptum deri-
vari Δεκελεύς nuper admodum
observavit Lobeck., de hoc
nominum genere tractans in
Diss. I de grammatt. Graeco.
quibusdam praeceptt. eupho-
nicis, Regiomont. 1833 p. 7.

Δεκελείων δὲ τῶν ποτὲ κ. τ.
λ.] Haec verba ita mihi expli-
co: Sophanes Decelea pago
oriundus eorum sane Decelensium
ex urbe, qui aliquando facinus
in omne tempus utile perpetra-
verunt. Ubi particula δὲ ex-
plicandi potius quam adver-
sandi habere videtur vim. —
Verba κατὰ Ἑλένης νομιδῆν
sonant: ad recuperandam s. re-
ducendam Helenam a Theseo
scil. raptam puellam, antequam
Menelao nuberetur. Plura hac
de re dabit Plutarch. Thes. 32
(s. 31 ibique Leopold. p. 78)
coll. Pausan. II, 22 §. 7.

δὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν 50
στρατοῦ πλήθει, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ
εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς
Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ
Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθη-
ναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν προῆγμα, κατη- 55
γῆσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας· τὰς δὲ Τιτακὸς, ἐὼν
3 αὐτόχθων, καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ
Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἀτε-
λείη τε καὶ προεδρίῃ διατελεῖ ἐς τὸδε αἰεὶ ἔτι ἑοῦ-
σα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον 60
πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ
Πελοποννησίοισι, σινεομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν 726
71 Λακεδαιμονίων, Δεκελὲς ἀποσχέσθαι. Τούτου τοῦ

καὶ ἀνίστασαν] i. e. expul-
runt, suo loco moverunt s. cedere
iusserunt. Conf. V, 71, ne plu-
ra; ad verbum ὑπεκκείσθαι
vid. VIII, 60 §. 2 ibique nott.
De Aphidnis vid. nott. ad VIII,
125; de Titaco citant Harpo-
crat. s. v. Suid. s. v. Τιτακίδα
III p. 479. Etymol. M. p. 760.
Steph. Byz. p. 711 s. v. Τιτακίδα.

ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ
ἔργου] Ita Florentinus et San-
crofti liber cum aliis. Vulgo
ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρ-
τῃ eumque verborum ordinem
retinuerunt Schaefer. et Mat-
thiae. — Ad seqq. ἀτελείη τε
καὶ προεδρίῃ vid. nott. ad I,
54. — Pro σινεομένων cum
recentt. reposui σινεομένων, de
quo vid. IX, 13.

Δεκελὲς ἀποσχέσθαι] „Re-
ferri solet ad annum Olymp.
XCI, 3 [413 a Chr. n.], quo
Agis, Archidami filius, Dece-

leam occupavit et in maximum
Atheniensium detrimentum
muniit apud Thucyd. VII, 19
non sine quadam impruden-
tia. Aliud profecto, ἀπέχε-
σθαι Δεκελὲς ab ea abstinere;
aliud occupatam munimentis
et praesidio instruere, belloque
sedem legere. Contigisse res
videtur, quae et Bouhierii opi-
nio, belli Peloponnesiaci, quan-
do Archidamus Atticam incur-
sionibus infestam habuit, prin-
cipio [Ol. LXXXVIII, 2 s. 431
a. Chr. n.]: Thucyd. II, 10.“
Wesseling. Et sequitur Wes-
selingium Larcherus itemque
Schoell., cui hoc sane multo
videtur probabilius. Contra-
riam sententiam tuerentur Dahl-
mann. in Herod. pag. 43 et
Heyse Quaest. Her. p. 76, tum
vero Herodotum senem septin-
genta duorum annorum Thuriis
haec scripsisse ponendum est.

75 δῆμον ἔων ὁ Σωφάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθη-
 ναίων, διξοὺς λόγους λεγομένους ἔχει. τὸν μὲν, ὥς 65
 ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρει χαλκὴν ἀλύσι
 δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρῆν· τὴν, ὅπως πελάσειε ἀ-
 πικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, ἵνα δὴ μιν
 οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξις μετακινῆσαι μὴ
 δυναίαιτο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων, δέ-70
 3 δοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν.
 οὗτος μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ
 πρότερον λεχθέντι ἀμφισβασίων, λέγεται, ὥς ἐπ' ἀ-
 σπίδος αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμὰ ἀτρεμιζούσης
 ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος
 75 δεδεμένην σιδηρῆν. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει 75
 λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων
 Ἀθηναίων Αἰγιναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα

Cap. LXXIV.

ἵνα δὴ μιν οἱ πολέμιοι κ. τ.
 λ.] Schweighaeuser. verba ἐκ
 τῆς τάξις cum antecedenti
 ἐκπίπτοντες cohaerere vult,
 quae eadem etiam ad verbum
 μετακινῆσαι subintelligenda
 ἀπὸ κοινοῦ posita esse viden-
 tur. Hoc vero, ipsum ἐκπί-
 πτοντες ἐκ τῆς τάξις idem va-
 lere putat atque προεξάϊσσον-
 τες IX, 62, simulque mente
 addi posse: καὶ ἐς αὐτὸν ἐσ-
 πίπτοντες. Unde haec fere
 loci sententia: ut sane hostes,
 e sua acie in ipsum irruentes,
 ipsum ex acie sua s. eloco, quem
 in acie obtineret, movere non pos-
 sent. — In imperfecto βαλ-
 λέσκετο iterandi vim inesse mo-
 nuit Buttmann. Gr. Gr. I pag.
 393. — Ad verbum ἀμφισβα-
 σίων (i. e. contradicens, con-

trarius illi) conf. nott. ad IV,
 14. Suidas s. v. I p. 154.

ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ — ἀτρεμι-
 ζούσης] i. e. in clypeo, qui sem-
 per discurrebat nec unquam quie-
 tus erat, quem semper in gyro
 agebat neque unquam sinebat
 quietum. ἐπίσημον, clypei in-
 signe, notavimus ad VIII, 88.
 Wesseling. comparaverat Plut.
 II p. 234 C.

Cap. LXXV.

περικατημένων Ἀθηναίων
 Αἰγιναν] Pertinet hoc ad bel-
 la inter Athenienses et Aegi-
 netas gesta ante bellum Persi-
 cum, quo imminentes, ut te-
 statur Herodotus VII, 145 ini-
 micitias deposuerunt, de quibus
 ipsis vid. V, 82 seqq. VI, 49
 seqq. 73. 85 seq. 92.

Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον,
 ἄνδρα πεντάεθλον] Vid. VI,

2 πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέλαβε, ἄνδρα γε-80 νόμενον ἀγαθὸν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα Λε-ἀγρῷ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡδωνῶν ἐν Δάτῳ περὶ τῶν μετὰλλων τῶν χρυσέων μαχεό-μενον.

76

Con mulier, He-
getoridae filia,

Ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλήσι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος 85

92 coll. IX, 33 et Pausan. I, 29 §. 4. De locutione ἐκ προκλήσιος conf. nott. ad V, 1 et de verbis χρόνῳ ὕστερον τούτων nott. ad IX, 64; de verbis ἄνδρα γε-νόμενον ἀγαθὸν nott. ad IX, 71. Incidit Sophanis mors in Olympiad. LXXXI exeuntem s. 453 a. Chr. n. quum Athenienses sub archonte Lysistrate iterum mitterent colonos, Eionem qui occuparent, ut bene notat Wesseling., cui add. Larcher. tab. chronolog. p. 655. Ad eandem cladem spectant loci Pausaniae l. l. (ubi vid. Siebelis p. 106), Isocratis De pac. §. 86 (ubi legendum ἐν Δάτῳ auctore Baitero, quem vid. Praef. ed. Isocr. Panegy. p. IX) Thucydid. I, 100. Diodor. Sic. XII, 68. Qui quod Drabescum cladis locum declarant, non multum refert, quoniam Drabescus et Datus eadem fere in regione sitae erant non multum distantes teste Strabon. VII fin. Harpocrat. s. v. Δάτος coll. Suid. I p. 511) idemque proelium diverso modo appellatur a scriptoribus. De quo cf. Spohn ad Isocrat. Panegy. §. 142. Drabesci nomen adhuc

retineri in vici Sdravitæ nomine, ex ore archiepiscopi Thessalonicensis retulit Cousinéry Voyage en Maced. II p. 51; qui idem suspicatur, vicum quendam campis Philipporum proximum, cui nomen Palaeochori (i. e. antiqua urbs), successisse in locum veteris Dati. Datum vero olim Satrarum! gentem (de qua vid. VII, 110. 111) tenuisse, idem efficere vult II p. 97. 98. — De Edonis dixi in nott. ad V, 11. — Leagri filius Γλαύκων ὁ Λεάγρον teste Valckenaerio, memoratur Thucydid. I, 51. Ac Pausanias quoque l. l. Leagram copiarum indicat ducem.

Cap. LXXVI.

κατέστρωντο] Vid. nott. ad VIII, 52. Pollux IX, 153. Quae sequitur de muliere historia, eam in pauciora contractam exhibet Pausan. III, 4 §. 7. Tu cf. Müller. Aeginett. pag. 126. De Pharandate cf. VII, 79. In ipsam vocem inquisivit nuper Pott. Etymol. Forsch. p. XLV. Quâ indicari statuit a Behram (qui est unus e geniis Persarum, Izeds vocatis) datum.

in barbarorum
castris reperta,
inque libertatem
a Pausania vin-
dicata.

ἢ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εἰσοὖσα παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ τῶν παρευσέων, καταβάσα ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι φο-90
2 νῆσι ἑόντας. ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Πανσανίην, πρότερόν τε τὸ οὖνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Πανσανίην, καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε· „ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ῥῦσαί με τὴν ἰκέτιν 727
3 „αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὦν-96
„σας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε
4 θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῶν, θυγά-
„τηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω. βίη δὲ με
5 „λαβὼν ἐν Κῶ εἶχε ὁ Πέρσης.“ Ὁ δὲ ἀμείβεται
τοῖσδε· „Γύναι, θάρσει, καὶ ὥς ἰκέτις, καὶ εἰ δὴ 1
„πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ εἰς θυ-
„γάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῶν, ὅς ἐμοὶ ξείνος μά-

In voce Τεάσπιος radicem asp. s. esp, quae equum denotat et in multis Persarum vocabulis conspicua est, agnoscere licet. Cf. ibid. p. LX. De voce ἀρμαμάξης vid. nott. ad VII, 41. Mox dixit φόνη, ubi vulgo φόνοσ. Sic Iones κοίτη et κοῖτος, alia, de quibus conf. I, 9. IV, 201.

ὦ βασιλεῦ] Proprie non rex, sed regis Plistarchi fuit tutor, testibus Herod. IX, 10. Thucyd. I, 132. Pausan. III, 4, 7. Sed condonandum ait Weselingius matronae animo prae laetitia perturbato. — Ad proxime seqq. ῥῦσαί με κ. τ. λ. conferri volunt V, 49. IX, 89.

Epigramm. apud Aristid. III p. 648.

τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας] i. e. „nec daemonum neque deorum maiestatem s. vindictam reveritos.“ Valcken. citans VIII, 143, ubi vid. nott. — In seqq. ad particulam δὲ iteratam conf. Matth. Gr. Gr. §. 616 p. 1247, ἔχειν valet uxoris loco habere, ut III, 31.

εἰς] Ita dedi secutus Schaeferum aliosque, ubi Schweighaeuserus atque Gaisford. dederant εἴ, improbante censore Lipsiensi 1833 p. 49. — Pro τότε μὲν Bekker. quaerit: „ἀν μὲν μιν?“

„λίστα τυγχάνει ἔων τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους
6 „οἰκημένων.“ Ταῦτα εἶπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν 5
ἐφόρων τοῖσι παρεούσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴ-
77 γιναν, ἐς τὴν αὐτὴν ἤθελε ἀπικέσθαι. Μετὰ δὲ τὴν
ἄπικιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο
Μαντινέες ἐπ’ ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕ-
στεροι ἦκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο 10
2 μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι.
πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβά-
ζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας·
3 Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ
δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑωυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας 15
τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. Μετὰ δὲ Μαν-
4 τινέας ἦκον Ἡλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἡλεῖοι τοῖσι
Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο·
ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν.
τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἡλείους τοσαῦτα. 20

78

Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγι-
νῆτέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθεω, Αἰγινῆτέων τὰ πρῶ-

Pugna pugna-
ta, Mantinenses et
Elei veniunt. Du-
ces eorum, quod
suos sero addu-
xissent, in ex-
siliu pulsi.

Lamponia Aegi-
netae consilium

Cap. LXXVII.

ἐπ’ ἐξεργασμένοισι] i. e. re
peracta. Vid. Matth. Gr. Gr.
§. 5 p. 1113. Herod. IV, 164.
Ad locutionem συμφορὴν ποι-
εῖσθαι vid. V, 5. VIII, 100.

ἄξιοί τε—ζημιῶσαι] i. e.
dignos se esse, qui punirentur,
confessi sunt. Vid. Matth. Gr.
Gr. §. 535 b. p. 1050. Simile
Livii dictum XXX, 30 attulit
Valeken. — In seqq. Medo-
rum appellatione latiore Noster
usus, videtur Chorasmios et
Parthos intellexisse; nam supra
VII, 66 Artabazus quadraginta
mille Chorasmiis et Parthis
prae-fuisse narratur.

τούτους ἐδίωκον] Latine

reddendum: persequi cupiebant,
studebant, ob imperfecti tempo-
ris potestatem eam, de qua cf.
nott. ad I, 68. — Diodorus XI,
32 inter eos, qui Artabazum
fugientem insecuti sunt, Co-
rinthios, Sicyonios, Phliasios
memorat, adiciens καὶ τινες
ἕτεροι: quo Mantinenses intel-
ligi credibile est. — Ad seq.
ἐδίωξαν (patria expulerunt)
conf. V, 92 §. 5 ibique nott.

Cap. LXXVIII.

Λάμπων ὁ Πύθεω] Conf.
Pausan. III. 4 §. 7. Hunc
Lamponem eius Pythae filium
habet C. O. Müller. Aeginett.
pag. 126, de quo Herodotus
VII, 181. VIII, 92. Nam con-

τα· ὅς ἀνοσιώτατον ἔχων λόγον ἔτετο πρὸς Πανσα-
 2 νίην. ἀπικόμενος δὲ, σπουδῇ ἔλεγε τάδε· „ὦ παῖ
 „Κλεομβρότου, ἔργον ἔρασταί τοι ὑπερφυῖς, μέ- 25
 „γαθὸς τε καὶ κάλλος· καὶ τοὶ θεοὶ παρέδωκε, ὅν-
 „σάμενον τὴν Ἑλλάδα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον
 „Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ
 3 „τὰ ἐπὶ τούτοις ποιήσον, ὅπως λόγος τέ σε ἔχη 728
 „ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον φυλάσσεται τῶν βαρ-
 „βάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων ἐς τοὺς 30
 4 „Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμο-
 „πύλῃσι, Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες
 „τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην

de Mardonii ca-
 daverē, quod Xer-
 xes in mortuum
 Leonidam sac-
 viisset: [7, 238.],
 contumeliose
 tractando,

iungit eos (ita addit vir doctis-
 simus) odium in Persas vehe-
 mentissimum. Hinc Πυθέω
 rescribi maluerat Krebs. At
 vid. nott. ad VII, 137.

Αἰγινητέων τὰ πρῶτα] Quod
 olim his adnexum erat φέρων
 (cuius loco Valcken. conferens
 VIII, 104 et Lucian. V. H. II,
 18 poni voluerat φερόμενος),
 merito nunc deletum. Tu vide
 de locutione Herod. VI, 100
 ibique nott. Blomfield. Glos-
 sar. ad Aesch. Pers. 1. — Mox
 dedi ἔχων λόγον, pro vulg. λό-
 γον ἔχων. Sequens ἔτετο hinc
 citat Matth. Gr. Gr. §. 214 p.
 409 scribens ἔτετο, quod etiam
 dedit Bekker. Tu vid. nott.
 ad VI, 112. Duo codd. ἔτετο,
 e glossa, opinor, marginali.
 Hesychius II p. 30 ἔεται· βαδί-
 ζεται, quamquam non simplex
 eundi notio inest in hoc verbo
 medio, quod simul studii cui-
 usdam ac festinationis continet
 significationem, ut v. c. in II,
 II, 154, ubi δρόμῳ ἔεντο. — Ad

ὑπερφυῖς vid. nott. ad VIII,
 116.

κλέος καταθέσθαι] gloriam
 sibi deponere, consequi. Conf.
 VII, 220, VI, 41 ibique allata.

σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ
 τούτοις ποιήσον] i. e. Tu vero
 iam id, quod superest, perfice.
 Ad sequentia: ὅπως λόγος τέ
 σε ἔχη conf. allata ad V, 66 et
 ad structuram verbi φυλάσσειν
 Matth. Gr. Gr. §. 551 E. pag.
 1082. Ad argumentum conf.
 VII, 238. Seqq. ἀτάσθαλα ποι-
 έων Homerum redolent. Cf.
 Duncanii Lex. ed. Rost. I p.
 174 et a Cr. laud. Apollon.
 Lex. Homer. p. 173 ed. Toll.

τὴν ὁμοίην] scil. δίκην, ut
 VI, 21. Fischer. ad Weller. III,
 1 p. 255. Aliis placet supplere
 ποινήν, ut Lambert. Bos. De
 ellipss. p. 394. Ad verba ὑπὸ
 πάντων cf. Matth. Gr. Gr. §.
 592 in. pag. 1185, qui idem
 §. 500 p. 946 monuit de usu
 perfecti τετιμώρησαι sive, ut
 Bekker. e Süvernii emendatio-

79

a Pansania repudiatum.

„ἀποδιδούς, ἔπαινον ἕξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων³⁵
 „Σπαρτιητέων, αὐτὶς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλ-
 5 „λῆνων. Μαρόδιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμώ-
 „ρησαι ἐς πάτρων τὸν σὸν Λεωνίδην.“ Ὁ μὲν δο-
 κέων χαρίζεσθαι ἔλεγε τάδε. Ὁ δ' ἀνταμείβετο
 τοῖσδε· „ὦ ξεῖνε Αἰγινήτα, τὸ μὲν εὖ νοεῖν τε καὶ
 „προορᾶν, ἄγαμαι σεῦ. γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας⁴⁰
 2 „χρηστῆς. ἑξάρας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ
 „τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες, παραινέων νεκρῷ
 „λυμαίνεσθαι, καὶ, ἣν ταῦτα ποίεω, φὰς ἄμεινόν με
 3 „ἀκούσεσθαι. τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιεῖν,⁴⁵
 „ἢ περ Ἑλλήσι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. Ἐγὼ
 „δ' ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινήτησι ἄδοιμι, μήτε
 „τοῖσι ταῦτα ἀρέσκειται· ἀποχρῶ δ' ἔμοι, Σπαρτιή-
 „τησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποίειν, ὅσια δὲ
 4 „καὶ λέγειν. Λεωνίδην δὲ, τῷ με κελεύεις τιμώ-⁵⁰
 „ρησαι, φημί μέγας τετιμωρῆσθαι· ψυχῇσί τε
 „τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ
 5 „οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ
 „μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔ-

ne rescripsit τετιμωρήσεται. Ad-
 ditur ἐς πάτρων eo dicendi
 usu, quo etiam dicunt ὑβρί-
 ζειν εἰς τινά. — Ad verbum
 ἀνασκολοπίζειν conf. nott. ad
 III, 132.

Cap. LXXIX.

τὸ μὲν εὖ νοεῖν] Vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 541 p. 1063 et de
 genitivo σεῦ in seqq. §. 317 p.
 625. In seqq. attendi velim
 ad locutionem ἑξάρας γάρ με
 ὑψοῦ i. e. nimis enim me lau-
 dibus extulisti. Conf. VI, 126.
 Locutionem νεκρῷ λυμαίνε-
 σθαι invenimus III, 16. I, 214.
 Aelian. N. A. VII, 10, ubi He-
 rodoti locus non fugit Iacobs.

ἐπιφθονέομεν] Non tam in-
 vidiae quam odii significationem
 in hoc verbo inesse recte mo-
 nere videtur Schweighaeus. in
 Lex. Herod. — In seqq. ad
 particulam μήτε conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 608, 4 p. 1219. —
 Accusativum ἀρεσκόμενον ne
 mireris praegresso dativo; vid.
 I, 37 ibique citt. IX, 122. VI,
 86 §. 1. VIII, 24. Vocabulum
 ψυχῆς de vita accipio, ut III,
 130, ubi cf. citt.

σὺ μέντοι ἔτι ἔχων κ. τ. λ.]
 „Ore Ionico pronuntiata atque
 in speciem lenissima, gravem
 tamen continent comminatio-
 nem; illis simillima, quae Alex-
 andro Macedoni dixisse ferun-

„μοιγε, μήτε συμβουλευέσῃς· χάριν ἴσθι τε ξὼν
 „ἀπαθής.“ Ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ἀπαλλάσσετο. 55

Praeda ingens
 coacta. Quomodo
 Aeginetae ditati.

80 Πανσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος μηδένα ἄ-
 πτεσθαι τῆς ληΐης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἴλω-
 2 τας τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνά-
 μενοι εὗρισκον σκηναὺς κατεσκευασμένας χρυσῶ καὶ 60
 ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρη-
 τήρας τε χρυσεύς, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώ-
 ματα· σάκκους τε ἐπ' ἀμαξέων εὗρισκον, ἐν τοῖσι
 λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρύσεοί τε καὶ ἀργύρεοι·
 ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλια τε
 καὶ στρεπτούς, καὶ τοὺς ἀκινάκεις, ἐόντας χρυσεύς 65
 οὺς· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδὲ
 3 εἰς. Ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς
 τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἴλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδεί-
 κνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε

tur Athenienses VIII, 143 σύ
 τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων
 τοιούσδε μὴ ἐπιφαίneo Ἀθη-
 ναίοισι, μὴδὲ δοκέων χρηστὰ
 ὑπουργεῖν ἀθέμιστα ἐρδεῖν
 παραινέε. Iuxta Lycurg. c.
 Leocr. p. 156, 42 [p. 186 R.]
 Alexandrum Athenienses μι-
 κροῦ δεῖν κατέλευσαν: secun-
 dum Aristidem I p. 250 illi
 dixerunt, qualia Medae Creon
 Euripidis 352 si te secundo lu-
 mine hic offendero, Moriere.
 Lamponis istius consilium re-
 pellentis Spartani regis respon-
 sum meminit Pausan. III, 4
 fin. Valcken. — Mox cum
 Schweigh. et Gaisf. dedi ἴσθι
 τε e pluribus codd. Vulgo τε
 ἴσθι, quod post Schaefer. re-
 tinuerunt Matth. et Bekker. —
 De participio adiecto vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 551, 1 p. 1088.

HERODOT. IV.

Cap. LXXX.

ἐκέλευε] Retinui hoc. E duo-
 bus codd. Schaefer., quem se-
 quuntur Matth. et Bekker., ἐ-
 κέλευσε. At bene imperfectum
 et h. l. et III, 28 tuetur Sintenis
 epist. ad G. Hermann. (ed. Plu-
 tarch. Themist.) pag. LI. Ad
 verba seqq. κλίνας τε ἐπιχρύ-
 σους Wesel. haec adscripsit:
 „non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁ-
 λάργυροι, quales in Phil. Iud.
 De Somn. p. 1115 E. sed in-
 aurati et inargentati. Ex soli-
 do auro et argento memorabun-
 tur c. 80. In talibus et alibi
 peccatur. Vid. I, 50.“

ψέλια καὶ στρεπτούς] i. e.
 armillas et torques. Minus re-
 cte olim ψέλλια. Tu vid. III,
 20. IV, 168 et Sintenis ad Plu-

81

*Dona diis missa.
Praeda divisa.*

Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγέ- 70
νοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἔόντα χαλκὸν δῆθεν,
παρὰ τῶν εἰλωτέων ἀνέοντο. Συμφορήσαντες δὲ
τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι 729
θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ
τοῦ τρικαρήνου ὄφις τοῦ χαλκέου ἐπεστεῶς ἄγχι-

tarch. Themistocl. 18 p. 117.
De *Acinace* cf. III, 128.

ἅτε ἔόντα χαλκὸν δῆθεν]
„Quasi vero aes foret. Rudisim-
plicitate Helotarum, aurum at-
que aes vix internoscentium,
abusi Aeginetae sunt. Quid vi-
cto ad Gransonium Carolo Au-
dace, Burgundiae duce, vasis
eius argenteis, stannum arbi-
trati, fecerint, quoque modo
gemmas, multo rarissimas et
pretii ingentis, tanquam vilis-
sima scruta abiecerint Helvetii,
durum ab stirpe genus, elegan-
tissime Ph. Comineus Meinor.
Lib. V, 2 exposuit.“ *Wesse-
ling*. His addam, quae de
eadem re iudicat C. O. Müller.
Aeginett. p. 127: „Novimus
morem scriptoris, populorum
statui opibusque vetustis causas
multum recentiores subiicientis
neque igitur Aeginetas ob hu-
ius mercaturae fraudem magno-
pere obiurgabimus. Perspici-
tur tamen ex istis Herodoti ip-
sius verbis, quantis tum divi-
tiis Aeginetae floruerint. Quae
certe priora, quam quae Libro
VI traduntur atque ante Aegi-
netas patria expulsos conscripta
sunt. Sed stipendiarii tamen
Atheniensibus iam tum erant.“
A. Schöll, vernaculus interpres

in not. ad h. l. Herodotum ma-
gnas Aeginetarum opes ex hac
re repetentem, contendit indu-
ctum fuisse ab Atheniensibus
Aeginetarum inimicis, qui ita
ipsi retulerint. — De vocula
δῆθεν vid. nott. ad IX, 66.

Cap. LXXXI.

ἐξελόντες] Idem verbum de
rebus deo cuiquam exemtis et
consecratis IV, 161. Sunt vero
Herodoti verba non ita intelli-
genda, ut unam decimam e
praeda electam tribus hisce ope-
ribus tribusque diis suffecisse
putemus, quemadmodum intel-
lexerat Larcherus, sed, quod
bene monuit Bröndsted. l. l.
I p. 101 not., triplicem deci-
mam Graeci elegisse putandi
sunt, unicuique e tribus diis
nominatis unam decimam exi-
mentes. — De *tripode* cf. Dio-
dor. XI, 33.

ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφις]
„Durabat in tempora Pausaniae,
aureo tripode dudum a Pho-
censibus interverso et conflato
lib. X, 13 §. 5. Quam vero
Gronovius ex Whelero adpo-
suit tripicis colubri figuram,
eam huius videri, a Cupero ve-
ritati respondere negatur, Epi-
stol. Lib. II pag. 177. Litem

στα τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόν-75
 τες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν· καὶ
 τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπτάπηχυν χάλκεος Πο-
 σειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαι-
 ρέοντο, καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἦσαν, καὶ τὰς
 παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν 80
 2 ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. Ὅσα
 μὲν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύουσι ἀντέων ἐν Πλα-
 ταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔ-
 3 γωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι. Πausανίῃ δὲ πάντα
 δέκα ἐξαίρεθῃ τε καὶ ἐδόθη, γυναιῖνες, ἵπποι, τάλαν-85
 82 τα, κάμηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ τὰ ἄλλα χρήματα.
 Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι· ὥς Ξέρξης φεύγων
 ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν κατα-
 λίποι τὴν ἑωυτοῦ· Πausανίῃν ὦν, ὀρέοντα τὴν 90
 Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ
 παραπετάσμασι ποικίλοις κατασκευασμένην, κελεῦ-

Comparatio fru-
 galitatis Sparta-
 nae cum luxu
 barbarorum.

meam non facio. Si tamen ve-
 rum amamus, unus hic draco
 et triceps describitur, δράκων
 χαλκοῦς Pausaniae, monumen-
 tum autem Constantinopolita-
 num tres exhibet serpentes, sci-
 tissime contortiplicatos: dubi-
 um praeterea, Delphisne By-
 zantium venerit; sed, fieri hoc
 potuisse, nolo infitiri. Porro
 Iovis Olympii ex aere statuam
 copiosius Pausanias expingit,
 V, 23 §. 1 [de quo loco nunc
 vid. Broendsted. I p. 102 seqq.
 Add. Pausan. VI, 10 §. 2.]
 Wesseling.

Πausανίῃ δὲ πάντα δέκα
 ἐξαίρεθῃ] Ad vocem πάντα
 (i. e. von Allem) cf. Matth. §.
 266. Hermann. ad Viger. p.
 727. Et vid. Herodot. I, 50.
 Nostro loco bene utitur C. O.

Müller. Dor. II p. 209; ex quo
 scil. perspicitur, regibus Spar-
 tanorum licuisse aurum atque
 argentum, cuius usum Spartaе
 interdictum fuisse vulgo dicunt,
 possidere. Atque affert idem
 Müllerus plura, quae eodem fa-
 ciunt, v. c. multas ipsumque
 studium equos alendi ad ludos
 publicos (cf. Herod. VI, 70.
 103), haud parvas impensas
 exigens.

Cap. LXXXII.

τὴν κατασκευὴν] Schweig-
 haeuserus olim scriptum fuisse
 suspicabatur τὴν σκηνὴν; scri-
 pti libri, quantum scio, omnes,
 non addicunt. Descripsit He-
 rodotea Athenaeus IV, 6 s. 15
 pag. 138 C. haud pauca im-
 mutans.

σαι τοὺς τε ἄρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ
 ταῦτά καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν.
 2 ὥς δὲ κελεύόμενοι οὗτοι ἐποίουν ταῦτα, ἐνθαῦτα
 τὸν Πausanίην, ἰδόντα κλίνας τε χρυσέας καὶ ἄρ-
 γυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας τε χρυσέας καὶ 95
 ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δεί-
 πνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεῦσαι
 ἐπὶ γέλῳτι τοὺς ἐωντοῦ διηκόνους παρασκευάσαι
 3 Δακωνικὸν δεῖπνον. ὥς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης
 ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Πausanίην γελᾶσαντα με-
 ταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συν-1
 ελθόντων δὲ τουτέων, εἰπεῖν τὸν Πausanίην, δεικνύν-
 4 τα ἐς ἑκατέρην τοῦ δεῖπνου τὴν παρασκευήν· „Αν-
 „δρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον,
 „βουλόμενος ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν 5
 „ἀφροσύνην δεῖξαι· ὃς τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε
 „ἐς ἡμέας οὕτω ὄϊζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.“

τοὺς τε ἄρτοκόπους καὶ τοὺς
 ὀψοποιούς] Athen. I. I. prae-
 bet ἄρτοποιούς: quae haud
 rara est confusio; cf. nott. ad
 I, 51. Utrumque nomen fre-
 quentius coniungi monstrant
 allata ab interpret. Thom. Ma-
 gistr. p. 113 seqq. ipsaque do-
 cet res. — Mox e codd. con-
 sensu revocavi καθὼς, cuius
 loco Schaeferus, quem Matth.
 sequitur, exhibuerat καί. — In
 seqq. ad ἐκπλαγέντα cf. nott.
 ad VII, 181 et ad formulam
 ἐπὶ γέλῳτι Matth. Gr. Gr. §.
 586 γ p. 1167. Add. Herod.
 VI, 67.

ἦν πολλὸν τὸ μέσον] Am-
 plum discrimen reddit Wessel.
 citans Herod. I, 126. Euripid.
 Alcest. 914. Io. Chrysost. Or.
 De Evangel. Profect. T. III p.

302 C. coll. Heliodor. Aethiop.
 VII pag. 318 [cp. 16] et Ab-
 ressch. Lectt. Aristanett. pag.
 249. — Mox restitui εἰπεῖν
 pro εἶπαι, ut cap. 84. Vid.
 nott. ad VIII, 65.

τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμό-
 νος] Ita dedi cum Schweigh.,
 Gaisf. et Wesseling. (qui du-
 dum ita iusserat in Diss. He-
 rodot. VIII c. fin. p. 89 seqq.),
 libros scriptos secutus, e qui-
 bus unus Sancroftii codex ha-
 bet Μήδου ἡγεμόνος et Aldi-
 na βασιλῆος pro ἡγεμόνος.
 Unde Schaeferus, quem se-
 quuntur Matth. et Bekker.,
 dederat τοῦ Μήδου, reliquis
 vocibus omissis.

δίαιταν] Omnem indicari
 coenae Persicae apparatus,
 non cibos tantum, sed vasa

83

Ταῦτα μὲν Πανσανίην λέγεται εἰπεῖν πρὸς τοὺς
στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ
μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὖρον συχνοὶ θήκας
χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. Ἐ- 10
2 φάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἔτι τούτων, τῶν νεκρῶν
περιφιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ
ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἓνα χῶρον· εὐρέσθη κεφαλὴ

Posterioribus
quoque tempori-
bus aliquantum
auri, argenti etc.
Plataeensis
ibidem repertum.

730

Memorabilia ob-
lata, cum Pla-
taeenses occiso-
rum ossa unum
in locum conge-
rerent.

quoque et reliquam suppellectilem pretiosam notat Schweigh. in Lex. Herod. — In seqq. adiectivum *ὄϊζυρός* (*aerumnosus*, miser) Homericum est; vid. II. I, 417. XIII, 569. XVII, 446. Odys. III, 95. IV, 197. 325. De argumento loci sic Wesseling.: „Mardonii delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum regis, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἷζυρὴν ἔχοντας δίαταιν, irruenti, ut ferocientis impetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem Comineo lib. V c. 1. Memor. perhibente.“

Cap. LXXXIII.

Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα] Duo extremae voces male ab uno cod. absunt. Cf. IX, 64. 85. In seqq. θήκας χρυσοῦ dixit vasa s. arcas auro repletas.

ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἔτι τούτων κ. τ. λ.] ἔτι e Valckenaer. coniectura positum provulg. ἐπὶ, quod cum Schaefero tuetur Bekkerus, quodque hic stare posse nego. Recte enim Valckenaerius: „tum, postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse τότε,

nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet.“

κεφαλὴν οὐκ ἔχουσα ὄσφιν οὐδεμίαν] i. e. *caput suturam habens nullam*, ut apud Aelian. N. A. IV, 34, ubi cf. Iacobs. Add. Pollux II, 37. VII, 81. Valckenaer. excitarat locum Theophili Protospatharii (De fabrica Corp. Hum. lib. IV, 4 in Fabric. Bibl. Graec. T. XII p. 858) affirmantis κεφαλὰς ἀσφάφους *sine ulla sutura*, inter ossa proeliis deictorum et computrescentium ab scriptoribus reperta memorari. Quibus denique addo, quod Harduin. ad Plin. H. N. XI, 37 T. I p. 615 adnotavit, Albertum, Marchionem Brandeburgensem, quem Germaniae Achillem vocitarint, anno 1414 p. Chr. natum, caput habuisse suturis vacuum. Haec dudum conscripseram, quum insigni humanitate Ioan. Schulzii Viri Perillustis et Borussorum regis a consiliis intimis ad me delata sunt Starkii *Analecta medica* ex vet. scriptt. non medicis, ubi h. l. uberius tractatur (Ienae 1828, 4.) in Continuatione quarta §. 19 seq. Quod

οὐκ ἔχουσα ῥαφήν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἐνὸς ἑοῦσα
ὀστέον· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνά-15
θου, ἔχουσα ὀδόντας μονοφυέας ἐξ ἐνὸς ὀστέου
πάντας, τοὺς τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους. καὶ
πενταπῆχτος ἀνδρὸς ὅστέα ἐφάνη.

enim Herodotus narrat cranium nullam prorsus suturam habens, sed uno osse solido constans, non tam inauditum esse ait Stark., sed pertinere ad rariores capitis deformationes; quamvis enim concretio singularum commissurarum, sagittalis prae ceteris, non nimis raro inveniatur, ita omnium, quibus capitis ossa iunguntur, suturarum abolitionem rem esse addit valde inusitatam. Quae rara apud veteres inveniuntur exempla aequae atque apud recentiores, conguessit vir doctus, illud probaturus, Herodoti fidem in his quoque haud suspectam esse, quandoquidem, quae quamvis rariores, haud tamen inaudita prorsus sint, ille narraverit; §. 18. Quin causas quoque huius abnormitatis, et originem vir doctissimus indagare atque investigare studet Continuat. VI et VII. Quae cum huius non sint loci, hic mittamus.

ὀδόντας μονοφυέας] i. e. dentes in unum concretos, coalitos, sive, ut mox ipse declarat Herodotus, ἐξ ἐνὸς ὀστέου πάντας ita scil. ut ex uno osse continuato omnes constarent, quemadmodum etiam Prusiae regis filius pro superiori ordine dentium unum os aequaliter exten-

tum habuisse dicitur Valer. Max. I, 8 ext. 12 coll. Plin. VII, 16 ipseque Pyrrhus, Epitrotarum rex, qui teste Plutarcho in Eius Vit. cap. 3 fin. πολλοὺς ὀδόντας οὐκ εἶχεν, ἀλλ' ἐν ὀστέον συνεχὲς ἦν ἄνωθεν, οἷον λεπταῖς ἀμυχαῖς τὰς διαφρὰς ὑπογεγραμμένον τῶν ὀδόντων. Add. Festus s. v. *Monodos* p. 102 Lindem. Haec eadem uberius tractavit idem Stark. l. l. P. I Continuat. I ad rariores referens, quibus vix quidquam reperiatur simile. Ut enim dubitari nequit (nisi omnem historiae fidem evellere velis) apud veteres sane talem dentium concretionem aliquoties repertam fuisse, ita recentiori aetate vix talem quaesieris inque collectionibus ac Museis vix talia repereris, quae non prorsus similia quum sint, accedant certe quodammodo ad talem dentium concretionem, de qua Herodotus aliique veterum scriptores testantur. Neque etiam apud antiquos medicos ulla huius rei mentio; commemorant hoc sive vitium s. errorem naturae in conformandis dentibus non nisi decimi sexti et septimi seculi artis medicae periti; nec recentiores medici ita, ut par est, rem tractasse videntur, quam nunc

84

Ἐπειτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς
ἠφάνιστο· ὑπ' ὅτεν μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρενὲς οὐκ
ἔχω εἰπεῖν. πολλοὺς δὲ τινὰς ἤδη καὶ παντοδαποὺς 20
ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα

Mardonius a quo
sepultus sit igno-
rari.

uti diximus copiosissime tra-
ctavit Starkius l. l. Et quum
veteres plerumque universalem
dentium concretionem comme-
morent, recentiores tantum ta-
lem, quae non omnes, sed ali-
quot certe dentes comprehen-
dat, suspiceris utique veteres,
qui talia enarrant, deceptos esse
tartaro dentes involvente et
tam solidâ massâ obtegente, ut
intervalla, quibus singuli discri-
minantur dentes, plane deleantur
et vere unius ossis dentium
locum occupantis species exi-
stat. Sed vix crediderim et
Herodotum et alios rerum scri-
ptores accuratissimos fideque
dignissimos ita fuisse deceptos;
quin summam fidem mereri in
tali re mira enarranda, iure
quoque posuisse mihi videtur
Stark. §. 10. 11 pag. 13—15
seqq. Qui idem vel in causas
huius mali inquirens §. 12 origi-
nem ex quadam dentium ef-
formatione non plane perfecta
nec prorsus absoluta repetit, e
primordiis scil., quibus dentes
inchoantur indeque dentium
concretionem docet cum im-
perfecta totius corporis forma-
tione intima esse coniunctam
necessitudine. Nec improba-
bilis viri peritissimi coniectura,
hanc rudem et inchoatam den-
tium formam ad eas gentes

eaque tempora pertinere, qui-
bus humanum genus non ad
eam absolutionem, quâ nunc
pervenit, fuerit productum.
Et illud merito attendi vult idem
Stark., hos dentes in unum os
continuatos post proelium Pla-
taeense esse repertos, in quo
nationum e remotissimis terra-
rum regionibus accitarum et ex
omni parte rudium ac ferarum
fuerit concursus (p. 6).—Ad ver-
ba πενταπήχεος ἀνδρὸς ὅστέα
ἐφάνη consul. Stark. l. l. §. 22
p. 6, qui affert exempla ex anti-
quis scriptoribus et recentioribus
temporibus repetita, quibus sa-
ne illud efficitur, virum quin-
que cubitorum existere potuisse
nec fide carere Herodoteam
narrationem. Tu conf. etiam
nott. ad I, 68 p. 175.

Cap. LXXXIV.

Ἐπειτεν δὲ] Ita correxit
Schaeferus, quem recentt. se-
cuti sunt, excepto Matth., qui
vulgatam ἐπεὶ τε δὲ tuetur, cum
apodosis ab iis, quae de hac re
disputat Herodotus, fuerit ab-
sorpta; Ἐπειτεν unus tuetur
Aelius Dionysius apud Eustath.
ad Il. p. 1158, 38 s. 1215, 33.
Ad verba: ἔχει δὲ τινὰ φάτιν
conf. Herod. V, 66 ibique nott.
Attigit eandem rem Pausan.
IX, 2 §. 2.

λαβόντας πολλοὺς παρὰ Ἀρτύντεω τοῦ Μαρδονίου
 3 παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον. ὅστις μέντοι ἦν αὐτῶν
 ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδο-
 νίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα 25
 φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέσιος, θάψαι
 85 Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτάφη. Οἱ
 δὲ Ἕλληνες ὥς ἐν Πλαταιῇσι τὴν λήϊην διείλοντο,
 ἔθαπτον τοὺς ἑστυῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμό-
 νιοι μὲν τριζὰς ἐποιήσαντο θήκας. ἔνθα μὲν τοὺς 30
 ἱρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδάωνιος καὶ Ἀμομφά-
 2 ρετος ἦσαν καὶ Φιλοκύνων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν

Græci quomodo
 sepulti. Cenota-
 phia Plataeis in
 huius memoriam
 pugnae extru-
 cta, testes vani-
 tatis Græcorum.

Cap. LXXXV.

ἔνθα μὲν τοὺς ἱρένας ἔθα-
 ψαν] i. e. tum quidem (tribus
 scil. conditoriis factis ad mor-
 tuorum cadavera excipienda)
 sepeliverunt iuvenes s. duces.
 Ubi primum illud moneo, se-
 cundum Pausaniam IX, 2 §.
 4 p. 715 Lacedaemonios at-
 que Athenienses suam quosque
 habuisse sepulturam, reliquos
 Græcos unam eamque commu-
 nem. Alterum ad Herodoti tex-
 tum attinet, in quo omnes
 codd. offerunt τοὺς ἱρέας i. e.
 sacerdotes, quales nuspiam in
 Spartanorum proeliis comme-
 morantur; nam vatem quod
 in expeditionibus secum habue-
 runt, id huc referri nequit.
 Quare Valckenaerius, aliis con-
 iecturis missis, scribi iussit
 τοὺς ἱρένας, et infra οἱ ἱρένες,
 idque probavit Wesselingio
 (Diss. Herod. p. 206) et reli-
 quis editoribus. Quo autem
 Vir sagacissimus praecipue ni-
 titur, est Glossa Herodotea sic

concepta: Εἰρήνη· παρὰ Λα-
 κεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐ-
 νιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖ-
 ται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμε-
 νος, τῷ τρίτῳ μικρὸς, τῷ
 τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ
 παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐ-
 φηβενύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς
 ἀπὸ ἐτῶν ἰδ' ἔχει καὶ κ'. Βα-
 ρυτόνως δὲ [τὸ] μελείρην,
 ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐ-
 χήν, ὑψαύχην. Quibus ad-
 dunt Plutarch. Lycurg. 17 p.
 50 D., ubi haec exstant: Εἰ-
 ρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος
 ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγο-
 νότας. Μελείρενας δὲ, τῶν
 παίδων τοὺς πρεσβυτάτους,
 Etymolog. Magn. p. 303, 37.
 Hesych. II pag. 69. ἱρανες οἱ
 εἰρωνες· οἱ ἄρχοντες ἡλικιω-
 ται, διώκοντες coll. I p. 1114:
 εἰρηνάξει· κρατεῖ. Unde C.
 O. Müller. Dor. II p. 301 non
 iuvenes sive adolescentes, sed
 ordinum duces, qualis sane fuit
 Amompharetus, intelligi vult.
 De Posidonio vid. IX, 71; de
 Amomphareto IX, 53 seq.

μὲν δὴ ἐνὶ τῶν τάφων ἦσαν οἱ ἱρόνες· ἐν δὲ τῷ
 ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εὐ-
 3 λωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον. Τερεῖται δὲ χω-35
 ρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐωντῶν ὁμοῦ,
 καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου
 διαφθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάντων πλήρεις ἐγέ-
 4 νοντο οἱ τάφοι. Τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται
 ἐν Πλαταιῇσι ἰόντες τάφοι, τούτους δὲ, ὥς ἐγὼ
 πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μά- 731
 χης, ἐκάστους χῶματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγυνομέ-41

τῶν δὲ ἄλλων κ. τ. λ.] Af-
 fert Pseudo-Plutarch. II pag.
 872 F. — Mox pro τούτους
 δὴ cum recentt. reposui τού-
 τους δέ. Quae sequuntur:
 ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ (i.
 e. quum pruderet eos, quod a pu-
 gna abfuissent), tangit Blom-
 field. Glossar. ad Aeschyl. S. c.
 Th. 171 ob vocem ἀπεστώ,
 quae Suidae I p. 257 exponi-
 tur ἀποδημία absentia. Val-
 ckenaeio ad Herodotum I, 85
 magis placeret ἀπεστύϊ, quo-
 niam apud Hesych. I p. 444
 ἀπεστύς· ἀποχώρησις. De hu-
 iusmodi formis vid. nott. ad
 IX, 97.

χῶματα χῶσαι κεινὰ] Conf.
 Suidas T. III p. 681. Pro κει-
 νὰ male olim κοινὰ. Sunt enim
 cenotaphia vacua, inania, qui-
 bus nulla insunt ossa. Vid. Wes-
 seling. Diss. Herod. VII init. p.
 63. Verbum χῶσαι tritum in
 tumulis terrâ congestis notat
 Wesseling. citans Eurip. Iphig.
 Taur. 703. Aul. 1443. — Ante
 alterum Αἰγινητέων inserui
 τῶν, quod aequè deest in Schae-
 ferii, Matth. et Bekkeri editio-

nibus. Quae sequuntur, tractat
 Pseudo-Plutarch. II p. 873 A.
 De voce προξείνον conf. nott.
 ad VIII, 136. Pro αὐτῶν in
 ipso cap. fine, male olim erat
 ἐωντῶν; tu conf. VII, 5. Quod
 ad ipsum loci argumentum,
 narrat Dodwellus (Itiner. I, 9 e
 vers. Sickler. T. I, 2 pag. 75),
 se horum sepulcrorum ne vesti-
 gium quidem reperisse. Ex-
 stitisse adhuc Strabonis aetate,
 ex hisce huius scriptoris verbis
 satis colligi posse videtur: τα-
 φή τε δείκνυνται δημοσία τῶν
 τελευτησάντων ἐν τῇ μάχῃ;
 lib. IX. cp. 2 p. 412 quocum
 conf. Plutarch. Aristid. cap.
 XXI, unde coniicias sepulcra
 extra urbem non longe a fonte
 Gargaphiâ (de qua vid. IX, 25
 ibique nott.), erecta fuisse; ad
 introitum urbis potissimum fu-
 isse testatur Pausanias I. supra
 I., cuius verba potiora huc ad-
 scribere placet: κατὰ δὲ τὴν
 ἔσοδον μάλιστα τὴν ἐς
 Πλάταιαν τάφοι τῶν
 πρὸς Μήδους μαχεσαμένων
 εἰσί· τοῖς μὲν οὖν λοιποῖς ἔ-
 στιν Ἑλλήσι μνημα κοινόν·

5νων εἵνεκεν ἀνθρώπων. ἕπει καὶ Αἰγινητέων ἔστι
αὐτόθι καλούμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα
ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων τῶν Αἰγινη-
τέων, ᾧσσι Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου, ἄνδρα Πλα-45
ταίεα, πρόξεινον ἔόντα αὐτῶν.

86

Paucis post pu-
gnam diebus
Graeci Thebas
versus movent,
Thebanosque, ut
defectionis au-
ctores

Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι
οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοισι σφι ἐδόκεε στρα-
τεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἔξαιτέειν αὐτῶν τοὺς
μυθίσαντας, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτῶν Τιμηγενίδην⁵⁰
καὶ Ἀτταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἦσαν.
ἦν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πό-
2λιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὥς δὲ σφι ταῦτα ἔδοξε,
οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικό-
3μενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι
τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκ-55

Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Ἀθη-
ναίων τοῖς πεσοῦσιν ἰδίᾳ τέ-
λεισιν οἱ τάφοι καὶ ἐλεγείᾳ ἔστι
Σιμωνίδου γεγραμμένα ἐπ' αὐ-
τοῖς. Ad quae illustranda hoc
narrat Clarke l. I. pag. 86 eo
quidem loco, quem pugnae lo-
cum indigenae adhuc indicant
(vid. nott. ad IX, 51), nulla
sane sepulcra se invenisse, sed,
ubi olim ipsa Plataeensium urbs
fuerit sita extra muros arcis an-
tiquissimos aliquot se vidisse
antiqua sepulcra, et postea a
vico Cocla Leuctram versus
profectum se in planitie tumu-
los quosdam lapidum congerie
obtectos animadvertisse.—Κλε-
αδην reliqui cum editoribus
contra Medicei, Florentini alio-
rum auctoritatem, qui offerunt
Ἀλεάδην. Apud Plutarchum
de Malignit. Herod. pag. 873.
exstat Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς.

Cap. LXXXVI.

στρατεύεσθαι] In aliis codd.
στρατεύειν. Conf. VI, 7. Pro-
ximum αὐτῶν (sive ut olim ex-
stabat αὐτέων) in ἀστέων, quod
ipsum exstat IX, 93, mutari
voluit Koenius. Mihi haud
opus videtur. De Timagenida
conf. IX, 36, de Attagino IX,
15. ἀρχηγέται iidem fere sunt,
qui ἄρχοντες, teste Hesychio
I p. 563. Alias vocabuli no-
tiones attigi in Dissertat. De
Apolline Patric. etc. p. 2. 3.
— In proximis verba ἀνὰ
πρώτους accipio: inter primos
s. principes. Conf. Viger. pag.
575.

πρότερον ἢ ἐξέλωσι] Ad stru-
cturam loci Wesseling. excitat
IX, 87. 16. VI, 45. V, 118,
ubi videatur nostra annotatio.

87

διδόναι, τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον, καὶ προσέβαλ-
 λον πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινεό-
 μνοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγε-
 νίδης τάδε· „Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται
 „τοῖσι Ἑλλήσι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκ-60
 „κένοντας ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παρ-
 „δῶτε, νῦν ὧν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτὴ πλέω
 2 μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ', εἰ μὲν χρημάτων χρητίζοντες
 „πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν 65
 „ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσα-
 3 „μεν, οὐδὲ μῦνοι ἡμέες. εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεό-
 „μενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντι-
 4 „λογίαν παρόξομεν.“ Κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ
 ἐς καιρόν· αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παν-

ad poenam tra-
dant, compellunt.

Ad particulas οὕτω δὴ conf.
ad IX, 6.

Cap. LXXXVII.

σινεόμενοι] Ita Sancrofti li-
ber. Vulgo σινόμενοι. Cf. nott.
ad IX, 13.

πλέω μὴ ἀναπλήσῃ] scil.
κακά. Conf. V, 4. VI, 12, mo-
nente Schweigh., qui sic inter-
pretatur: *nunc nostra causa ne*
plura porro patiatur Boeotia
terra. Imitatur locutionem Pau-
sanias X, 28 §. 2 p. 867. Ad
sequens πρόσχημα cf. IV, 167
ibique nott. et ad τὸ κοινὸν
nott. ad VII, 144.

σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμη-
δίσαμεν] Ad intensivam vim
particulae καὶ attendi iubet vir
doctus in Schulzeitung 1831
nr. 122 p. 970, ubi nostrum
locum vernacule sic reddit:
„denn mit Einverständniß des
Gemeinwesens haben wir es ja
(eben auch) mit den Me-

dern gehalten.“ De ipsa loci
sententia sic *Wesseling.*: Ae-
quissima postulatio, si professio
veritate fulciretur. Qui citra
fraudem et dolum reipublicae
consulunt, impune illis esse de-
bet, quando res secius cadit.
Nam consilii datores ob even-
tum, quem praestare non pos-
sunt, plectere, quamquam tri-
stes istiusmodi poenae in anna-
libus plures, a consilio dando,
ne aliud adponam, merito om-
nes deterrebit. Egregiae ad hanc
rem Bynkershoekii Quaest. Iur.
Publ. II, 2 disquisitiones sunt.
Sed horum oratio infucata et
causa dispar est. Civitatem
Thebanam paucorum oppresse-
rant dominatu, invitamque in
factionem compulerant. Haec
fide Pausaniae IX, 6 §. 1.—
In seqq. ad locutionem ἐς και-
ρόν conf. IV, 139, ibique nott.
et de verbo ἐπεκηρυκεύεσθαι
nott. ad VI, 97.

88

Attaginus[c. 15.]
quidem aufugit:
Timagenidas [c.
38.] cum cacteris
capite plectun-
tur.

σανίην οἱ Θηβαῖοι, θέλοντες ἐκιδιδόναι τοὺς ἄνδρας. 70
Ὡς δὲ ὠμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκ-
διδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄστεως· παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπα-
χθέντας Πανσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίας, φᾶς τοῦ
2 μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταίτιους. τοὺς δὲ
ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν 75
ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χορήμασι
ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δὲ ὥς παρέλαβε, αὐτὰ 732
ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων
ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον,
διέφθειρε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θή-80
βησι γενόμενα.

89

Artabazus qua
via quoque mo-

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, φεύγων ἐκ Πλα-
ταιέων, καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο. Ἀπικόμενον δέ

Cap. LXXXVIII.

παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταί-
τιους] „Delicta scelerum au-
ctores luunt; infantes consilii
absolvit innocentia. Cicero ve-
rissime N. D. III, 38. Multa
Faber Semest. III, 8.“ *Wes-*
seling. E sacra scriptura Lar-
cherus huc spectantes affert lo-
cos Deuteron. XXIV, 16. E-
zech. XVIII, 20. Produnt au-
tem haec aequae atque ea, quae
IX, 79 produntur, Pausaniae
animum vere sublimem et ab
ea superbia, cuius post accusa-
batur, alienum. — Ad seqq.
accusativos τοὺς ἄλλους ἄν-
δρας, τοὺς etc. conf. V, 103.

χορήμασι ἐπεποίθεσαν διω-
θέεσθαι] ἐπεποίθεσαν, quod
Portus correxerat, Sancrofti,
aliorum codd. auctoritate nunc
bene restitutum in tanta codi-
cum disseusione. Et dudum

ita iusserat Wesselingius Diss.
Herod. IX p. 137.

αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων] i. e.
eam ipsam concipiens suspicionem,
velle scil. eos pecuniā oblatā se
subtrahere.

Cap. LXXXIX.

καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο]
Alterum καὶ, quod vulgo deest,
recepti cum Schweigh. itemque
ἐγίνετο, cuius loco vulgo ἐγέ-
νετο. Sensus nil dubius: at-
que iam longius erat progressus.
Ex Herodoto autem sua sum-
sisse Polyæn. VII, 33 §. 3 ob-
servat ad h. l. Valckenaer. —
Ad sequens ξείνια conf. V, 18.
IV, 155. Paulo infra reliqui
cum Schweigh., Gaisf. et Bek-
kero ἐθέλοι, cuius loco alii ἐθέ-
λει; itemque ἐξηγόρευε, ubi e
Florentino nuper receptum erat
ἐξαγόρευε. Ipsum verbum at-
tingi ad II, 170. Usus parti-

μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλειον,
καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν
2 ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ 85
Ἀρτάβαζος, γνούς ὅτι εἰ ἐθέλοι σφι πᾶσαν τὴν ἀ-
ληθῆν τῶν ἀγώνων εἰπεῖν, αὐτὸς τε κινδυνεύσει
ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι
γὰρ οἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθανόμενον τὰ γερονό-
τα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας 90
ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε
3 τάδε· „Ἐγὼ μὲν, ὧ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε,
„ἐπίγομαι τε κατὰ τὴν ταχίστην ἑλὼν ἐς Θρηῆκην,
„καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατὰ τι προῆγμα
4 „ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν 95
„Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος κατὰ πό-
„δας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ
„ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν
5 „ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει.“ Ταῦτα δὲ
εἰπας ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσα-
λῆς τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς Θρηῆκης, ὡς ἀλη-
θέως ἐπειρόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς 1
6 ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ
στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνούς ὑπὸ Θρηῆκων τε κα-
τακοπέντας κατ' ὁδὸν, καὶ λιμῶ συστάντας καὶ κα- 5

do cum reliquiis
copiarum Mar-
donii [c. 66.] in
Asiam redierit.

cularum οὔτε — τε notavimus
ad VI, 1.

οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐ-
λαύνων] Koenius οὗτος mu-
tari voluit in εὐθύς: quo vix
opus. Nec magis opus ante
κατὰ πόδας inserere articulum
ὁ, quod fecit Schaeferus, libris
praesertim invitis. — Ad lo-
cutionem κατὰ πόδας conf. V,
98. Quod continuo sequitur:
προσδόκιμός ἐστι valet: exspe-
ctatur. — Tu vid. V, 108 ibi-
que nott.

οὐ γὰρ ὑμῖν — μεταμελήσει]
i. e. neque enim vos haec fecisse
in posterum poenitebit. Vid. I,
130. IV, 203. VII, 54. — Ad
formulam ἐς χρόνον vid. III,
72 ibique nott. et ad verba τὴν
μεσόγαιαν τάμνων vid. nott. ad
VII, 123. Equidem hic addi
velim Plutarch. De puerr. edu-
cat. p. 7 B., ubi τὴν μέσην
(scil. ὁδὸν) τέμνειν medium te-
nere.

λιμῶ συστάντας] i. e. fame
conflictatos. Vid. nott. ad VII,

μάτῳ· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. Οὗτος μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

90

Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τραῦμα ἐγένετο, συνεκύρθη γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλλῃ τῆς Ἰωνίης. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέα-10 το οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἡλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρασυκλέος καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδew καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρεω, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδά-15

Transit Herodotus ad pugnam Mycalensem, eodem iquo Graeci ad Plataeas vicerunt die pugnatam. Graecorum copiae navales Deli sedent [8, 1132.], legati Samiorum adeunt duces, eosque, ut Ioniam da defectio- nem paratam li- berent, obtestan- tur,

170. „Persimiles, ait Wessel. Persici exercitus aerumnae VIII, 115; quales, neglecto appa- tu, nulla congesta annona, fre- quentissimae.“ Ad seq. διέ- βῃ idem excitat I, 186. Auct. Vit. Homer. 19. Burmann. ad Quintil. Decl. VI, 21.

Cap. XC.

τὸ τραῦμα] Cf. V, 121. VI, 132 ibique citt. Sequens συν- εκύρθη (accidit) infinitivum post se habet eodem modo, quo post συμφέρειν, συμβαί- νειν, alia id genus, infinitivum poni constat. Ipsum verbum συγκυρεῖν invenimus I, 119. VIII, 87. Mycale Ioniae et urbs et promontorium Samo (unde septem stadiorum tra- iectus, teste Scylace §. 112 p. 56 Huds. coll. §. 97 p. 37 Huds.) obversum: de quo vid. Hero- dot. I, 148 coll. VI, 16. VII, 80. Pausan. V, 7 §. 3. VII, 4 §. 1. Strab. XIV initio. Est Mycale mons, ut ponit Man- nert. VI, 3 p. 291 seq., nil nisi

continuatio montis Messogis (qui Maeandri cursum a dex- tra sequitur) a Magnesia inde ad mare usque deducta meri- diem versus atque occidentem.

ἐπεὶ γὰρ δὴ] Ita nunc e Flo- rentino repositum pro vulg. ἐ- πειδὴ γὰρ, quod tenuit Schae- ferus, cuiusque loco Matth. e- didit ἐπεὶ γὰρ omissa vocula δὴ. Formam κατέατο inveni- mus III, 144. Ad loci argu- mentum faciunt VIII, 130— 132. — Mox dedi Θρασυκλέος pro vulg. Θρασυκλήος, ut IX, 98 Θεμιστοκλέος et IX, 97 Πασικλέος: de quo dixi ad VII, 189. — De Hegesistrato Cr. etiam conferri vult Wyt- tenbach. ad Plutarch. Morall. Animadverss. II, 1 p. 89.

Θεομήστορος] Vid. VIII, 85 et ad sequens κατέστησαν noct. ad VII, 105. — Mox e me- lioribus codd. dedi ἑτοῖμοι ἦσαν ἐν τῇσι νηυσὶ, ubi vulgo, in- verso ordine: ἐν τῇσι νηυσὶ ἑτοῖμοι ἦσαν, quod retinuit Schaefer. et Matthiae.

91

μαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρ- 733
 3σαι. ἐπελθόντων δὲ σφεων ἐπὶ τοὺς στρατηγούς,
 ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὥς „ἦν
 „μουῖνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ
 „Περσέων, καὶ ὥς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι· 20
 „ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην τοι-
 4„αὐτήν εὐρεῖν ἂν αὐτούς.“ Θεοὺς τε κοινούς ἀνα-
 καλέων, προέτρπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἑλλη-
 νας ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον·
 „εὐπετές τε αὐτοῖσι, ἔφη, ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε 25
 „γὰρ νέας αὐτῶν κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιωμαχοῦς
 „κείνοισι εἶναι· αὐτοὶ τε, εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ
 „δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἐτοῖμοι εἶναι ἐν τῇσι νη-
 91 „σὶ τῇσι ἐκείνων ἀρόμενοι ὄμηροι εἶναι.“ Ὡς δὲ Samiorum pre-
 πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο 30 ces audita.
 Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκεν θέλων πυθέσθαι,
 εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος· „Ὡ ξεῖνε
 2„Σάμιε, τί τοι τὸ οὔνομα;“ ὁ δὲ εἶπε, Ἡγησίστρα-
 „τος.“ ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα
 ὄρητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε· „Δέκομαι τὸν 35

Cap. XCI.

ὥς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμε-
 νος] i. e. cum multum petendo
 instaret. Vid. VII, 158 ibique
 allata. Verba εἴτε κληδόνος
 εἵνεκεν θέλων εἴτε καὶ κατὰ
 συντυχίην (i. e. casu, forte for-
 tuná, conf. nott. ad III, 153),
 affert Matth. Gr. Gr. 643 pag.
 1304; eaque etiam attigit Iae-
 ger. in Disputt. Herodd. p. 36.
 De voce κληδόνος conf. nott.
 ad V, 72.

ὑπαρπάσας] Vid. V, 50 et
 ad sequens ὄρητο λέγειν IX,
 61. Sequens εἴ τινα in ὅν
 τινα mutari voluit Stegerus;

obloquitur censor Lipsiensis
 1833 p. 49; quocum facere
 malim.

δέκομαι τὸν οἶωνόν τόν Ἡ-
 γησίστρατον] Vulgo Ἡγησι-
 στράτου, cuius loco cum in
 Sancrofti libro exstet τόν Ἡγη-
 σίστρατον, vel ipsum hoc re-
 cipi, vel utrumque eiici maluit
 Valckenaerius. Hinc uncis haec
 verba inclusit Schaeferus, qui-
 bus eundem cum recentt. illa
 liberavi, cum loci sensus sit:
 accipio equidem omen hunc He-
 gestratum i. e. Exercitus du-
 ctorem; quae huius nominis est
 vis, quod minori litera initiali
 exhibuit Bekkerus. Hoc vero

92

foedusque ad libertatem, Ioni-
bus parandam
inter Leotychi-
dem ac legatos
factum.

3, οἰωνόν, τὸν Ἡγησίστρατον, ὃ ξεῖνε Σάμιε· σὺ δὲ
„ἡμῶν ποιεε ὅκως αὐτός τε δοὺς πίστιν ἀποπλεύ-
„σαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἐόντες οἶδε, ἧ μὲν Σαμίους
„ἡμῶν προθύμους ἔσεσθαι συμμάχους.“ Ταῦτά τε
ἅμα ἡγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ
Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὄρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης 40
2 περὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ
μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν
3 Ἡγησίστρατον, οἰωνόν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. οἱ δὲ
Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὕστερα 45
ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Διήφορον τοῦ Εὐη-
νίου, ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς
ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ.

boni fuisse ominis manifestum est, quale, ut ait Wesselingius, Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit *Eutychus homini, bestiae Nicon erat nomen*, inquit Sueton. in August. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem aggressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus *fausta nomina*; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti histor. IV, 53 cum Lipsii not. — De verbo *δέχομαι* conf. alata ad VIII, 114. Οἰωνόν, quae infra redit vocula, in universum pro *omine* poni, satis patet ex Euripid. Phoeniss. 865: quem locum attulit Valckenaer. Alia dedi ad Plut. Flam. 7 p. 96.

ἧ μὲν] Merito sic repositum pro ἧ μὴν, ut III, 66. IV, 154. Add. Hartung. Lehre v. d. Griech. Partik. II pag. 391.

Cap. XCII.

ταῦτά τε ἅμα — προσῆγε]

Ad orationis structuram vid. III, 135. Valckenaer. contulerat VIII, 5. 97. Pro προσῆγε unus Sancrofti codex προῆγε, quod idem in mentem venerat Schweighaeusero vertenti: *processit negotium*. Sed postea maluit in vulg. acquiescere, quam ita interpretatur: *sermoni rem ipsam adiecit* i. e. et rem ipsam praestitit. Idem placet Letronio (Journ. d. Sav. 1817 pag. 44) sic reddenti: *il joignit aussitôt effet aux paroles*, quod idem alio modo Herodotus expressit III, 135; namque ad προσῆγε idem subiectum quod ad ἡγόρευε.

πίστιν τε καὶ ὄρκια] Eodem modo iuncta inveniuntur III, 74. IX, 106. — Ante ἀπέπλεον Bekker. excidisse coniecit μὲν δύο. — Ad sequens ἐκαλλιερέοντο vid. nott. qd VII, 134.

Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] De genitivo hoc

Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον προῆγμα τοι-
όνδε. Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρό-
βατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, ὅς 50

Digressio de Eu-
enio Apolloniata.
Sacra Soli pe-
cora Apolloniae.
Ea quomodo et
a quibus custo-

adiecto videsis Matth. Gr. Gr. §. 431 p. 802. Herodotum sequitur Pausan. VI, 14 §. 5 et V, 22 §. 2; qui idem adiecit τῆς ἐν Ἰο-
νίῳ κόλπῳ, consulto, ut videtur, quo haecce urbs, ad inare Adriaticum sita ab aliis eiusdem nominis urbibus distingueretur compluribus. Corinthi fuit colonia, teste Thacydide I, 26, remota decem stadia ab Aoo fluvio, sexaginta fere stadia a mari, ut prodit Strabo (VII pag. 316 s. 486 B. coll. Dion. Cass. XLI, 45) loco perquam opportuno: unde Ciceronis tulit laudes in Philipp. XI, 11; quin studiis literarum multum posthac floruit. Vid. Cellar. Notit. II, 13 pag. 1026. Mannert VII pag. 399. Poppo I, 2 pag. 128. Pouqueville in Itiner. I cap. 21. Quo auctore adhuc Apolloniae veteris quaedam cernuntur ruinae, quibus nomen Polina, quod ipsum e vetere appellatione depravatum esse nemo non sentit.

Cap. XCIII.

Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ κ. τ. λ.] Attigit haec Eustath. ad Odyss. X, 136 et 260 pag. 1717, 44. s. 482, 9. Qui Herodoto vocatur Εὐήνιος, is Cononi Narrat. 30 est Πειθήνιος. — πρόβατα num oves fuerint an boves, dubitat Wesselingius, cum latior sit voca-

HERODOT. IV.

buli potestas, indeque maluit reddere voce dubia: pecora. Idem deinceps conferri vult Schol. ad Il. XIV, 124. Eustach. in Erotian. pag. 92 s. 302 ed. Franc. Tu vid. nott. ad I, 133 et II, 41, ubi haec legimus: τὰς βοῦς τὰς θηλέας σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα, coll. IV, 61. Inde Noster, ubi non boves sed oves sive capras intelligi voluit, consulto dixisse videtur τὰ λεπτά τῶν προβάτων I, 133. VIII, 137. Boves itaque intelligere malim, modo certus essem, in his regionibus boum greges pasci, neque tantum ovium sive caprarum. Nam boves ad Solis cultum spectasse quis est qui nesciat? Eo autem opinor spectat quoque Euenii poena, oculorum lumine privati, ut qui in Solem s. lucem deliquerit. — Ad verbum ἀραιρημέ-
νοι in seqq. conf. VII, 83 ibique nott.

παρὰ ποταμὸν κ. τ. λ.] Hunc fluvium Aoum esse quod ponunt, obloquitur Poppo l. l., quum Aous per mediam Strat-
apolloniam, vel, si maior Strabonis fides, decem inde stadia remotus delabatur. Voiussa fluvium vocari dicit Pouqueville l. l. I, cp. 14. 21. Quem e Pindo profluere cum alii memorent, Herodotus Lacmonem vocavit, qui ipsius Pindi vi-

diuntur. Euenius ob neglectam eorum custodiam a suis civibus excoecatus: ideoque dii Apolloni-
alis irati.

ἐκ Λάκμωνος οὗρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας
ἐς θάλασσαν, παρ' Ὁρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας
ἀραιορημένοι ἄνδρες οἱ πλούτω τε καὶ γένει δοκιμώ- 734
τατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἑκα-
26τος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῇται 55
τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ
ἄντρῳ ἀνλίζονται, ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκάς. ἔνθα δὴ
3 τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιορημένος ἐφύλασσε. καί
κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν, παρελ-

detur esse pars occasum ver-
sus ad mare prominens. Λάκ-
μον vocat Strabo VII pag. 316
s. pag. 486 B. Sed cum He-
rodoto (apud quem etiam pro
Λάκμωνος tres codd. Λάκμο-
νος) facit Steph. Byzant. s. v.
pag. 506.

παρ' Ὁρικὸν] Stephano
Byz. s. v. pag. 769 auctore
dicendum ὁ Ὁρικός, vel etiam
ἡ Ὁρικός et τὸ Ὁρικόν. Egit
de his Poppo ad Thucyd. I.
I. pag. 129. Ipsum portum
memorant Strabo, Stephanus,
Eustath. ad Dionys. 398, alii.
Prima fuit Epiri urbs sita non
longe a Cerauniis montibus, in
mare usque procurrentibus.
Hodie vocant *Erico*. Nam ex-
stare dicuntur ruinae quaedam,
auctore Pouqueville (I. I. I cp.
21 p. 193 seq. vers. vernac.),
uno milliari alteriusque dimi-
dio remotae a Ducates prope
Porto Raguseo, qui ipse vete-
ris Orici portus fuisse putatur.
Conf. Mannert. VII pag. 407.
Tzschuck. ad Mel. II, 3 §. 12
noit. exegg. Vol. III P. II pag.
345.

φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἑκα-
στος] „Custodiunt per annum

singuli, eorum nempe, qui ad
illud munus per vices obeun-
dum essent electi, civium opi-
bus et genere potentissimi. In
Excerptis e Conone legitur:
τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθί-
νιος καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς
τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων
τὴν ἐπιμέλειαν.“ Valcke-
naer. De verbo ἀνλίζεσθαι
conf. VIII, 8.

κατακοιμήσαντος] Ita om-
nes codd., qui iidem infra quo-
que κατακοιμήσαντα, quod
equidem cum recentt. retinen-
dum duxi. Unus Schaeferus
exhibuit κατακοιμίσεντος at-
que κατακοιμίσαντα, quod
iam Reiskio atque Valckenaer-
io venerat in mentem sic ver-
tenti: qui somno sopitus ovium
neglexerat custodiam, quodque
etiam probat Wesselingius,
cum verbo κατακοιμίζειν locus
sit ubi vigiliae dormiendo tra-
mittuntur, teste Aelian. N. A. I,
15. XII, 22. III, 15, ubi inve-
nitur κατακοιμίζειν τὴν φυ-
λακὴν. Neque vero, ut bene mo-
nuit Schweigh., hinc efficitur,
Herodotum uti non potuisse ver-
bo κατακοιμῶν eadem fere si-
gnificatione quā κατακοιμίζειν.

θόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν τῶν προ-60
 4βάτων ὡς ἐξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ καὶ
 ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα
 5πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνήτας
 ταῦτα γενόμενα, ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες
 μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν 65
 6κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερεθῆναι. Ἐπεὶ τε δὲ
 τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε
 πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν.
 7πρόφαντα δὲ σφι ἐν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι
 ἐγίνετο, ἐπεὶ τε ἐπειρώτευν τοὺς προφήτας τὸ αἴτιον 70
 τοῦ παρεόντος κακοῦ· οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον „ὅτι
 „ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον
 8, τῆς ὄψιος ἐστέρησαν. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς

Cum ille dormisset quod ad custodiam attinet s. per custodiam tempus, quod sane idem est atque: cum ille dormiendo transigisset vigiliae tempus. Ac transitivum huius verbi usum, Homero eiusque aequalibus ab Eustathio tributum, aliis quoque locis comprobavit Abresch. ad Cattieri Gazophylac. pag. 88, ut sane cum eodem viro docto codicum lectionem in Herodoto laud deserendam esse iudicemus. Xenophon. Memorr. II, 1, 3: τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. — Articulum τὴν ante φυλακὴν Florentinus liber cum duobus aliis omittit.

εἶχε σιγῇ] i. e. hoc ipsum (ovium necem) clam s. tacite tenuit. Conf. allata ad VII, 237. Ad locutionem ὑπάγειν ὑπὸ δικαστήριον conf. nott. ad VI, 72 et ad verbum κατακρίνειν nott. ad VII, 146.

ἔφερε ὁμοίως καρπὸν] καρπὸν abest a Sancrofti libro. Tu conf. III, 65. De voce πρόφαντα (oraculum) conf. nott. ad V, 63. Mox revocavi cum recentt. ἐγίνετο pro vulg. ἐγένετο, quod cum Schaefero tenuit Matthiae. Quod continuo sequitur ἐπεὶ τε, eius loco Schaefer. et Bekker. retinuerunt ἔπειτα, praepositâ maiori distinctione. Ad vocem προφήτας conf. VIII, 36. 135 et de nomine φύλακος Matth. Gr. Gr. §. 89 pag. 192.

αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους] „Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cuius propheta est; αὐτοὶ igitur intelliguntur Iupiter Dodonaeus et Apollo Delphicus.“ Schweighaeus. In seqq. pro δῶσι tres codd. δῶσειν. Tu conf. IV, 9 et allata ad V, 118.

94

Quam poenam
Apolloniatae o-
raculi iussu Eu-
enio dederint.
Idem clarus arte
vaticinandi.

„λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρόντες
„ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν ταύτας
„τὰς ἂν αὐτὸς ἔληται καὶ δικαιοῖ· τούτων δὲ τελεο- 75
„μένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν
„πολλοὺς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.“ Τὰ
μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλω-
νιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν ἀστέ-
2ων ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δὲ σφι διέπρῆξαν ὧδε. 80
κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο,
καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλ-
λυπεύμενοι τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώ-
3τεον „τίνα δίκην ἂν ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται 85
4 „δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν.“ Οὐδὲ οὐκ ἀκη-
κοῶς τὸ θεοπρόπιον, εἴλετο εἴπας· „εἰ τίς οἱ δοίῃ ἀγροὺς
„τῶν ἀστέων, ὀνομάσας τοῖσι ἡπίστατο εἶναι καλλί-

τὴν πολλοὺς μιν μακαριεῖν
ἀνθρώπων ἔχοντα] i. e. „quo
(munere) ornatum multos fore,
qui praedicaturi essent, sive ut
Schweighaeuser. interpretatur:
donum, cuius causa multi homines
beatum illum sint praedicaturi.“
Nimirum accusativi et infin-
tivi structura transit quoque
in enuntiationem adiectam, ut
VI, 117, ne plura asseram;
τὴν pendet ab ἔχοντα, quod
ipsum refertur ad μιν, qui est
obiecti accusativus, cum πολ-
λοὺς subiecti sit accusativus.

Cap. XCIV.

ἐχρήσθη] Vid. VII, 144 ibi-
que nott. De voce ἀπόρρητα
vid. nott. ad IX, 45. ἐν θώκῳ
(in sella, in sedili) ponitur ut
I, 181 coll. VI, 63, ubi vid.
nott., observante Schweigh.

ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύ-
μενοι] i. e. donec descenderunt
s. venerunt ad viri calamitatem

und commiserandam. Similia
quaedam exstant I, 90. 116
coll. 118. Latinorum decurrere
ad preces cum hisce comparat
Mitscherlich. ad Horat. Od. III,
29, 58.

ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες] i. e.
ita eum fallentes. Vid. nott. ad
VIII, 106. Hinc infra: ὥς
ἐξαπατηθεῖς. Intelligi vult
Wesselingius „simulatum
dolorem, quo Euenium cal-
lide illexerunt et fefellerunt,
sive, uti Conon, τέχνη ἱλασά-
μενοι. Notus in talibus verbi
usus ex Euripid. Andromach.
428: ᾧ σ' ὑπήγαγον, h. e. ἐ-
δελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ
προετρεψάμην e Scholiastae
doctrina. Appian. B. Civ. III,
37 ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες
qua te maxime delinisti.“ — Qui-
bus Schweigh. addit Plutarch.
Solon. c. 8 fin. pag. 82, 2.
ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ

„στοὺς δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ· καὶ οὐ-
 „κησιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε καλλίστην ἐοῦσαν
 „τῶν ἐν τῇ πόλει· τούτων δὲ, ἔφη, ἐπήβολος γενό- 735
 „μενος, τοῦ λοιποῦ ἀμύνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ
 5 „ταύτην ἀποχοῶν γενομένην.“ Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔ-
 λεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες· „Εὐήνιε,
 „ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῇται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτί-90
 6 „νουσί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γεγόμενα.“ Ὁ μὲν
 δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος
 τὸν πάντα λόγον, ὥς ἔξαπατηθεῖς· οἱ δὲ, πριάμενοι
 7 παρὰ τῶν ἐκτεμένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἴλετο. καὶ
 μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε 95
 καὶ οὐνομαστὸς γενέσθαι.

95

Τούτου δὴ ὁ Δηϊφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου,
 ἀγόντων Κορινθίων, ξμαντεύετο τῇ στρατιῇ. Ἦδη
 δὲ καὶ τότε ἤκουσα, ὥς ὁ Δηϊφονος ἐπιβατεύων

Huius Eucnii fi-
 lius Deiphonus,
 Graecae classis
 tum vates,

ὄψει, hac specie decepti Mega-
 renses.

δύο κλήρους] C. O. Müller.
 Dor. II pag. 61 haecattिंगens,
 hanc in Apollonia valuisse ra-
 tionem ponit; ut coloni adve-
 nae, qui Corinthii fuere, ter-
 ram a se occupatam omnem
 in aequas diviserint sortes s.
 κλήρους ipsique hoc modo rem
 publicam constituerint. — Ad
 seq. ἐπήβολος conf. VIII, 111
 ibique nott. ἀμύνιτος is opi-
 nor vocatur, qui irae expers
 est, qui satisfactionem cum
 acceperit, non amplius infen-
 sus damna aliis inferre studet.
 Conf. Plut. Mor. (II) pag. 90
 D, ubi ἄθυμος et ἀμύνιτος
 iunguntur. Alios locos dabit
 Wyttenbach. Ind. Graecit.
 Plutarch. Opp. (VIII, 1) pag.
 87. — ὑπολαβόντες est alle-

rius sermonem excipientes, ut I,
 214. VI, 139. VII, 101. Ad
 locutionem δεινὰ ἐποιέετο conf.
 nott. ad III, 14.

ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε] „Di-
 vinitus insitam, ut ille Homeri
 gloriatur Θεὸς δέ μοι ἐν φρε-
 σὶν οὔμας Παντοίας ἐνέφυσεν
 Odyss. XXII, 348. Alia De-
 mosthenis ἔμφυτος αἰσχροκέρ-
 δεια καὶ πονηρία penitissime
 animo ex toto vitae genere hae-
 rens, iuxta Dinarchi crimina-
 tionem Orat. in Demosth. pag.
 104. Alia Demetrii Phalerei
 ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento
 Duridis apud Athen. XII pag.
 542 C.“ Wesseling.

Cap. XCV.

ἀγόντων] Duo codd. ἀγα-
 γόντων, quod receperunt Matth.
 et Bekker. Conf. IX, 119 et

96

postquam sacris
factis perlitasset,
Graeci Samum
versus prove-
huntur. Audito
hostem appropin-
quare, Xerxis
classarii, Samo
relicta [8, 130.],
ad Mycalen, ubi
copiae regis pe-
destres castra
habebant, se con-
ferunt.

τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὥς1
ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς νέας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς
τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμῆς πρὸς Κα-
λάμοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὀρμιστάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον
2τὸ ταύτη, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρ-5

VIII, 26, ubi similis confusio.
Ad verba ἐπιβατεῦν τοῦ Εὐ-
ηνίου ὀνόματος (insistens no-
mini i. e. usurpans, assumens
Euenii nomen) vid. nott. ad
III, 63.

ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
δα ἔργα] Pro ἐπὶ Reiskius con-
iecerat ἐπὶ ὧν, ut sit: Grae-
ciam obiens; idque probante
Larchero receperunt Schweigh.
et Gaisf. Sed postea Schweigh.
in Lex. Herod. „videndum ve-
ro, ait, ne in eandem senten-
tiam teneri potuerit debuerit-
que adeo librorum scriptura,
ut nempe ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα va-
leat: *passim per Graeciam*.“
Quo tamen sensu frequentius
dicitur ἄν' αὖ τὴν Ἑλλάδα.
Sed omnium codd. scripturam
deserere cum vix liceret, re-
tinui ἐπὶ cum Schaefero, Matth.,
Negris et Bekker. Unde quod
vulgo interpretantur: *operas*
vaticinandi contra Graeciam con-
duxerat, malim reddere: *au-*
divi eum operam suam (in vatici-
nando) *passim per Graeciam elo-*
casse (inultis); nam ἐκλαμβά-
νειν dicitur, qui *operam suam*
certa scil. pecunia s. mercede
pacta, *alteri elocat*. De quo
citant Plutarch. Pelop. 25 pag.
291 B. II pag. 396 E. Polyb.

III, 42. Unum negotium fa-
cessit ἐπὶ hâc notione utique
insolitum, quamquam alteram
si sequor interpretationem, quid
hoc loco sibi velit *contra Grae-*
ciam; haud sane percipio. Ne-
gris interpretatur: *ταξιδεύων*
εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐχρησμολόγει
ἐπὶ μισθῷ, et ἔργα ἐκλαμβά-
νειν idem esse ait atque ἐργο-
λαβεῖν.

Cap. XCVI.

ὥς ἐκαλλιέρησε] Vid. nott.
ad VII, 134 et ad verbum ἀνά-
γειν VIII, 60 §. 1. VIII, 76.
Mox pro νῆας reposui νέας, ut
IX, 97. 98. 99. 106.

πρὸς Καλάμοισι] H'c locus
vix aliunde cognitus nisi ex
Athenaeo XIII, 4. pag. 572 F.
Unde nunc in Herodoto editum
Καλάμοισι pro olim vulgat. Κα-
λαμίσοισι, quamquam Schweig-
haeusero dubitandum videtur,
Herodotus num scripserit Κα-
λαμίσι an Καλάμοισι. — De
Heraeo, quod non longe re-
motum a mari fuisse scribunt,
conf. nott. ad III, 60.

παρεσκευάζοντο ἐς ναυμα-
χίην] Voculam ὥς ante ἐς olim
insertam ignorant libri, qui si
ferrent, tenendum utique illud
recte statuit Valckenaer. citans

σαι, πυθόμενοι σφας προσπλέειν, ἀνῆγον καὶ αὐ-
τοὶ πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς νέας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ
Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευόμενοισι γάρ
σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γάρ ὦν ἐ-
3 δόκεον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέπλεον,
ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον, 10
ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλλῃ· ὃς κελεύσαντος Ξέρξεω, καταλε-
4 λειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ἐφύλασσε. τοῦ
πληθὸς μὲν ἦν ἕξ μυριάδες· ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ
Τιγράνης, κάλλεϊ τε καὶ μεγάρθῃ ὑπερφέρων Περ- 15
5 σέων. Ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύ-
σαντο καταφυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀ-
νειρῶσαι τὰς νέας, καὶ περιβαλέσθαι ἔρκος, ἔρυμα
97 τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτῶν κρησφύγετον. Ταῦτα Ibi naves subdu-
ctae valloque
munitae.
βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι δὲ παρὰ τὸ 20
τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλλης ἐς Γαίσωνά τε καὶ
Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν,
τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλέος ἰδρύσατο, Νείλεω τῷ Κό-

Xenophontea [de quibus conf. Sturz. in Lex. Xenophont. IV pag. 607] et Thucyd. VI, 67. — Ad structuram verborum ἀπῆκαν ἀποπλέειν conf. nott. ad VI, 84 et ad vñm particulae ὦν in verbis οὐ γάρ ὦν ἐδόκεον Matth. C. C. s. 220 pag. 1272.

ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν] i. e. sub tutela sui ipsorum exercitus. In seqq. verbum ἦν ante ἕξ deest in Schaeferi et Bekkeri editione. De Tigrane cf. VII, 62. IX, 102.

κάλλεϊ τε καὶ μεγάρθῃ] Vid. nott. ad IV, 12 et ad verbum ὑπερφέρων nott. ad VIII, 144. De verbo ἀπειρῶσαι vid. nott. ad VII, 59, de verbo περιβαλέσθαι nott. ad I, 163. Vo-

cem κρησφύγετον illustravimus ad V, 24.

Cap. XCVII.

ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα] „Γαίσων fluvius, ὃ Ephoro notus apud Ath. Plin. V, 29, 31. Gaësus Melae I, 17 [§. 2, ubi conf. Tzschucke nott. exegg. Vol. III. P. I pag. 488]. Σκολοπόεις aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gaesonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans.“ Schweighaeuser. Nec plura afferat Mannert. VI, 3 pag. 292. De Potniensium templo nil habeo, quod afferam.

Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος] Conf. nott. ad I, 142.

δρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα 736
 τὰς τε νέας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλοντο ἔρκος καὶ 25
 λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμερα, καὶ
 2 σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος κατέπηξαν. καὶ παρεσκευά-
 दाτο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς νικῆσόντες,
 ἐπ' ἀμφοτέρω· ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο.

98

Secutis Graecis,
 Leotychides pri-

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰκωκίας τοὺς 30
 βαρβάρους ἐς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγό-

V, 65. Wesseling. de Ionum
 migratione Miletoque condita
 citat Pausan. VII, 2 §. 1 seq.,
 ubi tamen nulla Philisti mentio,
 Strab. XIV p. 633 seq., 938 sq.
 cui hic Codri filius, coloniae dux
 vocatur Νηλεύς. Cum Hero-
 doto facit Pausanias, ubi ex-
 stat Νειλεύς. Vid. Eustath. ad
 Odys. pag. 1681 et Perizon.
 ad Aelian. V. H. VIII, 5.

ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν] κτί-
 σιν, observante Valcken., hic
 habet Eustath. in Dionys. 823,
 qui sinceram formam κτιστύν
 servavit ad Homer. II. XIX,
 1245, 40 de his Ionum
 forinīs actans. Eodem per-
 tinent ab ~~-----~~
 allata. Δωμητύς· κατασκευή
 apud Hesych. I pag. 1054.
 φραστύς· σκέψις, ἔννοια (ibid.
 II pag. 1523) Ἀφραστύες·
 ἀσυνεσίαι apud Suidam I pag.
 398. Ἀποδαστύς apud Hesych.
 I pag. 458 ibique nott. coll.
 Plut. II pag. 933 E, ubi σω-
 φρονιστύς. Apud Herod. V,
 6 ληϊστύς, IV, 75 καταπλα-
 στύς (ut Mediceus exhibet),
 quae tangens idem Valcken.
 ad I, 85 addit Callimachum
 prae caeteris poetis talia fre-

quentasse, in cuius paucis re-
 liquiis inveniantur ἀρπακτύς,
 διωκτύς, γελαστύς, μαστύς,
 ἀλητύς, οὔστεντύς. Alia hu-
 iusmodi vocabula in ὕς exēun-
 tia, ab Ionibus praesertim fre-
 quentata attulit Hemsterhus.
 ad Lucian. Dial. Mort. VI, 3.
 T. II pag. 433 ed. Bip.

παρεσκευάδατο] Eadem for-
 ma IX, 100, unde excitat
 Matth. Gr. Gr. §. 204, b. not.
 2 pag. 378. Ad verbum πο-
 λιορκησόμενοι vid. nott. ad V,
 34. Seqq. ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπι-
 λεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο
 valent: ad utrumque parati
 esse, ut animo versantes s.
 curantes.

Cap. XCVIII.

ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγόντων]
 Conf. nott. ad VIII, 109 et
 ad verba: ἐν ἀπορίῃ εἶχοντο
 nott. ad VIII, 52. Unde intel-
 ligitur, praepositionem ἐν e
 duobus codd. bene a Schae-
 fero, quem merito reliqui edd.
 secuti sunt, esse assumptam. —
 ὅ, τι ποιέωσι est: quidnam
 facerent s. facere deberent. Nam
 deliberativus est coniunctivus,

mum Iones in barbarorum exercitu militantes ad deliciendum sollicitat.

των· ἐν ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅ τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου.
 2 τέλος δ' ἔδοξε τούτων μὲν μηδέτερα ποιεῖν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἡπειρον. παρασκευασάμενοι ὧν 35
 3 ἔς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. Ἐπεὶ δὲ ἀρχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νέας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ 40
 τὸν αἰγιαλόν· ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχρίψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων·
 4 „Ἄνδρες Ἴωνες, ὅσοι ὑμέων τυγχάνουσιν ἐπακούοντες, μάλιστα τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι
 „Πέρεσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγω· 45
 „μεν, μεμνησθῆναι τινα χρὴ ἐλευθερίης μὲν πάντων
 5 „πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ συνθήματος Ἡβης. καὶ τάδε

de quo G. Hermann. Opuscul. IV pag. 90 seq.

ἀποβάθρας] Scalas ad descensum nauticas intelligit Wesseling. citans Thucyd. IV, 12, ubi vid. Duker. et Hemsterhus. ad Lucian. Diall. Mortt. X, 10 T. II p. 459 coll. Poll. I, 93. Sic autem vocantur, observante Schweighaeus. non solum ponticuli illi, qui a nautis in litus vel ripam eiciuntur tam conscendendae navi quam escendendae inservientes suis e navibus in naves hostiles.

ἀνελκυσμένας] Conf. nott. ad VII, 59 et ad παρακεκριμένον VIII, 70. Praepositionem ἐν ante τῇ νηὶ deleri voluerat Valckenaer. Mox e Florent. aliisque dedi ἐγχρίψας, ubi vulgo ἐγχρίμψας, quod h.

I. Mediceus et Sancrofti liber cum aliis tenet, quodque etiam IV, 113 iidem codd. tenent. Tu vid. nott. ad II, 60. —

ὑπὸ κήρυκος] i. e. voce praeconis, ut interpretatur Wesseling., citans Theophrast. apud Stob. Serm. XLII [44] pag. 280 s. 201 T. II Gaisf. et Xenoph. Laced. Rep. XI, 6 et Aeschyl. Choeph. 838 (ubi ὑπάγγελος vice ὑπ' ἀγγέλου) „Praeconis, idem pergit Wesseling., μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutyichiden, auctor Diodorus est XI, 31, nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. “ Ipsam locutionem etiam adhibent ad Homer. Iliad. XII, 277.

τοῦ συνθήματος Ἡβης] i. e.

„ἴστω καὶ ὁ μὴ ἔσακούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἑπακού-
 „σαντος.“ ὧν τὸς δὴ οὗτος ἔων τυγχάνει νόος τοῦ
 πρῆγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλέος ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. 50
 6 ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε
 τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς
 βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἑλλήσι. Λευ-
 τυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερον δὴ τὰδε ἐ- 55
 ποίουν οἱ Ἕλληνες. προσχόντες τὰς νέας, ἀπέβησαν
 2 ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. Οἱ δὲ
 Πέρσαι, ὥς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους
 ἐς μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν,
 ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, 60
 3 ἀπαιρέονται τὰ ὄπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων
 Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων,
 τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρ-
 ξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐπο-
 διάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἦμιστα
 ὑποψίην εἶχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω 65
 4 πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς
 ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι
 τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὥς ἐπισταμένοισι δὴ- 737

99
 post milite in li-
 tus educto, aciem
 instruit. Quae
 dum fiunt, Per-
 sae Ionibus dif-
 fidentes et Sa-
 miis arma aufe-
 runt, et Milesios
 e castris remo-
 vent.

unumquemque oportet meminisse
 tesserae, quae est Hebe s. Iuven-
 tus. Pro ἔσακούσας Bekker.
 dedit ἑπακούσας.

ὧν τὸς δὴ οὗτος ἔων κ. τ. λ.]
 Sententia scriptoris est, ean-
 dem Leutychidae mentem,
 idemque consilium fuisse Leu-
 tychidae per praeconem ista
 Ionibus significantis, quod The-
 mistoclis fuerat, quum ad Ar-
 temisium similia lapidibus in-
 cidi curaret: de quo vid. VIII,
 22.

Cap. XCIX.

ταῦτα ὑποθεμένου] i. e. cum

hocce Ionibus consilium dedis-
 set Leutychides. — Mox reti-
 nui προσχόντες, ubi Schae-
 ferus dederat προσσχόντες. Vid.
 citt. ad VI, 33. Ad verba
 τὸ Ἑλλήνων φρονέειν conf. VII,
 102. Suspiciati Samios cum Grae-
 sis sentire, arma iis adimunt.
 Infra IX, 103 ἀπαραιρημένοι
 τὰ ὄπλα. — Ad οἱ Ξέρξεω cf.
 nott. ad VII, 104. λύεσθαι
 est pecunia redimere aliquem
 captivum s. servum. De redem-
 tionis summa dixi ad V, 77.
 — Mox e Sauerstoffi cod. re-
 cepi εἶχον pro ἔχον, ut IX, 67.
 De voce δῆθεν vid. nott. ad
 IX, 66.

θεν μάλιστα τὴν χώραν. ἐποίουν δὲ τούτου εἵνε-
κεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν
Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἂν τι ποιέειν 70
δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοις προε-
φυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ
γέῃ ἔρκος εἶναι σφι.

100

Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἑλλησι, προσ- 75
ῆσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι φήμη τε
ἔσπεπτο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆιον ἐ-

Interim omen
Graecis divinitus
accidit, Mardo-
nium in Boco-
tia vinci: quo
militum animi

τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν
ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπι-
λαβομένοις] i. e. quos etiam
novi quid molituros esse putabant,
facultatem (rerum sc. novarum)
adeptos. “ Ubi datus τοῖσι —
ἐπιλαβομένοις ita offende-
bat Valckenaerium, ut post κατε-
δόκεον excidisse putaret ἐνεὸν:
quibus et inesse putabant, ut
facultatem adepti nova molirentur.
Et probavit Larcherus.
Mili secus videtur. Nam, quod
recte monuit Schweighauserus
probante Sommer. in Schul-
zeit. 1833. nr. 133 pag. 1057.
καταδοκεῖν vix multum signi-
ficatione differre videtur a sim-
plici verbo δοκεῖν (existimare),
nisi quod κατὰ suam quandam
retineat vim ac potestatem:
contra aliquem existimare; cui
verbo dativum adici posse, ubi
vulgo genitivus adstruitur, pro-
bant hi fere loci: VII, 9. 146.
I, 212. III, 155. Matth. Gr.
Gr. §. 378 not. 3. Et sane
lteriori sensu, ubi vis praepo-
sitionis fere extinguere videtur,
utitur Noster verbo καταδοκεῖν
I, 22. 79. 111. III, 27. VI,
16. VIII, 69. IX, 57. — Lo-

cutio νεοχμὸν ποιέειν redit IX,
104, supra IV, 201. V, 19
dixit νεοχμοῦν. In ipso argu-
mento cum Herodoto consen-
tiant Diodor. XI, 33. Polyae-
n. VIII, 45.

συνεφόρησαν τὰ γέῃ ἔρκος
εἶναι σφι] i. e. clypeos s.
crates vimineas ita comportarunt
ut ipsis pro vallo essent. Conf.
IX, 61. 62. 102.

Cap. C.

παρεσκευάδατο] Vid. IX,
97. Bekkerus quaerit, num
παρεσκευάστο.

φήμη τε ἔσπεπτο] i. e. fa-
ma advolavit, subito et inopinato
incessit. Quae h. l. est φήμη,
infra cp. 101 vocatur κληδών.
Vid. nott. ad V, 72 coll. III, 153.
Wesselingius citaverat Proco-
pii Epist. LII et Aeschin. De
fals. Legat. pag. 47 [pag. 311
R. s. §. 41]. Verbum ἔσπεπτο
exstat quoque IX, 101. Alia
dabunt ad Aeschyl. Prometh.
622 (665 Blomf.) interpretes.
— Ad vocem κυματώγῃς conf.
nott. ad IV, 196. Nec aliter
de hoc loco sensit Wesseling.
Diss. Herod. IX pag. 207, ubi

mirum in modum
firmantur.

2 φάνη ἐπὶ τῆς κυματογῆς κείμενον. ἡ δὲ φήμη διῆλ-
θὲ σφι ὧδε, ὥς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρα-
3 τιὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. Ἀῆλα δὴ πολ- 80
λοῖσι τεκμηρίοις ἐστὶ τὰ θεῖα τῶν προφημάτων· εἰ
καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν
Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλη μέλλοντος ἔσεσθαι
τρῶματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι ταύτῃ ἔσαπίε-
το. ὥστε θαρσύνει τε τὴν στρατιὴν πολλῷ μᾶλλον,
101 καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν. Καὶ τότε85
ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευ-
σινίης παρὰ ἀμφοτέρων τὰς συμβολὰς εἶναι. καὶ γὰρ
δὴ ἐν τῇ Πλαταιῇσι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγένετο
(ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται) ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυ- 90
2 κάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγρονέναι δὲ νίκην
τῶν μετὰ Πανσανίῳ Ἑλλήνων ὁρθῶς σφι ἡ φήμη

inter alia Homeri Vit. cp. 19.
34 affert et ex Sophocl. Oed.
Col. 1307 δεινὰ κυματογῆς
ἄται, de fluctibus, qui in lito-
ra impelluntur et franguntur.

ἡ δὲ φήμη διῆλθ' ἐσφι] „Fa-
mam de victoria ad Plataeas a
Graecis reportata, quam divi-
nitus ortam censuit Herodotus,
a Leutychide rei ignaro pru-
denter confictam verius alii
statuerunt. Vid. Diodor. XI,
35. Casaubon. ad Polyaeum,
Spartiatæ strategema com-
memorantem I, 33.“ Valcken.
Equidem cur Herodoto diffi-
dam, non habeo.

τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμ-
πιπτούσης κ. τ. λ.] Wesselingius,
cui haec inconcinna et impe-
dita videbantur, scribi maluit:
τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτον-
τος τοῦ κ. τ. λ. ut intelligamus
ad Plataeas acceptam et ad My-

calen futuram Persarum cladem,
utramque eodem die. Wesse-
lingio (qui de verbo συμπίπτειν
confert VIII, 15. IX, 101)
assensus est Larcherus. Equi-
dem cum Schweighaeusero fa-
cere malim ita scribenti: „Quod
si αὐτῆς abesset, neminem tur-
batura erat haec locutio: coin-
cidente die utriusque cladis. Fe-
renda vero etiam videtur vocis
αὐτῆς abundantia: est enim,
quasi dixisset in eundem diem
utraq. clades incidit.“ Ac
Negris quoque sine ulla neces-
sitate scribi putat συμπίπτον-
τος.

Cap. CI.

παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον]
Conf. IX, 57. 62.

ὁρθῶς σφι ἡ φήμη συνέ-
βαινε ἔλθουσά] i. e. recte iis
accidit fama adveniens s. recte

συνέβαινε ἔλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρωῒ
ἔτι τῆς ἡμέρης ἐρίνετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δεί-
3 λην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι,
μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον⁹⁵
4 δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐρίνετο. Ἦν δὲ ἀρῶδιῃ σφι 738
πρὶν τὴν φήμην ἑσαπικέσθαι, οὐ τι περὶ σφέων αὐ-
τῶν οὕτω, ὥς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ
5 πταίσῃ ἢ Ἑλλάς. ὥς μέντοι ἢ κληδὼν αὕτη σφι
ἑσέπτατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον
ἔποιεῦντο. Οἱ μὲν δὴ Ἑλληνες καὶ οἱ βάρβαροι¹
ἑσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ
Ἑλλησποντος ἄεθλα προέκειτο.

102

Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι
τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κου τῶν ἡμισέων, ἢ
ὁδὸς ἐρίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον· τοῖσι⁵
δὲ Λακεδαιμονίοισι καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμέ-
2 νοισι, κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακε-
δαιμόνιοι περιήϊσαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ κέρει ἔτι
καὶ δὴ ἐμάχοντο. Ἔως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρ-

Proelium fit a-
cerimum. Bar-
bari maxima cum
strage fugati: e
ducibus caesi
Mardontes et Ti-
granes.

iis fama enunciavit. Ad seqq.
πρωῒ τῆς ἡμέρης vid. Matth.
Gr. Gr. §. 340 pag. 648 seq.
περὶ δέιλην monente Larchero,
est l'après midi; ut II, 173.
VII, 223. VIII, 9.

μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] „Men-
sis Attici Boëdromionis die
tertio, teste Plutarcho in Cam-
mill. [19] pag. 138 A. et de
Glor. Ath. pag. 348 F. nec
sibi tamen constante in Aristid.
[19] pag. 330 F. Aeliani in
sexto Thargelionis die error
Var. II, 25 dudum castigatus
est.“ Wesseling. — In seqq.
ad περὶ Μαρδονίῳ vid. Matth.
Gr. Gr. §. 589, 6 α. pag.
1177.

ὥς μέντοι ἢ κληδὼν — ἑσ-

έπτατο] Vid. IX, 100 et ad
sequens ταχύτερον IV, 127.

ἄεθλα προέκειτο] i. e. cum
ipsis et insulae et Hellespontus
tanquam praenium victoriae es-
sent proposita. Usuum verbi
προκείσθαι satis ostendunt I,
126. IV, 10. VII, 197.

Cap. CII.

τοῖσι προσεχέσι] Vid. nott.
ad IX, 28. Ad vocem χαρά-
δρην (voraginem) conf. VII, 176,
ubi χαραδρῶν.

ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο] Ita
libri scripti. Voculam ἔτι hinc
transferre vult Stegerus et col-
locare post Λακεδαιμόνιοι; cui
obloquitur censor Lipsiensis
1833 pag. 50. „ἤδη, ait

Δια ἦν τὰ γέῳρα, ἡμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον 10
 3 εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν
 προσεχέων ὁ στρατός, ὅπως ἐκείνων γένηται τὸ ἔρ-
 γον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔρ-
 γου εἶχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο
 4 τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέῳρα οὗτοι, φερό- 15
 μενοι ἐσέπεσον ἀλῆες ἐς τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ δεξάμε-
 νοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον
 5 ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικινώ-
 νιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὕτω γὰρ ἦσαν ἐπεξῆς τεταγ-
 μένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. 20
 6 ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραιόρητο, οὗτ' ἔτι πρὸς ἀλλήν
 ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ
 7 ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ, κατ' ὀλίγους γι-

Schweighaeuser. exspectasses, nisi αὐτίκα δὴ forsan legendum, aut ἡδὴ καὶ δῆ.“ Hoegero in Actt. phill. Monacc. III pag. 527 voculas ἔτι καὶ δὴ tanquam spurias eiicere earumque in locum substituere ἡδὴ placuit. Equidem, si quid eiici debeat, unam eiecerim voculam ἔτι, ortam forsitan e praegresso ἐτέρῳ. Nam καὶ δὴ Nostro satis frequens, ut IX, 7 §. 2. IX, 11. 48. 88. 102.

οὐδὲν ἔλασσον εἶχον] i. e. non inferiores erant. Cuius contrarium legitur IX, 70: πλέον εἶχον superiores erant. — Ad locutionem ἔργον ἔχεσθαι vid. VIII, 11 et II, 121 §. 1. Ad voces ἐνθεῦτεν ἡδὴ ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα conf. VII, 225 et ad verba φερόμενοι ἐσέπεσον Matth. Gr. Gr. §. 557 pag. 1101.

συνεσέπιπτον] i. e. simul

una cum illis intra murum irrue-
 runt. De usu verbi Valckenaer.
 excitat III, 78. Polyaen. II,
 35. III, 9. 45. VI, 1. 2. Qui-
 bus Schweighaeuserus addit
 Polyb. IV, 72, 12 et Appian.
 Ind. Graecit. Locutionem πρὸς
 ἀλλήν τρέπεσθαι attigi II, 45.
 IV, 125; de particulis οὔτε —
 τε vid. nott. ad VI, 1. De ver-
 bo ὁρμέατο vid. IX, 61.

κατ' ὀλίγους γενόμενοι] Vid.
 nott. ad VIII, 113 et Schae-
 fer. ad Dionys. Halicarn. De
 compos. verb. pag. 44, qui
 vulgatam interpretationem ad
 paucos redacti (sive, ut Schwgh.
 reddit ad exiguum licet nume-
 rum redacti, idem esse adii-
 ciens atque ὀλίγοι γενόμενοι)
 ita corrigit: manipulatum, acie
 scissa, non continua. — Ad
 particulae αἰεὶ elegantem usum
 in seqq. attendi vult Valcken.
 conferens IV, 162 ibique nott.

103

νόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐπίπτοντο
Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο 25
μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι. Ἀρταύνης
μὲν καὶ Ἰθαμίτης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες,
ἀποφεύγουσι. Μαργδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρα-
τηγὸς Τιγράνης μαχόμενοι τελευτῶσι. Ἔτι δὲ μαχο-
μένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι καὶ 30

Quid Iones ad
cladem eorum
augendam con-
tulerint.

2οὶ μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχειρίζον. Ἐπε-
σον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα·
ἄλλοι τε, καὶ Σικυνῶνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως.
3 Τῶν δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἐόντες τε ἐν τῷ
στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, 35
ὥς εἶδον ἀντίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκέα
τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσωφελέειν ἐ- 739
4 θέλοντες τοῖσι Ἑλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλ-
λοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες
ἀπὸ Περσέων ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι Μιλησίοισι 40
δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τη-

104

40 Ionia a Persis
iterum desciscit.

Ἀρταύνης μὲν καὶ Ἰθαμί-
της] Conf. VIII, 130 ibique
nott. De Mardonta vid. VII,
80. VIII, 130; de Tigrane
VII, 62. IX, 96. A venatu
hoc nomen repeti posse arbi-
tratur Pott. Etymolog. For-
schungg. pag. XLIII, qui idem
pag. XXXVI, vocem Μαργ-
δόντης cum aliis similibus (Α-
ριόμαρδος VII, 78, Μαργδό-
νιος VII, 82) comparat, in
quibus viri fortis ac strenui no-
tio subsit.

lis Ἰσθμὸς ἑτεραλκῆς sive νικο-
φόρος, uti scholia Aeschylī
Pers. 956. Vid. Valcken. ad
VIII, 11. Wesseling. Ad
forinam ἐδυνέατο, quam in
ἡδύναντο mutatam vult Ste-
gerus (Ephemer. Ienens. 1828
pag. 47, ubi excitat I, 10.
IV, 110. IX, 70.) conf. Matth.
Gr. Gr. §. 204, 7 pag. 378,
qui idem §. 391 pag. 718 ad
structuram verbi προσωφελέειν
cum dativo conferatur.

Cap. CIV.

Cap. CIII.

ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα]
Eadem locutio IX, 99. Ad
κατ' ἀρχὰς conf. VII, 88.
ἑτεραλκέα τὴν μάχην] „In
alteram partem inclinantem, qua-

προσετέτακτο μὲν τῶν Περ-
σέων κ. τ. λ.] Ob verba Hero-
doti IX, 99: τὰς διόδους —
προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοι-
σι φυλάσσειν, haerent h. l. in
genitivo τῶν Περσέων, ita ut

ρεῖν, σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὥς, ἣν ἄρα σφέας κατα-
 λαμβάνη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώ-
 2 ζωνται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν
 μὲν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι, τούτου 45
 τε εἵνεκεν, καὶ ἵνα μὴ παρεόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 3 τι νεοχμὸν ποιεοίεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τοῦ
 προστεταγμένου ἐποίουν· ἄλλας τε κατηγεόμενοι σφι
 ὁδοὺς φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους,
 καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτα-
 4 τοι. Οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων 50
 ἀπίσθη.

105

Qui inter Grae-
 cos fortitudine
 excelluerint.

Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἡρίστευσαν Ἀ-
 1 θηναῖοι· καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἁ-
 2 νηρ παγκράτιον ἐπασκήσας· τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυ-
 κον κατέλαβε ὕστερον τούτων, πολέμου ἑόντος Ἀ-55
 3 θηναίοισι τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρῳ τῆς Κα-
 4 ρυστίας χώρας ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κειῖσθαι ἐπὶ Γε-
 5 ραιστῷ. Μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ Τροι-

vel πρὸς vel ἐκ praeponi de-
 bere arbitrentur. Quo neutro
 opus esse vidit Schweighaeuser.
 iungens τῶν Περσέων τὰς διό-
 1 δους exitus Persarum, i. e. exi-
 2 tus viarum, quibus se Persae re-
 3 cipere possent. — Ad νεοχμὸν
 ποιεῖν cf. IX, 99. — In seqq.
 ad κατηγεόμενοι eiusque stru-
 4 cturam conf. ad VII, 215 al-
 5 lata. Attigit quoque hoc stru-
 6 cturae genus Hartung. Lehre
 von den Griech. Partik. I p. 151.
 Sequitur enim in altero ora-
 7 tionismembro verbum finitum
 loco participii. Quod sequitur
 σφι, ad Persas s. barbaros
 spectat.

Cap. CV.

Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου] Eu-

thyni, sed obscuri hominis,
 meminit, notante Wesseling.
 Aristotel. Rhett. II, 19 pag.
 92; Euthynous apud Ciceron.
 Tusce. I, 49 nominatur. Her-
 1 molyceum pancratiastam me-
 2 morat Pausan. I, 23 §. 12. —
 Verbum ἐπασκεῖν eadem in re
 VI, 92.

Καρυστίοισι] De Carysto
 vid. nott. ad VIII, 112. 121;
 de Geraesto vid. VIII, 7. Cyr-
 1 nus qui fuerit locus, mihi non
 2 innotuit. Videtur autem h. l.
 3 illud respici bellum, de quo
 4 Thucyd. I, 98, quodque
 5 Dodwell. in Annal. Thucydd.
 6 refert ad Olymp. LXXVIII,
 7 2 sive 467 a. Chr. n.

106 ξήνιοι καὶ Σικυνῶνιοι ἡρίστευσαν. Ἐπεὶ τε δὲ κα-
τεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς, τοὺς μὲν μα-
χομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, 60
τὰς νέας ἐνέπηρσαν καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληϊήν
2 προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυροὺς τι-
νας χορημάτων εὖρον. ἐμπόρῃσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ
τὰς νέας, ἀπέπλεον. Ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλ-
ληνες, ἐβουλευόντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ 65
ὅπη χρεὸν εἶη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ
ἐγκρατεῖς ἦσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρ-
3 βάροισι. ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖσι βαρ-
βάροισι.

Classe barbaro-
rum castrisque
conflagratis ac
praeda exacta,
Graeci in Sa-
mum revertun-
tur. Deliberatur
de libertate Io-
num firmanda.
Insulani in foe-
dus recepti.

Cap. CVI.

Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο] i.
e. cum interfecissent. Cf. I,
24 et de simili verbo διεργά-
ζεσθαι V, 20 ibique nott. κατερ-
γάζεσθαι hac notione quoque
reperitur apud Plutarch. Ti-
mol. 28. Marcell. 7. Caes. 67
init.

ἐβουλευόντο περὶ ἀναστά-
σιος κ. τ. λ.] Deliberant de
Ionia transferendâ eiusque in-
colis in ea Graeciae parte col-
locandis, quae in ipsorum es-
set potestate. Hanc enim esse
τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἰωνίης,
quâ incolae Ioniae ex Ionia
in alias terras translati certas
ibi sedes assignatas accipiant,
cum Schweighaeusero (in Lex.
Herod.) statuo. Neque aliter ac-
ceperim cum eodem Schweig-
haeusero, quae infra leguntur:
οὐκ ἐδόκεε Ἰωνίην γενέσθαι
ἀνάστατον: non placuit Ioniae
sedes relinquere, incolis in aliam
terram translatis, patrio sôlo mo-
tis. Ubi non de captivis loco
suo vi pulsus et in alia loca

traductis sermo; hoc enim est
ἀνασπάστους ποιεῖν, ut mo-
nui ad IV, 204; sed de iis,
qui loco moventur suo non
tam vi adhibita quam persua-
sione et libera voluntate. Cf.
I, 79. VII, 118 et quae dixi
ad I, 76. 178. Sic malam
in partem accipio illud ἐξα-
ναστήσαντες τὰ ἐμπόρια de
emporii vi occupatis et diru-
tis deque incolis alio tra-
ductis, ut I, 155. VII, 170.
In clausulâ praeterire non li-
cet, quae scripsit Blomfield.
Glossar. ad Aeschyl. Pers. 42,
notatu videri dignissimum, quod
nuspam ab Aeschylô in recen-
sendis Persarum copiis mentio
fiat Ionum; cuius causam inde
repetendam esse censet, quod
facinus indignum eorum, qui
Atheniensium fuerint coloni,
memorare Ionibusque, in quos
bene fuerint affecti Athenien-
ses, culpam imputare noluerit.
Ad verba Ἰώνων προκατῆσθαι
conf. Matth. Gr. Gr. §. 576
pag. 1155.

τούς τε Ἰώνων προκατῆσθαι φρουρέοντας τὸν πάν-
 τα χρόνον· καὶ ἑωυτῶν μὴ προκατημένων, Ἰωνας 70
 οὐδέμειαν ἐλπίδα εἶχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων
 4 ἀπαλλάξεν. Πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι
 ἐν τέλει εὐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἔθνέων τῶν
 Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν
 χώραν Ἰωσὶ ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε 75
 ἀρχὴν, Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοπον-
 νησίοισι περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλευεῖν. 740
 5 ἀντιτεινόντων δὲ τούτων, προθύμως εἷξαν οἱ Πε-
 λοποννησίοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους
 καὶ Λεσβίους καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον 80
 συστρατευόμενοι τοῖσι Ἑλλήσι, ἐς τὸ συμμαχικὸν

οὐδέμειαν ἐλπίδα εἶχον χαί-
 ροντας κ. τ. λ.] i. e. „nullo
 pacto sperabant fore ut Iones tu-
 tos a Persis relinquerent.“ Ita
 G. Hermann. ad Viger. pag.
 767, ubi vide plura. Et conf.
 IV, 135. VI, 50. — Paulo infra
 οἱ ἐν τέλει ἔόντες dicuntur μα-
 gistratus, duces, ut III, 18.
 Sophocl. Antig. 66. Philoctet.
 384. 922. Thucyd. V, 27.
 Phil. Iud. pag. 363 B et 778
 B. Stob. V pag. 63, 31 s. T.
 I pag. 145 Gaisf. Attulerunt
 Wesseling. et Valckenaer.

οὐδὲ Πελοποννησίοισι]
 Schweighaeuser. e coniectura
 scripsit Πελοποννησίους, quo
 haec esset loci sententia: „ne-
 que placuit (Atheniensibus), ut
 Peloponnesii consilia agitent de
 suis ipsorum (i. e. Atheniensium)
 coloniis. Atque in eandem sen-
 tentiam h. l. vernacule expressit
 Lange. Stegerus (cf. Cens. Ien.
 1828 Ergänz. Bl. nr. 45 p. 347,
 ubi de hac vi praepositionis ἐν

plura affert) ante Πελοποννη-
 σίοισι inseri voluit ἐν: coram
 Peloponnesiis: quod a loci sen-
 su alienum iudicat censor Li-
 psiensis pag. 50, si quidem non
 id agebatur, ut ne coram Pe-
 loponnesiis de his deliberaretur,
 sed ut ne Peloponnesii partem
 haberent deliberationis de Athe-
 niensium coloniis. Itaque ad
 Πελοποννησίοισι haud scio an
 liceat e praegressis repetere
 γενέσθαι hoc fere sensu: ne-
 que Peloponnesiorum esse, s. Pe-
 loponnesiis convenire deliberatio-
 nem de ipsorum coloniis; aut etiam
 supplere δοῦναι aut simile quid;
 ut haec fere existat sententia:
 Atheniensibus non videbatur
 concedendum esse Peloponnesiis,
 ut de suis ipsorum (i. e. Atheni-
 ensium) coloniis deliberarent.

ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαν-
 το] i. e. in sociorum numerum
 receperunt. Ad verba seqq.
 πίστι τε καταλαμβάντες καὶ ὅρ-
 κίοισι i. e. fide et iuramento ob-

ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμ-
6 μένειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ κατα-
λαβόντες ὀρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες·
ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένους εὐρήσειν. οὗτοι μὲν 85
δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

107

Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων ἐς τὰ ἄκρα τε
τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν,
2 ἐγένετο κομιδὴ ἐς Σάρδις. πορευομένων δὲ, κατ' ὀ-
δὸν Μασίστης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ
γεγονότι τὸν στρατηγὸν Ἀρταύτην ἔλεγε πολλά τε 90
καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν
εἶναι τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παν-
3 τὸς κακοῦ, τὸν βασιλέος οἶκον κακώσαντα. παρὰ
δὲ τοῖσι Πέρσησι γυναικὸς κακίῳ ἀκούσαι δέννος

Exercitus Persici
reliquae Sardes
se recipiunt. Ri-
xa hoc in itinere
inter Masistam,
Xerxis fratrem,
et Artayutam,
ducent Persarum,
illius propemo-
dum caede trans-
acta.

strictos, ut in societate constan-
ter manerent neque deficerent, cf.
III, 74 et IX, 92. Reduxi
ἐμμένειν, cuius loco ἐμμενεῖν
dederat Schaeferus, ipse po-
stea emendationem haud sane
necessariam retractans ad Theo-
crit. 27, 60. Add. qui prae-
sentis infinitivum merito tue-
tur Stallbaum. ad Platon. Cri-
ton. p. 138 et I. Strange in See-
bod. et Iahn. Annall. Suppl. II,
2 p. 232, ubi iure etiam affert
Herodot. IV, 147. Quo magis
mireris, Bekker. denuo dedisse
ἐμμενεῖν. Ad ἐντεταμένους vid.
VIII, 117. IX, 114.

Cap. CVII.

κατειληθέντων] Vid. VI, 133.
IX, 31 et ad vocem κομιδὴ
(reditus) VIII, 108. De Ma-
siste cf. VII, 82. Ipsum no-
men in Zendica lingua esse
Mazista i. e. μέγιστος, ponit
Pott. Etymolog. Forsch. pag.

XXXVI, ita ut Graeci haud
male eum, qui Μασίστιος vo-
catus sit, appellarint Μακί-
στιον (IX, 20) qui superlati-
vus sit, ut Φιλίστιος IX, 97,
Μημιστεὺς, alia id genus, Ma-
ximus, Maximinus, Maximia-
nus. Et convenit sane hoc no-
men viro Persae, qui staturâ
corporis ac magnitudine excel-
luit, ut legimus IX, 25.

τοιαῦτα στρατηγήσαντα] i.
e. qui isto (turpi) modo bellum
(tanquam dux) administravit.
Verbum στρατηγεῖν, ubi accu-
sativum additum habet, illustrat
Hess. ad Plutarch. Timoleon.
pag. 48. Ad vocem οἶκον cf.
V, 31 ibique nott. — Seqq.
γυναικὸς κακίῳ κ. τ. λ. habet
Eustath. ad II. pag. 668, 44 s.
537, 51.

δέννος μέγιστός ἐστι] i. e.
maximum opprobrium. — Ex-
plicatur ab Eustathio et criticis
ad Sophocl. Aiac. 243. Lyco-

μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποι- 95
 εὔμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκτα,
 4 ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξει-
 ναγόρης ὁ Πρηξίλλεω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησσεύς, ὅπισθε
 ἐστὼς αὐτοῦ Ἀρταῦντεω, ἀρπάξει μέσον, καὶ ἐξάρ-
 ρας, παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι
 5 οἱ Μασίστεω προσέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα 1
 ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ
 Ξέρξῃ, ἐκώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ
 τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης Κιλικίης πάσης ἤρξε,

phron. Alex. 774. Persarum illud convicium innuebatur IX, 20; et recentiorum eorundem abs Theophylacto Hist. Mauric. III, 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, O vere Phrygiae, neque enim Phryges, Aen. IX, 617, ubi de Persis La Cerda egregie.“ Wesseling. Ad verba δεινὰ ποιούμενος conf. III, 14 et ad verbum medium σπᾶσθαι nolt. ad III, 29. De acinace vid. nolt. ad III, 64.

καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς] „φθὰς [quod Aldina habet] si darent codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: καὶ μιν, ἐπιθέοντα φρασθεὶς, φθὰς Ξειναγόρης—ἀρπάξει μέσον καὶ ἐξάρρας παίει ἐς τὴν γῆν: quem, cum accurrentem cerneret, praevertens Xenagoras — medium arripit et sublutum in terram statuit: ut apud Terentium [Ad. III, 2, 18. coll. Andr. V, 2, 20]. sublimem medium arriperem et capite pronum in terram statuerem.

συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenophont. Cyropaed. p. 35, 340 [II, 4, 14] Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ Aristophan. Eqq. 1359.“ Valcken.

οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω] Alterum καὶ sustulerunt Schweighaeuser. et Gaisf. quum additum illud sit ab eo, qui genitivum Μασίστεω anonine δορυφόροι pendere putarit; ita ut ad verbum προσέστησαν supplendum sit αὐτοῦ scil. Μασίστεω, hoc fere sensu: Musistae satellites ipsum protegebant, ante ipsum scil. collocati. Nec sane video, cur ab hac ratione recedam aut vocolam οἱ, quam Florentinus cum aliis tuetur, deileam, praesertim cum antecedente syllaba οἱ facile absorberi potuerit. — In seqq. ad formulam χάριτα (quam accusativi formam notat Matth. Gr. Gr. §. 73 p. 164) τίθεσθαι vid. IX, 60 et ad verba οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο conf. VI, 42.

6 δόντος βασιλέως. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, 5
οὐδὲν ἔτι πλεον ἐγένετο τούτων, ἀλλ' ἀπικνέονται
ἐς Σάρδις. Ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγγανε ἐὼν βα-
σιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθη-
νέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγῶν ἀπίκετο.

108

Τότε δὲ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἥρα τῆς 10
2 Μασίστεω γυναικὸς, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα.
ὥς δέ οἱ προσέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι,
οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν
Μασίστην· (τῶντὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα·

Digressio de Xer-
xis post expedi-
tionem Graecam
amoribus, regiae
familiae fune-
stissimis. Xerxes
amore irretitus
primum uxoris
741

Cap. CVIII.

Τότε δὲ — ἐὼν ἄρα] Vocu-
lam ἄρα postpositam attigi ad
VIII, 8. Mox revocavi ἥρα,
ubi Schaeferus, quem Bekker.
sequitur, e duobus codd. dede-
rat ἔρα, quod etiam infra de-
dit Bekkerus. — De ipso hoc
Xerxis amore conf. Tzetz. Chil.
II, 6 et ad Lycophron. p. 142
(ubi tamen male confundit
Masistum et Masisten). Maxim.
Tyr. XXVI, 7.

ὥς δέ οἱ — κατεργασθῆναι
κ. τ. λ.] i. e. quum vero illa non
posset adduci, ut ipsi morem ge-
reret neque ipse Xerxes illi vim
inferre vellet. Ad ἐδύνατο cum
Schweigh. subintellig. ἢ γυνή.
Ad verbum κατεργάζεσθαι cf.
VII, 6 init. οἱ ad Xerxem spe-
ctat, quo eodem refertur προ-
πέμποντι mittenti scil. eos, qui
mulierem quovis modo sollici-
tarent, eamque perducerent, ut
regi amanti gratificaretur. Tu
conf. de hac huius verbi signi-
ficatione interprett. ad Xeno-
phont. Ephes. p. 216. 217 Lo-

cell. In eadem re Xenophon
dixit προσενεγκεῖν λόγους in
Cyropaed. VI, 1, 31, Lucianus
πειρᾶν Diall. Deorr. VI, 2, ubi
cf. Hemsterhus. — προσέφερε
e duobus codd. revocatum pro
προσεφέρετο, cuius hic nullus
sane locus, ut VII, 172. Conf.
Schaefer. ad Lambert. Bos. De
ellipss. L. Gr. pag. 253 et He-
rod. Vit. Homer. 4 a Schweig-
haeusero laudata.

προμηθεόμενος] i. e. reverens
Masisten, respectum habens Ma-
sistis. Attigit Priscian. XVIII
p. 1204 coll. Herodot. II, 172,
ubi genitivus huic verbo ad-
struitur, quod h. l. accusativus
excipit. Vid. Matth. Gr. Gr.
§. 348 not. 2 p. 658.

τῶντὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν
γυναῖκα] i. e. idem illud (sc. τὸ
προμηθέεσθαι) etiam mulierem
cohibuit s. tenuit, quo minus regi
sollicitanti obediret. In seqq.
verba ἐργόμενος τῶν ἄλλων,
quae vulgo interpretantur: ce-
teris (viis scil. quibusquod vel-
let, eius fieret compos) prohibi-
tus, exclusus, Schweighaeusero

Masistae, post filiae eius, Dario ipsius regis filio, in matrimonium datae.

109

εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη·) ἐνθαῦτα δὴ 15
 Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον
 τοῦτον τῷ παιδί τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς
 γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστειω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον
 3 λάμψεσθαι, ἣν ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ
 νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλυνε ἐς Σοῦσα. Ἐπεὶ δὲ 20
 ἐκεῖ τε ἀπίκετο καὶ ἡγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν
 γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστειω μὲν γυναικὸς ἐπέ-
 παντο, ὁ δὲ διαμειψάμενος ἦρα τε καὶ ἐτύγγανε τῆς
 Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστειω δὲ θυγατρὸς· οὐ-
 νομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταῦντη. Χρόνου 25
 δὲ προϋόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἔξυ-

iudice etiam sic interpretari licebit: abstinens, valedicens ceteris viis scil. nec vi uti nec porro frustra sollicitare mulierem volens.

πρήσσει τὸν γάμον] i. e. studiose, diligenter egit nuptias filii, cui illius mulieris filia nuberet. Namque θυγατέρα per appositionem antecedenti τὸν γάμον adici putem. Vid. Plutarch. Amator. p. 749 D et de verbi πρήσσειν significatione Viger. De idiotismm. p. 290. Ast. ad Platon. Phaedr. p. 330. — Susa regiam Persarum intelligi sedem, supra iam monitum.

ἐκεῖ τε ἀπίκετο] ἐκεῖ τε pro vulg. ἐκεῖσε, Florentino iubente revocavi cum recentt. Vid. nott. ad VII, 147. Ad seqq. verba ἡγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα conf. nott. ad I, 59. IV, 78. Hinc IX, 111: τῷ παιδί — ἡγάγεν γυναῖκα.

ὁ δὲ διαμειψάμενος] i. e. amore suo commutato, alio quo

translato. — Quod sequitur: ἐτύγγανε τῆς γυναικὸς est: mulierem ad suam perduxit voluntatem eaque potitus est. In simili re Plutarchus Mar. 14: καὶ πολλάκις πειρῶν οὐκ ἐτύγγανε.

Cap. CIX.

ἀνάπυστα γίνεται] Cf. VI, 66. De Amestri Xerxis uxore, ob crudelitatem male notā cf. citt. ad VII, 61. 114. Add. Heeren. Ideen. I, 1 p. 421. 466 seqq. Nec sane hoc ab orientis moribus institutisve alienum, quod regina vel etiam regis mater summum locum auctoritatemque in regia aula obtineat, eiusque consilio omnes fere res publicae peragantur: quae mulieres quantum abusus fuerint hac auctoritate ad privatas cupiditates explendas, aut omne crudelitatis exercendum genus, satis docet historia: ut, quae h. l. enarrantur, ad verum proxime accedere minime dubitemus. At-

φῆνασα Ἀμυστροις, ἣ Ξέρξεω γυνή, φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον, διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὶς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρ-
 2 ταῦντην. ἡσθεὶς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰ-
 3 τῆσαι ὅ τι βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑ-
 πουργημένων· πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν. τῇ
 δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα
 3 εἶπε Ξέρξῃ· „Δώσεις μοι τὸ ἄν σε αἰτήσω;“ ὁ δὲ
 πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι, ὑπισχνέτο καὶ 35
 ὤμοσε. ἣ δὲ, ὡς ὤμοσε, ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος.
 4 Ξέρξης δὲ παντοῖος ἐγίνετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι·

que simul manifestum fit hac ex narratione, quo modo in regum Persarum gymnaceis agi solitum fuerit: in quam rem insigne exstat Estherae exemplum, quam ipsam nullam aliam re vera fuisse atque Amestridem, alio nomine in libris sacris vocitatum, fuere qui contenderent. Sed haec et alia huiusmodi lubens hic transeo.

ὅ τι βούλεται] De hoc indicativo vide sis nott. ad I, 163. Sic IX, 111. ποιέειν τὰ βούλεται. In seqq. accusativum πάντα ad αἰτήσασαν refero neque ad τεύξεσθαι.

τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι] Vid. I, 8. IV, 79 et de usu particulae γὰρ I, 8. 24. Voces τῇ δὲ non ad πανοικίῃ referri posse bene monet Schweigh. sed ad mulierem. Nam idem est ac si dixisset Noster: ἣ δὲ, κακῶς γὰρ οἱ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, εἶπε Ξέρξῃ. Ad vocem πανοικίῃ cum tota domo, familia conf. nott. ad VII, 39.

παντοῖος ἐγίνετο] i. e. in

omnes se convertit formas, omnia tentavit, quibus illam averteret eiusque preces amoveret. Vid. III, 124 ibique nott. Ad seqq. κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν cf. nott. ad VIII, 30. Mox retinui, quod codd. quidam ferebant, κατεικαζούσῃ, cuius loco Schweigh. coniecerat κατεικαζούσης. Gaisf., quem sequitur Negris, e pluribus codd. dedit κατεικαζούσα, his additis: „legitima verborum constructio postulabat, ut sententia hunc in modum decurreret: μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσα τὰ γινόμενα, οὕτω Ξέρξην προήσονται καταλάβοι. Eam nunc immutat scriptor, ita ut sequens verbum a remotiore nominativo pendeat.“ Sed hoc nimis videtur quaesitum, nec sane ulla apparet causa, cur scriptorem tam subito structuram orationis mutasse credamus. Immo plana videntur omnia, si dativum κατεικαζούσῃ referas ad passivum ἐπευρεθῇ. Timebat scil. Xerxes, ne ab Amestride, quae iam antea coniciebat ea, quae facta sunt, invenire-

κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, φοβεόμενος δὲ Ἀμυστρον, μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω ἐπευρε- 40
 θῇ προήσων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου, καὶ χρυσὸν ἄ-
 πλετον, καὶ στρατὸν τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξαι· ἢ
 5 ἐκείνῃ· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον.
 ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἢ δὲ, περιχα- 45
 ρῆς ἐοῦσα τῷ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο· καὶ
 ἢ Ἀμυστρος πυνθάνεται μιν ἔχουσαν. Μαθοῦσα δὲ
 τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγ-
 νοτον· ἢ δὲ ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰ-
 τίην καὶ ταῦτα ἐκείνην προήσσειν, τῇ Μασίστῳ γυ-
 2 ναικὶ ἐβούλευε ὕλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα 50
 τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλῆϊον δεῖπνον προτιθέμε-
 νον· (τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ
 ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς· οὐνομα
 δὲ τῷ δεῖπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν, τυκτὰ, κατὰ δὲ
 τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε καὶ τὴν κε- 742
 φαλὴν σμᾶται μούνον βασιλεὺς, καὶ Πέρσας δωρε- 56

110

Amestridia re-
ginae atrox ze-
lotypia,

tur talia agens. — In seqq. ἐ-
 δίδου est obtulit, se daturum
 pollicitus est, nota verbi huius
 potestate. Ad verba: ἀλλ' οὐ
 γὰρ ἔπειθε conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 615 pag. 1242 et G.
 Hermann. ad Viger. pag. 811.
 Add. Herodot. IX, 93. Ver-
 bum ἀγάλλεσθαι attigi ad
 IV, 64.

Cap. CX.

οὐκ εἶχε ἔγκοτον] De hac
 locutione conf. III, 59. Add.
 Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
 Choephor. 37. In seqq. ver-
 bum φυλάξασα citat Suidas s.
 v. III p. 642. Vid. I, 49 ibiq.
 nott. VIII, 9.

ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασι-
 λεὺς] Male ἐν in quibusdam

omissum. Affert Herodotea A-
 thenaeus IV, 27 pag. 146 B.
 Vid. de die regis natali nott.
 ad I, 133. Ipsum festi nomen
 Τυκτὰ quid valeat, aliis disqui-
 rendum permittam. Scaliger
 Canon. Isag. III p. 260 expo-
 suerat *thronum*. Alii aliter. Cf.
 Reland. Diss. de vet. ling. Pers.
 p. 257. Creuzerus haec adscrip-
 sit: „Attigerunt hunc locum
 interpretes Hesychii II p. 1360
 et pag. 1432. Photius p. 526
 Dobr. et Lips. Τυκτόν· χειρο-
 ποίητον, quod ad Odyss. ε',
 206 trahit Schleusner. in Anim-
 adverss. pag. 463. Ego nihil
 exputo.“

σμᾶται] i. e. smegmate de-
 tergit. Vid. cit. ad IV, 73 et
 Casaubon. ad Athen. I. I. Plura

111

εται) ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἡ Ἀμνηστρις,
 χρῆζει τοῦ Ξέρξεω δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναι-
 3 κα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο
 μὲν, ἀδελφεοῦ γυναικα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναι-60
 τήν ἑοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου. συνῆκε γὰρ
 τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. Τέλος μέντοι, κείνης τε λιπα-
 ρεούσης, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυ-
 χῆσαι τὸν χρῆζοντα οὐ σφι δυνατόν ἐστι βασιλεῖος
 δεῖπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει.
 2 καὶ παραδούς, ποιεῖ ὥδε. τὴν μὲν κελεύει ποιεῖν 65
 τὰ βούλεται· ὁ δὲ μεταπεψάμενος τὸν ἀδελφεὸν λέ-
 γει τάδε· „Μασίστα, σὺ εἰς Λαρείου τε παῖς, καὶ
 „ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ' ἔτι τούτοις, καὶ εἰς ἀνῆρ
 3 „ἀγαθός. γυναικὶ δὴ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικεῖς, μὴ
 „συνοικεῖς· ἀλλὰ τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγα-70
 „τέρα τὴν ἐμὴν. ταύτῃ συνοικεῖς· τὴν δὲ νῦν ἔχεις,
 4 „οὐ γὰρ δοκεῖ ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναικα.“ Ὁ δὲ Μα-
 σίστης ἀποθωνμάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· „ὦ
 „δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων 75

de ipso verbo dabit a Cr. cita-
 tus Blomfield. ad Callimach.
 Lavacr. Pallad. vs. 32. Neque
 vero hic putō intelligi posse fra-
 grantius oleum, quo regium ca-
 put fuerit delibutum et deinde
 defricum. Facit huc quoque
 Strabo XV p. 718 s. 1046
 A. — In seqq. dedi χρῆζει et
 χρῆζοντα pro χρῆζει et χρῆ-
 ζοντα, quod cum Schaefero
 tenet Bekker. Conf. VII, 38
 ibique nott.

Cap. CXI.

κείνης τε λιπαρεούσης] κεί-
 νης e Florentino receptum.
 Vulgatam ἐκείνης cum Schae-
 fer. retinuit Matth. Verba: ὑπὸ
 τοῦ νόμου ἐξεργόμενος valent:

lege prohibitus, quo minus scil.
 aliter faceret petentique abnue-
 ret (conf. nott. ad VII, 96),
 quia fieri nequit, regia coena
 proposita, ut petenti quidquam
 denegetur s. petens voto excidat.
 — Paulo infra e Florent. re-
 ceptum γυναικὶ δὴ, ubi vulgo
 γυναικὶ δὲ, quod post Schae-
 ferum retinuerunt Matth. et
 Bekker.

λόγον λέγεις ἄχρηστον] „Vi-
 detur gravius quiddam sonare
 quam inutilem sermonem, nempe
 malum, importunum, infelicem,
 damnosum.“ Schweigh. in
 Lex. Herod. — In seqq. vo-
 cem τρεῖς post εἰσὶ plerique
 codd. ignorant, unde uncis in-
 cludere malui, quam prorsus

„με γυναικα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι
 „[τρεις] καὶ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίαν τῷ παιδὶ
 „τῷ σεωυτοῦ ἡγάγεο γυναικα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ
 „νόον τυγχάνει κάθτα ἐοῦσα· ταύτην με κελεύεις
 5 „μετέντα, θυγατέρα τὴν σὴν γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασι-80
 „λεῦ, μέγα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς
 „σῆς, ποιήσω μέντοι τούτων οὐδέτερα· σὺ δὲ μη-
 „δαμῶς βιώ, πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος. ἀλλὰ τῇ
 6 „τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν
 „ἥσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν.“ Ὅ85
 μὲν δὴ τοιοῦτοισι ἀμείβεται· Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς,
 7 λέγει τάδε· „Οὕτω τοι, Μασίστα, πέπρηκται· οὔτε
 „γὰρ ἂν τοι δῶην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε
 „ἐκείνη πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὥς μάθης τὰ
 „διδόμενα δέκεσθαι.“ Ὁ δὲ ὥς ταῦτα ἤκουσε, εἰ-

elicere, quod fecit Gaisfordius, improbante Schaefero, Matth. et Bekker. Quod vero h. l. sibi quodammodo opponuntur νεηνίαι et θυγατέρες, quorum prius vocabulum vulgo non tam ad sexum, quam ad aetatem respicit, attendi vult Doederlein in Actt. phill. Monacc. I, 1 p. 41, quamquam h. l. ob praegressum παῖδες aetatis simul ratio videtur haberi.

αὐτὴ τέ μοι] αὐτὴ pro αὐτῇ dedit Schaeferus, quem reliqui secuti sunt. Declarat nimirum Masistes, hanc uxorem ex animi sententia ipsi fuisse, sibi maxime accommodatam. Sic κατὰ νόον V, 106. VI, 130. I, 117. IX, 45. Mox e meliorum codd. consensu dedi θυγατέρα τὴν σὴν pro τὴν σεωυτοῦ, quod cum Schaefero retinuit Matth.

μέγα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμε-

νος θυγατρὸς] i. e. magni facio, quod coniugio filiae tunc me digneris. De participii usu vid. Viger. p. 771. Pro μέγα Florentinus dat μεγάλα, quod Schweighaeusero arridet quodque ipsum dedit Steger. Tu cf. III, 42.

μηδαμῶς βιώ] i. e. Tu noli vim mihi inferre, me ullo modo cogere. Mox libris iubentibus dedi ἥσσων, cuius loco Schaefer. et Bekker. ἕσσων. Vid. VIII, 113. V, 72.

πέπρηκται] i. e. ita sane actum est de te. Vid. nott. ad VII, 10 §. 3. Schweighaeuserus erat interpretatus: igitur hoc profecisti. — Mox e Florent. repositum δῶην, quod etiam habet Thomas Mag. pag. 227 h. l. citans s. v. διδώη. Vulgatam δόλην cum Schaefero tumentur Matth. et Bekker.

πας τοσόνδε, ἐχώρει ἔξω· „Δέσποτα, οὐ δὴ κώ με 90

112

„ἀπώλεσας.“ Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀμυστροῖς μεταπεψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναικα τὴν Μασίστεω· τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα κυσὶ προέβαλε, καὶ ῥίνα, καὶ ὦτα, 743 καὶ χεῖλεα· καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν 96

113

ἀποπέμπει διαλελυμασμένην. Ὁ δὲ Μασίστης οὐδὲν κω ἀκηκῶς τούτων, ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἴ- 2 ναι, ἐσπίπτει θρόνῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναικα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι ἑωυτοῦ υἱοῖσι καὶ δὴ κού τισι καὶ ἄλλοισι, 1 ὥς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλέα· τὰ περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὥς ἐμοὶ δοκέειν, εἶπερ ἔφθη ἀναβάς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν τέ μιν, 3 καὶ ἦν ὑπαρχος τῶν Βακτριῶν. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης 5 πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσουντα, πέμψας ἐπ' αὐ-

crudelitasque in uxorem Masistae horribilis.

Hinc turbae exortae, Xerxis regno graves futurae, nisi Masistae eiusque filiorum nece compositae fuissent.

Cap. CXII.

ἐν δὲ τούτῳ — χρόνῳ] Vid. VIII, 27. διαλυμαίνεται est foedissime tractat, dilacerat. Verba τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα in simili re exstant IV, 102.

Cap. CXIII.

ἐλπόμενος] i. e. suspicans indeque metuens. Vid. VI, 109 ibique allata.

ὥς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον] i. e. ut Bactriam provinciam ad defectionem sollicitaret. Bactriana praefectura memoratur III, 92, quam unam e maximis et amplissimis totius fere regni fuisse haud pauca testantur. Unde factum, ut ad-

iuvante ipso provinciae situ et ambitu, ibi crebrius exorirentur seditiones bellaque praefectorum cum regibus Persarum. Conf. Heeren. Id. II, 1 p. 316 et quae ad Ctesiam attuli pag. 93.

ὥς ἐμοὶ δοκέειν] Ita optimi quique codd. pro δοκέει. Vid. IV, 168. In seqq. ὑπαρχος est satrapa, ut V, 20 ibique nott.

ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσουντα] i. e. eum talia agitare consilia, talia moliri. De verbo πρήσσειν cf. IX, 108 ibique citt. — Mox revocavi κατέκτεινε, ubi Schaeferus dederat κατέκτεινεν.

τὸν στρατιὴν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκείνον
καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὴν στρατιὴν τὴν ἐκεί- 10
4 νου. Κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω καὶ τὸν Μα-
σίστειω θάνατον τοσαῦτα ἐγένετο.

114

Græcorum clas-
se in Hellespon-
tum ad pontes
rescindendos
profecta, cum eos
iam solutos de-
prehendissent
[8, 117.], Pelo-
ponnesii in Græ-
ciam revertun-
tur: Athenienses
ad Sestum oppu-
guandum se con-
vertunt,

Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλῃς ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἐλ-
λησπόντου πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ
ἀνέμων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς
Ἀβυδὸν, καὶ τὰς γεφύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς 15
ἔδοξεον εὐρήσειν ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τούτων οὐκ
ῥῆκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι
μὲν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδα Πελοποννησίοισι ἔδοξε
ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ καὶ Ξαν-

τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου]
„Suspisor vocem στρατιὴν ex
proximis inhaerentem memo-
riae scribentis, alterius vice male
fuisse repetitam. Qui Susis abie-
rat cum liberis, καὶ δὴ κου τισὶ
καὶ ἄλλοισι, quique necdum
pervenerat ad suam praefecturam,
is minus commode dici
poterat iam nunc secum ha-
buisset exercitum. Multo mihi
videretur accommodatius, si a
Xerxe missi in viâ dicerentur
interfecisse αὐτόν τε ἐκείνον
καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ
τὴν θεραπῆν τὴν ἐκείνου, si
hoc aliunde firmatum acciperem.“
Valckenaer. Lectioni
vulgatae haud scio an ita pa-
trocinandum, ut in ipsa via de
defectione cogitans Masistes co-
pias collegerit, sed a Xerxis ex-
ercitu oppressus, unâ cum co-
piis interierit. Quin ipsa suspi-
cio mihi orta est verba καὶ τὴν
στρατιὴν τὴν ἐκείνου e glossa
marginali in textum irrepsisse.

Cap. CXIV.

περὶ Λεκτὸν ὄρμεον] i. e. in
statione erant prope Lectum.
Verbum ὄρμεῖν hoc sensu ex-
stat VII, 22. Λεκτός, quod
rectius scribi Λέκτος censet
Schweighaeuserus, promonto-
rium Idae montis est, Lesbos
insulae obversum, de quo vid.
Schol. ad Nicandr. Alexiphl.
40 Athen. XIII pag. 598 C.
Strabon. XIII p. 604 A. s. p.
900 D. 606 C. s. p. 903 C.
Liv. XXXVII, 37. Quae at-
tulit Wesselingius, addens il-
lic navigantes ventis adversis
saepe in cursu impeditos et
retardatos fuisse. — Ad verba
ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες
vid. II, 115 ibique nott. Ad
ἐντεταμένας conf. IX, 106.

τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευ-
τυχίδα] Ad locutionem conf.
IX, 57. Thucydides ista tan-
gens I, 89 de dissensu Pelo-

- 115 *δίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομείναντας πειρᾶ-
 3 σθαι τῆς Χερσονήσου. Οἱ μὲν δὲ ἀπέπλεον· Ἀθη- 20
 ναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβάντες ἐς τὴν Χερσό-
 νησον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην,
 ὡς ἰόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον,
 ὡς ἤκουσαν παρῆναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσ-
 ποinton, ἐκ τε τῶν ἄλλων τῶν περιουζίδων, καὶ δὴ 25
 καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς
 2 τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς.
 εἶχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολᾶες, συνῆσαν δὲ Πέρ-
 σαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων συνηδὺς ὅμιλος.
 116 Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξης ὕπαρχος
 Ἀρταῦκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτά- 30
 2 σθαλος. ὃς καὶ βασιλέα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξη-
 πάτησε, τὰ Πρωτεσίλειω τοῦ Ἰφίλλου χορήματα ἐξ
 3 Ἑλαιουῦντος ὑφελόμενος. ἐν γὰρ Ἑλαιουῦντι τῆς Χερ- 744*

quo ingens Per-
sarum numerus,
quod caetera
Chersonesi op-
pida parum mu-
nita essent, con-
fluxerat.

Praefectus Sesto
a rege Artayctes,
homo impius in-
que Protesilaum
heroem contu-
meliosus.

ponnesiorum atque Athenien-
sium nihil prodit.

πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου]
i. e. tentare, num in suam di-
tionem redigere possent Chersone-
sum. Sic IX, 40 πειρώμενοι
τῶν Ἑλλήνων. — Mox reti-
nui, quod plerique codd. affe-
runt διαβάντες, a Schaefero,
quem Bekker. sequitur, muta-
tum ex uno Sancrofti cod. in
διαβαλόντες; quamquam id
ipsum *trañciendi* notione haud
infrequens, ut monstrant a Val-
cken. allata ex Herod. VI, 44.
V, 33. 34. Thucyd. II, 83.
VI, 30. Aristid. III p. 577. Eu-
nap. in Proaeres. p. 129 p. 73
Boissonad. quem ipsum conf. in
annotat. pag. 270. At mihi
haec lectio docti cuiusdam ho-
minis deberi videtur industriae.
De Sesto vid. VII, 33. Thucy-

dides quoque l. l. Sesti obses-
sionem memorat.

Cap. CXV.

παρῆναι — ἐς τὸν Ἑλλήσ-
ποinton] Cf. de locutione I, 21
et ad praegressas voces de Sesto
conf. Ephori fragm. p. 198 a
Cr. laudata. — De Cardia dixi
ad VI, 33. ὅπλα rudentes sunt,
ut VII, 25. — ἐνθαῦτα accipio
huc, istuc; de quo usu plura A.
Bekker. in Spec. Philostr. p.
77. 78.

Cap. CXVI.

ὕπαρχος] Conf. nott. ad V,
20 et ad seqq. VII, 33 ibique
nott.

ἐξ Ἑλαιουῦντος ὑφελόμενος]
Pro ὑφελόμενος, cuius loco
sanequam expectabas Ionum
more ὑπελόμενος, quod ipsum

συνήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἐνθα ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι 35 καὶ ἀργύρεαι, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταΰκτης ἐσύλησε, βασιλέος δόντος. 4 λέγων δὲ τοιάδε, Ξέρξεα διεβάλετο· „Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἑλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν „τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης κυρήσας, ἀπέθανε. 40 „τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καὶ τις μάθῃ ἐπὶ 5 „γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.“ ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξεα δοῦναι ἀνδρὸς οἴκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκείνος ἐφρόνεε. Ἐπὶ 45 γῆν δὲ τὴν βασιλέος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑω- 7 τῶν εἶναι Πέρσαι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἑλαιούντος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε,

nunc dedisse video Bekkerum, duo codd. cum Valla dant αἰτήσας, quod probante Valcken., coll. Koen. ad Gregor. Cor. De Dial. Ion. §. 18 p. 399, recepit Schaef. Equidem cum Matth. in vulgata acquiescendum censui, ubi aoristum ὑφελόμενος explicat G. Hermann. ad Viger. pag. 775. Unde loci hic fere sensus: „Qui regem — deceperat atque pecunias — surripuerat. De Elaeunte urbe conf. nott. ad VII, 33. — Pro ἔην restitui ἦν e Florentino aliisque.

Ξέρξεα διεβάλετο] i. e. Xerxem deceperat. Qua significatione alibi Noster actiivum posuit; vid. V, 50 ibique nott. VIII, 110.

τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυτῶν εἶναι Πέρσαι κ. τ. λ.] εἶναι Πέρσαι e Florent. aliis-

que revocatum pro vulg. Πέρσαι εἶναι, quod Schaefer. et Matth. retinent. Ipsam sententiam notavimus ad I, 4. Hinc vero (h. l. addit Wesseling.) audax fluxit et importunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris: cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, εἶναι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέγροις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας· εἶναι γὰρ αὐτὰ Περσῶν προγονικά κτήματα: esse enim Persarum hereditarias atque a maioribus acceptas possessiones, in Herodian. VI, 3 [VI, 4 §. 5. VI, 2 §. 2.]

καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε καὶ ἐνέμετο] τέμενος hic vocatur ager exemptus et consecratus iuxta Protesilai sepulcrum, ut IV, 161. In hoc igitur agro, qui

καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅπως ἀπίκειτο ἐς Ἐ-50
 8 λαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. Τότε δὲ
 ἐπολιορκέτο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος
 ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας.
 117 ἀφυλάκτῳ δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον. Ἐπεὶ δὲ πολιορ-
 κευόμενοι σφί φθινόπωρον ἐπερίνετο, καὶ ἡσχαλλον 55
 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τε τῆς ἐσωτῶν ἀποδημέοντες καὶ

Obsidione diu
 protracta,

Protesilao heroi consecratus erat, sementem fecit pecoraque sua pavit; nam verbum νέμεσθαι hic ad pascua gregesque spectare recte monet Schweighaeuser. in Lex. Herod.

ἀφυλάκτῳ δέ κως αὐτῷ ἐπέ-
 πesson] ἀφυλάκτῳ primus de-
 dit Schaeferus e duobus codd.
 pro vulg. ἀφύκτως quale ad-
 verbum vereor ut exstet, quam-
 quam adiectivum ἀφυκτος de
 eo, quod evitari nequit, haud in-
 solitum. Vid. Plutarch. II p.
 107 B. Stob. Eclogg. Physs.
 p. 8. Aleiphr. I, 25. Quae at-
 tulit Wesselingius, haec
 subiiciens: „Sed Artayctes,
 modo provide et consulto egis-
 set, aut vitare obsidionem, aut
 apparatu ad eam tolerandam
 sese potuerat instruere. Neu-
 trum observavit; unde ex im-
 proviso, uti Valla, ἀφυλάκτῳ
 (non ἀφυλάκτως) supervene-
 runt. Simile Polyaei VIII,
 36. Plutarch. II p. 262 C. Hero-
 diani VI, 5.“ Addit Schweig-
 haeuserus ἀφυλάκτως διακεί-
 σθαι e Polyb. IV, 36 §. 4 le-
 ctionem ἀφυλάκτως ita defendi
 posse putans, ut Herodotum
 dixisse credamus: „ita de im-

proviso eum adorti sunt Atheni-
 enses, ut effugi non potuerint,
 id est, ut ille et qui cum eo
 erant, effugere non potuerint“:
 nempe (sunt ipsa Schweig-
 haeuseri verba), „quod ex in-
 sequentibus intelligitur, et na-
 vibus urbem obsederunt et ex-
 scensione factâ eandem a con-
 tinente ita circumsederunt, ut
 effugere nemo posset.“ Mibi,
 ut dicam quod sentio, hoc ἀ-
 φύκτως magis exquisitum quam
 verum videtur: quare haud re-
 cepti. Adiectivum ἀφύλακτος
 pluribus locis apud Plutarchum
 inveniri cognovi e Wytten-
 bach. Ind. Graecitat. T. VIII,
 1 p. 304.

Cap. CXVII.

ἐπερίνετο] Sic dedi cum
 Bekkero, Matth. et Schaefero;
 Schweigh. et Gaisf. e tribus
 codd. dederunt ἐπιρίνετο. Ver-
 bum ἀσχάλλειν attingi ad III,
 152. Ad verba ὅπως ἀπάγοιεν
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 531
 not. 2 pag. 1037. — De usu
 particularum πρὶν ἢ conf. citt.
 ad IX, 93. — τὸ Ἀθηναίων
 κοινὸν convenit cum Thucyd.
 I, 89. Sed vide quoque He-
 rod. V, 109. VI, 14.

οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅπως ἀπάγοιέν σφιας ὀπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφιας μεταπέμψηται. οὕτω δὴ ἔστειργον τὰ 60 παρεόντα.

118

fame compulsi
Persae noctu au-
fugiant: itaque
Athenienses Se-
sto potiuntur.

Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμέ-
νοι ἦσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔφοντες τῶν κλι-
νέων ἐσιτεύοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι εἶχον,
οὕτω δὴ ὑπὸ νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἱ τε Πέρ- 65
σαι καὶ ὁ Ἀρταῦκτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὁπισθε τοῦ
2 τείχεος καταβάντες, τῇ ἣν ἐρημότατον τῶν πολεμί-
ων. ὥς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησίται ἀπὸ τῶν
πύργων ἐσήμεναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γέγονός, καὶ
τὰς πύλας ἀνοιξαν τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖνες ἐδίωκον,
οἱ δὲ τὴν πόλιν εἶχον. Οἰόβαζον μὲν νυν ἐκφυγόν- 745
τα ἐς τὴν Θρηϊκὴν Θρηϊκὴς Ἀψίνθιοι λαβόντες ἔθν- 70

119

Fugientium pars
a Thracibus ca-

ἔστειργον τὰ παρεόντα] i. e. praesentem rerum statum aeque tulerunt animo, contenti erant, s. praesentibus acquieverunt. De verbi στέργειν structurâ cum quarto casu post Gataker. ad Antonin. De se ips. VI, 44 monuerunt Matth. Gr. Gr. §. 399 not. 2 p. 730 et Voemel. ad Demosth. Phill. II §. 19. Annot. p. 27.

Cap. CXVIII.

ὥστε τοὺς τόνους ἔφοντες τῶν κλινέων] „τόνοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vid. Polluc. X, 37.“ Wesseling. Vocem Χερσονῖται excitat Stephan. Byz. s. v. pag. 756. — Χερσόνησος vid. Herod.

VI, 39 et IX, 120, ubi libri fluctuant, et conf. Voemel. l. l: p. 39.

Cap. CXIX.

Ἀψίνθιοι] Vid. VI, 34. Πλείστωτος qui fuerit, aequè ignoro atque Wesseling. — Ad locutionem οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταῦκην conf. IX, 57. Mox cum recentt. edidi καὶ ὥς κατελαμβάνοντο, ubi particulam καὶ, quam plerique codd. agnoscunt, neglexerunt Schaefer. et Matth. — Ad verba ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν Wesseling. conferri vult Oudendorp. ad Frontin. II, 1, 18. Tu conf. Xenoph. Hellen. II, 1, 13. 14. Mel. II, 2 §. 7. Scylac. Periopl. §. 68 p. 28 Huds. Cornel. Nep. Con. 1 Lys. 1. In fine cap. revocavi ἦγον, cuius loco

σαν Πλειστόρω ἐπιχωρίῳ θεῷ, τρώπῳ τῷ σφετέρῳ·
 2 τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρώπῳ ἐφόνευσαν. Οἱ
 δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταῦκτην ὕστεροι ὀρμηθέντες φεύ-
 γειν, καὶ ὥς καταλαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ
 Αἰγὸς Ποταμῶν ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνὸν, οἱ 75
 3 μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συν-
 δήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες ἦγον ἐς Σηστόν· μετ' αὐ-
 τῶν δὲ καὶ Ἀρταῦκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ
 120 τὸν παῖδα αὐτοῦ. Καὶ τερ τῶν φυλασσόντων λέ-
 γεται ὑπὸ Χερσονησιτέων, ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας 80
 γενέσθαι τοιόνδε. οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι
 ἐπάλλοντό τε καὶ ἥσπαιρον, ὅπως περ ἰχθύες νεο-
 2 ἄλωτοι. καὶ οἱ μὲν περιχυθέντες ἐθωύμαζον· ὁ δὲ
 Ἀρταῦκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα
 3 τοὺς ταρίχους, ἔφη· ἤξιενε Ἀθηναῖε, μηδὲν φο- 85

pli trucidantur :
 caeteri cum ipso
 Artaycta in ma-
 nus Athenien-
 sium incidunt.

Artayctes ob im-
 pietatem in cru-
 cem actus [7, 33].

Schaefer. e duobus codd. ἡγα-
 γον, quod hinc quoque recepit
 Bekkerus.

Cap. CXX.

οἱ τάριχοι] Cr. conferri iu-
 bet Fragin. Lexici Gr. apud
 Hermann. De emend. Gr. Gr.
 pag. 325. Qui idem in Com-
 mentit. Herodot. p. 10 de huius
 vocis ac similium notione dispu-
 tans, dupliciter eas poni obser-
 vat tam de quolibet salsamenti
 genere quam de condiendis ca-
 daveribus, indeque etiam pen-
 dere vim ostenti, quod Hero-
 dotus referat h. l., ubi paulo
 post legimus τεθνεῶς καὶ τά-
 ριχος. Observat quoque Köh-
 ler. (Mémoires de l'Acad. de
 Petersbourg. VIème ser. T. I. ann.
 1832 p. 353 seq.) τάριχος ple-
 rumque dici de piscibus sale
 conditis.

HERODOT. IV.

ἐπάλλοντό τε καὶ ἥσπαιρον]
 i. e. pisces sale conditi, igni im-
 positi subsiliebant palpitabantque.
 Citant Eustath. ad Odys. XII
 p. 497, 30 s. 1728, 35 (qui ha-
 bet ἥσπαιρον, plane ut VIII,
 5) et Athenaeus III p. 119 D.
 E. Ad verbum πάλλεσθαι vi-
 brare, concuti Schweigh. citat
 VII, 140. Homer. II. XXII, 452.
 Plutarch. Cicer. 35. Ac supra
 I, 141 invenimus ἰχθύς παλ-
 λομένους. De verbo ἀσπαί-
 ρειν Wesseling. conferri iubet
 Apollodor. III, 13 §. 6. Ae-
 schyl. Pers. 983. Eurip. Iphig.
 Aul. 1587. ἰχθύες νεοάλωτοι
 sunt pisces recens capti. Utitur
 voce νεοάλωτος de recens sub-
 actis gentibus Dio. Cass.
 XLIX, 38 p. 473 E. — Ad
 verbum περιχυθέντες (circum-
 fusi, circumstantes) conf. nott.
 ad Plutarch. Flamin. p. 108.

„βέο τὸ τέρας τοῦτο· οὐ γὰρ σοὶ πέφηνε· ἀλλ' ἐμοὶ
 „σημαίνει ὃ ἐν Ἐλαιοῦντι Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ
 „τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει
 4 „τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά οἱ τάδε 90
 „ἐθέλω ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον
 „ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ·
 „ἀντὶ δ' ἐμεωντοῦ καὶ τοῦ παιδὸς ἀποδώσω τάλαν-
 5 „τα διηκόσια Ἀθηναίοισι, περιγεγόμενος.“ Ταῦτα
 ὑπισχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε. 95
 οἱ γὰρ Ἐλαιοῦσιοι τῷ Πρωτεσίλεω τιμωρόντες ἐδέοντό
 μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτη ὁ
 βυόος ἔφερε. ἀπαγαρόντες δὲ αὐτὸν εἰς τὴν ἀκτὴν εἰς τὴν
 Ξέρξης ἔξευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι ἐπὶ τὸν κο-
 λωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, σάνίδα προσπασ-

πέφηνε] *adparuit* interpreta-
 tur Schweighaeuser., ex ante-
 cedentibus assumens τέρας. At-
 tigit idem portentum Philo-
 stratus, ad VII, 33 laudatus, ubi
 τὸ τάριχος ἀναβιῶναι legimus.
 Mox cum Matth. retinui τίνε-
 σθαι (*ulcisci, poenam luere*).
 Unus Sanceroti liber σινέεσθαι,
 ut IX, 13, alii σίνεσθαι, quod
 ipsum cum Schaefero dedit
 Bekkerus. Valckenaerius ma-
 luerat τίννυσθαι i. e. τιμωρεῖ-
 σθαι, quo ipso eadem in re uti-
 tur Pausan. III, 4 §. 5.

ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπι-
 θεῖναι] Ita exhibens Schweig-
 haeus. in nota ait sibi probari
 Pauwii coniecturam ἄποινά
 μοι, quam eandem in Latina
 versione expressit: *nunc igitur*
ego hanc mihi ipse mulctam, quā
redimam culpam, volo irrogare.
 Mihi haud opus videtur a libris
 scriptis discedere. *Nunc igitur,*
inquit Artayctes, haec re-

demtionis pretia ei (of i. e. αὐ-
 τῷ, Protesilaos scil.) *aiponam*
s. solvam, tanquam mulctam
scil. mihi sponte irrogatam. ἄ-
ποινα invenies VI, 79. ἐπι-
θεῖναι cur solvere, pendere esse
neget Schweighaeuserus, haud
intelligo. Sic mox καταθεῖ-
ναι deponere in dei scil. tem-
plo, id est solvere. Quo eodem
sensu alibi καταβάλλειν. Cf. II,
159.

τιμωρόντες] *ulturi* scil. Pro-
 tesilaum ab Artaycta laesum.
 Ad verbum καταχρησθῆναι cf.
 nott. ad IV, 146. De *Madlyto*
 dixi ad VII, 33.

σανίδα προσπασσαλεύσαν-
 τες] Vid. VII, 33 ibique nott.
 Aliquot libri *σανίδας*. Tu cf.
 haec excitantem Eustath. ad
 Odyss. p. 1923, 46 s. 780 med.
 Quod vero Schweighaeuserus
 vel πρὸς ante *σανίδα* inseren-
 dum vel *σανίδι* rescribendum
 censet (in quod idem incidere

121

σαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλ-
μοῖσι τοῦ Ἀρταΰντεω κατέλευσαν. Ταῦτα δὲ ποιή-
σαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ τε ἄλλα χορήμα-
τα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὄπλα τῶν γεφυρέων, ὥς
ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱερά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐ-
δὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο.

His ita gestis, et
Athenienses
Graeciam repe-
runt.

122

Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταΰντεω τοῦ ἀνακρεμασθέν-
τος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσῃσι ἐξηγη-
σάμενος λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες Κύρῳ προσ-
2 ἤνεικαν, λέγοντα τάδε· „Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἤγε-
„μονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀ-
„στυάρεα· φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύ-
„την τροχέην, μεταναστάντες ἐκ ταύτης ἄλλην ἔχω-
3 „μεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, πολ-
„λαὶ δὲ καὶ ἑκαστέρω· τῶν μίαν σχόντες πλέοσι ἐσό-

746

Artembares, Ar-
tayctae illius
avus, quid olim
Persis, impro-
bante Cyro, sua-
10 serit. Coelum
mite ac solum
fertile viris for-
tibus gignendis
ineptum.

Reiskius): mihi vix necesse vi-
detur a codd. auctoritate rece-
dere, modo ita intelligas: *ubi*
tabulam s. palum fixerant scil.
in terra. Schweighaeuserus
interpretatus erat *clavis asseri*
adfixum suspenderunt. — Ad
verbum κατέλευσαν conf. nott.
ad IX, 5.

Cap. CXXI.

τὰ ὄπλα] Conf. VI, 25 et ad
verba οὐδὲν ἔτι (in quo con-
spirant codd.) πλέον nott. ad
VI, 42. Quare non opus cum
Werfero reponere ἐπὶ pro
ἔτι.

Cap. CXXII.

ἐξηγησάμενος λόγον] i. e.
sermonis auctor fuit, primus Per-
sas edocuit sermonem, quem illi
surripientes Cyro attulerunt s.
proposuerunt eo scil. consilio,

ut ille Persarum regnum per
orbem terrarum constitueret.
ἀνδρῶν δὲ σοὶ] i. e. *inter*
homines autem tibi, everso Asty-
age, *imperium Iupiter tradidit*.
De Persarum Iove conf. I, 131.
VII, 40.

καὶ ταύτην τροχέην] „Pa-
ria de ingenio et habitu Persi-
cae regionis Plato De Legg. III
p. 695 A et Herodoti assecta-
tor Arrianus Exped. Alex. V,
4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε
πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τρα-
χείας οἰκήτορες, nempe prin-
cipio regis Cyri.“ Wesseling.
Platonis loco add. Xenoph. Cy-
rop. VII p. 117, 5 [VII, 5, 67].
In seqq. pro ἑκαστέρω in tribus
codd. exstat ἑκατέρω. Vid. VI,
108. VII, 49. Verba πλέοσι
ἐσόμεθα θωυμαστότεροι va-
lent: pluribus hominibus maiori
erimus admirationi.

4, „μεθ' αὐτῶν θωυμαστότεροι. οἰκὸς δὲ ἄρχοντας ἄνδρας 15
 „τοιαῦτα ποιεῖν· κότε γὰρ δὴ καὶ παρ' ἑξὶ κάλλιον,
 „ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν πάσης τε
 5, „τῆς Ἀσίας;“ Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ
 θωυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιεῖν ταῦτα· οὔτω 20
 δὲ αὐτοῖσι παραινέει κελεύων παρασκευάζεσθαι, ὥς
 6 οὐκέτι ἄρξοντας, ἀλλ' ἀρξομένους. φιλεῖν γὰρ ἐκ
 τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι·
 οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι καρπὸν τε θωυμα-
 7 στὸν φύειν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε 25

κότε γὰρ δὴ καὶ παρ' ἑξὶ κάλλιον] i. e. *quando enim hoc sane commodius s. melius fieri poterit.* Tu conf. III, 73. 142, ne plura. Pro κότε Sancerotti codex habet κότερα, cf. I, 91. Ad verba καὶ οὐ θωυμάσας τὸν λόγον conf. Plutarch. II p. 172 E.

οὔτω δὲ αὐτοῖσι κ. τ. λ.] Ad Persas refero. Nec moror accusativos subsequentes ἄρξοντας et ἀρξομένους; vid. modo IX, 79. Participium ἀρξομένους passivo sensu accipiendum, ut πολιορκησόμενοι IX, 97. V, 34.

φιλεῖν γὰρ — ἄνδρας γίνεσθαι] Facit huc Hippocratis locus De aer. aq. et locc. §. 33 p. 289 s. 347 itemque Senecae De ira II, 16 et, ubi eadem sententia proditur quamquam diversis verbis Plutarch. II p. 172 F. Plura Cyri dicto similia collegit Gataker. ad Antonin. IV, 39 coll. Dunaeo in Demosthen. p. 131. Ex Herodoto autem expressus videtur Valckenaerio Livii locus XXIX, 25 „fertilissimus agere eoque ab-

undans omnium copia rerum est regio: et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.“ Ad ipsam sententiam, quam plerumque veram, in universum tamen fallacem esse ait Wesseling, conf. Heeren. Id. I, 1 p. 194. 395. Veram illam esse contenderat quoque Larcherus, recentioris historiae exemplis quibusdam adiectis. Quin celeberrimum Montesquieu in libro de legum causis (ita enim cum I. A. Ernesto reddere licet Latine libri titulum *Esprit des Loix*) idem observasse pluribusque exposuisse addit, quamquam, indice Larchero, minus respexit ad Christianae religionis vim atque auctoritatem omnibus locis ac temporibus ita accommodatae, ut vix ea, quae olim fuerit, nunc quoque inveniat aëris atque coeli vis.

τὰ πολέμια] Vid. nott. ad IV, 3. Verbum *συγγνόντες* valet: *quum* (veram scil. Cyri sententiam esse) *intellexis-*
sent.

συγγινόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἐσσωθέντες
τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἶλοντο λυπρὴν
οἰκόντες μᾶλλον, ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι
δουλεύειν.

ἄρχειν τε εἶλοντο λυπρὴν
οἰκόντες — δουλεύειν] i. e.
imperare maluerunt tenuem in-
colentes terram, quam campe-
strem fertilemque colentes aliis
servire. Vocem λυπρὴν de solo
gracili ac tenui Noster adhi-
buit, ut Homer. Od. XIII, 343
de Ithaca. — Post haec verba
in nullo quantum scio Herodoti
codice quidquam amplius legi-
tur ipseque finis historiarum in
quibusdam codicibus diserte
indicatur: ut sane nulla sit
causa, cur epilogum quendam
interiisse existimemus praeser-
tim cum Herodoti narratio eo,
unde exorsa erat, hic quasi re-
dire videatur, consilio totius
operis expleto: quam in rem
longior ad h. l. exstat annota-
tio Schoellii, vernaculi inter-

pretis: immo mihi dudum ob-
orta est suspicio, ea ipsa, quae
cap. 122 exstant, vel a Gram-
matico quodam Herodoteis ad-
suta vel ab ipso Herodoto re-
licta esse imperfecta morte sci-
licet oppresso atque impedito,
quo minus ultimam hisce ad-
moveret manum. Commovet
me ipsum argumentum, ipsa
oratio, quae nescio quid ha-
bet insolentius ac durius, vi-
dentur sententiae grammatici
seduli operâ aliorum scripta
compilantis potius congestae
quam ex Herodoti ingenio pro-
latae. Sed cum in hisce Herodoti
libris haud pauca exstant men-
da, quae libros nobis servatos
antiquitate praevertant, h. quo-
que loco certi quid constituere
valde lubricum atque anceps.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἘΝΑΤΗ.

COMMENTATIO

DE

VITA ET SCRIPTIS HERODOTI.

Prooemium.

De Herodoti Vita et scriptis praeter *Bouhierum* (*Io. Bouhier. Recherches et Dissertations sur Herodote* Dijon 1746. 4) et *Petr. Wesselingium* in Dissertatione *Herodotea*, quae prodiiit Ultraiect. 1758, 8. potissimum consulantur:

Fabric. Bibliothec. Graec. Lib. II, cap. XX, V. II p. 327 ed. quart. — *Larcher.*: La Vie d'Herodote, in primo Tomo Gallic. versionis. — *Fr. Creuzer.*: Die historische Kunst der Griechen in ihrer Entstehung und Fortbildung. Leipzig. 1803. — *D. Schulz.*: Dissertat. De Herodoti Vita (in edit. Herodot.) — *F. C. Dahlmann.*: Herodot. Aus seinem Buche sein Leben. Altona. 1823. 8. (Etiam sub titulo: Forschungen auf dem Gebiete der Geschichte II. Band. I. Abtheil.) — *C. G. L. Heyse*: De Herodoti Vita et Itineribus. Dissertat. inaugural. etc. Berol. 1826. 8. — *H. Ferd. Jaeger.*; Disputationes Herodoteae duae etc. Gotting. 1828. 8. — *G. Bötticher.*: De *θείῳ* Herodoteo s. de Herodoti in componendis rerum monumentis pietate. Berolin. 1830. 4. — *K. Hoffmeister.*: Sittlich-religiöse Lebensansicht des Herodotus, Essen 1832. 8. (Etiam sub titulo: Beiträge zur wissenschaftlichen Kenntniss des Geistes der Alten, zweites Bändchen.) — *Albert. de Longh.*: Disquisitio de Herodoti philosophia. Traiect. ad Rhen. 1833. 8. — *F. Hand* in Encyclopaed. Erschii et Gruber. Ser. II, Vol. VI p. 308 seqq.

Alia Herodotum illustrantia scripta aut suis quaeque locis indicavimus aut infra §. 18 huius Commentat. enumeravimus. Quae

vero in hac nostra Commentatione tractantur, indicabit hicce singull. capp. index:

- §. 1. De tempore et nomine Herodoti.
 - §. 2. De patria Herodoti, parentibus, cognatis.
 - §. 3. De educatione et institutione Herodoti eiusque com-
moratione in Sami insula.
 - §. 4. De recitatione operis Olympiae aliisque locis habita.
 - §. 5. De discessu Herodoti e Graecia in Italiam, Thu-
riorum in urbem.
 - §. 6. Quo usque Herodotus vixerit. De Herodoti ima-
ginibus.
 - §. 7. De itineribus Herodoti.
 - §. 8. De fontibus historiae Herodoteae. De Hecataeo
Milesio.
 - §. 9. Continuatur in eodem argumento. Quid sophistis
ac philosophis Herodotus debeat.
 - §. 10. Continuatur in eodem argumento. Artis criticae
initia apud Herodotum, qui verum dicere num
voluerit atque potuerit, quaeritur.
 - §. 11. De ambitu operis Herodotei.
 - §. 12. De Herodoti consilio in historia scribenda et Homeri
imitatione. Herodoti sententia de deo divinisque
rebus, de fato, de divina iustitia et providentia,
de oraculis et denique de rebus publicis.
 - §. 13. De inscriptione operis Herodotei.
 - §. 14. De Herodoti sermone et dialecto Ionica.
 - §. 15. De indole orationis Herodoteae eiusque virtutibus.
 - §. 16. De laudatoribus Herodoti, eiusdemque detrectato-
ribus. De glossis.
 - §. 17. De codicibus Herodoti.
 - §. 18. De editionibus Herodoti aliisque subsidiis.
-

§. 1.

Exordiamur locis classicis Suidae et Auli Gellii. Quorum ille sic habet (II p. 76 Kuster. s. T. I p. 1697 Gaisf.):

Ἡρόδοτος, Ἀύξου καὶ Ἀρνοῦς, Ἀλικαρνασσεύς, τῶν ἐπιφανῶν καὶ ἀδελφῶν ἐσχηκῶς Θεόδωρον, μετέστη δ' ἐν Σάμῳ διὰ Λύγαμιν, τὸν ἀπὸ Ἀρτεμισίας τρίτον τύραννον γενόμενον Ἀλικαρνασσῶ. Πισίνδηλις γὰρ ἦν υἱὸς Ἀρτεμισίας· τοῦ δὲ Πισινδήλιδος Λύγαμις. Ἐν οὖν τῇ Σάμῳ καὶ τὴν Ἰάδα ἡσκήθη διάλεκτον καὶ ἔγραψεν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις θ' ἀρχάμενος ἀπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καὶ Κανδαύλου τοῦ Ἀνδῶν βασιλέως· Ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν καὶ τὸν τύραννον ἐξελάσας, ἐπειδὴ ὕστερον εἶδεν ἑαυτὸν φθονούμενον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, εἰς τὸ Θούριον ἀποικιζόμενον ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐθελοντῆς ἦλθε· καὶ κεῖ τελευτήσας ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τέταπται. Τινὲς δὲ ἐν Πέλλῃ αὐτὸν τελευτῆσαι φασιν. Ἐπιγράφονται δὲ οἱ λόγοι αὐτοῦ Μοῦσαι.

Quae sequuntur reliqua, ad nostram rem minus spectant.

Alter locus Gellii est in Noctt. Att. XV, 23 sic scribentis :

„Hellenicus, Herodotus, Thucydides, historiae scriptores, in iisdem temporibus fere laude ingenti floruerunt et non nimis longe distantibus fuerunt aetatibus. Nam Hellenicus in initio belli Peloponnesiaci fuisse quinque et sexaginta annos natus videtur, Herodotus tres et quinquaginta, Thucydides quadraginta. Scriptum hoc in libro XI Pamphilae.“ *)

Unde consequens est, bellum Peloponnesiacum ortum cum sit Olymp. LXXXVII, 1 sive 431 a. Chr. n., Herodotum fuisse natum Olymp. LXXIV, 1 sive 484 a. Chr. n. sex igitur annis post pugnam Marathoniam et quatuor annis ante Xerxis expeditionem in Græciam pugnamque Salaminiam; ita ut, qui puer bella Persica videre vix potuit, eos tamen, qui his bellis interfuerant, cognoscere potuerit; cuius rei indicium praebere videtur sermo cum Thersandro Orchome-

*) Quae mulier docta, Neronis aequalis, historiarum libros XXXIII scripsisse et Ctesiae Persica in epitomen redelegisse fertur. Cf. Suidas T. III p. 14 Kust. Phot. Cod. CLXXV. Schöll. Hist. litt. Graec. II p. 380. Sed Pamphilae, ut monet Crenzerus, in nonnullis refragaturus erat Krüger. Vid. ad Clinton Fast. Hellen. I p. 23 coll. p. 29.

nio habitus IX, 16. Et congruunt cum hac temporum notatione testimonia Dionysii Halicarnassensis, qui in Iudic. de Thucydid. 5 p. 820 Reisk. sic scribit: ὁ δ' Ἀλικαρνασσεὺς Ἡρόδοτος γενόμενος ὀλίγω πρότερον τῶν Περσικῶν, παρεπτείνας δὲ μέχρι τῶν Πελοποννησιακῶν, et Diodori Siculi II, 32, ubi haec leguntur: Ἡρόδοτος κατὰ Ξέρξην γεγονὼς τοῖς χρόνοις. Itaque non audiendus est Eusebius, qui in Chronic. ad Olymp. LXXVIII (pag. 168) haec scripsit: Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσεὺς ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο, neque Tzetzes, qui Euripide minorem facit Herodotum. (Cf. Poppo Prolegg. ad Thucydid. I p. 321). Aliorum commenta lubens transeo.

Ipsu nomen scriptoris omni dubitatione exemtu videtur, quippe quod in omnibus quantum scio libris scriptis pariter scriptum invenitur Ἡρόδοτος idemque etiam nomen aliis Graeciae viris tribuitur ac probatur alius cuiusdam *Herodoti* commemoratione VIII, 132, haud inconsulto, uti videtur, facta. Ab Ἡρας voce deductu nomen docet Etymologus Gudianus p. 248; *) ut sane *a Iunone datum* intelligas. Itaque non miru crebrius hoc nomen reperiri per Graecorum scripta; in quibus amplius decem inveniuntur *Herodoti*: **)

1. *Herodotus*, Asopodori filius, quem Pindarus celebrat Isthm. I.
2. *Herodotus*, Democriti frater, teste Suidâ s. v. *Ἀημοκρ.* T. I p. 542 coll. Aelian. V. H. IV, 20 ibique Perizon. p. 288.
3. *Herodotus* philosophus, apud Diogen. Laert. X, 3 §. 4 coll. IX, 7 §. 34.
4. *Herodotus* Sexti Empirici magister, Ariei filius, de quo idem Suidas s. v. *Σέξτρος* T. III p. 299 seqq. Diogen. Laert. IX, 12, 7 (116). Sunt qui eundem esse putent atque *Herodotum* medicu, quem Galenus citat T. V p. 472 in Sext. Epidem. II, 42 coll. Method. Therap. 7 T. IV p. 109 et de bono et malo succo pag. 355, cui eidem vel Galeni quaedam scripta tribuunt. Et *Herodoti* medici, qui Hadriani tempore insigniter medicam artem exercuit, idem pluribus locis meminit Galenus T. II p. 50 coll. 13. 14. 32. 380. Hunc si quinto loco ponimus Herodotum,
6. erit *Herodotus* Olophyxo in Thracia oriundus; de quo Suidas s. v. *Ὀλόφυξις* (II p. 680) qui de Nymphis et sacrificiis scripsisse fertur.
7. *Herodotus* mimus Antiochi secundi aetate, de quo Athenaeus I, 34 p. 19 C. p. 72 Schweigh.

*) „τὰ γὰρ παρὰ τὴν Ἥραν ὀνόματα εἰς ὃς σύνθετα διὰ τοῦ ὁ λέγεται, Ἡρόδοτος, Ἡροδικός.“

**) Vid. Fabric. Bibl. Graec. Vol. II p. 347 et Hand. in Ersch. et Gruber. Encyclop. Ser. II. Vol. VI p. 394 seq.

8. *Herodotus*, Menandri Protectoris frater, qui sub Mauritio imperatore historiam inde ab Agathiae morte conscripsit, teste Suidâ s. v. *Μένανδρ.* II p. 531 coll. Codin. De orig. Constant. (Corp. Byzant. T. XX p. 26) et Malel. Chronic. I p. 200. Wesseling. Diss. Herodot. p. 5.

9. *Herodotus*, qui Olympiae vicit teste Pausan. VI, 19.

10. *Herodotus* statuarius, Praxitelis ferme aequalis, Olyntho oriundus, apud Tatian. advers. Graec. LIII, 54.

Quibus undecimo loco is addi potest *Herodotus*, cuius VIII, 132 mentionem fieri diximus. Ac denique etiam addunt *Herodotum*, scriptionis De Vita Homeri auctorem, de quo conf. infra §. 16.

Herodotum quendam grammaticum mihi videor cognoscere eum, contra quem Manetho scripsisse fertur librum ab Etymolog. s. v. *Ἀεοντοκόμος* p. 570, 23 laudatum; nisi mendum hoc in loco subsit, praesertim cum haud raro *Herodoti* nomen cum aliis similibus a librariis confusum esse videamus. Conf. Wesseling. Dissert. Herod. III p. 20 seq. IV p. 27 seqq. Hand. l. l. p. 380.

§. 2.

Patriam Herodotus ipse in operis prooemio indicat *Halicarnasum*: ad quam urbem spectant hi quoque loci I, 144. II, 178. VII, 99 seq., atque Strabonis testimonium XIV p. 656 s. 970 A. Illustribus parentibus natum esse disertis verbis tradit Suidas supra laudatus. Nec sane credibile est, eum, quem tanta itinera fecisse accepimus, ignobili loco natum aut exiguis opibus fuisse instructum. Pater Herodoti vocatur *Lyxes* *) a Suidâ l. l., Luciano (De Dom. §. 20. T. VIII p. 107 ed. Bip.), et in epitaphio Herodoti, quod servavit Scholiasta Aristophan. ad Nub. 331 et Stephanus Byzantinus s. v. *Θούριος*. Unde Tzetzem corrigendum esse patet, qui Herodotum *Oxyli* (τοῦ Ὀξύλου) reddit filium Chil. I, 19. Matrem Suidas l. l. vocat *Dryo*, quam quod alio loco (s. v. *Πανύσις* T. III p. 22) appellat *Rhoeo* (Ῥοιώ), id ex corruptela fluxisse videtur. Praeterea *Theodorum* fratrem affert Suidas l. l., cognatum *Panyasin*, epicum poetam celeberrimum: *Πανύσις Πολυάρχου, Ἀλικαρνασσεύς, τερατοσκόπος καὶ ποιητὴς ἐπῶν, ὃς σβεσθεῖσαν τὴν ποιητικὴν ἐπανήγαγε. Δούρις δὲ Διοκλέους τε παῖδα ἀνέγραψε καὶ Σάμιον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἡρόδοτος Θούριον. Ἰστούρηται δὲ Πανύσις Ἡροδότου τοῦ ἱστορικοῦ ἐξάδελφος. γέγονε γὰρ Πανύσις Πολυάρχου, ὃ δὲ Ἡρόδοτος Λύξου, τοῦ Πολυάρχου ἀδελφοῦ. τινὲς δὲ οὐ Λύξην, ἀλλὰ Ροιώ, τὴν μητέρα Ἡροδότου, Πανυσίδος ἀδελφὴν ἰστούρησαν. Ὁ δὲ*

*) „An forte communi dialecto *Lyxas*? Conf. Gregor. Corinth. pag. 384 Schaef. Maittaire pag. 133 Schaef.“ *Creuzer*.

Πανύσις γέγονε κατὰ τὴν οἴ ὀλυμπιάδα· κατὰ δὲ τινὰς πολλῶν πρεσβύτερος· γέγονε γὰρ ἐπὶ τῶν Περσικῶν· ἀνηρέθη δὲ ὑπὸ Λυγδάμιδος τοῦ τρίτου τυραννήσαντος Ἀλικαρνασσοῦ. Qui vero Panyasis num patruelis aut amittinus fuerit Herodoti, ut Heyse (De Herodot. Vit. et Itin. p. 15) contendit, an avunculus, ut Naekio (ad Choeril. fragm. p. 18) placet, haud equidem dixerim. De Panyasi autem pluribus exposuit Heyse l. l. p. 13—19. Nullus praeterea Herodoti cognatus memoratur. Qui enim VIII, 132 memoratur *Herodotus*, Basilidae filius, Chius, cognatus num fuerit, dubium; namque nominis similitudo scriptorem movere potuit, ut huius potissimum mentionem faceret.

§. 3.

De educatione et institutione Herodoti nihil traditum accepimus. Homeri carminibus eximiam Illum dedisse operam vel inde colligi posse putat Iaege. Disputt. Herod. p. 5 quod tot Homeri sententiae in Herodoti Musis expressae occurrant, addo tot verba, tot locutiones inde depromptae, quin omnis orationis forma et indoles ad poeticum s. epicum sermonem adscendens ipsumque argumentum ad epicum carminis rationem distributum et conformatum. Vid. infra §. 12. Ac praeterea adolescens lectitasse videtur Hecataei Milesii libros, per Ioniam Graeciamque tunc temporis valde propagatos et celebratos; *) unde iuvenilem scriptoris animum ad similia tentanda incensum fuisse haud improbabilis eiusdem Iaegei est coniectura l. l. p. 6. Logographorum scripta Herodotum novisse cum Creuzero **) statuas licet; et potuit sane Panyasis, vir aetate provecior idemque et eruditissimus et celebratissimus, iuvenis animum ad literas tractandas erigere et ad altiora studia promovere. Hoc modo maturius in adolescentis animo illud consilium historiae scribundae orbisque terrarum in hunc finem peragrandi oriri potuit, quod postea tot annorum decursu tam eximie Illum exsecutum esse videmus.

Halicarnasso Samum migrasse Herodotum ob Lygdamidis tyrannidem inque Samo Ionicam dialectum ***) edoctum historias conscripsisse indeque Halicarnassi in urbem regressum, quum tyranno eiecto a civibus invidiâ pressum se videret, Thuriōs hinc discessisse †)

*) Conf. Creuzer. in historic. antiquiss. fragm. p. 16.

**) ibid. p. 95 seq.

***) Vid. infra §. 14.

†) Hinc Wesseling. in Praefat. p. 3, quem sequitur Larcherus, statuit a Samo profectum Herodotum itinera suscepisse; e quibus reversum cives suos ad patriam Halicarnassi liberandam adiuvissse. Res incerta ac dubia.

Suidas refert l. supra l. vera, ut videtur, falsis commiscens, nulla etiam addita temporum annique, quo singula haec acciderint, notatione. Quod vero idem Suidas *) de commercio Herodoti cum Choerilo poetâ tradit, temporum rationes ita repugnant, ut cum Choerilum octo certe aut decem, adeoque pluribus annis Herodoto maiorem fuisse constet, minime discipulus Herodoti eiusque auditor et amasius haberi possit. Vid. Naekē ad Choerili fragm. p. 19. 20. Commigratio Herodoti sive expulsio ex Halicarnassî urbe ob Lygdamidem tyrannum Iaegeo l. l. p. 7 opportune videtur cohaerere cum Panyasidis cognati calamitate, si quidem hic a Lygdamide tyranno interfectus est teste Suidâ l. supra l. Et habet sane hoc quandam veri speciem. Quod vero idem Iaege. l. l. p. 20. 21 contendit Herodotum perfectis longis itineribus in Samum, ubi iam antea, Halicarnasso ob Lygdamidis tyrannidem relicta, domicilium fixerat, reversum historiae scribundae operam ibi dedisse, occupatum in consignandis et digerendis iis, quae in itineribus sibi antea collegisset, praesertim Aegypti in rebus, qua in terra non longe ante fuerit commoratus; obstare videtur temporum ratio, quae in aliam nos deduxit sententiam. Vid. infra §. 7.

§. 4.

Cursum vitae Herodoteae persequentibus magna obicitur difficultas ex illa, quam Olympiae habuisse fertur, operis recitatione; cuius primum habemus testem Lucianum, loco maxime memorabili, quem integrum huc adscribere iuvat (Herod. s. Aet. §. 1. 2. Tom. IV p. 116 seqq. ed. Bipont.):

Πλεύσας γὰρ (sc. Herodotus) οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺς τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος καὶ περιβόητος γένοιτο καὶ αὐτὸς καὶ τὰ συγγραμμάτια· τὸ μὲν οὖν περινοστοῦντα νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγινώσκειν ἢ Ἀργείοις ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέρει, ἐργῶδες καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι καὶ τριβὴν οὐ μικρὰν ἐν τῷ τοιοῦτῳ ἔσεσθαι· οὐκοῦν ἡξίου διασπᾶν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ κατὰ διαίρεσιν, οὕτω κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γνώσιν ἐπιβούλευς δὲ, εἰ δυνατόν εἴη, ἀθρόους που λαβεῖν τοὺς Ἑλληνας ἅπαντας· ἐνίσταται οὖν Ὀλύμπια τὰ μεγάλα καὶ ὁ Ἡρόδοτος τοῦτ' ἐκείνο ἦμιν οἱ νομίσας τὸν μακρὸν, οὐ μάλιστα ἐγλίχτο, πλήθουςαν τηρήσας τὴν πανήγυριν, ἀπανταχόθεν ἴδῃ τῶν ἀρίστων συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸν ὀπισθόδομον οὐ

*) s. v. 'T. III p. 695: φυγεῖν (sc. Choerilum) τε ἐκ Σάμου καὶ Ἡροδότῳ τῷ ἱστορικῷ παρεδρεύοντα, λόγων ἐρασθῆναι· οὕτως αὐτὸν καὶ παιδικὰ γεγονέναι φασίν.

θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρῆχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα καὶ αὐτὰς οὕσας. Ἦδη οὖν ἅπαντες αὐτὸν ἤδесαν πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς Ὀλυμπιονίκας αὐτοὺς· καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνήκοος ἦν τοῦ Ἡροδότου ὀνόματος, οἱ μὲν αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ τῶν ἐκ τῆς πανηγύρεως ἠκόντων πυθανόμενοι· καὶ εἵπου γε φανείη μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ· οὗτος ἐκείνος Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς μάχας Περσικὰς Ἰαστὶ συγγεγραφώς, ὁ τὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαυτ' ἐκείνος ἀπέλαυσε τῶν ἱστοριῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοινὴν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβὼν καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἑνὸς, μὰ Δία, κήρυκτος, ἀλλ' ἐν ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἑκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν.

Addunt, huic recitationi Thucydidem puerum adfuisse eundemque ita commotum fuisse, ut lacrymas effuderit et historiae conscribundae consilium inde ceperit. Auctor est Suidas s. v. *Θουκυδίδης* T. II p. 199 A. et s. v. *ὄργᾱν* T. II p. 707. Marcellinus in Vita Thucydidi. §. 54: λέγεται δέ τι καὶ τοιοῦτον, ὥς ποτε τοῦ Ἡροδότου τὰς ἰδίας ἱστορίας ἐπιδεικνυμένου παρὼν τῇ ἀκροάσει Θουκυδίδης καὶ ἀκούσας ἐδάκρυσεν· ἔπειτα φασὶ τὸν Ἡρόδοτον τοῦτο θεασάμενον εἰπεῖν αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα τὸν Ὀλορον· ὦ Ὀλορε, ὄργᾱ ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς μαθήματα. Nec aliter fere Photius in Cod. LX fin. (p. 19 Bekk.) coll. Tzetz. l. supra l. Neque tamen ab his scriptoribus indicatur tempus recitationis; quam post itinera maximam certe partem confecta iustamque operis materiem inde collectam locum habuisse ponimus, ante Olymp. LXXXIV, 1 s. 444 a. Chr. n., quo scilicet anno Thurios cessisse fertur Herodotus; nisi eum Thuriis postea iterum occasione oblata in Graeciam revertisse ibique recitasse statuas: qua de re infra dicemus; quamquam illud haud congruere videtur, quod recitationis tempore Thucydides puer fuisse narratur; ut sane malim cum Heysio l. l. recitationis tempus referre ad Olymp. LXXXI s. 456 a. Chr. n.; quo quidem anno Thucydides annum agebat decimum quintum, Herodotus duodecimesimum aut, si Krügerum sequaris, in libro de vita Thucydidis p. 32, Thucydides annum decimum aut duodecimum: quo posito omnes difficultates e temporum ratione ortas tolli posse idem Krügerus arbitratur. Et vid. quoque Voemel. in programm. Quo anno Thurii sint conditi p. 9. Obiiciuntur his bina; alterum Plinii testimonium, H. N. XII, 4 s. 8, qui urbis Romae anno trecentesimo decimo Herodotum historiam suam Thuriis in Italia condidisse scribit, anno igitur 444 a. Chr. n. sive Olymp. LXXXIV, 1 quo ipso anno illum Thurios migrasse supra vidimus; alterum illud est, quod in Herodoti opere adhuc superstite plura inveniuntur tradita, quae post illam recitationem, si quidem ea reverà illo, quo posuimus, anno habita est, acciderunt. Sic pugna Atheniensium cum

Edonis de fodinis aureis, quae memoratur IX, 75 incidit in annum 453 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXI, 2. De Sitalce sermo est IV, 80: id quod probabiliter incidit in ann. 431 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXVII, 1; de Thebanorum expeditione in Plataeas, quae accidit anno 431 a. Chr. n., VII, 233 (T. III p. 788), de Spartanorum legatis, quos Athenienses intercepere anno 430 a. Chr. n. Quae narrantur VI, 98, ea certe cadunt post annum 425 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXVIII, 4; eoque etiam pertinent, quae IX, 73 de Decelea, III, 15 de Amyrtaeo et I, 130 de Medis, qui a Dario Notho defecerunt anno 408 a. Chr. s. Olymp. XCIII, 1. Plura Dahlmann. in libro, qui Herodotus inscribitur pag. 38—47 coll. Heyse l. l. p. 69, 74 seq.

Neque vero his eam, quam de recitationis tempore posui, sententiam convelli posse putem. Quod enim ad Plinium attinet Thuriis Herodotum opus suum *condidisse* (i. e. *composuisse, scripsisse* *) dicentem, et ipse statuo Thuriis **) Herodotum opus dudum incoeptum et inchoatum denuo retractasse et in eam, quam adhuc habemus, redegisse formam, ne dicam absolvisse, si quidem vel sic imperfectum mansit illud, ***) neque in fine, neque in aliis partibus plane absolutum †), quum senem in elaborando, perficiendo, limando occupatum praematura mors oppressisse videatur, adeo ut vel fine careret liber, quem ulterius e scriptoris consilio spectasse haud male coniecit Dahlmann. l. l. p. 137. 217, qui idem recte statuit pag. 48 seq. senem fuisse Herodotum, quum Thuriis opus suum conderet. Nec male Jaeger. l. l. p. 16: „Libri scriptionem in ultimam vitae Herodoti partem incidere, clamat denique totus operis color, senilis ingenii indolem redolens. Iudicandi disserendique ratio, per totum librum obvia, ut de vitae humanae conditione rerumque humanarum cursu, hominis est multas experti variasque res.“ In Graecia magna Herodotum historias suas absolvisse probant etiam, quae ad IV,

*) Cf. Heyse l. l. p. 71.

**) Sic uti hoc utar, in Italia literis mandata esse apparet, quae leguntur IV, 46 coll. 15 not. IV, 99. V, 44 nott. Conf. Krüger. De Vit. Thucyd. p. 25.

***) Vid. nott. ad I, 206. VII, 213 coll. VIII, 104. 132. IX, 122. Conf. Dahlmann. p. 48. 217. Jaeger. l. l. p. 13.

†) Hinc sponte concidunt, quae olim tradebant de Herodoto, qui praeter libros Musarum titulis insignitos hodieque superstites alios quoque rerum *Assyriacarum* aut *Libycarum* (conf. II, 161 ibique nott.) libros conscripserit; qua de re olim tractarat Wesseling. in Dissert. Herod. I et II. Accedit, quod Herodoti nomen a librariis haud raro cum Herodori, aliorum nominibus similibus prave confundebatur (cf. §. 1) nec raro inde Herodoti sub nomine afferebantur sententiae, voces in Herodoti Musis minime obviae, quas ex aliis Herodoti scriptis depromptas esse opinabantur. Sed meliora iam docuit idem Wesseling. Diss. Herod. III.

95 coll. 99 et IX, 73 notavi. Ac Thuriis historiis suis addidisse atque inseruisse videtur ut multa alia *), ita potissimum ea, quae in hisce Musarum libris obvia ad seriore aetatem pertinent **). Sed haec nihil obstant, quo minus quae iam antea in itineribus longinquis de Asia, de Persarum, Graecorum, aliorum rebus sibi collecta et parata habuerit ***)) pater historiae, Olympiae praelegerit speciminis causa, antequam Thuriis discessisset, Graecorum in notitiam quo veniret. Nam multum abest, ut opus, quale nunc exstat, illa solemni occasione, ab Herodoto totum recitatum fuisse putemus; partem operis Ille qualemcunque, sive λόγον, ut dicere solet, †) praelegit, Graecis monstraturus, quid de se ipso deque opere suo expectandum esset, partem dico vel rerum Asiaticarum, ut Heysio placeat l. l. p. 41, cui haud scio an recte in eo obloquatur Jaegerus l. l. p. 9, vel rerum Graecarum. Nam, quod recte contendit Krüger. l. l. p. 31, valde fit probabile, Herodotum iam Olymp. LXXXIII, 3 et LXXXIV, 1 tantum habuisse elaboratum, quantum ad praelectionem habendam sufficeret; nec prorsus inde reiiciendum Suidae testimonium, Sami historias suas Herodotum conscripsisse: modo ne totum quale nunc manibus terimus opus ibi elaboratum fuisse existimes; quamquam longius Nostrum hac in insula commoratum fuisse valde fit probabile. Vid. nott. ad III, 60. Hinc igitur, itineribus per Asiam, Africam, alias orbis terrarum partes factis, in Graeciam profectus, recitare Herodotus potuit Olympiae: quo loco istiusmodi recitationes fuisse habitas vel ea, quae Dahlm. l. l. p. 19 attulit, satis probant; affirmant recitationes, quas Herodotum Athenis, Corinthi et fortasse etiam Thebis habuisse tradunt. ††) Sed id hac in tota quaestione potissimum teneri velim, non totum, quale nunc exstat, opus ab Herodoto praelectum fuisse, sed partes tantum operis quasdam ante elaboratas; ut adeo totum opus recitatum si pronun-

*) Vid. verbi causa V, 27 ibique nott. coll. VII, 139. T. III p. 826.

**) In Bibl. Coisliniana cod. CLXXVII leges in Graecorum fuisse pro-verbio: *εἰς τὴν Ἡροδότου σκίαν, ἐπὶ τῶν μὴ τελεσιουργούντων ἂν προ-εἴλυντο*; nam Herodotus legere libros suos volens in Olympicis sole nimium splendente propositum ex penuria umbrae non exsecutus dicitur. Nostra hic non interest an revera partes publici lectoris suscepit nec ne, satis est, e proverbio patere aut totam aut maiorem certe historiarum partem ab Herodoto in Graecia iam absolutam fuisse, licet altera parte postea temporis ad finem perducta; sed quinam libri Thuriis seu scripti fuerint seu correcti et emendati, neminem facile definiturum puto. L. Lehnert. De foedere Ionico Disquiss. (Berolin. 1830) p. 55.

***)) Conf. Krüger. l. l. p. 31.

†) Vid. infra §. 13.

††) Vid. Krüger. l. l. p. 23, 24.

tat Lucianus l. supra l., rem pro more exornasse et ampliasset putandus sit; ex quo tamen minime id sequitur, omnem recitationis narrationem continuo pro falsa et ficticia esse habendam. *)

Quae quum ita sint, iis haudquaquam assentiri possum, qui illam narrationem de recitatione et de Thucydide puero praesente aeque relici et pro ficta haberi velint. De Thucydide primus dubitabat Heilmann. in Vit. Thucydidis, quam interpretationi vernaculae praeiixit; itemque Poppo in Prolegg. ad Thucyd. I p. 335 s. p. 30 ed. Gervin. Nam ingenio Thucydidis, qui vulgi iudicii contentorem se sistat nec ullam prodat Herodoteae historiae admirationem, haec repugnare autumant. Quos tamen cum satis refutavit Heyse l. l. p. 28 seq., equidem nihil amplius addere habeo. Nec melius, opinor, res successit Dahlmanno **), qui in libro supra laudato copiosa disputatione id efficere studuit, ut hanc traditionem de Herodoto opus suum praelegente omnem a Luciano, scriptore mendaci nec ulla fide digno, conflictam esse putemus. Ac vel eo usque progreditur vir doctissimus, ut Graecos talis operis recitationem audire potuisse neget, quin taedium inde ceperint virique iuvenis reprehensionem Graecas res elevantis aegre tulerint! quum neminem sane fugiat, Herodoti historias non ad elevandam sed ad illustrandam Graeci nominis gloriam in rebus Persicis maxime conspicuam esse conscriptas. Nec firmiora esse quae alia attulit idem Dahlmannus argumenta, ostendit Heyse copiosa et accurata disputatione pag. 30—49, quam hic repetere non vacat. Ubi merito vir doctus Luciani suscepit patrocini-um p. 38, quem eundem scriptorem hac in causa studiose tuentur Iacob in libro de scriptis et indole Luciani p. 134 seq. coll. C. Hermann. ad Lucian.: Quo modo histor. scr. p. 257 et potissimum Krüger, in Annal. Berolinenss. 1828 nr. 29 et in libro de Thucydidis Vit. pag. 12—21, qui etiam reliqua Dahlmanni fregit argumenta. Quin in ipsis Herodoti verbis III, 80 et VI, 43 Krüger, l. l. p. 23 vestigium cognosci posse putat, ex quo Herodotum ante opus finitum atque emissum singulas quasdam historiarum partes publice praelegisse suspiceris. Quod uti fieri potuisse minime nego, ex his tamen locis vix certo colligi posse iam dixi in not. T. III p. 281.

Huic vero recitationi Olympiae habitae alteram iungamus teste Plutarcho De malignit. Herod. cap. 26 p. 862 B. ***) atque Ease-

*) Vid. Heyse l. l. p. 27. Krüger l. l. p. 30.

**) pag. 12 seq. Dahlmanno, alios ut taceam, nuper accessit Jaeger, l. l. pag. 8—19 et vir doctus in Ephemeridd. Jenenss. 1828 nr. 187 pag. 51 seq.

***) Locum ipsum paulo obscuriorem adscribam integrum: ἀλλὰ τοῦτό γε (in proxime antecedentibus Herodotum ait Atheniensibus, quum omnium Graecorum res scribere professus sit, insigni modo prae ceteris studuisse)

bio in Chronicle. p. 169 sub Olymp. LXXXIII. 4. *) *Athenis habitam et quidem, si vere prodit Eusebius, anno a. Chr. n. 445 s. Olymp. LXXXIII, 4, aut, quae Scaligeri (ad Euseb. l. l.) est opinio Herodotum magnorum Panathenaeorum solemnibus recitasse suspicantis, anno Olymp. LXXXIII, 3 s. 446 a. Chr. n., quamquam iudice Heyse p. 54 nihil certe obstat, quo minus recitationem Panathenaeorum minorum festo quotannis celebrari solito habitam esse existimemus: utroque enim in festo poetica et musica certamina locum habuisse constat. Vid. Heyse l. l. Quâ in recitatione Attica non aliter atque in Olympiaca eam operis partem, quam elaboratam atque paratam habuit scriptor, praelectam fuisse; utique videtur consentaneum: quae tamen fuerit ista pars, non magis habeo certo dicere quam Heyse, qui recte, opinor, sic statuit: „vel maxime consentaneum videtur, eam potissimum partem hac occasione in lucem esse „protractam, quae Graeciae et ante omnes Atheniensium fortiter et gloriose facta enarrabat: Persica dico bella. Quorum enarrationem „si audivisse statueris Athenienses, facile intelliges, cur non satis sibi „habuerint laudibus et plausu prosecutos esse auctorem, sed insuper „praemio eum donaverint. Praemium enim retulisse Herodotum „neque per se improbabile est, neque magnum virum dedecet, modo „ne corruptum sed ornatum hoc pretio eum putes.“ **) Et hinc fortasse originem ista cepit fama, quâ in historia Atheniensibus nimis favisce, Spartanis infensum fuisse Herodotum clamabant, partium scil. studio abductum. Quae quam inanis sit criminatio atque inutilis, satis docebunt ad VI, 108. VII, 102. VIII, 2. 139. IX, 21 notata. Quae vero Dio Chrysostomus tradit in Orat. XXXVII T. II p. 103, tractata a nobis in nott. ad VIII, 94, ea, si quid veri subest, id unum, opinor, docent, Herodotum eodem modo, quo Olympiae atque Athenis, *Corinthi* quoque historiarum partem, quo Graecis innotesceret opus suum, praelegisse. Conf. Heyse l. l. pag. 58 seq. Quin *Thebis* quoque Nostrum recitasse suspiceris e Plutarchi loco De Herod. malignit. cap. 31, nisi haec tota narratio a posterioris aetatis*

βοηθεῖ τῷ Ἡροδότῳ πρὸς ἐκείνην τὴν διαβολὴν, ἣν ἔχει κολαινεύσας τοὺς Ἀθηναίους, ἀργύριον πολὺ λαβεῖν παρ' αὐτῶν· εἰ γὰρ ἀνέγνω ταῦτ' Ἀθηναῖοις, οὐκ ἂν εἰσάν οὐδὲ περιεῖδον, ἐνάτη τὸν Φιλίππιδην παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγεννημένον καὶ ταῦτα, δευτεροῖον εἰς Σπάρτην ἐξ Ἀθηνῶν (ὡς αὐτὸς φησιν) ἀπιγμένον· εἰ μὴ μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς πολεμίους Ἀθηναῖοι μετεπέμποντο τοὺς συμμάχους· ὅτι μὲντοι δέκα τέλειαντα δωρεάν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίλλος εἴρηκεν.

*) Ubi haec legimus: Ἡρόδοτος ἐτιμήθη παρὰ τῶν Ἀθηναίων βουλῆς ἐπαναγνοὺς αὐτοῖς τὰς βίβλους.

**) Vid. l. l. p. 56.

grammatico malevolo ficta est, quam usquequaque veram esse vix mihi persuadere possum. Conf. Heyse p. 60 seq.

§. 5.

Si igitur anno 456 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXI, 1 Olympiae et anno 446 s. 445 (Olymp. LXXXIII, 3 s. 4) Athenis recitavit Herodotus, illum hoc tempore in Graecia ipsa commoratum fuisse oportet, reversum ex itineribus longinquis. Neque vero uno Athenarum loco illum commoratum esse credibile fit, sed reliquas etiam Graeciae partes peragrasse videtur historiae perficiundae causa, usque ad annum 444 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIV, 1: quo ipso anno*) coloniae Athenis Thurios deductae Herodotum se addidisse Suidas refert; quocum faciunt hac in re Strabo XIV p. 656 s. 970 A. Plutarch. De exsil. cp. 13 coll. Herodoti epitaphio apud schol. ad Aristophan. Nubb. 331. Quae causae Nostrum impulerint, ut Graeciâ relicta in Italiam discederet, nemo facile dixerit; in tumuli inscriptione hoc nescio unde traditum legimus:

*Δωριέων πάτερης βλαστόντ' ἄπο, τῶν ἄρ' ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφνήων Θούριον ἔσχε πάτερην **)*

quamquam accuratiora desunt. Minus vero ad temporum rationes recte constituendas hoc congruenter videtur, quod Sophocles, quinquaginta annos natus, anno igitur 456 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXV, 1 (si quidem natus est hic poeta Olymp. LXXI, 2 s. 495 a. Chr. n. ***) carmen Herodoto composuisse fertur, †) teste Plutarcho An seni ger. resp. cap. 3; quod si verum est, illud quoque verum esse debet,

*) Malim sequi hanc rationem, Plinii (H. N. XII, 4, 8) auctoritate munitam, quam alteram, quae Thurios auctore Diodoro (XII, 10) conditos ponit anno 446 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIII, 3. Vid. Heys. l. l. p. 64. 65 et, qui rem confecit, Voemelius in programme supra laud. pag. 5. 6. De ipsis Thuriis conditis enarrat Diodor. XII, 9 seqq. coll. Strabo VI p. 263 s. 404 B. Schol. ad Aristoph. Nubb. 331.

**) Vid. Schol. ad Aristoph. Nubb. 331, ibique cf. Hermann. p. 265 ed. sec. Steph. Byz. s. v. Θούριος p. 311.

***) Sic certe vulgo ponunt, probante Lessingio, Boeckhio, aliis. Cf. Heyse l. l. p. 67. At nuper contendit C. G. Lange in Commentat. de Sophocl. Vit. cap. 3 pag. 10 — 14. Sophocl. Olymp. LXX, 4 natum esse.

†) Boeckh. in Commentt. societ. reg. Berolin. 1824 p. 59 seq. coll. Jaeger. l. l. p. 22 seq. hoc refert ad ann. Olymp. LXXXIV, 4 s. 441 a. Chr. n.; quo scilicet anno Sophocles, dux contra Samios ab Atheniensibus constitutus cum Herodoto Sami vivente et historias scribente familiaritatem contraxerit, ita ut hoc eodem anno Herodotum cum Sophocle una Athenas adiisse putemus, longioris obsidionis, quae insecuta est, molestias evitaturum. At, si quid video, longe antea Athenas iam Noster inviserat.

tempore hoc Herodotum Athenis fuisse, unde quatuor ante annis (444 a. Chr. n.) Thurios illum discessisse colonum modo posuimus! Sed haec quaestio coniuncta est cum altera de Sophocle Herodotei operis haud paucas sententias, dictiones, locutiones in suas transferebat fabulas et Herodoteum dicendi genus imitante. De quo vide modo nott. ad I, 1. III, 119. Excurs. T. II p. 656 seq., quibus add. allata in libro, qui inscribitur, *Zeitung f. d. elegant. Welt* 1832 nr. 104 p. 825. Qui enim maxime huc spectat Antigoniae locus 905, quem ex Herodoteo loco III, 119 ductum volunt, is scriptus utique esse debet post hanc Herodotei libri partem publice emissam aut alio quo modo aequalibus cognitam. Acta enim est Antigonia anno 441 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIV, 4 tribus igitur post Herodoti discessum annis. Sed gravior in hac quaestione obicitur alter Herodoti locus V, 77, unde historiae patrem certe post annum 437 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXV, 4, Athenis fuisse colligas. Quae cum ita sint et Heyse l. l. p. 68 et Jaeger. p. 27 Herodotum primis colonis, qui Thurios anno 444 a. Chr. n. discesserunt, accenseri posse negantes, aliquot post annis in coloniam iam conditam illum se recepisse ponunt: ut iam non quadragenarius sed quinquagenarius ferme illuc abiisse putandus sit. Sed, alia ut taceam, diserta Plinii et Strabonis testimonia supra allata prorsus refragantur, bene monente quoque Voemelio l. l. p. 7. 8. Itaque malim statuere cum C. Hermanno meo,*) Herodotum, qui anno 444 a. Chr. n. Thurios utique cesserat colonus, postea iterum in Graeciam revocasse eaque occasione Athenas visisse: quod idem Lysiam fecisset, opinor. Quin posteaquam Thuri ab Atheniensibus descivissent anno 412 a. Chr. n. s. Olymp. XCII, 1 et Lysias alique Athenienses solo cedere coacti essent, haud credibile est, Thuriis remansisse Herodotum; quem si Athenas regressum ponimus, licebit quoque cum Hermanno recitationem Atticam in hoc tempus, ubi historiarum opus maximam certe partem absolutum fuit, detrudere. Et tum quoque de Decelea quae narrantur IX, 73 oculis potius quam auribus a sene percipi potuerunt.**) Itaque verissimum duco, quod Hermannus posuit T. II p. 661, hic quoque repetenda: „illud constare arbitror, eas operis partes, quae Graeciae res Atheniensiumque laudes continent, serius quam vulgo credatur, et compositas ab illo et recitatas Athenis esse; priores libros, quibus itinerum suorum memoriam exterarumque nationum mores atque res gestas consignavit, minime repugnabo, si quis, collectis omnibus, quae veri similia esse supra indicavi, iam ante Thuriarum

*) Vid. supra T. II p. 658.

**) Amphipolin, quae anno 437 a. Chr. condita est, Noster ignorasse videtur; nulla quippe notitia huius coloniae ad Herodotum in Italia commorantem devenisse videtur. Cf. VII, 114.

coloniam deductam et scriptos et per recitationes Graecis innotuisse censuerit, modo ne eandem, quâ nunc leguntur, formam iam tum habuisse contendat. Neque Olympiae recitasse negem eum, quem et Corinthiis et Thebanis historias suas venditasse legamus; quod tamen si iam Olymp. LXXXI factum est, parvam tantum totius operis partem comprehendere potuisse recte Heysius intellexit, cui quae Laegerus nuper opposuit (p. 12): non nisi reliquis itineribus confectis magnâque rerum copiâ collectâ totam operis rationem, unde singula pendeant, Herodoti animo designari potuisse; quum ad formam tantum operis spectent, rerum ipsarum recitationem non convellunt.*

§. 6.

Quae praeterea Herodoto acciderint et qualis fuerit vitae cursus, ex quo Thurios cesserat, plane ignoramus, cum nihil quidquam de his alibi traditum exstet et pauca tantum ex ipsius Herodoti scriptis coniecturâ potius assequi liceat. Qui quum occasione oblata nonnulla tradat, quae ad seriora pertineant tempora, inde consequitur, eo usque illum extendisse vitam. Itaque duo potissimum sunt loci, quibus probari posse putant Herodotum usque ad annum 408 a. Chr. n. s. Olymp. XCIII, 1 vitam perduxisse: III, 15 et I, 130: quos una cum aliis iam supra §. 4 attigimus. Neque vero praetermittendum, alterum locum I, 130 Krügero, ut iam in annotatione ad h. l. Tom. I p. 306 indicavi (ubi adde sis ab eodem Krügero disputata in libro de vita Thucydidis p. 26 seq. 29 seq.), posteriori aetate insertum videri, nisi ad priora Darii Hystaspis tempora referatur: de quo equidem valde dubito. Quin alterum quoque locum III, 15 (ad quem cf. nott. T. II p. 28. 29) huc afferri posse idem negat, quum qui ibi dicatur Amyrtaeus; diversus ille quidem ab Eusebiano Amyrtaeo, idem sit, qui quinquaginta ante annis cum Inaro Aegyptiis rebellibus praefuerit. Utut statuís, belli Peloponnesiaci mala et calamitates Herodotum vidisse probant VI, 98 coll. VII, 137 ibiq. nott. nec quidquam sane obstat, quominus ad finem huiusce belli usque Herodotum vixisse credamus; qui quo anno obierit, nuspiam traditur; nec magis traditum invenias, quid per illud temporis spatium, ex quo Thurios discessit, usque ad obitum gesserit; expletum certe credas licet tum historiarum opere in ordinem redigendo, perficiendo, limando, tum itineribus per Graeciam magnam Siciliamque, quin ipsam per Graeciam (si recte supra statuimus) factis. Nec desunt sane loci, quos in Italia conscriptos esse dubium vix est: IV, 46 coll. 15. IV, 99. V, 44 ibique not. Et longius Nostrum Thuriis commoratum esse vel inde quis colligat, quod a quibusdam senioris aetatis scriptoribus*)

*) Sic Strabo XIV, 2 p. 656 s. 970 A. *Ἡρόδοτος ὃν ὕστερον Θούριον ἐνάλεσαν*. Add. Iuliani Epist. 22 init. Avien. or. marit. 49. Plutarch.

Thurius vocatur, ac si natalis hic esset locus vereque patrius; indeque etiam haud scio an explicandum sit, quod belli Peloponnesiaci, quod illa aetate quam maxime saeviit tantamque Graeciae rebus conversionem attulit, rarior in Musis Herodoteis mentio fiat. *Thuriis* mortuum inque foro sepultum esse Herodotum tradit Suidas loco supra allato: tumuli inscriptionem hancce offerunt Stephanus Byzant. s. v. *Θούριος* et Aristophanis Scholiasta ad Nubb. 331 (coll. Brunck. *Analectt.* Vol. III p. 263 epigr. 533):

*Ἡρόδοτον Ἀύξεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα,
 Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν.
 Δωριέων πάτρης βλαστὸν ἄπο, τῶν ἄρ' ἅπλητον
 Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν Θούριον ἔσχε πάτρην.*

Quod Marcellinus in Vit. Thucydid. §. 18 *) Athenis Herodoti memorat sepulcrum, id si verum est, neque *Herodoti* nomen, uti contendit Viscontius, male huc irrepsit, cum Fabricio, Wesselingio, Larchero, Heysio, qui ipse accuratius in haec inquisivit p. 80. 81, intelligendum de cenotaphio, quod viro de omni Graecia ac sigillatim de Atheniensibus, quos tantis laudibus exornaverit, meritissimo Athenienses publice posuerint. Quod vero Pellae in Macedonia Herodotum obisse alii perhibebant, teste Suidà l. l., id, nisi prorsus confictum esse putemus, non nisi hac ratione probabile reddi poterit, ut Herodotum cogitemus ad Archelaum, Macedoniae regem, quem doctos homines Athenis ad se invitasse novimus, tunc temporis profectum, fatis subito abreptum fuisse. Conf. C. Hermann. Tom. II pag. 661.

Uxoris, liberorumque aequae ac cognatorum Herodoti (si ab uno Panyasi discedas) nulla reperitur mentio. Tradit quidem Ptolemaeus Hephaestio, Herodotum secum habuisse amasium quendam Plesirrhoom, Thessalum genere eundemque opum haeredem, a quo etiam historiae editae fuerint, reliquisse; sed firmo argumento haec carere videntur. Vid. nott. T. I p. 4.

De Herodoti imaginibus post ea, quae Creuzerus dixit, initio huius operis p. 1 T. I plura afferre non habeo. Quae enim apud Gronovium exstant in Antiqq. Graecc. II tab. LXXI coll. Mus. Capitol. I tab. LXVII et Winckelmann. Hist. Art. IV [(Opp. T. VI, 1 p. 30 et 2 p. 44), iis meliora edocuit Viscontius a Creuzero allatus l. l. Qui

De malign. Herod. 35 init. De exsilio cap. 13 fin. Plura Wesseling. Diss. Herod. p. 9. Heyse l. l. p. 70 seqq. Hand. l. l. p. 334.

*) Locus sic se habet: πρὸς γὰρ ταῖς Μελίταισι πόλεις καλουμέναις ἔστιν ἐν Κολίῃ τὰ καλούμενα Κιμῶνια μνήματα, ἐνθα δεινύνται Ἡρόδοτον καὶ Θουκυδίδου τάφος; ubi Viscontius (Iconograph. Grecq. I p. 315) mendum suspicans vocem *Ἡροδότου* e textu tolli vult.

idem Creuzerus nunc haec adiecit: „Est etiam protome marmorea in museo Comitum de Erlach, quam Herodoti esse dicunt, nec Viscontio neque cuiquam, quod sciam, memorata; cuius ectypam e gypso inaginem Francisci Comitis τοῦ παναγίου munificentiae acceptam referimus.“

§. 7.

Vel ex iis, quae ante disputata sunt, bene intelligitur non uno eodemque tenore Herodotum sua absolvisse itinera nec certum constare ordinem, quo illa perfecit. Id unum iure quodam nobis sumere posse videmur, illum antequam Olympiae recitasset Thuriolosque abisset, peragratam habuisse et Asiam et Africam et, quod mihi certe est veri simillimum, plerasque etiam ipsius Graeciae partes; a Thuriis inde Eum per Italiam inferiorem, Siciliam, et forsitan etiam iterum per ipsam Graeciam instituisse itinera, indefessum et in suo opere perficiendo totum occupatum. Sed plura et accuratiora de his itineribus asferre vixdum licebit. Neque enim is est Herodotus, qui de se ipse suisque itineribus nos accuratius et consulto edoceat: immo non nisi coactus fere de his loquitur, ubi scilicet testibus aliquid probandum, aut mirae atque insolitae rei fides facienda erat legentibus, aut incredibilium rerum in narratione suum ipsius utpote suis haec oculis insipientis auribusve accipientis testimonium erat adponendum. Itaque nec de tempore, *) nec de ordine, quo singulas illas instituerit peregrinationes, nec de ratione, quâ illas fecerit, cum certi quid constitui possit, id unum restat, ut regiones et loca indicemus, ad quae pervenisse Nostrum ex ipso opere superstite certo colligi possit. Qua in re cum post alios viros doctos **) laudabilem operam collocarit Heyse l. l. cap. V p. 84 seqq. eo breviores esse poterimus. De peregrinandi modo si quaeras, valde probabile fit, mercatoribus peregrinantibus se patrem historiae adiunxisse socium; ***) quo enim alio modo illâ praesertim aetate ad Asiae plagas interiores, ad Aegyptum, ut has potissimum nominem regiones, penetrare multosque alios aliarum terrarum homines mercaturae causa illuc confluentes cognoscere ac sciscitari potuisset?

*) In Artaxerxis aetatem, qui Xerxis filius huic ipsi successit, Herodoti itinera relinquit Dahlmann. l. l. p. 54. Nos illud modo affirmare audeamus, itinera ab Herodoto per Asiam et Africam facta cadere ante recitationem Olympiacam. Vid. supra §. 4.

**) Ukert. Geogr. Graec. et Romm. I, 1 p. 71 seqq. Dahlmann. l. l. p. 53 seqq.

***) Hinc ipse pater historiae talia mercatorum itinera descripsisse videtur; vid. V, 52 ibique nott.

Exordiamur a patria Herodoti terra *Caria*, quam aequae ac *Ioniam* atque *Aeolidem* a scriptore peragratam fuisse ut ipsa suadet res, ita certis probatur testibus. Tu conf. modo de *Caria* et de *Doriensium pentapoli* I, 141, 144. 174 coll. 171 et 172; de *Rhodi* insula; quam adiit II, 182 coll. III, 47. De *Ioniâ* insignis locus exstat I, 142 coll. VI, 14; de *Mileto* I. 21 ibique nott. coll. 137; de *Mycalæ* et *Panionio* I, 148 coll. IX, 97; de *Epheso* Ephesioque agro I, 26. 92 nott. II, 148 coll. II, 10. 106; de *Phocaea* I, 163; de *Samo* dixi in nott. ad III, 60 coll. VI, 14. Quo eodem pertinent, bene notante Heyse *) li quoque loci: II, 148. 182. III, 47. 54. 60. 123, 142. IV, 88. 152. VI, 14 coll. I, 70. De *Aeolia* conf. I, 149, **) de *Lesbiis* I, 23. 24 coll. IV, 61. In *Troadem* excurrisset Herodotum quamquam vix dubium, certa tamen desunt testimonia, nisi quod aliquoties Troiani agri fit mentio. Ac *Sigeum* promontorium, quod proxime *Troadem* esse nemo nescit, Ipsum inspexisse, e loco IV, 38 coll. V, 65 quodammodo colligas; neque incognitam ipsi regionem fuisse, indicare videtur alter locus II, 10. *Lydiam* Nostrum visisse plura evincunt testimonia I, 93 ibique nott. I, 94. IV, 45; de *Sardium* urbe loquitur I, 80. 84. III, 5; de *Maeandro* Maeandrique campis pluribus locis, quos citavimus ad I, 18, ubi vid. potissimum II, 10. 29 add. VII, 26. Nec *Mysiae* cognitione Herodotum caruisse, ex accurata descriptione itineris a Xerxe Sardibus Abydum facti (VII, 42 seqq.) merito concludit Heyse l. l. p. 90 asserens quoque hosce locos II, 10 (de *Ilio* et *Teuthrania*), IV, 14. 15 de *Cyzico* et *Proconneso*, cuius incolae laudantur testes eorum, quae de *Aristeâ* retulit, I, 57 de *Placia* et *Scylace*. *Thracēs Bithynos* Noster visit, ut ex VII, 75 apparet itemque omnem meridionalem Ponti Euxini tractum usque ad *Thermodontem*, de quo II, 104 coll. IV, 86, ubi *Themiscyrae* mentio et II, 34, ubi *Sinope* affertur. Nec iniuria suspiceris, ad *Halyn* usque (de quo fluvio conf. I, 72. VII, 26. V, 52) Herodotum pervenisse, si quidem omnem dixeris Asiam minorem eâ via, quâ mercatores coniuncti peregrinari solent Sardibus Susa tendentes, Illum permeasse, ob accuratam huius itineris descriptionem V, 52 coll. VII, 26. 30. Tum quoque *Lycios*, de quibus vid. I, 176, adiisse videtur, itemque *Cretam* insulam, de qua conf. I, 171. VII, 171. III, 59 et *Cyprum*, de quâ insula vid. I, 105. 199. V, 114. VII, 90.

E *Cypro* vel ex *Aegypto* traiecit ad *Phoenices*, quos aliquoties citat testes et auctores; II, 104. VII, 89. I, 2. 5. III, 37 coll. II, 79 et inprimis II, 44, ubi *Tyrum* se navi venisse declarat, coll. II, 106

*) l. l. p. 83.

**) Quem hic quoque trahere vult Heyse l. l. p. 89 locum III, 55 de *Pitana*, eum alio spectare, in nott. ad h. l. iam monui.

et, qui eodem spectant loci, I, 105. II, 157. Ex illo loco II, 106. *Palaestinam* quoque Herodotum adiisse apparet, sed, ut mea fert sententia, non nisi eius tractum maritimum, quem permeans de *Cadyti* urbe quae refert II, 159 et III, 5, audivisse videtur. Tu vid. nott. T. I p. 922 seq. Nam ad interiores Hebraeorum terrae regiones Illum penetrasse negem; plura de gente maxime memorabili sed peregrinos aditu prohibente sine dubio retulisset, si eo usque pervenisset. Cf. nott. ad II, 104. 106. Quae de *Arabia* scripsit III, 107 e mercatoribus, qui inde in Aegyptum aliave loca venerant, eum accepisse putem; nam collocutum cum hisce Nostrum docent hi loci III, 108. 111 in. II, 75.

In *Aegyptum* quâ viâ venerit et qua ex regione, haud liquet. Pedestri itinere e Palaestina per regiones Arabiae desertas, e loco III, 5, ubi hoc ipsum iter describit, coll. III, 8 quis colligat; navi e Graecia aut e Phoenicia, cum quâ utrâque frequens florebat Aegyptiorum commercium, in Aegyptum advectum esse Illum placet Heyse (p. 97 nott.) comparanti hos locos: III, 6 init. et II, 5. Utut statuis, omnem Aegyptum ab Herodoto perlustratam fuisse, certum est, et probat secundi libri tertiiue ex parte argumentum; unde quae huc spectant, omnia accurate collegit Heyse l. l. pag. 108 seq. Quaecumque enim in his libris de Aegypti natura, historia, ambitu, incolis eorumque institutis tradita inveniuntur, ea vel ab ipso Herodoto cognita et observata vel e sacerdotum imprimis, quos consuluit, mercatorum, aliorum sermonibus percepta putanda sunt. Atque ipse historiae pater hac in re ita pronuntiat II, 99: μέχοι μὲν τούτου ὅψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε (sequitur Aegypti historia) Αἰγυπτίους ἐρχομαι λόγους ἐρέων, κατὰ τὰ ἤκουον. προσέεται δὲ αὐτοῖσι τι καὶ τῆς ἐμῆς ὅψιος. Et II, 147 init. ὅσα δὲ οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ Αἰγυπτιοὶ λέγουσι, ὁμολογέοντες τοῖσι ἄλλοις, κατὰ ταύτην τὴν χώραν γενέσθαι, ταῦτ' ἤδη φράσω· προσέεται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὅψιος. Add. II. 5. 29 ne plura. Pertinet huc accurata terrae descriptio II, 5 seqq. institutorum, morum II, 35 seqq. et praecipue II, 122. 164 seqq.; pertinent huc sermones cum Aegyptiis, ad quos testes provocat, habiti II, 3. 15. 19. 54. 55. 100. 102. 107 seqq. 113. 116. 118. 120. 130. 142. 147. 150: quos locos bene attulit Heyse l. l. p. 109. Videtur autem ipse Aegyptiacae linguae imperitus per interpretem cum Aegyptiis egisse: II, 125. Omnem terram perlustravit ad ultimos quosque terminos profectus. Sic Casium montem Serbonidemque lacum visit (II, 6. 153. III, 5) itemque Pelusium (III, 12), omnem Deltam (II, 15), Nili ostia, eiusque ipsius cursum ita advertit, ut navi vectum credas; unde tam accurate incausas inundationis inquisit II, 19 seqq. Adiit urbes Papremis, Buto (II, 155), Chemmin insulam (II, 156), Sain (II, 28. 130. 131. 175), Bubastin (II, 137. 138), Heliopolin (II, 3. 7 seq.), ubi cum

sacerdotibus colloquia habuit. Inde in mediam progressus Aegyptum Memphi aliquantum commoratus et cum sacerdotibus collocutus est, vid. II, 3; ex eorum enim narrationibus maximam partem ducta videntur, quae de Aegypti regum historia aut de religionibus enarrantur II, 99. 103. 110. 121. 136. 153. 176. Visit Noster pyramides, quas accurate descripsit singulas II, 124 seq. 127. 134. 136, labyrinthum cum Moeridis lacu memorabili II, 148 seqq., alia. Quin superiorem quoque in Aegyptum escendit usque ad terminos meridionales prope Elephantinam, ut ipse testatur II, 29 coll. II, 9. Chemmin invisit (II, 91) ac Thebas (II, 3. 143): quâ de re conf. nott. ad II, 15 coll. II, 143 ibique nott.

Quae de *Aethiopia* aëfert Herodotus, additis vocibus λέγεται, πασι etc., de Nili fontibus (II, 23 seqq.) de Meroë (II, 29), de ipsis Aethiopibus (III, 17 seqq. II, 30 de Automolis, IV, 183 de Troglodytis), ea, opinor, fando audierat in ipsa Aegypto tum ab Aegyptiis sacerdotibus, harum rerum gnaris, tum ab ipsis huius terrae indigenis, quos commercii causa in Aegyptum delatos convenerat. Idem statuo de iis, quae ad interioris Libyae tractus spectant IV, 181 seqq. 184. Neque ad Ammonios Herodotum venisse credam: ita ut, quae de illorum regione leguntur II, 42. III, 26, ex aliorum, sacerdotum praecipue, narrationibus fluxisse videantur. Cf. Heyse l. l. p. 114. 115. Nec aliter de iis statuendum, quae de regionibus ab oriente Aegypti sitis, de montibus Arabicis (II, 8), aliis, traduntur.

Quae occidentem versus ab Aegypto praetenditur *Libyae* ora, dubium sane videtur, num ipse eam adierit, an, quae de illa refert, indigenis, quos in Aegypto aut Cyrene convenit, debeat. Nam frequenter in hac narratione obvium illud λέγουσι, λέγεται IV, 173. 187. 191 coll. 155. 189: quibus adde sis eos locos, ubi de Libyae situ (II, 32. IV, 168 seq.) et de gentibus eam incolentibus (II, 32. IV, 180. 190 etc.) exponit; nam ad eas usque Nostrum pervenisse vix credibile videbitur ei, qui itineris difficultates per deserta ista reputaverit. *Cyrenen* venisse Herodotum idque navi coniicias utique ex accurata et urbis et regionis descriptione II, 32. 33. IV, 154. 155. 157. 199. II, 96 et potissimum ex II, 181, ubi statuam ad suum tempus adhuc salvam memorat. Hac ex urbe ad gentes proximas, de quibus nonnulla traduntur (IV, 157. 198), ipsum excurrens Herodotum vix credam: veri similis est illum haecce accepisse vel a Cyrenaeis vel ab ipsis harum gentium indigenis, quos Cyrene viderat. Vid. nott. ad IV, 167 coll. nott. ad II, 28. Et hic sane Carthaginenses potuit invenire, mercatores, opinor, quos testes citat IV, 43. 195. 196. VII, 167: nisi in Siciliâ id factum esse existimes, ad quam Herodotum e Thuriis inde venisse infra probabimus. Nam ipsam Carthaginem Ille haud adisse videtur. Nec alio ex fonte ducta videntur, quae de aliis Libyae gentibus Noster memoriae prodidit IV, 191. 192. 194. 195.

Ac denique de tempore profectionis in Aegyptum vicinasque Africae partes si quaeras, ipse significat Herodotus, *) se non longe post annum 462 a. Chr. in Aegypto fuisse; quo tempore quod saeviit in Aegypto inferiori bellum ab Inaro rebelle contra Persas motum cum anno 456 a. Chr. n. demum esset finitum, haud credibile videtur Dahlmanno **) per huius belli vices iter ab Herodoto factum esse in Aegypto, quam potius Ille intra annos 454—444 a. Chr. n. pergrasse putandus sit. Quum vero istud bellum intra arcus Deltae fines se continuerit, nil equidem intelligo, quid Herodotum impederit, quo minus statim post annum 462 a. Chr. n. iter aggressus per Aegyptum redux inde factus sit in Graeciam ante annum 456 a. Chr. n., quo scil. anno Olympiae recitasse videtur; nec adeo intercedam, si quis iterum post annum 456 sive intra annos 456 et 444 Herodotum in Aegyptum profectum esse contendat: quamquam repetiti itineris desunt testimonia omnia.

Revertamur in *Asiam*, cuius interiores quoque plagas Herodotum invisisse certum est. Iter Sardibus *Susa* ducens tam accurate describi, ut ab ipso historiae patre tritum credas, supra iam monuimus. *Babylonem* terramque *Babylonicam* se vidisse ipse testatur I. 193, ubi cf. nott. I. 200. I. 181—183 (ubi colloquia cum Chaldaeis habita referuntur) I. 178 not. I. 181 seqq. de ipsa *Babylone*. Ad *Susa* usque *Cissiorumque* regionem Nostrum venisse, non improbabilis est coniectura Heyse I. I. p. 100 provocantis potissimum ad VI, 119, ubi de *Ardericca* scribit, quem locum usque ad suam ipsius aetatem *Eretrienses* a *Dario* huc translati tenuerint. Quin ad *Bactrios* venisse suspicatur Jaeger. I. I. p. 20, ob locum IV, 204; ubi quae narrantur, fando quoque ab aliis Herodotus audire potuit. Magis probabile est *Mediam* hac occasione perlustratam fuisse: cf. I. 110. III, 106 et potissimum I, 98, ubi pater historiae, ambitum moenium *Ecbatanorum* comparans cum ambitu *Athenarum* se illuc pervenisse illaque moenia suis oculis vidisse indicare videtur. Cf. Heyse I. I. p. 100 seq. Sed remotiores Persarum regni provincias haud adiisse videtur; vidit igitur neque *Ariam* neque *Bactriam* neque alias terras, quarum in luculentissima satrapiarum recensione III, 89 seqq. mentio fit; neque dubium, quin quae de *India* refert III, 98 seqq. e Persarum aliorumve hominum fluxerint narrationibus. Cf. nott. T. II p. 646 seqq. Neque *Aravem*, opinor, vidit: de quo fluvio tanta est virorum doctorum dissensio; cf. nott. ad I, 202. Mare Indicum quod vocant sinumque Persicum pernavigasse Herodotum iure negare videtur Heyse p. 104; sinum Arabicum quod affirmat ob locos II, 159 et II, 11, equidem id unum inde colligi posse puto, Herodotum ad hunc sinum pedestri itinere pervenisse.

*) Vid. III, 12 ibiq. nott. T. II. p. 19.

**) I. I. p. 68—70. Adstipulatur Heyse I. I. p. 41. 50. 112 seqq.

Ad septentrionales Asiae plagas si nos vertamus, apparet e locis II, 104 coll. IV, 105. IV, 86, in *Colchidem* venisse Herodotum, illa haud scio an occasione, quâ navî vectus et Olbiam et reliquas Graecorum in illa orâ sitas colonias invisit. Hinc Colchide Phasique fluvio Asiam omnino terminari statuerat pro illius aetatis sententia recepta: conf. IV, 45 coll. 38. 47. Neque vero ad interiores Caucasii plagas montesque (cf. I, 203), neque ad Caspium usque mare, cuius tamen accuratam habuit notitiam (cf. nott. ad I, 202) neque ad Scythiarum illic vagantium terras progressus esse videtur: ut, quae de his inveniuntur tradita, aliorum e sermonibus fluxisse putanda sint. Conf. nott. ad I, 202 p. 455 coll. I, 203. Heyse l. l. p. 104. 105. Septentrionales Europae tractus, qui Scythiarum vulgo dicuntur, a Ponti Euxini orâ Graecis colonis repletâ septentrionem versus extensos aliquâ certe ratione inspectos esse ab Herodoto, a vero non prorsus abhorreere videtur, si accuratam et copiosam huius regionis descriptionem reputaveris. Vide sis modo, ne plura, IV, 46 seqq. IV, 81, et conf. I, 105. II, 103. IV, 5. 7. 8, ubi ad Scythas auctores provocat. Reliqua, quae huc faciunt, tanta industriâ indicavit Heyse l. l. p. 131 — 133, ut nihil sane addere ego habeam. Hunc si sequamur, usque ad Borysthenem in Hylaeam regionem Herodotus penetravit, Gerrho fluvio itinerum termino constituto. Mihi vix multum introrsus ad loca mediterranea progressus esse videtur Herodotus, quem magis credam in Graecis coloniis ad septentrionalem Ponti oram conditis versantem a Scythis ex interioribus regionibus huc commercii causa profectis accepisse, quaecunque de his ipsis regionibus earumque incolis memoriae prodidit. Huc refero, quae IV, 22 — 36 de Iyrcis, Issedonibus, aliis, quae IV, 100. 104 seqq. de Agathyrsis, Neuris, Budinis, Gelonis, aliis profert. Ex ora Ponti septentrionali maritimo potius quam pedestri itinere in patriam regressum esse Nostrum dubitari nequit; si quidem terras trans Danubium i. e. a Danubii septentrione sitas haud cognoverit. Cf. modo V, 9. 10. Navi igitur profectus Olbiâ pervenit ad Istri ostia visitque Istriam Milesiorum coloniam, de qua II, 33. 34: quamquam quae de ipso Istro fluvio perscribit, talia sunt, ut fluvium illum Herodotum adisse vix credas. Sic, uti hoc utar, IV, 48 quod narrat Istrum semper sibi parem fluere aestate atque hieme, verum haudquaquam esse quivis intelligit et bene notavit Kruse in Commentat. de Istri ostiis p. 28 seqq. Nam satis constat eo quod fluvius hicce modo auctiori modo minori aquarum copiâ profluat, ostiorum atque terrae adiacentis speciem valde immutari. Hinc in talibus alios auctores secutus esse videtur, cum ipsi haec adire minime licuerit. Scribit enim II, 34 init. Istrum fluvium *πρὸς πολλῶν γινώσκεσθαι*. Vid. infra §. 8. A Sinopensi nauta sive mercatore haec Nostrum edoctum retulisse coniecit Kruse l. l. p. 33. 34. Ad Maeoticam paludem aequae atque ad interiores Crimmae peninsulae tractus Herodotum pervenisse nego. Vid. nott. ad IV, 86.

87. IV, 99. Heyse l. l. p. 134. Sed *Pontum Euxinum*, *Bosporum*, *Propontidem*, *Hellespontum* bene novit ipse, mensuras accurate indicans. Vid. IV, 81 nott. IV, 85. VII, 34. *Thraciam* quoque ipsi cognitam fuisse monstrant hi loci: II, 103. IV, 33. 74. Neque vero ad interiores tractus penetrasse videtur (cf. V, 2 ibique nott. V, 3. 10), sed in meridionali tractu se continuisse maris oram potissimum legens indeque etiam Xerxis iter quam accuratissime potuit describens: eoque pertinent, quae VII, 58. 59. 108. 109. 111. 112 leguntur, quae de Thaso II, 44. VI, 47 de Samothrace II, 51, de Chersoneso VI, 36. VII, 33. 53. IX, 116. 120, atque de Hellesponto IV, 95 traduntur.

Sic quoque *Macedoniae* oram maritimam legens audivit, opinor, quae de interioribus Macedoniae regionibus v. c. de Crestone I. 57. VIII, 138 retulit, testes citans Macedones V, 22. VII, 73. VIII, 138. Et quamquam nuper exstitit, *) qui Herodotum in Xerxis itinere per Macedoniae indicando ita lapsum diceret, ut ipsam Macedoniae adisse minime sit putandus historiae pater, equidem non facile animum inducere possum, ut, quae tam accurate Noster retulit de illa terra VIII, 113. 114. 115. 122. 123. 124. 127 coll. V, 15—17 et IV, 33 fin., de Athone monte VII, 22. 23 de Pallene VIII, 129, non nisi aliorum e sermonibus fluxisse putem. Quin haud scio an huc vel illud referri possit, quod Peliae in ipsa Macedonia sepultum esse Herodotum quidam perhibent. Vid. supra §. 6. Eodem, opinor, itinere *Thessaliae* oram ingressus Tempe adiit (VII, 128 ibid. nott. VII, 173) indeque per Thessaliam (VII, 129. 133) *Thermopylarum* fauces intravit, de qua re dixi in not. ad VII, 225. Ad *Dodonam* accessisse conicias ex II, 52 coll. 53. 55 init., itemque ad Delphos, uti recte posuit Heyse l. l. pag. 124, *Abas* quoque Herodotum venisse coniciens (VIII, 27. 33), *Parnassumque* ascendisse (VIII, 32. 39) et *Doridem* invisisse VIII, 31. Addit idem Heyse p. 124 videri Herodotum *Aetoliam* quoque adisse et *Acarunium*, coll. II, 10. *Bosotiam* terram accurate eum perlustrasse, nonus liber satis indicat, bene monente eodem Heyse, qui inprimis attendi vult ad IX, 15. 16. 25. 51. 52. 85 seq. *Thebas* venisse Herodotum, colligas ex V, 59 coll. I, 52. 92; *Delium* (VI, 118), *Praem* (VII, 135), *Orchomenum* (IX, 16) adisse illum probabile videtur Heyse l. l. Quae contigua est *Attica* regio, eius ambitum optime novit, vid. IV, 99. *Athenienses*, apud quos aliquamdiu commoratum esse supra posuimus, saepius testes adhibet V, 63. 85. 87. VI, 75. 137. 138. VII, 189. VIII, 41. 84. 94. IX, 73, urbisque Athenarum cognitionem prodit certam II, 7.

*) vid. T. III p. 825.

V, 77. 89 coll. VI, 103. VIII, 52. 53. 55. *) *Salamina* quoque vidit locumque celeberrimae pugnae; ta. cf. iupr. VIII, 76. 90. Ad *Aginon* Herodotum iter fecisse credam Heyse p. 119 citanti V, 85. 86. 87. 88. VIII, 84 itemque ad *Euboeam* ob VII, 176, *Corinthus* ob I, 23. 24. V, 87. VIII, 94, *Isthmum* ob VIII, 121. IX, 51: e quibus locis admodum fit probabile, Nostrum haec ipsa loca invisisse. Idem dixerim de aliis Peloponnesi locis, quorum mentio fit per Herodoti historias, quoniam ibi se fuisse expressis verbis non enuntiat. Referas huc locos Heyse industria iam collectos p. 120 seq. de *Acrothia* VI, 127. de *Tegen* I, 66. IX, 70; de *Naxos* et *Stygie aqua* VI, 74, de *Elide* IV, 30, de *Triphylia* IV, 148, de *Olympia* VII, 170. IX, 51. II, 7; de *Sicyone* V, 67, de *Epidauro* V, 83, de *fluvio Erasino* VI, 76, de *Argolis* V, 88, quos eandem testes profert V, 87. VI, 76. 84. VII, 148. 150. 152. *Spartam* fuisse Herodotum nihil est dubium; vid. quae dixi ad III, 55. VII, 214. unde *Leadaemonitis* saepius utitur testibus: I, 70. III, 47. IV, 150. V, 49. VI, 52. 53. VI, 84, quos locos collegit idem Heyse l. l. p. 120, qui huc etiam referri voluit *Tamarum* promontorium I, 24. *Theropyas* VI, 61, *Cytherum* insulam (I, 165) ac *Theron* IV, 147 seq. 150, *Syllium* III, 57, *Perum* VI, 134, *Delum* II, 170. IV, 33. 34. 35. VI, 98. *Zacynthum* IV, 195. Hinc *Cycladas* etiam insulas, quarum frequens mentio, visisse Herodotum, a vero haud abhorrere videtur.

Quae ad occidentem et septentrionem vergunt Europae partes, eas historice patri non minus cognititas fuisse quam aequalibus suis satis docent hi loci: IV, 45. III, 115 aut quae de *Iuro* habet II, 33. IV, 49. *Apolloniam* in *Illyria* Nostrum venisse Heyse p. 138 colligi vult ex IX, 93, itemque ad *Venetos* ex V, 9 et I, 196.

Italiam i. e. inferiorem eius, quae nunc sic vocatur, partem **) Nostrum peragrasse, *Thuriis* quum domicilium fixisset, nihil dubium. Et bene huc Heyse l. l. p. 138 retulit hos locos: IV, 15. 99. V, 44. 45 de *Sybari* et *Crotone*, de qua urbe etiam vide sis III, 131. 137. 138. Haud vidit *Sardiniam* *Corsicamque*, cuius utriusque insulae modo notitiam aliquam acceperat, qualem etiam de *Tyrrhenis* atque *Umbris* nactum eum esse apparet ex I, 94. IV, 49. I, 163. 166 seq. VI, 22. nam eo usque ipsum venisse Herodotum, quibus testibus probem, non habeo. In *Siciliam* Nostrum profectum esse notari ad VII, 153 not. coll. 165; ibique, si recte ponit Heyse p. 139 seq., vidit *Egestum* V, 47, *Zanclem* VI, 25, *Syracusas* VII, 167, *Camicum* VII, 170.

*) Vid. Heyse l. l. p. 122, qui hos locos iam attulit.

**) cf. nott. ad I, 167. III, 136. IV, 15. V, 43. VI, 127.

§. 8.

De fontibus historiae Herodoteae dicturi proficiscimur e loco classico II, 99, unde triplicem fere narrationis fontem fuisse scriptori colligas accurate discernenti inter ea, quae a se ipso visa et conspecta retulit (ὄψις) et inter ea, quae ex aliis seiscitando cognovit (ἱστορίη) et denique inter ea, quae sua ipsius opinione ductus statuit (γνώμη). Verba ipsa afferam: μέγροι μὲν τούτων ὄψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, Αἰγυπτίους ἔρχομαι λόγους ἐρέων, κατὰ τὰ ἤκουον· προσέεται δὲ αὐτοῖσι τι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Ad quae conf. nott. pag. 701 T. I. Nam ubicunque Herodotus non expresse addit, se ab aliis edoctum haec enarrare, ipse haec inspexisse indeque retulisse putandus est. Quaecunque aliis debuit aut aliunde accepta retulit, ea non nisi fonte, ex quo manarunt, indicato solet afferre, addens verbum φασί aut λέγουσι aut simile quid: unde vel itinerum ab Herodoto factorum testimonia haud raro repeti posse supra §. 7 vidimus. Et haec tam aperta inque conspicuo posita, ut nemo quisquam, nisi praeoccupato iudicio captus, intelligere nequeat: illud vero gravius atque difficilius constituere, si quos alios praeterea fontes Noster adierit, si aliorum scripta consuluerit et ex iis haud pauca hic illic in suos libros translulerit: praesertim cum ante Herodotum plures constet fuisse logographos sive rerum scriptores, quibus ipsis Nostrum quodammodo accensere liceat. Hos vero si Herodotus consuluerit et in usum suum adhibuerit, indicari utique consentaneum est a scriptore alioqui in talibus tam accurato. At vix ullum certum huius rei uspiam exstat vestigium, nisi *Hecataei Milesii*, de quo continuo sumus dicturi, mentionem huc referre malis: nam quod ad *Xanthum* respexisse volunt Herodotum I, 93, de eo nunc non dicam, id unum certo poni posse ratus, Herodotum in Lydorum rebus enarrandis Xanthi scripta minime compilasse. Cf. T. I p. 236. Nec aliter statuerim de *Charone Lampsaceno*, uti iam dixi ad I, 160 T. I p. 358 coll. VI, 37. T. III pag. 272 atque de *Hellánico*, cuius libros ut Herodoto cognitos fuisse statuam, quemadmodum quibusdam placuisse video, abs me impetrare haud possum, cum certa huius rei indicia desint omnia: immo recte mihi statuere videtur Dahlmann. (in Herodot. p. 127), et Hellanicum, qui Herodoto fuit non multo iunior, et Herodotum ita scripsisse, ut neuter alterius scripta cognita habuerit. Quo et illud facit, quod Sturz. ad Hellanici fragmm. p. 16, observasse video: Herodotum primum sibi videri exponere de constitutione reipublicae Laconicae VI, 55, quamvis e Strabone pateat, iam Hellanicum ea de re egisse. Atque idem Sturz. l. l. p. 13—16 talia assert, e quibus Herodotum potius ab Hellánico compilatum fuisse conicias. Hinc vero diiudicanda erunt, quae Dionysius Halicarnassensis ad Cn. Pom-

rej. p. 128 scripsit: Ἡρόδοτος — τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων Ἑλλανικοῦ τε καὶ Χάρωνος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν προεκδεδωκότων οὐκ ἀπετρέπετο ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξοίσειν, ὅπερ καὶ πεποίηκε.

De *Hecataeo Milesio* ita scribit *Suidas* I p. 687: Ἡρόδοτος δὲ Ἀλικαρνασσεὺς ὠφέληται τούτου νεώτερος ὢν, itemque *Porphyr.* apud *Eus. Praep. Ev.* X p. 466 B.: Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας; *) nominat autem *Porphyrus* in his descriptionem hippopotami (II, 71. T. I p. 647) et narrationem de venatione crocodilorum (II, 70 p. 646). Quibus *Creuzerus* in *fragm. historicc.* p. 19. 20 adiicit etiam narrationem de Phoenice ave II, 73. T. I p. 649, accedente *Klausen.* ad *Hecataei fragm.* pag. 126, qui quaecunque de crocodilis et hippopotamo II, 68. 69. 70. 71 narrantur, ex *Hecataeo* ducta vult I. I. p. 128, itemque (p. 132) narrationes de serpentibus alatis et *Ibide* ave II, 75. 76, si quidem horum animalium, quae mira alit *Aegyptus*, naturam diligentius ab *Hecataeo* explicatam fuisse credibile fiat. Neque tamen ex eo solo, opinor, effici poterit, hasce animalium descriptiones, quas offert *Herodotus*, ex *Hecataeo* depromptas esse, nec satis equidem intelligere possum, cur ad hunc scriptorem, quem aliis locis cavillatur, necesse habuerit confugere *Noster* in iis, quae ipse suis oculis melius percipere potuit quaeque ita etiam refert, ut suis ipsum oculis talia inspexisse facile appareat. *Hecataeo* narratis similia quaedam cum prodat II, 77, coniecturam inde ducunt, ex *Hecataeo* haec quoque deprompta esse: cf. nott. T. I p. 657 et add. *Klausen* I. I. p. 125. Cum *Hecataeo* quoque consentit *Aegyptum* *Nili* donum esse asserens II, 5: de quo loco vid. nott. T. I p. 901 et *Klausen.* I. I. p. 122. Quod vero idem *Klausen.* I. I. p. 95 satrapiarum descriptionem III, 89 seqq. ex *Hecataeo* haustam vult, aliter mihi videri iam dixi T. II p. 675.

Contra aliquot sane in *Herodoti* libris superstitibus inveniuntur loci, in quibus *Hecataeum* vel expresse vel tacite tangi, dubium non esse potest. Cavillari *Hecataeum* et aequalium risui exponere *Noster* videtur II, 143, ubi vid. nott. T. I p. 812 et add. *Klausen.* I. I. p. 6 seq., nec melius eundem tractat VI, 137 coll. V, 36, ubi *Hecataeus* bellum cum *Persis* ineundum dissuadens laudatur addito titulo τοῦ λογοποιοῦ, ut II, 143. Quin acerbius *Hecataeum* tangit I, 146, ubi cf. nott. p. 339. T. I et *Klausen.* I. I. p. 108, II, 21. 23, ubi vid. nott. T. I p. 523, 527 coll. IV, 8 p. 287. T. II et IV, 36. T. II pag. 351. Atque etiam de *Caspio mari* quae *Noster* scribit vera I, 202, ea contra *Hecataeum*, qui *Caspium mare* pro *Oceani sinu* habuerit,

*) De hoc verbo eiusque significatione conf. *Iacobs.* vermisch. Schrift. V p. 532.

scripta esse contendit Klausen. l. l. pag. 92, cui etiam (p. 131) Herodotus II, 3: *Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μᾶταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Παμπίτιχος ἑκταμῶν* z. t. λ., hanc fabulae discrepantiam in Hecataei libro legisse videtur, quique (p. 128) eundem Hecataeum intelligi et respici putat II, 15 in iis, quae de rebus geographicis Iones statuunt, et II, 156 in iis, quae de insula mobili habet Herodotus parum ipsi credibilia. Vid. fragm. Hecat. p. 123. Et Hecataeum Milesium aliosque Milesios auctores, Thaletem, Anaximandrum, Anaximenem, Cadmum, quorum populares plurima commercia per Scythiam egerint, secutus videtur Herodotus II, 34, ubi narrat Istrum *πρὸς πολλῶν γινώσκεσθαι*. Cf. Kruse De Istri Ostiis p. 20.

Haec quidem omnia in unum conspectum posita quamquam satis commonstrare videntur, Herodoto Hecataei, viri inter aequales suos eminentioris, ut vel e loco V, 36 apparet, scripta cognita fuisse, minime tamen illud usquequaque efficere posse videntur, ut Herodotum Hecataei libros compilasse indeque haud pauca in suam narrationem transtulisse arbitremur, praesertim cum ea, quae ex Hecataeo hausta putentur, e suo quoque penu non minus bene proferre potuerit Noster, quem ista loca ipsum adisse supra evicimus. Immo haud pauca, quae, uti his utar, in Aegypti descriptione ab Herodoto praetermissa miramur, *) vel eam ob causam ab Halicarnassensi omissa esse crediderim, quod haec uberius iam exposita viderat ab Hecataeo, cuius scripta multum manibus terebant aequales; sed quae falsa ab Hecataeo referri viderat, ea ob magnam, qua floruisse videntur Hecataei scripta, auctoritatem corrigere et emendare cum voluisset Noster, hinc ni fallor explicandum, quod hic illic acerbius Hecataeum tetigerit: nisi etiam privatam quandam sive inimicitiam sive aemulationem inter utrumque intercessisse putes, de qua tamen nihil quidquam uspiam traditum reperi.

§. 9.

Hisce argumentis permotus, Herodotum ex aliorum sive historicorum sive logographorum, quales tum fuere, scriptis haud sane multa hausisse arbitror. Nec tantum tribuam loco I, 1 (*Περσέων μὲν γὰρ οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι* z. t. λ.), quantum tribui vult Dahlm. l. l. p. 108. Namque Herodotus ut alibi, v. c. in rebus Aegyptiis Aegyptios sacerdotes, ita h. l. Persarum viros doctos sive Magos laudat, quibus hanc narrationem debeat. Nec magis

*) Vid. nott. ad II, 15 p. 512 et ad II, 23 p. 534. T. I et cf. quoque nott. ad VI, 55. T. III p. 297.

scriptos fontes agnoscere possum II, 99, ubi cf. nott. T. I p. 701. Eodem modo quo I, 1, Persas testes citat I, 95; nec tamen inde sequitur, scripta Persarum de suis rebus volumina Nostrum adüsse et excerptisse. Sed quae III, 89 de Satrapiarum descriptione et VII, 60 seqq. de Xerxis exercitu perscribit, ea si non omnia, at magnam certe partem e regiis Persarum annalibus, ad quos scriptori Asiam perlustranti aditus patuerit, hausta esse videntur. Quin e *sophistarum* scholis quaedam ad Herodoti libros transiisse praesertim in quaestionibus de re publica constituenda, illo tempore maxime agitatis, haud vana fit suspicio; vid. VIII, 140 §. 1 ibiq. nott. T. IV p. 195. IX, 48. T. IV p. 280. III, 80 p. 142 T. II. Nec inde mirabimur, Persis, aliis barbaris, subinde ea tribui, quae in Graecum potius hominem, sophistarum et rhetorum in scholis nutritum et educatum conveniant. Vid. III, 71. 72. 80. V, 4. (T. III p. 811) V, 24. VII, 10 §. 4 coll. VII, 102. 152 et conf. annotationem ad hos locos. Add. quae I, 207 Croesum dicentem facit, alia eiusdem generis. *) *Anaxagorae* philosophiam Herodoto cognitam fuisse e loco III, 80, ubi sententiam Anaxagorae decretis similem enuntiat, quis colligat; **) praesertim cum alio loco II, 22 (ubi conf. nott. T. I p. 523) contra Anaxagorae sententiam de Nili inundantis causis edisserat historiae scriptor et aliis quoque in rebus ab hoc philosopho valde dissentiat.

§. 10.

Sed haec exigua modo fontium indicia sunt, e quibus Herodoteum opus fluxisse existinemus! Multo plura, immo plurima, quae eo continentur, ipse in itineribus comperit, ipse vidit; eoque potissimum praeter locorum et regionum, quas ipse visit, descriptiones retulerim quae de templis, portentis, oraculis, donariis, aliis id genus, aut etiam de ipsa rerum historia his ipsis in locis comperta perscribit nunquam non indicato fonte vel auctore. Ut paucis dicam, quod sentio, vel ipse vidit, quae scripsit, vel a sacerdotibus, quos illa aetate per orientem imprimis unos doctos rerum gestarum notitiam habuisse constat, accepit sciscitando vel a mercatoribus, quos in itineribus convenit, uti iam supra monuimus. Praeiverant Herodoto

*) Quod vero I, 155, ubi Croesus Cyro consilium dat, Lydos ut effeminatos reddat, Wachsmuth (Hellen. Alterthumsk. II, 2 p. 17) quaerit, hoc Croesi consilium ex iis, quae Graeci tyranni iam tum fecerint, num profectum sit, an ex Graeca omnino fluxerit sententia, frustra mihi quaerere videtur. Neque enim talia absunt a regum orientalium more atque indole. Tu conf. modo quae in nott. p. 354 attulimus.

**) Conf. etiam I, 103 ibiq. nott. in Add. T. I p. 928.

qui vulgo vocantur logographi, qui fabulas antiquitus traditas literis ut consignarent eoque modo posteritatis memoriae traderent quum unice sibi proposuissent, in ipsum rerum sic traditarum argumentum minime inquisierant, satis habentes, ea, quae ore tantum adhuc tradita erant, scriptis mandata posteris tradere. Quam logographorum rationem iam Hecataeum quodammodo deseruisse indicat prooemium illud operis apud Demetr. de Elocut. §. 12 his verbis conceptum: Ἐκαταῖος Μιλήσιος ὧδε μυθεῖται· τὰ δὲ γράφω, ὥς μοι ἀληθέα δοκεῖ εἶναι· οἱ γὰρ Ἑλλήνων λόγοι πολλοί τε καὶ γελοῖοι, ὥς ἐμοὶ φαίνονται, εἰδέν. Quae sane indicant scriptoris animum a receptis superstitionibus liberum et veri inveniendi studiosum, ingenium acre et sollers in fabularum traditarum farraginem inquirens eamque diiudicans: adeo ut auctore Creuzero *) Hecataeum rerum scriptorem *criticum* utique vocare possimus, praesertim cum alia quoque, eodem docente Creuzero, accedant, e quibus crisin quandam illum historiae adhibuisse luculenter pateat. Herodotum eodem titulo quin ornemus, nil video, quod obstat; ut in quo scriptore omnia concurrunt, quae *patrem historiae* illum summo iure vocari evincunt. Quum enim prioris aetatis historiam perscribenti ad antiquitatem esset regrediendum, quae non nisi e monumentis, templis, carminibus, fabulis cognosci poterat, **) Herodotus quatenus quae de his tradita invenit accepitque, literis consignavit et qui ferebantur λόγοι, eos in suum retulit opus, ipse quodammodo *λογογράφων* in numero iure habetur. Neque vero in eo acquievit, in quo priores *λογογράφους* ante ipsum substituisse modo diximus, sed amplius in rerum traditarum nexum causasque et in eam, quae inde enascitur, rerum gestarum veritatem ordinemque inquirendum ratus a priorum scriptorum via multum discessit, eoque ipso ostendit veram historiae notionem se animo impressam habuisse. Unde sane nemo mirabitur in tali scriptore *artis criticae* initia bene cognosci posse. Conf. nott. ad IV, 173 p. 583, IV, 179 p. 591. T. II. et VII, 20 p. 474 T. III. Cum igitur veri historici partes, hoc modo vera a falsis seiungens, explere studuerit Noster, quaeritur,

*) Die histor. Kunst der Griech. pag. 86 coll. 78. Fragm. historic. pag. 15.

**) Hinc tam sedulo donaria, portenta, oracula ubivis recenset: quippe unde narrationi ex parte fides erat adstruenda, praesertim in rebus dubiis aut vario modo traditis. Conf. modo I, 50. 52. 92. II, 44 ne plura. Bene dixit Meierotto in inscriptione mox laudanda p. 602, 603: „Les Oracles, accomplis ou non, n'en étoient pas moins de nouvelles sources historiques où l'on pouvoit ce qui avoit dû être un objet de recherche et devenir un principe d'action pour des états entiers ou pour des personnages célèbres; c'étoient des textes d'événemens toujours énoncés dans le style favori des Grecs: Herodote ne pouvoit donc les passer sous silence.“

num qui verum scribere *voluerit*, id etiam praestare *potuerit*. *) Nam *voluisse* verum tradere Herodotum, neminem, qui Herodoteas Musas accuratius perlegerit, dubitaturum confido, nec opus pluribus commonstrare, nullo timore partiumve studio captum fuisse Herodotum, quo minus quod verum ipsi fuisset visum, libere et ingenue enuntiaret. Vid. modo, ne plura, nott. ad VII, 132. T. III p. 634 et ad VIII, 123. T. IV p. 170 et conf. Meierotto: Sur Herodote et le but de son histoire (Mémoir. de l'Academie royale de Berlin 1792 et 1793 p. 615. 618. 620 seq.) Pertinent huc etiam, quae pluribus locis in annotatione diximus de nimio, quod scriptori imputant, erga Athenienses studio ac voluntate deque inimicitia in Spartanos **) Corinthiosque. ***)

Atque illud veri studium in Herodoto arcte coniunctum invenimus cum omni animi indole, ut sane quaecunque mortalem illa aetate praestare potuisset consentaneum est, ea Herodotum eximie praestitisse putemus. Insignis hanc quoque in rem locus II, 99, unde tota disputatio nostra erat exorsa, ut in quo tam diligenter ea, quae ipse vidit, comperuit, iudicavit, ab iis, quae aliorum narrationibus debuit, distinguit; haec enim, uti diximus, affert addito verbo λέγουσι, φασί etc. Conf. Meierotto l. I. p. 610 et vid. potissimum Herodot. I, 184: ἐγὼ μὲν μιν οὐκ εἶδον· τὰ δὲ λέγεται ὑπὸ Χαλδαίων, ταῦτα λέγω et locos paulo ante allatos IV, 173. 179 ibiq. nott. Add. II, 123 init. τοῖσι μὲν νυν ὑπ' Αἰγυπτίων λεγόμενοισι χράσθω ὅτεω τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι· ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑπόκειται, ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' ἐκείνων ἀκοῇ γράφω. II, 120 init. ταῦτα μὲν Αἰγυπτίων οἱ ἰσῆες ἔλεγον· ἐγὼ δὲ τῷ λόγῳ τῷ περὶ Ἑλένης λεχθέντι καὶ αὐτὸς προστίθεμαι τάδε ἐπιλεγόμενος. Et confer sis quoque II, 29. 53. 113 seqq. III, 45. IV, 173. 187, ne plura. Hinc maxima cum religione in rebus dubiis mirisve suam sententiam eloquitur nec raro se quid certo affirmare posse negat, uti III, 115 ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως λέγειν et quae similes formulae exstant I, 57. IV, 16, ubi cf. nott. p. 304. IV, 25 ibiq. nott. p. 326. I, 172. IV, 187. V, 9. VI, 14. VIII, 8 ibiq. nott. T. IV p. 12. Contra I, 140 init. αἰτ: ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν. Hinc quoque fluxit illud studium diversas, quae super eadem re ferebantur, traditiones colligendi, discernendi et diiudicandi ut VII, 150. VI, 134. IV, 11. 12. V, 44. 45. 85. 86) suamque ipsius hinc deductam sententiam subiiciendi (ut II, 53. IV, 96. III, 45), quo verum omnino

*) Vid. Creuzer. Histor. Kunst d. Griech. p. 100—112.

**) Vid. VI, 108. T. III p. 379. VII, 102 p. 536. T. III. VIII, 2. 3. (T. IV p. 4 nott.) coll. VII, 139. IX, 21. 22. T. IV p. 234. 235.

***) VIII, 94. T. IV p. 128.

erueret, ut I, 22. II, 120 coll. I, 5; hinc illae dubitationes in rerum mirarum enarratione, quibus illa aetas eam fidem habebat, quam ipse scriptor addere non audet minime credulus aut eo usque supersticiosus, ut portentorum narrationes a naturali rerum cursu alienas continuo probet. Praeter locum supra iam allatum II, 123 coll. II, 45 vid. potissimum I, 182 (φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ οὗτοι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες *z. t. l.*) ibiq. nott. T. I p. 404. IV, 96 (ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου [de Zamolxi agitur] καὶ τοῦ καταγαίου οἰκήματος οὔτε ἀπιστέω οὔτε ὧν πιστεύω τι λήν) ibiq. nott. T. II p. 461. V, 86 (ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δέ τῳ) coll. IV, 42. III, 3 (λέγεται δὲ καὶ ὅδε ὁ λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός II p. 5), III, 115. II, 156. VI, 84. 121. VII, 133 coll. 137. IV, 105 (ἐμὲ μὲν νυν ταῦτα λέγοντες οὐ πείθουσι· λέγουσι δὲ οὐδὲν ἤσσουν καὶ ὀμνύουσι δὲ λέγοντες). V, 22: Ἕλληνας δὲ εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ Περδίκκω γεγονότας, κατὰ περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὥς εἰσι Ἕλληνες. Add. VIII, 30. T. IV p. 39. Talia qui scribit, eum vulgi superstitionibus superiorem fuisse iure dixeris; praesertim cum studium res miraculosas e naturali rerum cursu explicandi insigniter prodat IV, 32. VI, 84. II, 21 coll. VII, 133. VII, 20. Ac parem diligentiam produnt disputationes de Nili incremento eiusque causis II, 21 seq., de aetate sacrorum Herculis II, 44; de literarum et scripturae inventionem V, 58; de Cypriis carminibus II, 117, de Cyro I, 95, de Melampode II, 49, de Aegypti natura II, 5 alia. Neque in talibus poetarum auctoritatem ipsi offecisse, e loco insigniori II, 120 apparet; *) quamquam in rebus sacris arcanisque religione quâdam se obstrictum fuisse, quo minus non omnia, quae cognita habuit, eloqueretur, sed silentio quaedam praetermitteret, ipse ingenue profitetur II, 3. 45. 46. 65. 170. 171. Qui autem tanta cum cura et veri studio ubivis egit, qui verum sine ullo timore enuntiare audet, **) ab ullo mendacii alienus, ***) cum verum unum in omnibus ut erueret, sibi propositum haberet, eum verum dicere *voluisse* utique concedemus.

Iam venio ad alterum, quod requirimus, verum ut tradere *potuerit* Herodotus. Qui verum unum ut traderet, longinqua suscepit itinera, omnes subiit viarum molestias atque labores, quo ipse singula loca invisens verum videre aut sciscitando a singulis comperire posset, qui si qua mira parumve credibilia aut a rerum naturali cursu abhorrentia acceperat, diligentius in ista inquisiit iustamque his adhibendam esse sibi persuasit crisin, nec superstitionibus vulgi nec praeiudicatis opinionibus captus nec credulus nimiumque religiosus

*) Conf. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 105.

**) Conf., ut alia taceam, nott. ad VIII, 72 p. 96. T. IV.

***) Conf. V, 50 ibique nott. T. III p. 80.

sed perspicax et in iis, quae ipse observavit, enarrandis, accuratissimus, num eum vera scribere *potuisse* negabimus? At verba dare poterant ipsi quos sciscitatus est sive sacerdotes sive mercatores eoque modo ipsum fallere et in errores implicare. Num vero, quaeso, in toto historiarum opere talem se praebet historiae pater, cui tam facile imponas? Equidem hoc vix fieri potuisse puto in viro tam cauto tamque sollerti et diligenti rerum indagatore, qualem Nostrum fuisse libri superstites indicant, in quibus vix ullus reperitur locus, e quo illum consulto in errores deductum aut se decipi passum esse, liquido commonstrare possis. Nam quod ad Aegyptias res potissimum confugiunt, a sacerdotibus Aegyptiis verba Herodoto data esse claustrantes, id quam infirmum sit, singulis locis in annotatione ostendimus; alia hanc in rem disputavi in Iahnii et Klotzii Nov. Annall. philoll. et paedagg. VI p. 209 seq., quae hic repetere non vacat *). Itaque Herodotum, quem verum *voluisse* tradere ostendimus, *potuisse* quoque illud tradere crediderim nec quidquam ab eo praetermissum, quo huic officio satisfaceret. Satisfecisse autem Herodotum tum ea, quae attulimus, commonstrant, tum omnis operis indoles, vividus ille ac nativus color, qui nil habet quaesitum, nil fictitium, quique ab omni fucio inani prorsus est alienus. **) Et nostra aetate, quâ tot peregrinatores remotissimas quasque Asiae et Africae plagas perscrutati sunt, pleraque fere eorum, quae de his ipsis regionibus adhuc incognitis apud Herodotum tradita exstant, quorum haud pauca prius vix ullam fidem merere videbantur, nunc ita exacte et accurate rei que tam convenienter tradita inventa sunt, ut iure mireris, quâ diligentia Herodotus singula perlustraverit et examinaverit nec unquam fere lapsus falsusve sit. ***) Qui igitur in iis, quae ipse vidit comperitque, non falsus est, num eum tam facile ab aliis falli potuisse credibile est, praesertim cum tanta crisi, quae ne nostrae quidem aetatis virum dedeceat, iudicio tam subacto, quaecunque accepit, disquirat nec ulla re se deterreri sinat, quo minus verum inveniat. Est quidem Noster *λογογράφος*, quatenus veterum *λόγους* accurate et religiose retulit; sed idem quoque histori-

*) De Aegypto quae apud Herodotum memoriae prodita exstant, ea aut ipse vidit Herodotus comperitque (II, 99) aut a sacerdotibus accepit tradita Hieropolitanis et praesertim Memphiticis (II, 3. 99); unde etiam praecipuam narrationis partem res Memphiticae constituent. Cf. II, 15. 99. 100. Quae ad arcana sacra et interiorem religionis doctrinam pertinent, consulto praetermissa esse ipse declarat. Vid. locos supra laudatos.

**) Vid. Dahlmann. Herodot. pag. 184 seq.

***) Nolo hac in re testimonia congerere, quae affatim Herodotei libri quâvis fere pagina exhibent. Atque vel ubi errat, facile erroris causam intelligas. Uno defungar exemplo II, 34; de quo vid. Kruse De Istri Ostiis p. 32 seq. 34.

cus, historiaeque pater vocandus, si quidem veram illam historiae notionem, quam animo impressam habuit, primus quoque in opere superselite exhibere studuit.

§. 11.

Hanc autem historiae notionem Ipse indicare videtur in operis ingressu, ubi ambitum declarat initiumque rerum ab ipso narratarum constituit. Loquitur enim ita I, 5: *ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔρχομαι ἐρέων ὥς οὕτως ἢ ἄλλως πως ταῦτα ἐγένετο· τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς πρῶτον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς Ἕλληνας, τοῦτον σημήνας, προσβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου, ὁμοίως μικρὰ καὶ μεγάλα ἄσπετα ἀνθρώπων ἐπεξιῶν· τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα ἦν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε· τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ ἦν μεγάλα, πρότερον ἦν σμικρὰ· τὴν ἀνθρωπότην ὧν ἐπιστάμενος εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν ταῦτά μένουσαν, ἐπιμνήσομαι ἀμφοτέρων ὁμοίως.*

Relicit igitur, quae de prioribus temporibus fabulis involuta ferebantur et a logographis tradebantur; maluit certa sectari indeque suae historiae initium ducere a Croeso, de quo primo certiora ipsi innotuerant, Lydiam, ubi olim ille regnarat, perlustranti. Hinc statim post mentionem rixarum, quae inter Graecos barbarosve, quibus enarrandis suum opus destinarat, *) olim exortae in Darii et Xerxis expeditionibus quasi repetitae finemque assecutae videantur, narrandi initium facit a Croeso Lydo; quoniam, nisi, quae bellis Persas inter atque Graecos gestis proxime antecesserint, accurate cognoris, haec ipsa bella eorumque rationes et causas vix rite intellexeris. **)

*) Vid. modo operis prooemium: *Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦ ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε· ὥς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά τὰ μὲν Ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα ἀλλεῖα γένηται· τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι* (ubi, quod hoc loco addere placet, Aug. Matthiae in *Ephemeridd. Ienenss.* 1828 nr. 169 p. 389 *τὰ τε ἄλλα* reddi vult: *quam reliqua*, quoniam in antecedentibus sensu quidem contineatur verbum *διηγεῖσθαι*. Sed ita iam Wytttenbachius, quem attulimus, locum intellexerat in *Selectt. Historicc.* p. 333.)

**) Herodotus si chronologiā duce historiam enarrare voluisset, ab Assyriis potius proficisci indeque ad Medos Persasque et ad bella cum Graecis gesta descendere rerumque historiam ad sua usque tempora continuare debuisset. Neque vero tale universi le quod dicunt historiae opus ille condere voluit, quamquam quale nunc exstat, talis operis vices utique nobis sustinere debet; sed bella barbarorum cum Graecis enarrare et quidem ipsis Graecis in animo habuit; itaque ab ea terra exorditur, quae rixarum omnium origo et quasi fons Graecorum ora maxime in se converterat; atque e Lydia demum ad Persarum ac deinceps ad Graecorum res transit. Monuit Creuzer. *Hist. Kunst d. Gr.* p. 138.

Per Croesum sponte devenimus medias in Lydorum res, quas Noster hac occasione oblata, quam etiam in aliis nunquam praetermittere solet, ut scilicet quaecunque de aliqua terra eiusque incolis rerumque gestis comperta habeat, in medium proferat, accuratius et diligentius persequitur; Lydorum vero regnum cum a Persis duce Cyro eversum esset, paulo ante quam Graecis bellum esset illatum, oratio redit ad Cyrum et Persici regni initia, quae Medorum quoque imperium, unde illud exorsum erat, complectuntur. In Persis autem eorumque rebus gestis iam ita versatur oratio, ut vel Graecorum res his magis annexae videantur, quorum ipsorum libertas a Persarum invasione vindicata salusque asserta praecipuum operis argumentum haberi debet. *) Nam in eo vim suam apertissime declaravit divinum numen, quod omnes moderatur res humanas et in rerum natura sic dominatur, ut qui illud non revereantur, vindictam cum magno suo damno persentiscant. Id igitur quum in omnibus rebus humanis sit conspicuum, insigniori quodam modo apparuit in ipso illo bello, quod sibi historiae pater enarrandum sumserat. Itaque a Cyro, cuius res gestae usque ad finem libri primi exponuntur, oratio progreditur ad Cambysem eiusdemque res persequitur: in quibus cum Aegypti expugnatio praecipuum obtineat locum, pro more suo Herodotus hac occasione oblata, de huius terrae indole, incolis, sacris, aliis uberius disserit. A Cambyse transit ad Darium Hystaspis, qui quomodo Cambyse mortuo magorumque seditione exstincta ad regnum evectus sit et quomodo illud ordinavit, accurate exponitur. Sequuntur reliqua ab eo gesta, bella cum Scythis et Libyae populis gesta, quae ipsa occasionem patri historiae praebent, de Scythia ac Libya pluribus disputandi (nam hae terrae parum ante ipsum Graecis cognitae fuisse videntur); tum expeditiones adversus Graecos susceptae: quo ipso demum ad praecipuum ac primum libri argumentum auctor accedit libro quinto. Thraciam et Macedoniam a Megabazo subactam, Ionum rebellionem ab Aristagora motam et mox sedatam, Mardonii expeditionem in Graeciam enarrat; tum sexto libro ad Graecorum res domesticas, quales illa fuerint aetate, transit, de Datis atque Artaphernis expeditione, quae pugna Marathonica finita est, exponit; septimo et octavo de Xerxis expeditione in Graeciam refert, nono pergit in exponendis huius belli vicibus usque ad Persarum reditum, quo bellum finitum est. **)

*) Vid. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 139: „Die Persische Geschichte bleibt nun ferner auch der Grundfaden, auf dem das ganze Gewebe aufgereiht wird, denn die Perser sind es, gegen welche die grosse That gethan, die Freiheit gerettet worden ist.“

**) Plura de singulorum librorum argumento et narrationis connexu qui cupiant, vid. Dahlmann. in Herodot. p. 138 seqq.

§. 12.

Sed haec ne quis credat sola esse, quae in his libris posteritatis memoriae tradita Noster reliquerit, plura alia his addita et inserta videmus, quae occasione oblata praetermittere cum nollet, in medium protulit, quod illa aliqua certe ratione scitu utilia aut ad finem, quem assequi voluit, accommodata habuit. Hinc in Herodoteis libris haud paucae occurrunt digressiones sive episodica: de quibus satis diximus in nott. ad I, 23. 56. 131. III, 60. IV, 30. 145. 167. V, 55. V, 92 §. 2. VII, 171. *) Neque hae digressiones huiusmodi sunt, ut, quod primum sibi habuit Herodotus quodque inprimis demonstrandum sibi proposuerat, id minus cognosci possit. Hoc autem primum, quo omnia singula continentur, unde omnia suspensa sunt, unde lucem suam ac quasi vim accipiunt, positum **) cernimus in barbaris, orbis terrarum dominis, Graecorum vi prostratis, deo ultore atque vindice Graecos adiuvante prosperumque successum parante. Hinc operis finis, ubi de barbaris vindicta sumpta iique gravi damno afflicti sunt. Ita et Graecos libertatis studiosissimos, celebrare et divinam vindictam s. divini numinis vim commonstrare potuit auctor, patriae amore aequae ac pia in deos reverentia commotus. Quae ipsa cum omnem animum penetraret religiosissimumque redderet scriptorem, cavit quoque eundem ab omni mendacio fidemque inde conciliavit summam eius narrationibus, in quibus ubivis reperimus virum omni partium studio exemptum nec ipsis Graecis patrocinantem contra id, quod verum et iustum sibi videbatur. Vid. locos supra allatos.

Hoc vero cum unum sit primum, singula quaeque completens et ad se revocans, Herodotum, rerum scriptorem, efficit ut poetis epicis similia sectantibus adscribamus eiusque historici speciem epici carminis tribuit. Nam multum utique abest, ut, qui *ῥηγιστάτος* iure appellatur, ***) talem modo esse appareat in singulis locutionibus, dictionibus, vocabulis ex Homero petitis atque in suum

*) Vid. Creuzer. *Histor. Kunst d. Griech.* p. 141—146. Vel in hisce Homeri exemplum Herodoto fuisse obversatum vult Dionysius De Thucyd. Iud. VI p. 771.

**) Vid. Creuzer. l. l. p. 141, ubi Dionysii iudicium (De Thucyd. Iud. VI p. 826) disquiri Herodotum atque Hellenicum statuentis narrationem secundum loca distribuisse et conformasse. Et conf. quoque Meierotto in descriptione supra §. 10 laudata p. 599 seqq.

***) Longin. De sublim. §. 12: *μόνος Ἡρόδοτος ῥηγιστάτος ἐπέ- νετο*. De Herodoto Homeri exemplum secuto eundemque imitante diligenter observavit quoque Meierotto l. l. p. 581. 584 seq. 586. 588. 592 seq. 595. Add. Alb. de Longh. de Herodoti philosoph. p. 18 coll. 21.

opus translatis, quod proxime adscendens ad carmina, quae sola olim literis consignabantur, vel in soluta oratione haud pauca ligati sermonis vestigia retinere debuit, ut etiam *δημηκιώτατον* esse illum inveniamus in omni operis indole atque conformatione ad epicum carmen proxime accedente. *) Ex Homero **) quoque ductam esse eam notionem, quam per Herodoti libros regnare modo diximus, *de divina mente atque invidia sive vindicta*, tradit Eustathius: qui num recte statuatur necne, deinceps intelligitur; ***) nos in naturam potius atque vim huius divinae mentis omnia moderantis et regentis inquiramus, quo simul Herodotei operis ratio melius nobis pateat ipsiusque scriptoris consilium in historia scribenda luculentius perspicatur. De diis vulgo receptis quid senserit pater historiae, non ita enuntiat, quum pia reverentia ductus †) talia celare mallet quam temere in publicum prodere; indeque etiam ea efferre noluit, quae mysteriorum doctrinae initiatum sanior atque purior ratio docuerat. Quamquam supra vulgus illum sapuisse et altius quid secum statuisset, liquido ex iis patet, quae supra iam attuli de eius studio, res miras easdemque minime credibiles, cum a natura rerum prorsus abhorre-

*) Vid. Creuzer. Die histor. Kunst d. Gr. p. 146. 148 coll. 155 — 157. C. A. Böttiger. Prolog. De Herodoti historia ad carminis epici indolem propius accedente Vimar. 1792. 4 et in Ruperti et Schlichthorst. Commentt. philoll. (Brem. 1794) T. I p. 41. T. II p. 54. Geinoz. in Mém. de l'Acad. d. Inscriptt. T. XXIII p. 101 indeque vernacule in Gatterer. hist. Bibl. X p. 29—136.

**) Satis hinc apparet, Herodotum Homeri carmina, qualia nunc feruntur, uno volumine comprehensa novisse et eam, quae vulgo apud nos recepta est sententia, de iis habuisse, nec desunt quoque alia testimonia II, 116, ubi cf. nott. T. I p. 740 coll. II, 120. — IV, 29 coll. 32. — V, 67. VII, 161. II, 53. 23 coll. IV, 32. T. II p. 338. Conf. Creuzer. l. l. p. 155 seq. Moneo hoc propter eos, si qui adhuc sunt, qui Homeri carmina per multorum annorum adeoque seculorum decursum orta, postmodo demum a Pisistrato Athenis in unum corpus, cui Homeri nomen fuerit praepositum, collecta esse putent. A quâ sententia longe abesse patrem historiae, non est quod operose commonstremus; qui quum Pisistrati res tam diligenter exponat, num eum Pisistrati merita de Homero silentio praeteriisse credibile est? Tum sane non opus habuisset Homeri aetatem definire II, 53: quam carminum famâ ab historiae patre definitam vult Nitzsch. Melett. de Histor. Hom. fasc. II P. II p. 21. 38, ubi etiam bene monet, cum hac Herodoti computatione egregie convenire Apollodorum, qui in aetatum seriem et notas accuratissime inquisierit.

***) Conf. etiam Alb. de Ionh. l. l. p. 27.

†) „Relativement au culte des Dieux, Herodote montre l'attachement le plus vif pour ce qu'on peut appeler la religion nationale et un respect profond pour tous les objets de foi, pour toutes les opinions religieuses que la tradition des pères avoit fait passer aux enfans et que le peuple avoit scrupuleusement adoptées.“ Meierotto l. l. p. 647. Et conf. quoque Alb. de Ionh. De Herod. philosoph. p. 25. 26.

rent, ad id, quod verum est, revocandi atque e naturali rerum cursu explicandi. Atque huc etiam referre possis I, 131, ubi Persas, quemadmodum Graecos, θεοὺς ἀνθρωποφυέας statuisse negat, eo ipso indicans, Graecorum deorum vulgo receptorum naturam sibi bene esse cognitam. Adde II, 53: ἐνθεν δὲ ἐγένετο ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴ τε δ' αἰεὶ ἦσαν πάντες, ὅσοιόι τε τινες τὰ εἶδεα, οὐκ ἠπιστέατο μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθές, ὥς εἰπεῖν λόγῳ; et potissimum ea, quae de Neptuno disserit VII, 129. T. III, p. 630. Hinc quoque IX, 65 fin. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων προηγημάτων δοκῇεν δεῖν, ἢ θεὸς αὐτὴ σφραγὶς οὐκ ἐδέξατο κ. τ. λ. Itaque recte mihi sic statuere videtur Jaeger. Diss. Herodod. p. 31: „In universum in aprico est mentis Herodoti cum patria religione conspiratio. At non minus elucet, cum altiori collocatum loco, iudicantem potius quam temere credentem ad eam accedere.“

Quaeritur igitur quid altius Noster senserit et qualem divini numinis notionem animo impressam tenuerit, ut ex ea, quae huius numinis est vis atque potestas in res humanas, rerum, quae accidunt, omnium sive natura sive necessitas intelligatur. Namque ex Herodoti sententia cum hominis certa sit conditio quaedam finesque positi ac termini, intra quos illum sese tenere necesse sit, certusque etiam opum ac divitiarum modus destinatus, eum, qui hunc modum divinitus constitutum excedere velit, divinum reprimit numen sive deus ille omnium rerum vindex, qui ordinem in rerum natura constitutum tuetur eo quod superbos homines altiusque sese efferre conantes a felicitatis quem obtinuerunt gradu deiecit atque calamitate immissa eos poena merita afficit. Quidquid enim in rerum natura nimium est atque iusto altius sese extollit, id divina illa vis reprimit atque intra fines suos compellit. *) Hanc vero divini numinis vim in sua historia potissimum commonstrare voluit Herodotus; ad hanc omnia fere refert, quae inde demum suum locum accipiunt atque ordinem. Haec per totum opus quasi regnat primaria divinae mentis notio, quâ deum omnium rerum moderatorem habeamus, qui aequabilitatem naturâ constitutam servet integram eamque omnibus modis tueatur incontaminatam. Hominis mortalis conditio, si cum illa divinae mentis vi ac potestate, cui ille se plane subiicere debet, comparetur, in-

*) Vid. potissimum VII, 10 §. 5: ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα ὥς κεραννοὶ ὁ θεὸς οὐδὲ ἑᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κινεῖ; ὁρᾷς δὲ ὥς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει τὰ βέλεα; φιλεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν· οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑαυτόν, ubi vid. nott. T. III p. 453. Creuzer. Histor. Kunst d. Gr. p. 149 seq. Conf. etiam III, 103. IV, 166. VIII, 13 (ἐποιετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθεῖν τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν μηδὲ πολλῷ πλεονεῖν), alia, quae paulo post excitantur.

firma atque debilis, eiusque virtus omnis consistit in ea temperantia ac moderatione, quâ divino numini sive legi divinae et omnium in natura rerum ordini inde constituto, se subiiciat nec quidquam contra temere suscipiat, illamve legem egrediatur. His consentanea sunt, quae de humanarum rerum statu et vicissitudinibus, et de tristi ipsius hominis sorte hic illic enuntiata reperiuntur. *)

Quum enim, quae ab hoc divino numine semel constituta sunt, mutari aut retractari nullo modo possint, apparet simul *fati* illa necessitas cum divini numinis notione arcte coniuncta, quam nemo unquam, neque mortalis neque deus ipse evitare aut mutare possit. **) Hac vero dei omnium rerum moderatoris fatumque constituentis notione alteram quoque *divinae iustitiae* atque *providentiae* notionem contineri sponte intelligitur; de hac cum satis dictum sit ad III, 108. T. II p. 198, nunc plura dicere non attinet; *iustitiam divinam* in iusta illa rerum omnium distributione servanda proportionemque divinitus in rerum naturâ constituta adversus impiorum ac superbiorum hominum conatus tuenda cerni volumus, quae cum improbos merita poenâ afficiat eamque vel ad stirpem illorum extendat ***) , *divinae vindictae* quoque vim habet iureque *νέμεσις* vocatur in Herodotea narratione. †) Inde deus s. divini numinis illa vis fatalis, quae in vindicta tali cernitur, dolos fraudesque adeo nectere dicitur, quibus mortales superbos in perniciem agat, inscios quae ipsis imminuant mala; ††) nec mirum, quod divinum illud numen hominibus ob nimiam felicitatem ultra terminos mortales se efferentibus et divini numinis naturam affectantibus *invidere* dicitur, deusque ipse vocatur *φθονερός*. †††) Neque tamen hac divini numinis vi fatique ne-

*) Vid. verbi causa I, 32. 86. 207. III, 43. VII, 203 ibiq. nott. T. III p. 753. V, 4 ibique nott. T. III p. 6 seq. VII, 46. T. III p. 517. 518. Conf. etiam Alb. de Jongh. de philos. Herodot. p. 58 seq.

**) Vid. I, 91 ibique nott. T. I p. 229. III, 43 ibique nott. T. II p. 81. V, 33. 94 §. 4. VII, 18 ibiq. nott. T. III p. 471. IX, 16. T. IV p. 229. Hinc ne iis quidem sacrificiis, quibus mala divinitus imminuentia avertere vulgo student mortales, ullam vim tribui videmus contra haec fati sive divini numinis decreta. Vid. VII, 191. 189.

***) Prava parentum s. maiorum facinora in posteris puniuntur. Vid. I, 91 ibiq. nott. T. I p. 229. VI, 86 §. 3 et nott. T. III p. 349. VII, 134 ibiq. nott. T. III p. 637 coll. VII, 137 p. 642.

†) Vid. potissimum I, 32 T. I p. 81 et I, 34 coll. III, 40. 128. IV, 166. 205. T. II p. 640. VI, 84. VII, 137. VIII, 108 (T. IV p. 144) et 109. 129. IX, 64. Alb. de Jongh. De Philosoph. Herodot. p. 40 seqq., qui idem p. 50 de *providentia*.

††) Conf. II, 120. coll. IX, 91. — IV, 79 coll. II, 161.

†††) Conf. I, 32 ibiq. nott. T. I p. 81. III, 40. IV, 205. VII, 10 §. 5. VII, 46 fin. Alb. de Jongh. l. l. p. 32 seqq.

cessitate omnem liberam hominis voluntatem arbitriumque tolli credam, *) modo iustos intra terminos rerum natura atque aeterna necessitate mortali positos ille se contineat; quos si excedit superbiâ inflatus, divini numinis potestate repellitur, nec libere agere potest; nam quidquid agit, id irritum erit neque quidquam valebit contra aeterna divinae necessitatis decreta. Haec autem fati vis ac notio quam coniuncta sit cum poetarum antiquorum, Aeschyli, Sophoclis, aliorum notione de fato eiusque necessitate, haud opus pluribus demonstrare. Vid. modo Creuzer. in *Histor. Kunst d. Griech.* p. 152 not. Unius Aeschyli hic mentionem faciam qui in Persarum fabula idem fere, quod Herodotus sibi consilium propositum habuisse videtur, quum insigniori quodam exemplo commonstrare vellet divini numinis illam vim, quâ superbiam mortalium sese effluentium reprimat eorumque opes, vel si maximae videantur, confringat atque contundat. Bene perspexit Iacobs (*Vermischt. Schrift.* V p. 586) et qui ab eo laudatur Suvernius. **) Add. Blümner: *Ueber d. Idee des Schicksals in den Tragöed. d. Aeschyl.* p. 83 seq. Neque vero hoc *fatum*, quale sibi constituerat Herodotus, prorsus convenit cum *fortuna*, quae vulgo dicitur, quantumvis subiade utriusque notio confundi et quasi coalescere videatur. Namque in *fortuna* (τύχη) inest temeritas atque inconstantia; in *fato* necessitas aeternusque ille rerum sive causarum nexus, quo ad divinae mentis ab initio haec ad certum ordinem constituentis viam omnia in rerum natura revocantur. Fatum igitur ut necessitatem ita mentem quoque divinam quodammodo in se continet; fortunae notio vaga atque inconstans non certis finibus continetur, nec ipsa certum tenet modum ordinemque. Insignis hanc in rem locus exstat IX, 91: εἴτε κληδόνος εἴρεκεν — εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος. Quum enim ne fortuna quidem divinae mentis prorsus expers sit, hinc, opinor, dicitur *θείη τύχη* IV, 8, ubi cf. nott. T. II p. 288. V, 92 §. 3. I, 126

*) Conf. Jaeger. *Dispp. Herr.* p. 40, ubi qui assertur locus VII, 157, eum hic minus referri posse credam. Quod vero idem Jaeger. a¹ Herodoto tolli statuit internum rerum connexum sive pragmatismum, quem vocant, cum omnia extrinsecus imposita necessitate contineantur, secus mihi videtur. Inest utique pragmatismus in Herodoteo opere, sed diversus ille a posterioris aetatis historicorum ratione, qui quum ab humanis omnia ducant consiliis iisque omnia metiantur ac diiudicent, ab Herodoto discedunt divinitus quasi omnia constituyente et a divini numinis vi ea repetente, quae illi naturali e rerum cursu, quem ipsum divinum Noster habuit, repetere atque explicare student. Conf. Creuzer. *Die Hist. Kunst etc.* p. 158 seq.

**) Comparantur ibi Aeschyli versus, qui primarii sunt hac in re, 91 sqq. 470. 720 sq. 742 sq. 791. 805 cum Herodoti locis VII, 10 §. 5. 6. VII, 46. 47 et potissimum VIII, 109, ubi quae Themistocles eloquitur, cum iis, quae Aeschylus sensisse videatur, apprime conveniunt.

ibique nott. T. I p. 301. *) In iis vero, quae fati necessitate rerumque divinitus constituto ordine atque aeterno nec mutabili divinae mentis consilio fiunt, utitur verbo ἔδεε, aut χοῖν **) aut similibus quibusdam. Et quum in his non tam accurate definitam notionem haberet, sed obscurum potius sequeretur sensum, nil mirum, quod in ipsis huius divini numinis appellationibus utique variat neque in una eaque certa appellatione acquiescit. Vocatur enim modo θεός, ***) modo ὁ θεός, ****) modo τὸ θεῖον, †) quin etiam subinde δαίμων. ††) Et huc quoque pertinet δαίμονις τις ὁρμή VII, 18 et θεῖον προῖγμα II, 66. VI, 69; huc faciunt quoque adiectiva θεήλατος VII, 18 atque θεοβλαβής I, 127. VIII, 137.

Ex hac autem fati atque divinae mentis notione fluxit divinationis opinio, quam attigi ad VI, 27. T. III p. 258. †††) coll. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 152 seq. nec inde miramur, tam crebro tantaque cum cura atque religione referri oracula, ostenta, prodigia, alia, quibus dii res futuras indicare solent mortalibus; nam ista quoque inserviunt ad divini numinis vim declarandam: id quod inprimis Nostrum voluisse supra diximus. Et qui reputaverit, quantum his tribuerit antiquitas, quantique momenti haec fuerint ad ea, quaecunque sive publice sive privatim agerentur, is curam eximiam, quam pater historiae illis impendit, necessariam quodammodo fuisse facile sibi persuadebit. Vid. nott. ad VI, 98. T. III p. 363. Aliud illud est, si, quid ipse pater historiae de oraculis ac divinatione senserit,

*) Hinc Livius I, 4: „forte quadam divinitus;“ Similia exstant I, 111 κατὰ δαίμονα. VI, 84: ἐκ δαίμονιον. III, 153 et I, 86 σὺν θεῷ.

**) δέῃ s. ἔδεε de eo, quod fato destinatum s. constitutum est, invenitur II, 161. IV, 79. V, 33. V, 92 §. 4 ibiq. nott. T. III p. 179. VI, 135 ibiq. nott. T. III p. 416. VIII, 53. IX, 16. 109. Eodem fere sensu χοή s. χοῖν I, 8 ibique nott. T. I p. 25. II, 173; χρεών s. χρεόν VIII, 141 et 3 ibiq. nott. T. IV p. 4 coll. nott. ad I, 8 p. 25. T. I et V, 49. T. III p. 78. — τὸ πεπωμένον III, 64.

***) Conf. VII, 8 §. 1. IX, 91 et in formula illa modo laudata σὺν θεῷ (εἰπεῖν.)

****) Conf. VII, 10. IX, 16. Contra etiam ὁ θεός de certo deo II, 24 aut IV, 79.

†) Conf. III, 40. 108. I, 32.

††) Conf. I, 86. 87. III, 119. VI, 12 coll. II, 40. Sic τὸ δαίμονιον II, 20. Recte autem illud contendere videtur C. Hoffmann. (Tragoed. Graec. cum plastic. artis operib. comparata. Mogunt. 1834) p. 29 abstractam τοῦ θεῖον notionem sive ideam, cui nec vita nec vis insit, apud Herodotum nullo modo quaerendam esse.

†††) Φιλέει δέ κως προσημαίνειν, εὐτ' ἂν μέλλῃ μεγάλα κακὰ ἢ πόλε ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο — ταῦτα μὲν σφί σημήϊα ὁ θεὸς προέδεξε κ. τ. λ.

quaeras. Fidem quandam illis adhibuisse Herodotum, vel ex eo, quem sibi finxerat, oraculorum ac divinationis nexu cum notione illa divini numinis, colligas; accedunt alia quaedam testimonia VII, 57 *) et VIII, 77, **) ubi pius scriptoris animus non audet obloqui oraculis, quamvis subdubitans, uti videtur, de eorum veritate. Distinxisse igitur Nostrum dixeris, nec omnibus eiusmodi dictis temere et continuo fidem addidisse: uti supra §. 10 iam monuimus disputantes de illo veri studio, quo Nostrum insignem fuisse atque prae vulgi superstitionibus sapuisse ostendimus.

Restat denique ut videamus, quid Herodotus de iis, quae post mortem futura sint, animo statuerit. De animae immortalitate ei persuasum fuisse, quem tanto ingenio praeditum, Aegyptiorum atque Graecorum mysteriis ***)) initiatum fuisse accepimus, num dubitabimus? Legas mihi, quae scribit II, 123 coll. IV, 95; adde his, quae exstant V, 4 iis simillima, quae divinus vates canit in Ecclesiast. VII, 1 aut in Iob. XIV, 1 et iunge hisce locos I, 31. VII, 46; nil dubium sane, quin animum immortalem esse crediderit Noster, indeque etiam melioris post mortem futurae conditionis spem habuerit certissimam, ut mortem exoptatum aerumnosae vitae duceret perfrugium morique melius esse existimaret quam nasci. Ad quam sententiam sponte ducebat humanae fragilitatis atque infirmitatis notio, de qua supra diximus; qui enim si peccat, poenam eamque gravem luit nec talis est, qui peccatum evitare rerumque aequabilitatem, quam severe tuetur deus omnium vindex atque ultor, servare ubique possit, is perpetuis fere in hac vita iactatus malis atque calamitatibus, meliorem illam sortem non potest non praedicare, in quâ vitae terrestris fluctibus exemptus perpetuam tranquillitatem atque felicitatem se adepturum esse sperat. In hanc vero tristissimam vitae humanae cogitationem omnes incidere, qui christianae religionis luce careant, neminem fugit.

Ex ista autem Herodoti sententia de numine divino eiusque vi ac potestate, de ipsa hominis natura eiusque ratione agendi, qualis a divina mente ei constituta quasi ac praescripta est, haud scio an explicari possit, quae scriptoris fuerit sententia de rebus publicis, de ea regiminis forma, quae inter gentes constitui et reliquis praeferrī debeat. Quum enim, quaecumque homines affligere possunt mala, ex

*) τέρας σφι ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο καὶ περ εὐσύνμβλητον ἐόν. Et conf. etiam locum paulo ante allatum VI, 27.

**) χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὥς οὐκ εἰσὶ ἀληθεῖς οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας παραθεῖναι καταβάλλειν, ἐς τοιαύδε πρήγματα ἐσβλέψας. — Ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βακιδί, ἀντιλογίης χρησμῶν περὶ οὗτε αὐτὸς λέγειν τολμῶ οὕτε παρ' ἄλλων ἐνδέομαι.

***)) Vid. II, 51. 170 ibiq. nott. II, 171 coll. 3. 45. 46. 65.

ea enascantur superbia, quae iustum modum, quo quisque se tenere debeat, finesque mortalibus positos excedens ad divini numinis vim se extollere gestiat, nihil historiae pater magis exosum habet quam tyrannidem, nec quisquam mortalium magis videtur execrabilis quam tyrannus, in cuius animo haec sive superbia sive insolentia insidens altas egerit radices. Sed ea regiminis forma, quae illam omnium mortalium aequabilitatem quam maxime servare studet, eo quod suum cuique tribuens, neminem supra alios sese elferre patitur, quae igitur habet τὴν ἰσηγορίαν atque ἰσονομίαν, *) primaria videtur Herodoto, quae ceteris longe praestet. Hinc ut tyrannidem maxime aversatur, ita populari imperio ipse magis deditus fuisse videtur. Vid. nott. ad V, 66. T. III p. 112 seq. V, 78. T. III p. 143 coll. V. 92 §. 2. VI, 43. T. III p. 281. 282. VI, 108. T. III p. 379. VII, 156. T. III p. 681 seq. coll. III, 82. Neque vero hunc popularis imperii amorem eo valuisse, ut rerum veritati in narratione offecerit ipsumque scriptorem partium studio captum a vero abduxerit, ex iis, quae supra iam diximus, satis apparet; adde quod hanc suam sententiam ille non consulto et apertius enuntiat, sed magis tecte indicat, cum ab historiis suis talia, quae ad animum scriptoris magis, quam ad rerum narrationem pertineant, abesse maluerit.

§. 13.

Opus Herodoteum, quale nunc legimus, in novem libros, qui singuli Musarum nominibus inscripti sunt, divisum videmus. Quae tamen divisio ab ipso auctore num profecta sit, iure dubites; quandoquidem ille nunquam singulos libros ita divisos et inscriptos novit, sed ad prius narrata si respicit, λόγους in universum vocat sive τοὺς πρώτους sive τοὺς ὀπίσω, τοὺς ὀπίσθε λόγους, ἐν ἄλλῳ λόγῳ, et quae sunt his similia, quibus singulas narrationis partes, quas nunc accuratius distinctas et Musarum nomine ornatas videmus, Ille indicare solet. Iam monuit Wesseling. in Praefat. §. 2, ubi quaedam addidit Schweighaeuserus. Tu vid. quae notavimus ad I, 75. 105. V, 22 coll. II, 38. 161. VI, 19. VII, 213. Itaque eam, quae nunc obtinet librorum et divisionem et appellationem ab Herodoto ipso factam esse negamus; qui si illius utriusque auctor esset, eam certe quoque adhibuisset. Appellationis originem Lucianus indicare videtur in Herod. 1. T. IV p. 117 ed. Bip. οὐ θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρῆχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχοι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα

*) Conf. nott. ad III, 80. T. II pag. 144 seq. et ad V, 78. T. III pag. 143.

καὶ αὐτάς; quae eadem fere exstant in libr. Quomodo histor. conser. §. 42 p. 48 Herm. Unde hoc certo mihi colligere posse videor, Luciani aetate hanc et distinctionem et appellationem iam obtinuisse, ab Alexandrinis, opinor, criticis introductam, quos, ut aliis rerum scriptoribus, ita Herodoto peculiarem quandam curam impendisse nemo nescit. Nec desunt similes operum tituli. Bion rhetor, teste Diogen. Laert. IV, 58, novem quos ediderat libros *Musarum* nominibus inscripsit. Cephalionem, qui rerum scriptor Alexandri aetate floruisse fertur, historiae libros Ionico sermone scriptos, *Musarum* nominibus insignivisse narrat Photius Bibl. Cod. LXVIII p. 34 Bekk., idemque fecisse Aurelium Opillium testatur Sueton. De illustr. Gramm. cp. 6. Aeschines, eodem teste Photio Cod. LXI init. p. 20 Bekk., tribus orationibus *Gratiarum*, novem epistolis *Musarum* imposuit nomina. Num vero Theopompi aetate, qui duobus libris conceptam Herodoti epitomen scripsisse fertur, Herodoti opus iam ita, uti nunc videmus, divisum et inscriptum fuerit, id in tanta fragmentorum huius epitomae paucitate definiri nequit. *)

§. 14.

Herodotus, Halicarnasso Dorum civitate oriundus, Ionica tamen dialecto libros suos condidit, qua eadem Ctesiam, **) Hippocratem, Democritum, alios usos esse accepimus, tunc temporis maxime exultâ et florente. Ac Ionicae dialecto Herodotum Sami, quâ in insula longius certe illum commemoratum esse supra diximus (§. 4), assuevisse quod scribit Suidas ***) loco supra laudato, pro mera coniectura id habendum esse pronuntiat Jaeger. Dispp. Herodd. p. 7, ubi sic pergit: „Res et perse parum probabilis et convincitur Samiae dialecti forma, ab Etymologici Magni scriptore servata, Δεύνσος, †) ab Herodoti dialecto aliena. Dubium non esse videtur, quin dialectus, qua Herodotus usus est, fuerit forma dialecti Ionicae Carica, ††) eadem,

*) Fragmenta huius epitomae quae exstant pauca collegit et illustravit G. Frommel. in Creuzeri Melett. III p. 135 seqq.

**) De *Ctesia* dixi in Prolegg. ad Ctes. fragmm. p. 20. 21, ubi vid. Salmas. De Hellenist. p. 41 — 42. De *Democrito* conf. Aelian. V. Hist. IV, 20. De *Hippocrate* satis constat.

***) Verba sunt: ἐν οὖν τῇ Σάμῳ καὶ τὴν Ἰάδᾳ ἡσκήθη διάλεκτον.

†) Vid. p. 259, 30 et cf. Hesych. I p. 496. ubi ἀποφλάσαι ῥογχάσαι Κρήτες καὶ Σάμιοι. Fischer. ad Weller. I p. 54.

††) Herodot. I, 142. Qui locus a Jaegero allatus sic se habet: Μίλητος μὲν αὐτῶν πρώτη κέσται πόλις πρὸς μεσσηβρίην· μετὰ δὲ Μρούς τε καὶ Πιρηνή· αὐταὶ μὲν ἐν τῇ Καρίῃ κατοίηνται, κατὰ ταῦτα διαλεγόμεναι σφι.

qua et Hecataeus scripserat Milesius. Ad huius potissimum et orationis et linguae rationem sese conformaverit necesse est; quaeque exstant Hecataei fragmenta, magnam ostendunt utriusque sermonis similitudinem.“ Subiiciam his Creuzeri verba in fragm. historic. p. 18: „Etenim Eustathius ad Homer. Il. I p. 7 Basil. et alia disputat et illud addit: *Herodotum Pherecydis et Hecataei in orationis genere similem esse. Quod uti non praecise negaverim, ita nullus dubito, si Hecataei quidam liber integer exstet, plurima repertum iri, unde patefiat elegantior quidam cultus, quem prosaica Ionum oratio Herodoti artificio debeat.*“ Quae ut verissima disputata videntur, ita Iaegeri illam sententiam, quā *Carica* Herodotum contendit usum esse dialecto, non habeo, quibus accuratius probem. Nihil dubium, quin, quā aetate pater historiae scripsit, Ionum dialectus maxime culta et propagata fuerit, unde factum, ut et Herodotus et alii, quos supra nominavi, illa uterentur necesse esset. *) Hinc vel Hellanicus, qui Herodoti suppar censetur, Ionicam dialectum in libris suis praetulisse videtur; quippe cuius in fragmentis adhuc quaedam superesse dicunt Ionici sermonis vestigia; **) quid quod Pherecydis historias eodem Ionum sermone conscriptas esse valde fit probabile? ***) De Hecataeo Milesio satis testantur reliquiae; et diserte tradit Hermogenes de Ideis II p. 513 †), Hecataeum usum esse *τη διαλέκτῳ ἀκράτῳ Ἰάδι*, Herodotum vero *ποικίλῃ* i. e. multis orationum figuris et numeris variegata, ut explicat Wesseling. Diss. Herod. X p. 146, vel potius, mixta i. e. non pura Ionica, sed variata, aliis epici et vulgaris sermonis formis admixtis. Apud Phot. Cod. LX p. 59. *Ἰωνικῆς διαλέκτου κανὼν* vocatur Herodotus, et a Dionys. Halic. Epist. ad Cn. Pomp. VI p. 775 Reisk. *Ἰάδος ἀριστος κανὼν*. In sepulcri inscriptione autem Herodotus vocatur *Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίας πρῶταν*.

Quae quum ita sint, operae sane pretium, accuratius in eam, quae Herodotei sermonis fuerit, formam inquirere. Quem enim Ionica dialecto scripsisse diximus, is haudquaquam in omnibus ita certas

*) Vid. Dionys. Halic. VI p. 864. (p. 146. 147): οἱ δὲ πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ γενομένοι πολέμου καὶ μέχρι τοῦ Θουκυδίδου παρεκτείναντες ἡλικίας, ὁμοίως ἔσχον ἅπαντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προαιρέσεις· οἳ τε τὴν Ἰάδα προσελομένοι διάλεκτον, τὴν τε τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα ἀνθ' οὗσαν καὶ οἱ τὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα μικρὰς τινας ἔχουσαν διαφορὰς παρὰ τὴν Ἰάδα κ. τ. λ.

**) Vid. Sturz. ad Hellanici fragm. p. 25 coll. p. 44. 143.

***) Vid. Sturz. ad Pherecyd. p. 74 seq.

†) locus ipse sic se habet: (Hecataeus) *τῇ διαλέκτῳ δὲ ἀκράτῳ Ἰάδι καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ποικίλῃ ἡττόν ἐστιν ἐνεκά γε λέξεως ποιητικός.*

quasdam leges sequi videtur, ut omnia ad unam eandemque normam dialecti Ionicae constituta sint; quin hoc ipsum posterioris aetatis grammaticorum studium fuisse, ut Herodotum, quem in singulis formis verbisque non omnia ad unam regulam certam exigere invenerant, corrigerent et ad Ionicam dialecti canonem, quem sibi finxerant, magis conformarent, ut sui ipsius magis constans ille appareret, vestigia quaedam indicare videntur. *) Nimirum illos grammaticos idem offendisse videtur, quo vel nostra aetate haud paucos viros doctos offendi videmus, quod scilicet Herodotus non omnia accurate ad Ionicam dialecti leges normamque exegerit, sed alias aliarum quoque dialectorum formas promiscue adhibuerit, ne in ipsis quidem Ionicis formis sibi prorsus constans, quarum in locum vulgaris aut epici sermonis formae haud raro succedant, ita ut nulla appareat causa, cur hanc sive illam formam praetulerit. Auxerunt hanc sive varietatem sive inconstantiam librarii codicum incuriosi, **) prave formas varias permiscuentes nec ita discernentes, ut in locis dubiis criticus habeat, quod sequatur, praesertim cum vix adhuc certo constet de singulis huius dialecti formis flexionibusque nec ipsa grammaticorum praecepta cum iis, quae singulis locis apud Herodotum libri scripti afferunt, concinant; quin quod ipsi grammatici veteres ex Herodoti libris quaedam afferunt ***), quae in Herodoto, qualem nunc scripti libri exhibent, frustra quaeras. Quae quum ita se habeant, Wesselingio satius videbatur optimos quosque sequi codices, praecepta grammaticorum enotare et ad textum melius constituendum, quoad per libros liceret, adhibere; eumque hac in re, alios ut taceam, secutus est Reizius, deseruit Schaeferus, qui formarum quandam constantiam, quam in Herodoti editionibus aegre desiderabat, restituere cum vellet, omnia ad unam eandemque normam certamque Ionici sermonis regulam ita exegit, ut, parem sibi reddere cum conaretur Herodotum, mox tamen ipse intelligeret, quam temere egerit. Itaque in via subsistens ad priorem Wesselingii rationem utpote tutiorem at-

*) Conf. Ephemerid. Ienens. 1817 nr. 161 p. 352 et add. H. Apetz., qui ad Herodotum II, 121 p. 290 suae edit. ita pronuntiat: „Nimia fuit grammaticorum prae ceteris opera, quam in eo collocarunt, ut Musae Herodoti mulierum Ionicarum more pretiosis indutae vestibus incederent. Nonnullas verborum formas, quas in textu retinendas editorum religio curavit, huic inutili studio debemus.“ — Non dubito, quin complures harum formarum ionicae vel potius poeticae ex versibus Homeri et Pythiae, quos Herodotus historiis inseruit, in textum irrepperint.“ Add. Struve Quaest. Herod. Specim. I p. 10.

**) Ac merito conqueritur Struve Quaest. Herod. Spec. II pag. 15 plerosque codices Herodoti in talibus, quas minutias vulgo habent, non satis accurate collatos esse.

***) Conf. Wesseling. Diss. Herod. VI p. 48 seq.

que certiore redire maluit. Ac iuvat ipsa viri praestantissimi verba hac apponere: *) „Quum primum Herodoto recensendo manus ad-
 „movissem, hanc mihi legem scripseram, ut formis verborum com-
 „munibus, etiam tum cum codices tacerent expulsis, Ionicas suffice-
 „rem. Hunc morem in prioribus plagulis constanter tenui. Sed mox
 „instituti me poenitere coepit; *pleneque cognovi Herodotum, perinde ac*
 „*ceteros scriptores Graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβειαν non*
 „*ea exegisse, quae vulgo creditur constantia atque perpetuitate.*“ Ca-
 veant inde sibi, qui inconstantiam illam in singulis formis obviam
 librariis solis cum tribuant, in Herodotum grassari temereque omnia
 ad unam quam sibi constituerint normam exigere et corrigere velint.
 Qui constantiam cum sectentur, nonne in maximam inconstantiam
 se incidere vident? si quidem temere hic libros scriptos sequuntur,
 illic deserunt, nulla alia ex causa, nisi quod librorum lectio cum ea,
 quam sibi animo informarunt regula praeceptivae grammaticorum,
 non consentiat. Neque sane ipsum Herodotum credam istam in sin-
 gulis Ionicae dialecti formis constantiam, quam desiderant, novisse
 indeque omnia ad unam eandemque normam exegisse, quae multum
 vereor, ut Herodoti aetate iam exstiterit, quā dialecti singulae vixdum
 ita discretae, uniuscuiusque termini ac fines vixdum ita diligenter
 constituti, quemadmodum posterioris aetatis grammaticorum studiis
 id factum esse invenimus; ut sane ex aliis quoque dialectis haud
 pauca in Herodoti sermonem transiisse consentaneum sit. Quodsi
 igitur Hermogenes l. supra l. de Herodoti dialecto loquitur *ποικίλη*,
 id ad eam quoque sermonis varietatem revocare licebit, quā Ionicis
 formis alias epici et vulgaris sermonis formas Nostrum admiscuisse eo-
 que orationem variasse sive *oratione variata* usum esse putemus, vix
 ullo certo in eligendis singulis formis consilio ductum, sed ea recipien-
 tem, quaecunque animum subirent aut priorum scriptorum usu in-
 troducta sponte sese offerrent. **) Nec talia nobis, opinor, rimari
 licebit, quae a peculiari scriptoris animo ac sensu pendeant indeque
 unice diiudicari possint. Mixto igitur nec finibus certis circumscri-
 pto orationis genere Herodotum usum esse volumus nec quidquam
 aliud nobis faciundum esse videtur, nisi quod Gaisfordium fecisse
 invenimus: codicum meliorum et antiquorum ut sequamur auctori-
 tatem, ne inconstantiam constantiam tollere cum velimus, ipsi maxime
 inconstantes reperiamur, Herodotumque sui ipsius maxime dissimi-

*) Vid. Praefat. pag. V. Probat Schweighaeuser. Praefat. I, 2 pag. XXIII.

**) Meierotto l.l. p. 596 seqq. de Herodoti dialecto disserens haec ad-
 dit: „peut-on en conclure, qu'il suit ici une règle générale, l'usagereçu, sa
 langue, son dialecte, ou plutôt ne faudra-t-il pas dire qu'il consulte son
 oreille et la suite?“

lem exhibeamus. Talem enim temeritatem a venerandis antiquitatis monumentis quam maxime abesse debere iudicamus. Quod vero A. Matthiae statuit ad Herodot. II, 87 p. 289: „Qualiscunque sit dialecti Herodoteae licentia, leges etsi non invenerimus, esse tamen, quibus harum formarum ad suam quaeque consuetudinem restringatur, nemo facile negare poterit. Res est longioris disquisitionis, quam ut brevi annotatione absolvi possit,“ vix equidem credo huiusmodi leges unquam fore qui reperiatur; quae maxime vereor ut unquam exstiterint animove scriptoris tam definite et clare observatae fuerint. Qui igitur ab Herodoti editore id postulat, *) ut tales sermonis leges rimetur, secundum quas varias hic illic obvias lectiones diiudicet textumque constituat, is talia illi imponere mihi videtur, quae nunquam ab illo praestari posse persuasum habeo. Itaque ne Struvio **) quidem nobis prorsus assentiri licuit; qui vir doctissimus laudabili studio, cui par accessit diligentia summaque sollertia in singulis et colligendis et digerendis, Ionicum Herodoti sermonem ad certas leges et ad iustam formarum constantiam revocandi, quo critico viro certam pararet viam, ut ne in singulis formis eligendis anceps haereret inconstantiae illi formarum singularum ita succurri posse arbitratus est, ut si quam formam plurimis locis Noster, secundum optimorum librorum auctoritatem, constanter tenuerit, eandem quoque in reliquis locis, in quibus paucis alia forma obvia, recipi vellet vel invitis codicibus, a quibus nos in re tam incerta tamque dubia stare maluimus, ***) quum iusta mutandi causa nobis nulla adparuisset, Herodotum una eademque forma ubivis usum esse negantibus et quidem ipso veterum librorum ex testimonio, quorum auctoritatem in talibus deserere nobis non licet. Quamquam non sum nescius, in Herodoto haud pauca ferri menda, quae codicum quotquot supersunt omnium auxilio tolli nequeant, †) de quibus merito iam conquestus erat Wesselingius, ††) si quidem ista tam inveterata sunt, ut codices

*) Conf. Ephemerid. Ienens. 1817 nr. 161 p. 352.

**) Quaestionum de dialecto Herodoti Specimen I. II. III. Regimontii 1828 seqq. Tu vid. quae dixi in Seebod. biblioth. critic. 1829. II nr. 98 p. 390 seq.

***) Vid. nott. ad Herod. II, 121. T. I p. 751 ad III, 2. 48 (T. II p. 3. 4. 87) VI, 69. T. III p. 322 coll. ad I, 77. T. I p. 198 et quae dixi in Bibl. crit. l. I.

†) Conf. nott. ad VII, 162. T. III p. 691 coll. IX, 122. Et huc refero mendosum illud *διεπρήσεν* IV, 79, ubi cf. nott. T. II p. 429, eodemque, ut videtur, pertinent VII, 145 *ἐγκερχημένοι*, ubi vid. nott. T. III p. 659. VII, 89 *ἐσταλάδατο*, ubi vid. nott. p. 572 seq. VIII, 73 *ἐκδεδορίενται*, ubi vid. nott. T. III p. 100.

††) in Dissertat. Herod. X p. 147.

adhuc superstites et ex uno fonte, ut videtur, derivatos superent. Per-
tinent huc etiam, alia ut taceam, frequentiores illi in numeris er-
rores, *) quos scriptoris socordiae aut negligentiae tribuere cum vix
liceat maximam certe partem librariis adscribere malumus. Ac le-
gimus apud Porphy. Quaest. Hom. cap. 8: *πολλὰ φέρεσθαι μέχρι
νῦν ἀμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφὴν.*

§. 15.

Sed revertamur ad ipsam, qualiscunque est, Herodoti oratio-
nem, quam multas laudes apud veteres tulisse, plura indicant. Hinc
Quintilianus Inst. Orat. IX, 4, 18: „In Herodoto vero cum omnia,
ut ego quidem sentio, leniter fluunt, tum ipsa *διάλεκτος* habet eam
iucunditatem, ut latentes etiam numeros complexa videatur.“ Af-
fert autem hoc contra Ciceronem, qui Lysiam, Herodotum, Thu-
cydidem parum studiosos eius artis, quae in orationis compositione
versatur, fuisse dixerat. Neque vero hanc Herodoteae orationis *iucunditatem*
sive pulcritudinem in verbis tantum quaerebant veteres, sed
suavitatem quoque elocutionis, in totius orationis structura et compo-
sitione sitam collaudabant, quum ita scriptor res enarret, ut illae
fando vel iucundiores fiant quam si oculis subiiciantur nostrique
animi inde vel maxime commoveantur. **) Accedit his grata illa
orationis *variatio* in verbis singulis aequae ac tota orationis conforma-
tione bene conspicua. Et quum Herodotus in oratione sua iustum
ubique teneat modum nec ullo modo molestiam creet, extra fines
evagando, quumque singula verba, quin omnis oratio optime dele-
cta reique maxime conveniens inveniantur, praedicatur in Herodoto
μέση λέξις, ***) quae mediocriter temperata delectu constat eorum,
quae in reliquis dicendi generibus videantur praestantissima, eiusque
sermo medium quoddam tenere dicitur inter nimiam austeritatem

*) Conf. nott. ad I, 7. T. I p. 23. I, 32. II, 9. 145. T. I p. 496.
819. VII, 187. T. III p. 732 seq. coll. IX, 29, T. IV p. 251.

**) Conf. Dionys. Halic. De composit. verbb. III p. 37—47 ed. Schae-
fer. (ubi exempla ex Herodoto affert I, 6. 8.) IV p. 57 coll. X fin. p. 115,
ubi Herodoteam orationem et dulcem (*ἡδύαν*) et pulcram esse statuit.
Conf. XIX p. 267 seq. Add. Lucian. Herod. 1 init. Hinc apud Athenaeum
III, 15 p. 78 E. p. 309 Schw. Herodotus vocatur *ὁ θαυμασιώτατος καὶ
μελιγρός*.

***) Conf. Dionys. Halic. De verb. compos. XXIV p. 372 Schaefer. coll.
XIX p. 267 seq. Schaefer. De admirand. vi dicend. in Demosth. §. 41. T.
VI p. 1082 seq. Reisk. (coll. §. 35 seq. p. 1067), ubi Herodoti affert lo-
cum VII, 8 §. 1. Marcellin. Vit. Thucyd. §. 40: *ἴσθι ὅτι μέσῳ μὲν (χα-
ρακτῆρι) Ἡρόδοτος ἐχρήσατο, ὃς οὔτε ὑψηλὸς ἐστὶν οὔτε ἰσχνός, ἰσχνῷ
δὲ ὁ Ξενοφῶν.*

atque nimiam venustatem. His autem virtutibus, quae apta et arguementi et orationis electione, verborum grata compositione et varietate, unde maximam orationis ipsius venustatem et suavitatem oriri constat, continentur, Herodotum Thucydidi praestare iudicarunt veteres, *) cui etiam in eo praestiterit, quod unde initium ducendum et quo usque perveniendum, optime scierit. **) Thucydidem ἐν τοῖς παθητικοῖς (i. e. in exprimendis vehementioribus animi motibus) excellere, Herodotum ἐν τοῖς ἡθικοῖς (i. e. in animi affectibus sedatioribus indicandis—im Ausdruck der ruhigeren Gemüthsbewegungen) iudicat Dionysius; ***) cui iungo Quinctiliani iudicium Inst. Orat. X, 1 §. 73: „Densus et brevis et semper instans sibi Thucyd.; *dulcis et candidus et fusus Herodotus*; ille concitatis, hic remissis affectibus melior, ille concionibus, hic sermonibus, ille vi, hic voluptate.“ Hinc quoque Cicero in Orat. 12: „alter (Herodotus) sine ulla salebris quasi sedatus amnis fluit, alter (Thucydides) incitator fertur et de bellicis rebus

*) Vid. Dionys. Halic. Epist. ad Pompei. §. 3 p. 128. 129. (T. VI p. 767 seq.) De vet. scriptt. cens. V p. 424 seq. Iudic. de Thucyd. T. VI p. 775—777 Reisk. Equidem insigniora quaedam huc tantum apponam: — ἡδονὴν δὲ καὶ πειθὴν καὶ τέχνην καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς ἀρετὰς εἰσφέρειται μακρῷ Θουκυδίδου κρείττονας Ἡρόδοτος· τῆς δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτος ἐξήλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοειδὴς πᾶς ὧν ἐν λόγοις. ἀρετῶν ἡ κυριωτάτη τὸ ἀρετὸν ταύτην ὁ Ἡρόδοτος ἀκριβοῖ μάλλον ἢ Θουκυδίδης· ὁμοειδὴς γὰρ οὗτος ἐν πᾶσι, κἂν ταῖς δημηγορίαις μάλλον ἢ ταῖς διηγήσεσιν· ἐμοὶ μὲντοι καὶ τῷ φιλότατῳ Κακίλιῳ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ μάλιστα γὰρ καὶ ζηλωσαὶ Δημοσθένους· ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, καὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφοτέρω· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην ποιήσεις αὐτὰς λέγων· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερόν δὲ τὸ Θουκυδίδου.

**) Dionys. Epist. ad Pompei. §. 3 p. 129, 15, 16 (T. VI p. 769): δευτέρον ἐστὶ τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἔργον, γινῶναι πόθεν τε ἄρξασθαι καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ. φαίνεται δὲ καὶ τούτῳ Θουκυδίδου πολὺν Ἡρόδοτος φρονιμώτερος· ἄρχεται τε ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶτον κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἕλληνας οἱ βάρβαροι· καὶ προελθὼν εἰς τὴν βαρβάρων κόλασιν καὶ τιμωρίαν λέγει. et paulo antea (p. 767) p. 128, 42: περὶ μὲν Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονῶ· Πρῶτον ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἀπάντων ἐστὶ τοῖς γράφουσιν ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι καλὴν καὶ περὶ αἰτίας ἐκείνης τοῖς ἀναγνώσκουσιν· τοῦτο Ἡρόδοδος κρείττον μοι δοκεῖ πεποιημέναι Θουκυδίδου· ἐκεῖνος μὲν γὰρ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν τε καὶ βαρβάρων πράξεων ἐξηγήτορος ἱστορίαν, ὥς μὴτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων ἐξήγηται, μὴτε τὰ ἔργα καὶ ἅπαντα αὐτὸς εἴρηκε· τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ τῆς ἱστορίας κ. τ. λ.

***) De Vett. Scriptt. Cens. V p. 425: ἐν μὲντοι τοῖς ἡθικοῖς κρατεῖ Ἡρόδοτος, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς ὁ Θουκυδίδης coll. Epist. ad Pompei. VI p. 776: Θουκυδίδης μὲν γὰρ τὰ πάθη δηλώσαι κρείττων· Ἡρόδοτος δὲ τὰ γ' ἡθὴ παραστήσαι δεινότερος. Vid. Creuzer. Die hist. Kunst d. Gr. pag. 194.

canit quodammodo bellicum.“ Add. eundem De orat. II, 13 §. 55 et II, 15 §. 64 coll. Visconti Iconograph. Grecque T. I p. 313 seq. Hinc Aristoteles in Rhet. III, 9: ἡ μὲν οὖν εἰρομένη λέξις ἡ ἀρχαῖά ἐστιν· Ἡροδότου Θουρίου ἥδε ἱστορίας ἀποδείξεις; ubi quid sit εἰρομένη λέξις accurate disquirat Turnebus ad Cicer. De Legg. I, 1 p. 532 ed. Moser et Creuz. tractam orationem reddens, die unperiodische Rede, ut Creuzerus interpretatur (Die hist. Kunst der Griech. p. 189) quae eadem a Demetrio (De Elocut. §. 11. 12) vocatur ἡ διηρημένη λέξις. Subiiciam his Dionysii locum hac in re insignem in Iudic. de Thucyd. §. 23 p. 147, 12 (T. VI p. 865 seq. Reisk.) οὗτος δὲ (sc. Herodotus) κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τὴν τῶν σχηματισμῶν ποικιλίαν, μακρῶ δὴ τινι τοὺς ἄλλους ὑπερεβάλετο καὶ παρσεκνεύασε τῇ κρατίστῃ ποιήσει τὴν πεξὴν φράσιν ὁμοίαν γενέσθαι πειθοῦς τε καὶ χαρίτων καὶ τῆς εἰς ἄκρον ἡκούσης ἡδονῆς ἕνεκα· ἀρετὰς τε τὰς μέγιστας καὶ λαμπροτάτας ἔξω τῶν ἐναγωνίων οὐδὲν ἐν ταύταις ἐνέλιπεν· εἴτε οὐκ εὖ πεφυκῶς πρὸς αὐτὰς εἴτε κατὰ λογισμὸν τινα ἐκουσίως ὑπεριδὼν, ὥς οὐχ ἀρμοττουσῶν ἱστορίαις· οὐδὲ γὰρ δημιουργοῖαις πολλαῖς ὁ ἀνὴρ οὐδ' ἐναγωνίοις κέχρηται λόγοις οὐδ' ἐν τῷ παθαίνειν καὶ δεινοποιεῖν τὰ πράγματα τὴν ἀλλήν ἔχει· τούτῳ δὲ δὴ τῷ ἀνδρὶ Θουκυδίδης ἐπιβαλὼν κ. τ. λ. Add. alium locum non minus insignem in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 775 seq., ubi singulas, quibus Thucydidem superat Herodotus virtutes, Dionysius accurate persequitur. Ac denique etiam conferri potest Photius Cod. LX.

Hisce orationis Herodoteae virtutibus adde eam, quam appellant τὴν ἀλήθειαν, *) ad ἡθος, uti tradit Hermogenes, maxime pertinentem et cum ea bene coniunctam, quā nimirum id, quod cuique proprium naturā est, tale etiam enarretur et quale revera sit, exhibeatur in oratione, quae uniusque personam diligentius cum tueatur, eo ipso fiat vivida adeoque mimica. Pertinent huc proverbiales locutiones crebrius intersertae, dicta sententiosa saepius obvia, ut quorum magnam sane copiam ex Herodoti Musis colligere possis. Ac denique praedicanda est maxima elocutionis simplicitas **) eaque nativa quaedam, quae nihil fucati aut quaesiti habet, expers omnis artis aut structurae artificiosae, sed sponte scriptoris ex animo profluens omnes, qui ad Herodotum legendum accedunt, mirum in modum capit atque demulcet, praesertim cum in maxima orationis suavitate maximam quoque habeat perspicuitatem, quae haud raro verbo-

*) Conf. Creuzer. Histor. Kunst d. Gr. p. 195 seq.

**) Hanc Herodoteae orationis ἀφέλειαν iure laudat Valcken. ad IV, 68. 127. T. II p. 321. 503 ed. nostr. Et conf. quoque nott. ad IV, 113 p. 487. I, 8.

rum abundantiam quandam et gratam quandam negligentiam parit, iis molestam, qui Herodoteae orationis naturam atque indolem haudquaquam perspexerunt. Nam multum abest, ut hinc remittat oratio Herodotea, sed, ut Dionysii *) utar verbis, ὅπως δὲ καὶ κάλλος καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως πλάσμα ἱστορικὸν Ἡρόδοτος ἔχει. Nec aliter statuendum de orationibus narrationi haud raro insertis, quae sponte profluunt ex eodem scriptoris studio, quo omnia ita enarrat, ut ipsi adesse eaque praesentes percipere nobis videamur. Itaque a Thucydidis orationibus multum absunt, apteque vocantur a Marcellino **) προσωποποιῖαι, cum Thucydideae Dionysio sint δημηγορίαι. Poeticum quendam colorem ab Herodoti sermone minime abesse, vel Homeri imitatio, de qua supra diximus, aliorumque poetarum arguit; in quibus ut Sophoclem ***) mittam, Aeschylum certe praeterire non licet, cuius tot formulae ac locutiones aequae reperiuntur in Herodoti libris, ut animi quandam necessitudinem inter utrumque intercessisse credas; quamquam alterum ex altero hausisse non est quod credam. Inter Herodotei sermonis imitatores Dionysius refert Xenophontem; †) eoque etiam referamus Theopompum, qui quanti Herodotum fecerit, vel ex ea, quam confecit historiae Herodoteae epitome intelligi potest, quemque etiam in suis historiis saepius ad Herodoti historiam respexisse certum est. ††) Inter recentioris aetatis scriptores haud scio an Froissarto, Gallo, magna cum Herodoto intercesserit similitudo, simplicitatem illam nativam et perspicuitatem omneque dicendi genus si respiciamus. Alia ut nunc mittam, legas mihi modo prooemium, his verbis conceptum: „Afin que honorables entreprises et nobles aventures et faits d'armes, lesquelles sont avenues par les guerres de France et d'Angleterre soient notablement registrées et mises en mémoire perpetuelle, par quoi les preux aient exemple d'eux encourager en bien faisant, je veux traiter et recorder hi-

*) Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 779 ed. Reisk.

**) Vit. Thucyd. §. 38: δι' ὀλίγων γὰρ ἐποίησε (sc. Herodotus) λόγων ὥς προσωποποιῖας μᾶλλον ἢ περὶ δημηγορίας. Dionysii locum (VI p. 776 Reisk.) supra iam attuli. De utroque vid. Creuzer. Histor. Kunst. p. 166 seq.

***) Siquidem hic poeta ex Herodoto potius quaedam hausisse videtur. Vid. C. Hermann. in Excurs. T. II p. 658. 659 ed. nostr. et supra §. 5.

†) Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 777—779. Vett. Scriptt. Cens. T. V pag. 426.

††) Vid. Frommel. in Creuz. Melett. III p. 143 coll. 149. — Ephorum quod olim statuebant itidem librorum Herodoteorum compendium exhibuisse, prava apud Suidam (s. v. Θεόπομπος) interpunctione id nitebatur, quam recte nunc constituit Gaisfordius. Et conf. quoque Marx. ad Ephori fragmentt. p. 34.

stoire et matière de grand louange.“ (Buchon Collect. d. chroniques T. I p. 1. Prologue.)

§. 16.

Tot igitur dotibus cum ornatae essent Musae Herodoteae, non mirum est, illas vehementer placuisse Graecis *) multumque inde lectitatas et iuvenum artes liberales aemulantium manibus tritas fuisse; unde factum, ut Theopompus iuvenis mira operis dulcedine captus eam quam diximus epitomen conficeret duobus libris comprehensam; **) quid quod Hegesias histrio Herodoti Musas, ut Herophantus Homeri carmina, in magno theatro recitasse fertur. ***) Probant quoque Grammaticorum doctorum opera, de Herodoto et de indole ac natura elocutionis Herodoteae commentantium; quae tamen ad nostram aetatem non pervenisse dolemus. Neque ad nos pervenerunt Salustii grammatici et Heronis commentarii, de quibus Suidas s. v. *Σαλούστιος* T. III p. 276 et s. v. *Ἡρώων* T. II p. 79. Supersunt tantum glossae quaedam, a prioribus editoribus separatim editae, quas nos suo quasque loco in annotatione commemoravimus. De his vero ita statuit Wesselingius: „Cum Herodoti Musae alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit *Ῥομνημάτων εἰς Ἡρόδοτον* Salustii Sophistae et Heronis Attici rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Grammaticum *ἐν συνμίξει* non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quaest. Hom. VIII haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, *Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡροδότου* exscripsit Etymologus in *Κωφός* et *Σοφιστής* (p. 722 s.p. 655 Lips.) Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem *Ἡροδότου λέξεις*, ob oculos hic positas; quippe ieiunas, saepissime alienas et non nunquam insulas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi T. I Var. Sacr. p. 528 Steph.

*) Graecis displicuisse Herodoteum opus, quos plures inde vituperatores invenerit quam laudatores, ut statuam, a me impetrare non possum. Et vide quae Heyse l. I. p. 44 disputat contra Dahlmann. p. 31 seq.

**) Herodoti quod nulla apud Platonem fit mentio, id noli mirari. Namque, alia ut taceam, recte illud mihi observasse videtur Groen. van Prinsterer in Prosopograph. Platonic. p. 33 apud Platonem poetas saepissime, prosae scriptores raro admodum nominari, nec aliam causam, cur de Herodoto Plato siluerit, fuisse, vel inde illi probari videtur, quod obvii in Herodoto versus apud Platonem reperiantur; sic Hesiodi versus Opp. et D. 282, qui reperitur apud Herodot. VI, 86 §. 3 respicitur a Platone Polit. II p. 363 D. Et conf. Herod. I, 55 cum Platon. Polit. VIII p. 566 D.

***) Vid. Athen. XIV p. 620. Ubi tamen, monente Crecuzero, pro *Ἡροδότου* fortasse scribendum *Ἡσιόδου*.

Monachii λέξεις Ἡροδότου ἱστορικῶν, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus *) hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Iungermannus, digestum κατὰ στοιχείων sive literarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484, descriptum nulla literarum primarum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istae glossae; numerum. Ex oris enim codicum res clamat excerptas esse et schedae ostendunt Eminenti. Cardinalis Passionei. Nactus illud ipsum sum Cl. Capperonerie humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis imperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius apparuerit et Suidae Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile Λεξιὸν usurparunt; neque eius usum recusavit Timaeus in suo Platonico, nedum praeter ceteros omnes G. Corinthius, sed saepe turpis socordiae reus.“

Neque vero etiam Herodoto iam antiquitus suos defuisse detractores atque osiores, vel ea indicant, quae de Ctesia, rerum scriptore, qui paulo post Herodoti aetatem floruit, Xenophontis et Artaxerxis Mnemonis aequalis, **) accepimus. Nam ille in historia sua non tantum ab Herodoto multis locis dissensisse, verum etiam mendacii eum arguisse perhibetur. ***) Quod quomodo accipiendum sit, pluribus docui in Prolegg. ad fragm. Ctesian. p. 42 seqq. et in annotatione ad singulos Herodoti locos, qui hic in censum veniunt. Praeterea Harpocratonis Aelii, Sophistae, quoddam memoratur scriptum περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, †) itemque Manethonis Aegyptii ††) liber adversus Herodotum, cui adde Ioseph. contr. Apion. 14 p. 1035, ubi Herodotum ait ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον non ab uno vel altero sed ab omnibus argui, alios, †††) qui in universum

*) „At, verum si quaeris, sunt eadem ipsae, quas iam anno MDLXIV Henr. Stephanus in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105—109 eodem titulo inscriptas, Λεξιὸν τῶν Ἡεροδοτέων λέξεων, ediderat; quas porro easdem Barth. Eustachius Erotiani et Galeni Glossariis, anno MDLXVI a se editis, adiecerat Latina versione illustratas.“ Schweighauser.

**) Vid. Prolegg. ad. Ctes. Fragm.

***) Vid. Ctesiae Excerptt. Perss. §. 1. 57.

†) Vid. Suid. s. v. Ἀποκρίσας. T. I p. 336 seq. Eudoc. p. 66.

††) Vid. Etymolog. Magn. s. v. Ἀσυντοκός p. 570, 23. Nisi hic de alio quo Herodoto, grammatico, cogitandum est, aut Herodoti nomen in Herodorum commutandum.

†††) Sic. v. c. Aphthon p. 27. Diogen. Laert. Prooem. §. 9. Cic. de Legg. 1, 1. Lucian. Ver. Hist. II, 31. T. IV p. 290 Bip.

fabulas ab Herodoto historiis admixtas esse pronuntiarunt. *Polionis* cuiusdam librum *περὶ τῆς Ἡροδότου κλοπῆς* atque *περὶ τῆς Κτησίου κλοπῆς* memorat Euseb. in Praepar. Evang. X p. 467 D. Adhuc fertur inter Plutarchi scripta libellus *περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας* T. II p. 854 seq.; quem tamen librum a Chaeronensi philosopho scriptum esse minime credam, sed eius scriptis male insertum, quippe profectum ab officiosiori quodam Graeculo, eo consilio, quo eiusmodi plura in Herodotum conficta esse notavimus ad VIII, 94. T. IV p. 129. Nimirum auctor scriptionis Boeotos, populares suos, ab iis criminibus, quorum eos reos fecerat Herodotus, Persis illos se adiunxisse contra reliquos Graecos enuntians, dum purgare studet, quo melius propositum assequatur in universum Herodoti historiam persequitur, hunc scriptorem malevolo animo ductum res aliter atque acciderint, tradidisse clamans, multa finxisse, alia tacuisse, aliis laudem tribuisse, aliorum gloriam invidiosis criminationibus obscurasse, veri minime curiosum. Quod nullius fere momenti esse, in annotatione ad singulos, quos iste auctor tangit, locos probavimus; ut sane putidum sit diutius in talibus commorari. Ac plures viri docti dudum Herodoti causam contra malignas istas vanasque criminationes susceperunt, *) in quibus splendent Ioachim. Camerarius, Ioseph. Scaliger, Henricus Stephanus, alii et potissimum Geinoz in pluribus Commentationibus Actt. Acad. Inscriptt. insertis; quibus iisdem usus est Kaltwasser in adnotatione versioni vernaculae Plutarchei libelli subiecta, ubi de ipso libro tale fert iudicium: „Uebelverstandener Patriotismus war es, was den sonst so einsichtsvollen und vernünftig denkenden Plutarch bewogen hat, diese hässliche Abhandlung gegen Herodot zu schreiben etc. etc.“

Libellum alterum *De Vita Homeri*, qui *Herodoti* prae se fert nomen, ionica dialecto conscriptum, Herodoto Halicarnassensi, historiae patri merito abiudicandum censent viri docti. Vid. Wesseling. ad init. p. 761 ed. suae Herodot. Fabric. et Harles. in Bibl. Graec. II, 1 §. 3. T. I p. 319 seqq. et II, 20 §. 4 (T. II p. 334). Larcher. Herodot. T. VI p. 213.

§. 17.

Inter codices Herodoti adhuc cognitos primum locum tenere putatur *Mediceus*, membranaceus, fol. min. seculo decimo exaratus, auctore Bandini in Catalog. Codd. Graec. bibl. Laurent. II col. 657 seq., a Iacobo Gronovio iuvene Florentiae dum versabatur, accurate collatus et superstitiosa paene veneratione cultus, ita ut vel manifestis-

*) Vid. Fabric. Bibl. Graec. T. II p. 332.

simos librarii errores et hallucinationes pro genuina Herodoti scriptura, quam ab illo codice uno ubivis repraesentari sibi persuaserat, haberet indeque librum scriptum fide exactissima in textu reddi vellet. Quo ipso multorum virorum doctorum in reprehensionem haud immerito incurrit. Sufficit hic ea apponere, quae de hoc libro statuit Wesselingius *Dissertat. Herod. IX* p. 91: „Celebratissima MS. Florentini fama est: unicus, omnium optimus, antiquissimus, cui nihil par aut secundum, et ex quo solo Herodotea suavitas et elegantia in integrum restitui possit, habitus is liber est. Iac. Gronovius, vir celeberrimus, quem iuvenis docentem audiavi, ac admiratus sum, eum diligentissime versavit et complura inde bonis avibus pristina donavit sanitate: ita tamen eius excellentia abreptus, ut, quod ipse alibi, fere nimio studio in *Mediceas membranas abductus dici queat*. Non mihi consilium est, de praestantia eius codicis quidquam detrahere: multis egregiam operam praestitit, lucem aliis adpersit, nonnulla in desperatis habita, salute reddita, felicissime adiuvit. Omnes tamen uni postponere, ut tanquam umbrae volitent nullique rei sint, nescio quid dicam. Immo vero opinor vix ullum praeae vetustatis scriptorem dari, qui in tanta rerum vicissitudine et tot corruptelae occasionibus unarum ope schedarum refici possit, sed aliorum patrocinio atque auxilii concursu indigere.“

Sequitur alter codex *Florentinus*, cuius usum, procurante Creuzero, liber Baro de Schellersheim Schweighaeusero concessit, membranaceus idemque vetustissimus, ut vel literarum ductus, scripturae modus, alia satis indicant. Eundem esse codicem, cuius Montfaucon in *Bibl. I* p. 414 D. his verbis meminit: „Codex elegans X seculi membranaceus: Herodoti historiae,“ suspicatur Schweighaeuserus, qui de hoc codice ita iudicat (*Praefat. I*, 2 p. XXXVI); „Esse hunc codicem ex eadem cum *Pass. Ask.* et *Med.* familia, e lectionibus, quas inde protulimus, facile adparet. Nec vero e Mediceo descriptus est, cum quo de principatu etiam videtur contendere posse; sed e vetustiore fonte derivatus probas multas profert lectiones, ubi aut in vitio haeret Mediceus, aut ubi nihil certe a Gronovio e *Med.* prolatum est, quod a minus proba scriptura, quae olim vulgata erat, discedat.“

Tertio loco posuerim *Askewii s. Sancrofti* codicem alterumque librum *Cardinalis Passionei*, utrumque iam a Wesselingio adhibitum, qui de *Passionei* libro sic scribit in *Praefat.* p. XX: „circa saeculum duodecimum in charta pergamena ab docto scriba exaratus est, praestantia Mediceo nihil cedens, saepe superior.“ Alter liber Guiljelmi Sancrofti olim fuit archiepiscopi Cantuarensis, nunc Cantabrigiae servatus, cuius collationem Ant. Askew. manu factam acceperat Wesselingius, addito corollario ex ipsius Askew *Co lice* chartaceo annorum quingentorum, „primere quidem Musae primae parte manco sed perutili,“ ut ait Wesselingius, qui huius libri lectiones *Askewii*,

alterius nomine *Archiae* enotavit. Atque hunc *Archiae* s. *Sancrofti* librum iterum postea diligentissime et accuratissime contulit *Gaisford*. „Inde factum est, ait idem *Gaisford*. Praefat. p. XXXVI ed. Lips., ut non modo errata quaedam corrigere, sed ut lectiones haud paucas hactenus omissas cum publico communicare potuerim. Plura de hoc codice edisserere nihil attinet. Licet enim permulta nunc protulerim, quorum indicio eius indoles certius quam antea innotescat, satis tamen correcte de eius praestantiâ iudicasse mihi videntur viri eruditi. Atque istius quidem codicis ope una cum lectionibus aliorum codicum plus minusve diligenter excerptis, verba auctoris aliqua saltem ex parte ad veriorem scripturam revocare conatus sum.“ Cum *Mediceo* codice alteroque *Florentino* libro haud raro conspirat probasque lectiones affert; nec tamen antiquissimum et optimum dixerim codicem, ut placet viro docto in *Ephemeridd*. *Ienenss*. 1817 nr. 162 p. 353. Namque interpolationibus non vacuus est; quibus iisdem cum laboret *Vindobonensis* quidam liber, cuius lectiones cum *Wesselingio* fuere communicatae, haud scio an ad unam eandemque familiam uterque codex referri debeat; ubi enim a *Mediceo*, *Florentino*, aliis discedit *Sancrofti* liber, cum *Vindobonensi* libro conspirat. Quae vero hisce codicibus communia reperiuntur menda, ea reliquorum codicum adhuc cognitorum ope tolli nequeunt, quum ad priora tempora librosque primitivos pertineant. Et hanc ob causam *T. I* p. 852 ad *II*, 158 dixeram, videri *Herodoteos* codices adhuc superstites ex una familia oriundos: nisi huiusfamiliae duas velis stirpes constituerè, quarum altera *Mediceum* ac *Florentinum*, altera *Sancroftianum* et *Vindobonensem* librum comprehendat: quamquam *Mediceï* et *Florentini* in haud paucis locis reperiir dissensionem haud sum nescius. Hinc tres codicum classes distinguì vult censor *Ienensis* (1817 nr. 161 p. 352), quatenus illi scil. magis ad *Ioniam*, *epicam* ac *vulgarem* dialectum inclinant. Ego nolim certi quid in his definire, quae quam lubrica et incerta sint, nemo non intelligit.

De *Veneto* codice, cuius lectiones quasdam e *Zanetti* catalog. *Bibl. S. Marci T. II* p. 169 exhibet *Wesselingii* editio usque ad *I*, 32, plura nuspiam reperi notata. Restat, ut de *Parisinis* codd. dicam, quorum tres in *Wesselingii* usum collatos et in eius editione distinctos invenimus signis *A. B. C.* Neque vero satis accuratam esse horum voluminum collationem, ipse *Wesselingius* iam conquestus erat; post quem *Larcherus* in commentariis suis *Gallico* sermone ad *Herodotum* conscriptis nonnullas hic illic lectiones ex iisdem attulit. Accuratius illos una cum tribus aliis *Schweighaeuseri* rogatu contulit *Gorgiades*, *Graecus* homo, variarumque uniuscuiusque codicis lectionum libellos separatos *Schweighaeusero* transmisit, in cuius editionem tota haec collatio recepta est; neque tamen vel sic desunt loci, in quibus quid in hoc sive illo libro inveniatur, dubius haereas praesertim in singulis quibusdam formis, terminationibus, aliis huiusmodi rebus,

quas minutias esse parum recte quidam opinantur. *) Inter hos vero sex codices, reliquis, quos modo recensuimus, multo recentiores, longe princeps habetur is, qui numero MDCXXXIII insignitur membranaceus, seculo duodecimo, ut putant, exaratus. Conf. Larch. Herodot. T. I p. XXXVI ed. sec. Apud Schweighaeuserum notatur signo A. sive Pa; Wesselingii in editione literâ C; quae enim ibi addita litera A proferuntur lectiones, e codice Parisino tertio sive C apud Schweighaeuserum depromptas esse invenit Schweighaeuserus.

Alter codex chartaceus est, nr. MDCXXXIV, exaratus anno p. Chr. n. 1372, notatus literâ B sive Pb. In margine quaedam scholia adscripta sunt.

Tertius codex idem chartaceus, anno p. Chr. n. 1447 exaratus; de quo haec praedicat Schweighaeuser. in Praefat. I, 2 p. XXXIV. „Est autem hic codex eiusdem familiae cum eo, quem primo loco nominavi, et licet aetate sit illo recentior, tamen bonitate haud multum eidem cedit; atque usu etiam nobis interdum venit, ut probatissimas lectiones ex illo potuerimus proferre, quas ex altero non reperimus enotatas. Tenet autem haec familia quasi quoddam medium inter codd. *Arch.* (Saucroft.) et *Vindob.* ab una parte et *Pass. Ask. Med.* et *Flor.* ab altera, modo ad hos modo ad illos magis inclinans.“ Apud Wesselingium huius codicis lectiones indicari litera A, apud Schweighaeuserum nota C sive Pc modo dixi.

Quartus codex Parisinus D sive Pd notatus apud Schweighaeuserum, et ipse chartaceus est, anno 1474 exaratus nr. MMCMXXXIII.

Quintus codex nr. MCDV, qui libr. I cap. 1—S7 continet. De quo ita Schweighaeuserus l. I. p. XXXV: „Admodum quidem recens is codex est, quem nos notâ Paris. E sive Pe distinximus at, quae quidem ille Herodotea exhibet, ea e probatissimo vetere codice descripta esse cognovi.“ Quibus accedit alius Parisinus liber, excerpta ex Herodoti Musis continens, *Fragm. Paris.* ap. Wesseling., in editione Schweighaeuseri, in cuius usum contulit L. H. Heyler, sub notâ Pf.

*) „Verum enim vero, ait Struve Quaest. de Herod. dialect. Spec. II p. 15, vidimus viros doctos, quibus conferendorum codicum opportunitas erat, in his, quas minutias esse opinati sunt, nullum fere studium posuisse; raro ex codicibus ante Wesselingium collatis eiusmodi varietatem afferri; Wesselingium ipsum confiteri se has terminationes saepius neglexisse, quod ita esse iterata collatio cod. S. a Gaisf. instituta planissime docuit; Schweighaeuserum saepe conqueri, quod quid in Parisinis codd. sit, quod non ipso oculis perlustraverit, se nescire sibi fatendum sit. Duorum itaque codicum tantum paulo accuratorem collationem possidemus, cui fidere possis; codices dico S. et F., quorum alterum Gaisford., alterum Schweighaeuser. ipsi manibus versarunt.“

§. 18.

De Herodoti editionibus praeter ea, quae Wesseling. et Schweighaeuser. in Praefat. monuerunt, vid. potissimum Fabricii Biblioth. Graec. II p. 357 seq. coll. Schweiger. Handbuch. d. class. Bibliograph. I pag. 138 seq. Nos hic paucis tantum primarias indicabimus.

Ac primum quidem *Latine* prodit Herodotus Venetiis anno 1574 fol. per *Laurentium Vallam* e Graeco in Latinum conversus. In qua versione saepius dein typis repetita licet haud pauca requiras, multa licet falso reddita aut etiam plane omissa corruptave invenias, ad illius aetatis conditionem quoque respiciendum est, neque illud praetervidendum, e codice Graeco ipso illam esse factam eiusque speciem quandam ita referre, ut, quid in volumine Graeco exstiterit, inde colligas. Quare maximum eius usum esse in re critica quivis intelligit. Vallae autem cum multi multa exprobrarint deque Latina Eius versione multum detraxerint, iuvat apponere, quae post *Erasmum* et ipsum Vallae patrocinantem scripsit summus *Wesselingius* Dissert. Herod. VIII p. 75: „Vertit is omnium primus *Herodoti* Musas et veste Latina ornavit non prorsus inelegante. Non quidem eorum nescius sum, quae *P. Dan. Huetius* in eum iecit, neque facile admisero, *oscitantem saepius et alias res agentem fidem apud eruditos decorasse*. Erravit, fateor saepe, deceptus codicis sui scripturâ, saepe quoque ingenii vires haud bene intendens, ut ea praeteream, quae in Latinis eius flagitiosissime sunt corrupta. At da mihi interpretem, qui primus Graecum scriptorem Latine loqui docuerit, ab omni peccato immunem. Vid. *Poggii* Latina *Diodori*: quantum vero discrimen *Diodorum* inter et *Herodotum*, quot non in illis commissa? Sed id non agimus, ut Vallae versio omnis peccati sit expers. Multa animadvertit et dextre sanavit vir raræ eruditionis et modestiae *Paulus Leopardus*, plura *H. Stephanus*. Haud tamen pauca sunt, quae illi imputari solent, quorum culpam praestare non debet. *Schedae*, quas inter vertendum usurpavit, primore in libro multis partibus defectae mutilaeque erant.“ Nec aliter idem *Wesselingius* iudicavit in praefat. Herodot. §. 3. Quum igitur Vallae versio Latina haud paucis locis ab auctoris mente aberret aut adeo obscura sit, ut quid Graecus scriptor, quid Interpres Latinus dicere voluerit, incertum sit, quumque et *Gronovius* et *Wesselingius* haud pauca quamvis refingentes alia eaque plurima intacta reliquerint, totam Latinam versionem de integro refingere eamque Graecis verbis in sua editione subicere *Schweighaeusero* visum est: de quo eius consilio conf. Eiusdem Praefat. p. XI—XIII.

Graecis literis expressae primum prodire in lucem *Herodoti* Musae Venetiis apud *Aldum Manutium* 1502 et inde descriptae Basil.

1541 et 1557 fol. in officina Herragiana cum Ioach. Camerarii praefatione. „Cuius dos, ait Wesselingius, praecipua est, quod Ionici sermonis formam raro neglexerit atque elegantissime compluscula, insequentium temeritate aut mutata aut socordius praeterita descripserit.“ Quamquam suspicatur Schweighaeuserus, a viro docto, qui editioni praefuit, multis locis inventas esse Ionicas verborum formas, quas nullus liber manu scriptus exhibeat.

Secutus est *Henricus Stephanus*, qui postquam primum Latinam Laurentii Vallae interpretationem recognitam atque emendatam addita Apologia pro Herodoto edidit anno 1566 fol. (quae editio postea saepius est repetita), tum Graece exhibuit Herodotum 1570 et 1592 fol. Parisiis, una cum Vallae versione emendata additisque variis lectionibus, quas tamen omnes e libris antiquis manu scriptis fluxisse iure negare videtur Schweighaeuserus (Praefat. I, 2 p. V. VI.), cui vel coniecturae viri docti esse videntur, quibus ille mendosum Aldi exemplar hic illic refingere studuerit, vel lectiones ex Aldi textu, aliis substitutis, eiectae et in margine adnotatae, vel denique etiam lectiones ex uno quodam codice vel etiam pluribus, admixtis coniecturis, enotatae a viro docto quodam et ad Stephanum transmissae, quem ipsum de illis haud raro incertum fuisse intelligimus. Utut est, plura in Graecis aequae ac Latinis melius ab Henrico Stephano constituta esse negari nequit.

Stephani Editionem *Gothofr. Iungermann.* iterandam censuit Francofurt. 1608 fol. textu primum per capita diviso additoque indice et glossario Herodoteo *) e Goldasti schedis. Repetita est haec editio Genevae 1618, (in qua haud paucae Aemilii Porti suspensiones textui illatae sunt); iterumque Londini 1679 fol. paucis quibusdam adiectis.

Quae secuta est *Iacobi Gronovii* editio, Lugd. Batav. 1715 fol., in ea ope codicis illius Medicei, de quo §. 17 diximus, haud paucos Herodoti locos optime restitutos esse videmus. Ac nisi Gronovium nimia ista codicis veneratio ita abripuisset, ut vel manifestissimas hallucinationes erroresve librarii in textum recipi vellet, ipse in aliorum erroribus notandis acerbissimus, minime in tot virorum doctorum reprehensiones incidisset. Vid. Fabric. et Harles. in Bibl. Graec. II p. 342 et Wesselingii iudicium in Praefat. §. 3.

Dicendum iam de ea editione, quae coniuncta Valckenaerii et Wesselingii operâ prodiiit formâ maximâ Amstelodami anno 1763 hoc titulo: „*Ἡροδότου Ἀλικαρνησῆος Ἱστοριῶν λόγοι θ'. Ἐπιγραφομένοι Μοῦσαι.* Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX Musarum nominibus inscripti, Graece et Latine ex *Laurentii Vallae* interpretatione cum Adnotationibus *Thomae Galei* et *Iacobi Gronovii*.

*) Vid. supra §. 16.

Editionem curavit et suas itemque *Ludov. Casp. Valckenaerii* Notas adiecit *Petrus Wesselingius*. Accedunt praeter *Vitam Homeri* varia ex prisca scriptoribus de Persis, Aegyptiis, Nilo, Indisque Excerpta, et praesertim ex Ctesia.“ Cui add. *Petri Wesselingii* Dissertatio Herodotea ad Tib. Hemsterhusium, Traiect. ad Rhen. 1758, 8. In hac editione omnium praestantissima dubius sane haereas, Wesselingii sollertiam industriamve magis laudes an Valckenaerii sagacitatem in emendendo textu, utriusque doctrinam tam in illustrando usu dicendi Herodoteo quam in explicandis rebus ab Herodoto traditis. Nec illud Wesselingio exprobrarim, quod in novis lectionibus recipiendis cautior esse maluit quam audacior, obscuriore sane et duriore orationis genere usus.

Post Wesselingium, ut de *Borheckii* curis in Herodotum taceam, *) *Frd. Volg. Reizius* Herodoti editionem, in qua Wesselingii textum ut recognosceret eumque hic illic refingeret, sibi proposuerat, instituit; prodit Voluminis primi Pars prior Lipsiae 1778 in 8., altera pars post Reizii mortem curante *G. H. Schaefero* 1800, qui etiam priori parti iterum typis descriptae 1807. 1816 et alteri 1816 praefuit; Volumen secundum cum Latina Vallae versione prodit 1820; Volumen tertium animadversiones, quas Reizius promiserat, complectens nunquam lucem vidit. Sed ipse *Schaeferus* mox editionem paravit nitidissimam, cuius tria Volumina, quae verba Graeca, excepto nono libro, continent, prodierunt Lipsiae 1800. 1801 et 1803. Quartum Volumen cum nono libro notisque editoris non prodit, neque Lexicon Herodoteum, quod *Schaeferus* promiserat: qui quâ ratione in Herodoti textu constituendo versatus sit, ipsius verbis iam indicavimus supra §. 14. *Schaeferi* recensionem maximam partem secutus est *Davidus Schulz* in ea editione, quae Halis 1809. 8. hoc sub titulo prodit: „Herodoti historiarum libri, qui enarrationem pugnarum inter Graecos et Persas complectuntur. Graece cum animadv. aliorum atque suis ed. Dav. Schulz. Acc. de Herodoti Vita, dialecto et scribendi genere.“ Atque ex Herodoti libris etiam nonnulla receperunt *Io. Matth. Gesner*. in *Chrestomathiam Graecam*, *Friedr. Andr. Stroth* in *Aegyptiaca*, quae Gothae 1782 prodire

*) Ediderat ille Herodot. Lemgov. 1781 ita ut in libris quatuor prioribus Reizianam recensionem, in reliquis Wesselingianam sequeretur; altera editio, de quâ recte iudicasse puto *Schweighaeuserum* Praefat. I, 2 p. XXIV. XXV; prodit ibid. 1809 tribus voluminibus. His accessit *Apparatus ad Herodotum intelligendum et interpretandum*, quinque voluminibus, Lemgov. 1795—1798, quorum primum: *Chronologia et Crisis Herodotea*, *Larcheri* disputationem de Herodoti chronologia, e Gallico in Latinum sermonem conversam continet, reliqua exhibent *Apparatum criticum ad constituendam lectionis Herodoteae integritatem*, i. e. varias lectiones e Wesselingii editione, Wesselingii et Valckenaerii notas et alia quaedam.

et librum Herodoti secundum una cum tertii parte et fragmentis quibusdam e reliquis libris Wesselingii potissimum e recensione continent, *Daniel Wytttenbach in Selecta Principum Historicorum*, quae lucem viderunt anno 1794 et 1808, *Fridr. Jacobs. in Attica*, quorum sexta editio prodiit Ienae 1830.

Novis codicum subsidiis, de quibus diximus §. 17, instructus *Schweighaeuserus* editionem instituit, quae 1806 forma octava prodiit Argentorati et Parisiis: „Herodoti Musae sive Historiarum libri IX ad veterum codicum fidem denuo recensuit lectionis varietate continua interpretatione Latina adnotationibus Wesselingii et Valckenaerii aliorumque et suis illustravit *Iohannes Schweighaeuserus* etc.“ VI Voll. in 12 Partt. Accessit: „*Lexicon Herodoteum*, quo et styli Herodotei universa ratio enucleate explicatur et quam plurimi Musarum loci ex professo illustrantur passim etiam partim Graeca lectio partim versio Latina, quas offert Argentoratensis editio vel vindicatur vel emendatur. Instruxit *Iohannes Schweighaeuser.*“ Argentorati et Parisiis 1824. II Vol. 8. Hac in editione quid praestiterit vir praeclarus, neminem fugit, qui ad Herodotum ullo modo accesserit. Textum infinitis locis melius constituit, eximie adiutus optimi Florentini codicis ope; versionem Latinam textui subiectam de integro fere refinxit, ut supra iam enarravimus, variarum lectionum copiam diligenter collectam adiecit, annotationes Wesselingii et Valckenaerii integras repetiit suasque addidit: *Iacobi Gronovii* notas quod omisit, merito dolendum. Typis repetita haec editio fertur Londini apud *Priestley* 1818 sex Voll., addita geographia Herodotea, *Aemilii Porti* Lexico Ionico, tabula *Larcheri* chronologica, aliis, quae ad Herodotum illustrandum pertinent. Mihi hanc editionem inspicere nondum licuit.

Post *Schweighaeuserum* novam Herodoti editionem paravit *Gaisfordius*, quae prodiit Oxoniae 1824 et in Germania recusa est Lipsiae 1824 seqq.: „Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX. „Codicem *Sancrofti* Manuscriptum denuo contulit necnon reliquam „lectionis varietatem commodius digessit *Thomas Gaisford*,“ duobus Voll. sive quatuor Tomis; prius Volumen verba Graeca continet, quibus lectionis varietas accuratissime digesta subiicitur; posterius notas Wesselingii, Valckenaerii, *Schweighaeuseri*, non quidem integras, sed resectis iis, quae nullam adhuc praestare videntur utilitatem. *) In textu constituendo *Sancrofti* codice eximio Illum adiu-

*) In his ponit *Gaisford.* censuras editionis a *Iac. Gronovio* procuratae, vitiorum interpretationis Latinae a *Laurentio Valla* confectae emendationem: variarum lectionum verbosiorum quam par fuerit commemorationem. „His aliisque, pergit *Gaisford.*, eiusdem generis sublati, ita ut earum animadversionum pars circiter quarta deleberetur, servavi illaesa omnia-

tum fuisse iam supra §. 17 diximus: ut sane Schweighaeuserianam recensionem textus haud paucis in locis emendatiorem exhibuisse putandus sit: quare nostrae editionis fundamentum posuimus, his locis modo discedentes, ubi Gaisfordius nimio codicis Sancroftiani studio abreptus esse nobis videbatur, aut ubi nostrum iudicium secuti a lectione recepta discedendum esse putabamus; si quidem novam textus recensionem constituere minime nobis erat propositum, sed emendatiora tantum exhibere Herodoti verba, difficiliora explicare, usum dicendi illustrare, argumentum exponere et clariore in luce collocare: quo tandem de scriptoris fide rerumque traditarum auctoritate satis constaret.

Quae reliquae nostra aetate prodierunt Herodoti editiones, eae aut Graeca verba sola aut additis quibusdam notis exhibent. Pertinent huc editiones a *G. H. Schaefero* curatae Lips. 1819 apud Weigel. III Vol. et Lips. 1822 apud Schwickert., *I. B. Gailii* (Paris. 1821. II Voll.), *G. Stallbaumii* (Lips. 1825. III Tom.), *A. Matthiae* (quae hoc sub titulo in lucem emissa est: „Herodoti Musae. Cum brevi annotat. critic. Aug. Matthiae et Henr. Apetzii. Lips. 1825. II. Vol. 8.), *C. A. Stegeri* (Giess. 1826 seqq. 8.), *Imm. Bekkeri* (Berol. 1833. 8.) et *Alexandr. Negriz* (Edinburg. 1834. 8.)

Inter Herodoti *versiones* potiores nominamus hasce:

1. Gallicam *Larcheri* versionem, quae prodit secundis curis anno 1802 seqq. *) novem tomis constans, quorum sex priores versionem Gallicam una cum Larcheri notis Gallico sermone conscriptis absolvunt, addita Vita Homeri et Ctesiae Excerptis apud Photium; septimus tabulam geographicam, octavus chronologiam continet, nonus indices. Ipsa Gallica interpretatio, non accurate singula reddens verba, sensum magis curat indeque recentioreminimis redolet aetatem, perdita illa sermonis Herodotei simplicitate et nativo illo colore, quo historiae pater tantopere eminet. In annotatione ut plura pro-

„quae vel sententias auctoris paulo difficiliores aperirent, vel historiam verterem illustrarent vel eruditae antiquitatis studiosis quocunque modo prodessent. Immo fideliter pronuntiarim, nihil fere me abiecissem, nisi quod viri praestantissimi et praeconio meo longe maiores, si hodie in vivis essent, nostrisque uterentur et opinionibus et disciplinis, ipsi cupide recessarent.“

*) „*Histoire d'Hérodote, traduite du Grec, avec des remarques historiques et critiques, un Essai sur la Chronologie d'Hérodote et une Table géographique. Nouvelle édition, revue, corrigée et considérablement augmentée, à la quelle on a joint la Vie d'Homère, attribuée à Hérodote, les Extraits de l'Histoire de Perse et de l'Inde de Ctésias, et la traité de la Malignité d'Hérodote: le tout accompagné de Notes.*“ Paris 1802 seqq. 8.

tulit interpres nova ad res ab Herodoto narratas illustrandas perquam apta atque utilia, ita haud raro nimis verbosus est et modo ea repetit, quae iam priorum Interpretum, Valckenaerii potissimum ac Wesselingii curis, allata erant.

2. Altera Gallica versio viri docti *Miot*, *) in singulis Herodoti verbis reddendis multo accuratior, scriptoris sententiam bene plerumque exponit ac praeterea in notis quaedam affert ad Herodoti intelligentiam meliorem valde accommodata, quibus aliquoties in nostra editione usi sumus.

Atque hic etiam nominandus *P. L. Courier*, qui uno tertiū libri fragmento in Gallicum sermonem converso satis monstravit, quid praestare potuisset, si totum Herodotum Gallice convertere voluisset. Eximia haec versio Parisiis prodiiit 1823 hoc sub titulo: „Prospectus d'une traduction nouvelle d'Hérodote contenant un fragment du livre troisième et la préface du traducteur.“ 8., ac deinde etiam typis repetita est in libro rariori: „Collection complète des Pamphlets politiques et Opuscules littéraires de P. L. Courier. Bruxelles 1826 p. 305 ff. 311 seqq.

3. Accessit *Itala* versio **) et ipsa in scriptoris sensu reddendo ita accurata, ut rarius a scriptoris sententia aberraverit. Minoris momenti sunt annotationes Italo sermone ad calcem subiectae; in quibus vix novi quidquam reperias, quod non prius ab aliis Herodoti interpretibus iam allatum fuerit.

4. Inter versiones, quae in *Germania* prodierunt, praestare putem eam, quae hoc titulo inscripta est: „Die Geschichten des Herodots übersetzt von *Friedrich Lange*. Berlin. 1811. II Voll. 8, si quidem illa omnium proxime accedat ad sensum scriptoris aequae ac sermonis illum colorem antiquum et nativum, miro modo vernacule expressum. Neque vero debita laude privarim recentissimam interpretationem, quae etiam a notis subiectis, in extrema operis parte copiosioribus, habet commendationem: „Herodots von Halikarnass Geschichten, übersetzt von Dr. *Adolf Schöll*, Stuttgart 1828—1832.“ XI Voll. 12.

His addimus alia subsidia, quibus in hac Herodoti editione adornanda usi sumus: ***)

*) Histoire d'Hérodote, suivie de la Vie d'Homère. Nouvelle Traduction, par *A. F. Miot*, ancien conseiller d'État. Paris 1822. III Voll. 8.

**) Le nove Muse di Erodoto Alicarnasseo tradotte ed illustrate da *Andrea Mustoxidi* Corcirese. Milano 1820. 8.

***) Ea, quae in Prooemio huius disputationis recensuimus scripta, hic praetermissa esse scito. Atque consulto etiam hic omisi omnes eas scriptio-nes sive dissertationes, quibus singuli modo loci Nostri scriptoris illustrantur.

Aemilii Porti Dictionarium Ionicum Francofurt. 1603. Ed. nov. Oxon. 1810. 1817 Londin. 1825.

Schweighaeuseri Lexicon Herodoteum Vid. supra.

Commentationes Herodoteae. Scribebat *Fridericus Creuzer.*, theol. et phil. Dr. etc. *Aegyptiaca et Hellenica* Pars I. Subiiciuntur ad calcem Summaria, Scholia Variarumque lectiones codicis Palatini. Lipsiae MDCCCXIX. gr. 8.

Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt, von *A. H. L. Heeren.* IVte Aufl. Götting. 1824 seq. (Historische Werke T. X. seqq.)

Gosselin: Ueber die Kenntniss der Alten von der West- und Ostküste Africa's und über die Umschiffung dieses Erdtheils; *Rennel's* System der Geographie Herodots; *) *Vincent:* Ueber den Handelsverkehr der Alten mit Indien, und über ihre Kenntniss von der Ostküste Africa's; im Auszuge übersetzt und durch Anmerkungen und eigene Untersuchungen berichtigt und erweitert von *G. G. Bredow.* Mit dreizehn Karten. Altona 1802. 8. (Etiam sub titulo: Untersuchungen über einzelne Gegenstände der alten Geschichte, Geographie und Chronologie, herausgegeben von *G. G. Bredow,* Zweites Stück).

H. Schlichthorst Geographia Africae Herodoteae. Gotting. 1788. 4.

Theoph. Christ. Breiger, Commentat. de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae. Gotting. 1793. 4.

Asiae Herodoteae Difficiliora. Auctore Chr. G. H. Frömmichen, post eius obitum ex eius schedis collecta et disposita a *Iulio Billerbeck.* Gottingae 1794. 4.

I. Ch. Gatterer's Abhandlung von Thracien nach Herodot und Thucydides, aus dem Lateinischen übersetzt und mit einer Uebersicht und Register begleitet von *H. Schlichthorst.* Gotting. 1800. 8.

Geographiae et Uranologiae Herodoteae Specimina. Quae — defendet *G. G. Bredow.* Helmstadii 1804. 4.

Disquisitio de fide Herodoti quâ perhibet Phoenices Africam navibus circumvectos esse cum recentiorum super hac re sententiis excussis. Publico examini subiicit *G. Knös.* Gotting. 1805. 4.

Ueber Herodots Ausmessung des Pontus Euxinus, des Bosporus Thracius, der Propontis und des Hellespontus, so wie über die

*) Vid. *I. Rennel:* The geographical system of Herodotus examined and complained. Lond. 1800. 4.

Schiffbrücken, wodurch die Perser Europa und Asien verbanden und einige damit zusammenhängende Gegenstände der alten Geographie, von *D. F. Kruse*. Mit zwei Charten vom Herrn Baron von *Diebitsch*. Breslau 1818. 8.

I. B. Gail, Atlas cont. par ordre de temps, les cartes relatives à la géographie d'Hérodote, Thucydides, Xenophon, les plans des Batailles décrites par ces trois historiens etc. etc. (cum CVII tabb.) Paris 1825. 4., una cum eiusdem *I. B. Gail*: „Geographie d'Hérodote.“ Paris 1823. 8. II Voll.

B. G. Niebuhr: Ueber die Geographie Herodots. Mit einer Charte. *V. Klein*. histor. und philol. Schriften. I. (Bonn. 1828. 8.) Quaestionum de dialecto Herodoti Specimen (I.). Scripsit *C. L. Struve* Regimontii 1828. 4. Spec. II. 1829. Spec. III. 1830. De Praepositionum tmesi quae apud Herodotum invenitur scripsit *E. Wentzel*. Vratislav. 1829. 4.

I. INDEX RERUM.

- ABAE*, urbs Phocensium, I, 46 not. VIII, 27 et 134, ubi erat Apollinis delubrum, VIII, 33, ibidem reddita oracula, *ibid.* not.
- Abantes* ex Euboea oriundi, I, 146 not.
- Abaris* Hyperboreus, IV, 36 not. de eo et eius sagitta fabula *ibid.*
- Abdera*, VI, 46. VII, 109 not. T. III p. 824. 126. a Teiis condita in Thracia, I, 168 not. eius urbis situs VIII, 120 not. VII, 109 not. eam Xerxes praeterit VII, 109. cum Abderitis Xerxes hospitii foedus init, et acinace aureo ac tiarâ eos donat, VIII, 120 not.
- Abrocomes* et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidae occumbunt, VI, 224.
- Abronychus* Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidam, VIII, 21.
- Absinthii*, VI, 34 vid. *Apsinthii*.
- Abydus* una urbium in Hellesponto, V, 117 not. VII, 32 not. VII, 33. 34. 174, vicina Dardano, VII, 43, ponte a Xerxe iungitur, VII, 34.
- Abydeni* sedem sublimem ex candido marmore Xerxi exstruunt, VII, 44.
- Acanthe*, arbor in Aegypto II, 96 not.
- Acanthios* hospitii iure et Medica veste donat Xerxes, VII, 116. Vid. *Vestes*. *Acanthiorum* mare, VII, 22.
- Acanthus* urbs, VI, 44 not. T. III p. 818.
- Acarnan* fuit Megistias vates, VII, 221. Acarnan vates, I, 62 not. Amphilytus fatidicus. *Leucadius* (*id-eoque Acarnan*) Hippomachus, IX, 38. Hinc
- Acarnania*, (II, 10) vatum ferax: vid. *adn.* ad I, 62 et T. I p. 927. VII, 221.
- Acbatana*, vid. *Agbat*.
- Accipiter* inter animantes sacras apud Aegyptios, II, 65. eum qui necaverit, morte mulctatur, *ibid.* et not. eas aves in urbem Butun asportant sepeliendas, II, 67. Accipitrum paria septem, omen sunt septem Persis, III, 76 not. *)
- Acephali*, (οὐ κεφάλαι), in Africa homines in pectoribus oculos habent, IV, 191.
- Aceratus*, propheta in templo Delphico, VIII, 37.
- Aces* fluvius, III, 117 not. T. II p. 676.
- Achaecorum*, (qui Iones e sedibus suis exegerunt), partes duodecim, I, 145. VIII, 73 not.

*) Simile augurium apud Aeschyl. Pers. 210 seq. Blomf.

- Achaci Phthiotae suppeditant Xerxi terrestres copias*, VII, 132 not. *) 173. 175, prytaneo excludunt *Athamantis posteros*, VII, 197.
- Achaciae Cereris templum et orgia*, V, 61.
- Achaemenes, Darii filius*, III, 12. *Xerxis ex utroque parente germanus*, VII, 7 not. et 97. *Aegypti praeses*, VII, 7. *Aegyptiacae classi praefectus*, VII, 97. *bonum consilium Demarati invertit*, VII, 236. *perit in Aegypto ab Inaro interceptus*, III, 12. VII, 7.
- Achaemenes alius*, *Teispei pater*, *avus Cambysis*, VII, 11. *auctor regiae stirpis per Darium*, *ibid.* not.
- Achaemenidarum familia nobilissima* I, 125 not., *ex qua reges Persidae prognati*, *ibid.* *eos moriens Cambyses obtestatus*, *ne imperium demitterent*, III, 65.
- Achaia*, VIII, 36. *Achaia Thessaliae*, (*quae alias Phthiotis*), VII, 173 not.
- Achaicus populus*, *Peloponneso non egressus*, VIII, 73.
- Achelous fl.* II, 10. VII, 126.
- Acheron fl.* V, 92 §. 7 not. VIII, 47.
- Achilleius cursus*, (*ὁ Ἀχιλλήϊος Δρόμος*), *locus sic dictus*, IV, 55 not. 76.
- Achilleum*, *oppid. prope Sigeum*, V, 94 not.
- Acies Atheniensium in pugna Marathonis instructa*, VI, 111. *Graecorum ad Plataeas*, IX, 28—30. *et Persarum ad Plataeas*, IX, 31.
- Acinaces Martis*, *cui immolatur quotannis a Scythis*, IV, 62. *acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythae in foedere ineundo*, IV, 70. *acinaces Persicus in Hellespontum abiectus a Xerxe*, VII, 54. *acinaces Persarum* III, 64 not. III, 118 not. VII, 61 not. 64. *acinaces Scytharum* IV, 62 not.
- Acracphia urbs*, VIII, 135 not.
- Acrisius*, *Danae pater*, VI, 53.
- Acropolis Athen.* *a Persis expugnata*, VIII, 52. 53.
- Acrothoon urbs*, VII, 22 not.
- Aculeis iaculorum ahenum factum*, IV, 81.
- Adicran*, *Afrorum rex*, *agro a Cyrenacis exutus*, *Apriae se dedit*, IV, 159.
- Adimantus*, *Aristeae pater*, VII, 137.
- Adimantus*, *Ocyti filius*, *Corinthiorum classis dux*, *fugam facere vult*, VIII, 5 not. *eius dictum in Themistoclem*, VIII, 59. *insolentia erga Themistoclem*, VIII, 61 not. *et turpis fuga*, VIII, 94.
- Adoratio (προσκύνησις)*, *mortalibus deneganda*, VII, 136 not.
- Adrastea*: *Excurs.* ad I, 35 p. 891.
- Adrastus Phryx*, *Gordii fil.*, *nepos Midae*, I, 35 ibiq. not. *et excursus* I p. 890 seqq. T. III p. 814. I, 45. *fratris interemptor*, *ibid.* *a Croeso expiatus*, I, 35. *ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Croesus*, I, 41. *Croesi filium transfodit*, *aprum volens transfigere*, I, 43. *sese super bustum Atyis transfodit*, I, 45.
- Adrastus*, *Talai filius*, *Sicyonis rex*, V, 67 not. *pater Aegialei*, V, 68. *in eum Clisthenis Sicyonii odium*, V, 67 not. *ei honores et dies festi erepti*, *et Melanippo traditi*, *ibid.*
- Adria*, (*ὁ Ἀδρίας*), IV, 33. V, 9. *a Phocacensibus ostensus*, I, 163 not.
- Adyrmachidae Libyes*, *Aegyptum versus*, IV, 168 not. *eorum mores*, *ibid.*
- Aca*, *Colchis*, (*Ἀῖα ἡ Κολχίς*), I, 2 not. VII, 193. 197 not.
- Acaces*, *Sylosontis et Polycratidis pater*, III, 39. VI, 13.
- Acaces*, *Sylosontis fil.*, *Sami tyrannus*, IV, 138. *ab Aristagora exutus tyrannide*, VI, 13. *Samios ad*

*) Hinc apud Plutarch. Pericl. 17 p. 162, ubi vulgo sic edunt: οἱ δὲ λοιποὶ δὲ Εὐβοίας ἐπ' Οἰταίους καὶ τὸν Μαλιέα κόλπον καὶ Φθιώτας καὶ Ἀχαιοὺς καὶ Θεσσαλοὺς ἐπορεύοντο, haud scio an scribendum sit καὶ Φθιώτας Ἀχαιοὺς abiecta particula καὶ, vel etiam καὶ Φθιώτας τοὺς Ἀχαιοὺς.

- defectionem a sociis sollicitat, *ib.* Samum reductus, VI, 25.
- Aeacidae* ab Aeginetis Thebanis missi, V, 80 not. V, 75 not. a Graecis ad Salaminem invocati, VIII, 64 not.
- Aeacus* ex Aegina, progenitor Miltiadis τοῦ κλισίου VI, 35 not. ei templum Athenis in foro exstructum, V, 89.
- Aedes Veneris* in Cypro unde exstructa, I, 105. Minervae, VIII, 39.
- Aedes Veneri hospitae* intra Protei delubrum Memphi consecrata, II, 112. Vulcani, II, 110. deorum et hominum ligneae, IV, 108. fulmine absumptae, IV, 79. *vid. Templum.*
- Aedificii*, structura, in quo repositae erant regiae pecuniae, II, 121. Aedificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumtum, II, 175 et eius ex solido saxo descriptio, *ibid.* et seq. Aedificium Zalmoxis subterraneum, IV, 95. Aedificia humanis operibus maiora, II, 148. *vid. Domus.*
- Aega*, (Ἀγῆ), urbs, VII, 123 not.
- Aegae*, (Ἀγαί), ex partibus Achaearum, I, 145 not.
- Aegaeae*, (Ἀγαιᾶ), civitas Aeolum, I, 149. *vid. not.*
- Aegaeum mare*, (τὸ Ἀγαῖον πέλαγος), IV, 85.
- Aegaleus* mons in Attica, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, VIII, 90 not.
- Aegaeus*, Pandionis filius, Lycum fratrem Athenis pellit, I, 173.
- Aegeus*, Ololyci fil., a quo *Aegidae* nomen habent, IV, 149.
- Aegialees* Pelasgi (Πελαγοὶ Ἀγιάλεες), VII, 94 not.
- Aegialenses*, tribus Sicyonia, ab Aegialo Adrasti filio nominati, V, 68 not.
- Aegicores*, Ionis filius, V, 66 et T. III p. 798 seq.
- Aegidae* in Sparta ingens tribus, a quo dicta, IV, 149 not. *)
- Aegila*, sive *Augila*, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant, IV, 172 not. 182.
- Aegilea* (Ἀγίλεια), Styceorum insula, VI, 107 not.
- Aegilia* (Ἀγίλεια), circa Eretriam, VI, 101. cf. ad VIII, 90 not.
- Aegina* et *Thebe*, sorores, filiae Asopi, V, 80 not.
- Aegina* insula olim Oenone dicta, VIII, 46. refugium fuit Atheniensibus in bello Medico, VIII, 41.
- Aeginetae* quo sensu Dorienses VIII, 46 not. ex Epidaurio orti *ibid.* Epidauriis quondam subditi, V, 83. cur Samiis infensi, III, 59 not. et quomodo eos mulctarint, *ibid.* Aeginetarum resnavalis III, 59 not. IV, 152 not. VI, 49. V, 80 not. 83 not. Aeginetarum pugna cum Cydoniis, III, 59 T. II, p. 674. Aeginetarum foedus cum Thebanis, V, 80 not. Aeginetarum cultus Aeacidarum, V, 80 not. Aeginetarum opera figlina, V, 89 not. Aeginetarum urbs antiqua, VI, 88 not. (*Oea*). in Athenienses odii principium, V, 82 et seq. Ab iis illatae Atheniensibus iniuriae VI, 87 seqq. ab Atheniensibus proelio navali victi, VI, 92. Eorum piaculum maximorum eis malorum causa, VI, 91. — Statuas Epidauriis raptas ab Aeginetis Athenienses repetunt, V, 84. Ab Aeginetis Thebani opem petunt adv. Athenienses, V, 80, 81. Aeginetae terram et aquam dant Dario, VI, 49 not. unde infensos habent Athenienses et apud Spartanos insimulantur, VI, 49 not. contraque eius rei auctores mittitur Cleomenes, VI, 50. Primores ipsorum Atheniensibus dantur obsides, VI, 73. quos postea temporis reddere negant Athenienses, VI, 85. 86. — Aeginetarum legati contra Leotychidem Spartam

*) Add. Kortüm in Bercht. et Schlosser. Archiv IV p. 152, qui hanc Aegidarum tribum ad rusticas refert, complectentem pascua prataque ad Taygetum sita, regum redditibus ex parte accensa, unde bestiae ad sacra necessariae

- missi, VI, 85. Imminente bello Persico Aeginetae et Athenienses inimicitias solvunt, VII, 145 not. Aeginetae ad Salaminem, VIII, 46 not. 91 not. praestantissimi in pugna navali contra Persam, VIII, 93 not. et cap. 122 not. ab Atheniensium parte stant, VIII, 74 not. Aureas stellas tres Delphis dedicant, VIII, 122. — Aeginetae ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28. Unde iis divitiarum principium, IX, 79 not. eorum ad Plataeas inanes tumuli multo post excitati, IX, 85.
- Aegincticum* bellum cum Atheniensibus toti Graeciae salutis fuit, VII, 144, belli tempus, VII, 144 not.
- Aegion*, urbs Achaeorum, I, 145 not.
- Aegira* (ἡ Ἀγίρα), urbs Achaeorum, I, 145 not.
- Aegiroëssa* (Ἀγυρόεσσα). Acolum civitas, I, 149 not.
- Aegis* Minervae ex Libya Graecis adoptata, IV, 180. 189.
- Aegli* pop. III, 92 not.
- Aegros Potami* (Ἀγρός Ποταμὸς), IX, 119 not.
- Aegroti* apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, III, 99. apud Indos Padaeos vero deserti in deserto cubant, III, 100. Circa aegrotos Babyloniorum lex, I, 197.
- Aegyptii* omnium hominum primos se arbitrati, II, 2 not. Phrygas tamen esse priores concedunt, *ib.* not. Vid. *Phryges*. Cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, III, 2. Eorum instituta et iura, ab aliis populis prorsus diversa, II, 35 not. et seqq. ab Aethiopia, ut volunt, repetuntur, II, 29 not. et Vid. *Aethiopia*, II, 100 not. Suis moribus et institutis contenti II, 78. nec ullis aliis uti volunt, II, 91 not. cf. II, 43 et 49. In septem hominum genera (Casten) distributi, II, 164 not. Aegyptii maxime salubri corpore ob aërem, qui est immutabilis, II, 77. purgant se singulis mensibus, *ibid.* Eorum capita quam firma, et cur, III, 12 not. Minimo labore fructum e terra percipiunt, II, 13. 14. Fabis abstinent, II, 37 not. et vitibus carent, II, 77 not. coll. III, 6. eorum vinum ex hordeo, II, 77 not. oleum ex sillicyprio, II, 94. cum animalibus domesticis una vivunt et vescuntur, II, 36 not. suum non alunt, IV, 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur, II, 47. 48 not. abluunt post contactam suam, II, 47. suis utuntur ad terram semendam II, 14 not. bovis abstinent, II, 18 not. piscibus abstinent, II, 37 not. — Aegyptii Thebanae provinciae ab ovibus abstinent et capras immolant, II, 42. nec ita Mendesiae provinciae *ibid.* et 46. Aegyptiorum mores depravati, II, 117 not. pocula aenea II, 37 not. — mulieres virilia tractant negotia, II, 35 not. *) Aegyptiorum mos urinam mittendi et alvum exonerandi, II, 35 not. mos parandi panem II, 36 not. mos computandi II, 36 not. scribendi, II, 36 not. mos in conviviis, II, 78 not. — color cutis, II, 104 not. Circumcisio, II, 37 not. II, 104 not. — texturae II, 35 not. **) — Vestes II, 36 not. II, 81 not. Vestes sacerdotum II, 37 not. II, 81. Vestes in luctu II, 85 not. — Viri binas vestes habent, feminae singulas, II, 36. Vestes eorum lineae et laneae, II, 81. unguenta, II, 94. cibus et potus, II, 77. 78. cf. c. 92 et 125. salutatio mutua, II, 80. cantilena, II, 79 not. praecipui conventus, II, 59. — Eorum luctus et sepultura, II, 36 not. 85 not. 86. mos triplex in condiendis cadaveribus, II, 86 not. 87. 88 not. ad II, 123.

*) Hoc et alibi antiquitus factum esse monstrant allata a Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. I, 18 §. 308.

**) Add. Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. I, 16 §. 239.

Excurs. T. I p. 909 seq. Eorum naves ex spina arbore confectae, II, 96. Aegyptiorum, qui in paludibus habitant, mores et instituta, II, 92. 93. Aegyptiorum milites, II, 30 not. 140. 164. 165. 166 not. eorum stipendium et commoda, II, 167 et armatura, VII, 89 coll. I, 135. IV, 180. in magno contentu Sethoni regi, II, 141. Aegyptiorum bubulci et subulci II, 154 not. navigatores et gubernatores II, 164 not. — Aegyptii medici ceteris praestantiores, III, 129. singulis morbis singuli, II, 84 not. — interpretes II, 164 not. a quibus oriundi, II, 154 not. — sacerdotes, II, 164. 36 seq. quorum unus est princeps sacerdos, II, 37. qui Thebis in templo, dum vivit, imaginem suam ponit, II, 143. sacerdotes mares soli, non feminae, II, 35 not. II, 54. sacerdotes comam radunt, II, 36 not. II, 37 not. se abluunt, II, 37 not. sacerdotum tria collegia, II, 3 not. II, 37. aerarium, II, 37 not. sacrificia etc., II, 39 not. II, 40. ratio vivendi, II, 37 not. vestes sacerdotum, II, 37. *) Aegyptii hominum sapientissimi, II, 77 not. 160. multarum rerum cognitione ceteris antecellunt, II, 121. Memoriae rerum gestarum dant operam, II, 77 not. cf. II, 143. Aegyptiorum annales et carmina, II, 100 not. ars medica, II, 84 not. res ludicra et gymnica, II, 91 not. architectura, II, 169. accurata Politia (Polizei), II, 177 not. **) Aegyptii festis et pompis delectantur, II, 59 not. Eorum inventa, II, 4. 82. scripturae duplex genus, II, 36 not. et 37 not. ***) dicterium in Graecos, II, 13. iudicium de publicis Olympiae certaminibus, II, 160. primi immortalita-

tem animae asseverant, II, 123 not. et T. I p. 914 seqq. ignem animal esse asserunt, III, 16 not. primi annum invenerunt et in menses XII. distribuerunt, II, 4 not. menses diesque Deorum nominibus signant, II, 82 not. Prodigiis observantissimi, II, 82. divinationem certis diis tribuunt, II, 83. Aegyptiorum dei nott. ad II, 43 et add. Seyffarth. in Iahn. Annall. 1834. IV, 2 p. 209. 210. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, II, 4. Aegyptii supra modum religiosi, II, 37. duodecim deorum cognomina primi in usu habuerunt, II, 4 not. octo deorum primores, et duodecim secundi nominati, II, 145 not. at omnes longe antiquiores Graecorum diis, II, 146 not. Deorum omnia fere nomina ab iis ad Graecos pervenerunt, II, 50. Quorum deorum nomina nesciant, *ibid.* — Aegyptiorum ritus religiosi, II, 38 seqq. et c. 64. Sacrificia, II, 39. 40. 41. illis sub Cheope interdicta, II, 124. a Mycerino restituta, II, 129. Pompae sacrae et festa, II, 58—64 et c. 122, ubi *Rhampsiniti descensus ad inferos*. Bestiarum cultus, II, 64 not. 65 seqq. Vid. *Bestiae*. oracula, II, 83. Divinatio ex victimis ab Aegyptiis profecta, II, 57 conf. c. 54 seqq. Mystera II, 170. 171. Aegyptia instituta et Pythagorica eademque Orphica et Bacchica consentiunt, II, 81 not. Ante homines in Aegypto dii regnaverunt, II, 144 not. Aegyptiorum reges cccxxx. II, 100 not. quorum primus Menes, II, 99. unde orti reges; not. ad II, 141. regum munera et vivendi ratio: nott. ad II, 142 et ad II, 173; sepultura, III, 16 not. Reges praecipui, II, 101. 102. 111. 112. 121.

*) Add. Braun, De vestit. sacerdd. Hebr. I, 3 §. 47 et I, 9 §. 147.

**) Add. Creuzer. ad oration. de Athen. p. 63.

***) Add. Reuvens Lettres à M Letronne sur les papyrus bilingues et Grecs, Leid. 1830 et potissimum Seyffarth in Iahni Anuall. philoll. 1834. IV, 2 p. 190 seq.

124. 127. 129. 136. 137. 141. 147. 151. 158. 160, 161 seqq. 172 seq. III, 10. Eorum sub duobus regibus calamitas, II, 124—128. Aegyptii libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, II, 147 seqq. Clade a Cyrenacis accepta, a rege Aprie desciverunt, IV, 159 et Amasin regem nominarunt, II, 161 seqq. sub quo maxime floruerunt, II, 177 not. Psammenito rege, Aegyptii acri proelio a Persis victi, III, 10 seqq. morte mulctati a Cambyse quum Apin celebrarent, III, 27. 28. 29. A Cambyse subacti a Persis deficiunt, Dario regnante, VII, 1. denuo a Xerxe subacti, VII, 7. ipsi Phoenices commeatus comportant exercitui Persico contra Graecos, VII, 25. et naves ducentas praebent, VII, 89. navali in pugna strenui, VIII, 17.

Aegyptio thorace in pugna utuntur Persae, I, 135 not. et ab Aegyptiis quoque scutum et galea ad Graecos pervenit, IV, 180.

Aegyptium linum II, 105 not.

Aegyptius quidam vocalissimus, IV, 141.

Aegyptus ab Herodoto Libyae s. Africae accensetur, IV, 42 not., qui ipse eo profectus est ibique accurate omnia perlustravit, Comm. §. 7 p. 392. fluminis donum, II, 5 not. et Excurs. p. 901 seq. *) tota est palustris, vel palus, ἔλος, II, 4 not. quousque pateat, oraculi responso, II, 18. per se angusta, II, 8 not. II, 99 not. Aegypti longitudo, II, 5 not. eiusque maritimae partis latitudo, II, 6 not. II, 149. De Aegypti magnitudine Ionum sententia, II, 15 et Herodoti, II, 17. Aegyptus montanae Ciliciae opposita, II, 34. Asiae et Africae terminus, II, 17. Africae et Li-

byae finitima, II, 65. III. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, III, 5. Aegyptus olim maris sinus fuit, II, 10 not. 12 not. Aegyptus pluvias non habet, II, 13 not. et 14. Aegypti solum ac terra nigra, II, 12 not. II, 77 not. Aegypti nomen *Chem* s. *Mizraim* II, 12 not. II, 15 not. Aegypti ora maritima Ciliciae opposita, II, 34 not. Aegypti vites, II, 37 not. II, 77 not. Aegypti pisces, II, 37 not. II, 77 n. Aegypti pars inferior s. τὰ ἑλκή. II, 92 not. 94 not. Aegypti divisio a Sesostri facta, II, 109 not. Aegypti urbes in sole altiori exstructae, II, 137 not. coll. 138. via ex Palaestina in Aegyptum, III, 5 not. III, 7 not. III, 9. Aegypti seu Aegyptiacae regionis natura, II, 8 not. 12 not. Aegypti solum a vicinarum terrarum solo diversum, II, 12 not. Aegypti a Nilo inundatae facies, II, 97 not. Ubertas per Nilum, II, 14 not. **) cuius aqua noctu magis calida quam serenum coelum et ros, II, 68. Coeli temperies nullis mutationibus obnoxia, II, 77 not. Aegyptus non bestiis frequens, II, 65. Describuntur praesertim ab Herodoto crocodili, II, 68. 69. 70. hippopotami, II, 71. ibides aves, II, 75 seq. pisces gregales, II, 93. serpentes cornuti, II, 74. serpentes volucres, II, 75 seq. et memorantur aliae animantes, II, 14. 42. 47. 60. 65. 67. 72. 95. IV, 186. Terra gignit papyrus, v. byblum (cf. VII, 25.) lotum, lilia, II, 92 not. sillicyprium, II, 94 not. raphanum, caepam et allium, II, 125. Aegyptus fossas unde tam multas habeat, II, 108 not. propter quas inequitabilis et plaustrum inhabilis effecta, *ibid.* plura mirabilia habet quam omnis

*) Add. Chr. Kapp: Vermischte Aufsätze (Kempten 1833) p. 139 et Excerpt. e Commentt. Alexandr. in Aristotel. Meteor. p. 258 ed. Ideler, quem ipsum cf. p. 479 Commentt.

**) Add. A. G. de Schlegel in Indic. Bibl. II § p. 290, qui Herodoti verba ad Deltae inferioris loca quaedam spectare censet.

- alia regio, II, 35 not. Aegyptus in praefecturas, quae *νομοὶ* vocantur, divisa, II, 42 not. II, 164. postea temporis in duodecim portiones distincta, II, 147. sub Amasi rege maxime florens, II, 177 not. in ea tunc vices mille oppida habitata, *ibid.* Aegypti antiqua historia, II, 99 et seqq. — Aegypto minatur interitum Cambyses decem circiter annos natus, III, 3. ea potiuntur Persae, III, 7 seqq. Aegyptus Persis tributaria, III, 91.
- Acimnestus*, Spartanus Mardonium interfecit, IX, 68 not. ipse occubuit in bello Messenico, *ibid.*
- Aenea*, urbs (*ἡ Αἰνεα*), VII, 123 not.
- Aenesidemus*, Pataici filius, satelles Hippocratis, VII, 154 not. Theronis pater, VII, 165 conf. adn.
- Aenianes*, vid. *Enianes*.
- Aenus* (*Αἶνος*), urbs Aeolica, IV, 90 not. VII, 58 not.
- Aenyra* (*τὰ Αἰνυρά*), locus Thraciae, VI, 47.
- Aeoles*, olim Pelasgi vocati, VII, 95. a Croeso invasi, I, 26. atque subacti, I, 6. 28. Cyro se dedere volunt, I, 141. Aeoles et Iones hereditarii Cambysis servi, II, 1. tributarii Dario, II, 90. Aeoles circa oram Iliadem capti ab Hymea, V, 122. eorum in Xerxis classe arma, VII, 95. Aeoles Sestum tenentes, IX, 115.
- Aeolenses* Mitylenaei, V, 94 cf. V, 122 not.
- Aeolicae* undecim civitates (*αἱ Αἰολίδες πόλεις*), I, 149 not. Aeolicae civitates insulares quinque, I, 151 not. Aeolicae et Ionicae ditionis collatio, I, 149 not. Aeolidensium oppidum incensum, VIII, 35 not.
- Aeolis* (*ἡ Αἰολίς*), V, 123 not. (Thes-salia). VII, 176 not.
- Aeolus* Athamantis pater, VII, 197.
- Aeor* (*Οἶορ*), apud Scythas virum significat, IV, 110.
- Aeorpata* (*Οἰόρπατα*), id est, viricidae, Amazones dictae linguae Scythica, *ibid.*
- Aequabilitas*, res egregia, V, 78.
- Aequitati* iniquitas invisita, I, 96.
- Aër* Aegyptiorum nunquam immutatur, II, 77. aëris mutatione existunt praecipue morbi, *ibid.*
- Aerarium* Atheniensium, VII, 144.
- Aerei viri* Psammiticho auxiliantur, II, 152.
- Aereus* Iupiter et Neptunus, IX, 80.
- Aereum* totum Mardonii praesepe, IX, 69.
- Aëropus* Temeno natus, VIII, 137 not.
- Aëropus*, Philippi filius, Alcetae pater, VIII, 139 not.
- Aëropus*, Echemi pater, IX, 26.
- Aes* apud Aethiopas omnium pretiosissimum et rarissimum, III, 23 not. apud Scythas non est in usu, IV, 71. eius copia apud Massagetas, I, 215. aes ante ferrum in usu, I, 68 not. pro aere aurum mercantur Aeginetae, IX, 79 not. Aeris alieni debitor mendacio obnoxius, I, 138. — Aes alienum debere, apud Persas turpe, I, 138. aeris alieni debitor cadaver patris deponit ap. Aegyptios, II, 136. aere alieno liberatur ap. Spartanos, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicae sit obstrictus, VI, 59. ut et apud Persas, *ibid.*
- Aesanius*, Grini pater, IV, 150.
- Aeschines*, Nothonis filius, VI, 100. non sinit Atheniensium auxiliorum quatuor millia cum Eretriensibus in bello Persico perire, *ibid.*
- Aeschreas*, Lycomedis pater, VIII, 11.
- Aeschrionia* Samiorum tribus, III, 26 not.
- Aeschylus*, Euphionis filius, II, 156 not. Aeschyli notio de fato similis Herodoteae notioni, Comm. §. 12; in Persis idem fere argumentum, quod Herodotus, tractat, Comm. §. 12; Eius multae locutiones in Herodoto reperiuntur, Comm. §. 15.
- Aesopus*, fabularum scriptor, II, 134 not. aetas et caedes, *ibid.*
- Aestas* ubi semper nubila est, IV, 28. aestatis et hiemis simulacra, II, 121.
- Aesymnetae* in Ionum civitatibus, not. I, 20.
- Aethiopes*, IV, 197 not. VII, 69 not. quomodo redditu mansuetiores, II,

30. pudenda circumcidunt, II, 104. Aethiopes macrobii, unde tam longae vitae, III, 23 not. quales homines, III, 20 not. seqq. eorum regis cum Ichthyophagis Cambyssis legatis colloquia, III, 21. 22. 23. adv. eos infelix Cambysis bellum, III, 17. 25 seqq. Aethiopes alii, Aegypto contermini, a Cambyse subacti, III, 97. eorum semen, domus, *ibid.* Aethiopes nomades, II, 29 not. Aethiopes Troglodytae, eorumque mores, IV, 183 not. Aethiopum varia genera cum Xerxe militantium, VII, 69 not. 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, *ibid.* Aethiopum genitura nigra, III, 101. Aethiopes colunt Iovem et Bacchum, II, 29 not. Aethiopes statura minima II, 32 not. *Aethiopes Asiatici*, III, 94 not. VII, 70 not.
- Aethiopiae* situs, III, 114 not. eius descriptio et quarum rerum ferax sit, *ib.* - *Aethiopiae* regno solus Sesostri Aegypti rex potitus, II, 110 not. Aethiopiam Nilus permeat, II, 22 not. Aethiopiae et Aegypti coniunctio, II, 100 not. Aethiopia incunabula rerum Aegyptiacarum continet, II, 29 not. et add. Vienn. Annal. LVIII p. 42.
- Aethiopi* lapis, II, 134 not. II, 86 not. 176.
- Action*, Echeeratis filius, V, 92 §. 2 not. eique redditum oraculum, *ibid.*
- Actolia* (ἡ Ἀττωλὶς χώρα), VI, 127.
- Actolus* Males, Agaristae proci, germanus Titormi, *ibid.*
- Affines* Medi et Persae similiter colunt, I, 134.
- Africae* descriptio geographica, IV, 41 not. — 44. termini, 17. deserta, II, 32. Africae superiora aestas semper obtinet, II, 26. Africa circumnavigata, IV, 42 seq. *vid. Libya.*
- Africus* ventus pluviosissimus, II, 25.
- Agaeus*, Onomasti pater, VI, 127.
- Agamemnon* Pelopides, VII, 159. Orestis pater, I, 67.
- Agarista*, Clisthenis filia, Graecorum praestantissimo destinata, VI, 126. eius proci totius Graeciae praestantissimi iuvenes, VI, 127. nubet Megacli, VI, 130. eius liberi, VI, 131.
- Agarista*, Hippocratis ex Agarista nati filia, Xanthippo nupta, Periclis mater, VI, 131 not.
- Agasicles* Halicarnassensis, I, 144. legem Apollinis Triopii ausus violare, *ibid.*
- Agathoërgi* Spartae, I, 67 not. *)
- Agathyrsi*, IV, 49 not. 102. 125. eorum mores et instituta, IV, 103, sedes IV, 100 not.
- Agathyrsus*, Herculis filius, IV, 10.
- Agbalus*, pater Merbali, VII, 98.
- Agbatana Mediae* (τὰ Μηδὺνὰ Ἀγβάταν), III, 64. 92. nomen I, 98 not. **) situs urbis, I, 98 not. ***) eius urbis exstructio, I, 98 not. 110. ibi sedes Cyri, I, 153 et Cambyssis III, 64.
- Agbatana* Syriae, III, 62 not. *adn.* 64.
- Agenor*, Cilicis Phoenicis pater, VII, 91.
- Agesilaus*, Doryssi fil., VII, 204.
- Agesilaus*, Hippocratidae filius, VIII, 131.
- Agetus*, Alcidis filius, VI, 61. uxorem suam amico Aristoni collocat dolo adactus, VI, 62.
- Agger* Nilo aggestus a Mene primo

*) Add. Kortüm in Schlosser et Bercht Histor. Archiv. IV p. 170.

**) Add. Passow. Melett. critic. in Aeschyl. Perss. p. 48. Ac Bohlen in Commentt. de Origin. ling. Zendic. p. 29 cum Lassenio urbis nomen valere ait Ἰπποστράτιαν, adferens quoque e sacra scriptura nomen אֶשְׂרָא Esra VI, 2.

***) Add. Hammer. in Annal. Viennens. LXII p. 21, ubi prope locum, qui nunc vocatur *Harsin*, vetera Ecbatana existisse ponit, et conf. etiam Friedeburg. Journal d. Reisen 1830 Mai p. 4 seqq.

- Aegypti* rege, II, 99. vid. adn. agger visu mirabilis Euphrati aggestus a Nitocri regina, I, 185. agger circa portum Samiorum ductus, III, 60 not. aggeribus iactis Ioniae oppida capit Harpagus, I, 162.
- Agis*, Menaris pater, VI, 65 not.
- Agis*, Spartae rex VII, 204 n.
- Aglauri*, Cecropis filiae, fanum VIII, 53 not.
- Agломachi* turris privata, IV, 164.
- Agmen* Xerxis Graeciam petentis describitur, VII, 40, 41.
- Agora* (Ἀγορῇ), i. e. *Forum*. oppidi nomen, VII, 58 not. coll. T. III p. 823.
- Agrianes* fl. in Ebrum se exonerat, IV, 90 not.
- Agrianes* (Ἀγοιᾶνες) pop. V, 16 not. T. III p. 812.
- Agrigentini* (οἱ Ἀγοργεντιῖνοι), Cammicum incolunt, VII, 170. eorum monarcha Theron. c. 165.
- Agron*, primus ex Heraclidis Sardiū rex, I, 7 not.
- Agyllaci*: eorum ager, caedibus pollutus, quo pacto expiatus, I, 167 not.
- Ahenum* ex aculeis sagittarum factum in Scythia, eiusque descriptio, IV, 81. ahenum ad crateris Argolici modum factum Iunoni Samii dedicant, IV, 152 not. ahenum in Ponti ostio a Pausania dedicatum, IV, 81 not.
- Aiax*, pater Philaei, VI, 35.
- Aiax*, Telamonis filius, pro heroē habitus, V, 66 not. a Graecis ad Salaminem invocatus, VIII, 64. ei in ipsa Salamine triremis dedicata, VIII, 121.
- Aimnestus*, vid. *Acimn*.
- Alabanda*, urbs Phrygiae, VIII, 136. vid. not.
- Alabandi* in Caria, VII, 195 not.
- Alabastrites* lapis, III, 24 not.
- Alae* in humeris visae, I, 209 not. *)
- Alalia*, in Corsica a Phocaeensibus condita, I, 165. vid. not. 166.
- Alarodii*, III, 94 not. cum Xerxe militantes, VII, 79. eorum armatura et dux, *ibid*.
- Alazir*, Barcaeorum rex, in foro interfectus, IV, 164.
- Alazones*, Scythicus pop. IV, 17 not. 52.
- Alba*, arx Memphi (τὸ Λευκὸν τεῖχος ἐν Μέμφι), a Persis occupata, III, 91.
- Albae columnae* (Λευκαὶ Στήλαι) sic dictus locus, V, 118 not.
- Album litus*, vide *Leuce acte*.
- Alcaeus*, Herculis fil., I, 7.
- Alcaei* poetae fuga, V, 95 not. eius arma suspenderunt in Sigco Athenienses, *ibid*.
- Alcamenes*, Telecli fil., VII, 204.
- Alcetes*, pater Amyntae, VIII, 39.
- Alcibiades*, Cliniae pater, VIII, 17 not.
- Alcides*, Ageti pater, VI, 61.
- Alcimachus*, Euphorbi pater, VI, 101.
- Alcinor* et Chromius, Argivi, I, 82.
- Alcmaeon*, pater Megaclis adversarii Pisistrati, I, 59.
- Alcmaeon*, Megaclis huius filius, VI, 125. Croesum adiuvat in consulendo oraculo Delphico; auro se ridicule onerat ap. Croesum; victor in Olympicis, *ibid*. Megaclis illius pater, qui Agaristen Clisthenis fil. in matrimonium ducit, VI, 127.
- Alcmaeonidae*, nobilissima inter Athenienses familia, VI, 125 not. coll. V, 66. piaculo obnoxii, (ἐναγέες) not. I, 61. coll. V, 70. 71. ob Pisistratum, I, 64 not. et Pisistratidas patria profugi, templum Delphicum aedificandum conducunt, V, 62. Athenas tyrannide liberant, VI, 123 coll. V, 63 et VI, 121. per Clisthenis Sicyoniorum tyranni adfinitatem per universam Graeciam celebrati, VI, 126—131. factionibus dissident cum Isagora, V, 66 not. Athenis electi, mox vero restituti sunt, V, 69—73. clypeum

*) Alarum Augurium simile quoddam e Turcarum historia narrat I. de Hammer. Gesch. d. Osman. I p. 52. Herodotei loci non immemor.

- Persis post pugnam Marathoniam ex composito sustulisse feruntur, VI, 115 not. quod negat Herodotus, VI, 121 not. 124. Alcmaeonidarum opes et victoriae VI, 125 not. 126.
- Alcmena*, mater Herculis, II, 43, 145.
- Alcon* Molossus e procis Agaristae, VI, 127.
- Alcades* vide *Cleades* (IX, 85.)
- Alcae* ludus a Lydis inventus, I, 94.—
alcae lusus Cereris et Rhampsinitis, II, 122 not.
- Alcae Minervae*, templum Tegeae, I, 66 not. IX, 70.
- Aleius* campus (τὸ Ἀλῆϊον πεδῖον), Ciliciae, VI, 95 not.
- Aletes*, V, 92 §. 2 not.
- Aleuadae*, Thessaliae reges, VII, 6 not. 130 not. nuncios ad Xerxem mittunt ut succurrat contra Graecos. *ibid.* Thessalis invitis, VII, 172. cf. c. 130 fin. — *Aleuadae*, fuere Thorax *Larissaeus*, eiusque fratres *Eurysipylus* et *Trasidius*, IX, 58.
- Alexander*, Priami filius, Helenae raptor, I, 3. II, 113. vi ventorum in Aegyptum delatus, Helenam et opes Menelao raptas relinquere coactus, II, 113—115. cf. c. 116. in Cypriis vero carminibus triduo ex Sparta Ilium pervenisse fertur, II, 117.
- Alexander*, Amyntae filius, Macedoniae rex, V, 19. VII, 173 not. vetusta origine Graecus, V, 22. VIII, 136 not. 139. familiae stemma, VIII, 139. adhuc iuvenis Persarum legatos nimis insolentes in convivio interimit, V, 19. 20. 21. in Olympicis stadium currit primo proximus, V, 22. Graecos ad Thermopylas per legatos monet, ne in his faucibus manentes ab invadente Xerxis exercitu conculcentur, VII, 137. Atheniensium hospes, VIII, 136 not. a Mardonio legatus Athenas missus, VIII, 136 not. Athenienses hortatur ad paciscendum cum Persis, VIII, 140. ad Plataeas Atheniensibus Mardonii causam prodit, IX, 44 not. 45. aurea eius Delphis statua, VIII, 121.
- Aliacon*, vid. *Haliacon*.
- Alilat*, eadem Arabibus quae *Urania*, III, 8 not. *Alitta*, Venus Arabum II, 131 not. *)
- Alluvione* fluminis agros decurtatos compensat Aegypti rex, II, 109.
- Alopecae*, in Attica pagus, V, 63 not. **)
- Alpeni* (Ἀλπηνοί), vicus ad Thermopylas, Graecorum receptaculum, VII, 176 not. cf. c. 229.
- Alpheus* et Maron, Orsiphanto geniti, VII, 227. eorum virtus ad Thermopylas, *ibid.*
- Alpis* fl., IV, 49 not.
- Alus*, urbs Achaiae Thessalicae, VII, 173 not. 197.
- Alumen*, II, 180 not.
- Alyattes* Sadyattae succedit in Lydiae regnum, I, 16 not. bellum cum Milesiis a patre sibi traditum

*) Tractaverat de hac dea Bock, in libro, quem de symbolica architecturae veterum editurus erat, nunc deleto p. 52. eo referens lapidem nigrum, circa quem Kaaba fuerit exstructa, formâ quadrata. Magis, opinor, huc pertinent, quae nuper Schelling. disseruit (Zweiter Jahresbericht der Bayersch. Akadem. der Wissensch. 1831. Monach. p. 55 seq.), eorum interpretatione reiecta, qui duce Iosepho Scaligero ad vocem *Alilat* explicandam allerunt Arabicum *Ilalal*, quippe quod non *lunam*, ut isti putent, sed *novilunium* modo significet. Neque convenire hoc ait cum ipsius Herodoti testimonio, (I. 131) ut *lunarem deam* hic indicari statuamus, cum ille postquam solem et *lunam* a Persis coli enarravit, aliam praeterea addit deam, *Mitram* sive *Alittam*; in qua voce *Al* Arabum sit articulus et *Ilal* femininum vocis *Ilah* s. *Elah*, qua *deus* indicetur.

**) Add. Sinenis ad Plutarch. Themist. Ip. 7.

- gerit, I, 17. 18. 19. morbo divinitus adfectus, oraculi monitu, pacem componit cum Thrasybulo, Milesiorum tyranno, I, 19—22. e morbo convalescens Delphis donaria dedicat, I, 25 not. ob Scythas transugas cum Cyaxare et Medis bellum gerit, I, 16. 73. 74. Cimmerios ex Asia eicit, I, 16. vid. *adn.* eius mors *) et anni regni, I, 25. 41 not. sepulcrum memorabile, I, 93 not. et Excurs. p. 924 not. **) — eius fil., Croesus et Pantaleon, I, 92. filia Aryena, I, 74.
- Amasis* tempora, I, 30 not. III, 10 not. II, 134 not. Aegyptius ex domo minime illustri, II, 172 not. post cladem Aegyptiis a Cyrenaeis allatam, ab exercitu contra Aprien rex nominatus, II, 161. 162. 163. hunc ad Momemphim opp. proelio vicit, captumque postea Aegyptiis tradit, II, 169. generis obscuritatem callido invento a contemptu vindicat, II, 172. vitae ratio et mores, II, 173 not. 174 not. uxor eius Ladice Cyrenaea Veneri votum facit, I, 181. Graecorum amicus, II, 178. III, 39 not. Iones Caresque sibi custodes corporis adv. Aegyptios adsciscit, II, 154. ad eum se confert Solon, I, 30. cum Cyrenaeis mutuam amicitiam contrahit, I, 181 et foedus componit cum Croeso, I, 77. literae ad Polycratem III, 40 not. hospitii ius cum Polycrate contractum propter nimiam huius felicitatem solvit, III, 40 not.—43. primus Cyprum capit, tributariamque facit, II, 182. Cambysen deludit, missa Apriae filia pro sua, III, 1. inde bellum Aegyptiis cum Persis, *ibid.* quo imminente Amasis mortuus est, III, 10. in eius cadaver nefarie saevit Cambyses, III, 16 not. eius opera magnifica, II, 175. 176. dona in Graeciam ab eo dedicata, II, 182. linei thoraces intextis figuris ornati, III, 47.
- Amasis*, vir Maraphius, dux Pers. contra Barcaeos, IV, 167. Barcen diu oppugnatam dolo et perfidia capit, IV, 201. Cyrenen occupare frustra tentat, IV, 203.
- Amastris*, not. ad VII, 61.
- Amathuntis* (*Ἀμαθουντος*), urbis in Cypro obsidio ab Onesilo, Salaminiorum rege, instituta, V, 104 not. seq. sed Persarum adventu frustrata, V, 108 seq.
- Amathusii*, cum Medis facientes, V, 104. Onesilo, in pugna ad Cypriorum Salamina interfecto, oraculi iussu annua sacra faciunt, V, 114.
- Amaxampeus*, vid. *Exampeus*.
- Amazones*, Oiorpata, *viricidae*, a Scythiis nominatae, cum Graecis bellum gerunt, IV, 110 not. IX, 27 not. nonnullae ex iis forte fortuna ad Scytharum oras delatae, Scythiis proelium committunt, et feminae agnitae eis nubunt e parentibus abductis, eorumque linguam edoctae, IV, 111—116. inde Sauromatae orti, IV, 117. coll. c. 110. Libycae Amaz., IV, 193 not.***)
- Amazonides* a Thermodonte fl. in Atticam incursionem faciunt, IX, 27 not.
- Ambracia*, vid. *Ampracia*.

*) Voemel. in programm. laud. Francof. 1832. Alyattis mortem ponit in ann. 567 a. Chr. n.

**) Add. Quatre-Mère de Quincy Monuments et ouvrages d'art restitués etc. Paris 1829. Diss. III et Prokesch. Erinnerungg. aus Kleinasien und Aegypten III p. 162 coll. Gött. Anz. 1832 nr. 19 p. 182 et I. de Hammer. in Annal. Viennenss. LVII p. 5 seq. Similitudinem huius sepulcri cum sepulcris, quae regionibus Europae borealibus inveniuntur, adverterat quoque Kruse in Büssing Nachricht, IV, 4 p. 280.

***) Amazonum vestigia in Africa interiori reperiri ex Clappertoni, Angli, itinera observat I. de Hammer in Annal. Vienn. LVIII p. 67.

- Amestris* s. *Amistris*, Otania filia, VII, 61 not. Xerxis uxor, VII, 61. 114. eius amiculum fatale, IX, 108. crudelitas in uxorem Masiatae, IX, 111. 109 not.
- Amiantus*, Agaristae proculus, VI, 127.
- Amiculum* Sylosontis, III, 139. 140. *Amestris* IX, 108.
- Amicus* solers possessio pretiosissima, V, 24. amici casum flet Psammennus, non liberorum, causamque reddit, II, 14.
- Amilcar* (*Amilkas*), Annonis fil., a matre Syracusius, rex Carthaginensium, in pugna Geloni commissa subito disparuit, VII, 165 not. 166. 167. ei sacra faciunt Carthaginenses, c. 167 not.
- Aminias* Pallenensis, Atheniensis civis, pugnae navalis ad Salaminem initium facit, VIII, 84 not. Artemisiam fugientem insecutus, VIII, 93 coll. c. 87. praecipua laus ei tributa, *ibid*.
- Aminocles*, Critini fil., e naufragio classis Persicae ad Sepiadem dives factus, VII, 190 *ibid*.
- Amitres*, sive *Ithamitres*, VIII, 130 not.
- Ammonis* oraculum in Africa, I, 46. II, 32 not. eius origo, II, 55.
- Ammonii*, Aegyptiorum et Aethiopum coloni, II, 32 not. 42 not. Iovis templum habent, a Thebano templo derivatum, IV, 181 not. adversus eos Cambysis expeditio infelix, III, 25. 26. Ammoniorum rex Etearchus, II, 32 not. Ammoniorum cultus et sacra, II, 42 not. IV, 181 not. Ammoniorum fons Solis, IV, 181.
- Amompharetus* Spartanus pervicacia sua Graecos ad Plataeas impedit, quo minus uno agmine ad Cithaeronem montem recedant, IX, 53 — 57. eius virtus in pugna Plataeensi, IX, 71. inter Irenas (vid. not.) a Lacedaemoniis sepultus, IX, 85.
- Amores* quomodo tractent Caunii, I, 172. — Amoribus puerorum dediti Persae et Graeci, I, 135.
- Amorges* Persarum dux, I, 121.
- Ampa* urbs ad Rubrum mare, VI, 20 cf. not.
- Ampelos* promontorium Toronaeum, VII, 122 not.
- Amphiarai* templum Thebis, et oraculum, I, 46 not. VIII, 134. vexax a Croeso repertum, I, 49. eique donaria a Croeso missa, I, 52.
- Amphiarus*, Amphilocho pater, III, 91.
- Amphicaca* urbs, VIII, 33 not.
- Amphicrates* Samiorum rex, III, 59 not.
- Amphictyones* (sedes et conventus ad Thermopylas prope Anthelam vicum), VII, 200 not. potestas etc. *ibid*. 213. ubi vid. not. templum Delphicum elocant aedificandum, II, 180. V, 62. inscriptionibus et columnis Graecos ad Thermopylas occisos honorant, VII, 228. Ephialtem proditorem proscribunt, VII, 213.
- Amphictyonis* templum et *Amphictyonidis* Cereris templum, VII, 200 not.
- Amphilocho*, Amphiarai fil., Troia ciectus, VII, 91. Posideion, urbem Pamphyliorum condidit, III, 91 not.
- Amphilytus* Acarnan, ariolus, I, 62 not.
- Amphimnestus*, proculus Agaristae, VI, 127.
- Amphionis* filia clauda, Labda, Cypseli mater, V, 92.
- Amphipolin* Herodotus haud novit, V, 126 not. VII, 114 not. ad Excurs. II p. 660.
- Amphissa* urbs, VIII, 32 not.
- Amphitryo*, Herculis pater dictus, VI, 53. idem et Alcmena Hercules parentes, origine Aegyptii fuere, II, 43. Amphitryonis tripus, V, 59.
- Ampracia* et *Ampraciota*, VIII, 47 not. IX, 28. 31.
- Amsah*, crocodili nomen, II, 69 not. *)
- Amun* Iovem appellant Aegyptii, II, 42. vid. not.
- Amyntas*, Allectae fil., VIII, 139. Hip-

*) Add. Prokesch. Das Land zwischen den Catarracten des Nil p. 51, ubi vetus bestiae nomen fuisse ait *Temtsah*.

pie Atheniensi Anthemunta, opp. offert, V, 94. Megabazo terram et aquam mittit, V, 17. 18, et legatos in convivio nimis insolentes ne inhibere quidem conatus, V, 18. 19. 20. pater Alexandri, VII, 173. VIII, 136. 139, et Gygaee, VIII, 136. V, 21.

Amyntas Asiaticus, Bubaris fil., VIII, 136.

Amyrgii Scythae, VII, 64 *) not. T. III p. 823.

Amyris, Sapiens nominatus, Damasi pater, VI, 127 not.

Amyrtaeus rex Aegypt. II, 140 not. et III, 16 not. pluribus malis Persas afficit, III, 15 not. **)

Amytheon, Melampodis pater, II, 49.

Anacharsis Scythia sapiens, IV, 46. in Scythiam reversus Matri Deum pervigilium agens, interfectus, IV, 76 not. de eo alia fabula; et dictum eius de Graecis, IV, 77 not. cum novisse se negant Scythae, IV, 76. ubi eius genus.

Anacreon Teius, familiaris Polycrati, III, 121 not. ***)

Anactorii ad Plataeas, IX, 28 not. Anactorium Eleus., IX, 65.

Anaphes, Otanis fil., dux Cissiorum in Xerxis exercitu, VII, 62.

Anaphlystus, pagus Atticae, IV, 99 not.

Anaua, Phrygiae urbs, VII, 30.

Anaxagorae opinio de Nilo crescente, II, 22 not. Eius dictionem Herodotus imitatur, I, 103. T. I p. 928 coll. not. ad III, 108 et Comm. §. 9.

Anaxander, Eurycratis filius, VII, 204.

Anaxandrides, Leontis filius, Spartae rex, I, 67 not. V, 39 not. VII, 204, eius duae uxores, altera iussu Ephorum ducta, et liberi ex iis,

V, 39. 40 not. 41. quatuor eius filii, Cleomenes, Dorieus, Leonidas et Cleombrotus, *ibid.* et VII, 205.

Anaxandrides, Theopompi fil., VIII, 131 not.

Anaxilaus, Archidami filius, VIII, 131 not.

Anaxilaus, Cretinae filius, Rhegii tyrannus, cum socero suo Terillo Amilcarem in Siciliam vocat, VII, 165 not. Zanclaeis regique Scythae infensus, consilium dat Samiis Zanclam occupandi, VI, 23 not.

Anchimolius, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus, V, 63. eius interitus et sepulcrum, *ibid.*

Ancillarum opus maximum circa Alyattis sepulcrum, I, 93.

Ancora ferrea a Sophane gestari solita in proelio, IX, 73.

Andreas, proavus Clisthenis Sicyonii, VII, 126.

Andrii cum Medis faciunt, VIII, 66. pecunias Themistocli dare recusant, VIII, 111.

Androbulus, Timonis pater, VII, 141.

Androcratis herois fanum, IX, 25 not.

Androdamas, Theomestoris pater, VIII, 85. IX, 90.

Andromeda, Cephei filia, VII, 61. 150. Persei uxor, Persem ex eo peperit, VII, 61.

Androphagi, IV, 18 not. 100 not. 102. ferocissimos mores habent, IV, 106 not. †) Scythis auxilia contra Persas negant, 119. et profugiunt Persis irrumpentibus, 125.

Androsphinges, II, 175 et not.

Andrus, Cycladum una, V, 31. IV, 33 not. quod pecunias pendere nollit, a Graecis, Themistocle duce, obsessa, VIII, 111 *seq.*

Aneristus, Sperthiae pater, VII, 134.

*) Pluribus disputat de hac gente Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 178, non Turcarum sed Scytharum gentem fuisse contendens.

**) Add. K. W. Krüger. (Leben d. Thucyd. p. 25., ubi Herodoti Amyrtaeum, plane diversum ab Eusebiano Amyrtaeo, eundem esse vult, qui quinquaginta ante annis cum Inaro Aegyptiis rebellibus praefuerit.

***) Cf. Bergk ad Anacreont. Carmm. Reliqq. p. 16.

†) Add. Eichwald. in Annall. Dorpatiens. III, 1 p. 14, qui fieri posse autumat, ut Finnica quaedam intelligatur gens, quam Russi vocent *Ssamojeden*, i. e. *qui se ipsos edunt*.

- Ancristus*, Sperthiae filius, in Asiam missus legatus, ab Atheniensibus interfectus, VII, 137.
- Angarion* Persae quid appellent, VIII, 98 not. III; 126 not. *)
- Angites* fl., in Strymonem fluit, VII, 113. T. III p. 824.
- Angrus* fl., ex Illyrii fluens, IV, 49 not.
- Angris* ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus cultus, VIII, 41. Vid. *Serpens*.
- Anguilla* sacra Aegyptiis, II, 72 not.
- Animalia*, quae ab hominibus comeduntur, feracia et foecunda: quae noxia sunt, parum foecunda, III, 107. animal nullum interimunt Indi quidam, III, 100. animantes, tam volucres quam quadrupedes, in India maiores quam aliis in locis, III, 106. — animalia in saxis primi sculperunt Aegyptii, II, 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt, I, 203. animalia apud Persas et Magos omnia vel mala vel bona, I, 140 not. animalia quadrati oris apud Gelonos, IV, 109, ubi sunt: τετραγωνοπρόσωπα; „animaux qui ont la face carrée, ut reddit Mongez. Mém. de l'Inst. IX p. 59 sequ. cogitari posse ratus auctore Cuvier et Latreille de *Phoca vitulina* Linn., quae in illis regionibus septentrionalibus olim exstiterit, cuiusque etiam caput vultusque non aliter ac lutrarum et castorum quadratam fere praebeat speciem.
- Animam* hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Aegyptii, II, 123 not.
- Animus* hominum habitat in auribus, VII, 39. — animi vires augentur augescente corpore, III, 134 et not.
- Annum* primi Aegyptii compererunt et distinxerunt in menses, II, 4 not. — anni ratio apud Graecos, I, 32 not. coll. II, 4. apud Aegyptios, II, 4 not. apud Persas, III, 90. anni humanae vitae lxx, I, 32. anni vitae Aethiopum, et Persarum, III, 22. 23. — annorum xv. millia a Dionysio ad Ahasin regem numerant Aegyptii, II, 145.
- Annulum* signatorium gestant Babylonii singuli, I, 195. annulus Polycratis signatorius, III, 41.
- Anopaea*, scinita et mons ad Thermopylas, VII, 216.
- Anseres* mactantur in Aegypto, II, 45 cf. c. 37.
- Antacaei*, cete ingentia sic dicta, IV, 53 not.
- Antagoras*, Hegetoridae pater, IX, 176.
- Antandrus* (Ἀντανδρος ἡ Πελαγίς), VII, 42 not. in Troade terra ab Otane capta, V, 26 not.
- Anthela* opp. ad Thermopylas, VII, 176. ibi Amphictyones sedes habent, 200 not.
- Anthemus* opp. Hippiae oblatum, V, 94 not. T. III p. 816.
- Anthylla*, urbs in calceamenta datur uxori eius qui in Aegypto regnat, II, 98. cf. not.
- Antichares* Eleonius, V, 43.
- Anticyra* urbs, VII, 198 not. 213.
- Antidorus* Lemnius a Xerxe ad Graecos transfugit, VIII, 11.
- Antilope* in Libya, IV, 191 not. 192 not.
- Antiochus*, Tisameni pater, IX, 33.
- Antipater*, Orgis fil., Thasiis demonstrat in coenam Xerxi praebitam cccc. talenta esse insumpta, VII, 118.
- Antiphemus*, Lindiorum dux, VII, 153 not.
- Antrum* Corycium, VIII, 36. antra mysteriis celebrandis iuservunt, IV, 95 not.
- Anubis* not. ad II, 67.
- Anysis*, rex Aegypti, successor Asychis, caecus; a Sabaco Aethiopum rege regno exutus, II, 137 not. deinde L. post annis regnum

*) Vid. Exercit. de Angariis Vett. praeside B. Stolbergio ab Abr. Calovio (Wittenberg. 1680) cap. III §. 7 seqq.

recipit, ex ins. Elbo, ubi latuerat, redux, II, 140 not.

Anysis, urbs, II, 137 not. et *Anysia* praefectura in Aegypto, II, 166 not.

Anysus, pater Tetramnesti, VII, 98.

Aous, fluvius, IX, 92 not.

Aparytae pop., III, 91 not.

Apaturia festa, I, 147 not. *)

Apeliotes ventus IV, 22 not. **)

Aper immanis Mysorum devastat arva, I, 36. in Africa nullus, IV, 192 not. ***)

Apes loca trans Istrum occupare, Thracas narrant, parum probabiliter Herodoti sententia, V, 10. cf. not.

Aphetæ (Ἀφῆται, i. e. locus unde navis solvitur), ad Maliacum sinum, VIII, 4, 6. unde nomen ei impositum, VII, 193 not.

Aphidnae in Attica Tyndaridis proditae, IX, 73. VIII, 125 not.

Aphidnaeus Callimachus, VI, 109 not.

Aphrodisias insula, IV, 169 not.

Aphthitana praefectura in Aegypto, II, 166 not.

Aphytis opp. in Pallene, VII, 123 not.

Apia, i. e. Tellus, dea Scythia, IV, 59 not. †)

Apidanus, s. *Epidanus*, fl. Thesaliae, VII, 129 not. VII, 196.

Apis, Aegypti urbs Libyae confinis, II, 18 not.

Apis, Aegypt. Deus, Graecorum *Eupaphus*, II, 153. quando apparet, Aegyptiorum festum, III, 27 not. eius descriptio et notae significatio, c. 28 not. Excurs. T. II pag. 641 ff. illusar a Cambyse et vulneratus contabuit, c. 29 not. ei aula Memphi a Psammiticho aedificata, II, 153.

Apollo, Aegyptiorum *Horus*, *Osiris*, (i. e. *Bacchi*) et *Isidis* fil. a *Lato* nutrice occultatus, II, 144 not. 156 not. eius oraculum, II, 83. templum Buto, II, 155. 156. fons Apollini sacer in Libya, IV, 158 not. *Apollo* *Sileni* *Marsyae* pellem apud *Phryges* suspendit, VII, 26. cf. not. ad solos *Metapontinos* in Italiam venit, *Aristea* comite, IV, 15. *Apollo* *Scythia* *Oetosyrus* nominatus, IV, 59. *Apollini* *Triopio* ludos celebrant *Dorienses*, I, 144. *Apollinis* delubrum apud *Abas* opulentum et oraculum, VIII, 33. cf. c. 134. *Apollo* *Panionius* I, 148 not. *Apollo* *Lycius*, I, 182 not. *Apollo* *Didymaeus* T. I p. 927. *Apollo* Ἐκηβόλος et Ἐύσκοπος, V, 60 not. *Apollo* *Laconum*, VI, 57 not. *Apollinis* cultus *Spartae*, VII, 57. eius statua in *Thornace* *Laconica*, I, 69 n. *Ismenii* *Apollinis* *Thebis* templum, I, 52 not. 92 not. V, 59 not. ibi ex victima responsa Dei petuntur, VIII, 134 not. *Ptoii* *Apollinis* fanum *Thebanorum*, VIII, 135 not. *Delphicus* *Apollo*, a *Croeso* *Graecorum* Deus nominatus, et praecipue cultus, I, 90. cf. c. 50 seq. a *Croeso* invocatus, pyrae ignem exstinguit, I, 87. vaticiniorum suorum exprobranti rationem reddit, I, 90. 91. *Apollinis* arma sponte apparentia *Delphis*, VIII, 37.

Apollonia in *Ponto* *Euxino*, IV, 90 not. et 93.

Apollonia in sinu *Ionio*, IX, 92 not. ubi sacrae solis oves, IX, 93. *Apolloniates* 'ager (ἡ Ἀπολλωνίη χώρα), *ibid.*

*) Cf. Heinicke *Homer. Götter. u. Heldendualismus* p. 83 seqq.

**) Add. Kruse *Hellas* I p. 275.

***) Add. Rozet *Voyage dans la regence d'Alger*. Paris 1833 T. I p. 251, qui *apros* nunc frequentes per *Algeriam* reperiri asserit.

†) De *Apia* conf. quoque Halling. in *Annal. Viennens.* LIX p. 273 et G. Dankowsky in libro, qui inscribitur *Fragmente zur Geschichte der Völker ungar. und slavischer Zunge*, Presburg 1825, ubi *Ἀπία* esse vult: *Aupiga*, quod vernacule reddunt: *die nach und nach trinkende!* Vid. Heidelberg. Jahrb. 1826 nr. 31 p. 485. Kruse in Büsching. Wöchentl. Nachricht. IV, 4 pag. 358 ita disputat, ut *Apia* idem fere sit nomen atque *Opis* s. *Upis*, utrumque *Terrae* nomen.

Apollophanes, Bisaltis pater, VI, 26.
Apologus Cyri ad Iones, I, 141 not.
Apries, Aegypti rex, Psammiis fil., regum longo tempore fortunatissimus, cum Phoenicibus bellum gerit, II, 161 not. Libyes Cyrenacis finitimi ei se tradunt, IV, 159. at ingente clade in bello cum Cyrenacis accepta, *ibid.* ab eo Aegyptii desciscunt, rege electo Amasi, II, 161 not. seq. ab Amasi proelio victus, et vivus captus, II, 169. eius interitus et sepultura, *ibid.* *)
Apsinthii vel *Absinthii* Thraces, VI, 34 not. Plesthoros, indigenae deo, Oeobazum immolant, IX, 119.
Apulia, vid. *Iapygia*. — *Apuli*, IV, 99.
Aquae sacrificant Persae, I, 131. aqua quomodo importetur in arida Syriae loca, III, 6. aquam in arida loca quomodo deportarit per canalem Arabum rex, III, 9. aqua quaedam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit, III, 23. aquae calidae in Thermopylis, VII, 166 not. aqua Teari fl. ad scabiem curandam utilis, IV, 90. aqua fontana mirae naturae apud Ammonios, IV, 181. alia similis, IV, 182. aqua Stygis, perque eam iusiurandum, IV, 74. cf. Fons.
Aquaeductus Sami memorabiles, III, 60 not. **)
Aquiminaria Delphos a Croeso missa, I, 51.
Ara Delphis a Chiis donata, II, 135. ara Apollini ab Aristea exstrui iussa, IV, 155. ara Dianae Orthosiae, IV, 87. Iovis forensis, V, 46. ara ventis statuta in Thyia, VII, 178. ara Herculis, VII, 176. Aras

non exstruunt Persae, I, 131 not. aras primi statuere Aegyptii, II, 4. aras et delubra praeterquam Marti in Scythia nulla, IV, 59. ara duodecim deorr. Athenis, II, 7 not. ara tangitur iniuriurando, VI, 68 not.
Arabiae situs (cf. not. ad II, 8) et qualis ea regio, III, 107. IV, 39. terrae natura, II, 12. eius incunctissimus odor, III, 112. Arabiae mons, II, 8. Arabiae nomen olim latius patuit, IV, 39 not. VII, 69 not. Arabiam non visit Herodotus, III, 107 not.
Arabes cum mulieribus suis quomodo misceantur, I, 198. maxime fidem servant inter homines, III, 8. foederis apud eos incundi mos, *ibid.* camelis vehuntur in bello, VII, 86. Cambysi aditum permittunt in Aegyptum, III, 9, 88 not. tributorum immunes, III, 88. 91 not. millena talenta thuris Persis pendunt, III, 97. Arabes Persis subditi et quales, III, 88 not. III, 91 not. cf. VII, 69 not. Arabum tonsura, III, 8 not. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura, VII, 69 not.
Arabicus sinus, II, 11 not. IV, 39. I, 1 not.
Aradius fuit Merbalus, VII, 98.
Aral I, 203. ***)
Ararus, fl. Scythiae, IV, 48 not.
Aratrum in Scythicam regionem ex coelo demissum, IV, 5 not.
Araxes fl., I, 126. III, 36. IV, 11. 40. eius insulae, I, 202. ponte iunctus a Cyro, I, 205. est *Iakartes* s. *Volga*, IV, 40 not. IV, 11 not. ***) I, 202. †)

*) De *Aprie* cf. etiam Keil. *Apologet*. Versuch über die Bücher der *Chronic*. p. 436.

**) Add. Thiersch. *Morgenblatt*. 1832 nr. 115 p. 453 et *Etat actuel de la Grèce* T. II chp. X p. 19, qui huius molis reliquias quasdam adhuc exstare asserit.

***) Quae ibi dixi de lacu *Aral* cum mari Caspico olim iuncto, id magis magisque videtur nunc probari viris doctis, qui illud quoque accuratis mensuris institutis invenerunt, editiorem esse lacum illum CXVII pedd. Angl. quam Caspium mare, quod ipsum CCC pedd. inferius sit Ponto Euxino. Cf. *Ann. Dorpat*. 1834, II p. 130. 139. *Morgenbl.* 1834 nr. 238 p. 952.

****) Add. censor. *Heidelb.* 1826 p. 490 seq.

†) Add. Gatterer in *Comment. Societ. Gotting.* Vol. XIV p. 16 seq., ubi

- Arbores fructuum odore, perinde ut vinum, inebriantes*, I, 202 not. *)
arbores lanam ferentes in India, III, 106 not. *arbores omnes in Thera praeter unam aridae factae*, IV, 151.
- Arcades*, I, 146 not. II, 171. V, 49.
Arcadas invasuri Lacedaemonii a Pythia (quae glandivoros illos nominat) prohibiti, I, 66. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes, VI, 74. — *Arcades in Thermopylis*, VII, 202. *Arcades*, (transfugae) VIII, 26. *Arcades semper regionem tenuerunt*, VIII, 73.
- Arcae mumiarum* II, 78 not.
- Arcesilaus* I. Batti fil., rex Cyren. IV, 159 not.
- Arcesilaus* II. Batti felicitis fil., IV, 160 not. eius clades ab Afris accepta; interitus a fratre strangulati, *ibid.*
- Arcesilaus* III. Batti claudi fil., in Samum profugit, IV, 162 not. rediit in patriam Cyrenen, oraculi immemor, crudelia facinora perpetravit, IV, 164 not. Cambysi Cyrenen tradidit tributariam, IV, 165 not. eius interitus, IV, 164 not.
- Archander*, Danaï gener, Phthii filius, Achaei nepos, II, 98 conf. not. **)
- Archandri urbs*, II, 97 seq.
- Archangeli* (Persarum), VII, 53 not.
- Archelai*, tribus Sicyone, V, 68 not.
- Archelaus*, Agesilai fil., VII, 204.
- Archestratidas*, Athenagorae pater, IX, 90.
- Archias Spartanus*, eius virtus ad Samum, III, 55.
- Archias alius*, Samii fil., *ibid.*
- Archidamus*, Anaxandridae fil., VIII, 131.
- Archidamus*, Lenxidami fil., amitam in matrimonium ducit, VI, 71.
- Archidice*, nobilis meretrix, II, 135.
- Archilochus Parius*, eius iambus trimeter, I, 12 not.
- Architecti*: Eupalinus, III, 60. Rhocus, *ibid.* Mandrocles Samius, IV, 87.
- Arcu utendi Scytharum et Persarum peritia*, I, 73 not. — *arcus ab Aethiope Persarum regi missus*, III, 21 not. 30. *arcus Herculis*, IV, 10. *arcus semper intentus rumpitur*, II, 173. *arcus Persarum*, V, 49 not.
- Ardericca*, vicus Assyriae, I, 185 n.
- Ardericca* in terra Cissia, ab Eretriensibus captivis habitata, VI, 119 not.
- Ardys*, Gygis fil., Sadyattae pater, Sardium tyrannus, Miletum invadit, I, 15.
- Arcius pagus* (Ἀρκίος πάγος, sive Areopagus) Athen., VIII, 52 not.
- Arena aurifera in India*, III, 102.
- arenae cumuli Cambysis exercitum obruunt*, III, 26.
- Areopagus* Athen., VIII, 52.
- Argadas*, Ionis fil., V, 66. T. III p. 798.
- Argaeus*, Philippī pater, Perdiccae fil., VIII, 139 not.
- Arganthonius*, ***) Tartessirex, eius

Araxem pro Iaxarte habet et in Herodoti loco land. verba: ὅξει μὲν ἐν Ματινηῶν et quae sequuntur usque ad διέλαβε ὁ Κύρος e glossa textui illata arbitratur. *Volgam* apud Herodotum intelligendam esse statuit quoque Halling. (Annall. Vienn. LXIII p. 130 et Deutsch. Gesch. I p. 69) idem observans non recte de Volgae cursu Herodotum videri edoctum fuisse, quippe Araxem, quem dicat, i. e. Volgam cum eo flumine, cui nomen *Kur Araxes*, confundentem. Ipsum nomen Araxis ad fluvii sacri *Arg-Rud* nomen in libris Zendicis idem refert Halling. Annall. Vienn. LXIII p. 148. Sed *Iaxartem* sive *Sir-Deria*, ut nunc vocant, recte intelligi vult Humboldt Examen de l'histoire de la geog. du nouv. contin. p. 55. — Herodoti Araxem cum pro hodierno fluvio Ssyrdarja accipi vellet Lewshin, Eichwald et C. A. Meyer in Annall. Dorp. 1834, II p. 133 fluvium *Amu-darja* huc referri malunt.

*) Add. Mel. II, 2, 4, ibique Tzschuck. nott. exegg. III, 2 p. 85.

**) Add. Schubart. Quaest. genealog. p. 36 seq.

***) Vid. potissimum Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 29.

- longaevitas, cum Phocaecensibus amicitia, I, 163 not. quando mortuus, I, 165. *)
- Arge* et *Opis*, virgines *Hyperboreae*, IV, 35 not.
- Argentum* apud *Scythas* non in usu, IV, 71. nec apud *Massagetas*, I, 215. *argenti ferax Lydia*, V, 49. *argenti Metalla Macedonum* haud procul a *Prasiade palude*, V, 17. *Atheniensium* in *Laureo monte*, VII, 141. not. *argenti et auri metalla* in *Pangaeo monte*, VII, 112. *Argenti ratio ad aurum*, III, 95 not. *argentum Aryandicum*, IV, 166 not.
- Argi* lucus a *Cleomene incensus*, VI, 80 not.
- Argia*, *Aristodemi uxor*, VI, 52 not.
- Argilus*, opp. *Bisaltiae*, VII, 115 not.
- Arginusae*, I, 149 not.
- Argiopus*, loci nomen, IX, 57.
- Argippaei*, pop.; eorum mores, victus etc., IV, 23 not. **)
- Argivi*, progenitores *Persarum*, VII, 150. contra *Thebas* cum *Polynice* militant, IX, 27. *Argivorum foedus*, VI, 93 not. *Argivorum rex*, VII, 149 not. *Argivorum odium* in *Spartanos*, VII, 149 not. IX, 35 not. *Argivi musica praestant* inter *Graecos*, III, 131 not. — *Argivorum regnum* sibi *mercedem* petit *Melampus*, IX, 34 not. *Argivi mercede* a *Pisistrato* conducti contra *Athenienses*, I, 61. eorum bellum cum *Lacedaemoniis* de *Thyrea*; clades et lex ob eam lata de *tondendis capitibus*, I, 82. — *Argivi contra Athenienses* [ab *Aeginetis* invocati, V, 86 not. ob *multam* sibi *nondum solutam auxilia negant*, VI, 92. clade a *Cleomene* accepta, VI, 78 seq. cf. VII, 148. *Argivorum servi imperium arripiunt*; postea *eiecti Tiryntem* obtinent, et *diuturnum gerunt bellum* cum *dominis*, VI, 83. In bello *Medico societatem Graecorum recusant*, et a *neutra parte stant*, *Xerxe Graeciam invadente*, VII, 148. 149 not. 152. — *Persas* in *Graeciam accessisse feruntur*, VII, 152. eorum *foedus cum Persis*, nunciis *Susa missis*, *renovatum*, VII, 150. 151. — *mittunt nuncium ad Mardonium*, IX, 12.
- Argivae feminae* a *Phoenicibus raptae*, I, 1. *Argivarum mulierum furor*, IX, 34 not.
- Argo* navis, VII, 193. sub *Pelio monte* a *Iasone* fabricata, IV, 179.
- Argolici* s. *Argivi crateres, lebetes*, IV, 152 not.
- Argolis regio*, I, 82.
- Argon* vid. *Agron*.
- Argonautarum expeditio*, quo tempore I, 3 not. *Argonautarum posteri Minyae*, e *Lenno eiecti*, a *Lacedaemoniis recepti*, etc. IV, 145 sqq. *Argonautae* in *Libyam delati*, IV, 179 not.
- Argos olim Graeciae civitates omnes antecellens*, I, 1. ab *Homero maxime celebratum*, not. V, 67. — *viris desolatum a servis tenetur*, VI, 83. *Persis quam amicum*, VII, 150.
- Ariabignes*, *Darii fil.*, *Xerxis fr.*, praefectus *classi Xerxis*, VII, 97. occubuit in *pugna ad Salaminem*, VIII, 89 not.
- Ariantas*, *rex Scytharum*, IV, 81 not.
- Ariapithes*, *rex Scytharum*, IV, 76 not. eius *interitus*, IV, 78.
- Ariaramnes Persa*, *Ionibus favens*, VIII, 90. VII, 2 not.
- Aridolis*, *Alabandensium tyrannus*, VII, 195.
- Arietes Thebanis Aegyptiis sacri*, II, 42 not.
- Arii* pop. "Ἀρειοί, III, 93 not. "Ἀρειοί,

*) Bergk. ad *Anacreont.* p. 91 seqq.

**) Add. *Halling.* in *Annall. Viennens.* LXIII p. 177, qui *tribum Calmuccorum* ad *montis Ural* *radices occidentem versus habitantium* hic indicari statuit.

- olim Medi vocati, VII, 62 conf. not. et T. III p. 823. eorum in exercitu Xerxis armatura et dux, VII, 66. *)
- Arima Scythis unum significat*, IV, 27 not.
- Arimaspi*, viri unoculi in septemtrionalibus Europae partibus Gryps anrum subripiunt, III, 116. cf. IV, 13. 27 not. **)
- Arimaspea carmina* Aristaeae, IV, 14 not.
- Arimnestus* Plataeensis, IX, 72 not. cf. c. 64.
- Arimphaei*, IV, 23 not.
- Arimardus*, Artyphii germanus, Caspiorum dux, VII, 67.
- Arimardus*, Darii et Parmyis fil., dux Moschorum et Tibarenorum, VII, 78 not.
- Arion* Methymnaeus, citharoedus, I, 23 not. primus docuit dithyrambum, *ibid.* delphino per mare vectus, I, 24 not. ***) eius donarium apud Taenarum, *ibid.* not.
- Ariphron*, Xanthippi pater, VI, 131, 136. VII, 33. VIII, 131.
- Arisba* in Lesbo, urbs Methymnaeorum, I, 151 not.
- Aristagoras*, Heraclidis fil., Cumaesus tyrannus, IV, 138. dolo captus et civibus traditus, V, 37. at incolumis dimissus, *ibid.* 38.
- Aristagoras* Cyzicenus, IV, 138.
- Aristagoras*, Molpagorae fil., Histiaei gener ac consobrinus, Mileti procurator, V, 30. a Naxiis exsilibus sollicitatus ad eos reducendos, *ib.* seq. rebellionis Ionicae autor, V, 36. 37. manifesto a Dario deficit, V, 37. isonomiam instituit, et tyrannos evertit, quasi ipse alienus a tyrannide, V, 37. 38. Spartam missus ad societatem comparandam, V, 38. et eius cum Cleomene acta, V, 49. 50. 51. Sparta coactus excedere, c. 51. Athenas venit, eosque ad belli societatem inducit, c. 97. Paeones ad defectionem sollicitat, V, 93. expeditio eius contra Sardes, V, 90. 100. VII, 8. turbis tantis commotis, consilii inops, Myrcinum Edonidem petit, V, 124. coll. c. 11 et 22. a Thracibus interfectus, V, 126.
- Aristagoras*, Hegesistrati pater, IX, 90.
- Aristeas* Proconnesius, Caustrobii fil., *Arimaspea carmina* condit, IV, 13 not. cum Apolline ad Metapontinos venisse, et post mortem de novo comparuisse fertur, IV, 13 not. 14. 15. eius statua Metaponti in foro, IV, 15. †)
- Aristeas*, Adimanti filius, Corinthius,

*) Cf. Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 132 seq. 164 seq.

**) *Arimaspos* aequae atque Hyperboreos ad Germanos veteres retulit Halling. in Annall. Vienn. LIX p. 261 seq. LXIII p. 165 seqq. 171 seq. 175 seq. Add. A. Erman. Reise um die Erde (Berol. 1833. I) pag. 111, qui Herodoteae narrationi de Arimaspiis patrocinatur. Nomen gentis Halling. I. I. p. 190 refert ad Persicum *Arim* et *Esp*, quo *equum* indicari constat. Et add. Eiusdem Geschichte d. Deutsch. I, 2 p. 117 seqq. 127 seqq. 140 seqq. 164.

***)) Cf. Mythographi Latt. ed. Bode. I §. 95 et II §. 172 et Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 30.

†) De *Aristea* conf. Halling. in Annall. Vienn. LIX {p. 257 et virum doctum in opere splendidissimo: „Metapont par le Duc de Luynes et F. I. Debacq. (Paris 1833 fol.)“ p. 14. 15. Hic enim Herodoti narrationem de Aristea refert ad Aristeam, filium Demophontis, Cretensem, Pythagorae successorem circa annum 500 a. Chr. n., qui cum Apollinis sacra Metaponti institueret, ad populum persuadendum iisdem, quibus olim Pythagoras remediis haud vulgaribus usus illius Aristaeae, Proconneso oriundi, viri transformationibus suis discessuque celeberrimi nomen falso assumserit. — Tu cf. etiam Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 244.

- ab Atheniensibus interfectus, VII, 137 not.
- Aristides*, Lysimachi filius, vir optimus Atheniensium atque iustissimus, in exilium a populo ciectus; Themistocli hand amicus simultatem missam facit pro bono communi patriae, et nuncium affert Graecis, eosque undique ad Salaminem circumventos, VII, 79 not. 82. Persas multos interfecit, VIII, 95 not. dux Atheniensium ad Plataeas, IX, 28. *Aristides*, *iustus* vocatus, VIII, 79 not. *Aristides* pugnae navali Salaminiae non interfuit, VIII, 81.
- Aristocrates*, Casambi pater, VI, 73.
- Aristocratiae* commoda et incommoda, III, 81, 82 not.
- Aristocyprus*, Soliorum rex, a Solone carnine celebratus, V, 113. cf. not.
- Aristodemus*, Aristomachi fil., pater Eurysthenis et Proclis, IV, 147. VII, 204. VIII, 131. cf. not. duarum familiarum regiarum in Sparta auctor, VI, 52.
- Aristodemus* Spartiata, VII, 231 not. a Leonida remissus proelio non interest, VII, 229 seq. fugax dictus, et probro notatus, infamiam in pugna ad Plataeas delet, VII, 231 not. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores, IX, 71.
- Aristodicus*, Heraclidis filius, Cymaeus, I, 158. oraculum quomodo tentarit, I, 159.
- Aristogiton* et *Harmodius*, Gephyraci, interfectores Hipparchi, V, 55. VII, 123. cf. c. 109.
- Aristolaidis* fil., Lycurgus, I, 59.
- Aristomachus*, Cleodaei fil., VI, 52. VII, 204. VIII, 131.
- Ariston* Byzantius, IV, 138.
- Ariston*, rex Spartae, I, 67 not. circa eius uxores duas et tertiam acta, VI, 61. 62. 63. callidocommento ab amico Agefo uxorem abducit, VI, 62. eius dictum super filio nato Demarato, VI, 63. eius uxor ex heroe Astrabaco gravida, VI, 69.
- Aristonice*, Pythia, VII, 140.
- Aristonymus*, Clisthenis pater, VI, 126.
- Aristophantus*, Cobonis pater, VI, 66.
- Aristophilides*, Tarentinorum rex, Democedi profugienti favet, III, 136.
- Aristoteles*, Batti prius nomen, IV, 155 not.
- Arizanti*, Medorum gens, I, 101 not.
- Arizus*, Gergis pater, VII, 82.
- Arma* sacra sponte extra templum Delphicum apparent, VIII, 37 not.
- Armamenta* pontibus in Hellesponto iungendis, VII, 25. postea Sesti deposita, IX, 115. inde a Graecis in templis dedicata, IX, 121.
- Armatura* populorum, qui in Xerxis exercitu militabant, VII, 61 seqq. — Masistii equitibus praefecti, IX, 22.
- Armenii*, III, 93 not. (armentis opulenti), V, 49 not. navigiis miratione constructis merces Babylonem advehunt, I, 194. — eorum armatura et dux in exercitu Xerxis, VII, 73 not.
- Armenius* mons, I, 72 not.
- Arpoxais*, Targitai fil., IV, 5 not. ab eo oriundi Scythae, IV, 6.
- Arsamenes*, Darii fil., Utiorum et Mycorum dux, VII, 68.
- Arsames* (pro *Arsanes*), pater Hystaspis, I, 209 not. VII, 11. avus Darii, VII, 224. 69 not.
- Artaba*, mensura Persica, I, 192 not.
- Artabanus*, Hystaspis fil., Darii frater, Xerxis patruus, bellum contra Scythas Dario dissuadet, IV, 83 eius oratio qua Xerxi dissuadet bellum Graecis inferre, VII, 10 not. 11. mirum in solio regio somnium videt, VII, 17 seq. grave eius cum Xerxe colloquium de vitae humanae conditione et de expeditionis in Graeciam susceptae periculis, et consilium de Ionibus sociis datum, VII, 46—52. Susa a Xerxe remissus, commissio regno, c. 52. 53. filii eius Artyphius, c. 66. Ariomardus, c. 67. et Bagasaces, c. 75.
- Artabates*, Pharnazathris pater, VII, 65.
- Artabazanes*, Darii fil., cum Xerxe,

- fratre de regno contendit, VII, 2 not. 3. cf. not. ad VIII, 89.
- Artabazus*, Pharnazis fil., Chorasiorum et Parthorum dux, VII, 66. vir Xerxi probatus, cum Mardonio remanet in Europa, regem ad Hellespontum comitatus; Olynthum capit, et Potidaeam frustra oppugnat, ingenti maris accessu male adflictus, VIII, 126 — 129. dissuadet Mardonio pugnam cum Graecis ad Plataeas committendam, IX, 41 not. seq. Mardonio victo interfectoque in Phocidem aufugit, IX, 66 seq. et calido usus commento salvus per Thessaliam elapsus, cum reliquiis copiarum in Asiam pervenit, IX, 89.
- Artace*, urbs, IV, 14 not. incensa, VI, 33 not.
- Artachaces*, Artaei filius, fossae apud Acanthum faciendae praefectus, VII, 22 not. magna eius statura; defuncti funus; ei sacrificant Acanthii ex oraculo, VII, 117 not.
- Artachaeus*, Otaspis pater, VII, 63.
- Artachacus*, Artayntae pater, VIII, 130.
- Artaei* olim Persae nominati, VII, 61 not. VI, 98 not.
- Artacus*, Artachaei pater, VII, 22 not.
- Artacus*, Azanis pater, VII, 66.
- Artanes*, Darii frater, VII, 224.
- Artanes*, fl. Thraciae, IV, 49 not.
- Artaphernes*, Darii frater, Sardibus praefectus, V, 25 not. 30. brevibus verbis Athen. legatos expedit, V, 73. ab Aristagora sollicitatus ad Cycladas acquirendas, auctoritate regis, Megabaten cum exercitu mittit, V, 31. 32. cf. cap. seqq. Sardibus incensis, arcem obtinet, c. 100. Ionibus rebellantibus bellum infert, c. 123. suspectum Histiaeum habet, VI, 1 seq. de Persis proditionis compertis supplicium sumit, c. 4. — nominis ratio, V, 23 not.
- Artaphernes*, Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, VI, 94. pugna ad Marathonem cum Dati victus, retro in Asiam navigat, VI, 116. coll. VII, 10.
74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, VII, 74.
- Artaxerxis* nomen, VI, 98 not. et T. III p. 819. significat magnum bellatorem, VI, 98 not. filius Xerxis, VII, 106, 151.
- Artayctes*, Cherasmis filius, dux Macronum et Mosynoecorum, VII, 33 not. VII, 78. Sesti praeses, *ibid.* et IX, 116. eius facinora nefaria, VII, 33. IX, 116. longam post obsidionem Sesto profugit; ab Atheniensibus captus et in crucem actus, IX, 118. 119. 120. conf. VII, 33 not. Artayctae filius coram patre saxis obrutus, IX, 120.
- Artaynta*, Masistae filia, Dario filio a Xerxe collocata, IX, 108. eadem tamen amasia Xerxis, IX, 108 seq.
- Artayntes*, Artachaei filius, dux classis a Xerxe relictæ, VIII, 130 not. eius fuga, IX, 102. probris petitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, IX, 107.
- Artazostra*, Darii filia, VI, 43.
- Artembares*, vir nobilis inter Medos, I, 114. 115. 116.
- Artembares*, avus paternus Artayctae, instruit Persas, quomodo a Cyropetant ut meliorem regionem ipsis adsignet, IX, 122.
- Artemisia*, Lygdamidis filia, Halicarnassensium regina, Xerxis contra Graecos expeditionem secuta, VII, 99 not. eius genus et animi praestantia, *ibid.* consilium de non tentanda belli fortuna ad Salaminem, VIII, 68 §. 2 not. eius facinus in pugna navali, VIII, 87 not. 88. eam insequitur Aminias Palleneus; et quomodo servata, VIII, 93. in consilium a Xerxe adhibita separatim; deducit liberos regios, VIII, 101. 102. 103.
- Artemisium*, IV, 35. VII, 175 et 195. describitur, VII, 176 not. — ad Artemisium pugna navalis prima ancipiti Marte pugnata, VIII, 9. 10. 11. altera et tertia, VIII, 14—17.

- Artimpasa*, Venus Scythica, IV, 59 not *)
- Artiscus*, fl. Scythiae, IV, 92 not.
- Artobazanes* et *Artabazanes*, cf. not. ad VI, 43. 98.
- Artoclmēs*, Darii gener, Phrygum dux, VII, 73.
- Artontes*, Bagaci pater, III, 128.
- Artontes*, Mardonii fil., IX, 84.
- Artoxerxes*, vid. *Artax.* cf. nott. ad VI, 43. 98.
- Artybius*, Persarum dux in Cyprio, ex equo docto pugnat, V, 108. 110 seq.
- Artyntes*, Ithamatri fil., Pactyum dux, VII, 67. *Artachaei* fil., VIII, 130.
- Artyphius*, fil. *Artabani*, VII, 66 not. *Ariomardi* germanus, VII, 67.
- Artystona*, Cyri filia, Darii uxor amata, III, 88. VII, 69.
- Arvum* apud Aegyptios centum cubitos habet, II, 168.
- Aryandes*, Aegypti praefectus, sollicitatus a Pheretima, exercitum in Libyam mittit, IV, 166. 167. cf. c. 200 seq. postea ob argentum excussum Aryandicum morte mulctatur a Dario, IV c. 166 not.
- Aryenis*, Alyattis filia, Astyagi nubit foederis causa servandi, I, 74.
- Asbystae* Afri, IV, 170 not.
- Ascalon*, Palaestinae urbs, I, 105 not.
- Aschy*, liquoris genus, apud Argippaeos, IV, 23 not. **)
- Asia*, Promethei uxor, IV, 45 not. ***)
- Asiae* descriptio geographica ex mente *Herodoti*, IV, 37—40 cf. V, 49. unde nomen acceperit, IV, 45 not. *Asiam* a *Libya* disiungunt Aegyptii montes, II, 17. magna Asiae pars a Dario per Scylacem detecta, similia exhibet atque Africa, IV, 44 cf. not. non ultra *Indiam* habitata, c. 40. enumerantur Asiae populi, V, 49 et VII, 61 seqq. cf. I, 142 seqq. *Asia minor inferior*, τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, per *Halyn* fl. determinata, I, 72 not. cf. I, 103 not. 177 not. II, 117. simpliciter *Asia*, de *Asia minore* VI, 23 not. VI, 43 not. *Asiae superiora* τῆς Ἀσίης τὰ ἄνω, trans *Halyn* fl. I, 130. II, 117. *Asiam* Persae putant sibi necessitudine coniunctam, I, 4 not. IX, 116 not. *Asiae superioris imperium* Assyrii tenent, I, 95. *Asia subacta* a *Phraorte*, I, 102. *Asiae imperium* amittunt Medi, eoque Scythae potiuntur, I, 104 seq. idque Medi recuperant, I, 106. et postea Persae obtinent, I, 130.
- Asias* tribus Sardibus sic vocata, IV, 45 not.
- Asias*, *Cotyis* fil., *Manis* nepos, IV, 45 not.
- Asinari* cum matre *Demarati* concubitus falso sparsus, VI, 68. 69.
- Asine*, *Dryopum* civitas in Peloponneso, VIII, 73 not.
- Asini* in navigiis Armeniorum *Babylonem* commendant, I, 194. *asini* in *Scythia* nulli, IV. 28 not. 129 not. *asinorum* vocem et formam equi *Scythici* non ferunt, IV, 129 not. *asini* feri cornibus praediti in *Libya*, IV, 491 not. *asini* nunquam bibentes apud *Nomades Libyes*, IV, 192. *asini* feri s. *Onagri*, VII, 86 not. *asini* in sacris Aegypti. et *Lacoon.* T. III p. 807. 808. 809.
- Asmach*, Aegyptiacum vocab. quid significet, II, 30 not.
- Asonides*, navarchus Aeginensis, VII, 181.
- Asopii*, pop. in *Boeotia*, IX, 15 not.

*) Add. Boeckh. Inscriptt. Corp. II, 1 p. 111 seqq.

**) Erman Reise um die Welt I p. 427 seq. confert vocem *Atschui* apud *Baschkiros*, quorum regionem hic accurate indicari ab *Herodoto* itemque vultus faciem observat.

***) Add. Bode ad scriptt. rerr. myth. Observat. ad I, 1 Vol. II pag. 166 seq.

- Asopodorus*, Timandri fil., Thebanorum dux, IX, 69.
- Asopus*, fl. Boeotiae, VI, 108. VII, 199 not. 200. 216. IX, 15 not. 29. 43 not. 51 not.
- Asopi filiae*, Thebe et Aeginā, V, 80.
- Aspathines*, e Persarum primoribus, coniurationis in Magos particeps, III, 70 seqq. in femore percussus a mago, III, 78. Prexaspis pater, VII, 97. *)
- Asphaltus* Babylonica, I, 179 not. asphaltus e puteo hauritur in Cissia terra, VI, 119 not.
- Assa*, opp. in Atho monte, VII, 122 not.
- Assesus*, in Milesiorum agro, et Assesia Minerva, I, 19 not.
- Assyria*, II, 17. IV, 39. Assyria sensu latiore, I, 102 not. 177 not. III, 92. IV, 39 not. Assyriaca historia Herodoti, I, 106 not. regionis potentia; terra fertilissima cereali frumento, nec vero arboribus; palmas arbores gignit, I, 192. 193. oppida habet magna et celeberr., I, 178. — Assyriaca terra et Babylonia Herodoto sunt synonyma, I, 192 not. III, 92, 155. Assyria Herodoti historia, I, 106 not. Assyriacae literae, IV, 87 not.
- Assyrii* a Graecis dicti Syrii, VII, 63. quamdiu Asiae superioris imperium tenuerint, I, 95. ab iis Medi deficiunt, *ibid.* eosque subigunt, I, 106. eorum bellum cum Phraorte, I, 102. cum Cyaxare, I, 103. eos adgreditur Cyrus, I, 177 seqq. eorum in exercitu Xerxis, VII, 62. Assyrii, rege Sanacharibo Aegyptum aggrediuntur, II, 141 not.
- Astacus*, Melanippi pater, V, 67.
- Aster*, Anchimolii pater, V, 63.
- Astrabaci* herois aedes Spartae, VI, 69.
- Astrabacus*, heros, T. III p. 805 et potissimum p. 806 seqq. de nomine et significatione.
- Astyages*, Cyaxaris fil., Medorum rex, I, 46. 73. 107. avus mater-nus Cyri, I, 74. 75. acerbe imperat Medis, I, 123. Arienin uxorem ducit, I, 74. eius somnia, I, 107 seqq. gesta cum filia Mandane, *ibid.* Harpago Cyrum necandum tradit, etc. c. 108 seqq. eidem postea filium comedendum adponit, I, 119. a Cyro nepote regno exutus, I, 127. 128. 129 coll. c. 75. tamen ab eo bene habitus, I, 130 not. responsum eius Harpago idatum, Cyri defectionem se conflasse glorianti, I, 139. — Astyagis et Croesi adfinitas unde, I, 73. extrema fata, I, 130 not.
- Asychis*, rex Aegyptiorum, legem de aere alieno in pecuniae inopia fert, et pyramidem e lateribus conficit, II, 136 not.
- Atarantes*, pop. Africae, IV, 184 not.
- Atarbechis*, urbs in Aegypto, II, 41 not.
- Atarne*, vel Atarneus, urbs, VII, 42. Atarneus (ὁ Ἀταρνεύς), terra Mysiae, I, 160 not. VI, 28. VII, 42. (ἡ Ἀταρνεΐτιδος χώρα), VI, 29. in dominio Chiorum, VIII, 106. Atarnita fuit Hermippus, VI, 4.
- Atarnes*, fl. Thraciae, IV, 49.
- Athamas*, Aeoli fil., inito cum Inone consilio, necem Phrixo machinatus, VII, 197. T. III p. 828.
- Athenades* Trachinius, VII, 213.
- Athenagoras*, legatus Samius, IX, 90.
- Athenae*, Ionicarum urbium sola quondam insignis, I, 143. oppressae tyrannide a Pisistrato, I, 59. 60. tyrannide liberatae, V, 55 not. seqq. 64. 65. captae a Xerxe, VIII, 151 seqq. iterum a Mardonio et incensae, IX, 3. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, V, 2. incensa a Persis, VIII, 53. ambitus urbis, I, 98 not. Athenarum tribus, V, 66 not. Excurs. T. III pag. 799 seqq. Athenarum

*) Ipsum nomen auctore Pott. Etymolog. Forsch. p. LIX indicat *equorum divitem*.

forum, V, 89 not. arx VIII, 53. Athenarum duces decem in bello, VI, 103 not. Athenarum divitiarum, VII, 28 not. Athenae *λιπαραί*, VIII, 77 not. Athenis commemoratus est Herodotus ibique recitavit, VIII, 94. Comm. §. 4.

Athenienses, antiquissimus populus, VII, 161. VIII, 44 not. Pelasgicae stirpis, nunquam solum mutantur, I, 56 not. et VII, 161 not. in Ionico genere praececellunt, I, 56, et Iones appellitari nolunt, I, 143. eorum diversis temporibus diversae adpellationes, VIII, 44 not. — civium numerus triginta millia, *Darii aetate*, V, 97 not. antiquae tribus s. *φυλαί*, I, 59 not. Atheniensibus leges a Solone conditae, I, 59 cf. II, 177. tribuum nomina a Clisthene mutata, V, 69. prytaneum, I, 146. festa quinquennalia, VI, 111. — Democedem medicum publice conducunt centum minis, III, 131, *ubi vid. adn.* — eorum reditus ex metallis Laurei, VII, 144. — nautici necessitate facti, *ibid.* ducentas habent naves instructas in bello Persico, VIII, 61. 44. cf. not. ad VIII, 1. Atheniensium mulierum vestis mutatio, V, 87. Athenienses inter Graecos sapientia primi, I, 60 not. *) in oppugnandis muris periti, IX, 70. cf. c. 102. primi cursu in hostes impetum faciunt, VII, 112. — sub tyrannide infirmi, V, 78. 91 not. inter Graecos tyrannide liberati eminent, V, 66. 97. cf. I, 56. — in pugna Platacensi alterum cornu tenent, IX, 27 seq. — Eorum prudentia in bello Persico, VIII, 3. IX, 27. Atheniensium factiones variae, ex dissidiis familiarum inter eos illustrium ortae, I, 59 — 63. V, 55 seqq. ad quas sedandas Peloponnesii expeditiones quatuor in Atticam suscipiunt, V, 62 seqq.

ultima, Cleomene duce, miro modo frustrata, V, 74. 75. 76. cf. c. 90—93. — De Sigeo cum Mitylenaeis bellum, V, 94. 95. Proelium cum finitimis apud Eleusinem, I, 30. Bellum cum Boeotis, callido quod Platacensibus Spartani dedere consilio Atheniensibus conflatum, VI, 108. not. V, 74 seqq. et praesertim cum Thebanis, V, 79 seq. Atheniensium uxores a Pelasgis, Attica expulsis, (VI, 137) raptae, VI, 138. quas ulturi Athenienses postea, Miltiade duce, Lemnum a Pelasgis inhabitatam invadunt, VI, 139 seq. — cum Aeginetis bellum et mutuae inimicitiae: V, 81 seqq. 89. VI, 49. 87—93. quas solvunt, imminente bello Persico, VII, 145. Bellum denno Cleomene adparante, Atheniensium legati Sardes missi Dario terram et aquam, invitis civibus, promittunt, V, 73. postea alia legatione cum contemptu ab Artapherne remissa, V, 96. Ionibus auxiliantur, adv. Persas, V, 97. et Sardes invadunt, V, 100 seq. cf. VII, 1. 8. Inde bellum cum Persis, V, 105. cf. III, 134, VI, 94 et VII, 133 coll. VI, 48. Datis et Artaphernes, Darii iussu, Graeciam ingenti classe petunt, VI, 94 seqq. sed ab Atheniensibus in campo Marathonio proelio victi, VII, 111 seqq. cf. IX, 27. In bello contra Xerxem (cf. VII, 5. 6.) Athenienses servatores Graeciae maxime laudantur, VII, 139 not. et iterum, VIII, 3 not. *eorum oratio ad Spartanos*, VIII, 139 not. 142. 144 not. coll. IX, 5. *adde*, IX, 27 not. 46. — Athenienses in pugna navali ad Euboeam strenui, VIII, 17. urbem suam deserunt, VIII, 41. in pugna ad Salaminem post Aeginetas praestantissimi, VIII, 84 seqq. c. 93. Persis iterum, Mar-

*) Add. Platon. Protagor. p. 319. Isocrat. VIII, 52; quae avert K. W. Krüger: Leben d. Thucyd. p. 39. Aristoph. Ran. 1115 seqq. (1051 Bothe) ibique interpr.

- donio duce, Atticam invadentibus, Salaminem repetunt, IX, 6. coll. VIII, 136. et legationem Spartam mittunt, IX, 7. in pugna Plataeensi praecellunt, IX, 12—23. 46. seqq. 60 seqq. itemque in pugna ad Mycalen, IX, 102 seq. Athenienses Sestum obsident, IX, 114. — Eorum cum Carystiis bellum IX, 105. cum Edonis, IX, 75. — Peloponnesiacum bellum, VII, 137. IX, 73. Atheniensium iactantia, V, 82 not. Atheniensium vestitus, V, 87 not. Atheniensium opera fictilia, V, 88 not. Atheniensium luctus de Mileto capta, VI, 21 not. Atheniensium naves quot milites habuerint, VII, 184 not. naves privato sumtu ornatae, VIII, 17 not. Atheniensium naves ad bellum Troianum, IX, 27 not. Athenienses plectunt eos, qui patriam sine permissu relinquunt, VIII, 41 not. — Vid. quoque *Attica*.
- Athos* mons, VI, 44 et 95. eius descriptio, VII, 22 not. circa Athon iactura classis Persicae, VI, 44. et 95. VII, 21. perfoesus a Persarum copiis, VII, 21 seqq. 122. *)
- Athribitana* praefectura in Aeg. II, 166 not.
- Athrys* fl. Thraciae, IV, 49 not.
- Atlantes* (Atarantes) IV, 184 not. 185 not. **)
- Atlanticum mare* (ἡ Ἀτλαντὶς θάλασσα), I, 202 not.
- Atlas* fluvius ex Haemo monte in Istrum fluit, IV, 49 not.
- Atlas* mons; eius descriptio, IV, 184 not. ***)
- Atossa*, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et magi, et Darii, III, 68 not. 88 not. ulcere in mamma laborans, a Democede persanata, Darium incitat ad bellum Graeciae inferendum, III, 133. 134. potentia eius apud Darium, VII, 2. 3 not.
- Atramyttum* (Ἀτραμύττειον), opp. in Troade, VII, 42 not., ubi de scriptura quoque.
- Atridarum* classis in expeditione adversum suscepta, VII, 20.
- Atlaginus* Mardonium convivio excipit Thebis, IX, 15 not. cum sibi dedi volunt Graeci victores Thebas obsidentes, IX, 86. ipse profugit, IX, 88.
- Attica* regio non equitabilis, IX, 13. oleas gignit, V, 82. — Attica oppressa a Pisistrato, I, 59 seq. eam quater ingressi Diores, V, 76. coll. cap. 55 seqq. — Atticae magnam partem vastant Persae, VI, 102. VIII, 51—55. IX, 13.
- Attica gens*, Pelasgica, I, 56 not. in Hellenes transiens, linguam Pelasgicam perdidit, I, 57 not. Atticarum mulierum caedes, VI, 138. vestis mutatio, V, 87. Atticae mulieres Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt, IX, 5. Vid. supra *Athenienses*.
- Atys*, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrreni pater, I, 7 not. 94 not. VII, 27 not. VII, 74. cf. I, 171.
- Atys* Croesi fil. adolescens eximius, I, 34. 35. statim post celebratas nuptias, invito patre, aprum Mysiac venatus, ab Adrasto custode cuspidem transfossus, I, 35—43.
- Auchatae*, Scytharum genus, IV, 6 not.
- Augila* in Africa locus, ubi frequentes palmae arbores, IV, 172 not. 182 not.

*) Huius canalis vestigia Walpole (Mémoires p. 224) scribit adhuc cognosci posse eiusque dimensiones accurate convenire cum Herodoteis mensuris. De ipso Athone vid. quoque Clarke Travels II, 3 chap. 12 pag. 388 seqq.

**) Conf. Humboldt Examen critique de l'histoire de la géograph. du nouv. Continent. p. 58, qui idem p. 48 de mare *Atlantico*.

**) Cf. etiam Heffter. in: Schulzeitung 1832. II nr. 74—76 incl.

Auras et Atlas, fluvii ex Haemi iugis fluentes, IV, 49 not.

Aures magis incredulae quam oculi, I, 8 not. — in auribus habitat animus, VII, 39. aures ignominiae causa praecisae, II, 162. III, 69. 118. — aures sibi praecidit Zopyrus, III, 154.

Aureus tripus apud Delphos, IX, 81. aurea phiala in balteo Herculis, IV, 10. aurea insignia regum Persarum: VII, 27 not. VII, 41 not. 54 not. VII, 83. aurei crateres et phialae, et alia vasa potoria etc. in Persarum exercitu Mardonii, IX, 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, III, 148. aureum aratrum, iugum, securis, et phiala, coelo delapsa in Scythiam, IV, 5. aureae compedes Democedi donatae, III, 130. aureae compedes apud Aethiopes, III, 23. aurea platanus ac vitis, VII, 27. aurifera arena, quae a formicis egeritur, III, 102. — cf. mox *Aurum*.

Aurum sacrum Scytharum, IV, 7. — auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, I, 14. — auri creber usus in armis et ornatu equorum apud Massagetas, I, 215. — auro et argento constrati lecti tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, IX, 80. — ex auro et argento, ubi primum percussi nummi, I, 94. auro ridicule oneratus Alcmaeon, VI, 125. — aurum vili mercantur Aeginetaei a servis Laced., IX, 80. aurum quo modo recondatur in Thesauris regum Pers., III, 96. auri magna copia in septentrionalibus Europae plagis ubi subripiunt gryphis Arimaspi, viri unoculi, III, 116. cf. IV, 13 et 27. — auro merces suas permutant Carthaginienses cum Afris, IV, 196. auri ramenta formicis in deserto effodientibus eripiunt Indi, III, 102—105. — auri

ramenta e Tmolio monte, I, 93. e Pactolo fl., V, 101. aurum in India per flumina devectum, aliud effossus, III, 106. — in Cyrauniis auri ramenta e lacu piscantur virgines, IV, 195. auri metallata Thasiorum in Scapte-Hyle, VI, 46. alia a Phoenicibus detecta inter Aenura et Coenura, VI, 47. auri et argenti metallata in Pangaeo monte, VII, 112. auri met. apud Daton opp., IX, 76. auri ratio ad argentum, III, 95.

Auschisac Afri, IV, 171 not.

Ausenses, *Avgeis*, pop. Africae, IV, 180 not. 191.

Auster, pluviosissimus ventus, II, 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, IV, 173 not.

Autesion, Tisameni fil., IV, 147. VI, 52.

Autodicus, Cleadis pater, IX, 85.

Automoli (i. e. *Transfugae*), Aegypt. militum colonia in Aethiopia, II, 30 not.

Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana, VIII, 39.

Auxesia et Damiae simulacra, V, 82 not. 83 not.

Aves in Scytharum donis, IV, 131 seq. aves in templis sacrae, I, 159 not. avis sacra Aegyptiorum s. *ἰσηθῆς*, II, 65 not. avium auguria in Persarum rebus, III, 76 not. *)

Axius fl. Macedoniae, Mygdoniam a Bottiaecide determinat, VII, 123 not. 124. **)

Axus Cretae opp., IV, 154 not.

Azanes, Artaci fil., Sogdorum dux, VII, 66.

Azen (*Ἀζην*), fuit Laphanes, VI, 127 not.

Aziris, locus amoenus in Africa, IV, 157 not. a Cyrenacis habitatus, IV, 169 not.

Azotos (*ἡ Ἀζωτος*), Syriae urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, II, 157 not.

*) Add. Aeschyl. Pers. 110 seq. ibique Blomfield.

**) Add. Clarke Travels II, 3 chap. 10 p. 339.

B.

Babylon; situs et ambitus, I, 178 not. et T. I p. 928 seq. descriptio et exstructio, I, 179 (nott.) — 183; moenia, I, 178 not. portae, III, 158 not.; Beli templum, I, 181 not. primo capta a Cyro, I, 191 not. cf. c. 153 not. eius potentia, qua tertiam Asiae partem aequat, I, 192. — secundo capta a Dario post diurnam obsidionem, III, 158. eius muri et portae delectae, III, 159. Babylonis reginae duae insignes, I, 184. 185. regia sedes, I, 181.

Babylonicae regionis feracitas, I, 193 not.

Babylonicum talentum quid valeat, III, 89.

Babyloniorum instituta et leges, I, 196 seqq. amictus et cultus, I, 195 not. navigia, I, 194 not. cum mulieribus miscendi foedus mos, I, 199 not. *) virginum auctio, I, 196 not. ablutio post coitum, I, 198 not. tres eorum tribus nullo alio nisi piscibus vescuntur, I, 200 not. — cura erga aegrotos, I, 197. sepulcra et luctus funebres, I, 198 not. a Babyloniis polum et gnomonem accepere Graeci, II, 109. eorum foedus cum Croeso initum, I, 77. cum Cyro conflictus et fuga, I, 190 not. **) — rebellio sub Dario et belli apparatus, III, 150 not. mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum absumant, III, 151 not. frustra et diu a Dario obsessi, tandem per Zopyri dolum capti, III, 151 not. — 158. eorum tria milia patibulis affixa, III, 159. Babyloniorum texturae, I, 195 not.

gemmae, I, 195 not. arundo (*Bambus*), I, 195 not. baculi, I, 195 not.

Bacchus (*Διόνυσος*, *Διόνυσος Βάκχος*), IV, 79, ubi cf. not. Aegyptiorum Osiris, per totam Aegyptum cultus. II, 42 not. 123 not. 144 not. seq. ex eo et Iside natos Apollinem et Dianam perhibent, II, 156. Bacchus dominus inferorum apud Aegyptios, II, 123 not. eius festum apud Aegyptios, et pompa imaginum nervo mobilium, II, 48 not. festum apud Aethiops Macrobios, III, 97 cf. II, 146. Bacchi cultus in Meroë opp. Aethiopiae, II, 29 not. Bacchus, Arabibus Orotal nominatus, solus deus, cum Urania in foedere ineundo invocatus, III, 8 not. (cf. VIII, 143) in regione cinnamomifera educatus, III, 111. cf. II, 146. Bacchi nomen et sacra et phalli pompam ex Aegypto, a Cadmo Tyrio accepta, Melampus Graecos docuit, II, 49 not. Bacchus, Semele Cadmi filia natus, ab Iove insutus femori, et Nysam in Aethiopia deportatus a Graecis perhibetur, II, 145. 146 not. cf. III, 97 coll. c. 111. — Baccho tragici chori a Clisthene attributi, V, 67 et Excurs. T. III p. 801 seq. Dionysi Bacchici sacra et orgia in Borysthenitis, IV, 79 not. Bacchi triennialia festa et bacchanalia apud Gelonos, IV, 108. Bacchi oraculum in altissimo monte apud Satras Thraciae, VII, 111 not. templum prope Byzantium, IV, 87. Bacchica et Orphica instituta eadem sunt, et Aegyptiaca et Pythagorica, II, 81 not.

Bacchanalia Scythae improbant, IV, 79.

*) Similia iis, quae de Babyloniis narrantur, apud Peruanos antiquos obtinuisse narrat Martius (Von dem Rechtszustande der Ureinwohner Brasils. 1832. Monach.) p. 61 seq. itemque in terra Nicaragua prope Mexico mulieribus permissum fuisse, ut certis quibusdam festis cum aliis viris concumberent.

**) Ad hanc pugnam respicit Iesaias XLIII, 17, auctore Hitzig, cuius vid. commentt. p. 504.

- Bacchantium* vox, VIII, 65.
Bacchiadae apud Corinthios, V, 92 not.
Bacidis (vid. not. ad VIII, 20 not.) oracula aliquot, VIII, 20. 77. 96. IX, 43. V, 43 not.
Bactra urbs (τὰ Βάκτρα), VI, 9. IX, 113 (οἱ Βακτριανοί), III, 92.
Bactriana regio (ἡ Βακτριᾶ ἡ χώρα), IV, 204. *Bactriana* gens (τὸ Βακτριον ἔθνος), I, 153. praefectura, III, 92 not. IX, 113 not.
Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, VII, 64. eorum equites, *ibid.* 86.
Baculi Assyriorum memorabiles, I, 195.
Badres s. *Bares*, Pasargades, nauticis copiis dux contra *Barcaeos*, IV, 167 not. *) c. 203.
Badres, *Hystanis* fil., *Cabeleum* et *Milyarum* dux, VIII, 77.
Bagacus, *Artontis* fil., ad *Oroctem* interimendum a *Dario* missus, III, 128 not. **)
Bagaeus, *Mardontis* pater, VII, 80.
Bagasaces, *Artabani* fil., dux *Thracum*, VII, 76.
Balteus *Herculis*, in extrema commissa habens phialam auream, IV, 10. Vid. συμβολή.
Barathrum *Athen.* VII, 133 not.
Barba proluxa nascentis feminae sacerdoti *Minervae* apud *Pedasenses*, res ominosa, I, 175. VIII, 104. barbam vellere aut radere ignominiosum orientalibus hominibus, II, 121 §. 4. ***)
Barbarum genus minus dextrum quam *Graecum*, I, 60. barbaros potius quam *Graecos* in mortuum sacvire decet, IX, 79. barbarorum vociferatio in pugna, IX, 59. apud barbaros turpe est nudum conspici, I, 10 not. barbari i. e. *Siciliae* indigenae, VII, 154 not. 167.
Barce, oppidum in *Africa*, III, 91 not. eius origo et conditores, IV, 160 not. obsessa a *Persis* et dolo capta, IV, 200 seq.
Barce vicus (ἡ Βάρκη κόμη), in *Bactriana* regione, IV, 204.
Barcae *Cambysi* se dedunt, III, 13 not. III, 91. interficiunt *Arcesilaum*, IV, 164. 167. circa eos et *Persas* acta, IV, 201 etc. subacti a *Pheretima*, *Arcesilai* matre, misere tractati, IV, 202. 203. ad *Darium* transportati, vicum *Bactrianae* regionis incolunt, cui quoque *Barce* nomen, IV, 204.
Bares, vid. *Badres*.
Baris, navigi nomen apud *Aegyptios*, II, 96 not.
Basilides, *Herodoti* cuiusdam pater, VIII, 132.
Bassaria ferae (de vulpium genere), IV, 192 not.
Battus *Libyca* lingua rex nominatur, IV, 155 not. †)
Battus I. *Cyrenaeorum* rex, *Polylnesti* fil. ex *Phronima* concubina, IV, 150 not. 155 not. eius vitium linguae, unde dictus *Battus*, IV, 155 not. quot annos regnarit, IV, 159 not.
Battus II. cognomine *Felix*, *Arcesilai* I. fil., *Batti* I. nepos, II, 181 not. IV, 159 not.
Battus III. *Claudus*, *Arcesilai* successor, IV, 161 not.
Battiadae, *Barcaeorum* insignis familia, IV, 202.
Beatus ante obitum nemo appellandus, I, 32. — beatus ex viventibus nemo, I, 86.

*) Auctore *Pott.* *Etymol. Forsch.* p. XXXV Βάδης convenit cum Sanscritana voce *bhadra*, quae fortunatum, felicem, laetum significat.

**) *Bagaei* vocem ad *Zendicam* et *Sanscritanam* linguam referentes exponunt *Felicem*, *Prosperum*. Cf. *Bohlen.* De lingua *Zendica* p. 20. *Pott.* *Etymol. Forsch.* p. XXXVII.

**) Add. *Stadelmann.* Programm. de *Herodot.* (Dessav. 1830) p. 7.

†) De h. l. cf. *Creuzer.*: Zur *Gemmenkunde* p. 107. 191. *Batti* nomen ad *Buddham* refert *Bauer*: *Naturrelig. d. Alterth.* I p. 244.

- Beatorum insula* (Μακάριον νῆσος), III, 26 not.
- Becos Phryges* panem vocant *caque prima vox a pueris edita in loco deserto educatis*, II, 2 not. et T. I p. 929.
- Bel*, Babyloniorum deus, I, 181 not. I, 199 not.
- Belbina insula*, VIII, 125. (not. *)
- Belides*, portae Babylonis, III, 155. 158.
- Bellariis* multis utuntur Persae, I, 133.
- Bellum* paci praeferre amentis est, I, 87. bellum civile tanto peius bello publico, quanto bellum pace, VIII, 3. bellum sibi invicem indicare, Graeciae populi in more habent, VII, 9. Bellum Persarum adversus Aegyptum ob mulieres commotum, III, 1. 3. bellum adv. Graeciam a principio mutuos raptus mulierum excitasse ferunt Persarum literati, I, 1—5 conf. III, 134 not. Bellum ab Atheniensibus ob raptas foeminas Lemno inlatum, VI, 138. bello et raptu vivere, apud Thracas laudatissimum, V, 6. bello et praeda vivunt Tauri Scythiae, IV, 193.
- Belus*, Nini pater, I, 7.
- Belus*, Cephei pater, VII, 61.
- Benemeriti* de rege, Orosangae Persis dicti, VIII, 85 not. III, 140 not. honoribus maximis adfecti, III, 154. coll. c. 160 et cf. V, 11. VI, 29. Benemeriti seu benefici Spartiatarum, I, 67.
- Bermius*, mons Macedoniae, VIII, 138 not.
- Bessi* vaticinantes in Bacchi templo apud Satras, VII, 111 not. et T. III p. 824.
- Bestiae* apud Aegyptios sacrae, II, 65 seqq. not. 67 not. **) bestiae sacrae ab Aegyptiis conditae, II, 42 not. II, 64 et II, 67, ubi de causâ huius cultus.
- Bias Prienensis*, I, 27 not. saluberrimum consilium Ionibus dat, ut in Sardiniam navigent, I, 170.
- Bias* Melampodis frater, IX, 34.
- Bisaltis*, Apolliphanis fil., Abydenus, VI, 26.
- Bisaltia*, regio Macedoniae, VII, 115 not. T. III p. 826. Bisaltarum regis immane facinus in filios, qui contra Graeciam militarant, VIII, 116.
- Bisanthe*, urbs Hellesponti, VII, 137 not.
- Bistones*, populus Thraciae, VII, 110 not.
- Bistonis* lacus, VII, 109 not. ***)
- Bithyni* a Croeso subacti, I, 28.
- Bithyni* nominantur Thracas in Asiam traiecti, VII, 75 not.
- Bitonis* et Cleobis historia et beatitudo, I, 31.
- Boebris* palus (ἡ Βοιβηῖς λίμνη), in Thessalia, VII, 129 not.
- Boeoti* Oenoën et Hysias occupant, V, 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. at malo successu, V, 77. Boeoti ad Thermopylas, VII, 202 seqq. cum Medis universi sentiunt, VIII, 34. eorum equitatus magno usui fuit fugientibus Persis, IX, 68. Boeotorum foedus, V, 79 not. VI, 108 not.
- Boeotia*, II, 49. V, 57. Boeotia olim Cadmeis, II, 49 not.
- Boeoticae* solcae, I, 195.
- Boges*, praefect. Eionis, VII, 107 not. 113. Xerxi fidelissimus, in roguum se coniecit, VII, 107.
- Bolbe* lacus, V, 16 not. T. III p. 812. †)
- Bolbitinum* ostium Nili, II, 17. Exc. p. 906.

*) Haec insula nunc vocatur *St. George d'Arbori*, teste Clarke Travels etc. II, 2 pag. 453 coll. 603.

**) Add. Bohlen: Das alte Indien, I p. 186 seqq. 189 seq.

**) Add. Clarke Travels. II, 3 chap. 13 p. 427.

†) Add. Clarke Travels II, 3 p. 384, ubi imago lacus aeri insculpta invenitur. Nomen lacus hodie *Beshec*.

- Borcas* Atheniensium gener ab iis contra Xerxem invocatus, VII, 189 not. eius uxor Orithyia; delubrum ad Ilissum fl., *ibid.* not. *)
- Boryes*, ferac in Africa frequentes, IV, 192.
- Borysthenes* fl. (ὁ Βορυσθένης), IV, 18. 45. 47. 53 not. *Borysthenes* et fluvius et urbs, IV, 78 not.
- Borysthenitae* (οἱ Βορυσθενεῖται), IV, 18. 53. eorum urbs (τὸ Βορυσθενεῖται ἄστυ), Milesiorum colonia, IV, 78. eadem *Borysthenes* (Βορυσθένης), *ibid.* τὸ Βορυσθενεῖται ἐμπόριον. IV, 17 not. Exc. T. II p. 662 seq. Olbiopolis vel Olbia; ipsique Ὀλβιοπολίται nominati, IV, 18 not.
- Bos* se ipsum elixans apud Scythas, IV, 61. boves mares Aegyptii immolant; feminae Isidi sacrae sunt, II, 18. II, 38 not. 41 not. boves immolandos quomodo explorent Aegyptii, II, 38 not. boves cur sacrae Aegyptiis, II, 40 not. II, 41 not. II, 129 not. boum sepultura apud Aegyptios, II, 41 not. bos apud Cyrenaeos etiam sacra propter Isidem, IV, 186 not. habus ubi cornua non succrescant, IV, 29. boves praepostere pascetes, cornua inflexa antierius habentes, IV, 183 not. — boves feri (praegrandibus cornibus circa Macedoniam), VII, 126 not. Bos lignea inaurata Mycerini regis filiae sepulcrum, II, 129 not. seq. boves aureae a Croeso Ephesi dedicatae, I, 92.
- Bosporus* Cimmerius, IV, 12. 28 et 100.
- Bosporus* Thracius a Dario ponte iunctus, IV, 83 not. 85 not. 86 not. 88 not., ubi et eius dimensio.
- Bottiaeis regio* (Βοττιαῖς), VII, 123 not. terminata per fluv. Lydian, et Haliacmona, VII, 127. *Bottiaci* (Βοττιαῖοι), populus, VII, 185. VIII, 127.
- Braccae* Persarum, VII, 61 not. III, 87. I, 71 not.
- Branchidae* (αἱ Βραγχίδαι τῆς Μηλοῖνης), ubi oraculum Apollinis, I, 46 not. 92 not. *adn.* 157 seqq. II, 159 not. V, 36. De eodem templo agitur, VI, 19 not., ubi τὸ ἐν Αἰδύμοις ἱρόν.
- Branchidae* (οἱ Βραγχίδαι), sacerdotum familia, I, 46 not. I, 158. et T. I pag. 927. *vid. adn.* ad I, 92.
- Brauron* Atheniensium, IV, 145 not. VI, 138.
- Briantica regio* (ἡ χώρα Βριαντινῇ), antea Galaica nominata VII, 108 not.
- Briges*, qui postea dicti Phryges, VIII, 73 *vid.* not.
- Brongus* fl. in Istrum labitur, IV, 49.
- Brundisium* urbs, IV, 99 not.
- Bryas*, Darii et Artystonae fil., VII, 72.
- Brygi*, Thraeces, VI, 45 not. VII, 185 *vid.* *Briges*.
- Bubali* in Libya, I, 192. *)
- Bubares* Persa, Megabyzi fil., coll. IV, 167 not. V, 21. VII, 22 not. VIII, 136.
- Bubastis*, urbs in Aegypto, II, 59 not. II, 67 not. 137 not. 156. 166. Bubastiana praefectura, II, 166.
- Bubastis* Aegyptiace, Diana, II, 137 not. 156.
- Bulbulci* Aegypt., II, 164 not.
- Bucolicum ostium* Nili effossum, II, 17. Excurs. p. 907.
- Budii*, Medorum gens, I, 101 not.
- Budini* populus, IV, 21 not. 108 not.

*) Cf. etiam Kruse in Büschings wöchentlichen Nachrichten IV, 4 pag. 355.

**) Miot, Gallus interpres, reddit *Buffles*, ut intelligatur *bos bubalus*, quod animal frequens per Africam; nisi potius cogitandum de *Antilope bubalo* (la vache de la barbarie), quae bestia in Africae ora septentrionali haud infrequens.

eorum mores etc. urbs Golonus, IV, 108 not. *) sedes, IV, 109. **) *Bulis* Spartiata, Nicolai fil., offert se sponte ad Talthyrbii iram placandam, una cum Sperthia: eteorum acta, VII, 134 not. — 137. *Bura*, Achaeorum oppidum, I, 145. *Busae*, Medorum gens, I, 101 not. *Busiris*, urbs Aegypti, II, 59 not. 61. Busiritana praefectura, II, 165 not. *Butacides* Crotoniata, Philippi pater, V, 47. *Buto*, urbs Aegypti, ubi oraculum Latonae, II, 59. 63. 155 not. II, 75 not. *Butus* lacus, II, 156 not. *Bybassia* penins. in Cnidiorum finibus, I, 174 not. *Byblos*, II, 92 not. *Herodoti aetate βύβλοι*, i. e. libri papyracei in usu, V, 58 not. *βύβλινα ὄπλα*, rudentes ex byblo, VII, 25 not. et c. 36. *Byssina* sindone vulnera obligantur, VII, 181.

Byzantium ab Otane captum, V, 26. de situ, IV, 144 not. ***) ab Ionibus suum sub obsequium redacta, V, 103.

C.

Cabales, gens Africae, IV, 171 not. *Cabalii* populus, III, 90 not. *Cabelenses Macones* (Καβηλλῆες οἱ Μητῶνες), qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, VII, 77. *Cabirorum* sacra, II, 51 not. eorum templum Cambyses profanat, III, 37. *Cadaver* Amasidis laniatum, III, 16. cadaverum condiendorum ratio apud Aegyptios, II, 86 not. 88. II, 123 not. †) cadavera parentum comedunt Calatiae Indi, III, 38 et Padaei, III, 99. cadavera devorantur apud Issedones, IV, 26 not. Cadaver excerptum a Persis sepelitur, I, 140 not. ††) cadaver cerâ involutum, I, 140 not. cada-

*) Eichwald. in Annal. Dorpat. III, 1 pag. 7 seqq. Slavorum gentem quandam — *Wenden* — intelligi vult, quae tum in regione circa Pinsk, gubernii Minsk, paludosa, aquosa ac silvosa sedes habuerit.

**) *Budinos*, quos pro *Slavis* habet Schaffarik, Germanorum maiores agnoscit Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 125. Add. Eiusdem Dissert. De flava gente Budinorum. Berol. 1834 coll. Kruse in Büsching. wöchentl. Nachricht. IV, 4 pag. 258 seq. 355 seq., ubi Budinorum sedes in Germania et finitimis Poloniae meridionalis et occidentalis regionibus quaeri vult. Meliora dabit Heeren. I. in not. I. et nuper admodum in Annal. Gotting. 1834 nr. 90 p. 901, ubi adfert locum ex Engelhardtii itinerario ad occidentales partes montis Ural, ubi Permia sita est, quam ille eodem fere modo describit, quo Herodotus IV, 109 Budinorum regionem,

***) Add. A. Falk. De origine Byzant. (Wratislav. 1829. 8) p. 10 seq. 21 et quae ibi citantur.

†) Vide nunc: A History of Egyptian Mummies, and An Account of the Worship and Embalming of the sacred Animals by the Egyptians, with Remarks on the Funeral ceremonies of different nations and observations on the Mummies of the Canary Islands, of the Ancient Peruvians, Burman Priest's etc. by *Th. Peltigrew*. etc. London 1834, 4.

††) Cum Magorum fuerit doctrina cadaver bestiis exponendi idque ab Indorum more comburendi cadavera prorsus abhorreat, O. Frank (vid. dritter Jahrsbericht d. Münchn. Acad. 1833 p. 34 seq.) hoc ipsum a Magis Herodoti aetate introductum esse ponit, ut Indis contrarii essent, cum priori aetate Persae quoque non aliter atque Iudi vicini mortuorum corpora flammis dederint, mortuum ab igne consumptum in huius ipsius vim internam divi-

- vera (s. homines) non comburuntur apud Persas, III, 16 not. I, 86. cadavera apud Graecos comburuntur, III, 38. cadaver igno comburere et Persis et Aegyptiis nefas est, III, 16. ab ave aut cane discerpta apud Persas terra conduntur, I, 140. apud Aethiopes vitro circumdata, III, 24. incerata et plaustris circumvecta apud Scythas, IV, 71 not. IV, 73 not. — 78. cadaver *Orestis* septem cubitorum, I, 68 not.
- Cadmea* victoria (proverbialiter ita dicta). Phocaeensibus obtigit, I, 166 not.
- Cadmae* literae, V, 59 not.
- Cadmei*, I, 146. Pelasgos eiciunt, I, 56 not. Cadmei ab Argivis eieci, V, 57 not. 61. in eos exeditio Atheniensium, IX, 27.
- Cadmus*, Agenoris fil., IV, 147 not. V, 58 et 59. Semeles pater, II, 45. ad Theram adpellitur, IV, 147. venit in Boeotiam, II, 49. V, 57 not.
- Cadmus*, Cous, Scythae fil., homo iustitiae amatiss., VIII, 163. 164 not.
- Cadytis*, magna Syriae urbs, II, 159 not. Excurs. p. 922 seq. *) non minor quam Sardes; a Neco rege expugnata, III, 5.
- Caenus* et *Caenides* Eëtion, V, 92 §. 2 not.
- Caicus* fl., VII, 42. Caicus campus (*Καίχον πεδίον*), Mysorum, VI, 28 not.
- Calacta* (*Καλή Ἀκτή*, i. e. *Pulchrum litus*), in Sicilia Tyrrheniae obversa, VI, 22 not. seq.
- Calamus* s. arundo Indica, VII, 64 not. 65 not.
- [*Calaminthae* opp. *Libyae* ex *Herodoto* memoratur apud Steph. Byz.]
- Calantiae* Indi, III, 97. vid *Calatiae*.
- Calasiries*, Aegyptii pugnatores, II, 164 not. — 168. IX, 32. solam rem militarem exercent, II, 166. eorum stipendium et commoda, II, 168. armatura, VII, 89 (coll. I, 135. IV, 180.) IX, 32. *Calasirium* nomi s. praefecturae, II, 166.
- Calasiris*, vestis nomen, II, 81 not.
- Calatiae* Indi parentibus vescuntur, III, 38 not. at cap. 97 not. vocantur *Calantiae*.
- Calchas*, VII, 91 not.
- Calchedonia*, IV, 85. *Calchedonii*, et *Chalcedonii*, et cf. not. ad IV, 144. V, 26.
- Calculorum* ludus inventus a *Lydis*, I, 94.
- Callatebus*, urbs *Lydiae*, VII, 31 not. T. III p. 822.
- Calliades*, archon Athen., VIII, 51.
- Callias* Eleus, ex *Iamidarum* familia, vaticinus, V, 44. 45.
- Callias*, *Phaenippi* fil., *Hipponici* pater, bona *Pisistrati* Athenis eieci ausus emere; filiabus potestatem dat, maritum sibi, quem quaeque velit, eligendi, VI, 121 not. 122. cf. not.
- Callias*, *Hipponici* fil., Atheniensium legatus, VII, 151 not.
- Callicrates*, eiusque virtus et moribundi dictum, IX, 72. eius sepulcrum apud *Lacedaemonios*, IX, 85.
- Callimachus* *Aphidnaeus*, polemarchus, VI, 109 eius virtus et interitus, VI, 114 not.
- Callipidae*, pop. *Scythiae*: iidem et *Graeci* *Scythae*, IV, 17 not.

namque naturam transire rati. Quin apud Tibetanos dilacerari mortuos idque in honore poni narrant. Vid. description du Tibet, traduit du chinois par le P. Hyacinthe Bitchourin ed. par Klaproth Paris 1831 p. 92.

*) Add. Keil. Apologet. Versuch über d. Büch. d. Chronic. 1833 pag. 434 seqq., qui una *Herosolyma* in Herodotea urbe *Cadyti* agnosci posse evicit; et conf. C. Cless. De coloniis Iudaeorr. in Aegypt. (Stuttg. 1832) pag. 8. Contra Gazam intelligi vult post Hitzigium Schmeidler. der Untergang d. Reiches Iuda (Breslau 1831) p. 58 coll. Klausen ad Hecataei fragm. pag. 115.

Callipolitani (Καλλιπολίται), in Sicilia, VII, 154 not.

Callista ins. Thera postea nominata, IV, 147 not.

Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminae calvae, IV, 23. calvi paucissimi apud Aegyptios, et qua causa, III, 12.

Calumnia unde in aulis, III, 80. eius propria, VII, 10 §. 7.

Calydnii pop., VII, 99 not.

Calydenses (οἱ Καλυνδῆες), eorum rex, et navis ab Artemisia demersa, VIII, 87.

Calynda, *Calyndici*, montes Cariae, I, 172 not. VIII, 87.

Camarina, quondam Syracusanorum, Hippocrati tradita, VII, 154 not. eversa a Gelone, VII, 156.

Cambyses, Cyri pater, I, 46. 107. 112. 207. VII, 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, I, 107.

Cambyses, Pers. rex, Cyri et Casandanae fil., ex Achaemenidarum familia, II, 1. III, 2. eius genus Aegyptii falso sibi vindicant, III, 2. patrem in bello Massagetico comitatus, cum Croeso in Persiam remittitur, I, 208. Cyro mortuo regnum suscipit, et expeditionem in Aegyptum parat, II, 1. III, 1—4. causae huius belli, not. ad III, 1. tempus huius expeditionis, II, 1 not. cum Arabum rege foedus init, et tutum transitum obtinet, c. 7—9. a Polycrate navales copias petit, c. 44 coll. c. 25 et 139. Psammenitum regem ad Pelusium acri proelio vincit, c. 10 seq. Memphin urbem expugnat, et universa potitur Aegypto, c. 13. cf. II, 181. Libyes, Cyrenaei et Barcaei ultro ei se dedunt, c. 13. cf. IV, 165. — Psammenitum captum humaniter tractat, at postea tauri sanguinem bibere iubet, c. 14 seq. in Sai urbe in Amasidis cadaver saevit, c. 16. triplex facere bellum sibi proponit, c. 17. ad Aethiopus mittit speculatores Ichthyophagos, qui arcum Aethiopicum ei adferunt, c. 18—23. Cambyses quousque meridiem ver-

sus ab Aegypto processit: III, 25 not. — exitus expeditionis, II, 26 not. Thebis adv. Aethiopus ducit, at mox fame coactus revertitur, c. 25. exercitus adv. Ammonios missus arena obruitur, c. 25 not. seq. expeditio adversus Carthaginienses Phoenicum pietate frustrata, c. 19. — Memphin reversus Cambyses in Aegyptios Apidi festum celebrantes grassatus, ipsum Apidem vulnerat, c. 27. — 29 not. inde furiosus, somnio illusus (cf. c. 64.) fratrem Smerdin necari iubet, et sororem eandemque uxorem sibi sumtam interficit, c. 30—32. alia in Persas edit facinora nefaria, inde a puero morbo sacro laborans; in Croesum bene momentem sagittam emittit; et Cabiromum sacris illudit, c. 33—38. contra eum in Aegypto morantem insurgunt duo Magi, et praecones Ecbatana Syriae mittunt, qui imperium ei abrogent, c. 61—63. (cf. c. 120) ab illis poenam sumpturus, gladio forte vulneratus, Persarum proceres moriens obtestatur, ne imperium ad Medos redire patiantur, c. 64 not. seq. Regnavit VII. annos et V. menses, c. 66 n. — cur Dominus a Persis adpellatur, III, 89.

Cameli, I, 80 not. III, 103. VII, 86. cameli descriptio, III, 103 not. camelos timent equi, I, 80 not. cameli a leonibus lacerati, VII, 125.

Camicus, opp. Siciliae, *Herodoti* actate ab Agrigentinis habitatum; eius obsessio, VII, 169. 170 not.

Camirus, civitas Doriensium, I, 144.

Campsä, urbs Crossacae regionis, VII, 123.

Canac mons (Κάνης ὄρος), VII, 42 not.

Canales coriacei mirae longitudinis, III, 9. — canales in Mesopot. I, 184 not. I, 193 not. canalis lacus Moeridis, II, 149 not. — canalis esinu Arabico in mare me-

- diterraneum, IV, 39 not. 42. II, 158 not. *)
- Canastracum* promontorium, VII, 123 not.
- Candaules*, Myrsi fil., Sardium tyrannus, Myrsilus a Graecis nominatus, I, 7 not. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, I, 8. 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, I, 11. 12. nomen, I, 8 not.
- Candaules* alius, Damasithymi pater, VII. 98.
- Canes* Indici, I, 192 not. VII, 187 not. *Canis* Aegyptiis sacer, II, 67 not.
- Cannabis* sponte nata et sata in Scythia, IV, 74.
- Canobus*, opp. Aegypti, II, 97.
- Canobicum* Nili ostium, II, 15. 17. Excurs. p. 906. II, 113. 179.
- Cantharus*, sub lingua Apidis, III, 28 not.
- Caphareum* promontorium, VIII, 7 not. **)
- Capillorum* tonsura apud Arabes, III, 8 not. vid. Coma et Arab.
- Capita quercus* (*Ἀγρὸς Κεραλαί*), locus sic dictus, in Cithaerone monte, IX, 39 not.
- Cappadoces* a Graecis Syri nominati, I, 72 not. T. III p. 823. V, 49. VII, 72. Cappadocibus bellum infert Croesus, I, 71, 73.
- Cappadociae* fertilitas, I, 73.
- Capras* Mendesii non inactant, II, 42. 46.
- Caprarii* in honore apud Mendesios, II, 46.
- Capripedes* homines, IV, 25 not.
- Caprae* et bubali apud Afros, IV, 192.
- Captivorum* immolatio apud Scythas, IV, 62 not. et apud Tauros, IV, 103 not.
- Caput* nullam suturam habens, IX, 83 not. caput hostis prostrati pelle nudant Scythae, IV, 64 et e craniiis potant, c. 65. capita captivorum hostium praealto infixa palo supra domum erecta tanquam aedium custodes apud Tauro-Scythas, IV, 103. caput Onesili ab Amathusiis super oppidi portas suspensum, V, 114. caput tondere in luctu, IX, 24 not.
- Car* fratres habuit Lydum et Mysum, I, 171.
- Carcinitis*, oppidum Scythiae, IV, 55 not. 99.
- Cardamyle* Laconica, VIII, 73 not.
- Cardia*, opp. Chersonesi, VI, 33 not. VII, 58. IX, 115. T. III p. 817.
- Careus*, Euaeneti pater, VII, 173.
- Cares*, olim Leleges, Minois et Cretum imperio subiecti; eorum tria inventa, I, 171 not. a Croeso subacti, I, 28. denuo ab Harpago, I, 174. eorum a Persis defectio et pugnae, V, 117—120. naves et armatura in Xerxis exercitu, VII, 93. Cares in Aegypto ad Pelusium Nili ostium habitantes, II, 61. 152. 154. III, 11. Caricarum mulierum factum contra maritos, I, 146 not. Carum lingua, I, 172 not. VIII, 135. Cares mercenarii Psammeticchi, II, 153 not. 152. 163. III, 4 not. male audiebant, V, 66 not. plerumque interpretes, VIII, 163.
- Caria* pars Ioniae, I, 142. a Persis capitur, VI, 25.
- Caricum* vestimentum, V, 88.
- Carine*, opp. Mysiae, VII, 42 not.
- Carius* Iupiter, I, 171. V, 66.
- Carnea* festum, VII, 206 not. VIII, 72.

*) Huius canalis vestigia quaedam adhuc per tractum Suesiae (Suez) se persecutum esse narrat Acerbi. Vid. Nouvell. annall. d. Voyages 1830 T. XVII p. 372. Et conf. quoque Savary: Zustand d. alten u. neuen Aegypt. e vers. vernac. I p. 326. Mémoires du Baron de Tott. sur les Turcs III p. 151 ed. Amstelod. 1774. I. de Hammer. in Annall. Vienn. LXVI p. 5.

**) Add. quae Bode excitat in nott. criticae, ad mythogr. I §. 144 pag. 48.

- Carpathus insula*, III, 45 not.
Carpis fl. super Umbris in Istrum se exonerat, IV, 49.
Carthaginenses, origine Phoenices, III, 19. et Phoenices ab Herodoto nominati, II, 32 not. IV, 197. VII, 165 not. IV, 43 not. Carthaginensium reges s. magistratus, VII, 165 not. duces sacra faciunt, VII, 167 not. foedus cum Tuscis, I, 166 not. cum Phocaecensibus de Corsica bellum navale gerunt, I, 166 not. iid vult bellum inferre Cambyzes, sed omittit, III, 17, 19. Siciliae bellum inferunt, Amilcare duce, VII, 165 seq. colunt imaginem Amilcaris, VII, 167.
Carthago (Καρχηδών), III, 19.
Caryanda, IV, 44 not.
Carystus, urbs Euboeae, IV, 33 not. obsessa, VI, 99 not. VIII, 112 not.
Carystii se dedunt Persis, *ibid.* pecuniam dant Themistocli exigenti, VIII, 112. eorum ager a Graecis vastatur, VIII, 121. contra Athen. bellum gerunt, IX, 105.
Casambus, Aristocratis fil., Atheniensibus traditus ab Aeginetis, VI, 75.
Casia in Arabia quomodo nascatur et metatur, III, 110 not. 107 not. Add. Winer. Bibl. Reallexicon I p. 769 ed. sec.
Casius, Arabiae mons ad Serboni-
- dem lacum, Aegyptum a Syria determinat, II, 6 not. 158. III, 5 not.
Casmena, opp. Siciliae, VII, 155 not.
Caspatus, urbs Pactycae regionis, III, 102 not. IV, 44. Exc. T. II p. 648 seq. *)
Caspia, III, 92 not. 93 not. eorum armatura in exercitu Xerxis, VII, 67 coll. 86. *Caspia*? VII, 86 not.
Caspium mare, IV, 40. I, 202 not. 203 not. **)
Cassandane, Cyri uxor, mater Cambysis, II, 1. III, 2.
Cassia, II, 86 not.
Cassiterides insulae, unde stannum, κασσίτερος, adfertur, III, 115 not. Exc. T. II p. 650 seq. ***)
Castalia, fons sub Hyampeo Parnassi cacumine, VIII, 39 not.
Casthanaea, opp. Magnesiae, VII, 183 not. 188.
Castor et Pollux, Tyndaridae, II, 43. hospitio excepti ab Euphrozione, VI, 127.
Castores in quo lacu capiantur, IV, 109 not. eorum testiculi ad uterorum curationem utiles, *ibid.*
Castra Tyriorum (Τυρίων στρατόπεδον), locus sic dictus in Aegypto, II, 112.
Castra (Στρατόπεδα), nomen loc

*) *Caspaturum* Herodoti esse hodiernum *Kaschmyr* copiosa disputatione efficere studuit Ritter. in *Erdkunde* Vol. III ed. recent. p. 1087 seqq.

**) Add. de mari Caspio Tzschuck. ad Melam III, 5 §. 3 nott. exegg. p. 128 seqq. Robertson: Ueber die Kenntniss d. Alten von Indien p. 213. Caeterum quae Herodotus I, 202 scripsit, contra Hecataeum Milesium, qui Caspium mare pro Oceani sinu habuerit, scripta esse contendit Klausen ad Hecataei fragm. p. 92.

***) *Oestrymnidas* insulas, quae apud Avienum vocantur, non esse posse insulas Scilly, quae nunc vocantur, nimis scil. remotas et nudas rupes, sed insulas s. peninsulas esse in sinu montis Sancti Michaelis prope promontorium Lizard, quod ipsum veterum promontorium Oestrymnis, ad oram Cornubiae sitas, ubi etiamnum reperiatur plumbum, nunc docent. Vid. Heeren. in *Gött. Anzeig.* 1833 nr. 125 p. 1242 not. et cf. Humboldt. Examen critique de l'histoire d. geogr. du nouv. cont. p. 47. Ipsum nomen κασσίτερος ad Sanscritanum *Kastira* refert quoque Bohlen, de mercatura et navigatione veterum Indorum disputans in *Actt. societ. Regiomont.* Vol. I nr. III p. 57 seqq. §. 1.

- Ionibus et Caribus ad habitandum in Aegypto dati, II, 151.
- Castratio* puerorum per Lydiam factitata, III, 48 not. coll. VI, 9 not.
- Catadupa* Aegypti, II, 17 not.
- Catarractes* amnis, Maandro par, in Phrygia, VII, 26 not. *Catarractae* Nili, II, 17 not. V, 118 not. *)
- Catiari* et *Traspies*, Scytharum genus, IV, 6 not.
- Cava* Euboeae (τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοῆς), VIII, 13 not. VI, 100 not.
- Caucasa* in Chio, V, 33 not.
- Caucasus* mons, I, 104. 203 not. 204. III, 97 not. IV, 12.
- Caucones*, Pylii pop., I, 147 not. IV, 148 not.
- Caunus*, Cariae urbs, ab Harpago capta, I, 176 not. ad Iones deficit, V, 103 not. Caunii, eorumque genus et mores, I, 172 not.
- Cautrobius*, Aristae pater, IV, 13.
- Caystrius*, fl. Lydiae, V, 100 not.
- Cecrops* rex, VIII, 44 not. unde *Cecropidae* dicti Athenienses, *ibid.*
- Celaenae*, Phrygiae urbs, ubi Maandri fontes, VII, 26 not.
- Celeas*, socius Dorici, V, 46.
- Celeres*, VII, 86 not.
- Celtae* pop., II, 33 not. omnium extremi iq Europa ad solis occasum, IV, 49 not.
- Cenchrus*, I. 193 not.
- Centum* appellatae insulae (Ἐκατὸν Νῆσοι), I, 151 not.
- Ceos* (Κέος), insula haud longe ab Attica sita, VIII, 1 not. coll. VIII, 76. patria Simonidis, V, 102. — Cei (Κεῖοι), VIII, I, 46. Κηῖοι, IV, 35. V, 102. Ioniens populis Athenis oriundus, VIII, 46 not.
- Ceorum* coenaculum in Delo, IV, 35 not.
- Cephalenia* insula, IX, 28 not. a Palensibus habitata, *ibid.*
- Cephenes* olim, qui Persae, VII, 61 not.
- Cepheus*, Andromedae pater, VII, 61 not. 150.
- Cepheus*, Beli fil., VII, 61.
- Cephissus*, Thyiae pater, VII, 178.
- Cephissus* amnis Phocidis, VIII, 33 not.
- Ceramicus* sinus, I, 174.
- Ceraunii* montes, VII, 129 not.
- Cercusorum* (Κερκασσῶρον), Aegypti urbs; ad eam scinditur Nilus, II, 15. 17 not. 97.
- Cercopum* sedes (Κερκώπων ἔδραι), VII, 216 not.
- Ceres*, Aegyptiace Isis, II, 59. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitus rex, II, 122 not. Ceres et Bacchus, inferorum principes, II, 123 not. Cereris matris templum in Scythia, IV, 53 not. Cereris Eleusinae templum, IX, 62. 97. 101. et lucus, IX, 65 not. Amphictyonidis templum, T. III pag. 828. VII, 200 not. Cereris legiferae sacra non memoranda (Thesmophoria), II, 171. VI, 16. cf. c. 134. Cereris et Proserpinae sollemnia, VIII, 65 not. Ceres Achaea, V, 61 not. T. III p. 814. (ubi male Archaea), ubi de eius templo et sacris. Ceres Aeginet. V, 82. VI, 91 not. Ceres θεσμοφόρος, VI, 134 not.
- Cerevisia* apud Aegyptios aliosve antiquitatis populos usitata. not. ad II, 77. **)
- Certamen* singulare Echemi Tegeatarum regis cum Hylo Peloponnesiorum duce, IX, 26. certamen ecc. Archivorum cum totidem Spartanorum, I, 82. certamen singulare triplex inter Pacones et

*) De Nili *catarractis* nunc accuratissime exposuit A. Prokesch: Das Land zwischen d. Catarracten des Nil. Wien 1831, ubi vid. potissimum p. 10. 15 seqq. 17 seq. 165 seq. *Minores*, ut vocant, Aegypto accenseri ait; maioribus, quos dicunt, determinari regionem, quae catarractarum vulgo vocetur, intra Syenem s. Assuan et Wadi Halfa sitam, ad quem ipsum locum maiores cernuntur catarractae.

**) Add. Tacit. German. 23 cum interpret.

- Perinthios*, V, 1. certamen singulare a Mardonio Spartanis propositum, IX, 48. cf. VII, 103. Certamina singularia olim in more, IX, 26 not.
- Cervi* in Africa nulli, IV, 192 not.
- Ceus*, Salaminis promontorium, VIII, 76 not.
- Chalcedonii* (οἱ Καλκηδόνιοι s. οἱ Χαλκηδόνιοι), VI, 33 not. IV, 144 not. caeci a Megabazo dicti, IV, 144 not. ab Otane capti, V, 26. Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, VI, 33. vetustiores Byzantiis, IV, 144.
- Chalcidenses* oram Atticam populantur, V, 74. vastantur ab Atheniensibus, V, 77. Olynthum obtinent, VIII, 127. iis opem ferunt Milesii, V, 99. in acie Graccorum ad Plateas, IX, 28.
- Chalcidicum* genus, VII, 185 not. VIII, 127.
- Chaldaei*, pop. Assyrius, VII, 63 not.
- Chaldaei* (sacerdotes Iovis Beli Babylonici), I, 181 not. 183.
- Chalestra*, urbs Macedoniae ad Axium fl., VII, 123 not.
- Chalybes* a Croeso subacti, I, 28 not. eorum armatura in exercitu Xerxis, VII, 76 not.
- Champsae*, crocodili nominantur ab Aegyptiis, II, 69 not. vid. *Am-sak*.
- Charadra*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Charaxus*, vir Mitylenaeus, Sapphus frater, II, 135 not. IV, 135.
- Charilaus*, Maeandri frater, III, 145.
- Charillus*, Eunomi fil., VIII, 131.
- Charon* Lampsacenus rerum scriptor, not. ad I, 160. Comm. §. 8.
- Charopinus*, Aristagorae frater, V, 99.
- Chemmis*, ins. natans in lacu alto iuxta templum in Bulo Aegypti opp., II, 156 not.
- Chemmis*, opp. magnum Thebaicae praefecturae, II, 91 not. Chemmitana plaga militibus adtributa, II, 165 not.
- Cheops*, rex Aegypti, Rhampsinitae successor, II, 124 not. eius gesta, pyramides, II, 124 not. seqq. *)
- Chephrenis* regis Aegypti tyrannis et pyramis, II, 127 not. 128. **)
- Cherasmis* Persa, Artayctis pater, VII, 78.
- Chersis*, Gorgi pater, VII, 98. VIII, 11.
- Chersis*, Onesili pater, V, 104.
- Chersonesus*, a Miltiade Cypseli fil. condita, VI, 34 seqq. Chersonesi urbes a Phoenicibus captae, VI, 33. Chersonesitarum primores astu captos in vincula coniecit Miltiades Cimonis fil., VI, 39. et Chersonesum Athen. terram nominat, Lemnum adoriens, VI, 140. Chersonesitae Sesti portas Atheniensibus aperiant, IX, 118.
- Chersonesus aspera* (oppidum), IV, 99 not. cf. VII, 33.
- Chilaus*, civis Tegeates, consilium dat Spartanis, IX, 9.
- Chilo*, Demarconi fil., VI, 65. vir Spartae sapientiss., VII, 235 not. Hippocrati consilium dat, I, 59.
- Chius* Ionum civitas, I, 142. II, 178. a Persis capta, VI, 31. Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, I, 18. Chiorum tyrannus Strattis, VIII, 132. Minervae Poliuchi templum, I, 160. eorum lingua, I, 142. quo pacto Atarneum obtinuerint, I, 160 not. eorum clades, VI, 15. 16. 26 not. seqq.
- Chlaenae* in ludis pro praemio datae, II, 91 not.

*) Cheops in veterum Aegyptiorum monumentis hieroglyphicis vocatur *Schiufu*. Vid. Rosellini Monumenti dell'Egitto e della Nubia I p. 126-130. Ad narrationem de Pyramide exstructa vid. Bauer Naturrelig. d. Alterth. I, 1 pag. 51 seq.

**) In Hieroglyphicis monumentis appellatur *Seneschiofu*. Vid. Rosellini I. l. p. 130 seq.

- Chaospes* fl. ad Susa, I, 188. V, 49. 52.
- Choenix* mensura, VI, 57 not. VII, 187, ubi vid. not.
- Choeratae* (*Χοιρεῖται*, i. e. porcales), tribus Sicyonia, V, 68 not.
- Choerae*, opp. Euboeae, ditionis Eretrienis, VI, 101.
- Chorus*, Micythi pater, VII, 170.
- Chorasmii* pop. III, 93 not. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 66.
- Chori* muliebres lascivi ap. Aeginetas, V, 83. chori tragici Baccho adtributi a Clisthene Sicyonio, V, 67. chorus, 100. adolescentum ex Chio missus Delphos, eiusque tristo fatum, VI, 27.
- Chromius* Argivus, I, 82.
- Chytii* (*Χύττοι*, i. e. *Lebetes*), aquae calidae in Thermopylis, VII, 176 not. *)
- Cicones*, gens Thraciae, VII, 59 not. 108. 119.
- Cii* sive *Cei* vid. *Ceos*.
- Cilices* olim Hypachaei nominati, VII, 91. I, 28. 72. V, 49. 52. eorum armatura, VII, 91. T. III p. 824. tributum, III 90. naves (*νῆες Κιλισσαί*), VIII, 14.
- Cilicia*, II, 17. montana, c. 34. IX, 107. Cilicia provincia equitatu custodita, III, 90 not. Ciliciae et Armeniae terminus Euphrates fl., V, 52. Ciliciae fines, III, 90 not. coll. V, 52 not.
- Cilix*, Agenoris fil., a quo dicti Cilices, VII, 91.
- Cilla*, Aeolum civitas, I, 149 not.
- Cimmeria*, regio Scythiae, IV, 12 not.
- Cimmerii* a Scythis sedibus eieci, IV, 1. 11. 12. expeditiones, I, 6 not. I, 15 not. 103 not. VII, 20. Sardes capiunt, I, 15. deinde ab Alyatte ex Asia eieci, I, 16. —
- Cimmeriorum nomen et genus, I, 6 not. IV, 11 not. **)
- Cimmerius* Bosphorus, IV, 12 not. 28. 100. Cimmerium portorium (*Πορθῦνις Κιμμέρια*), IV, 12 not. 45 not. Cimmerium Castellum (*Κιμμέρια πύλαι*), IV, 12 not. ***)
- Cimon*, Miltiadis pater, VI, 34. 39. et Stesagorae, VI, 38. 103. ter Olympicus victor, a Pisistrati filiis occisus, VI, 103. monumentum, VI, 103 not.
- Cimon*, Miltiadis filius, VII, 107. mulctam patri impositam exsolvit, VI, 136.
- Cindys*, V, 118 not.
- Cineas* Coniaeus, rex Thessaliae, V, 63.
- Cinere* superiecto interficere, II, 100 not.
- Cinnamomum* quomodo colligatur in Arabia, III, 111 not. 102 not.
- Cinyps* fl., IV, 175 not. V, 42.
- Cinyps* tellus Africae fertilis, fluvio cognominis, IV, 198 not.
- Cion*, Mysiae urbs, V, 122.
- Cippus* finium index, VII, 30. IV, 87 not. IV, 91 not.
- Circumcisio* Aegyptiorum, II, 36 not. II, 37 not. et T. I p. 930 et aliorum quorundam populorum, II, 104 not.
- Cissii* in exercitu Xerxis militantes, VII, 62. eorum dux et armatura, *ibid.* equitatus, VII, 86. tributum, III, 91. Cissii et Medi a Thermopylis propulsati, VII, 210.
- Cissia* terra, III, 91 not. V, 49. 52. VI, 119.
- Cissiae* portae Babylonis, III, 155. 158 not.
- Cithacronis* radices, IX, 19. 25. faucium exitus, IX, 39. cf. not. ad V, 74. adde VII, 141.
- Cius* fluv. olim legebatur pro Scius,

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 247 seq.

**) Conf. quoque Halling. in Annall. Vienn. LIX p. 252. Bach. ad Callini fragm. pag. 13 seq. quatuor penit Cimmeriorum incursiones.

***) Conf. Muraview-Apostol Reise durch Taurien p. 166. 167, de eo quoque disputans, quod hodiernum regionis nomen *Krimm* e corrupto Cimmeriorum nomine vulgo deducunt.

- IV, 49 not. Cius in Mysia, V, 114 not.
- Claves Cypri* (Κληίδες τῆς Κύπρου), promontorium ita dictum, V, 108 not.
- Clazomenae*, Ionum civitas, I, 142 not. II, 178. invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit, I, 16. capitur ab Artapherne et Otane, V, 123. — Clazomeniorum thesaurus, I, 51.
- Cleades*, Autodici fil., Plataeensis, inanes excitat Aeginetarum tumulos ad Plataeas, IX, 85.
- Cleander vates*, Phigalensis Arcas, VI, 83 not.
- Cleander*, Hippocratis filius, VII, 155.
- Cleander*, Pantaris f., Gelae tyrannus, VII, 154 not.
- Cleobis et Bitonis historia et beatitudo*, I, 31 not.
- Cleodaeus*, Hylli fil., VI, 52 not. VII, 204. VIII, 131.
- Cleombrotus et Leonidas gemini*, V, 41. I. VIII, 71 not. Anaxandridae filius, *ibid.* et IX, 10. pater Pausaniae, IV, 81. Spartanorum dux in Isthmo, VIII, 71.
- Cleomenes*, Anaxandridae fil., ex uxore posteriore natus, mentis haud satis compos, patri succedit in regnum Spartanorum, quippe filius natu maximus, V, 41 seq. cf. c. 39. a Macandrio Samio ipse auro non corrumpi potest, nec alios corrumpi sinit, III, 148. *Alcmaeonidarum machinationibus a corrupta Pythia commotus* (cf. c. 63), Pisistratidas Athenis eiicit, V, 64 seq. et postea Clisthenem, Isagorae favens, c. 70 seq. mox vero ipse Athenis excedere coactus, ex arce, ubi se Achaeum esse pronuntiaverat, Pisistratidarum oracula Spartam defert, c. 72 seq. et 90. denuo expeditionem contra Athenas suscipiens, Eleusine cum collega Demarato discordat, c. 74—76. — Aristagoram, ad bellum Persis inferendum sollicitantem, (cf. c. 37 seq.) monitus a filia Gorgo, Sparta excedere iubet, V, 49—51. — adv. Aeginetas, Medisum apud Lacedaemonios accusatos, ducens, per Demarati, absentem accusantis, artem Aeginā decedere cogitur, VI, 49—51. VI, 50 not. Spartam reversus, cum Leotychildē paciſcens, ex oraculo corrupto Demarato regiam dignitatem abrogat, c. 65 seq. ex Aegina Medicarum partium patronos Atheniensibus in custodiam tradit, c. 73. — Argivos magna clade adficit, sex milia eorum occidens (cf. VII, 148), et Argi lucum incendit, c. 76—80. apud Ephoros corruptionis accusatus absolvitur, c. 82. at fraude, quam in Demaratum commiserat, detecta (cf. c. 66.) in Thesalia exulans, Arcades adv. Spartanos sollicitat, c. 74. inde Spartam revocatus, furiosus (cf. V, 42.) se ipse lacerat, c. 75 not. coll. V, 48. VI, 84 not. Scythico more vinum bibere consuevit, VI, 76.
- Cleonae*, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
- Clinias*, Alcibiadis fil., Atheniensium praestantissimus in classe contra Xerxem, VIII, 17 not.
- Clisthenes*, Sicyonis tyrannus, V, 67 not. VI, 126. eius odium in Adrastum, V, 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta, VI, 126 seq. Clisthenis aetas, V, 67 not. Clisthenes rhapsodos eiicit, V, 67 not. *)
- Clisthenes*, Atheniensis, de Alcmaeonidarum familia, Clisthenis Sicyonii nepos, cum Isagora factionibus dissidens, e quatuor tribubus Athen. decem facit, V, 68 not.

*) Heinecke Homer. Götter- und Heldendualismus p. 96. Homericorum carminum recitationem eam ob causam a Clisthene interdictam fuisse arbitratur, quia in illis stemmata maiorum aetasque nobilium heroum crebrius memorata consiliis Clisthenis in republica constituenda offecerint.

- 66 not. 69 not. cf. VI, 131. ab Isagora et Cleomene Athenis eiec-
tus, V, 70 seq. mox vero revo-
catus, c. 72. Clisthenis facta in re-
publ. Athen. et studium populare,
V, 69 not. Clisthenes demos in-
stituit, V, 69 not.
- Clypeos* signis ornare primi Cares
invenierunt, I, 171 not. cf. IX,
74 e clypeis vallum congerunt
Persae, IX, 61 99. 102.
- Clytiades* (i. e. ex Clytii familia),
fuit Tisamenus vates, IX, 33 not.
- Cnidus* civitas Doriensium, I, 144
not. II, 178.
- Cnidii*, Lacedaemoniorum coloni, I,
174. eorum cum Tarentinis ami-
citia, III, 138. suam ditionem in
ins. formam perfodiendo tentant
redigere, I, 174 not. Harpago se
dedunt, *ibid.* Cyrenaeorum quosd.
servant, IV, 164 not. Cnidii Cy-
renaeorum amici, IV, 164 not. et
Tarentinorum, III, 138. *)
- Cnoethus*, pater Nicodromi, VI, 88.
- Cobon*, Aristophanti fil., VI, 66.
- Codices* Herodoti, Comm. §. 17.
- Codrus*, Atheniensium rex, V, 65.
76 not.
- Codrus* Melanthes fil., a quo Cauco-
nes Pylis oriundi, I, 147.
- Codrus*, Nelei pater, Mileti condito-
ris, IX, 97.
- Coela* (Graece κοίλη), via sic nomi-
nata, VI, 103, ubi vid. not.
- Coela* (Κοίλα i. e. Cava), Chii, VI,
26 not. Euboeae, VIII, 13 not.
- Coelum* perforatum de pluviis, IV,
158 not.
- Coenae* sumptuosissimae a Xerxe
Graecis civitatibus imperatae, VII,
118—120. coena splendidissima
Pers., IX, 82. cf. I, 133, ubi
mensa secunda maxime ab iis di-
ligitur. Coena luxuriosa Pers. le-
gatorum ap. Amyntam Macedo-
nem, V, 18 seq. coena regia re-
gis die natali quotannis parata
ap. Persas, IX, 110. ad coenam
vocari a rege honorificum, I, 119.
III, 42. Cf. *Epulae*.
- Coenra*, Thasiae locus, prope quem
metalla Phoenicia, VI, 47.
- Coēs* Mitylenaeus, Erxandri fil., IV,
97 not. V, 11. Mitylenes tyranni-
dem a Dario accipit, V, 11. ca-
ptus ab Iatragora, V, 37. a Mi-
tylenaeis lapidibus interficitur, V,
38.
- Coitus* in templis ap. Babylonios,
I, 199 not. apud ceteros homines
exceptis Aegyptiis et Graecis, II,
64 not.
- Colaëus*, Samiae navis gubernator,
IV, 152.
- Colaxais*, Targitai fil.; ab eo ori-
undi Scythae, IV, 5 not. seq. tri-
plex filiis constituit regnum, c. 7.
- Colchis*, I, 2 not. I, 104. Colchi
IV, 37. 40. ab Aegyptiis oriundi,
II, 104 not. **) Persis dona ferunt,
III, 97. eorum armatura et dux
in Xerxis exercitu, VII, 79. Col-
chicum linum Sardonicum dictum,
II, 105 not.
- Colias* (Κωλιάς), ora Atticae, VIII,
96 not.
- Colonia* soboles metropolios nomi-
nata, III, 19 not. conditores co-
loniae patres, VII, 51 not. VIII,
22 not. coloniae conditori mos est
sacra facere, VI, 38 not. cf. I,
168. vid. et Heros. colonias de-
ducendi mos et ritus, I, 146. V,
42 not. coloniarum iura, III, 19
not. coll. IV, 164 not. V, 83.
VII, 51.
- Colophon*, Ionum civitas, I, 142 not.
capta a Gyge, I, 14. Colophonii
soli ex Ionibus ab Apaturiis fe-
stis prohibiti, I, 147. Smyrnam
occupant, I, 150 cf. c. 16.
- Colossae* (Κολοσσαί), opp. Phrygiae,
VII, 30 not.
- Colossi* apud Aegyptios memorabi-
les pontificum, II, 143 not. lignei
Mycerini regis, II, 130 not. per-
magni Apidis aulae suppositi, II,

*) Lorentz. De Tarentt. civit. p. 16 hanc amicitiam tum e merca-
turâ tum e communi utriusque gentis origine Laconicâ repeti vult.

**) Cf. P. de Köppen: Nordgestade des Pontus p. 65.

- 153 not. in propylaeis Minervae templi in Sai urbe, II, 175. colossus septuaginta quinque pedum, et alii, II, 176. cf. II, 4 et vid. statuac.
- Columbae Dodonaeae nigrae*, II, 55 not. columbas albas Persae exturbant, I, 138 not.
- Columnae albae* (Λευκαὶ Στήλαι), in Caria, V, 118 not.
- Columnae Sesostriis inscriptae*, II, 102. duae columnae, altera ex auro, altera ex smaragde lapido noctu eximie splendens, II, 44. columnae duae a Bario in Bospori ora erectae, IV, 87. columnae viris de rep. bene meritis erectae, VI, 14 not. VII, 228 not.
- Comam* alunt Lacedaemonii, non ita Argivi, I, 82 not. pectunt illi vitae discrimen adituri, VII, 203. 209. comam alunt et Babylonii, I, 95. Persae, VI, 19. non Aegyptii, III, 12 not. miro modo gerunt comam Macae, IV, 175 et Maxyes, IV, 191 et Arabes, III, 8 not. coma s. capilli in mumiis residui, III, 16 not.
- Combrea* (Κώμβρεα), urbs Cressaeae regionis, VII, 123.
- Commeatus* idoneis locis a Xerxe, expeditionem in Graeciam suscipiente, dispositi, VII, 25. cf. c. 50.
- Compsatus*, fl. Thraciae, in Bistonidem lacum aquam infundit, VII, 109 not.
- Conchylia* in montibus Aegypti, II, 12 not.
- Conclavia* subterranea labyrinthi, II, 148. conclave subterraneum Nitocridis reginae, II, 100 not. conclave subter terram in templo Iovis Babylonico, I, 183.
- Concubitus* in proptulo, pecudum more apud populos Caucasum montem inhabitantes, I, 203. ap. Indos, III, 101. Promiscue cum mulieribus coeunt Massagetae, I, 216. Agathyrsi, IV, 104. Nasamones, IV, 172. Gindanes, c. 176 et Ausenses, IV, 180. cf. adn. ad IV, 172. vid. et supra *Coitus*.
- Condiendis* sacras bestias (II, 67 not.); mortuos triplex ratio apud Aegyptios, II, 86 — 90. idem mos apud Aethiopes, III, 24. vid. *Cadaver*.
- Coniacus* (Κονιαῖος), fuit Thessaliac rex Cineas, V, 63, ubi vid. not.
- Contadesus*, fl. Thraciae, IV, 89 not. 90 not.
- Convitia* irritant iram, VII, 160.
- Copais palus* (ἡ Κοπαῖς λίμνη), in Boeotia, VIII, 135.
- Coreyra* (ἡ Κέρυρα), insula a Corinthiis condita, III, 49 not. Periantri imperio subiecta, III, 42. Coreyraei (οἱ Κερυραῖοι), cum Corinthiis perpetua discordia foveant, III, 48 not. seq. interficiunt Periantri filium, III, 53 not. in bello Xerxis astute a neutra parte stant, VII, 168 not.
- Corossus* in finibus Ephesiorum, V, 100 not.
- Corinthus* (Κόρινθος ἡ εὐδαίμων), III, 52 not. olim a Bacchiadis administrata, postea sub Cypselo tyranno et Periandro multis malis afflictus, V, 92 §. 2 not. Corinthii minime contemnunt opifices, II, 167. eorum thesaurus in templo Delphico, I, 14 not. 50. 51. IV, 162 not. — Corinthii coloniam in Coreyram deducunt; postea semper Coreyraeis infensi, III, 49 not. cf. c. 53. inimicitias gerunt cum Samiis, III, 48 not. seq. Peloponnesios adv. Athenas proficiscentes deserunt, V, 75. et iterum prohibent, quo minus Athenae sub tyrannidem redigantur, V, 92 seq. — Atheniensibus in bello Aeginetico naves commodant, dono dare lege prohibiti, VI, 89 not. — in bello Medico cecce. mittunt ad Thermopylas, VII, 202. in pugna ad Salaminem aufugisse perhibentur, VIII, 94. cf. adn. et c. 59 et 61. strenue pugnant ad Mycalen, IX, 102. Corinthiae mulieres vestimentis a Perianthro exutae, V, 92. Corinthia vestis simillima Doricae, V, 87. Corinthus mercaturam insignis, not. ad II, 167. re navali, VIII, 1. in sociorum conventu primum locum occupat, V, 92 §. 1 not. ἀφρονέεις (de Acrocorinθο) V,

- 92 §. 2. Corinthi regum series et actas, V, 92 §. 6 not. Corinthi num Herodotus recitarit, Comm. §. 4 fin.
- Cornua* pecoribus ubi maturo aut sero nascentur, IV, 29.
- Corobius*, purpurarius Cretensis, The-raeos in Plataeam ins. ducit, ibique solus relictus, a Colaeo Samio fame liberatur, IV, 151 seq.
- Corona* oleagina, Olympiorum praemium, VIII, 26 not. coronae in templis et in vestibulis amasiorum, VI, 69 not.
- Coronaci*, Thebanorum vicini, V, 79 not.
- Coros* deus, VIII, 77 not.
- Corsica* vel *Cyrnus*, I, 165. Corsicani in Sicilia bellum gerunt, VII, 165 not.
- Corvus*, quale augurium, IV, 15 not.
- Corycium* antrum (τὸ Κωρύκιον ἄντρον), VIII, 36 not.
- Corydallus* Anticyrensis, VII, 214.
- Corys*, Arabiae fl., III, 9 not.
- Cos* (ἡ Κῶς), civitas Doriensium, I, 144. Coi (οἱ Κῶοι), libertatem nacti, VII, 164.
- Cotoncum* Aegyptiorum et Indd. II, 86 not. III, 47 not. III, 98.
- Cotys*, Asiae pater, IV, 45 not.
- Cranaspes*, Mitrobatidis filius, una cum patre ab Oroete caesus, III, 126.
- Cranai* dicti Athenienses, VIII, 44 not.
- Cranium* nullam suturam habens, IX, 83 not. craniis parentum inauratis Issedones pro sacris vasis, IV, 26. et caesorum hostium craniis pro poculis Scythae utuntur, IV, 65.
- Cranonius* vid. *Diactorides*.
- Crastis* fluvius et *Crastia* Minerva, V, 45 not.
- Crater* aeneus, Croeso missus, a Samiis raptus, describitur, I, 70. cf. III, 47. crateres duo, aureus et argenteus, qui opus Theodori Samii, a Croeso Delphiis dedicati, I, 51. crater in ostio Ponti, a Pausania dedicatus, IV, 81 not. *) crater aeneus in lunonis templo a Samiis dedicatus, IV, 152 not. crateres Lesbii, IV, 61. crateres a Gyge Delphos missi, I, 14 not.
- Crathis* (Κράθις), Aegarum fl. perennis, a quo et Italicus ille vocatus est, I, 145 not. V, 45 not.
- Cratines*, Anaxilai pater, VII, 165.
- Cratinus*, Aminoclis pater, VII, 190.
- Cremni* (Κρημνοί). emporium paludis Macotidis, IV, 20 not. 110. **)
- Creston* (Κρηστὼν), urbs Thraciae, V, 3 not. I, 57 not. Crestonica terra (ἡ Κρηστωνική), VII, 124 not. VIII, 116. ἡ Κρηστωναίη, VII, 127. incolae Crestonaci (Κρηστωναῖοι), V, 3 not. 5. VII, 124. Crestoniatae (Κρηστωνῆται), I, 57. ***)
- Creta* olim a barbaris habitata, I, 173 not. ex ea Lycii oriundi, ib. instituta Cretica, ibid. Cretenses, cur auxilium non tulerint Graecis contra Persam, VII, 169. — 171. ubi nonnulla de eorum migratione et fortuna. De eorundem navigatione, IV, 151 not. Cretenses piratae, I, 2 not. — re navali insignes, VII, 170 not. Spartanis sunt legum auctores, I, 65 not. Cretae incolae antiquissimi, not. ad I, 173. VII, 171 not. Cretae mala a bello Troiano, VII, 171 not.
- Crex* avis, II 76.
- Criminatio* qualis iudicatur a Graecis, VII, 10 §. 7.
- Crinippus*, Terilli pater, VII, 165.

*) Cf. quoque Erman. Reise um die Welt I p. 164 seq.

**) Add. Muraviev-Apostol Reise durch Taurien p. 166. 167.

***) De situ *Crestonis* vid. Cousinéry Voyage en Macedoine I p. 143-145, qui tribus horis remotas a vico Iahana in media inter Thessalonicam et Siria via reliquias huius urbis reperiri contendit.

Crisaeus campus (τὸ Κρισαῖον πεδῖον), VIII, 32 not.
Cristas galeis imponere primi ostenderunt Cares, I, 171 not.
Critalla, opp. Cappadociae, VII, 26 not.
Criticac artis initia apud Graecos, VII, 6 not. VII, 20. apud Hecataeum et potissimum apud Herodotum, Comm. §. 10.
Critobuli filia, Amasis uxor, II, 181.
Critobulus Toronaeus, VIII, 127.
Crius, Polycriti filius, VI, 50 not. circa eum et Cleomenem acta, *ib.* Atheniensibus traditus in custodiam, VI, 73.
Crius Aegineta, Polycriti pater, VIII, 92.
Crobyzi Thraces (Θροβύζιοι οἱ Κροβύζιοι), IV, 49 not.
Crocodili descriptio, II, 68 not. 69. 70. crocodili sacri, II, 69 not. 148. eorum sepulcra, II, 148. crocodilos Indus quoque fl. alit, IV, 44 not. crocodili Africae terrestres bicubitales, IV, 192 not. crocodilorum mumiae rariores, II, 69 not. crocodili nomen, II, 69 not. *Crocodili* per Aegyptum, II, 68 not. ova, II, 68 not. descriptio, II, 68 not. 69 not. lingua, II, 68 not. *) maxilla inferior, II, 68. cutis, II, 68 not.
Crocodilorum urbs Aegypti, II, 148 not.
Croesus, ex Mermnadarum familia, I, 7. Alyattis fil. ex Carica uxore, Pantaleontem fratrem rebellantem interficit, I, 92. annos xxxv. natus suscipit regnum Lydorum, et Ephesios invadit; deinde Iones et Aeoles in Asia subigit, I, 26. cf. c. 7. statim Iones insulanos adgressus, postea cum iis hospitium contrahit, c. 27. regnum Lydorum multis subactis populis au-

get, c. 28 seq. — cum Aegyptiorum rege Amasi, et Babyloniorum Labyneto foedus init, I, 77. — Miltiadem, a Lampsacenis captum, liberat, VI, 37. eius cum Solone colloquium, I, 30—33 not. Excurs. II p. 657. somnium de filio, c. 34. Adrastum, caede a se expiatum, quum filium invitus occidisset, humaniter tractat, quamvis magno adflictus dolore, I, 35—45. Persarum crescentem timens potentiam, oracula varie consulit, I, 46 seqq. in consulendo Delphico oraculo ab Alcmaeone adiutus, hunc magno auri pondere donat, VI, 125. et multa magnifica donaria in Graeciam, et praecipue Delphos mittit, I, 50 not. seqq. cf. c. 92. V, 36 et VIII, 35. cum Lacedaemoniis, Graecorum potentissimis (cf. c. 53 et 56) foedus init, I, 69 seq. Cappadociae bellum infert, Astyagem a Cyro regno exutum, adlinem suum ulcisci cupiens, I, 73 seqq. Haly fl. Thaletis opera trajecto, Syrios evertit, et cum Cyro ancipiti Marte pugnat, c. 75 seq. Sardes reddit, proximo vere bellum renovaturus, c. 77. in Sardiano campo a Cyro victus, c. 79—81. Sardibus expugnatis, vivus captus, rogo impositus ab Apolline invocatus servatur, c. 84—87. et not. ad I, 86. T. I p. 927. **) — Pythio mittit compedes, Gygis abavi crimen luens, I, 90 seq. cf. c. 13. a Cyro colitur, eique bonum dat consilium de Sardibus non diripiendis, I, 88 seq. not. et de rebellantium Lydorum vitae ratione permutanda, c. 155 seq. item in bello Massagetico de Araxe fl. traiciendo, c. 207. — a Cyro cum Cambyse fil. in Persiam remittitur, c. 208. in Aegyptum Camby-

*) Add. Blumenbach. Vergleichende Anatomie p. 347.

**) His adde miram narrationem de Croeso capto et Cyri iussu flammis tradito sed superveniente pluvia liberato iterumque dein capto et cruci afflixo, apud Mythographos Vaticanos a Maio detectos et Bodii curâ in Germania (Cellis 1834) nuper vulgatos I §. 196. II §. 190.

- scu sectatur, III, 14. eumque scite aduatus, III, 31. desipientem vero admonens, mortem aegre effugit, III, 36. Croesi filius, mutus, I, 34. 38. cf. not. quando vocem rupe-rit, I, 85. Croesi tempora, I, 45 not. I, 30 not. I, 86. I, 92. *)
- Crophī* (Κροφί), Aegypti mous, II, 28 not.
- Crossaca* regio, VII, 123 not.
- Croton* (Κρότων), urbs, III, 136. 137. Crotoniatae (Κροτωνιῆται), genere Achaei, VIII, 47 not. eorum cum Sybaritis bellum, V, 44 seq. Crotoniatae medici dicti primi, secundi Cyrenaei, III, 131.
- Crucis* supplicium, III, 125 not. VI, 30. VII, 238.
- Ctesias* sententia de Cyri originibus, I, 95 not. **) Ctesias Herodoti ob-trectator, Comm. §. 16.
- Cubi* in ludis vett., I, 94 not. Cu-bi significatio tesserae, II, 122 not.
- Cubitus* sex constat palmis, II, 149. cubiti regii mensura, I, 178. coll. VII, 36 not. VII, 117 not. cu-bitus Aegyptius Samio par, II, 168.
- Culicum* vis ingens apud Aegyptios palustres et contra eos ab Ae-gyptiis excogitata, II, 95.
- Cuma*, VIII, 130. vid. *Cyma*.
- Cunctatio* utilis, VII, 10. 60.
- Cuniculi* hostiles aere deprehensi, IV, 200.
- Cuphagoras*, Epizeli pater, VI, 117.
- Curium* (Κούριον), urbs Cypri, V, 113 not. Curienses (οἱ Κουριέες), Argivorum coloni, V, 113.
- Currus* bellici, V, 113. currus sa-cer Iovis in Xerxis exercitu, VII, 40. 55. quomodo amissus, VIII, 115. curru ad sacra vehuntur sa-cerdotes, I, 31 not.
- Cursores* publici, VI, 105 not. 106 not.
- Cute* caesorum hostium capita nu-dant Scythae, IV, 64 not. cutem distinctam habere pulcrum, V, 6 not. ***)
- Cyaneas* insulas, olim errabundas Graeci perhibent, IV, 85 not.
- Cyaxares*, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex, rem milita-rem melius ordinat; Scythas exu-les, primum benigne receptos, dein aspere tractat; per eodem bello implicatur cum Alyatte, Ly-diae rege, I, 73 not. seq. cf. c. 16. Nimum circumsidet, mox ma-gno Scytharum agmine obruitur, I, 103 seq. Assyrios subigit; anni regni, c. 106 not. mors, I, 106 not. Cyaxares est Gustasp. T. I p. 928. Eius aetas, I, 74 not.
- Cybebes* templum Sardibus concre-matum, V, 102 not.
- Cybeles* sacra, IV, 76 not.
- Cybernicus* Lycius, VII, 98.
- Cyclades* insulae, V, 30. 31 not. VII, 95 not.
- Cydippa*, Anaxilai uxor, Terilli fi-lia, VII, 165. Bitonis mater, I, 31 not.
- Cydonia*, in Creta condita a Samiis, III, 44. 59 not.
- Cydrara*, opp. in Phrygiae finibus, VII, 30 not. T. III p. 822.
- Cyllestes*, panes Aegypt., II, 77.
- Cyllyrii*, Syracusanorum quondam servi, dominos eiiciunt, VII, 155 not.
- Cylon* Atheniensis, tyrannidis affe-ctatae compertus, V, 71 not.
- Cyma*, civitas Aeoliae (ἡ Κύμη τῆς Αἰολίδος), I, 149 not. 157. V, 123. VII, 194. vocata etiam Phrica-nis, I, 149. a Persis capta, V, 123. Cymae hyemat classis Xerx., VIII, 130. Cymaci (οἱ Κυμαῖοι), ora-culum consulunt de reddendo Pa-

*) Add. Voemel. Exercitat. chronologica de aetate Solonis et Croesi Francofurt. 1832, 4 pag. 11. 21. 23. Clinton. Fast. Hellen. ed. Kruger. pag. 313.

**) Add. F. H. Müller. De rebus Semitt. Berol. 1831 p. 70. 77.

***) Add. von Martius: Von dem Rechtszustande unter den Ureinwohnern Brasiliens (Monach. 1832) p. 11 seqq. nott.

- ctya, I, 157 seqq. Paetyam in Chium deportant, I, 165. tyrannum suum vivum dimittunt, V, 38.
- Cymaeus* Aristagoras, IV, 138.
- Cynaegirus* Euphorionis fil., ei neminem adversariam prehensantimanus securi abscinditur, VI, 114 not. T. III p. 820.
- Cyneas*, Philagri pater, VI, 101.
- Cynetes* (οἱ Κύνητες), postremi Europae habitatores ad occidentem, IV, 49. vid. not. Cynesii iidem vocantur, II, 33 not.
- Cyniscus* adpellatur a nonnullis Zeuxidamus, VI, 71.
- Cyno*, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor, I, 110. Cynum in montibus exponendum servat et nutrit, I, 112 seqq. Cyno, semper in ore Cyri, I, 122.
- Cynocephali* (οἱ κυνοκέφαλοι), pop. in Africa, IV, 191 not.
- Cynosarges*, Herculis templum, V, 63 not. VI, 116.
- Cynosura*, ins. haud longe a Salamine, VIII, 76 not. seq.
- Cynurii* nonnullis videntur Iones esse in Dores mutati, VIII, 73 not.
- Cypria* carmina Homeri non sunt, II, 118 not.
- Cyprus* primum ab Amasi capta, II, 182 not. Persis tributaria, III, 91. Cypriorum virgines prostituuntur in templo, I, 199. Cyprii se dedunt Cambysi, III, 19 not. T. II p. 674. eorum bella et defectiones a Persis, V, 104 seqq. in servitutem redacti, V, 116. eorum armatura, VII, 90 not. eorum variae gentes unde sint, *ib.* Cyprus commercium habuit cum Cyrene, IV, 162 not. *)
- Cypri* claves (Κληῖδες τῆς Κύπρου), promonterium, V, 8.
- Cypselus*, Eetionis fil., III, V, 92. a quo Cypselidae oriundi, VI, 128. Periandri pater, I, 20. Corinthiorum tyrannus, eos tractarit, V, 92 §. 2 not. Cypseli cista, V, 92 §. 4 not. nomen, V, 92 §. 2. 4 not. gens, VI, 128 not. quomodo regno potitus, V, 92 §. 5 not. quomodo tractarit Corinthios, V, 92 §. 5 not.
- Cypselus*, Miltiadis pater, VI, 35.
- Cyraunis* (Κύραυνis), ins. Libyae; lacus in ea auri ramenta profert, IV, 195 not.
- Cyrene* circumflua, IV, 164. Cyrenen, quam non diripuerant, quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persae, IV, 203 not. Cyrenaica regio (ἡ Κυρηναίη χώρα), triplex messis tempus in se continet, IV, 199 not. Cyrenae regio amoenissima ac fertilissima, nunc sterilis: IV, 150 not. 159 not. IV, 199 not. Cyrene conditur, IV, 155 not. 156 not. 157 not. 158 not. (nomen urbis et tempus). Apollinis fons et templum, IV, 158 not. — Iovis cultus, IV, 203 not. Cyrenes coloni qui fuerint, IV, 159 not. res publica qualis, IV, 161 not. 164 not. regum series, IV, 163 not. amicitia c. Cnidiis, IV, 164 not. amicitia c. Cyprio, IV, 162 not. senatus s. βουλή, IV, 165 not. incolae arte equestri et curuli insignes, IV, 170 not. vini ferax, IV, 199 not.
- Cyrenaci* (οἱ Κυρηναῖοι), eorum reges et historia, IV, 154 seq. agro Libyes exuunt, et Aegyptios magna adficiunt clade, IV, 159. cf. III, 161. postea cladem ab Afriis accipiunt, IV, 160. oraculum consulunt de rebus suis administrandis, IV, 161 not. — Cambysi se dedunt, III, 13 not. III, 91 not. eorum amicitia cum Samiis, IV, 152 not. 162 not. Cyrenaci medici, secundi sunt: ut Crotoniatae, primi, III, 131. Cyrenaeorum narratio de Nili fontibus, II, 32. Cyrenaeae feminae bovem

*) Cyprios, quo tempore ab Amasi subiecti sunt, sui iuris fuisse, non Tyriis subditos, ut Dahlmann. contendit, commonstrat Hengstenberg De reb. Tyriorr. p. 56 seqq.

- superstitiose observant, IV, 186 not.
- Cyrenus* insula (i. e. Corsica, ἡ Κύρ-
νος) in qua Alalia civitas a Pho-
caecensibus condita, I, 165 not.
seqq. incolae Cynii (vel Cor-
ciani, οἱ Κύρριοι), in Sicilia bel-
lum gerunt, VII, 165.
- Cyrnus*, Carystiac opp. (Κύρνος τῆς
Καρυστίας), IX, 105.
- Cyrnus* heros, I, 167 not.
- Cyrus*, pater Cambysis, Cyri patris,
I, 111.
- Cyrus* Persa, I, 120. VII, 11. eius
parentes, avus etc. I, 75. 95 not.
107. 108. de vera Cyri origine, I,
95 not. *) simulacrorum osor, I, 183
not. I, 111. mulus oraculo (I, 55
not.) dictus, quia Semimedes et
Semipersa, I, 91. Harpago tra-
ditur interimendus, et miro modo
servatur, I, 109 seqq. educatur
ab uxore bubulci, I, 113. cur a
cane educatus dicatur, I, 122. re-
gia indoles quomodo enituerit in
puero, I, 114. a materno avo As-
tyage agnitus, I, 116. mittitur
ad veros suos parentes, I, 122.
ad ultionem de Astyage capien-
dam ab Harpago excitatus, I, 123.
124. callido invento Persas ad de-
fectionem a Medis impellit, I, 125
not. seqq. Astyagen regno exiit, I,
46. 127—129. eumque bello victum
captumque tenet, I, 73. at nullo
afficit malo, I, 130. — subacta
superiore Asia, I, 130, cum Croe-
so (cf. I, 46.) Cappadociam in-
vadente, I, 73 seqq. proelio con-
tendit aequo Marte, I, 75 seqq.
Sardes obsidet, I, 79—81. et ex-
pugnat, I, 84. Croesumque vivum
capit, I, 83. 85. et e rogo miri-
fice servatum maxime colit, I,
88 seq. eiusque consiliis utitur, I,
89 seq. 155 seq. 207. Ionibus fa-
bulam narrat, I, 141. Lacedae-
moniiis, ne Ioniam laedat, vetan-
tibus contemtim respondet, I, 153.
Cyrus Babyloniiis, Bactriis, Sacis
atque Aegyptiis bellum inferre
cogitat, I, 153.**) de Lydis rebel-
lantibus gravem profert senten-
tiam, I, 155. — Smerdi mago
aures amputat, III, 69 adv. La-
bynetum, Babyloniae regem, pro-
fectus, I, 188. Babyloniam expu-
gnat, I, 190. 191 adv. Massage-
tas expeditionem parat, I, 201.
coll. 204. Araxe traiecit, I, 207,
post proelium acerrimum a To-
myri regina victus occisusque, I,
214 not. coll. not. ad I, 205.***)
Cyri iudicium de fertiliore terra
Persis adsignanda, IX, 122. Cy-
rus a suis pater nominatus, III,
89 not. laudatur, III, 160. coll.
c. 34. ipse divina se credidit sorte
natum, I, 126. 204.
- Cythera*, ins. Argivorum ditionis, I,
82 not. VII, 235 not. templum
habet Veneris Coelestis ex Asca-
lone, I, 105. eam conducibilis
Lacedaemoniis obrui quam ex-
stare, VII, 235.
- Cythus* insula, VII, 90 not. VIII,
67. Cythnii in classe Graec. ad
Salaminem, VIII, 46 not.
- Cytissorus*, Phrixi genitus, VII, 197
not. eius posterorum calamitas,
ibid.
- Cyzicum*, urbs Propontidis, IV, 14
not. 76. VI, 33 not. Cyziceni (οἱ
Κυζικηνοί), Oebari Persae se de-
dunt; eorum festum in honorem
matris deorum, IV, 76.

*) Add. Malcolm. in Hist. Pers. I p. 32 ed. vernac. qui *Cyrum* Graeco-
rum pro eo habet, qui apud scriptores orientales vocatur *Kan Khufra*.

**) Ubi vid. not. et add. *Ley.* (De fat. Aegypt. p. 7.), qui arbitratur
Amasin, post Sardes expugnatas Cyri ultionem timentem Persarum incur-
sionem prudenter avertisse donis missis vel tributo oblato.

***) Herodotum sequitur Lucianus in Char. §. 13 p. 48 ed. Iacobitz.
De tempore conf. Voemel. in Exercit. de aetate Solonis et Croesi p. 29.

D.

Daci s. *Getae*, IV, 93 not.
Dadicae pop., III, 91 not. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, VII, 66. *)
Dacdalum vestigat Minos, VII, 170.
Dai nomades, Persarum gens, I, 125 not. **)
Damasithymus, Candaulis fil., dux in classe Xerxis, VII, 98. Calyndensium rex demersus ab Artemisia, VIII, 87.
Damasus Sirites, Amyridis fil., VI, 127 not.
Damia et *Auxesia* simulacra, V, 82 not. 83 not.
Danaë, Acrisii filia, Persei mater, I, 91. VI, 53. VII, 60. 150.
Danaus et *Lyncus*, Chemmitae, II, 91 not.
Danaus, Archandri socer, II, 98.
Danaï filiae Thesmophoria ex Aegypto adferunt, II, 71. templum Minervae, quod Lindi est, exstruxerunt, II, 182.
Danaï et *Xuthi* in Peloponnesum adventus, VII, 94.
Danubius, nomen, IV, 48 not. ***)
Daphnae Pelusiae (*Δάφναι αἱ Πηλουσάιναι*), in Aegypto, II, 30 not. 107.
Daphnis Abydenus, IV, 138.
Dardanus urbs, V, 117 not. contermina Abydo, VII, 43.
Dardani, I, 189 not. ubi vid. not.
Darici, IV, 166 not. coll. VII, 28.
Daritae, pop. Asiaticus, III, 92 not.
Darius, ex Achaemenidarum familia, Hystaspidis fil., Persidis praefecti, I, 209 seq. III, 70. VII, 11. ubi eius stemma, — *Darius idem sonat quod ἐρξέλης*, i. e. coercitor, VI, 98 not. Cambysis quondam satelles in Aegypto, III, 39. hoc

mortuo, ex Perside veniens cum sex nobilibus Persis adv. Magum coniurat, III, 70 not. seqq. eoque interfecto pro monarchia constituenda sententiam fert, III, 82. per equi hianitum rex designatus Persarum, III, 84—87 et 88 not. universum imperium, in xx. Satrapias distribuit, et tributa ordinat, III, 88—96 not. III, 89 not. cf. c. 117. — reditus eius et auri thesaurus, III, 95 seq. ex auro purissimo monetam proculdit, IV, 166. — Persae eum *ἀναπληρον*, i. e. *institutorem*, nominant, III, 89 not. Oroeten, Sardibus praefectum, (cf. III, 120 seq.) rebellantem necandum curat, III, 126—128. Sylosontem, Polycratis fratrem, per Otanem in Sami imperium restituit, III, 139—141. coll. c. 144 seqq. fossam ex Nilo in Arabicum sinum ducit, IV, 39. cf. II, 158. ante Vulcani templum Memphi statuum sibi poni frustra iubet, II, 110. adv. Babylonios rebellantes ducit, et Babylonem diu obsessam tandem per Zopyri dolum capit, et muros portasque diruit, III, 150—160; ibi pecuniarum spe frustratus, sepulcro Nitocridis aperto, I, 187, aureae Iovis Beli statuæ insidiatur, I, 183. magna Asiae parte per Scylacem detecta, Indos subigit, IV, 44. nec tamen omnes, III, 101. luxato pede a Democede sanatus, III, 129. hunc cum xv. nobilibus Persis ad Graeciae oras speculandas mittit, III, 135 seqq. coll. c. 133. expeditionem in Scythas suscipit, IV, 1. 83 seqq. tempus expeditionis, IV, 7 not. causa expeditionis, IV, 1 not. IV, 83 not. IV, 118 not. Bosporum ponte iungit per Mandroclem Samium, c. 85—87. 88 not. Istrum transgres-

*) Conf. AnnaII. Vienn. LIX p. 149.

**) Conf. etiam Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 163.

***) Add. Kruse De Istri ostiis p. 21, qui bene observat serius demum etiam apud Latinos scriptores hoc fluvii nomen obtinuisse. De nominis etymo conf. quoque Klaproth. Nouv. Journ. Asiat. I p. 50.

sus, Ionibus pontem custodiendum relinquit, c. 97 seq. per miras Scytharum ambages frustratus, vel proclium vel deditionem poscit ab Idanthyrso rege, qui ingenue respondet, c. 120 not. — 127. deinde noctu abit ad Istrum, c. 134 seq. et traiecit fluvio, Megabazum in Thracia relinquens, in Asiam redit, IV, 140 - 144. — Darius castella apud Scythas extruxit, IV, 124 not. Pacones per Megabazum subigit et in Asiam abducit, V, 12 seq. bene de se meritos remuneratur et maxime colit, III, 140. 160. IV, 143. V, 11. coll. VI, 30. VII, 194. Sardinibus incensis, V, 101. Atheniensibus iratus, Histiaeum ad Iones recuperandos dimittit, V, 105 seqq. causa expeditionis a Dario in Graeciam susceptae, V, 97 not. a Macedonibus poscit terram et aquam, V, 17. et a Graecis, VI, 48. qui legatos in barathrum et puteum praecipitant, VII, 133. adv. Athenas et Eretriam Mardonium mittit, VI, 43. et postea Datin et Artaphernen, VI, 94. qui pugna Marathonica victi, VI, 111 seqq. coll. VII, 10. in Asiam revertuntur, VI, 118. iratior Atheniensibus, VII, 1. novam adversus Graeciam et rebellantes Aegyptios expeditionem parat, et Xerxem fil. successorem regni nominat, VII, 1—3 not. at mox diem supremum obit, c. 4. statua eius equestris, III, 88. *Darii* animus gratus beneficiorumque memor, VI, 30 not. VI, 41 not. VII, 194. numos primus eudit, III, 96 not. IV, 166 not. *) *Darius* e Gobryae filia ante regnum tres genuerat filios, quorum natu maximus Artabazanes solus memoratur, VII, 2 not. Rex declaratus Cyri filias, Atossam et Arystonem, eiusdem-

que neptin Parmyn, et Otanis fil. Phaedimam in matrimonium ducit, III, 88. ex Atossa ei quatuor filii nati: Xerxes, VII, 2. Hystaspes, VII, 64. Achaemenes, III, 12. VII, 97 et Masistes, VII, 82. ex Artystone, quam praecipue diligebat, Arsames, VII, 69. et Gobryas, c. 72. ex Parmye, Ariomardus, VII, 78. Deinde ex Phrattagna, Artanis fratris filia, suscipit Abrocomem et Hyperanthen, VII, 224. Memoratur etiam fil. *Darii* Ariabignes, matre non nominata, VII, 97. VIII, 89. cf. not. ad III, 88 de *Darii* uxoribus. — *Darius* Graecorum est orientalium scriptorum *Gustasp.*, III, 88 not. et T. II p. 675.

Darius II., Xerxis fil., Artayntam uxorem ducit, IX, 108.

Dascyleum (Δασυλείον), urbs Bithyniae, III, 120 not. 126. VI, 33.

Dascylus, Gygis pater, I, 8.

Datis Medus, contra Athenas missus a Dario, VI, 94. revocat Delios metu fugientes, VI, 97 not. Marathonica pugna victus in Asiam profectus, VI, 118. visionem in somnis videt, *ibid.* eius filii, VII, 88. *Datis*, nomen, T. III pag. 819.

Datus vel *Datum*, opp. Edonorum, IX, 75 not.

Dauliorum oppidum incensum, VIII, 35 not.

Daurises, *Darii* gener, V, 116. adv. Cariam tendit; ibique interfectus, V, 121.

Dea mater (Ceres), VIII, 65 not.

Declea, Atticae pagus, IX, 15 not. 73. incolis Decelensibus (τοῖσι Δεκελεῶσι), ob Tyndaridis olim praestitam operam honos tributus a Lacedaemoniis, IX, 73.

Decelus, oppidi conditor, IX, 73.

Decima redemptionis captivorum con-

*) Vid. P. Wesseling. Observv. II, 22 p. 242 et F. Keil. Apologet. Versuch. über d. Buch. der Chronic. und Esra (Berol. 1833) pag. 11—15, qui *Darium* Hystaspis primum Daricos numos cudisse negat, sed *Darium* Medum antiquiorem illum Graecisque non cognitum. Mihi secus videtur.

- secreta, V, 77 not. decima pecuniarum ex praeda diis dedicata, IX, 81. V, 77 not. VII, 132.
- Defectio solis* vid. *Eclipsis*.
- Deioces*, Phraortis fil., I, 16, 73. 96 not. vir sapiens et iuris dicendi peritus, I, 96. callido usus consilio, rex Medorum declaratus, Ec-batana condit, I, 96—98. in exercenda iustitia severus, res imperii ordinat, I, 99 seq. eius mors et anni regni, I, 102 not. Deioces est Dschemschid. T. I p. 928. *)
- Deiphonus*, Euenii fil., Apolloniata, IX, 92.
- Deliberatio Persarum* de rebus maxime seriis inter pocula, I, 133 not.
- Delii* de Hyperboreis maxime fabulantur, IV, 33 not. fugientes ex insula a Persis revocati, VI, 97.
- Delium*, Thebanorum opp. VI, 118 not. IX, 15 not.
- Delphi* (οἱ Δελφοί), I, 51. eorum urbs Pytho (Πυθώ), I, 54 not. **) ad eos missa donaria a Gyge, I, 14. a Croeso, I, 50—52. 92. apud Delphos primus quis munera posuerit, I, 14. Croeso Lydisque perpetuum civitatis ius Delphenses deferunt, I, 54. oraculum pro se et Graecia consulunt, VII, 178. exercitum formidantes Xerxis, urbem deserunt, VIII, 36 not. barbaros a deo suo male adfectos caedunt, c. 37 not. seq. Delphicum oraculum, I, 46. verax repertum a Croeso, I, 48 etc. vid. *Oraculum*. Delphici oraculi maxima auctoritas apud Doros Spartanosque, V, 42 not. Delphici templi antistites, VIII, 36 not. situs VIII, 37 not. Delphicum templum conflagravit, I, 50 not. II, 180 not. aliud Amphictyones aedificandum elocant, II, 180 not. et Alcmæonidae conducunt, V, 62 not.
- Delphinus*, I, 23 not.
- Delta Aegyptiorum*, II, 13. 15 seqq. II, 16 not. 179. solum Delta Aegyptum esse aiunt Iones; non recte, II, 15.
- Delubrum Latonae* ex uno lapide confectum in Buto oppido, II, 155 not. aliud tale delubrum describitur, II, 175. delubrum Iovis sub fago conditum Dodonae, II, 56. Protei regis Aegyptiorum Memphi, II, 112. Phylaci et Antonoi apud Delphos, VIII, 39. vid. *Templum*.
- Delus* ins., IV, 33—35. (ibi orbiculatus lacus, II, 170 not.) expiata a Pisistrato, I, 64 not. tremit, antea inconcussa, VI, 98 not. Graecis aliquando navigandi terminus, VIII, 132 not. Deli diu sedebant Graeci in bello Persico, IX, 90 cf. VIII, 133. Apollinis et Dianae locus natalis, VI, 97 not.
- Demaratus* Corintho migrat in Italiam, V, 92 §. 5 not.
- Demaratus*, Aristonis fil., rex Spartaë, ex matre natus, quae ex foedissima olim puella formosissima evaserat, VI, 61 seq. a patre primo spurius iudicatus, mox vero agnitus, ob populi vota Δημόαρχος nomen accipit, c. 63 not. cf. c. 65. VII, 3 not. T. III p. 818. — Olympica victoria inter Spartanos clarus, VI, 70 not. Cleomenem, nulla discordia antea alienatus, in expeditione contra Athenas deserit, V, 75. eumque in Aegina absentem calumniatur, Aeginetis quidem non favens, VI, 50 seq. cf. c. 61 et 64. per Cleomenis machinationes a Leotychide, non esse fil. Aristonis iurante, regia exutus dignitate, c. 65 seq. et probro adfectus, matrem testa-

*) Add. I. de Hammer. Annal. Vienn. LXII p. 46 coll. Pott. Etymol. Forsch. p. LVIII de nominis etymo.

**) Reliquias quasdam moenium molis grandioris exhibuit Dodwell. in Views and Descriptions of Cyclopiam or Pelasgic Remains in Greece and Italy Tab. 34 et 35 (p. 19.)

- tur, ut quo patre natus sit dicat, c. 67—69. ad Darium fugit, c. 70. Xerxi de successione regni consilium dat, VII, 3 not. de Persarum expeditione in Graeciam Lacedaemonios miro modo certiores facit, VII, 239. — Xerxi laudat Graecorum disciplinam, et praecipue Spartanorum, VII, 101 not. — 104. disserit cum rege de Spartanis ad Thermop. comam pectentibus, c. 209. Xerxi consilium dat de Cythera ins. occupanda; hospes ab illo magnopere cultus, c. 234—237.
- Demarmenus*, pater Prinetae, V, 41 et Chilonis, VI, 65.
- Democedes*, Calliphontis fil. Crotoniata, medicus, III, 129 not. *) primarios superat medicos, III, 131. publice a Polycrate conductus, *ibid.* cf. not. in servitutum Oroetae venit, c. 125. postea Susa abductus, Darium sanat, 130 not. et magno honore adscitur c. 130 not. seq. 132. Atossa regina persanata, Dario veniam dante revisendi patriam, fidem fallit, c. 133—137.
- Democratiam* laudat Otanes, III, 80 not. cf. VI, 43. improbant Megabyzus et Darius, III, 81. 82. eam constituit in Ionia Mardonius, VI, 43.
- Democritus*, vir illustris, et Naxiorum trierarcha, VIII, 46 not.
- Demonax*, a Mantineis missus Cyrenaeorum res ordinat, IV, 161 not.
- Demonous*, Penthylis pater, VII, 195.
- Demophilus*, Diadromae fil., Thespiensium dux ad Thermopylas. VII, 222.
- Dens* Hippiae tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum, VI, 107. dentes in maxilla concreti, IX, 83 not. dentes elephantorum, III, 97 not.
- Depositum* omnino reddendum, VI, 86 not.
- Dersaei*, Thraciae pop., VII, 110 not.
- Derusiaci*, Persarum gens, I, 125.
- Deserta* Indiae (Cobi), III, 98 not. III, 102 not. IV, 40 not. *Deserta* Scythiae, IV, 22 init. not. 23 not. *Deserta* Saharae, IV, 181 not.
- Detractio* res deterr., VII, 10 §. 7.
- Deucalion* rex, I, 56 not.
- Deus* (θεός), a Pelasgis nominatus a νόμος δεινὰ τὰ πάντα ποιήματα, II, 52 not. dei providentia vere sapiens, III, 108 not. in humanis quoque rebus regundis, VIII, 13. socordibus infestior, VIII, 60 not. quae fieri vult, nemo avertere potest, IX, 16. at sortem fato destinata effugere etiam deus non potest, I, 91 not. Comm. §. 12. eminentia amat truncare, VII, 10 §. 5 not. magna mala civitati aut populo imminetia ante significare solet, VI, 27. cf. VII, 57. tentare deum atque rem ipsam peragere, perinde est, VI, 86 §. 3. cf. I, 159. deos nemo latet in sceleribus, VIII, 106. Herodoti sententia de diis rebusque divinis, Comment. §. 12. deorum vindictam nemo effugere potest: Comm. §. 12. Vid. *Fatum*. — Deorum invidia. Comm. §. 12. τὸ θεῖον φθονερὸν, III, 40. I, 32 not. νέμεσις ἐκ θεοῦ, I, 34. cf. II, 169. IV, 205. VIII, 106 not. ὁ θεός φθονήσας, VII, 16 §. 5. VIII, 109. ὁ θεός φθονερὸς, VII, 46. deorum ira in nepotes extenditur, VII, 137 not. coll. I, 91 *ibiq.* nott. VI, 86 §. 3 not. VII, 134 not.; hinc dii insidias struunt mortalibus, quo eos in perniciem agant. Comm. §. 12. II, 120 coll. IX, 91. IV. 79 coll. II, 161. invidiam excitant vindictae nimis atroces, IV, ult. cf. VIII, 106. de deo impia cogitatio Apriae, II, 169. Deorum omnia fere nomina ex Aegypto Pelasgis adlata, II, 50 not. 52. et duodecim deorum

*) Add. Unna in scriptione de Alcmacone in studiis philologg. gymnasii Hamburgensis ed. Petersen I, 1832 p. 58 seqq.

- cognomina, II, 4, 43. quibus sacra faciunt Athenienses, VI, 108. eorum ara Athenis, II, 7 not. Deorum generatio ab Homero et Hesiodo Graecis condita, II, 53, ubi vid. not. Deus, cui nomen edere nefas, cf. II, 170. ab Aegyptiis plangitur, II, 132. Deus Getarum, Zalmoxis vel Gebeleizis nominatus, IV, 94. cf. not. Dii Persarum, I, 131 not. Aratum, III, 8. Libyum, IV, 188. Scytharum, IV, 59. Thracum, V, 7. *Ἰσθμιοί*, VI, 133. per Deos regios iurare apud Persas, III, 65. V, 106. per deos Graeciae praesides, V, 92. cf. VI, 68 et IX, 90. per regios Lares ap. Scythas, IV, 68. Dii regnarent in Aegypto, II, 144. Deos externos hastis expellunt Caunii, I, 172.
- Diacrii* in Attica civitate, I, 59 not.
- Diactorides*, pater Eurydames, uxoris Leotychidis, VI, 71.
- Diactorides*, Cranonius, unus e prociis Agaristae, VI, 127.
- Diadromes*, Demophili pater, VII, 222.
- Diana*, Osiris s. Dionysi filia, II, 156. eam Cereris filiam unde fecerit Aeschylus, *ibid.* et *adn.* Bubastis ab Aegyptiis dicta, *ibid.* et 137. Dianae templum Sami, III, 48 not. in Artemisio littore, VII, 176. Buto, II, 155. templum maxime memorabile in Bubasti urbe, II, 137 seq. oraculum, II, 83. festum Bubasti celebratum, II, 59 seq. apud Brauronem, VI, 138 not. Sami institutum, III, 48. Dianae Orthosiae s. Orthiae ara, IV, 87 not. Dianae reginae festum celebrant Thraciae mulieres et Paconicae, IV, 33 not. Dianae urbem suam dedicant Ephesii, I, 26 not. Diana Aegyptiorum, II, 59 not. tauropolos, IV, 103 not. coll. IV, 145 not. Thracum, V, 7 not. IV, 35. *) *χρυσάορος*, VIII, 77 not.
- Dicaea* urbs Thraciae ad Bistonidem lacum, VII, 109 not.
- Dicaeus*, Theocydis fil., Atheniensis, exul, apud Medos illustris, quaedam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, VIII, 65 not.
- Dictynnae* templum Cydoniae a Samiis structum, III, 59 not. **)
- Dictys*, animal, IV, 192.
- Didymis* oraculum a Persis spoliatum, VI, 19 not. vid. *Branchidae*.
- Dienecis* Spartani virtus ad Thermopylas et eius dictum, VII, 226.
- Dies* repente nox factus, I, 47. 103. VII, 37. certo die non egrediuntur Lacedaemonii ad bellum, VI, 106 not. diei natalis observatio apud Aegyptios, II, 42. apud Persas, I, 133 not. a rege splendida coena colitur, IX, 110 not. Diei duodecim partes vel horae a Babylonii inventae, II, 109. cf. VIII, 9. 14. Dies varii in vita humana, I, 32. Iter diurnum, IV, 86. 101 not. V, 53. II, 9. navigio confectum, IV, 86. dies cccxx. annum faciunt, I, 32, ubi vid. not. ***) II, 4. III, 90. apud Aegyptios vero cccxxv. II, 4.
- Digit*i ad computandum adhibiti, VI, 63 not.
- Dindymene* mater, I, 80 not. eius mons *ibid.*
- Dinomenes*, Gelonis pater, VII, 145.
- Diomedis ἀριστεία* citatur ex Iliade, II, 116 not.
- Dionysius* Phocaeensis, classis Ionum dux, eiusque ad Ionas oratio de classiariorum exercitatione,

*) Hanc eandem atque *Tauricam Dianam* habet Bauer *Naturrelig. d. Alterth.* II, 1 p. 213. Tu conf. etiam nott. ad IV, 145 et Kruse in *Büsching. Wöchentl. Nachr.* IV, 4 pag. 357 seq.

**) De *Dictynna* cf. nunc etiam *Mythogr.* ed. Bode II, 26. III, 7 §. 4 init.

***) Add. *Ideler Lehrb. d. Chronolog.* p. 121 seq.

- VI, 11 et seq. post cladem Ionum Siciliam petit et piraticam exercet. VI, 17.
- Dionysophanes* Ephesius, IX, 84.
- Dionysus* Bacchicus, IV, 79 not. vid. *Bacchus*.
- Dioscuri*, VI, 127. et not. ad II, 146. eorum nomen Aegyptiis ignotum, II, 43. 50 not.
- Dipacenses*, IX, 35.
- Dipodes* mures, IV, 192 not.
- Dirae* in capita victimarum apud Aegyptios, II, 39. Cambyasis, III, 65. cf. c. 75. Phocaeensium, I, 165.
- Dithyrambus*, *Harmatidae* fil., VII, 227.
- Dithyramborum* auctor, *Arion* *Me-thymnaeus*, I, 23 not. *dithyram-bica* poesis, I, 23 not.
- Divinatio* Aegyptiorum, II, 83 not. *Nasamonum*, IV, 172. *Scytharum*, IV, 67 not. divinam rem curare, maximi faciebant *Lacedaemonii*, V, 63. cf. VII, 206. IX, 7.
- Divinitatis* solers prudentia erga homines, III, 108 not. cf. VIII, 13.
- Dium* (*Δίον*), urbs in monte Atho, VII, 22 not.
- Doberes*, pop. *Paeoniae*, V, 16 not. VII, 113 not.
- Dodona*, II, 52. 57. *Dodonaecum* oraculum, I, 46 not. II, 52 not. 55 not. IX, 93. *Dodonaecorum* prophetissae (IV, 33 not.) II, 55 not. *Dodonaecae columbae*, *ibid.* et c. 57 not.
- Dolia* argentea Delphos a Croeso missa, I, 51. *dolia* figlina in aridum Syriae tractum deportata, III, 6 not.
- Dolonci* Thracas (*Δόλογχοι*), ab Absinthiis bello vexati, oraculum consulunt, VI, 34 not. *Miltiadem* regem creant, VI, 35 seq.
- Dolopes* Medo terram et aquam dant, VII, 132 not. in Xerxis exercitu, c. 185.
- Domus* subterraneae Aethiopum, III, 97. ligneae Geloni, *Budinorum* opp., IV, 108. *Sardibus* ex arundine constructae, V, 101. portatiles ex caulibus compactae apud Libyes Nomades, IV, 190. ex salis grumis exstructae, IV, 185. domos non possident Indi nonnulli, III, 100. cf. *Aedificium*.
- Domestica* mala Psammeniti maiora quam ut ea dellere possit, II, 14.
- Dona* ad Aethiopes explorandi gratia missa, III, 20 seqq. *dona* Graecorum Aegyptum incolentium ad templum Delph. instaurandum, II, 180. *dona* Democedi medico ab rege et uxoribus data, III, 130 not. *dona* ei, qui primus muros Sardinum ascenderit, pollicetur Cyrus, I, 84. — *Donum* Persicum est exercitus, IX, 109. *Dona* muliebria, IV, 162. *dona* regibus orientalibus tribulit loco data, III, 89 not.
- Donaria* Delphos missa a Gyge, I, 14. ab Alyatte, I, 25. a Croeso, I, 51 seq. 92. a Rhodopi meretrice, II, 135. *Donarium* Midiae Delphos missum, regia sella, I, 14. *Lacedaemoniorum*, I, 51. *Donarium* Arionis apud Tacenarum, I, 25. *Donaria* diversis in templis a Croeso consecrata, I, 92. ad Graecorum templa ab Amaside missa, II, 182. cf. c. 180. *Donaria* Pheronis, II, 111. *Donaria* diis missa a Graecis ex praedis Persicis exenta, IX, 81. *Donaria* in templo Delphico cognovit Xerxes, VIII, 35.
- Dorcales*, IV, 192 not.
- Dores* multas et insignes civitates habent in Peloponneso, VIII, 73 not. migrationes varias suscipiunt, I, 56. cf. VIII, 31. eorum duces origine Aegyptii, VI, 53. *Dorienses* et *Iones* gentem Caricam ex insulis eliciunt, I, 171. *Dorum* quatuor expeditiones in Atticam, V, 76 not. cf. c. 62. seqq. prima expeditio, quam *Lacedaemonii* *Dorienses* in Asiam suscipiunt, III, 56. *Dores* in Asia habitantes a Croeso subacti, I, 6. 28. *Pentapoli* incolentes nuncios Sardes mittunt ad Cyrum, I, 141. 144 not. eorum sacra communia, I, 141 not. in classe Xerxis militantes, VII, 93 not. *Dorienses* *Epidaurii*, I, 146 not. *Dorum* tribus s. *φυλάξαι*, V, 68 not. vestimenta, V, 86

- not. Asiaticorum origo, VII, 99 not. innata superbia et fortitudo, VII, 102 not.
- Dorica gens* (Δωρικὸν ἔθνος), VIII, 43. Hellenicae stirpis, unde cognominata, I, 56 not. post varias migrationes, ex Dryopide denique in Peloponnesum venit, *ibid.* et VIII, 31.
- Doricae* tribus Sicyoniorum mutatae, V, 68. Doricum vestimentum, V, 87.
- Doricha* meretrix not. ad II, 134.
- Doricus*, Anaxandridae fil., ex prima uxore, V, 41. V, 46 not. inter aequales excellit, V, 42. nolens sibi a fratre imperari, in Cinypem Africae coloniam ducit, *ibid.* in Sicilia cum Crotoniatis Sybarin capit, V, 43 seqq. ibique in expeditione occubuit, V, 45 seq. VII, 158. 205. — eius filius Euryanactes, Pausaniae collega, IX, 10.
- Doris* (ἡ Δωρίς), I, 56 not. olim Dryopis nominata, a Persis non vastata Thessalorum consilio, VIII, 31.
- Doriscus*, V, 98 not. VII, 25. Thraciae littus et campus ingens, et castellum Darii, VII, 59. 105 seq.
- Dorus*, Hellenis fil., I, 56.
- Doryssus*, Leobotae fil., VII, 204 not.
- Dotus*, Megasidri filius, Paphlagonum et Matienorum dux, VII, 72.
- Drabescus*, IX, 75 not.
- Dromos Achilleus*, IV, 55 not.
- Dropici*, Persarum gens, I, 125.
- Drymus*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Dryo*, Herodoti mater, Comm. §. 2.
- Dryopis regio* (Δρυονίς), I, 56 not. postea Doris nominata, VIII, 31 not. Dryopes pop. in Asia, I, 146 not. Dryopum civitates in Peloponneso, VIII, 73.
- Duodecim aulæ* in labyrintho, II, 148 not.
- Dymanatae*, tribus Sicyonia, V, 68 not.
- Dyme*, opp. Achaeorum, I, 145 not.
- Dyras*, fl. Trachiniae, VII, 198 not.
- Dysenteria* in Xerxis exercitu, VIII, 115.
- Dysorum*, mons prope quem argenti metalla, V, 17 not. T. III p. 812.

E.

- Ebur et Ebenum* (fert Aethiopia), III, 114. cf. c. 97 not. 107 not.
- Ecbatana*, vid. *Agbatana*.
- Echecrates*, Eetionis pater, V, 92.
- Echedorus* (Εχείδωρος), fl. e Crestonacis fluens, exercitum Xerxis aqua destituit, VII, 124 not. 127. T. III p. 826.
- Echemus*, Aëropi fil., Hyllum in monomachia interfecit, IX, 26 not.
- Echestratus*, Agis fil., VII, 204.
- Echinades*, insulae adversus Acheioli fl. ostia, II, 10 not.
- Echidnae* in Arabia frequentes, III, 108 not. Echidna semivirginea ex Hercule tres concipit filios in Scythia, IV, 9 not. *)
- Echines*, murium genus sic dictum in Libya, IV, 192 not. **)
- Eclipsis solis* a Thalete praedicta, I, 74 not. I, 103 not. ***) alis

*) Vid. Censor. Heidelberg. 1826 p. 488. Pro terrae symbolo Echidnam habet Halling. Annal. Vienn. LIX p. 253. LXIII p. 139. Deutsch. Gesch. I pag. 85 seq. Tu conf. quoque Heinecke: Homer. et Lycurg. p. 127.

**) Est *mus echinus*, die Aegyptische Stachelmaus. Vid. Jacobs. ad Aelian. N. An. XV, 26.

***) Vid. Oltmann: „Ueber die wahre Epoche der von Herodot erwähnten Sonnenfinsterniss am Halys“ in Actt. societ. Berol. mathemat. 1812 (1816 Berol.) et in Annal. Astronomicis Berolinn. pro 1823. Add. Wurm. in appendic. ad Schöllii versionem Herodoti vernaculam p. 1392—1396, qui Oltmanno adstipulatur totalemque quam dicunt defectionem fuisse statuit, ab initio usque ad finem conspicuam per horas antemeridianas.

- Xerxe Sardibus proficiscente, VII, 37 not. alia, quo tempore Lacedaemonii Isthmum muniabant, IX, 10 not.
- Edoni* (οἱ Ἑδωνοί), pop. Thracicus, V, 11 not. VII, 110. 114. eorum opp. Myrcinus ad Strymonem fl. a Dario Histiaeο dono datum, V, 11. 23. 124. Edoni cum Atheniensibus ad Daton opp. pro auri metallis pugnant, IX, 75.
- Eductio* liberorum apud Persas, I, 136.
- Eetion*, Echecratis fil., eiusque genus, V, 92 §. 5. ei datum oraculum, *ibid.*
- Egestani* (Ἐγεσταῖοι), in Sicilia, Carthaginiensium socii, V, 46 not., ubi de scriptura.
- Eion*, urbs super Strymonem fl., VII, 25 not. 113. VIII, 118. T. III p. 822.
- Elacus* (Ἐλαίους), Chersonesi Thraciae opp., VI, 140 not. VII, 22. 33 not. IX, 116 not. Elacuntii Xanthippum rogant, ut Protesilaum ulciscatur, IX, 120. cf. VII, 22.
- Elatea* (Ἐλάτεια), urbs Phocidis, VIII, 33 not.
- Elbo* (Ἐλβό), ins. in Aegypto, II, 140 not.
- Electrum* ab Eridano fluvio Graecis adfertur, III, 115 not. *) — I, 50 not.
- Eleonius*, civis Antichares consilium dat Dorico, V, 43.
- Elephantes* in Africa, IV, 191 not. III, 97 not.
- Elephantine*, urbs et insula Aegypti, II, 9. 69 not. **) 17 not. 28 not. et seqq. 69. 175 not. III, 19. 20.
- Elcusis*, Atticae opp. VIII, 65. ibi lucus deabus sacer, VI, 75. ad Eleusinem Atheniensium proelium, I, 130. Elensinem Cleomenes cum Peloponnesiis invadit, V, 74—76. Eleusine sepulti Argivi, IX, 27. Eleusinae Cereris templum, IX, 57. 101. Eleusinia sacra Cereri Matri et Proserpinae celebrata, VIII, 65.
- Elis*, Aetolorum civitas, VIII, 73.
- Elci* Minyarum oppida evertunt, IV, 148 not. post proelium ad Plataeas suos duces in exilium mittunt, IX, 77. acquissime a se Olympiae certamina administrari iactant, II, 160 not. quod tamen arguunt Aegyptii, *ibid.* Eleorum agonotheae, VI, 127. — *Eleus* fuit Onomastus, Agaei fil., unus e procis Agaristae, VI, 127. Elis vatum ferax, VIII, 27 not. Eleus vates, qui Polycratem secutus, inter Oroetae mancipia latebat, III, 132. Eleus quoque fuit Tisamenus, vates Spartanorum, IX, 33. et Hegesistratus, c. 37. cf. adn. In Eleo agro cur muli non nascantur, IV, 30.
- Eleusinia* magna quo tempore celebrantur, VIII, 65 not.
- Eleutheriae*, not. ad V, 74. ***)
- Ellopius* ager (ἡ Ἐλλοπίνη), VIII, 23 not.
- Elorus*, fl. Siciliae, VII, 154 not.
- Enagees* (piaculares), I, 61. 105 not. V, 70. 71.
- Enarees* Scythae, I, 105 not. †) divinandi artem a Venere habent, IV, 67 not.
- Enchelees*, pop. Illyricus, V, 61 not. IX, 43.
- Eneti* (οἱ Ἐνετοί), vel Veneti, Illyricus pop., ad Adriam habitant, V, 9 not. ††) puellas in matrimonium vendunt, I, 196 not.
- Enianes* cum Persis faciunt, VII, 132 not. 185. 198.
- Enipeus*, fl. Thessaliae, VII, 129 not.

*) Add. Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 121 et cf. Berghaus. Annal. Geogr. 1833 p. 321 seqq.

**) Cf. de nomine ipso A. G. de Schlegel. Ind. Bibl. I, 2 p. 134 seq.

***) Add. Dodwell. Cyclopic. Remains Tab. LI. LII.

†) Add. Pott. Etymolog. Forsch. p. XLIV.

††) Cf. Scylax in Peripl. p. 13 Gronov.

Enneacrunos, fons ad Athenas, VI, 137 not.

Enneacodoi (Ἐννεά Ὀδοί), Novemviae, loci nomen, VII, 114 not.

Enomotiae Spartanorum, I, 65 not.

Eordi pop., VII, 185 not.

Epaphus a Graecis vocatur *Apis* Aegyptiorum, II, 153 not, III, 27 not. 28.

Epaphi boves mares, II, 38 not.

Ephesus, civitas Ionum, I, 142 not. II, 10 et 158. ex Epheso ad Sardes iter, V, 54. Ephesium templum, II, 148. Ephesii obsessi a Croeso urbem suam donant Dianae, I, 26. soli ex Ionibus ab Apaturis festis arcentur, I, 147. *)

Ephialtes, Eurydemi filius, Thermopylarum proditor, VII, 213 not. seqq. eius fuga et interitus, VII, 213.

Ephori Sparta a Lycurgo instituti, I, 65 not. a Cleomene moniti Maeandrium Samium Sparta exire iubent, III, 148. Anaxandridem regem monent, ne Eurysthenis genus intreat, V, 39 not. seq. ephori, qui cum Aristone in consessu sedebant, testes advocati a Leotychide, VI, 63. 65. ap. ephoros Cleomenes rex accusatur, VI, 82. ephori noctu Pausaniam cum exercitu Sparta emittunt, IX, 9 seq. ephori in castris, IX, 76. Ephororum potestas, V, 39 not. VI, 82 not. curia, VI, 63 not.

Epicharmus, VII, 164 not.

Epicydes, Glauci pater, VI, 86.

Epidanus, vid. *Apidanus*.

Epidaurus, expugnata a Perianthro, III, 52. coll. c. 50. Epidauro oriundi Aeginetae, VIII, 43. 46. qui Epidauriis quondam subiecti ab iis deficiunt, V, 83 not. Epidauriis terrae sterilitate pressis, oleas permittunt Athenienses, et

inter eos pacta et facta, V, 82 seqq. Epidaurii ad Plataeas, IX, 28. Epidaurii Dorienses in Asia, I, 146.

Epigoni Homeri, si modo eius sunt, IV, 32 not.

Epigramma Mandroclis Samii, IV, 88. Epigrammata in Spartanos, qui occubuerunt ad Thermopylas, et in Magistiam vatem, VII, 228. tripodum litteris Cadmeis incisa, V, 59 seqq.

Epilepsia, III, 33 not.

Ἐπισκυδίον, id est, *Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, VI, 84 not.

Epistolae occulte missae, I, 123 seq. V, 35. VII, 239. VIII, 128. vid. *Litterae*.

Epistrophus, Amphimnesti pater, VI, 127.

Epium, opp. Minyarum, in Caucorum finibus, IV, 148 not. **)

Epizelus, Caphagorae filius, caecus in acie miro modo factus, VI, 117 not.

Epizephyrii Locri, VI, 23 not.

Epulae in festis, I, 31. VI, 57. epulis magnificis Xerxem excepit Pythius Lydus, VII, 27. vid. *Coena*.

Equa leporem enixa, VII, 57 not. equae tres Olympiacas victorias adeptae, ubi sepultae, VI, 103 not. equarum lac, IV, 2 not.

Equi piscibus vespentes ap. Paeones, V, 16 not. et p. 812 T. III. serpentes Sardibus comedunt, I, 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, I, 189 not. VII, 40, 114 not. III, 84 not. in exercitu Xerxis, VII, 55. equi fluviales apud Aegyptios sacri, eorum natura et descriptio, II, 71. equi silvestres candidi, IV, 52 not. equos praecipue immolant Scythae, IV, 61 et Massagetae Soli deo, III, 84

*) Locum veteris Ephesi non, ut vulgo volunt, ad vicum *Aia-Solouk* quaeri debere, sed ad ruinas, quae dimidio horae hinc distant, contendit Michaud Correspond. d'Orient. I pag. 287 seqq., ubi totam regionem illam accurate describit.

**) Bobrik. in Berghaus. Annall. geogrr. 1833 p. 185 seq. hoc oppidum exstisse putat a meridie eius loci, qui nunc vocatur *Fanari*.

- not. I, 216 not. quinquaginta ad regis sepulcrum strangulant Scythae, IV, 72 coll. c. 60. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, I, 80 not. VII, 87. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, IV, 28. apud Persas habebant nomina, III, 88. equorum regionum foetura in Babylonia, I, 192. equi Thessaliae praestantes, VII, 196. equi augurium, III, 84 not. coll. IV, 7. equi in Libya et Cyrene, IV, 170 not. equi Neptuno sacri, IV, 188 not. equos alere ad ludos in Graecia solent ditiores, VI, 35 not. VI, 125 not. equos quadriungos iungere Graeci ab Afris didicere, IV, 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrcae, IV, 22. equi Sigynnarum quales, V, 9. Indorum, III, 106. equi Nisaei Medici, III, 106. VII, 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario tributo pendi soliti, III, 90. equorum iubae pro cristis apud Asiaticos Aethiopes, VII, 70. equi hianitu Darius quomodo regnum nactus, III, 85—87. equus Mastii ipsum excutit, IX, 22. equo crura cum genibus abscisa, quod dominum straverat, VII, 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, V, 111.
- Equisonem* regis Scythiae cum rege defuncto sepeliunt, IV, 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, III, 85—87.
- Equitare* docent liberos statim a quinto anno Persae, I, 136.
- Equitatus* Xerxis quantus, VII, 81 not. seqq.
- Equites* Spartae, VIII, 124 not. cf. not. ad VII, 205 et ad IX, 85.
- Erasinus*, fl. ex Stymphalio lacu fluens, VI, 76 not. Cleomenis de eo dictum, *ibid.*
- Erechtheus*, rex Atheniensium, VIII, 41. Orithyiae pater, VII, 189. ei apud Athen. sacra adferunt Epidaurii, V, 82. eius templum in arce Atheniensium, VIII, 55 not. Erechtheus γηγενής, VIII, 55.
- Eretria*, I, 61. contra Eretriam et Athenas, duces Persarum missi, VI, 43. 94. Eretrienses Ionicae stirpis, VIII, 46. a Persis subacti, VI, 101. Susa abducti, clementer a Dario tractati, VI, 119 not. Eretriensium naves Milesii auxiliantur, ut gratiam reddant, V, 99. Eretrienses ad Salaminem, VIII, 46. in Graecorum acie ad Plataeas, IX, 28.
- Ergadeis*, T. III p. 798 seq.
- Eridanus*, fluvius, III, 115 not. Vid. *Electrum*.
- Erineon* mons, VIII, 43.
- Erinyes* Laii et Oedipi, IV, 149 not. De scriptura nominis, IV, 149 not. *) vid. *Eumenides*.
- Erochus*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Error* parit damna, VII, 10.
- Erxander*, Coispater, IV, 97. V, 37.
- Erycina*, regio in Sicilia (ἡ Ἐρυκίνη χώρα), V, 45. (ἡ Ἐρυκος χώρα), ex Laii oraculis Heraclidarum est, V, 43.
- Erythea*, ins. prope Gades, IV, 8.
- Erythrobolus* (Ἐρυθρόλη βῶλος), rubra gleba, opp. Aegypti sic nominatum, II, 111.
- Erythrae*, Ionum civitas in Asia, nomen, I, 142 not. Erythraei et Chii eandem sermonis proprietatem servant, *ibid.* cum Chiis bellum gerunt, I, 18. in acie Graecorum ad Miletum, VI, 8.
- Erythrae*, Boeotiae opp., Ἐρυθραὶ τῆς Βοιωτίας, IX, 15 not. 19. Erythraeus campus, I, 25.
- Eryxo*, Arcesilai vidua, mariti interentorem necat, IV, 160.
- Etearchus*, rex Axi, IV, 154.
- Etearchus*, Ammoniorum rex, II, 52.
- Eteocles*, Laodamantis pater, V, 61.
- Euaenetus*, Careni fil., VII, 173 not.

*) Add. Kühlstadt. Observatt. critt. de Tragice. Graece. dialect. Reval. 1832 p. 135.

- Euagoras* Laco, VI, 103.
- Eualcides*, Eretriensium dux, vir illustris, V, 102 not.
- Euboea* insula, IV, 33. magna ac beata, Cypro non minor, V, 31. ad eam proelium navale, VIII, 4 not. seqq. Euboenses Siciliam incolentes, quomodo tractati a Gelone, VII, 156 not. Euboensibus datum oraculum, quod male spernunt, VIII, 20.
- Euboeae* cava (τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης), VIII, 13 not. τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, VI, 100, ubi vid. not. Euboicum talentum (Εὐβοικὸν τάλαντον), III, 89 not. Euboicae minae (Εὐβοῖδες μνῆαι), *ibid.*
- Euclides* et Cleander, Hippocratis filii, VII, 155.
- Euelthon*, Salaminis rex, Pheretimae exercitum poscenti mulieria dona mittit, IV, 162 not. V, 104 not.
- Euenius*, Deiphoni haruspici pater, IX, 92. sacrarum Soli ovium custos, IX, 93. caecus divinationem obtinet, IX, 94.
- Euergetae* regis Persarum, VIII, 85 not. *vid. Benemeriti.*
- Euesperides* insulae, IV, 171 not.
- Euesperitae*, terram mirae fertilitatis incolunt, IV, 198.
- Eumenes* Anagyrasius Atheniensis praestantissimus in pugna navali, VIII, 93.
- Eumenidum* templum (τὸ τῶν Ποσειδῶν ἱερὸν), in Mycale, IX, 97. τὸ τῶν Ἐρινύων τῶν Λαῶν τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱερὸν, Spartae, IV, 149 not.
- Eunomus*, Polydectis filius, VIII, 131.
- Eunuchi* apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, VIII, 105 not. cf. VI, 32 et III, 49. 92 not. Eunuchorum potestas apud Persarum reges, VIII, 104 not. 105. *)
- Eupalinus*, Naustrophii fil., architectus, III, 60.
- Euphemus*, *Euphemidae*, IV, 150 not.
- Euphorbus*, Alcimachi fil., proditor Eretriae, VI, 101.
- Euphorion*, Aeschyli poetae pater, II, 156. et Cynaegiri, VI, 114, *ibi* not.
- Euphorion*, Laphanis pater, Dioscuris hospitio exceptit, VI, 127.
- Euphrates*, fl., I, 180 not. terminus Ciliciae et Armeniae, V, 52. Babylonem perfluit, I, 180 not. tortuosus a Nitocride redditus, I, 185 not. a Cyro in lacunam derivatus, I, 191. canales ab Euphrate ducti, I, 184 not. 193 not.
- Euripus*, V, 77. VII, 173 not. VIII, 15. a Graecis custoditur, VII, 182.
- Europa* a Cretensibus rapta, I, 2 not. coll. IV, 147 not. Europae filii Sarpedon et Minos, I, 173. Europa Tyria an nomen Europae dederit, IV, 45.
- Europa* Herodoti sententia Phasi Colchico, aliis Tanai Maeotico et Cinmeriis Porthmeis terminata, IV, 45 not. longitudine secundum Asiam et Africam porrigitur, *ib.* et c. 42. unde nomen acceperit, *ib.* Europae commoditates, VII, 5. extremae regiones ignotae, III, 115 seq.
- Europus* et *Europensis* s. *Euromus* et *Euromensis*, VIII, 133 not.
- Euryanax*, Doriei fil., collega Pausaniae, IX, 10. 53. 55.
- Eurybates* quinquertio, VI, 92 not. eius clades et interitus, *ibid.* et IX, 75.
- Eurybiades*, Euryclidae fil., dux classis Graecorum, VIII, 2, 42 not. in Eurybiade consilii inopia, VIII, 74. laudatur, VIII, 124.
- Euryclides*, VIII, 2.
- Eurycrates*, Polydori fil., VII, 204.
- Eurycratides*, Anaxandri fil., VII, 204 not.
- Eurydame*, Leotychidis uxor; eius genus, VI, 71.

*) Add. Ruperti ad Tacit. Annall. VI, 31 pag. 524.

Eurydemus, Ephialtae pater, VII, 213.

Euryleon, cum Dorico coloniam ducit in Siciliam etc. V, 46 not.

Eurymachus, Leontiadae pater, VII, 205.

Eurymachus, Leontiadae fil., interemtus a Plataeensibus, VII, 233.

Euryphon, Procli fil., VIII, 131.

Eurypylos, frater Thoracis Larissaei, IX, 58.

Eurysthenes, Aristodemi fil., VII, 204. et Procles gemini, Spartae reges, dissident per omnem vitam, IV, 147. VI, 52. Eurysthenis familia, magis in honore, VI, 51. eius genus nolunt interire Lacedaemonii, V, 40. familiae stemma, VII, 204. coll. VIII, 131.

Eurystheus, IX, 26. 27.

Eurytus ob gravem oculorum morbum e castris a Leonida remissus, tamen ad pugnam redit, VII, 229.

Euthynus, Hermolycei pater, IX, 105 not.

Eutychides, Sophanis pater, IX, 73.

Euxinum mare, I, 6. 72. boreale nominatur, IV, 37 not. Euxini ponti nationes, IV, 46.

Exampaeus, fons amarus et locus inter Borysthenem et Hypanin, IV, 52 not. 81. *)

Excoecatio, VIII, 116 not.

Exercitu donari apud Persas eximium, IX, 109.

Exitus rerum inspiciendus, I, 32. initio non est manifestus, VII, 51.

Exordia vett. histor. I Prooem. et T. I p. 926.

Experiundo fiunt omnia, VII, 9.

Expiandi modus (idem fere apud Lydos qui ap. Graecos), I, 35 not. I, 44. expiatio Adrastrae fratriidae, *ibid.* expiatio Deli, I, 64.

Exsecrationis formulae, III, 65 coll. not. ad VII, 231.

F.

Faba sacra Aegyptiorum, II, 37 not. **) Fabas nec serunt Aegyptii nec edunt, II, 37 not. Fabae in sortitionibus, VI, 109.

Fabula Ionibus a Cyro narrata, I, 141.

Faces pro signis in bello adhibitae, VII, 132 not. faces in certaminibus solemnibus, VIII, 98 not.

Fames immanis in castris Cambysis, II, 25. in Xerxis exercitu, VIII, 115. fames obsessorum Sestii, IX, 118. ad famem arcendam quid excogitarint Lydi, I, 94.

Fanum, vid. *Delubrum* et *Templum*.

Fato sortem destinatum effugere nemo, IX, 16 not. ne Deus quidem potest, I, 91 not. fati necessitas, I, 91. III, 43. 63. V, 92 not. — Vid. *Comm.* §. 12.

Felicitas humana in eodem fastigio non manet, I, 5. felicitas Polykratidis insidiosa, III, 40 seqq. felicitatis nulla hominibus satietas, VII, 49.

Felis amantissima foetuum, II, 66 not. felium sepulturae ap. Aegyptios, II, 67 not. felis Aegyptiorum II, 66 not. et T. I p. 932.

Ferrum in noxam hominis inventum, I, 68. ferraria officina Tegeae, *ibid.* ferruminationem primus invenit Glaucus Chius, I, 25. ferri usus in artibus, I, 25 not. I, 68 not. II, 152. III, 23.

Festinatio parit errores, VII, 10.

Festum Apaturia apud Iones et Panonia, I, 147 seq. Carnea ap. Spartanos, VII, 206 not. et Hyacinthia, IX, 7 not. Theophania apud Delphenses, I, 51. Persarum Magophonia, III, 79 not. Festa quinquennialia Atheniensium, VI, 111. Festa Aegyptiaca, II, 58 not. — 64. Apidis festum Aegyptiis a

*) Conf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 111, cui ἐξαπαῖος significare videtur ἐννέα ὁδοί, quum ἐξάν fortasse valeat *novem*.

**) Add. Bohlen das alte Indien, I p. 194—196.

- Cambyse abrogatum, III, 27–29. festum in Osiridis caesi honorem, II, 61 not. Bacchi festum apud Aegyptios, II, 48. apud Aethiopas Macrobios, III, 97. festa triennalia ap. Budios, IV, 108. Dianae Bubasti celebratum, II, 59. apud Brauronem, VI, 138. memorabili occasione Sami institutum, III, 48. Dianae Reginae apud Thracas, IV, 33. Iunoni apud Argivos, I, 31. Matri Deorum Cyziceni festum celebrant, IV, 76 seq. Minervae festum nocturnum, lucernis per totam Aegyptum accensis, II, 62. cf. c. 59. Minervae indigenae ap. Ausenses festum virginum pugna celebratum, IV, 180 not. Latonae in Buto opp., II, 59. Martis Papreii quo lignis se mutuo caedebant, II, 63 not. seq. Solis Heliopoli, II, 59. Vulcani lampadum festivitas, VIII, 98. Festi celebratio Babylonii: exitiabilis, I, 91. Festorum Graecorum nomina omnia in literam α desinunt, I, 148. cf. ad II, 48 not.
- Fibulae* vestium, quibus Atticae mulieres fodicant hominem, V, 87 not.
- Ficus* arbor in honore magno habetur, I, 71 not.
- Fidei* dandae modus apud Nasamonas, IV, 172. fides Arabum firmissima, III, 8 not. vid. *Foedus*.
- Filiae* viro maturae Babylone venduntur, I, 196. filiae Lydorum meretricantur, I, 93 not. vid. *Virgines* et *Mulier*.
- Filios* multos progeneri, Persis est honori, I, 136. filii Attagini Thebani a Pausania patris culpa soluti, IX, 88. filii Phanae Aegyptum prodentis ab auxiliariis Graecis mactati, III, 11. filios regum benigne tractant Persae, III, 15 not. filii parentum culpam luunt, VII, 134 not.
- Finitimos* Medi et Persae similiter colunt, I, 134.
- Flamma* e pectore simulacri effulget, VI, 82.
- Floribus* sternere viam prisci solent, VII, 54 not.
- Fluvios* Persae praecipue colunt, I, 138 not. Strymoni fl. Magi equos albos mactant, VII, 113. fluvio tanquam Servatori sacra faciunt Temeni posteriori, VIII, 138. Pactolus fl. auri ramenta deferens, V, 101. aurum in India per flumina devectum, III, 106. Fluvii, quorum aqua exercitum Xerxis defecit, VII, 42. 108. 196 coll. c. 21 et 187.
- Foedus* affinitate firmatum, I, 74. foederis incundi ratio apud Scythas, IV, 70. apud Arabes, III, 8. apud Lydos, I, 74. foedus a Croeso cum Spartanis initum, I, 69. 70. cum Babylonii, I, 74. cum Amasi Aegyptiorum rege, *ibid.* Polycratis cum Amasi rege, III, 39. foedus perfidum Persarum cum Barcaeis, IV, 201. foedus Hippocratis, Gelae tyranni, cum Samiis Zanclam tenentibus, VI, 23. foedus Argivorum cum Persis, VII, 150 seq. foedus hospitii a Xerxe cum Abderitis ictum, VIII, 120 cum Acanthiis, VII, 116. foederis formula, quod Graeci inter se pepigerunt, VII, 132. foederis formula, quod Mardonius cum Atheniensibus componere cupiebat, VIII, 140. cf. Formula et Pactio.
- Foemina*, vid. *Mulier*.
- Fodiendi* ratio ut terra effossa non prodeat, II, 150.
- Fons* Thestes, IV, 159 not. fons Apollinis, I, 118. *) fons Solis, IV, 181 not. fons Gargaphia, IX, 25 not. fontes Maeandri, VII, 26. fontes bituminis s. picis in Zacyntho, IV, 195 not. **) fons in arce Attica, VIII, 55. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes, III, 23 not. fons Pirene Co-

*) Cf. Creuzer. zur Gemmenkunde p. 114 coll. 98.

**) And. Chandleri Itiner. per Graec. cap. 79 p. 428 seq.

- rinthi*, V, 92 §. 2. fons quidam amarissimus, IV, 52, 81. fontes novem aquarum, vide *Novem fontes*. — Vid. *Aqua*.
- Fores geminatae* apud Aegyptios, II, 169 not.
- Formicae Indicae* canum magnitudine effodiunt sabulum auriferum, quod Indi deinde colligunt, III, 102 not.
- Formulae* in foedere stabiliendo: *ἔστ' ἄν ὁ ἥλιος* etc. VIII, 143 not. *ἔστ' ἄν ἡ γῆ* etc. IV, 201 not. *Ecospicit Sosiclis Corinthii dictum*, V, 92 §. 1 not. — *Formulae* foederis, vid. *Foedus* et *Pactio*. *formulae iurisiurandi*, I, 165 not.
- Fortunam bonam* in vita et in morte experiri difficile est, III, 43. *fortuna homini* imperat, VII, 49 §. 1 not. *fortuna consilium* aliquando superat, VII, 10. *fortunati iidem semper non sunt*, I, 207. *Fortuna differt a fato* ex Herodoti sententia, Comm. §. 12 pag. 412. IX, 91 ibiq. not.
- Forum* nullum est Persis, I, 153 not.
- Forum* (*Ἀγορῇ*), oppidi nomen, VII, 58.
- Fossa* ex Nilo in Arabium sinum ducta a Necone rege, II, 158 not. IV, 42. dein iterum a Dario effossa, II, 158 not. IV, 39. *Fossa ad Athon montem facta*, VII, 22 — 24 not. *fossae in Aegypto sub Sesostri rege effossae*, II, 108. *fossis discissa tota Babylonica terra*, I, 193. Vid. *Canalis*.
- Fratrem prae marito et liberis* uxor Intaphernis salvum cupit, et sui desiderii rationem reddit, III, 119 not.
- Frena supplicii causa* ori imposita, III, 14. Add. T. II p. 673.
- Frigoris vi* constringitur totus Cimmerius Bosphorus, IV, 28 not. Cf. *Gelu*.
- Froissarti oratio* similis Herodoteae, Comm. §. 15 fin.
- Fructus quarundam arborum*, qui iactus in ignem odore suo circumstantes inebriat, I, 202.
- Fruentum* Scythae aratores serunt vendendi causa, IV, 17. *frumentum ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advectum*, VII, 147. *frumenti ferax Assyria*, I, 193 not.
- Fulgura et tonitrua πορστῆρες*, in Xerxis exercitum ingruunt, VII, 42.
- Fulmen* in aedes Scylae regis delapsum, IV, 79. *fulmina grandes arbores aut aedificia percutiunt*, VII, 10. *fulmina in barbaros Delphis e caelo demissa*, VIII, 37 not.
- Funus Regum Spartanorum*, VI, 58. *Persarum*, *ibid.* *regum Scytharum*, IV, 71. 72. *funus et sepultura apud Aegyptios*, II, 85 seq. *Babyloniorum*, I, 198. *funus Artachaeis a Xerxe et toto exercitu celebratum*, VII, 117. cf. IX, 24.
- Fures pecuniae Sardanapalli*, II, 150. *fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia*, II, 121.
- Furiis Laii et Oedipodis templum dedicatum*, IV, 149. vid. *Eumenides*.
- Furiosus homo Cambyzes censeatur*, III, 38. *Furore actus Cleomenes se ipse lacerat*, VI, 75. cf. 84.
- Furor* conspectis numinibus exortus, III, 85 not.
- Fustuaria pugna* apud Aegyptios in sacris, II, 73 not.

G.

- Gades* (τὰ Γάδιχα), extra Herculis columnas, IV, 8 not.
- Gaeson* fl., IX, 97 not.
- Galea* Corinthiaca; *galea et scutum ex Aegypto ad Graecos pervenit*, IV, 180 not. et cf. VII, 63. *galea regiae dignitatis signum*, II, 162 not.
- Galepsus*, Graeca urbs, T. III pag. 825. VII, 122 not.
- Gallaica regio*, actate Herodoti Briantia nominata, VII, 108 not.
- Gamori Syracusani* (Γαμόροι, i. e. γεωμόροι, praediorum possessores), VII, 155 not. et not. ad VI, 22, coll. V, 77.
- Gandarii pop.*, III, 91 not. Exc. T.

- II p. 648 seq. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, VII, 66.
- Garamantes* pop. et eorum mores, IV, 174 not. et 183 not. *)
- Gargaphia* fons in Erythraeo campo, IX, 25 not. 49. 50.
- Gaueus* Temeno oriundus, VIII, 137.
- Gebeleizis*, deus Getarum, IV, 94 not.
- Gela*, urbs Siciliae a Lindia condita, VII, 153 not. sub Hippocrate tyranno floruit, c. 154 et VI, 23. cives (οἱ Γελῶται), postea maxima ex parte a Gelone Syracusas transducti, et urbs Hieroni fratri permissa, VII, 156.
- Geleon*, Ionis fil., V, 66. *Geleontes* T. III p. 799.
- Gelo* (cuius progenitor ex insula Telo, proavus hierophanta in Gela, VII, 153.) not. ad III, 125. primum satellites Hippocratis Gelae tyranni, in bello emittit, VII, 154. mortui Hippocratis filiis imperio feudatis, Gela potitus, mox Syracusas occupat et omni modo munit et auget, c. 155 seq. cf. c. 145. a Graecis ad societatem adv. Persas invitatus, legatos opprobriis obruit negatque se auxilium laturum, ni summa ipsi committatur imperii, VII, 157—162. et privatim sibi cavet a Persis, pecunia Delphos missa, c. 163 seq. cum Poenis in Sicilia bellum gerens eodem die, quo Graeci Persas ad Salaminem, Amilcarem vicat, c. 165 seqq. not. Gelonis res, opes etc. VII, 145 not. 154 seq. not. aetas, VII, 145 not. mores et indoles, VII, 156 not. naves, VII, 158 not.
- Gelonus*, Herculis fil., IV, 10.
- Gelonus*, lignea urbs Budinorum, IV, 108 not. a Persis incensa, c. 123. *Geloni*, origine Graeci, eorumque mores, IV, 108 not. seq.
- Gelu* maximum in septentrionalibus terrae plagis, IV, 28 not.
- Genealogia* Hecataei ab Aegyptiis sacerdotibus explosa, II, 143 not. vid. *Stemmata*.
- Generationes* hominum tres conficiunt centum annos, II, 142 not. cf. VI, 98.
- Genitura* Indorum nigra, III, 101. vid. not.
- Geographiam* ex professo tractat Herodotus, IV, 26 seqq. IV, 168 seqq. II, 15 seqq. Geographicae tabulae, IV, 36. V, 49 not.
- Geometria* ab Aegyptiis ad Graecos pervenit, *Herodoti sententia*, II, 109 not.
- Gephyraei*, familia Athen. origine Phoenices, ex Eretria Athenas migrarunt, V, 57 not. 62 not.
- Geraestus*, Euboeae oppid., VIII, 7 not. IX, 105.
- Gergis*, Arizi fil., imperator in Xerxis exercitu, VII, 82.
- Gergithae* Teucris, VII, 43. priscorum Tencrorum reliquiae, V, 122 not. T. III p. 816.
- Germani* Persarum poster, T. I p. 928. **)
- Germanii*, Persarum gens, I, 125 not.
- Gerontes* Spartae, I, 65 not. VI, 57.
- Gerrhus* locus, IV, 53 not. *Gerrhi*, pop. Scythia subiectus, c. 71.
- Gerrhus*, fl. Scythiae, IV, 19 not. 47. describitur, c. 56 not.
- Geryonis* vaccae, IV, 8 not.
- Getae*, IV, 93 not. immortales, a Dario subacti, IV, 93 not. dein exercitum Darii sequuti, c. 96. eorum daemon Zalmoxis, c. 94 seq.
- Gigas*, vid. *Homo*.
- Gigonus*, urbs regionis Crossaeae, VII, 123 not.
- Giligammae*, populus Afer et. eius descriptio, IV, 169 not.
- Gillus* Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reducit, qui

*) Add. Heeren. in Annall. Gottingg. 1833 nr. 168 p. 1668.

**) Add. Ritter. Vorhalle p. 305 seq. 307. Possart. Pers. Gramm. (1831 Lips.) p. 3. Pott. Etymolog. Forsch. p. XXXV. edit. nostr. Herod. T. III p. 823.

- frustra cum per Caidios reducere Tarentum conatur, III, 138.
- Gindanes*, pop. Africae; mulierum fasciae ex pellibus, IV, 176 not.
- Glacie* constrictus Cimmerius Bozporus, IV, 28 not.
- Glaucou*, Leagri pater, IX, 75.
- Glaucus* Chius ferruminationem ferri invenit, I, 25 not. *)
- Glaucus*, Epicydis fil., depositum suscipit ab hospite Milesio, quod postea suscepisse negat, VI, 86. Pythiam consulit an iureiurando pecuniam intervertat, VI, 86. eius genus funditus interit, *ibid.*
- Glaucus*, Hippolochi fil., I, 147 not.
- Glisantem* et Tanagram Thermodon interfluit, IX, 43 not.
- Gnomonis* inventores Babylonii, II, 109. cf. not.
- Gnurus*, Lyci fil., Anacharsidis pater, IV, 76.
- Gobryas*, e magi occisoribus, III, 70. 73. VI, 43 not. colluctatus cum Mago, c. 78 not. Gobryae factum multis celebratum, III, 78 not. Mardonii pater, VII, 82. eius consilium de abeundo e Scythia Dario datum, IV, 132. 134. eius uxor, Darii soror, VII, 5. filia, uxor Darii, c. 2. **)
- Gonnu*, urbs Thessaliae, VII, 128 not. 173. — V, 63 not.
- Gordias*, Midae pater, I, 14. 35. VIII, 138. avus Adrasti, I, 35. 55. T. I p. 926. Gordias Perian-dri filius, III, 53 not.
- Gorgo*, Cleomenis filia, V, 48 not. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora, c. 51. eadem Leonidae uxor, Demarati tabellas aperiri monet, VII, 239 not.
- Gorgonis* caput ex Africa adfert Perseus, II, 91. ***)
- Gorgus*, Salaminis Cypriae rex, V, 104. VIII, 2. 11. urbe spoliatus a fratre, V, 104. Persarum auxilio eam recipit, c. 115.
- Gorgus*, Chersis fil., dux in classe Xerxis, VII, 98.
- Gossypium*, III, 106 not. coll. VII, 65.
- Graccia*, coelitemperiem longe praestantissimam sortita, III, 106. paupertatis alumna, hospes virtutis, VII, 102. cf. not. non imperatorum indiga in bello Pers. sed exercitus, VII, 161. 162. in eam primi a Dario exploratores missi, III, 135—138. Graccia, regnante Dario, Xerxe et Artaxerxe, per tres generationes, plus mali passa, quam per viginti antea, VI, 98. Graciae fines, VIII, 47 not.
- Graeci*, partim Iones, Pelasgicae maxime stirpis, partim Doreas, Hellenicae stirpis, I, 56 not. — 59. cf. II, 51. iam a priscis temporibus a barbaris distincti, utpote dexteriores, I, 60. cf. IX, 59. 79. Phoenices Cadmo duce (cf. IV, 147 et II, 49.) iis et alias res ad doctrinam spectantes et literas adferunt, V, 58 seqq. Graeci a sinistra manu ad dextram scribunt, II, 36. a Babyloniiis polum, gnomonem et duodecim diei partes acceperunt, II, 109. geometria vero Herodoto ex Aegypto ad eos transisse videtur, II, 109. item scutum et galea, IV, 180. Ab Aegyptiis duodecim deorum nomina, (cf. II, 4, ubi Aegyptii sacerdotes) Bacchi certe cultus, ad eos pervenerunt, II, 49 seq. cf. c. 43. et pompae solemnes et supplicationes, II, 58. Cabirorum vero mysteria (quae etiam Aegyptii celebrant, III, 37) Pelasgi e Samothracia adtulerunt, II, 51. Graecorum deorum actas cum Aegyptiorum collata,

*) Haud satis recte opinor a Müllero V. Cl. in Archaeolog. Compend. p. 39. *Glaucus* hic ponitur in Olymp. XL, 4 — LV, 1 sive 617 a. Chr. n.

**) De *Gobryae* nomine disserit Pott. Etymolog. Forsch. p. XXXV similes quasdam allerens voces, in quibus *pulcritudinis* inest significatio.

***) De Gorgonum fabulis cf. Völcker, in Schulzeitung 1832 pag. 1051 seqq.

II, 143—146. Graeci ex hominibus natos Deos et hominibus similes habent, I, 131. Graecanicus Iupiter, IX, 7. dei Graeciae praesides, V, 92. dei Graecis communes, IX, 90. cf. VI, 68. festorum Graecorum nomina in eandem desinunt literam, I, 148. vid. *Festum*. Graeci diem, quo defunctus est pater, festum agunt, IV, 26 not. vestitum Minervae et aegidas a Libyssis adoptant, IV, 189. Graecorum et Lydorum leges similes, I, 94. Graecorum coenae a Persis contemptae, I, 133. cf. IX, 82. Graeci ludos Olympicos celebrant, et non de pecuniis sed de oleae corona contendunt, VIII, 26. puerorum amarihus dediti, I, 135. — Merces accipiunt a Phoenicibus, I, 1. III, 107. 111. Graeci inde a Psammiticho rege cum Aegyptiis commercia habent, II, 154. cf. c. 152. solam Naucrati emporium habent, II, 178. 179. a Cambysis tempore, frequentes in Aegyptum veniunt et mercandi et militandi causa, III, 139. cf. II, 154 et III, 4 not. Graeci sub Psammenito militant, III, 11. Graecorum scriptura diversa ab Aegyptiis, II, 36 not. Graecorum commercium cum Ponti Euxini accolis, VII, 147 not. Graecae sententiae Persis, aliis tributae, III, 71 not. 72. 80 not. V, 4 not. V, 24. VII, 10 §. 4 not. coll. VII, 102 not. et 152. Graecae religiones et sacra, ad alias gentes translata, VII, 53 not. Graeci qualem reipubl. liberam naturam constituunt, III, 80 not. Graeci in nominibus imponendis aliquid spectant, VI, 63 not. Graeci nefas habent sacra sua cum alienigenis communicare, VI, 81 not. Graeci triste putant, nullam prolem habere, VI, 86 §. 3. Graeci parentum culpam in posteris puniri putant, VII, 137 not. coll. 134. Graeci Asiam incolentes (*recensentur*, I, 142—150.) a Croeso subacti, I, 26 seq. Lydorum imperio a Persis everso, Sardes legatos mittunt ad Cyrum, I, 141.

qui Lacedaemoniis contemtim respondet, I, 152 seq. Cambyses e Graecis Iones et Aeolenses, a patre pro servis acceptos, secum in Aegyptum ducit, II, 1. III, 1. 25. Dario in bello Scythico pontem in Istro factum custodiunt, IV, 97. seq. cf. c. 137—139. — a Persis deficiunt, Aristagora auctore, V, 29—37. Iones Atheniensium ope, Sardes capiunt, V, 100 seq. inde Bellum Persicum, cf. V, 97 et vid. Athenienses. — Graeci Asiatici denovo a Persis subacti, VI, 31—33 et praec. c. 42. a Graecis (Europam incolentibus) Darius terram et aquam poscit, VI, 48. cf. VII, 32 et 131 seqq. Pugna Marathonica, VI, 111 seqq. Darius novam expeditionem adversus Graecos parat, VII, 1. quam Xerxes suscipit, c. 8—19. cf. VII, 239 et cap. 133. Xerxe adhuc Sardibus versante, Graeci mutuas inimicitias dissolvunt, VII, 145 seq. eoque Graeciam iam invadente, alii eorum Persis terram et aquam dant, VII, 138. cf. c. 178. ceteri hos Delphico deo decimandos iurant, VII, 132. Graeci Thraciam incolentes cum Xerxe militant, VII, 185. cf. VIII, 66. Graeci meliora sentientes, legatos in Isthmum mittunt, qui pro salute Graeciae deliberent, VII, 172 cf. 145. Argivi societatem Graecorum recusant, c. 148 seqq. Graecorum legati in Siciliam ad Gelonem missi, c. 153 seqq. Graeci a Coreyraeis frustrati, c. 168. et a Cretensibus, c. 169 seq. Thesalos socios amittunt, c. 172—174. Decernunt ad Thermopylas et Artemisium barbarum introitu in Graeciam prohibere, c. 173 seqq. Graeci ad Thermopylas Persam expectant, 202 not. seqq. mox de receptu consultant, c. 207 seq. cf. c. 219 seqq. 222. Graeci Olympicos ludos agunt, Xerxe Thermopylas expugnante, VIII 26. cf. VII, 206. — Graecorum classis ad Artemisium, VIII, 1 seq. de receptu ad Isthmum deliberant, c. 4 et 18. cf. c. 49 seqq.

et 74 seq. Salaminem petunt, c. 40. deliberant quo loco pugna navali decernant, c. 49 seqq. a Themistocle illuduntur, c. 74 seqq. Reversentur Graeci, qui naves ad Salaminem miserunt, VIII, 43—48. Pugna navalis ad Salaminem, c. 81 seq. ibi Graecorum praestantissimi, c. 93 seq. duces virtutis praemium accipiunt, c. 123 seq. Andrum ins., ultra quam Xerxis classem prosequi nolunt, obsident, c. 111 seq. cf. c. 107 seqq. Salaminem redeunt et dona diis dedicant, c. 121. — Graeci Isthmum muniunt, VIII, 71. IX, 10. Mardonio ex Attica in Boeotiam se recipiente, Eleusinem conveniunt, indeque cum Atheniensibus Erythras petunt, IX, 19. Graecorum acies ad Plataeas, IX, 28 not. — 30. Oëroën ins. petunt, c. 50 seqq. Pugna ad Plataeas, c. 59 seqq. qui Graecorum ibi fortissime pugnarint, c. 71 seqq. praedam, exentis deorum donariis, dividunt, c. 81. Thebas obsident, c. 86 seqq. — Classis Graecorum ad Aeginam collecta, VIII, 139 seq. ultra Delum navigare non audet, c. 132. denique Samum navigant, IX, 96. coll. c. 90 seqq. Pugna ad Mycalen, IX, 102 seqq. eorum praestantissimi cap. 105. Graeci Samum reversi Iones insulares in commune sociorum recipiunt, IX, 106. versus Hellespontum profecti, pontes rescissuri mox Lacedaemonii domum navigant, Athenienses Sestum obsident, IX, 114 seqq. Graecorum libertatis studium summum, VI, 9 not. mos in pugna navali, VI, 12 not. conventus in Isthmo, VII, 133 not. coll. VII, 145 not.

Graeci Scythae, IV, 17 not. *) coll.

c. 108. Graeci Tyritae ad Tyrae fl. ostium, IV, 51.

Gramen in Scythia bilem pecoribus auget, IV, 58 cf. not.

Gratiarum collis ap. Macas in Africa, IV, 175 cf. not. gratiarum cultus apud Graecos, II, 50 not.

Graviditatis octo-decem menses apud veteres, VI, 63 not. 69 not.

Grinus, Aesanii fil., Theræ insulae rex, IV, 150 not.

Grues, plagae Scythicae hyemem fugientes, super Aegyptum confugiunt, II, 22.

Grynea (Γρύνεα), Aeolensium civitas, I, 149 not.

Gryphi, aurum servantes ap. Arimaspos, III, 116 no. IV, 13. 27. not. IV, 79 not. **) Gryphi in aetate in artis operibus Graeci, IV, 152 not. Exc. T. II p. 655. gryphi fabula et traditiones variae, Excurs. T. II p. 653 seq.

Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus, I, 14 not.

Gygaea palus perennis: proxima Alyattis sepulcro, I, 93 not. ***)

Gygaea, Amyntae filia, V, 21, VIII, 136. Bubari collocata a fratre Alexandro, V, 21. VIII, 136.

Gyges, Dascyli fil., Candaulis satelles, I, 8 not. I, 12 not. 91. Candaulem, ab uxore eius adactus, interficit regnumque Lydorum suscipit, I, 8—13. coll. c. 91. primus barbarorum (post Midam, Phrygiae regem) Delphis donaria ponit, I, 14 not. Colophonem capit, *ibid.* eius fil. Ardys, I, 15. Gygis divitiae celebratae apud Graecos, I, 14 not. bellum cum Magnesiis, I, 14 not. tempus regni, I, 14 not. annulus T. I p. 34. †)

Gyges, pater Myrsi, III, 122. V, 121.

*) Add. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 p. 81 coll. 110.

**) Add. Raoul-Rochette in Journ. d. Savans 1832 Janv. p. 48 de gryphis, qui in Panticapaei numis inveniuntur.

***) Cf. Chandleri Itin. cap. 78.

†) Add. Creuzer. Beiträge zur Gemmenkunde p. 133.†

Gymnici ludi a Chemmitis in Aegypto celebrati, II, 91 not.

Gymnopaediae, solenne ludicrum Lacedaemoniorum, VI, 67 not.

Gyndes fl. Armeniae, V, 52. ex Martienis in Tigrin fluit, I, 189 not. a Cyro in cccxl. rivos diductus, I, 202. V, 52. *)

Gyzantes Afri, simiis vescuntur, IV, 194 not.

H.

Haemus, mons Scythiae, cuius e iugis tres fluvii manant, IV, 49 not.

Haliacmon, fl. Macedoniae, VII, 127 not. T. III p. 826. **)

Halicarnassus civitas Doriensium, II, 178. Pedasensibus vicina, VIII, 104. ab Apollinis Triopii ludis celebrandis exclusa, I, 144 not. ***)

Halicarnassensis (*Ἀλικαρνησσεύς*), Herodotus fuit, I, pr. cf. not. Halicarnassenses, Dóricae gentis, inter navales Xerxis socios sub regina Artemisia, VII, 99.

Halys, fl. (nunc *Kisil-Irmak*) I, 6 not. ex Armenio monte ortus, inferiorem fere Asiam disternit, I, 72. Phrygiam radit, V, 52. VII, 26. Thaletis Milesii ope a Croeso traiectus, I, 75. intra Halyn fluvium populi a Croeso subacti, I, 6 not. 29. cf. not.

Hamilcar, vid. *Amilcar*.

Hanno (*Ἰάνων*), Carthaginiensis, Amilcaris pater, VII, 165 not. T. III p. 827.

Harmathres et *Tithaeus* Xerxis equitatu praefecti, VII, 88.

Harmatides, Dithyrambi pater, VIII, 227.

Harmocydes, Phocensium dux, vir-

tute spectatus, Mardonii equitatum excipere paratus, IX, 17.

Harmodius, et *Aristogiton*, Hipparchi interfectores, V, 55. liberatores Athenarum, VI, 109. 123.

Harpagus Medus, Astyagi familiaris, iussus Mandanae filium interimere, puerum regis bubulco tradit exponendum in montium ingis, I, 108—116. cf. cap. seqq. ab Astyage ad coenam invitatus, inscius sui filii carnes comedit, c. 118. 119. Cyrum ad defectionem ab avo excitat, c. 123 seq. Astyagi, a Cyro capto, insultat, c. 129. Cyro consilium dat adv. equitatum Lydorum, I, 80. Mazari defuncto adv. Lydos rebellantes succedit, et Ioniae oppida aggeribus iactis capit, I, 162 seq. 169. bellum infert Caribus et Lyciis, I, 171—175. et inferiorem Asiam Cyri potestati subiicit, I, 176.

Harpagus alius, Persa, capit Histiaeum vivum et in crucem agit, VI, 28. 30.

Hebae tesseram dat Leotychides militibus, IX, 98.

Hebrus, fluv. Thraciae, IV, 90 not. VII, 59.

Hecataeus, Hegesandri fil., Historiarum scriptor, genus suum a deo repetit; ab Aegyptiis sacerdotibus irrisus, II, 143 not. seq. Aristagorae bellum adv. Persas dissuadet, V, 36 not. et Lerum insulam munire monet, c. 125. disserit de Pelasgis iniuria ex Attica eiectis, VI, 137. ab Herodoto acerbius notatur: Comm. §. 8. — Eius scripta multum propagata atque Herodoto cognita, Comm. §. 9. Hecataeus, criticus rerum scriptor,

*) Peregrinatori Anglo, nomine Keppel, Arabes, quibus viae ducibus utebatur, idem de Cyro fluvium exsiccante narrarunt, quod Herodotus enarravit. Vid. Götting. Anz. 1831 nr. 106 p. 1061. Caeterum Herodoti locum I, 189 tractat E. S. Bring. in Diss. Historica in difficiliore aliquot Herodoti locos, Londini Goth. 1829. P. I p. 2 seqq.

**) Conf. Clarke Travels II, 3 p. 307. 316.

***) De *Halicarnasso* vid. quoque Prokesch in Annal. Vienn. LIX. Anz. Bl. p. 2 seqq. et Michaud Correspond. d'Orient. II p. 489 seqq.

- Comm. §. 10; Ionica dialecto scripsit, Comm. §. 14.
- Hecatonnesi* (Ἑκατόν νῆσοι, *Centum insulae*), I, 151 not.
- Hector* natu maior et virtute praestantior Alexandro, III, 129.
- Hegesander*, Hecataei pater, V, 125. VI, 137.
- Hegesicles* et Leon, Sparta reges, I, 65 not.
- Hegesipyla*, Olori, regis Thracum, filia, Milliadi collocata, VI, 39 not.
- Hegesistratus*, Sigei tyrannus, V, 94 not.
- Hegesistratus*, civis Eleus, Telliadarum praestantissimus, in Mardonii exercitu vates; e Spartanorum custodia evaserat, praecisa sibi anteriore pedis parte, IV, 37 not.
- Hegesistratus*, Aristagorae filius, legatus Samius, IX, 90. not. 91.
- Hegetoridas* Cons; eius filia a Mardonio rapta, IX, 76.
- Hegias*, Tisameni frater, IX, 33 not.
- Helena*, Tyndari filia, et eius raptus, II, 112 not. et 113 not. seqq. V, 94. IX, 73 not. Helenae templum Therapnae, VI, 61 not. eadem, Hospita Venus, II, 112. dea lunaris, not. ad II, 112.
- Helice* (Ἑλίκη), in Peloponneso opp. Achaeorum, I, 145 not.
- Heliconius* Neptunus, I, 148 not.
- Heliopolis* (Ἡλιούπολις), urbs Solis in Aegypto, II, 3. 7 not. 8. 9 not. 59. 63. Heliopolitae Aegyptiorum peritissimi antiquitatis, II, 3. *)
- Helisyci* in Sicilia bellum gerunt, VII, 165 not.
- Hellae*, Athamantis filiae, sepulcrum, VII, 58 not.
- Hellanicus*, Herodoti suppar, Ionica scripsit dialecto, Comm. §. 14 coll. §. 8.
- Hellen*, Dori pater, I, 56 not.
- Hellenica* gens, eiusque migrationes variae, I, 56 not. 57. cf. Graeci.
- Hellenium* templum Naucrati in Aegypto, communi consilio a Graecis exstructum, II, 178.
- Hellenodicae*, vid. not. ad V, 22.
- Hellespontus*, IV, 38. eius longitudo et latitudo, IV, 85 not. cf. VII, 34 not.
- Hellesponti urbes*, VI, 33. eum transiit Darius, V, 11.
- Hellespontus* coniungitur a Xerxe, VII, 33. denuo ponte iunctus, VII, 36. priore ponte rupto a Xerxe castigatus, VII, 35. postea phiala aurea et gladio Persico donatus, VII, 54. Hellespontus latiorisensu, IV, 38 85. 95. VI, 33 not. VII, 137 not.
- Hellespontii* in Xerxis classe militantes custodiunt pontes, VII, 95.
- Hellespontias* ventus (ὁ Ἑλλησποντιῆς), VII, 188. cf. not.
- Hellopius* ager (ἡ Ἑλλοπία μοῖρα), VIII, 23 not.
- Helotae* Spartanis in bello additi, VII, 202 not. Vid. *Hilotae*.
- Hephaestenses* (Ἡφαίστιες), in Lemno, VI, 140 not.
- Heraclea* Siciliae ab Hercule condita, V, 43 not.
- Heracleoticum* Nili ostium, Exc. ad II, 17 p. 906.
- Heracidae*, Sardium reges, ex Iardani ancilla et Hercule geniti, I, 7 not. seq. cf. c. 13. Heracidarum satelles Gyges in oraculo nominatur, I, 91. Heracidarum est Erycis regio in Sicilia, V, 43. Heracidae in Peloponnesum redire conati, IX, 26.
- Heracides* Ibanolidis fil., insidias Persis struit, V, 121.
- Heracides*, Aristodici Cymaei pater, I, 158.
- Heracides*, Aristagorae Cymaei pater, V, 37.
- Heracopolis*, IV, 90 not.
- Heraeum* (Ἡραῖον), opp. Thraciae, IV, 90 not.
- Heraeum* Sami, I, 70 not. III, 60 III, 123 not. IV, 88. 152 not.

*) Conf. Clarke Travels II, 2 p. VII seq. p. 100 seqq.

- Heraeum Argi** VI, 81 not. **Plataea-**
rum, IX, 52 not. 61 not.
- Herceus Iupiter** (Ζεύς Ἑρκείος, i. e.
domus praeses), VI, 68 not.
- Hercules**, antiquus deus apud Ae-
gyptios, ex XII. deorum numero,
II, 43 not. 145. Iovem conspicere
cupit, II, 42 not. eius oraculum,
II, 83. templum ad Canobicum
Nili ostium, asylum fugitivorum,
II, 113 not. Hercules antiquissi-
mum templum Tyri, II, 44 not.
inde Thasii Herc. templum deri-
vatum, *ibid.* Hercules Aegyptio-
rum qui sit, II, 42 not. II, 43
not. Phoenicum, II, 44 not. et Bu-
siridis, II, 45 not. flammis absum-
tus, VII, 198 not. Herculi fontes
calidi conserrati, VII, 176 not.
— Hercules, Amphitryonis et Alc-
menae fil., incognitus Aegyptiis,
II, 43. apud Graecos novissimus
deus, II, 145 not. seq. cf. c. 43
not. Hercules Olympius, et Her-
cules heros *distinguuntur*, II, 44
not. de Herculis in Aegyptum ad-
ventu fatua Graecorum fabula,
II, 45 not. Hercules, Geryonis bo-
ves agens, in Scythiam venit, ibi-
que ex Echidna tres gignit filios,
quibus arcum et cingulum relin-
quit, IV, 8 not. — 10. Scythar-
um deus, IV, 59 not. eius vesti-
gium petrae impressum, IV, 82
not. — Hercules a Iasone et Ar-
gonautis relinquitur, VII, 193. ei
ardenti opem fert Dyrras fl., VII,
198 not. — Herculis templum in
Cynosarge Athen., VI, 116. ad
Marathonem, VI, 103 not. 116.
ara ad Thermopylas, VII, 176
not. — ex Hercule et Iardani an-
cilla prognati Heraclidae, Lydo-
rum reges, I, 7. *) Hercules, Hyl-
li pater, auctor generis Leonidae,
VII, 204. VIII, 131.
- Herculeae columnae**, II, 33. IV, 8
not. 42. 43. 181 et 185.
- Hermion**, Lasi pater, VII, 6.
- Hermione**, Dryopum civitas in Pe-
loponneso, VIII, 73 not. Hermio-
nenses Samiis profugis Hydream
ins. tradunt, III, 59. tres naves
praebent ad Salamina, VIII, 43
not. ad Plataeas militant, IX, 28.
- Hermippus** Atarnites, VI, 4.
- Hermolyceus** Atheniensis, Euthyni fi-
lius, in pancratio celebris, IX, 105
not.
- Hermophantus**, dux contra Persas
ad Sardes, V, 99.
- Hermopolis** urbs, II, 67 not.
- Hermotimus** Pedasensis inter eunu-
chos apud regem magnae aucto-
ritatis, VIII, 104. exsectorem suum
Panionium diro modo ultus, VIII,
105. 106.
- Hermotybies**, Aegyptiorum pugnato-
res, II, 164 not. — 168. IX, 42.
tantum rei militari vacant, II, 165.
168, ubi et alia. cf. VII, 89. et
vid. *Calasiries*.
- Hermus**, Aeolidis amnis, I, 55 not.
80 not. V, 101.
- Herodotus**, tempus, quo vixit,
Comm. §. 1; nomen, *ibid.*; pa-
tria, Comm. §. 2; parentes, *ibid.*;
educatio, Comm. §. 3; imagi-
nes, Prooem. et Comm. §. 6 fin.,
cum Panyasi poeta cognatus,
Comm. §. 3, sed cum Choerilo
poeta nullum commercium habet,

*) Hunc Herculem Alcaeii patrem et regem Lydiae abavum pro regni Assyriaci fundatore et principe haberi vult auctor Italus, qui ad hunc ip-
sum, quem Assyrium inde vocat *Herculem*, refert Herculis imaginem, quae
in vasorum Vituloniae nuper repertorum uno comparet, addita inscriptione
Noino Noinia, in qua ipsa *Nini*, quem unum de Herculis posteris tradit
Herodotus l. l. nomen cognosci vult. Vid. Lettera di Principe di Canino
contenente la descrizione del suo museo di Antichità Etrusche aggiuntovi
un articolo inedito sovra una coppa che rappresenta l'Ercole Assirio, Milano
1833 p. 12 seq. Qui idem vir doctus in annorum, qui Heraclidarum re-
gum stirpi vulgo tribuuntur DV, numero a librariis errorem commissum esse
putat, p. 13. 14.

ib.; Samum commigrat ibique aliquamdiu commoratur (§. 3), (not. ad III, 60. VI, 14) historiae scribundae operam dans, Comm. §. 4; itinera, Comm. §. 7: quomodo et quo tempore itinera instituit, *ib.* p. 390, quando et quâ viâ in Aegyptum venit, *ib.* p. 392. in Babylonia fuit et ultra etiam progressus est, *ib.* et not. ad I, 178. 193. coll. VI, 119, non fuit in Carthagine (cf. not. ad IV, 43), sed probabiliter in Libya ac Cyrene, II, 28 not. IV, 167 not. Comm. §. 7 p. 393. Italiam inferiorem et Siciliam permeavit, Comm. §. 7 p. 397. in Palaestina interiori non penetravit, Comm. §. 7 p. 392. not. ad II, 104. 106. Caspium mare non vidit, not. ad I, 202 fin. Pontum Euxinum, neque vero paludem Maeoticam adiit, Comm. §. 7 not. ad IV, 86, 87. 99. Arabiam non vidit, not. ad III, 107. Spartae fuit, not. ad III, 55. VII, 214. Thermopylas visit, VII, 225 not. Thraciae partem tantum novit, Comm. §. 7 p. 396. not. ad V, 2. 10 coll. IV, 81, in Colchide fuit, not. ad II, 104.— Athenis aliquamdiu vixit, Comm. §. 4 not. ad V, 77. Herodotus Olympiae, Athenis, Corinthi, Thebis opus suum vel certe quasdam eius partes recitavit, Comm. §. 4. — Thurios discedit, Comm. §. 5 et T. II p. 661, hinc *Thurius* vocatus, Comm. §. 6. Thuriis usque ad extremum diem in opere suo perficiendo occupatus (Comm. §. 4 coll. not. ad IV, 46. 99. V, 27. 44. IV, 15. IX, 73), quod tamen vel sic imperfectum remansit, Comm. §. 4. not. ad I, 206. VII, 213. coll. VIII, 104, 132. IX, 122. — Herodoti mors, sepulcrum, tumuli inscriptio, Comm. §. 6 not. ad VI, 43; Athenis cenotaphium probabiliter habet, *ib.* Herodotus accurate indicat, unde in historia sua quaeque hauerit, Comm. §. 8. 10. Fontes historiae, Comm. §. 8 seqq. nec Xanthi nec Charonis scripta compilavit, Comm. §. 8, nec Hel-

lanici, quem saepius notat, Comm. §. 8 (Vid. *Hellanicus*); e sophistis quaedam sumsisse videtur et philosophis, Anaxagorâ, aliis, Comm. §. 9; undefactum, ut barbaris Graeca subinde tribuat, Comm. §. 9; in rebus Aegyptiacis quosnam consuluerit, Comm. §. 10. not. ad II, 3. 99; cur nonnulla omiserit, not. ad II, 15. 28; a sacerdotibus Aegyptiis haud deceptus, Comm. §. 10, sed mysteriis initiatus (II, 51. 170 not. 171. coll. 3. 45. 46. 65), religioneque obstructus multa, quae ad sacra arcana spectant, silentio premit, Comm. §. 10, et T. II p. 645. logographorum (Comm. §. 9. init.) viam deserit et critica ratione agit, Comm. §. 10 cf. not. ad I, 182. II, 21. 23. 156. IV, 173. VI, 121. VII, 6. 20. 150. veri studium vel in rebus miris dubiisve conspicuum, *ibid.*; hinc nec superstitiosus (cf. not. ad VII, 133. 189. VIII, 8. 77. IX, 65), nec male credulus nec ullotimore captus (VIII, 123), Comm. §. 10, a mendacio alienus, *ibid.* et not. ad V, 50; oracula, portenta, alia eiusdem generis cur tam diligenter enarret, Comm. §. 10. 12. not. ad VI, 98; Atheniensibus magis quam Spartanis atque Corinthiis (not. ad VIII, 94) favisce fertur, Comm. §. 10, not. ad VI, 108. VII, 102. VIII, 2. VII, 139. IX, 21. ambitus operis, Comm. §. 11; consilium et finis operis ad epici carminis rationem conformati, Comm. §. 12, hinc maxima cum Homero et Aeschylo cognatio, *ib.* operis inscriptio et divisio, Comm. §. 13, animo conceptam habuit operis descriptionem, not. ad V, 22; digressiones amat, not. ad I, 23. 56. 131. III, 60. IV, 30. 145. 167. V, 55. 92 §. 2. VII, 171. dialectus Ionica eiusque inconstantia, Comm. §. 14 et cf. not. ad I, 77. II, 121. III, 2. 48. V, 8. VI, 69. — orationis virtutes, suavitas, veritas, simplicitas, perspicuitas, Comm. §. 15 et cf. not. ad I, 8. 9. 64. 74. 86. IV, 127.

VI, 68. eius orationem imitari studuerunt Theopompus et Xenophon, Comm. §. 15; et Sophocles, Comm. §. 5. Excurs. T. II p. 656 not. ad I, 2. III, 119. Thucydidi praefertur ab antiquis Herodotus, Comm. §. 15; laudatores et detractatores, glossatores, Comm. §. 16; epitome operis a Theopompo scripta, Comm. §. 13. 15 fin. 16 in. Herodotus auctor non est Vitae Homeri, Comm. §. 16 fin.; neque Assyriacam historiam conscripsit, not. ad I, 106. Codices Herodoti, Comm. §. 17; editiones, Comm. §. 18; Herodoti exemplaria iam olim mendosa, Comm. §. 14. hinc plura vitia, quae codd. ope tolli nequeant, *ibid.* et not. ad VII, 162. 145. 89. VIII, 73. IV, 79. IX, 122; vitia in numeris: I, 7. 32. II, 9. 145. VII, 187. IX, 29. *Herodoti* sententia de diis publice receptis, Comm. §. 12 not. ad VII, 57. VIII, 77; de divino numine et mente, Comm. §. 12. not. ad VII, 10 §. 5. VIII, 13. III, 108. IV, 166; eius appellationes variae, *ibid.* de fato, quod evitari nequit (I, 91. III, 43. V, 33. 94. §. 4. VII, 18. IX, 16 coll. VII, 189. 191), quod vero non prorsus tollit liberam hominis voluntatem, et a fortuna differt, Comm. §. 12; de providentia divina, not. ad III, 108. de invidia deorum, Comm. §. 12 et vid. *deus* $\varphi\delta\omega\nu\epsilon\rho\acute{o}s$; de divina iustitia et vindicta, *ibid.* et not. ad I, 32. 34. III, 40. 128. IV, 166. 205. VI, 84. VII, 137. VIII, 108. 109. 129. IX, 64, de divinatione *ibid.* et not. ad VI, 27. VIII, 77. de immortalitate animae, Comm. §. 12. De vita humana eiusque miseriis, *ibid.* et not. ad I, 32. 86. 207. III, 43. VII, 46. 203. V, 4; de rebus publicis, Comm. §. 12; Herodotus populari imperio deditus tyrannidem maxime aversatur, not. ad V, 66. 78. 92 §. 2. VI, 43. 108. VII, 156; — de terrae divisione (II, 16 not.) et formâ, II, 24 not. IV, 36. 42. 44. 45. de sole, II,

25. 26. de bello Troiano, II, 120 seqq. — Sententiae memorabiles: I, 8. 10. 32. 96. 207. III, 52. 53. VI, 86 §. 3. VII, 46. 49 §. 1. 2. VIII, 3. VII, 152. 203. — lusus verborum, I, 207 not. Herodotus Homeri carmina novit, Comm. §. 12 et not. ad II, 116. coll. 120. IV, 30. V, 67. VII, 16, vidit calamitates belli Peloponnesiaci, VI, 98 not. coll. VII, 137. *Herodoti* plures per antiquitatem, Comm. §. 1.

Herodotus, Basilidae fil., Ionum legatus ad Spartanos, VIII, 132 not.

Heroës ignoti Aegyptiis, II, 50 not. heroibus Troianis parentatum a Xerxe, VII, 43. heros Cynus colendus Phocaeensibus, I, 167. heros colitur a Teis Timesius, conditor Abderae, I, 168. Stesagorae conditori sacra faciunt Chersonitae, VI, 38. heroi Onesilo annua sacra faciunt Amathusii, V, 114. Artachaei, fossae ad Athon olim praefecto, sacra faciunt Acanthii, VII, 117. herois Astrabaci aedicula Spartae, VI, 69. Hercules heros diversus ab Olympio, II, 44 not. coll. VIII, 38. cf. *Colonia*.

Heroopolis, not. ad II, 158.

Herophantus Parienus, IV, 138.

Herpys, Timagenidae pater, IX, 38.

Hesiodus quadringentis annis exstitit ante Herodotum, II, 53 not. Hesiodus et Homerus Graecis theogoniam condidere, *ibid.* de Hyperboreis fabulatus, IV, 32 not.

Hexapolis quae saeculo Herodoti Pentapolis dicta, I, 144

Hierapytna: not. ad IV, 151.

Hieroglyphica scriptura, not. ad V, 36 et vid. supra s. v. *Aegyptii*.

Hieron, Gelonis pater, VII, 156. cf. not. ad III, 125.

Hieronimus Andrius, Olympiae victor, IX, 33.

Hilotae ($\epsilon\lambda\lambda\omega\tau\epsilon\varsigma$ et $\epsilon\iota\lambda\omega\tau\alpha\iota$), cf. var. lect. et not. ad IX, 10 not. diversi a perioecis Lacedaemoniorum, IX, 11. ubi vid. not. multifariis officiis funguntur, VI, 58. 75. 80. 81. VII, 229. septem circa

- unum Spartanum in bello Persico, IX, 10. 28. eorum ruditas in distinguendo aere ab auro, IX, 80. Vid. *Helotae*.
- Himera* Siciliae, VI, 24. VII, 165.
- Hippagogae* naves, quibus equi vehuntur, VI, 48 not. VII, 97.
- Hipparchus*, Pisistrati fil., Hippiae frater, V, 55 not. Onomacritum ob Musaei vaticinia corrupta Athenis eiicit, VII, 6. eius somnium, V, 56. ab Harmodio et Aristogitone interemptus, V, 55 not. VI, 123.
- Hippias*, Pisistrati fil., I, 61. V, 55 not. eum Athenas reducere volunt Lacedaemonii, V, 91. sed frustra, V, 93. sollicitat Persarum opem adv. Athenas, V, 96. ei visum in somnis oblatum et dens tussiendo excussus, VI, 107.
- Hippobotae* (i. e. qui equos alunt), apud Chalcidenses vocantur homines locupletes, V, 77 not. VI, 100.
- Hippoclide*s, Tisandri fil., prociis Agaristae, VI, 127 not. eius maiores Cypseli Corinthii propinqui, VI, 128. eius saltationes et gestulationes propter quas excidit nuptiis, VI, 130.
- Hippoclus* Lampsacenus, IV, 138.
- Hippocoon*, Scaci pater, V, 60.
- Hippocrates*, Pisistrati pater Athenarum tyranni, I, 59. V, 65 not.
- Hippocrates*, Megaclis filius, VI, 131.
- Hippocrates*, Gelae tyrannus, Cleandri frater, VI, 23. VII, 154. a Zancleis arcessitus, eos Samiis prodit, VI, 23. Camarinam a Syracusanis pacis conditione accipit, VII, 154. in bello cum Siculis ad Hyblam urbem occumbit, c. 155.
- Hippocrates*, Smindyridis pater, VI, 127. VI, 23 not.
- Hippocratides*, Leotychidis filius, VIII, 134.
- Hippolai* promont. (*Ἰππόλειω ἄκρη*), IV, 53 not. *)
- Hippolochus*, Glauci pater, I, 147.
- Hippomachus*, Graecorum qui erant cum Mardonio, haruspex, IX, 38.
- Hipponicus*, Calliae pater, VII, 151.
- Hipponicus*, Calliae fil., VI, 121.
- Hippopotamus* describitur, II, 71 not. **)
- Hircus*, *Aegyptiace* Mendes dictus, II, 46 not. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, IV, 187. hircorum barbis innatum ladanum apud Arabes, III, 112. hircus cum muliere coiens, II, 46 not.
- Histia* (*Ἰστία*, i. e. *Vesta*), Scytharum regina, IV, 127.
- Histiaceotis* (*ἡ Ἰστιακῶτις γῆ*), Euboeae septentrionalis regio, VII, 175 not. I, 56 not. Histiaea opp. *Ἰστιαίη*, ἡ πόλις τῶν Ἰστιαίων, VIII, 23. ubi et ἡ γῆ *Ἰστιαίητις*, et civis *Ἰστιαεύς*.
- Histiaceotis* Thessaliae regio Ossae et Olympo subiecta, I, 56 not.
- Histiaceus* Milesius, Lysagorae fil., IV, 138 not. V, 39. vir solers et industrius, V, 23. pontem Istro fl. injectum (V. 97 seq.), dissolvi non sinit, IV, 137 not. quo facto bene de Dario meritis, c. 141. Myrcinum Edonidem ab illo accipit, V, 11. eumque locum muro muniens, a Megabazo apud Darium insinulatus, Sardes honoris causa accitus et Susa abductus consiliarii regii nomine, V, 23. 24. inde per servum occulte missum Aristagoram, Mileti praefectum, ad defectionem a Persis sollicitat, V, 20 et 35 not. a Dario ob Ionum defectionem obiurgatus, dimissus tamen ad sedandas tur-

*) *Hippolai* promontorium nunc vocari *Stanislaus-Cap* scribit Moraview-Apostol Reise nach Taurien p. 12. addens Herodoteam de his locis descriptionem accuratissimam esse.

**) Add. quae de hippopotamo scripsit Cuvier. ad Plin. VIII p. 444 seqq. ed. Panckouck.

bas, V, 105. 106 not. 107. Sardibus Artapherni suspectus clam ad mare fugit, Miletum rediturus, et a Chiis in vincula coniectus, mox vero liberatus; nec a Milesiis receptus cum Lesbiis navibus Byzantium petit, VI, 1—5. VI, 3 not. ibique piraticam exercet, Chium subigit, VI, 26. 27. dein in continente cum Persis congressus, vivus captus et ab Artapherneo Sardibus cruci adfixus, invito Dario, VI, 28—30.

Histiæus, Phylaci pater, VIII, 85.

Histiæus, Tynnus fil., Termerensis tyrannus captus, a civibus tamen salvus dimissus, V, 37 seq. dux in classe Xerxis, VII, 98.

Homerus poëta, II, 53 not. *) cccc. annis antiquior Herodoto, Deorum generationem Graecis condidit, II, 53. ubi vid. not. **) V, 67 not. et T. I p. 930. Oceani fl. nomen invenit et in poësin introduxit, II, 23. Homeri ratio in tractando carmine epico, II, 116 not. veram historiam de Helenae adventu apud Proteum Aegypti regem notam sibi fuisse significat, II, 116 not. citatur ab Herodoto, IV, 29 not. ex Atheniensibus fortissimum virum ad Ilium venisse ait, VII, 161 not. Cypriorum carminum non est auctor, II, 117 not. *Ἑντὺνοῖ* carmen Homeri forte non est, IV, 32 not. propter HomERICA carmina, Sicyone decantari vexit Clisthenes, V, 67 not.

Homo ex deo non gignitur, *Aegyptiorum sententia*, II, 143. prioris aetatis homines maiori statura, I, 68 not. IX, 83 not. homo septem cubitorum, I, 68 not. homo quinque cubitorum, VII, 117. ubi vid. not. IX, 83 not. homines et statura maximi et omnium pulcer-

rimi sunt Aethiopes, III, 20 not. *Xerxes* homo magnitudine corporis praestans, VII, 187. cf. c. 56. homines firmissima valetudine Libyes, IV, 187. post eos Aegyptii, II, 77. homines sua quique instituta optima iudicant, III, 38. molli in terra molles nascuntur, IX, 122 not. ult. homines unoculi in terrae plagis septentrionalibus, vid. *Arimaspi* et cf. not. ad III, 116 et IV, 27. homines a nativitate calvi et simo naso mentoque oblongo, IV, 23 not. et 24. homines capripedes, IV, 25. homines per sex menses dormientes, *ibid.* et not. homines radicibus vescentes in Araxis fl. insulis, I, 202. crudis piscibus vicitantes et pro vestimento pellibus utentes phocarium, *ibid.* cruda carne vescentes Iudi, III, 99. hominibus aetate provectis, nec vero morbo mortuis, vescuntur Massagetae, I, 216. homines aegrotos comedunt Indi Padaei, III, 99. humana carne vescuntur Androphagi, IV, 106. cf. not. homines Marti deo mactant Scythae, IV, 62 not. captivos Virgini (*Iphigeniae*) immolant Scythae Tauri, IV, 103. cf. not. ad II, 45 et 119, ubi Menelaus placandis ventis duos puerulos immolasse fertur. Homines vivos defodere Persicus est mos, VII, 114. cf. not. et III, 33. homines innominati, in Africa, IV, 184. homo nullus sine aliquo malo, VII, 203. cuique propria mala, VII, 152 not. multae calamitates hominibus accidere solent, III, 33, cf. VII, 46. homines in potestate casuum fortunae sunt, I, 22. non casus fortunae in potestate hominum, VII, 49 not. homo sibi malorum auctor, non deus, I, 91. fatum evertere non

*) Conf. Heinecke Homer. et Lycurg. cap. I p. 1—10 seq. 13 seqq. Homer. Götter- u. Heldendualismus p. 100 seq.

**) De hoc loco conf. eitt. a Bode in Orph. p. 60. Add. G. Hermann. in Annal. Vienn. LIV p. 232 et Creuzer. *ibid.* LXI p. 182. Matthiae Vermischt. Schrift. p. 122. Grüneisen in Illgenii Zeitschr. für histor. Theolog. III 2 p. 42.

- potest, III, 43. 64. IX, 16. omnia consequi nequit, I, 32. homini melius mori quam vivere, I, 31, cf. VII, 46 et V, 4.
- Hoples*, Ionis fil., V, 66. T. III p. 798 seq.
- Horarum inventio*, II, 109, vid. *Dies*.
- Horci* (iurisiurandi) filius, VI, 86 §. 3 not.
- Hordei folia* apud Babylonios quatuor digitorum latitudine, I, 193.
- Horti* Midæ, ubi captus Silenus, VIII, 138 not.
- Horus* idem est atque Græcorum Apollo, II, 144 not.
- Hospitii ius*, V, 63 not. Amasidis cum Polycratæ, ob huius nimiam felicitatem solutum, III, 43 not.
- Humanæ* vitæ anni, I, 32 not. III, 22. 23. humanæ vitæ brevitæ, et æternæ, VII, 46. humanis in rebus nihil stabile, I, 86. cf. c. 5 et 207: humanarum rerum orbis, I, 207. c. I, 32.
- Hyacinthia* festum apud Lacedæmonios, IX, 6. 11. VII, 206 not.
- Hyænae*, ferae in Libya, V, 192 not.
- Hyampeus*, vertex Parnassi, VIII, 39 not.
- Hyampolis*, urbs Thessaliæ, VIII, 28 not. 33.
- Hyatae*, nomen unius e tribus Sicyonis, V, 68 not.
- Hybla*, opp. Siciliæ, VII, 155 not.
- Hybris* Dea, VIII, 77 not.
- Hydarnes* Persa, III, 70. VI, 133. Asianæ oræ præfectus, VII, 135 not.
- Hydarnes*, Hydarnis fil., dux in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, VII, 83. 211.
- Hydarnes*, Sisamnis pater, VII, 65.
- Hydræa* insula a Samiis profugis Troezeniis obligata, III, 59 not.
- Hyela* (s. *Felia*) civitas in terra Oenotria, I, 167.
- Hyems* rigida in Europa septemtrionali, IV, 28.
- Hygennenses* pop., III, 90.
- Hylaea*, regio trans Borysthenem prope Achillis dromon, IV, 9 not. 18. 54. 55. 76. *)
- Hyllenses*, nomen unius e tribus Sicyonis, V, 68.
- Hyllus*, VI, 52. Herculis fil., VII, 204. VIII, 131. ab Echemo in monomachia interfectus, IX, 26 not.
- Hyllus* fl., Sardinum campum permeans, I, 80 not.
- Hymeas*, Darii gener, V, 116. capit Cion Mysiæ, V, 122.
- Hymettus*, mons Atticæ, Ἱμῆτος: sub eo regio Pelasgis data ab Atheniensibus, VI, 137.
- Hymni*, ab Olene compositi, IV, 35.
- Hypachaci* qui postea Cilices dicti, VII, 91.
- Hypacryis*, fl. Scythiæ, IV, 47. c. 55 not.
- Hypanis*, fl. Scythiæ, IV, 17. 18 not. 47. IV, 52 not.
- Hypanis* mater, palus, *ibid*.
- Hyperanthes* et Abrocomes, Darii filii, cadunt in proelio, VII, 224.
- Hyperborci* (Ἵπερβόρειοι), IV, 13 not. **) Exc. T. II p. 664 seqq. 32 not. 33. 36. eorum sacra, IV, 33 not. Hyperborearum puellarum sacra Delum perferentium historia, IV, 33 not. 35.
- Hypernotii*, IV, 36 not.
- Hyperoche* et Laodice Hyperboreorum puellæ, IV, 33 not. 34. 35.
- Hyrcanii*, III, 117 not. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 62 not.
- Hyrgis*, fl. Scythiæ, IV, 57 not.
- Hyria*, opp. in Italia a Cretensibus conditum, VII, 170 not.

*) Adde Muraview-Apostol. Reise durch Taurien etc. p. 39, qui Hylaeam regionem ut putat perlustravit ab urbe Cherson ad urbem Aleschky proficiscens.

**) Add. Halling. in Annall. Vienn. LIX p. 256 seqq.

- Hyrocales* Mardus quomodo Sardes adscenderit, I, 84.
Hysiae, opp. Bocotiae, V, 74 not. VI, 108. IX, 15 et 25.
Hysias et Oenoën, Atticae pagos ultimos, occupant Bocotii, V, 74. cf. not.
Hystanes, Badris pater, VII, 77.
Hystaspes Achaemenides, Arsamis filius, Darii pater, I, 209. V, 83. VII, 224. Persidis praefectus, III, 70.
Hystaspes, Darii filius et Atossae, dux Bactriorum et Sacarum, VII, 64.
Hystrices, IV, 192 not. *)
- I.
- Iacchus* mysticus, VIII, 65 not.
Iadmon Samius, herus Aesopi, II, 134 not.
Ialysus, Doriensium civitas, I, 144 not.
Iamidae, vatium familia in Elide, V, 44 not. VIII, 134 not. IX, 33, ubi vid. not.
Iapygia (i. e. *Apulia*), III, 138 not. IV, 99 not.
Iapyges Messapii, origine Cretenses Hyriam urbem condunt, VII, 170.
Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum, I, 7.
Iason ad Libyam vento abreptus, Tritoni aureum tripodem dedicat, IV, 179 not. circa Aphetas Herculem ex Argo navi aquatam missum reliquit, VII, 193.
Iatragoras dolo capit classicos duces Graecorum cum Persis militantes, V, 37.
Ibanolis Mylassensis, pater Oliati, V, 37 et Heraclidae, Carum ducis, V, 122.
- Iberiam* Phocaeenses ostenderunt, I, 163. Iberi sub Hamilcare duce in Sicilia militant, VII, 165 not.
Ibeum in Aegypt., II, 67 not.
Ibis, Aegyptiis sacra, II, 65. 67. 75 not. eius forma, et duplex genus, II, 75 not. seq. qui ibin necavit apud Aegyptios morte plectitur, II, 65. *Ibis* condita et sepulta, II, 67 not. *Ibis* sacra, II, 67 not. 75 not. **) *Ibis*, quae avis, not. ad II, 75. ***)
Icarium pelagus, VI, 95 not. et seq.
Ichnae, urbs terrae Bottiaeidis, VII, 123 not.
Ichneumones (*ἰχνευταί*), in Aegypto, II, 67 not.
Ichthyophagi in Africa, II, 19 not. 20. 23.
Ida, mons in Iliaca terra, I, 151 not. VII, 42 not.
Idanthyrus, Saulii fil., rex Scytharum, IV, 76 not. 120 not. Dario, aut pugnam aut deificationem poscenti, ingenue respondet, c. 127.
Idrias, regio Cariae, V, 118 not.
Ieiunia ante sacrificia et festos dies Isidis, II, 40. IV, 186.
Ienysus (*Ἰένυσος*), opp., terminus Arabiae et Syriae, III, 5 not.
Ignem Persae deum habent, et Aegyptii vivam belluam putant, III, 16 not. infamia notato Spartani ignem non praebent, VII, 231 not. ignes in speculis, VII, 182 not. Ne ignifer quidem elabatur, *proverbialis dictio*, VIII, 6 not.
Ilias regio ab Aeolis possessa, V, 122 not.
Iliadi Minervae mille boves a Xerxe immolatae, VII, 43 not.
Ilissus, fl. Atticae, VII, 189.
Ilithyia, IV, 35 not.
Ilium urbs; circa eam olim sinus

*) Frequens etiamnum per Africae oram septentrionalem in Algeriana terra *Erinaceus Europaeus* (Igel) teste Rozet Voyage dans la regence d'Alger, 1833. I p. 252.

**) Cf. Bohlen das alte Indien I p. 192 seq., qui avis cultum ad Indorum religiones refert.

***) Add. Recherches sur les ossem. fossil. T. I. notice sur l'Ibis pag. CXLVIII seq.

- maris erat, II, 10. Illi obsidio et expugnatio, I, 5 not. II, 118, ubi *Aegyptii* disserunt. — Iliaca terra (ἡ Ἰλιάς γῆ vel χῶρη), V, 94. VII, 41. (ἡ Τεννης γῆ), II, 118.
- Illyrii* (Eneti, i. e. Veneti), I, 196 not. ex Illyriis Anyrus fl. in Tri-ballicum campum labitur, IV, 49. in Illyrios editum Bacidis effatum, IX, 43.
- Imagines* privatorum, II, 182 not.
- Imbecillitatis* necessitas summa, VII, 172.
- Imbribus* carentes Africae tractus, IV, 185. cf. II, 13 seq. coll. III, 10 et vid. IV, 151.
- Imbrus*, ins. a Pelasgis habitata; capta ab Otane, V, 26. VI, 41. not.
- Immortales* Getae; post mortem ad Zalmoxin deum se ire putant, IV, 93 not. 94, 95 not. cf. cap. seq.
- Immortales* apud Persas decies mille selecti milites, VII, 31 not. 55. 83 not. Thermopylis propulsi, VII, 211.
- Immortalitas* animae ab Aegyptiis primis asserta, II, 123 not. coll. IV, 95 not. V, 4.
- Impotentiae* numen, VIII, 111.
- Imprecationis* formula, III, 65 not. I, 165. II, 39.
- Inachus*, I, 1 not. **)
- Inarus*, Psammitichi filius, Afer, Achaemenem Aegypti praefectum interficit, III, 12 not. 15 not. VII, 7.
- Inconstantiam* rerum humanarum notat Herodotus, I, 5. cf. c. 32. 207.
- India* (ἡ Ἰνδία), orientem versus extrema Asiae regio habitata, III, 106. terra ultra porrecta sabulosa, III, 98 not. aut prorsus ignota est, IV, 40. in India auri immensa copia, et arbores lanam ferentes, III, 106. India Herodoti, III, 98
- Excurs. T. II p. 646 seqq. coll. T. III p. 823.
- Indices* stirpium non integri, VIII, 131 not.
- Indorum* natio, maxima omnium, III, 94 not. V, 3. in multos populos, diversis linguis utentes, divisa, III, 98 not. eorum navigia ex arundine confecta, et vestes ex scirpo, *ibid.* publice feminis miscentur; eorum semen genitale nigrum, III, 101 not. Indis sol matutino tempore ardentissimus, III, 104. Indi Calantiae, III, 97 not. vel Calatae parentes comedunt, III, 38. Padaei, cruda carne vescentes, aegrotos epulantur, III, 99, alii nomades herbis vescuntur, III, 100 not. Indi magis ad septemtrionem versus habitantes, auri ramenta formicis in deserto eripiant, III, 102—103 not. Indi a Dario subacti, IV, 44. nec vero omnes, III, 101. eis maximum auri pondus tributum impositum, III, 94 not. 106 not. III, 98. cf. c. 94. Indorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 65. Indici canes, I, 192. VII, 187. Indici equi, III, 106 not. Indorum arundo, III, 98 not. VII, 65 coll. 64.
- Indus* fl. fert crocodilos, IV, 44 not. eius in mare ostium (explorat Darius), *ibid.* III, 98 not. IV, 44.
- Infames* (in infamia) apud vet. VII, 231 not.
- Inimicitiarum* nihil medium est, VII, 11. Inimicitiarum inter Graecos et Asiae populos prima origo, I, 1—5.
- Ino*, Athamantis uxor, VII, 197.
- Iniopiae* et *impotentiae* numina, VIII, 111.
- Insanus*, vid. *Furiosus*.
- Inscriptiones* in templo Thebano Cadmeis literis repraesentatae, V, 59—61 not. falsa inscriptio Lacedaemoniorum, I, 51. inscr. do-

*) Cf. Völcker. myth. Geograph. I. p. 23.

**) Verba τῆν Ἰνδίων h. l. bene tuetur Buttmann. in Mus. stud. antiq. II, 2 p. 371 seq. Tu cf. etiam G. Hermann. Opusc. II p. 205. Böckh. De glossem. crit. Quaest. II p. 9. Schubart. Quaest. geneall. p. 20. 21.

- Iosa Nitocridis reginae, I, 187. inser. in pyramide, II, 136. in statua Sesostri regis, II, 196. Darii, III, 88. inser. cippi a Dario ad Tearum fl. relict, IV, 90. inser. Mandroclis, pontis architecti Hellesp., IV, 88. inscriptiones in mortuos ad Thermopylas positae, VII, 228.
- Insignibus* clipeos ornare, Caricum inventum, I, 171. pro insigni clypei, ancora, IX, 74. navis insigne, vid. *Navis*.
- Insomniorum* ludibria, VII, 16. vid. *Somnia*.
- Institor* quare Darius fuerit appellatus, III, 89 not.
- Institutores* primi Lydi exstiter, I, 94.
- Institutio* Pers. puerorum, I, 136.
- Insulae* in-Araxe fl., I, 202. insulae Oenussae, I, 165. insulae Echinades dimidia ex parte in continentem concretae, II, 10. ins. Chemnis natans in Aegypto, II, 156 not. Cyaneae ins. olim nantes creditae, IV, 85. Beatorum insula, loci nomen in Africa, III, 26 not. insulae rubri maris exulibus a rege adsignatae, III, 93 not. VII, 80. cf. V, 20. ins. Cassiterides Herodoto ignotae, III, 115 ins. Thraciae obiacentes, VII, 185. Insulares Ionicae civitates, I, 142. in commune sociorum a Graecis receptae, IX, 106.
- Intaphernes*, coniurationis in Magos particeps, III, 70. 78. regiam intrans, ianitores mutilat; rebellionis reus, capitis damnatur cum filiis et cognatis, III, 118. 119.
- Intercalaris* mensis, I, 32. II, 4 not.
- Internuncii* in regg. orientall. aulis, I, 99 not. I, 114 not. I, 120. III, 34 not. 84 not. III, 118. IV, 71 not.
- Interpretes* Aegyptiorum, II, 154. not. II, 164. interpretes Ichthyophagi, III, 19 seq. per septem interpretes in Borysthenis emporio Scythae negotia peragunt, IV, 24.
- Invideri* melius quam miserationem habere, III, 52. invidia principio innata est homini, III, 80.
- Inycum*, oppidum Siciliae, VI, 23. 24 not.
- Io*, filia Inachi regis, a Phoenicibus rapta, I, 1 not. et T. I p. 926. stuprata a nauclero, I, 5. Io quomodo a Graecis depingatur, II, 41 not. *Ius* atque Isidis eadem symbola, II, 41 not.
- Iolcon* opp. Thessali Hippiae offerunt, V, 94.
- Ion*, Xuthi fil., ab eo Iones sunt denominati, VII, 94. VIII, 44. V, 66.
- Ionia*, Asiae regio temperie coeli praestantissima, I, 142 not. et T. I p. 928. *) — Ionica gens, olim praecipua, Pelasgicae stirpis, I 56. a Ione, Xuthi fil. nomen invenit, VII, 94. VIII, 44. Iones olim in Peloponneso Achaia tenebant, I, 145 not. Pelasgi Aegialees nominati, VII, 94. Iones quoque nominantur Athenienses, Pelasgicae stirpis, VIII, 44. quod tamen nomen respuunt, I, 143. cf. V, 66 et 69. at gaudent eo nomine IONICAE CIVITATES duodecim, in Panionio convenientes et Panionia festum celebrantes, I, 143. I, 145 not. 148. Iones Athenis oriundi Apaturia celebrant, I, 147 not. cf. VII, 95. — Ionum lingua quatuor habet modificationes, I, 142 not. Ionicae litterae, V, 59. — Iones non recte de Aegypto sentiunt, II, 16. — Ionum Carumque castra ad Pelusium Nili ostium, II, 154 not. cf. c. 152. 178 seq. et vid. *Graeci* et *Negotiatio*. Iones primum a Croeso subacti, I, 6, 28. spernunt Biantis consilium et Thaletis, I, 170. Cyro, ut a Croeso deficiant, sollicitanti morem non gerunt, I, 76. ad Cyrum, Lydorum im-

*) Herodoti effatum affirmat Prokesch. Erinnerungen III p. 1 seq.
HERODOT. IV.

perio everso, legatos mittunt; quibus ille fabulam narrat, I, 141 not. cf. I, 76. Iones, continentem habitantes, Harpagus subigit, I, 169. — Iones insulares (cf. VII, 95.) Biantis s. Pittaci commento Croesi imperium effugiunt, I, 27. Cyro ultro se dedunt, I, 169. — Dario tributum pendunt, III, 90. VI, 42. pontem in Istro factum custodiunt, IV, 98. ut dissolvant a Scythis moniti etc., IV, 133. 136 seqq. — Ioniae calamitas orta ex Naxo et Mileto, V, 28 seqq. — Ioniae defectionem a Persis, Histiaeο clam adhortante, Hecataeo vero dissuadente, molitur Aristagoras, V, 35—38. Iones cum Atheniensibus Sardes captas incendunt, V, 100. 101. ad Ephesum proelio victi a Persis, in bello perseverant, c. 102 seqq. ad Cyprum Iones mari, Persae terrā vinct, c. 108 seqq. Cares defectionis socios habent, c. 117 seqq. Ionum classis ad Miletum, VI, 8. militaris exercitatio, auctore Dionysio, c. 11 seq. ingentem accipiunt cladem, a Samiis deserti, c. 14 seqq. — Iones tertio in servitutem redacti, VI, 31. 32. ut mutuas inter se pactiones faciant, ab Artapherne coacti, c. 42. tyrannos eorum eiicit Mardonius, c. 43. — Ionum naves in Xerxis classe, VII, 94 seq. Iones cum Xerxe militantes Themistocles ad defectionem sollicitat, VIII, 22. cf. VII, 51. Iones, proditoris ad Salaminem accusatos, adiuvat Ariaramnes Persa, VIII, 90. Graecos ad Delum sollicitant, ut Ioniam liberent, c. 132. IX,

90—92. post pugnam ad Mycalen, IX, 98 seqq. Ionia iterum a Persis deficit, IX, 104. — De Ionum libertate conservanda Graecorum deliberatio; Iones Insulares in comune sociorum recepti, IX, 106 not. Iones mercenarii apud Psammitichum, II, 153 not. 163. coll. not. ad III, 4. vitae cultioris auctores, IV, 95 not. sensu latiori, IV, 98 not. Ionum foedus, VI, 7 not. *) opes navales, VI, 8 not. VII, 94 not. sedes priores in Achaia, I, 145 not. VII, 94. sedes duodecim, VII, 95 not.

Ionius sicut, VI, 127 not.

Iphiclus, pater Protesilai, IX, 116.

Iphigeniae apud Tauros cultus, IV, 103 not. **)

Ipni (*Ἰπνὸς*, i. e. Furni), locus quidam in Pelio monte, VII, 188 not. ***)

Iran, VII, 62 not.

Irasa (*Ἰρασα*), nomen regionis in Africa, IV, 158 not.

Irenes Spartanorum, IX, 85 not.

Is, urbs et fl. Babyloniae, I, 179 not. †)

Isagoras, Tisandri fil., spectata familia natus, V, 66. V, 72 not. Cleomenem Spartae regem adv. Clisthenem advocat, et Alemaeonidas Athenis eiicit; mox ipse eiectus, V, 69—73.

Ischenous pater Pythae, VII, 181. VIII, 92.

Iscion s. *Isidis* oppidum, II, 59 not.

Isis, Aegyptiaca dea, Graecis *Ἰσημήτης*, II, 59 not. 156. Isis eadem quae Ceres, II, 59 not. ††)

Isidis imago muliebris, bubulis instructa cornibus, II, 41 not.

Orum et Bubastin, servandos La-

*) Add. Lehnert. De foed. Ionic. p. 26.

**) Vid. G. Hermann. ad Euripid. Iphigen. in Taur. p. XXIX seqq. Muraviev—Apostol Reise nach Taurien p. 70. 72.

***) Conf. Muchar: Das Bad Gastein (Grätz 1834.) p. 25. 26.

†) De ipsa voce conf. Lobeck. Diss. I de nomin. Gr. L. monosyll. Regiomont. 1833. p. 13.

††) *Isis* Aegyptiorum lingua est *terra*, ut ait Mythograph. Vaticanus, quem nuper Bode edidit, II §. 90.

- tonae tradit, II, 156. maximum eius templum in urbe Busiri, II, 59. 61. ei vaccae sacrae; in eius honorem ieiunia aguntur, II, 40 not. 41 not. item apud Nomades Libyes, IV, 186. eius festum in Busiride oppido, II, 61. coll. c. 40.
- Ismaris* lacus in Thracia, VII, 109 not.
- Ismenii* Apollinis templum Thebis, I, 52. 92 not. V, 59. VIII, 134.
- Isonomia* (ἰσονομία, iuris aequalitas), omnium pulcherrima, III, 80 not.
- Issedones* pop. IV, 25 not. *) trans Araxen fl. ex adverso Massagetarum habitant, I, 201 not. propinquorum cadavera epulantur, IV, 26. eorum traditio de extremis terrae incolis, IV, 13 not. cf. c. 15 et 27.
- Ister*, fl. Scythiae, IV, 47 not. 48 not. ex Celtis et Pyrene oppido initium sumens, II, 33 not. seq. **) universam Europam perfluit, *ibid.* IV, 49. cum Nilo comparatur, II, 33 seq. semper sibi aequalis, multos excipit fluvios, IV, 48—50. Istri cursus et fontes, II, 33 not. IV, 49 not. ostia septem, IV, 47 not. ***) collum, IV, 89 not.
- Isthmus* Cnidius, I, 174. isthmus Chersonesi muro praeseptus a Miltiade, VI, 36. Isthmus Corinthiacus a Lacedaemoniis muro munitus, IX, 10. cf. VIII, 40 et IX, 7.
- Istiaecotis*, vid. *Histiaeotis*.
- Istria*, colonia Milesiorum, ad ostium Istri fl., II, 33 not. IV, 78 not. — Istriana (Ἰστρινή), mater Seylae, regis Scytharum, IV, 78 not.
- Italia* et *Italioae*, IV, 15 not. Italia quo sensu apud Herodotum, I, 167 not. III, 136 not. IV, 15 not. V, 43 not. VI, 127 not.
- Itanus*, opp. ins. Cretae, IV, 151 not.
- Iter* diurnum 200. stadiorum statuit Herodotus, IV, 101 not. sed 150. enumerat, V, 53 not. Iter diurnum navigio confectum, IV, 86 not.
- Ithamates* Persa, VII, 67 not.
- Ithamitres* (olim leg. Amitres) dux classis cum aliis a Xerxe in Europa relictus, VIII, 130 not. post pugnam ad Mycalen fuga salutem petit, IX, 102.
- Ithome* (ubi olim Isthmus), IX, 35 ubi vid. not.
- Iudices* regii ap. Persas, III, 14. 31 not. †) index regius, corruptus pecunia excoriatus, V, 25 not. ob iniustam latam sententiam capite damnatus, VII, 194 not.
- Iuno* Argiva; eius festum, I, 31 not. templum prope lucum Argo sacrum, VI, 81 not. 82. Iunoni Samiae duas imagines ex ligno sculptas Amasis dedicat, II, 182. Iunonis templum; τὸ Ἡραῖον, ad Plataeas, IX, 52. 61. eius nomen Aegyptiis incognitum, II, 50. Iuno Graecorum unde ducta, II, 50 not.
- Iupiter*: Persae universum coeli orbem Iovem appellant ††) eique

*) Conf. Halling. Annal. Vienn. LIX p. 257, LXIII p. 179 et Deutsche Geschichte. I p. 67.

**) Cum hoc Herodoti loco valde convenit Procopii locus De aedific. IV, 5, sic scribentis: Κάτεται μὲν ἐξ ὁρέων τῶν ἐν Κελτοῖς ποταμὸς Ἰστρος, οἱ τοίνυν Γάλλοι ἐπικαλοῦνται. Et bene hoc de *Celtis* dici posse, cum Germanis recens nomen (Tacit. Germ. 2.) nondum additum esset, observat Kruse De Istri Ostiis p. 20.

***) Add. Kruse de Istri ostiis p. 100 seqq. coll. p. 25. 28.

†) Add. I. de Hammer. Annal. Vienn. X p. 241.

††) Quo loco ad Graecum *Δία* Pott. Etymol. Forschungg. p. 100 affert Sanscritanum *Djô* i. e. *coelum*.

in montium iugis sacra faciunt, I, 131 not. sacer Iovis currus, in Xerxis exercitu, VII, 40 not. VIII, 115. — Iovis Beli templum Babylonie, I, 181 not. — 183. III, 158. — Iovem Aegyptii Amun vocant, et arietina facie fingunt *ex vetere mytho*, nectamem omnes colunt, II, 32 not. II, 42 not. celeberrimum eius templum Thebis, II, 42 not. 56. I, 182 not. et oraculum, II, 54 seq. 83. Thebani Iovis concubitus in templo cum virgine, I, 182 not. *) a Thebani Iovis templo derivatum Ammoniorum templum et oraculum, IV, 181 not. cf. II, 54 seq. templum et oraculum in Meroë Aethiopiae, II, 29 not. quod incendere Cambyses studuit, III, 25. IV, 5 not. Iovis Urii templum in faucibus Ponti, IV, 85 not. 87 not. **) Iovis Lycæi collis in Cyrene, IV, 203 not. Iupiter *συγγένειος*, V, 66 not. — *εὐγνώπα*, VII, 141 not. Agetor apud Spartanos, V, 75 not. *σπάρτιος*, V, 119 not. Hercaeus, VI, 68 not. et T. III p. 805. — Iupiter, Terrae maritus, apud Scythas, Papaeus, IV, 59 not. Iupiter Graecanicus, *Ζεὺς Ἑλληνικός*, IX, 7 not. cf. c. 90. Olympius, eius templum Pisae, II, 7 not. statua aenea x cubitorum, IX, 81. Iovis oraculum Dodonae, II, 55 seq. originem ducit ex Thebis Aegyptiis, c. 54. — Iovis Lacedaemonis et Coelestis sacerdotes, reges Spartani, VI, 56 not. ***) Iovi Stratio soli Cares sacra faciunt, not. ad I, 171. V, 119 not. iidem Iovis Carii templum cum Lydis et Mysis com-

mune habent, I, 171 not. Iovi Cario familia Isagorae Athen. sacra facit, V, 66 not. — Iovi liberatori aram Sami constituit Maecandrius, III, 142. Iovem Herceum, i. e. domus praesidem, obtestatur Demaratus, VI, 68. Iupiter expiator, *Lar* (*ἐπίστιος*) et Sodalitius (*ἐταίρηος*) invocatur a Croeso, I, 44 not. — Iovis templum sub fago arbore ap. Thesprotios, II, 56. Iovis Laphystii fanum ap. Achaeos, VII, 197 not. T. III p. 828. Iovi Lycaeo collis sacer ad Cyrenen, IV, 203. Iovis *ἀγοραίου* (forensis) ara ap. Selinusios in Italia, V, 46 not. Iovi decimas ut offerat, Cyrum monet Croesus, I, 89.

Iurare per aquam Stygis apud Graecos, VI, 74 not. per regios Lares ap. Scythas, IV, 68 not. per solem apud Massagetas, I, 212. per viros iustissimos et fortissimos apud Nasamones, IV, 172. per Mercurium ap. Thraces, V, 7. per Bacchum ap. Arabes, III, 7. per deos regios apud Persas, III, 65. V, 106. per deos Graeciae praesides, V, 92. VI, 68. IX, 90.

Iuris aequalitas praecleara res, V, 78. sunt iura omnibus hominibus sancita, VII, 136.

Ius primae noctis apud Libyae gentes, IV, 168 not. †)

Iusiurandum confirmatum per ferri massam demersam, I, 165 not. vid. *Formula*.

Iustum iniusto inimicum, I, 96.

Iyrcae, pop. Scythiae, ex arboribus insidiantur feris, IV, 22 not. ††)

*) Add. Rosellini et Ideler in Annal. Berolin. critt. 1833 nr. 68 p. 539.

**) Conf. Clarke Travels I p. 681.

***) Vid. Osann. Syllog. Inscriptt. p. 261. qui haec addit: „quaeri potest an *Δάκωνος* non praestet corrigi; *Δακεδαίμονα* enim pro *Δάκωνα* qui dixerit, equidem novi nullum.“

†) Idem ius apud Caraïbas et feras quasdam Brasiliae gentes obtinere narrat Martius: Von dem Rechtszustande der Ureinwohner Brasiliens (München 1832) p. 61.

††) Clariss. I. de Hammer. in literis ad Creuzerum datis *Iyrcarum* no-

K.

- Kaschmyr*, regio, III, 117 not. T. II pag. 211. 650 et T. III pag. 823. *)
Kiki, unguentum Aegyptiorum, II, 94 not.

L.

- Labda*, Amphionis filia, et eius historia, V, 92 §. 2 not.
Labdacus, Laii pater, V, 59.
Labranda, opp. Cariae, ubi Iovis Militaris templum, V, 119 not.
Labyntus, Babyloniorum tyrannus, pacem conciliat inter Cyaxarem et Alyatten, I, 74 not. 77 not.
Labyntus, Assyriae rex, quem bello petit Cyrus, I, 188 not. coll. 185 not.
Labyrinthus Aegypti describitur, II, 148 not. et Exc. p. 918 seqq. **)
Lacedaemon: Laconia terra, VI, 58. VII, 234. in ea est *Sparta*, civitas octies mille virorum, VII, 234. ***) — Spartani, IX, 28. Lacedaemonii nominabantur Perioeci, περίοικοι, VI, 58 not. cf. not. ad VII, 234. Λακεδαιμόνιοι περίοικοι, IX, 11 not. 70 not. Ab his distinguuntur Hilotae: cf. not. ad IX, 10. 11 et cf. Hilotae. — Lacedaemoniis leges a Lycurgo latae, ephori et senatores instituti, I, 65 not. cf. Ephori. Lacones ἀπρόσμιχτοι, I, 65 not. Laconum res navalis, VIII, 1 not. — Regum munera et honores, V, 75 not. VI, 57 not. V, 56—58. cf. *Lex*. Laconum reges bini una-

nimes, VI, 52 not. — ius dicunt, VI, 57 not. — ius suffragii, VI, 57 not. in regis luctu quid fit, VI, 58 not. sacra quaedam peragunt, VI, 56 not. duces in bello, VI, 56 not. custodes habent s. selectos trecentos, VI, 56 not. duplicem portionem accipiunt, VI, 57 not. Senatores duodeviginti, VI, 57 not. Equites, VIII, 124 not. cf. not. ad VII, 205. Irenes, IX, 85 not. Lacones comas alunt, I, 82. VII, 208. 209 not. maxime honorant Delphic. oracul., V, 42 not. V, 62 not. tyrannis inimici, V, 91 not. V, 92 §. 1 not. quomodo cogitant et agunt, V, 91 not. poetis non consentiunt, VI, 52 not. T. III p. 818. Laconum epulae, VI, 57 not. nuptiae per raptum fiunt, VI, 65 not. saltatio, VI, 129 not. Lacedaemoniorum instituta, cum Persis et Aegyptiis communia, VI, 59 not. 60 not. diu reluctantes Tisamenum vatem in civium numerum adoptant Spartani, IX, 33 not. rem divinam curare maximi faciunt, IX, 7. cf. V, 63. VI, 106. VII, 206. nimiae brevilloquentiae student, III, 46. Lacedaemoniis mos est, alia cogitare, alia dicere, IX, 54 not. cf. V, 92. VI, 108. VIII, 142. coll. IX, 7. — eorum disciplina laudatur, VII, 102. 104. ignominia notante proelio fugientes, VII, 231. Lacedaemonii, generis Dorici principes, I, 56. Tegeatis bellum inferunt, malo successu, I, 65 not. seq. sed, repertis Orestis ossibus, superiores evadunt; iis maior pars Peloponnesi subiecta,

men nisi in *Turcarum* commutetur, de quo ipsi nil dubium, cum Turcae ad primitivos Asiae incolas indigenas pertineant, ipsum tamen nomen ad *Turcarum* linguam referendum esse scribit, ubi adhuc omnes tribus nomadicae vocentur *Iuruk* i. e. *palantes, migrantes*, a verbo *Iurumek*, *vagari, migrare*.

*) Add. Halling. in Annall. Vienn. LXIII p. 183 seqq. Ritter Erdkunde III p. 1087 seqq.

**) Cf. etiam Seyffarth. in Iahn. Annall. philoll. 1834. IV, 2 p. 211.

***) Add. C. Hermann. De caus. turbat. apud Lacedd. agrorr. aequal. Marburg. 1834 p. 51.

I, 67. 68. cum Croeso foedus faciunt, c. 69 seq. cf. c. 6 et c. 83; cum Argivis de Thyrea contendunt, c. 82 seq. ab Ionibus auxilio vocati, c. 141. opem ferro negant; Cyro per legatos edicunt, ne ullam Graecorum civitatem laedat, c. 152 seq. — Amasis, Aegypti rex, mittit iis lineum thoracem, III, 47 not. adv. Samum et Polycratem expeditionem suscipiunt, III, 39 not. exules Samiorum in patriam restitutori, c. 44 not. seqq. cf. I, 70. Samum frustra oppugnant, III, 54—56. — Minyas primum receptos, nimis insolentes, interimere decernunt, etc. IV, 145 seqq. Spartanorum socii, V, 91 not. 92 §. 1. traditiones veteres, VI, 52 not. o-pes aequales an diversae? VI, 61 not. coll. VI, 62 not. (o-pes regum, IX, 81.) maxima cura de prole regum, VI, 63 not. V, 39 not. concio maior, VI, 85 not. religio in novilunio, VI, 106 not. concio, VII, 149 not. coll. V, 29 not. 79. civium numerus, VII, 234 not. tribus, IV, 145 not. *) coll. IV, 149. 161 not. V, 68. Spartani infensi Tegeatis et Argivis, IX, 35. — *De eorum rebus cum Aeginetis, Argivis, Atheniensibus, etc.* cf. Cleomenes, Leotychides, Demaratus. — Scythae cum Lacedaemoniis societatem adv. Persas contrahere cupiunt, VI, 84. Spartani Plataeensibus suadent ut se tradant Atheniensibus, VI, 108. Darii legatos in puteum praecipitant, VII, 133. cf. VI, 48. ab Atheniensibus auxilio vocati, plenilunium expectant, VI, 105. post pugnam ad Marathonem veniunt, c. 120. — De Persarum apparatu ad bellum miro modo certiores facti, indicant reliquis Graecis, VII, 239. imminente bello Persico, legatos cum Atheniensibus mittunt ad Gelonem, VII, 153—156. ad Argivos, c. 148 seqq. — Spartani trecenti ad Thermo-

pylas, VII, 202. 205. cf. not. commam pectunt, c. 208 not. cf. I, 82. fortiter pugnant, c. 210—212 et 223 seqq. Spartanorum dictum de sagittis Persarum solem obscurantibus, VII, 226 not. dicta multa posteriore aevo ficta videntur, VII, 223 not. 226 not. — Spartanis bello Persico summum imperium tradunt Graeci, VIII, 2. 3 not. seq. oraculi iussu poenas repetunt a Xerxe caedis Leonidae, VIII, 114. cf. IX, 64. eximio honore Themistoclem afficiunt, c. 124. legatos mittunt ad Athenienses, ne cum Barbaro foedus ineant, VIII, 142. at metu liberati, illis auxilia petentibus illudunt; tandem exercitum mittunt, IX, 6—11. cf. c. 19. Lacedaemonii ad Plataeas in acie Graecorum, c. 28. cf. *Pausanias*. — fortiter pugnant, c. 62 seq. eorum praecipua laus, c. 71. occisos sepeliunt, c. 85. — Lacedaemonii in pugna ad Mycalen, IX, 102. vid. *Leotychides*. — de Ionibus in Graeciam transferendis sententiam ferunt, IX, 106. vid. not. Lacedaemoniis imperium eripiunt Graeci ob Pausaniae contumeliam, VIII, 3. eorum bellum cum Messeniis, IX, 35. 64. 68. in bello Peloponnesiaco vastant Atticam, IX, 73. et legatos mittunt in Asiam, VII, 137.

Lacmon, mons in Apollonia terra, IX, 92 not. 93.

Lacrinus, legatus Lacedaemoniorum ad Cyrum, I, 152.

Lactis emulgendi mos apud Seythas, IV, 2.

Lacus Tritonis in Africa, IV, 179.

Lacus in Africa, ex quo auriamenta referuntur, IV, 195. prope Anaua, Phrygiae opp., ex quo sal conficitur, VII, 30. lacus in Melanchlaenorum regione, IV, 20 not. lacus Stymphalius in Argolide, VI, 76 not. Boebeis lacus in Thessalia, VII, 129 not. lacus

*) Add. Kortüm in Schlosser. et Bercht. Archiv. IV p. 140 seqq.

- Ismaris in Bistonis, VII, 109 not.
 Iacus Prasias, in quo super palis habitant Paeones, V, 16 not. Iacus salus et piscosus ad Pistyrum Thraciae opp. a iumentis exsiccatus, VII, 109. Iacus Gygaeus prope monumentum Alyattis, I, 93. Lacus Moeridis in Aegypto, II, 4. 69. 148 not. describitur, c. 149 not. Lacus in Minervae templo Saitano memorabilis, II, 170 not. 171. Lacus Deli orbiculatus, II, 170. coll. not. ad II, 156. — Lacus olim Thessalia fuisse fertur, VII, 129 not. *)
Lada, insula Mileto obversa, VI, 7 not.
Ladanum quo modo comparetur, III, 112 not.
Ladice, uxor Amasis, eiusque votum Veneri factum, II, 181.
Laii Erinyum delubrum Spartae, IV, 149. oracula, V, 43 not. eius aetas et genus, V, 59 not.
Lampadum festivitas in Vulcani honorem celebrata, VIII, 98. in Panis honorem, VI, 105 not.
Lampito, Leotychidis filia, uxor Archidami, VI, 71 not.
Lampon, Pythae fil. Aegineta; eius nefandum consilium Pausanias respuit, IX, 78 not.
Lampon, Thraciclis fil., Samiorum legatus, IX, 90.
Lampon, Olympiodori pater Atheniensis, IX, 21.
Lamponium, opp. Troadis, captum ab Otane, V, 26.
Lampsaceni Miltiadem vivum capiunt, at Croesum metuentes mox dimittunt, VI, 37. 38 not.
Lampsacus, civitas ad Hellespontum, V, 117 not.
Lana arborea in India, III, 106 not. cf. VII, 65.
Laodamas, Eteoclis filius, Apollini tripodem dedicat, V, 61 not.
Laodamas Phocacensis, IV, 138.
Laodamas, Sostrati pater, Aegineta, IV, 152.
Laodice, Hyperborea puella, IV, 33 not. 35.
Laphanes, Euphorionis filius, VI, 127.
Laphystius Iupiter, VII, 197 not.
Lapidationis supplicium, V, 67.
Lapidicinae unde pyramides Memphis, in Arabiae monte, II, 8 not. II, 124 not.
Lapis Aethiopicus: (ex eo Mycerini pyramis constructa), II, 134 not. statuae permagnae in Vulcani templo, II, 176. ex Porino lapide templum Delphicum exstructum; frons ex Paro marmore, V, 62 not. lapis Parius, III, 57. V, 62 not. **) ex Smaragdo lapide annulus signatorius, III, 41 not. columna noctu splendens, II, 44. — Lapide acuto sigilla insculpuntur, VII, 69 not. acuto lapide pro cultro utuntur Arabes, III, 8. — Lapides sanguine uncti in foedere faciendo, *ibid.* lapidum acervi a Darii copiis congesti, IV, 92 not.
Lapis Melampyrgus, VII, 216.
Lapitha, V, 92 §. 2 not.
Laqueis in pugna utuntur Sagartii, VII, 85.
Lares Romm., T. III p. 805.
Larissa Aeoliae civitas, I, 149 not.
Laserpitium, IV, 169 not.
Lasonii vocantur Cabelenses, Maeones, III, 90 not. VII, 77.
Lasus Hermionensis, VII, 6 not.
Latonae oraculum in Buto opp., II, 155 not. de ea Mythus Aegyptiacus, c. 156 not. *Latona* est *Athor*, not. ad II, 156.
Laureum, mons Atticae, ubi argenti metalla, VII, 144. vid. not. I, 64 not.

*) Add. Clarke Travels II, 3 p. 279. 280. coll. Muchar. Das Bad Gastein p. 25. 26 not.

**) Marmoris lapicidinas in Paro insula nuper inquisivit et descripsit Thiersch. in Morgenblatt. 1832 nr. 119 p. 474.

- Laus*, opp. a Sybaritis habitatum, VI, 21 not.
- Leaena*, vid. *Leo*.
- Leager*, Glauconis fil., dux Athen., IX, 75.
- Learchus* fratr. Arcesilaum strangulat; ab uxore fratris dolo necatur, IV, 160 not.
- Lebadia* (ἡ Λεβάδεια), opp., VIII, 134 not. *)
- Lebaea*, urbs Macedoniae superioris, VIII, 137.
- Lebedus*, Ionium civitas Lydiae, I, 142 not.
- Lectisternia* vett., nott. ad I, 181.
- Lectos* (Λέκτος), Idae promontorium, IX, 114 not.
- Ledanum*, s. ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, eiusque medica vis, III, 112 not.
- Legati* Darii in puteum coniecti, VII, 133. — Legati non violandi, VII, 137. cf. c. 134 seq. coll. III, 13 seq.
- Leges* aliquot memorabiles: *lex Amasidis* regis iubens quemque *quotannis* indicare unde vitam sustentet, II, 177 not. *Aegyptiaca* de debitore patris cadaver pignori dante, II, 136 — *Babyloniorum* de matrimonio contrahendo, I, 196. — *Persarum*, *filius ex pellice natus* ne succedat in regnum, III, 2. — *Licitum Regi* quidquid velit facere, III, 31. — *Rex*, priusquam in bellum proficiscatur, successorem nominare tenetur, VII, 2. — *lex Spartae* lata, ne ambo simul exirent in bellum reges, V, 75 not. (at cf. VI, 73. coll. c. 65.) — *Spartae* de successione in regnum, VII, 3. *leges Aeginetarum* Atticas merces prohibentes, V, 88 not.
- Leges* a Solone Athen. conditae, I, 29. cf. II, 177. a Lycurgo Spartanis datae, I, 65.
- Leipsydrium*, opp. supra Paeoniam, V, 62 not.
- Leitum* (Λήϊτον), Achaei vocant prytaneum, VII, 197.
- Lelanti* campus, not. ad V, 99.
- Leleges*, I, 171 not.
- Lemnus* a Pelasgis habitata, VI, 140. Lemnii in Peloponnesum immigrarunt, VIII, 73. Pelasgi, Lemnae incolentes, mulieres ex Attica raptas trucidant: inde Lemnia facinora, VI, 138 not. Lemno a Pelasgis nepotes Argonautarum, οἱ Μινύαι, eieci, IV, 145. a Miltiade capta, VI, 140. ab Otane, V, 26 seq.
- Leo* lapideus in memoriam Leonidae in Thermopylis, VII, 225 not. aureus a Croeso Delphis dedicatus, I, 50 not. leo, e pellice natus, Sardibus fatalis, I, 84. leonis significatio tesseraria **) II, 50 not. I, 84 not. coll. V, 92 §. 2 VI, 131 not. VII, 180 not. — insigne regg. Spartanae, VII, 225 not. leones in Graecia nulli, VII, 125 not. (quales termini *ibid.*) T. III p. 826. leones in Macedonia Xerxis camelos laniant, VII, 125. leones in Europa tantum inter Nestum fl. et Acheloum reperiuntur, VII, 126 not. leaena nonnisi semel parit in vita, III, 108 not.
- Leo* (Λέων), viri nomen, VII, 180 not.
- Leobotes*, Spartiatarum rex, I, 65. Echestrati fil., VII, 204.
- Leocedes*, Phidonis Argivorum tyranni fil., Agaristae procus, VI, 127 not.
- Leon*, Eurycratidae fil., avus Leonidae, VII, 204. cum Hegesicle Spartae regnat, I, 65.
- Leonidas*, fil. Anaxandridae, frater Cleomenis et Dorici, V, 41. eius genealogia, VII, 204. praeter spem regnum Spartae adeptus, VII, 205. cum trecentis ad Thermopylas missus, c. 206. oraculo nitens, morti se devovet pro patria, sociosque dimittit, c. 219—222. et fortissime pugnans cadit, c. 224—225 not. sepulcri locus, VII, 228 coll. 225. epigrammata in

*) Conf. Clarke Travels II, 3 p. 118 seqq.

**) Cf. Bauer, Naturrelig. d. Alterth. p. 33.

- Leonidam*, VII, 228 not. in eius cadaver Xerxes iratus saevit, c. 238. *Leonidae* caedis poenas a Xerxe repetunt Spartani, VIII, 114.
- Leontiades*, Eurymachi fil., Thebanorum dux ad Thermopylas, VII, 205. 233.
- Leontini*, populus Siciliae, VII, 154 not.
- Leoprepes*, s. *Laoprepes*, Theasidae pater Spartanus, VI, 85.
- Leoprepes* alius, Simonidis poetae pater, VII, 228.
- Leotychides* (Λευτυχίδης), Menaris fil., VI, 65 not. VII, 86 not. VIII, 131. ubi eius genealogia, et cf. not. ex altera regum familia, a Cleomene subornatus contra Demaratum, ipseque rex creatus, Demaratum probro afficit, VI, 65—67. cum Cleomene adv. Aeginetas ducit, VI, 73. postea a Spartanis Athenas missus, Aeginetas victos frustra repetit, VI, 85. 86. imperator classis Graecorum bello Persico, VIII, 131. diu Belimoratus, Samum navigat, IX, 90—92 et 96. ad Mycalen feliciter pugnat, IX, 98 seqq. in bello Thessalico pecuniis corruptus, Tegeae exul obit, VI, 72. — filius eius Zeuxidemus, filia Lampito, nepos Archidamus, VI, 71.
- Leotychides*, Anaxilai fil., VIII, 131.
- Lepidotus*, piscium genus in Nilo, II, 72 not.
- Lepra*, I, 138 not.
- Lepreum*, opp. Minyarum, IV, 148 not. Lepreatae, ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28. *)
- Leprosos* abominantur Persae, I, 138 not.
- Lepus* ex equa natus, VII, 57. leporis fecunditas, III, 108 not. leporem Scythae persequuntur, IV, 134. **)
- Leros* ins., V, 125 not.
- Lesbus* ins., I, 160. quinque in ea civitates Aeolensium, I, 151. incolae indagine cinctos capiunt Persae, VI, 31. Lesbii proelionavali a Polycrate victi fossam circa Sami murum fodiunt, III, 39. Lesbii pocula, IV, 61 not.
- Leuca*, *Leucopolis*, not. ad V, 118.
- Leucae* stelae, V, 117 not.
- Leucas*, *Leucadii*, *Doricus* pop. ex Corintho, tres naves ad Artemisium mittunt, VIII, 45 not. 47. ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28.
- Leuce acte*, Λευκή Ἀκτὴ, i. e. *Candidum Littus*, Thraciae, VII, 25 not. *Leuce* morbus, I, 138 not.
- Leucon*. opp. Africae, IV, 160 not.
- Leucon* *teichos* Memphis, II, 91 not.
- Leutychides*, vid. *Leotychides*.
- Lex* omnium rex (νόμος πάντων βασιλεύς), III, 38 not. cf. VII, 104 not. vid. supra *Leges memorabiles*.
- Libanotus*, II, 86. III, 107.
- Liberi* a parentibus venditi, V, 6 not.
- Libya* (cf. *Africa*), a *Libya*, muliere indigena, nomen invenit, IV, 45. circumnavigata, IV, 42 seq. non tam fertilis quam Europa et Asia, IV, 198. Nilo fl., II, 16 not. IV, 45. *Libya* quo sensu apud Herodotum, II, 15 not. III, 96. *Libyae* divisio, II, 32 not. *Libyae* incolae (Neger), II, 33 not. IV, 197 not. ***) *Libya* ovium et caprarum proventu insignis, IV, 155 not. 172 not. quas habet mercaturae

*) De *Lepreo* cf. Dodwell. Itinn. II p. 348. Gell. Itiner. per Moream pag. 41.

**) Cf. I. G. Ch. Kapp. Dissert. inaugural. Erlang. 1823. 8. et Bauer. Naturrelig. d. Alterth. I p. 69.

***) Tu cf. etiam Rozet: Voyage dans la regence d'Alger (1833 Paris) I p. 3. 50 seqq. (ubi veteres Libyes eosdem habet atque *Mauros*, ut nunc vocantur) coll. p. 137.

vias, IV, 181 not. ex opinione Herodoti, IV, 181 not. coll. IV, 197 not. cultus et sacra, IV, 188 not. gentes nomades; commercium quo modo, IV, 196 not. *) Aegyptiis montibus, II, 17 not. et Casio Syriac monte ab Asia determinata, II, 158. quatuor nationes eam incolunt: *Aethiopes*, versus meridiem (cf. II, 29 not. III, 114 coll. II, 29 not. III, 17 et IV, 138) *Libyes* ad septentrionem, indigenae; et *Phoenices* et *Graeci*, advenae, IV, 197 cf. II, 32. et IV, 150 not. *supra Libyes Nomades* fera *Libya* est (ἡ ἠρηώδης Ἀβύνη), et *supra hanc* supercilium arenosum (ὁρρὺν ψάμυς), IV, 181 not. *Libya*, secundum mare mediterraneum porrigitur ab Aegypto usque ad Soloëntem promontorium, II, 32. *Libyes Nomades* mare adcolunt ab Aegypto usque ad Tritonidem lacum: eorum instituta et sacrificia, IV, 186—190. singuli populi, IV, 168—180. primi omnium Neptunum coluerunt, II, 50. Soli et Lunae sacrificant, IV, 188. *Minervae*, indigenae deae sacra faciunt, IV, 180. ab iis *Graeci* acceperunt *Minervae* negides, et quadriungos equos iungere, IV, 189. cf. VII, 184. — *Libyes Agriculae*, IV, 191 seqq. *Libyes*, Aegypto finitimi, *Apriae* regi se tradunt, IV, 159. cf. II, 161. *Cambysi* se dedunt, et dona mittunt, III, 13 not. *Dario* tributum pendunt, III, 91 not. eorum armatura in *Xerxis* exercitu, VII, 71 not. 86. 184 not. (i. e. gentes *Poenis* subditae) *Libyes* cum *Carthaginiensibus* in *Sicilia* militant, VII, 165 not.

Libycus mons, terminus Aegypti ab occasu, II, 8 not.
Liches Spartiata, unus ex benemeritis, *Orestis* ossa reperit, I, 67 not. 68.
Lida, mons *Cariae*, I, 174. 175 not.
Ligneus pes *Hegesistrati* vatis, IX, 37. *lignea* urbs *Budinorum*, IV, 108. 123. vid. *Domus* et *Murus*. *Ligneae* statucae *Mycerini* regis, II, 130 seq. duo imagines ex ligno sculptae *Amasidis* regis, II, 182.
Ligydes *supra Massiliam* habitant, V, 9 not. cum *Carthaginiensibus* in *Sicilia* militant, VII, 165 not. **) *Ligydes* *Asiatici* in *Xerxis* exercitu, VII, 72 not.
Lilaea urbs, VIII, 35 not.
Lilia, rosis similia, in *Nilo* nascuntur, et alia, quorum radix esculenta, II, 92.
Limeneum (Λιμενήιον); *Milesiae* regionis, I, 18 not.
Lindus, *Doriensium* civitas, I, 144. ibi templum *Minervae*, II, 182. III, 47 not. *Lindii* ex *Rhodo* *Gelam* in *Sicilia* condunt, VII, 153.
Lingua *Ionica* quatuor habet modificationes, I, 142. *linguae Persicae* nomina in eandem desinunt literam, I, 139. cf. not.
Linum *Colchicum* (*Sardonium*) et *Aegyptiacum*, II, 105 not. *linum* in *Paeonia*, V, 12. *linum* et *lana* quid differat in sacris, II, 81 not. *linum* nent inter eundem *Paeonicae* mulieres, V, 12. ***)
Linus, cantilena in *Phoenicia* et *Cypro* cantata, *Aegyptiis* Μανέλωσ nominatur, II, 79. vid. not. †)
Liparus, oppidum *Crossaeae*, VII, 123.

*) Add. Hirscher. ad Hannonis peripl., Ehing. 1832 p. 7.

**) Add. Kruse in Büsching's wöchentl. Nachricht. IV, 4 p. 254. 298.

***) Inde eundem mulierum morem in Serbia, Transylvania, Moravia adhuc obtinentem repetit Schottky in Büsching Wöchentl. Nachricht. f. Kunst u. Gesch. d. Mittelalt. IV, 1 p. 57.

†) De *Lino* add. Grenzer. in Annal. Vienn. LXI p. 173 seq. et Welcker in Schulzeitung 1832 II nr. 2 seqq.

- Lipoxais*, Targitai fil., IV, 5 not.
ab eo oriundi Scythae, c. 6.
- Lipsydrium* opp. (*Λειψύδιον*), V, 62 not. T. III p. 814.
- Lisac*, opp. Crossacae regionis, VII, 123.
- Lissus*, fl. Thraciae; eius aqua Xerxis copiis non sufficit, VII, 108 not. 109. T. III p. 824.
- Litterae* Amasidis ad Polycratem, III, 40 not. Histiaei proditae, VI, 4. litterarum mira occultatio, VII, 239. vid. *Epistolae*. litterae servi capiti inscriptae, V, 35.
- Litterarum* usum a Phoenicibus Graeci acceperunt, V, 58 not. litterae Assyriacae, IV, 87 not. litterarum usus maturus, I, 93 not.
- Litus pulchrum*, vid. *Calacta*.
- Locri* Persis terram et aquam dant, VII, 132. at Locri Opuntii cum Graecis ad Thermopylas, VII, 203. et ad Artemisium militant, VIII, 1. et Locri Ozolae Phoenicibus Persam fugientibus refugium praebent, VIII, 32.
- Locri Epizephyrii* in Italia, VI, 23 not.
- Locri* (Opuntii), VII, 132 not.
- Locustae*, per Libyam, IV, 172 not.
- Logographi* Herodoto priores, Comment. §. 10.
- Lori* in usu pro clavibus, III, 123 not.
- Lotos* plurima nascitur in Aegypto; eius radix esculenta, II, 92. vid. not. loti fructus descriptio, IV, 177 not. lotus Cyrenaea memoratur, II, 96 not.
- Lotophagi*, pop. in Africa, IV, 177 not. 183 not.
- Loxias* nominatur Apollo Delphicus, I, 91 not. IV, 163.
- Lucernarum* accensarum festum apud Aegyptios, II, 62 not. vid. *Lampadum* festivitas. *Lucernarum* accensio (pro crepusculo), VII, 215 not.
- Lucianus* auctor recitationis Herodoteae, Comm. §. 4. Eiusdem fides, *ibid.*
- Lucina* (*Ελλειδύλη*), ei tributum solvitur pro maturato partu, IV, 35 cf. c. 34.
- Luctus* Aegyptiorum in morte propinquorum, II, 85 not. Spartanorum, rege mortuo, VI, 58 not. Persarum super Masistio interfecto, IX, 24 not. vid. *Funus*. — Luctum simulat Miltiades, domi se continens, VI, 39.
- Lucus* platanorum Iovi Stratio sacratum in Caria, V, 119. Argi lucus a Cleomene incensus, VI, 79 seq. lucus circa Aegyptiorum templa, not. ad II, 138.
- Ludum* tesserarum et talorum inveniunt Lydi, I, 94 not. — Ludos gymnicos Perseo celebrant Chemnitae Aegyptii, II, 91 not.
- Ludos* Olympicos Graeci faciunt, Xerxe invadente, VII, 206. VIII, 26.
- Luna* Spartanos impedit, quo minus Atheniensibus succurrant, V, 106 not. Lunae sacra faciunt Persae, I, 131. Libyes, IV, 138. Luna Persarum praeses, ex *Magorum disciplina*, VII, 37. Lunae festum apud Aegyptios, II, 47.
- Lupi* formam semel quotannis adsumere Neuri perhibentur, *) IV, 105 not. luporum sepultura apud Aegyptios, II, 67 not. lupi per Aegyptum s. chacali, II, 67 not. lupi notio symbolica, II, 122 not. coll. IV, 105 not. IV, 149 not.
- Lustratio*, I 198 not.
- Lutrae* capiuntur ap. Gelonos, IV, 109 not. **) Aegyptiis sacrae, II, 72 not.

*) Hanc famam vere germanicam esse monstravit F. Wolf. in Annall. Berolin. (Jahrb. f. Wiss. Crit.) 1834. II nr. 31 p. 254.

**) Lutrarum pellibus quod Geloni utebantur, poenulis adsuentes, id similem medii aevi usum in mentem revocat, ubi v. c. Carolus magnus thorace e pellibus lutrinis confecto humeros pectusque hyeme muniisse dicitur, aliaeque vestes e pellibus lutrinis factae occurrunt. Vid. Mongez. Mém. de l'Institut. IX p. 63.

Luxus Persarum, IX, 80—82.

Lycæus Iupiter ap. Cyrenacos, IV, 203 not.

Lycæretus, Macandrii frater, Sami regnum appetit, III, 143. Lemno a Persis praeficitur, V, 27.

Lycia olim Milyas nominata, II, 173. Lycii, I, 28. ex Creta oriundi, olim Termitae appellati, a Lyco, Pandionis fil. nomen accipiunt, I, 173. VII, 92 not. se a matribus nominant, non a patribus, I, 173 not. *) — Lycii strenue pugnant adv. Harpagum, I, 176. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis classe armatura, VII, 92. Lycii arcus memorantur, VII, 77. cf. c. 92.

Lycidas, senator Athen., cum uxore et liberis lapidibus obruitur, IX, 5.

Lycomedes, Aeschrae fil., vir strenuus, primus navem hostium capit ad Artemisium, VIII, 11 not.

Lycopas Lacedaem. strenue ad Samum pugnat, III, 55.

Lycophron, Periandri fil., domo eiectus, et in Corcyram ablegatus, Corinthi tyrannidem repudiat; a Corcyraeis interficitur, III, 50—53.

Lycurgus, vir int. Spartanus probatus, Leobotae regis tutor, ab oraculo monitus leges fert Spartanis et ephoros instituit, I, 65 not. ei templum dedicatum, c. 66 not. eius tempus, I, 65 not. Lycurgi mors, I, 65 not.

Lycurgus, Aristolaidae fil., Athe-

niensis, factionis princeps contra Pisistratum, I, 59.

Lycurgus, Amianti pater, Arcas, VI, 127.

Lycus, fl. Phrygiae, Colossis in urbe evanescit, VII, 30 not.

Lycus, fl. Scythiae, in Macotin paludem se exonerat, IV, 123 not.

Lycus, Anacharsidis avus, IV, 76.

Lycus, Pandionis filius, a fratre Aegeo Athenis expulsus, in Termitas venit; ab eo Lycii nomen inveniunt, I, 173. VII, 92 not.

Lydia, argenti ferax, V, 49. auriamenta e Timolo habet, I, 93, cf. V, 101. Lydi, III, 90 not. I, 28 §. 7. olim Maeones vocati, VII, 74. a Lydo, Atys fil., nomen, I, 7 not. strenua gens, ex equis praecipue pugnant, c. 79. 80. mercium institores, primi monetam procudunt, I, 94. ludorum inventores, *ibid.* eorum filiae meretricantur omnes, c. 93. leges Graecis similes, c. 94. eodem modo, atque Graeci, expiant, I, 35. et foedus pangunt, c. 74. — priscum Iovis Carii templum cum Mysis et Caribus commune habent, I, 171. in Umbriam coloniam ducunt, I, 94 not. et Excurs. p. 893 seq. **) per quinque annos cum Medis bellum gerunt, I, 74. 103. vid. *Alyattes*. — primas in oraculo consulendo partes a Delphensibus accipiunt, I, 54. cum Persis pugnant a capiti Marte,

*) Conf. Fr. de Raumer: Ueber Ehe und Familie in Histor. Taschenb. 1833 p. 337. Grotefend. in Seebod. Archiv. 1829 nr. 23 p. 109 coll. Perizon. Dissertat. Trias (Devent. 1679 p. 275.)

**) Vid. nunc Micali Storia degli antichi popol. Ital. T. I p. 97 seq., qui Herodoti narrationem prorsus reiectam vult quippe fictam, cum Etruscorum gens sit quam maxime indigena, a Graecis aeque atque Lydis prorsus remota. At cautius hac in re pronuntiandum existimat Raoul-Rochette in Journal d. Savans 1834 p. 145, bene advertens, quam multa in Etruscorum rebus prodant originem orientalem Herodotique narrationem de Lydis in Etruria consistentibus comprobare videantur. Et adde auctorem epistolae, quem supra (ad voc. *Hercul.*) laudavimus §. 15. Conf. etiam Thiersch. Epoch. p. 166 ed. sec.

c. 76. a Persis vincuntur, c. 80. vid. *Croesus*. — defectionem moliti a Cyro, monente Croeso, effeminantur, I, 154—157. not. ad I, 155. *) Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 74.
Lydias, fl. Bottiaeam a Macedonia determinat, VII, 127 not. T. III p. 826. **) *Lydus*, Atyis fil., a quo Lydi nomen invenerunt, I, 7. VII, 74. frater Caris nominatur, I, 171.
Lygdamis, Artemisiae pater, VII, 99 n. *Lygdamis* Naxius, Pisistrato mercenarios milites adducit, I, 61 not. ab eo Naxum administrandam accipit, c. 64.
Lynceus Chemmita fuisse dicitur, II, 91 not.
Lysagoras, Tisiae fil., Parius, VI, 133.
Lysagoras, Histiaei pater, Milesius, V, 30.
Lysanias e procis Agaristae, VI, 127.
Lysimachus, Aristidis pater, VIII, 79. 95.
Lysistratus Atheniens. fatidicus, VIII, 96.
Lyxes, Herodoti pater, Comment. §. 2.

M.

Macae, pop. Africae, IV, 172 not. 175 not. V, 42 not.
Macednus pop. Pindum incolit, I, 56 not. Macedna natio ex Pindo et Dryopide Peloponnesum ingressa, VIII, 43. cf. I, 56 not.
Macedones in Xerxis exercitu, IX, 30 not. *Macedonum* reges Argivæ stirpis, V, 22 not. VIII, 137 not.—139. *Macedones* a Mardonio Darii imperio subiecti, VI, 44 not. seq. vid. *Amyntas* et *Alexander*.

Macedonia (ἡ Μακεδονία), VII, 127. *Macedonia* quo sensu apud Herodotum, VII, 126 not. ***) *Machinae*, quibus pyramides in altum exstruebantur, II, 125. *machinae*, quibus pontes in Hellesponto intendebantur, VII, 36. *machinis* et suffossis muris Miletum oppugnant Persae, VI, 18.
Machlyes, pop. Africae, IV, 178 not.
Maestius (Μαξιςτιος), Persa (Masiestius), IX, 20 not.
Macistus, Minyarum opp. ab Eleis eversum, IV, 148 not.
Macrobii Aethiopes, III, 17 not. seqq. vid. *Aethiopes*, longaevi, III, 23 not.
Macrones, pop. supra Thermodontem fl., II, 104 not. III, 94 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 78 not.
Mactorium, Siciliae opp. super Gellam, VII, 153 not.
Madyes, filias Protothylae, Scytharum rex, in Asiam irrumpit, I, 103 not.
Madytus, urbs Chersonesi, VII, 33. not. ad 32. IX, 120.
Maecander, fluvius tortuosus, I, 18 not. II, 29. *Magnesium* urbem lambit, III, 122. *Marsyam* fl. excipit, V, 118 not. eius fontes, VII, 26. *Maecandri* campus, I, 18 not. 161. II, 10 et T. I p. 929.
Maecandrius, Polycratis scriba, III, 123 not. Sami procurator, III, 142. et rex, V, 27. cum Samiis de iuris aequalitate constituenda frustra paciscitur; etc. Sparta a Cleomene eiicitur, III, 142—148.
Maecones olim nominati Lydi, I, 7 not. VII, 74.
Maecones Cabelenses vocantur Lasonii, VII, 77.
Maecotae (οἱ Μακῆται), supra Maecotin paludem, IV, 123 not.

*) Aliorum scriptorum locos de Lydorum luxuria a Cyro imposita dabit Bergk. ad Anacreont. Reliqq. p. 240 seq.

**) Cf. etiam Clarke Travels II, 3 p. 307. 310. 316.

***) Add. C. O. Müller. Ueber die Makedon. p. 37—49.

- Macotis palus* (ἡ Μαυώτις λίμνη); IV, 3 not. IV, 5 not. (ἡ λίμνη Μαυήτις), I, 104. IV, 57. 101. 120. mater Ponti vocatur, IV, 86 not. Maeoticus fl. (ὁ ποταμὸς Μαυήτις), nominatur Tanais, IV, 45 not. Maeoticae paludis ambitus, IV, 86 not. Herodotus non recte de ea edoctus, IV, 86 not. IV, 99 not.
- Magdolus*, opp. in confinibus Aegypti et Syriae, II, 159 not. et Exc. p. 921. *)
- Magi*, Medorum gens, I, 101 not.
- Magi*, Astyagis somnium interpretantur, I, 107. cum eo de Cyro non interfecto deliberant, c. 120. postea, Cyro rebellante, ab Astyage e palo suspenduntur, c. 128. Magorum doctrina de duobus genibus principibus, I, 140 not. — *Magi* (inter Persas) multum differunt a sacerdotibus Aegyptiorum, I, 140 not. *Magi* duo, alter procurator domus regiae, contra Cambysen insurgunt, III, 61 not. — 63. III, 126 not. (qui moriens metuit, ne imperium iterum ad Medos redeat, c. 65. cf. I, 130.) at, fraude eorum detecta, a septem nobilibus Persis interficiuntur, III, 67—78. inde *Magophonia* festum a Persis celebratur, T. II p. 675. III, 79 not. — *Magi*, somnium Xerxis interpretantur, VII, 19. Lunam Persis, solem Graecis futura significare docent, VII, 37. ad Ilium heroibus parentant, VII, 43. Strymoni fl. equos albos mactant, VII, 113. ad Sepiadem Ventos placant incantationibus, VII, 191. — Sine mago non fas est Persis sacra facere, I, 132 not.
- Magistratus* sorte ducti, III, 80 not.
- Magnesia* ad Macandrum fl., III, 122 not. I, 161. **)
- Magnesia*, terra Macedoniae, VII, 176. 183. 193. *Magnesiace* promontorium, VII, 193.
- Magneles* Europae, VII, 132 not.
- Magnetes* Asiam incolentes, III, 90 not.
- Maleae*, Peloponnesi promont., VII, 168 not. I, 82. *Malea*, IV, 179 not. (de nomine et situ).
- Malena*, opp. agri Atarnitidis, VI, 29 not.
- Males* Aetolus, VI, 127.
- Maliaca* terra (ἡ Μηλὶς γῆ), VII, 132 not. 198. VIII, 31. *Malienses* Persis terram et aquam tradunt, VII, 132 not. 196. 198. *Maliacus* sinus, IV, 33 not.
- Malleo* ducta ex auro effigies, VII, 69.
- Mandane*, Astyagis filia, Cambysis nuptum datur, I, 107.
- Mandrocles*, Samius architectus, IV, 87 not. monumentum ab eo positum, IV, 88 not.
- Maneros* Aegyptiis Linus cantus nominatur, I, 79 not.
- Manes*, rex Lydiae, I, 94 not. IV, 45 not.
- Manicatae* tunicae Persis in usu, VII, 61 not.
- Mantineae*, urbs Arcadum, IV, 161.
- Mantinenses* in Thermopylis, VII, 202. ad Plataeas post proelium veniunt, IX, 77.
- Mantyas* et Pigres fratres, Pacones, V, 12 not.
- Mapen*, Siromi filius Tyrius, VII, 98.
- Mappae* geographicae, V, 49 not.
- Maraphii*, Persarum tribus, I, 125 not. *Maraphius* Amasis, IV, 167.

*) Vid. C. Cless. in programm. de coloniis Iudaeorr. in Aegypt. (Stuttg. 1832.) p. 7 seq. not. 17, qui hic de oppidulo *Migdal* in tribu Gad cogitandum esse censet.

**) Vid. Michaud Correspond. de l'Orient. II p. 370—377. qui urbis reliquias quinque horarum spatio ab Epheso remotas, prope vicum *Jeni Kevi* sitas et a Turcis *Jeni Kalé* vocatas accurate descripsit.

- Marathon*, locus Att., VI, 107. VI, 102 not. *) T. III p. 819 seq. Marathonem occupat Pisistratus, I, 62. Marathonia pugna, VI, 111 seq. — pugnae dies, VI, 106 not. tumuli, VI, 117 not.
- Maratti* per Indiam, III, 100 not.
- Mardi*, pop., Persarum gens, I, 84 not. 125 not. Mardus fuit Hyroeades, I, 84.
- Mardonius*, Gobryae fil., populare in Ioniae civitatibus imperium instituit, Europam petit, et in Macedonia a Brigiibus Thracibus cladem accipit, VI, 43 not. — 45. ab imperio removetur, c. 94. instigat Xerxem ad bellum Graecis inferendum, VII, 5 seq. oratio eius, c. 9. universo pedestri exercitui praefectus, c. 82. post pugnam ad Salaminem Xerxis suadet, ut in Asiam redeat, VIII, 100 seq. in Thessalia hibernat, c. 113 seqq. et oracula consulit, c. 133 seqq. Alexandrum Macedonem cum pacis conditionibus Athenas mittit, c. 136. cf. c. 141 seqq. Athenas iterum capit; et denuo, nuncio Salaminem misso, Athenienses ad societatem invitat, IX, 1—4. Boeotiam petit et castra ad Asopum fl. ponit, c. 12—15. occupatis Cithaeronis faucibus, commeatus intercipit Graecorum, c. 38 seqq. committit pugnam ad Plataeas, c. 49 seqq. et 59 seqq. ipse cadit, c. 63 seq. eius cadaver subreptum, c. 84. — filius eius Artontes, c. 84.
- Mardontes*, Persarum dux, VII, 80. classi relictæ praefectus, VIII, 130. cadit ad Mycalen, IX, 102 not.
- Mare* ut fruatur natura sua, non patiuntur venti, VII, 16 not. maris imperium primus Polycrates obtinere studet, III, 122. Mari taurum immolat Cleomenes, VI, 76.
- Mare Thracium*, VII, 176 not.
- Mare Hippalum*, I, 1 not. mare mediterraneum, quomodo appell., I, 1 not. Mare rubrum, I, 1 not. I, 180 not. 202. II, 8 not. II, 158. III, 30. coll. IV, 39. 40. III, 93 not. VI, 20. (de Persico sinu) VII, 80. Vid. *Rubrum*. Aegyptium, II, 113 not. maris imperium penes quos fuit, III, 122 not. mare (i. e. fons, puteus) in arce Attica, VIII, 55.
- Marca*, urbs Aegypti, II, 18 not. 30.
- Mares* quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint, III, 94 not. VII, 79 not.
- Mariandricus* sinus, IV, 38 not.
- Mariandyni* pop., I, 28 not. III, 90. a Croeso subacti, I, 28 not. Mariandynorum in Xerx. exercitu armatura, VII, 72.
- Maris*, fl. Scythiae, IV, 49 not. **)
- Maron* et Alpheus, Orsiphanti fil., strenue pugnant ad Thermopylas, VII, 227.
- Maronea*, Graeca urbs Thraciae, VII, 109 not.
- Marsyas*, fl. Phrygiae, V, 119 not.
- Marsyae* Sileni uter suspensus Celaenis, VII, 26 not.
- Martis* panegyris Papremi celebrata, II, 63. 64 not. eius oraculum in Aegypto, c. 83. (ap. *Chalybes*), VII, 76. Marti praecipua sacra faciunt Scythae, IV, 59 not. seqq. in singulis eorum praefecturis Martis templum, IV, 62 not. Martis cultus apud Thracas, V, 7 not.
- Masames* Dorisci praefectus, VII, 105. laudatur, c. 106.
- Masistes*, Darii filius, Xerxis exercitus imperator, VII, 82. IX, 107 not. eius et liberorum caedes, IX, 113.
- Masistius* (Graecis Macistius, Μα-

*) Add. potissimum Clarke Travels II, 3 cp. I p. 12, ubi accurata loci descriptio, additis duabus tabulis aeri incisis.

**) Add. Clarke Travels II, 3 chap. 3 p. 616. Ruperti ad Tacit. Annall. II, 63 p. 226, et de ipso fluvii nomine Humboldt Examen critique de l'histoire de la géographie du nouveau continent p. 64.

- νίσιος, dictus*), IX, 20 not. equitatus praefectus cadit ad Plataeas, IX, 20. 24.
- Masistius*, Siromitris fil., VII, 79.
- Maspui*, Persarum gens, I, 125.
- Massages*, Oarizi fil., dux Libyum, VII, 71.
- Massagetae*, pop. Scytharum ferus et robustus, I, 201 not. 215. eorum deus Sol, I, 212. 216. mores etc., I, 216 not. uxores communes, *ibid.* IV, 172. senes immolant, I, 216. vestitus etc., I, 215 not. Scythas Nomades sedibus expellunt, IV, 11. Cyrum vincunt, I, 214. Massagetae auro atque aere abundant, I, 205 et 215 not. *)
- Massilia*, quando condita a Phocacensibus, not. ad I, 166 pag. 368. **)
- Maternum* genus paterno nobilius apud Lycios, I, 173. vid. *Lycia*.
- Matiani* montes, I, 189. 202 not.
- Matieni* pop., I, 72 not. III, 94 not. V, 49. 52 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 72.
- Matrimonium* emtionem fit, V, 6 not.
- Matris* Dindymenae fanum, I, 80.
- Matri* Deorum festum celebrat Anacharsis, IV, 76 not. Mater Ponti nominata palus Maeotis, IV, 86 not. Matris deum cultus, apud Cyzicenos, IV, 76 not.
- Mausolus*, pater Pixodari, V, 118.
- Maxyes* Libyes, IV, 191 coll. IV, 178 not. ***)
- Mazares* Medus, I, 156. Prieneenses subigit, I, 161.
- Mecistes*, Adrasti frater, V, 67.
- Mecyberna*, Graeca urbs, Thraciae, VII, 122 not.
- Medea*, Colchorum regis filia, I, 2. VII, 62 not.
- Medi*, IV, 37. 40. per vicus habitant, I, 96. eorum diversae gentes, I, 101. olim Arii nominati, a Medea Colchica nomen invenerunt, VII, 62. ab Assyriis deficiunt, I, 95. Deiocem sibi regem constituunt, I, 96—100. Medorum regum tempora: Excurs. ad I, 130 p. 899 seq. †) Medorum nomen late patens, IX, 77 not. sub Phraorte rege Asiam subigunt, cap. 102. sub Cyaxare bellum gerunt cum Lydis, cap. 103. quo bello incidit solis defectus, c. 73. 74. Asiae imperium amittunt, Scythis irrumpentibus, c. 104. Ninum, iam antea oppugnatam, capiunt et Assyrios subigunt. cap. 106 not. sub Astyage rege Persis succumbunt, c. 130 not. deficiunt a Dario, et denno subiguntur, *ibid.* not. ††) cf. *Magi*. — Medorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 62. 86. Medi et Cissii in Thermopylis propulsati, VII, 210. Medicae hastae, VII, 67.

*) Pro Alanis habet Massagetas Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 131. ad Ammianum provocans XXIII, 14 et XXXI, 2. Conf. etiam Reichard in Hertha XI p. 15. Gatterer. in Comm. societ. Gotting. XIV p. 9 seqq. Massagetas tenuisse statuerat terram Kirgisorum grandis hordae, i. e. meridionalem Soongariam, et Buchariae minoris partem septentrionalem.

**) Quod Herodotus ipse Massiliae conditae nullam faciat mentionem, id Lehnert De foed. Ion. p. 53 seq. ex humili urbis statu, qui fuerit Cyri tempore miserrimamque eius conditione illo tempore arctis finibus conclusae explicari posse censet.

***) Add. Annal. Vienn. LVIII p. 45 seq.

†) Add. Hitzig. in Commentarr. ad Iesaiam p. 294, ubi in Herodoteo loco hanc proponit lectionem: ἐπ' ἔτεα ἐκὰτὸν δυῶν δέοντα παρὲς ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον, τριήκοντα δυῶν δέοντα, nisi calamo lapsum esse ipsum Herodotum credas indeque legendum ἐπ' ἔτεα εἰκοσι κ. τ. λ.

††) Cf. Krüger. in Vita Thucydidi. p. 26 seq. 29 seq.

- Media* partim montosa, partim plana, I, 110. *Medicuum imperium* Italy fl. terminatum, I, 72. *Medorum* nomen Graecis terrorem incutit, VI, 112. *Medorum* idiomate canis Spaca nominatur, I, 110. *Media praefectura*, III, 92 not. *Medica herba*, I, 132 not. *Medica stola*, I, 135 not. III, 82 not. VII, 116.
- Medicamenta ad cadavera Aegypti*. condienda, II, 86 not.
- Medici* singuli singulorum morborum apud Aegyptios, II, 84 not. oculorum medicum ab Amasi Cyrus petiit, III, 1 not. Aegyptii medici ap. Darium, III, 129 not. 132. medici Crotoniatae et Cyrenaei inter Graecos inclauuerunt, III, 131 not. Democedes, medicus celeberrimus, III, 130 seqq. *Medicamenta Graeca leniora*, III, 130 not.
- Medimnus farinae*, VI, 57 not. *medimnus Atticus*, I, 192.
- Mediterraneum mare* (ἡ δὲ ἡ θάλασσα), I, 1 not. I, 185 not. coll. 202.
- Megabates*, expeditionis contra Naxios dux, V, 32 seqq.
- Megabazus*, Megabatis fil., navali-
bus copiis praefectus, VII, 97.
- Megabyzus*, qui et Megabazus nominatur, cf. not. ad IV, 143. coniurationis in Magum particeps, III, 70. pro oligarchia constituenda sententiam fert, c. 81. copiarum dux in Europa a Dario relictus, Hellespontiorum civitates subigit, IV, 143 not. 144. Thraciam Persarum subiecit imperio, V, 1 seq. Pacones Darii iussu in Asiam transducit, c. 14 seq. consilium dat Dario de Histiaeis, cap. 23.
- Megabyzus alius*, Zopyri fil., pedestri Xerxis exercitui praefectus, VII, 82. postea in Aegypto dux adversus Athenienses, III, 160. cf. not. ad III, 153.
- Megacles*, Alcmaeonis fil., Pisistratum Athenis eiecit, at mox cum reducit, filiam ei elocans, I, 59. 60. ex Attica profugit, Pisistrato tertio Athenisposito, c. 61—64. cf. VI, 125, ubi Alcmaeonis pater.
- Megacles*, Alcmaeonis (eius, qui Croesi fuit familiaris) fil., superioris nepos, uxorem ducit Clisthenis filiam, VI 127 — 130 not.
- Megacles*, Hippocratis fil., huius Megacリス nepos, VI, 131 not. stirps, *ibid.* *)
- Megacreon* Abderita, consilium civibus dat, VII, 120.
- Megadostes*, Mascamis pater, VII, 105.
- Megapanus*, Hyrcanorum dux, VII, 62.
- Megara* (τὰ Μέγαρα), Megarica terra (ἡ Μεγαρίς χώρα), IX, 14. Megarenses cum Atheniensibus bellum gerunt, I, 59. fortiter pugnant ad Plataeas, IX, 21.
- Megarenses* Siciliae, a Gelone subacti, VII, 156 not.
- Megasidras*, Doti pater, VII, 72.
- Megistias*, vates Graecorum ad Thermopylas, VII, 219. 221 not. eius intrepidus animus, c. 221. carmen epitaphium, c. 228.
- Mel* ex palma confectum ap. Babylonios, I, 193 not. ex myrica (tamarice) et tritico, VII, 31. mellis magna copia ap. Gyzantes, IV, 194 not.
- Melampus*, Amythaonis fil., Graecos Bacchi sacra et alia ex Aegypto accepta docuit, II, 49 not. VII, 221. Regiam dignitatem ab Argivis postulat, IX, 34 not.
- Melampygyus lapis*, VII, 216 not.
- Melanchlaeni pop.*, IV, 20 not. 100

*) Add. Wiggers. Quaest. de Cornelio Nepot. Alcibiad. (Lips. 1833) p. 46 seqq.

- not. 102. 107 not. eorum mores, c. 107 not. *)
- Melanippus*, Astaci fil., eius fanum Sicyone, V, 67 not.
- Melanippus*, Alcaci sodalis, Mitylenaeus, V, 95 not.
- Melanthius* Athen. dux viginti navium, V, 97.
- Melanthus*, Codri pater, I, 147. rex Athen., V, 65 not.
- Melas*, fl. Thessaliae, VII, 198 not.
- Melas* sinus, VI, 41 not. et fluvius eiusdem nominis in Thracia, VII, 58 not.
- Meles*, rex Sardium, I, 84 not.
- Meliboea* urbs, VII, 188 not.
- Melienses*, vid. *Maliaca* terra.
- Melii* cum Graecis militant, VIII, 46 not. genus a Lacedaemone derivant, c. 48.
- Melissa*, Periandri uxor, III, 50 not. V, 92 §. 7 not.
- Membliarus*, socius Cadmi, IV, 147 not.
- Memnon*, II, 106 not. **)
- Memnonia*, regia Pers., V, 53 not. Susa nominatur τὸ ἄστυ Μενόνοιο, c. 54. et *Memnonia* Susa, VII, 151. III, 68 not. T. III p. 813.
- Memphis*, urbs Aegypti, II, 3. 10. a Mene primum condita; eius situs, II, 99 not.
- Menares*, Leotyichidis pater, VI, 65. 71. VIII, 131.
- Menda*, opp. Pallenae, VII, 123 not. T. III p. 825.
- Mendacium* dicere apud Persas turpissimum, I, 138 not. coll. III, 72.
- Mendes* lingua Aegyptiaca Pan et *Hircus* vocatur, II, 46 not. Mendetis templum, II, 42 not.
- Mendesia* Aegypti praefectura, II, 42. 46. Calasiribus adsignata, II, 166 not.
- Mendesii* oves immolant, capris abstinent, et qua causa, II, 42 not. 46 not.
- Mendesium* ostium Nili, II, 17. Excurs. T. I p. 908.
- Menclaus* Helenam recipit in Aegypto, II, 119 not.
- Menelaus* portus, IV, 169 not.
- Menes* primus in Aegypto regnasse fertur, II, 4 not. 99 not. ***)
- Menius* Eurydamae frater, VI, 71.
- Mensa* solis apud Aethiopes, III, 18 not. 23.
- Mensis* intercalaris, I, 32 not. II, 4 not.
- Merbalus* Aradius, VII, 98.
- Mercatura*, vid. *Negotiatio*.
- Mercurii* statua porrectum veretrum habens, II, 51 not. eius templum Bubasti urbe, II, 138. Mercurium maxime colunt Thraces, V, 7.
- Mercurius* ithyphallicus s. chthonius, II, 51 not. II, 145 not. Anubis, II, 67 not. Aegyptiorum, Excurs. T. II p. 643 seq. Thracum, V, 7 not.
- Meretrices* Naucraticae, II, 135. nobiles meretrices apud Graecos: Rhodopis et Archidica, *ibid*.
- Mermnadae* quomodo regnum Lydiae obtinuerint, I, 7. 14.
- Meroë* metropolis Aethiopum, II, 29 not. †)
- Mesambria*, opp. Thraciae, IV, 93

*) Conf. Eichwald, in Annall. Dorpat. III, 1 p. 14, qui Melanchlaenos gentem existimat Fionico-Esthaicam, ad Lithuaniae usque fines pertinentem, quae adhuc vestitum nigrum prae ceteris admet.

**) Add. Letronne La Statue de Memnon p. 73 coll. 42.

***) Conf. Seyffarth. in Iahn. Annall. philoll. 1834. IV, 2 p. 209 et Rosellini Monumenti dell'Egitto I p. 112—126.

†) Add. testimonium recentissimi peregrinatoris Caillaud, qui Strabonem de Meroë situ vera tradere contendit et urbem illam edocuit sitam esse in peninsula prope ruinas τὸν Assur in loco, qui vocatur Mahruk. Vid. Annall. Vienn. T. LVIII p. 28. 29.

- not. VII, 108 not. a Calchedoniis conditum, VI, 33.
- Messana* (olim Zancle, opp. Siciliae), VII, 164 not.
- Messapii* Iapyges, Cretensium colonia in Italia, VII, 170 not.
- Messeniorum* bellum cum Spartanis, IX, 35 not. 64. III, 47 not.
- Metalla* Thraciae, I, 64 not. V, 17 not. metalla Laureae, I, 64 not. VII, 144 not.
- Metapontini* in Italia, de Aristea narrant, IV, 15 not.
- Methymnae* in Lesbo, Aeolensium civitas, I, 151. I, 23 not.
- Metiochus*, Miltiadis fil., captus, VI, 41 not.
- Metrodorus* Proconnesius, IV, 138.
- Micethus*, Anaxilai minister, Rhegium administrat, et multas Olympiae statuas dedicat, VII, 170 not.
- Midas*, Gordiae fil., rex Phrygiae, I, 14 not. 35 not. et T. I p. 926. apud Delphos donaria et regiam sellam dedicat, I, 14. eius sella regia, *ibid.* Midas horti in Macedonia; ubi rosae nascuntur memorabiles, VIII, 138 not.
- Migratio* anniuae, II, 123 not.
- Miletus*, Ioniae civitas, I, 17 not. I, 20 not. T. I p. 928. I, 142 not. universae Ioniae princeps, V, 28. a Neleo, Codri fil., condita, IX, 97 not. a Gyge bello pressa, I, 14. ab Ardyce iovasa, I, 15. cum Alyatte bellum diuturnum gerunt Milesii, I, 17—19. dein pacem iis conciliat Periander, et componit Thrasybulus, I, 20—22. Mileti amicitia cum Sybari, VI, 21 not. Mileti lana, VI, 21 not. foedus cum Cyro pangunt, I, 143 169. eorum res componunt Parii, V, 28. 29. Milesius Aristagoras rebellionis Ionicae auctor, V, 36. cf. c. 30 seqq. Caribus auxilio veniunt contra Persas, et magnam cladem accipiunt, V, 120. Histiaeum redeuntem non recipiunt, VI, 5. Miletum oppugnant Persae, c. 6 seqq. et capiunt, VI, 18. c. 21 not. seqq. Milesii capti ad Rubrum mare deducuntur, c. 20.
- Milesiorum colonia Istria, Borysthenitarum urbs, II, 33.
- Militaris* res, primum a Cyaxare melius instituta, I, 103. apud Persas, VII, 81. ap. Aegyptios, II, 165 seq. cf. c. 141. Militaris disciplina apud Persas, V, 33. VII, 223. coll. c. 103. IX, 16. 25. (IV, 84. VII, 39.) cf. I, 84. III, 25. IX, 85. et 90 coll. III, 154. et I, 136. — Militaris exercitatio navium a Dionysio Phocaeensi instituta, VI, 12. — Militibus ante pugnam tessera data, IX, 98.
- Milo*, Crotoniates luctator, III, 137.
- Miltiades*, VI, 34 not. Cypseli fil., Cimonis frater uterinus, VI, 38. cf. c. 103. in Chersonesum, a Doloncis sibi traditam, coloniam Athen. ducit, VI, 34 not. — 36. captus a Lampsacenis dimittitur minitante Croeso, c. 37. sine liberis obit, c. 38.
- Miltiades*, Cimonis filius, fratris Miltiadis τοῦ κλειστοῦ, Chersonesi imperium suscipit, mortuo Stesagora fratre, VI, 39. Lemnum in Atheniensium redigit potestatem, VI, 137. 140. Ionibus ad Istrum consilium dat, ut pontem solvant, IV, 137. e Chersoneso profugit, Scythis irruentibus, VI, 40. iterum fugit Phoenices, Persarum socios, et Athenas navigat, c. 41. cf. c. 33 seq. et 104. ibi imperator Atheniensium electus, c. 104. pugnae ad Marathonem praest, cap. 109 seqq. in Parum ins. expeditionem suscipit malo successu, c. 132—135. domi accusatus, pecunia mulctatur (VI, 136 not.); at mox obit supremum diem, c. 136 not.
- Milyas*, Asiae regio, a Lyciis postea habitata, I, 175 not. Milyae Solymi dicti, *ibid.* III, 90. Milyarum in Xerxis exercitu armatura, VII, 77. T. III p. 823.
- Mimnermus*, poeta, I, 14 not.
- Mina* Attica, II, 168 not. III, 13 not. Minae duae pretium captivi, V, 78 not. VI, 79 not.

Minerva, Neptuni filia et Tritonidis, a Iove adoptata perhibetur, IV, 180. *Minerva Aegyptiorum*, II, 62 not. *Aeginett.*, III, 59 not. (eius templum) V, 83 not. *Tritonis* s. *τριτογένεια*, IV, 180 not. VII, 141 not. *Equestris*, IV, 188 not. *Minerva Iliaca*, VII, 43 not. *Attica*, VIII, 55 not. *Minervae sacerdos Attica*, V, 72 not. cum Neptuno de dominio terrae Atticae contendit, VIII, 55 not. *Minervae Alcae templum Tegeae*, I, 66 not. IX, 70. *Assesiae templum* ab Alyatte incensum, I 19. et T. I p. 926. postea duo restituta ad Assesum, I, 22. *Crastiae a Dorico dedicatum*, V, 45 not. *Minerva urbis Praeses*, ἡ *Ἀθηναῖη Πολυᾶς*, *Atheris*, V, 82 not. III, 59 not. *Minervae templum in arce Athen.* *Doriensibus intrare nefas*, V, 72 not. *Ἀθηναίης Πολιούχου templum in Chio ins.*, I, 160 not. *Minervae Pallenidos templum ad Marathonem*, I, 62 not. *Pronacae templ.* *Delphis*, I, 92 not. VIII, 37 not. 39. *Sciradis templum in Salamine*, VIII, 94 not. *Minervae templum Sigei*, V, 95. — *Minervae Iliadi mille mactat boves Xerxes*, VII, 43 not. — *Minervae oraculum ap. Aegyptios*, II, 83. *templum in Sai opp. propylaeis instructum*, II, 175 not. *Minervae inaurata statua ab Amasi Cyrenen missa*, et duae lapideae *Lindum*, II, 182 not. *Minervae sacerdos femina ap. Pedasenses barbam emittit*, I, 175 not. VIII, 104. — *Aegides*, quibus *Minervae imagines instruuntur*, ex *Libya acceperunt Graeci*, IV, 189 not. — *Minervae festum apud Ausenses*, quo *virgines invicem pugnant*, IV, 180

not. apud *Nomades Libyes*, IV, 189 not.
Minoa, *Selinusiorum colonia*, V, 46 not.
Minos Cnossius maris imperium obtinet, III, 122 not.
Minos et Sarpedon, *Europae filii*, de regno in *Creta* dissident, I, 173. *Minois caedes in Sicilia perpetrata*, VII, 169 not. 170 not. 171 not.
Minyae, *Argonautarum nepotes*, *Lemno a Pelasgis eieci*, *Spartae mulierum dolo e carcere liberantur*, IV, 145 not. 146. cf. not. *Minyae a Spartanis recepti*, IV, 145 not. *Minyae Theram condunt*, IV, 148 not. *Minyae Orchomenii Ionibus admixti*, I, 146 not.
Mitra, *Persarum*, I. 131 not. *Mithraenomen in multis vocc. comp.*, VII, 67 not. *) — *mitra pilei genus*, VII, 62 not.
Mitradates pastor, *Cyrum morti destinatum servat*, I, 110. 111.
Mitrobates, *Dascylei praefectus*, III, 120. ab *Oroete Sardinum praefecto interficitur*, III, 126. 127.
Mitylene, *Aeolensium civitas*, II, 178. *Mitylenaei de Sigeo cum Atheniensibus bellum gerunt*, V, 94 not.
Mnesarchus, *Pythagorae pater*, IV, 95 not.
Mnesiphilus Atheniensis bene Themistoclem monet, VIII, 57 not.
Moenia lignea Budinorum, IV, 108. 123. cf. *Muri*.
Moeris, *Aegyptiorum rex*, II, 13 not. ejus *praeclara opera*, II, c. 101 not.
Moeridis, *lacus*, II, 4. 69. 148. eius *descriptio*, II, 149 not. cf. III, 91 not. **)
Moloeis, fl. *Boeotiae*, IX, 57 not.
Molossi pop., I, 146. VI, 127.

*) De *Mithra* conf. *Pott. Etymolog. Forsch.* pag. XLVII seq. ubi negat deam *Mitram* inveniri, cum in libris *Zendicis Mithras* sit *genius Solis*.

**) *Bibi* posse *aquam lacus Moeridis nuper affirmavit Acerbi*, ipsum *lacum non arte, sed natura factum esse adiciens*, quo tamen *aquarum receptaculo usi fuerint Aegyptii veteres ad deserti solum irrigandum*. *Vid. Nouvelles Annall. des Voyag.* 1830. T. XVII p. 372.

Molpagoras; *Aristagorae pater*, V, 30 not.

Momemphis, urbs Aegypti, II, 163 not.

Monarchiae commoda et incommoda, III, 80. 82.

Moneta ex plumbo deaurata, III, 56 not. de corruptione monetarum.

Monolitha aedes, II, 155 not. 175 not.

Mons Arabicus, II, 8. 124. mons ingens eversus indagandis metallis,

VI, 47. montes Altai significantur, IV, 25 not. montes, primae religionis ac cultus sedes, I, 131 not.

Mophi, mons Aegypti, II, 28 not.

Morae utilitas, VII, 10.

Morbus femineus Scythas invadit, I, 105 not. *) morbo sacro laborat Cambyses, III, 33 morborum praecipua causa, II, 77. morborum singulorum medici apud Aegyptios, II, 84. morborum curatio ap.

Babylonios, I, 197. morbos plurimos Tearus fl. sanare valet, IV, 90. morbus foedus, vermibus in corpore enatis, IV, 205 not. vid.

Medicina.

Mors optimum homini contingit, I, 31. optatissimum perfugium aerumnosae vitae, VII, 46 not. mori salius esse, quam vivere, VII, 46 not. **)

Mortuos parentes honoris causa comedunt Issedones, IV, 26 not. et Calatiae Indi, III, 38. mortuos terra condunt Scythae, IV, 73. et Getae, V, 4. Trausi cum lacticia,

ibid. melle condunt Babylonii, I, 198. mortuos sedentes sepeliunt Nasamones, IV, 190. mortuorum sepultura apud Aegyptios, II, 86

— 88. vid. *Cadaver et Sepultura*.

— *Mortui simulacrum in conviviis Aegyptiorum*, II, 78.

Morum vis, III, 38 not.

Moschi pop., III, 94 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 78.

Mosynoeci pop., III, 94 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 78.

Mula mulum duplex genitale habentem peperit, mula parit, III, 153 not. VII, 57 not. cf. c. 151. ***)

muli non gignuntur in Eleo agro, IV, 30. mulorum species Scythis horrenda, IV, 129. mulae non ferunt frigus, IV, 28 not.

Mulctae diissolutae, III, 52 not. ****)

Mulier, tunicam exuens, simul verendum exiit, I, 8 not. cf. c. 10. †) — mulieres non omnes pariunt expleto decimo mense, VI, 69 not. — mulierum artes dolosae in regia aula, I, 11 — 13. III, 67—69. 134. VII, 2. 3. — mulieres Argivae matrem pios habentem filios praedicant, I, 31. mulieris, quae non nisi cum suo marito concubuerat, urinā Pheroni regi visus restitutus, III, 111. — mulier ex deformissima formosissima facta, VI, 61 not. mulier semivipera ex Hercule tres concipit filios in Scythia, IV, 9 not. mulieres, quae oraculum in Graeciam intulerunt, columbae vocatae, II, 56. 57 not. mulieres ap. Aegyptios virorum opera faciunt, II, 35. mulieres laboriosae Paeonum, V, 12. 13. — ap. Issedones aequam cum viris potestatem habent, IV, 26. — apud Zaeceas currus aurigantur in bellum, IV, 193 not. mulieres super mariti tumulum jugulantur ap.

*) Add. I. B. Friedreich *Analekten z. Natur- u. Heilkunde* (Wirceburg. 1831) nr. IV. pag. 28—33, qui hunc muliebrem Scytharum morbum non ad Syphilin, ut vulgo faciunt, refert, sed ad animi statum quandam mendosum.

**) Add. *Ecclesiast. Salom.* VII, 1. coll. *Iob.* XIV, 1 seq.

***) Add. Schneider, ad *Aristotel.* H. A. VI, 28 (33) T. III. p. 520.

****) Add. *Rose Inscriptt.* pag. 216.

†) Add. Grüneisen: *Ueber das sittlich. d. bild. Kunst d. Griech.* pag. 32.

Thracas, V, 5 not. mulieribus ap. Gindanes honori est cum viris quam plurimis concubuisse, IV, 176 not. mulieres promiscue cum viris coeunt apud Massagetis, I, 126. vid. *Concubitus*. mulier sacra in Beli templo et in Iovis Thebani aede, I, 182 not. — mulieres ap. Babylonios semel in Veneris templo cum viro peregrino concubunt, I, 199 not. — mulieres ap. Babylonios et Venetos in matrimonium a praecone venduntur, I, 196 not. — Mulieres in convivia adducere, Persis est mos, V, 18. mulieres fuso et colo, nec vero exercitu donandae, IV, 162. ap. Persas vero alius mos, IX, 109. — mulier vocari, Persis maximum opprobrium, IX, 107. cf. cap. 20. et VIII, 88. — mulierum mutui raptus inimicitiarum inter Graecos et Asiae populos prima origo, I, 1 not 5. cf. III, 134. ob mulieres bellum Persarum adv. Aegyptum commotum, III, 1 — 3. mulieres Minyarum maritos supplicio liberant, IV, 146 not. mulieres vett. panem conficiunt, VII, 187 not. VIII, 137 not. mulieres Atheniensium Braurone rapiunt Pelasgi, IV, 145 not. et postea in Lemno interficiunt, VI, 138. — Lemniorum mulieres maritos suos necant, VI, 188. — mulieres Babyloniorum strangulatae ne frumentum absumerent, III, 150. cf. c. 159. mulier in templo Iovis Babylonii, I, 182 not. mulieres a vicinis populis Babylonem missae Darii iussu, c. 159. mulieribus Barcaeorum mammae praeseatae a Pheretima, IV, 202. — mulieres stuprando extinctae, VIII, 33. mulieres Atticae vestimentum permutant, V, 87 not. Corinthiae ornatu et vestimentis exutae, V, 92. Aegyptia-

cae unam habent vestem, II, 36. Libyssae mulieres vesti circumciant thoraces ex pelle caprina, IV, 189 not. ap. Gindanes fasciae plurimas gestant, IV, 176. mulieres virili virtute, VIII, 88. cf. I, 184. seq. II, 100. VII, 99. mulieris simulacrum aureum Delphis a Croeso dedicatum, I, 51. Darii mulieris effigies aurea malleo ducta, VII, 69. muliebria pudenda a Sesostre columnis insculpta, II, 102. mulieres Argivorum furore correptae, IX, 34. mulieres Atheniensium Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt, IX, 5.

Multos decipere facilius est quam unum, V, 97.

Mumiae, cf. *Cadaver*.

Munychia, VIII, 76.

Mures Africani bipedes, i. e. Ierboa, IV, 192 not. *) mures auxilio veniunt Sethoni in bello contra Sannacharibum, II, 141 not. **) mures in Scytharum donis, IV, 131.

Muri lignei Badinorum, IV, 108. 123. ligneo muro sepiunt Persae castra, IX, 65. 70. in oppugnandis muris Athenienses periti, IX, 70. cf. c. 102. Murus ligneus in oraculi responso, VII, 142. 143. VIII, 51.

Murychides Hellespontius, IX, 4.

Musarum nominibus plures antiquitus opera sua inscripserunt: Comment. §. 13.

Musaeus oracula edit, VIII, 96. IX, 43. eius vaticinia corrumpit Onomacritus, VII, 6. cf. not.

Musici Argivi primarii, III, 131.

Mustelae Libycae, IV, 192 not.

Mycalae promontorium, I, 148. VI, 16. VII, 80. IX, 90 not. 96. Mycalae cacumina, IX, 104. 107. pugna ad Mycale, IX, 98. 104.

Mycenaei Heraclidas in servitatem redigere tentant, IX, 27 not. My-

*) Add. Clarke Travels I pag. 471.

**) Hanc narrationem eo referri posse putat Hitzig ad Iesaiam pag. 35. quod statua Sethonis in Vulcani templo murem in manibus tenuerit, nec aliam esse vult originem fabulae Herodoteae, II, 131 de abscissis manibus ancillarum Mycerini.

cenae ad Thermopylas, VII, 202.
ad Plataeas, IX, 28 not.

Mycerinus, rex Aegypti, filiam suam in bove lignea deaurata sepelit; vitae spatium ab oraculo sibi definitum duplicare studet; eius pyramis, II, 129 not. 132 not. 134.

Myci pop., III, 93 not. Mycorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 68.

Myconus, ins. prope Delum, VI, 118. not.

Mycophoritana praefectura in Aegypto, II, 166 not.

Mygdoniam a Bottiaide Axios fl. determinat, VII, 123 not. cf. c. 124. 127.

Mylasa opp., (τὰ Μύλασσα) ubi priscum Iovis Carii templum, I, 171 not. V, 37 not. Mylassensis fuit Heraclides, V, 121. Oliatus tyrannus captus, V, 37 not.

Mylitta Assyrii Venus appellata, I, 131 not. eius cultus in templo Babylonico, c. 199 not.

Myndia navis, V, 33.

Myrcinus, urbs Edonum, V, 11 not. 23. et 124. T. III p. 811.

Myriades singulae in Persico exercitu numeratae, VII, 60.

Myriandricus sinus, IV, 38° not.

Myrina, Aeoliae civitas, I, 149 not.

Myrinaei in Lemno, VI, 140.

Myrmex, i. e. Formica, scopulus inter Sciathum ins. et Magnesium, VII, 183 not.

Myron, avus Clisthenis, VI, 126 not.

Myrrha vulnera curantur, VII, 181.
Myrrha in Aegypt. medic., II, 86 not. coll. III, 107.

Myrsilus alias Candaules dictus, I, 7 not. cf. Myrtilus, *ibid*.

Myrsus, Candaulis pater, *ib*.

Myrsus, Gygis filius, nuncius mittitur Samum, III, 122 not. perit ad Pedasum, V, 121.

Mys Europaeus, a Mardonio missus ad oracula consulenda, VIII, 133 not. — 135.

Mysi et Teucri ante Troiana tempora expeditionem faciunt, VII, 20. cum Lydis et Caribus Iovis Carii templum commune habent, I, 171. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90.

per Mysiam agmen ducit Xerxes, VII, 42. eorum in exercitu armatura, VII, 74. — Mysiae opp., Cios, V, 122. et Atarneus, I, 160.

Mysteria Cabirorum, II, 51. III, 37.

Aegyptiorum, II, 171. Eleusinia, VIII, 65.

Mytilene, urbs Lesbi, I, 27 not. I, 160. vid. *Mitylene*.

Myus, urbs Ioniae, I, 142 not. V, 36. Myusii in Ionum classe ad Miletum, VI, 8.

N.

Naparis, Scythiae fl., IV, 48 not.

Nasamones, pop. Libyae, II, 32 not. IV, 182 not. eorum mores, IV, 172 not. 190.

Nascentium deploratio ap. Trausos, V, 4 not.

Natalis dies, vid. *Dies*.

Natho, insula Aegypti, II, 165 not

Natron, II, 86 not.

Naturae solertia, III, 108.

Naucrari, magistratus Athen., V, 71. cf. not.

Naucratis celeberr. Aegypti emporium, II, 97 not. Graecis ab Amasi habitandum datum, c. 178 not. 179. Naucraticae meretrices, II, 135.

Naves olim minio omnes tinctae, III, 58. navium insignia, III, 59 not. VIII, 88 not. naves longae, I, 2 not. I, 163 not. VI, 48 not. VII, 21 not. II, 102 not. V, 81 not. rotundae, I, 163 not. Aegypti, II, 96. Samiorum, III, 59 not. per terram transportare, VII, 24 not. veterum quales, VII, 188 not. naves transvehendis equis, VI, 48 not. VII, 97. navis insigne Artemisiae reginae, VIII, 88. Phoenicum, III, 37. Samiorum; III, 59. navis armatura ap. Chios, VI, 15. ap. Persas, VII, 184. — Quinqueremis sacra ap. Athenienses, VI, 86. Sidoniam semper navem Xerxes conscendit, VII, 160 not. 128. et Phoenissa navi conscensa in Asiam traiecit, VIII, 118. — Sidoniae naves et Halicarnassensium praestantissimae in Xerxis classe, VII, 99. 100. I, III, p. 824. numerus navium Persa-

- rum, VII, 89. seqq. Graecorum ad Artemisium et Salaminem, VIII, I not. 14. 41. 48, ubi vid. not. — naves quinis drachinis commodatae, VI, 89. — Navigia Armeniorum ex corio confecta in Euphrate fl., I, 194 not. naves onerariae ex spina arbore ap. Aegyptios, II, 96 not. navigia ex uno genu arundinis ap. Indos, III, 98.
- Naufragium* Persarum apud Athon montem, VI, 41. ad Euboeam, VIII, 12 seq. naufragi immolantur a Tauris, IV, 103.
- Navigatio* diurna septuagies mille orgyrum, IV, 86 not. Navigationes longae, III, 115. a Phoenicibus institutae, I, 1. qui Africam circumnavigant iussu Neconis Aegypti regis, IV, 42 not. et Excurs. T. II p. 667 seqq. *qui triremes et in boreali et in Arabico sinu aedificari iubet*, II, 159. — longae navigationes Carthaginiensium, IV, 43. cf. c. 196. Phocaeensium, I, 163. *de iis cf. not. ad I, 166.* — Scylax Caryandensis Indiam circumnavigat, IV, 44. et Excurs. T. II p. 671 seq. Sataspem Persam Africam circumnavigare iubet Xerxes, IV, 43. — Navigatio in Nilo adverso flumine, II, 96. cf. c. 29 seq. *ubi iter describitur ab Elephantine urbe Meroën usque Aethiopum metropolin et Asmasch.* — navigatio adverso flumine Euphrate nulla, I, 194. — *In navigatione bolidem usurpant*, II, 5. 28.
- Naumachiae* spectaculum a Xerxe institutum, VII, 44.
- Nauplius* ager, VI, 76 not.
- Naustrophus*, pater Eupalini, III, 60.
- Naxus* ins., Cycladum maxima, a Pisistrato subacta, I, 61. Darii aetate omnes insulas opulentia superat, V, 28. Naxii Siciliam incolebant ab Hippocrate victi, VII, 154 not. Iones Naxii Athenis oriundi, VIII, 46 not. Naxios exules Aristagoras in patriam restituere conatur; inde Ioniae turbarum initium, V, 30 seqq. insula a Persis capta, VI, 96. Naxiae naves a Medis ad Graecos trans-eunt, VIII, 46.
- Neapolis* (Pallene), VII, 123 not. T. III p. 825.
- Neapolis* Aegypti, II, 91 not.
- Nebucadnezar*, not. ad I, 185.
- Necessitatis* numen, VIII, 111.
- Necos*, pater Psammitichi, a Sabacone interfectus, II, 152 not.
- Necos*, rex Aegypti, Psammitichi fil., fossam ducit in Erythraeum mare, et Phoenices emittit ad Africam circumnavigandam, IV, 42 not. II, 158 not. triremes aedificari iubet, Cadytin Syriae capit, c. 159 not. *)
- Necyomantium* Thesprotiae, V, 92 not.
- Negotiationis* veteris vestigia nonnulla: *Merces* Aegyptiae a Phoenicibus ab antiquissimis temporibus in Babyloniam et Graeciam advectae, I, 1 not. cf. V, 58. et II, 49. *iidem in Graeciam ex Arabia thus, myrrham, cinnamomum et ladanum* (cf. c. 112.) *important*, III, 107. et III. *negotia Graecorum cum Ponti Euxini accolis et interioribus tractibus*, IV, 24 not. — *Ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advehitur frumentum*, VII, 147. cf. IV, 17. *ubi Scythae aratores frumentum serunt vendendi causa.* In Borysthenis emporio *per septem interpretes negotia sua peragunt* Scythae, IV, 24 not. — *Ab extrema Europa Graecis stannum venit et electrum*, III, 115 not. *Ex Tartesso, quam Phocaeenses Graecis ostenderunt*, I, 163 *Colaeus Samius post Sostratum Aeginetam maximas divitias retulit*, IV, 152 not. *Corobius Cretensis Theracos in Libyam ducit et Plateam ins.*, IV, 151. — *Carthaginienses in Africae regione extra Herculis columnas sita taciti merces suas*

*) Conf. Rosellini Monumenti dell'Egitto II. pag. 132 seq. 192 seq.

- auro permutant*, IV, 196 not. cf. c. 195. *Via publica, qua mercatorum societates media Africae deserta peragrant, describitur*, IV, 181—185 not. *Cambysis aetate Graeci frequentes in Aegyptum veniunt negotiandi causa*, III, 139. ubi Naucratin habent emporium, II, 178 not. cf. c. 179. coll. c. 151. ubi Ionum Carunq. castra ad Pelusium Nili ostium; et Interpretum origo narratur; cf. c. 164 et not. *Linum Graecis ex Aegypto adfertur*, II, 105. cf. c. 35. et III, 46. et *byblos s. papyrus*, V, 58. *Vinum ex Graecia et Phoenicia in Aegyptum* (cf. II, 77.) *doliis figlinis invehitur*, III, 6. — *Palmeum vinum et alias merces Armenii Euphrate fl. Babylonem devehunt*, I, 194. — *Sardes et Ephesum pueri forma praestantes castrandi mittuntur, quippe Persis magno in pretio*, VIII, 105. III, 49 cf. VI, 32. — *Linum Colchicum a Graecis nominatur Sardonium*, II, 105. — Vid. *Navigatio*.
- Neleus*, Codri filius, Miletum condidit, IX, 97. *Neleidae*, V, 65 not.
- Neocles*, Themistoclis pater, VII, 173.
- Neon*, (Νέων) opp. Phocidis, VIII, 32 not. 33.
- Neotichos*, (Νέων τεῖχος) Aeolum civitas, I, 149 not.
- Neptunus*, terrae quassator, Thessaliae montes rumpit, VII, 129 not. *Neptunus Minervae pater*, IV, 180 not. *Neptunus Libyae*, IV, 188 not. (Ἰππιος) cum Minerva de dominio Atticae contendit, VIII, 55 not. cognomen Servatoris accipit, VII, 192 not. — *Aegyptiis incognitus, a Libyibus semper cultus*, II, 50 not. *Nomades Libyes Neptuno sacrificant*, IV, 188 not. — *Neptunus Scythiis Thami-masadas*, IV, 59 not. — *Neptunus Heliconius*, I, 148 not. *Neptuni templum ad Potidaeam*, VIII, 129. *ara in Isthmo*, VIII, 123. *aenea statua septem cubitorum*, IX, 81.
- Nereidibus sacrificant Magi*, VII, 191.
- Nestor*, pater Pisistrati, V, 65.
- Nestus*, fl. Thraciae per Abdera fluens, VII, 109 not. 126.
- Neuri*, pop. Scythicus; IV, 17 not. 190 not. 105 not. eorum mores, IV, 17 not. *) 105 not. eorum terra, (ἡ Νευρῆς γῆ) IV, 51.
- Nicander*, rex Sparta, VIII, 131.
- Nicandra*, Dodonaeorum sacerdos, II, 55.
- Nicodromus*, Cnoethi fil., Aegineta, VI, 88.
- Nicolaus*, Bulidis fil., Lacedaemoniorum legatus, VII, 137.
- Niger fluvius s. Ioliba in Africa*, II, 32 not. et T. I. p. 929 seq. **)
- Niger sinus*, vid. *Melas*.
- Nilus*, Aegypti fluvius; de eius natura et annui incrementi causa, II, 13 not. II, 19 not. 22 not. ***) 25. *auras cur non spiret*, II, 27. cf. c. 19 not. de ejus fontibus, c. 28 not. et *Nasamonum narratio*, c. 32—34. cf. IV, 53. *eius cursus et septem ostia*, II, 10 not. c. 17. 29. 31. supra Elephantinen scopulosus, II, 29. cum Istro comparatur, II, 26. VI, 50. terminus Asiae et Africae, IV, 45. cf. II, 16. *Nili catarractae*, II, 17 not. vid. supra *Catarractae*. *cursus supra Syenem*, II, 29 n. *Nili prior cursus*, II, 10 not. 99 not. *Nilus pro Osiride ipso habetur ab Aegyptiis*, II, 28 not. coll. II, 61 not. II, 90. (coll. II, 110 not.) *Nilus cum Nigro coniunctus?* II, 32

*) Conf. Eichwald. in Annal. Dorpat. III, 1 pag. 15. *Neuros*, ut *Budinis* vicinos, non longe a Galitziae sive Poloniae Austriacae finibus habitasse putat.

**) Add. Heeren in Götting. Anz. 1834 nr. 52 pag. 511 seq.

***) Vid. Senec. Quaest. Nat. IV. 2 et quos citat Ideler ad Aristotel. Meteorol. pag. 245 seq.

- not. *) et T. I. p. 929. Nili ostia: Excurs. ad II, 17 p. 904 seqq.
- Ninus*, Assyriorum urbs, ad Tigrin fl., I, 193. II, 150. I, 102 not. I, 106 not. Nini situs, I, 193 not. **) subacta a Nitocri regina, I, 185. eam Cyaxares obsidet, I, 103 not. et expugnat, I, 106 not. Niniorum porta, vel Ninia porta Babylonis urbis, III, 155.
- Nipsaci* Thraces, IV, 93 not.
- Nisaea*, portus Megarensium, I, 59 not.
- Nisaci* equi, a Mediae campo Nisaeo nominati, III, 106. VII, 40. not. XI, 20.
- Nisyrii*, VII, 99 not.
- Nitetic*, Apriae regis filia, III, 1.
- Nitocris*, regina Babylonis; eius egressia monumenta; Ninum opp. capit, I, 185 not. seq. eius sepulcrum cum dolosa inscriptione, c. 187 not.
- Nitocris*, Aegyptiorum regina, II, 100 not.
- Nitri* vis medica, II, 86. cf. not.
- Nix*, vid. *Plumae*.
- Noës*, fl. Thraciae. Istro miscetur, IV, 49 not.
- Nomades* Scythae Cimmericos sedibus expellunt, I, 15.
- Nomades* Libyes, IV, 187.
- Nomades* Sagartii, pop. Persicus, VII, 85.
- Nomina* Persica in eandem literam desinunt, I, 139 not. nomina festorum apud Graecos, I, 148 not. nomen patris adiectum honoris causa, VI, 14 not. nomina avorum nepotibus data, VI, 131 not.
- Nonacris*, opp. Arcadiae, VI, 74 not.
- Nothon*, Aeschinis pater, VI, 100.
- Notium*, opp. Aeol., I, 149 not.
- Novem-fontes* Atticae, VI, 137.
- Novem-viae* Edonorum, V, 126 not. VII, 114 not.
- Novilunium* religiose observant Spartani, VI, 106 not.
- Novus murus*, vid. *Neotichos*.
- Nox* repente facta in pugna Lydorum et Medorum, I, 74. 103. Xerxe Sardibus versante, nox medio die exstitit, VII, 37. noctes in dies commutatae a Mycerino rege, II, 133.
- Nuces* per Asiam mediam frequentes, IV, 23 not.
- Nudium*, opp. Minyarum, ab Eleis eversum, IV, 148 not. ***)
- Nudum* conspici turpe est apud barbaros, I, 10 not. Vid. supra *Mulier*.
- Numerus* totius Xerxis exercitus, VII, 185. 186 not. pedestrium copiarum initus, VII, 81. navium classiariorumque, VII, 184 seq. Graecorum ad Plataeas, IX, 30 not. Persarum Mardonii imperio subiectorum, IX, 32.
- Numi* primum a Lydis cusi, I, 94 not. Numariam legem fert Darius, III, 89. cf. IV, 166 not. numi ex plumbo a Polycrate deaurati, III, 56 not. pecuniae inopia in Aegypto, II, 136. *numorum* s. monetae origo, III, 96 not. coll. IV, 166 not. Vid. supra *Darius*.
- Nuncius* ad Zalmoxin deum a Thracibus missus, IV, 94. nuncius occulte missus ab Harpago ad Cyrum, I, 123. 124. ab Histiaeis ad Aristagoram, V, 35. a Demarato ad Lacedaemonios, VII, 239. vid. *Epistola*. — Nunciorum Persicorum institutum, VIII, 98 not.
- Nymphodorus*, Pythae f., Abderita, VII, 137 not.
- Nysa*, Aethiopiae opp., II, 146 not. III, 97 cf. III, 111.
- Nyssia*, Candaulis uxor, not. ad I, 11. 12.

*) Add. Heeren in Götting. Anz. 1833 nr. 163. p. 1666, et itineraria fratrum Lander ad Nigrum explorandum, quae vernacule prodierunt Lipsiae 1833 T. I. pag. XV seq.

**) Add. Hitzig ad Iesai. p. 293.

***) Bobrik in Berghaus. Annal. geogr. 1833. pag. 185. 186 *Nudium* vetus situm fuisse putat inter Epium et Phryxam.

O.

Oarizus, pater Massagis, VII, 71.
Oarus fl. in Maecotin paludem se exonerat, IV, 123 not.
Oasis Libyae, III, 26 not.
Obelisci saxei in Solis templo a Phetrone dedicati, II, 111 not. obelisci ingentes in Minervae templo Saitano, II, 170. vid. *Sculptura*.
Oceanus fl. terram circumfluit, IV, 8. not. 36. *fabulosum putat Herodotus*, II, 23 not.
Octamasades Scylam fratrem, regem Scyth., occidit, IV, 80.
Oculos in pectore habent acephali, IV, 191. oculorum medicus Aegypt. optimus, III, 1.
Ocytus, Adimanti pater, VIII, 5. 59.
Odyssea Homeri, II, 116 not.
Odomanti, pop. Paconiae, V, 16 not. VII, 112.
Odryssae, pop. Thraciae, ad Artiscum fl. habitant, IV, 92 not.
Oea locus, ins. Aeginae, V, 83 not. coll. 80 not.
Oebares, Darii equorum custos, cuius callido commento rex evasit Darius, III, 85 seq.
Oebares, Megabazi fil., Dascilei praefectus, VI, 33.
Oedipus, Laii fil., V, 60. *Oedipodis Furiis* templum dedicatum Spartae, IV, 149.
Oenoë, Atticae pagus extremus versus Boeotiam, V, 74 not.
Oenone, pristinum nomen Aeginae ins., VIII, 46 not.
Oenotria terra, in Italia; opp. Velia ibi a Phocaeensibus conditum, I, 167 not.
Oenussae insulae, I, 165 not.
Ocobazus Persa, militiae missionem petit Dario pro filiis, IV, 84.
Ocobazus, Siromitris pater, VII, 68.

Ocobazus Persa, Sesti deponit pontium armamenta, IX, 115. a Thracibus interficitur, c. 119.
Oeroë ins. (*Asopi filia nominata*) in agro Plataeensi, IX, 51 not. *)
Oetaei montes ad Thermopylas, VII, 217 not. 176 not.
Oetosyrus, Apollo apud Scythas, IV, 59 not. **)
Oiolycus (i. e. *Ovilupus*) unde nomen acceperit, I, 149.
Oior Scythis virum significat; unde eis *Oiorpata nominatae* Amazones, IV, 110 not. ***)
Olbiae nomen in numis, IV, 78 not. de nomin. et situ, Exc. T. II, p. 662 seq. ****)
Olbia olim *Sabia* vocata, IV, 79 not. †)
Olbiopolitae, vid. *Borysthenitae*.
Oleae solis quondam Athenis exstisse feruntur, V, 82. et V, 83 not. olea cremata in arce Athen. revirescit, VIII, 55 not. oleaginea corona Olympiorum praemium, VIII, 26.
Olen Lycius, vetus poeta, IV, 33 not.
Olenus, Achaeorum opp., I, 145 not.
Oleum e sesamo, I, 193 not. oleum cedrinum, II, 87 not. IV, 75 not. olivae ramos gestant supplices, VII, 141 not.
Oliatus Mylassensis, Ionum tyrannos dolo capit, V, 37.
Olophyxus, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
Olorus, rex Thraciae, VI, 39. 41.
Olympia, opp. Elis, V, 22. II, 160. ibi ex victimis (ignispicio) responsa dei petuntur, VIII, 134 not. Olympii Iovis templum, II, 7. eiusd. statua aenea, IX, 81. — Ibi Olympios ludos agunt Graeci, VIII, 26. cf. VII, 206. ad quos

*) Cf. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. I pag. 35.

**) Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 p. 113.

**) Conf. Osann. in Auctuar. Lex. pag. 89.

****) Add. Boeckh. in Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 86 et Muraviev-Apostol in: Reise durch Taurien. pag. 8 seqq. pag. 22 seqq.

†) Add. Clarke Travels I p. 614 seqq.

- soli Graeci admittuntur, V, 22. cf. II, 160. ubi *Aegyptiorum iudicium*. Olympic. certaminum ordo, IX, 34. Certaminis praemium oleae corona, VIII, 26. — Olympionicae nominantur Philip-
 pus Crotoniata, V, 47. Cylon Atheniensis, V, 71. Demaratus, rex Spart., VI, 70. Alcmaeon, VI, 125. Miltiades ὁ πρῶτος, VI, 103. et frater eius Cimon ter, VI, 103. — *Agonothetas* sedibus pellit Phid-
 don, VI, 127.
Olympias festum, VII, 206. τὰ Ὀ-
 λύμπια, VIII, 26.
Olympiodorus, Lamponis fil., IX, 21.
Olympus, Mysiae mons, I, 36 not. 43. ab eo Mysi Olympieni vocati, VII, 74.
Olympus, mons Thessaliae, I, 56. VII, 128 not. 129 not. Olympicae fauces, VII, 172. *)
Olynthus, Graeca civitas ad Thermaeum sinum, Sithoniae regionis, VII, 122 not. T. III. p. 825. expugnata ab Artabazo, VIII, 127.
Oneatae, (i. e. Asinarii) tribus Si-
 cyoniorum, V, 68.
Oncilus, Chersidis fil., Gorgum fratrem Salamine Cypri excludit; Cypriis auctor, ut deficerent a Medis, Amathuntem frustra ob-
 sidet, V, 104 not. cf. c. 108. a Persis proelio interficitur, strenue pugnans, cap. 110—113. eius caput super Amathuntis portas sus-
 pensum; mox vero ut heros colitur, c. 114.
Onetas, Phanagorae fil., VII, 214.
Onochonus, Thessaliae fl., VII, 129 not. Xerxis exercitui deficit, VII, 196.
Onomacritus, Musaci vaticiniorum corruptor, Athenis eiectus, VII, 6 not.
Onomastus Eleus, e procis Agaristae, VI, 127.
Onuphitana praefectura Aegypti, II, 166 not.
Ophir, III, 114 not.
Ophiuseae, IV, 105 not.
Opbryneum, opp. Troadis terrae, VII, 43 not.
Opifices in honore ap. Corinthios, II, 167.
Opis virgo Hyperborea, IV, 35 not. **)
Opis, opp. ad ostia Tigris, I, 189 not.
Opoea, uxor regis Scylae, IV, 78.
Opuntii Locri, VII, 203.
Oraculum Abis spoliatum, VIII, 33. Ammonis in Libya, I, 46. II, 18. eius origo, II, 55. Amphiarai, I, 46. VIII, 134. Apollinis Ismenii, I, 52. Ptoi Thebis, VIII, 135 not. Bacchi ap. Satras, VII, 111 not. Branchidarum, I, 46. 92. 157. seq. II, 159. V, 36. Delphicum verax repertum a Croeso, I, 46 — 48. corruptum ab Alcmaeonidis, V, 63 not. cf. c. 90. a Cleomene Spartanorum rege, VI, 66. Didymis (vid. Branchidae) a Persis exspoliatum, VI, 19. Dianae ap. Aegyptios, II, 83. Dodonaeum, omnium vetustissimum ap. Graecos, II, 52. I, 46. eius origo, II, 54—57 not. Herculis ap. Aegyptios, II, 83. Latonae in Buto opp., II, 155. cf. c. 83. et 111 not. 113 et 152. Martis ap. Aegyptios, II, 83. (ap. Chalybes) VII, 76. Minervae, II, 83. Patarris Lyciae opp., I, 182. Thebis Aegyptiis, II, 56. cf. I, 182. Trophonii, I, 56. VIII, 134. Oraculum per mortuorum evocationem in Thesprotia, V, 92. 120. — Oracula Aegyptiorum, II, 83. cf. 152. et 155. — De Oraculis quid sentiat Herodotus, VIII, 77 not.
Oracula ex victimis petita, VIII, 134. Oracula duo Atheniensibus reddi-

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 277. seq. 302 (ubi in tabula aeri incisa repraesentatur mons) p. 316. 337. Klausen in Erschii et Gruberi Encyclopaedia s. v. Olympus.

**) Cf. Kruse in Büsching. Wöchentlich. Nachr. IV, 4. pag. 357 seq., cui *Opis* eadem esse videtur atque *Terra*.

ta; alterum de muro ligneo, VII, 140 not. ad 141. 143. generum auxilio advocare, VII, 189. de expeditione adv. Aeginam in trigessimum annum differenda, V, 89. Oracula in arce Athen. custodita Cleomenes Spartam desert, V, 90 not. oraculum Chalcedoniis redditum, IV, 144 not. oraculum Argivis et Milesiis redd., VI, 77 not. oraculum Alyatti redditum, I, 19. Aëtionis de sobole, V, 92. §. 2. Arcesilao de fornace amphoris plena, IV, 163. seq. Argivis et Milesiis commune, VI, 18. 77. et aliud, VII, 148 not. Amathusiis, V, 114. Batto, de colonia in Libya condenda, IV, 155 not. Cambysi, III, 64. Clistheni, Sicyonis tyranno, V, 67. Cnidiis, I, 174. Corinthiis, V, 92. Cretensibus, VII, 169. Oracula Croeso reddita, I, 46 seq. de bello Persis inferendo, I, 53. de mulo in Medis regnante, c. 55. cf. c. 91. de mulo filio, I, 85. oraculorum Croeso redditorum ratio, I, 91. — Oraculum Cypselo datum: de Corinthi tyrannide, V, 92. §. 5. Cymaeis et Aristodico: de supplicibus non tradendis, I, 159. Dolonicis, VI, 34. duodecim Aegypti regibus. de phiala aenea, II, 147. cf. c. 151. Epidauriis, V, 82. Glaucos de deposito restituendo, VI, 86 not. oracula Laii, V, 43 not. Lycurgo, ad legislationem adhortans, I, 65. Lydis, de Mermnadarum dynastia, I, 13. cf. c. 91. Metapontinis, de Aristeia post mortem viso, IV, 15. Milesiis et Argivis commune, VI, 77. cf. c. 18. Mycerino, II, 133. Neroni, de fossa pro Barbaro facta, II, 158. Pariis, VI, 135. Pelasgis, de deorum nominibus, II, 52. Persis, de pugna Plataeensi, IX, 42. 43. Pheroni regi, de visu recuperando, II, 111. Psammiticho, de

aeneis viris, II, 152. Siphniis, de ligneis insidiis et rubro praecone, III, 57. 58. Spartanis, de Tegea, I, 66. de Orestis ossibus, I, 67. de Leonidae obitu, VII, 220 not. de poena caedis Leonidae a Xerxe repetenda, VIII, 114. Thebanis, V, 79. Oracula Theraeis reddita: de colonia in Libya condenda, IV, 156 — 159. oracula Bacidis, vid. Bacis. — Oraculum Tritoni Iasoni de tripode redditum, IV, 179. — Oraculum in Illyriis editum ad Persas refert Mardonius, IX, 42 seq. Ammonis oraculum de Aegypti finibus, II, 18.

Orbelus, mons Paeoniae, V, 16.

Orbis terrarum partitio, II, 16 not. 17 not.

Orbis rerum humanarum, I, 207 not. *) vid. Homo etc.

Orchomenii, pop. Boeotiae; eorum ager a Xerxe invasus, VIII, 34 not.

Orchomenii Arcades in acie Graecorum ad Platacas, IX, 28 not. cf. VII, 202.

Orchomenii Minyae, Ionibus immixti, I, 146 not.

Ordessus, Scythiae fl. in Istrum influit, IV, 48 not. **)

Orestes, Agamemnonis fil.; eius ossa Tegeae reperta et Spartam transportata, I, 67 seq. not. — Oresteum, IX, 11 not. I, 68 not.

Orges, pater Antipatri, VII, 118.

Orgia Cereris Achaicae, V, 61.

Orgyia mensura, sex pedes habet, II, 5. 149 not.

Oricus, portus Apolloniae terrae, IX, 93 not.

Oricus, regis Ariapithis fil., Scythia, IV, 78.

Orithyia, Erechthei filia, Boreae uxor, VII, 189.

Orneatae, VIII, 73 not. Orneatae, Sicyonis tribus, V, 68 not.

*) Add. quae affert Apitzius Adverss. ad Sophocl. Trachin. 121. pag. 106.

**) Vid. Halling. in Annall. Vienn. LIX pag. 264. et Deutsch. Geschicht. I pag. 67, ubi Ordessus pro fluvio Ardschich habet, qui in Istrum influat.

- Oroctes*, Sardium praefectus, Polycratem Sami tyrannum Sardes illectum, cruci affigit, III, 120 — 125. in rerum perturbatione post Cambysis mortem multa nefaria edit facinora; Darii nuncium interimit, c. 126. ad eum necandum Bagaeus mittitur, c. 127. seq.
- Oromedon*, Syennesis pater, VII, 98.
- Oropus* ex adverso Eretriae, VI, 100 not.
- Orosangae Persico sermone vocantur* bene de rege meriti, not. ad III, 140. 85 not. cf. III, 151. 160. V, II, VI, 29. *)
- Orotal*, III, 8 not. **)
- Orphica* iustituta et Pythagorica et Aegyptiaca eadem, II, 81 not. T. I p. 931 ***)
- Orsiphantus*, Alphei et Maronis pater, VII, 227.
- Orthium* carmen, I, 24.
- Orthocorybantii*, pop. Medicae praefecturae, III, 92 not.
- Orus*, Osiridis fil., rex Aegypti, II, 144. *Graecis* Apollo, *ibid.* vid. *Apollo*, *Horus*.
- Oryes* gignuntur in Africa, IV, 192 not. ***)
- Oryza*, III, 97 not. III, 100.
- Os Ponti*, IV, 83 not.
- Osiris* Aegypt., vid. *Bacchus*. *Osiridis* sacra et festa, II, 48 not. II, 61 not. 62 not. ad II, 132. II, 170 not. 171 not. Excurs. T. II p. 643 seq. *Osiridis* nomen, II, 144 not.
- Ossa*, Thessaliae mons, I, 56. VII, 128. 129 not.
- Ossa viri* quinque cubitorum, IX, 83 not. *ossa Orestis* reperta, I, 67 seq. not.
- Ostenta* Xerxi oblata, VII, 57. Delphis in bello Persico, VIII, 37. 38. cf. *Deus*.
- Ostia Nili* septem, II, 17. Excurs. T. I. p. 304.
- Ostracismo* damnatus Aristides, VIII, 79.
- Otanes*, Pharnaspis fil., Magi fraudem detegit per filiam suam, III, 67—69. not. ad III, 68. III, 141. coniurationis in Magos princeps. Darii properantem inhibere studet, c. 70—72. et 76. Interfectis Magis, pro populi imperio sententiam fert, c. 80. pro se et sua familia obtinet, ut semper sui iuris sint, c. 83 seq. dux missus a Dario ad Samum Sylosonti restituendam, c. 141. foedere a Maeandrio fracto, c. 144 seq. Samum vastat, *cap.* 147. et incolis denuo frequentat, c. 149. †)
- Otanes*, Sisamnis fil., super pelle patris sedens ius dicit, V, 25. Byzantium, Calchedonem et Lemnum capit, c. 26 seq. rebellantes lonas bello persequitur, c. 116. c. 123.

*) Observat I. de Hammer. in Annal. Vienn. LXV, pag. 67. Persicnm *oreng* sib valere *thronum ornans*, thronschmückend, vocemque *Oreng* cognosci posse in Herodoti Orosangis.

**) Cum Pocockio placuisset *Olotal*, quod explicuit *deum excelsum s. supremum*, Schelling. (Zweyter Jahrsbericht d. Bayerisch. Academie 1831. pag. 55 seq.) mavult retinere *Ὀύροτάλτ* vel etiam *Ὀύροταλάτ*; in quo *ταλτ* sive *ταλατ*, quod idem celerius pronuntiatum sonet *alt*, continere vult vocem *Allat* s. *dei*; vocem *Urot* esse *progeniem*, *filium*, ita ut *Urotalt* *filius deae* intelligatur, s. Dionysus.

***) Add. Bode in Orph. pag. 27. Krische De societate a Pythag. in urbe Croton condit. scopo politic. (Gotting. 1830.) pag. 5. et Schulzeitung 1833. II. nr. 69. pag. 548.

****) Add. Cuvier Recherches sur les ossements fossiles I. p. XLI. sec. edit., qui etiam hic *antilopen orygem* intelligi statuit.

†) Ipsum *Otanis* nomen Pott (Etymolog. Forsch., p. XXXV.) interpretatur *formosum*, *bonum corpus habentem*.

Otanes, Amestridis pater, Persarum dux, VII, 61. — pater Patirampae, VII, 40.

Otaspes, fil. Artachaci, Assyriorum dux, VII, 63.

Othryades Spartanus, I, 82 not.

Othrys, mons Thesalicae, VII, 129 not.

Otium agere honestum, V, 6 not. *)

Ovium mira duo genera in Arabia, III, 113 not. oves Soli sacrae Apolloniae, IX, 93.

Ozolae Locri, VIII, 32. vid. *Locri*.

Ozus not. ad III, 117. IV, 40 not. **)

P.

Pactionis formulae Spartanos inter et Tegeatas, IX, 26. inter Spartanos et Argivos, I, 82. Sitalcae Thracum regis cum Octamasade Seytha initae, IV, 80. a Gelone Graecis propositae, VII, 158. Argivorum a Spartanis reiectae, VII, 148. a Mardonio Spartanis propositae, IX, 48. — vid. *Foedus*.

Pactolus, fl. Lydiae, ramenta aurea e Timolo defert, V, 101 not.

Pactya, urbs Chersonesi, VI, 36 not.

Pactyas Lydus, Sardibus quaestor a Cyro relictus, Lydos ad defectionem movet, II, 153. 154 not. ad I, 155. Cymen aufugit; dein a Chiis Persis traditur, c. 157 — 160.

Pactyica regio, III, 93 not. Indiae finitima, III, 102 not. IV, 44 not. Exc. ad T. II p. 648. Pactyes in Xerxis exercitu, VII, 67. Pactyicus cultus, VII, 85. cf. c. 67.

Padaei Indi aegrotos comedunt, III, 99 not. ***)

Paeonem (cantant Perinthii ante victoriam), V, 1. duplex vett. V, 1 not.

Paeoniensis tribus Athen., I, 60.

Paconia, Paconidae, Atticae demus, V, 62 not. T. III, p. 814.

Paconia et *Pacones* in Macedonia ad Strymonem, IV, 33 not. 49. V, 1 not. 12. 13 not. VII, 124 not. et T. III p. 811. Pacones, Teucrorum coloni, V, 13. cum Perinthiis bellum gerunt, V, 1. iis bellum intert Megabazus Darii iussu, et magna ex parte in Asiam abducit, c. 13 — 15. ab Aristagora adiuti in Europam redeunt, c. 98. Xerxi copias auxiliares conferunt, VII, 185. cf. c. 113.

Paeoplae cum Paconibus in Asiam abducti, V, 15 not. cf. VII, 113 not.

Paesus, urbs Hellesponti, V, 117 not.

Paeti, Thraciae pop., VII, 110 not.

Paeum, opp. Arcadiae, VI, 127 not.

Pagasae, opp. Magnesiae terrae, VII, 198 not. Pagasaeus sinus, VII, 193 not.

Palaestina, Syriae tractus usque ad Aegyptum, VII, 69. I, 105 not. II, 106. Syri Palaestini, III, 5. pudenda circumcidunt, II, 104. militant in Xerxis classe, VII, 89.

Palenses ex Cephallenia in acie Graecorum ad Plataeas, IX, 28 not.

Pallas, vid. *Minerva*. Pallas Minervae pater: IV, 180 not. Palladia, IV, 189 not.

Pallena, regio Thraciae, olim Phlegra nominata, VII, 123 not. VIII, 126.

Pallere in Attica, I, 62 not.

Palmae frequentes ad Augila in Africa, IV, 172. 182. ex palmae spatha arcus, VII, 69. palmae frugiferae in Babylonia: ex iis vinum, mel et panis, I, 193 not.

*) Add. v. Martius: Von dem Rechtszustand unter den Ureinwohn. Brasiliens (Monach. 1832.) pag. 11. seq. not.

**) Quo loco Araxem intelligendum esse vult Halling. Deutsch Gesch. I pag. 69.

***) Similia quaedam de gentibus Brasiliae feris quibusdam scribit Martius. Ueber d. Rechtszust. d. Ureinw. Brasil. pag. 73.

- Palmeum vinum* in Armenia, I, 194 not. cf. *Vinum*.
- Paludes* Aegypti, II, 92. *palus* *Stymphalis*, VI, 76. vid. *Lacus*.
- Pamisus*, Thessaliae fl., VII, 129.
- Pammon* Seyrius, VII, 183.
- Pamphila*, mulier docta, Comment. §. 1 not.
- Pamphyli*, a Croeso subacti, I, 28. tributum pendunt Dario, III, 90. in Xerxis exercitu, VII, 91 not. ubi et eorum origo.
- Pamphyli*, tribus Sicymonia, V, 68.
- Pan*, vetustissimus deus apud Aegyptios, II, 145 not. 146 not. Mendes nominatus, ex ordine octo deorum, II, 46 not. 145 not. filius Mercurii et Penelopae perhibetur a Graecis, II, 145 not. *Pan* Phidippidi cursori obvian factus, VI, 106 not. seq. templum ei dedicatum Athenis, *ibid.* not. *Panis* religio, VI, 105 not. *Panicus* terror, IV, 203 not.
- Panaetius*, Sosimenis fil., Tenius, ad Graecos transfugit, VIII, 82.
- Panathenaea*, festum apud Athenienses, V, 56 not.
- Pandion*, Lyci pater, I, 173. VII, 92.
- Pandroseum* in Athenarum arce, VIII, 55 not.
- Panis*, ex palmae fructu factus ap. Babylonios, I, 193. ex zea ap. Aegyptios, II, 77 not. ex loto, c. 92. *panis* Phrygum sermone Becos, II, 2 not. *panis* sponte duplo maior factus, VIII, 137. *panis* in contemptu apud Aethiopes, III, 22.
- Pangaeus*, mons Paeoniae, V, 16 not. VII, 112 not.
- Panionia* festum Iones celebrant, I, 148.
- Panionium*, locus sacer Mycalae, I, 148 not. ubi conveniunt Iones, c. 143. seq. 170. VI, 7 not. *)
- Panionius* Hermotimo, quem castraverat, poenas dat, VIII, 103 — 106.
- Panites* Messenius Spartanis consilium dat de discernendis geminis, VI, 52.
- Panopenses*, VIII, 34 not. eorum opp. incensum, c. 35.
- Panormus* portus Milesiorum, I, 157. T. I p. 928.
- Pantagnotus*, Polycratis frater, III, 39.
- Pantalcon*, Alyattis fil., a Croeso fratre occisus, I, 92.
- Pantareus*, pater Cleandri, VII, 154.
- Pantherae* Libycae, IV, 192 not.
- Panthialaei*, Persarum gens, I, 125.
- Panticapes*, fl. Scythiae, IV, 18. 47. describitur eius cursus, c. 54 not.
- Pantimathi* pop. Dario tributum pendunt, III, 92 not.
- Pantites* Spartanus, ignominia notatus, VII, 232.
- Panyasis*, Herodoti cognatus poeta, Comm. §. 2. 3.
- Papaeus* Iupiter apud Scythas, IV, 59 not. **)
- Paphlagones*, pop. ad Halyn fl., I, 6. 72. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 72.
- Papraes*, pisces in lacu Prasiade, V, 16.
- Papremis*, opp. Aegypti, II, 59. 63 not. III, 12. ibi sacros ritus celebrant Aegyptii, II, 63. *Papremitanis* hippopotami sacri, II, 71. *Papremitana* praefectura, II, 165 not.
- Papyrus*, vid. *Byblos*.
- Parabates*, Dorici comes, in Sicilia periit, V, 46 not.
- Paralatae* Scythae, IV, 6 not. ***)

*) De hoc loco Lehnert De foed. Ion. p. 26 citat Pausan. VII, 4, 6. VII, 5, 2. Plin. H. N. V, 31. Pompon. Mel. I, 17.

**) Bohlen in Actt. societ. Germanic. Gotting. I. pr. IV. Παπαῖος refert ad Sanscritanum *Papis*, quo *Sol* designatur. Et confer sis quoque Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 pag. 111.

***)) Hoc loco in verbis: ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτῶν τοὺς βασιλέας, οἱ καλέονται Παπαλάται censor Heidelbergensis 1826 pag. 487 βασιλέας commutari vult in βασιλιγγῶνες.

- Parali* in Attica civitate, I, 59 not.
Parapotamii, Phocidis opp., VIII, 33 not.
Parasanga mensura, triginta valet stadia, II, 6 not. V, 53. VI, 42.
Pardi per Libyam, IV, 192 not.
Paretaceni, pop. Mediae, I, 101 not.
Paricani, pop. Medicae praefecturae, III, 92 not. eorum armatura in Xerxis equitatu, VII, 86.
Paricani Aethiopibus Asiaticis finitimi, (fors. Paretaceni,) III, 94 not. T. II p. 675 n. et ad c. 92 not. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 68.
Parii, vid. *Parus*.
Parium, opp. Hellesponti, V, 117 not.
Paris, vid. *Alexander*.
Pariis lapis, V, 62. III, 57 not. *) vid. *Lapis*.
Parmys, filia Smerdis, Cyri neptis, III, 88. VII, 78.
Parnassus, mons Thessaliae, VIII, 27. eius vertices duo, VIII, 32.
Paroreatae, populus Peloponnesi, IV, 148 not. VIII, 73.
Parthenius fl., circa eum habitant Syri, II, 104 not.
Parthenius, mons Peloponnesi, VI, 105.
Parthi, pop., III, 93 not. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 66.
Partus, vid. *Mulier et Leaena*.
Parus, ins. e Cycladibus, V, 31.
Parii res Milesiorum componunt, V, 28 seq. urbs frustra a Miltiade oppugnata, VI, 133—135. quieti expectant *Parii* exitum Persici belli, VIII, 67. Themistocli exigenti pecunias dant, VIII, 112.
Pasargadae, Persarum gens, I, 125 not.
Pasargades Badras, navalium copiarum fuit dux contra Barcam, IV, 167.
Pasicles, Philisti pater, IX, 97.
Passeres in templis, I, 159 not.
Pata Scythice, pro occidere, IV, 110.
Pataici dii in proris navium Phoeniciarum, III, 37 not.
Pataicus, Aenesidemi pater, VII, 154.
Patara, opp. Lyciae, I, 182 not.
Patarbemis, nobilis Aegyptius, nullo suo merito contumeliose ab Aprie rege tractatus, II, 162.
Paterae aureae sex a Gyge apud Delphos positae, I, 14. patera aurea et argentea Delphos a Croeso missae, I, 51. Conf. *Crater*.
Paterna in officia ubi succedant et filii, VI, 60.
Patiramphes, Xerxiani currus auriga, VII, 40.
Patizeithes Magus, cum fratre Persarum imperium arripit, etc. III, 61 seqq.
Patrenses, pars Achaeorum, I, 145 not.
Patumus, opp. Arabiae, II, 158 not.
Pavimenta lapidea Aegypti, nott. ad II, 138.
Paupertatis numen, VIII, 111.
Pausanias, Cleombroti fil., (eius stemina, vid. VII, 204. coll. IX, 64.) noctu Sparta exercitum educit, IX, 10. imperator Graecorum ad Plataeas, c. 21. 46. aciem mutat, c. 46 seq. in aquae inopia duces ad se convocat, et cum iis de receptu deliberat, c. 50 seq. cum Amomphareto centurione altercatur, etc. c. 53—57. nobilissimam de Persis victoriam refert, c. 60—64. consilium Lamponis de Leonidae caede ulciscenda respuit, c. 78 seq. Persico more coenam parari iubet, c. 82. — in Ponti ostio cratera ahenum dedicat, IV, 81. Graeciae tyrannidem affectans, Megabatis filiam in matrimonium petit, V, 32 not. animus celsus, IX, 88 not. ob eius contumeliam Spartanis imperium eripiunt Graeci, VIII, 3.
Pausicae pop., III, 92 not.
Pausiris, Amyrtaei fil., III, 15.
Pax, bello praeferenda, I, 87.
Pecuarii (Armenii), I, 194. pecuarii Indi, III, 99. pecuarii Persae, I, 125.
Pecuniae, vid. *Numus*.
Pedasus, opp. Cariae, V, 121 not.
Pedascenses Harpago resistunt, I,

*) Add. Clarke Travels II pag. 414 sqq.
 HERODOT. IV.

- 175 not. *Pedasensibus* montana Mileti Persae possidenda dant, VI, 20. *Pedasensis* Hermodotus, VIII, 104. conf. *Barba*.
- Pediaei* in Attica civitate, I, 59 not.
- Pediculos* comedunt Budini, IV, 109 not. mulieres Adymachidarum mordent, c. 168.
- Pediae*, s. *Pedienses*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Peithagoras*, Selinusiorum tyrannus, V, 46 not.
- Pelagicus* pop., I, 56 not. *Pelagii* olim Athenienses Cranai nominati, VIII, 44 not. *Pelagii* cum Atheniensibus in eadem regione habitabant, nulla Deorum nomina habentes, II, 51 *) seq. eorum lingua barbara, I, 57 not. ex Attica eiecti, Lemnum incolunt, VI, 137 not. 140. et Imbrum, V, 26 not. — *Pelagii* e Braurone Atticas mulieres rapientes, IV, 145 not. Arcades *Pelagii*, I, 146 not. *Pelagii* Aegialees, i. e. littorales, Iones Achaia tenentes, VII, 94 not. — Antandrus *Pelagica*, VII, 42. cf. I, 57. *Pelagicus* murus Athenis, V, 64 not.
- Peleus* rapuit Thetin, VII, 191.
- Pelios*, mons Thessaliae, VII, 129 not. sub Pelio navem Argo construxit Iason, IV, 179.
- Pella*, Bottiacidis terrae opp., VII, 123 not. **)
- Pellena*, Achaeorum regio in Peloponneso, I, 145 not.
- Pellicae* regg. Perss., III, 68 not. coll. V, 18.
- Pellis* humana candidissima, IV, 64 not. pelle nudant Scythae hostis caput, not. *ibid.* in pellibus scribunt multi barbari, V, 58. pelles in ludis datae, II, 91 not. pelles ad coquendum adhibitae, IV, 61 not. pelles ad scribendum olim adhibitae, V, 58 not.
- Pelops* Phryx, Persarum servus, VII, 11. *Pelopis* Phrygis terra nominatur Peloponnesus, VII, 8.
- Peloponnesum* quot populi incolunt, VIII, 73 not. in his Dorienses, I, 56. VIII, 31. maior Peloponnesi pars Lacedaemoniis subiecta, I, 68. Peloponnesiacum bellum, VII, 137. IX, 73. cf. VII, 233.
- Pelusium* ostium Nili, II, 17. Excurs. pag. 905. II, 154 not. III, 10.
- Penelope*, mater Panis, II, 145. 146. ***)
- Peneus*, fl. Thessaliae, VII, 128 not. coll. 129 not. VII, 20. inter Olympum montem et Ossam interfuit, c. 173. 182. eius ostium spectat Xerxes, c. 128 not. seqq. †)
- Pennae*, vid. *Plumae*.
- Pentapolis* Doriensium, antea Hexapolis appellata, I, 144 not.
- Penteconteri* naves, I, 163 not. III, 39.
- Penthylus*, dux Paphiorum, a Graecis capitur, VII, 195.
- Peraea* (in Boeotia) VIII, 44 not.
- Percalos*, Chilonis filia, Demarati uxor, VI, 65.
- Percote*, opp. ad Hellespontum, V, 117 not.
- Perdiccas*, progenitor Amyntae et Alexandri, V, 22. cum fratribus Gauane et Aëropo Argis in Macedoniam profugit, et miro modo Macedonum regno potitur, VIII, 137—139.
- Peregrini* (Ξεῖνοι) Persae nominati a Spartanis, IX, 11.
- Pergamum* Priami, VII, 43 not.

*) Cf. Heinecke Homer. Götter u. Heldendualism. pag. 48. ubi Pelasgos, vult universum tanquam unum coluisse, nulla doctrina sive arte divisum, eamque Herodoti totiusque antiquitatis sententiam fuisse perhibet.

**) Cf. Clarke Travels II, 3 pag. 335.

***) Fabulam de Mercurio, qui post Ulixis mortem cum Penelope, eius uxore, concubuerit, filiumque *Pana* nomine inde iuxta Tegeam urbem suscepit, narrat quoque Mytholog. Vatican. I. p. 89. ed. Bode, qui Herodotei loci bene meminit.

†) De Peneo potissimum vid. Clarke Travels II, 3 pag. 295 seq.

Pergamus, Pierum castellum in Thracia, VII, 112.

Perialla, Delphica prophetissa corrupta, VI, 66.

Periander, Cypseli fil., Corinthiorum tyrannus, ab initio mitis, postea Thrasybuli Milesiorum tyranni consilio sanguinolentus, V, 92 §. 6. Periander qualis rex, V, 92 §. 6 not. Periandri filii, III, 53 not. Melissam uxorem, ex qua ei duo filii nati, III, 50 not. occidit, cum eaque mortua concumbit, V, 92. sub eo Arion miro modo servatus, I, 23 not. III, 48 seq. Thrasybulum de oraculo certiorum facit, I, 20. Epidaurum capit, III, 53. filium natu minorem domo eiecit, et in Corcyram ablegat, at ipse senescens revocat, III, 50 not. seqq. Corcyraeorum ccc. pueros Sardes mittit castrandos, III, 48 sq.

Pericles, eius stirps, VI, 131. T. III p. 821.

Perilaus, Sicyoniorum dux ad Mycalen, IX, 103.

Perinthus, opp. Chersonesi, IV, 90 not. VI, 33. a Megabazo capta, V, 2. Perinthii a Paeonibus cladem accipiunt, V, 1 sqq. T. III p. 811. Perinthiorum Tyrodiza opp., VII, 25.

Perioeci, VI, 58 not. Lacedaemonii, IX, 11 not. vid. *Lacedaemon*.

Perpheroes summos Deli honores obtinent, IV, 33 not.

Perrhaebi iuxta Gonnum opp., VII, 128 not. 173. Persis terram et aquam dant, c. 132. nomen, VII, 128.

Persae, olim Artaci, a Graecis Cepheneis nominati, a Persa, Persei fil., nomen invenerunt, VII, 61, 150. eorum terra aspera, I, 71 not. IX, 122 not. cf. IV, 39. diversae eorum tribus, I, 125 not. nobilissima familia Achaemenidarum, *ibid.* cf. III, 65. Persarum

tribus s. gentes, I, 125 not. Persarum origo, VI, 54 not. — Persae natura protervi, I, 89. coeli orbem Iovem nominant, et Venerem Mitram; alia eorum nomina, I, 131 not. ignem deum habent, III, 16 not. fluvios praecipue colunt, I, 138 not. eorum sacrificia, I, 132 not. Deo, qui sub terra esse dicitur, vivos delodiunt, VII, 114. cf. III, 35 not. *extr.* diem natalem omnium maxime celebrant, I, 133 not. cf. IX, 110 not. — ebrii deliberant, ieiuni decernunt, I, 133 not. et T. I p. 928. externos mores facillime adsciscunt, I, 135 not. eorum salutatio et observantiae cultus in vicinos, I, 134 not. bellica virtus (vid. *Orosangae*) et numerosa soboles maximo iis honori est, I, 136 not. propter unam simplicem causam nemo morte plectitur, I, 137 not. cf. VII, 194 not. coll. VI, 30 not. *Indices regii*. Puerorum educatio, I, 136 not. et alia instituta, c. 137 not. seq. Sepultura, I, 140 not. Persae in luctu se ipsos et equos tondent, IX, 24. — Persica nomina omnia in eandem desinunt literam, I, 139 not. *) Persici literati, I, 1. cf. c. 95. et vid. *Magi*. — Mulier vocari, Persis maximum opprobrium, IX, 107 not. V, 116 not. III, 1 not. III, 68 not. cf. c. 20. et VIII, 88. multas uxores habent Persae, I, 135 not. (vid. *Darius*). Per. vices ap. Persas uxores ad maritum intrant, III, 69 not. uxores ad coenam adducunt, V, 18 not. — Persae cum matribus, sororibus, filiabus concumbunt, III, 31 not. Persae comas alunt, criniti inde dicti, VI, 19 not. Persae quid minantur Ionibus rebellibus, VI, 9. 20. Persae olim inopes, I, 171. cf. IX, 122 not. inopendis mensis multis utuntur et vino indulgent,

*) De terminationibus vocum Persicarum vid. Wähl. Allg. Gesch. d. Morgenl. Sprach. pag. 299. Boeckh. Inscr. Corp. II, 1 pag. 113. 170. Bohlen De orig. ling. Zendic. pag. 32.

I, 133 not. cf. III, 22. V, 18. et IX, 82. — capillos alunt, VI, 19. eorum crania debilia, III, 12 not. — Persarum cultus et arma, V, 49. VII, 61. 211. 84. T. III p. 822. cf. I, 135. arcus, I, 73. eorum luxur in castris, IX, 80 seq. militaris disciplina, V, 33. VII, 81. 223. IX, 16. Immortales, VII, 31 not. 55. 83. Persae castra ligneo muro sepiunt, IX, 65. 70. palis praeacutis, c. 99. — Persicorum nunciorum institutum, IX, 98 not. — Persae clementer agunt cum rebellantium regum filiis, III, 15 not. *) cf. V, 11. I, 137. Persis capitale in sella regia sedisse, VII, 16. — dona quottannis mittuntur a rege, VII, 106 not. Persarum proceres eorumque consilium, VII, 8 not. septem coniurati, III, 70 not. 77. 126; eorum deliberationes, III, 89 not. Persarum sacrificia, VII, 54 not., Persae Delum reverentur, VI, 97 not. templa Graecorum incendunt, V, 102 not. coll. VIII, 109. VI, 9. VII, 8. §. 2. **) Persae populare imperium in Ionicis urbibus constituunt, VI, 43 not. Persarum exercitus, quomodo divisus, VII, 81 not. — classis, VI, 95 not. Persae gentes victas secum ducunt in exercitu, I, 171 not. VII, 110 not. IX, 1.; flagellis ad pugnandum coguntur, VII, 22 not. Persarum supplicia, III, 154 not. (honestiora) VII, 35 not. 238.; crucis supplic., VI, 30. VII, 238. Persarum filii, III, 12 not., enses, III, 64 not. (Vid. *Acinaces*) bracciae, VII, 71 not. (Vid. *ἀναγυρίδες*.) Persae supputandi rudes, IV, 98 not., paederastiam exercent, I, 135 not., medicos non habent, not. ad III, 1. 129. Persarum dii tutelares, VII, 53 not. terra patria, III, 70. 97. Persae quomodo ad imperium devenerint, not. ad I, 95. — regni administratio, not. ad I, 153. 155. V,

22 not. VII, 8 not. Persarum reges unde orti, VII, 11 not. successio, III, 2. VII, 2 not. rex in bellum profecturus successorem constituit: I, 208 not. coll. VII, 2. reges subditos pro servis habent, VII, 5 not. VII, 96 not.; hospitium contrahunt, VII, 29. 116.; proelia e loco editiori contemplantur, IV, 88 not. VII, 44 not. 212. VIII, 59. regum potestas, III, 31 not. victus, I, 188 not. crudelitas, IV, 84 not. pincernae, III, 34. uxores et pellices, III, 68 not. 84. 88 not. earumque potestas, IX, 109 not. Vid. *Reges*. Persicum imperium usque ad Caucasum pertinet, III, 97. a Dario in xx. satrapias distribuitur, III, 89 — 96 not. cf. VII, 61. tributa, redditus, III, 89 not. 95. 117 not. Persis regio (*ἡ Περσὶς*), sola a tributis immunis, III, 97. cf. I, 134. Persae a Phraorte Medorum imperio subiecti, I, 102. ab Astyage deficiunt, I, 127 seqq. coll. c. 125. Asiae regnum obtinent, I, 130. III, 73 not. — eorum bellum cum Lydis, etc. vid. *Cyrus*. — Expeditio in Aegyptum, vid. *Cambyses*. Expeditio in Delphos, VIII, 36. — Expeditio in Scythas, IV, 85. seq. 120 — 127. 140 — 144. et Ionicae turbae, vid. *Darius*. Persarum expeditio Libyca, IV, 145 not. (de tempore) 167. 200 — 202. Persae suam esse universam Asiam autumant, I, 4 not. IX, 116. Persarum speculatores in Apulia in servitutem redacti, III, 138. legati in convivio trucidati, V, 20. in barathrum et puteum praecipitati, VII, 132. — In Persas editum oraculum, IX, 43. Persarum acies ad Plateas, IX, 30.

Perses, *Persei* fil., VII, 61 not. 150 not.

Perseus, Iovis et Danae fil., VII, 61 not. Assyrius esse a Persis

*) Cf. Hengstenberg De rebb. Tyriorr. pag. 45 seqq.

**) Plut. Pericl. 17.

- perhibetur, VI, 53 not. 53. cf. VII, 61. et 150. a matre Aegyptius, VI, 53 not. magnum eius templum et sandalium in Chemmi opp., II, 91 not. coll. IV, 82 not. *)
- Persei specula in occidentali parte Delta Aegyptiaci*, II, 15 not.
- Persicus sinus*, I, 1 not.
- Persidae reges*, I, 125. cf. III, 65.
- Persuasionis numen*, VIII, 111.
- Pes ligneus Hegesistrati vatis*, IX, 37. *pes mensura*, II, 149.
- Petra*, pagus Corinthiacus, V, 92 §. 2 not.
- Petrac Trachiniae, montes Thessaliae*, VII, 198 not.
- Phaedyma, Otanís filia*, III, 68 not. III, 88 not. Magum prodit, III, 69.
- Phaenippus, Calliae pater*, VI, 121.
- Phagres, castellum Pierum*, VII, 112. T. III p. 824.
- Phalerus, portus Atheniens.*, V, 85. VI, 116. VIII, 66. 91. IX, 32. *Phalereorum planities*, V, 63.
- Phalli pompam Graecos docuit Melampus*, II, 49. *phalli per Aegyptum sacri*, II, 48 not.
- Phanagoras, Onetae pater*, VII, 214.
- Phanes Halicarnasseus ex Aegypto profugit ad Cambysen*, III, 4. *filii in eius conspectu mactati*, III, 11.
- Pharandates, Theaspis filius*, VII, 79 not. IX, 76 not.
- Pharbaethitana praefectura Aegypti*, II, 166 not.
- Pharenses, Achaeorum civitas*, I, 145 not.
- Pharnaces, pater Artabazi*, VII, 66. IX, 41. coll. III, 2 not.
- Pharnaspes Achaemenides, pater Cassandanae, Cyri uxoris*, II, 1. III, 2 not.
- Pharnazathres, dux Indorum*, VII, 65. coll. III, 2 not.
- Pharnuches, equitum praefectus*, VII, 88 not. coll. III, 2 not.
- Pharsali fluvius*, VII, 129 not.
- Phaselis, opp. Doric*, II, 178 not.
- Phasis, fl. Colchidis*, I, 2. 104. II, 103. IV, 37. 38. 86. VI, 84. *Phasis Asiam ab Europa disternit*, IV, 45 not. IV, 37 not.
- Phatnicum Nili ostium*, T. I pag. 907.
- Phayllus Crotoniata, Pythionices ter*, VIII, 47 not.
- Phegeus, Aëropi pater*, IX, 26.
- Pheneus, Arcadiae opp.*, VI, 74.
- Pherecydes; not. ad II, 123. Comm.* §. 14.
- Pherendates, Megabazi fil.*, VII, 67.
- Pheretima*, IV, 205 not. Arcesilai III. regis mater, ab Euelthone exercitum petit, et muliebria dona accipit, IV, 162. in Barcaeos, Persarum ope captos, (cf. c. 165. et 200 seq.) saevit, IV, 202. obit, vermibus exesa, c. 205 not.
- Pheron, Aegypti rex, caecus miro modo visum recuperat*, II, 111 not.
- Phiala in balteis Scytharum*, IV, 10. Vid. *συμβολή*. — *phiala sacra Persarum*, VII, 54 not.
- Philippides Athen.*, hemerodromus, VI, 105 not.
- Phidon, Argivorum tyrann.*, VI, 127 not. I, 94 not. — *metra constituit*, VI, 127 not. *Olympiacos ludos instituit*, *ibid.*
- Phigalia urbs*, VI, 83 not. *scriptura nominis*, *ibid.*
- Phigalensis Arcas fuit Cleander vates*, VI, 83 not.
- Philaeus, Aiakis fil.*, progenitor Miltiadis, VI, 35 not.
- Philagrus, Cyneae fil.*, Persis Eretriam prodit, VI, 101.
- Philaon, Chersidis fil.*, VIII, 11.
- Philae insula*, II, 28 not. **)
- Philes, pater Rheoci*, III, 60.

*) De huiusmodi sandaliis per Indiam, ubi vocantur *Phrabats*, cf. Berghaus. Annall. geogr. 1833. pag. 285.

**) Add. Parthey in diss. de Phil. pag. 67, ubi Herodoti silentium de hac insula inter alia ex eo explicat, quod illius aetate Philae ultra Aegypti fines fuerint. Aliter placet Letronnio (Journal d. Sav. 1831. Iuill.) qui eo re-

Philippus, Butacidae filius, Crotoniata, Olympionices, V, 47.

Philippus Macedo, VIII, 139.

Philistus, Pasiclis fil., Cereri Eleusinae templum statuit, IX, 97.

Philitionis pastoris pyramides, II, 128 not. *)

Philocyon Spartan. in pugna ad Plataeas eminebat, IX, 72. 85.

Philocyprus a Solone carmine celebratus, V, 113.

Phla, ins. Tritonidis lacus, IV, 178 not.

Phlegra olium nominata Pullene, VII, 123.

Phlius, opp. Peloponnesi, VII, 202.

Phliasii in acie Graecorum ad Plataeas, IX, 28 not.

Phocaea, Ionum civitas in Lydia, I, 142 not. **) nomen urbis, I, 142 not. ad Hermi fl. ostium, I, 80. II, 146. 178. Phocaeenses, Adriaticum mare, Iberiam, et Tartessum Graecis ostenderunt, I, 163. Naucrati emporium habent, II, 177. — Eorum legatus ad Spartanos, I, 152. Tartessi regem amicum habent; Harpago obsidenti vacuum relinquunt urbem; Corsicam habitant, et proelio navali cum Carthaginiensibus haud prospere commisso, Rhegium navigant; Veliam opp. condunt, I, 163—167. — Phocaeenses in Ionum classe ad Miletum, VI, 8. eorum dux Dionysius, VI, 11 seqq. 17.

Phocenses, metu Thessalorum Thermopylas muro claudunt, VII, 176

cf. c. 215. nstu eos magna clade afficiunt, VIII, 27 seq. odio Thessalorum non faciunt cum Medis, VIII, 30 not. semitam ad Thermopylas custodiunt, VII, 212. ibi a Persis, Ephialte duce, opprimuntur, VII, 217 seq. eorumque regio vastatur, VIII, 32 not. coacti Medorum partes amplexi, mire modo a Mardonio tentantur, IX, 17 seq. nonnulli eorum, cum Graecis facientes, e Parnasso Mardonii exercitum vexant, IX, 31. Phocenses Ionibus iniuncti, I, 146.

Phoebeum templum ad Therapnam Laconiae, VI, 61.

Phoenices olium ad mare Rubrum habitavere, V, 80 not. inde in Palaestinam transgressi, I, 1 not. Phoenicum commercium, I, 1 not. VII, 89 not. advehunt merces in Graeciam, *ibid.* III, 107. 110. 113. Phoenices vinum in Aegyptum introducunt, III, 6 not. Phoenices electrum advehunt, III, 115. T. II p. 676. Phoenices Graecis et Ionibus inimici, VI, 6 not. — Phoenices pudenda circumcidunt, II, 104 not. Hellenibus literas attulerunt, V, 58 not. *hinc* Phoeniciae literae, *ibid.* Phoenices Africam circumnavigant, IV, 42 not. Exc. T. II pag. 667 seq. *Phoenices* Tyrii circa Vu'cani templum Memphis sedes habent, II, 112 not. ***) templum Veneris Cytheris condunt, I, 105. vetustissimum Herculis templum habent, II, 44 not. Thasum ins. condide-

fert silentium Herodoti, quod illa aetate insula nullis templis, aedificiis, qualia nunc conspiciuntur, ornata fuerit, Ptolemaeorum tempore extractis. Tu conf. etiam Prokesch. Das Land zwischen d. Catarracten d. Nil pag. 56 seq. et de nomine insulae ipso Parthey De Phil. pag. 63—66.

*) Cf. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 51. Ob hunc Philitionem pastorem Minutoli (Abhandl. pag. 95. 96.) pyramides a regibus iis, qui vulgo Hyksos vocantur, exstructas esse censet.

**) De *Phocaea* vide nunc Prokesch, in Annal. Vienn. LIX Anzeig. Bl. pag. 18 seqq. ubi docet vicum Phoggia plane in locum veteris Phocaeae cecisse.

***) Conf. Hengstenberg De Tyriorum rebus pag. 68. 69 et Hitzig ad Iesai. pag. 277.

- runt, *ibid.* Thasia metalla ab iis inventa, VI, 47. — Phoenices negant se adv. Carthaginem navigaturos, III, 19. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 89. Athon montem perfodiunt, VII, 28. pontem in Hellesponto faciunt, VII, 24. Xerxi navalis certaminis spectaculum praebent, VII, 44. in pugna ad Salaminem accusant, VIII, 90.
- Phoenices nominantur ab Herodoto* Carthaginenses, II, 32. IV, 197. VII, 165 not. cf. c. 167 not.
- Phoenicia* (ἡ Φοινίκη), II, 44. 116. III, 136. IV, 39.
- Phoenix* avis, II, 73 not. III, 28 not.
- Phoenix*, fl. prope Anthelam opp., VII, 176. 200 not.
- Phormus Atheniensis*, VII, 182.
- Phraortes*, fil. Deiocis, I, 73. rex Mediae expeditionem in Persas et Assyrios suscipit, I, 102 not. Phraortes est Feridun T. I p. 928.
- Phrataguna*, Darii regis uxor, VII, 224.
- Phriconis*, cognominata Cyma, I, 149.
- Phrixae*, opp. Minyarum ab Eleis eversum, IV, 148 not.
- Phrixus*, ei mortem machinatus Athamas, VII, 197.
- Phronima*, Etearchi filia, a patre in mare demergi iussa, Polymnesto salutem debuit, etc. IV, 154 seq. not.
- Phryges*, cum Aegyptiis de antiquitate contendunt, II, 2. *) *idem* Bryges, olim in Europa, VII, 73 not. dein ad Italyn fl. sedes habent, I, 72. Phrygum commercium c. Lydis, I, 27 not. antiquissimi hominum esse perhibentur, II, 2 not. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 73.
- Phrynichi* fabula: Miletii expugnatione, VI, 21 not.
- Phrynon*, pater Attagini, IX, 15.
- Phthiotis* terra olim ab Hellenico populo habitata, I, 56. Phthiotae Achaei, VII, 132 not.
- Phya*, mulier Minervae nomine et cultu Pisistratum Athenas reducit, I, 60 not.
- Phylacus* et Autonous, heroës Delphenses, VIII, 39.
- Phylacus*, Histiaei fil., Samius, VIII, 85.
- Phyllis*, regio circa Pangaeum montem, VII, 113 not.
- Phyllobasileis* apud Athen., V, 71 not.
- Pictura* pontis in Bosporo in Iunonis templo dedicata, IV, 88. Amasidis imago picta Minervae dedicata, II, 182. picturam phoenicis avis in Aegypto vidit Herodotus, II, 73. pingunt Panis simulacrum eodem modo Aegyptii atque Graeci, II, 46. — Pingunt figuras in vestimentis Caucasii, I, 203. cf. VII, 67.
- Pieria*, regio Macedoniae, VII, 112 not. 131 not. 177. Pieres, VII, 185 add. T. III p. 826. eorum duo castella ad Pangaeum montem, VII, 112. — *Pieria* pix, IV, 195 not.
- Pigres*, Seldomi fil., VII, 98.
- Pigres* et Mantyes fratres, viri Paeones ad Darium veniunt, V, 12 not.
- Pilorus*, opp. in Atho monte, VII, 122.
- Pincerna* regis ap. Persas in honore, III, 34 not.
- Pindarus* poeta, III, 38 not.
- Pindus*, mons Thessaliae, I, 56 not. VII, 129 not.
- Pinus* arbor caesa nullum amplius germen edit, VI, 37 not.
- Pirene* fons Corinthi, V, 92 not.
- Piromis* ex Piromi, II, 143 not.
- Pirus*, amnis Achaiae, I, 145 not.

*) *Arcades* loco *Aegyptiorum* ponit hac in re Mythographus Vaticanus, III, 1 §. 11 p. 157 ed. Bode. At Phryges antiquissimis gentibus accenseri quoque vult P. de Köppen Nordgestad. d. Pont. p. 71., quum vel ex hac Herodoti loco prodeat, iam antiquitus, lingua ipsa duce, illos Aegyptiis priores et antiquiores fuisse habitos.

- Pisa*, opp. Elidis, II, 7 not.
Piscatores Tirynthii, VII, 137 not.
Pisces gregales in stagnis Aegypti, II, 93 not. lepidotus et anguilla pisces sacri apud Syros, I, 200 not. ap. Aegyptios, II, 72. piscibus vesci nefas Aegypt. sacerdotibus, II, 37 not. coll. II, 77 not. papraces et tilones equis pro pabulo praebent Pacones, V, 16 not. T. III p. 812.
Pisistratus, Nestoris fil., V, 65.
Pisistratus, Hippocratis fil., cum Megacle et Lycurgo factionibus dissidet; Athenis eiectus, cum Megacle paciscens miro modo reducitur, I, 59. 60. iterum eiectus, denuo Achivorum auxiliis Athenis potitur et tyrannidem firmat, c. 61—63. Naxum ins. subigit, et Delum expiat, c. 64. Cimonem, Miltiadis patrem, Athenis in exilium pellit, at ob victoriam Olympicam sibi concessam in patriam restituit, VI, 103. cf. VI, 35. — generis origo, V, 65 not. Pisistrati tempus, I, 59 not. T. I p. 927. — V, 65 not. *) Pisistrati eloquentia, I, 59 not.
Pisistratidae Athenis eiecti, V, 63. 65 not. seqq. cf. c. 90 seqq. Pisistratidae, qui vocentur ab Herodoto, VIII, 52 not.
Pistores dulciarii, VII, 31. pistricis Croesi effigies aurea Delphis, I, 51 not.
Pistyrus, Thraciae opp.; ad quod lacus salsus et piscosus, VII, 109 not.
Pitana, opp. Aeol., I, 149 not.
Pitane, tribus Lacon, III, 55 not. Pitane tarum manipulo praefuit Amompharetus, IX, 53 not.
Pittacus Mitylenaeus callido monito Croesum deterret a bello Ionibus insularis inferendo, I, 27.
Pituitae fluxus remedium ap. Libyes, IV, 187.
Pix *Pieria*; pix e lacu Cyrrannis ins. et Zacynthi collecta, IV, 193 not.
Pixodarus Cindysensis, Caribus bonum dat consilium, V, 118 not.
Placentae in sacris frequentes, VIII, 41. — Samiorum placentae multum celebratae, III, 48 not. **)
Placia, opp. Hellesponti a Pelasgiis conditum, I, 57 not.
Plataeenses, bello a Thebanis pressi Atheniensibus se tradiderunt; auxilio Atheniensibus veniunt ad Marathonem, VI, 108. in classe Graecorum ad Artemisium militant, VIII, 1 not. sed pugnae ad Salaminem non interfuere, VIII, 44. eorum urbs incenditur, c. 50. sexcenti in acie Graecorum, IX, 28. In Plataeensem agrum descendunt Graeci, IX, 25. Pugna ad Plataeas, IX, 53 seqq. 59 seqq. quatenam gentes Plataeis pugnant, IX, 28 not. quot fuerint, IX, 29. coll. 61. locus pugnae ac regio, IX, 51 not. — mortuorum tumuli, IX, 85.
Platanus aurea atque vitis, VII, 27 not. platanus aureo ornatu a Xerxe donata, VII, 31 not. amplum platanetum, V, 119. platani per Graeciam, VII, 31 not.
Platea, Libyae ins. a Theracis condita, IV, 151 not. 153 not. 156. 169.
Plaustro Scytharum, IV, 75 not.
Pleistarchus, Leonidae fil., IX, 10 not.
Pleistorus, Absinthiorum deus, IX, 119.
Plesirrhous, Herodoti haeres et amasiue, Comm. §. 6.
Plinthinetes sinus Aegyptum terminat, II, 6 not.
Plumis terra et aer oppletus, IV, 7. 31 not.
Plutarchi qui fertur libellus de He-

*) Cf. Voemel. Exercit. chronolog. de Solone et Croeso pag. 13 seqq. 22, qui Pisistratum ponit reversum Athenas 553 a. Chr. et tertium occupantem tyrannidem 541, mortuum 527 a. Chr.

**) Add. Pollux, VI, 78 coll. Athen. IV p. 130 D. et Plutarch. De sanit. tuend. cp. 6, quae attulit Bergk. ad Anacreont. Reliqq. p. 104.

- rodoti malignitate, Comm. §. 16 fin.
- Pluvia* nulla apud Theraeos per septem annos, IV, 151. *pluvia* Aegyptiis maximum prodigium, III, 10. cf. II, 13 not.
- Plynus*, portus Libyae in finibus Aedyrmachidarum, IV, 168 not.
- Poeciles*, pater Membliaris, IV, 147.
- Poeni*, vide *Carthag.*
- Poetarum* Graeciae antiquorum conditio, I, 24.
- Poetae* in tyrannorum aulis, III, 125 not.
- Pogon*, Troezeniorum portus, VIII, 42 not.
- Polemarchus* archon apud Atticos, VI, 109 not. 111 not. *Polemarchi* Spartae, VII, 173 not.
- Poliades*, Amomphareti pater, IX, 53.
- Polichne* apud Chios, VI, 26 not.
- Polichnitae* Cretes, VII, 170 not.
- Pollux*, vid. *Tyndaridae*.
- Polum* a Babyloniiis Graeci acceperunt, II, 109 not.
- Polyas* Anticyrensis, Graecorum speculator ad Artemisium, VIII, 21.
- Polybus*, avus Adrasti, V, 67 not.
- Polycrates*, Aeaci fil., quo tempore Samum occupat, III, 39 not. annulus s. gemma, III, 41 not. qualis fuit, III, 125 not. Sami rex, III, 39 not. Lesbios et Milesios pugna navali superat, III, 39. Amasidis hospes; annulus eius in mare proiectus in alvo piscis reperitur, III, 39—43. III, 40 not. Cambysi, in Aegyptum proficiscenti, suspectos cives auxilio mittit, c. 44 seq. Lacedaemonios, his redeuntibus opem ferentes, propulsat, c. 51 seq. mone tam ex plumbo deaurasse fertur, c. 56 not. maris imperium obtinere studet, c. 122 not. cf. c. 39. ab Oroete, Sardium praefecto, auri spe Sardes illectos, cruci affigitur, c. 120 not. 125. — familiaris Anacreontis, c. 121 not.
- Polycritus* Aegineta strenue pugnat ad Salaminem, VIII, 92 not. 93.
- Polydectes*, rex Spart., VIII, 131.
- Polydorus*, Alcamenis fil., VII, 204.
- Polydorus*, avus Laii, V, 59.
- Polymnestus* Theraeus, Batti pater, IV, 150. 155.
- Polynices*, VI, 147. VI, 52. IX, 27.
- Pons* lapideus Babylone in Euphrate exstructus, I, 186 not. pons, quo Bosporum iunxit Darius, IV, 83. 87 not. pons Istro impositus ab eodem, IV, 89. 97 seq. *) pontes, quibus Hellespontum Xerxes iunxit, describuntur, VII, 34 not. 36 not. sqq. pontium armamenta, VII, 25. Sesti deposita, IX, 115. inde a Graecis in templis dedicata, c. 121.
- Ponticum*, arborum genus, IV, 23 not. **)
- Pontus* Euxinus, IV, 38. 46. eius dimensio, IV, 85 not. 86 not. Ponti navigatio, IV, 86 not. Ponti Os, IV, 86 not. 83 not. Pontus glacie tectus, IV, 28 not. ***)
- Popularem* statum in Ioniae civitatibus instituit Mardonius, VI, 43. populi imperium apud Persas instituendum proponit Otanes, III, 80 not. cf. VI, 43. populare imperium torrenti simile, III, 81 not. placet Herodoto, V, 66 not. 78 not. VI, 43 not.
- Porata*, fl. Scythiae, Graecis Pyretus, IV, 48 not.
- Porinus* lapis, V, 62 not. vid. *Lapis*.
- Porta* de regum orientt. aula, III, 120 not.
- Porthmea* Cimmeria, IV, 12 not. 45 not.
- Portus* Samiorum aggere in mare iacto munitus, III, 66 not.
- Posideum*, opp. in confinibus Cili-

*) Vid. Kruse De Istri Ostiis pag. 69—74. 76.

**) Add. Erman. Reise um die Erde I pag. 307. Herodoteis similima de Baschkiris ad meridiem urbis Iekatarinburg habitantibus enarrantem.

***) Vid. Ideler ad Aristotel. Meteorol. I, 12. pag. 443. et Clarke Travels I p. 643.

- cum et Syrorum, III, 91 not. VII, 115 not.
- Posidoniatas* vir, I, 167.
- Posidonius* Spart., IX, 71. inter Irenas sepultus, c. 85.
- Posteri* luunt maiorum poenas, I, 91 not. VI, 86. §. 3 not. coll. VII, 134. 137.
- Potidaea*, opp. Macedoniae, VII, 123 not. frustra ab Artabazo oppugnatur, VIII, 126 not. 129.
- Praeda* ingens in Persarum castris a Graecis coacta et divisa, IX, 80 seq. cf. c. 70.
- Praedium*, vid. *Pugna*.
- Praesepe* aeneum Mardonii, IX, 70.
- Prasii* Cretes, VII, 170 not. 171.
- Prasias* lacus Thraciae tuguriis super palis exstructis, habitatur, V, 16 not. T. III p. 812.
- Praxilaus*, Xenagorae pater, IX, 107.
- Praxinus*, navarchus Troezen., VII, 180.
- Præcum* solemnium ap. Athenienses formula, VI, 111. ap. Aegyptios, II, 39. apud Persas, I, 132.
- Pretium* captivi, duae minae, V, 78. VI, 79.
- Preraspes*, regius internuncius, maximo in honore ap. Cambysem, III, 34 not. eius fratrem Smerdin iussus interfecit, III, 30. filium Cambyzes furiosus sagitta interfecit, c. 33 seq. Cambyssi suspectus, falsi Smerdis machinationes detegit, III, 62 seq. negat se Smerdin, Cyri fil., interfecisse, cap. 66. Magos prodit, seque ipse de turri praecipitat, c. 74 seq. not.
- Preraspes*, Aspathinis fil., navalibus Xerxis copiis praefectus, VII, 97 not.
- Priami Pergamum*, VII, 43. Priami regnum a Graecis eversum, I, 4. cf. II, 120.
- Priene*, Ionum civitas Cariae, I, 142 not. ab Ardye expugnata, I, 15. Prienenses a Mazare subacti, I, 161. in Ionum acie ad Miletum, VI, 8.
- Primogenitus* patri succedit in regnum ap. Spartanos, VI, 52. cf. V, 39. 42. ap. Persas, VII, 3. vid. *Rex*.
- Prinetades*, Demarmeni fil., V, 41.
- Procles*, Aristodemi fil., VIII, 131. frater geminus Eurysthenis, auctor inferioris familiae regum Spart., VI, 51. 52. cf. VIII, 147. et Proclidae not. ad IV, 131.
- Procles*, Epidauri tyrannus, III, 50 not. a Periandro vivus captus, c. 52.
- Proconnesus*, ins. Propontidis, IV, 13 not. 14. a Phoenicibus vastata, VI, 33 not. Proconnaeus Aristaeus, IV, 13 seqq.
- Prodigia* plura ab Aegyptiis inventa, II, 82. *Prodigia ab Herodoto memorata*: I, 78. 174. II, 141. III, 10. 153. coll. c. 151. IV, 151. VI, 27. VII, 37. 57 not. VIII, 37. 65. 137. et multa passim alia.
- Promethei* uxor, Asia, IV, 45 not. Vid. *Asia*.
- Pronacae* Minervae templum Delphis, I, 92 not. VIII, 37 not. 39. coll. III, 108 not.
- Propontidis* dimensio, IV, 85 not.
- Propylaea* in Aegyptiorum templis, II, 161 not. II, 153.
- Proserpinae* et *Cereris* festum ap. Athenienses, VIII, 65. Conf. *Ceres*.
- Prosopitis*, ins. Aegypti, II, 41 not. militaris praefectura, II, 165.
- Protesilai* sepulcrum et fanum E-lacunte ab Artaycte spoliatum, VII, 33 not. IX, 116.
- Proteus* Memphites, Aegypti rex; quo regnante Menelaus cum Helena in Aegyptum appulit, II, 112 not. 116.
- Protothyes* Scythia, I, 103.
- Proverbiales* aliquot locutiones: *Lemnia facinora*, VI, 138 not. *Cadmea victoria*, I, 166 not. *Nil curat Hippoclidus*, VI, 129 not. *calceum proicere, quem alius induat*, VI, 1. *Scythico more infundere*, VI, 84 not. *ver ex anno tollere*, VII, 162 not. *pinus instar excindere*, VI, 37 not. *ovem inter lupos relinquere*, IV, 149. *cum Iove de divitiis contendere*, V, 49. *ne ignifer quidem clapsus est*, VIII, 6 not. *in novaculae acie res est*, VI, 11 not. *muliere igna-*

- vior*, IX, 107. *longa Regis manus*, VIII, 140 not. — *In auribus habitat animus*, VII, 39 not. *Ultra vires nemo cogi potest*, VII, 172. — Vid. *Sententio*lae.
- Proxeni*, VI, 57 not.
- Proxenia*, VIII, 136 not.
- Prusias urbs*, V, 122 not.
- Prytanes Naucratorum*, V, 71 not.
- Prytanis*, rex Spartanorum, VIII, 131.
- Prytaneum Athen.*, I, 146 not. VI, 139. *Prytaneum Achaei Leiton* vocant, VII, 197. vid. adn.
- Psammenitus*, Aegypti rex, proelio ad Pelusium a Cambyse vincitur, III, 10 seq. captus calamitatem sodalis deplorat, c. 13 seqq. taurinum sanguinem bibere cogitur, c. 15 not.
- Psammis*, rex Aegypti, Neconis fil., expeditionem suscipit in Aethiopiam, II, 160 seq.
- Psammitichus nomen*, I, 105 not. II, 2 not. profugus a Saitanis in patriam reducit, II, 152. ab undecim regibus in exilium missus, aeneorum virorum ope totius Aegypti regno petitur, II, 151 not. 153. Ionibus Caribusque agros designat, c. 154. Scythia in Syriam Palaestinam occurrit, I, 105 not. Azotum urbem per xxix. continuos annos obsessam capit, II, 157 not. *) antiquitatem Aegyptiae gentis explorat, II, 2 not.
- Psammitichus alius*, Inaro pater, VII, 7 not.
- Psylli*, pop. Africae, IV, 173 not. **)
- Psyttalea*, ins. prope Salaminem, VIII, 76 not. 95.
- Pteria*, Cappadociae opp. a Croeso capta, I, 76.
- Ptolemais (Barce)*, IV, 160 not.
- Ptoum*, Apollinis templum Thebanorum, VIII, 135 not.
- Pudenda circumcidunt Aegyptii*, II, 36 not. munditiei causa; c. 37 not. et alii nonnulli populi, c. 104. pudenda stelis insculpta a Sesostris, II, 102 not. ***)
- Puella formosissima ex deformissima evasit*, VI, 61. puellae Lydiae meretrices, I, 93. vid. *Virgo*.
- Pueri Scythia in disciplinam dati*, I, 73. puerorum educatio apud Persas, I, 136. pueri ex pede alligati, apud Pacones, V, 16. pueri Sardes missi castrandi, III, 48 not. pueros castratos vendidit Panionius, VIII, 105 seq. Ionum pueri formosissimi a Persis castrati, VI, 32. pueri Ventis immolati a Menelao, II, 119. pueri vivi defossi, VII, 114. pueri scholae tecto obruti, VI, 27. in duobus puerulis experimentum Psammitichi, II, 2.
- Pugna ad Pteriam inter Lydos et Persas*, I, 76. direpta, die repente in noctem converso, I, 74 not. cf. 103. ad Momemphim, II, 169. ad Pelusium divinitus commissa, II, 141. ad Pelusium inter Cambysen et Psammenitum, III, 10 seq. terra marique ad Salaminem Cypri et Claves Cypri, V, 108 et seqq. pugna navalis ad Miletum, VI, 6 seqq. Marathoniam, VI, 111—113. coll. c. 109 seq. navalis ad Artemisium prima, ancipite Marte pugnata, VIII, 9—11. secunda, c. 14 seqq. Salaminia, VIII, 84 seqq. ad Plataeas, IX, 59 seqq. 49 seqq. ad Mycalen, IX, 98—104. — Laqueorum usus in pugna, VII, 85 not. Virginum pugna in Minervae festo, IV, 180 not. Sacerdotum in Martis festo, II, 63 not. seq. pugnae tesserariae sacerdotum Aegyptii, II, 63 not.
- Puteus trifarius rerum species exhibens*, VI, 119.
- Pygargi*, IV, 192 not.

*) Conf. Hengstenberg De Tyriorr. rebb. pag. 79, qui de vera obsidione hic cogitandum esse censet.

**) Add. Clarke Travels II, 2 p. 27.

***) Hoc ad phalli cultum refert Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 39.

Pylaea, VII, 213 not.
Pylae, et *Thermopylae*, VII, 176 not.
Pylagori, VII, 213 not. et seq. cf. adn.
Pylaii Caucones, I, 147. *Pylaii* origine, Codrus et Pisistratus, V, 65 not.
Pylus, opp. Messenes, VII, 168 not.
Pylus, opp. Elidis, IX, 34.
Pyramides ad Memphin, II, 8. pyramis Cheopis regis, eiusque constructio describitur, II, 124 not. *) 125 not. alia Chephrenis regis, c. 127 not. *Pyramides* pastoris Philitionis, II, 128 not. Mycerini regis pyramis ex Aethiopico lapide, c. 134 not. Asychis e lateribus, c. 136 not. in angulo labyrinthi insculptis figuris ornata, II, 148. cf. c. 101. *Pyramides* quo consilio et a quo exstructae: not. ad II, 124. 128. 134. *Pyramides* plurimae, not. ad II, 124. coll. 126 not. *Pyramides* extrinsecus lapidibus politis tectae, II, 125 not. *Pyramidum* inscriptiones, II, 125 not. **)
Pyrene, opp. ubi Istri fontes, II, 33 not. ***)
Pyretos, fl. Scythiae, IV, 48 not.
Pyrgus, opp. Pelop. Minyarum, ab Eleis eversum, IV, 148 not.
Pythagoras, Maesarchi fil., inter Graecos ingenii cultura eminens, IV, 95 not. quaedam *Pythagorica*, c. 94 seq. *Pythagorica* instituta eadem, quae Aegyptiaca et Orphica, II, 81 not. *Pythagorae* aetas, IV, 95 not., pater, IV, 95 not. et add. Creuzer. Zur Gemmenkunde p. 134.
Pythagoras Milesius, patriae procurator, V, 126. T. III. p. 816 seq.
Pytheas (s. *Pythes*) Ischenoi fil., Aegineta, a Persis captus, ob vir-

tutem honoratur, VII, 181. VIII, 92. eius filius Lampon, IX, 78.
Pytheas, (s. *Pythes*) Nymphodori pater, Abderita, VII, 137 not.
Pythermus Phocaeensis, Ionum legatus ad Spartanos, I, 152.
Pythia corrupta, V, 62 not. coll. c. 90. VI, 66. cf. *Oracula*.
Pythii Spartanorum, VI, 57 not. I, 65 not.
Pythius, Atysis fil., Lydus, Xerxem eiusque exercitum hospitio excipit, VII, 27 not. 29. eius filium discindi iubet Xerxes, c. 38. 39.
Pytho, urbs Delphensium, I, 54 not.
Pythogenes, Scythae frater, VI, 23.

Q.

Quadragenta, i. q. multum, I, 163 not. I, 202 not.
Quadrigarum (et bigarum) usus apud Libyae gentes, IV, 183 not. *Quadrigas* alens familia, VI, 35 not. cf. c. 103. VI, 125.
Quadriungos equos iungere, Libycum inventum, IV, 189 not.
Quaestor templi Minervae Atticae, VIII, 51 not.
Quercus capita, locus Cithaerone monte, IX, 39 not.
Quinqueremis sacra Athen., VI, 87.
Quinquertium, IX, 33 not.

R.

Rana in Scytharum donis, IV, 131 not.
Redemptionis captivorum pretium, V, 77 not.
Reditus, Persici imperii, III, 90 seqq. Atheniensium ex metallis, VII, 144. Alexandri ex metallis, V, 17. Thasiorum ex auri fodinis, VI, 46.
Regia terra Scytharum, IV, 20.

*) Vid. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 51.

**) Add. Clarke Travels II, 2 pag. 130 sqq. 160 sqq.

***) Add. Ioan. de Müller. Opp. VI p. 398, qui de Tyrolicarum Alpium monte, quem *Brennum* vocant, deque Oenifontibus hic cogitari posse putat. At rectius opinor Lang (Baier's Gauen pag. 3) ab Herodoto locum indicari putat prope Pföhren in Sylva nigra prope urbem Donaueschingen.

- Regio* nulla cuncta suppeditat, I, 32.
- Rerum* humanarum inconstantia, I, 5. rerum omnium respiciendus exitus, I, 32.
- Restibus* instructa pugna, VII, 85 not.
- Retiarii*, VII, 85 not.
- Rex* quomodo evaserit Deioeces, I, 96 seqq. Rex Persarum Darius equi hinnitu designatus, III, 70 not. rex ap. Aethiopas eligitur statura maximus, III, 20 not. regum Spartanorum honores et munera, VI, 56 not. regum filios benigne tractant Persae, III, 15 not. regi licitum est, quidquid velit facere, III, 31. rex Persar. in bellum proficiscens, successorem nominat, VII, 2. beneficiis non vincitur, VII, 39. 166 not. IX, 18. VII, 135. IV, 97. III, 140 not. Reges olim inopes pecuniae, VIII, 137. regia dignitas a contentu liberata ab Amaside, II, 172. duodecim reges Aegypti, II, 147. reges Saitae in Aegypto, II, 169. reges olim armenta pascentes, VIII, 138 not. — Persarum reges vid. *Persae*. Spartanorum reges vid. *Lacedaemon*.
- Rhadinaces* apud Persas olei genus, VI, 119.
- Rhampsinitus*, rex Aegypti, eius thesaurus a duobus fratribus expoliatus, II, 121 not. et Exc. p. 912 seq. *) eius descensus ad inferos, II, 122 not.
- Rhapsodi* Sicyone pulsi, V, 67 not. rhapsodi qui vocantur, V, 67 not. T. III p. 814.
- Rharius* campus, VIII, 65 not.
- Rhegium*, Italiae opp., I, 166. 167. Rhegini ingentem cladem accipiunt, VII, 170.
- Rhenaea*, ins. prope Delum, VI, 97 not. ubi de scriptura nominis.
- Rhodope*, mons Thraciae, VIII, 116. IV, 49 not.
- Rhodopis*, meretrix famosa, II, 135. eius pyramis, II, 134 not. 135. donarium in templo Delphico, II, 135.
- Rhodus*, Doriensium civitas, II, 178 not. mare Rhodium, I, 174. ex Rhodo Lindii Gelam Siciliae opp. condiderunt, VII, 153.
- Rhoecus* Samiorum architectus, III, 60 not.
- Rhoeteum*, opp. Troadis, VII, 43 not.
- Rhypes*, Achaeorum civitas, I, 145 not.
- Ridere* coram aliquo ap. Persas indecens, I, 99.
- Rosae* sexagenum foliorum, VIII, 138 not.
- Rubrum* mare, I, 1 not. I, 180 not. 202. II, 8. 158. 159. IV, 39. **)
- Ruinae* hominibus disciplinae, I, 207.

S.

- Sabaco*, rex Aethiopum, Aegyptum subigit, II, 137 not. seq. 152. eius acta in Aegypto, II, 137. 138. somnio territus in Aethiopiam redit, c. 139.
- Sabyllus* Gelous, VII, 154.
- Sacae*, pop. Asiae, Scythica gens, T. III p. 823. VII, 64 not. a Cyronondum subacti, I, 153 not. Bario tributum pendunt, III, 93 not. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 64 not.
- Saccus* farina indiget, III, 46.
- Sacerdotes* Aegyptiorum, II, 37 seqq.
- Sacrae* viae, locus Scythiae, IV, 52.
- Sacrificium* ap. Aegyptios, II, 39 not. 40. Scytharum, IV, 60. 61. Persarum, I, 132. sacrificium ingens Croesi regis, I, 50. Perian-

*) Cf. Bauer Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 140.

**) Quod nunc *Mare Rubrum* vocatur, vel a rupibus rubri coloris speciem praebentibus, quibus illud utrinque cingitur, vel a corallis ad superficiem usque emicantibus rubro colore, sic vocari narrant. Cf. I, de Hammer. in Annall. Vienn. LXVI pag. 3.

- dri, V, 92. sacrificium publicum ap. Spartanos, VI, 57 not. Sacra faciunt Graeci ante expeditionem, IX, 19. cf. adn. et ad VII, 134. Sacra Eleusinia, VIII, 65. vid. *Mysteria*. sacrificia humana in Aegypto, II, 45 not., sacra amnibus fiunt, VII, 113 not. 114 not. — sacrificia nil valent ad fati decreta avertenda, VII, 191. 189. Comm. §. 12.
- Sadyattes*, Ardyis fil., rex Lydiae, I, 16 not. 18.
- Sagartii*, Persarum gens, I, 125 not. III, 93 not. VII, 85 not. eorum tributum, III, 93. *Sagartiorum* pugna qualis, VII, 85 not. — Vid. *Thamanaci*.
- Sagitta* a Dario in coelum emissae, V, 105. *Sagittae*, Scytharum robur, IV, 132 not. cf. *Athenum*.
- Sais*, urbs Aegypti, II, 28 not. 59 not. 62 not. 163. 170. *Saitana* praefectura militaris, II, 165 not. *Saitanorum* regum sepultura, II, 169 not. *Saiticum* ostium Nili, II, 17. Exc. p. 908. T. I.
- Sagittarii* (Cretenses), VII, 169 not.
- Sal* nativus, IV, 53. ex lacu, VII, 50. salis colles in Africae desertis, IV, 181 not. 182. 183 not. ex salis grumis domus exstructae, IV, 185 not. *Sal Aegyptiorum*, II, 77 not.
- Sala*, opp. *Samothraciae*, VII, 59 not.
- Salamis* insula, Atheniensium refugium, VIII, 40 not. 56. *Salamina* pugna, VIII, 83 not. 84 seqq. eodem die pugnata, quo Hamilcar in Sicilia a Gelone victus est, VII, 166. *Salamis* diva, VII, 141 not. numerus navium in pugna *Salaminia*, VIII, 1 not.
- Salamis*, urbs Cypri, IV, 162. V, 104 not.
- Salmydessus*, Thraciae opp., IV, 93 not.
- Samir* lapis, VII, 69 not. Vid. *Smiris*.
- Samothracia*, VI, 47. *Samothraceae* Pelasgi, II, 51. iaculatores, VIII, 90. *Samothracia* castella, VII, 108 not.
- Samus*, ins. Ionica, I, 142. *Sami* in insula aliquamdiu commoratus Herodotus, not. ad III, 60. VI, 14. Comm. §. 3. *Sami* res florentes, III, 39 not. coll. IV, 152. *Sami* mons *Ampelus*, III, 54 not. *Sami* schola artificum, IV, 152 not. in ea tria memorabilia opera, III, 60 not. *Iunonis* templum, I, 70. II, 148 not. *Aeschironia* tribus, III, 26 not. dialectus, I, 142. *Samii* *Lacedaemoniis* craterem rapuerunt, I, 70. III, 47. *Samiorum* oratio *Spartanis* nimis longa, III, 46. *Spartanorum* expeditio in *Samum*, III, 39 not. 54 seqq. vid. *Polycrates*. *Samii* amici *Laconum*, III, 148 not. *Samii* amici *Cyrenaeis*, IV, 152 not. 162 not. *Samiorum* placentae; vid. *Placentae*. *Samus*, a Persis ob *Macandrii* perfidiam vastata, *Sylosonti* traditur, III, 139—149. — *Samii* post pugnam ad *Miletum* *Siciliam* petunt et *Zanclem* occupant, VI, 22 seq. — Graecos *Deli* sedentes sollicitant, ut *Ioniam* liberent, IX, 90 seqq. *Samii* Persis suspecti armis privantur, IX, 99.
- Samyris* olim leg. pro *Amyris*, VI, 127 vid. adn.
- San* litera Dor., I, 139 not. *)
- Sana*, opp. ad *Athon* montem, VII, 22 not. 123 not.
- Sanacharibus*, rex *Arabum* et *Assyriorum*, *Aegyptum* invadit; ingenti clade divinitus afficitur, II, 141 not.
- Sandalium* *Persei*, vid. *Perseus*, II, 91 not. coll. IV, 82 not.
- Sandanis* *Lydus* *Croeso* dissuadet bellum *Persicum*, I, 71.
- Sandoces*, *Thamasii* filius, iudex regius, e cruce iam suspensus liberatur, VII, 194 not. T. III p. 827.
- Sanguine* foedus sanciunt *Medi* et *Lydi*, I, 74. et *Arabes*, III, 8 not.

*) Conf. Lepsius De tabb. Eugub. Berolin. 1833 pag. 70.

- item Scythiae, IV, 70. Sanguis taurinus mortem affert, III, 15 not. *)
- Sapaei*, VII, 110 not.
- Sapiens* (σοφός), nominatur Sandanis Lydus, I, 71. Amyris Sirites, VI, 127. Chilon Spartanus, VII, 235. cf. I, 59.
- Sapires*, vid. *Saspīres*.
- Sappho* poetria, II, 135 not. **) eius cognati, *ibid*.
- Sarangae*, pop. Asiaticus, III, 93 not. 117. T. II p. 675. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 67 not.
- Sardanapallus*, rex Nini; eius thesaurus sub terram spoliatus, II, 150 not.
- Sardes* a Cimmeriis captae, I, 15 not. urbs, una parte expugnabilis, a Cyro capta, I, 84 not. et 86 not. ***) eremata ab Ionibus, V, 101, 105. Sardium reges Heraclidae, I, 7. primus rex Agron, I, 7. Meles, I, 86. Sardium arx, V, 100 not.
- Sardinia* ins., I, 170 not. V, 106 not. 124. Sardi sub Poenis in Sicilia militant, VII, 165.
- Sardionum* linum, II, 105 not.
- Sardonium* mare, I, 166.
- Sarmatae* et *Sauromatae*, IV, 21 not. IV, 117 not. †)
- Sarpedon* et Minos, Europae filii, I, 173.
- Sarpedonium* promontorium, VII, 58 not.
- Sarta*, opp. ad Athon montem, VII, 122 not.
- Saspīres*, pop. Asiaticus, I, 104 not. IV, 37 not. III, 94 not. IV, 37. 40. eorum armatura, VII, 79 not.
- Sataspes* Achaemenides, Libyam circumnavigare iussus, cruci affligitur, IV, 43 not.
- Satietas*, Contumeliae filia, VIII, 77.
- Satrae*, Thraciae pop., VII, 110 not. 111 not. T. III p. 824.
- Satrapiae* Persarum, I, 192 not. de nomine, III, 89 not. 90 etc. Satrapae regis aulam imitantur, III, 127 not. Satrapae potestas nimis subinde aucta, III, 127 not. Satrapae potestas civilis et militaris, V, 25 coll. 32 not. Satrapae nomen ipsum, I, 192 not. ††)
- Sattagydae*, pop. Asiat., III, 91 not.
- Saulius*, rex Scytharum, IV, 76 seq.
- Sauromatae*, pop. Scyth., IV, 21 not. cum Amazonibus mixtus, IV, 110—116. ad Maeotidem lacum trans Tanain habitant, IV, 21 not. 43. sermone Scythico solece utuntur, IV, 117 not. †††)
- Scaeus* pugil Apollini tripodem dedicavit, V, 60 not.
- Scamander*, fl. Troadis, V, 65. eius aqua exercitum Xerxis defecit, VII, 42 not. T. III p. 822.
- Scamandronymus*, pater Charaxi, II, 135.
- Scapte-Hyle* loci nomen Thraciae, ubi aurifodinae, VI, 46 not.
- Sceptrum*, vid. *Baculus*.

*) Add. Jacobs. ad Aelian. N. A. XI, 35.

**) Add. Richter: Sappho et Erinna (Quedlinburg. 1833) pag. 3. 4. et Bröndsted. Itiner. II p. 287.

***) Larcheri rationes de tempore, quo Sardes captae sunt, sequitur Ley in Diss. de sat. Aegypt. sub Pers. pag. 31. Voemel. in Exercit. chronolog. de Solon. et Croeso Sardes ponit captas anno 552 a. Chr. n.

†) Add. Clarke Travels I p. 288, qui Sarmatas pro Cosaccorum ad Tanain habitantium maioribus habet.

††) Add. Böhlen. De origin. ling. Zend. pag. 53 et Pott. Etymol. Forsch. pag. LXVIII.

†††) *Sauromatas* pro *Slavorum* parentibus habet Boeckh. Corp. Inscriptt. II. 1 p. 83, ubi vid. plura. Add. Annall. Vienn. LXIII pag. 25. De Sauromatis ad Herodoti locum IV, 21. cf. etiam Halling. in Annall. Vienn. LXIII p. 130. 176 seq.

- Schoenus* mensura, II, 6 not. et 8.
Scholae tectum in pueros corruens, VI, 27 not.
Sciathus, ins. prope Artemisium, VII, 176 not. VII, 179. 182. 183. VIII, 7.
Scidrus, opp. Sybaritarum, VI, 21 not.
Sciona, Pallenae opp., VII, 123 not.
Sciradis Minervae templum, VIII, 94 not.
Scironis via in Isthmo, VIII, 71 not.
Sciton, Democedis famulus, III, 130.
Sciurus, Scythiae fl. in Istrum influens, IV, 49 not.
Scolus, opp. Boeotiae, IX, 15 not.
Scolopēis, IX, 97 not.
Scolotos ipsi se nominant Scythae, IV, 6 not. *)
Scopadae Thessali, VI, 127 not.
Scopasis, rex Scytharum, IV, 120 128.
Scriba Polycratis, ad Oroeten missus, III, 123. Sami procurator, c. 142. scriba rerum pretiosarum in Minervae templo Sai opp., II, 28 not. coll. II, 37 not. Scribae regii ap. Pers., III, 128 not. VII, 100 not. VIII, 90 not. cf. c. 85.
Scripturae duplex genus ap. Aegyptios, II, 37. scripturae veteris ap. Graecos monumenta, V, 58—61. scripturae occultae specimina, V, 35. VII, 239.
Sculptura Aegyptiorum, II, 4. 124. 136. 138. 148. vid. *Colossi* et *Statuae*.
Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcmæonidae, VI, 121 seqq.
Scylace, opp. Pelasg., I, 57 not.
Scylas, Ariapithis fil., rex Scytharum, mores Graecorum aemulatus, regno exiit, IV, 78 not. 80. **)
Scylax Caryandensis Indi fl. ostia aperuit, IV, 44 not. Exc. T. II p. 671 seq. Peripli auctor, *ibid.* p. 671 not.
Scylax, Myndiae navis praefectus, V, 33.
Scyllias urinator, VIII, 8 not.
Scyrius Pammon, VII, 183 not.
Scyrmiadae Thraces Dario se tradunt, IV, 93 not.
Scyrus insul., VII, 183 not.
Scytha, Herculis fil., IV, 10.
Scythae ipsi se Scolotos nominant, IV, 6. Sacae a Persis nominati, VII, 64 not. de sua origine quid ipsi memorent, IV, 5 not. 7. quid Graeci Pontici, c. 8—10. Scythae Paralatae, s. Regii (cf. c. 10 et 57.) ***) IV, 20 not. IV, 6 not. Auchatae, Catiari et Traspies, IV, 6. Amyrgii, VII, 64. Callipidae, s. Graeci Scythae, IV, 17 not. Scythae Agricolae, c. 17 not. 18. 53. 54. Scythae ἀγορῆ-ες et γεωργοί distincti, IV, 17 not. 18 not. †) Nomades, c. 19 not. 55. VI, 84. VII, 10 §. 1. gentis multitudo, IV, 81. Scytharum numina, et sacri ritus, IV, 59 not. seqq. Martem colunt, IV, 62 not. Scythia plura cum Aegyptiis communia, IV, 71. vaticinandi modus, c. 67 seqq. instituta ad bellum spectantia, c. 64 not. seqq. honos fortibus viris, c. 66 not. foederis ineundi mos, c. 70 not. Regum sepultura, c. 71 not. ††) 72. privatorum, c. 73. Scythae ab

*) Conf. Halling. in Annal. Vienn. LIX pag. 266. 268 et Deutsch. Gesch. I pag. 62 seq. Erman Reise um die Welt I pag. 218. nomen Σκί-θης refert ad radicem *Skitatisja* (*vagari, palari*) ita ut significetur *nomas*, homo *palans*. Aliorum commenta lubens transeo.

**) Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 p. 88. 113.

***) Sic plane Indi qui vocantur Rasputen, s. राïâ putra i. e. Reges, principes in terra Rajasthan i. e. terra Regum.

†) Scythas agriculturam exercentes ad Borysthenem in gubernio Iekaterinoslaw habitasse statuit Muraviev-Apostol Reise durch Taurien pag. 13.

††) Vid. potissimum Clarke Travels I p. 32. 38. 199. 316. 338. coll. 354. 399. 432 seqq.

externis moribus abhorrent, c. 76—80. — Scythae servos pretio emptos non habent, IV, 72. servos excaecant lactis causa, c. 2 not. domos plaustris circumvelant, *) IV, 46 not. **) 75 not. 114. 121. Scythico more bibere, VI, 84 not. Scythae a Sesostri subacti, II, 103. cum Amazonibus congressi, etc. IV, 110 seqq. — Scythae Nomades, Asiam incolentes, a Massagetis pressi, Cimmericis sedibus pellunt, IV, 11. ***) cf. I, 15. eosque persequentes, in Mediam veniunt, IV, 12. cf. VII, 29. Medis superatis, Asiae imperio potiti, Aegyptum petunt, Ascalone Veneris templum spoliunt; a Cyaxare ex Asia eiiciuntur, I, 103 not. 106. cf. *Enarecs*. In patriam redituri, cum servis ex uxoribus subnatis pugnant, IV, 1—4. — Ob Scythas transfugas, qui puerum mactaverant, bellum Cyaxaris cum Lydis, I, 34 seq. cf. c. 103. — Darium (cf. IV, 1.), bellum ipsis inferentem, per miras ambages circumducunt, IV, 120 seqq. dona Persis mittunt, c. 131 seq. Ionas monent, ut pontem dissolvant, c. 136 seqq. — Scythae post Darii discessum iunctis viribus Chersonesum invadunt, IV, 40. cum Spartanis, Darium ulturi, societatem contrahere cupiunt, VI, 84. Scytharum incursiones, I, 103 not. 105 not. 130 not. Scytharum morbus muliebris, I, 105

not. Scytharum mos mulgendi, IV, 2 not. †) Scytharum gens antiquissima, IV, 5 not. Scytharum nomen, IV, 6 not. Vid. *Scoloti*. Scytharum fortitudo, IV, 46 not. coll. IV, 66 not. Scytharum dictio, IV, 127 not. Scythae arcus tractandi periti, I, 73 not. Scythae *ἰππημοιοί*, IV, 2 not. Scythae Hamaxobii, IV, 46 not. *Scythia* vetus, ab Istro ad Tanan porrecta, IV, 99. Scythiae duae partes ad mare pertinent, c. 101. fluvii, IV, 47—57. ligno caret, IV, 61 not. terra plana, IV, 47 not. Scythicum gramen bilem pecoribus auget, IV, 58 not. Scythia frumento abundat, IV, 17 not. Scythiae sylvae, IV, 109 not. fossa ducta, IV, 3 not. ††) Scythia Herodotea, IV, 18 not. (cuius forma) IV, 99 not. IV, 100 not. 101 not. T. II p. 678. *Scythas*, Zancleorum regulus, ad Darium profugit, VI, 23 not. 24. a Dario iustissimus Graecorum indicatus, c. 24. *Scythas*, Cadmi Coi pater, VII, 163. *Sebennytana* praefectura Aegypti militaris, II, 166 not. *Sebennyticum* ostium Nili, II, 17 not. Excurs. T. I p. 906. *Seldomus*, Pigris pater, VII, 98. *Selinusii*, pop. Siciliae, V, 46 not. *Selybrii*, opp. Chersonesi, VI, 33 not. T. III p. 817. *Semen* genitale nigrum Indorum et Aethiopum, III, 101.

*) Add. Clarke Travels I pag. 302. 310 et tabulam capiti XIV praefixam, quae huiusmodi plaustra, Khabitka s. tentoria vulgo appellant, apud Nogaicos tartaros usitata repraesentat.

**) Add. Berghaus Annall. 1833 Jul. pag. 400. ubi *Nogaicos* tartaros in Russiae meridionalis tractibus vectos plaustris plane simili modo reperiri tradunt.

***) Cf. censor. Heidelberg. 1826 pag. 489, qui hanc traditionem potissimum historico ut dicunt fundamento niti indeque etiam Herodoto maxime probari indicat.

†) Add. librum, qui inscribitur: Der Orientalisch-Indian. Kunst- und Lustgaertner. Dresd. 1692 pag. 252, ubi vacca repraesentatur, cuius vulvam homo inflat.

††) Add. Boeckh. Corp. Inscript. II, 1 pag. 82. 96. Muraviev-Apostol. Reise durch Taurien pag. 204 seq. coll. 167.

Semiramis, Babyl. regina; eius egregia monumenta, I, 181 not.

Semita ad Thermopylas describitur, VII, 216 not. 213 not. 218 not. *)

Senes apud Aegyptios maxime coluntur, II, 80. apud Indos maculantur, III, 99. item ap. Massagetar, I, 216 not.

*Sententio*lae nonnullae: *Sua quisque inspicit*, I, 8. *Non simul cum principio exitus patet*, VII, 51. *Sponte sua nihil fit, omnia hominibus conando contingunt*, VII, 9 §. 3. *Festinatio parit errores*, VII, 10 §. 6. *Recte consultare, maximum lucrum*, VII, 10 §. 4. cf. VIII, 60 §. 3. et VII, 157. *Cupere multa malum*, VII, 18. πᾶν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῇ, I, 32 not. cf. III, 40. VII, 203. *Humana felicitas nequaquam in eodem fastigio*, I, 5 not. cf. I, 207 not. *Felicitatis nulla hominibus satietas*, VII, 49 not. *Vivens nemo beatus*, I, 86. cf. c. 32. III, 40 not. *Melius est hominibus mori, quam vivere*, I, 31. cf. V, 4 not. VII, 46 not. παθήματα, μεδήματα, I, 207 not. *Invidia innata homini*, III, 80 not. *Multa sunt, quae verbis non facile est demonstrare, sed re ipsa*, III, 72. *Ubi prudentia opus, ibi vim adhibere nihil adinet*, III, 127. *Lex omnium rex*, III, 38 not. cf. VII, 104. *Civilis dissensio tanto peior bello, quanto bellum pace*, VIII, 3 not. — *Alias nonnullas vide sub articulo, ad quem quodque earum argumentum spectat*. Conf. Proverb.

Sepia, opp. Argolidis, VI, 77 not.

Sepias, litus Magnesiae, VII, 183 not. 186. 188. 191. 195.

Septem orbis in arce Deiocis quid significant, I, 98 not.

Septenarius numerus sacer, III, 8 not. coll. III, 31. 70. IV, 153 not.

Sepulcra patria Scytharum, IV, 127. paterna sepulcra ap. Aegyptios, II, 136. sepulcrum Alyattis ap. Lydos, I, 93 not. vid. *Alyattes*. *Nitocridis reginae*, I, 187. filiae regis Mycerini, bos lignea, II, 129 not. seq. *Helles*, *Athamantis filiae*, VII, 58. *Apriae regis eiusque progenitorum* in Minervae templo, II, 169. sepulcra vitrea, III, 24 not. sepulcra regum et crocodilorum in labyrintho, II, 148.

Sepultura regum ap. Scythas, IV, 71 not. 72 not. privatorum, c. 73. sepultura ap. Thraces, V, 8. regum ap. Spartanos eadem fere, quae ap. Persas, VI, 58. vid. *Cadaver et Mortuus*. *Babyloniorum*, I, 198 not. sepultura debitoribus negata, not. ad II, 136. sepultura regg. Aegypt., II, 169 not.

Serbonis lacus, Aegypti terminus, II, 6 not. III, 5 not.

Seriphii, in classe Graecorum ad Salaminem, VIII, 46 not. 48.

Sermyla, opp. Graecum Sithoniae, VII, 122 not.

Serpentes ab equis comesi, I, 78. serpentes Iovi sacri, eorumque sepultura, II, 74 not. serpentes alati in Arabia, II, 75. 76 not. T. I p. 932. custodiunt arbores thuriferas, III, 107 not. eorum genitura, III, 109 not. serpentes cornibus instructi, II, 74 not. IV, 192 not. serpentum ingens multitudo ap. Neuros, IV, 105 not. serpentibus Troglodytae Aethiopes vescuntur, IV, 183. — *Serpens arcis Athen. custos*, VIII, 41 not. serpentes Aegyptiis sacri, II, 74 not. **)

Serrheum, Thraciae promontorium, VII, 58 et 59 not.

Servi Graecis olim non fuere, VI, 137. servi Scytharum cur oculis priventur, IV, 2 not. super se-

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 250, qui hanc semitam ipsam sibi ab indigenis monstratam fuisse asserit.

**) Ad Indorum superstitiones hunc serpentum cultum refert v. Bohlen das alte Indien I p. 190, 191.

- pulera strangulati, IV, 72 not. IV, 71 not. a Scythiis flagellis fugati, IV, 3 seq. servi Argivorum diu bellum cum heris gerunt, VI, 83. servorum asylum, Herculis templum ap. Aegyptios, II, 113. — Servi caput rasum, V, 35 not. servi mali solent esse viris bonis, malis vero boni, VIII, 68. conf. *Hilotae*.
- Sesami* Babylonici proceritas, I, 193 not. III, 117.
- Sesostris*, rex Aegypti, eius expeditiones, II, 102 not. quas gentes subegerit, II, 103. eius cippi et inscriptiones aliaeque monumenta, II, 106 not 103 not. Sesostris frater, II, 107 not. Sesostris iussu canales per Aegyptum fodiuntur, II, 108 not. Sesostris Aegyptum dividit, II, 109 not. Sesostris agriculturam promovet, II, 109 not. Sesostris Aethiopiam subigit, II, 110 not. *)
- Sestus*, urbs Chersonesi, IV, 143. VII, 32 not. VII, 33. a Graecis obsidetur, IX, 114 seqq. 115 not.
- Sethon*, Aegypti rex, Vulcani sacerdos, miram victoriam de Assyriis reportat; eius statua, II, 141 not.
- Sibiria*, IV, 25 not.
- Sicania*, olim nominata Sicilia, VII, 170 not.
- Sicas*, Cybernisci pater, VII, 98.
- Sicinnus*, Themistoclis filiorum pædagogus, ad Xerxem missus, VIII, 75 not. c. 110 not.
- Sicyon*, civitas Peloponnesi; eius tyrannus Clisthenes, V, 67 not. 68 not. tribus, V, 68 not. Sicyonii cum Lacedaemoniis Argolidem vastarunt, VI, 92. in acie Graec. ad Plataeas, IX, 28. ad Salam, VIII, 43.
- Sidon*, urbs Phoeniciae, II, 116. III, 136. Sidoniae naves in Xerxis classe praestantissimae, VII, 99. 100 not. 128. T. III p. 824.
- Sigeum*, opp. ad Scamandrum, V, 65 not. T. III p. 816. Mitylenaeis eripuit Pisistratus, V, 94. **)
- Sigeum* promontor., IV, 38 not.
- Sigilla* lapide acuto insculpuntur, VII, 69. sigilla Babyloniorum, I, 195. cf. *Annulus*.
- Sigma* litera Persarum nomina omnia terminantur, I, 139. cf. c. 148. Vid. *Persae*.
- Sigynnae*. populus trans Istrum, V, 9 not. Sigynnarum appellatio quid apud alios notet, *ibid.* not.
- Silenus* ubinam captus fuerit, VIII, 138 not. Sileni Marsyae pellis in utrem formata ubi suspensa, VII, 26 not.
- Sillicypria* eorumque fructus pro oleo in lucernis, II, 94 not.
- Silphium* ubi, IV, 169 not. 192. 158 not.
- Simiarum* magna copia ap. Gyzan-

*) Narrationem de Sesostris rebus ex carminibus epicis Aegyptiorum, ex India, si diis placet, repetendis, fluxisse vult A. G. de Schlegel in Bibl. Ind. I, 4 p. 411, quibuscum conf. quae prius disseruit Robertson. Ueber d. Kenntniss d. Alt. von Indien (e vers. Forsteri) pag. 189 seqq. et add. quae nuper de Sesostris statuerunt Keil Apologet Versuch über d. Büch. d. Chron. pag. 330 seq. et Heeren in Gött. Anz. 1834. nr. 4. pag. 39, ubi Rosellinii opus et in eo prolatae de Sesostris sententias respiciens, Sesostrin pronuntiat sibi videri maximum illum Aegyptiorum regem, qualem sacerdotum fama excoluerit, complurium regum factis in hunc unum regem summum translatis. In quibus sane acquiescendum puto. Plura enim afferre vix licebit, nec equidem disquiram, an ille Rhamess, cuius nomen in obelisco Parisios nuper transvecto apparere volunt, revera pro Sesostris habendus sit, cuius facta notis hieroglyphicis obelisco insculptis enarrantur. — Sesostrin pro Osiride haberi vult Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 38. 39.

**) Add. Clarke Travels II, 1 pag. 160 et promontorium ipsum in tabula repraesentatum ante cap. VII p. 171.

- tes, a quibus comeduntur, IV, 194 not.
- Simonides Ceus*, V, 102. *Leoprepis filius*, VII, 228. ubi eius *Epigramma* in *Leonidam*; vid. nott.
- Simulacrum* pistricis *Croesi*, I, 51. simulacra daemonum, VI, 69 not. simulacra sudantia, VII, 140 not. simulacra primum ab Aegyptiis diis consecrata, II, 4. simulacrum *Isidis* bubulis instructum cornibus, II, 41. *Iovis arietina facie*, c. 42. *Panis facie caprina*, II, 46. *Mercurii erecta pudenda habens*, c. 51 not. *Vulcani Pataicis Phoeniciis simile*, III, 37 not. — *Simulacra diis non statuunt Persae*, I, 131 not. nec *Scythae*, nisi *Marti*, IV, 59 not. — *Simulacrum ex pelvi ab Amasi factum et cur*, II, 172. Conf. *Statuae. Imagines*.
- Sindi*, pop. ad *Cimmerium Bosporum*, IV, 28 not. *Sindica regio*, IV, 86. T. II p. 677. coll. IV, 3 not. *)
- Sindus*, opp. *Mygdoniae*, VII, 123 not.
- Singus*, opp. *Sithoniae*, VII, 122 not. *Singiticus sinus*, VII, 122 not.
- Sinope*, opp. ad *Pontum Euxinum*, I, 76. II, 34. IV, 12 not.
- Sinus Arabicus*, II, 11. I, 1 not. *Sinus Persicus*, I, 1 not.
- Siphnus*, insula dives metallis, III, 57 not. a *Samiis* vastata, c. 58. *Siphnii* in classe *Graecorum* ad *Salaminem*, VIII, 46 not. 48.
- Siris*, Italiae opp., *Atheniensium*, VIII, 62 not. *Sirites* fuit *Damasus*, VI, 127 not.
- Siris*, *Paeoniae* opp., V, 15 not. VIII, 115 not.
- Sirius Aegyptt.*, not. ad II, 67.
- Siromitres*, *Oebazi* f., *Paricaniorum* dux, VII, 68. *Masistii pater*, VII, 79.
- Siromus Tyrius*, *Mapenis pater*, VII, 98.
- Siromus Cyprius*, pater *Chersidis*, V, 104 not.
- Siropaeones* a *Megabazo* in *Asiam* abducti, V, 15 not. T. III p. 812.
- Sisamnes*, *Hydarnis fil.*, *Ariorum dux*, VII, 65.
- Sisamnes*, *Otanis pater*, iudex regiae a *Cambyse* excoriatus, V, 25 not.
- Sisimaces*, dux *Pers.*, V, 121.
- Sisyra*, genus penulae, VII, 67 not.
- Sitalcas*, rex *Thracum*, IV, 80. VII, 137 not.
- Sithonia regio*, VII, 122.
- Siuph*, urbs *Aegypti*, II, 172 not.
- Smaragdus Polycratis*, III, 41 not. vid. *Lapis*. *Smaragdus*, II, 44 not. in templo *Herculis Tyrii*, II, 44 not. **)
- Smerdis*, *Cyri fil.*, a *Cambyse* fratre occiditur, III, 30 not. occisum *Cambyses* luget, III, 65.
- Smerdis Magus*, cum fratre contra *Cambysem* insurgit, III, 61 not. seqq. regno potitus, ex amputatis auribus, non esse *Cyri fil.* arguitur, c. 69 seqq.
- Smerdomenes*, *Otanis fil.*, dux copiarum *Xerx.*, VII, 82. 121.
- Smila*, opp. *Pallenae*, VII, 123.
- Smindyridas Sybarita*, unus ex proci filiae *Clisthenis*, VI, 127 not.
- Smiris lapis*, VII, 69 not. ***)
- Smyrna*, a *Colophonis* condita, I, 16 not. 149 not. †) *Aeolensium* olim civitas, iis a sonibus adempta, I, 149 not. a *Gyge* oppugnata, I, 14. ab *Alyatte* capta, I, 16.
- Soboles numerosa* patribus laudi ap. *Persas*, I, 136.

*) Add. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 100, qui *Sindorum* sedes ad *Macotidem* ponit, unde *Graeca oppida* in insula s. peninsula *Phanagorensi* complectentes *Sindi* ad *Gorgippiam* et *Bata* usque pertinent. *De Sindico* portu idem pag. 99 disputat.

**) L. Bossi in *Hispaniae histor.* I pag. 169 hunc *smaragdum* nocte illuxisse putat forsitan ob lumen intrinsecus splendens.

***) Add. Creuzer. *Zur Gemmenkunde* pag. 132 seqq.

†) Add. Lahnert *De foedere Ionico* pag. 23. 24.

Sogdi, pop. Asiat., III, 93 not. eorum armatura, VII, 66.

Sol, dominus Massagetarum, I, 212. cui equos immolant, c. 216. VII, 114. Soli sacra faciunt Persae, I, 131 not. coll. VII, 40 not. 54 not. et Libyes Nomades, IV, 188. Solis mensa ap. Aethiopes, *) III, 18 not. Soli sacrae oves Apolloniae, IX, 93. Solem exsecrantur Atarantes, IV, 184 not. Sol Graecis futura significat, ex disciplina Magorum, VII, 37. Solem orientem venerantur Persae, VII, 223 not. Leprosi in Solem deliquisse creduntur apud Persas, I, 138 not. — Solis aurea imago in bovis capite Mycerini regis, II, 132 not. Sol pro mercede acceptus, VIII, 137. solis defectio, vid. *Eclipsis solis*. Solis cursus quater mutatus, ex narratione Aegyptiorum, II, 142 **) not. sol (matutinus ardentissimus) apud Indos, III, 101. 104 not. sol Phoenicibus Libyam circumnavigantibus a dextra manu, IV, 42 not. Sol aquam adtrahens, Nilo fl. annui incrementi causa, II, 25 not. sol telis Medorum obscuratus, VII, 226. Solis fons apud Ammonios, IV, 181 not. Solis urbs, vid. *Helio-polis*.

Soleae Boeotiae, I, 195.

Soli (Σόλοι), Cypri opp. a Persis captum, V, 115. Solii, V, 110 not. 113 not.

Soloëis, promontorium Africae, II, 32 not. IV, 43 not. ***)

Solon, legumlator Athen., I, 29. II,

177. Sardibus cum Croeso de fortuna humana disputat, I, 29—33. Solonis tempora et colloquia, I, 30 not. coll. II, 134 not. T. I p. 927. †) Philocyprum tyrannum carmine celebrat, V, 113 not. T. III p. 816.

Solymi, qui postea Milyae, I, 173 not. ††)

Solstitium in Aegyptiorum anaglyphis indicatum, II, 19 not.

Somnia memorabilia: Astyagis, I, 107. 108. Croesi, I, 34. Cyri, I, 209. Cambysis, III, 30. filiae Polycratis, III, 124 not. Hippiae Pisisstrati fil., VI, 107. Datis imperatoris, VI, 118. Xerxis, VII, 12. 14. idemque et Artabano visum, c. 17. 18. aliud Xerxis, VII, 19. Somniorum natura, VII, 16. Somniorum vis apud orientales, VII, 19 not. Ex somniis in templo responsa dei petuntur ap. Thebanos, VIII, 134 not. itidem in sepulcris maiorum ap. Nasamones, IV, 172. *Somnia* nulla vident Atlantes, IV, 184.

Sophanes Decelensis, IX, 73. Eurybaten Argivum in certamine singulari interfecit, VI, 92. IX, 75 not. ferream ancoram gestare solitus, ad Plataeas fortissime pugnat, IX, 74 not.

Sophista Herodoto nominatur Solon, I, 29 not. et Pythagoras, IV, 95 not.

Sophocles c. Herod. convenit, I, 2 not. Exc. T. II p. 656 seq.

Sorores in matrimonium duxit Cambyses, III, 31 seq. not.

*) Cf. Mythograph. ed. Bode, III, 8 §. 16 init.

**) Add. Pfaff, in Morgenblatt. 1832. nr. 219 et virum doctum in Literarisches Notizenblatt der Abendzeitung. 1832. nr. 63. pag. 250. Ideler (Lehrbuch d. Chronolog. pag. 71) ad Sirii periodum respici indeque unice explicari posse censet ab Herodoto narrata.

***) Hirsch. De Hannonis peripl. (Ehing. 1832) non dubitat, quin *promontorium album*, ut vocant, prope Azamor urbem intelligendum sit.

†) Add. Voemel. Exercit. chronol. de Solone et Croeso pag. 12 seq. 18, qui Solonem domo profectum ponit 571 a. Chr. n. apud Croesum commorantem 563, Athenas reversum 561, mortuum 559 a. Chr. n.

††) Add. Nitzsch. ad Odyss. V, 282 pag. 45 seqq.

- Sorte* ducunt athletae, V, 22 not.
Sosicles Corinthius; eius oratio de tyrannidis malis, V, 92. §. 1 not.
Sosimenes, Panaetii pater, VIII, 82.
Sostratus Aegineta, maximum ex mercibus lucrum fecit, IV, 152.
Spaco Medis canis appellatur, I, 110 not. *)
Spargapises, Tomyridis f., à Cyro captus seipsum interimit, I, 211 seqq.
Spargapithes, rex Agathysorum, IV, 78.
Sparta et *Spartani*, vid. *Lacedaemon*.
Spasmi medicina, hirci urina, IV, 187.
Spercheus amnis, VII, 198 not. 228.
Sperthias cum Bule se offert ad placandam iram Talthybii; eorumque acta, VII, 134 not. 137.
Sphendale (Sphendalenses), opp. Atticae, IX, 15 not.
Sphinges in Aegypt., II, 175 not. coll. IV, 79 not. **)
Spina arbor: ex ea naves confectae ap. Aegyptios, II, 96.
Sponsa ubi dotem concubitu quacrat, IV, 172.
Spu Scythis oculum significat, IV, 27 not.
Spuere apud Persas et alios velt. indecorum, I, 99 not.
Stadium, orgya, cubitus, pes inter se comparantur, II, 149.
Stagirus, Graeca urbs, Macedoniae, VII, 115 not.
Stannum unde Graecis adferatur, III, 115 not.
Stateres Attici, III, 130 not. *Stateres aurei*, VII, 28 not.
Stathmi (i. e. Stationes regiae) itineris ab Ephese usque Susa enumerantur, V, 52 not. seq. VI, 119.
Statua aenea Iovis Olympiae, IX, 81. Neptuni Isthmii, *ibid.* statua rostrum navis manu tenens Delphis dedicata, VIII, 121. statuae multae Olympiae delicatae a Micytho, VII, 170. Statuae perma-gnae ante Vulcani templum Memphi erectae, II, 110. duae, Aestas et Hyems Rhampsiniti, II, 121. statuae lignae Mycerini regis, II, 130 seq. — Darii equestris cum inser., III, 88. Sethonis Aegypti regis, II, 141. Alexandri aurea, VIII, 121. — Statua Veneris Cyrenae, III, 181. Minervae inaurata et duae lapideae Lindi, II, 181. Amasidis lignae Sami, *ibid.* Damiae et Auxesiae ex olea, V, 82. conf. *Simulacrum. Imagines.*
Statura, vid. *Homo*.
Stellae aureae tres Aeginetarum Delphis, VIII, 122.
Stemmata: Merinadarum familiae, I, 7. Achaemenidarum, VII, 11. Macedoniae regum, genere Argivorum, VIII, 139 not. coll. c. 137. Eurysthenidarum familiae Spart., VII, 204 not. alterius regiae familiae, scil. Proclidarum, VIII, 131. cf. VI, 52. Periclis ex Alamaeonidarum familia, VI, 131. coll. c. 130 extremo. vid. *Miltiadis*. stemmata numerandi ratio, I, 91 not. VIII, 137 not.
Stentoris lacus in Thracia, VII, 58 not.
Stenyclerus, opp. Messeniae, IX, 64 not.
Sternutamenta inter auguria habentur, VI, 107 not.
Stesagoras, Cimonis pater, VI, 34. 103. in prytaneo occisus, VI, 38 not.
Stesenor, tyrannus Curii, V, 113.
Stesichorus poeta, not. ad II, 113. 119. ***)
Stesilaus, Thrasyloi fil., VI, 114.
Stigmata non habere Thracibus ignobile, V, 6 not. stigmata regia Thebanis inusta, VII, 233 not.
Stoma Ponti, IV, 83 not. 86 not.
Strattis, Chiorum tyrannus, IV, 138

*) Conf. A. G. de Schlegel Ind. Bibl. I, 3 pag. 323.

**) Pertinent ad Bacchum Inferorum eiusque sacra. Vid. Creuzer. in Annall. Vicen. LXVI pag. 202.

***) Add. Gött. Anz. 1832. nr. 96 pag. 959 seqq.

- not. coniuratio in eum detecta, VIII, 132.
- Struchates*, pop. Mediae, I, 101 not.
- Struthion*es in Africa, IV, 175 not. IV, 192. (eorum pelles pro scutis gestant Macae), IV, 175 not.
- Stryme*, Brianticae opp., Thasiurum, VII, 108 not. 109.
- Strymon*, fl. Macedoniae, I, 64. V, 1 not. 13. 23. VII, 24. 113. T. III pag. 822. eius fontes, VIII, 115. *)
- Strymonias ventus*, VIII, 118 not.
- Strymenii*, qui postea Thraces, VII, 75.
- Stymphalis lacus*, VI, 76 not.
- Styracis* usus ad thus legendum, III, 107.
- Styrenses*, VIII, 1 not. gens Dryopica, VIII, 46. in classe Graec., VIII, 1 not. ad Plataeas, IX, 28. eorum ins., Aegilia, VI, 107.
- Styx*, fons Arcadiae; per eius aquam iuratur, VI, 74 not. **)
- Subulci* apud Aegyptios contemnuntur, II, 47 not. II, 164 not.
- Successio* in regnum, III, 2. VI, 65. V, 42. VI, 52. VII, 3.
- Sudatoriae* cellae apud Scythas, Graecos, IV, 75 not.
- Sunium*, promontorium Atticae, VI, 87. 115. cf. IV, 99 not. ubi angulus Suniacus, vid. adn. ***)
- Supplices* non prodendi, I, 159. cf. IX, 76. Supplices olivae ramos gestant, VII, 141 not.
- Sus* animal spurcum apud Aegyptios immolatur Lunae et Baccho, II, 47 not. sues non alunt Nomades Libyes, IV, 186 not. nec Scythae, IV, 63. cf. adn. ad II, 45. sues semen sparsum inculcant apud Aegyptios, II, 14 adn. sues in Aegyptiorum sacris, not. ad II, 48 not. sues aversantur Aegyptii alii-que populi, II, 47 not. IV, 186 not.
- Susa*, urbs in Cissiorum regione, III, 70 not. III, 91 not. IV, 91. regia sedes, I, 188. IV, 83. V, 49 not. 52. VII, 239. *Susa Memnonia*, V, 53. 54. VII, 151. Susorum arx regia, III, 68 not. †)
- Syagrus*, legatus Laced. ad Gelonem, VII, 153 not. 159.
- Sybaris*, Italiae urbs florentissima, VI, 127 not. a Crotoniatis et Dorico capta, V, 44 seq. VI, 21. T. III p. 817.
- Syene*, urbs Thebaidos, II, 28 not.
- Syennesis*, rex Cilicum, I, 74 not. V, 118. dux in classe Xerxis, VII, 98 not.
- Syleus campus*, VII, 115 not.
- Syloson*, Aeacis fil., a Polycrate fratre Samo eiectus, III, 39. in Aegypto militans, Dario pallium dono dedit, c. 139 seq. in Sami imperium a Dario restituitur, c. 141—149 not.
- Syme* ins., I, 174 not.
- Syracusae*, urbs Siciliae, VII, 155 seqq. vid. Gelon.
- Syrgis*, fl. Scythiae, in Maeotidem influit, IV, 123 not.
- Syria* Aegypto contermina, II, 12. 116. III, 5. *Syriae* nomen latius patens, I, 72 not. II, 116 not. II, 158. 159 not. III, 5 not. VII, 140. Syria Palaestina, I, 105 not. II, 104 not. III, 91 not. IV, 39. VII, 89.
- Syri*, s. Syrii, iidem qui Cappadoces, a Croeso subiguntur, I, 72 not. 76. cf. c. 6. III, 90. V, 49. VII, 72. Syri sunt iidem qui Cappadoces, I, 6 not. II, 104 not. III, 90 not. VII, 72 not. Syri pudenda circumcidunt, II, 104 not.
- Syrii*, iidem qui Assyrii, VII, 63 not. ††)
- Syrtes*, II, 32. 150 not. IV, 169 not.

*) Cf. Cousinéry Voyage en Macedoine. I. pag. 209. 211.

**) Add. scriptionem Ἀμυνανού, τίνας ἐνεκεν οἱ θεοὶ τὴν Στύγα δαμνύουσιν in Boissonad. Anecd. Graec. Vol. IV pag. 469 seq.

***) Add. Clarke Travels II, 2 p. 449.

†) De Susis vid. Philological Mus. Cantabrig. 1832. IV. pag. 185—193.

††) Cf. Halling. Deutsch. Geschicht. I, 2 pag. 147 seq.

Syssitia Spartanorum, I, 65 not.
VI, 57 not.

T.

Tabalus, Sardibus praefectus, I, 154
seqq.

Tabellarii in Persarum imperio, III,
126 not.

Tabiti, Scythis Vesta, IV, 59 not. *)

Tabulae geographicae, IV, 36. V,
49. cf. *Pictura*. tabulae, quibus
malefici affiguntur, VII, 33 not.

Tachompo, ins. Nili, II, 29 not.

Tacnarum, promont. Laconiae, I,
23. 25 not. VII, 168.

Talaus, Adraasti pater, V, 67.

Talentum Babylon. et Euboicum,
III, 89 not. III, 95 not. talentum
Atticum, III, 131 not.

Talorum ludi inventores Lydi, I,
94 not.

Talhybius; eius templum Spartaе,
VII, 134 not. Talhybii ira in
Lacedaemonios ob legatos viola-
tos, c. 134 not. 137.

Talhybiadarum privilegium, VII,
134. cf. VI, 60.

Tamynae, opp. Euboeae, VI, 101 not.

Tanagra, opp. Boeotiae, IX, 15
not. et 43. Tanagraei Thebano-
rum vicini, V, 79. Tanagricus
tractus, V, 57 not.

Tanais fl., Europam terminat, IV,
45 not. IV, 57 not. in Macotidem
lacum se exonerat, IV, 20. 21.
100. 123. Macoticus fluvius no-
minatur, IV, 45 not.

Tanitana praefectura Aegypti, II,
166 not,

Taniticum Nili ostium: Excurs. ad
II, 17 p. 905. 908. T. I.

Taphrae apud Scythas, IV, 3 not.

Tarentum, urbs Italiae, I, 24. III,
133. IV, 99. Tarentini, III, 138.
ingentem cladem passi, VII, 170.
Tarentinorum rex, III, 136. **)
Tarentini amici Cnidiorum, III,
138. ***)

Targitaus, et eius tres filii, Scytharum
progenitores, IV, 5 not. ****)

Taricheae Pelusiacaе, Aegypti, II,
15 not. Taricheae ad Canobicum
Nili ostium, II, 113 not.

Taricheutae Aegypti, II, 89 not.

Tartessus, urbs Iberiae, I, 163 not.

IV, 152 not. ex Tartesso Colaeus
Samius magnas divitias retulit,
IV, 152 not. — Tartessiae mu-
stelae, IV, 192. — Tartessorum
rex, Arganthonius, I, 163. †)

Taucheira, opp. Barcaeae, IV, 171
not. ††)

Tauri Iphigeniam colunt, IV, 103
not. Taurica gens, IV, 99. 103
not. Taurici montes, IV, 3. Tau-
rica regio, IV, 20. 99 not.

Tauromenium, VII, 154 not. taurus
Neptuno mactatur, VI, 76 not.
significat. tesserar., IV, 163 not.

Taxacis, rex Scyth., IV, 120.

Taygetus, mons Laconicae, IV, 145 not.

Tearus, fl. Thraciae; eius fontes
partim calidi, partim frigidi, IV,
90 not. cippus ei a Dario erectus,
IV, 91 not. †††)

*) Cf. Böhlen in Histor. Abhandl. d. deutsch. Gesellsch. z. Königsberg.
ed. Schubert. I. (1830) nr. IV, et add. Ramshorn in Lat. Synon. II pag. 614,
qui hanc numinis ignei appellationem componit cum aliis orientalium popu-
lorum nominibus similibus calorem, fervorem significantibus.

**) Add. Lorentz De Tarentin. civitat. p. 32.

**) Add. Lorentz l. l. pag. 16.

****) Add. Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 pag. 113.

†) De *Tartesso* ad locum Herodoti, I, 163 conf. etiam Hengstenberg
De Tyriorr. reb. pag. 73. 74.

††) Lycophr. Alex. 877. ibiq. Bachmann.

†††) Add. M. Heine Bilder aus d. Türkei (Petersburg 1833 pag. 49. 50.)
fontes calidos se invenisse putat non longe ab Achiolo sive Aneyalo veterum,
ad eam viam, quae ad vicum Rumelikioi ducit, ubi etiam quaedam columnarum
a Dario erectarum vestigia.

- Teaspes*, Sataspis pater, IV, 43. et Pharandatis, VII, 79. IX, 76.
- Tegea*, opp. Arcad., VI, 105. VII, 170. Tegeatae, Spartanis infensi, I, 65 not. IX, 25 not. 28 not. 37, et Argivi cum Lacedaemoniis bellum gerunt, IX, 35 not. Tegeatae ad Thermopylas, VII, 202. cum Atheniensibus de altero cornu altercantur, IX, 26. ad Plataeas fortiter pugnant, IX, 70. — Tegeae exul mortuus Leotychides, VI, 72.
- Teii* Abdera in Thracia condunt, I, 168. Teii in Ionium classe ad Miletum, VI, 8.
- Telamon* heros, VIII, 6½ not.
- Telchobae*, V, 59 not.
- Telecles*, pater Theodori Samii, III, 41 not.
- Telcllus*, fil. Archelai, Spartae rex, VII, 204.
- Telecontes*, T. III pag. 797 seqq.
- Telesarchus* Samius, III, 143.
- Telinos*, progenitor Gelonis, hierophanta, eius gesta, VII, 153.
- Telliadae*, vatum familia, IX, 37. cf. not. ad c. 33.
- Tellias* Eliensis, vates Phocensium, VIII, 27 not.
- Tellus* Atheniensis, beatus a Solone praedicatus, I, 30.
- Tellus*, Scytharum dea, Apia nominata, IV, 59. vid. Terra.
- Telmessus* urbs, I, 78 not. *)
- Telmessenses* haruspices, I, 78 not.
- Telus*, ins. contra Triopium sita, VII, 153 not.
- Telys*, rex Sybar., V, 44 not.
- Temenus* Argivus, progenitor regum Macedoniae, VIII, 137 seqq.
- Temnus* ins., Aeolensium, I, 149 not.
- Tempe*, locus Thessaliae, VII, 128 not. **) 173 not. ***)
- Templum*, vid. aedes, delubrum.
- Templa* aliquot memorabilia: Iovis Carii templum Mysis et Lydis commune, I, 171. Iovis Olympii Pisae, II, 7 not. Iovis Beli Babylonium cum turri praecalta et aede inferna, I, 181 not. 183. Iovis Thebani in Aegypto, I, 182. II, 56. Iovis sub fago conditum, II, 56. vid. Delubrum. — Templum Amphiarai ap. Thebanos, VIII, 134. Androcratis herois, IX, 25. Acaci Athenis, V, 89. Apollinis Triopii Doriensium civitatibus commune, I, 144. Apollinis Ptoi Thebanorum, VIII, 135 not. Bacchi prope Byzant., IV, 87. Cereis Borysthenitarum, IV, 53. Cybeles Sardibus, V, 102. templum Delphicum magnifice ab Alcmaeonidis exstructum, V, 62 not. cf. I, 51. II, 180. templum Minervae in arce Athen., V, 72 not. 77. templum Cereris Athenis, V, 77 not. Dianae templum magnificum Bubasti, II, 138 not. Furiarum Laïi et Oedipodis Spartae, IV, 149. — Hellenium templum Naucrati, II, 178. Herculis vetustissimum Tyri, unde derivatum Thasium, II, 44 not. Panionium, I, 143. templ. Latonae Buto, ubi aedes monolitha, II, 155. cf. c. 175. Minervae Sai, II, 175. Aleae Minervae Tegeae, I, 66. IX, 70. Minervae Pallenis Marathone, I, 62. Protesilai, VII, 33. IX, 116. Veneris Coelestis Ascalone; inde illud in Cypro et Cytheris derivatum, I, 105. templum Vulcani in Aegypto mirandis propylaeis

*) Add. potissimum Clarke Travels II, 1 pag. 222 seqq. et pag. 234 sqq., ubi de ruinis copiose agitur.

**) *Tempe* Thessalica descripserat Theopompus nono Philippicorum libro, de quo vid. Frommel in Creuzeri Melett. III pag. 141. Vide nunc potissimum Clarke Travels II, 3. chap. 9. pag. 273 sqq., quo auctore Livii descriptio optime loco convenit, vid. pag. 290. 294. 296.

***) Vid. potissimum G. L. Kriegk: Beiträge zur Geographie von Hel- las Isteft: das thessal. Tempe in geogr. u. antiquar. Hinsicht, Lips. 1835, 8.

- extractum, II, 136 not. II, 176.
— templum in arce Athen. Doriensibus intrare nefas, V, 72. —
Templa diis non erigunt Persae, I, 131. nec Scythiae, IV, 59. Aegyptiorum templa, II, 155 not.
Tentsah, vid. *Amsah*.
Tenedus ins., Aeolensium, I, 151. capta a Persis, VI, 31.
Tenus, ins. prope Delum, IV, 33. VI, 97. cf. *Temnus*. *Tenius* Pannaetius, VIII, 82 not.
Tcos, opp. Lydiae, Ionum, I, 142 not. II, 178. ab Harpago captum, I, 168.
Teras, IV, 80. Thrax, Sitalcae pater, VII, 137. cf. not. ad IV, 80.
Terillus, Himerae tyrannus, VII, 165.
Termerium (Termerensis Histiaeus), V, 37 not.
Termilae, origine Cretes, Lyciam occupant, VII, 92 cf. I, 173 not.
Terrae universae descriptio ex mente Herodoti, IV, 36—45 not. cf. II, 15. terrae incolae extremi, septentr. versus, IV, 13 seqq. versus occidentem, II, 33. IV, 49. —
Terrae motu Thessaliae montes dirupti, VII, 129 not. Vid. *lacus* ibique add. terrae motus Scythis prodigium, IV, 28. terrae motu tremuit Delus, VI, 98 not. — Terram et aquam pascere, IV, 126 not. V, 17. 73. T. II p. 678. VI, 48. VII, 32. 131 seq. — Terra nulla omnia suppeditat, I, 32.
Terra dea, Iovis uxor, apud Scythas, IV, 59 not. Terrae sacra faciunt Persae, I, 131.
Tessera militibus data, IX, 98. —
- Tesserarum* ludus a Lydis inventus, I, 94.
Tethronium, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
Tetramnestus Sidonius, VII, 98.
Teucri olim expeditionem in Europam susceperunt, VII, 20. 75 not. priscorum Teucrorum reliquiae Gergithae, V, 122. VII, 43. —
Teucrorum coloni, Pacones, V, 13. Maxyes, IV, 191.
Teuthrania, II, 10.
Textura apud Aegyptios, II, 35 not. cf. III, 47. Figurae vestimentis intextae, I, 203. amiculum variegatum texuit Amestris, IX, 109. texturae notio symbolica, II, 122 not.
Thales Milesius, origine Phoenix, I, 170. solis defectum praedixit, I, 74. Croesi copias Halyn transducit, c. 75. salutare Ionibus consilium dat, I, 170. *) Thaletis sententia de ventis etesiis Nili incrementum efficientibus, II, 20 not.
Thamanaei, pop. Asiat., III, 93 not. 117. **)
Thamasius, Sandocis pater, VII, 194.
Thamimasadas, Neptunus apud Scythas, IV, 59. ***)
Thannyras, Inari Afri fil., III, 15.
Thasus, ins., VI, 46 not. a Phoeniciis condita, II, 44. nomen a Thaso Phoenice, VI, 47. Thasiolorum civitates in continente, VII, 118. in his Stryme, c. 108. auri metalla, VI, 46 not. 47 not. — Thasus ab Histiaeo frustra oppugnata, VI, 28. Thasii Persis subiecti, VI, 44 not. defectionis insimulati muros diruere iussi, c. 46.

*) Vid. Lehnert. de foeder. Ionic. pag. 49.

**) I. de Hammer. in Annall. Vienn. LXIII, pag. 10. Herodoti *Sagartios*, *Thamanaeos*, *Utios* et *Meccos* (sic enim scribit, cum in Graecis sit *Μυκων*) ad Arabiam pertinere contendit, ad terras, quae nunc vocantur Schahas, Oman et Mekka, earumque gentium legatos putat in sculpturis Persepolitianis conspici camelum regi offerentes. Sed Halling (Gesch. d. Deutsch. p. 145.) *Thamanaeos* refert ad terram *Taprestan* s. *Thabarestan*, quae eadem sit atque *Masenderan*.

***) Cf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 112, ubi comparat quod apud Plinium H. N. VI, 7 exstat *Temerinda* i. e. *mater maris*.

Thesides Spart., VI, 85.

Thebae Aegyptiae, II, 3. 9 not. 15 not. *Thebaeprius* cultae, II, 15 not. cur Herodotus de Thebis tacet, not. ad II, 15. *Thebae*, vel *Thebais*, olim universa Aegyptus, II, 15 not. *Thebis* piuisse, maximum prodigium, III, 10. ibi Iovis templum, I, 182. II, 42. 56. IV, 181. et oraculum, II, 54 seq. 83. — *Thebana* praefectura, II, 4 not. II, 42. 166 not.

Thebae, urbs Boeotiae, I, 52. ubi templum et oraculum Ismenii Apollinis, *ibid.* VIII, 134 not. Amphiarai oraculum, *ibid.* cf. I, 46. 49. Thebis recitasse fertur Herodotus, Comm. §. 4. fin. — *Thebani* cum Atheniensibus bellum gerunt, V, 79 seq. coll. c. 74 et 77. Plataeensis infensi, VI, 108. *Thebani* in Thermopylis, VII, 202. 205 not. Persis se dedunt; iis regia stigmata inuruntur, c. 233. *Thebani* cum Persis arma iungunt, IX, 31. 41. fortiter pugnant ad Plataeas, c. 67 not. a Graecis obsidione pressi Medicarum partium patronos tradunt, IX, 86—88.

Thebais (carmen cyclicum) in not. ad IV, 32.

Thebais (de superiori Aegypto) II, 15. 28 not.

Thebe, Asopi filia, V, 80.

Thebes campus (Θήβης πεδιον), in Asia, VII, 42 not.

Themiscyra, oppidum Cappad. ad Thermodontem fl., IV, 86 not.

Themison Theraeus, IV, 154 not.

Themistocles. Themistoclis genus et origo, VII, 143 not. Themistoclis filii filiaeve, VIII, 75 not. Neoclis fil., Atheniensibus persuadet, ut publicis pecuniis naves aedificent, VII, 144 not. Atheniensium dux in Thessalia, c. 173. murum ligneum naves interpretatur, cap. 143. ad Artemisium corrumpit Graecorum duces, ut maneant, VIII, 4 not. seq. Iones ad defectionem sollicitat, c. 19. 22 not. Eurybiadi persuadet, ut classe ad Salaminem maneant, c. 56. 59 not. seqq. per legatum Xerxem de

classe Graec. cingenda monet, c. 74 seq. Aristidem, sibi non amicum, nuncium adferentem, in consilium Graec. introducit, c. 79—82. Athenienses ad pugnam hortatur, cap. 83. iterum nuncium ad Xerxem mittit, cap. 108. 109 not. 110. ab Insulanis clam pecunias exigit, c. 111. 112 not. seq. Graecorum peritissimus, secundum virtutis praemium fert, c. 123 seq. Lacedaemone praecipue honoratus, obtreptatori scite respondet, c. 124 seq.

Theocydes, pater Dicaei, VIII, 65.

Theodorus Samius, III, 41 not. artifex clarissimus, I, 51 not.

Theodorus, frater Herodoti, Comm. §. 2.

Theogoniam canit magnus in Persarum sacrificiis, I, 132 not. theogoniam condiderunt Graecis Homerus et Hesiodus, II, 53 not. Vid. *Homerus*.

Theomestor (Androdamantis fil., Sami tyrannus a Persis constitutus), VIII, 85 not. IX, 90.

Theophaniorum festum ap. Delphenes, I, 51 not.

Theopompus, rex Spart., VIII, 131.

Theopompi historici epitome Herodoti: Comm. §. 13. 15.

Theoris Attica, VI, 87 not.

Theoxenia, ap. Graecos, I, 51 not. I, 172 not.

Thera, ins. olim Calliste, IV, 147 not. nominata, a Phoenicibus condita, IV, 147 not. postea a Thera Spartano nomen invenit, c. 148 seq. Theraci, sterilitate pressi, in Plateam, ins. navigant; in Libya Cyrenen condunt, IV, 150 not. seqq. 156 not. Therae rex, sacra, IV, 150 not.

Therambus, opp. Palleniae, VII, 123 not.

Therapne, opp. Lacon., VI, 61.

Theras (Cadmeus), genus, IV, 147 not. 148. conf. *Thera*.

Therma, opp. Mygdoniae, VII, 121 not. 127. 179 not. 183. Thermaeus sinus, VII, 121 not. VIII, 127.

Thermodon, fl. Cappadociae, II, 104 not. IV, 86 not. IX, 27.

Thermodon, fl. Bocotiae, IV, 110.
IX, 43 not.

Thermopylae, ab accolis nude Py-
lae nominatae, VII, 201. Ther-
mopylarum fauces describuntur,
c. 175. 176 not. Thermopylarum
fontes calidi, VII, 176 not. *) Ther-
mopylarum munimenta, VII, 176
not. ad Thermop. usque saluus
venit Xerxis exercitus, c. 184.
186. pugna ad Thermop., VII,
223 seq.

Theron, Agrigentinorum regulus,
cum Gelone Amilcarem vicit, VII,
165 seq. not.

Thersander, Polynicis fil., avus An-
tesionis, proavus Therae, IV, 147.
VI, 52.

Thersander Orchomenius, *Herodoto*
sermonem nobilis Persae de belli
eventu in epulis habitum narra-
vit, IX, 16.

Theseus Helenam Aphidnas deper-
tavit, IX, 72 not.

Thesmophoria Cereris sacra, II, 60
not. 171 not. Ephesi mulieres
noctu celebrant, VI, 16 not.

Thespia, opp. Bocotiae, VIII, 50.
— Thespienses, V, 79. in Ther-
mopylis, VII, 202. cum Leonida
occumbunt, cap. 226. cf. 222. eo-
rum urbs incensa, VIII, 50. su-
perstites ad Plataeas pugnant,
IX, 30. Thespiensibus civibus ad-
scribitur Sicinnus, VIII, 75.

Thesprotia, II, 56 not. VIII, 47. ex
ea Thessali venerunt, VII, 176
not. ibi oraculum per mortuorum
evocationem, V, 92. §. 7 not.

Thessalia (Θεσσαλιῶτις), I, 57.
VII, 176 not. Θεσσαλίη describi-
tur, VII, 128 not. V, 63 not. *Thes-*
salia olim aquis obteeta, VII,
129 not. Vid. *Lacus*. Thessaliae
amnes, VII, 129 not. Thessalici
equi praestantissimi, VII, 196 not.
Thessalorum equitum strages, V,
64 not. Thessali cum Phocensibus
perpetuum bellum gesserunt, VII,

176. VIII, 27 not. 29, necessitate
coacti cum Persis faciunt, VII,
172—174. cf. c. 130. Xerxem in
Phocidem ducunt, VIII, 30 seqq.
Thessali in acie Persar. ad Pla-
taeas, IX, 31. Thessalis Artaba-
zus e pugna profugiens verba dat,
IX, 89. Thessaliae reges, Aleua-
dae, VII, 6 not. 30.

Thessalus, socius Doriei, V, 46 not.
Thestes fons Libyae, IV, 159. 158
not.

Thetidi sacrificant Magi, VII, 191.

Thmuitana praefectura Aegypti, II,
166 not.

Thoas in Lemno occisus, VI, 138
not.

Thoës ferae in Libya, IV, 192 not.

Thonis, praefectus Canobici ostii,
II, 114 not.

Thoraces linei Amasidis regis, II,
182. III, 47 not. thorax Masistii,
IX, 22. thoraces Aegyptiacos ad-
optarunt Persae, I, 135.

Thorax Larissaeus, IX, 1 not. 58.

Thoricus, pagus Atticae, IV, 99
not. **)

Thornax, mons Lacon., I, 69.

Thracia, I, 168. IV, 99. VI, 33.
Thracia Herodoti qualis, V, 3
not. coll. V, 9. Thraciae castella,
VI, 33 not. In Thracia frigus o-
lim maius, VII, 75 not. Thracium
mare, VI, 176 not. Thraces, nu-
merosa gens, in multos populos
divisa, V, 3 not. seq. cf. IV, 93.
VII, 110. VIII, 116. eorum mo-
res, V, 6. dii, c. 7. sepultura, c.
8. eorum vestimenta ex cannabi,
IV, 74. Thraces et Paeones iun-
cti, T. III p. 827. — Thraces o-
lim a Sesostri subacti, II, 103.
Thraces alii Dario sese dedunt;
vi subiguntur Getae, IV, 93.
Thraciam totam subigit Megaba-
zus, V, 2. Thraces cum Xerxe
militant, VII, 185. circa Strymo-

*) Add. Clarke Travels, II, 3. cap. 8. pag. 242 seq. 251 seq.

**) De Thorici reliquiis conf. Dodwell. Views and Descriptions of Cy-
clopian Remains, Lond. 1834. pag. 12 seq. Tab. XXI—XXIV incl.

- nem habitantes Iovis currum subripiunt, VIII, 115. in Artabazi exercitum impetum faciunt, IX, 89. — cf. *Getae, Bisaltae, etc.*
- Thraces* Asiam incolentes, Thyni et Bithyni (cf. VII, 75.) a Croeso subiguntur, I, 28 not. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 75 seq.
- Thrasybulus*, tyrannus Milesiorum, pacem componit cum Alyatte, I, 20—22. Periandro quomodo consilium significarit, V, 92. §. 6 not.
- Thrasycles*, pater Lamponis, IX, 90.
- Thrasycleus* Aleuades, IX, 58.
- Thrasylaus*, pater Stesilai, VI, 114.
- Thriasius* campus Atticae, VIII, 65. not. IX, 7.
- Thucydides* puer Herodoto opus suum praelegenti praesens, Comm. §. 4.
- Thucydides* Herodotum non tangit, VI, 57 not. eius oratio cum Herodotea comparat., Comm. §. 15. pag. 422. Thucydides metalla in Thracia possedit, VI, 46 not.
- Thurii* conditi, IV, 44. T. II pag. 660. *) *Thurios* discedit Herodotus ibique opus suum absolvit, Comm. §. 4. 5.
- Thus* ubi et quomodo colligatur, III, 107 not.
- Thyiae*, Cephissi filiae, fanum, VII, 178 not.
- Thyni* a Croeso subacti, I, 28.
- Thynni* pisces, I, 62 not.
- Thyrea*, opp. Argolidis, VI, 76. de eo contendunt Spartani et Argivi, I, 82 not. **)
- Thyssagetac*, pop. Europae septentr., IV, 22 not. 123. ***)
- Thyssus*, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
- Tiarac Persarum*, I, 132 not. III, 12 not. V, 49 not. VII, 61 not. tiarā auro intextā Abderitas donat Xerxes, VIII, 120 not.
- Tiarantus*, fl. Scyth., IV, 48 not.
- Tibareni*, pop. Asiat., III, 94 not. eorum armatura, VII, 78.
- Tibiae* ap. Lydos, I, 17 not. *tibia* in Osiridis festis, II, 48 not. II, 60 not.
- Tibisis*, fl. Scythiae, IV, 49 not.
- Tigranes*, Achaemenides, Medorum dux, VII, 62. Pers. exercitui ad Mycalen praest, IX, 96. cf. c. 102 not.
- Tigris*, Gyndem fl. excipit, V, 52 not. I, 189. Armeniam perfluit, in mare Rubrum infunditur, I, 189. VI, 20. Tres Armeniae fl. huius nominis, V, 52 not.
- Tilones* pisces, V, 16 not.
- Timagenides* Theban., IX, 38. 86 seq.
- Timagoras*, Timonactis pater, VII, 98.
- Timander*, Asopodori pater, IX, 69.
- Timareta*, antistes Dodonaea, II, 55.
- Timesitheus* Delphensis, V, 72.
- Timesius* Clazomenius, Abderam condidit, I, 168 not.
- Timnas*, Ariapithis tutor, Scythae, IV, 76.
- Timo*, inferarum Dearum ministra, Parum Miltiadi prodit, VI, 134. 135.
- Timodemus* Belbinita, VIII, 125.
- Timon*, Androboli fil., Delphensis, VII, 141.
- Timonax*, Timagorae fil., VII, 98.
- Timoxenus*, Scionaeorum dux, VIII, 128 not.
- Tiryns*, et Tirynthius ager, Argolidis, VI, 76 not. 77. 83. T. III p. 818. Tirynthii in acie Graec.

*) Conf. Voemellii Programm. 1833 Francof. Quo anno Thurii conditi sint.

**) De loco pugnae vid. Ross. in Blätt. f. literar. Unterhaltg. 1833 nro 165 pag. 682.

***) Cf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 85. et Halling in Annall. Vienn. LXIII pag. 176. add. Eichwald in Annall. Dorpat. III. 1 pag. 6, qui verum gentis nomen habet *Tyrasgetas* s. *Getas* (Slavos), qui ad Tyram fluvium (i. e. Dnjestr) habitent.

- ad Plataeas, IX, 28. Tirynthios piscatores cepit Aneristus Spartanus, VII, 137.
- Tisamenus*, Antiochi fil., vates, Eleus, Spartanus civis factus, IX, 33—35 not.
- Tisamenus*, Thersandri fil., Spartanus, IV, 147. VI, 52.
- Tisander*, Isagorae pater, V, 66.
- Tisander*, Hippoclidis pater, VI, 127 not. 129.
- Tisias*, Lysagorae pater, VI, 133.
- Titacus* Aphidnaeus, IX, 73.
- Tithaeus*, Datis fil., equitatu praefectus, VII, 88.
- Tithorea*, Parnassi vertex, VIII, 32 not.
- Titormus* Aetolus, frater Malae, VI, 127 not.
- Tmolus*, Lydiae mons, ad Sardes, I, 84. auri ramenta profert, I, 93 not. V, 101 not.
- Tombuctu* urbs, II, 32 not.
- Tomyris*, Massagetarum regina, Cylum Araxem trahere sinit, I, 205 not. seqq. filium dolo captum repetit, cap. 212. in Cyri cadaver saevit, c. 214 not.
- Tonitrua* in Xerxis exercitum ingruunt, VII, 42. adv. tonitrua sagittas emittunt Thraces, IV, 94.
- Torone*, opp. Sithoniae, T. III p. 821. VII, 22 not. 122 not. Toronaecum promontor., VII, 122 not.
- Trachea* Chersonesus, IV, 99.
- Trachis*, opp. agri Maliensis, VII, 199 not. 201. 203. Trachinia, VIII, 31 not. Trachinii, VII, 175. 176 not. Trachiniae petrae, VII, 198.
- Tragici* chori calamitates Adraستي celebrantes, Baccho attributi, V, 67. *Tragoedia*, vid. *Drama*.
- Tragoediae* Graecae origines, T. III p. 800 seqq.
- Trapezus*, Arcadiae opp., VI, 127 not.
- Traspias*, Scythae, IV, 6 not.
- Trausi*, pop. Thraciae, V, 4 not. T. III p. 811.
- Traus*, fl. Thraciae, in Bistonidem lacum influit, VII, 109 not.
- Tricadae* Spartanorum, I, 65 not.
- Tria-capita*, locus in Cithaerone monte, IX, 39 not.
- Triballicus campus*, Thraciae, IV, 49 not.
- Tributum* (Landsteuer), VI, 42 not.
- Tribuum* nomina mutata Sicyone, V, 68. Tribus Athen. auctae, V, 66. 69. VI, 131 not.
- Trieterides* in Bacchi honorem, IV, 108 not.
- Trifolium* apud Persas, I, 132 not.
- Triopium*, Cnidiorum ditio, I, 174 not. Triopici Apollinis templum, I, 144 not. — Triopium promontor., I, 174 not. IV, 38 not. *)
- Triphylia*, IV, 148 not.
- Tripodes* veterum, I, 92 not. 144 not. V, 49. Tripodes Apollini sacri, IV, 179 not. V, 49 not. *Tripus* aureus Croesi Thebis, I, 92 not. tripus Delphis a Graecis dedicatus, VIII, 82 not. IX, 81 not. tripus aeneus ad Tritonidem lacum, IV, 179. tripodes in Apollinis templo Thebis, V, 59 not. 61. I, 92 not.
- Tritacenses* (Tritaea), Achaeorum civitas, I, 145 not.
- Tritantacchmes*, Artabani fil., pedestri exercitui praefectus, VII, 82. 121. eius nobilis sententia, VIII, 26 not.
- Tritantacchmes*, Artabazi f., Babylo-niae praef., I, 192.
- Triteac*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Triton*, fl. Libyae, et Tritonis lacus, IV, 178 not. **) 191. IV, 180 not.
- Triton* e tripode oraculum edidit, IV, 179 not.
- Trochilus*, II, 68 not.

*) Vid. Clarke Travels II, 1 p. 214 sqq.

**) Iis, quae ibi disputavimus, nunc adde sis Humboldt Examen critique de l'histoire de la geograph. du nouv. contin. pag. 59, qui terrae motibus factum fuisse putat, ut Tritonis lacus ipsaque regio sic mutata fuerit, in-

Troezen, opp. Argolidis, VIII, 41.
43. Troezenii in acie Graecor. ad
Plataeas, IX, 28. Troezenii Hali-
carnassum condiderunt, VII, 99.
Troglodytae, IV, 183 not. eorum
lingua, *ibid*.

Troia, IV, 191. V, 13. Troiana ter-
ra (ἡ Τευκρίς γῆ), II, 118. (ἡ
Τρωάς γῆ), V, 25. 122. (Τευθρα-
νίη), II, 10. (Ἰλιάς), V, 122 not.
cf. *Teucris*. Troas regio, III, 90
not. — De Troia expugnata nar-
ratio Aegyptiorum, II, 118 seq.
cf. not. ad II, 120. Troianum
bellum tertia generatione post
Minoem gestum, VII, 171.

Trophonii Orac., I, 46 not. antrum,
VIII, 134 not.

Tuder, I, 12.

Tumulus in Thermopy'is, VII, 225.
228 not. *) tumuli sepulcrales
Graecorum, V, 8 not. tumuli se-
pulcrales per Scythiam, IV, 71 not.
in tumulo viri mactatur uxor, V,
5 not.

Tycta, ap. Persas regia coena, IX,
110 not.

Tydeus, gener Adrastii, V, 67.

Tympana, IV, 76 not.

Tymnes, Histiaei pater, Termeren-
sis, V, 37. VII, 98.

Tyndaridae, V, 75 not. Argonautae,
IV, 145. Helenae repetendae cau-
sa Atticam invaserunt, IX, 73.
Tyndaridae apud Spartanos, V,
75 not. — Tyndari filia, Helena,
Venus Hospita ap. *Aegyptios*, II,
112.

Typhon, Osiridis filio insidiatus, II,
144 not. II, 156. in Serbonide
lacu occultatus, III, 5 not.

Tyrannis lubrica res, III, 53 not.

Tyrannidis incommoda, V, 92.
Tyrannorum mores, III, 80 not.
tyranni poetis favent, III, 125 not.
tyranni a Persis constituti in ur-
bibus Graecis, IV, 137 not. ty-
rannis inimica Sparta, V, 91 not.
Tyras, fl. Scyth., IV, 11. 47. 82.
eius cursus, c. 51 not. seq. — Ty-
ritae, Graeci ad Tyrae fl. ostium,
IV, 51 not.

Tyrodiza, opp. Thraciae; Perinthio-
rum, VII, 25 not.

Tyrrhenia, a Tyrrheno et Lydis in
Umbria condita, I, 94 not. VI,
22 not. de nomine ipso, I, 94
not. 163. Tyrrheniam Graecis
Phocaeenses ostenderunt, I, 163
not. Tyrrheni cum Phocaeensibus
bellum navale gerunt, I, 166 not.
seqq.

Tyrrheni Thraciam incolentes, I,
57 cf. not. Tyrrheni s. Tusci
classe validi, I, 163. 166 not.
Tyrrheni, Lydorum coloni. Ex-
curs. ad I, 94 p. 893 seqq. Vid.
Lydia.

Tyrus, ubi vetustiss. Herculis tem-
plum, quando condita, II, 44 not.
Tyrii Memphi circa Herculis tem-
plum sedes habent, II, 112. Ty-
rus Homero incognita, qui non
nisi Sidonem novit, II, 116 not.
Tyrus quando et quo modo in
Persarum potestatem devenit, III,
19 not. **)

V.

Vaccas Isidis sacrae, II, 41 not.
vaccarum carnem non gustant
Nomades Libyes, nec Barcaeorum
mulieres, IV, 186 not. cf. *Bos*.

deque eam confusionem ortam, quae inter Tritonidem lacum et Syrtim inve-
niatur.

*) Add. Clarke Travels. II, 3. chap. 8 pag. 242. ibiq. tabulam aeri in-
cisam huius tumuli, in cuius superficie lapidum grandium hic illic sparsorum
congeries.

**) Hengstenbergio De rebb. Tyrr. pag. 57 seqq. certum videtur, Tyrios
sponte se dedisse Persis et quidem Cyro. Contra probari posse negat Hitzig.
ad Iesai. pag. 277 Phoenices se ante Cambysem Persis dedisse, tempore
Tyri conditi; conf. eundem Hengstenberg. l. I. pag. 10 seq. qui Phoenices et
Cyprios eodem ferme tempore se Persis dedisse statuit p. 64. 65.

- Vallum* e clypeis congerunt Persae, IX, 61. 99. 102 not.
- Vasa* fictilia Attica, V, 88 not. cf. *Dolia*.
- Vates* in exercitu, VII, 121. IX, 33. cf. not. et vid. *Acarnum* et *Elis*. Vatum ingens numerus ap. Scythas; eorum vaticinandi ritus, IV, 67 seqq. vaticinandi modus apud Nasamones, IV, 172. conf. *Ora-culum*.
- Velia* a Phocaensibus condita, I, 167 not. nomen *ibid*.
- Veneti*, vid. *Encti*.
- Ventus* Strymonias, VIII, 118 not. Hellespontias, VII, 188 not. venti Etesiae non efficiunt, ut Nilusaugeatur, II, 20 not. ventus exercitum arenâ obruit, III, 26 not. adv. ventum expeditionem suscipiunt Psylli, IV, 173 not. — Ventorum ara Thyiae, VII, 178 not. Ventis sacra faciunt Persae, I, 131. pueros immolat Menelaus, II, 119. Ventos placant incantationibus Magi, VII, 191. ventorum cultus, VII, 178 not. 189 not. ventorum nomina in *ias* exeuntia, VII, 188 not.
- Venus*, *Assyriis* Mylitta, *Arabibus* Alitta, *Persis* Mitra, I, 131 not. Venus Urânia, I, 105 not. ap. *Arabes* Alilat, III, 8. ap. *Scythas* Artimpasa, IV, 59 not. Veneris Assyriae cultus, I, 199 not. Hospita Venus, Helena, ap. Aegypt.; eius aedes Memphi, II, 112 not. Veneris templum Atarbechi, II, 41 not. vetustiss. Ascalone, inde templ. in Cypro et Cytheris derivatum, I, 105. — a Venere divinandî artem acceperunt Scythae, IV, 67. Venus Aegyptiorum, II, 41 not. 64 not.
- Vesta* dea, Tabita ap. Scythas, IV, 59 not. 68 not. cf. c. 127. *Vesta* Graecorum unde ducta, II, 50 not.
- Vestes* ex gossypio, II, 37 not. VII, 65. ex scirpo paratae ap. Indos, III, 98. ex cannabi ap. Thraeces, IV, 74. lineae et laneae ap. Aegyptios, II, 81. in vestimentis figuris pingunt Caucasi, I, 203. vestes pictae ap. Sarangas, VII, 67. Vestimentum Ionicum, Corinthicum, Caricum, Doricum, V, 87 not. 88 not. conf. *Textura*. — Vestitus populorum cum Xerxe militantium, VII, 61 seq. Vestes honoris causa tributae, III, 84 not. *) VII, 116.
- Via* Sacra Athenis Eleusinem du-cens, VI, 34 not. Viae Sacrae, locus Scythiae, IV, 52. Novem-viae, VII, 114 not. via insculptis ornata figuris in Aegypto, II, 124. Via publica mercatorum per deserta Africae, IV, 181—185. via ab Epheso usque Susa per stationes et parasangas descripta, V, 52 — 54 not. Via Scytharum, Hunnorum, aliorum, I, 104 not. Via Thermopylarum, vid. *semita*.
- Vicinos* Medi et Persae colunt, I 134.
- Victimae* caedendae modus ap. Scythas, IV, 60 seq. cf. *Sacrificium*. Victimae exploratio ap. Aegyptios, II, 38 not. ex victimis responsa dei petita, VIII, 134.
- Victoria* alma (πότνια Νίκη), VIII, 77. victoria Cadmea, I, 166 not. frigida, IX, 49.
- Vigiliae* veterum, IX, 51 not.
- Vincire* deos, I, 26 not.
- Vinum* palmeum, I, 193. 194 not. II, 86. III, 20 not. ex hordeo ap. Aegyptios, II, 77 not. ex loto, IV, 177. Vid. *Cerevisia*. vinum Aegyptiorum, II, 37 not. II, 60 not. coll. 77 not. T. I pag. 930. vinum in Aegyptum introducit, III, 6 not.
- Viperarum* generatio cur rara, III, 108. 109.
- Virgo* nulla ap. Sauromatas nubit,

*) Plane ut olim Xerxes, ita Mohammedes, incolis urbis Ailat in Arabia, vestem dedisse fertur. Vid. I. de Hammer. in Annall. Vienn. LXVI pag. 24 seqq.

quin prius hostem occiderit, IV, 117 not. virgines non custodiunt Thraces, severe vero uxores, V, 6. cf. *Concubitus*. Virgines de-
virginantur a rege ap. Adyrma-
chidas, IV, 168 not. publice ven-
duntur ap. Babylonios, I, 196.
virginum pugna, IV, 180 not.

Viri pauci, multi homines, VII, 210
not. Viri Xerxi mulieres facti,
VIII, 88 not.

Vita humana, LXX. annis terminata
a Solone, I, 32. ab Ichthyopha-
gis, LXXX., III, 22. de vitae hu-
manae conditione disputatio, VII,
46 seq. cf. I, 32 not. Vid. *He-
rodotus*.

Vitis aurea, VII, 27.

Vivos defodere Persis in usu, VII,
114 not. cf. III, 35.

Ultio gravior ap. deos invidiosa,
IV, 205.

Umbri, pop. Italiae, I, 94 not. IV,
49 not.

Unoculi, vid. *Arimaspi*.

Vocalissimus Aegyptius, IV, 141.

Urania, vid. *Venus*.

Urbs lignea, IV, 108.

Urina hirci spasmi remedium, IV,
187. urina castae mulieris visus
restitutus, II, 111.

*Urnae lustrales Delphis a Croeso
dedicatae*, I, 51.

Urotal Arabibus, vid. *Orotal*. Dio-
nysus, III, 8 not.

Ursorum ac luperum sepultura, II,
67. ursos fort Libya, 191 not.

Ursi rari per Aegyptum, II, 67 not.

Utii, pop. Asiat., III, 93 not. eo-
rum armatura, VII, 68. Vid. *Tha-
manaci*.

Vulcanus, magnum eius templum
Memphi, II, 99 not. 101. 121.
136. 147. 176. Vulcanus Aegy-
ptiorum est *Phthah*, II, 3 not.
II, 99 not. Vulcani simulacris il-
ludit Cambyzes, III, 57. cum Vul-
cani sacerdotibus sermones prae-
cipue miscuit Herodotus, II, 3
not. cf. c. 100 not. — In Vulcani

honorem lampadum festivitas ap.
Graecos, VIII, 98 not.

Vulnera sindone byssina obligantur,
VII, 181.

Vulpanseres Aegyptiis sacri, II, 72
not. *)

Uxor Candaulis a Gyge nuda visa,
I, 9. uxores ad mariti funus ma-
ctatae, V, 5. uxores Atheniens.
raptae, VII, 138. cf. *Mulieres*.

W.

Werigeld s. satisfactio, I, 35 not.
et T. I p. 926.

X.

Xanthippus, Ariphronis fil., Periclis
pater, VI, 131. Miltiadem, e Pa-
ro reversum accusat, c. 136. A-
theniensium dux ad Mycalen, VIII,
131 not. Sestum oppugnat, IX,
114. Sesti praefectum Artaycten
cruci affigit, c. 120. cf. VII, 33.

Xanthus, Lyciae opp., I, 176 not.
Xanthiuseampus, *ibid*. Xanthii for-
titer pugnant adv. Harpagum, *ibid*.

Xanthus Lydd. rerum scriptor, I,
93 not. Comm. §. 8.

Xenagoras, Praxilai fil., Halicarnas.,
IX, 107.

Xenophon, Herodotei sermonis imi-
tator, Comm. §. 15 fin.

Xerxes, Darii fil., ex Atossa, Cyri
fil., VII, 1. eius genealogia, VII,
11. Xerxis nomen significat bel-
latorem, VI, 98 not. Rex Persa-
rum declaratur, Demarato adiu-
vante et Atossa, VII, 2—4. con-
tra Aegyptum rebellantem ducit,
c. 5. 7. — De bello Graecis in-
ferendo, instigatus praecipue a
Mardonio, ab Alenadis et Pisi-
stratidis, (c. 5. 6.) cum Persar.
proceribus disserit, VII, 8. §. 2
not. ter consilium mutat, cap. 8
— 18. a Pythio Lydo hospitio ex-
cipitur, c. 26 seqq. praecoines di-
mittit per Graeciam, c. 32 not.
conf. c. 131. Xerxes omnes ho-
mines secum duxisse fertur, VII,

*) In capuli sive baltei figuris ornati fragmento, quod in tumulo prope Panticapeum detectum est, conspiciuntur huiusmodi Vulpanseres teste M. de Blaramberg: in Notice sur quelq. objets d'antiquité, découverts en Tauride, (Paris 1822) pag. 10.

56 not. Xerxes quot copiis Graeciam invaserit, VII, 60 not. VII, 184 not. coll. 186 not. Xerxes quot naves habuerit, VII, 89 not. Xerxis iactantia, VII, 8. §. 4 not. coll. VII, 9 not. VII, 104 not. expeditionis in Graeciam tempus, VII, 20 not. sedes altior ad Abydum, VII, 44 not. *) sententia de Thessalia, VII, 130 not. animus generosus, VII, 136 not. coll. VII, 147 not. VIII, 68 fin. Hellespontum flagellari iubet, c. 35 not. **) Graecorum speculatores salvos dimittit, c. 146. 147 not. seq. discisso Pythii filio, Abydum petit, c. 37. 39 not. seq. agminis ordo, 40 seq. Abydi cum Artabano de expeditione iterum disserit, c. 44 — 52. naves frumentarias Peloponnesum petere patitur, cap. 147. Hellespontum transit, c. 54 seqq. numerum copiarum init, cap. 59 seq. cf. cap. 100. cum Demarato de Graecorum disciplina disputat, c. 101 — 104. Graecis civitatibus sumptuosas imperat coenas, c. 115 — 120. terrestres copias in tria agmina dividit, c. 121. Penei fl. aestia spectat, c. 128 not. seqq. ad Thermopylas castra promovet, c. 198 — 201. pugnam committit, c. 210 seqq. semita prodita, c. 213, Thermopylas expugnat, c. 223 — 225. in cadaver Leonidae saevit, c. 238. sepultis occisis Persis ad stragem spectandam classiarios invitat, VIII, 24 seq. Atticam igne vastat, Athenas capit, c. 50 seqq. pugnam ad Salaminem committit, spreto consilio Artemisiae, c. 67 seqq. in monte sedens pugnam spectat, c. 90 not. cf. c. 88. clade accepta fugam meditatur, c. 100 seqq. filios suos Artemisiae committit Ephesum ducendos, cap.

103. 107. Mardonio in Thessalia relicto, ad Hellespontum prope rat, c. 113. Persis fame absumtis, (VIII, 115 not.) Abydum, (cf. c. 118 not. 120.) traiecit et Sardes pervenit, c. 117. Ibi et dein Susis, nefariis amoribus indulget, IX, 108 seqq. ab Auestri uxore amiculum accipit, etc. c. 109 seq. Masisten fratrem interfecit, c. 113. — Iovis Beli statuam Babylone abstulit, I, 183. — Xerxes forma praestans, VII, 187. coll. VIII, 68 fin.

Xuthus, Ionis pater, VII, 94 not.

Z.

Zacynthus ins., VI, 70. IX, 37 not. ibi lacus picem proferens, IV, 195 not. Zacynthii, III, 59. VI, 70.

Zalmoxis, deus ap. Getas, eiusque cultus, IV, 94 not. seqq. aetas, IV, 95 not. sacra, IV, 95 not.

Zancla, Siciliae opp., postea Messina nominata, VII, 164. a Samiis occupata, VI, 22. 23 not. seq. et una cum Cadmo Coe habitata, VII, 164. cum Zancleis bellum gessit Hippocrates, VII, 154 not. cf. VI, 23.

Zauces, Afri, IV, 193 not.

Zegeries, murium genus in Africa, IV, 192 not.

Zeira, amiculi genus, VII, 69 not.

Zeuxidamus, Leontychidis f., VI, 71.

Zona, Samothraciae opp., VII, 59 not.

Zopyrus, Megabyzi fil., se ipse mutilat, et Babylonem Dario prodit, III, 153 not. 158. Babyloniae praeficitur a Dario, maxime laudatus, c. 160. eius filia a Sataspes vitata, IV, 43.

Zopyrus, Megabyzi fil., illius nepos, ad Athenienses transfugit, III, 160.

Zoster, Atticae promontorium, VIII, 107 not.

*) Add. I. v. Hammer in Annall. Vienn. LVII p. 2. 3.

**) Quod h. l. Hellespontum compedibus vinxisse dicitur Xerxes, id si cum Aeschylī verbis in Pers. 731 comparetur, primitus non nisi poetarum more dictum fuisse videri ad indicandum fretum navibus s. ponte iunctum, postmodo autem, nimis proprio sensu acceptum fuisse maleque inde intellectum statuit C. O. Müller in Annall. Gotting. 1834. nr. 60 pag. 587. — Mihi secus videtur.

II. INDEX VERBORUM.

ἀβρότατοι Agathysri IV, 104 not.
 ἀβροχίτωνες IV, 104 not.
 ἀγαθοεργία III, 154 not.
 ἀγαθοεργοὶ I, 67 not.
 ἀγαθὸς de fortitudine V, 2. coll. I, 30 (καλὸς καγαθοί).
 ἀγαιόμενοι VIII, 69 not.
 ἀγάλλεσθαι IV, 64.
 ἄγαλμα IV, 26. 76. V, 60.
 ἄγαμαι (probo) IV, 46.
 ἄγανρός VII, 57.
 Ἀγβάτανα I, 98. III, 62.
 ἀγγαρήϊον III, 126. VIII, 98.
 ἀγγελιηφόροι IV, 71 not. coll. not. ad VII, 62 not.
 ἀγγέλλεσθαι (struct. cum particip.) VI, 69. Tom. III p. 324. VII, 37.
 ἄγειν conf. cum ἀνάγειν III, 79 not. coll. V, 119.
 ἄγει θεὸς VII, 8 §. 1.
 ἀγαγόντες et ἄγοντες confus. VIII, 26 not. IX, 95 coll. I, 9.
 ἄγων εἶσε III, 61.
 ἄγειν ἐν οὐδενὶ λόγῳ etc. not. ad II, 141.
 ἄγειν ἐν μοίρῃ II, 172 not. cf. II, 141.
 ἄγεσθαι ἐν τίμῃ I, 134. II, 83. coll. III, 3.
 ἄγεσθαι ἐς χεῖρας I, 126. IV, 79.
 ἄγεσθαι (ἐς τὸν οἶκον de matrimonio) I, 34. 59. II, 47. IV, 78. 145. V, 16. V, 92 §. 2. VI, 62. IX, 108.
 ἄξω confus. c. ξῶ VII, 150 not. coll. ἐσάξαντο V, 34 not.
 ἄγειν ἡσυχίαν VII, 11 not.
 ἄγειν καὶ φέρειν I, 88. 166. III, 39 not. IX, 31. VI, 42 not. VI, 90.

ἀγείρειν (stipem mendicando colligere) IV, 35. I, 61.
 ἀγεννῆς et ἀγενῆς V, 6 not.
 ἀγεόμενος, III, 14 not.
 ἄγεσις et ἔγεσις conf. VII, 5 not.
 ἄγη (invidia) VI, 61.
 ἀγινέειν et ἀπαγινέειν (de donis tributivse) III, 97.
 ἄγκος VI, 74.
 ἀγνωμονεστέρη (γνώμη) IX, 41.
 ἀγνωμοσύνη II, 172 not. IV, 93. V, 83 not. VI, 10 not. VII, 9 §. 2. IX, 3.
 ἀγοράζειν (in foro agere) II, 35 not. IV, 164. 78. III, 137 not.
 ἀγοραῖοι I, 93 not.
 ἀγορή VII, 23 not.
 ἄγρια II, 94.
 ἀγρίστροφος VII, 13 not.
 ἀγχοῦ I, 190 not. III, 85. ἀγχότατα VII, 91 not. ἀγχότατα et ἀγχότερα VII, 64 not.
 ἀγών (ἱππικός) VI, 38 not.
 ἀδάμαντι (δεδισθαι) VII, 141.
 ἄδην ἔχειν τινὸς (satietaem capere ex aliqua re) IX, 39 not.
 ἀδίκιον V, 89 not.
 ἀδίκων et ἀδικέων ἄρχειν IV, 119 not.
 Ἀδράστεια III, 40. et T. I p. 891.
 ἄδρηστοι IV, 142. 143.
 Ἀδρίας (ὁ) et (ῆ) Ἀδρία I, 163 not.
 ἄδυτον (τὸ) V, 72 not. et T. III p. 814.
 αἰ s. αἰεὶ IV, 162 not. IX, 102.
 αἰετής III, 24. coll. VII, 48. III, 120. VI, 98.
 αἰμιγή et αἰμειγή I, 115 not. III, 160.

- * *Ἀειμνήστου* nomen IX, 64. 72. *)
αἰέναιος (perennis) I, 93 not. **) *αἰερεσθαι* (se movere) IV, 150 not.
αἰερεσθαι (vela) VI, 14. IX, 52 not.
αἰερεσθαι πόλεμον VII, 132 not.
αἰεπτειν VII, 168 not. — *ἐξ ἀέλ-
 πτον* (ex improviso) I, 111.
αζηλος VII, 140 not.
ἀθανατίζειν et *ἀπαθανατίζειν* IV,
 93 not. et T. II p. 678.
ἀθάνατοι, militum cohors apud Per-
 sas, VII, 31 not. 55. 83 not.
ἀθμίαια ἐρδειν (infanda patrare)
 VII, 33 not. VIII, 46 not.
Ἀθηναίων et *Ἀθηναίων* confus. II,
 7 not. VII, 51 not. VIII, 143 not.
 VIII, 46.
ἀθρόοι VI, 112 not.
ἀθρομία I, 37 not.
Ἄθων (τόν) et *Ἄθω* VI, 44 not. 45.
αἰ pro *εἰ* IV, 157. *αἰ γάρ* in optan-
 do I, 27 not.
Αἶα I, 2 not.
αἰγες τράγοι III, 112 not. — *αἰγέα*
s. αἰγίς IV, 189 not.
Αἰγιαλέες V, 68. *Αἰγιαλέες Πελα-
 σγοί* VII, 94.
αἰγιοκεῖς Attici et Cyziceni V, 66.
 T. III p. 798 seq.
Αἰγίνα et *Αἰγινάη* de insula Aegina
 V, 86 not.
Αἰγὸς ποταμοὶ IX, 119 not.
αἰγυπῖος III, 76 not.
αἰδρις et *αἰδορή* VI, 69 not.
Αἰετίδης V, 92 §. 5.
αἰθεῖν πῦρ IV, 145 not.
αἰλουρος et *αἰέλουρος* (felis) II, 66.
 T. I p. 932.
αἰμασιή I, 180 not. II, 138 not. VII,
 60.
αἰνώς (valde) IV, 7. 52 not.
αἰξ II, 46.
αἰὼρ (apud Scythas vir) IV, 110 not.
αἰπόλος αἰγῶν II, 46.
αἰρεῖν (deprehendere) V, 102 not.
αἰρέει ὁ λόγος I, 132 not. II, 33.
 III, 45 not. IV, 127. VI, 124 not.
 VII, 41. sive *ἡ γνώμη* II, 43. VI,
 109 not.
αἰρεσθαι τι ἀντί τινος (aliud prae
 alio eligere) IX, 45.
ἀραιήτο conf. cum *ἀναιήτο* I, 192.
 coll. III, 65. 83 not. de forma.
αἰρεσθαι γῦδος VI, 77 not.
αἰσιμον ἡμαρ IX, 43.
αἰστοῦν III, 69 not.
αἰχμή et *λόγχη* differt I, 52 not.
αἰχμή (armorum vi) V, 94 not.
αἰωρεῖν et *αἰωρεῖσθαι* I, 27 not.
 VII, 61 not. VIII, 100 not.
ἀκάνθη (de serpentibus) II, 75. IV,
 72.
Ἀκαρῶν et *Ἀκαρνεὺς* s. *Ἀχαρνεὺς*
 I, 62 not.
ἀκατάψευστα et *ἀκατάψανστα* IV,
 191 not.
ἀκέεσθαι (malo mederi) V, 91 not.
ἀκέραιος III, 146 not.
ἀκέραιοι IV, 91 not.
ἀκήρατος II, 86 not. IV, 152 not.
ἀκήρυκτος πόλεμος V, 81 not.
Ἄκης fluvius III, 117 not.
ἀκίβδηλος IX, 7 §. 2.
ἀκινάκης ὁ et ἡ III, 123 not. IV,
 62 not. VII, 54. 67. (Iacobs. ad
 Aelian. N. A. XII, 30.) Vid. *Ac-
 naces*.
ἀκμή s. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11.
ἀκοή ἐξιέσθαι etc. II, 123 not. 148.
 IV, 16 not. T. II p. 677.
ἄκος (remedium) IV, 187 not.
ἀκρητοπότης VI, 84 not.
ἀκροβολίζεσθαι VIII, 64 not.
ἀκροθίνια VIII, 121 not.
Ἀκρόθων urbs VII, 22 not.
ἀκρομανής V, 42 not.
ἀκρόπολις III, 68. 79.
ἄκος ὀργήν (ad iram pronus) I,
 73 not. ***)
ἄκος ψυχῇν (animo constans) V,
 124 not. (Add. Wesseling. Diss.
 Herod. XI p. 185.) coll. VI, 122.

*) Conf. Osann. Sylloge Inscr. pag. 242 et pag. 397.

**) Conf. Heinecke De Homer. et Lycurg. pag. 79, qui vel in talibus epithetis priscam doctrinam de aqua, omnium rerum principe, cognosci posse putat.

***) Ubi Negris ὀργήν ἄκος idem esse vult atque ὀργήν χαλεπὸς III, 131.

- ἄκρος ἀρετην de soli bonitate VII, 5 not.
 ἀκρωτήριον VII, 217 not.
 ἀκτὴ Peloponnesi V, 68. ἀκτὴ τραχέη VII, 33. ἀκτὴ (peninsula) IV, 38 not.
 ἀκούειν (cum add. εἶναι *censeri, haberi*) III, 131 fin. Add. Schneider. ad Xenophont. Memor. III, 5, 9.
 ἀλάβαστρον III, 20. (Add. Hess. ad Plutarch. Timol. 15. pag. 71.)
 ἀλάζωνες IV, 17.
 ἀλγεῖν (*morbo affici*) VII, 229.
 ἀλγηδόνες ὀφθαλμῶν V, 18 not.
 ἄλευρα VII, 119 not.
 Ἀλῆιον πεδίον in Cilicia VI, 95.
 ἀληλεσμένους VII, 23 not.
 ἀλῆς (*confertus*) I, 133 not.
 ἀλία (*Dorum concio*) I, 125. V, 29 not. V, 79.
 ἀλιεῖς (*piscatores*) et Ἀλιεῖς (*Ha-lienses*) VII, 137 not. *)
 Ἀλικαρνησσεύς (*de forma*) I, 1. 144 not. III, 7 not. VII, 99.
 ἀλίσκεσθαι (*de structura*) I, 209 not. II, 174. VII, 6 not. VII, 197.
 Ἀλίττα I, 131 coll. Ἀλιλάτ III, 8 not. (*Venus*).
 ἀλλὰ (*proinde*) I, 108. Vid. Hartung. Lehre d. Partik. II p. 35. 36. — apodosin exordiens, praecedente *εἰ* II, 172 not. III, 72. IV, 120. V, 39. VII, 10 §. 6 not. coll. VII, 104. T. III p. 813. (Held. ad Plutarch. Timol. 4. p. 333.)
 ἀλλὰ γὰρ in hyperbati V, 3. VIII, 137 not. IX, 27. 109.
 ἀλλὰ et ἄμα confus. VII, 104 not.
 ἀλλ' οὐτι χαίρων III, 36 not.
 ἀλλὰ (*adhortandi notione*) VIII, 140 §. 1.
 ἄλλη I, 1. III, 61. IV, 192 not. (Additum χάρη I, 1. tuetur Bernhardt Gr. Synt. pag. 186 not.) Add. Jacobs ad Aelian. N. A. III, 42.
 ἀλλογνώσας i. e. ἀγνοήσας I, 85 not.
 ἀλλόθροος III, 11 not.
 ἄλλος (*omnino*) II, 80 not. IV, 179 not. — numeris iunct. IV, 54 not. ὅλλοι pro οἱ ἄλλοι I, 48 not. II, 14. — ἄλλο γε ἢ IX, 8 not. ἄλλο τι ἢ I, 109 not. II, 14.
 ἄλλοτριώτατος III, 119. T. II p. 676.
 ἄλλοφρονεῖν V, 85 not. VII, 205.
 ἄλλως i. e. μᾶτην IV, 77 not. V, 8.
 ἄλμυρόν ὕδωρ VII, 35 not.
 ἀλογίη VII, 208 not. ἐν ἀλογίῃ ἔχειν etc. VI, 75 not. ἀλογίην ἔχειν τινός II, 141 not. III, 121 coll. 125 ubi ἀλογεῖν.
 ἄλλως not. ad I, 199. V, 119.
 ἀλνκτάζειν IX, 70 not.
 ἄλφριτα VII, 119 not.
 ἄμα seq. καὶ I, 112 not. III, 135 not. V, 92 §. 6 not. IX, 16 not. 91. ἄμ' ἔπος — ἄμ' ἔργον (*proverbialis locutio*) III, 135 not. — ἄμα cum particip. III, 65. IV, 67 not.
 ἀμάξης καμάρη IV, 69 not.
 ἀμαρτάνειν γνώμης III, 81 not. χρησμοῦ I, 71. IV, 164. IX, 33.
 ἀμαρτάς I, 167 not. III, 25. VIII, 140.
 ἀμαχητὶ IV, 11 not. IV, 93.
 ἀμβολάδην IV, 181 not.
 ἀμβώσας pro ἀναβώσας I, 8 not. III, 38. vid. βῶσαι etc.
 ἀμείβειν θύρας V, 72 not.
 ἀμείβεσθαι structura III, 52. V, 93 not.
 ἄμεινον (οὐ γὰρ ἄμεινον) I, 187 not. III, 71. (Cf. Jacobs. ad Aelian. N. A. VI, 40 p. 228.) III, 134. VII, 169 not.
 ἄμεινον πρήσσειν IV, 156. (Add. Jacobs. ad Aelian. N. A. VII, 32.) V, 82.
 ἀμῆνιτος IX, 94 not.
 ἀμητον et ἀμητόν II, 14. IV, 42 not.
 ἀμηχανίη VIII, 111 not.
 ἄμικτος III, 108 not.
 ἀμπέλινος (οἶνος) II, 37.
 Ἀμπη urbs VI, 20.

*) Cf. Wesseling. Diss. Herod. IX p. 195. Quam ad Herod. VII, 137 citavi Boeckhii scriptiōnem, vid. apud Seebod. N. Arch. 1828. III.

ἀμπωτίς (maris recessus) VII, 198 not. VIII, 129 not.

ἀμύσσειν III, 76. (Add. Blomfield. Gloss. ad Aeschyl. Pers. 120) coll. IV, 71.

ἀμφὶ c. dativo I, 140. IV, 127. V, 19 not. V, 52. VI, 62. 129. οἱ ἀμφὶ τινα I, 62 not. III, 76. IX, 114.

ἀμφιδέαι II, 69 not.

ἀμφιδέξιος (anceps) V, 92 §. 5 not.

ἀμφιδρυφής VI, 77 not.

ἀμφικτόνες VIII, 104 not.

ἀμφιλαφής III, 114. IV, 50.

ἀμφιπολεύειν II, 56 not. *)

ἀμφισβασία, ἀμφισβάζειν IV, 74 not. VIII, 81 not.

ἀμφοτέρως et ἐκότερος differt III, 8 not.

ἀν pro ἀνὰ in composit. VII, 18 not.

ἀν praeterito indicat. additum I, 75 not. 196. **) II, 109 coll. 173. T. II p. 678.

αν imperfecto additum, indicans id quod fieri solet. II, 174. III, 119. IV, 42. 130. 200. T. II p. 676.

ἀν iteratum I, 191. II, 26. 173 coll. V, 92 §. 6.

ἀν additum pronom. relativ. VI, 86 §. 1.

αν omisum apud coniunct. II, 85 not. et T. II p. 677. IV, 46. (Hartung Lehre d. Part. II p. 297.) coll. IV, 66. 172 (ubi μιχθῇ). Add. Hartung. l. I. p. 296. Cf. etiam T. III p. 319.

ἀν addere non opus III, 127. VIII, 19.

ἀνὰ (per) V, 102 not. ἀνὰ χρόνον I, 173 not. II, 151. V, 27 not. VII, 10 §. 6 not.

ἀνὰ de navigatione quae adverso flumine fit, II, 96. III, 13.

ἀνὰ de tempore II, 130. 132 coll. VIII, 123.

ἀνὰ in verb. composit. auget. VII,

18 not., in ἀνασώζειν, ἀναμάχεσθαι I, 82. V, 120. in ἀναδιδάσκεσθαι et similibus VIII, 63 not.

ἀναβαίνειν de equis admissariis I, 192 not. (in altiore locum escendere) VI, 84 not. VII, 6. — redire VII, 4 not. ἀναβῆσαι I, 80.

ἀναβάλλεσθαι V, 49. IX, 8.

ἀνάβασις δικαία Nili, not. ad II, 13.

ἀναβιβάζειν I, 63 not.

ἀναβλαστάνειν III, 62. V, 92 §. 4. VII, 156.

ἀνά··ιν naves VI, 12. VIII, 60 §. 1.

ἀνάγειν et ἄγειν de festis II, 116. III, 79 not. V, 119 not.

ἀναγνώσκειν (persuadere) I, 68 not. I, 87. III, 61. VII, 10 fin. Hinc ἀναγνώσθεις corruptus VI, 50 not. IV, 154. — ἀναγνῶναι agnoscere II, 91.

Ἀνάγκη, Dea, VIII, 111 not. ἀνάγκαι (tormenta) I, 116 not. ἀνάγκαι κακότητος VII, 140 not. ἀναγκαίη καταλαβόμενος II, 65 not. coll. VIII, 22. 109. IX, 15.

ἀναγραφαὶ Spartanorum I, 65 not. ἀναδεικνύναι VI, 121 not.

ἀναδέχεσθαι (recipere in se) V, 91 not.

ἀναδῆσαι (ξωντὸν) ἐς θεὸν II, 143. ἀναδιδάσκεσθαι (dedocere) VIII, 63 not.

ἀναδιδόναι VII, 26 not. ἀναδιδόει I, 179 de quo conf. Held. ad Plut. Timol. 27 p. 452 seqq.

ἀναδραμεῖν tropic. I, 66 not. VII, 156 not. VIII, 55 not.

ἀναζέειν VII, 188 in not.

ἀναζεγγύναι de classe, exercitu etc. VIII, 60 §. 1 not. IX, 41 not.

ἀναιρεῖν (responsum edere) VI, 69 not.

ἀναιρεῖσθαι (concupere) III, 108 not. — νεκρούς IX, 27 not. — σῖτα IV, 128 not. — ἀγῶνας, Ὀλύμπια etc. V, 102 not. (coll. VI, 29 not.) VI, 70.

*) Hoc in loco Ebert. Commentt. Sicc. I, p. 118 seq., mavult ἀμφιπολεύσασαν pro vulg. ἀμφιπολεύουσαν, interpretans: „quae fuisset Iovis Thebis templi antistita, ministra.“

**) Sed vid. de hoc loco G. Hermann. Opuscul. IV p. 22 coll. Schulzeit. 1831. p. 982.

- ἀναιρεῖσθαι* (*victoriam reportare*) IX, 64.
ἀναιρήτο et ἀραίρητο confus. I, 191 not.
ἀναισιμούν (*insumere*) I, 179 not. III, 6.
ἀναισιμούσθαι (*absolvi*) VII, 20 not.
ἀνακαίειν πῦρ IV, 145 not. VIII, 19 coll. V, 19.
ἀνάκανθα IV, 53 not.
ἀνακάπτειν II, 93 not.
ἀνακεῖσθαι εἰς τί III, 31 not.
ἀνακηρύσσειν (*sub praecone vendere*) I, 194.
ἀνακλίνειν de foribus III, 156 not. V, 16 not.
ἀνακοινοῦν IV, 48 not. VII, 8 §. 1.
ἀνακοντίζειν de aqua prosiliente IV, 181 not.
ἀνάκρισις et ἀπόκρισις III, 53.
ἀνακρούεσθαι πρύμνην VI, 115 not. VIII, 84 not.
ἀνακτόριον VI, 134 not. IX, 65.
ἀνακῶς ἔχειν (*curam gerere*) I, 24 not. VIII, 109 not.
ἀνακωχεύειν VI, 116 not. VII, 36 not.
ἀναλαμβάνειν I, 166. V, 120. VII, 232 not. VIII, 109 not.
ἀναμάσσειν I, 155 not.
ἀναμιάχεσθαι (*reparare pugnam, cladem*), V, 120 not. VIII, 109 not.
ἀναμένειν structura VIII, 15 not.
ἀναμῖξ I, 103. VII, 39 not. T. I p. 928.
ἀνανέμεσθαι I, 173 not.
ἀναξυρίδες Persarum I, 71 not. III, 87 not. V, 49. T. III p. 823.
ἀναπαρεῖς IV, 94. IV, 103 not.
ἀναπειράσθαι VI, 12 not.
ἀναπειπταμένη (θάλασσα) VIII, 60 §. 1.
ἀναπλάσασθαι VIII, 109 not.
ἀναπλησάειν τὰ κακὰ V, 4 not. coll. VI, 12 not. IX, 87.
ἀναπλώειν et ἐπαναπλώειν conf. I, 212.
ἀναποδίζειν V, 92 §. 6. II, 116 not.
ἀνάπτειν τὸ γένος ἐς Αἴα II, 143 not.
ἀναπτεροῦν (*incitare*) II, 115 not. (Add. Blomfield Glossar. ad Aeschyl. Choephor. 223.)
ἀναπτύσσειν I, 48.
ἀνάπυστα VI, 64.
ἀναρμωστότατον III, 80 not.
ἀναρπάζειν. ὥς ἀναρπασόμενοι VIII, 28. IX, 59.
ἀναρρίπτειν κινδυνον V, 49 not. VII, 50 §. 2 not.
ἀνάρσιος III, 10 not.
ἀναρτᾶσθαι I, 90. VI, 88 not. VII, 143 not.
ἀνασκολοπίζειν I, 128 not. III, 132 not.
ἀνασπᾶν naves VII, 59 not.
ἀνάσπαστος V, 106. VI, 32. VII, 80.
ἀνάστατον (ἀνάστατον ποιεῖν) I, 76. 106. V, 29 not. confus. cum ἀνάσπαστος IV, 204 not.
ἀνασταυροῦν III, 132 not.
ἀνασύρεσθαι II, 59.
ἀνασώζειν I, 82. VI, 65 not. τὴν πατριδὰ III, 140.
ἀνατείνειν intransit. VII, 67 not.
ἀνατέλλειν VII, 26 not. VII, 223.
ἀνατέμνειν ὁδοὺς (*vias munire*) IV, 136.
ἀνατίθεσθαι VIII, 77 not.
ἀνατιμᾶν IX, 33 not.
ἀναφαίνειν (*apparere*) I, 166.
ἀναφέρειν τὸ γένος εἰς τινα II, 143 not.
ἀναφέρειν ad aliquem referre I, 157. VII, 149 not. coll. VI, 66 not. vires recipere, se recreare I, 116 not. III, 22 not.
ἀναφέρειν et ἀναφέρεσθαι I, 86 coll. VIII, 31. ἀνενεχθεῖς et ἀνενεχθεῖς I, 116 not. ἀνῶσαι I, 157.
ἀναχωρεῖν VII, 4 not.
ἀναψύχειν VII, 59 not. (Add. Hemsterhus. ad Lucian. Char. 23.)
ἀνδραγαθήν V, 39 not.
ἀνδρεῶν I, 34. III, 121. (Cf. Creuzer in Annal. Vienn. LVII p. 33.)
ἀνδρόγυννοι IV, 67 not.
ἀνδρόσφιγγες II, 175 not.
ἀνδροφαγεῖν IV, 107 not.
ἀνεθέλητον VII, 88 not.
ἀνεῖν, ἀνεσθαι I, 189 not. VII, 20 (ubi ἀνόμενον ἔτος) VIII, 71. confus. cum ἀνύειν I, 189 not.
ἀνείρας III, 118.
ἀνείρκειν VII, 59 not.
ἀνέκαθεν de tempore I, 170 not. II, 43. V, 92 §. 2.
ἀνελκύειν de navibus VII, 59.
ἄνεμος abundanter addit. I, 6 not.

148. II, 101. IV, 7. V, 33. III, 102. VIII, 96.
ἀνεπιτήδειον I, 175 not.
ἀνεύθυνος III, 80 not.
ἀνέχεν (*prominere*) IV, 99 not. — (*oriri*) V, 106.
ἀνέχεται (*structura cum particip.*) I, 80. 206. V, 19 not. 48. 89. VIII, 26. (*cum infinit.*) VII, 139 not.
ἄνεως s. *ἄνεσις κακῶν* V, 28 not.
ἄνηθος s. *ἄννηθος* IV, 71 not.
ἀνήκειν ἐς τι V, 49 not.
ἀνήκεστον (*πάθος*) I, 137 not. coll. III, 154. VI, 12 not.
ἀνηκέστος VIII, 28.
ἀνῆρ sensu eminenti II, 120. IX, 71. — *pro τις* IV, 26. VII, 49 fin. VIII, 74 not. Hinc *ἄνδρες* (*mortales*) V, 63 not. — *ἄνῆρ* aliis substantivis additum III, 125 not. coll. IV, 151. 194. V, 43. 47. 71. VI, 83 not. II, 160. I, 73 not.
ἀνδριόκοι IV, 190 not.
ἀνδρωπητὴ γενεή III, 122. (*δορε scil.*) V, 25.
ἀνδρωπιον (*τὸ*) I, 86. (Cf. Iacobitz ad Lucian. Vit. Auct. p. 114.)
ἀνδρωποσιδής II, 142 not.
ἀνδρωπος (*servus*) IX, 39 not.
ἀνδρωποι et *ἄνδρες* oppos. VII, 210 not.
ἀνδρωποφρεῖς θεοὶ I, 131 not.
ἀνδρώσκειν VII, 18 not.
ἀνιάσθαι V, 93 not.
ἀνιέναι (*consecrare*) II, 165 not. (*ubi ἀνείσθαι ut VII, 103. de quo vid. etiam Held ad Plutarch. Timol. 39 p. 501.*) cessare IV, 152 not. coll. IV, 175 not. — *cum participio constr.* II, 121 §. 2. — *de sole* VII, 54 not.
ἀνίει II, 113 not. III, 109 not. IV, 28. *ἀνέονται* (*pro ἀνείνται*) II, 165. *) *ἀνίει* IV, 125 not.
ἀνιηρός III, 108 not.
ἀνιστάναι et *ἐνιστάναι* confus. III, 66 not.
- ἀναστήσαι* IV, 158. *ἀνεστηκῶτα* χώρα V, 29 not.
ἀνίστασθαι I, 165. IX, 106.
ἄννηθος IV, 71 not.
ἄνοια et *ἄγνοια* confus. VI, 69 not.
ἀνοιδέειν VII, 39 not.
ἀνοίγματα et *ἀόλητα* confus. IV, 31 not.
ἀνοικοδομέειν I, 186 not.
ἀνοιστός vid. *ἀνιστός*.
ἀνολεῖν not. ad VI, 66.
ἀνοπλοι IX, 62.
ἀντῶν c. genit. I, 114 not. 124 not. II, 119 not.
ἀνταίρεσθαι χεῖρας VI, 44 not.
ἀντακαῖοι et *ἀντακαῖον τάχιος* IV, 53 not. **) *ἀντάπτειν* VII, 138 not.
ἀντέχειν intransit. VII, 108 not.
ἀντέχεσθαι τιος I, 134.
ἀντέχρηος VII, 127 not.
ἀντὶ, sequente infinitivo sed omissio articulo VI, 32 not.
ἀντιάζειν c. accus. II, 141 not. IV, 80. 118 coll. IX, 7 §. 2 not.
ἀντιβίην VII, 220.
ἀντινατίζεσθαι IV, 3 not.
ἀντιλογίη VIII, 77.
ἀντίξοος I, 174 not. VI, 50. VII, 150. 218.
ἀντλος VII, 141 not. *ἀντίοι ἔξεσθαι* V, 18 not. IX, 26. *ἀντίον* c. dativo II, 34 not.
ἀντιοῦσθαι IV, 1 not. IX, 7 §. 2. confus. cum *ἐναντιοῦσθαι* I, 207. VII, 10 §. 3. VII, 168. *ἀντιεύμενοι* VII, 139.
ἀντιπολέμιοι et *ἀντιπόλεμοι* IV, 140 not. VIII, 68 §. 2.
ἀντίπρωτος VIII, 11 not.
ἀντισηκωσις IV, 50.
ἀντίτυπος I, 67 not.
ἀντωμοσθή VI, 65 not.
ἄννδρος II, 7 not. III, 5. (Cf. Eilendt. ad Arrian. III, 4 §. 1.)
ἀνύειν vid. *ἄνειν*.
ἄνωετνάτω οἰκεῖν V, 9 not. IV, 18 not.

*) Pro vulg. *ἀνέονται* Kühnero (Griech. Gramm. I p. 231) placet *ἀνείνται*, cum sensus ipso requirat perfectum: quod vero sic etiam in optimo Florentino reperiri ait, fallitur, nam ibi exstat *ἀνέωνται*.

**) Add. Köhler in dissertat. de taricho vett. in Act. Acad. Petropolit. 1832. VI ser. I p. 375 coll. 353 seqq.

ἄνω et κάτω τιθέναι III, 3.
 τὰ ἄνω et τὰ κάτω τῆς Ἀσίης I,
 177 not. 130 not. VII, 20 not.
 VII, 72. 103. τὰ ἄνω τῆς Διβύ-
 ης II, 24 not. 26.
 ἡ ἄνω et ἡ κάτω ὁδὸς VII, 128.
 ἄνω et ἄνθρωποι confus. IV, 18.
 ἄνω ἵνα II, 7. (ubi pro ἰόντι Ia-
 cobitz ad Lucian. Vit. Auct. 23.
 pag. 132 praefert ἀνιόντι).
 ἀνωθεῖσθαι VIII, 109 not.
 ἀνώϊστος VI, 66 not.
 ἀνώξαι I, 68 not.
 ἀνωρίη τοῦ ἔτους VIII, 112 not.
 ἀξίη IV, 201. 196 not.
 ἀξιόνομος VII, 187 not. coll. IX,
 26. *)
 ἀξιοῦν VI, 87 not.
 ἀξιόχρεος et ἀξιόχρεος V, 65 not.
 IV, 126 not.
 ἀπαγῆς VII, 61 not. **)
 ἀπαγορεύειν (dissuadere) IX, 66
 not.
 ἀπαθῆς κακῶν V, 19 not. VI, 12
 not.
 ἀπαρεῖσθαι τι III, 65 not. IX, 99.
 VIII, 3.
 ἄπαις V, 67 not. VII, 61 not. 205.
 — c. genitiv. I, 109.
 ἀπαμβλύνειν III, 134 not.
 ἀπαναστήσιν VI, 133 not.
 ἀπαράσσειν VIII, 90 not. V, 112.
 coll. not. ad IV, 62.
 ἄπαρνός ἐστι III, 99 not.
 ἀπαρξασθαι c. genit. IV, 61 not.
 coll. III, 24.
 ἀπαρτὶ V, 53 not. II, 158 not. T.
 I pag. 930.
 ἀπαρτιλογίη VII, 29 not.
 ἄπεδος I. 110 not. IV, 62 not.
 ἀπειλείν, ἐς ἀπορίην, ἀναγκαίην
 etc. ἀπειληθῆναι I, 24 not. coll.
 II, 141 not. VIII, 109 not.
 ἀπείπας III, 153 not.
 ἀπείπασθαι IV, 120 not. 125. (Add.
 Held ad Plutarch. Timol. 2 pag.
 315.) VII, 14.

ἀπείπασθαι τὴν ὄψιν V, 56 not.
 T. III p. 813.
 ἀπείπασθαι (abdicare) I, 59 not.
 ἀπελαύνεσθαι (discedere) V, 94 not.
 VII, 211. 212.
 ἀπελαύνεσθαι et ἀπελάνειν VII,
 210 not.
 ἀπενειχθέντα (τὰ) III. 14 not.
 ἀπενειχθεῖς (delatus) II, 114 not.
 II, 152. IV, 103 not. 164 not.
 179.
 ἀπεξηρασμένος I, 186. VII, 109
 not.
 ἀπέργειν (secludere, secernere) I,
 164 not. I, 174. I, 72. IV, 55.
 V, 64 not. VII, 109 not. — (per-
 ficere) IV, 62 not.
 ἀπέρχεσθαι confus. cum ἐπέρχεσθαι
 VII, 142. not.
 ἀπεστεῶς I, 102.
 ἀπεστώ I, 85. IX, 85 not.
 ἀπεφθος (χρυσός) I, 50. II, 44.
 ἀπέχειν I, 160 not.
 ἀπηγυμένους passive I, 207.
 ἀπῆλιξ III, 14 not.
 ἀπῆλιώτης ἄνεμος IV, 22. 99.
 ἀπῆλλαγμένον I, 60 not.
 ἀπῆλλαξε οὕτω V, 63 not. coll. VI,
 45.
 ἄπηρος confus. cum ἄπειρος I, 32
 not. (Cf. Wesselingii Diss. He-
 rodot. IX p. 92 seq.)
 ἀπιδεῖν (de alto s. cernius conspi-
 cere) IV, 22.
 ἀπιέναι cum seq. infinit. (φέρεσθαι)
 I, 194. III, 75. VI, 81 not. ἀπῖει
 IV, 157. V, 42. VI, 62. Conf.
 ἔξιει.
 ἀπίεσθαι III, 87 not. III, 109. VII,
 122. (Aelian N. A. IV, 19. ibique
 Iacobs.)
 ἀπικέσθαι ἐς διάπειραν II, 77. —
 ἐς λέσχην II, 32. — ἀπικέατο I,
 152 not. 169. VII, 118 not. ἀπι-
 κατο I, 2 not. I, 152. VII, 153.
 IV, 140. ἀπίξαι II, 29.
 ἀπιποῦν II, 94 not.

*) Fäsi Bemerkk. zu Passow's Wörterb. p. 18. exponit *dignum, qui imperium obtineat*.

**) Adde Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. II, 4 §. 383, qui interpretatur *non compactos, non concretos, nisi legendum sit εὐπαγέας bene compactos, solidos, cum de militum pileis ex lana coactis sermo sit*.

Ἀπὶς rectius quam **Ἀπὶς* III, 27. coll. II, 153. T. II p. 674. (Add. Saal ad Rhiani fragm. pag. 48.)
ἀπιστάναί IX, 23 not. *ἀπιστάμεναι* pro *ἀπιστάναί* I, 76.
ἀπιστεῖν VI, 108 not.
ἄπλετος I, 50. III, 106. IV, 53.
ἀ π ὀ idem fere quod *περὶ* IV, 53 not. — locum unde indicat I, 16 not.
ἀπὸ τούτου ab eo inde tempore I, 4. V, 83 not. coll. VIII, 51 not. *ἀπὸ Κορίνθου* et simil. VIII, 46 not.
ἀπὸ pro *ὑπὸ* I, 14 not. II, 54. V, 54. V, 2 not.
ἀπὸ τινος ζῶειν etc. II, 92 not. IV, 22 not. V, 6. VII, 28. VIII, 105 not. IV, 103.
ἀπ' ἵππων (pugnare) I, 79 not. IX, 63.
ἀπὸ γλώσσης I, 123 not.
ἀπὸ δειπνῶν I, 126. 133. II, 78. V, 18 not. VI, 129 not.
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου II, 66 not.
τὸ ἀπὸ σεῦ I, 159 not. VII, 101 not. coll. VIII, 15. *τὸ ἀπὸ τούτου* I, 180 not. I, 199 not. coll. II, 2.
ἀπὸ in composit. verbh. auget IV, 50 not. operis cessationem notat IX, 31. coll. II, 40 not. (ubi *ἀπο-τύπτοι*) — verba cum *ἀπο* composita, adsumunt alia similis notio- nis adverbia III, 16 not. V, 27. V, 92 §. 3.
ἀποβαίνει IX, 98 not.
ἀποβαίνειν — *ἀποβεβάναι* V, 86 not. *ἀπέβησε* (deduxit) VI, 107 not.
ἀποβάλλειν (τὴν κεφαλὴν) VIII, 65 not.
ἀποβιβάζειν VIII, 76.
ἀπογενόμενοι (falo functi) II, 136 not. III, 111 not. V, 4.
ἀπογεφυροῦν II, 99 not.
ἀπογράφειν et *ἀπογράφεσθαι* VII, 100 not.
ἀπογράφεσθαι III, 136 not. V, 29 not.

ἀποδασάμενος II, 103.
ἀποδασμός et *ἀποδάσμιος* I, 146 not.
ἀποδεικνύναι (constituere) II, 124 not. (creare, appellare) V, 25 not.
ἀποδεικνύναι (eius vis) Prooem. I, 16.
ἀποδεικνύναι τέμενος V, 89 not.
ἀποδεικνύναι structura c. particip. II, 15. 16.
ἀποδεικνυσθαι ἔργα etc. IV, 76 not. I, 160. II, 101. VI, 55. VII, 139. not. IX, 27. 40.
ἀποδεικνυσθαι γνώμην I, 170. II, 24. VIII, 108. III, 132 not. III, 74. VIII, 68. VI, 41. 43. VII, 3. Vid. γνώμη et cf. II, 145.
ἀποδείξειν IV, 60 not.
ἀπόδεξις I, 207. II, 101. 148 not. VIII, 101. Prooem. p. 1. *)
ἀποδινηῆσαι τὸν σίτον II, 14 not.
ἀποδόσθαι (vendere) I, 70. II, 48. 56.
ἀποδρᾶναι et *ἀποδράναι* III, 45.
ἀποδύειν (exuere vestes) V, 92 §. 7.
ἀπόθετος φίλος VIII, 109 not.
ἀποθήκη VIII, 109 not.
ἀποθύμιον VII, 168.
ἀποικίδες πόλεις VII, 167.
ἀποικίζειν I, 94 not.
ἀποινα IX, 120.
ἀποκηρύττειν I, 194 not.
ἀποκλαύειν III, 14 not.
ἀποκλινόμενος et *ἀποκλινόμενος* III, 114 not.
ἀποκορυφῶν (summatim dicere) V, 73 not.
ἀποκρατέειν et *ἐπικρατέειν* confus. IV, 50 not.
ἀπολαμβάνειν de procellis II, 115 not. IX, 114.
ἀπολαμφθέντες (intercepti) V, 101 not. VIII, 11 not. IX, 38.
ἀπολάμψομαι IX, 38.
ἀπολαμπρύνεσθαι I, 41 not.
ἀπολαύειν VII, 180 not.
ἀπολέγειν V, 110 not. coll. VIII, 22.
ἀπολείπειν de uxore, I, 59 not. V, 39.
ἀπολείπειν absolute sc. τὸ ῥέεθρον

*) Ibi A. Matthiae in Ephemm. Ienn. 1828 nr. 189. p. 389 ἀπόδεξις reddi vult *Entwurf*. Plan. Negris reddit Κοινοποιήσις τῶν ἀναζητήσεων, γνωστοποίησης τῶν ὅσον μετ' ἀκριβείας ἐξετάζων ἔμαθον.

II, 19 not. II, 22. II, 93 not. III, 48. IV, 184 not.
 ἀπολείπειν (*discedere*) VII, 221. T. III pag. 815.
 ἀπολείπεσθαι II, 134. τῆς ἀληθείας (*a vero aberrare*) II, 106 not.
 ἀπολέσθαι κάκιστα III, 71 not.
 ἀπολέμενοι et ἀπολεόμενοι VII, 209 not.
 ἄπολις VII, 104 not.
 ἀπολύειν (*iudicio absolvere*) IV, 68 not. II, 174.
 ἀπολύσας et ἀποστείλας confus. VII, 53.
 ἀπολύεσθαι (*se purgare*) VIII, 59 not.
 ἀποματαιῶζειν (*crepitum emittere*) II, 162 not.
 ἀπομάχεσθαι VII, 136 not.
 ἀπομνύναι VI, 65 not.
 ἀπονηεῖ VI, 25 not. ἀπονήτατα VII, 234 not.
 ἀπόπειρα, ἀπόπειραν ποιεῖσθαι VIII, 9.
 ἀποπειρᾶσθαι γνώμης III, 119 not. coll. VIII, 9. 67. 133.
 ἀποπέμπειν V, 39.
 ἀποπλήσαι VIII, 96 not.
 ἀποπρίσας IV, 65.
 ἀπορεῖν τι III, 4 not.
 ἀπόρθητος VII, 141.
 ἀπορίη IV, 134 not. ἀπορίη s. ἐν ἀπορίῃ ἔχουσθαι VIII, 52. IX, 98. IV, 131 not. V, 80. VII, 128.
 ἄπορος ἄνεμος IV, 44 not. ἄποροι προσμίσγεσθαι IX, 49 not. IV, 46 not.
 ἀπόρρητα ποιεῖσθαι IX, 45 not.
 ἀπορρίπτειν verba I, 153 not. IV, 142. VII, 13. VI, 69. VIII, 92.
 ἀπορρίπτεσθαι ἐς μηδὲν I, 32.
 ἀπορχεῖσθαι VI, 129 not. coll. III, 151.
 ἀποσεῖσθαι VII, 88 not. IX, 22 not.
 ἀποσιοῦσθαι I, 199 not. IV, 154 not.
 ἀποσηπτεῖν I, 120 not. VII, 10 §. 5 not.
 ἀποσκηθίζειν IV, 64 not.
 ἀποσπᾶν III, 159 not.
 ἀποσπένδειν VII, 17 not.
 ἀποστέλλειν τριήρεϊ s. τριήρεα III, 4 not. III, 52 not. IV, 147 not.
 ἀποστέλλεσθαι I, 21 not.
 ἀποστενυγρῶσαι II, 99 not.

ἀπόστολος (*missus*), ἀπόστολον πλοῖον etc. I, 21 not. V, 38.
 ἀποστρέφειν VII, 160 not.
 ἀποστροφή II, 13 not. VIII, 109 not.
 ἀποσφρακκίζειν III, 66 not. IV, 28 not.
 ἀποτάμνειν γῆν IV, 25 not. — κεφαλάς VII, 35. VIII, 90.
 ἀποτάμνεσθαι χώραν IV, 3 not. IV, 159.
 ἀποτερίζειν VI, 36 not.
 ἀποτίλλειν I, 123 not.
 ἀποτιμᾶσθαι (*die Loskaufsumme bestimmen*) V, 77.
 ἄποτος IV, 192.
 ἀπότηροφος (*procul educatus*) II, 64 not.
 ἀποφαίνειν II, 28. ἐς ὄψιν IV, 81 not. λόγῳ V, 84 not.
 ἀποφέρειν III, 66 not. VI, 27.
 ἀποφεύγειν in iudiciis II, 174 coll. VI, 82 not.
 ἀποφορὰ (*tributum*) II, 109.
 ἀποχειροβίωτος III, 42.
 ἀποχρᾶν VII, 148. 196. I, 66 not. et T. I p. 928.
 ἀποχρᾶσθαι I, 102 not. VII, 43. VI, 137. I, 36. ἀπεχρέετο VIII, 14. de quo cf. Kühner Griech. Grammat. I p. 226.
 ἀπρίξ VI, 91.
 ἀπρόσμικτος I, 65.
 ἄπτεροι οἶστοι VII, 92 not.
 ἄπτεσθαι (*perstringere, obiurgare*) V, 92 §. 3.
 ἄπτεσθαι (*gustare*) II, 32 not. conf. cum πατέεσθαι IV, 186. — ἐναμμένος VII, 69.
 ἀπωθεῖσθαι I, 199 not. coll. V, 69 not.
 ἀπώνητο I, 169.
 ἀπωστός VI, 5 not. (ubi Bernhardt Gr. Synt. pag. 226. praefert ἀπωστός ἐκ τῆς ἐωντοῦ).
 ἄρα IX, 9. postposit. IV, 64 not. T. II p. 678. V, 49 not. VIII, 8 not. (Add. Aristoph. Nubb. 166.)
 ἀραιεῖν I, 191 not. IV, 66 not. VII, 83. vid. αἰρεῖν.
 ἀρασσόμενοι (*contriti*) VI, 44 not.
 ἀρᾶσθαι I, 27 not.
 Ἀργαῖος VIII, 139 not.
 ἀργολ (*i. e. qui agriculturam negligunt*) V, 6 not.

- ἄρδεν (rigare) II, 13. (potum agere) V, 12 not. T. III p. 811.
 ἄρδης (sagittae cuspidis) I, 215 not. IV, 81 not.
 ἀρέσκεσθαι τινι III, 34 not. IV, 78. VII, 160 not.
 ἀρετὴ (de soli bonitate) IV, 198 not. ἀρετὴ ἑπακτος VII, 102 not. ἀρετὴν ἀκρος VII, 5 not.
 ἀρετὴ VI, 63 not.
 ἀρήιον ὄπλον IV, 174. ἀρήϊος πάγος VIII, 51 not.
 ἀρηρομένη i. e. ἀροτριωμένη IV, 97 not.
 ἄρθμιος (concors, benevolus) VI, 83. VII, 101. IX, 9.
 ἀρίδης et ἀρίξιος VIII, 65.
 ἀριθυμὶ VI, 58 not.
 Ἀριμαστοὶ IV, 27 not.
 ἀριστεύειν τινός VII, 106.
 ἀριστοί (οἱ) V, 29 not. coll. VIII, 79.
 ἀρκεῖσθαι τινι VII, 160 not.
 ἐν ἄρκυσι s. ἑρκεσι VII, 85 not.
 ἄρμα et ἀρμάμαζαι VII, 41 not.
 ἀρμόζειν et ἀρμόζεσθαι III, 137. V, 32. 47.
 ἀρνεῖσθαι i. q. οὐ βούλεσθαι VI, 13 not. (Conf. Wesseling. Diss. Herod. XI pag. 187.)
 ἄρουρα II, 168 not.
 ἀρπάζειν μέσον (medium aliquem arripere) IX, 107.
 ἀρπεδόνη III, 47.
 ἀρρήκτος II, 68.
 ἀρρῶδεειν et ὀρρῶδεειν I, 34 9.
 Ἀρτακίη urbs IV, 14.
 Ἀρταξέρξης et Ἀρτοξέρξης VI, 43 not. VI, 98 not.
 ἀρτᾶσθαι I, 125 not. V, 31. 120. VII, 142. VIII, 62. T. III p. 820.
 Ἀρταφέρνης et Ἀρταφρένης V, 25 not.
 ἀρτέεται pro ἡρτηνται I, 125 not.
 ἀρτήματα II, 69 not.
 Ἀρτίμασα IV, 59 not.
 ἄρτιος IX, 27 not.
 ἀρτίπους IV, 161 not. (Cf. Apitzius ad Sophocl. Trachium. vs. 53 pag. 86.)
 ἀρτοκόπος et ἀρτοποιός I, 51 not. IX, 82.
 ἀρτυεῖν ἐπιβουλὴν I, 11. (Cf. Homer. II. II, 59 ibique Heyn.)
 ἀρνεῖσθαι et ἀρνεῖσθαι II, 108 not.
 ἀρυστήρ II, 168 not.
 ἀρχειν et βασιλεύειν diff. VI, 67 not.
 ἀρχεῖον IV, 62 not. (Add. Kluge ad Aristotel. De polit. Carthagg. pag. 164 seq.)
 ἀρχεῖναι not. ad V, 97.
 ἀρχεσθαι ἀδίκων et ἀδικῶν IV, 119 coll. VI, 119.
 ἀρχεται (confus. cum ἔρχεται) ὅρων IV, 51 not. — ἀρχάμενος III, 60 not. ἀρχόμενος (sensu passivo) VII, 162 not.
 ἀρχαιρεσία VII, 58.
 ἀρχὴ κακῶν V, 97 not. ἡ ἀρχὴ τοῦ στρόφου IV, 60 not. ἀρχαί (magistratus) V, 72 not.
 ἀρχὴν et τέλος oppon. VIII, 128. 132.
 ἀρχὴν (Iacobs ad Aelian. N. A. IX, 27.) prorsus, omnino I, 9. 140. II, 148. III, 16. IV, 25. VIII, 132. V, 16. 106. II, 95. I, 193. — (olim, ab initio) I, 86 not. II, 28. IV, 159 not. V, 57 not. VIII, 128. κατ' ἀρχὰς V, 92. V, 92 §. 6 not. VII, 88 not.
 ἀρχηγέτης IX, 86 not.
 ἀρχῆθεν I, 131 not. III, 25. VIII, 142 not.
 ἀρχιδέωρος VI, 87 not.
 ἄσαν III, 41 not.
 ἄση ἀηδία I, 136 not.
 ἀσθενίη et ἀσθενείη βλου II, 47 not. VIII, 51 not.
 Ἀσίης, unde Asiæ nomen IV, 45.
 ἀσινής I, 105 not.
 ἀσκεῖν τέχνην III, 125 not. ἀσκεῖν (exornare) II, 130 not. II, 169. III, 1. 57.
 ἀσκός VII, 26 not. III, 9 not.
 ἀσμένοισι VIII, 14 not.
 ἀσπαίρειν I, 111 not. — VIII, 5 not. IX, 120 (reluctari).
 ἀσπαστὸν V, 98.
 ἀσπίδες IV, 191 not.
 ἀσπίς (gravis armaturae milites) V, 30. T. III p. 812.
 ἄσσα pro ἄτινα I, 138 not. 197.
 ἀσταρῆς II, 40.
 ἀστοί II, 102. IX, 86.
 ἀσφαλτος I, 179 not.
 ἄσχν IV, 23 not.
 ἄταρ praecedente μὲν VI, 133 not.
 Ἀταρνεὺς I, 160 not.

ἄτε I, 123.
 ἄτεῖν (ἀτέοντες s. ἀττέοντες) VII,
 223 not. T. III pag. 828.
 ἀτελήτη I, 54 not. III, 67.
 ἀτελής φορῶν VI, 46 not. καρπῶν
 VI, 42 not.
 ἄτρακτος IV, 162 not.
 ἀτρεκές (τὸ) s. ἀτρεκέως εἶπεῖν IV,
 25 not. IV, 187. V, 9 not. VIII,
 8 not.
 ἀτρεκίη IV, 152 not.
 ἀτρέμας et ἀτρέμα ἔχειν VIII, 14
 not.
 ἀτρεμεῖν VII, 8 §. 1.
 ἀτρεμίζειν I, 190. VII, 18 not.
 ἄτροντος IX, 52.
 ἀττέλαβοι IV, 172 not.
 αὔλειος VI, 69. T. III pag. 803.
 αὐλή II, 148 not. II, 169. de im-
 pluvio, V, 92 §. 3. Cf. T. III p.
 803 seq.
 αὐλή et πύλη diff. VI, 69 not. T.
 III p. 803.
 αὐλίζεσθαι VIII, 9 not.
 αὐλὸς γυναικῆϊος et ἀνδρῆϊος I,
 17 not.
 αὐλὸν (canalis) II, 100.
 αὐξάνειν; αὐξάνετο et ηὐξάνετο
 V, 92 §. 5 not. VI, 63 not.
 αὐτιγενής II, 149. IV, 48 not. IV,
 180.
 αὐτίκα iunct. participp. I, 79. II,
 146. VII, 220.
 αὐτίς (posthac) VI, 75 not. VII,
 36 not. αὐτόθεν III, 57 not.
 αὐτοκελεῖς IX, 5 not.
 αὐτόματον II, 94 not.
 αὐτόπτης IV, 16 not.
 αὐτὸς IV, 113 not. αὐτὸ τοῦτο (id
 ipsum) III, 71 not. αὐτὸς ἑκα-
 στος III, 82. V, 78. V, 13 not.
 VIII, 123. IX, 26. αὐτῇ ἑωυτῆς
 ἀρίστη et simil. I, 193 not. Cf.
 ἑωυτός.
 αὐτοῦ ταύτη I, 189. III, 25. 77.
 IV, 80. 84. V, 19 not. 112. VII,
 10 §. 8 not.
 αὐτοῦ ταύτη ἐν τῷ ἱερῷ et simil.
 IV, 135 not. VI, 16. 72.
 τὸ αὐτὸ νομίσαι, νοῆσαι, φρονῆσαι
 IV, 118 not.
 αὐτοὶ οἱ et καὶ iidem qui s. ac IV,
 109 not.
 αὐτός τε καὶ ἐκ etc. III, 71 not.

αὐτοῖς ἱματίοις (cum ipsis vestimen-
 tis) II, 47 not. coll. VII, 39 not.
 αὐτὸς et οὗτος confus. I, 84.
 αὐτῶν et αὐτέων confus. I, 26 not.
 I, 29. 32. 66. 133.
 αὐτῇ et ἀσπῇ, αὐτέων et ἀστέων
 confus. IX, 86 not.
 αὐτόφωρος, ἐπ' αὐτοφώρῳ IV, 72
 not.
 αὐτοχειρή III, 13 not. III, 66.
 (III, 154. idem vocab. codd. ex-
 hibent pro ὑποχ. cf. Wessel. Diss.
 Her. IX p. 103.)
 αὐχεῖν (iactare) II, 160 not.
 αὐχὴν de terrae tractu I, 72 not.
 IV, 86 not. VI, 37. VII, 223. IV,
 89 not.
 ἀφαιρεῖσθαι τι τινά VIII, 3 not.
 ἄφαρ IV, 29 not.
 ἀφάσσειν III, 69 not.
 ἀφειδέως I, 207. IX, 39 not. (Cf.
 Usteri ad Plutarch. Consolat. A-
 pollon. pag. 100.)
 Ἀφέται VII, 193 not.
 ἄφλαστα VI, 114 not.
 ἀφιέναι τῆς στρατείας VII, 38 not.
 ἀφ' ἵππων vid. ἀπό.
 ἀφοσιοῦσθαι vid. ἀποσιοῦσθαι.
 ἀφονκτος (inevitabilis) IX, 116 not.
 ἀφύλακτος, ἀφυλάκτως IX, 116
 not.
 ἄχαρις II, 141. VI, 9 not. VIII, 13.
 ἀχάριτος et ἀχάριστος I, 41. (ubi
 ἀχάριτα) not. I, 207 not.
 ἀχαριτώτατον συνοίκημα de plebe
 VII, 156 not.
 ἄχθεσθαι τῇ ἔδρῳ (moram impa-
 tienter ferre) IX, 41 not. coll. II,
 103.
 ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ not. ad III, 80.
 ἀχλύεις V, 77.
 ἀχρήϊος s. ἀχρεῖος I, 191.
 ἀψυχίη, λειποψυχίη, ἡσυχίη confus.
 I, 86 not.

B.

B et Φ. VII, 73 not.
 Βαγαῖος III, 128.
 βάδην IX, 57.
 βάθρον (gradus) I, 183 not.
 βαθὺ ἥθος IV, 95 not.
 βαθύγεως et βαθύγεος IV, 23 not.
 βαίνειν — εὖ βεβηκέναι VII, 164
 not.

- βαῖται IV, 64 not.
 βακχεύειν IV, 79 not.
 βαλανάγρα III, 155 not. (Add. The-
 mist, pag. 315. D. s. 381, 10 ed.
 Dind.)
 βαλενηφάγοι I, 66 not.
 βάλλειν ἐς γόνυ τὴν πόλιν VI, 27
 not. T. III p. 817.
 βάλλεσθαι ἐν νῶ (animo agitare)
 V, 49 not.
 βάλλεσθαι ἐς θυμὸν VII, 51 not.
 VIII, 68. I, 84 not.
 βάλλεσθαι ἐπ' ἑαυτοῦ III, 71 not.
 V, 73.
 βάλλεσθαι ἐς γαστέρα III, 28 not.
 βάραθρον VII, 133 not.
 βάραβρος et βαρβαρικὸς confus. I,
 60 not. III, 115 not. VIII, 19 not.
 βαρβαρικά et Ἑλληνικά oppon. III,
 115.
 βαρβαρόφωνος I, 172 not. VIII, 20
 not.
 βάρις (navigii genus) II, 96 not.
 II, 60. 179.
 βαρὺς (gravatus, pressus) IV, 150.
 βαρυσυμφορώτατος I, 45.
 βασίλεια (regina) I, 211 not.
 βασιλεύειν (de satrapa) II, 98 not.
 coll. VII, 165.
 βασιλεύς (de flexione vocis) I, 1. 94.
 T. I p. 927.
 βασίλεις (οἱ) principes civitatis VI,
 34 not. coll. VII, 165 not.
 βασίλεις Scythae et βασιλήϊοι IV,
 6 not. IV, 7.
 βασιλήϊα (τὰ) III, 68 not. — de
 Scytharum regione IV, 20 not.
 βασιλήϊον (aerarium regium) II,
 149 not.
 βασσάρια IV, 192 not.
 βάτραχος IV, 131 not. (Conf.
 Wesseling. Diss. Herod. VII pag.
 66.)
 Βάττος, nomen IV, 155 not.
 βδέλλαι II, 68 not.
 βέκος (Phrygum lingua panis) II,
 2. (Add. Eustath. Orat. sext. pag.
 39, 20 ed. Tafel.) T. I pag. 929.
 Βελβινίτης VIII, 125.
 βέλος de fulmine IV, 79 not. VII,
 10 §. 5.
 Βησσοί VII, 111 not. T. III p. 824.
 βιάζεσθαι (βιάσθαι) τὰ σφάγια IX,
 41 not. τὸν πόδα III, 129 not.
 — γυναικίνα III, 80 not. IV, 43.
 VI, 137. — βιηθεῖς et βιασθεῖς
 VII, 83 not.
 βιβλίον I, 125 not. III, 42.
 βίβλοι et βύβλοι V, 58 not.
 βίος (victus necessarius) I, 36 not.
 VIII, 105.
 βιοῦσθαι i. q. ζῆν II, 177 not.
 Βιστονίς lacus VII, 109 not.
 βλήμα III, 35 not.
 βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III,
 79 not. VII, 211 not. coll. IX,
 24. 59.
 βοηθεῖν ἐπὶ s. πρὸς τι IV, 125 not.
 — Iones βοθεῖν VIII, 1 not. 72.
 coll. 144.
 βόλος (genus retis) I, 62 not.
 βορῆς. πρὸς βορέω III, 102. πρὸς
 βορῆν ἄνεμον IV, 7 not. βορητῇ
 θάλασσα II, 11. 159.
 Βορυσθενεῖται IV, 78. T. II p.
 662.
 βούβαλος [et βούβαλις IV, 192 not.
 βούλεσθαι sensu eminenti III, 123
 not.
 βούλεσθαι sc. μᾶλλον III, 40 not.
 III, 124 not.
 βούλεσθαι et βουλευέσθαι II, 87
 not. coll. I, 165. VII, 10 §. 4
 not.
 βουλευεῖν VI, 57. βουλευεῖν δρη-
 σμὸν VIII, 4 not. VIII, 18.
 βουλή senatus IV, 165 not. VI, 57.
 βουνὸς collis IV, 199 coll. 158.
 βοῦς in acc. βοῦν et βῶν VI, 67
 not. αἱ βοῦς de grege IV, 8 not.
 Βραγχίδησι I, 92 not. II, 159.
 Βραυρών in Attica VI, 138.
 βράχεια (τὰ) IV, 178 not. coll. II,
 102 not. (ubi vada) De forma vid.
 V, 49 not.
 βρέφος de animalibus III, 153 not.
 βύβλινα ὄπλα VII, 25.
 βύβλος II, 100 not.
 βύειν VI, 125 not.
 βύσσινος II, 86 not.
 βυσσὸς et βυσθὸς III, 23 not. (Add.
 Iacobs. ad Aelian. N. A. IX, 57.)
 βοθεῖν vid. βοηθεῖν.
 βῶσαι pro βοῆσαι I, 10 not. I, 146.
 ἐβώσθη VI, 131 not. VIII, 124.
 βεβρωμένα III, 39 not.

Γ.

γαλαῖ IV, 192.

- γαλῆν T. I pag. 932.
 γαμβρός VII, 189.
 γαμεῖν I, 61 not. IV, 78.
 Γάμοροι VII, 155 not. coll. VI, 22 not.
 γὰρ eius usus in hyperbatis I, 8 not. I, 24 not. I, 30. 85. 97. 121. 124. 129. 155. 174. III, 159. IV, 83. 97. V, 67. VI, 102. VII, 46. VIII, 8 not. (Cf. Hartung. Lehr. d. Partik. I p. 467.)
 γὰρ in appellando III, 120 not.
 γὰρ initio sermonis IV, 79. 97. V, 19. VI, 11 not.
 γὰρ tertio loco positum VII, 209.
 γὰρ post δῆλον δὲ II, 116 coll. II, 58. 131.
 γὰρ δὴ (nemlich, eben) I, 34. Vid. Hartung Lehr. der Partik. I pag. 287.
 Γαργαρήν fons IX, 49 not.
 γαυλὸς (navigii genus) III, 136 not. VIII, 97. coll. VI, 119 not. (ubi est situla.)
 γε duplex I, 187. T. I pag. 929.
 γε μὲν pro γε μὴν V, 92 §. 5 not. VII, 152 not. VII, 234. — μὲν et μὲν γε confus. III, 29.
 ὅτε γε III, 73.
 Γεβελείζις IV, 94 not.
 γενάμενοι (οἱ) I, 122. (Add. Jacobs ad Aelian. N. A. I, 1.)
 γελᾶν splendere V, 66. T. III pag. 798.
 Γελέοντες V, 66. T. III p. 799.
 γενη ἀνθρῶπη II, 122 not.
 γενη s. γενεαί I, 3 not. I, 7 not. I, 163 not. II, 142 not. (Add. Ley fata et condit. Aegypt. pag. 69.) et T. I p. 930. III, 48. (De h. I. vid. C. O. Müller Dor. I pag. 163.) IV, 147 not. VII, 171. (Add. Bothe ad Homer. II. I, 250.) ἐκ γε-νεῆς s. γενετῆς IV, 23 not.
 γενηλογεῖν VI, 53 not.
 γένεια IV, 23.
 γενέσια et γενέθλια IV, 26. *)
- γένος. γένεα Aegyptiorum, Persarum etc. I, 101 not. I, 125 not. II, 164 not.
 γεραιτερος aetate senior VI, 52.
 γέρας I, 59 not. II, 168 not. III, 142 not. IV, 142 not. 165. VI, 56 not. VII, 104 not.
 γέροντες Spartanorum I, 65 not. VI, 57.
 γέῃα VII, 61 not. IX, 61 not. IX, 99.
 γεύειν (gustum dare) VII, 46 not.
 γέφυρα IV, 97 not.
 Γεώμοροι vid. Γάμοροι.
 γεωπέδια et γεώπεδα (fundi) VII, 28 not.
 γεωπεινης VIII, 111 not. II, 6 not.
 γῆ in plur. γεῶν et γαιῶν confus. IV, 198 not.
 γῆν addit. II, 118 not.
 γῆν τε καὶ ὕδωρ δοῦναι IV, 126 not.
 γηοχεῖν VII, 190 not.
 γῆραι VI, 24 not.
 γίγνεσθαι de tempore IX, 38 coll. II, 175. (advenire) V, 87 not. — ὡς τρίτη ἡμέρη ἐγένετο τῷ παι-δίῳ II, 2 not. coll. II, 124 not. ἡ ἡμέρη, τῇ ἐγένετο βασιλεὺς (natalis dies) IX, 110. — ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι VI, 109 not.
 γίνεσθαι de sacris omis. καλὰ, χρῆστα et οὐ γίνεσθαι VII, 134 not. IX, 36. 61 not.
 γίνεσθαι cum adverbis κακῶς etc. I, 8 not. II, 161. IX, 109.
 γίνεσθαι ἔτεα III, 3 not.
 γίνεσθαι ἐπὶ πλείστον II, 165. 166.
 γίνεσθαι λόγον τινὸς I, 120 not. III, 137 not.
 γίνεσθαι cum genit. II, 134. cum dativo II, 2 not.
 γίνεσθαι δι' ἀρπαγῆς I, 3 not. ἐν παντὶ III, 124 not. ἐν γνώμῃ VI, 37 not. ἐν ποιήσει II, 82 not. coll. T. I pag. 931.
 γίνεσθαι ἐκ τινὸς I, 50. πρὸς τινὸς

*) Add. F. G. Schoenii Progr. De veter. nataliciis solennibus, Halberst. 1832 et C. F. Hermann in Schulzeit. 1833. II nr. 127 pag. 1009, qui γενέθλια esse vult ipsum diei natalis festum (das Fest der Geburt selbst), γενέσια autem festum diei huius memoriae dictum (das Erinnerungsfest daran).

I, 124. VIII, 22. ἐπὶ τινὶ VII, 10
§. 3 not.
γίνεσθαι ἐν παντί not. ad III, 124.
γίνεσθαι ὑπὸ τινὶ VII, 11 not. Vid.
ὁ πὶό.
τὰ ἐξ ἀνθρώπων γενόμενα Prooem.
not. (Add. Apitz. Adverss. ad So-
phocl. Trachin. 219 pag. 140.)
τὰ γενόμενα (vera) II, 28 not.
ἐγγόνεε pro ἐγένετο VIII, 128.
γινώσκεσθαι IV, 45.
γλαυκὸς de oculis IV, 108.
Γλαυκὸν τέχνη proverb. I, 25 not.
γλίχεσθαι II, 102 not. III, 72. IV,
152. VIII, 143 not.
γλυφῇ, γλύφειν, ἐγγλύφειν II, 4 not.
II, 46.
γλυφίδες (crenæ sagittarum) VIII,
128 not.
γνάφω, γνάπτω not. ad III, 109.
γνώμη II, 99 not. γνώμη πλείστη
V, 126 not.
γνώμην et ῥώμην confus. I, 31 not.
γνώμην ἀποδείκνυσθαι (Vid. ἀπο-
δείκνυσθαι) sive ἀποφαίνεσθαι
VIII, 49. s. ἐκφέρεσθαι V, 36
not. VIII, 68. s. τίθεσθαι VII,
82 not. VIII, 103 not. s. ἔχειν
VII, 236 not.
γνώμα VII, 52 not.
γνώμων II, 109 not.
γνώσιμαχεῖν III, 25 not. VIII, 29
not.
γόησι et γόοισι VII, 191.
γόμοι II, 96 not.
γόνεος et γένεος I, 91.
γόνυ (ἐς) βάλλειν etc. vid. βάλλειν.
γούνατα et γόνατα V, 86 not. γό-
νατα λύειν V, 92 §. 2 not.
γοργύρη III, 145 not.
γούνος IV, 99 not.
γραμματα V, 58 not.
γραμματιστής II, 28 not. de scribis
Perss. regg. VII, 100 not.
γράφειν quid sit, II, 41. V, 58 not.
ζῶα γράφειν II, 78 not. 86. I,
203. III, 24. IV, 88 not.
γραφὴ pictura: I, 164. II, 73 not.
II, 182. III, 24. (Cf. G. Hermann.
De vet. Graec. pictura pariet.
Lips. 1834. pag. 5 seq.)

γυμνοὶ ὄπλων (armis nudati) II,
141. (Add. Eustath. ad II. I p.
35, 3.) IX, 63.
γυνή I, 199 not. γύναι I, 111 not.
coll. III, 119, 134.
γυνή τεκνοποιὸς s. παιδοποιός I,
59 not. γυναικὸς κακίω ἀκούσαι
IX, 107. γυναῖκες καὶ παῖδες V,
98 not.
γυφῶν III, 24. VIII, 27.
γῶν I, 31. (Vid. Hartung. Lehre d.
Partik. II p. 14.)
γῶνι I, 51 not.

Δ.

δαίμων absolute dictum: Comm. §.
12. I, 86. 87. III, 119. VI, 12.
κατὰ δαίμονα VI, 84.
δαιμόνιος IV, 126 not. VII, 48.
δαιμονίῃ ὁρμῇ VII, 18. τὸ δαι-
μόνιον II, 20. ἐκ δαιμονίου III,
153.
δαιτυμόνες VI, 57.
δάκνειν VII, 16 §. 1.
δάκτυλοι ad computandum VI, 63
not.
δάσασθαι μοίρας et ἐς μοίρας VII,
121 not.
δατέεσθαι (tribuere) I, 216.
δατέονται et πατέονται confus. II,
37 not. 47 not.
δὲ initio sermonis in allocutionibus
I, 115. (Add. Hartung Lehr. d.
Partik. I pag. 179.) VII, 51.
δὲ vim demonstrandi habet I, 7,
explicandi II, 100 not. IV, 120
not.
δὲ in interrogat. I, 32 not.
δὲ in οἱ δὲ (sed) I, 66. IV, 3. 61.
I, 171. 196. (coll. II, 39.) V,
120 not. VI, 3. 30. 133. VII, 6.
163. 125. 188. 218. VIII, 40. IX,
6.
δὲ post οἶα II, 28 not.
δὲ et μὲν II, 39 not. 42 not. 61
not.
δὲ pro μὲν IV, 123.
δὲ anteced. μὲν δὴ I, 196.
δὲ repetitum in eadem periodo I,
143 not. I, 163. 196. IV, 204. II,
26. *) II, 39. 50. III, 69. VI, 58

*) Add. Hartung. I. I. I p. 175. 189. Buttmann. ad Demosthen. Midian.
p. 150 et 156 ed. sec.

- not. VIII, 67 not. IX, 63. — I, 29 init. (Hartung l. l. I pag. 177.)
 δὲ semel positum, ubi bis ponendum erat III, 107 not. IV, 9 not. (Hartung l. l. I pag. 177.)
 δὲ post longiorem parenthesin II, 120.
 δὲ in apodosi positum III, 37. 63. 133. IV, 72. V, 40. VII, 159. VIII, 115.
 δ' ὦν III, 80 not. (Cf. Hartung l. l. II pag. 12.) IV, 187. V, 50 not.
 δὲ omisum I, 59.
 δεῖ. ἔδεε de fato II, 161 not. IV, 79 not. V, 33. (38.) 92 §. 4. VI, 135 not. IX, 16. 109. VIII, 53.
 δέων in numeris I, 94. — ἦν μὴ τῶν σῶν δέησις III, 155.*) VII, 18. coll. V, 38.
 δεικνύναι de mysteriis II, 49 not. T. I pag. 931.
 δεῖλη πρωτῆ VIII, 6 not. ὁψίη VIII, 9 not. περὶ δεῖλην IX, 101.
 δειμαινούσης et λυμαινούσης confus. VI, 28 not.
 δεινολογεῖσθαι IV, 68 not. IX, 116.
 δεινός τε καὶ σοφός V, 23 not. δεινὰ ποιεῖσθαι vid. ποιεῖν.
 δεῖπνα (τὰ) VI, 57.
 δειρῆ. τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς (monilia colle detracta) I, 51.
 δειρῆ II, 76 not.
 δεῖσαι περὶ τινί (timere alicui) VII, 163.
 δεῖσθαι (in vincula coniicere) VI, 87 not.
 δεῖσθαι ἀνάγκη IX, 16 not.
 δεῖσθαι (rogare, studere) I, 8 not. — cum duplic. accusat. III, 157. — μηδὲ δεόμενον κινδυνεύειν IV, 11.
 δεκατεύειν VII, 132 not.
 Δεκελῆ, Δεκελεῆθεν IX, 15. 73.
 δελτίον δίπτυχον VII, 239.
 Δελφοὶ I, 54. Δελφός et ἀδελφεός confus. V, 72 not. (Cf. Wesseling. Diss. Herod. XI p. 165.)
 δέμειν vias II, 124 not. VII, 200 not. ἐδέδμητο VII, 59 not.
 δένδρος, δένδρον VI, 79 not.
 δέννος IX, 107 not.
 δεξαμεναὶ III, 9.
 δέος et φόβος diff. IV, 115 not.
 δέσματα (victorum praeemia) II, 91.
 δεσπότης de rege Persarum III, 89 VII, 5 not. δεσπότης νόμος VII, 104 δεσπότης Solis titulus I, 212 not.
 δεύτερα pro δεύτερον I, 46. 59. 204. III, 74. V, 33 not. coll. 111. — Valet tum, postea ut ὕστερον V, 57 not. VII, 23 not. et 148. VIII, 123.
 δευτεραῖος VI, 105. δευτεραῖα νέμειν I, 32 not. δευτεραίη et δευτέρη ἡμέρη IV, 113 not.
 δεύτερος οὗτος I, 25 not. IV, 44.
 τὸ δεύτερον IV, 140. οὐδενός δεύτερον I, 23 not. coll. VIII, 104. et IV, 14.
 δέχεσθαι τὸν οἶωνόν VIII, 114 not. IX, 91. — (excipere convivio) I, 126 not.
 δῆ (eius usus) I, 13. IV, 184 not. — respondet Latinorum inquam V, 119 not.
 δῆ (tandem in interrogat.) I, 30 not. Vid. Hartung Lehr. d. Partik. I pag. 263.
 δῆ (scilicet) I, 32. (Vid. Hartung l. l. I p. 288, qui vernacule reddit: nur eben) III, 156 not. V, 20 not. (ubi ironice.)
 δῆ (iam) I, 39 fin., ubi apodosis exorditur. vid. Hartung l. l. I pag. 258.
 δῆ continuandi vim habet I, 114. εἰς δῆ τούτων τῶν παιδίων κ. τ. λ. ubi Hartung l. l. I pag. 261 reddit sofort, gleich, ohne Weiteres, citans Herod. I, 11. 13. 116. τὰ δῆ καὶ ἐγένετο I, 22. und so geschah es auch, Hartung l. l. I pag. 274. τὰ δῆ καὶ ἐποίησε III, 16. Aelian. N. A. I, 59 ibiq. Iacobs.
 δῆ τι III, 12 not. Aelian. N. A. III, 16 ibiq. Iacobs VII, 6. confus. cum δῆ τοι I, 80 not. Add. Hartung. l. l. I pag. 280.
 δῆ ὦν et ὦν δῆ I, 210 not.
 δῆ et διὰ confus. VII, 217 not.

*) ἦν μὴ — δεῆσῃ h. l. nisi tu desis reddit Schäfer, ad Lambert. Bos. Ellipss. Gr. pag. 228.

- δῆθεν (scilicet, ironice) I, 59 not.
 I, 73 not. VI, 1 not. VII, 211.
 VIII. 5 not. IX, 66. III, 73. 136.
 VI, 39. 66.
 δῆϊον et δῆων VII, 133 not.
 δηλαδὴ VI, 39 not.
 δηλήμων II, 74 not.
 δηλήσασθαι VIII, 100 not.
 δηλοῖ apparet II, 117 not. coll. IX,
 68. δηλοῖ εἶδεν IV, 42.
 δῆμαρχος III, 6 not. V, 69.
 δημιουργός (orifex) IV, 194. VII,
 31 not.
 δῆμος plebs I, 93 not. VII, 155.
 156. V, 30 not. IX, 5.
 δῆμος Atheniensium V, 69 not. Spar-
 tanorum, aliarum civitat. III, 55
 not. *)
 δημόσιον (τὸ) VI, 52. 59.
 δημοτελεῖς ἑορταί, θυσίαι VI, 57
 not.
 δημότης II, 172 not. V, 11.
 διὰ cum genit. secundum, per IV,
 39 not.
 διὰ πάντων (prae omnibus) I, 25
 not. V, 67 not.
 διὰ μέσον etc. V, 101.
 δι' ἀγγέλων I, 69 not. I, 141 not.
 VI, 4 not. VII, 203 not.
 δι' ἡμέρας (totum diem) et simil.
 I, 97. II, 173 not. VI, 12 not.
 VII, 210 not.
 δι' ἔτεος I, 62 not. **) II, 22. coll.
 II, 4. 37.
 διὰ παντός IX, 13 not.
 διὰ πάσης ἀγωνίης (in omni certa-
 minum genere) II, 91.
 διὰ μάχης ἔρχεσθαι VI, 9 not.
 δι' ἀρπαγῆς γενέσθαι I, 3 not.
 διὰ c. accusat. (operā alicuius) VI,
 38. VII, 165.
 διὰ in verbb. compositt. I, 36. V,
 18 not.
 διὰ et ἐξ in verbb. compos. con-
 iunct. VII, 100 not.
 διαβαίνειν πλοῖα IX, 89 not. —
 IV, 113. VII, 20.
 διαβάλλειν (traicere) V, 33 not.
 VI, 44 not. IX, 114 not.
 διαβάλλειν (et διαβολή (calumniā-
 ri, calumniā) V, 35 not. VII, 10
 §. 7. — (fallere, circumvenire)
 III, 1. V, 50 not. VIII, 110. δια-
 βάλλεσθαι τι (offensum, invi-
 sum esse alicui) V, 35 not. VI,
 46. 64.
 διαβατήρια VII, 53.
 διαβύνεσθαι II, 96 not. IV, 71.
 (transfigere)
 διαδάσασθαι (ἐς φυλὰς) IV, 145
 not.
 διαδενύνειν cum participio III, 72
 not. ὡς διέδεξε V, 124 not. VII,
 172 not.
 διαδέξειον ποιέσθαι τινα VII, 180
 not.
 διαθέτης χρησμών VII, 6 not.
 διαθῆκαι V, 90 not.
 διαίρειν (dirimere) IV, 23 not.
 coll. VII, 16 §. 3. (statuere).
 διαῖσσειν IV, 134 not. T. II pag.
 678.
 δαίτα II, 36. IV, 95 not.
 δαιτᾶσθαι II, 147 not. IV, 114
 not.
 διάκορος III, 117.
 διακοσμεῖν I, 99 not.
 διακριδόν IV, 53 not.
 διακρίνειν VII, 219.
 διάκριτοι VI, 20 not.
 διακρούεσθαι τινα VII, 168 not.
 διαλαμβάνειν I, 114 not. 190 not.
 202. III, 107 not. IV, 68 not. V,
 52 not. (Add. Jacobs ad Aelian.
 N. A. X, 10.)
 διαλλάσσειν (differre, excellere) VII,
 70 not.
 διαλείπειν, διελέλειπτο VII, 40.
 διαλύειν (solvere) V, 30.
 διαμάχεσθαι IV, 125 not.
 διαμετρήσασθαι I, 67. T. I pag.
 927.
 διαμιστύλλειν I, 132 not.
 διανανμαχεῖν V, 86 not.
 διανέμειν VIII, 123 not.

*) In quo loco δῆμον eodem sensu dici quo νόμην monet Krüger, Leben d. Thucyd. pag. 93.

**) Ibi Voemel. Exercit. chronolog. De Solon. p. 14. interpretatur: post decem annos.

διαπαρθενεύεσθαι IV, 168 not.
 διαπάσας VI, 125 not.
 διαπασσαλένουν VII, 33 not.
 διαπειράσθαι III, 14 not. V, 109.
 διαπλέκειν τὸν βίον V, 92 §. 6.
 not. IV, 205 not.
 διαπρήσσειν IX, 41. coll. IV, 79
 not. ubi vulg. διεπρήστευσε in
 διέπρησε mutatum vult Negris.
 διαπέπρακται (actum est) VII,
 10 §. 3 not.
 διασμέειν II, 37 not. III, 148 not.
 διαστῆναι IV, 11 not. διαστάντες
 II, 66 not. coll. VIII, 16.
 διαστῆσαι IX, 2 not.
 διάστροφα I, 167.
 διασφάγες II, 158. coll. III, 117.
 VII, 199 not.
 διατάττειν VII, 81 not. 178.
 διατάττεσθαι med. VIII, 70 not.
 διατάττεσθαι passiv. (iuberi) I, 110
 not.
 διατίνεσθαι IX, 18 not.
 διατίθεσθαι (venum exponere, ven-
 dere) I, 3. I, 194. (Add. Baiter
 ad Isocrat. Panegy. §. 42.)
 διατριβῆναι VII, 120 not.
 διαφαίνειν de aurora VII, 217 not.
 VIII, 83 not. ubi διαφάνσκειν coll.
 III, 86 not. ubi ἀμ' ἡμέρη δια-
 φανσκουσῇ.
 διαφέρειν (interesse) I, 85. — ψῆ-
 φον IV, 138 not.
 διαφθίρειν. διαφθαρέονται confus.
 cum διαφθερέονται IX, 142 not.
 διαφθαρέατο VIII, 90. vid. διε-
 φθαρμένος.
 διαφορέειν (diripere) I, 88. III, 53.
 διαφορέεσθαι (dilacerari) VII, 10
 §. 8 not. T. III p. 821.
 διάφορος (inimicus) V, 83 not.
 διαφύναι de tempore I, 61.
 διαφώσκειν s. διαφάνσκειν III, 86
 not. VII, 83 not. coll. VII, 217
 not.
 διαχέειν τὰ βουλευματα VIII, 57
 not.

διαχέεσθαι de corpore diffuente III,
 16 not.
 διαχρᾶσθαι i. q. χρᾶσθαι II, 127
 coll. VII, 102.
 διαχρᾶσθαι (interficere) I, 24. 110
 not. 167.
 διδασκάλιον V, 58 not.
 διδάσκειν (docere fabulam) I, 23
 not. VI, 21 not.
 διδαχθῆναι et νοῆσαι s. εἰδέναι
 oppos. III, 81 not. τὸ διδακτὸν
 et τὸ ἐν τῇ φύσει oppon. VII,
 102 not.
 διδόναι (offerre) I, 163 not. IV,
 162 not. —
 διδόναι de nuptiis V, 92. §. 2 not.
 δοῦναι δίκην καὶ λαβεῖν V, 83. coll.
 δίκας δοῦναι I, 3.
 δοῦναι λόγον ἐαυτῷ I, 34. 97. II,
 162. III, 25. 45. 40. V, 75. 68.
 VI, 102. 86. 138. VII, 12. VIII,
 9. 100.
 διδόναι δωτήνῃν VI, 89 not.
 δοῖν s. δῶν IX, 111 not.
 διειρύνειν naves VII, 24 not.
 διεκπίπτειν IV, 79 not.
 διεκπλέειν IV, 42 not. coll. διεκ-
 πλώειν VII, 100.
 διέκπλοος VI, 12 not. VII, 36 not.
 VIII, 9.
 διεξιλλίττειν IV, 67 not.
 διεξέρχεσθαι I, 196 not. IV, 98.
 VII, 100.
 διεξιμέναι IV, 203 not. — II, 143
 not. VII, 100. 238 not. δι' ὧν
 διεξιόντες I, 199. coll. II, 24.
 διεξόδος II, 24. 26. III, 117. 156.
 IV, 140 not. τῶν βουλευμάτων
 VII, 234 not.
 διέπειν V, 22. III, 53. VI, 83.
 διεπρήστευσε IV, 79 not. *) (ubi Ne-
 gris exponit ἐφανερώσεν; quam-
 quam scribi mavult διέπρησε.)
 διεργάζεσθαι (interficere) V, 20.
 διεργαστο actum est. VII, 10 §.
 3 not.
 διεφθαρμένος τὴν ἀκοήν I, 38 **)

*) Passow. in Lex. Gr. s. v. probat διεπίστευσε, quod Sancrofti Codex habet.

**) Ibi pro interpretamento haec verba haberi vult Beck. Quaest. critt. III pag. 17. Negris mutavit διεφθαρμένος τὴν φωνήν, cuius ipsius glossam habet ἀκοήν.

- δίξημα (*postulo*) VII, 103 not. δι-
 ξησθαι Ionum pro δίξεσθαι I, 94
 not. 65 not. 214.
 δίξω et διξῶ IV, 30. IV, 9 not. IV,
 139. VII, 18 §. 1.
 διηθέω II, 86. 93.
 διιπετής Nilus II, 22. coll. II, 90
 not.
 διισθμίζειν not. ad VII, 24.
 δικάζειν I, 84. 96. V, 25 not. δι-
 κᾶν pro δικάσκειν I, 97 not.
 δικαίειν IV, 15. 73. 82.
 δικαιοὺς εἶμι seq. infinit. I, 32
 not. V, 31. VIII, 137 not. IX, 60.
 δικαίαι ὄργανα II, 149 not.
 δικαία ἀνάβασις II, 13.
 δικαιοῦ I, 89. V, 92 §. 2. VIII,
 126 not. — (*punire*) III, 29 not.
 δικασταὶ Persarum regii III, 31 not.
 δίκη. δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν V,
 83 not. δίκας αἰτέειν II, 118 not.
 IV, 164 not. VIII, 114 not.
 dicere VII, 144 not.
 Δικτύνη dea III, 59 not.
 δίμνεω V, 77 not. (Sic enim ibi
 scribendum, non διμνέω, ut ibi
 exstat. Cf. Lobeck ad Phrynich.
 p. 554.)
 δίνοσ II, 14 in not.
 διξός VII, 70 not. (Add. Bergk. ad
 Anacreont. Reliqq. p. 222.)
 Διόσκουροι II, 43.
 διποδες mures IV, 192 not.
 διαφθερῶν (usus) V, 58 not.
 διαφθορεῖσθαι III, 146 not.
 differre VII, 10 §. 8 not.
 δίχα γίνεσθαι VI, 109. coll. VII,
 219.
 διώκειν I, 68 not. — *expellere* V,
 92 §. 5 not.
 διώρυξ IV, 42 not.
 δοκεῖν; ὡς ἐμοὶ δοκέειν VI, 95.
 confus. cum δοκέει V, 58. IX,
 113. I, 131 not. et IV, 87 not.
 ἐμοὶ δοκέειν sine ὡς II, 4. 53.
 77. I, 172. δοκεῖν et εἶναι oppos.
 not. ad V, 91. δοκεῖν de somniis
 V, 56 not. coll. VII, 185 not. δο-
 κεῖ cum infinit. V, 80 not. cum
 accusat. et infinit. I, 108 not.
 VII, 12. ἔδοξεν simulavit I, 10
 not. — δέδονται (*decretum est*)
 IV, 68 not. coll. V, 96. VI, 109
 not. δόξαν II, 121 §. 2. II, 143.
 ἔδοξε anteced. nominat. VII, 177
 not.
 δόκησις V̄II, 185 not.
 δόκιμος VII, 117 not. δοκιμώτατος
 et λογιμώτατος III, 127.
 δολερός et θολερός confus. VII,
 35 not.
 δόμος (*compages*) I, 179 not.
 δονεῖσθαι (*agitari*) VII, 1 not.
 δόξα et ἀλήθεια oppon. not. ad V,
 91. δόξαν φύσας V, 91 not.
 δοξοῦν. — δεδόξασθε VII, 135 not
 coll. VIII, 124 not.
 δορκάδες et ζορκάδες confus. IV,
 192 not.
 δορπία II, 48.
 δορνώλατος VIII, 74 not.
 δορυφορεῖν (*structura*) II, 168 not.
 δορυφόροι I, 59 not.
 δοσιδῖμοι VI, 42 not.
 δοῦλοι, de subditis Persarum regis,
 VII, 5. 96 not.
 δουλῶσθαι. δεδούλωντο et ἐδε-
 δούλωντο I, 94 not.
 δράμημα VIII, 98.
 δράσσεσθαι III, 13 not.
 Δρυονίς VIII, 31 not.
 Δρυὸς Κεφαλᾶ in Boeotia IX, 39
 not.
 δύνασθαι *valere* II, 6. 30. 142 not.
 — οὐκ ἐδύνάτό μοι i. q. οὐ δύ-
 νατὸν ἦν VII, 134. τί δύναται
 τοῦτο not. ad IV, 131. δύνεται
 et δυνέονται VII, 163. ἐδυνά-
 σθησαν VII, 106 not.
 δύο. — δυοῖν et δυῶν I, 11. 14.
 94. IV, 1 not. 89 not. δυῶν δέ-
 οντες V, 52 not. δυοῖσι VII, 104
 not.
 δυσθανατεῖν IX, 72 not.
 δύσριγος V, 10 not,
 δύτης VIII, 8 not.
 δυωδεκάπολις VII, 95 not.
 δωροδοκεῖν VI, 72 not.
 δωτῖναι VI, 89 not.

E.

εᾶ pro ᾠν in tert. person. plural.
 III, 103 not. IV, 110. IV, 124.
 III, 61. 88. (Add. Ellendt ad Ar-
 rian. Praef. p. XXI.)

εα pro ον in tert. pers. plural. I, 209. II, 67. 80. II, 113. 172 not. 173.

εαι et εαι I, 40 not. VII, 47. I, 206. III, 34 not. IV, 9 not. IV, 163 not.

εο pro ο III, 23 not. III, 72. IV, 80 not.

εο et εο I, 90. VIII, 68 §. 1 not. εαδε IV, 153 not.

εαν III, 134 not. — structura I, 207 not. — ον εαν IV, 164 not. IV, 203. V, 36. II, 30 not. VIII, 36. 69 not. IX, 2 not. ον εαν — αλλά VII, 104. — εαν χαλ-
ρειν IV, 112 not. IX, 41 not.

εαρ de flore iuventutis VII, 162 (ubi
εαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναιρεῖται)
not.

εαρίζειν VIII, 112 not.

εγγίνεσθαι II, 124 not.

εγγλύσσειν II, 92 not.

εγγλύφειν et εὔ γλύφειν II, 136
not. II, 138 not.

εγγυᾶν et ἐγγυᾶσθαι VI, 130 not.
ἐγγυῆσαι filiam dicitur pater VI,
57.

ἐγεροῖς et ἄγεροῖς στρατιῆς con-
fus. VII, 5 not.

ἐγκατακοιμᾶσθαι VIII, 134 not. Cf.
ἐγκοιμᾶσθαι in not. ad IV, 172.

ἐγκαταλείπεσθαι VIII, 59 not.

ἐγκεῖσθαι (πολύς) VII, 158 not.

ἐγκεχορμενοί VII, 145 not. T. III
p. 826.

ἐγκολάπτειν not. ad VIII, 22.

ἐγκοτόν τινη ἐχειν III, 59. VIII, 28
not. IX, 110.

ἐγκτήματα, ἐγκτησις V, 23 not.
(Add. Sluiteri Lectt. Andocidd.
pag. 137 ed. Lips.)

ἐγκτήσασθαι et ἐγκτίσασθαι confus.
V, 23 not.

ἐγκύπτειν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ
VII, 152.

ἐγκυρεῖν II, 82 not. coll. VII, 208
not.

ἐγχειρίδια VII, 61 not.

ἐγχειρίθρετον V, 106.

ἐγχεραύειν VI, 75 not.

ἐγχοίπτειν et ἐγχοίπτειν II, 60 not.
II, 93 not. IV, 113 not. III, 85
not. IX, 98 not.

ἐγχοίπτεσθαι (accedere) IV, 113 not.

ἐδρα de sede solis in coelo VII, 37.
Cf. ἡθρος II, 142.

ἐδωλία I, 24 not.

ἐέρω et ἔρω VIII, 98.

ἐξεσθαι et ἔξεσθαι IV, 145 not.
(ubi de structura) VIII, 58.

ἐθέλειν vid. θέλειν.

ἐθελοντήν (αὐτήν) I, 5 not. —
VI, 25 not.

ἔθος et ἡθος II, 35.

ει et ἡ confus. I, 31 not.

εἰ (usus) VI, 100. T. III p. 819.

εἰ pro ὅτι I, 24 not. (Cf. Hartung.
Lehr. d. Partik. II pag. 211.) I,
129. 155. 212. VII, 10 §. 2.

εἰ (an) c. futur. indicat. VI, 86 §.
3 VI, 135. coll. I, 32. II, 14. 99.
VII, 161.

εἰ cum optat. (quoties) I, 100. coll.
II, 179 not.

εἰ cum optat. et ἄν I, 32.

εἰ cum optat. in interrogatt. V, 67
not. coll. VI, 35 not.

εἰ et ἦν oppos. I, 71. confus. I,
206. II, 13. *) III, 15. 69. VIII,
49 not. 118.

εἰ μὲν — ἦν δὲ III, 36 not. VI, 11
not.

εἰ δήγε I, 129 not. **) I, 112. ***)
IV, 32. †)

εἰ ἄρα IX, 60 not.

*) Hoc in loco vulgatam εἰ μὴ tuetur G. Hermann Opuscc. IV p. 100.
de partic. ἄν. Conf. etiam Hartung l. l. II pag. 300.

**) Ibi Kärcherus meus ad voces εἰ γὰρ δὴ δεῖον suppleri vult ἦν, hunc
fere in sensum: „denn wenn es eben durchaus nöthig war (i. e. gewesen
wäre) einem andern die Regierung zu übergeben und sie nicht selbst zu
behalten.

***) Ibi verba εἰ δὴ πᾶσά γε ἀνάγκη sic reddi vult Hartung l. l. I pag.
390: wenn es ja einmal durchaus nothwendig ist.

†) Das heisst, wenn anders, reddit Hartung. l. l. I pag. 396.

εἰ μὴ — ἀλλὰ III, 72 not. Vid. ἀλλά.

εἰ γὰρ, εἴθε γὰρ VII, 5 not.

εἴ τι θέλεις et simil. VIII, 58 not.

εἶδε, ἤειδε, ἡεῖδε V, 37. VII, 205.

I, 45 not. ἵνα εἰδῶ ὅτι κατὰ καὶ λίσαι II, 114 not. εἰδείησαν III,

61. 2. de qua forma cf. Kühner Gr. Gr. I p. 253.

εἶδον et ἶδον V, 59 not. τὸ εἰδόμενον φάσμα VI, 69 not.

εἶδος VI, 127 not. VIII, 113 not.

εἴη, εἴη et ἡ in nominn. terminatt.

I, 54. 94 not. 115 not. II, 18 not. II, 92.

εἰκόξιν I. 84. IV, 132.

εἴκειν c. dativ. VII, 18 not. cum genit. II, 80 not.

εἴκοσι et εἰήκοσι II, 121 not. II, 130. 134. 175.

εἰκότα s. οἰκότα, ζοικότα I, 27 not. II, 24 not. II, 93 not. VII, 167.

εἰκότι χρεώμενοι VII, 167.

εἴλας et εἴλας I, 202 not.

εἰλέω VIII, 12 not.

εἴλη et ἴλη I, 73.

εἴλωτες Spartanorum IX, 10 not. quando Νεοδαμώδεις dicti IX,

11 not.

εἰλῶς et εἰλώτης IX, 10 not.

εἶναι cum genit. III, 117 not. cum adverbiiis (ἔστι ἀληθέως) III, 17

not. III, 23. IV, 134.

εἶναι cum particip. (ἦσαν ἰέντες) I, 57. 160. coll. I, 170. Hinc

ἔστι — ζοῦσα I, 194 not. III, 49. 108 not. T. II p. 676. VII,

73 not. 129.

εἶναι λόγου III, 146 not. IV, 138 not.

εἶναι μηδὲν VIII, 106 not.

εἶναι οὐ παντὸς VII, 153 not.

εἶναι ἐν ὅπλοισι, ἐν θυσίαις etc. I, 13 not. VIII, 99 not.

εἶναι ἐν σκεπῇ τινός I, 143. ἐν φυλακῇ III, 152 not. VII, 203

not. ἐν αἰνῇ III, 74. VIII, 112. ἐν ἡδονῇ IV, 139 not. VII, 15

not.

εἶναι ἐν τινί III, 85 not. VI, 109.

εἶναι ἀπὸ τινός I, 126 not. 133.

εἶναι πρὸς τινός I, 75. coll. I, 120 not. 124. VIII, 60 §. 2. coll. VII,

153 not.

εἶναι ἐπὶ τινί II, 120 not. IV, 118.

VIII, 29 not.

εἶναι ὑπὸ τινί I, 94. vid. ὑπὸ.

εἶναι περὶ πολλοῦ I, 120 not.

εἶναι ἐς τὴν I, 21 not.

ἔστιν ὧν pro ἐνίων VII, 187 not.

εἶναι abundanter posit. I, 153 not.

114 not. 210. II, 44. VI, 108 not. VII, 164. (post ἐκῶν et post ap-

pellandi verba) IV, 33. V, 25 not. V, 103 not. coll. V, 58 not.

ἔων s. ὧν. (ἡμεῖς ὄντες Ἀθηναῖοι)

VII, 161 not. καὶ ἔων μὴ VII, 214 not. τὸ ἔδν (verum) I, 30 not.

(coll. I, 95. 116 not.) V, 50 not. V, 106. VI, 37 not. VI, 50.

VII, 209. VIII, 68 §. 1.

ἔστι s. ἦν omiss. IV, 54 not. ἦν pro ἦσαν V, 12 not. ἦσαν pro praesent.

VIII, 111. ἦσαν et ἔσαν I, 31 not. I, 63. VIII, 1 not. Conf. Augment.

ἦσαν et ἦσαν s. ἦσαν I, 62 not. I, 105. I, 180. III, 14. ἔσκον I,

196. IV, 129. 200. VI, 36 not. VI, 133. VII, 119 not. IX, 40.

ἔα in imperf. I, 187. II, 19. ἔωσα I, 155.

εἵνεκα (usus) III, 122 not. αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν III, 71 not. εἵνεκα

et εἵνεκεν confus. IX, 46.

εἵπας et εἰπὼν, εἰπαι et εἰπεῖν I, 22 not. I, 49. I, 57. III, 22. VIII,

65. — λόγῳ εἰπεῖν I, 61 not. εἰρέαται, εἰρήται etc. VI, 53 not.

εἰρέσθῃ IV, 77. 156 not. VII, 184. VIII, 119 not.

εἰρένης s. ἰρένης IX, 85 not.

εἰρεσίη IV, 110 not.

εἰρία ἀπὸ ξύλου III, 98 not.

εἰρίνεος κιθάρων I, 195.

εἰρομένη λέξις Comm. §. 15.

εἰρύνειν I, 179 not. II, 136. hinc διειρύνειν et similia VII, 24 not.

εἰρύνειν (adducere) IV, 10 not. εἰρωτεύειν I, 88 not. εἰρωτεύεσθαι I,

24 not.

εἰς (quidam) I, 97 not. εἰς μόνος I, 38. V, 87. εἰς ἀνὴρ πλεῖστον

VI, 127 not. et T. III pag. 820. ἔν πρὸς ἐν IV, 50 not. ἐν οὐδὲν

I, 32.

εἰς IV, 79 not. εἰς ἀγῶν III, 61 not.

ἐκ s. ἐξ (usus) I, 87. IV, 145 not. VII, 93 not. et VII, 106. pro ἐξω

- II, 142 not. pro ὑπὸ post passiv. Prooem. I. 10. II, 148 not. II, 151 172. VII, 174. 175 not. de tempore (*statim post*) I, 185 not. 186 not. II, 129. 133. abundant. addit. I, 196.
- ἐκ γενετῆς IV, 23 not.
- ἐκ μέσου εἶναι et simil. III, 83. VIII, 22.
- ἐκ τῶνδε (*postea*) III, 82.
- ἐκ τε τόσου V, 88 not.
- ἐξ οὗ VI, 109.
- ἐκ νέης I, 60. V, 116.
- ἐκ τῆς ἀντίης VIII, 6 not. ἐξ ἐναντίης VII, 225. VIII, 7.
- ἐκ τῆς ἰθείης II, 161 not. III, 127 not. IX, 37.
- ἐκ τοῦ ἐμφάνους III, 150 not.
- ἐκ τοῦ φανεροῦ VIII, 126.
- ἐκ συνθέτου III, 86 not. ἐξ ἀπροσδοκήτου VII, 204 not.
- ἐξ ἐπιδρομῆς I, 6 not.
- ἐξ ἀέλπτου I, 111.
- ἐξ ὑστέρης I, 108 not. V, 106 not. VI, 85.
- ἐκ δαιμονίου VI, 84 not.
- ἐκ ῥηστώνης III, 136 not.
- ἐκ προκλήσιος V, 1.
- ἐκ προνοίης I, 159 not.
- ἐκ τῶν ἀπόρων VIII, 53 not.
- ἐκ in verbb. compositt. II, 176 not. 179. III, 134 not. IV, 117. VII, 195. II, 125 not. (ubi perfectiōnem et absolutionem rei indicat.)
- Ἐκατόρη not. ad IV, 35.
- ἐκάς VI, 108 not. ἐκαστέρω et ἐκατέρω IX, 122.
- ἐκαστος III, 150. 158. αὐτὸς ἑκαστος IX, 26 not.
- ἐκαστος c. plural. IX, 59 not.
- ἐκάτερος et ἀμφοτέρως III, 8 not. VI, 57. IX, 16 not.
- Ἐκατόννησοι insulae I, 151.
- ἐκβαίνειν (*accidere*) VII, 209 not.
- ἐκβάλλειν ἔπος VI, 69 not. — ἐκβάλλεσθαι (*exponere*) VI, 101 not. ἐκβάλλειν de vento VI, 44 not.
- Ἐκβάτανα s. Ἀγβάτανα I, 98. III, 64
- ἐκβολαὶ IX, 38 not.
- ἐκβράσσεσθαι VII, 188 not.
- ἐκγίνεσθαι absolute III, 142.
- ἐκδέκεσθαι de successione legitima et hereditaria I, 7 not. II, 166. IV, 41 not.
- ἐκδησαομαι IV, 76 not.
- ἐκδιδάσκεισθαι II, 154 not. VI, 27.
- ἐκδιδόναι (*filiam*) I, 93. 196. II, 47. IV, 145 not. VII, 224.
- ἐκδιδόναι de fluviis III, 9. 115. IV, 85 not. VII, 26. 30.
- ἐκδοριεύεσθαι VIII, 73 not.
- ἐκδοτον ἀγεσθαι VI, 85.
- ἐκεῖ pro ἐκεῖσε VII, 147 not.
- ἐκζέειν IV, 205.
- ἐκθύσασθαι VI, 91 not.
- Ἐκκηβόλος V, 60 not.
- ἐκκαθαίρειν IV, 65 not. *)
- ἐκκηρύττειν III, 148 not.
- ἐκκλητιόμενοι et simil. I, 31 not. VII, 41.
- ἐκκνῶν VII, 239 not.
- ἐκκομίζεσθαι VIII, 31 not.
- ἐκλαμβάνειν IX, 95 not.
- ἐκλείπειν VI, 100. VIII, 50.
- ἐκλέπειν (*excludere ova*) II, 63 not.
- ἐκμανθάνειν et μανθάνειν IV, 117 not.
- ἐκπαγλῆσθαι VII, 181 not. IX, 48.
- ἐκπέμπειν de viro uxorem dimittente I, 59 not.
- ἐκπεραίνεσθαι not. ad VI, 80.
- ἐκπετάννυμι, ἐκπετέαται I, 62. Conf. Kühner Griech. Gramm. I p. 237.
- ἐκπίπτειν III, 138 not. IX, 74 not.
- De sortibus V, 22. de navibus VI, 44 not. VIII, 13.
- ἐκπλαγέντα (τὰ) not. ad VII, 181.
- ἐκπλέειν, ἐκπλώειν II, 91. V, 103. coll. III, 155 not.
- ἐκποιεῖν τι II, 125 not. 136. 175.
- ἐκπολεμοῦν III, 66. IV, 120. T. III p. 815.
- ἐκποτᾶσθαι not. ad III, 155.
- ἐκρηγνύναι VIII, 74 not.
- ἐκσεῖν IV, 64 not.
- ἐκσμᾶν III, 148 not.
- ἐκτείνειν λόγον VII, 50 §. 2 not.
- ἐκτείνειν et ἐκτίνειν VII, 10 §. 7 not.
- ἐκτητο et ἐκέκτητο III, 39 not.

*) Add. de h. l. Platon. Euthyd. pag. 299 E. ibique Winckelmann pag. 119.

- ἐκτοξεύειν I, 214.
ἐκτὸς ἡμερέων γένεσθαι III, 80 not.
ἐκτρέπεσθαι ὁδὸν I, 104 not. IV, 12 not.
ἐκτριβῆναι not. ad VII, 120.
ἐκφραίνειν λόγον II, 115 not. γνώμην V, 36. VI, 3 not. VI, 35. μεζένως II, 49 not. et T. I pag. 930 seq. VI, 135 not.
ἐκφέρειν III, 71 not. VIII, 132. ἐκφάρεσθαι VI, 103. ἐκφάρεσθαι γνώμην V, 36.
ἐκφέρειν ἐς δῆμον V, 79 not. de ventorum vi VII, 188.
ἐκφεύγειν IV, 40 not.
ἐκφόρια (τὰ) terrae proventus IV, 198 not.
ἐκχρᾶν III, 137.
ἐκχωρεῖν III, 129 not.
ἐκὼν ἐπιλήθομαι IV, 43 not. ἐκὼν εἶναι vid. εἶναι.
Ἑλαιοὺς et Ἑλεοὺς VI, 140 not. IX, 116.
ἐλασις VII, 37 not.
ἐλαστρεῖν II, 158 not. VII, 24 not.
ἐλαύνειν II, 124 not. de ferro I, 50. — de muro VI, 137 not. VII, 139 not. ἐλαύνειν ἐς τοσοῦτον V, 50 not. ἐλασθεῖς et ἐλαθεῖς I, 168 not. 173. vid. ἐξελαύνειν.
ἐλευθερον et ἐλευθέριον τὸ VII, 103 not.
Ἑλευσίνιον (τὸ) IX, 27 not.
ἐληλύθε I, 79.
ἐλινύειν I, 67 not. VIII, 71 not.
Ἑλίσυκοι VII, 165.
ἐλκειν I, 50. — προφάσις VI, 86. ἐλκύειν πλίνθους I, 179.
ἐλλάμψεσθαι I, 80. VIII, 74.
Ἑλλάς pro adiect. *) V, 93. IV, 78 not. coll. IV, 108. IV, 110. IX, 16 not. Sed tum plerumque substantivis foeminini generis addi observat Kühner Griech. Gramm. I §. 318 pag. 365.
ἐλλεσχα I, 153 not.
Ἑλληνικά et βαρβαρικά oppon. III, 115.
Ἑλλημιος Ζεὺς IX, 7 §. 1.
ἔλος I, 191 not. IV, 53. ἔλεα s. τὰ ἐν ἔλεσι de Aegypto inferiori II, 92 not. 94 not. 137 not. 140 not. 151. ἔλεσι et Ἑλλησι confus. II, 94 not.
ἐλπίζειν (putare) I, 77 not. III, 130. 151. coll. 119. VIII, 12. — (timere) VI, 109 not. IX, 113.
ἐλπομαι (puto) II, 11 not. II, 43. 120.
ἐλυτρον I, 185 not. IV, 173 (recc-
ptaculum aquarum).
ἐμβάδες I, 195 not.
ἐμβολον et ἐμβολος IV, 53 not.
ἐμέο et ἐμεῦ III, 34 not.
ἐμεωντοῦ et ἐωντοῦ VII, 28 not.
ἐμμέλεια VI, 129 not.
ἐμοὶ et μοι II, 77 not.
ἐμὸν (τὸ) IV, 126 not. I, 108 not.
ἐμπακτοῦν II, 96 not.
ἐμπαλάσσεσθαι VII, 85 not.
ἐμπαλιν (τὰ) VII, 58 not.
ἐμπεδῆσαι IV, 69 not.
ἐμπεδορκεῖν IV, 201 not.
ἐμπεφύκασι et ἐμπεφύασι II, 1 not. VI, 91 not.
ἐμπηρος I, 167.
ἐμπιπλέει VII, 39 not.
ἐμπίπτειν VIII, 38. ἐμπίπτειν et ἐσπίπτειν VII, 43 not.
ἐμπιπρᾶς VIII, 109.
ἐμποδίζειν IV, 69 not.
ἐμποδῶν IV, 118 not. I, 80 not.
ἐμπορπεῖσθαι VII, 67.
ἐμπρέπειν VII, 67 not.
ἐμπρήθειν; ἐμπρήσεται et ἐμπε-
πρήσεται VI, 9 not.
ἐμφορεῖσθαι I, 55 not.
ἐμφῶναι III, 109 not. ἐμπεφύκα et ἐμπεφύκα confus. II, 156 not.
ἐμφυτος μαντικῇ IX, 94 not.
ἐν, eius usus, ubi ἐς expectabas II, 56 not. coll. V, 122.
ἐν (ad) II, 159 not. 163 not. 171. III, 10. 45. V, 59 not. coll. 82. — VI, 74. coll. VII, 178.
ἐν verbis ligandi, vincendi addit. I, 66 not. I, 86. III, 23. V, 77. VI, 75.
ἐν ποσὶ II, 76. III, 79 not.
ἐν περιτροπῇ II, 168 not. ἐν τῷ πόρῳ VIII, 76 not.

*) Add. G. Herm. ad Iphig. Taur. 339.

- ἐν μέρει (per vices) I, 26 not. V, 70 VII, 212 not.
 ἐν. Θήβησι I, 52. coll. V, 59. ἐν Πέροσσι VIII, 100.
 ἐν λόγῳ, μέρει, etc. εἶναι III, 120 not.
 ἐν ἀνδρῶν λόγῳ εἶναι III, 120 not. IX, 69.
 ἐν ὀλίγοις μέγας IV, 52 not. IX, 41.
 ἐν αἰνῇ εἶναι III, 74. ἐν ὅπλοις etc. vid. εἶναι.
 ἐν λόγῳ ἔχειν, ἀγειν etc. II, 141 not.
 ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθαι τι I, 118 not. III, 154.
 ἐν χρόνῳ V, 9.
 ἐν ᾧ IV, 124. I, 164 not.
 ἐν ἡμετέρον I, 35 not. coll. I, 92. (ubi genitiv. seq.)
 ἐν δὲ I, 18 not. VIII, 113 not.
 ἐν δὲ καὶ II, 176. VI, 86.
 ἐν δὲ δὴ καὶ I, 185. II, 43. 79. III, 15. 38 not. 39. VII, 238 not. III, 125. (ubi τε antecedit)
 ἐν in verbb. compos. (ἐμμάχεσθαι, ἐνστρατοπεδεύεσθαι etc.) II, 178 not. V, 23 not. VII, 59 not. IX, 7 §. 2 not.
 ἐν πρὸς ἐν IV, 50 not
 ἐνάγειν IV, 79. V, 49. VII, 160.
 ἐναγίζειν (cf. καταγίζειν) I, 167 not. II, 44 not.
 ἐναλλάξ III, 40. VI, 52.
 ἐναμμένος VII, 69.
 ἐναντιωθῆναι et ἀντιωθῆναι VII, 10 §. 3 not. VII, 168 not.
 ἐναπιέναι. ἐναπῆκε I, 214 not.
 ἐναποδείκνυσθαι IX, 58 not.
 ἐναργῆς de somnio V, 55 not.
 ἐνάρετος (ἀνδρόγυννοι) I, 105 not. IV, 67 not.
 ἐναύειν πῦρ VII, 231 not.
 ἐνδεῖν (ἀναγκαίῃ etc.) I, 11 not. IX, 16 not.
 ἐνδεμενός et ἐνδεδυμένος confus. IV, 33 not.
 ἐνδεικνυσθαι III, 128 not. VIII, 141.
 ἐνδέκεσθαι λόγους VII, 236 not. VIII, 77 not. ταλαιπωρίας VI, 11 not.
 ἐνδιδόναι I, 6. III, 117. — οὐδὲν μαλακὸν ἐνδιδόναι III, 105 not.
 ἐνδον μένειν mulierum est. not. ad IV 114.
 ἐνδύειν et ἐνδύεσθαι (arma induere) VII, 218 not. ἐνδυνέουσι III, 98. (pro ἐνδύνουσι. Vid. Kühner. Griech. Grammat. I §. 182 pag. 184.)
 ἐνεκα et εἵνεκα I, 115 not. II, 62 not.
 ἐνεργάζεσθαι I, 93 not.
 ἐνεργὸς VIII, 26.
 ἐνεργεῖ I, 91.
 ἐνράπτω II, 146.
 ἐνέστακται ἡμερος IX, 3 not.
 ἐνεστεῶς I, 120 not.
 ἐνέχειν χόλον etc. VIII, 27 coll. I, 118. ἐνείχετο et ἐνείχε I, 118 not.
 ἐνέχεσθαι τι I, 190 not. VIII, 52 not.
 ἐνέχεσθαι ἐν τῷ ἀγεῖ VI, 56 not.
 ἐνέωρα I, 123 not.
 ἐνηρητήρια II, 133 not.
 ἐνθαῦτα (huc) IX, 115.
 ἐνθεάζειν I, 63 not.
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν IV, 71 not. VII, 36.
 ἐνθύμιον II, 175 not. VIII, 54.
 ἐνι pro ἐνεστι V, 31.
 ἐνιδρύσασθαι χώρους confus. cum χωρίοις II, 178 not.
 Ἐνιήνες et Αἰνιήνες VII, 132 not.
 ἐνιοι τῶν ποταμῶν non οἱ ποταμοὶ ἐνιοι VII, 187 not.
 ἐνίστασθαι ἔς τι III, 67 not. VI, 59.
 ἐννοεῖν, unde ἐνένωτο IX, 53 not. ἐννώσας I, 68. 86. III, 6 not. VII, 206.
 ἐνοπλοι et ἐν ὅπλοις I, 13 not.
 ἐνορεῖν III, 53 not. V, 36 not. ἐνορῶ I, 89
 ἐνορχαί, ἐνόρχιες VI, 32 not. VIII, 105.
 ἐνοκήπτειν I, 105 not. IV, 79. VIII, 39. (Held. ad Plut. Aemil. 27 p. 255.)
 ἐντάμνειν γράμματα VIII, 22 not.
 ἐντεταμένος VIII, 117. ἐντεταμένως VII, 53 not. IV, 11.
 ἔντομα de victimis II, 119 not.
 ἔντονος IV, 11.
 ἐντὸς IV, 46 not. V, 102 not.
 ἐντὸς ἡμεωντοῦ VII, 47 not.
 ἐντὸς et ἐκτὸς III, 16 not.
 ἐντυγχάνοντες (οἱ) I, 134.
 ἐντυχεῖν cum genit. IV, 140 not.

ἐνύδριες II, 71 not. IV, 109 not.
(Add. Iacobs ad Aelian. N. A. XI, 37.)

ἐνωμοτία I, 65.

ἐξ vid. ἐκ.

ἐξαγειν τὸν Ἰανχον VIII, 65 not.

ἐξαγορεύειν II, 170 not. coll. III, 71. IX, 47.

ἐξαιρεῖν ὕψος IX, 79.

ἐξαιρεῖν I, 36 not. ἐξηρημένος locus I, 148 not.

ἐξαιρεῖσθαι III, 6 not.

ἐξαίρεσις II, 40 not.

ἐξαίρετα V, 45 not.

ἐξαλείφειν VII, 220.

ἐξαμβλώσας et ἐξέπλωσας confus. III, 155 not.

ἐξαμπαῖος IV, 52 not.

ἐξανάγειν VII, 194 not. VIII, 84.

ἐξανακρούεσθαι VI, 115 not.

ἐξανδράζωνος II, 64 not.

ἐξανιστάναι IX, 106 not.

ἐξανύειν VI, 139 not.

ἐξαπλήσιος IV, 81.

ἐξαργυρίζειν et ἐξαργυροῦν VI, 86 §. 1 not.

ἐξαριθμεῖν VII, 81 not.

ἐξαργυρεῖν VII, 147 not.

ἐξέδρα not. ad VII, 44.

ἐξέλασις VI, 88 not. VII, 37.

ἐξελάννειν de ferro I, 50. 68. VII, 84. ἐξελασθεῖς et ἐξελαθεῖς I, 168. 173. III, 46. 54. IV, 146 not. V, 92 § 7 not. VII, 165 coll. VI, 137. ἐξελαῶντες et ἐξελοῦντες III, 59 not.

ἐξεο V, 39 not.

ἐξέον VII, 230 not.

ἐξεργάζεσθαι II, 179. III, 31 not. 52 not. IV, 134 not. coll. V, 19 not.

ἐξέρομαι VII, 96 not. — VII, 139 not.

ἐξέσις dimissio uxoris V, 39 not.

ἐξετάζειν III, 62 not.

ἐξευρίσκειν (i. q. γινῶναι) VII, 215. I, 53. *)

ἐξηγεῖσθαι II, 49. V, 23. 31.

ἐξηγηταὶ I, 78 not. III, 31 not. coll. V, 31.

ἐξήκειν de temporis spatio expleto VI, 69 not. VI, 80 not.

ἐξήλυσιν V, 101.

ἐξέναι sc. ὕδωρ I, 6 not. — ἐξ-ῆκε (emisit) III, 146 not. ubi etiam de ἐσῆκε. — ἐξίει et ἐξιεῖ I, 6 not. I, 180. 191. II, 17. VI, 20 not. VII, 124. Vid. ἀπίει, ἀνίει, κατίει, μετίει.

ἐξικνεῖσθαι II, 29. III, 9 not. IV, 10. 139 not. 192. (Iacobs ad Aelian. N. A. XVI, 23.)

ἐξίτηλος Prooem. V, 39 not.

ἐξογκοῦν VI, 125 not.

ἐξοδία VI, 56 not.

ἐξοικοδομεῖν II, 176. V, 62 not.

ἐξοκέλλειν VII, 182.

ἐξορκοῦν, ἐξορκίζειν IV, 154. III, 133 not. VI, 74 not.

ἐξορχεῖσθαι III, 151. VI, 129 not.

ἐξω abundanter additum verbis cum ἐκ s. ἀπὸ compositis III, 16 not. V, 103 not. IX, 10. ἐξω Ἡρακλήων στηλέων IV, 8 not.

ἐξώλης VII, 9 §. 2.

ἐόργε I, 127. III, 127 not.

ἐπαγγέλλεσθαι IV, 119 not. VI, 9 not. (edicere) VII, 1.

ἐπάγειν I, 63 not.

ἐπάγεσθαι s. εἰσάγεσθαι III, 70 not.

ἐπαγορεύειν et ἐπηγορεύειν I, 90.

ἐπαγωγότατα (τὰ) III, 53.

ἐπαίρειν (ἐπάρας) I, 87 not. I, 90. VII, 10 §. 7 not. ἐπαρθέντες V, 91 not. VI, 132 not.

ἐπάσιςτος II, 119 not. III, 15 not. VI, 74 not. VII, 146. VIII, 128 not.

ἐπαισχύνεσθαι IX, 85.

ἐπαίω III, 29. (Add. Iacobs ad Aelian N. A. I, 5 pag. 9.)

ἐπακτος VII, 102 not.

ἐπαλλαγή γάμων I, 74 not.

ἐπαλλιλόγησε et ἐπανηλόγησε I, 90.

ἐπαλλιλόγητο I, 118 not.

ἐπαμύσασθαι γῆν VIII, 24 not.

ἐπαναπλεῖν s. ἐπαναπλώειν I, 212 not.

ἐπανατέλλειν VII, 54 not. VII, 223.

*) Ibi Negris citat Euripid. Rhés. 850. Troad. 766. Andr. 271. Suppl. 1131. Bacch. 480. Ion. 331. Sophocl. Oed. Tyr. 304. Trachin. 1180.

ἐπάνειμι VII, 138 not.
 ἐπανιστέατο IV, 80 not. IV, 166.
 ἐπάξιος II, 79 not. VII, 96. (Wesseling. Diss. Herod. XI pag. 194.)
 ἐπάπτεσθαι· παῖδες εἶδος ἐπαμμένοι I, 199. VIII, 105 not.
 ἐπασκεῖν not. ad III, 125. IX, 105.
 ἐπαύρεσθαι VII, 180 not.
 ἐπαύρεσις VII, 158.
 ἐπεῖ (usus) VIII, 32 not. ἐπεῖ τε I, 119 not. II, 32. ἐπεῖ τε καὶ I, 75. (Hartung I p. 129.) ἐπεῖ τε δὲ V, 18 not. ἐπεῖ τε et ἐπειτα IX, 93. ἐπεῖ pro ἐξ οὗ (sc. χρόνον) VII, 8 §. 1 not. — ἐπεὶ γε δὴ III, 9. (Vid. Hartung. Lehre d. Part. I pag. 407.)
 ἐπείγεσθαι (structura) VIII, 68 §. 2. VIII, 126.
 ἐπειδὴ δὲ et ἐπεὶ δὴ VIII, 69 not.
 ἐπεικάζειν (cf. ἀπεικάζειν) IX, 32 not.
 ἐπεῖναι de numero VII, 170 not.
 ἐπεινυσθαι IV, 64 not.
 ἐπειρώτεον et ἐπηρώτων I, 47 not.
 ἐπελαύνειν (ὄρκους) I, 146 not. — (naves) VIII, 183 not.
 ἐπέρχεσθαι II, 19—97. IV, 46 not. coll. VII, 148 not. et V, 97 not. — de nocte ingruente IV, 134 not. impersonalit. cum dat. et accus. I, 30 not. VI, 107. VII, 45 not. — ἐπέρχεσθαι confus. cum ἀπέρχεσθαι VII, 142 not. confus. cum ἐσέρχεσθαι VII, 148 coll. VII, 46. I, 30.
 ἐπέτεος et ἐπέτειος III, 89. V, 49 not.
 ἐπέτρειψε et ἐπέτραψε IV, 202 not.
 ἐπέχειν VIII, 32 not. VI, 96 not. (animo volvere) — absolute: II, 96 not. — ἐπὶ τινι I, 80 not. I, 153 not. ἐπὶ τινα IX, 59. ἐπισχὼν χρόνον IX, 49.
 ἐπέχρησε VII, 196 not.
 ἐπηβᾶν VI, 83 not.
 ἐπηβολος VIII, 111 not.
 ἐπηλυσ VIII, 73 not. T. III pag. 814. Add. de forma ἐπήλυδα Kühner. Griech. Grammat. I pag. 364.
 ἐπηρεάζειν VI, 9 not.
 ἐπὶ cum genit. (auf) II, 35. III, 86. VII, 23. — versus: II, 119 not. — de tempore IV, 148. I, 5 not.

(ubi ἐπ' ἐμοῦ i. e. mea actate) — post verba appellandi I, 14 not. 94. II, 57. IV, 45. 148. 149. 184. V, 65. 68. VI, 47. VII, 58. 61. 74. 83. 178. ἐπ' ἐωυτῆς etc. εἶναι (seorsum esse, situm esse) et simil. I, 142 not. I, 143. 202 not. II, 2. III, 71. IV, 114 not. V, 98. VII, 10 §. 1. IX, 17 not. IX, 38 not. VIII, 32 not. II, 178 not. ἐπὶ προφάσιος VII, 150. — ἐπὶ ὄρκον IX, 11. ἐπὶ δακτύλων VI, 63. ἐπ' ἵππου III, 86 not. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11 not. T. III p. 817. ἐπ' αὐτοῦ, αὐτῶ et αὐτὸν IV, 87 not. coll. V, 12 not.
 ἐπὶ cum dativo VII, 61 not. I, 24 not. (ubi ad) II, 120. IV, 18 not. — adversus, contra: I, 60 not. IV, 80 not. IV, 154 not. coll. 160. VI, 49. VII, 132 not. IX, 17. — post: I, 170 not. II, 22 not. IV, 154. in honorem alicuius: VII, 225 not. ἐπ' ᾧ τε I, 22 not. coll. I, 141. IV, 145. III, 48. 83. V, 65. VI, 75. VII, 153. ἐπὶ δηλήσει I, 41. IV, 112. (coll. I, 59 not. et VI, 67.) I, 60 not. coll. I, 66 not. ἐπὶ γέλωτι IX, 82. ἐπὶ λύμῃ II, 121 §. 4 not. III, 14 not. et T. II p. 673. ἐπὶ διακειμένοις IX, 26 not. ἐπὶ ῥητοῖσι V, 57 not. ἐπὶ τοῖς κατεστρωμένοις I, 59 not. coll. IV, 163 not. ἐπὶ θυμῷ III, 104. (Add. Blomfield Gloss. ad Aeschyl. Pers. 237.) ἐπὶ τύχῃσι, χρήσῃσι I, 119 not. ἐπὶ βασιλῇῃ II, 162 not. ἐπὶ μισθῷ I, 160. V, 65. ἐπὶ κόσῳ χρήματι et simil. III, 38. V, 6 not. 25. ἐπὶ λόγῳ VIII, 5 not. ἐπ' ἐξεργασμένοις (re confecta) IV, 164 not. IX, 77 not. coll. VII, 19. ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη IV, 112 not. VII, 187. ἐπ' ἡμέρῃ et ἡμέρην V, 53 not. τεταγμένος ἐπὶ τούτῳ et τοῦτο II, 38 not. VII, 169 not. Sic ἐπὶ τούτῳ et τοῦτο III, 59. ἐπὶ θανάτῳ et ἐπὶ θάνατον III, 14 not. ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ IX, 7 §. 1 not.
 ἐπὶ cum accusativo: per: I, 7 not. I, 106 not. 166 not. II, 19 not. II, 29. 154. 157. 175. 181. III, 30. (coll. V, 9.) V, 28. — ad I,

- 37 not. I, 84 coll. I, 193. II, 165.
ἐπὶ c. acc. post ἔξεσθαι II, 55. *ἐπι*
τι (ad aliquid arcessendum s. pe-
tendum) VII, 193 not. Hinc *ἐφ'*
ὑδωρ III, 14. V, 12 not. VI, 137.
VII, 193. IX, 51 not. *ἐπὶ* c. ac-
cus. incert. IX, 95 not. *ἐπὶ κέρας*
VI, 12 not. *ἐπὶ οὐτῷ νῆας* VII,
188. *ἐπὶ τάξιαις* VI, 111 not. *ἐπὶ*
κεφαλῇν III, 35 not. *ἐπὶ τὰ μα-*
κρότερα, μακρότατα et simil. I,
50. I, 171 not. II, 29. 34. IV, 16.
T. II p. 677. *ἐπὶ τοσοῦτον* IV,
45. VII, 11. *τὸ ἐπὶ πᾶν* VIII, 60
§. 3 not. *ἐπὶ πολλὸν (diu)* II,
119 not. *ἐπὶ πλέον* II, 171 not.
V, 51. VI, 42 not. (Add. Usteri ad
Plutarch. Consol. ad Apollon. pag.
92.) *ἐπὶ μᾶλλον* (confus. cum *ἐτι*
μᾶλλον) I, 94 not. III, 104 not.
IV, 135. *) *ἐπὶ τὰ ἔτερα* II, 63
not. *ἐπ' ἀμφοτέρω* VII, 139. VIII,
22 not. IX, 97. *ἐπὶ δεξιᾷ, ἐπ' ἀ-*
ριστερᾷ (Jacobs ad Aelian. N.
A. VI, 59 pag. 240.) VI, 33 not.
I, 51 not. II, 36 not. IV, 42. V,
74 *ἐπ' ἀριστερᾷ et ἐπαριστερᾷ*
II, 93 not. *τὰ ἐπ' ἀριστερᾷ et τὰ*
ἐπὶ θάτερα IV, 157 not. IV, 191.
VI, 33. *ἐπ' ἑκατοστᾷ* IV, 198 not.
ἐπὶ et ὑπὸ confus. IV, 18. 53 not.
VIII, 32 not.
ἐπὶ δὲ (post) VIII, 93 not. IV, 59
not. praecedente *πρῶτον μὲν* VII,
219 not.
ἐπὶ in verbis compos. I, 45 not.
(*praeterea, insuper*) II, 3 not.
(*post*) IV, 160. 179.
ἐπιβαίνειν cum genitiv. I, 84. III,
54 not. IV, 125. (coll. VIII, 118.)
IX, 70. Conf. Frommel. in Creu-
zeri Melett. III, pag. 158.
ἐπιβάλλειν II, 179. **) VI, 92 not.
τὸ ἐπιβάλλον II, 179 not. IV, 115.
- ἐπιβασίς* VI, 61 not.
ἐπιβάται et ἐπιβατεύειν de militi-
bus classariis IV, 145 not. VI,
95 not. 184. *ἐπιβατεύειν τοῦ ὀ-*
νόματος τινὸς III, 63 not. VI, 65
not. IX, 95.
ἐπιβοᾶν, ἐπιβοᾶσθαι V, 1 not. *ἐπι-*
βῶσαι etc. I, 10. 87. vid. *βῶσαι*
et cf. Bergk. ad Anacreont. Re-
liqq. p. 181.
ἐπιβουλεύειν I, 24. (cf. Strange in
Iahnii Annal. Supplem. III, 1
pag. 23.)
ἐπιγινεσθαι V, 85 not. *ἐπιγινόμε-*
νος (superveniens) VII, 34.
ἐπίγρητος II, 76 not.
ἐπιδραμεῖν V, 20 not.
ἐπιδεικνύναι, ἐπιδέξις Prooem. et
II, 46.
ἐπίδοξα (τὰ) I, 89. IV, 11 not. VI,
12 not.
ἐπιδραμεῖν III, 135. (de hostili in-
cursione) VIII, 23 not.
ἐπιέναι (immittere) III, 85 not. V,
63 not. coll. IX, 49. intrans. VII,
157 not. VII, 177. *ἐπιέναι* con-
fus. cum *ὑπιέναι* VII, 162.
ἐπιέννυμι· χαλκὸν δ' ἐπίεσται I,
47 not. ***)
ἐπιζέειν VII, 13.
ἐπιζητεῖν III, 36.
ἐπιζωννύναι et ὑποζωννύναι II, 85
not. *ἐπιζῶω* unde *ἐπέζωσε* I, 120,
ubi vid. not.
ἐπιθεσπίσαι τῷ τρίποδι IV, 179 not.
ἐπικαλεῖσθαι V, 1 not. V, 92 §. 7.
ἐπικάρσαι (νῆες) VII, 36 not.
ἐπικατασφράζειν I, 45 not.
ἐπικαντος VII, 71 not.
ἐπικεῖσθαι (instare) VIII, 84 coll.
IX, 22. *τινὶ* VI, 49. *impetum fa-*
cere VI, 78 not.
ἐπικηρηνεύεσθαι I, 69 not. IV, 80
not. VI, 97.

*) Add. Hess. ad Somn. Scipion. XVII, (IV) §. 17 pag. 83. et Engelhardt ad Platonis Euthyphr. cp. 13. Sic *ἐπὶ μάλιστα* apud Themistium p. 65, 14 ed. Dindorf ubi vid.

**) Ibi Hoeger (Actt. phill. Monacc. III, 4 p. 487) rescribi vult *ἐπέλαβε* pro *ἐπέβαλε* s. *ἐπίβαλλε*.

***) Ibi *ἐπίεσται* retracto accentu scribi vult Grashof in Schulzeit. 1832 nr. 120 pag. 964., cum *ἐπίεσται* sit futurum verbi *ἐπιμι*. Add. ibid. nr. 122 pag. 977.

- ἐπικηρύττειν VII, 213 not.
ἐπικίδνατε θυμόν VII, 140 not. T.
III p. 826.
ἐπίκλησιν I, 114 not.
ἐπικλητοὶ i. q. σύμμαχοι V, 75 not.
ἐπικνέομαι; ἐπικνέεται καταγράφων III, 108. τὸν Ἑλλήσποντον ἐπικέσθαι μάστιγι etc. VII, 35 not.
ἐπικοιμάσθαι de incubatione IV, 172 not.
ἐπίκονα et ἐπὶ κοινὰ I, 216 not. et IV, 172.
ἐπίκουροι (mercenarii) III, 4 not. III, 45 not. VI, 39.
ἐπικρατέειν (insuper imperare) II, I coll. VI, 138 not. et IX, 34. (ἐπορέγεσθαι)
ἐπικρατέειν et ἀποκρατέειν confus. IV, 50.
ἐπικρατέειν IV, 149 not. V, 36.
ἐπικνύσκεσθαι III, 107 not.
ἐπιλαμβάνειν II, 87 not. coll. VI, 27. VIII, 115. ἐπιλαμβάνεσθαι τινος V, 23 not. — (occasionem arripere) III, 36 not.
ἐπιλάμπειν de vere VI, 118 not. III, 135 not. VII, 13. VIII, 130.
ἐπιλαμπτος III, 69 not.
ἐπιλεαίνειν VII, 9 §. 3 not.
ἐπιλέγειν V, 70.
ἐπιλέγεσθαι secum reputare I, 78. 86. II, 120. III, 65. V, 30 not. V, 80. VI, 9 not. VII, 47. 236. legere III, 41. II, 125. disceptare V, 80 not. eligere VIII, 22 not.
ἐπιλείπειν (usus) II, 25 not. III, 25 not. IV, 152 not. VII, 43 not. 58. — (deficere) II, 174 not. VII, 21. — ἐπέλιπε et ἀπέλιπε confus. VII, 42.
ἐπιλοιπος VI, 33. IX, 15. 91. (add. Strange in Iahn. Annall. Supplem. II, 1 p. 15.)
ἐπιμαρτύρεσθαι V, 92 §. 7.
ἐπίμαχος IX, 21. coll. VI, 133 not.
ἐπιμελής III, 40 not. V, 12 not.
ἐπιμέμψεσθαι τι VI, 124. VII, 169 not.
ἐπιμετρεῖσθαι III, 91.
ἐπιμήνια ἐπιτελεῖν VIII, 41 not.
ἐπιμίξιη I, 67 not.
ἐπιμίσγεσθαι I, 185 not. II, 104. 151. 154.
ἐπινέμεσθαι V, 101.
ἐπινέφελος VII, 37.
ἐπιπίπτειν — ἐπεπτώκες VIII, 38 not.
ἐπιπλέατο T. II p. 675.
ἐπιπλήσσω III, 142 not.
ἐπίπλοα s. ἐπιπλα I, 94 not. VI, 23. I, 164. III, 135. VII, 119. *)
ἐπιπλός II, 116 not. coll. VII, 45 not.
ἐπιρῶειν IX, 38.
ἐπιρῶθεῖν et ἐπιρῶθος I, 67 not.
ἐπισάττειν III, 9 not.
ἐπίσημον navis VIII, 88 not. IX, 74.
ἐπισιτίζεσθαι VII, 176 not.
ἐπισιγήπειν IV, 33 not. III, 73 not. VII, 158.
ἐπίσκοπα, ἐπισκοπεῖν III, 35 not.
ἐπισκυνθίζειν VI, 84 not.
ἐπισπάσασθαι κέρδος III, 72. (Add. Blomfield Glossar. ad Aeschyl. Pers. 483.)
ἐπισπαστήρ VI, 91 not.
ἐπισπένδειν IV, 60 not.
ἐπισπόμενος confus. cum ἐπισπώμενος I, 91 not. III, 14 not. 132. VI, 85 not. VII, 225.
ἐπιστάναι, ἐπιστάν VII, 17 not.
ἐπίστασθαι existimare V, 74 not. T. III p. 828. τὸ ἐπιστάμενον IV, 2 not. εὐ ἐπισταμένοισι VII, 8 §. 2. ἡπιστέατο VIII, 5 not. VIII, 35 not.
ἐπιστέλλειν III, 42.
ἐπίστια V, 72 not.
ἐπίστιος I, 35 not. Ζεὺς ἐπίστιος I, 44. (Cf. Bergk. ad Anacreont. Reliqq. pag. 223 seq.)
ἐπιστολῇ IV, 10 not. VI, 50 not.
ἐπιστράτευσις III, 4 not.
ἐπιστρεφέεσθαι III, 156 not. ἐπεστραμμένοι λόγοι VII, 160 not. VIII, 62 not.
ἐπιστρεφέως I, 30 not.

*) Exponit Fäsi Anmerkk. zu Passow's Wörterb. pag. 24. τὰ ἐξ ἐπιπολῆς σιεύη, ἡ ἐπιπόλαιος κτήσις, bewegliche Habe, besonders Hausgeräthe.

- ἐπιτάρροθος I, 67 not.
 ἐπιτάσσειν (pone, post collocare) VII, 40 not. ἐπιτάξαι ἔργεσθαι VII, 197.
 ἐπιτείχῃεν VI, 36 not.
 ἐπιτελέα ποιεῖν I, 117. III, 16 not. III, 125. IV, 15 not.
 ἐπιτελεῖν (sacra) I, 167 not. II, 37. 63. III, 8. IV, 76. 79. IV, 185.
 ἐπίτεξ I, 108 not.
 ἐπιτήδεος ἡώρος ἐμύχεσθαι IX, 2. IX, 7 §. 2. τὰ ἐπιτήδεα II, 174 not. ἐπιτήδες VII, 168 not. VIII, 141 not. ἐπιτηδέως, ἐπιτηδεώτα I, 110 not. II, 133 not.
 ἐπιτηδεύειν confus. cum ἐπιτελέειν IV, 186 not.
 ἐπιτήκειν τὸν κηρὸν VII, 239.
 ἐπιτιθεῖναι ἐς Αἴγυπτον III, 43 not. V, 95 not. (solvere) IX, 120 not. ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι III, 76 not.
 ἐπιτιμᾶν et ἀνατιμᾶν (annonam incendere) IX, 33 not. — ἐπιτιμᾶν honorare VI, 39 not *)
 ἐπίτιμος VII, 231 not.
 ἐπιτραφέντες II, 121 §. 1.
 ἐπιτραφθέντες I, 7 not. coll. II, 121 §. 1.
 ἐπιτρέπειν IX, 10 not. I, 7. ἐπιτρέπεσθαι I, 123 not.
 ἐπιτρέχειν III, 135 not. Vid. ἐπιδραμεῖν.
 ἐπιτροπαίη ἀρχή III, 142 not.
 ἐπιτροπεύειν VIII, 127. VII, 62 not.
 ἐπίτροπος VII, 160. 62 not. III, 27 coll. III, 6. 27 (de vicomagistris).
 ἐπιτυχόντες (οἱ) (viles) II, 2 not.
 ἐπιφανεῖς (ἄνδρες) VIII, 125 not.
 ἐπιφέρειν VII, 231. VIII, 19 not. VI, 112. IV, 164 not. (exprobrare) I, 26 not. I, 68 not. I, 131. 138. τὰ ἐπιφερόμενα III, 16 not.
 ἐπιφημίζεσθαι III, 124 not.
 ἐπιφθορεῖν IX, 79.
 ἐπιφοιτᾶν IX, 28 not.
 ἐπιφορήματα I, 133 not.
 ἐπιφράζεσθαι I, 85. IV, 200 not. T. II pag. 678. V, 9. VI, 61 not.
 ἐπίχαλκος IV, 200 not.
 ἐπιχειρεῖν πάντα et πᾶσι V, 46 not.
 ἐπίχολος IV, 58 not.
 ἐπιψηφίζειν VIII, 61 not.
 ἐπόδια IV, 203.
 ἐποιμίζειν I, 94 not.
 ἐποκέλλειν VI, 16 not.
 ἐποποιὸς VII, 161 not.
 ἐπορᾶν III, 53.
 ἐπορμεῖν VIII, 81.
 ἐπωνυμία i. q. ὄνομα I, 14 not. I, 94. II, 4. 42. IV, 45 not. V, 65 not. V, 66. 68. 92 §. 5. VII, 74 not. 178.
 ἐπώνυμος et ἐπωνύμιος IV, 184 not. II, 112 not. VII, 11.
 ἐργάζεσθαι VIII, 79 coll. I, 24 not. I, 66 not. ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργαστήριον I, 93 not.
 ἔργειν II, 18.
 ἔργματα V, 77 not.
 ἔργον I, 17. 97 not. — de opere rustico I, 36. (ubi Negrus interpretatur ἄγρους) 66. II, 129 coll. I, 97. ἔργον συντυχὸν I, 51. τὰ ἔργα et τὰ γενόμενα diff. Prooem. ἔργα λόγον μέζω II, 35 not. ἔργα χειρῶν καὶ λήματος V, 72. ἔργον de pugna VIII, 22 not.
 ἐρεῖκειν (scindere) III, 66 not.
 ἐρευνθῆδανον IV, 189 not.
 ἐρημος et ἐρήμος I, 117 not. IV, 17 not. IV, 185 not.
 ἐρίζειν V, 49 not.
 ἐρικυδής VII, 220.
 Ἐρινὺς et Ἐριννὺς IV, 149 not.
 ἔρκος (septum) VI, 134 not. (rete) VII, 85 not.
 ἔρμα VII, 183 not. (Add. Bergk ad Anacreont. Reliqq. p. 145.)
 Ἐρξίλης Darii nomen Graecum VI, 98 not.
 ἐρῶντῶ not. ad II, 117.

*) De hoc loco cf. etiam Wesseling. Diss. Herod. XI p. 189. (ubi pro δηλαδὴ ἐπιτιμῶν coniecit δηλαδὴ ἐπιτύμβον videlicet iamiam contumulantium. Sed libris invitis nihil mutari vult) IV, 43 not. ubi Fäsi (Berichtigg. u. Zusätze zu Passow's Wörterb. Zürich 1834. p. 15.) simpliciter esse vult ἐπιτιμᾶν zu erkennen, zu schätzen.

Ἐρυθραὶ et Ἐρύθραι I, 142 not. coll. IX, 15. 19.

ἐρυθρὴ θάλασσα I, 1 not. I, 180 not. II, 102. III, 30. Vid. *Mare rubrum*.

ἐρχεσθαι (de muliere) II, 115 not. VI, 68 not.

ἐρχεσθαι i. q. ἐξέρχεσθαι I, 120 not.

ἐρχεσθαι ἐς λόγους III, 4 not.

ἐρχεσθαι ἐς τοῦτο κακότητος II, 126.

ἐρχεσθαι διὰ τινός VIII, 77 not. ἐλθεῖν et ἐσελθεῖν VI, 68 not.

ἦλθε et ἦκε IX, 14 not.

ἐρχομαι ἐρέων et simil. I, 5 not. I, 194. II, 35. 40. 71. II, 99. III, 80. IV, 99. VI, 109.

ἐς usus II, 54 not. II, 127 not. II, 155. VIII, 40. 50.

ἐς πάντας VIII, 26 not. ἐς μέσον IV, 97 not. (Add. Winckelmann ad Platon. *Euthyd.* pag. 91.)

ἐς τέλος (*tandem*) III, 40 not.

ἐς καιρὸν IV, 139 not. IX, 87.

ἐς τὸ παρεόν (*nunc*) VII, 29 not.

ἐς χρόνον III, 72 not. IX, 89.

ἐς τὸ δέον I, 32 not. I, 119 not. I, 186. II, 173. VI, 89. 90. VII, 144.

ἐς ἐμὲ II, 181.

ἐς τοσοῦτο VI, 134 not. VIII, 107.

ἐς τοσόνδε VII, 99 not.

ἐς τὰ μέγιστα VIII, 111 not. ἐς τὰ πρῶτα IX, 16 not. ἐς τὰ μάλιστα II, 73 not. VI, 65 not.

ἐς τὰ δεξιὰ IV, 42 not. ἐς δεξιὴν IV, 55 not.

ἐς τὸν ἀριθμὸν VII, 205 not.

ἐς τοὺς I, 86. (Iacobs ad Aelian. N. A. II, 1.)

ἐς μακρὴν II, 121 §. 1. V, 108.

ἐς ζώνας, ἐς ὑποδήματα II, 98 not.

ἐς φόρου ἀπαγωγὴν II, 182 not. coll. III, 97.

ἐς φαινόμενον κακὸν II, 161 not. coll. IV, 81.

ἐς (*quod attinet ad*) I, 85. 111. V, 67 not.

ἐς τι παρεῖναι s. εἶναι I, 21 not.

ἐς γόνυ βάλλειν etc. Vid. γόνυ.

ἐς νεῖκος φέρειν VI, 42 not.

ἐς λιβύην περηθῆναι II, 56.

ἐς ὄψιν φαίνεσθαι III, 63.

ἐς ἄγγος σφάζειν et simil. IV, 62

not. (Cf. Apitz. ad Sophocl. *Trachin.* Adverss. pag. 128.) V, 9 not. VII, 113 not.

ἐς post ἀνακρεμαννύναι et simil. V, 77 not.

ἐς post ποιεῖν I, 41 coll. 85. III, 49. 152. V, 103 not.

ἐς iunctum verbo ἴζεσθαι et simil. I, 14 not. I, 199. III, 14. 61. 80. 140. V, 12 not. V, 25 not. VII, 15. VIII, 60 §. 1. VIII, 71 not. coll. IV, 145. (ubi ἐπὶ pro ἐς.)

ἐς ὃ (*donec*) I, 115 not. I, 202. II, 118 not. II, 157. III, 48 not. IV, 12 not. IV, 56. 71. 105. 122. VII, 181. VIII, 60 §. 1.

ἐς ὃ (*quapropter*) II, 116 not.

ἐς οὐ I, 67 not. (confus. cum ἐς ὃ) IV, 160 not. 166. V, 51. 86. III, 31 not.

ἐς confus. cum ὥς III, 140. (ubi Iacobitz ad Luciani *Toxar.* pag. 95. retineri vult ὥς.)

ἐς et ἐπὶ VII, 193.

ἐς cum genit. V, 51.

ἐσάγειν V, 34 not. de uxore V, 39 not.

ἐσακούειν IX, 60 not.

ἐσαράττειν IV, 128 not.

ἐσβάλλειν c. accus. et dativ. I, 14.

ἐσβιβάζειν (*imponere*) I, 60 not. coll. I, 63.

ἐσβολή VII, 182 not. ἐσβολαὶ I, 185 not.

ἐσέπτωτο IX, 100.

ἐσέρχεσθαι II, 121 §. 5 not. ἐσῆλθε structura c. dat. et acc. I, 24 not. I, 86. III, 14. 42 not. VII, 45. VIII, 137. Vid. ἐπῆλθε, ἐπέρχεσθαι.

ἐσέχειν II, 11 not. ἐσέχουσα et διέχουσα διώρυξ VII, 122 not.

ἐσηθύν II, 87 not.

ἐσηνείκαν et ἐσηνείκαντο V, 31 not. IX, 70.

ἐσιέναι I, 116 not. sensu venereo II, 126 not.

ἐσιννεῖσθαι III, 108.

ἐσκαταβαίνειν V, 92 §. 5.

ἐσκε et ἔσχε confus. VI, 36 not.

Ἐσπερίδες et Εὐσπερίδες IV, 171 not.

ἐσσοῦσθαι VIII, 130 not. — τι s. τινι III, 22 not. III, 106 not. ἐσσοῦσθαι et ἡσσοῦσθαι V, 72. VIII, 133. IX, 122. Sic ἔσσω

et ἦσσαν etc. V, 72 not. VIII, 83. T. III pag. 814.
 ἔστ' ἂν VII, 141 not.
 ἔστια VII, 135.
 ἐσφέρειν τὰς ἀγγελίας I, 114 not.
 ἐσποιτύνοντες et φοιτύνοντες not. ad I, 78.
 ἐσχατιαὶ et ἐσχαταὶ III, 115 not.
 ἐς τὸ ἐσχατον VII, 229 not.
 ἐσχέσθαι IX, 70 not.
 ἔταιρεία III, 70 not.
 Ἐταιρεῖος Ζεὺς I, 44 not.
 ἔταιρος et ἔταρος V, 95 not.
 ἔτερα τοιαῦτα I, 120 not. III, 13 not. III, 79. VII, 206.
 ἔτεράλκις VII, 225. IX, 103 not. coll. VIII, 11 not. (ἐτεράλκιος ἀγωνίζεσθαι)
 ἔτεροιούσθαι VII, 225 not.
 ἔτι postposit. V, 62 not. ἔτι πρότερον IV, 35 not. coll. V, 92 §. 6.
 ἔτι et ἐπὶ confus. IX, 83 not. III, 104 not.
 ἔτοιμος et ἔτοιμος I, 10 not. I, 119 not. (ubi etiam de significatione.)
 εὐ terminat orationem III, 55 not. V, 27 not. T. III p. 812.
 εὐ κείσθαι not. ad VIII, 102.
 εὐαῆς (de vento secundo) II, 117.
 Εὐβοίας τὰ Ἀγρα et τὰ Κοῖλα VI, 100 not.
 Εὐβοϊκὸς et Εὐβοϊκὸς VIII, 19 not.
 εὐδαίμονες οἱ I, 133 not. I, 196 not.
 εὐδαιμονίη V, 8 not. V, 28. 81. — Spartae VII, 220.
 εὐειδὴς I, 32 not. III, 1 not. T. II p. 673.
 εὐεπὴς λόγος V, 50 not.
 εὐεργέται βασιλέος III, 140 not. VIII, 85.
 εὐεστὼ I, 85 not.
 εὐετὺς I, 85 not.
 εὐζωνος ἀνὴρ I, 72. 104. II, 34. (Add. Duker. ad Thucyd. II, 97.)
 εὐθηνεῖν I, 66 not. *) II, 124.
 εὐθήθεια III, 140 not.

εὐθήτης I, 60 not. II, 45.
 εὐκομιδέστατος IV, 53 not.
 εὐκρινεῖα ποιεῖσθαι IX, 42 not.
 εὐμαρῆ s. εὐμαρίη II, 35 not. IV, 113 not.
 εὐμένεια εἴη II, 45 not.
 εὐνον VI, 103 not. (Add. Osann. Syllog. Inscriptt. pag. 125, qui mavult εὐνόου.)
 εὐοδοῦν VI, 73 not.
 εὐπαθία VIII, 99.
 εὐπετής λόγος V, 50 not.
 εὐπρόσωπος VII, 168 not.
 εὐρημα VII, 10 §. 4. VII, 155. VIII, 109 not.
 εὐρίσκειν particip. iunct. II, 50. εὐρίσκεσθαι in med. IX, 6 not. coll. IX, 28 not. (ubi est impetrare.)
 εὐρύopia (Ζεὺς) VII, 141 not.
 εὐρύχορος (de urbibus) VII, 220.
 εὐρυχώροτατον et εὐρύτατον confus. VII, 199 not.
 εὐσκοπος Apollo V, 60. 61.
 εὐστομα κείσθαι II, 171 not.
 εὐσύβλητον VII, 57 not.
 εὐτ' ἂν II, 63 not.
 εὐνδρος IV, 47 not.
 εὐφρόνη VII, 12 not.
 εὐχαρίστως I, 31 not.
 εὐχνίλος not. ad IV, 58.
 εὐχολή II, 63.
 εὐχολιμαῖοι II, 63.
 ἐφάπτεσθαι τιος I, 199 not. Vid. ἐπάπτεσθαι.
 ἐφεδρος V, 41 not.
 Ἐφέσια γράμματα (τὰ) I, 86 not.
 ἐφηβῶν vid. ἐπηβῶν.
 ἐφιστάναι de somniis I, 34 not. — (praeſicere) V, 27 not.
 ἐφορεῖον not. ad VI, 63.
 ἐχέγγυος V, 71 not.
 ἔχειν I, 69 not. IV, 75 not. (praeſicere) pro παρῆχειν V, 101 not.
 ἔχειν γῆν de diis not. ad VII, 53.
 ἔχειν αἰτίην (dici, perhiberi, add. Baiter ad Lycurg. p. 149.) V, 70 not. VI, 115 not. ἐν αἰτίᾳ V, 106 not. VIII, 99.
 ἔχειν (habere uxoris loco) III, 31. V, 92 §. 2. IX, 76 not.

*) Add. Jacobs ad Aelian. N. A. IV, 39. et conf. Lobeck ad Phrynich. pag. 466. Iahn et Seebod. Annall. (1831) I pag. 20.

- ἔχειν (*retinere, manere*) I, 153 not. coll. VI, 39 not.
- ἔχειν ἡσυχος VIII, 65 not.
- ἔχειν τὸ κρατος s. γέρας VII, 3. τὸ πᾶν VIII, 29.
- ἔχειν πλεον, ἔλασσον IX, 102.
- ἔχειν intransitiv. i. q. φέρειν I, 191. 199 not. coll. III, 133. et I, 120 not.
- ἔχειν ἔς τι s. ἔς τινα II, 53 not. III, 16 fin. III, 82. 126. 133 not. II, 121 §. 1. III, 48 not. V, 81 not. IX, 83. VI, 49. 109. ἔς τινα V, 81 not. VIII, 144.
- ἔχειν ἐπὶ τι VI, 49 not.
- ἔχειν πρὸς τι V, 33 VI, 92 not. VI, 95 not. VIII, 40.
- ἔχειν διὰ πάσης ἀγωνίης II, 91 coll. III, 128.
- ἔχειν μετὰ χειρας VII, 16 §. 2.
- ἔχειν ἐν γαστρὶ III, 32 not. — ἐν φυλακῇ I, 57.
- ἔχειν ἐν στόματι et simil. III, 157 not. VI, 136.
- ἔχειν ὅπιν θεῶν IX, 76 not. VIII, 143 not.
- ἔχειν ἐν ἀλογίῃ VI, 75 not.
- ἔχειν σπονδῆς et simil. IX, 66 not. ὡς εἶχε I, 24. 61. II, 121 §. 4. VI, 17 not. (c. genitiv. addit.) VI, 116 not. VIII, 107. IX, 66. ὡς ὅδε ἔχοντος s. ἐχόντων VIII, 144 not. VII, 161. I, 126 not.
- ἔχειν ἔγκοτον vid. ἔγκοτον.
- ἔχειν c. adverbis I, 24. III, 130 not. δεινόν τι ἔσχε I, 61 not.
- ἡ φάτις s. ὁ λόγος ἔχει et simil. V, 66 not. VII, 3 not.
- εἶχε confus. cum ἦρχε I, 120 not.
- ἔχεις δουλώσας et simil. I, 27 not. I, 37 not. I, 120. III, 87. VI, 12 not.
- ἔχων aliis verbis iunctum II, 115 not. III, 128.
- οἱ ἔχοντες (*divites, optimates*) VI, 22 not.
- ἔχεσθαι τινος (*abstinere*) VII, 169 not. VII, 237. (*adhaerere, proximum esse*) I, 93 not. II, 17 not. coll. II, 93. 127 not. II, 170. IV, 22.
- ἔχεσθαι ἔργον II, 121 §. 1. VIII, 11. IX. 102. III, 72 not.
- ἔχεσθαι περὶ θυμῷ, ὀργῇ III, 50 not.
- ἔχεσθαι συμφορῇ I, 35. ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃ Vid. ἀπορία. — συνοίῃ et simil. I, 88 not. I, 141. III, 129. IV, 130. V, 80. VII, 123. VIII, 52.
- ἔχεσθαι ἐν τέλει etc. I, 31 not. Vid. quoque ἐν ἐχεσθαί.
- ἔχεσθαι ὑπὸ τινος IX, 15.
- ἐχόμενά τινος (τά) I, 120 not. I, 123. III, 25. 65. V, 49. VIII, 142 not. (Cf. Wesseling. Diss. Herod. VIII, pag. 78 seq.)
- ἐχόμενοι (οἱ) (*proximi*) I, 134.
- ἔχιδνα s. Ἐχίδνα IV, 9 not.
- ἐχινέες IV, 192 not.
- ἔωθε et εἰώθε II, 66. V, 67 not.
- ἔως (*aurora*) αὐ' ἔω VIII, 83 not. πρὸς ἔω IV, 122. Vid. ἡ ὥς.
- ἔως μὲν (*aliquamdiu*) VIII, 74.
- ἔως οὖν II, 143 not.
- ἑαυτοῦ iunct. comparativ. II, 25 not. VIII, 86 not. c. superlat. I, 193 not. I, 203. II, 8. 124. II, 149. IV, 85. 198. V, 28. σοὶ ἑαυτοῦ I, 108 not. παρ' ἑαυτοῦ διδούς VIII, 5 not.

Z.

- ζέα (*spelta*) II, 36 not.
- ζεγέριες (*mures*) IV, 192 not.
- ζεῖεν de mari VII, 188 not. Conf. ἐκζεῖεν
- ζεῖραι VII, 85 not. coll. VII, 69 not.
- ζεῦγλη I, 31. *)
- ζεγγύναι et ζευγνύσθαι IV, 83 not. γεφύρην III, 134. VII, 35 not. coll. VII, 8 §. 2. Cf. etiam καταζεγγύναι.
- Ζεὺς (*de coelo*) II, 13 not.
- Ζεὺς καθάρατος, μελίχιος etc. I, 44 not. Vid. Iuppiter.
- ζημιούν IX, 77. pass. et med. VI, 136 not. VII, 39 not.

*) Add. Homer. II. XVII, 440 ibiq. Bothe: Iugum ὁ ζυγός, lignum transversum, quod loro alligatum erat temoni, habebat duas ζεύγλας sive orbes ligneos, quibus colla boum vel equorum inferebantur.

ζήτησιν ποιῆσθαι VI, 118 not.
 ζόειν et ζώειν VII, 46.
 ζῶη et ζώη IV, 159 not. III, 23
 not. VII, 46 not. VIII, 105.
 ζοράδες IV, 192 not.
 ζυγὸν VIII, 20. ζυγὰ II, 96 not.
 ζῶα (*figurae, notae*) II, 4 not. II,
 124 148. III, 47. 89. T. I p.
 929. (Add. Plutarch. Pericl. 13.)
 ζῶα γράφειν et ζωγράφειν I, 203
 not. II, 4 not. IV, 88 not.
 ζῶα et ζώδια I, 70 not.
 ζωάγρια III, 36. 52 not.
 ζωργεῖν III, 52 not.
 ζωργία λαβεῖν VI, 28 not.
 ζωδός, ζωός s. ζωός I, 194 not. VIII,
 93.
 ζωρότερον VI, 84 not.
 ζωστήρ in Attica VIII, 107. — IV,
 10 not.
 ζώω I, 86 not. I, 120. (ἐπιζώω) II,
 69.

H.

ἡ — ἡ V, 119. T. III pag. 816.
 ἡ post superlativ. II, 35.
 ἡ — τε I, 65 not. — ἡ τοι — γε I,
 11. (Add. Hartung. Lehre der Par-
 tik. II pag. 357.)
 ἡ οὐ ἡ καὶ τ. VII, 16 §. 3.
 ἡ τις ἡ οὐδεὶς III, 140 not.
 ἡ κεν VII, 159.
 ἡ μὲν pro ἡ μὴν I, 68 not. III, 66.
 74 not. III, 133. IV, 154 not.
 coll. V, 92 §. 5. Conf. μὴ μὲν.
 ἡ μὴν I, 212.
 ἡ περ IV, 50. (Conf. Hartung. I. I.
 I p. 344.) IX, 26.
 ἡ et τῇ VII, 163 not.
 ἡβηδὸν VI, 21 not. I, 172 not.
 ἡβητήρια II, 133 not.
 ἡγεμῶν et ἡγεμῶν ὁδοῦ V, 14 not.
 V, 100.
 Ἡγίας IX, 33.
 ἡδεσθαι cum particip. III, 34 not.
 ἡ δὲ η VIII, 106 not. (*iam*) IV, 99.
 de loco III, 5. (Hartung. I p. 238.)
 de tempore I, 116. (Add. Hartung.
 I. I. I pag. 244.) coll. II, 148.
 (ubi Hartung. I. I. pag. 241. in-
 terpretatur etiam.)
 ἡδὴ γάρ II, 15. (cf. Hartung. I. I.
 I p. 243, qui reddit: denn vol-
 lends gar.) καὶ ἡδὴ IX, 7.

ἡδὴ et δὴ confus. II, 51 not.
 ἡδονὴ δ' ἰδεσθαι II, 137. VII, 160
 not.
 ἡδὺ ἐστὶ (*placet, libet*) VII, 101.
 οὐχ ἡδίων ἐστὶ λέγειν II, 46.
 (Cf. Jacobs ad Aelian. N. A. VI,
 44.)
 ἡῖδε I, 45 not.
 Ἡελίδης et Ἡετιωνίδης V, 92 §. 5.
 ἡθός et ἔθος II, 35. ἡθεα sedes I,
 15 not. IV, 76. 80. VII, 10 §. 8.
 VIII, 100 coll. II, 142.
 ἡῖα λέξων IV, 82. vid. ἐρχομαι.
 ἡκείν (*notione praeteriti*) VIII, 139
 not. — cum genitiv. I, 149 not.
 VII, 157 not. εὖ ἡκείν I, 30 not.
 I, 149 not. V, 62 not. ἡκε et ἡλ-
 δε IX, 14 not.
 ἡλακάτη IV, 162 not.
 ἡλεκτρον III, 115.
 ἡλικία (*de statura corporis*) III, 16
 not. IV, 111. (*de acriori studio*)
 III, 36 not.
 ἡλιος et ἡέλιος confus. IV, 40 not.
 ἡμέρη διαφανσκοῦση III, 86 not.
 ἡμεροδρόμοι VI, 105 not. coll. VII,
 182.
 ἡμεροσκόποι VII, 182 not.
 ἡμεροῦσθαι IV, 118 not.
 ἡμέτερος· ἐν ἡμέτερον I, 35 not.
 VII, 8 §. 4.
 ἡμι in composit. (*ἡμιτάλαντον, ἡ-
 μιπλινθία etc.*) I, 50 not.
 ἡμίονος I, 55. III, 153. (Conf. Ia-
 cobs ad Aelian. N. A. II, 7.)
 ἡμιόνειαι ἄμαξαι I, 188 not.
 ἡνετο τὸ ἔργον VIII, 71 not. Vid.
 ἄνειν.
 ἡπειρος (*quo sensu*) IV, 91.
 ἡπια φάρμακα III, 130 not ἡπιος
 de rege III, 89 not.
 ἡπιστήδη III, 15 not.
 Ἡραῖον I, 70. IX, 53.
 Ἡρακλέους et Ἡρακλῆος VII, 220.
 Ἡρακλήϊα στήλαι IV, 8.
 ἡριπον et ἡρειπον IX, 71 not.
 ἡρώϊκοι χρόνοι not. ad IX, 27.
 ἡρώϊον V, 47 not. coll. V, 67 not.
 ἡσθαι (*exstructum esse*) IX, 57.
 ἡσκημένος (*ornatus*) II, 130. vid.
 ἄσκειν.
 ἡσσαν, ἡσσοῦσθαι. Vid. ἔσσαν, ἔσ-
 σοῦσθαι.
 ἡσυχία I, 45. coll. I, 86. VII, 11.

Ἡφαίστειον et Ἡφαίστιον II, 112 not. II, 121 not.

Ἡφαιστόπολις II, 134.

ἦώς vid. ἕως. πρὸς ἦώ τε καὶ ἡέλιον ἀνατέλλοντα I, 204. IV, 40 not. IV, 44 not. VII, 58 coll. III, 98.

Θ.

Θαλαμῖν sc. ὀπή V, 33.

Θαλάσση (in arce Attica) VIII, 55 not. Θαλάσση νοτίη IV, 13 not. IV, 37. 42 not. III, 17 not. βορηίη et νοτίη II, 11 not. II, 158 not. II, 159 not. Θαλάσση ἐρυθρῇ I, 1. II, 102. 159. Θαλάσση ἥδε (mediterraneum mare) I, 1 not. I, 185 not. V, 49.

Θαλασσοκρατοῦντες (quinam) III, 122 not.

Θάλεια VIII, 99.

Θάπτειν I, 117 not. VI, 30 not. VI, 58. (θάπτειν πυρὶ) V, 8 not. ἔθαψα et ἔθαψάμην confus. I, 117 not.

Θηήλατος VII, 18 not.

Θηήομαι et θηέομαι I, 10 not. I, 30 not. I, 68. III, 23. 25. VII, 146 not.

Θήης ἄξιος I, 25.

Θεία πρήγματα II, 66 coll. VIII, 94 not. VI, 69. Θείη Σαλαμῖς VII, 141.

Θεῖη τύχη (χεῖσθαι) II, 139 not. IV, 8 not. V, 92 §. 3.

Θεῖον (τὸ) III, 40. 108. I, 32.

Θέλειν (solere) I, 74. VII, 10 §. 4. VII, 50 §. 1. VIII, 60 §. 3. (significare) IV, 131 not. V, 80. VI, 37 not. (τὸ et τί θέλει) θέλειν in periphrasi II, 11 not. II, 13 not. VII, 49 §. 2. coll. VIII, 58. Hinc pro futuro. T. III p. 824. θέλειν (sollen, können) I, 32 not. I, 109. οὐ θέλειν s. ἐθέλειν I, 16 not. I, 32. ἐθέλοι et θέλει VII, 49 §. 2. ἐβουλεύετο θέλων IX, 14 not.

Θεοβλαβής I, 127 not. VIII, 137.

Θεογονίη (quid Persis) I, 132 not. coll. II, 53 not.

Θεοξένια (festum) I, 51 not. I, 172 not.

Θεοπρόπος I, 67 not. V, 79 not. VII, 140 not.

θεὸς unde dictus II, 52. — ὁ θεός, de certo deo, ut de sole II, 24 coll. IV, 79. — ἡ θεός I, 105. VIII, 111 not. — ὁ θεός absolute dictum: VII, 10. IX, 16. et ita quod: θεός οὕτω ἄγει VII, 8 §. 1 not. coll. IX, 91. σὺν θεῷ I, 86 not. III, 153 not.

Θεοφάνεια (festum) I, 51 not.

θεράπων (ὁ) VII, 202 not.

θερίζειν VIII, 112 not.

Θερμοπύλαι VII, 176 seq.

θερμός not. ad VI, 38.

Θεσμοφῶρια Ephesiorum VI, 16 not.

Θεωρία I, 29.

Θεωρίς (navis) VI, 87 not.

Θηβαίενς, Θηβαῖος et Θηβαῖκός I, 182 not. II, 42 not.

θηκαῖος II, 86 not.

θήκη (sepulcrum) II, 42. III, 16. IV, 35 not. — arcula II, 86. II, 67. coll. I, 52 not. I, 67. θήκαι, mortuorum conditoria II, 67 not. II, 148 not. II, 169. 136. 90.

θήλεα et θήλεια I, 105 not. I, 192. III, 85. θήλεια νοῦσος Scytharum I, 105 not.

θηλυδρείς VII, 153.

θηρᾶσθαι II, 77 not.

θηριώδης VI, 44 not.

θησανρίζειν II, 86. II, 121 §. 1.

θησανροὶ Delphorum I, 14 not. III, 57. IV, 162.

θητες in Attica civitate I, 59 not.

θνήσκειν — τεθνηκώς, τεθνηώς et τεθνηώς IV, 14 not. τέτοκα, τεθνηός I, 112, de quo cf. Stallbaum. ad Plat. Sympos. p. 77.

θνητὸν τὸ (quodvis animal) I, 216.

θινίζειν I, 129.

θολερός et καθαρός oppos. IV, 53 not.

θορνύομαι III, 109 not.

Θρασύλος VI, 114 not.

Θρηϊκή, Θρηῖσσα IV, 33 not.

θριδάξ III, 32 not.

θρόμβοι I, 179.

θρόνος I, 9 not. (Conf. Creuzer: Ein alt athen. Gefäss etc. pag. 73.)

θρυατριδοῦς V, 67 not.

θύειν (mactare) I, 126 not. θύειν τὰ ἱερά IV, 33 not. σωτήρια s. σωτήρι VIII, 138 not. θύειν ἐπὶ τινά et τινί IX, 10 not. θύειν

- ἐτ θύεσθαι VII, 167 not. VII, 189 not. θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν VII, 134 not.
 θυλάκιον III, 105 not.
 θυλάκος III, 46 not. (Add. Frommel. in Creuzeri Melett. III pag. 150 not.)
 θυμᾶν III, 107.
 θυμῆμα et θύωμα II, 86 not.
 θυμηματα τετραμμένα II, 86 not.
 θυμός (de affect.) VII, 39. θυμῷ βουλόμενοι V, 49 not.
 θύννοι I, 62 not.
 Θυρέη et Τδρεή confus. III, 59 not.
 θύρη II, 96 not. II, 169 not. θύρας προσθίνειν s. ἐπιθίνειν (fores claudere) III, 73 not.
 θυρώματα II, 169 not.
 θυσανανοί II, 89. coll. IV, 189 not. ubi θύσανοι i. e. Franzen, Troadeln, ut II. II, 448.
 θυσίαι et θαλῖαι iunguntur VIII, 99 not.
 θύωμα et θυμῆμα II, 86 not.
 θώκος I, 181. VI, 63 not. IX, 94 not.
 θώμιγγες I, 199 not.
 θώρηξ (de muro) I, 181 not.
 θῶμα, θωνμάζειν, θωμάζειν, θανμάζειν Prooem. II, 155. III, 148. IV, 28 not. IV, 129 not. V, 49.
 θῶψ III, 30 not.
- I.
- Ἰακχος, ιακχάζειν VIII, 65 not.
 Ἰακίδαι IX, 33 not.
 ἰᾶσθαι VII, 236 not. III, 53 not. Add. Aelian. N. A. III, 47 ibiq. Iacobs.
 ἴβις II, 75 not.
 ἰδέα (species) I, 80. II, 71. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. V, 56.) II. 92. IV, 109 VI, 119 not.
 ἰδεσθαι I, 88. 207. III, 6.
 ἰδη (sylva) I, 110 not. IV, 109. V, 23.
 ἰδια τὰ et τὰ ἰερά oppon. VI, not.
 ἰδιοβουλεύειν VII, 8 §. 4.
 ἰδιωτικὸς IV, 164 not.
 ἰδιῶται IV, 73 not.
 ἰδμεν et ἴμεν IV, 152 not. I, 23.
 ἰδρύειν (de templis) VI, 67 not. coll. II, 42 not. II, 44 not.
 ἰέναι ἔς τι I, 41 not. coll. I, 21 not. cum particip. I, 122. ἦσαν et ἦσαν I, 62. II, 163. coll. III, 19 not. et VII, 178. ubi μετήσαν et μετήσαν — III, 14 not. et III, 28, ubi παρήσαν, παρήσαν et παρήσαν. ἔντο et ἔντο VI, 112 not. coll. VII, 122 not. et IX, 78, ubi de medio ἔσθαι. ἰὼν (ulterius progrediens) VII, 109 not.
 ἰέναι (et ἀφιέναι) φωνήν II, 2 not. IV, 135 not. coll. VI, 29 not.
 ἰεράσθαι et ἱεροῦσθαι II, 35.
 ἱερὸς i. q. ἀρχιερεὺς II, 110.
 ἱεροδούλοι not. ad I, 182. II, 35 not. II, 54.
 ἱερὸν s. ἱερὸν et νηὸς diff. VI, 19 not. ἱερὸν τὸ ἀνέκτορον IX, 65 not. ἱερά ποιεῖν IX, 19 not. ἱερὸν i. q. τέμενος I, 199 not. coll. II, 91. VII, 197 not.
 ἱερὸς s. ἱερὸς (de sacrorum ministris) II, 54. ἱερά δημοτέλη VI, 57 not. ἱερά γίνεσθαι in sacris, quae litan, IX, 61. Vid. γίνεσθαι.
 ἱξεσθαι et ἕξεσθαι IV, 145 not. VIII, 58 coll. 52.
 ἰή (vox) I, 85.
 ἰθαγενή II, 17 not.
 Ἰθαμάτης et Ἰθαμίδης VIII, 130 not.
 ἰθῶς (continuo) V, 92 §. 2.
 ἰθύειν III, 39 not. IV, 122. (Add. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Perss. 417.) VII, 8 §. 2.
 ἰδυμαχίη IV, 102.
 ἰθὺς et ἰθὺ (ἐπὶ τινος) II, 119. V, 64 not. VIII, 38. κατ' ἰθὺ IX, 51 not. ἰδίη τέχνη IX, 57 not.
 ἰκατεῖν VI, 63.
 ἰκητηγίη V, 51 not. VII, 141 not.
 ἰκνέσθαι II, 36 not. VI, 57 not. IX, 26. — confus. cum κατικέσθαι, ἐπικέσθαι VII, 35 not.
 ἰκνεόμενος et ἰκνεομένος VI, 65 not. VI, 84. VI, 86 §. 1 not.
 ἱξεί et ἡξείς confus. II, 29.
 ἱκρία V, 16 not. ἱκρίον (in navi) IV, 86 not.
 ἱκτινός II, 22. (Male alii ἱκτινος, quod iure damnat Iacobs ad Aelian. N. A. I, 35 not.)
 ἱλασάμενοι I, 67 not.
 ἱλάσκεσθαι V, 47 not. V, 83.

ἰμάτιον (pallium) not. ad III, 139.
 ἰμείρεσθαι VII, 44 not.
 ἰνα (ubi) I, 179 not. II, 133 not.
 coll. IX, 27. (in quem usum) III, 61 not.
 ἰόντις ὁ (κόλπος) VI, 127 not.
 VII, 20 not. IX, 92.
 ἰοῦν I, 1. II, 41.
 ἰππαγωγὰ πλοῖα VI, 48 not. VII, 97 not.
 ἰππόσιμος ἄρκτος V, 63.
 ἰππεύεσθαι I, 79.
 ἰπποβόται V, 77 not.
 ἰπποδόμοι VII, 153 not.
 ἵππος (ῆ) I, 80. ἵπποι de bigis V, 77 not.
 ἰπποτοξόται IX, 49 not.
 ἰπποφορβὸς et ἰππονόμος III, 85 not.
 ἰρην, ἱρ'νες IX, 85 not.
 ἱρῆ pro ἱραῆ II, 65 not.
 ἱσορχία V, 83 not.
 ἱσοσύνη III, 142 not. V, 56.
 ἱσοφάντης VII, 153 not.
 ἰσα πρὸς ἰσα I, 2 not.
 ἰσθμὸν διαρύνειν etc. VII, 24 not.
 ἰσθηρία III, 80 not. V, 78 not.
 Ἰσθμ' et Ἰσθ' II, 59 not.
 ἰσχυρία V, 92 §. 1 not.
 ἰσχυρομένη III, 30 not. V, 37 not. V, 78. V, 92 §. 1 not.
 ἰστέναι (struct.) I, 9 not. ἰστέναι χοροὺς II, 43 coll. IV, 76 not.
 ἰστέναι et ἰστέσθαι εἰδὼν II, 143 not. ἰστέσθαι (bellum instituere) VII, 9 §. 2. coll. VII, 175.
 equus ἰσάται ὀρθός IX, 22 not.
 ἰσταμένο μινὸς VI, 57 not. VI, 106 not. αἰτίοι ἰστασάν et ἰστησάν IX, 16 not.
 Ἰστιαῖα, Ἰστριοὶ et Ἰστριαῖς VIII, 23 not.
 ἰστίη VI, 86 §. 2. coll. VII, 135 not. ἰστία (familiae) I, 176 not.
 ἰστίας οἰκῶν V, 40.
 ἰστητόριον IV, 35 not.
 ἰστορεῖν I, 24 coll. Prooem. II, 19 not.
 ἰστορίη (indagatio) I, 1 coll. II, 119. discernitur ab ὄψει II, 118.

II, 49. Prooem. sive I, 1. ἰστορία ἀποσεκτική not. ad I, 1.
 ἰσχεῖν i. q. ἔχειν IX, 12 not. i. q. περιέχειν I, 175. ἰσχεῖν (de uxore) V, 41 not. Vid. ἔχειν. ἰσχον ἄν I, 42.
 ἰσχία (coxae) VI, 75.
 ἰσχνόφρωνος et ἰσχόφρωνος IX, 155 not.
 ἰτῖνε IV, 67 not.
 ἴτρος (de clypei ambitu) VII, 89 not.
 ἰῦνῆ IV, 43 not.
 ἰχνηται II, 67 not.

K.

καθαίρειν (evertere) I, 4 coll. V, 114 not.
 καθαρόν VII, 197 not. καθαρόν ποιῆσθαι ibid.
 καθαρός (de fluvii) IV, 53. opp. θολερός ibid. τὸ καθαρὸν de flore exercitus I, 211 not. IV, 135 not. διὰ καθαροῦ I, 202.
 Καθάρσιος Ζεὺς I, 44.
 κάθαρος I, 35. 44.
 κατελύνειν (de navibus) VII, 59 not.
 καθηγεσθαι IV, 125 not.
 καθήκοντα τὰ (res praesentes) V, 49 not.
 καὶ (idque) I, 52. sensu explicativo, sic καὶ οὗτοι I, 147 not. *) —
 vi intensiva ante μάλλον I, 65.
 καὶ μάλα VII, 186 not.
 καὶ post verba similitudinis I, 94. II, 102. VII, 50 §. 2.
 καὶ (re vera) IV, 118. T. II pag. 673.
 καὶ relativo pronom. add. II, 114 not. coll. IV, 171 not.
 καὶ τὸν IV, 9 not.
 καὶ i. q. καίπερ not. ad II, 47. καὶ ἔν μὴ κ. τ. λ. (quantumvis non esset) VII, 214 not.
 καίπερ et καὶ γὰρ I, 86.
 καὶ τοι (in conclusion.) VIII, 68 §. 1.
 καίτοιπερ et καίπερ VIII, 53 not.
 καίτοιγε VII, 9 §. 2 not.

*) Add. I, 102. Καὶ ἀμφοτέρω ἰσχυρά; de quo loco cf. Hartung. *Lehre v. d. griech. Partik.* I pag. 145.

καὶ οὐ I, 91. (Hartung. Lehre d. Partik. I, pag. 214.)
 καὶ — καὶ VI, 98. et T. III pag. 819.
 καὶ — καὶ — καὶ I, 73. 106. (Hartung. I. I. I, pag. 145.)
 καὶ — τε II, 79. Vid. τε.
 καὶ — δὲ IV, 105 not. (Cf. Hartung. I. I. I pag. 183.)
 καὶ δὲ VII, 38 not. VII, 186. IX, 102 not.
 καὶ δὴ καὶ I, 214. VI, 137 not. T. III pag. 821.
 καὶ πρὸς (*insuper*) I, 156 not. Vid. πρὸς.
 καινοῦν II, 100 not.
 καιρὴ τετυφθαι III, 64 not.
 κακὰ κακοῖς ἴσθαι III, 53 not.
 κακόβιος IV, 95. (Vid. Frommel. in Creuzer. Melett. III pag. 160.)
 κακότης (*calamitas*) II, 128 coll. VI, 67 not.
 κακοῦσθαι I, 170 not.
 κακῶς γίνεσθαι I, 8 not. IX, 109. Vid. γίνεσθαι.
 καλάμη πυρῶν IV, 33 not.
 κάλαμος et καλάμνος de arundine Indica VII, 65 not.
 καλομένη (*quae dicitur*) VI, 61 not.
 καλινδεῖσθαι III, 52. (Jacobs ad Aelian. N. A. II, 31.)
 καλλιερεῖν (*de sacrificiis*) VII, 113 not. VII, 134 not. VI, 76 not. IX, 19.
 καλλιστεύειν VII, 180 not. IV, 72 not.
 καλὸς. καλλίων, ἀμείνων III, 32 not. κάλλιστος ἀνὴρ IX, 72 not.
 καλά γίνεσθαι (*litare*) VII, 134 not. Vid. γίνεσθαι. τὰ καλὰ (*honestà*) I, 8 not. καλοὶ τε καγαθοὶ I, 30 not.
 κάλυξ II, 92 not.
 Καλχηδὼν et Χαλκηδὼν IV, 144 not.
 κάμαρα I, 199 not. IV, 69 not.
 κάμνειν I, 118 not.
 κάμπτειν VII, 122 not.
 κάμναβις IV, 75 not.
 κάπηλος, καπηλεύειν I, 94 not. I, 155. II, 35. 141 not. II, 164 not. III, 89.
 καπνοδόκη VIII, 137 not.
 κάπτειν not. ad II, 93.
 Κάρι· ἐν Καρὸς αἵσῃ V, 66 not.

καρᾶδοκεῖν VII, 168 not.
 Καρομεμφῖται not. ad II, 154.
 (ἐν) Καρπάθῳ III, 45 not.
 καρπὸς ἀδρός I, 17 not. IV, 180.
 κάρτα (τὸ) VI, 52 not. VI, 98 not.
 κάρτερος et κράτερος confus. VIII, 12 not.
 κάρφει III, 111 not.
 Κασταναῖη et Κασταναῖη VIII, 183 not.
 κασία II, 86 not. III, 110 not.
 Κασπὴ θαλάσση I, 202.
 κασσίτερος T. II pag. 651 seq. (Add. v. Bohlen in Actt. societ. Regiomont. I nr. 3 p. 57 seqq.)
 κατὰ cum *genitivo* II, 39. II, 121 §. 3. IV, 62 not. VII, 6 not. κατὰ νότον V, 118. κατ' ἄκρης VI, 18 not. T. III pag. 817. κατὰ τῆς θαλάσσης ἀφανίζεν VII, 6 not.
 κατὰ cum *accusativo*: (*quod attinet ad*) I, 49. 124 not. *secundum* I, 84. 172. VI, 53. VII, 20. *sensu distributivo* I, 9 not. I, 103. 196. II, 79. 93. III, 11. IX, 32. 20. VIII, 113 not. (*ubi κατ' ὀλίγους*) (*e regione, ex adverso*) I, 76 not. II, 158. III, 14 not. III, 155. V, 110 not. VIII, 85. IX, 31. *in similitudine* I, 84. 98. 121 not. II, 10 not. II, 92. III, 20 not. IV, 23. 181 not. — *valet dei* I, 80 not. II, 121 §. 4 not. VI, 101. VII, 114. 170. *valet in s. per* IV, 73 not. *valet ob, propter* VIII, 30. 106 not. Hinc κατὰ τοῦτο ib. VI, 44 not. VII, 136. IX, 48 coll. V, 33. *cum numerall.* VI, 44. VII, 173 not. coll. II, 148. *post verba mittendi et simil.* III, 4. IX, 53 not. *de tempore* III, 126 not. V, 59 not. coll. I, 167, *ubi bis ponitur*.
 κατὰ νόον IV, 97.
 κατὰ et ἀνὰ ῥόον II, 96 not.
 κατ' οὐρον IV, 163 not.
 κατὰ λόγον VII, 36. II, 109.
 κατὰ πόδας V, 98. κατὰ στίβον IV, 122 not. V, 102 not.
 κατ' ἐργασίην II, 135.
 κατὰ δαίμονα I, 111. 126 not. III, 139 coll. 183. et VI, 84.
 κατὰ λήθην (*ἐκπλῶσαι*) II, 152 not.
 κατὰ τὸ κάρτερον et κράτος III,

- 65 not. IV, 201. V, 62. κατὰ τὸ ἰσχυρὸν IX, 2. T II p. 675.
κατὰ τοὺς πατέρας παριέναι III, 14 not.
κατ' οἶκον ἔχειν VI, 39 not.
κατὰ χώρην III, 135 not. IV, 97. 135 not. VI, 42 not. VII, 95 not. VIII, 73. 108. IX, 55.
(τὸ) καθ' ὑμέας V, 109 not.
κατὰ τοῦτο — τῇ I, 185 not. I, 84. III, 64 not. III, 86.
κατὰ τὰ (pro κατὰ ταῦτα ᾧ) II, 99 not. V, 11 not. V, 112. 89. VI, 53 coll. IV, 76 not.
κατὰ (pro καθ' ᾧ) II, 116 not. II, 6. I, 208 not. III, 86. κατ' ὅ, τι VI, 3 not. VII, 2.
κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ VII, 95. κατὰ ταῦτα, κατὰ τὰ IV, 76. coll. 155. Aelian. N. A. I, 24 ibique Iacobs. (ἡ) κατὰ IV, 95 not.
κατὰ (in verb. compos.) III, 45 coll. VI, 75.
καταβαίνειν I, 90. 116 not. II, 91 not. V, 22. IX, 94 coll. III, 75. cum accusat VII, 218 not. καταβῆναι εἰς Τροφωνίου et simil. VIII, 133 coll. V, 92 §. 5.
καταβάλλειν IX, 63 not. — (reiicere, infringere) VIII, 77. — (solvere) IX, 120 not.
καταβέβρωται IV, 199 not.
κατάγειον IV, 95. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. IX, 44.) (terrestris) IV, 175 not.
κατάγειν (de navibus) not. ad VI, 41 coll. VII, 59 not. κατάγεσθαι (appellere) IV, 43 not.
καταγλᾶν (deridere) VII, 9 not.
καταγροῦν· κατεγῆρα VI, 72. de quo cf. Kühner. Griech. Grammat. I pag. 244.
καταγίζειν I, 86 not. I, 183. II, 130. VI, 35. T. II pag. 677. καταγίξεσθαι I, 202.
καταγινέων VI, 75 not.
καταγνώφειν III, 108 not.
καταγωγή V, 52 not. VI, 35.
καταδέειν III, 123 not. καταδῆσαι (convincere) IV, 68 not.
καταδεικνύναι I, 163 not. IV, 95. IV, 42.
καταδικᾶν IV, 68 not.
καταδοκεῖν i. q. δοκεῖν III, 27 not. VI, 16. IX, 99.
καταδύειν naves VI, 17 not.
καταεῖδεν (incantare) VII, 191 not.
καταξέγγυσθαι (ἀναγκάη) VIII, 22 not.
καταδύειν VIII, 19 not.
καταδύμιος V, 39 not.
καταινεῖν IX, 33 not.
καταιονᾶν et καταιονεῖν not. ad III, 130.
καταίρειν VI, 41 not. καταίρεισθαι VII, 50 not.
καταισχύρειν VII, 52.
κατακαίειν, κατεκάη II, 179 not. IV, 79. κατεκάετο et κατεκαίετο not. ad I, 50.
κατακείσθαι (de aegrotantibus) VII, 229.
κατάκλις VI, 129 not.
κατακοιμᾶν an κατακοιμίζειν τῇν φυλακὴν IX, 93 not.
κατακοιμάσθαι not. ad IV, 172.
κατακρατεῖν IV, 168 not.
κατακρουεργῆσαι VII, 181 not.
κατακρίνειν et κατακρίνεσθαι VII, 146 not.
καταλαμβάνειν (dirimere controversias) VII, 9 §. 2 not. (coërcere, compescere) I, 46 not. I, 87. V, 21. III, 36. III, 52. 128. VII, 9 §. 2. IX, 2 not. assequi VI, 29 not. VII, 211.
καταλαμβάνειν de iis, quae aliquem invadunt, ei accidunt, II, 66 not. II, 152. III, 33 not. III, 42 not. IV, 11. VI, 19. — τὰ καταλαμβάνοντα IX, 49 not.
καταλαβεῖν πίστι III, 74 not.
καταλαβεῖν et καταβαλεῖν confus. I, 87.
καταλαμπτός III, 127.
καταλέγειν I, 173 not. (ubi καταλέξι, de quo confer. Iacobs ad Aelian. N. A. IV, 28.) IV, 83. VII, 6 not. καταλεχθεῖς VI, 33.
καταλέυειν V, 38 not. IX, 5.
καταλλάττειν V, 28 not.
καταλογεῖν c. accusat. I, 143.
καταλύειν VI, 9 not. VII, 6 not.
καταλύσεις (hospitia) V, 52 not.
καταμαργᾶν VIII, 125 not.
καταμάσπτειν VIII, 125 not.
καταμαίνεσθαι VI, 58 not.
καταμύσσειν IV, 71 not.
κατανάσσειν VII, 36 not.

- κατανύειν (navi) VI, 140 not. coll. 139.
καταπακτὴ θύρη V, 16 not.
καταπαύειν II, 144 not. II, 162. V, 38 not. τινὰ τῆς ἀρχῆς VI, 43 not. κατεπαύσθη et κατεπαύθη confus. I, 130. I, 168 not. VI, 71 not.
καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ II, 85 not.
καταπλέειν (portare) III, 98 not. VIII, 83 not. VIII, 128.
καταπλέω I, 185 not.
καταπορνεύειν I, 94 not. I, 197.
καταπορεύσθαι III, 36 not. et V, 105.
κατάπτεσθαι θεῶν VI, 68 not. coll. VIII, 65 not.
κατάρτισεν· κατέρξαν et κατήρξαν confus. V, 63 not. IX, 69 not.
καταρξήγνησθαι VII, 23. VIII, 99 not. coll. IX, 69 not. — κατερξήγνησθαι II, 12. (ubi Fischer. ad Weller. III, a. p. 169 mavult κατάρξην. Ellendt ad Arrian. II, 23 §. 2 pag. 228. emendat κατερξήγνησθαι.)
καταρξώδειν et κατορξώδειν I, 34 not.
καταρτᾶν III, 80 not.
καταρτίζειν V, 28 not. V, 29. κατηρτισμένος IX, 66.
καταρτιστὴρ IV, 161 not.
κατάρχεσθαι II, 45 not. IV, 60 not. IV, 103. κατάρχεσθαι et κατεύχεσθαι confus. IV, 103 not.
κατασβῆναι et καταστῆναι confus. IV, 5.
κατασκήπτειν I, 105 not. VII, 10 § 5 not. VII, 134 137.
κατασπᾶν not. ad VII, 59.
κατάστασις III, 46.
κατάστεγος II, 148.
καταστρέφεσθαι, καταστραφῆναι et καταστραφῆναι VI, 40 not.
καταστροφὴ I, 6.
καταστροφῶννυσθαι VIII, 53 not.
κατασώχειν IV, 75 not.
κατατείνειν I, 189 not.
κατατέμνειν vias I, 180 not.
κατατιθέναι (solvere) IX, 120 not.
κατατιθέναι ἐς μέσον IV, 161 not.
κατατίθεσθαι et παρακατατίθεσθαι ἐς τι VI, 73. κατατίθεσθαι χάριτα et simil. VI, 41 not. κλέος IX, 78 not.
καταφαίνεσθαι (apparere) VII, 51 not.
καταφερῆς et καταφερῆς II, 63 not.
καταφενύων κατέφηνε IV, 23 not.
καταφράζειν IV, 76 not.
καταφρονεῖν I, 59 not. (Add. Hoeger. in Act. philoll. Monacc. II, 4 pag. 486, ubi scribi vult κάρτα φρονήσας pro καταφρονήσας) *) I, 66. VIII, 10 not.
καταχαίρειν VII, 239 not.
καταχορδεύειν VI, 75 not.
καταχράν (officere) I, 164 not. IV, 118.
καταχρᾶσθαι (interficere) I, 82. 117. III, 36 not. IV, 146. VI, 135.
καταχρυσόων IV, 26 not.
καταχῶσαι (καταχωσθῆναι βέλεσι) VII, 225 not.
καταψῶσαν VI 61 not.
κατελεῖν. κατελιθῆναι ἐς τὸ τεῖχος et simil. I, 80. 176. 190. II, 141. III, 13 not. V, 119. VI, 133 not. VIII, 27. κατελιγμένος et κατελιγμένος et κατελιγμένος confus. II, 8 not. κατελιγμένος et κατελιγμένος confus. IX, 31 not.
κατελίσσειν VII, 76 not.
κατελιγμένος II, 8 not.
κατεπιπῆν II, 89 not.
κατεργνύνειν IV, 69. V, 63 not.
κατεῖσε IV, 79.
κατελεῖν vid. καθαίρειν.
κατεπείγειν VIII, 126 not.
κατεργάζεσθαι active VI, 102. VII, 6 not. IX, 106. passive (interfici) I, 141 not.
κατερείκεσθαι III, 66. VIII, 99 not.
κατέρχεσθαι III, 111 not.
κατεσπονδασμένος ἀνὴρ II, 174 not.

*) Negris h. l. et duobus reliquis tuetur vulgatum καταφρονήσας, quod explicat κατὰ φρένα ποιησάμενος τὴν τυραννίδα etc.

- κατεύχεσθαι I, 132 not. IV, 70.
κατεύχεσθαι et κατάρχεσθαι confus. IV, 103 not.
- κατέχειν (*cohibere*) VII, 114. VI, 9 not. — (*naves appellat.*) VI, 101 not. VII, 40. κατέχεσθαι ἐκ θεοῦ IV, 79 not. τὰ κατέχοντα πρήγματα VI, 40 not.
- κατήγεσθαι (*monstrare, praeire*) VI, 107 not. VII, 183 not. VII, 215 not. — (*instigare*) II, 56. III, 134. VII, 8 §. 1.
- κατηγεῖν VII, 123 not.
- κατηγορεῖν III, 115. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. I, 5 pag. 8.) VII, 60.
- κατήκειν. τὰ κατήκοντα IV, 136 not. V, 49 not.
- κατήκοος I, 100. — (*subditus*) cum dativo I, 141 not. I, 143. I, 171. V, 10 not.
- κατηλογεῖν III, 121. *)
- κατήρως VIII, 21 not.
- κατηρτισμένους vid. καταρτίζειν.
- κατ' ἡσθαί (*otiosum sedere*) III, 134 not. V, 63 not.
- κατήσθαι ἐπὶ τινι II, 86 not.
- κατήσθαι ἐκ τοῦ μέσου III, 83 not. IV, 118 not. VII, 22 not.
- κατήστο I, 43 not.
- κατίσταται II, 86 not. coll. III, 144. IV, 196 not. IX, 90.
- κατιέναι. — κατίει vid. ἐξίλει — (*de exilio redire*) κατιόντες I, 62 not. III, 19. IV, 1 not. coll. VII, 160 not. κατῆκε VIII, 109 not.
- κατίζειν. κατίσει, ἐκάτισε et κατεῖσε confus. IV, 79. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος II, 121 §. 5. II, 126 coll. III, 68.
- κατιππέεσθαι IX, 14 not.
- κατιρῶσαι I, 164 not.
- κατιστάναι VII, 105. VIII, 85 not.
- κατιστάναι (*constituere*) V, 25 not. V, 94 not. — ἐπὶ τὸ ἄμεινον VII, 158.
- κατεστήμε I, 92. IX, 37. τὰ κατεστεῶτα I, 59 not. οἱ κατεστεῶ-
- τες VII, 205 not. coll. VIII, 36 not.
- καταστάς *ad dicendum* consistens I, 152 not.
- καταστῆναι ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας III, 45 not. coll. III, 156. VI, 106 not.
- καταστῆναι de ventis VI, 140 not.
- καταστάντων τῶν πρηγμάτων VI, 105.
- κατίσχειν III, 28 not.
- κατοικῆσαι et κατοικίσαι confus. II, 154 not.
- κατοικεῖσθαι et κατοικεῖσθαι confus. I, 202.
- κατονόσασθαι II, 136 not. II, 167. 172.
- κατόπτῃς III, 17 not. (Add. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Sept. c. Theb. 36.)
- κατορχεῖσθαι III, 151 not.
- κατύπερθε, κατυπέρεσσα I, 67 not. VII, 233. VII, 19 not. VIII, 75.
- κατυπρῶν VII, 12 not.
- κατωμοσίη VI, 65 not.
- Καυκάσος, Καυκάσιος III, 97 not.
- Καυκῶνες I, 171 not.
- κα additum particulae εἰ I, 174. (Add. Hartung. Lehre d. Partik. II p. 240. ubi hunc locum ita vertit: „wenn er gewollt haben wü. de.“)
- κέγχροι II, 93. T. II pag. 675.
- κεδρή II, 87.
- κενὸς et κενός (*vacuus*) I, 73. VII, 131 not. VIII, 28.
- κεῖνος et ἐκεῖνος confus. IV, 139 not. VIII, 68 §. 1.
- Κεῖοι et Κῖοι VIII, 1 not.
- κείρειν VII, 131 not. κείρεσθαι λόφους IV, 175 not.
- κείσθαι de nominibus IV, 54. VII, 198. — de mortuis VIII, 25 not. — de praemiis VIII, 26 not. κείσθαι de iis, quae diruta iacent VII, 176 not. ἐκέατο I, 167 not.
- κέλευμα, κέλευσμα IV, 141 not. VII, 16 not.
- κέλης (*equus*) VII, 86 not. (*navis*) VIII, 94 not.

*) Ibi tamen pro κατηλογέοντα vir doctus in Annall. Ienenss. 1828 nr. 186 pag. 45. scribi vult καταλογέοντα.

κερατίζειν VII, 125. VIII, 86.
 κεράμιον III, 6 not.
 κέραμος V, 88 not. III, 6 not. *)
 κέρας (de promontorio) not. ad VIII,
 76. τὰ κέρα (de forma) cf. IV,
 191. ἐπὶ κέρας s. κέρως ἄγειν
 τὰς ναῦς VI, 12 not.
 κέρδιον IV, 86 §. 3.
 κέρκουροι VII, 97 not.
 κέρτομοι V, 83.
 κεφαλαίωμα III, 159.
 κήδος, κηδεστῆς VII, 189 not.
 κηλωνήιον I, 193. VI, 119.
 Κῆρες ἐπερχόμεναι VII, 228 not.
 κήτεα ἀνέικανθα IV, 53 not. (Add.
 Jacobs ad Aelian. N. A. XIV, 26.)
 κίβδηλος I, 66. 75. V, 91.
 κίθαρωδὸς I, 23 not.
 κίθων pro χιτῶν I, 8 not. — de
 lorica V, 106 not. de muro VII,
 139 not.
 κίκι II, 94 not.
 Κιλικύριοι VII, 155 not.
 κινδυνεύειν (videri) IV, 105 not.
 Κινδὺς, Κινδύη, Κινδυεύς in Caria
 V, 118 not.
 κινεῖν III, 80 not. **)
 κιννάμων III, 111 not.
 κίων (ὁ et ῆ) IV, 184 not.
 κλαίειν λέγω et simil. IV, 127 not.
 κλεινὸς et κλειτὸς confus. VII, 228
 not.
 κλέπτεσθαι VII, 49 §. 2 not.
 κληδὼν V, 72 not.
 Κληΐδες in Cypro V, 108 not.
 κληῖτω· ἐκκλητίζόμενοι I, 31 not.
 Hinc συγκεκλητῖσμένῃ VII, 129.
 κληῖρος I, 76. III, 83. 128.
 κληροῦν. κληροῦσθαι not. ad III,
 128.
 κληροῦχοι V, 77 not.
 κλίβανος II, 92 not.
 κλίνειν (de sole) IV, 181 not.

κλίνη· κλίνειν ἐπὶ λήκυσσιν, ὁλόχυσσιν
 IX, 80 not.
 κλισιάδες (metaphoric.) IX, 9.
 κλώθειν V, 12 not.
 κλώσματα, ἐρίον, κλωστήρ V, 12 not.
 κνάμπω not. ad III, 108.
 κνάν τὸ κηρὸν VII, 239 not.
 κναφήιον I, 92 not. IV, 14.
 κνάφος I, 92 not.
 κνίζειν (de amore) VI, 62 not. coll.
 VII, 10 §. 5 not.
 κνύζημα II, 2.
 Κοῖλα (τὰ) Euboeae VI, 100 not.
 VIII, 13.
 Κοίλη (ῆ) via Attica VI, 103 not.
 κοιλίη κενῇ II, 40 coll. II, 86. 87.
 IV, 72.
 κοινολογεῖσθαι VI, 23 not.
 κοινός· τὸ κοινὸν (commune civi-
 tatis) V, 109 not. IX, 117 not.
 — (aerarium) VII, 144 not. τὰ
 κοινὰ III, 156 not.
 κοῖος pro ποῖος I, 30 not.
 κοῖτος, κοίτη et κοιτῶν I, 9 not.
 II, 95 not. VII, 17.
 κολλᾶν vid. κόλλησις.
 κόλλη (gluten) II, 86.
 κόλλησις et κολλητὸν I, 25 not. ***)
 κόλον IV, 29 not.
 κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας V, 92
 §. 6 not. VII, 10 §. 5.
 κόλπος (sinus) VI, 125. κόλπος Ἀ-
 ραβικὸς I, 1.
 κομέειν (comam alere) II, 36. —
 (spiritum sumere) V, 71 not. T.
 III pag. 814.
 κομιδὴ VIII, 108 not.
 κομίζειν (transfere, deferre) I,
 153 not.
 κομίζειν et κομίζεσθαι V, 83.
 κομίζεσθαι de terrestri itinere (VI,
 16.) et maritimo I, 185 not. V,
 98. 108. VII, 49 §. 1. VIII, 107
 not.

*) Add. Köhler. Actt. societ. Acad. Petropolit. 1832 VI. ser. I pag. 379. 452, qui κεράμους inter ea vasa siglina recenset, in quibus pisces sale conditi exportati sint.

**) Add. Isocrat. Areopag. 11, ubi Bergman. praeter alios locos hunc quoque attulit Hierodoteum (pag. 217. ed. Bens.) in quo κινεῖν reddi vult abrogare, immutare.

***) Add. Ramshorn. in scriptioe de statuarr. in Graecia multitud. pag. 19 seq. et K. O. Müller. Handbuch d. Archæolog. pag. 39. 611.

κόμμι (τὸ) II, 86 not. II, 96.
 κοπάειν VII, 19: not. (ἐκόπασεν ἄνιμος.)
 κόπτεσθαι VI, 58 not. II, 121 §. 4.
 Κόρη (ἡ) VIII, 65.
 Κόρος VIII, 77 not.
 κόρυμβος (montis vertex) VII, 218 not.
 κορυνηφόροι I, 59 not.
 κορυφαῖοι VI, 23 not.
 κόσμεῖν (de capillis) VII, 209. κοσμεῖσθαι (instrui) IV, 180 not. — (annumerari) VI, 41 not. ἐκεκοσμέατο III, 91 not. coll. VI, 41.
 κόσμος I, 65 not. I, 99 not. T. I p. 927. — (de suppellectili pretiosa) III, 123 not.
 κόσμον φέρειν VIII, 60.
 κόσμῳ (οὐδενὶ) III, 13. VII, 36 not. VIII, 60 §. 3 not.
 κοῦ γε δὴ II, 11 not.
 κουλεὸς III, 64 not.
 κουρίδιος γυνή I, 135 not. T. I p. 928.
 κραιπνὸς VI, 86 §. 3.
 κρανείνα τόξα VII, 92 not.
 Κραῖστις fluvius V, 45 not.
 κραταίρινος I, 47 not.
 κρατεῖν (possidere) V, 16.
 κράτος· τὸ κράτος ἔχειν III, 69 not.
 κρατύνειν VII, 156 not.
 κραυγανόμενος I, 111 not.
 κρεῖξ II, 76 not.
 κρέας· κρέεσαι I, 47.
 κρεουρρηδὸν, κρεουρρηγῆσαι III, 13 not. VII, 181.
 κρησφύγετον V, 124 not.
 κρίνεσθαι III, 120. V, 22.
 κριὸς VI, 50.
 Κρισαῖος et Κρισσαῖος VIII, 32 not.
 κρίσις (disceptatio) V, 5 not. VIII, 69 not.
 κροκόδειλος II, 69 not.
 κροκὺς III, 8 not.
 κρόμνυα καὶ σκόροδα iunct. IV, 17 not.
 κρύπτειν γῇ (sepelire) V, 4 not. I, 140 not. I, 216. IV, 103.
 κρῶσαι et κρόσσαι II, 125 not.
 κτᾶσθαι (parare) VII, 29 not. ἐκτῆσθαι et κικτῆσθαι I, 49 not.
 ἐκεκτῆτο et ἐκτῆτο III, 39 not. coll. V, 90. ἐκτέετο VIII, 112 not.
 κτενίζεσθαι (de coma) VII, 208.

κτῆνη I, 50 not.
 κτίζειν χώρην IV, 12 not. I, 16.
 κτιλώσασθαι IV, 113 not.
 κτιστὸς et simil. IX, 97 not.
 κυάμῳ αἰρεῖσθαι ἀρχὰς VI, 109 not.
 Κύθηρα et Κυθηρία I, 82.
 Κύθνιοι VIII, 46.
 κύσκεσθαι not. ad III, 108. IV, 30 not.
 κυλεύω VIII, 10 not.
 κύκλος (orbis, de rerum vicissitudine) I, 207 not. κύκλῳ IV, 77 not. IV, 202. Tom. II pag. 678.
 κυλλήστεις II, 77 not.
 κυματῆς (ventus) II, 111 not.
 κυματωγὴ IV, 196 not. IX, 100.
 Κυναλγειρος VI, 114 not.
 κυνέη, κυνή VII, 67 not.
 κυνηγέσιον (τὸ) I, 36.
 κύπερος IV, 71 not.
 κυρβάσις V, 49 not. VII, 64. 61.
 κυρῆσαι τινας not. ad VII, 208. I, 31.
 κυρή ἡμέρη V, 49 not. V, 93 not.
 Κύρριοι VII, 165.
 κυροῦν VI, 86 §. 2.
 κύρτη I, 191.
 κύρσις VI, 129 not.
 κυψέλη V, 92 §. 4 not.
 κῶλον I, 179 not. II, 126 not.
 κῶμος I, 21 not.
 κώνωψ II, 95 not.
 κωπέες V, 23 not.
 κωφός (mutus) I, 36.

Λ.

Λάβρανδα et Λάβραννδα V, 119 not.
 λάβρος I, 87 not. IV, 50 not. VIII, 12.
 λαβρὺς (securis) V, 119.
 λαγὸς (lepus) I, 123 not. III, 108 not. IV, 134. VII, 57.
 λαγχάνειν κλήρῳ etc. III, 83 not. III, 128 not. IV, 94. VII, 53 not. VII, 144 not.
 λαισηῖα VII, 91 not.
 λαῖτον, λήιτον VII, 197 not.
 Λακεδαιμίων et Σπάρτη diff. VII, 234 not. Λακεδαιμόνιοι quinam proprie: IX, 11 not. Λακεδαιμόνιοι Λωριέες III, 56 not.
 λάκκος IV, 195 not.

λαμβάνειν πίστι καὶ ὀρκίοισι III, 74 not. — *deprehendere* VI, 52. I, 34. (ubi de fato) et IV, 79 not. (ubi de divino furore) λαμβάνεσθαι II, 121 §. 4. λελαβήκεε not. ad VIII, 122.

λαμπάς VI, 105 not.

λαμπιτῶ nomen (VI, 71) not.

λαμπρός de vento II, 96 not.

λαμπροφωνή VI, 60 not.

λάξις, λήξις IV, 21 not.

Λαοδόκη et Λαοδίχη IV, 33 not.

λαός, λαών II, 129.

λαπάρη II, 86. VI, 75 not.

λάσθη VI, 67 not.

λαῦραι I, 180 not.

Λαύρειον, Λαύριον VII, 144 not.

Λαφύστιος Ζεύς VII, 197 not.

λεαίνειν IV, 122 not. VII, 9 §. 3 not.

λέγειν (*significare*) VII, 144 not.

λέγειν οὐδὲν VIII, 20 not. λέγειν πρὸς ἀνθρώπους IX, 16 not.

λέγει τάδε s. ὧδε *epistol. formula* III, 40 not.

λεία, ληή II, 152. IV, 202 not.

λείπειν in medio II, 134 not. IV, 81 not. IV, 166. καμήλους ταχυτήτα οὐ λειπομένους τῶν ἵππων VII, 87 not.

λειποψυχή VII, 229 not.

Λευτόν (*Idae promontorium*) IX, 114 not.

λεπιδωτός piscis II, 72 not. coll. 68. et λεπὶς VII, 61 not.

(τὰ) λεπτὰ τῶν προβάτων VIII, 137 not.

λέσχη (*colloquium, sermo*) I, 153. II, 32.

λεσχηνεύειν not. ad VI, 4.

λευνή I, 138 not.

λευνός χρυσός I, 50.

λευρός I, 67.

λευστήρ V, 67 not.

λεχέποιος IX, 43.

λεωσφέτερος IX, 33 not.

ληδός s. λήδανον III, 112 not.

λητίζεσθαι VI, 86 §. 3.

ληϊστός V, 5 not.

ληϊτον VII, 197 not.

λημμα et λήμμα *confus.* V, 72 not. V, 111.

Λήμνια ἔργα s. κακὰ VI, 138 not.

ληός et λαός V, 42 not. λεών II, 129.

Λήρισσαι I, 149.

Ληρισσαῖος IX, 4. 58.

λίβανον III, 107.

λίβανωτός II, 86 not. III, 107.

Λιβυκός et Λιβυστινός IV, 192 not.

λίθινα χρυὰ II, 69.

λιθόρρινος I, 97 not.

λιμαίνειν VI, 28 not.

λίμνη τρογοειδής II, 170 not. λίμνη et ἔλος *diff.* I, 191. IV, 53 not.

λίνεον (*de lino et gossypio*) II, 37 not. II, 105 not.

λίπαραι (*Athenae*) VIII, 77 not.

λίπαρεῖν τινι V, 19 not.

λίπαρή IX, 21 not.

λίτаре VI, 76 not.

λίτρον et νίτρον II, 86 not.

λογάδες VI, 56 not.

λόγμιος I, 143. VI, 106.

λόγιος (*peritus, doctus*) II, 3. 77. IV, 46 not. I, 1 not.

λογοποιός *fabularum* (I, 141.) et *historiarum scriptor* II, 134. 143 not. V, 36. T. III pag. 813.

λόγος (*fabula*) I, 141 not. *narratio, fani*, λόγος ἐστὶ VII, 198 not.

λόγος λεγόμενος IV, 13 not. VIII, 113. 119. λόγος λέγεται II, 48.

VI, 54. λόγος ἔχει τινά et λόγον ἔχει τις V, 66 not.

λόγος de *narrationis parte* I, 75 not. I, 105 not. II, 38. 161. VI, 19.

V, 22 not. VII, 213.

λόγος ἐλάχιστός τινος IV, 135 not. VIII, 102. coll. 10. IX, 80.

λόγος πλείστός τινος VIII, 10 not.

λόγος ἰδός II, 48. 47 not. 51.

λόγος (ὁ) αἰρέει I, 132 not. II, 33. Vid. αἰρεῖν.

λόγων et ἔργων μάχη *oppon.* IX, 27 not.

λόγῳ et ἔργῳ *opp.* I, 205. coll. II, 100. VII, 155 not.

λόγῳ (*videlicet*) V, 20 not.

λόγῳ (*fando*) ἀκούειν III, 40. κοτῶ λόγῳ I, 166. ἐν ἀνδρός λόγῳ III, 120 not. coll. I, 153. VI, 19 not. VII, 222. IX, 69.

κατὰ λόγον V, 8. VIII, 111. ἐς ἱστορίας λόγον VII, 96 not. ἐς τοῦτον λόγον VII, 9 §. 2 not. λόγον μέζῳ II, 148 not. VII, 147 not.

λόγῳ I, 52 not.

λοιπὸν (τὸ) et τοῦ λοιποῦ I, 11.
coll. III, 65.
λόφους κείρεσθαι IV, 175 not.
λογῶν c. accusat. V, 120.
λοχηγέειν et λοχηγετέειν IX, 53
not.
λογίζειν I, 103 not.
λόχος III, 57. — (Spartanorum) IX,
53 not.
λυκοεργής VII, 76 not. (Ubi Bergk.
ad Anacreont. Reliqq. p. 225 scri-
bi vult *Λυκοεργίας*.)
Λυκόοργος et Λυκόεργος I, 65 not.
λυμαίνεσθαι (structura) I, 214.
VII, 15 not. IX, 79. III, 16 not.
(ubi Bernhardy Gr. Synt. pag.
91. revocatum vult *Ἀμάσι*.)
λυπεῖν· συμφορὴν λυπεῦσα τοῦτον
VII, 190 not.
λυπρὸς IX, 122.
λυχνῶν VII, 215 not.
λύχνα (τὰ) II, 62 not. περὶ λύχνων
ἀφ' αὐτῶν VII, 215 not.
λυχνοκαίη II, 62 not.

M.

μαζὸς et μαστὸς IV, 202 not.
μαθήματα vid. παθήματα.
Μαιήτις et Μαιῶτις IV, 3 not.
IV, 20. T. II pag. 677. Add.
Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 pag.
101.
μαίμωω VIII, 77.
μαίνεσθαι ἐκ s. ὑπὸ θεοῦ IV, 79
not.
Μαίων I, 7 not.
μακαρίζειν I, 31 not. VII, 45.
Μακάρων νῆσοι III, 26 not.
Μακεδόνων ἔθνος I, 56.
μαλακὸν οὐδὲν ἐνδιδόναι III, 51.
105.
μαλερὸς VII, 140 not.
Μαλιεῖς, Μηλιεῖς VII, 132 not.
μάλιστα (add. superlativ.) II, 76. μά-
λιστά κη VIII, 65 not. μάλιστα
πάντων ἀνθρώπων II, 77. τὰ
μάλιστα et ἐς τὰ μάλιστα II, 147
coll. VI, 65 not.
μᾶλλον (potius) comparativ. addit.
I, 31 not. I, 32. ἐπὶ μᾶλλον vid.
ἐπί.
μαντεύεσθαι V, 114 not. VIII, 134.
τινὶ IV, 67 not. (oraculum con-
sulere, edere) IX, 33 not.

μαντήϊα II, 83 not. VI, 57 not.
μαντικὴ τῶν ἱερῶν II, 57 not.
Μαραθῶν δ et ἡ VI, 102 not.
μασπὸς (oculus) not. ad IV, 27.
μάστιγι· ὑπὸ μαστίγων VII, 22 not.
μαστιγοῦν not. ad VII, 35. et ad
VIII, 59.
μαστὸς et μαζὸς IV, 202 not. IX,
112
μασχαλιστῆρ I, 215. T. I p. 929.
(De cingulo pectorali accipi vult
Schoen. De personn. in Euripid.
Bacch. pag. 30.)
ματαιίζειν II, 173.
ματαιὸς II, 118 not. II, 173 not.
III, 65. 120. VI, 68. VII, 10 §. 7.
μάχεσθαι πρὸς τινα VIII, 24 not.
μαχεσόμενοι et μαχησόμενοι VII,
102 not. VII, 209. VIII, 26.
μάχιμοι (apud Aegyptios) II, 141 not.
μαχλοσύνη IV, 154 not.
Μεγάβαζος et Μεγάβυζος IV, 143
not. VII, 82 not.
μέγαθος et μέγεθος I, 51 not. coll.
II, 10.
μέγαθος i. q. μεγάλως not. ad II,
44.
μεγάθηα III, 102. Vid. μέγας.
μεγαλοπρεπείη III, 125 not.
μεγαλοφροσύνη VII, 136 not.
μέγαρον (de templi adyto) I, 47 not.
I, 65 II, 141. 143. 169. V, 77.
VIII, 37. coll. 140 not.
μέγας· μεγάλα et μέγα ποιείσθαι
etc. III, 42 not. IX, 111.
μέγα (aliis adiectivis praepositum)
VI, 24 not.
μέγα τι (s. τοι) γίνεται V, 111.
ἢ μέγα ἢ σμικρὸν III, 62 not.
μέγας (de voce) VII, 117 not.
μέγας μεγάθει I, 51 not. (coll. II,
74. et VII, 20.) IV, 191. V, 31.
VI, 44.
μεγάλῃ τε καὶ εὐειδῇ III, 1 not.
V, 12 not. V, 47. VII, 187 not.
T. II pag. 673. et T. III pag.
811. μείζον ἢ φέρειν III, 14 not.
μείζον ἢ κατ' ἀνθρώπον VIII,
38 not. μεζόνως ἐκφαίνειν II, 49
not. T. I pag. 930 seq.
μέδιμνος I, 192.
μεθορμίζεσθαι et μετεωρίζεσθαι con-
fus. II, 115 not.
μελάγγαιος IV, 198 not.
μελάγχροες II, 104.

μελεδωνός II, 65 not. III, 61. VII, 31.
 μέλει VI, 101. T. III pag. 819. —
 περί τινος VIII, 65 not.
 μέλειοι VII, 140 not.
 μελετᾶν τι III, 115 not.
 μελίνη III, 117.
 μελιτοεσσα VIII, 41 not.
 μέλλειν (structura cum infin. futur.)
 II, 43. (c. infin. aoristi) I, 34.
 μελοποιός II, 135 not.
 μέλος V, 95 not.
 μέμονα VI, 84 not.
 μεμετιμένος VI. 1 not. V, 108. VII, 229. *)
 μέμφεσθαι I, 207. III, 1 coll. VI, 88. μεμφθῆις I, 77 not.
 μὲν — δὲ V, 1 not. coll. IV, 76. I, 45. 71. (Hartung. l. l. II p. 407.)
 μὲν νυν — δὲ I, 85. III, 154. (Add. Hartung. Lehre d. Partik. II pag. 405.) V, 86.
 μὲν — δὲ in protasi et apodosi III, 49. IV, 65. 126 not. **) IV, 165. V, 73. IX, 63. 70.
 μὲν οὐ — δὲ not. ad VII, 208. τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ I, 30 not.
 πρῶτον μὲν — ἐπὶ δέ; not. ad VII, 219.
 μὲν νυν (tum) VII, 204.
 μὲν iteratum I, 113. II, 26 not. II, 121. III, 75 not. IV, 9.
 μὲν semel positum, ubi duplicandum erat VI, 16 not. μέντοι pro δὲ, antecedente μὲν VI, 86. οὐ μὲντοι — γε II, 98. 63 not. coll. 116. VI, 45. IX, 37.
 μένιν κατὰ χώραν IV, 135 not. Vid. κατὰ χώραν.
 μέρος· ἐν μέρει (per vices) III, 69. V, 70 not. VII, 212 not.
 μέσος· τὸ μέσον IX, 82 not. μέσον σχίζειν τι IV, 49 not.
 ἐς μέσον (φέρειν) IV, 97 not. IV, 161 not. VI, 129 not.
 ἐν μέσω IV, 97.
 κατὰ μέσον VIII, 15 not. VIII, 23 not.

μέση λέξις Herodoti, Comm. §. 15.
 μεσοῦν I, 181 not.
 μετὰ c. accusat. (practer) II, 33 not. VII, 139 not. cum participp. VI, 98 not.
 μετὰ pro μέτεστι V, 61 not.
 μετὰ in μετελθεῖν, μετιέναι etc. III, 19 not.
 μεταβάλλειν V, 75 not. VIII, 109 not.
 μεταβολαὶ ὥρέων II, 77.
 μεταβουλεύεσθαι VIII, 57 not.
 μεταδιδόναι (structura) I, 143.
 μεταίτεῖν IV, 146 not.
 μεταίχμιον VI, 77 not. VIII, 140 §. 2 not.
 μεταμέλειν IV, 203. coll. VI, 63. IX, 89.
 μετανάσται VII, 161 not.
 μεταξὺ IV, 155. II, 159. c. participp.
 μεταποιεῖσθαι II, 178 not.
 μεταρσίαι νῆες VII, 188 not. coll. VIII, 65.
 μετεξέτεροι II, 36. VII, 84.
 μετέρχεσθαι IV, 7 not. VII, 178 not. III, 126. (ad quem locum confer sis Aelian. N. A. XV, 24 ibique Iacobs.)
 μετέχειν (structura) IV, 145 not.
 μετεωρίζεσθαι et μετορμίζεσθαι II, 115 not.
 μετιέναι τι (arcessere) III, 15. 19 not. IX, 33. I, 12 not. (omittere) II, 116 not. (deponere) III, 128 not.
 μετιέναι γλώσσην VI, 29 not. coll. VI, 68.
 μετιέναι cum genitiv. IX, 33.
 μετίει, Vid. ἐξίει.
 μετιστάναι intransit. VIII, 81 not.
 μετοχή I, 144 not.
 μετωπηδὼν VII, 100 not.
 μέχρι et μέχρις οὐ I, 181 not. I, 187. II, 19. III, 104. μέχρι ὅτου II, 173. μέχρι ὅσον VIII, 3 not.
 μέχρι τούτων et τούτων I, 4.
 μῆ (usus) I, 155 not. I, 158. 183.

*) His tribus locis Bergk ad Anacreont. Reliqq. pag. 204 Herodoto restitui vult formam μεμετιμένος.

**) Add. de h. l. Hartung. l. l. I pag. 189. et Buttmann ad Demosthen. Midian. pag. 155 ed. secund.

- μη̃ cum conjunct. I, 9 not. cum futur. indicat. I, 77 not.
- μη̃ post negandi verba I, 68 not. III, 51. 66. 128. coll. 153. IV, 125. VII, 12. 149. VIII, 116. IX, 13.
- μη̃ οὐ I, 187. (coll. I, 199, ubi οὐ μὴ) II, 110. *) III, 51. VI, 88. 106. T. III pag. 820. VIII, 100.
- μη̃ μὲν pro μὴ μὴν I, 68. II, 118 not. III, 99. V, 106 not.
- μη̃ τι γε ὦν s. μὴ τοι γε ὦν IV, 76 not. (Conf. Hartung. Lehr. d. Partik. II pag. 155, cui hic locus corruptus videtur.)
- μη̃ τε — τε I, 63 not. VI, 1 not.
- μηδαμὰ I, 68 not. μηδὲ — μηδαμὰ μηδαμῶν II, 91. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. XI, 1.)
- μηδαμῶς I, 108 not.
- μηδὲν εἶναι (de homine) VIII, 106 not.
- μηδίζειν VII, 161.
- Μηλῖς et Μηλιάς. Μηλιές et Μαλιῆς VII, 132 not. VIII, 31.
- μηλοτρόφος IV, 155 not. IV, 157.
- μηλοφόροι Persarum VII, 41 not.
- μήνεσι et μηνί VIII, 51 not.
- μηνίειν (succensere) V, 84 not. VII, 134. μηνίων et μηνύων confus. VII, 169 not.
- μηνῖς VII, 134 not. VII, 169 not.
- μνησιδῆς VIII, 16 not.
- μήρια IV, 35 not.
- μηροὶ (femora) III, 103 coll. VI, 75.
- μήτηρ κόρου ὕβρις not. ad VIII, 77 not. μήτηρ tropice IV, 52.
- Μήτηρ de Cerere VIII, 65.
- μητρόθεν (appellari) I, 173 not. — VII, 99. 166.
- μηχανᾶσθαι I, 123 not.
- μηχανή I, 209 not. II, 160 not. II, 181. III, 51.
- μῆχος IV, 151 not. (Add. Iliad. II, 342 ibiq. Bothe.) II, 181 not. (ubi remedium, effugium.)
- Μῆων et Μηῶν I, 7 not. VII, 74 not.
- μικρὸς et μικρὸς I, 5 not. VII, 78.
- μικτηλιφεές naves III, 58 not.
- μιτοπάροχοι naves III, 58 not.
- Μίνως in acc. Μίνων, Μίνωα et Μίνω VII, 170 not.
- μινῆσκα (structura) VI, 86 §. 2. VI, 136. μιν abundat I, 34 not.
- μίγεσθαι de femina I, 5.
- Μίτρα et Μίθρας I, 131 not. Vid. Mitra.
- μίτρα VII, 62 not.
- μιτρηφόροι VII, 62 not.
- μνᾶσθαι cum περὶ constr. I, 36. VII, 39.
- μνεώμενος et μνώμενος I, 96 not.
- μνημόσυνον et μνημόσυνα λιπέσθαι IV, 166 not. VII, 24 not. VII, 226.
- μόγισ δὴ — ποτε I, 116.
- Μοίριος et Μοίριδης λίμνη II, 149 not.
- μόλιβδος I, 186. T. I p. 929. III, 56.
- μόρος (de morte) V, 21. IX, 43 not.
- Μοσύνοικοι et Μοσσύνοικοι III, 94.
- μουνάρχοι V, 92 §. 2.
- μουνόμωλα aedificia I, 179 not. (Negris ibi intelligi vult aedificia μονομέτωπα; quae non nisi unum habeant μέτωπον.)
- μουνος add. αὐτὸς III, 70 not.
- μουνος in certamine singulari IX, 48. μουνος et πρώτος I, 25.
- μουνουῖν· μουνωθεν et μουνόθεν confus. I, 116 not. μουνουῖσθαι μετ' ὀλλῶν VI, 15 not.
- μουννόφθαλμοι IV, 27 not.
- μουνσοποιὸς II, 135 not.
- μυγαλῇ II, 67 not.
- μύδρος I, 165 not.
- μύκης (ὁ) III, 64 not.
- Μύλασα et Μύλασσα I, 171 not.

*) In quo loco cum Buchner. (Theses controvers. Halis 1830.) pro μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον legi voluisset: τοῦ μὴ ὑπερβαλλομένου, G. Hermann. in Schulzeit. 1833. nr. 99 pag. 789. vulgatam lectionem ita tuetur, ut post ἔργοισι supplet ἰστυῇ, hoc modo locum interpretans: „es sey nicht schicklich, dass er vor die Standbilder des Sesostri's sein Standbild aufstelle, damit er es nicht, an Thaten jenen nicht übertreffend, aufstelle.“

(Cf. Holsten. ad Stephan. Byzant. pag. 214.)

Μύλιτα I, 131 not.

μυριάδες in apposit. not. ad III, 159.

Μυριανδρικός et Μαριανδυνός confus. IV, 38 not.

μυρίκη VII, 31 not.

μύριοι (οἱ) Persarum in exercitu VII, 55 not.

μύρμηξ III, 102.

Μυρσίλος et Μυρσίλος I, 7 not.

μυρσίνη VII, 54 not.

Μυτιλήνη et Μιτυλήνη I, 27 not.

μυχός II, 11 not.

N.

νάκος et νάκη II, 42 not.

ναός vid. νηός.

νάπαι IV, 157.

Νασαμώνες IV, 172.

νάσσειν VII, 36 not.

νανάγια iunct. cum νεκοί VIII, 12 not.

Ναύκραροι (Athenis qui) V, 71 not.

ναυκράταις et ναυκράτορες V, 36 not.

ναυλοχεῖν VII, 189 not.

ναῦς et πλοῖον VII, 1 not. νέας et νῆας VII, 192 not. IX, 96.

ναυτικός VI, 43.

νέειν (reverti) V, 59 not.

νεῖκος (de pugna) VII, 225. VI, 42. de lite VI, 66 not.

νεκρός ὁ et ἡ V, 92 §. 7. — de cadavere III, 16.

νεκρομαντήριον V, 92 §. 7 not.

νέμειν (regere, administrare) I, 59 not. V, 29 not. V, 71. 92 §. 2.

IV, 165 not. (ubi νέμεσθαι) νέμειν τὰ ἴσα VI, 11 not. νέμειν πρὸς III, 16 not. VI, 33. νέμεσθαι (possidere) V, 45 not. V, 122. νέμεσθαι (tribui) IX, 7 §. 1.

νέμεσθαι de ulceribus III, 133 not. coll. V, 101.

νέμεσις et φθόνος θεῶν I, 32 not. III, 40.

νεοσσευμένα ὀρνίθων γένεα I, 159.

νεοόλωτοι (pisces) IX, 120 not.

νεογνὰ II, 2. *)

νέος — ἐκ νέης I, 60. νεώτερα βου-
λεῦσαι III, 62 not. νεώτερόν τι

III, 62 not. I, 27 not. IV, 127.

V, 19 not. V, 35. VIII, 21. V, 93 not.

νεοσσοὶ de parentum liberis III, 109 not. T. II p. 676.

νεοχμὸν, IX, 99 not.

νεοχμοῦν IV, 201. V, 19.

νεύειν II, 48 not.

νευρόσπαστα ἀγάλματα II, 43 not.

νέφος hominum VIII, 109 coll. VII, 226.

Νέων et Νεῶν in Phocide VIII, 32 not.

νηδὺς II, 87. IV, 71.

νηεῖν de rogis I, 50 (ubi νηήσας) not. I, 34. II, 107 not.

νηνεμία VII, 188 not.

νηός (aedicula) II, 63 coll. 64. 91. IV, 103.

νηός ξύλινος II, 63.

νηός et ἱερὸν diff. II, 133 not. VI, 19 not.

νηός et τέμενος diff. V, 45.

νηός et ἱερὸν idem fere VIII, 37.

νηπια τέσσα IV, 16 not.

νηῖοι et νησιῶται (de Cycladibus) V, 30 not. VI, 95 not. VII, 95 not. VIII, 46. 103.

νικῶν γνώμην et γνώμην I, 61 not. coll. V, 36. VI, 101 not. VII, 175.

νιράσι et χιόνι confus. VII, 111 not.

νιφετός IV, 50. VIII, 43. (Ideler ad Aristotel. Meteorol. pag. 239.)

νόμαιον et νόμος III, 99 not. IV, 76 not. coll. I, 65. ubi νόμια et νόμιμα.

νομάρχης II, 177 coll. III, 6. IV, 66.

νομεὺς I, 194. II, 96.

νομίζειν (in usu habere) I, 131 not. 173. 202. 215. 142. (Add. Blomfield. Gloss. in Aeschyl. Choeph. 95.) II, 42 not. 50. 61. III, 15 not. IV, 59 not. IV, 63 not. IV,

*) Add. Pierson. Verisimil. pag. 234. coll. ad Moer. p. 309, qui reponi vult νεογιά.

117. 172. VII, 85. 192. νομίζου-
σι οὐδ' ἤρωσι οὐδέν II, 50 not.
νομίζειν τι IV, 106 not. IV, 183.
V, 97 not.
νομίζειν θεοὺς IV, 94 not.
νομίζειν (solere) VII, 120.
νομιζόμενα (τά) I, 49 coll. VII,
140 not.
νόμος IV, 39 not. νόμος δεσπότης,
βασιλεὺς III, 38 not. et VII, 104
not. ἐν νόμῳ χειρῶν VIII, 89.
νόμος (in re musica) I, 24 not. coll.
II, 79 not.
νομοὶ (per Aegyptum) IV, 62 coll.
II, 177. V, 102. νομοὺς ἔχειν V,
102 not.
νόος· νόῳ λαβεῖν III, 41 not. T.
II p. 674. VIII, 19. νόῳ ἔσχειν
V, 92 §. 7. κατὰ νόον IX, 111.
τρέπειν ἐπὶ νόον III, 21 not.
νοσεῖν (de civitatibus) V, 28 not.
νοῦσος ἰατὴ III, 33 not. θηλείη I,
105 not.
νῦν et νυν III, 122. IV, 97.
νῦν et τοῖνυν V, 23.
νῦν δὲ III, 15. 49. 25 not. V, 65.
92 §. 1. (Add. Apitz. Adverss. ad
Sophocl. Trach. pag. 95.)
νύξ· πολλῆς νυκτός IX, 44 not.
νύκτα (noctu) I, 181 not. ὑπὸ
νύκτα V, 101 not.
νωθέστερος III, 53 not.
νωμάν (observare) IV, 128 not.
νωῶσαι, unde ἐννώσας I, 68 not. vid.
ἐννοεῖν. — IX, 53 not.
νώτον. κατὰ νότον I, 10. 75. τὰ
νώτα VI, 56 not.

Ξ.

ξενίη· ξενίην προειπεῖν, συνθέ-
σθαι VII, 116 not. VIII, 120.
ξενικός στρατός I, 77 not.
ξένιος V, 63 not. τὰ ξείνια (ho-
spitalitatis dona) II, 107 not.
119 not. VII, 27 not. VII, 135.
καλεῖν ἐπὶ ξείνια et ξενίᾳ V, 18
not. IV, 154 not. VI, 34 not.
ξείνος I, 43. V, 63 not. ξεῖνοι καὶ
σύμμαχοι I, 22 not. ξεῖνοι (pere-
grini) IX, 11 not. ξεῖνοι βάρβα-
ροι IX, 55 not.
ξηνηλασίη Spartanorum J, 65 not.
ξηροπόταμος V, 45.
ξίφος III, 64.

HERODOT. IV.

ξύλον σιδηρόδετον IX, 37 not. VI,
75 not.
ξυρεῖν V, 35 not. ξυρεῖσθαι II, 35.
ξύστον (τό) (hasta) I, 52. II, 71
not.

O.

ὁ, ἡ, τό. Vid. articulus. οἱ σοί, etc.
VII, 104 not. οἱ ἐν τέλει ὄντες
etc. IX, 106 not. τὸν δὲ confus.
cum τόνδε I, 13. τῶν δὲ et τῶν-
δε δὲ VIII, 40 not. τὰ μὲν —
τέλος δὲ III, 85 not. ὁ Κόλχος
etc. de rege Colchorum I, 2 not.
II, 161. III, 4. IV, 119. V, 94
not. οἱ ἀμφὶ τινα I, 62 not. I,
157. τὴν ἐπὶ θάνατον et simil.
I, 109 not. coll. I, 67 not. III,
14 not. III, 119.
ὄβελοι II, 170.
ὄγκος IV, 62 not. (moles, tumulus.)
ὄδε vid. ὁ, ἡ, τό et οὗτος.
ὄδος tropice VII, 12 not. ὄδος λό-
γων I, 95 not. ὄδῳ ἰατὴ ad Del-
phos VI, 34 not.
ὄδος et οὐδός confus. II, 7. coll.
III, 14. et III, 126 not.
ὄδῳ IV, 139 not.
ὄδῳ (dens) VI, 107 not. μονοφυ-
ῆς IX, 83.
ὄδωτὰ not. ad VI, 73.
ὄζειν (structura) III, 23 not.
οἱ (pronominis in dativ. usus) I, 34.
I, 60 coll. 214 not. III, 14. 15.
53. 55. 74. IV, 162. VI, 63. VII,
16. T. I pag. 926. VII, 38. 128.
οἷα δὲ ante particip. I, 66. 111.
189 coll. II, 28. III, 4. IV, 140.
οἷα δὲ I, 86.
οἰακίζειν I, 171 not.
οἶδα cum particip. I, 20 not. οἶδα
λόγοις μαθῶν V, 24 not. —
Vid. εἶδον.
οἰδαίνειν et οἰδέειν III, 76 not.
127. VII, 39 not.
οἰζυρός IX, 82 not.
οἶκς et οἶκος confus. VII, 147 not.
οἰκεῖν (situm esse) II, 165 not. IV,
37 not. οἰκημένος i. q. οἰκῶν I,
27 not. I, 134 coll. II, 102. III,
17 not. IV, 8 not. IV, 32. οἰκῆ-
σαι et οἰκίσαι confus. VI, 33 not.
VII, 170. IV, 148.
οἰκειοῦσθαι I, 4 not. I, 94 not.
III, 2. IV, 148.

- οἰκέται VIII, 4 not. 106. 109.
οἰκήτιος ἀνῆρ I, 108 not. coll. V, 5. 23.
οἰκήτιος (de nave) VIII, 17 not.
(τὸ) οἰκήτιον III, 81 not.
οἰκημα (habitatio) I, 164 coll. II, 86 not. (conclave) II, 100 not. II, 148 not. coll. VII, 119. (lupanar) II, 121 §. 5. οἰκήματα σύμπληκτα et περιφόρητα nomadum IV, 191 not.
οἰκία (τὰ) III, 16 not.
οἰκίη (familia) I, 107 not.
οἰκοδομεῖν et οἰκονομεῖν confus. I, 114 not.
οἰκοδομεῖσθαι (aedificandum cura-re) II, 121 §. 1.
οἰκοδόμος (architectus) II, 121 §. 1.
οἰκος (de bonis paternis) III, 53 not. coll. VIII, 143 not. οἶκος βασιλέως V, 31 not. IX, 107.
οἰκουρεῖν (feminarum est) not. ad IV, 114. T. III p. 805.
οἰκοφθορεῖν V, 29 not. VIII, 142 not.
οἰκῶς, οἰκὸς pro ξοικῶς, ξοικὸς I, 27 not. I, 42. οἰκότι λόγῳ VII, 167 not.
οἰκουρὸς (draco in arce Attica) not. ad VIII, 41.
οἰμᾶν I, 62 not.
οἰμῶζειν VII, 159 not.
Οἰόρηπα IV, 110 not.
οἶος post adiectiv. IV, 28 not. pro ὅτι τοιοῦτος I, 31 not. VIII, 12 not. οἶά τε εἶναι et οἶοι τε εἶναι confus. IV, 31 not. οἶη et ὅση IV, 36 not. οἶα δὲ et δῆ. Vid. supra.
οἶστρος IV, 187 not.
οἰχώκεε IV, 127 not.
οἰωνὸν δέχεσθαι IX, 91 not.
οἰέλλειν (naves) VIII, 84 not.
οἶκη (quo) VII, 147 not.
οἰόσος δῆ II, 126 not.
οἶον (quum) I, 68 not. VII, 118 not.
ὀκως (quoties) I, 11 not. I, 68. I, 100. III, 125. 148. VI, 129 not. VII, 119 not.
ὀκως i. q. ὅτι s. ὥς V, 106 not. VII, 161. 237.
ὀκως cum coniunctivo II, 120. 121 §. 2.
ὀκως cum optativo I, 63 not.
- ὀκως cum futuro indicat. I, 8 not. I, 9. II, 160 not. III, 36 not. III, 40. 142. V, 23. II, 121 §. 2 not. III, 142. VI 133. VII, 18.
ὀκως μὴ cum futur. indicat. III, 135 not. VIII, 15 not. cum coniunct. VI, 85.
ὀκως ἂν c. coniunct. I, 20 not. cum optativo I, 75. I, 91—99. 110. II, 126. III, 44. V, 98. cum futur. III, 104. T. II p. 675. (Cf. Hartung. Lebre d. Part. II p. 283. 284.)
ὀκως et ὥς I, 209.
ὀλβιος et εὐτυχῆς diff. I, 32 not. VI, 24.
ὀλεθρος III, 142 coll. not. ad V, 67.
ὀλίγον et ὀλίγῳ confus. IV, 16 not. IV, 79 not. VIII, 95 not. κατ' ὀλίγου II, 93 not. VIII, 113. IX, 102 not.
ὀλίγον ἀπολείπειν seq. infinitivo VII, 9 §. 1. ὀλίγον χρόνου III, 134. ὀλίγον ἐδέησε VII, 10 §. 3. ἐν ὀλίγοις μέγας IV, 52 not. IX, 41 not.
ὀλίγωρος III, 89.
ὀλιγώρος ἔχειν not. ad III, 155.
ὀλκοι II, 154 not. II, 159.
ὀλοίτροχος (lapis) V, 92 §. 2 not. VIII, 52.
ὀλοληνμός, ὀλοληγῆ IV, 189 not.
Ὀλύμπια, Ὀλυμπιάδα νικᾶν, ἀναιρεῖν etc. VI, 70 not. Ὀλυμπιάς de ludo s. festo Olympico VII, 206. (Sic Olympias in Mythogr. Vatic. I, §. 192, ubi cf. Bode. nott. critt. p. 61.)
Ὀλυμπος et Οὔλυμπος confus. I, 43. VII, 74 not. VII, 129 not.
ὄλυρα II, 36 not. coll. 77 et T. I pag. 930.
ὄμαιμος VIII, 144.
ὄμαιχιμή VIII, 140 §. 1. VII, 145 not.
ὄμβρος λάβρος VIII, 12.
ὀμιλεῖν χάρα VII, 26 not. 214.
ὀμίλῳ IX, 59 not.
ὁμοιος cum genit. III, 37 not.
ὁμοιος καὶ ἴσος VI, 52 not.
ὁμοια et ὁμοίως confus. II, 57.
ὁμοια τοῖς, μάλιστα et simil. III, 8. 35 not. 68 not. III, 57 not. VII, 118.

(τὴν) ὁμοίην VI, 54 not.
 ὁμολογεῖν VI, 54 not.
 ὁμοτροπέζοι regis Persarum III,
 132 not. coll. V, 24.
 ὁμότροπα et ὁμότροφα II, 49 not.
 T. I p. 931. *)
 ὁμουρεῖν VII, 8 §. 3.
 ὁμοχροῖν I, 74 not. coll. IV, 70 not.
 ὁμως initio periodi VII, 165 not.
 ὀνειδίζειν (exprobrare) I, 41. VIII,
 143. cum genit. I, 90. cum dativ.
 II, 133.
 ὄνειρον et ὄνειρος VII, 14. VII,
 16 §. 2.
 ὄνεσθαι II, 167 not.
 Ὀνήσιλος (de accentu) V, 108.
 ὄνοι (axes) VII, 36 not.
 Ὀνόμαστος et Ὀνομαστός VI, 127
 not.
 ὀνομαστός et οὐνομαστός V, 102
 not.
 ὄξυ (τὸ) II, 16 not. ἐς ὄξυ VII,
 64 not.
 ὀπάων et ὀπέων V, 111 not. IX,
 50 not.
 ὀπεας IV, 70 not.
 ὀπη et ὀποι I, 188.
 ὀπιν ἔχειν VIII, 143 not.
 ὀπίσω (abundanter addit.) III, 16 not.
 V, 27. V, 92 §. 3. **)
 ὀπλα (rudentes) VII, 25 not. —
 (clypei) IX, 30 not.
 ὀποδαπὸς et ποδαπὸς IX, 16 not.
 T. III pag. 812.
 ὀπτᾶν (coquere panem) VIII, 137 not.
 ὀπωπα vid. ὀράν.
 ὀπώρη IV, 199 not. ***)
 ὀρεᾶν· ὀρέων et ὠρέων confus. I,
 142 not ὄρεον et ὠρεον confus.
 II, 150. III, 118. simil. I, 139
 not. ὄρα μὴ VII, 103 not. ὀπω-
 πα I, 68 not. II, 64. III, 37. VII,
 125.
 ὀργᾶν IV, 199 not.
 ὀργᾶν et ὀργίζειν IV, 64 not.
 ὀργή I, 73 not. III, 131 not. VI,
 128.
 ὀργυναι I, 178 not. II, 5 not.

ὄρθιος scil. νόμος I, 24 not.
 ὀρθοσταδίας I, 24 not.
 Ὄρκος deus VI, 86 §. 3 not.
 ὄρκους διδόναι καὶ δέχεσθαι VI,
 23 not.
 ὀρμαῖν I, 76 not. — in statione esse
 VII, 22 not. VII, 188. ὀρμαῖσθαι
 I, 24 not. III, 98 not. IV, 44.
 VIII, 133. ὀρμαῖσθαι λέγεσθαι
 III, 86 not. V, 50 not. VII, 89.
 ὄρητο sequent. infinit. VII, 4
 not.
 ὀρμεύεσθαι not. ad III, 98.
 ὀρμή δαιμονίη VII, 18 not.
 ὄρος et οὖρος confus. I, 172 not.
 I, 203. 206 not. II, 12. VII, 212
 not.
 ὀροσάγγαι VIII, 85.
 ὄρυγες et ὄρνες IV, 192 not.
 ὀρύγματα ὑπόγαια IV, 200 not.
 ὀρύσσειν λίμνη ἔλυτρον I, 185 not.
 — ὀρώρκετο I, 186, ubi paulo
 ante ὠρυντο et II, 158 ὠρυνται,
 quod notat Kühner: Griech. Gram-
 mat. I pag. 273.
 ὀρχεῖσθαι I, 141.
 ὀρχηδὸν VII, 144 not.
 ὀρχιες, ὄρχεις IV, 109 not.
 ὄς καὶ ὄς IV, 68 not.
 ὄς ἂν pro εἴ τις I, 136 not. II, 65
 not.
 ὄσιος III, 120.
 ὄσος aliis adiectiv. add. IV, 194. ὅσα
 πλείστα I, 14 not. ὄσος ὦν I, 199
 not. II, 22. ὄσος δὴ I, 160 not. II,
 103. III, 52. IV, 151. (cf. ὅσος
 δὴ II, 126 not.) ὄσος δὴ ποτε I,
 157 not. ὄσον τε IV, 62 not. III,
 30 not. ὄσον τι I, 185 not.
 ὄσπριον II, 37 not.
 Ὄστακὸς pro Ἀστακὸς V, 67.
 ὅστις pro ὄς IV, 8 not. — pro
 ὥστε I, 87 not. ὅ, τι (cur) I,
 111 not. II, 19. ὅτεν I, 7. III,
 62. 115. VIII, 26. coll. III, 63.
 et I, 145 not. ubi ὅτον — μέχρι
 ὅτον II, 173 not. ὀτέοισι et τέ-
 οισι II, 82 not. ὅτεφ II, 113.

*) Adde quae dixi in Iahnii et Seebod. Annall. philologg. 1832 s. Tom. VI p. 217.

**) De simili usu Romanor. conf. Ruperti ad Tacit. Annall. XIV, 52.

***) Add. Both. ad Iliad. V, 5 et XXI, 346 et cf. Ukert. Geograph. d. Gr. u. R. I, 2 pag. 157.

- ὄτεω δὴ I, 86. III, 121. (Aelian. N. A. IV, 53.)
 ὀσφραίνεσθαι I, 80. 202. c. genit.
 ὀσφρυς (coxa) II, 40.
 ὅτ' ἂν seq. coniunct. I, 55 not. ὅτε
 δὴ I, 114. (Hartung. I p. 257.)
 ὅτι μὴ I, 18 not. I, 143. (coll. 164
 not.) 181. 183. II, 13. II, 50. III,
 26. 125. 155. IV, 183.
 οὐ pro μὴ VI, 9 not.
 οὐ γὰρ ἀμεινον I, 187 not.
 οὐ κη et οὐκ confus. V, 13 not.
 οὐκ — ἀλλὰ III, 69 not.
 οὐχ οἶον I, 91 not.
 οὐ γὰρ ὧν δὴ III, 121 not.
 οὐ μὲν οὐδὲ II, 120 not. IV, 205.
 VI, 72. VIII, 25 not. VIII, 130.
 οὐ μὴν οὐδὲ V, 98. III, 2.
 οὐ μέντοι οὐδὲ VI, 45.
 οὐ μέντοι II, 63.
 οὐ τι καὶ VI, 110 not.
 οὐ τι et οὐκ IX, 15 not.
 οὐ τι χαίρων III, 29 not. III, 36.
 οὐτε γε et οὐ τι γε VIII, 142.
 οὐ τι et οὐτοι III, 36 not. III, 69.
 IV, 186.
 οὐ τοι καταπροΐξει III, 36 not.
 οὐ τε — οὐ VIII, 98.
 οὐτε — τε IV, 94. V, 49 not. VI,
 1 not.
 οὐτε — οὐτε — τε I, 160 not.
 IX, 48.
 οὐτε — οὐτε — οὐ — οὐδὲ I,
 138 not. *)
 οὐτε (s. μήτε) — δὲ I, 99 not. I,
 108 not. (Cf. Hartung. Lehre d.
 Partik. I p. 197 seq.)
 οὐτε et οὐδὲ I, 3 not. **) Differ.
 T. II p. 677.
 οὐδὲ pro οὐ VI, 133 not. coll. I,
 191 not.
 οὐδὲ — οὐδὲ I, 2 fin. (Cf. Hartung.
 I. I. I pag. 210.)
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ IV, 16. V, 98 not.
 (Cf. Wentzel. De praeposs. tmesi
 ap. Herodot. p. 30.)
 οὐδ' ὥς VI, 76 not. III, 152.
 οὐδ' ὧν οὐδὲ V, 98 not. T. III
 pag. 816.
 οὐδαμὰ I, 56. 58. III, 10 not. III,
 88. V, 35.
 οὐδεις ὅστις οὐ VII, 145 not. coll.
 VIII, 65.
 οὐδὲν, οὐδένες εἶναι etc. VIII, 106.
 IX, 58 not.
 οὐδὲν δεινὸν μὴ I, 84. 155. οὐδε-
 μίη ξυδυσίς, μηχανή etc. VIII,
 100 not. I, 209 not. et add. la-
 cobitz. ad Lucian. Revivisc. p.
 153.
 οὐδὲν ἄλλο ἢ VII, 168 not.
 οὐδέν τι (πάντως) V, 65 not.
 οὐδὲν λέγειν VII, 17.
 οὐδὲν i. q. οὐ I, 196. (ubi plura
 similia excitat Negris.)
 οὐδὸς III, 14 not.
 οὐθαρ IV, 2.
 οὐκων I, 11 not. I, 206 not. IV,
 118. V, 92 §. 7.
 οὐλαὶ κριθῶν I, 160 not.
 οὐλότατον τριχῶμα VII, 70 not.
 οὐρίξειν (terram ab alia terra) II,
 16 not.
 οὔρον (urina) IV, 187 not.
 οὔρος et ὄρος confus. vid. ὄρος et
 cf. I, 142 not.
 οὔρος (de finibus regionis) I, 172
 not.
 Οὔροτὰ III, 8 not.
 οὔτος et αὐτός confus. I, 84. —
 τούτων et τούτου confus. I, 4.
 III, 42 not. ταῦτα et τάδε I, 125
 coll. I, 137. 140 not. 141 not.
 143. III, 61 not. VII, 168. VI,
 53 not. 58 not. τούτου et τούδε
 VII, 5 not.
 οὔτω (tum) VII, 148. — in de-
 scriptt. I, 11 coll. I, 196 not. οὔ-
 τω postpositum VI, 3 not. VII,
 170. 206. οὔτω δὴ III, 32 not.
 IV, 147 not. VII, 174. VIII, 40.
 IX, 6 not. οὔτω δὴ τι III, 12.
 III, 108 not. (Add. Hartung. Lehre
 d. Partik. I pag. 280.) IV, 28.

*) Conf. Fr. Franke De partic. negg. Comm. II Rintel. 1833 pag. 23, qui οὐ hoc in loco mutari vult in οὔτε. Idem (p. 25.) in loco III, 155, ubi οὐκ — οὔτε, mavult rescribere οὐκ — οὐδέ.

**) In quo loco G. Hermann. Opusc. III p. 158 tuctur οὔτε, uti dedimus. Sed Hartung. I. I. I pag. 211. οὔτε huic loco convenire negat.

52. IV, 77 not. IV, 184. VIII, 99.
 οὐχ οὕτω — ὡς III, 47. 120.
 ὄφελον (structura) I, 111 not.;
 ὄφελος VIII, 68 §. 3 not. ὃ, τι περ
 ὄφελος ἦν.
 ὄφθαλμιαῖν not. ad V, 18. et VII,
 229 not.
 ὄφθαλμός· ἀληθόνες ὄφθαλμῶν
 V, 18. not.
 ὄφθαλμοι (ministri regis Persarum)
 I, 100 not. I, 114 not. Add. I. de
 Hammer. Geschicht. d. Osman. I
 pag. 157.
 ὄφρις οἰκουρὸς (Athenis) VIII, 41
 not.
 ὄφρις τριέλικτος, μυριέλικτος VI, 77
 not.
 ὄφριες περρωτοὶ II, 75.
 ὄφλειν δειλίαν VIII, 26 not.
 ὄφρυν et ὄφρυν IV, 181 not.
 ὄφρυς V, 92 §. 2 not.,
 ὄχανα I, 171 not.
 ὄχευέω II, 99 not. III, 85 not.
 ὄχθος et ὄχθος IV, 201. IX, 25.
 ὄχλον παρέχειν I, 86.
 ὄψις II, 99 coll. I, 1. ὄψις ἐνυ-
 πνίου VIII, 54 not.

II.

πάγας στήσαι II, 121 §. 2.
 πάθη I, 122 not. πάθος (de clade)
 V, 46. 87.
 παθήματα et μαθήματα opposit. I,
 207 not. *)
 παιγνία (lusus) I, 94.
 παιγνιῶν II, 173 not.
 παιδεύειν c. duplic. accus. I, 136
 not.
 παιδοποιὸς I, 59 not.
 παιδοφόρος VII, 190 not.
 παίζειν IV, 77 not. — IX, 11 not.
 παῖς et παῖς V, 30 not.
 παῖδες καὶ γυναῖκες iunct. V, 98.
 παῖδες Ἀνδῶν et simil. I, 27 not.
 V, 49 not. VII, 130.
 παῖς ἐλέγχων, ὄρκου not. ad VI,
 86 §. 3.
 παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν

ἀρχὴν (de legitima regni successio-
 ne) I, 7. II, 166 not.
 παιωνίσαι et παιανίσαι V, 1 not.
 παλιάθαι (massae) IV, 23 not.
 πάλαι (iam dudum) I, 8 not. τὸ
 πάλαι et τὸ παλαιὸν confus. IX,
 26.
 παλαιστιαῖα I, 50.
 παλάμη VIII, 19.
 πάλη (ἀποπαλέειν, ἐκπαλέειν) VIII,
 21.
 παλίνκοτα, παλινκότως IV, 155 not.
 παλλογέειν I, 90 not. I, 118, ubi
 ἐπαλλογέητο; de qua forma con-
 fer. Kühner. Grammat. d. Griech.
 Sprache I p. 86.
 παλίντονα τόξα VII, 69 not.
 πάλλειν, πάλλεσθαι (sortiri) III,
 128 not. — (trepidare) VII, 140
 not.
 πάλος III, 128. IV, 94. πάλω ἄρ-
 χην III, 80. (Conf. Blomfield.
 Gloss. ad Aeschyl. S. c. Theb.
 55.)
 πανδαισίη τελέη V, 20 not.
 πάνθηρες IV, 192.
 Πανιώνιοι VI, 7 not.
 παννυχίς IV, 76 not. T. II p. 678.
 πανοικίη VII, 39 not.
 πάντη I, 126 not. II, 78 not.
 παντοῖος ἁγῶν V, 8. παντοῖοι
 γενέσθαι III, 124 not. (Add.
 Winckelmann. ad Platon. Euthyd.
 pag. 125.)
 πανώλεθρος VI, 37 not. T. III pag.
 819.
 Παπαῖος (Scythis Iuppiter) IV, 59
 not. T. II p. 678.
 παρὰ c. genit. iungitur verbis μα-
 θεῖν, πνέεσθαι et simil. VII, 182
 not. — c. genit. VIII, 53 not.
 παρ' ἐαυτοῦ II, 129. VIII, 5 not.
 παρὰ cum dativo III, 132 not. III,
 160. VII, 16 §. 1. IV, 65. παρ' ἐ-
 μοὶ I, 32 not. VII, 16 §. 1. θέ-
 σθαι παρὰ σοὶ et παρὰ σέ VI,
 86 §. 1 not.
 παρὰ cum accusativo I, 120 not. II,
 160 not. VII, 20. VIII, 140 §. 1.
 — (inter) II, 121 §. 4. VII, 46

*) Similia quaedam excitat Lebeau in Specim. ad Lysiae Orat. funebr.
 Heidelb. 1830 pag. 17 coll. Hollmeister. Ueber Herodot's etc. pag. 119.

- not. (praeter) IX, 25 not. *παρά*
πάλαισμα ἐν ἔδραμει IX, 33 not.
παρ' ἐμὲ ἐοῦσα δύναμις VIII,
 140 §. 1 not.
παρά in verbb. compositt. I, 91.
παραβαίνειν VI, 12 not.
παραβάλλειν I, 38 not. I, 108 not.
 VII, 179.
παραβάλλεσθαι VII, 10 §. 8. IX,
 39 not.
παραβόλος IX, 45.
παραγεῖν (seducere) I, 91. 142 not.
παραγυμνοῦν (τὸν λόγον) I, 126.
 VIII, 19.
παραγωγή I, 142 not.
παραδείγμα V, 62 not.
παραδιδόναι IV, 119 not. coll. VII,
 18 not.
παραθήκη et *παρακαταθήκη* V, 73
 not. V, 85 not.
παραιτέσθαι τινα IV, 146 not. V,
 33 not. III, 132 not. IV, 43. VI,
 24. 86 §. 3.
παραιωρῆσθαι VII, 61 not.
παρακαταθήκη V, 92 §. 7 not. Vid.
παραθήκη.
παρακατατίθεσθαι et *κατατίθεσθαι*
 VI, 73 not.
παρακλίνειν III, 156 not.
παρακούειν III, 129 not.
παρακρίνεσθαι VIII, 70 not.
παραλαμβάνειν I, 38 not. III, 70.
 VII, 150 not.
πάραιος VII, 161 not.
παραλύειν III, 136 not. c. genitiv.
 VII, 38 not.
παραλύεσθαι III, 105 not. *)
παραμένειν I, 82 not.
παραμυνθῆσθαι II, 121 §. 4.
παραπλήξ V, 92 §. 6 not.
παραρτᾶσθαι VII, 20 not. VIII, 76
 not. IX, 29.
παρασάπτειν VI, 125 not.
παρασκευάζεσθαι I, 125. VII, 25
 not. — *ὥς ἐς* et *ὥς τι* IX, 96
 not. — cum partic. *ὥς* et partic.
 futur. II, 162 not. *παρασκευά-*
δατο III, 150 not. coll. IV, 58
 not. V, 34. IX, 97.
παρασχίζειν II, 86 not.
- παρατρέπειν* (de fluvio) VII, 130
 not.
παρατρίβειν VII, 10 §. 1 not.
παρατυχῶν τῷ λόγῳ VII, 236.
παραχρᾶσθαι I, 108 not. II, 141
 not. IV, 159. V, 91 §. 1. VII,
 223 not. VIII, 20.
πάροδαλις IV, 192.
παρεῖναι ἐς τι (advenire) I, 21 not.
 IV, 14. V, 72. 103. VI, 1 not.
παρῆσαν et *παρῆσαν* III, 14 not.
παρεὼν et *παρέχον* confus. V, 49
 not.
παρενθήκη VI, 19 not.
παρὲξ I, 130. III, 97 not. *παρὲξ*
τοῦ — *ἔθνεος* IV, 46. 82 not.
παρεξέρχεσθαι III, 14 not. V, 12
 not.
παρεξίεναι V, 12 not. VII, 210.
παρερχεσθαι (de oratoribus) VIII,
 80 not.
παρέχειν imperson. (licet) V, 49.
 III, 73 not. IV, 140. VIII, 8 not.
παρέχον, παρασχόν V, 49 not.
παρέχεσθαι (praebere, exhibere) IV,
 44 not.
παριέναι c. genit. VII, 38. c. ac-
 cus. (transitum dare) III, 72. IV,
 146 not. VII, 175. — VIII, 9 not.
 (de nocte.)
παρισκοῦσθαι · *παρισεύμενοι* IV, 166.
 VIII, 140 §. 1 not.
παριστάναι · *παραστήναι* (in men-
 tem venire) VII, 45 not.
παραστήσθαι, παραστήσασθαι (ad de-
 ditionem s. sub potestatem redige-
 re) III, 13 not. III, 45 not. IV,
 136. V, 65. VI, 140 not. VIII,
 80.
Παρηγὸς et *Παρηγσὸς* VIII, 27
 not. (Add. Bode nott. critt. in
 mythograph. Vatic. I §. 189 pag.
 60)
παρορᾶν I, 37 not. — *παρεῖδες* I,
 103 not.
παρωροφῆς II, 155 not.
πᾶς · *πάντες ἄνθρωποι* i. q. *παν-*
τοδαποῖ, παντοῖοι VII, 56 not.
διὰ πάσης ἀγωνίας II, 91 not.
πᾶν I, 32. (ubi Iacobs ad Aelian.

*) De hoc loco conf. etiam Iacobs ad Aelian. N. A. IV, 48, qui supplet
τῆς ὁρμῆς. Add. eundem ad I, 38.

- N. A. IV, 36 interpretatur omni-
no) I, 57. εἴη ἂν πᾶν IV, 195
coll. V, 9. T. II pag. 678.
ἐς πᾶν ἔλθειν etc. VII, 118 not.
πάντα et τὰ πάντα I, 122 not. I,
163 not. II, 52 not. III, 74 coll.
III, 18. VI, 57. IV, 88. IX, 87.
πάντα δέκα et simil. IV, 88 not.
I, 50 not
πάντα εἶναι τι III, 64 not. III, 157
not. VII, 156 not.
πάντα ποιῖν, τολμᾶν I, 85. IV,
154 not. V, 37. 96. (ubi κινεῖν.)
πάντα τρόπον I, 188. 199.
πάντα ὁμοίως I, 139 fin. (Borne-
mann. Schol. ad Évang. Luc. pag.
107.)
πάσσειν not. ad II, 137.
παστᾶς II, 148 not. II, 169.
πάσχειν· ἦν τι πᾶδη VIII, 102 not.
τί γὰρ πάθωμεν IV, 118 not. IV,
97 not. (Add. Blomfield. Gloss.
ad Aeschyl. Pers. 909.) οὐ πει-
σόμεθα IV, 119 not.
πατέσθαι (edere) II, 37 not. II,
66. IV, 186 not. — πατέονται et
δατέονται confus. II, 66 not. II,
37. 47.
πατήρ et δεσπότης oppon. III, 89.
πατροθεν VIII, 90 coll. VII, 99.
πατροῦχος παρθένος VI, 57 not. *)
πάτρως VI, 103 not.
παύεσθαι τοῦ δρόμου IV, 124 not.
Πανσίκαι, Παισίκαι et Πανσοὶ not.
ad III, 92.
παχεῖς (οἱ) (divites) V, 30 not.
VI, 22.
πεδιάς IV, 23.
πέδιλα νεβρῶν VII, 75 not.
πεξὸς (ὁ) et τὸ πεξὸν IV, 97. VII,
41 not. VII, 81. VII, 121. 184.
πειθαρχέσθαι V, 91.
Πειθῶ et Πειθανάγκη (dea) VIII,
111 not.
πειθεσθαί τινος I, 126 not. V, 29.
πεινία VIII, 111 not.
πειρᾶν (in re amatoria) not. ad IX, 108.
πειρᾶσθαι τινος IV, 80 not. VII,
211. VIII, 100 not. IX, 114. πει-
ρᾶν et πειρᾶσθαι III, 119 not.
πειρᾶσθαι c. particip. I, 77 not. II,
73 not. IV, 139. VI, 5. 9. 50. VII,
9 §. 1. VII, 139 not. VII, 148
not. IX, 53. 26 coll. III, 52. 118.
πειρώατο I, 68 not. (Add. Gras-
hof. in Schulzeit. 1832. nr. 120
pag. 964.)
πέλαγος (de alto mari) IV, 110.
πελάζειν VII, 141 not. VIII, 21.
πέλας (ὁ) (quivis alius) III, 142
not.
Πελεῖάδες (Dodonaeae) II, 57 not.
πέμμα et στέμμα confus. I, 132 not.
πέμπειν ἐπὶ τινα (mittere ad aliquem
arcessendum) VII, 15 not.
πενταδράχμους ἀποδόμενοι VI, 89
not.
πεντάεθλον et πένταθλον VI, 93.
IX, 33.
πεντήρης (navis) VI, 87 not.
περ IV, 168. οἴην περ οἱ ἄλλοι Αἰ-
βνες (ubi Hartung. Lehr. d. Par-
tik. I p. 341 reddit: ganz diesel-
be wie, citans alios locos: III, 16.
IV, 139. I, 206. III, 170 coll. I,
11. I, 30.) IV, 186. διότι περ
οὐδὲ Αἰγύπτιοι (ubi Hartung. l. l.
I p. 343 exponit: ganz aus dem
nemlichen Grunde.)
Περαιή (Boeotiae) VIII, 44.
περὶ c. genitivo (quod attinet ad)
I, 157 not. II, 101 not.
περὶ cum dativo VII, 61 not. —
περὶ θυνῶ III, 50 not. περὶ ἁλ-
λήλαις VIII, 16 not.
περὶ cum accusat. I, 24 not. I, 27.
III, 131. (Cf. Iacobs ad Aelian.
N. A. XVII, 9.)
περιαίρειν (diruere) VI, 46 not.
περιαίρεισθαι III, 41 not.
περιβάλλειν (circumnavigare) VI,
44 not.
περιβάλλεσθαι I, 163. 186. VII, 191
not. VI, 46. IX, 96. — (sibi com-
parare) III, 71 not. VI, 25. VII,
190 not.
περίβολος VI, 134 not.
περιεῖναι· ἥσαν περιεῶσαι V, 77
not.
περιείρειν II, 96 not.

*) Add. d. h. l. C. Hermann. De causis turbat. apud Lacedaemon. agro-
rum aequalitatis (1834 Marburg.) pag. 41 seq.

- περιελανόμενος I, 60 not.
 περιέπειν εὖ I, 73 not. I, 114. II, 69 not. II, 115 not. II, 169 not. V, 1 coll. VII, 149. περιέσπε et περίεσπε I, 114 not.
 περιεργάζεσθαι II, 15 not. περιεργάζεσθαι τῷ θυλάκῳ III, 46 not.
 περιέργειν II, 148.
 περιέρχεσθαι (circumvenire, decipere) III, 4 not. περιελθεῖν s. περιιέναι (de regni transitione) I, 120 not. I, 187. I, 7 not. I, 95. VI, 111. VII, 88 not. VIII, 106 not. (Lucian. Toxar. §. 51.) περιελθεῖν ἐς s. πρὸς τινα III, 140. Vid. ἐ s.
 περιέσχата (τὰ) I, 86. V, 101.
 περιέχεσθαι (tueri) I, 147 not. — cum genitiv. III, 53 not. V, 40. VII, 39. VIII, 60 §. 2.
 περιηγεῖσθαι VII, 214 not.
 περιήγησις II, 73 not.
 περιήκειν I, 120 not. VII, 16 §. 1. VI, 86.
 περιήλυσις II, 123 not.
 περιημεκτέειν τινι (moleste ferre, indignari) I, 44 not. III, 63. IV, 154. VIII, 109. IX, 41 not.
 περιθύμως ἔχεσθαι II, 162 not. III, 50 not.
 περιιέναι (transire) de regno I, 120 not. Vid. περιελθεῖν. περιιόντος et προϊόντος IV, 155 not.
 περιιστάναι. περιστάντες κύκλῳ I, 43 not.
 περιειράς, τὴν κόμην κακῶς III, 154. (Vid. Iacobs ad Aelian. N. A. II, 10.)
 περικλῆει VII, 198 not.
 περικτίονες not. ad VIII, 104.
 περιλαμβάνειν V, 23 coll. 87. VIII, 106.
 περιλεσχήμεντος I, 153 not. II, 135 not.
 περηνῆσαι II, 107 not. IV, 164 not. VI, 80.
 πέριξ τινὸς III, 97 not. IV, 152 not. πέριξ τι ἰστάναι IV, 15 not. V, 115. πέριξ λαμβάνειν V, 87 not.
 περιεῖναι III, 8 not.
 περίοδος γῆς ἀπάσης V, 49.
 περίοικοι (Lacedaemonii oppon. Spartanis) IX, 11 not. VI, 58 not.
 περίοικοι et ἐλλωτες diff. IX, 11 not.
 περιορᾶν (structura) I, 24. 191. II, 64 not. III, 48 not. IV, 113.
 περιπίπτειν τινὶ et περὶ τινα VIII, 16 not. περιπίπτειν ἑαυτῷ I, 108.
 περιπίπτειν συμφορῇ VII, 88 not.
 περιπλομένων s. περιφερομένων ἐνιαυτῶν IV, 72 not.
 περιφραντήριον I, 51.
 περισπερχθῆναι τῇ γνώμῃ VII, 207 not.
 περιστάδων VII, 225.
 περιστέλλειν IV, 80 not. I, 98. IX, 60. VI, 30 not. III, 82. 31. II, 147 not. II, 90. (ubi de mortuorum cura.)
 περιστεφανοῦσθαι VII, 130.
 περιστίζειν IV, 2 not.
 περιστυλος II, 148 not. II, 153.
 περισφύριον IV, 176.
 περιτάμνεσθαι IV, 71. 159 not.
 περιτιθεῖναι I, 129. III, 81.
 περιτίλαι θρίδακα III, 32 not.
 περιτρόχαλα κείρεσθαι III, 8 not.
 περιυνβρίζειν IV, 159 not.
 περιφάνεια IV, 24 not.
 περιφέρειν VI, 86 §. 2 not.
 περιφλύειν V, 77 not. ubi περιπεφλεσμένους. Vid. Buttman. Gr. Gramm. II pag. 250.
 περόνη V, 87 not.
 περονητρίς V, 87 not.
 Πεδάριοι et Περαιοί VII, 128 not.
 πέσσειν (coquere) VIII, 137 not.
 πέσσοι I, 94 not.
 πέφυκ et πίτυς VI, 37 not.
 Πηδασεῖς VIII, 104 not.
 πηκτὶς I, 17 not.
 πηλὸς II, 36 not.
 πῆμα ἐπὶ πῆματι I, 68 not. (Add. Apitz. Adverss. ad Sophocl. Trach. 882 pag. 282.)
 πηχὺς (βασιλικός) I, 179 not. coll. I, 178 not. VII, 36 not. πῆχεις (in citharis) IV, 192 not.
 Πίγρης et Τίγρης V, 52 not.
 πιέζειν et πιεζέειν I, 142. III, 146. VIII, 142 not.
 πῖλοι IV, 23 not. IV, 73. *) III, 12

*) Hoc loco πῖλους εἰρινέους Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. II, 4 §. 379 accipit tapetes ex lana coactos, cum πῖλος de eo, quidquid ex lana coactum sit, dicatur.

- not. *πίλοι ἀπαγέες* VII, 61 not.
coll. VII, 92.
- πίναξ πτυκτός* VII, 239. *πίνακες*
(*tabulae, mappae geographicæ*)
V, 49 not.
- πίνειν. πινειν τὸ ὕδωρ* (terra dici-
tur) IV, 198 not. coll. III, 117.
Add. Blomfield. Glossar. ad Ae-
schyl. Choeph. 91.
- Πιξόδαρος et Πιξώδαρος* V, 118
not.
- πίπτειν ἐς δάκρυα* VI, 21 not. *)
πρήγματα πεσόντα VII, 18 not.
- πίρωμις* II, 143 not.
- Πίσσα et Πίσσα* II, 7 not. (Cf. Lo-
zynski ad Hermippi fragmm. pag.
68.)
- πίστις τε καὶ ὄρκια* IX, 92.
- πίσυνος* VII, 10.
- Πιτανάτης λόχος* IX, 53.
- πίτυς et πένκη* VI, 37 not. *πίτυ-*
ος τρόπον ἐκτρίβειν ibid.
- Πλακηνή μήτηρ* I, 57 not.
- πλανᾶσθαι* (de somniis) VII, 16 §.
2. *ἐν λόγοις* VI, 37 not.
- πλάσαι δόμον, οἰκίαν* VIII, 109
not.
- πλαστός λόγος* I, 68 not.
- Πλάτεια, Πλάταια* (insulae nomen)
IV, 151 not.
- Πλάταια et Πλάταιαι* (urbs) VIII,
50 not.
- πλατάνιστος* T. III p. 822.
- πλείστος (εἶναι) τῇ γνώμῃ* VII, 220
not. coll. V, 126.
- πλέειν* (aetatem, vitam) V, 92 §.
6 not. coll. VII, 46.
- πλεκτὰ* (s. *πεπλεγμένα*) *κράνεα* VII,
63 not. coll. VII, 89 not.
- πλέον φέρεσθαι, ἔχειν* etc. VIII,
29. IX, 70. *πλέον ἢ ἔλασσον*
VII, 184 not. *οὐδὲν ἐπὶ πλέον*
ἔγένετο VI, 42 not. Vid. *ἐπὶ*.
πλεονέκτης λόγος VII, 158 not. T.
III p. 827.
- πλεῦνες* I, 82.
- πλήθος* (abundat fere) I, 66 not.
(de montis amplitudine) I, 203
not. (de plebe) V, 76 not.
- πληθούσης ἀγορῆς et simil.* II, 173
not. (coll. III, 104.) IV, 181. VII,
49 §. 2 not. VII, 223.
- πλημμυρὶς* VIII, 129 not.
- πληροῦν et πλήρωμα* (de navium
remigibus) VII, 96. VIII, 1 not.
- πλήσσειν* (in pass. de victis.) V, 120
not. — *πληγέντες δάροισι* VIII,
5 not.
- πλίνθοι* I, 50.
- πλινθουλκός, πλινθουλκῆιν* not. ad
I, 179.
- πλοῖα et νῆες* diff. VII, 2 not.
- πλοῖα ἱππαγωγὰ* VI, 48 not. VII,
97 not.
- πλέειν s. πλώειν pro ἀναπλέειν*
VIII, 108.
- πλώσαι* I, 24 not. IV, 156 not. *συν-*
εκπλώσαι et συνεκπεῦσαι I, 5.
- πλωτῇ* II, 156 not.
- πνίγειν* II, 92 not.
- ποδαβρὸς* I, 55 not.
- ποδανιπτῇ* II, 172.
- ποδαπὸς et ὀποδαπὸς* VII, 218
not.
- ποδεῶν* (limes) VIII, 31. (utris *pe-*
tiolus) II, 121 §. 4.
- ποθῆειν. ἐπόθησα et ἐπόθεσα* IX,
22 not.
- ποιεῖν* (*figere, ponere*) VII, 184
not.
- ποιεῖν νόον* I, 27 not.
- ποιεῖν πάντα. Vid. πάντα.*
- ποιεῖν ἔπεα* IV, 13 not. coll. II, 53.
IV, 35 not.
- ποιεῖν ἐπιτελέα. Vid. ἐπιτελέα.*
- ποιεῖν* (de poetis) (*canere, versibus*
conscribere) II, 53. III, 38. IV,
13 cf. V, 95 not. *ποιεῖσθαι* (*fa-*
ciendum curare) I, 31 not. II, 86
not. 100 not. II, 129. II, 148 not.
V, 77. II, 172. 181. III, 57. V,
77. Quo eodem sensu *ποιεῖν* II,
127 not. coll. IV, 152.
- ποιεῖν et ποιεῖσθαι θυσίην* VI, 57
not. IX, 19 not.

*) Ibi pro *ἔπεσε*, ut nunc e libris scriptis editum invenitur, quod olim
legebatur *ἔπεσαν*, Longini quoque auctoritate probatum De subl. §. 44, id
revocari vult Buttmann. Ausf. Griech. Gramm. II pag. 218. probante Kühnero
Griech. Gramm. I p. 179.

- ποιεῖν et ποιεῖσθαι δεινὰ II, 121 §. 5. III, 14 not. III, 155. V, 33 not. V, 87. VII, 35 not. IX, 7 §. 1. VIII, 15 not. (Add. Aristoph. Ran. 1093 s. 1032 Both.)
- ποιεῖσθαι cum duplic. accusat. I, 68. 127. 160. III, 25.
- ποιεῖσθαι ἐαυτοῦ τι VIII, 58.
- ποιεῖσθαι φίλα II, 152. V, 37.
- ποιεῖσθαι μέγα III, 42 not. IX, 111.
- ποιεῖσθαι πρεσβύτερα V, 98 not.
- ποιεῖσθαι ἀσπαστόν V, 98 not.
- ποιεῖσθαι ἀπαρόχτητα IX, 45 not.
- ποιεῖσθαι υἱόν (filium adoptare) IV, 180 not.
- ποιεῖσθαι ὄρον, λόγον I, 4 not. coll. III, 25 not. IV, 142. — πρῆγμα οὐδὲν (pro nihilo ducere) VII, 150 not. VI, 63.
- ποιεῖσθαι στρατηγὴν III, 3 not.
- ποιεῖσθαι συμφορὴν IV, 79 not. V, 9 not. VIII, 10 not. — ὀργὴν III, 25 not. VII, 105 not.
- ποιεῖσθαι ἀνάπειραν etc. (experiri) VIII, 9.
- ποιεῖσθαι θωῦμα etc. pro θωυμάζειν III, 25 not.
- ποιεῖσθαι ἐξέτασιν τινος VI, 118 not.
- ποιεῖσθαι δὲ ἀγγέλου VI, 4. — ἐς ἀναβολὰς τι VIII, 21 not.
- ποιεῖσθαι ἐν νόμῳ I. 131. ἐν λόγῳ VII, 14 not. I, 153. ἐν ἐλαφρῷ et simil. I, 118 not. III, 154. VI, 13. III, 50. ἐν κέρδει II, 121 §. 4. ἐν ὁμοίῳ VII, 138 not.
- ποιεῖσθαι περὶ πολλοῦ VII, 119 not.
- ποιήματα VII, 84.
- ποιήλη διάλεκτος Herodoti: Comm. §. 14 pag. 417.
- ποιμίλλειν I, 203.
- ποιμιλωτέρων VII, 111 not.
- ποιμνία III, 65 coll. VI, 139 not.
- πολέμιος· τὰ πολέμια (s. τὰ πολεμήια) et τὰ πολεμικά confus. III, 4 not. V, 111. VII, 111. 234. IX, 122 coll. VII, 238 not.
- πολεμιστήριοι (equi bellatores) I, 192. πολεμιστήρια ἄρματα V, 113 not.
- Πολιάς (Minerva) V, 82 not.
- πολλίζειν (terram) V, 13 not. IV, 108 not.
- πολιορκεῖν VIII, 28.
- πόλις (de civitate) VIII, 66 not. — (de arce) VII, 26. πολίων et πολεμίων confus. VI, 42 not.
- Πολίχνη, Πολίχναι et Πολίχνα VI, 26 not.
- πολλαπλήσιος et πολληπλήσιος III, 135 not. IV, 45. IV, 50. V, 45 not. VIII, 10. 140.
- πόλος (horologium) II, 109 not.
- πολυήρατος IV, 159 not.
- πολὺς (de amplitudine) (πολλαὶ χεῖρες, πολλὴ γλώσση, κόλπος πολὺς) VI, 125 not.
- πολὺς, μέγας al. iunct. IV, 39 not. coll. IV, 109. VII, 14 not.
- πολὺς εἶναι I, 120 not. c. particip. I, 98.
- πολὺς repetit. VI, 43 not. πολλὸν χρῆμα ibid.
- πολὺς ἐγκεῖσθαι VII, 158 not.
- τὰ πολλὰ (plerumque) I, 203.
- τὰ πολλὰ πάντα II, 35. V, 67 not.
- πολλοὶ πολλάνις et simil. VIII, 102.
- πολλῶ et πολλὸν conf. III, 103 not. V, 1 not. V, 77. VII, 7 not. VIII, 130.
- οὐ πολλῶ τεω IV, 47 not. IV, 86.
- πολυπλάνητος I, 56 not.
- πολυτροπή II, 121 §. 5.
- πολύφημος (conciō) V, 79 not.
- πολυψήφιος I, 55 not. (Ubi recte nunc πολυψηφίδα pro olim vulg. πολυψηφίδα. Vid. Spitzner. De vers. her. pag. 50.)
- πομπὴ θείη I, 62 not. III, 77 not. VII, 16 §. 2. VIII, 94. IV, 152.
- πονεῖσθαι (occupari, versari) II, 63 not.
- πόνος (pugna) VI, 114 not. — VII, 190 not. VIII, 89. IX, 27.
- ποντικὸν IV, 23 not.
- Πόντος (de mari Aegaeο) II, 97. IV, 99.
- πορθμήια VII, 25 not.
- πόρπη V, 87 not.
- πόρρω τῶν νυκτῶν et simil. not. ad IX, 44.
- πορφυρεὺς IV, 151.
- ποσειδοτος I, 66 not.
- ποταμοὶ (canales) II, 93. 94.
- Ποτιδαῖται (de scriptura) VIII, 126 not.
- πότιμα ὕδατα VIII, 22 not.
- πράττειν (exigere) III, 58 not. Add.

- Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 482.
- πράττειν πολλὰ V, 33.
- πράττειν τι (*agere aliquid*) IX, 108.
- πράττειν absolute (*cedere, male*) III, 25. IV, 156 not. VII, 18 not. Vid. Apitz. Adverss. ad Sophocl. Trachin. 142 pag. 111.) Hinc οὕτω ἐπορεύετο VIII, 129 not. VI, 44 not. VI, 94. IV, 97 not. coll. V, 78.
- πέπρακται (*actum est*) VII, 10 §. 3 not.
- πρεσβεύειν (*maiorem natu esse*) VII, 2 not.
- πρεσβυγενείη et πρεσβείη VI, 50 not.
- πρήγμα μέγιστον III, 132. T. II pag. 676.
- πρήγμα εἶναι (*opus esse*) I, 79 not. IV, 11 not. V, 33 not. V, 84 coll. VII, 12 not. οὐδὲν πρήγμα ἐστὶ (*nil refert*) I, 207 not.
- πρήγματα ἔχειν καὶ παρέχειν I, 155 not. VII, 181.
- πρήγματα (*opes, copiae*) VI, 13 not. — (*imperium*) II, 120 not. III, 81 not. IV, 164 not. VI, 39 not.
- πρωτηρίον VII, 23 not.
- Πρωτηρὺς I, 27 not.
- πρὶν — ἢ cum infinit. II, 2. IV, 9 not. V, 118 not. cum coniunct. I, 19 not. cum coniunct. sine ἂν IV, 157. T. II pag. 678. VI, 82. T. III p. 819.
- πρὶν ἂν cum infinitiv. I, 140.
- πρὶν ἂν cum coniunct. I, 32. *) I, 82. — De πρὶν ἂν seq. optativo cf. Ephem. Ien. 1834. August. nr. 150 p. 230.
- πρὸ i. q. ἀντὶ I, 62 not. (Add. Iacobs. ad Aelian. N. A. III, 23.)
- πρὸ et πρὸς in verbb. compos. confus. V, 82 not. VIII, 144 not. Sic προκείμενον et προσκείμενον VI, 57 not. IX, 61 not. προάγειν et προάγειν IX, 92. IV, 10.
- πρὸ et παρὰ confus. I, 5 not. προβήσομαι et παραβήσομαι.
- προάγεσθαι II, 121 §. 4 not.
- προαγορεύειν VIII, 83 not. ὑπὸ κήρυκος IX, 98 not. III, 61 not.
- προαιδεῖσθαι I, 61 not. III, 140.
- προηδέατο I, 61. **)
- προαστήιον V, 12 not.
- προβαίνειν c. particip. V, 51 not.
- προβάλλειν VII, 141 not. προβάλλεσθαι IV, 46 not.
- πρόβατα (*sensu latiori*) I, 207 not. I, 183. 188 not. II, 41. IV, 43. 61. VII, 171. IX, 93 not. προβάτων τὰ λεπτά I, 133 not. VIII, 137 not. πρόβατα ἡλίου ἰρὰ IX, 93 not.
- προβλήμα VII, 70 not.
- προβόλαιον VII, 148.
- πρόβολοι λυκοεργές VII, 76 not.
- πρόβοςκος I, 113 not.
- προβούλοι, προβουλεύειν VI, 7 not. VII, 172 not.
- προδεικνύναι· προδέξαντες I, 80 not. — confus. cum προσδέξαντες IV, 10.
- προδέκτωρ VII, 37 not.
- προδιδόναι τινα VII, 187 not. προδύναι πρὸς τινα III, 45.
- πρόδρομος IX, 14.
- προεδρία I, 54 not. coll. IV, 88 not. VI, 57. T. III pag. 818.
- προειπεῖν VII, 116. (*edicere*) de praeconibus III, 61 not. προειρητο VII, 116 not.
- προεξανίστασθαι (*in certaminibus*) VIII, 59 not.
- προεξέδρη VII, 43 not. coll. IV, 88 not.
- προερεῖν III, 61 not.
- προεσάγεσθαι I, 190. VIII, 20 not.
- προέχειν IX, 4. — (*eminere*) I, 1. 32. προέχειν ἄλλων (*de equo longius provecto*) IX, 22 not. coll. IV, 120 not.
- προέχεσθαι (*praetendere*) I, 141 not.
- προέχεσθαι τὴν κεφαλὴν II, 42.

*) Hoc loco melius abesse voculam ἂν censet G. Hermann. Opuscc. IV p. 108.

**) Hoc pro plusquamperfecto haberi vult Grashof. in Schulzeitg. 1832 pag. 964. Conf. quoque Wesseling. Diss. Herod. XI pag. 178.

πρόθυμος ἦν ἀγνέων VI, 74 not.
 (Add. Bothe ad Iliad. IX, 504.)
 προθύρα (τά) III, 140 not. VI, 35
 not.
 προιστάναι· προσεστίατε V, 49, de
 quā forma confer. Kühner. Gr.
 Gr. I p. 249. et p. 224.
 προϊστασθαι (creare) IV, 80.
 προϊσχεσθαι I, 3 not. I, 144. III,
 137. IV, 165. VI, 9 not. VI, 49.
 86. VIII, 3 not.
 προῖκα I, 111 not. VI, 134 not. VIII,
 135.
 προκαταλύεσθαι VII, 6 not.
 προκατῆσθαι VII, 172. VIII, 36
 not.
 προκατίζειν I, 97.
 προκεισθαι VI, 136 not. II, 12. IX,
 101. confus. cum προσκείσθαι.
 Vid. πρό.
 Προκλῆς et Πατροκλῆς III, 50 not.
 IV, 147 not. T. III pag. 674.
 Προκόννησος et Προκόννησος IV,
 13 not. Add. Voemel, ad Demo-
 sth. Philipp. II pag. 39 seq.
 προκοπτεῖν· ἡ νῦξ προέκοψε not.
 ad IX, 44. προκοπτεσθαι I, 190.
 III, 56.
 πρόκορσσαι II, 125 not. IV, 152
 not. VII, 188 not.
 προλεσχηνέεσθαι VI, 4.
 προμαντεία I, 54 not.
 προμαντις i. q. προφήτης I, 182
 not. II, 55. VI, 66 coll. VIII, 135
 ibique nott.
 προμαχεῶν I, 164 not. III, 151.
 προμετωπίδια (de equorum ornatu)
 VII, 70 not.
 προμηθεῖη et προμηθίη III, 36 not.
 προμηθεῖσθαι IX, 103 not.
 Προμηθῆ (Minerva) I, 92 not. III,
 108 not. VIII, 37.
 πρόνοος III, 36 not.
 Πρόξενοι (Spartae) VI, 57 not.
 coll. V, 63 not.
 πρόσπος IX, 17.
 προσηφιολομένη ἔχθη V, 82 not.
 T. III pag. 815.
 προπέμπειν IX, 108.
 πρόπλοι (naves) VI, 97 not.

πρόπολος II, 64. *)
 προπούλαια II, 101 not. II, 121. 155.
 175.
 πρόσβριζος VI, 86 §. 4 not.
 πρὸς cum genit. post verba neutr.
 VI, 45 not. VII, 139. versus I,
 84. 110 not. 145 not. II, 99. 154.
 III, 102. IV, 181. VII, 20. (cum
 genitivo et accusat.) II, 121 not.
 II, 148 not. coll. IV, 17. 37. 122
 not. IV, 191. VII, 55 not. VIII,
 85 not. a parte II, 154. V, 89.
 VII, 99. 166. πρὸς τινος εἶναι I,
 75 not. coll. III, 137 not. IV, 133
 not. IV, 138. VII, 153 not.
 πρὸς cum dativo πρὸς τούτοις
 (praeterea) I, 41 not. VII, 6. 197.
 III, 65 not. 74. πρὸς τοῖς et
 τούτοις confus. V, 97.
 πρὸς cum accusativo: (quod attinet
 ad) I, 129 not. (secundum, ad)
 III, 153. Hinc πρὸς ταῦτα VII,
 173. (propter) I, 38. (prae) in
 comparationibus II, 35. III, 94
 not. VIII, 44 not. Iacobs ad Ae-
 lian. N. A. X, 4. τὰ δὲ πρὸς
 cum accusat. II, 8 not. coll. II,
 121 not. IV, 38 not.
 πρὸς ἡδονήν, χάριν VII, 101 not.
 III, 126 not. (Add. Stallbaum. ad
 Platonis Sympos. pag. 33.)
 πρὸς s. ἐς τὰ μέγιστα VIII, 20 not.
 πρὸς et ἐς confus. VII, 203 not.
 πρὸς δὲ absolute (praeterea) I, 41
 not. II, 12.
 πρὸς δὲ καὶ VIII, 51 not.
 καὶ πρὸς I, 156.
 πρὸς δὲ ὧν I, 58.
 προσάγειν et προάγειν confus. IX,
 92.
 προσάγεσθαι II, 172 not.
 προσάγωγαί II, 53 not.
 προσαιρεῖσθαι IX, 10 not.
 προσβάλλειν κέρδος VII, 51 not.
 προσβωθῆσαι et προβωθῆσαι con-
 fus. VIII, 144 not.
 προσγελᾶν V, 92 §. 3 not.
 προσδοκίμος I, 108 not. VI, 6. III,
 123 not. VIII, 20. IX, 89.
 προσεμπικραίνεσθαι III, 146.

*) Vid. Wesseling. Diss. Herod. XI p. 169, qui de Deorum administris aediumque sacrarum curatoribus vocem adhiberi ostendit.

- προσέρχεσθαι et προσιέναι (de tri-
 butis) V, 17 not. VI, 46.
 προσεταιρίζεσθαι III, 70 not. V,
 69.
 προσεύχεσθαι I, 48 not.
 προσεχέις τεταγμένοι IX, 28 not.
 IX, 102.
 προσέχειν vid. προσίσχειν.
 προσήκων IV, 14. οἱ μάλιστα προσ-
 ῆκοντες III, 24 not.
 προσηνῆς II, 94 not.
 προσθένω I, 108 not.
 προσθήκη IV, 30.
 πρόσθιοι πόδες II, 69 not.
 προσίσθαι I, 48 not.
 προσίσχειν IV, 76 not. 147. III, 136
 not. IV, 42.
 προσίσχειν et προσίσχεσθαι confus.
 VI, 99 not.
 προσίσχειν et προσέχειν confus. III,
 58 not.
 προσκατῆσθαι πόλιν et πόλει V,
 104 not.
 προσκείσθαι I, 119 not. I, 123 not.
 I, 133 not. VI, 61 coll. VII, 6. et
 37 (ubi valet iniunctum esse.)
 προσκείσθαι τῷ ὄνῳ III, 34 not.
 τούτοις προσκείται ἀποδεικνύναι
 etc. VI, 57 not. τὸ προσκείμενον
 IX, 61 not.
 προσκίπτεσθαι VII, 177 not.
 προσκηθεῖς VIII, 136.
 προσκητῆσθαι V, 69.
 προσκυνεῖν (apud Persas orientales-
 que homines) I, 134. II, 80 not.
 III, 86. VII, 13. 136. VIII, 118.
 II, 121 init.
 προσλαβέσθαι VIII, 90.
 προσλογίζεσθαι (addere) V, 54 not.
 προσμίσγειν IV, 46. — (accedere)
 VI, 96 not.
 πρόσσδος VII, 212.
 προσορέγεσθαι VII, 6 not.
 προσονδίζων V, 92 §. 3 not.
 προσοφειλομένη ἔχθρη not. ad V,
 82 not.
 προσπασσαλεύειν σανίδα IX, 119
 coll. VII, 33 not.
 προσπέμπειν IX, 108.
 προσπεπλασμένοι νεοσσία ἐκ πη-
 λού III, 111.
 προσπίπτειν τινὶ II, 2 not. III, 40
 not.
 προσποιεῖσθαι (simulare) II, 121
 §. 4. — τινὰ (sibi conciliare ali-
 quem) VI, 66 not. προσποιεῖσθαι
 πόδα IX, 37 not.
 προσπταίνειν I, 65. III, 40. II, 161.
 VI, 45. 95. VII, 170. 210.
 προσπατενεῖν ἱού not. ad VII, 111.
 προστάτης τοῦ ἐμπορίου II, 178
 not.
 προστῆναι (a προσιστάναι) I, 86
 not. I, 119 not. 129. T. I p. 926.
 προστιθέναι et προτιθέναι confus.
 III, 38 not. IV, 65 not. VI, 21
 not.
 προστιθέναι (mandare) V, 30.
 προστιθέναι μῆνιν VII, 229 not.
 τὰς θύρας III, 78 not.
 προστίθεσθαι φίλους etc. V, 69
 not. IX, 33 not.
 πρόσφατος II, 121 §. 5.
 προσφέρειν et προφέρειν confus.
 VII, 9 §. 2. — III, 74.
 προσφέρειν (afferre) VI, 125 not.
 coll. IX, 108. — λόγους in re a-
 matoria, not. ad VIII, 108.
 προσφέρεισθαι (accedere) VI, 96
 not. — (congruere cum hoste) V,
 109 not. IX, 71 not.
 πρόσφορα IV, 14.
 προσχέσθαι πρόφασιν VIII, 3 not.
 πρόσχημα (ornamentum) V, 28 not.
 πρόσχημα λόγον i. e. (praetextus)
 IV, 168 not. VI, 133 not.
 προσχόντες pro προσσχόντες I, 2
 not. I, 86. II, 136. 182. III, 48.
 IV, 145. 147. V, 63. T. I p.
 926. *)
 προσχοῦν II, 99 not.
 προσχωρεῖν. τὰ ἄλλα — τοῖς Θρήν-
 ξι προσκεχωρήκασιν IV, 104 not.
 πρόσω τῆς νυκτός not. ad IX, 44.
 πρόσω ἀνήκειν τινὸς VII, 237
 not.
 πρόσωπον (de rostro) II, 76 not.
 προτείνεσθαι VII, 160 not.
 προτερεῖν IX, 57.

*) Add. Ellendt. ad Arrian. II, 1 §. 2. et conf. Sinner. ad Longi Pastoral.
 pag. 173, ubi sic προστάς.

πρότερον et προτέρων VI, 96 not.
 coll. IX, 62.
 πρότερον ἢ IX, 86 not.
 πρότερον s. πρώτον abundant. po-
 sit. III, 16 not. IX, 62.
 προτιθέναι λόγον not. ad VIII, 61.
 ἀέθλους VII, 197. προτιθεῖ (de
 forma) I, 133 not.
 προτιμῶν c. genit. I, 86 coll. III,
 21 not.
 προτρέπεσθαι I, 31 not.
 πρόφαντον V, 63 not. IX, 93 not.
 πρόφασις· πρόσφασιν προσχέσθαι
 VIII, 3 not. ἐπὶ προφάσεως VII, 150.
 προφέρειν τι τινί I, 3. IV, 151 not.
 V, 28. 63 not. VI, 127 not. VIII,
 125.
 προφητεύειν VII, 111 not.
 προφήτης VII, 111 not. VIII, 135.
 πρόχυσις I, 160.
 προχωρεῖν I, 84 not. V, 44. VIII,
 108.
 πρύμναν ἀνακρούεσθαι VIII, 84
 not. coll. VI, 115.
 πρυτανήν VI, 110 not.
 πρώτος. τὰ πρώτα εἶναι VI, 100
 not. coll. IX, 78 not.
 τὴν πρώτην I, 153 not. III, 134
 not.
 πρώτον μὲν — ἐπὶ δὲ not. ad VII,
 219.
 πρώτα μὲν — δεύτερα δὲ III, 81.
 VII, 8 §. 2 not. I, 204 not. coll.
 III, 22.
 πρώην καὶ χθές II, 53 not. (Homer.
 II, 303 ibiq. Bothe.)
 παίειν et παῖμα VIII, 21 not.
 παρεῖν et παρμὸς IV, 107 not.
 πτεροὶ κεχυμένοι (de nive) IV, 7
 not. IV, 31 not. T. II p. 677.
 πτίσσειν II, 92.
 πτώσσειν IX, 48 not.
 Πυγαργοὶ IV, 192 not.
 πυγμαῖος ἀνὴρ III, 37.
 πυγὼν II, 175 not.
 Πύθιοι (Spartanorum) VI, 57 not.
 Πυθῶ et Δελφοὶ diff. I, 54 not.
 πυκάζειν· πυκασθεῖς coronā etc. VII,
 197 not.
 πύλαι V, 52 not.
 πυλαγόραι et πυλαγόροι VII, 214 not.
 πυλουρός et πυλωρός III, 156 not.
 πυνθάνεσθαι cum genit. et prae-
 pos. πρὸς II, 19 not. c. genit. II,
 160. III, 14 not.

πῦρ αἰθεῖν not. ad IV, 145. πῦρ,
 πυρὴν ἀνακαίειν not. ad IV, 145.
 VIII, 19 not. πῦρ ἐναυεῖν VII,
 231 not.
 πυρὴν II, 92. III, 23.
 πυρὴν IV, 75 not.
 πυροῦν (incendere) VII, 8 §. 2 not.
 πυρρόδς IV, 108.
 πυρφόρος (in Spartanorum exercitu)
 VIII, 6 not.
 πώγων μέγας IV, 23 not.
 Πωρινός (lapis) V, 62 not.

P.

ραβδομάντεια veterum IV, 67 not.
 (Add. Creuzer. zur Gemmenkunde
 pag. 185.)
 ραπίζειν VIII, 59 not.
 ῥάπτειν (machinari) IX, 17 not.
 ῥαφή IX, 83 not.
 ῥαχίη (aestus maris) VII, 198 not.
 VIII, 129 not.
 ῥάχης (dorsum) VII, 216 not.
 ῥάχος s. ῥήχος, ῥηχὸς (septum) VII,
 142 not.
 ῥέεθρον et ῥεῦμα T. III pag. 824.
 ῥεούμενοι (de forma) VII, 140 not.
 Add. Kühner. Griech. Gramm. I
 p. 245, qui hoc ex ῥεόμενος effi-
 ctum putat, plane ut Homericum
 μαχεούμενος e praesenti μαχέομαι.
 ῥέπειν VII, 139 not.
 ῥηγνύναι φωνήν I, 85. II, 2. V, 93
 not. (Aristoph. Nubb. 351 ibiq.
 Bothe.)
 Ῥήνη, Ῥήνεια (insula) VI, 97 not.
 ῥηστῶνη III, 136 not.
 (τὰ) ῥητὰ γέρεα I. 59 not.
 ῥίπος (vimen) II, 96 not. ῥίπλ κα-
 ταστεγάζοντες IV, 71 not.
 ῥίπτειν et ἀναῤῥίπτειν κινδύνους
 VII, 50 §. 2 not.
 ῥίπτειν et ῥιπτέειν IV, 94 not.
 ῥοῖα et ῥόα IV, 143 not. VII, 41.
 ῥόπαλα τετυλωμένα, τυλωτὰ VII,
 63 not.
 ῥόπτρον VI, 91 not.
 ῥυθμοὶ τῶν γραμμάτων V, 58 not.
 ῥύσασθαι τινα IX, 76 not.
 ῥώμην confus. cum γνώμην I, 31.

Σ.

Σ s. σὰν (Dorum lingua) I, 140 not.
 σάγαρις I, 215 not. VII, 64.

- σαγηνεύειν III, 149 not. VI, 31 not.
 σαθρός VI, 109 not.
 σακκείν, σακίζεῖν IV, 23 not.
 σανδαράκιος I, 98.
 σανίς VII, 33 not. IX, 120 not.
 Σαρδανάπαλλος (de scriptura nomi-
 nis) II, 150 not. (Add. Schulzei-
 tung. II. 1833. nr. 31 pag. 248.)
 Σαρδιηνός (Sardibus ortus) I, 22
 not.
 Σαρδονικός II, 105 not.
 σαρκίζειν IV, 64 not.
 σάττειν (instruere, armare) III, 7
 not. coll. VI, 125. ἐσεσάχατο VII,
 62 not.
 σαύρα et σαῦρος IV, 183 not.
 σαυρωτήρ VII, 41 not.
 σάω i. e. σῆθω Vid. σῶσι.
 σβεννύειν ὕβριν V, 77 not.
 σειραῖ, σειραῖαι, σειραῖος ἱμάς VII,
 85 not.
 σειρηφόρος III, 102.
 σεμνοῦν III, 16 not.
 σημαντοῖς γῆ II, 38 not.
 σημείον (navis) VIII, 88.
 Σήπεια VI, 77 not. Σηπιάς VII,
 183 not.
 σιγῇ II, 140. VII, 237 not.
 σίγνυναι V, 9 not.
 σιδηρία (ferramenta) VII, 17 not.
 σιναμωρέειν I, 152 not.
 σινάμωρος V, 92 §. 6 not.
 σινδών II, 86 not. II, 95.
 σίνεσθαι et σινέεσθαι V, 81 not.
 IV, 123 not. IX, 12 not.
 σίσυρα, σίσυρα IV, 109 not. *) VII,
 67 not.
 σισυροφόροι et σισυρονοφόροι VII,
 67 not.
 σῖτα αἰρεῖσθαι et ἀναιρεῖσθαι IV,
 128 not.
 σιτοδητή I, 94.
 σιτοποιός III, 150 not. VII, 187
 not.
 Σκαπτή ὕλη, Σκαπτησύλη VI, 46
 not.
 σκάφος VII, 182.
 σκεδάζειν (de sole) not. ad VIII, 23.
 σκέλεα (crura) VII, 67 not. VIII,
 28.
 σκέπη· ἐν σκέπη εἶναι τοῦ πολέ-
 μου I, 143 not. VII, 172.
 σκευάζειν II, 87 not. V, 20 coll. V,
 103 not. ἐσκευάδαται IV, 58 not.
 VII, 62 ἐσκευάδατο. VII, 66.
 ἐσκευασμένοι ἦσαν, de quo cf.
 Kühner. Grammat. d. Griech.
 Sprach. I p. 160.
 σκευή I, 24 not. II, 106 not. et T.
 I pag. 926.
 σκήψις I, 147 not.
 σκιδνάται VIII, 23 not.
 σκιητροφεῖν III, 12. VI, 12 not.
 σκληραὶ βρονταὶ VIII, 12 not.
 σκοπιὴν ἔχειν V, 13.
 σκόροδα IV, 17 not.
 Σκυθία. Hinc Σκυθίης IV, 17 in.
 ubi quod a duobus codd. affertur
 Σκυθικῆς, restitui vult Iacobitz.
 ad Lucian. Toxar. pag. 19.
 Σκυθῶν ἐρημία IV, 127 not. (pro-
 verbium.)
 σκυλολιέπτῃς et σκυλοπύκτῃς not.
 ad I, 8.
 σκύταλα III, 137 not.
 σμάειν, σμᾶν (detergere) IV, 73.
 IX, 110 not. coll. VII, 209 not.
 σμάραγδος II, 44 not. III, 41 not.
 σμήχειν III, 148 not.
 σμικρός et μικρός I, 5 not. ἐπὶ
 σμικρὸν IV, 129
 Σμίνθος et Μίνθος (idem nomen)
 VII, 170 not.
 σμύρνη II, 86 not. VII, 181 not.
 Σόλοι, Σολεῖς, Σόλιοι in Cyprio V,
 113 not.
 σολοικίζειν IV, 117 not.
 σόος et σῶος II, 181 not.
 σοφίζεσθαι VIII, 27 not.
 σοφία (calliditas) II, 172 not. III,
 4 coll. 127. IV, 46. (ubi est pru-
 dentia) VII, 102. VII, 10 §. 3.
 VII, 23. IX, 62.
 σόφισμα III, 80.
 σοφισταῑ sensu probō i. q. σοφοὶ I,
 29 not. II, 49 not. IV, 95 not.
 σοφός (callidus) V, 18 not. V, 50.
 VII, 130. III, 85.
 σπάδιξ, σπαδίζειν V, 25 not.
 σπάθη VII, 69.

*) Recte h. l. sic reddit Mongez (Mem. de l'Inst. IX p. 62. 63.): „ils en faisoient des bordures.“ Vid. Lutrae.)

- Σπανώ I, 110 not.
 σπανίζειν I, 187.
 σπάνιος· σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον III, 23. (Winckelmann. ad Platon. Euthyd. pag. 227.)
 σπᾶσθαι III, 29. IX, 107.
 σπέρμα III, 97 not.
 σπερχέειν, σπέρχεσθαι not. ad VII, 207 not. V, 33 not.
 σπεύδειν VII, 53 not. VIII, 46 not.
 σπιθαμῇ II, 106 not.
 σπλάγχνα II, 87.
 σπονδαρχίαι VI, 57 not.
 σπονδαῖος· σπονδαῖαι νομαὶ IV, 23 not. — de terrae bonitate IV, 198 coll. V, 78 not. σπονδαιέστερος et σπονδαιώτατος II, 86. I, 133 not. τὰ σπονδαιέστατα τῶν πραγμάτων I, 8.
 σφυρὶς V, 16 not.
 στάδιοι et στάδια VII, 34 not.
 σταθμοὶ I, 179 not. V, 52 not.
 σταθμώσασθαι VII, 10 §. 2 not. VII, 214 coll. II, 150.
 σταιτίναι ὥς II, 47 not.
 στάσις et τάσις confus. IX, 21. 26.
 στασιῶται et στρατιῶται confus. I, 61 not. V, 104 not. V, 72 not.
 στατήρ (Atticus) III, 130 not.
 στέγαρχος I, 133 not.
 στήγῃ II, 148. 175.
 στεγνὸς IV, 23 not.
 στέλλειν (instruere) III, 141 not. coll. III, 14. (Held. ad Plutarch. Aemil. 33 pag. 277.) στέλλειν πλοῖω III, 52 not. c. accus. IV, 153 not.
 στέλλεσθαι (se parare) III, 124 not. IV, 147 not. VII, 2 not.
 στέλλεσθαι (de maritimo itinere) I, 21. III, 53 not. IV, 147 not. ἐσταλάδατο VII, 89 not.
 στενὸς et στενωὸς II, 8 not. II, 11 not. VII, 223 not.
 στέργειν τὰ παρέοντα IX, 117 not.
 sternere VII, 193 not.
 στεφανῇ et στέφανος VIII, 118 not. VI, 69 not.
 στεφανοῦσθαι et περιστεφανοῦσθαι montibus: VII, 130 not.
 στήλαι IV, 87 not.
 στίβος· κατὰ στίβον IX, 59.
 στιγεὺς VII, 35 not.
 στίγματα II, 113 not. VII, 233 not.
 στίξιν (structura) VII, 233 not.
 στίφος IX, 57.
 στοιβαίνειν I, 179 not.
 στόλος I, 4 not.
 στόμα IV, 81 not. — (tropice) VII, 225. κατὰ στόμα VIII, 11.
 στομῶσαι IV, 69 not.
 στορνύναι· στορνύντες et στορνύντες confus. VII, 54 not. ἐστωτο VII, 193 not.
 στρατάρχης III, 157 not.
 στρατεύειν et στρατεύεσθαι I, 204. VI, 7 not.
 στρατηγεῖν IX, 106.
 στρατηγὸς (de classi) V, 32 not. (de magistratu) V, 38 not. οἱ στρατηγοὶ (Athenis) VI, 103 not.
 στρατηγὴν et στρατιὰ VII, 38 not.
 στρατηγὴν ποιέεσθαι VII, 7. III, 3. ἐπὶ στρατῆς VI, 56.
 στρατιπέδον (de exercitu) V, 75 not. V, 112 not. (de classe) VIII, 24 not. (de sedibus) II, 112.
 στρατὸς ναυτικὸς VI, 43 not.
 στρατὸς aequae omis. et add. VIII, 130 not.
 στρεπτόν III, 20. VIII, 113. T. II p. 674.
 στρέφω et στράφω I, 130 not. VI, 40 not.
 stridere III, 110 not.
 στρουθοὶ κατάγειοι IV, 175 not.
 στρόφος IV, 60 not.
 Στρυμονίας βορέας VIII, 118 not.
 στυπηρεῖν II, 180 not.
 συμβῶται (Aegyptii) II, 47.
 συγγενεῖς (οἱ) V, 66 not.
 συγγινώσκειν IV, 43 not. — structura (συγγινώσκεσθαι) III, 53 not. IX, 41 not. V, 86. 91. 94. VII, 12 not. coll. III, 99. IV, 126.
 συγκαταίρειν IX, 35 not.
 συγκατοικίζειν III, 149.
 συγκεῖμένη ἡμέρῃ III, 157. κατὰ τὰ συγκεῖμενα III, 158 not.
 συγκερᾶσθαι IV, 152 not.
 συγκλητίζειν VII, 41 not.
 συγκομίζεσθαι II, 94 not.
 συγκύνπτειν III, 82 not. VII, 145.
 συγκυρεῖν IX, 90. — occurrere VIII, 92 not. coll. 87. ἐχθρὸς συγκευρημένον IX, 37 not.
 συγχέειν νόμιμα VII, 136 not. Hinc συγχέεσθαι (conturbari, confundi) VII, 142 not.

συγχέειν et συγχούν (fontes) IX, 49 not.

συγχούν (viam) VIII, 71 coll. 144. et IX, 49 not.

συγχωρεῖν cum genitivo VII, 161 not.

συλλαβῶν (εἰπεῖν) VII, 16 §. 3 not.
συλλαβεῖν (intelligere) confus. cum συμβαλεῖν I, 63 not. I, 68 not. I, 91. — (intelligere) IV, 114 not. V, 1 not. VII, 209.

συλλεγεῖς VII, 173 not.

σύλλογος ἐπικλητος VII, 8 not.

συλλοχεται I, 82 not.

συμβαίνει cum infinit. I, 13 coll. I, 74 not. cum particip. I, 82.

συμβάλλειν (committere ad pugnam) III, 32 not. coll. IV, 159. — (congregari ad pugnam) VIII, 60 §. 1.

συμβάλλεσθαι (coniicere) VII, 29. 142. 143. I, 68 not. II, 33. 112. IV, 45. V, 1. IV, 87 not. 111. III, 135.

συμβάλλεσθαι ἐπὶ δακτύλων VI, 63 not.

συμβάλλεσθαι γνώμας V, 92 §. 1 not.

συμβάλλεσθαι εὐρίσκω IV, 15 not. VII, 24. 187 not. VIII, 30.

συμβαλλόμενος et συμβαλλόμενος confus. I, 68 not. V, 81. VI, 63. 80.

σύμβασις I, 74 not.

συμβόλαιον V, 92 §. 7.

συμβολή IV, 10 not. *) 159. VII, 210.

συμβουλευεῖν I, 59. VII, 15. VIII, 101.

συμβουλευεῖν et συμβουλεύεσθαι II, 107 not. VIII, 102.

συμβουλεύεσθαι VII, 235 not. VII, 237.

συμβουλὴ et συμβουλή confus. III, 1 not. I, 157. IV, 97 not.

συμμάρπτειν VI, 86 §. 3.

συμμάχεσθαι V, 65 not. et VII, 239 not.

συμμάχη I, 77.

σύμμαχοι V, 65 not. — Spartano- rum: V, 91 not.

συμμιγνύναι s. συμμίσγειν (de victu communi) VI, 138 not. (de colloquio) IV, 151. VI, 23 not. coll. II, 64 not. ubi de coitu) VIII, 58 not. 67. — (congregari cum hoste) II, 120 not. V, 112. VII, 85 not. συνέμισγον I, 127 not. VII, 40.

σύμπας et συνάπας VI, 128. VI, 8. IX, 29.

συμπάπτειν (de iis, quae contingunt) II, 49 not. III, 52. IX, 100 not. coll. VII, 46 not.

συμπλέκεσθαι I, 214 coll. VIII, 84.

συμπράττεσθαι V, 94 not.

συμφέρειν et συμφέρεσθαι (accidere) IV, 156 not.

συμφέρεσθαι· οὐδάμοισι ἄλλοισι συμφέρονται I, 173 coll. II, 79. IV, 13 not. IV, 114. VI, 59.

συμφέρειν sequente infinitivo cum ὥστε et sine ὥστε I, 74 not. III, 4 not. III, 14 not. III, 71 not.

συμφορὴ I, 32 not. I, 216. VII, 46. 49 §. 1. συμφοραὶ συμπίπτουσιν et προσπίπτουσιν VII, 46. ὑπὸ συμφορῆς I, 85.

συμφοράττειν IV, 73 not.

συμψήσας I, 189.

σύν, eius usus (σὺν θεῷ) I, 86 not. III, 153 not. coll. III, 119.

σὺν νόμῳ VIII, 86. 138.

σὺν in verbis. compositis. VI, 39 not.

συνάγειν (constipare) VII, 60 not.

συναλίσζειν I, 176.

συνάπτειν bellum, pugnam V, 75 not. etc. I, 18 not. IV, 80. V, 75. (contiguum esse) II, 75. Vid. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 887.

συνδιαφέρειν V, 79 not.

σύνδουλος II, 134 not.

σύνδον et simil. IV, 66 not.

συνεἰλέω III, 45 not.

συνεκκίπτειν V, 22. VIII, 49 not. IX, 102.

συνεκπράττεσθαι VII, 153.

*) Locum sic reddit Braun. De vestit. sacerdot. II, 3 §. 362.: *balteum habentem in extrema commissura auream phialam*, addens, forte fuisse fibulam, quae phialam aliquo modo repraesentaret.

- συνέπαινος εἶναι VII, 15 not.
 συνεπιλαμβάνεσθαι V, 44 not.
 συνεπίπτειν IX, 102 not.
 συνεστή VI, 128 not.
 συνέχεσθαι III, 131 not. VI, 12.
 συνήλisan et συνέιλησαν confus. I, 176 not.
 συνηριφής VII, 111 not.
 συνθήμα· ἀπὸ s. ἐν συνθήματος V, 74 not. T. III pag 815.
 συννέει (intelligere) cum genit. I, 47 not. IV, 113. V, 19 not. συννέειντα et συννέειτα confus. I, 24.
 συννέειν (convenire) συννόντες ἐς τὸ αὐτὸ I, 62 not.
 συννιστάναι intrans. I, 208 not. I, 214. trans. (subigere) I, 103 not. — (sibi comparare) II, 49 not. III, 71. ὁ πόλεμος συστάς VII, 144 not. coll. 225. οἱ συστάντες s. συνεστεῶτες λιμῶ VII, 170. IX, 89. οἱ συνεστηκότες VIII, 79. I, 208.
 συννέειν (de rogo) I, 34. VII, 107. — συννενέεται IV, 62 not. II, 135 not.
 συνοῖδα (structura) VII, 164 not. συνηδέετε IX, 58 not. Cf. Kühner. Grammat. d. Griech. Sprache I §. 123 pag. 108.
 συνοικεῖν II, 92 not. II, 120 not. συνοίκημα ἀχαριτώτατον dicitur plebs VII, 156 not.
 συνοικίζειν II, 121 §. 6 not.
 συνομνύναι ἐπὶ τινὶ et συναμότης VII, 148 not.
 συντάμνειν (de via) VII, 12 not. — (de tempore) V, 41 not.
 συντετραίνειν II, 11 not.
 συντίθεσθαι ξεινίην et simil. VIII, 120 not. VIII, 128. 140 §. 1 not.
 σύντομος et σύντομον (de via) I, 185 not. IV, 136. V, 17 not.
 σύντροφα II, 65 not. coll. VII, 102 not.
 συντυγχάνειν et ἐντυγχάνειν I, 134 not.
 συντυχίη V, 65 not. κατὰ συντυχίην IX, 91.
 Συριγενής et Ἀσιγενής confus. VII, 140 not.
 συσπεύδειν I, 92 not.
 σύσσιτος V, 24.
 σύστασις (pugna) VII, 167 not.
 συστρέφειν (in unum contrahere) I, 101. IV, 136 not.
 συστρέφεσθαι IX, 18. VI, 6 not.
 συστροφή VII, 9.
 σφάγια (τὰ) IX, 41 not.
 σφαγιαῖζεσθαι (de victimis) VI, 76.
 σφάκελος, σφακέλιζεν III, 66 not.
 σφάλλιν (fallere) VII, 16 §. 1 not.
 σφάλμα VII, 6 not.
 σφε III, 52. 53 not. σφέας VIII, 130. IX, 13. σφεῖς VII, 168, de quo confus. Kühner. Gr. Gramm. I pag. 386.
 σφι et σφισι I, 57 not.
 σφραγίς III, 41 not. coll. VII, 69. (Creuzer: Zur Gemmenkunde pag. 6. 134.)
 σφῶρα (de accent.) I, 68 not. (σφῶραν scribi quoque vult Steger. Praefat. ad Herodot. ed. pag. VIII.) σφωρήλατος εἰκὼν I, 50.
 σχήματα (de saltatione) VI, 129 not.
 σχοινοτενής I, 199 not. VII, 23.
 σῶος I, 66 not. VI, 86 §. 1. VIII, 39 coll. I, 194. II, 181 not.
 σῶσι i. q. σήθουσι (incernunt) I, 200 not.
 Σωσικλής et Σωκλῆς V, 92 §. 1.
 σῶστρα I, 118 not. IV, 9.
 σωτήρ titulus, diis multis tributus VIII, 138 not. — τὰ σωτήρια scil. ἱερὰ VIII, 138 not.
 σῶχεν IV, 75 not.

T.

- ταμίης τοῦ ἱεροῦ VIII, 51 not.
 τάξις· τάξιν ἔχειν IX, 21. 26 not.
 ταριχύνειν (de condiendis cadaveribus) II, 85. VI, 30. III, 16 not.
 Ταριχῆται (in Aegypto.) II, 15 not.
 ταριχος IV, 53 not. IX, 120 not.
 Vid. potissimum Köhler. in dissertatione: Τάριχος ou recherches sur l'histoire et les antiquités des Pêcheries de la Russie meridionale Mémoires de l'Acad. d. Petersburg. VI ser. 1832. I. p. 353 seqq.
 ταρσοί (crates) I, 179 not. — VIII, 12 not. IX, 37.
 τάσσεσθαι φόρον, alia III, 13 not. III, 89 not. III, 97 not. IV, 165. (Plutarch. Pericl. 28.)

τάσσεσθαι ἐς πῆλόν etc. VII, 21 not. VIII, 1. 66 not.

Ταῦγετος et Ταῦγετα IV, 145 not. IV, 146.

ταύτη πλείστος γνώμην εἰμὶ I, 120 not. Vid. Jacobs. ad Aelian. N. A. VI, 10.

ταφῇ et ταφαί V, 63 not.

τάφρος et τάφρη IV, 201 not. IV, 28 not.

τάχος· ὡς τάχεις εἶχον VIII, 107 not.

ταχύτερον IV, 127. ταχύτερα ἢ σοφώτερα III, 65. VII, 194.

τε (usus) I, 58. I, 74 not. (Hartung. I p. 79.) I, 125. (ἐφη τε λέγων. Vid. Hartung. Lehre d. Partik. I pag. 107.) I, 153.

τε V, 5. VI, 137 not.

τε semel positum IV, 203 not. VII, 188 not. VIII, 6 not. I, 112. (ubi Hartung. I p. 103 reddi vult so dass.)

τε — τε VII, 8 §. 1. VIII, 140 §. 2.

τε — καὶ (de tempore) III, 76 not. IV, 53 not. IV, 181 not. [(Add. Hartung. l. l. I pag. 99.) IV, 199. VII, 23. VIII, 56. T. II pag. 677.

τε γὰρ T. III pag. 820.

τε γὰρ — καὶ I, 36. (in dem Maasse, als er etc. reddi vult Hartung. l. l. I pag. 99.)

τεθριπποβάται IV, 70 not. τεθριπποφόρος VI, 35 not.

τείνειν VI, 109 not.

τειχῆρος I, 162.

τειχομαχεῖν not. ad IX, 70.

τείχος (castellum, arx) III, 13 not. IV, 12. 46 not. IV, 78. 124. V, 34. 64. 125. VII, 59 not. VII, 108.

τεκμαίρεσθαι c. dativo I, 57. II, 33.

τεκμήριον δὲ II, 58.

τέκνα (de avium pullis) III, 109 not. T. II p. 676 not.

τεκνοποιός I, 59 not. V, 40.

τελαμῶνες I, 171. II, 86 not.

τελεῖν (impendere) VII, 118. τελεῖν ἐς τι II, 51 not. VI, 53. 108 not.

III, 34 not. (Bernhardy Synt. pag. 265.)

τέλεος I, 121 not. I, 183 not. VI, 57 not.

τελευτᾶν (de somniis, quae explentur) VII, 47 not. — τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα I, 32.

τελεῶσαι III, 86 not. V, 11.

Τελμησσέες I, 78 not. (De voce Τελμησσός, aliis id genus vid. G. Hermann. in Annall. Vienn. T. LIX pag. 200.)

τέλος θανάτου et simil. II, 139 not. οἱ ἐν τέλει (magistratus, principes) III, 18. IX, 106 not. εἶναι ἐν τέλει etc. IX, 7 §. 2 not. τέλεα (catervae) I, 103 not. II, 64 not. VII, 82 not. κατὰ τέλεα I, 103 not. IX, 20 not.

τέμενος (agri portio) III, 142 not. IV, 161 not. (in quo loco Kortüm in Schlosser. et Bercht. Archiv. IV, pag. 163 interpretatur Kron-güter) ager exemptus et diis sacratu II, 112 not. II, 178. IX, 116 not. coll. V, 45.

τέμενος i. q. ἱερὸν VIII, 135. — i. q. ἄλσος VI, 75 not. coll. VII, 197 not.

τέμενος et ἱερὸν et ἡρώων diff. V, 67 not. V, 119.

τέμνειν (viam) VII, 123. IX, 89. IV, 136 not.

τέμνειν ὄρηα IV, 201 not. τέμνεσθαι ὄρηα IV, 70 not. VII, 132 not. (Conf. Homer. Il. II, 124 ibiq. Heyne et Bothe.)

τενάγεια (paludes) I, 202. VII, 176 not.

τέος i. q. τις I, 37 not.

τέταρτον (τὸ) VI, 57 not.

τετραγωνον (in Apide) T. II p. 942 seqq.

τετραγωνοπρόσωπα θηρία IV, 109 not. *) Vid. Animalia.

τετρακύκλος I, 188 not.

τετρονμένους II, 129 not. VI, 12 not. Vid. τρύειν.

τεχνάζειν III, 130 not.

*) Eichwald. in Annall. Dorpat. III, 1 pag. 8. intelligi posse putat mardes (Marder) frequentes in illis Budinorum sedibus, circa urbem Pinsk, in gubernio Minsk, quod ad Lithuaniam et Volhyniam veterem spectat.

- τέχνη πάση etc. I, 112 not.
 τέως I, 86 not. VII, 233.
 τήν ἐπὶ θάνατον. Vid. ὁ, ἡ, τό.
 τιάρας ὁ et ἡ I, 132 not. VII, 61
 not. coll. III, 12 not.
 τιθέναι τινὰ γέλωτα (*derisui habere*)
 III, 29 not. *) VII, 209 not. —
 ἀγῶνα II, 160 not. — τιθέναι
 ἐν αἰτίῃ VIII, 99.
 τιθέναι et τιθεσθαι νόμον I, 29
 not.
 τιθεσθαι εὖ VII, 236 not.
 τιθεσθαι ἐν τιμῇ III, 3. — παρὰ
 τινα VI, 86 §. 1 not.
 τιθεσθαι χάριν IX, 60 not.
 τιθεσθαι τὰ ὅπλα I, 62 not. V, 74.
 IX, 52 not. Ac primo loco Negris
 exponit ἐστρατοπέδευσαν κατ' ἀν-
 τιρὸν τοῦ ναοῦ.
 τίλλειν III, 77. (Vid. Blomfield. Glos-
 sar. ad Aeschyl. Pers. 214.)
 τιμαί II, 53 coll. 65. τιμῇ de regia
 dignitate VII, 104. τιμῇ ἄχαρις
 VII, 36 not.
 τιμαρεῖν τι I, 103 not.
 τιμαρῖα III, 143 not. coll. VII, 169
 not.
 τιμαροὶ V, 65. VII, 169 not.
 τίς ante πολὺς V, 48 not. ἥ τις ἢ
 οὐδείς III, 140. (Vid. Iacobs ad
 Aelian. N. A. III, 43.) i. q. πᾶς
 τις VIII, 109 not.
 τῶν τινα I, 84. VI, 37. 75. V, 101.
 VII, 143 not. VIII, 90.
 τί σοι προηγγιά ἐστι V, 33 not.
 τίς δὲ καὶ πόθεν I, 35 not. II, 115
 not. III, 156 not. IV, 145 not. V,
 13 not. V, 73.
 τέφ I, 181 not. τέων II, 175.
 τίσασθαι (*structura*) I, 47. τίνεσθαι
 et σίνεσθαι confus. IX, 120.
 τιτρώσκεσθαι (*affici*) I, 174 not.
 (*de clade*) VIII, 18 not.
 τοι I, 41. confus. cum οἱ I, 186.
 τοιγαροῦν IV, 149.
 τοιγάροτι III, 3. (Vid. Hartung.
 Lehre d. Partik. II pag. 354.)
 coll. VIII, 14.
 τοίων et τοίωνδε confus. III, 72
 not. Sic τοῖσδε et τοιοῖσδε IV,
 26 not.
 Τόμυρις (*de scriptura*) not. ad I,
 205.
 τόνοι IX, 118 not.
 τόξευμα (*sagitta*) VIII, 128.
 τοξόται III, 39 not.
 τόρμος IV, 72 not.
 ἀπὸ τόρνου IV, 36.
 τοσοῦτῳ — ὅσῳ VIII, 13 not.
 τότε et τὸ παλαιὸν I, 173 not.
 Τουδῶ, Τουδοῦν not. ad I, 12.
 τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ I, 30 not.
 — τοῦτο μὲν absol. IV, 76 not.
 VII, 21 not.
 τραγοὶ τῶν αἰγῶν III, 112.
 τραυλὸς, τραυλίξειν IV, 155 not.
 τρέπειν ἐς γέλωτά τι VII, 105 not.
 τρέπεσθαι πρὸς s. ἐπὶ τὰ ἔργα I,
 97. — πρὸς ἀλήθειαν II, 45 not. IV,
 125 not. III, 78. IV, 93. T. II
 p. 678.
 τραφθέντες IV, 12 not.
 τρέφειν τροφήν II, 2 not.
 τρέχειν περὶ ἔωντοῦ VII, 57 not.
 T. III p. 823.
 τρεῖσαι· τετρεῖσθαι τὸν οὐρανὸν
 (*de pluvia*) IV, 153 not.
 τρίβος· ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου VIII,
 140 §. 2 not.
 τρίβων IV, 75 not.
 τρίγωνον Aegyptt. T. II pag. 642
 seqq.
 τριέλκτος ὄφης VI, 77 not.
 τρίζειν III, 110 not. IV, 183 not.
 τριηραρχεῖν VIII, 46 not.
 τριόροφος I, 180 not.
 τριχοῦ VII, 36.
 τρίψις IV, 183 not.
 τρόπις II, 96.
 τρόπος II, 103 not. *de canali* —
 IV, 28. τρόπῳ τοιῶδε VI, 37 not.
 τροχάζειν IX, 66.
 τροχίλος et τροχίλος II, 68.
 τροχοειδὴς λίμνη II, 170.
 τρυγᾶν IV, 199 not.
 τρύειν· τετρυνμένος I, 22 not. VI,
 12 not. II, 129 not.
 τρώγειν τρωκτὰ II, 3.
 τρώμα (*de clade*) I, 18 not. I, 174

*) Add. Horger, in Actt. philoll. Monacc. III, 4 pag. 511.

not. IV, 160. V, 120. VI, 16. 132. VII, 233 not. VIII, 66.

τρωματίας III, 79.

τυγχάνειν cum genit. VII, 208 not. (de muliere) IX, 108 not. — ἐτετεύχε III, 14 not.

τύκος et τύχος VII, 89 not.

τυκτά (vox Persica) IX, 110 not.

tumere III, 76 not.

τύμπανον IV, 76 not.

τύπος III, 88 not. τύποι (figurae, imagines) II, 106. (ubi de colossis) II, 138 not. II, 153 not. II, 148. 136.*)

τύπος ἀνθρωποειδής II, 86 not.

τύπος ἀντίτυπος I, 67 not. I, 68.**)

τύπτεσθαι (in luctu) II, 42 not. coll. II, 61 not. et II, 132.

τυραννεύειν I, 14.

τύραννος (de rege) I, 6 not. III, 125 not. V, 109 not. VII, 149. VIII, 137.

τύχη III, 153 coll. III, 139 τύχη θείη I, 126 not.

τώθάζειν II, 60 not.

Τ.

ταίνας IV, 192 not.

τάλος III, 24 not. confus. cum ὕελος ibid.

ταβρίζειν (de asinis) IV, 129 not.

ταγαίνειν VII, 157.

ταγηδέστατος II, 77. IV, 187 not. ubi ταγηρότατοι.

ταγής I, 8 not. coll. VI, 100.

ταροφόροι (puellae) not. ad VI, 137.

ταδωρ (de pluvia) VIII, 12 not. — omiss. I, 6 not.

ταειν (structura) I, 87 not. I, 193 not. II, 22. (ubi ταεσθαι ut III, 10 not.) III, 117 not. II, 13 not. IV, 28. 151 not.

Τέλη et Ἑλέα confus. I, 167 not.

ver, translate VII, 162 not.

ταὶος ὕβριος ὁ Κόρος VIII, 77.

ululatus III, 117 not. IV, 189.

ὕμετερον (τὸ) i. q. ὕμεις VIII, 140 §. 1 not.

ὕπαγειν IV, 120 not. VIII, 106 not.

ὕπαγειν τινὰ ὑπὸ δικαστήριον VI, 72. IX, 93 not. ὑπάγεσθαι (decipi) IX, 94 not.

ὕπαιρειν ὑπαραιρημένος III, 65.

ὕπαντιάζειν IV, 121.

ὕπαρπάζειν (τὸν λόγον) V, 50 not.

ὕπαρχειν c. particip. et gen. IV, 1 not. coll. VI, 119. (ἀρχειν) IX, 78 not.

ὑπαρχος de copiarum praefecto VII, 26 not. — de satrapa III, 70 not.

III, 120. 126. IV, 166. V, 25 not.

ὕπασπιστής V, 111 not.

ὕπας IV, 70 not.

ὕπέργγος V, 72 not. T. III pag. 814.

ὕπ' ἐκ c. genit. III, 116 not. ὕπεκ in verbb. compass. IV, 120 not.

ὕπεκκείσθαι VIII, 60 §. 2 not. coll. VIII, 4. 41.

ὕπεκκομίζεσθαι IX, 6 coll. VIII, 4 not.

ὕπεκτίθεσθαι V, 65 not. VIII, 4 not. VIII, 41. 60 §. 2.

ὕπεκφέρειν IV, 124 not. IV, 120.

ὕπεκχωρεῖν IV, 120.

ὕπεξείρυσαν VII, 225 not.

ὕπεξελαύνειν IV, 120 not.

ὕπεξερχεσθαι IV, 120 not. VIII, 36.

ὕπεξέχειν V, 72 not. VI, 73 not.

ὕπεξιναι IV, 120 not.

ὕπερ c. accusat. (super) IV, 188 not.

ὕπερ μόρον IX, 43 not.

ὕπερκαυρεῖσθαι IV, 103 not. VI, 116 not.

ὕπεράκρια VI, 20 not.

ὕπεράκριοι in Attica I, 59 not.

ὕπερβαίνειν I, 104 not.

ὕπερβάλλειν (de sole) IV, 184 not.

— (superare locum) VII, 168 not. VIII, 137 not.

ὕπερβάλλεσθαι (eminere) VIII, 123.

*) His locis Seyffarth. in Iahn. Annall. philoll. X. (1834) IV, 2 pag. 190. τύπους easdem esse statuit notas, quas allegoricas notas hieroglyphicas vocat Clemens Alexandrinus, a reliquis huiusmodi notis bene discretas.

**) Hoc in loco pro τὸν τε τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον Bothe Opuscc. critice. pag. 11. 12 mavult scribi τὸν τύπον τὸν ἀντίτυπον.

- (vincere) VI, 9 not. VI, 13 not. VII, 163. VIII, 24. 140 §. 1 not.
- ὑπερβάλλεσθαι (*opportunitatem rei gerendae exspectare*) III, 76 not. (Add. Plutarch. Paul. Aemil. 22 fin. ibique Held.) VII, 206. VIII, 112 not.
- ὑπερβολή VIII, 112 not.
- ὑπερδορεῖν VI, 134.
- ὑπερδυρα I, 179 not.
- ὑπερουκίειν τινός IV, 21.
- ὑπεροχος, ὑπέροχος V, 92 §. 7 not. T. III p. 815.
- ὑπερστάν T. III p. 821. VII, 17 not.
- ὑπερτείλας III, 104 not.
- ὑπερτίθεσθαι τινί τι (*communicare aliquid cum aliquo*) I, 8 not. I, 107 not. VII, 8 §. 1 not. III, 71 not. III, 155 not. V, 24. 32. 56.
- ὑπερφέρειν τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν not. ad VII, 24 coll. IV, 125 not.
- ὑπερφέρειν (*praestat*) IV, 75 coll. VIII, 144.
- ὑπερφυής VIII, 116.
- ὑπερφύναι VI, 127 not.
- ὑπιέναι· ὑπείσας III, 126 not.
- ὑπείσθαι s. ὑφείσθαι c. genit. IV, 181 not. VII, 162 not. III, 52. I, 156 not. II, 121 §. 4.
- ὑπιστάναι (*in se recipere*) IX, 34.
- ὑποστῆσαι (*in insidiis collocare*) V, 92 §. 7 coll. VIII, 91.
- ὑπνος· ἐν τῷ ὑπνῷ VI, 107 not.
- ὑπνώω I, 11.
- ὑπὸ cum genitiv. ὑπ' ἀνλητρίδων, συρίγγων et simil. I, 17 not. ὑπὸ κήρυκος (*voce praeconis*) IX, 98 not. ὑπὸ μαστίγων VII, 21 not. ὑπὸ πομπῆς II, 45.
- ὑπὸ (*causam efficientem indicat*) ὑπὸ λιμοῦ VIII, 115. ὑπὸ χειμῶνος VIII, 138. ὑπὸ ὕβριος I, 189. ὑπ' ἀσθενείης βίου II, 47 not.
- ὑπὸ c. genit. verbis neutris vi passiva praeditis addit. IV, 79 not. V, 61. 85 not. VI, 45. VII, 163. — adiectivis passiva vi instructis adiect. VIII, 138 not.
- ὑπὸ cum dativo I, 91 fin. I, 94. VIII, 90. — pro genit. VII, 220.
- ὑπὸ c. accusativo ὑπὸ τὴν ἡπειρον VI, 44.
- ὑπὸ νύκτα IX, 58 not.
- ὑπὸ τὸν νηὸν καταναέντα I, 52. II, 36. VII, 165 not.
- ὑπὸ i. q. εἰς· ὑπάγειν τινὰ ὑπὸ δικαστήριον IX, 93 not. VI, 72 not.
- ὑπὸ τινα εἶναι, γίνεσθαι sive ὑπὸ τινι III, 45 not. V, 30. VI, 121. VII, 11. VIII, 52 coll. IV, 118. V, 93. 103 not.
- ὑπὸ et ἐπὶ (seq. dativo) confus. IV, 53 not.
- ὑπὸ in verbis compos. IV, 120 not.
- ὑπόβρυξ, ὑπόβρυχος VII, 130 not.
- ὑπόγαια δρύγματα IV, 200 not.
- ὑποδέστερος οὐδενός etc. IV, 14 not.
- ὑποδέκεσθαι (*in se recipere*) III, 74 not. III, 130. IV, 119 not. οὐκ ὑποδέκεσθαι (*recusare*) VI, 69 not.
- ὑποδέξιος VII, 49 §. 1.
- ὑποδύνειν τι IV, 75 not. VII, 10 §. 8.
- ὑποζάκορος VI, 134 not.
- ὑποζώννυσθαι VII, 69 not.
- ὑποθερμόερος VI, 38.
- ὑποθωπεύειν I, 30 not.
- ὑποκατῆσθαι VIII, 40.
- ὑποκηρητηρίδιον et ὑποκηρητήριον I, 25 not.
- ὑποκρίνεσθαι I, 2. I, 78.
- ὑποκύντειν VI, 25.
- ὑπολαμβάνειν VI, 27 not. VI, 75 not. — I, 24. et T. I p. 926. IV, 72. — III, 146. — τὸν λόγον I, 214. IX, 94. — ὑπολαμβάνεσθαι (*ventis abripi*) VII, 170 not. VIII, 118.
- ὑπολάμπειν I, 190 coll. VII, 13.
- ὑπολιπόμενος IV, 121.
- ὑπόμαργος III, 29. 145 coll. VI, 38 not.
- ὑποπάσσειν I, 132.
- ὑποπτεύειν (*υποβλέπειν, ὑπιδεῖν*) VI, 129 not.
- ὑποστρέφειν IV, 120 not.
- ὑποτάμνεσθαι V, 86 not.
- ὑποτείνειν VII, 158.
- ὑποτελεῖν IV, 201. *)

*) De tributo pendendo hoc verbum potissimum adhiberi docet Schaeffer, ad Isocrat. Arcopagit. I pag. 98 ed. Bensel.

ὑποτίθεσθαι I, 90. 107. IV, 135.
V, 72. III, 36. V, 92 §. 6 not.
V, 98. VII, 3. 15.

ὑποτοπεῖσθαι VI, 70 not.

ὑποτροχάλα pro περιτροχάλα κεί-
ρεσθαι not. ad III, 8.

ὑποτύπτειν II, 136 not. III, 130
not.

ὑποφαίνειν (de aurora) III, 86. T.
II p. 675.

ὑπόφανσις VII, 36 not.

ὑποφεύγειν IV, 120 not.

ὑποχειρὶν vid. αὐτοχειρὶν.

ὑποχωρεῖν I, 207.

ὑπτίος II, 7 not.

ὑπώρα s. ὑπώραει I, 110 not. IX,
19 not. VII, 199.

ὑς, nomina in ὑς exeuntia I, 85 coll.
IX, 97 not.

Ῥσία et Ῥσιαὶ V, 74 not. VI, 103
not.

ὑστεραῖος· τῇ ὑστεραίῃ VII, 119
not. τὴν ὑστεραίην et ὑστέρην
IX, 3 not.

(ἐξ) ὑστέρης I, 103 not.

ὑστέρισαν et ὑστέρησαν confus. VI,
89 not.

ὑστερον c. genit. II, 18 not.

Φ.

Φ et B confus. VII, 73 not.

φαίνειν I, 41. II, 85 not. III, 75.

— (de oraculis) I, 159 not. —
(de mysteriis) II, 49 not. VI, 135.
ἐφαίνετο — ξὸν I, 93 not.

φάκελοι (fascies) IV, 62 not. T. II
p. 678. Plutarch. Fab. 5.

φαλαγξ III, 97 not.

φάναι· οὐ φάναι (negare) VII, 36.

φανερῶσθαι VI, 122 not.

φαντάζεσθαι VII, 10 §. 5 not. IV,
123 not.

φαρμακεύειν VII, 114 not.

φάρμακον· φαρμάκῳ δολοῦν I, 212.

φάρμακα (colores) I, 98.

φάσμα VI, 69 not.

φατίζειν V, 58 not.

φάτις (narratio) II, 102 not. (ru-
mor) I, 60 not. φάτις ἔχει τινα
VII, 3 not. Vid. ἔχειν.

φερέγγυος V, 30 not. VII, 49 §. 1
not.

φέρειν I, 120 not. — φέρειν ψῆφον
VIII, 123 not.

φέρειν πόλεμον (bellum sustinere)
IX, 18. 40.

φέρειν τὸ πᾶν VIII, 62 not. VIII,
100 not.

φέρειν ἐς (de via) II, 133. ἐς τι
VIII, 137 not. coll. I, 159. III,
117. IV, 200 not. VI, 42 not.

φέρειν αἰσχύνην et ἐς αἰσχύνην I,
10 not. III, 133 not.

φέρει ἡ γνώμη III, 77 not. V, 118
not. coll. VIII, 100. *) — φέρει
ἐπ' ἀμφοτέρω III, 134 not.

φέρειν καὶ ἄγειν VI, 90 not. Vid.
ἄγειν.

φέρετε (agedum) IV, 115.

φέρουσα (usus) VIII, 87. 91.

φέρεσθαι (ferri, dici) VIII, 104
not.

φέρεσθαι τὰ πρῶτα et simil. VIII,
104 not. IX, 78.

φέρεσθαι ἐπὶ σμικρὸν IV, 129 not.
coll. VII, 211. φερόμενοι addit.
verbis aliis VII, 210 not. VIII,
28 not. Vid. φέρονσα.

φερέοικος IV, 46 not.

φηγὸς II, 56 not. (Cf. Creuzer. in
Annall. Vienn. LXI pag. 180.)

φήμη s. κληθὼν I, 43 not. V, 72.
IX, 100.

φήμις I, 43.

φθάνειν (structura c. partic.) VI,
65. 108. IV, 136. VII, 162. —

φθὰς (iunct. aliis verbis) IX, 107
not.

φθέγγεσθαι III, 84.

φθειροτραγεῖν et φθειροτραγεῖν,
φθειροφάγοι IV, 109 not.

φθονεῖν (structura) VII, 236 not.
φθόνος et νέμεσις θεῶν I, 32 not.

III, 40 not.

φιάλη III, 130 not.

Φιγάλλια, Φιγαλέα, Φιγά-
λεις not. ad VI, 83.

φιλεῖν· ἐφιλέετο et ἐφίλετο confus.
V, 5.

φίλιος· φίλιοι λόγοι VII, 163 not.
coll. IX, 4.

*) Cf. Baumgarten Crusius ad Ovidii Metamorphos. I, 1.

Φιλίτιον et Φιλίτιος II, 128.

φιλοδέσποτα IV, 142 not.

φίλος· φίλον ἐστὶ (placet) I, 87 not. II, 64 not. IV, 97 not. V, 20.

φιλοσοφῆν I, 30. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. VI, 36.)

φιλοτιμίη III, 53 not.

φιλοψυχῆν VII, 229 not.

φλαύρος I, 120. IX, 27.

φλαύρος πρήσσειν VI, 94 not. VI, 135. (ubi ἔχειν) VII, 10 §. 7. VII, 196 not.

φλέγμα IV, 187 not.

φλεγμαίνειν III, 76 not.

φλόινος et φλέως III, 98 not.

φόβος et δέος diff. IV, 115 not.

φοιβόλαμπτος IV, 13 not.

Φοινῆς et Φοινῆς II, 73 not. Φοίνικες (citharae genus) IV, 192 not.

φοιτᾶν ἐπὶ θύρας III, 120 not. — παρὰ ἀνδρας, γυναικας etc. IV, 1 not. I, 182 not. II, 111 not. III, 69. φοιτᾶν (de tributo) III, 90. V, 17. εἶτος πολλὸς ἐφοῖτα VII, 23 not.

πολὺς VII, 61 not.

πορμὸς III, 98 not. VIII, 71.

πόρον τάττειν et τάττεσθαι III, 97 not. Vid. τάσσεσθαι.

φράζειν i. q. δεικνύειν IV, 113 not. φράζεσθαι (considerare animo etc.) I, 84. III, 57 not. III, 154 not. VII, 45 not. V, 92 §. 2.

φράσσειν (constipare) IX, 61.

φράσσεσθαι II, 99 not. coll. VII, 142 not.

φρενήρης III, 25 not.

φρονοβλαβής II, 120.

φρομάττεσθαι III, 87 not. (Cf. Bachmann. ad Lycophron. Alex. 244.)

φρίξειν VIII, 96 not.

φρονεῖν τὰ αὐτὰ V, 72 not. VII, 145 not. coll. V, 3. (ubi φρονεῖν κατὰ τῶντό.)

φρονεῖν τὰ τιнос VII, 102. φρονησάντες (hoc consilio) VII, 145.

φρόνημα VIII, 144 not.

φροντίζειν οὐδὲν IV, 167 not.

(οὐ) φροντὶς Ἰπποκλειδῆ (proverbium) VI, 129 not.

φροναττεσθαι not. ad III, 87.

φρύγανα IV, 62. 69 not.

φρύγειν not. ad VIII, 96.

Φρύγες, Βρίγες, Βρύγες et Βρύγοι confus. VII, 73 not. coll. VII, 185.

φύειν transit. II, 68. VIII, 104. Hinc φύειν δόξαν, φρένας etc. V, 91 not. T. III pag. 815.

φυλακτήρια V, 52 not.

φύλαρχος V, 69 not.

φυλάττειν τι VII, 212. Hinc φυλάξας I, 48. V, 12 not. VIII, 9. IX, 110 coll. I, 108 not. II, 62. IV, 140. 190. (Sic παραφυλάξας in Plutarch. Fab. Max. 8.)

φυλάττεσθαι τι (evitare) VII, 130 not.

φυλῆ IV, 149 not. V, 68.

φυλλὰς VIII, 24 not.

φῦμα III, 133 not.

φύσις· φύσιν ἔχει (probabile est) II, 45 not. (Add. Aelian. N. A. II, 28 ibiq. Jacobs.)

Φώκαια et Φωκία, Φωκαιεῖς et Φωκῆες I, 142 not. I, 146. (Cf. Duker. ad Thucyd. I, 13.)

φωνεῖν μέγιστον IV, 141 not.

φωνή ἀνθρώπων II, 55.

X.

χαίρειν εἶν IX, 41 not.

χαίρετω (valeant) IV, 96 not.

χαίρειν c. particip. VII, 236 not.

χαίρων (usus) I, 121 not. III, 63. (οὐ) χαίρων II, 26. 36 not. VI, 50. 76. III, 29 not.

χαλκεύειν I, 68 not.

χαλκήϊον I, 68 not. IV, 81 not. IV, 152. iunctum cum σιδήριον not. ad I, 68 coll. VII, 84.

χαμάθεν s. χαμόθεν II, 125 not. IV, 172 not.

χάμψαι (crocodili) II, 148. II, 69 not.

χαραδροῦν II, 25 not. VII, 176 coll. IX, 102.

χαράσσω· κεχαραγμένος VII, 1 not. T. III p. 821.

χαρίζεσθαι I, 87 not. (κεχαρισμένος.) χαρομόσυνα III, 27.

χαυλιόδοντες II, 68 not.

Χείλων et Χίλων I, 59 not.

χειμάζειν et χειμερίζειν VIII, 112.

χεῖρ II, 121 §. 5 not.

χειρὶ μεγάλῃ πλήθεος VII, 20 not.

χερὸς ἀριστερῆς V, 77. II, 169.

χειρῶν ἐν νόμῳ VIII, 89 not.

χειραπτάζειν II, 90 not.

- χειριδωτός VII, 61 not.
 χειρίς πλήη ἀργυρίου VI, 72 not.
 χειρόμακτρον IV, 64 not.
 χειρονομεῖν VII, 125 not.
 χειρώναντες et χειρωνάξιη I, 93 not.
 II, 167.
 Χερσονησῖται IX, 118 not.
 χέρσος IV, 123.
 χεύματα (gutti) I, 51.
 ηγλευτὰ κράνεα VII, 89 not.
 ηγναλώπηξ II, 71 not.
 ηγρῶσαι, ηγρῶθῆναι (de urbe) VI, 83 not.
 ηγτι IX, 11 not.
 ηθῆς καὶ πρώην II, 53 not.
 ηθόνιοι θεοὶ VII, 153 not.
 ητων· ητων σχιστός, ηγριδωτός V, 87. VII, 61 not.
 ητων (de muro) VII, 139 not.
 ηλαμὺς et ηλανίς confus. III, 139 not.
 ηοῇ, ηοᾶς ηγῖσθαι III, 43.
 ηοίνιξ VII, 187 not.
 ηόνδροι IV, 181 not.
 ηοροποιός VI, 67 not.
 ηόρτος IX, 41.
 ηορῶν et ηοίρων confus. II, 48 not.
 (ubi ηορῶν recte nunc tuetur Studer in Orat. inaugur. 1830. Bern. p. 56.)
 ηοῦ ἄν (oraculum edere) IV, 67 not.
 IV, 150 not. VII, 111 not. ηοῦ-
 σαι (mutuum dare aliquid) VI, 89 not. III, 58. VII, 38 not.
 ηοῦσθαι τῷ θεῷ (oraculum consu-
 lere) VII, 178 coll. IV, 150 not.
 IV, 163 not. et V, 63. I, 99. —
 ηοηστηρίῳ VII, 141 not.
 ηοῦσθαι λόγῳ ἀληθείᾳ V, 88 not.
 καῶμαι I, 21.
 ηοῦσθαι θυμῷ I, 137 not. 155. —
 ὄργῃ III, 52 not.
 ηοῦσθαι συμφορῇ, τύχῃ et simil. I, 35 not. I, 42. III, 41. VII, 134. 141. (coll. IV, 79.) T. II p. 674. VIII, 20.
 ηοῦσθαι (in re Venerea) I, 61. II, 181 not. IV, 113 not.
 ηοῦσθαί τι pro ἐπί τι II, 95 not. II, 108. Hinc ηοῦσθαι ὅ, τι σὺ βούλει I, 210 not. s. ὅ, τι ηοῦ-
 σεται τῷ παρόντι VII, 213. V, 12. not. VI, 52. VIII, 135.
 ηοῦσθαι (de forma) I, 157. III, 57 not. IV, 50 not. VI, 45. VII, 50.
 confus. cum ηοῦσθαι I, 21 not. I, 34. 47 not. I, 53. 71. 94. III, 66.
 ηοημένος (passive) IV, 164. VII, 141 not.
 ηοῦσθαι (passive) VII, 144 not.
 ηοῦτο et ηοῦτο II, 173 not.
 ηοῦτο et ηοῦτο II, 147 not. 151 not. III, 64. VII, 141. 220 not.
 ηοῦ et ηοῦ II, 173 not. ηοῦ et ηοῦ III, 20 not.
 ηοῦ (de fato) I, 8 not. (Add. El-
 lendt. ad Arrian. II, 3 §. 11.) V, 92 §. 4.
 ηοῦ sine partic. ἄν I, 39. 91. II, 20. IV, 118.
 ηοῦ et ηοῦ confus. V, 49 not. VIII, 3 not.
 ηοῦ (de fato) I, 8 not.
 ηοῦν et ηοῦν not. ad VI, 75.
 ηομετίξιν III, 87.
 ηοῖος III, 140 not.
 ηοῖζω et ηοῖζω I, 41. IX, 110. V, 18 not. VII, 38. — (de signific. et struct.) IV, 83 not. VII, 53 not.
 ηοῖμα σὺς et simil. I, 36 not.
 ηοῖμα (de multitudine) III, 109 not.
 ηοῖμα πολλὸν IV, 81 not. VI, 43 not. VII, 188 not.
 ηοῖμα κατηρημένον III, 80 not.
 ηοῖμα ἰσὰ II, 37.
 ηοῖματων πάντων πρώτον VII, 145 not.
 ηοῖματιζεσθαι III, 118 not.
 ηοῖμος· ηοῖμώτατον (τέμενος) II, 178. T. I pag. 930.
 ηοῖμολόγος I, 62 not. VII, 6 not.
 ηοῖμοί τινος (oracula alicui data) V, 43 not.
 ηοῖμοσύνη IX, 33 not.
 ηοῖμωδέων VII, 6 not.
 ηοῖσά (utilia) I, 94 not. — (de sacris) V, 44 not.
 ηοῖσθαι VII, 140 not. VII, 178. VIII, 134.
 ηοῖται et ηοῖται confus. not. ad II, 60.
 ηοῖς περιῶν et ηοῖς IV, 155 not.
 ηοῖς ἐγγεγονότος, ἐγγεγονότος et simil. II, 175 not.
 ηοῖς pro ηοῖς IV, 201 not.
 ηοῖς (diu) I, 175 not.

ἐπὶ χρόνον IX, 22 not.
 χρόνω I, 80. 68. 175 not. II, 121
 §. 4. III, 13 not. VII, 6. VIII, 53.
 107. V, 77. IX, 62.
 χρόνω ὕστερον VI, 72 not. VII,
 170 not. IX, 64. χρόνω μετέπειτα
 VII, 6 not. VII, 233 coll. cum
 III, 36 not. III, 123 not. V, 21.
 IV, 28 not. VII, 33. 137.
 ἐν τῷ διὰ μέσον χρόνω VIII, 27
 not.
 χρυσάωρ VIII, 77 not.
 χρυσόδετος III, 41 not.
 χρυσόκομα τῶν περῶν II, 73 not.
 χρυσόπαστα VIII, 120 not.
 χρυσός (usus) VII, 83 not. χρυσός
 ἀπεφθός, ἄπυρος, λευκός I, 50
 not.
 χρυσοφόροι IV, 104.
 ἐν χρῷ κείρειν IV, 175 not.
 χρυτὰ λίθινα II, 69 not.
 χρυτοὶ VII, 37 not.
 χρυτρίδες V, 88 not.
 Χυτροὶ VII, 176 not.
 ζωρεῖν (succedere) III, 42 not. V,
 49 not. V, 89 coll. VII, 50 §. 2.
 — (capere) IV, 61 not.
 ζωρίζειν II, 91. (ubi κεχωρίζεται.)
 ζωρίον (de scriptoris loco) II, 117
 not.
 ζωρίς (praeterca) III, 82 coll. 91.
 — (praeter, ausser, abgesehen) I,
 93. (De quo loco conf. Stallbaum.
 ad Platon. Apolog. Socrat. pag.
 74.)
 ζωρίς τοῦ φόρου I, 106.
 ζωρίς ὅτι I, 164 not. ζωρίς ἢ ὅτι
 IV, 61 not.
 ζωῶσαι χρώματα κεινὰ IX, 35 not.

Ψ.

ψακὰς et ψεκὰς III, 10 not. T. II
 p. 673.
 ψάμμη et ψάμμος IV, 181. not. ad
 IV, 201.
 Ψαμμήτιχος et Ψαμμίτιχος I, 105
 not. II, 2 not. II, 151 not. T. I
 pag. 929. (Hoc dedit quoque Din-

dorf. in Themistio p. 66 B. sive
 79, 5:)
 ψαύειν (tangere astra) III, 30 not.
 ψέλια et ψέλλια III, 20 not. IV,
 168 not. VIII, 113. IX, 80 not.
 ψεύδεσθαι τινός I, 141. VII, 139.
 ψήγμα III, 94 not. VI, 125.
 ψήν, ψηνός I, 193 not.
 ψῆφοι (calculi in computando) II,
 36 not.
 ψιλοῦν II, 151 not. (Add. Blomfield
 Gloss. ad Aeschyl. Choeph. 683.)
 ψιλός I, 80. II, 76 not.
 ψυχῇ (animi indoles) VII, 153 not.
 — (vita) II, 134. III, 130. VII,
 39 not. 209. V, 92 §. 5. Hinc
 ζημιοῦν ψυχὴν s. ψυχῇ. VII, 39
 not.
 ψυχρὴ ἑλπίς, νίκη etc. VI, 108 not.
 IX, 49 not.

Ω.

ὦ ante vocativ. omiss. et addit. VII,
 101 not.
 ὦδε (usus) I, 94. V, 2. VI, 37. ὦδε
 et οὕτω λέγειν III, 40 not. V,
 24 not.
 ὠθέειν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν et simil.
 VII, 136 not. — ἐς τὸ πῦρ VII,
 167. ὠσάμενος et ἀνωσάμενος
 VIII, 109 not.
 ὠθέειν ἄνω τὴν κρόκην II, 35 not.
 ὠθίζεσθαι III, 76 not.
 ὠθισμός VII, 225 not. coll. VIII,
 64 not.
 ὠλλοι i. e. οἱ ἄλλοι II, 14. I, 48
 not. Sic ὠνήρ III, 155 not.
 ὠμυστής V, 92 §. 2 not.
 ὠμοβοεῖν III, 9.
 ὠμοβοῖνος VII, 76 not. coll. VII,
 91.
 ὦν (usus) IV, 67. *) VIII, 128. T.
 III p. 813. VIII, 109 not. in tme-
 si II, 85 not. Vid. Tmesis. — cum
 negatt. IX, 18. 48. 96.
 ὦν δὴ III, 121 not. ὦν δὴ et δὴ
 ὦν I, 210 not.
 ὠνέεσθαι (emere velle) I, 68. 165
 coll. not. ad I, 169.

*) Hoc in loco Hartung. Lehr. d. Partik. II pag. 19 reddi vult ὦν
 kurz, sofort, ohne Weiteres.

- ὥραιος· virgo ὥραϊν ἀνδρὸς I, 107 not. — ἡ ὥραϊν i. q. ὥρα IV, 28 not.
 ὥρεύν I, 4 not.
 ὥρη (cura) I, 4. III, 155. IX, 8.
 ὥρη (tempus commodum) VIII, 19. hinc ὥρη δὴ V, 109 not. — (pars diei) VIII, 14 coll. III, 106. II, 77. ὥραι (anni tempestates) I, 142 not. (Wesseling. Diss. Herod. IX, p. 95.) 149. II, 4. 25. VIII, 12 not. τὴν ὥρην (certo tempore) II, 2 not.
 ὥρεσθαι IV, 75. III, 117.
 ὥς pro pronom. relativo II, 116 not.
 ὥς et πρὸς confus. III, 140 not.
 ὥς et εἰς confus. II, 121 §. 5 not. et II, 135 not.
 ὥς τὸ ἐπίπαι et τὸ ἐπίπαι IV, 68 not. (Add. Pausan. VI, 20 §. 8.)
 ὥς ἕκαστος I, 29 not. I, 114 not. II, 140. VI, 79.
 ὥς εἶχε I, 24 not. addit. genitiv. τάχους etc. VI, 116 not. VIII, 107 not.
 ὥς ante particip. futuri addit. et omiss. VI, 91 not.
 ὥς ἄν II, 135 not. coll. IV, 81. cum coniunct. I, 36. 11. IX, 51. — ὥς εἴη VIII, 61 not.
 ὥς μὴ sequent. futur. indic. III, 140.
 ὥς seq. infinit. ὥς εἰλάσαι I, 34 coll. II, 24 not. 125. IX, 32. ὥς εἶναι Αἰγύπτου II, 8 not. (Quod Schweighaeuser in Lex. Herodot. interpretatur: pro reliqua Aegypti latitudine) II, 135. IV, 81 coll. IV, 99. T. II p. 678. ὥς δοκέειν et δοκέει vid. δοκεῖν. ὥς εἰπεῖν VIII, 115 not. ὥς εἰπεῖν λόγῳ et simil. II, 53 not. II, 134 not.
 ὥς δὴ VII, 211. V, 20 not. I, 66. (ubi vid. Hartung. Lehre d. Par-tik. I pag. 288.)
 ὥς οὕτω ἐχόντων VIII, 144 not.
 ὥς (eodem modo) III, 13. VIII, 126. V, 30. ὥς δ' αὖτως II, 67. VIII, 21 not.
 ὥστε c. infinit. post συμφέρει et sim. I, 74 not. VIII, 15 not.
 ὥστε ante genit. absol. VI, 44 not.
 ὥτα ἰστάναι ὀρθὰ IV, 129 not.
 ὠτακονσταῖ I, 100 not.
 ὠτακονστῶ VIII, 130.

III. INDEX GRAMMATICUS.

- Accentus fluctuat in nominibb. propr.*
Τιμώνας et *Τιμώνας* VII, 98 not.
 — *Ἀξίος* et *Ἀξίος* VII, 123. —
Ὀνησίλος et *Ὀνήσιλος* V, 108.
 — *Ἀστήρ* et *Ἀστήρ* T. III p. 814.
 — *Κρίος* et *Κρίος* VIII, 91 not.
Γλίσας et *Γλίσας* IX, 43. — *Πέρι-
 καλός* et *Περικαλός* etc. T. III p.
 818. 823. 827.
- Accusativus.* *Accus.* primae declinat.
 in *ας* et *εας* I, 111 not. *Accus.*
 tertiae declinat. vocum primae de-
 clin. I, 68 not. V, 32. 49. VIII,
 3 not. I, 8 not. I, 111. *Accus.*
 pluralis in *ις* I, 15. III, 7.
- Accusat. absolutus* II, 66. 141 coll.
 II, 106 not.
- Accusat. post verba intransit.* I, 206
 coll. VII, 52.
- Accusat. addit.* *φρένας*, *καρδίαν* etc.
 I, 47 not.
- Accusat. post verba cum praepositione
 ἐν* composita, V, 103 not.
- Accusat. post μιμῆσθαι* V, 67. *post
 ποιεῖν* IV, 65 not. *ποιεῖσθαι* I,
 68 not. I, 129 not. I, 137 not.
 IV, 87 not. 88 not. — *post ἔχειν*
 V, 101.
- Accusat. duo post verba εἶρεσθαι* I,
 32 not. III, 32. *post ποιεῖσθαι.*
Vid. antea. — *post dividendi ver-*
ba I, 94 not. coll. II, 4. 147. IV,
 181 not. VII, 121 not.
- Accusat. particip. praegresso dativo*
 IX, 79 not. *Vid. Participium.*
- Accusat. et infinitivi usus pro nomi-*
nat. et infinit. I, 34. IV, 94. I,
 5, 171 not. II, 2 not.
- Accusat. pro genit.* I, 43. 143.
- Adjectiva in ιαίος* I, 50 not. *Adje-*
ctiva c. genitivo constr. I, 24.
- Alliterationes s. paronomasiae* V, 1
 not. V, 56.
- Anacoluthiae* I, 27 not. *) I, 33. (in
 quo loco pro οὕτως οὔτε ἐχαρί-
 ζετο Kärcherus meus coniicit οὐ-
 τος οὔτε ἐχαρίζετο) I, 58. 63
 fin. 70. 77. 85. 86 fin. 129. II,
 15. 32. III, 14. IV, 5 not. (Mat-
 thiae Vermischt. Schrift. pag. 61.)
 147 not. VII, 235 not. VIII, 5
 not. VIII, 40. 84. 136. IX, 55.
- Aoristi vis* II, 87. 96.
- Appositio genitivi loco* I, 14 coll.
 26 not. I, 93. 163 not.
- Articulus (eius vis)* I, 148. 155. (in
 numeralibus) I, 98. (pro relativo
 pronom.) I, 5. (τὸν pro ὃν.)
- Articuli vis ante gentill.* I, 2 not. I,
 163., ante omiss. υἱός I, 35.
- Articulus omiss.* VIII, 36 not. IX,
 11. — ante infin. II, 20. 26 not.

*) In quo loco Negris participium ἀρώμενοι retineri vult, ita loci sen-
 sum explicans: τι ἄλλο δοκέεις εὐχεσθαι νησιώτας ἢ πυθόμενους σὲ νέας
 ἐπὶ σφισι ναυπηγούμενον, ἀρᾶσθαι λαβεῖν Λυδοὺς ἐν θαλάσῃ.

- V, 92 §. 3. III, 12 (Add. Sintenis ad Plutarch. Themistocl. pag. 140 seq.) ante pronom. demonstr. V, 49. IV, 65. (Vid. Sauppe ad Xenoph. Memor. IV, 6, 15.)*)
- Augmentum* neglectum I, 70 not. 102 not. 155 not. III, 46 not. V, 91. 92 §. 5 not. ἤλασαν et ἔλασαν VII, 20 not. ἔρα et ἦρα IX, 108. ἔχον et εἶχον IX, 67 not.
- Augmentum* retent. s. omiss. VIII, 56 not.
- Augmenti reduplicatio* omissa in plusquamperfecto I, 94. I, 180. 181. 183. III, 61. 156. V, 34. 96.
- Breviloquentia sermonis* I, 104.
- Comparativi* (usus) III, 65 not. VII, 194. comparat. et superlativ. confus. VII, 16 §. 1.
- Coniunctivus* in interrogatione V, 42 not. (*deliberativus*) I, 11. 46. 53. 65. 159. 206. II, 52. V, 82 not. VIII, 36 not. IX, 98. post πρὶν ἢ I, 19. — post ἐς ὃ ἂν I, 93. — pro imperativ. praecedente μή, VII, 10 §. 7. — post οὐ μή pro futur. I, 199. — post pronom. relativ. addita particula ἂν I, 29 not. I, 119 not. (Add. Hermann. Opusc. IV pag. 151.) *Coniunctivus* et *Optativus* in eadem periodo I, 185. I, 196. VIII, 76. IX, 51 not. IV, 135 not.
- Dativus* (usus) I, 87. 91 fin. II, 62. 145. III, 48. 127. VI, 103. — valet secundum VII, 108 not. — in gratiam VIII, 61. — a substantivo pendet VII, 169 not.**) VIII, 141 coll. IX, 41 not. — post verba cum ἐς composit. I, 1. post verba cum κατὰ composit. I, 212. II, 39. III, 37. 38. 155. IV, 79 not. VII, 9.
- Dativi forma* I, 41 not. I, 105. 150. 151. II, 59.
- Demonstrativum* pronom. articulo nonsequente. Vid. artic. omiss. — positio VIII, 138 not. pro relativo pronom. III, 34. VII, 125.
- Ellipsis subiecti* I, 132. 216. II, 29. 38. 47. 70. IV, 22. IV, 65. 67. 172. VIII, 11 not. articuli, vid. *Articulus*. apodoseos VIII, 62. — particulae ἂν post relativ. II, 85 coll. IV, 172. T. II pag. 677. — particulae δὲ I, 59. nominum: ἀργυρίου IX, 37. γνώμη I, 130 not. γῆ VIII, 3 not. δίκη s. ποινήν IX, 78. γονέων s. τόκων VII, 97 not. δορά V, 25 not. VII, 69. κοτύλη VI, 57 μέδιμνος III, 91. περίοδος IV, 25 παῖς s. υἱός I, 35. σκευή VII, 62. τιμή IV, 196. ὕδωρ I, 6 not. VII, 26 not. ὁδός I, 67 not. 109 not. ὥρη I, 202 not.
- Formula foederis et iurisiurandi* IV, 201 not. VIII, 43. (ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵη) coll. I, 165. IV, 68. — proverb. περὶ τῶν ἀδυνάτων V, 92 §. 1. οὐχ ἤκιστα ἀλλὰ μάλιστα II, 43. IV, 170 not. οὐκ εὐπρεπέστερος λέγειν II, 47 coll. II, 61.
- Futuri forma Attic.* I, 34. III, 4. 74. usus I, 11. 34. 55. 65. 77. 98. 173 not. 186 not. addit. particula ἂν III, 12 not. futur. medii pro passiv. III, 132 not. (coll. IV, 16. ubi εἰρήσεται) V, 34. 35 not. VI, 9 not. VI, 17. VIII, 49 not. IX, 122 not. futuri indicat. usus in interrogat. indir. V, 43 not.
- Genitivi forma* in εἰω et εἰς (quod ipsum altero frequentius esse ostendit Wesseling. Diss. Herod. pag. 140.) I, 46 not. 111 not. II, 15. III, 70. VII, 137. (ubi εἰω) in εἰς pro ἡς VII, 189 not. IX, 90.

*) Sic etiam IV, 8, ubi tamen pro ἐς (γῆν ταύτην) Bernhardt Synt. p. 319. coniicit τῇν.

**) Ubi tamen genitivum Μενέλεω dativo Μενέλω praeferrī vult Bernhardt Gr. Synt. pag. 92.

Μίωος et *Μίω* III, 122. genitivi usus I, 107. 111. II, 3. (ubi exprimit *intra*, ut IX, 26.) II, 115. 128 not. 135. IV, 151. 180. usus partitivus VII, 156 not. 170. VIII, 55. IX, 73. usus passiv. VI, 74 not. VIII, 30 not. coll. III, 136. — genit. duplex VI, 2 not. VI, 67. — genit. causae et originis, sive omissa sive addita partic. *ἐκ*: II, 124 not. coll. II, 138. — genit. post *ὄζειν* et comp. III, 23. 113. — genit. et accusat. post verba cum *κατά* compos. I, 84. — genitivi absoluti I, 3 not. I, 4. 41. 78. 90. VIII, 69.

Hendiadys I, 111. III, 1.

Imperativi forma I, 89. 90. VII, 10 §. 8. 235. IX, 48. — imperativ. praesent. usus I, 85.

Imperfectum. forma in *σπον* I, 36. III, 117 not. 119. IV, 128. IX, 74. II, 174. IV, 200. VI, 12. VII, 5 not. 119. 211. T. II p. 676. — ad *voluntatem* s. *conatum* indicandum I, 68 not. 69 not. 163. 174. 205. V, 22. 67 not. 70 not. IV, 136. VI, 70. VIII, 51. IX, 34. 77. — pro aorist. I, 186. cum aorist. confus. IX, 80.

Indicativus. in interrogat. indirect. s. orat. obliq. I, 163 not. 164. V, 6 not. VII, 37 not. VII, 138. VIII, 26 not. IX, 109 coll. V, 43 not.

Infinitivus. (usus) I, 4. 13. 32. (in epexegei, ut I, 176.) 58. 61. 209. 90. (ubi in verbis *ἐλ ἀγαρίστοις νόμος εἶναι τοῖς Ἑλληνικοῖς θεοῖς* Kärcherus meus *εἶναι* non ad νόμος sed ad Ἑλληνικοῖς θεοῖς relatum vult, cum nullus locus ipsi innotuerit, ubi particulam *ἐλ* sequatur infinitivus) II, 99. 174. 79. III, 71. VII, 52. IX, 90. — Infin. c. accusat. pro Infin. cum nominat. I, 4. 171 not. I, 5. II, 2. T.

II p. 673. — Infinit. post praepositionn. sine articulo I, 210. — Infin. pro imperativo I, 55 not. III, 134 not. III, 155 not. V, 105. — Infinit. pro particip. I, 24. — Infin. aoristi et praesentis iunct. VI, 117 not. VII, 220. futuri et praesentis iunct. IV, 147 not. IV, 201. — Infin. praesentis pro aorist. II, 121 §. 5. aoristi pro futur. I, 24 not. I, 50. 53 coll. II, 162 et V, 89. VI, 2. — Infinit. post appellandi etc. verba V, 53 not.

Litotes. *οὐκ ἀδυνατώτατος* IV, 95 not. (Add. Sinentis ad Plutarch. The- mist. p. 2.) VII, 153 not. VII, 171.

Medii vis atque usus I, 31 not. II, 134. III, 47 not. Vid. *ποιεῖσθαι*, *λιπέσθαι* etc.

Nominativ. et genitiv. confus. III, 89 not. nominat. absolut. II, 41. 66.

Numerus singular. pro plural. I, 69 not. I, 97 coll. II, 15. I, 26.*) plural. pro singul. I, 89. I, 91. bis IV, 201. VI, 13 coll. II, 154. V, 31. pluralis pro singul. post neutra III, 6 not. III, 88. II, 96 not.

Optativus. (usus) I, 185. IX, 16. (in optando) I, 27 not. VII, 5 not. Optat. cum partic. *ἄν* I, 2.**) I, 46 not. 53. (Vid. G. Hermann. l. l. IV pag. 90.) 70. II, 47. T. II p. 678. Optat. c. partic. *ἄν* in interrogat. indirect. IV, 161. post relativ. (pro coniunct.) in orat. obliq. VI, 44. Optativus et indicativus in eadem periodo iunct. I, 86. II, 41. 160. III, 61. V, 97 not. VII, 203. 208. VIII, 100. 106. 111. IX, 69.

Oratio. celer transitus orationis I, 197. IV, 172. VI, 30. ex indirect.

*) De hoc loco cf. Matthiae in Ien. Litt. Zeit. 1828 nr. 169 pag. 390. Jacobs ad Aelian. N. A. VII, 38.

**) Vid. de hoc loco G. Hermann. Opuscul. IV p. 169. Jacobs ad Aelian. N. A. II, 11. Hartung. Lehre d. Partic. II p. 255.

in direct. I, 89 coll. 116. 214. II, 113. 152. IV, 137. — e direct. in indirect. V, 10 not. VII, 229. VIII, 111 not. IX, 6. — e verbo finit. in particip. III, 74.

Participium. Usus I, 8. 34. 42. 91. 98. 122. III, 65. — I, 193. II, 15. 16. in nominat. post multa verba III, 1. I, 5. VII, 150. VIII, 98 coll. V, 91 not. IV, 76 not. post περιῶσθαι. Vid. post ἀγγέλλεσθαι II, 121 §. 5. — particip. c. particul. ὡς pro accus. et infinit. II, 1. — pro ὥστε cum infinit. seq. VII, 10 §. 7. — pro infinit. I, 37. — particip. in dativo usus I, 14. 37. 84. 181. II, 11. III, 90. IV, 25. — cum verbo εἶναι VIII, 10. — in accusat. pro dativo I, 3. 19. 67 not. IV, 111. VII, 184 coll. VIII, 24. — particip. et verbum finit. iunctum per particul. καὶ I, 116. 129 coll. IX, 104. — Particip. pro substant. I, 120 not. V, 92 §. 3. VII, 209. — Particip. in aorist. vis I, 14. ἔφη λέγων et simil. I, 120 not. VII, 135. φεύγων ἀποφεύγει et simil. IV, 23. VI, 30 not. — Participia plura particulis non iuncta V, 105. T. III p. 816.

Perfecti usus I, 4 not. I, 126 not. III, 75 not.

Plusquamperfecti usus I, 4. VII, 215. — pro imperfecto I, 79. 83. 186. forma in ἄτο VII, 62 not. — augment. reduplicat. omiss. Vid. augmentum.

Pleonasmus III, 69. 25. **nominum** βορῆς ἄνεμος I, 6 not. I, 148 not. IV, 7 not. II, 101. III, 102. VIII, 96. V, 33. μέγας μεγάλει I, 51 not. V, 31 not. πλήθος I, 66 not. IV, 191 not. VIII, 10 coll. VII, 20 not. — ἀνὴρ vid. ἀνήρ. τράγος τῶν αἰγῶν III, 112. — παῖς vid. s. v. — verborum εἶναι I, 153 not. ἔφη λέγων I, 118 not. II, 172 not. V, 49 not. φῶς ἔλεγε I, 122 not. 125. IV, 43. V, 18.

εἶπε φῶς VI, 67. περιεῖναι τε καὶ ζῆν III, 80. (Vid. Buttman. ad Demosth. Midian. pag. 119 ed. sec.) — **adverbiorum**: μᾶλλον I, 31 not. VII, 143. 235. IX, 7 §. 1. μάλιστα ad superlat. I, 171. ὅπισω, ἔξω ad verba cum ἀπό s. ἐκ composit. III, 16. IV, 77. 132. V, 27. 92 §. 3. IV, 152 156. 183. 203. Eodem modo πρότερον (πρό) III, 16. IV, 144 not. IX, 62. (Vid. Iasobitz. ad Lucian. Vit. Auct. p. 132 coll. Herod. II, 7.) — Sic rursus apud Latinos T. II p. 673. (De simili usu Romanor. conf. Ruperth ad Tacit. Annal. XIV, 52.)

Positivus pro comparat. sequente infinit. VI, 109 not. IX, 26.

Praepositio semel posita ad duas voces I, 66 not. coll. VIII, 94.

Praesens in optativo VIII, 136. particip. praesent. pro futuri particip. VIII, 143. praesent. infinit. pro futuro IX, 106. praesens pro futur. VII, 140 not. VIII, 77.

Pronomen relativum (usus) I, 40. 51. 108 not. I, 153. II, 39. 129. III, 22. — omiss. III, 34. V, 83. pro pronom. interrogat. II, 121 §. 2. IV, 45 coll. III, 22. — **demonstrativum**. Vid. ibid.

Proverbiales locutiones: πίπτος s. πένυκς τρόπον ἐκτρίβειν VI, 37. οὐ φροντίς Ἰπποκλείδῃ VI, 129 not. χθὲς καὶ πρώην II, 53 not. Συνθῶν ἐρημία IV, 127. *) ἴσα πρὸς ἴσα I, 2 not. Γλαύκων τέχνη I, 25 not. ἐν Καρὸς αἴσῃ V, 66 not. Αἴμνια κακὰ s. ἔργα VI, 137 not. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11 not. ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ ἐξαίρετα VII, 162 not. μηδὲ πυρφόρον — περιγενέσθαι VIII, 6 not. λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν not. ad VII, 57. ὑπόδημα ῥάπτειν VI, 1 not. τὰ ἄνω κάτω τιθέναι III, 3 not.

Repetitio eiusdem verbi I, 8. 91. 206. IV, 8 not. IV, 23 not. coll. VI, 30 not. VI, 109 not. articuli

*) Add. Themist. p. 31 D. s. p. 37 Dindorf., qui laudat Boissonad. ad Aristaenet. p. 723.

I, 92 not. pronominis demonstrativi II, 124. III, 85. IV, 122. 172. VI, 46. 104. VII, 147. 221.

Structura ad sensum: VII, 8 §. 2. VII, 133. 179. VIII, 23. 86. 115. 128. VII, 177. (ubi ἔδοξε antecedente nominativo, ut III, 127 (ἔδοξε — ἔχων), de quo loco recte statuit censor Halensis (1828 nr. 64 pag. 517.)

Substantiva pro adiect. Vid. ἑλλάς. exeuntia in ὄς IX, 97. masculina ab Ionibus in foemin. commutantur, ita ut utraque forma in usu sit IV, 187 not. IV, 201 not. IX, 76. Add. Lobeck. in *Disser.* I adverss. *Grammatt.* de nominn.

Graecc. etc. pag. 6. (Regiomont. 1834. 4.)

Superlativus pro comparat. III, 119 not. VII, 16 §. 1. IX, 26 not. T. II p. 676.

Tempus praeteritum et praesens in eadem periodo I, 62. V, 55 not. VIII, 51. T. III pag. 813.

Tmesis II, 39. 40. 47. 70. 85. 87. III, 36. IV, 60. 196. V, 81. VII, 156 not. 164. VIII, 33. 89. IX, 5.

Verba in εῶ ab Ionibus flectuntur, quae vulgo habent simplex ὦ not. ad I, 68. V, 81. Vid. συμβαλλεόμενος etc. πιέζειν.

Zeugma IV, 106 not.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

V o l. I.

- Pag. 1 b. lin. 11 ab inf. pro δεικνύναι leg. ἐπιδεικνύναι.
 pag. 17 a. lin. 8 ab inf. pro *Hisil-Irmak* leg. *Kisil-Irmak*.
 pag. 23 lin. 1. Negris edidit ἄρξαντες μὲν ἐπὶ πεντεκαίδεκα γενεὰς ἀνδρῶν, ἔτεια δύο τε καὶ πεντακόσια.
 pag. 51 a. lin. 17 post *referebat* pone comma; sic etiam p. 56 a. lin. 21 post *Bacchum*. — Pag. 66, lin. 1 seqq. conf. Lehnert. De foed. Ionic. pag. 31.
 pag. 52 seq. I, 23 seqq. multa in his tentat Barker in the classic. Journ. Vol. XXII nr. 44 p. 374 seqq.
 pag. 83 lin. 3. Pro τοῦτ'ερον Negris edidit τὸ πεμπτὸν et lin. 6. pro τριήκοντα πέντε edidit τεσσαρεσκαίδεκα.
 pag. 88 lin. 1. Pro οὕτως Kärcherus meus coniecit οὕτως. Censor A. M. in Ephemeridd. Ienenss. 1828 nr. 169 orationem salebrosam esse negat, modo ex οὕτε negatio οὐ ad λόγον ποιησάμενος et τε ad ἀποπέμπεται, quod passive accipiendum, trahatur.
 pag. 114 fin. Ad verba οὐ γὰρ — λέγεται cf. Ephemeridd. Lipss. 1829 nr. 137. pag. 1090.
 pag. 115 a. lin. 5 ab inf. Pro *Plura* scrib. *Conf*.
 pag. 128 b. lin. 18. Pro *Matthiae* scrib. *Apetz*.
 pag. 135 b. lin. 2 ab inf. pro *Hestiacotis* leg. *Histiocotis*. Ad p. 137 seq. De *Crestone* nobiscum consentit Gell. Topogr. of Rome and its Vicinity. II p. 150.
 pag. 144. b. lin. 14 ab inf. pro καταφρόνησας repon. καταφρονήσας.
 pag. 145 not. Verba τῷ λόγῳ προστάς censor in Ephemm. Lipss. 1829 pag. 1091 accipi vult: der Rede nach, dem Scheine nach, ita ut τῷ λόγῳ opponatur τῷ ἔργῳ.
 pag. 151 not. Censori Halensi adde censorem modo laudatum Lipsiensem pag. 1091. assentientem, nisi ἐνπρεπέστατον mutandum sit in ἐνπρεπέστατη.
 pag. 154 a. lin. 12 ab inf. pro Weller. III, 6 p. 168. leg. Weller III, 6 p. 168.
 pag. 159 b. lin. 9 pro *vulga* leg. *vulg'o*. — Ad p. 163 not. de voce κόσμος add. Krische De scopo politic. societ. Pythag. pag. 59.
 pag. 165 b. lin. 4 pro *audies* leg. *audiās*.
 pag. 170 a. lin. 7 ab inf. pro *efficitur* leg. *efficiatur*.

- pag. 173 b. lin. 7 pro ὁ συχάζειν leg. ἡ συχάζειν.
- pag. 190 a. lin. 4 ab inf. pro *VIII*, 37 repon. *VII*, 37. — pag. 194 lin. 12. cf. Lehnert. De foed. Ionic. p. 36.
- pag. 213 lin. 2. Negrís pro κατ' αὐτὸν scripsit μετ' αὐτόν.
- pag. 214 b. lin. 11 pro *X*, 85. leg. *IX*, 85. (ubi nunc conf. nott.) — Ad p. 217 seq. de Croeso flammis tradito cf. Welcker. in Mus. Rhenan. II, 4. pag. 504 not., ad Graecas fabulas ista referens.
- pag. 219 lin. 3. Pro ἡ συχίης Negrís edidit λειποφυχίης.
- pag. 220 lin. 9. Pro ἀρχήν Barker in Class. Journ. l. l. p. 375 mavult ἀνίθ.
- pag. 226 b. lin. 2. Pro *I*, 8. leg. *I*, 107.
- pag. 236 cp. 93. init. Mirum in modum haec tentat Barker. l. l. p. 375.
- pag. 239 a. lin. 1. 2. Post Chandler. adde: (cap. 78.)
- pag. 242 lin. 1. 2. Ad vocem πεσσῶν conf. Matthiae Gr. Gr. pag. 150.
- pag. 245 b. lin. 21 ab inf. pro *privatus* scribend. *privata*, et paulo superius *Atqui* pro *At qui*.
- pag. 274 not. Ad vocem *Spaco* annotat Hammer. in Annal. Vienn. XLIX. Anz. Bl. p. 24. apud Persas etiamnum canem vocari *Isbah*.
- pag. 275 b. lin. 17 ab inf. pro γανεικὸς scribend. γυναικὸς.
- pag. 301 b. lin. 4. Pro *V*, 3. 92. scribend. *V*, 92 §. 3.
- pag. 312 a. lin. 10. Pro *frustra* scribend. *frusta*.
- pag. 317 lin. 7. Quod ibi cum Schweighausero posui μάλιστα pro μάλα, postmodo vidi ab ipso Schweighausero damnum in Lexico Herodot. II, p. 84., ubi vocem μάλιστα ex interpretamento in codicem Schellershemianum invecam videri indicat.
- pag. 323 not. b. lin. 3 ab inf. Add. Hammer. in Annal. Vienn. LXVII p. 35, qui idem Mongolorum legem a Zingischane latam memorat; ne in aquam mingerent.
- pag. 327 lin. 4. Pro καὶ ἀρχήν Barker. l. l. scribi vult κατ' ἀρχήν.
- pag. 334. De Triopico Apolline cf. Censor. Halensem 1834. Ergänz. Bl. nr. 112 pag. 891 seqq.
- pag. 334 b. lin. 14 ab inf. Pro *immigratis* repon. *ingressis*. Ibid. a. lin. 2 ab inf. leg. ἀρχηγέτην.
- pag. 338 b. lin. 9 ab inf. Pro *Riro* scrib. *Piro*.
- pag. 345 not. b. lin. 2 seqq. De *Smyrna* conf. Prokesch. in Annal. Vienn. LXVII Anz. Bl. p. 60 seq. 71 seqq.
- pag. 367 a. lin. 8 post *Flamin*. inserend. *pag*.
- pag. 367 a. lin. 10 ab inf. Add. Micali Storia Vol. II, cap. XX p. 54 seq. 336 seq. — De *Cadmaca* victoria cf. Plut. Mor. p. 488 A.
- pag. 369 cp. 167 lin. 6. 7. Micali (Storia. d. Ital. II p. 171.) hanc legationem Caere Delphos missam explicat e legis theocraticae severitate nimium quantum apud Etruscos veteres obtinentis.
- pag. 370 cap. 167 lin. 1 seqq. Attigit haec Gell. (Topography of Rom and its vicinity I pag. 27.) ubi locum, in quo ab Agyllaeis sive Caeritibus hi ludi fuerint celebrati, fuisse vult in planitie, quae infra Caere (sive ut nunc vocant Cervetere) mare versus tendit; ibi quoque adhuc plures esse tumulos fluviosque Vaccina et Sanguinara, cuius ipsius nomen ad hanc cladem sanguinolentam referri posse idem coniicit.
- pag. 370 cp. 167 lin. 6. De *Oenotria* conf. Micali l. l. I pag. 55. 316 seqq. imprimis 318, qui *Oenotriam* extremam illam Italiae partem olim vocatam esse censet, quam Oenotri, Oscanum gens eaque primitiva, incoluerint, quamque Graeci vel postea ita appellarint, quum nulli amplius Oenotri in his regionibus habitarent.
- pag. 382 lin. 1. pro ἀπὸ leg. ἀπὸ

- pag. 384 a. lin. 9. Add. *Classic. Journ. nr. XVIII p. 490 seqq. et nr. XX p. 326 seqq.*
- pag. 421 lin. 2. Pro διὰ Δαρδανέων *Negris dedit διὰ Δαρνέων.*
- pag. 424 a. lin. 4 ab inf. Pro ἀρετμίζοντα leg. ἀτρεμίζοντα.
- pag. 433—35 cp. 193. Vid. Schwarz. in *Commentt. Societ. phil. Lips. I, 1* pag. 16—18.
- pag. 454 b. lin. 14 ab inf. pro θαλεροῖσι leg. θολεροῖσι.
- pag. 455 a. lin. 9 ab inf. Pro *nuncupata* leg. *nuncupatum.*
- pag. 457 a. lin. 17 ab inf. post *vero* inser. *ait.*
- pag. 458 b. lin. 13. Pro *quae* scribend. *qui.*
- pag. 463 b. lin. 5 ab inf. post *De* inser. *vocce.*
- pag. 472 a. lin. 13 pro *III*, 106 repon. *IK*, 106.
- pag. 473 a. lin. 3 pro *loco* scrib. *loro.*
- pag. 508. b lin. 10 pro *IV*, 18. scrib. *IV*, 42.
- pag. 519 b. lin. 1 pro *abiecinus* scrib. *abiecinus.*
- pag. 532 lin. 3. Pro ὡς ἀρχήν *Barker. l. l. legi vult τὴν ἀρχήν.*
- pag. 550 a. lin. 16 dele comma post *veteres.*
- pag. 551 lin. 8. *Barker. l. l. pro οὕτω ἀρέει legi vult: οὕτως ἐστι. Male.*
- pag. 552 a. lin. 2 pro *dabant* scrib. *dabunt.*
- pag. 557 a. lin. 3 pro *eccles.* scrib. *Eccles.*
- pag. 559 lin. 5. Ad vocem *πυρέων* conf. *Matthiae Gr. Gr. pag. 150.*
Namque haud scio an *πυρέων* reponi debeat.
- pag. 573 b. lin. 9 ab inf. pro *Ilithyiae* scrib. *Ilithyiae.*
- pag. 585 lin. 4. Pro λάμποντες scrib. *λάμποντος.*
- pag. 591 b. lin. 4 ab inf. Pro *II*, 46 repon. *II*, 45.
- pag. 592 a. lin. 10 dele comma post *prolifera* et pone post *genitrice* lin. 11.
- pag. 597 a. lin. 5 ab inf. Post *quas* inser. *ad.*
- pag. 615 not. b. Ad cap. 57 conf. *Classical. Journ. nr. LVIII p. 390 seq.*
- pag. 621 a. lin. 9. Pro *usurpatur* scrib. *usurpetur.*
- pag. 625 a. lin. 12 ab inf. pro *II*, 63 rep. *II*, 59.
- pag. 641 et 642. Ad verba ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον θηρίων κ. τ. λ. vid. *Koch. ad Antonin. Lib. pag. 119, qui vulgatam optime tuetur, ita resolvendam, ut ad τοῦτο verbum aliquod cogitetur, veluti: ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον θηρίων ποιεῖ, τὴν ἄνω γνώθον κ. τ. λ.*
- pag. 667 b. lin. 6 ab inf. Pro *Causas* leg. *Causae.* — Ad argumentum loci add. *Classic. Journ. LIV p. 316 seq.*
- pag. 683 lin. 2. An pro *μηδαμὰ* scrib. *μηδαμὰ?*
- pag. 686 b. lin. 8. pro *victrice* scrib. *victore.*
- pag. 696 not. a. Add. *Wagner. in Commentt. soc. Lips. philol. III p. 343.*
- pag. 717 a. lin. ult. pro *Permek* scrib. *Termek.*
- pag. 759 not. ad cap. 122. Vid. *Gatterer. in Commentt. Societ. reg. Gotting. Vol. IX p. 43 seqq. Class. Hist.*
- pag. 765 b. lin. 11 pro *imaginem* scrib. *imaginum.*
- pag. 770 lin. 3. Pro καὶ *Negris dedit ζωῶς.*
- pag. 790 lin. 5. Pro τῷ θεῷ *Negris legit τῇ θεῷ Latonam intelligens.*
- pag. 797 lin. 2. 3. *Herodotum scripsisse ὡς ἀναθεῖναι δῶρόν τι (pro ὡς ἂν εἶναι Ποδῶπιν) opinatur Barker. in Classic. Journ. nr. 44 p. 375.*
- pag. 807 b. lin. 2. Pro *quam* scrib. *quas.*
- pag. 808 lin. 5. Verba τε καὶ Ἀσσυρίων a librario *Herodoteis* addita censet *Beck. De gloss. crit. quaest. II pag. 9. 10.*
- pag. 818 not. ad cap. CXLV. Vid. *l. Ch. Gatterer. in Commentt. societ. reg. Gotting. Vol. VII p. 3 seqq. (Class. Histor.)*
- pag. 820 lin. 6. Verba γνώμη ἀποδέδεται ita accipi vult *Naegelsbach. in Jahrb. Annall. philol. Suppl. II, 1 pag. 69: „mihi quidem*

quid his de rebus statuam, exploratum est. Cf. IV, 132. Idem verborum sequentium, in quibus Dionysum et Pana non in eiusdem fortunae societatem Herodotus adiunxit, hunc esse putat sensum: Namque si hi quoque, veluti Hercules scil., ita etiam Dionysus et Pan in Graecia conspicui et senes facti fuissent, dicat quis et hos alios (καὶ τούτους ἄλλους) i. e. non Herculem solum sed Dionysum et Pana mortales esse genitos et in decorem, multo prius natorum, Panis atque Dionysi, nomina iam nota atque celebrata invasisse etc. etc.

- pag. 823 lin. 8. 9. Pro ἐλέχθητο nunc me praeferre olim vulgatum ἐλέχθητο dixi ad III, 64 T. II pag. 116.
 pag. 848 a. lin. 15 ab inf. pro IV, 39 repon. IV, 42. — Ibid. b. lin. 18. pro ἐλαστρεῦειν rep. ἐλαστρεῖν.
 pag. 873 a. lin. 7 ab inf. pro ἀγνωμόνως scrib. ἀγνωμόνως.
 pag. 900 lin. 18 seqq. Hitzig. in Commentar. ad Iesai. pag. 294 in Herodoti loco I, 130 ita scribendum censuit: ἐπ' ἔτεα ἑκατον δυνῶν δέοντα, παρὲς ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον, τριήκοντα δυνῶν δέοντα, nisi errorem ab ipso Herodoto commissum putes, ita ut legendum sit: ἐπ' ἔτεα εἴκοσι κ. τ. λ.

V o l. II.

- pag. 6 b. lin. 11 ab inf. pro IX, 57 leg. IX, 58.
 pag. 21 a. lin. 8. pro V, 56 leg. V, 65.
 pag. 60 lin. 7. et p. 61 lin. 1. Hoeger. in Actt. phill. Monacc. III, 4 pag. 490. Herodoto convenientius scribi putat: ἦν σφι μὴ παρεννεθῆ τι ἄδικον μέχρι τούτου (eo usque, quod non referendum sit ad θανάτον). Negris vulgatam, quam nos dedimus, retinuit, sed melius sibi placere addit, si scribatur: ἐς οὐ ἀποθάνωσι· ἦν σφι δὲ παρεννεθῆ κ. τ. λ.
 pag. 66 b. lin. ult. Scrib. propaginare pro propaginare.
 pag. 86 lin. 9. Pro πρότερον Ideler. ad Aristotel. Meteor. II, 4 pag. 549 legi vult πρότερον. Idem paulo post pag. 88 lin. 8. scribi mavult: ἵνα ἀρπάζοντες τοὺς τῶν Κερκυραίων παῖδας οὗτοι ἔχοιεν τροφήν.
 pag. 90 a. lin. 3. Pro Epidamni scrib. Epidauri. Ibid. b. lin. 3 ab inf. pro tyranno leg. tyranni.
 pag. 94 a. lin. 5 ab inf. Pro III, 3 leg. III, 4.
 pag. 109 a. lin. 6. Pro VII, 89 leg. VII, 189.
 pag. 105 b. lin. 7 ab inf. Pro sit scrib. fuerit.
 pag. 113 a. lin. 3 ab inf. Pro 93 rep. 92 §. 4.
 pag. 144 lin. 1. Baiter. ad Lycurg. pag. 95. hinc assertit ἀναρμοστότατον, ut Matthiae.
 pag. 145 b. lin. 10 ab inf. Post agebant inser. “.
 pag. 146 b. lin. 4 ab inf. dele comma post scio.
 pag. 156 b. lin. 14. Add. quantum Atossae filium Xerxem, ex Her. VII, 2.
 pag. 158 b. lin. 9. delend. 89.
 pag. 191 lin. 5. Conf. Barker. in Class. Journ. nr. 44 pag. 376; et eundem ad p. 193 lin. 3.
 pag. 219 a. lin. 11 ab inf. pro III, 34 scrib. III, 47.
 pag. 227 b. lin. 12 ab inf. pro III, 121 leg. III, 120.
 pag. 232 a. lin. 9 pro III, 118 leg. III, 119.
 pag. 245 a. lin. 14 pro IV, 50 leg. IV, 45 et 50.
 pag. 258 a. lin. 8 pro XI p. 514 scrib. XII p. 512. s. p. 403 Sch w g h.
 Ad argumentum loci conf. Creuzer: Ein alt athen. Gefäss etc. pag. 73.

- pag. 260 a. lin. 5 ab inf. del. *dein*.
- pag. 264 a. lin. 2 ab inf. pro IX, 90 scrib. IX, 91.
- pag. 416 ad IV, 71 not. Add. Hammer. in Annall. Vienn. LXVII p. 37, ubi quadraginta puellas pulcherrimas maxime ornatas Zingischano mortuo in sepulcrum traditas narrat, quasi ministras.
- pag. 421 b. lin. 2 pro VI, 52 leg. IV, 52.
- pag. 445 seq. ad IV, 87 not. Conf. etiam Clarke Travels I pag. 681, qui Darium in una Cyaneorum insula consedisse putat, unde ad angustias optimus late pateat prospectus: id quod in ipsis faucibus isto, quo volunt, loco fieri potuisse negat. Idem in Herodoto istud ἰσθμὸν non solum templum, sed urbem quoque portumque indicare contendit, ubi sane magnae sanctitatis templum, hinc urbi etiamnum nomen *Ioro*. Et vide ipsam urbem in tabula aeri incisa representatam pag. 684.
- pag. 446 a. lin. 5 ab inf. post coll. inser. *Grotefend. in*.
- pag. 457 ad cp. 95 not. De Pythagora conf. Krische. De societ. Pyth. scopo polit. p. 3. 11. et de Zalmoxi Eundem pag. 66 not.
- pag. 479 ad IV, 108 not. ad lin. 1. Eichwald. (in Annall. Dorpatt. III, I pag. 9.) ad eam huius loci interpretationem regredi vult, quā Budinos corpus variis coloribus ornasse putemus, plane ut alias Australiae gentes rudes vel etiam ipsos Persas nostrae aetatis, qui barbam ex parte rubram, ex parte coeruleam reddere digitosque rubro colore tingere dicuntur. Idem (l. l. pag. 7 seq.) in hoc Herodoti loco desertam regionem, qualis v. c. inveniatur ad Tanain atque ad Volgam, intelligi posse negat, sed aquosam et sylvosam quandam Volhyniae s. Lithuaniae partem, fortasse regionem circa urbem Pinsk, ubi multae etiamnum sylvae, paludes, stagna, lacus, in quibus castores aeque ac lutrae frequentes. Ibi certe urbes ac moenia ex ligno a Graecis construi potuisse censet, minime vero in Donicis desertis, in quibus nihil quidquam ligni; atque illuc etiam facilius Graecos colonos pervenire potuisse, e maris ora adverso fluvio Borysthene profectos. Inde Budinos pro Slavis haberi vult atque pro eorum maioribus, qui nunc vocantur *Wenden*, aut qui sub nomine *Kleinrussen* adhuc in Volhynia habitantes reperiuntur; quin huc quoque refert urbes *Budin* in Bohemia et *Budam* in Ungaria. Quod idem posuit Worbs in Ersch. ac Gruber. Encyclop. XIII p. 341, ubi Rommel Budinos gentem quandam *Gothorum* venatricem esse dixerat, quae duce Odin per Volhyniae ac Poloniae planitiem usque ad Scandinaviam fuerit progressa.
- pag. 484 not. ad cp. CX lin. 21 et 22. Add. Hammer. in Annall. Vienn. XLIX. Anzeig. Bl. p. 20. et conf. Osann. in Auctar. X pag. 89, qui in Herodoteo loco Ὀδῶρ, cuius loco codd. quidam αἰδῶρ, commutandum censet in ἄνωρ.
- pag. 491 b. lin. 10 ab inf. Pro III, 45 leg. II, 141 coll. IV, 80.
- pag. 494 lin. 1. Wesseling. in Diss. Herod. IX p. 126 pro οὐ πεισόμεθα quod Sancersti liber affert οὐκ οἰσόμεθα, id se non reiiicere affirmat. Censor in Ephemer. Ienens. 1828 nr. 169 pag. 390. οὐ πεισόμεθα, a verbo πάσχειν repetens interpretatur: „wir werden uns nicht leidend dabei verhalten.“ Valla rediderat: non tolerabimus. Negris reposuit ἀπωσόμεθα, quod ipsum in οὐ πεισόμεθα a librariis corruptum fuisse existimat.
- pag. 497 b. lin. 14. pro V, 120 leg. V, 102.
- pag. 498 not. ad cp. CXXII fin. Hunc Herodoti locum aliter explicari et intelligi posse negat Eichwald l. l. pag. 6 seqq. nisi

a patre historiae vel potius ab iis, quos auctores ille secutus sit, fluvium Tanain (*Don*) cum Tyrà (*Dnjestr*), qui Dario primus fuerit traiciendus, confusum esse dixeris. Minime enim esse consentaneum, Persarum copias tantas, omnibus ad victum necessariis rebus, in primis aqua potabili destitutas tam longa deserta tam brevi tempore permeare et ad Tanain usque pervenire potuisse.

- pag. 499 lin. 12. Eichwald l. l. pag. 9 seq. voces τὴν καλεομένην Μαιῆτιν a librariis perperam additas esse censet verbis antecedentibus: ἐς τὴν λίμνην, quae de lacu quodam prope urbem Pinks in Lithuania, cuius vestigia adhuc conspiciantur, intelligi vult. Oarum fluvium, cuius mox apud Herodotum mentio, videri ait esse fluvium Horyn: Syrgin nunc vocari Styr, Tanain dici Lan et Lycum fluvium esse Siutsch vel Pina etc. Quae ipsa quam incerta sint, nemo non videt.
- pag. 500 (cap. 124.) lin. 1. Voces ἐς τὴν ἐρημον idem Eichwald. l. l. pag. 12. refert ad planitiem desertam, cui nomen: die Avrat-gesche Hochebene sibi que videri addit Darium pervenisse ad locum, qui nunc vocatur Saslaw. Idem l. l. p. 13. recte observat, castella illa, quae a Dario hac in terra exstructa esse pater historiae enarrat, simili certe consilio erecta fuisse videri, quo Cyrus et multo post Alexander idem in Asia ad Oxum s. Iaxartem fecisse narrentur, ut scil. Scytharum aliarumque gentium ab incursionibus terram reliquam redderent tutam. Quod vero asserit Herodotus, ista castella sua ipsius aetate adhuc salva exstitisse, id a Graecis ex Ponto mercaturae causa illuc profectis ita accipere potuisse Herodotum, bene credimus eidem Eichwald. l. l. pag. 13.
- pag. 503 b. lin. 6. ante Grimm. inser. *dabit*.
- pag. 508 b. lin. 13 ab inf. pro V, 86 repon. V, 80.
- pag. 515 b. lin. 5 ab inf. pro IV, 13 repon. VI, 13.
- pag. 516 a. lin. ult. pro VIII, 160 repon. VII, 160.
- pag. 532 b. lin. 7 ab inf. pro III, 3 leg. III, 2.
- pag. 540 b. lin. 2 pro III, 63 leg. III, 64.
- pag. 546 b. lin. 12 pro IX, 88 leg. IX, 89.
- pag. 553 a. lin. 15 pro IV, 157 leg. IV, 155.
- pag. 596 1. Ad verba μὴν μεμφθεῖσάν τι τῷ πατρὶ cf. C. O. Müller. in Gerhard. Archaeolog. Stud. I p. 286, qui haec ita intelligit, ut virginitatem illius violare conatus fuerit pater.
- pag. 611 b. lin. 12. pro IV, 18 repon. IV, 17

V o l. III.

- pag. 27 lin. 2. 3. Pro ὑπερβάντα Bernhardy Gr. Synt. pag. 359 mavult ὑπερβάντι.
- pag. 108 (ad V, 64 fin.) Verba ἐν τῷ Πελαγονικῷ τείχεϊ nil nisi in Acropolis indicare contendit Leake in Topograph. Athen. pag. 314 vers., qui idem p. 254, 256. ad V, 77 conf. p. 142 not. probans Larcheri sententiam.
- pag. 240 lin. 1. pro ἣ μὲν scrib. ἣν μὲν. Cf. Bernhardy. l. l. pag. 461.
- pag. 252 a. lin. 15. Pro ἐκ δάκρυά τε scrib. ἐς δάκρυά τε.
- pag. 259 lin. 15. Pro ἐκ τοῦ Ἀτακνέος vulgat. ἐς τοῦ Ἀτ. praeferrī vult Bernhardy l. l. pag. 184.

- pag. 279 a. lin. 3 pro VI, 40 scrib. VI, 43.
 pag. 283 a. lin. 2 pro VI, 1 scrib. VI, 1.
 pag. 283 b. lin. 5 pro VI, 10 scrib. VI, 9. et pag. 289 b. lin. 2 ab inf. pro VI, 10 scrib. VI, 10, et lin. ult. pro VI, 40 scrib. VI, 50.
 pag. 295 b. lin. 5 pro V, 87 scrib. V, 88.
 pag. 312 a. lin. 10 pro I, 147 scrib. I, 146.
 pag. 313 a. lin. 12 pro δῶκος scrib. θῶκος.
 pag. 341 a. lin. 1 pro λάμπαντες scrib. λάμπαντος. — Ibid. b. lin. 3. pro VI, 8 scrib. VI, 18.
 pag. 345 b. lin. 6. Pro VI, 106 rep. VI, 37. — pag. 349 not. lin. 7 b. Add. Platon. Polit. II p. 363 D.
 pag. 353 b. lin. 7. Pro *propressi* leg. *progressi*. Ibid. lin. 8. 9 ab inf. scrib. VI, 90 (pro 53.)
 pag. 357 lin. 1. Pro ἐκτίσαι scrib. ἐκτίσαι. — Pag. 356 lin. 3. αὐτοῦς deleri vult Bernhardt in Syntax. Gr. pag. 286.
 pag. 363 a. lin. 18. 19. Pro III, 33 leg. III, 24.
 pag. 376 b. lin. 12 ab inf. Pro VIII, 215 leg. VII, 215.
 pag. 380 a. lin. 3 ab inf. Pro VI, 57 leg. VI, 57.
 pag. 386 b. lin. 8 pro IV, 124 leg. IV, 154.
 pag. 390 b. lin. 16 pro VI, 103 leg. VI, 103.
 pag. 395 b. lin. 12 ab inf. pro III, 2 leg. III, 3.
 pag. 407 lin. 1. Voculam γε elici vult Bernhardt Gr. Synt. pag. 327, qui idem pag. 245. in Herodoti loco VI, 131 init. pag. 411 lin. 11 nost. edit. veterem lectionem ἀμφὶ μὲν κλίσι retinendam censet.
 pag. 414 a. lin. 10 pro VI, 136 repon. VI, 135. — Ibid. b. lin. 3 pro θεσμοφόρον scrib. θεσμοφόρον.
 pag. 418 a. lin. 9 pro II, 134 scrib. VI, 143. — De fonte Enneacrunos vid. etiam Leake in Topogr. Athen. p. 135 seq. vers. vernac. ibique C. O. Müller. pag. 456.
 pag. 435 a. lin. 1 pro VI, 62 repon. VI, 72.
 pag. 441 a. lin. 7 ab inf. pro VI, 86 scrib. VI, 88.
 pag. 502 a. lin. 6 ab inf. pro IV, 179 scrib. IV, 71.
 pag. 511 (ad VII, 41.) not. lin. 6. 7. Add. Hammer. in Annal. Vienn. LXIII pag. 6, ubi notat, in monumentis Persepolitanis repraesentari viros hastis armatos, quae in globum pomi speciem praebentem desinant, indeque *melophorum* nomen repeti posse arbitratur.
 pag. 512 b. lin. 8. Eam, quam dedi, loci Herodotei interpretationem ipsius regionis accurata cognitione optime confirmari intellexi ex iis, quae refert Clarke in Travels II, 1 pag. 137 coll. 170, Herodoti ille quidem bene memor.
 pag. 515 b. lin. 16 ab inf. pro VI, 88 scrib. VI, 88.
 pag. 537 lin. 6 voculam ἐς omitti vult Bernhardt l. l. pag. 218.
 pag. 578 a. lin. 6 pro 180 leg. 181.
 pag. 614 b. lin. 13 ab inf. Pro *aucta* scrib. *aucta*.
 pag. 620 lin. 12. 13. Eadem fere Theopompus retulerat, de quo conf. Frommel. in Creuzeri Melett. III pag. 139 seqq.
 pag. 626 b. lin. 3 ab inf. Pro VI, 56 scrib. VI, 56.
 pag. 627 a. lin. 6 ab inf. Pro *Kissovo* scrib. *Kissavo*. — Ibid. b. lin. 1 pro commate post *praebent* pone punctum.
 pag. 643 a. lin. 13 pro V, 58 repon. V, 118.
 pag. 664 b. lin. 7 ab inf. Pro VI, 140 scrib. VII, 140.
 pag. 696 a. lin. 14 pon. parenthesis post *seqq.* et dele parenthesis post *denegatum* lin. 19.

- pag. 705 not. De urbe *Hyria* conf. etiam Micali *Storia d. Ital. I*, p. 334 seqq. 352.
- pag. 705 a. lin. 4 ab inf. Pro *Hoeckius* scrib. *Hoeckium*.
- pag. 732 lin. 7. Pro *ἔστι τῶν* vir doctus in *Class. Journ.* legi vult *ἔστεώ-
των*, quod idem valeat atque *ἔόντων* (nr. 58 p. 392.)
- pag. 733 b. lin. 15 ab inf. Pro *VII*, 101 scrib. *VI*, 101.
- pag. 742 b. lin. 6. pro *V*, 35 scrib. *V*, 25.
- pag. 753 a. lin. ult. pro *licet* scrib. *liceat*.
- pag. 774 lin. 8. De elisione in *ἄστυ ἐρικυδέος* (quod ipsum restitui iubet Moser. in *Annall. Heidelberg. 1835* p. 165.) conf. Kühner. *Gramm. Graec.* I p. 38.
- pag. 776 a. lin. 3. 4. scribendum: „*ὅν ἀπέλιπε*] Ita pro *ἀπέλιπετο*, quod habet Schweighaeuser. et Gaisford, exhibui probante Wesseling.
- pag. 779 a. lin. 9 ab inf. Pro *IV*, 146 scrib. *IV*, 145.
- pag. 814 lin. 2 pro *Archaea* scrib. *Achaea*.
- pag. 822 lin. 18 pro *tulit* scrib. *habet*.
- pag. 824 lin. 7. 8. Pro *Tyrionem* scrib. *Tyriorum*.

V o l. IV.

- pag. 28 not. b. lin. 18. Strange in Iahn. et Seebod. *Annall. philologg. Suppl. III*, 1 pag. 37. verba *ὀνέτι ἐς ἀναβολὰς* adverbialiter accipi vult, et similes quasdam locutiones affert.
- pag. 41 not. b. lin. 4 ab inf. Post „p. 216“ adde: „ubi reliquias Tithoreae inveniri scribit loco Parnassi valde edito ac praecipiti pone vicum Velitza.
- pag. 51 not. b. lin. ult. Adde splendidum opus, in Germania quidem rarissimum: *Views in Greece from Drawing's by Edw. Dodwell. Lond. 1821.* ubi Castaliae fons repraesentatur in tabula aeri incisa et coloribus inducta.
- pag. 63 not. b. lin. 4 ab inf. Add. Krische De Pythag. societ. scopo politic. pag. 12.
- pag. 70 not. a. lin. ult. post „p. 125“ add. pag. 198 seqq. vers. vernac.
- pag. 72 not. a. lin. 5 ab inf. Add. Leake in *Topograph. Athen.* pag. 298. 302 vers. vernac.
- pag. 109 not. a. lin. 1 pro *μαιμάω* leg. *μαιμάω* et in Indice verb. pag. 621. *μαιμάω* (*μαιμάω*) VIII, 77.
- pag. 118 (cp. 86) lin. 9 pro *ὃ τεταγμένον* Baitero ad Lycurg. pag. 93 restituendum videtur *ὃ τε τεταγμένον*.
- pag. 143 (cap. 104 fin.) lin. 2. 3. Iis, quae hic de sacerdote Pedasensi, cui barba accrescit, traduntur, simile quid nuper inveni traditum perlegens *Ephemerides*, quibus nomen *Morgenblatt 1834* nr. 245 pag. 979. Namque in Tyrolia meridionali ad vicum Castelruth non longe ab oppido Groeden loco editiori exstare sacellum Virginis Sanctae, cuius nomen *Kümmerniss* (i. e. Dolentis), eiusdemque imagini barbam accrescere fama fert. Narrant virginem quandam maxime venustam ac formosam indeque multorum tentaminibus expositam id olim sibi petiisse, ut perniciose ista pulchritudine liberaretur eandemque huius voti ita competentem factam esse, ut maxima barba mulieris vultui accreverit!
- pag. 187 lin. 11 seq. (cap. 136.) Tangit eadem Lycurgus orator in orat. advers. Leocr. §. 71.
- pag. 222 lin. 2. 3. 4. Quae h. l. Herodotus refert de Mardonio Atticam prorsus devastante, tam severe ad ipsum verbum (*buchstäblich*) accipienda esse negat Leake in *Topograph. Athen.* p. 9 vers. vernac. coll. pag. 306. Nam ad huiusmodi vastatio-

nem Persas ne tempus quidem habuisse arbitratur, atque ex ipso Pausania ait satis elucere, multa Athenis superfluisse aedificia post istam devastationem.

- pag. 226 not. b. lin. 9 ab inf. Add. C. O. Müller. in Ersch et Gruber. Encyclop. T. XI p. 261, ubi loci nomen affertur *Calwi*.
- pag. 235 not. a. lin. 2. Pro *VIII*, 139 leg. *VII*, 139. *VIII*, 2.
- pag. 238 lin. 1 et 2. τῶν δὲ dudum scribi iusserat Reiz. De accent. inclinat. pag. 7. plane ut apud Herodot. III, 43.
- pag. 247 lin. 17. Herodoti fidem Simonide aliter tradente potiore merito iudicat Bergk. ad Anacreont. Reliqq. pag. 233.
- pag. 259 (cap. 34.) lin. 8. distinctionem post πολιτην positam colloc. post εἰκόσαι, et lin. 9 pro αἰτεόμενον repon. αἰτεόμενος, quod Gaisford. habet quodque vulgato nunc praefarendum duco.
- pag. 372 not. b. lin. 12 ab inf. Post minus inser. ille.
- pag. 374 lin. 3 ab inf. Add. Ev. Waardenburg. Diss. de nativa simplicitate Herodoti Lugdun. Batav. 1830. 8.
- pag. 377. Herodoti medici fragmenta quaedam edidit Ch. F. de Matthaei in Medd. Graec. variis Opusculis. Mosquae 1808. 4. Tu conf. etiam Fabric. Bibl. Graec. T. XIII pag. 184 seq.
- pag. 388 §. 6. Inveni quoque laudatam Angli docti scriptionem, quam tamen inspicere nondum licuit: John. Jackson: On the year, when Herodotus wrote his History; in Eiusdem Chronological Antiquities. Lond. 1752. 4. Vol. III p. 360—363.
- pag. 390 lin. 2. pro *Erlach* leg. *Erbach*.
- pag. 393 lin. 3 ab inf. Add. Manso in scriptione: Ueber das Still-schweigen Herodots in Absicht auf Carthago“ (Neue Bibliothek der schön. Künste. Vol. LIII, 2 nr. IX pag. 196 seqq. imprimis pag. 203—206.). Qui Herodotum de Carthagine tacere maluisse arbitratur quam minus certa atque accurata de illa referre, quum nec ipse illuc pervenire potuerit historiae pater nec certiora accipere a Carthaginiensibus sedulo nimirum ea, quae ad ipsorum res spectarent, celantibus. Addit idem vir doctus legenti Herodoteam narrationem IV, 195 sibi suspicionem esse enatam, Carthagini mentionem ibi ea de causa omitti, quod alio loco eoque aptiori et commodiori scriptor de ea agere voluerit. Quod tamen fata non concesserunt.
- pag. 397 lin. 3 ab inf. Neque etiam Romam venit Herodotus, quippe quam Graeci in Italia inferiori habitantes illo tempore vix accuratius cognovisse videntur. Vid. Manso l. l. pag. 202 seq.
- pag. 403 lin. 18 repon. *comperit*
- pag. 413. Ad notam *** post „IX, 16“ add. VIII, 13, ubi articulus ὁ olim omissus nunc e melioris notae codd. additus est.
- pag. 414 lin. 9. Conf. etiam Groddeck. De oraculorum, quae Herodoti historiis continentur, natura et indole, in Göttingg. Anzeigg. 1786 nr. 197 pag. 1980 seqq.
- pag. 420 lin. 18 post *haereret* pon. distinctionem.
- pag. 421 lin. 9 post *tulisse* toll. distinctionem.
- pag. 431 lin. 5. Post „pag. 138 seq.“ add. S. F. G. Hoffmann. Lexic. Bibliograph. T. II pag. 369 seqq.
- pag. 437 lin. ult. pro *complained* leg. *explained etc.* London 1800. 4. et 1832, 8. in *II Voll.*
- pag. 448 in not. *) lin. 4 ab inf. pro *enarravit* leg. *enarravit* et pro *addit* leg. *addat*.
- pag. 449 in not. **) lin. 4 ab inf. post *quae* inser. *in* et pro *adverterat* leg. *annotaverat*.

- pag. 454 not. ***). At Parrot in Itiner. ad montem Ararat P. II contra efficere studet, parem sibi esse utriusque maris, et Caspii et lacus Aral, superficiem; revocans hoc modo quae ipse antea docuerat quaeque alius quoque peregrinator Anglus, Monteith nomine, affirmarat. Vid. Muncke in Annal. Heidelbb. 1835 pag. 84. et potissimum Virum doctum in Göttingg. Anzz. 1835 pag. 20 seqq. 26 seqq. Auctore Burnes, qui has regiones nuper perlustravit (Travels in to Bokhara Lond. 1834. Vol. II pag. 183.), apud Tataros vox *Aral* valet *intra* (dazwischen); intra *Sir* scilicet atque *Amoo* i. e. intra *Iaxartem* et *Oxum*. Addit idem vulgo ferri famam, lacus aquas viâ subterrancâ Caspio mari iungi, quin sonitum aquarum loco quodam, cui nomen Kara Goombuz, ubi proficiscentium est statio, exaudiri; eamque famam eo maiorem fidem mereri apud vulgum, quo mirabilius videatur lacum tanti ambitus, qui tanta flumina recipiat, nullum habere aquarum exitum. Nam de aquarum evaporatione sive exhalatione, quae illic maxima est, non cogitant.
- pag. 455 not. lin. 4 ab inf. Add. Eichwald. (Reise nach d. Kaspisch. Meer, I p. 275 seqq.), qui Graecorum *Oxum* apud Tatarorum scriptores *Amudaria* dici refert, apud Turcomannos, qui Caspii maris oram orientalem habitent, vocari *Akh-tam*; huius vero fluvii unum brachium addit olim inde a terra *Chiwa*, ut nunc vocatur, rectâ occidentem versus fluxisse et mari Caspio ad sinum Balchanicum, quem nunc dicunt, se iunxisse idque vocari *Akh-tam*; alterum brachium nunc in lacum Aral intrare. Nec aliter Gallus doctus, laubert (Mémoire sur l'ancien Oxus in Berghaus. Annal. Jul. 1834 pag. 335 seqq. imprimis pag. 345.) allatis et orientalium scriptorum testimoniis et aliorum nostrae aetatis virorum doctorum iudiciis probare studet, Oxum antiquitus in duo brachia fuisse divisum, quorum alterum ad lacum Aral pertenderit, alterum vero ad Caspium mare conversum saeculo duodecimo ferme post Chr. n. exsiccatum fuerit; quamquam quâ ex causâ id factum sit, utique incertum. In alia omnia abit Burnes (Travels in to Bokhara T. II p. 187), qui ex terrae illius ratione vix fieri potuisse censet, ut Oxi brachium aliquod occidentem versus ad mare Caspium unquam fluxerit. Famae ansam dedisse putat canales quosdam nunc derelictos.
- pag. 457 not. ***). Add. Welcker. in Mus. Rhenan. I, 3 pag. 394 seq.
- pag. 485 not. *). Add.: et LXVII pag. 23 not.
- pag. 524 not. **). Herodoteae narrationi de Lydis in Etruriam profectis egregie nuper patrocinitus est Gell. Topography of Rom. and its vicinity I pag. 359. Tu conf. quoque Kaempf. in Umbrice. Specim. I pag. 41, cui C. O. Mülleri sententia de his probatur.
- pag. 537 not. *) lin. 1. ante *Neuros* add. *qui*.
- pag. 538 not. *). Conf. etiam Göttingg. Anzeigg. 1830 pag. 1417, ubi ex Cailliaud, Galli peregrinatoris, narratione discimus, in Tom-buctu regione etiamnum eam obtinere famam, qua fluvium Ioliba cum Nilo coniungi putarent.

Wichtige Anzeigen

für das gesammte philologische Publicum, besonders für Lehrer, Studierende und Schüler.

Hannover, im Verlage der Hahnschen Hofbuchhandlung ist nunmehr ganz vollständig erschienen und durch alle Buchhandlungen zu erhalten:

Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache, wissenschaftlich und mit Rücksicht auf den Schulgebrauch ausgearbeitet von Dr. Raphael Kühner, Konrektor am Lyzeum zu Hannover. 2 Theile mit Registern. gr. 8. Velin-Druckpapier. 4 Thlr. (Erster Theil 1834 1½ Thlr.; Zweiter Theil 1835 2½ Thlr.)

Der gelehrte Hr. Verfasser, der mit den thätigsten, in einem Zeitraume von fast 9 Jahren gemachten, Vorarbeiten zur Ausarbeitung seiner Grammatik geschritten ist, hat in derselben einen doppelten Zweck verfolgt, einen *wissenschaftlichen* und einen *praktischen*, indem er einerseits bemüht gewesen ist, den Anforderungen, die der Gelehrte nach dem jetzigen Standpunkte der Sprachwissenschaft an eine Grammatik zu machen berechtigt ist, nach Kräften zu genügen; andererseits auch der Schule ein Buch darreichen wollte, welches sowohl dem Lehrer einen einfachen und doch wissenschaftlichen Weg bei dem Unterrichte in der griech. Sprache vorzeige, und ihn mit allem dem ausrüste, was zur grammatischen Erklärung der griech. Autoren erforderlich ist, als auch die erwachsenen Jünglinge zu einer gründlichen Kenntniss der griech. Sprache, zu einer tiefern Einsicht in den Organismus derselben und zu einer feinem Beurtheilung der schönen und vollendeten Darstellungsweise der griech. Meisterwerke führe. Mit dem Studium der griech. Meisterwerke führe. Mit dem Studium der griech. Sprache und Grammatik hat er das der vergleichenden Sprachlehre verbunden, und eine besondere Aufmerksamkeit dem für Sprachforschung so wichtigen Sanskrit gewidmet, auch alle wichtigern Erscheinungen der letzten 9 Jahre in dem Gebiete der griechischen, deutschen, allgemeinen und vergleichenden Sprachlehre kritisch geprüft und umsichtig benutzt.

Die äussere Ausstattung dieses ungemein reichhaltigen Werks ist vorzüglich schön und der Satz zugleich so raumersparend veranstaltet, dass bei gewöhnlicher Druck-Einrichtung der Umfang statt 75 über 110 Bogen betragen haben würde; demungeachtet ist der Preis doch möglichst billig angesetzt.

Nachdem von dem Herrn Subrector G. C. Crusius am Lyceo zu Hannover bereits mit vielem Beifalle bei uns herausgegeben ist:

Griechisch-Deutsches Wörterbuch der mythol., histor. u. geograph. Eigennamen, nebst beigefügter kurzer Erklärung und Angabe der Sylbenlänge, für den Schulgebrauch; ein Anhang zu jedem griechischen Wörterbuche. gr. Lex. Format 1832. 1½ rthl.

befindet sich jetzt von ihm unter der Presse ein

Neues vollständiges Griechisch-Deutsches Wörterbuch über den ganzen Homer und dessen kleinere Gedichte. circa 30 Bogen in gr. Lex. Format. Preis circa 1½ rthl.

welches hinsichtlich der Vollständigkeit, Genauigkeit und zweckmässigen Einrichtung allen Anforderungen jetziger Zeit genügen, und sowohl dem philologischen Publico als wie den gelehrten Schulen besonders bei der Deutlichkeit und Correctheit des Drucks, und bei der Wohlfeilheit des Preises sehr willkommen seyn wird. Zur weiteren Empfehlung wird die nachstehende Probe hinreichen.

Hahn'sche Hofbuchhandlung in Hannover.

(Probe von Crusius Wörterbuch zum Homer.)

ἀσκήεις, ἐς (ἄγνυμι), nicht zu zerbrechen, unzerbrechlich, stark, ῥόπαλον Od. 11, 575. †

ἀσχετος, ον, ep. gedehnt st. ἄσχετος.

ἀάομαι, Dep. Med. m. s. ἀάω.

ἀαπτος, ον, poet. (ἄπτω), nicht zu berühren, unnahbar, unbeschränkt, Beiw. der starken Hände der Götter und Helden, Jl. 1, 567. Od. 11, 502.

ἀάω, poet. (ἄω-), Aor. 1. A. ἀάσα zsgz. ἄσα, Aor. M. ἀασάμην 3 Sg. ἄσατο, Aor. P. ἀάσθην. Vom Praes. nur 3 Sg. Med. ἀάται. I) Act. transit. verletzen, schaden, beschädigen, mit Acc. ἡ ῥά τι νῦν ἤδη βασιλῆων τῇδ' ἄτη ἄσας, hast du wohl je einen der Könige durch solches Unheil verletzt d. i. in solches Unheil gebracht, Jl. 8, 236. b) vorzügl. am Verstande verletzen, betäuben, bethören, verblenden mit und ohne φρένας: — οἶνω durch Wein seinen Geist betäuben, Od. 21, 297. ἄσαν μ' ἔταροι, es bethörten mich die Genossen, Od. 10, 68. u. δαίμονος αἶσα, Od. 11, 61. daher Pass. bethört, verblendet werden, in's Unheil rennen, Jl. 16, 685. Ἄτη, ἡ πρώτη ἀάσθην, Ate, durch die ich zuerst verblendet wurde. Jl. 19, 136. ἀασθεις φρεσίν, Od. 19, 301. II) Med. sich bethören, verblenden lassen, fehlen, irren, thöricht handeln, Jl. 9, 116. auch ἀάσατο μέγα θυμῷ, er war ganz verblendet im Geiste, Jl. 11, 340. b) als Dep. Med. mit Acc. Jl. 19, 91.

Ἀβαντες, οἱ, die Abanten, die ältesten Bewohner der Insel Euböa, welche unter Elephenor, dem S. des Chalkodon nach Troja zogen; wahr-

scheinl. eine Kolonie aus dem Peloponnes Argos, welche unter dem Könige Abas nach Euböa wanderte; nach Strabo Einwanderer aus Thrak. Jl. 2, 506.

Ἀβαρβάρη, ἡ (von ἄ u. βάραρος, einheimisch) eine Quellnymphe, Mutter des Äsepos und Pedasos von Bukolion, Jl. 6, 22.

ἀβανέω, poet. (βάω), Aor. ἀβάνησα, eigtl. ohne Sprache seyn; überhpt: unkundig, unwissend seyn, nichts ahnen, Od. 4, 249. †

Ἀβᾶς, αντος, ὁ (von ἄ und βαίω, nicht weggehend, *Nebito. Herm.*) ein Troer, S. des Eurydamas, getödtet von Diomedes, Jl. 5, 148.

Ἀβιοι, οἱ, die Abier, nomadische Skythen im Norden Europas, nach Strab. VII. p. 360. am Istros, Jl. 13, 6. (eigtl. arm, dürftig von α u. βίος: Wolf und Heyne haben es als N. propr. bezeichnet; früher ward es als Adj. erklärt. So Voss: die bei Milch arm leben.)

* ἀβλαβέως poet. st. ἀβλαβῶς, Adv. (ἀβλαβής), unschädlich, unverletzlich h. Merc. 83.

* ἀβλαβίη, ἡ, poet. st. ἀβλάβεια (βλάβω), Unverletzlichkeit; 2) Unschädlichkeit, Unschuld im Plur. ἀβλαβίαι νόοιο h. Merc. 393.

Ἀβληρος, ὁ, ein Troer, vom Nestoriden Antilochos getödtet, Jl. 6, 33.

ἀβλήεις, ἦτος, ὁ, ἡ, poet. (βάλω), nicht geworfen, unabgeschossen, Beiw. eines noch nicht gebrauchten Pfeiles, Jl. 4, 117. †

ἄβλητος, ον, poet. (βέλλω), nicht getroffen, unverletzt, Jl. 4, 540. †

Ferner sind im Verlage der Hahn'schen Hofbuchhandlung in Hannover erschienen:

C. Cornelii Taciti Opera ad optimorum librorum fidem recognovit et annotatione perpetua triplicique (rerum, verborum et latinitatis) indice instruxit Ge. Alex. Ruperti. 1832. 1834. Vol. I. II. IV. 133 $\frac{1}{2}$ Bogen des schönsten und reichhaltigsten Drucks auf Velinpapier im grössten Octav-Formate. 8rthl.

In dieser Ausgabe der Werke des Tacitus findet man alles beisammen, was in jeder andern nur zum Theil enthalten ist, indem der Herr Consistorialrath Dr. Ruperti zu Stade, in derselben sowohl die verschiedenen Lesarten aller bisher verglichenen Handschriften und älterer und neuerer Editionen, als auch die vorzüglicheren kritischen und exegetischen Bemerkungen aller Herausgeber der grösseren und kleineren Schriften des Tacitus angegeben und beurtheilt hat. Der letzte Band wird nächstens erscheinen, und ein Anhang desselben Zusätze und Verbesserungen enthalten, zu welchen die neuesten Ausgaben Veranlassung gegeben haben.

NITZSCH, G. W., (Professor in Kiel) erklärende Anmerkungen zu Homers Odyssee. Erster und zweiter Band: Erklärung des 1sten bis 8ten Gesanges. gr. 8. 2 Rthlr.

— de Historia Homeri maximeque descript. carm. aetate meletemata. Fasc. 1. 4. 1 Rthlr. 8 Ggr.

VÖLCKER, Dr. K. H. W., über Homerische Geographie und Weltkunde. gr. 8. Nebst einer Homerischen Welttafel in Föl. 20 Ggr.

KÖRPER'S J. G. J., erklärende Anmerkungen zu Homers Ilias. Neue Auflage vom Dr. Ruhkopf und Dr. F. Spitzner. 6 Bände nebst Einleitung. 8. 7 Rthlr. 4 Ggr.

Cicero in seinen Briefen; ein Leitfaden durch dieselben mit Rücksicht auf die Zeit, in der sie geschrieben wurden vom Rector Dr. R. Abeken. gr. 8. 1835. Velinpap. (unter der Presse.)

Ciceronis M. T. Tusculanarum disputationum libri V. Edidit Dr. G. H. Moser. 2 Volls. circa 60 Bogen. 8. maj. 1835. (unter der Presse.)

— Orationes XII selectae. Mit histor. kritischen und erklärenden Anmerkungen von A. Möbius. Dritte Aufl. gr. 8. 1831. u. 1833. 2 rthlr.

Caesaris, C. J., Commentarii de bell. Gall. et Civ. Acc. libri de bell. Alex., Afric. et Hisp. Mit geogr. krit. und gram. Anmerkungen von A. Möbius. 2 Thle. Mit 3 Kpfrn. gr. 8. 1825 u. 29. 3 rthl.

Bibliotheca, nova, Romana classica, probatissimos utriusque sermonis orationis Scriptores latinos exhibens. Ad optimarum editionum fidem scholarum in usum adornavit Dr. G. H. Lünemann. XII Tomi. 1825 — 1831. (244 Bog. in gr. 8. compr. Drucks.) Preis nur 5 rthlr. 5 gr.

Von dieser durch ganz vorzügliche Correctheit, durch deutlichen Druck mit grösseren Lettern und durch möglichste Wohlfeilheit (à 6 pf. per Bogen) sich auszeichnenden Sammlung der gelesensten römischen Classiker zum Schulgebrauche sind die sämmtlichen Abtheilungen auch einzeln zu haben, und kosten; Tom. I. Sueton, 10 gr. II. Sallust, 4 gr. III. u. IV. Tacitus, 2 Part. 20 gr. V u. VI. Quintilian, 2 Part. 20 gr. VII. Curtius Rufus, 9 gr. VIII. Justin, 8 gr. IX—XI. Livius, 3 Part. 1 rthl. 18 gr. XII. Julius Caesar. 12 gr.

Grotensend, A., ausführliche Grammatik der latein. Sprache, zum Schulgebrauche. gr. 8. 1r Thl. 1829. Die Lehre vom Worte. 12 gr. 2r Thl. Syntax enthaltend. 1820. gr. 8. 1 rthl. 12 gr. Beide Theile 2 rthl.

- Grotefend, A., lateinische Schulgrammatik.* gr. 8. 1833. 1 rthl.
 — — *latein. Elementarbuch für die untern Gymnasialklassen.* gr. 8. 1834. 16 gr.
Hachmeister, C. E., nordische Mythologie, nach den Quellen bearbeitet und
 systematisch zusammengestellt. 8. 1832. 1 rthl. 8 gr.
Heinsius Wörterbuch der deutschen Sprache mit Bezeichnung der Aussprache
 und Betonung. 4 Bände. gr. 8. Druckpapier 10 rthl. — Schreibppr. 13½ rthl.
Schaffer's, J. F., neues deutsch-französisches und französisch-deutsches Wör-
terbuch. In 2 Bdn.; circa 180 Bogen in gr. Lexicon-Format. Preis für's Ganze
 6 rthl. Erster oder französisch-deutscher Theil. 92 Bogen. 1834. 3 rthl.
 (Der 2te Theil erscheint nächstens.)

In der Hahn'schen Verlagsbuchhandlung in Leipzig sind ferner erschienen:
Poetae Scenici Graecorum. Rec. et annot. sigillisque metric. in marg. script.
 instr. Dr. F. H. Bothe. X Volls. 302¼ Bogen in gr. 8. 1825—1831.
 15 Rthlr. 14 Ggr.

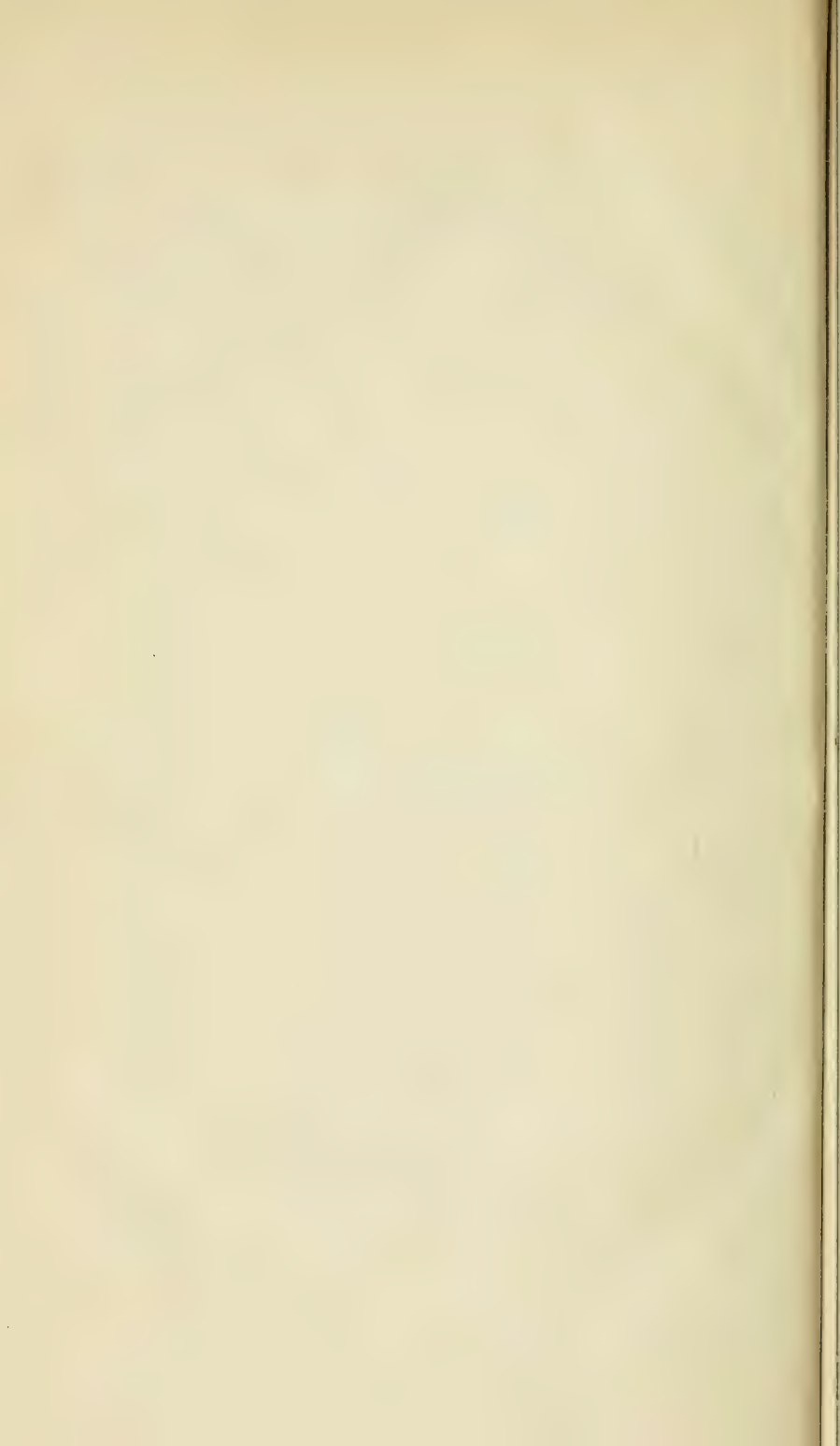
Von dieser, mit verdientem Beifalle aufgenommenen Gesamtausgabe der
 griech. Dramatiker sind auch alle Stücke mit den latein. Anmerk. für Schu-
 len sehr billig einzeln zu haben, durch welche zweckmässige Einrichtung
 die Einführung in vielen gelehrten Unterrichtsanstalten wesentlich erleichtert
 und befördert wurde. In ganzen Bänden kosten: Tom. I u. II: Euripides
 4 rthl. 16 gr. Tom. III u. IV: Sophocles 3 rthl. 6 gr. Tom. V—VIII: Ari-
 stophan 5 rthl. Tom. IX u. X: Aeschylus 2 rthl. 16 gr.

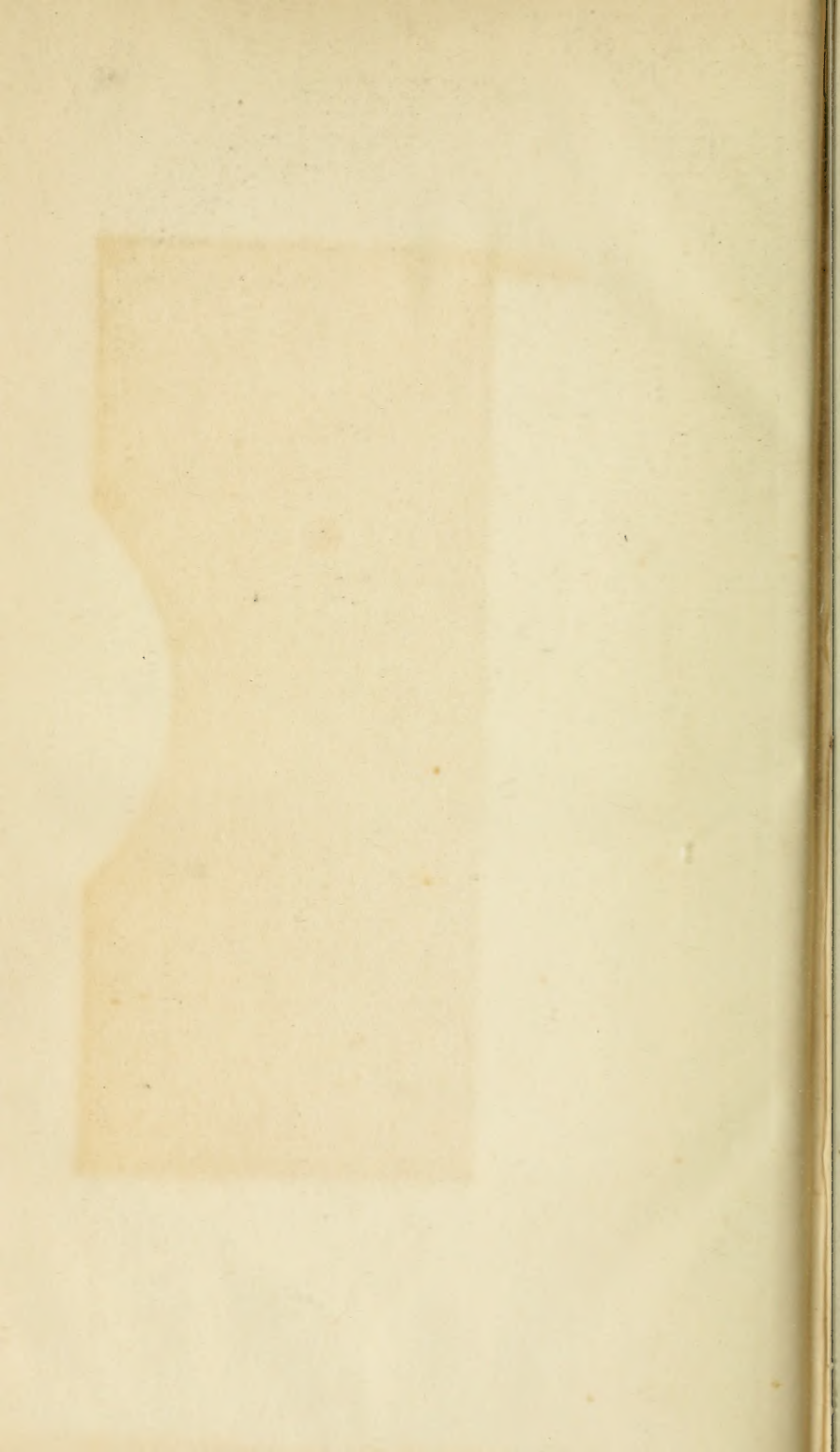
Freund Dr. W., Wörterbuch der lateinischen Sprache, nach
 historisch-genetischen Principien, mit steter Berücksichtigung der Gram-
 matik, Synonymik und Alterthumskunde bearbeitet. Nebst mehreren Beila-
 gen linguistischen und archäologischen Inhalts. 1r Band. A—C. gr. Lexikon-
 Format. 1834 (75 Bogen.) 3 Thlr. 8 Gr.

Bei der durchgreifenden Umgestaltung, welche die Sprachwissenschaft seit
 der Zeit des ersten Erscheinens der lateinischen Lexika von Forcellini,
 Gesner und Scheller erfahren hat, war ein dem veränderten Zustande jener
 Wissenschaft mehr entsprechendes lateinisches Wörterbuch längst ein stark ge-
 fühltes Bedürfniss geworden. Diesem nun sucht der Hr. Verfasser in dem obigen
 Werke nach Kräften zu entsprechen, und zwar hat er sich hierbei die Aufgabe
 gestellt,

die lateinische Lexikographie, welche bisher nur als eine
 praktische Anleitung zum Verständniss der lateinischen
 Autoren betrachtet wurde, und desswegen ein blosses Ag-
 gregat gelegentlich aufgefundenen und vereinzelt hinge-
 stellter Thatsachen enthielt, zur selbstständigen Wissen-
 schaft zu erheben, deren Object *die Geschichte sämt-*
licher Wörter der lateinischen Sprache bildet; und dem-
 gemäss ihre einzelnen Elemente, als: die Darstellung des
 äussern und innern Wesens der Wörter (*grammatisches*
 und *etymologisches*; *exegetisches* und *synonymisches Ele-*
ment), so wie die Angabe der Sprachperioden und Stil-
 gattungen, denen sie angehören, und des mehr oder min-
 der häufigen Gebrauchs derselben (*chronologisches*, u.
statistisches Element) nach rein wissenschaftlichen
 Principien zu begründen.

Das Ganze wird 4 Bände, zusammen circa 300 Druckbo-
 gen, umfassen, und möglichst schnell vollendet werden. Den Preis al-
 ler 4 Bände können wir zwar mit Sicherheit noch nicht bestimmen, indes-
 sen wird derselbe jedenfalls wie der obige erste Band, 75 Bogen zu 3
 Thlr. 8 Gr., höchst billig sein.

18347

LGr

H562C.2

Author Herodotus

Title Musae; ed. by Creuzer, with notes, etc. by Bähr.
Vol.4.

NAME OF BORROWER.

DATE

University of Toronto Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

